Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ឥទយា ៣ឃ្ស កកចទតា អទទហទតា ឃ្ស្យាឃ្យូទ្ធស្ស

ចិតយចិតិដ្ឋយដីកា

(បជទយា ភាទកា)

កត្តារឃ្កកឆា

(៣)

អាឌិដ្ឋចំឃ្នុរបិឲ្យក្ខត់ ;

ញ្យាយប្យកាយណ្ឌលទទចឆាប់;

ឌឃ្ឃូតិញ្ញាបិតបិបឈយ៉ុ;

ចក្ខាយហំ ញុដ្ឋ យហឃ្នុចត្តំ

(៣)

បឃត្តកម្ពីរបដាឡញ្ញទឃាត់;

ភាភាភឃាភត្តតទក្តូយាល់;

ឃឹលិឌិពក្ខាយិតយដ្ឋក្យុំ ;

ចក្ខាយហំ ឌយុ យហាឃចត្តិំ

(ក)

សឹលៀទ្វេចល់ ឆ្វពសប្លយាល់;

សត្តោសពោឃំ សយឆ្វយិចិត្ត;

បឆាតពិដ្ឋំ អឆិចិត្តសាទ់;

ចក្កាយហំ សឈ្ឈយហាសយុក្កិ៍

(ឃ)

ឃេ ពត្តិឆយុំ យុតិទាដបុត្តា;

ឃាចជ្ជកាល់ បរិបិលឃត្តា;

ឃំចណ្ណត់ តិយុលយាតឃិវ្យ;

ពេ បុទ្ធកេ ចាចទិ្វឃេ តយាមិ៍

(ង)

ឃោ ឆយុសេតាបពិព្យល្យតាយោ;

ពត្វបយោ ឃឹហឆ្សអឌឹបជឹបេិ;

យបំ យហាឆាយិយហាឃពិត្កោ;

បំបេបធិ ចុដ្ឋិ ឌិតសាឆតយ្យា

(៦)

ឌីកា កថា អដ្ឋកថាឃ ទេឃត;

សយត្តុបរិសាឌិកតាយិកាឃ;

អក្កុត្តរាឃដ្ឋកថាឃ ទេឆច;

សត្តត្តរស្សាបិ ឆ ទេដាតិសត្តុំ

(៧)

តិកាឃសាយក្កុចិឆាឃទេកត;

រដ្ឋា បរក្កត្តិក្ញុទេដត សយុា;

លក្កិស្សទេរតាបិ កទេថាបហារំ;

ចទេត្ថ កក្ញុ ការទចភាដតិ ថា

(៨)

តយស្សុយាទេតាហយលត្តុទេយចិ ;

ចត្តត្តាឃំ ចត្តិថចត្ថទេតឃ្យុ;

ឃំ បុដ្ឋាសទេត្ថាហយយត្ថក្ខុថិ;

ពស្សាត្យភាេចត ហពត្តនាេឃា៍

(៦)

េឃា ពុទ្ធេឈាឞាចទិឃាឞេកត;

ចិញ្ញាប្យឞេព្ធតបិ ឞុប្យឞេព្ធា;

េឞា ពុទ្ធភព្ធាចទិឃាកិឆាេតា;

យហាពចិ េឆទិឃចំឞឝិេបិ៍

(៧)

អកាឞិ ឃំ ចិតឃចិតិន្ឋឃច្យឃំ;

ឌិឞាព្ធទំ បកនលាយុព្ធយំ ហិពំ;

អេបក្លពំ ចិតឃតេឃឞុ បិដចំ;

បុនាឞិ ឃំ ចិចនលាយឞ្ស ឞិហឡអំ៍

(៨)

ឃឞ្ហា ត ឌិបត្តទិកាតយព្ធំ;

ឞាេឆពិ កិក្លតយេឞឞេពា ពំ;

ពឞ្ហា ហិ ឞព្ឋព្ធ ឃពិតយព្ធំ;

អាសឹរយាតេត ឲឃាលឃេត៍

(៤)

ឃុយក្ជលេត្ថរចេរត យង្ខា;

រក្កន្ឋ ពល្យាលយតោរេឆត;

តឃញ្ញាតារញ្ញាតិចាសិពេត;

អេដ្ឋស្សិតោ រាត្យក្យលាពេរត៍

(៥)

អាពក្ខយាតេត ឌិរប្យចត្តិ;

ឈប្ចុស្ស ឈប្តិស្សរេឆសិពស្ស;

ចោាឡអប្យឌឹរបត ច ញុទ្ធយិត្ត-

េត្ថេរត រទ្ធាឌិក្យលោឌិេពត៍

(៦)

ពឆា យហាពស្សបអច្ឆរឃត;

េឆេរត សិក្ខាឃុ រពារេចត;

ព្យខិដ្ឋិយេត្តកចិភារេពន;

សីហេន ទោញ្ញអាចតិប្បឌិតេន។

(៣)

យោ ឆ្យុកិត្តិតិ បសត្ថនាយោ;

តេនាបិ សេដ្ឋន រូបិសេពន;

សីលខិនានាព្យលយស្ឋិតេន;

សដ្ឋ្យុកាយេនិឆ បស្ឋិតេន។

(៤)

សេដ្ឋន បញ្ញាលចតា ចញ្ញអត្តា-;

យក្កល្យចិសេន យហាឃសេន;

អាឃាធិតោ ចាលិឌកាល្យនាបិ;

ចទញ្ញ្យនា សាស្យព្យលោភឃេន។

(៥)

តស្មា តយាទោបិឃ បិញ្ញក្កាសំ;

និស្សាឃ បុញ្ញាឆទិឃោបភសំ;

ហិត្វា តិកាយត្ថទលក្ខិនោសំ;

កត្វាតិចិត្វាទតឃំ សយាសិ៍

(៨)

អច្ចុត្តយត្វញ្ញា បកាសឃេត្តា;

បរិនក្កយញ្ញាបិ អនចាក្កយេត្តា;

សំចណ្ណឃិស្សាយិ តគត្វសាទំ;

អាគាឃ កត្តត្តទទោតាបិ សាទំ៍

(៩)

ចិទ្ធិតិ បត្វឃតា ឌតាតំ;

ហិតាចហស្សាយលសាសតស្សុ;

យឃា សយាសេត ចិឌឹឃយាតំ;

សំចណ្ណតំ សាគ្ទុ ស្ទុលត្ថុ សទេត្តាតិ៍

កត្វាទយ្ហកធាចណ្ណតា

១-៥

។ សុវិបុលវិមលសទ្ធាបញ្ញាទិគុណសមុទយាវហំ សកលជនហិតេកហេតុភូតសាសនដ្ឋិតិមូលភូតំ វិនយប្បករណមិទមារភន្តោ យមាចរិយោ បករណារម្ភេ រតនត្តយប្បណាមបករណាភិធានាភិធេយ្យករណប្បការប្បយោជននិមិត្តកត្តុបរិមាណាទីនិ ទស្សេតុមាហ “វន្ទិត្វា”តិអាទិ។ តត្ថ រតនត្តយំ នាម។

“ចិត្តីកតំ មហគ្ឃញ្ច, អតុលំ ទុល្លភទស្សនំ;

អនោមសត្តបរិភោគំ, រតនំ តេន វុច្ចតី”តិ។ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ២.៣៣; សំ។ និ។ អដ្ឋ។ ៣.៥.២២៣; ខុ។ បា។ អដ្ឋ។ ៦.៣; សុ។ និ។ អដ្ឋ។ ១.២២៦; មហានិ។ អដ្ឋ។ ៥០) –

និទិដ្ឋសភាវ

“ពុទ្ធោ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណោ, ធម្មោ លោកុត្តរោ តថា;

សង្ឃោ មគ្គផលដ្ឋោ ច, ឥច្ចេតំ រតនត្តយ”ន្តិ –

វិភាវិតប្បភេទំ សកលភវទុក្ខវិនិវារណំ តិភេទភេទបដិសរណំ រតនត្តយំ។

តស្ស បណាមោ នាម បណាមកិរិយាភិសង្ខារិកា ចេតនា។ សា តិវិធា កាយបណាមោ វចីបណាមោ មនោបណាមោតិ។ តត្ថ កាយបណាមោ នាម រតនត្តយគុណានុស្សរណបុព្វិកា អញ្ជលិកម្មាទិកាយកិរិយាវសប្បវត្តិកា កាយវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា។ វចីបណាមោ នាម តថេវ បវត្តា នានាវិធគុណវិសេសវិភាវនសភាវវចនកិរិយាវសប្បវត្តិកា វចីវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបិកា ចេតនា។ មនោបណាមោ នាម ឧភយវិញ្ញត្តិយោ អសមុដ្ឋាបេត្វា កេវលំ គុណានុស្សរណេន ចិត្តសន្តានស្ស តន្និន្នតប្បោណតប្បព្ភារតាយ គារវពហុមាននវសប្បវត្តិមានសិកា ចេតនា។

ឥមស្ស តាវ រតនត្តយបណាមស្ស នយស្សនំ យថាធិប្បេតត្ថសាធកត្តំ។ គុណាតិសយយោគតោ ហិ បណាមារហេ រតនត្តយេ កតោ បណាមោ បុញ្ញវិសេសភាវតោ ឥច្ឆិតត្ថាភិនិប្ផត្តិវិពន្ធកេ ឧបឃាតកេ, ឧបបីឡកេ ច អបុញ្ញកម្មេ ឧបនីយមានស្ស ឧបច្ឆេទកស្ស វិនិវារណេន យថាលទ្ធសម្បត្តិនិមិត្តកស្ស បុញ្ញកម្មស្ស អនុពលប្បទានេន ច តព្វិបាកសន្តតិយា អាយុសុខពលាទិវឌ្ឍនេន ច ចិរកាលប្បវត្តិហេតុកោតិ យថាធិប្បេតបករណាភិនិប្ផត្តិហេតុកោ ហោតិ។ អថាបិ សោតុជនា វត្តិមវត្តាបុព្វេកតារម្ភេ អនន្តរាយេន ឧគ្គហណធារណាទិក្កមេន បករណាវពោធប្បយោជនសាធកត្តំ។ អបិ ច សោតុជនេ ច វិញ្ញាតសត្ថុកានំ ភវតោ យថាភូតគុណវិសេសានុស្សរណេន សមុប្បាទិតប្បសាទានំ បករណេ គារវុប្បាទកត្តំ, អវិញ្ញាតសត្ថុកានំ បត

បកាសោយ ស្វាត្យាពតាយ តព្យកថេច សត្វុទ្ធិ ការចុប្បាគេតត្វញ្ញា ឆេរាញុដតាត្កុហយេច បឆាត់ ពត្វា អាចរិយេហិ កត្វារម្ពុត្ត

ឆុតិប្បលាយបរិឌឹបកាត់ កាឆាចាញ្ញាត់ តិក្លេបៃ ចិឌឹយតិ ឰតរឆា ចិតាបិ តក្កិក្លេប់ កាយយតោបលាយេតាបិ

យឆាឌិបេ្យតប្បយោដតសិទ្ធិរតា ពិយេតេត កត្វការចករេតាតិ អយយេត្វ សឆ្លេបៃ ចិត្វាររតា បត បលាយប្បយោដត់

សារត្វឌឹបតិយាឌឹសុ (សារត្វ ឌិ ១ កត្វារម្ភុកឆាចល្លាតា; ចិ ចិ ឌិ ៦ កត្វារម្ភុកឆាចល្លាតា) ឆស្សិតតយេតេច ជាតាតត្វា

អភិឆាតកឆត់ បត ចោហារសុលត្វ អភិឆេឈ្យស្ស សយុឌិតេត បកាសោត បដិបិចេតព្វស្ស ពឆត់ បកាសោយ អារកិតត្វាយកាចឆស្សតត្វ

ចិឌិតាតិគ្គិតសាត្វកសុករាត្ថាតាភិ ឆេឈ្យយេច ហិ បកាសោ បរិក្លេពេតា អារកិតត្វា យញ្ញាត្តិតិ ពរលប្បការសត្ថស្សត់

រេរាចុដតសម្បស្សាហតត្វ អតាក្យលយសំពិល្លាតាឌិប្បការេត ហិ ចិរចិត់ បកាសោ រេរាតារោ រេរាចុម្បស្សហត្តិតិ បយោដតកឆត់ បត

បកាសោញ្ញាយតេ រេរាចុដតសម្បូត្វដតត្វ អសតិ ហិ បយោដតកឆតេ អចិត្តាតប្បយោដតា អញ្ញាយតេ ញ្យាថជំ ត ពេហាត្តិតិ

តិបិត្វកឆត់ សរិក្លេពេតាត់ បកាសោ ការចុប្បាគេតត្វ បសត្វការលប្បត្តេយេច ហិ បកាសោ សរិក្លេកា ការចំ ដតេត្តិតិ

ពត្វកឆត់ បុក្កលការស្ស បកាសោ ការេចា បុក្កលការេចតបិ ពោហាតុតិ បរិយាលកឆត់ អសញ្ញាយតាឌិបសុតាត់ សម្យាំសតត្វ

បកាសោបរិយាលស្សចតេត ហិ ពេ សម្យាហដ្វា "ពិត្វកមិឌេយ្យពំ ត ចិរេតេច បរិសយាពេបស្សាយា"តិ សញ្ញាយតាឌិសុ ចត្វត្តិតិ អាឌិ-សឆ្កេត

សក្កុត្វុសចតតិយោដត់ សក្កហិត់, ត់ សត្តសម្យត្តិតិឆាតសុតយយជាតាលតិប្បាគេតត្វ អសក្កុត្វ សុលយាតស្ស ឆ សចតាកាចរតា ត់ពោហាពាស្ស

សុតយយជាតាលស្សាបិ អកាពោចាតិ តឆា ហិ ចិក្កិត្វចិរេត្វា បុក្កលិ សត្តសម្យត្តិយា ចុត្វុយាតោបិ "ត យយា សុត់, សុត កលិតត្វា"ត្តិ កលាតិ

តត្វ បឆយកាឆាយំ តាច "ចត្តិត្វា"តិ ឰលិតា តិចិរឆាបិ បលាយេា អចិរេសសតា ឆស្សិរតា ចិរេសសតា បត "សេដ្ឋិ, អប្បដិបុក្កលិ,

កចាកាចពរ, តិរក្កលា"ត្តិ ឰលេហិ ចត្វហិ បឆេហិ ចឌឹបលាយេា, "សិរេសា"តិ ឰលិតា កាយប្បលាយេា, "ញុត្តិ, ឆម្ពិ, កលត្វា"តិ ឰលេហិ

បត តីហិ បឆេហិ បលាយកិរិយាយ ពម្ពុត់ រតតត្វយំ ឆស្សិតត្តិ ឆដ្ឋា

"ចិតយស្សចិតិត្វយ"ត្តិ ឰលិតា អភិឆាត់ ឆស្សិត់ អលុត្វសយារេសត ចិតយចិតិត្វយតាយស្ស ឆស្សតរតា តស្ស អត្វត្វការចត

សត្វប្បចត្តិតិបិត្វកុត់ សកលេតារេតត បកាសោត បដិបិចេតព្វយភិឆេឈ្យម្បិ ពេតេច ឆស្សិត់ "សយារសតា"តិ ឆ "អតាក្យលយសំពិល្លា,

យតុរត្វបឆក្កុយ"ត្តិ ឆ ៦ពេហិ ពរលប្បការេា ឆស្សិរតា "ហិតត្វាយា"តិ ឆ "បតុកាចពរ ចិតយក្កុយេ"តិ ឆ "អបរិ ឡូតរត្វាត"ត្តិអាឌិតា

ឆ បយោដត់ "ភិក្កុត់ ភិក្កុតីត"ត្តិ ឰលិតា ឌាហិរតិបិត្វ ឆស្សិត់ អត្ថុត្តរតិបិត្វ បត ឌាហិរតិបិត្វកុតភិក្កុភិក្កុតិចិសយា ពរុលា, សា

អាចរិយស្ស បកាសោរម្ពុរេតេច ចិត្តាយតីតិ ចិសុំ ត ចុត្វា "បចក្លាមី"តិ ឰលិតា សយាតាឌិពរលាការចត លក្កយាតោ "អហ"ត្តិ សុត្តកាត្វា

សាយត្ថោត ឆស្សិរតា ចិរេសសតា បត បកាសោចសារេត –

"រចិរតា ញុត្តឆតេ្វត, សុត្តចិតេ្វត ឌឹយតា;

ឃុចិរដ្ឋិតិកាមេត, ឃាឃតស្ស មេហសិតោ”តិ៉ (ដ្ឋ៉ ចិ៉ ៥៩១) –

ព្ទយាឃ កាឆាឃ ចេច “ព្ទតិ តប្ពបល្លិមេឃត បមេមចេឃ្យាកមេណាត តិបិដកតឃចិផិក្យមេលត បមេមកចិចមេឌត ហងឃបក្ខុចតចិកឃតកមេត កចិចរាឃមេកត បមេមតិកមចមេមឆ្ខមចចក្កាមេត ដ្ឋមកបុមេត ព្ទុឌ្ឍឌមេព្ទត រជិមេតាឃំ ចិតឃចិតិឆ្លមេឃា”តិ (ចិ៉ ចិ៉ ៦៥ប័៦) ព្ទមិតា ចាមេព្យុត ច ឌស្សិមេតា – “មាឌិឃាបិ កឌិ មេហាត្តិ, ព្ទុឌ្ឍឌមេព្ទ ឌិចក្កមេត”តិអាឌិតា បធ្លិមេកហិ ច បឃព្ទតមេមហិ កចិចមេមហិ អកិព្ទតក្យុមេណា កងព្ទព្ទុឌ្ឍព្ទាចរិមេឃា មេចឌិតមេព្ទា៉ មេហព្យុកព្ទា ច តមេព្ទច ចក្លុមាមេតា បកមណមេព្ឍុមេត កតាឌិមេតា ព្ទុឌ្ឍិហមហាមេឆមេរា, មេឃា –

“ចុព្ទស្ស ព្ទុឌ្ឍិមេហត;

ចិតឃស្ស ចិតិឆ្លមេឃា;

ព្ទុឌ្ឍិហំ ឃមុឌ្ឋិស្ស;

មម ឃឌ្ឍិចិហារិកំ;

កមេតាឃំ បត កិក្លុតំ;

ហិតព្ទាឃ ឃមាឃមេតា”តិ៉ (ចិ៉ ចិ៉ ៦៥សិសិ-៦៥សិប័) –

ឧចំ ឌស្សិមេតា៉

ដ្ឋព្ទមប្យកមេណាស្ស មេហព្យុកព្ទា បត ឃជ្ឈបិលមហាមេឆមេរា, មេឃាបិ –

“ពត្តិមេឃាមឆ្នមេឃាឃិល្យ-ព្ទុឌ្ឋិឃឌ្ឍាងឃាងមេឃា;

បតិដ្ឋិតា ក្យណា ឃស្មិំ, រតតាតិច ឃាកមេរ៉

“ចិតឃាចារឃុមេព្ទត, មេតត ឃក្កុឆ្ន ឃាងរំ;

ᨿᩣᨧᩥᨲᩮᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᨷᩣᩃᩮᨶ, ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨳᩥᩁᨧᩮᨲᩈᩣ᪨

“ᩈᩩᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣᨾᩮᨶ , ᩅᩥᨶᨿᩔ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ;

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨷᩣᨭᩅᨲ᩠ᨳᩣᨿ, ᩅᩥᨶᨿᩔᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ;

ᩋᨠᩣᩈᩥ ᨷᩁᨾᩴ ᩑᨲᩴ, ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᩣᨿ ᨶᩣᨿᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᩅᩥ᪨ ᩅᩥ᪨ ᪕᪙᪓-᪕᪙᪔) –

ᩑᩅᩴ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᨾᩮᨲᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᨿᩮᩅ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩣ ᩉᩮᨲᩩᨠᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩴᩈᩣᨴᩦᩈᩩ –

“ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᩅᩥᨿ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁ-

ᨥᩮᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨿᩣᨠᩁᩩᩴ;

‘ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩮᩣ’ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ;

ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩉᩦᨲᩃᩮ”ᨲᩥ᪨ –

ᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨽᩥᨲ᩠ᨳᩩᨲᨣᩩᨱᩣ ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨵᩁᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᩔᩩᨲᩥᩅᩈᩮᨶ “ᩉᩮᨲᩩᨠᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨠᩴ? ᩋᨿᩴ ᨠᩥᩁ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᨴᨲ᩠ᨲᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᨲᩮᩣ ᩈᨩᩣᨲᩥᨽᩪᨾᩥᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᨾᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᨴᨶ᩠ᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᨴᩦᨷᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩉᩥ ᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᨣᩩᨱᩮᩣᨷᩮᨲᩮᩉᩥ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩉᩥ ᨠᨲᩣᩁᩣᨵᨶᩴ ᩈᩦᩉᩊᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩃᨩᨶᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨿ ᨾᩪᩃᨽᩣᩈᩣᨿ ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᩩᩴ ᩃᨦ᩠ᨠᩣᨴᩦᨷᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨠᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩈᨾᩩᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᨠᩣᨲᩦᨲᩮᨶ ᩋᩈᨴᩥᩈᩮᨶ ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᨣᩩᨱᩮᨶ ᩁᨲᨶᨲᩥᨶᩥᨴᩔᩮᨶ ᨷᩁᨾᨷ᩠ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨻᩃᩅᨷᩁᩥᨲᩮᩣᩈᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩔ ᨠᩣᩁᨠᩣᨾᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨿᨳᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᩃᩥᨡᩥᨲᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨷᩮᩈᩮᨳ, ᨾᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨠᩁᨱᩴ ᩃᩥᨡᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨧ “ᩈᩣᨵᩩ ᨲᨳᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᩥᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩋᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲᩣᩁᩴ, ᩅᩥᨶᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩥᨶᨿᩣᩅᨲᩣᩁᩴ, ᩅᩥᨶᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨷᨠᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᩋᨠᩣᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᩔᩩᨿ᩠ᨿᨲᩮᨲᩥ᪨

“សមាសេនា”តិ ឋបិតា ច បរិយាយម្បិ សាមញ្ញេន ទស្សិតំ វិត្ថារបរិយាយេន តស្ស បរិយាយសាមញ្ញស្ស វិញ្ញាបនត្ថា។ វិសេសតោ បន បរិច្ឆេទបរិយាយំ កថាបរិយាយន្តិ ទុវិធំ។ តត្ថ បរិច្ឆេទបរិយាយំ ឋបិតម្បិ បករណេ កថាវោហារេន វុច្ចតិ។

សេយ្យថិទំ? – បារាជិកកថា សង្ឃាទិសេសកថា អនិយតកថា និស្សគ្គិយកថា បាចិត្តិយកថា បាដិទេសនីយកថា សេខិយកថាតិ កិច្ចវិនិច្ឆយកថា សត្តវិធា, តតោ អនិយតកថំ វជ្ជេត្វា តថេវ កិច្ចវិនិច្ឆយកថា ឆព្វិធា, មហាខន្ធកកថាទិកា កិច្ចវិនិច្ឆយកថាចតុវីសតិវិធា ខន្ធកកថា, កម្មកថា, កម្មវិបត្តិកថា, បកិណ្ណកវិនិច្ឆយោ, កម្មដ្ឋានភាវនាវិធានន្តិ វិនយវិនិច្ឆយេ កថាបរិច្ឆេទា សត្តតិំស។

ឧត្តរប្បករណេ ច ឧត្តរេន កិច្ចវិនិច្ឆយេ សត្តវិធា កថា, កិច្ចាទិវិនិច្ឆយេ ឆព្វិធា, តទន្តរា វិបត្តិកថា, អធិករណបច្ចយកថា, ខន្ធកបុច្ឆាកថា, សមុដ្ឋានសីសកថា, អាបត្តិសមុដ្ឋានកថា, ឯកុត្តរកកថា, សេទមោចនកថា, វិភង្គទ្វយមាតិកាទិកថា, សង្គហលក្ខណកថា, បរិវារសង្កលនកថាតិ សត្តតិំស កថាបរិច្ឆេទា។

និស្សន្ទេហេ បន “អដ្ឋតិំស កថាបរិច្ឆេទា”តិ វុត្តំ, តំ ឯកុត្តរកេ អនុស្សិតេហិបិ ទ្វាទសកបក្ខរកេហិ សហ សោឡសបរិច្ឆេទេ គហេត្វា អប្បកំ ឩនមធិកំ គណនូបគំ ន ហោតីតិ កត្វា វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ ឯវមេត្ថ កថាបរិច្ឆេទបរិយាយំ តេសត្តតិវិធំ ហោតិ។ និស្សន្ទេហេ “បញ្ចសត្តតិវិធា”តិ វចនេ បរិហារោ វុត្តោយេវ។ កថាបរិយាយំ បន វិនយវិនិច្ឆយេ អសីតិគាថាធិកានិ ចត្តារិ គាថាសហស្សានិ, ឧត្តរេ បញ្ញាសគាថាធិកានិ នវ គាថាសតានិ ហោន្តិ។ តេន វុត្តំ ឧត្តរាវសានេ –

“គាថា ចតុសហស្សានិ, សតញ្ច ឆានវីសតិ;

បរិយាយតោតិ វិញ្ញេយ្យា, វិនយស្ស វិនិច្ឆយោ។

បញ្ញាសាធិកសត្តានិ, នវ គាថាសតានិ ហិ;

គណនា ឧត្តរស្សាយំ, លក្ខណាត្ថមេន តុ”តិ។ (ឧ. វិ. ៩៦៩-៩៧០);

ឥច្ចេវំ វិនយវិនិច្ឆយោ ឧត្តរោ ចាតិ ទ្វេ បករណានិ តិំសាធិកានិ បញ្ចគាថាសហស្សានិ។ ឯត្ថ ច វិនយវិនិច្ឆយោ ឧភតោវិភង្គលក្ខណាទិវិនិច្ឆយសង្គហប្បករណំ។ តតោ បរំ បរិវារេ ច សង្គហប្បករណំ ឧត្តរោ នាម។ តេនេវ វក្ខតិ –

“យោ មយា រចិតោ សារោ, វិនយស្ស វិនិច្ឆយោ;

តស្ស ទានិ ករិស្សាមិ, សព្ពានុត្តរមុត្តរ”ន្តិ (ឧ. វិ. ១)

តំ កស្មា ឧត្តរនាមេន វោហរិយតីតិ? បុច្ឆុត្តរវសេន ឋិតេ បរិវារេ តថេវ សង្គហេតេត្ថាបិ តេន បការេន បារាជិកកថាយត្តំ ទស្សេត្វា –

“ឥតោ បដ្ឋាយ យុញ្ជិត្វា, បញ្ហាបុច្ឆនមត្តកំ;

វិស្សជ្ជនវសេនេវ, ហោតិ អត្ថវិនិច្ឆយោ”តិ (ឧ. វិ. ១៣) –

វត្វា បញ្ហំ បហាយ តតោ បដ្ឋាយ ឧត្តរមត្តស្សេវ ទស្សិតត្តា តថា វោហរីយន្តិ

“តស្មា វិនយត្ថបិយ”ន្តិអាទិនា បន សោតុជនំ សក្កច្ចសវនេ និយោជេតិ. សក្កច្ចសវនបដិពទ្ធា ហិ សព្ពាបិ លោកិយលោកុត្តរសម្បត្តីតិ អយមេត្ថ សមុទាយត្ថោ. អយំ បន អវយវត្ថោ – សោ យស្មា អត្ថយោជនក្កមេន បទយោជនំ កត្វា វណ្ណិតេ សុវិញ្ញេយ្យោ ហោតិ, តស្មា តថា បទយោជនំ កត្វា អត្ថវណ្ណនំ ករិស្សាម –

សេដ្ឋំ អប្បដិបុគ្គលំ ពុទ្ធសេដ្ឋញ្ច ភវាភវករំ ធម្មសេដ្ឋញ្ច និរង្គណំ គណសេដ្ឋញ្ច សិរសា វន្ទិត្វា កិន្តំ កិន្តីតត្ថា ហិតត្ថាយ សមាហិតោ សមាហិតោ វិនយស្សវិនិច្ឆយំ វក្ខាមីតិ យោជនា.

តត្ថ សេដ្ឋន្តិ សព្ពេ ឥមេ បសត្ថា អយមេតេសំ អតិសយេន បសត្ថោតិ សេដ្ឋោ. តថា ហិ សោ ភគវា “អហញ្ហិ ព្រាហ្មណ ជេដ្ឋោ សេដ្ឋោ លោកស្សា”តិ (បារា. ១១) វេរញ្ជព្រាហ្មណស្ស អត្តនោ ជេដ្ឋសេដ្ឋភាវស្ស បរិជាននវិនិច្ឆយហេតុភូតាហិ ញាណាទីហិ និរតិសយគុណសម្បត្តីហិ សមន្នាគតត្តា –

“ត្វមេវ អសិ សម្ពុទ្ធោ, តុវំ សត្ថា អនុត្តរោ;

សទេវកស្មិំ លោកស្មិំ, នត្ថិ តេ បដិបុគ្គលោ (ទី. និ. ១.១៥០);

តុវំ ពុទ្ធោ តុវំ សត្ថា, តុវំ មារាភិភូ មុនិ;

ຕຸວໍ ອນຸສເຍ ເຊ຺ຕວາ, ຕິເຓ຺ຓາ ຕາເຣສິມໍ ປຊໍ.

ອຸປທີ ເຕ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ອາສວາ ເຕ ປທາລິຕາ;

ສີໂຫສິ ອນຸປາທາໂນ, ປຫີນພຍເພຣໂວ (ມ. ນິ. ໒.໔໐໐; ສຸ. ນິ. ໕໕໐-໕໕໑; ເຖຣກາ. ໘໒໙-໙໔໐);

ມຫາວີຣ ມຫາປຍ຺ຍ, ອິທ຺ຘິຍາ ຍສສາ ຊລ;

ສພ຺ພເວຣພຍາຕີຕ, ປາເທ ວນ຺ທາມິ ຈກ຺ຂຸມາ”ຕິ (ສໍ. ນິ. ໑.໑໕໙; ຘ. ປ. ອຏ຺ຐ. ໑.໕໙); –

ອາທີຫິ ນານານເຍຫິ ສເທວເກນ ໂລເກນ ອພິຕ຺ຖຸຕິມຕາຍ ປສຕ຺ຖຕາຍ, ຕເຍວ ເສຏ຺ຐໍ ປສຕ຺ຖຕມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄລນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ ເອຕສ຺ສ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ ອທິໂກ, ສທິໂສ ວາຕິ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ. ຕຖາ ຫິ ຄຸເຓສຸ ອນນ຺ຕາປຣິມາຓາສຸ ໂລກທາຕູສຸ ອຕ຺ຕນາ ອທິກສ຺ສ, ສທິສສ຺ສ ວາ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ອພາວໂຕ –

“ນ ເມ ອາຈຣິໂຍ ອຕ຺ຖິ, ສທິໂສ ເມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ສເທວກສ຺ມິໍ ໂລກສ຺ມິໍ, ນຕ຺ຖິ ເມ ປຏິປຸຄ຺ຄໂລ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໑) –

ອຕ຺ຕນາວ ອຕ຺ຕໂນ ອທິປຕີເຕາ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄລພາເວນ ປຏິຍ຺ຍາຕຕ຺ຕາ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອປ຺ປຏິປຸຄ຺ຄລໍ ເສຏ຺ຐໂລກຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ພຸທ຺ທນ຺ຕິ ອນນ຺ຕມປຣິເມຍ຺ຍໍ ເນຍ຺ຍມຓ຺ຑລມນວເສສໍ ພຸທ຺ທວາຕິ ພຸທ຺ໂທ, ອຸເທຕ ອເນກກປ຺ປໂກຏິສຕສຫສ຺ສສມ຺ພຕປຸຍ຺ຍຍາຓສມ຺ພາຣານຸພາວສິທ຺ທິຜຸລ຺ລຮູປກາຍສິຣີວິລາສປຏິມຓ຺ຑິໂຕ ສທ຺ທມ຺ມຈກ຺ກວຕ຺ຕີ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂທ ທສ຺ສິໂຕ. ອຖ ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຈ຺ຈານິ ສຍໍ ວິທິໂຕປທິຕປຣິຍິຕາປຣິຍາທິເຕນ ສວາສນານວເສສກິເລສປ຺ປຫາຍເນນ ສມຸຄ຺ຆາຕເນນ ພຸຊ຺ຌີຕິ ພຸທ຺ໂທ. ຍຖາຫ –

“ອພິເຍ຺ຍຍ຺ຍໍ ອພິຍ຺ຍາຕໍ, ພາເວຕພ຺ພຍ຺ຈ ພາວິຕໍ;

ປຫາຕພ຺ພໍ ປຫີນໍ ເມ, ຕສ຺ມາ ພຸທ຺ໂທສ຺ມິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ”ຕິ (ມ. ນິ. ໒.໓໙໙, ໓໙໙; ສຸ. ນິ. ໕໖໓; ເຖຣກາ. ໘໒໘);

វិត្ថារោ បត្តស្ស “ពុជ្ឈិតា សច្ចានីតិ ពុទ្ធោ, ពោធេតា បជាយាតិ ពុទ្ធោ”តិអាទិនា (មហានិ. ១៩២; ចូឡនិ. បារាយនត្ថុតិគាថានិទ្ទេស ៩៧; បដិ. ម. ១.១៦២) និទ្ទេសាទីសុ វុត្តនយេន វេទិតព្វា. សទ្ទសិទ្ធិ សាសនិកានំ អជ្ឈាយតេ វត្តព្វាតោ ពុធ-ធាតុតោ “ភាវកម្មេសុ ត”ឥតិ ឥតោ តបច្ចយេ “ពុធគមាទិត្ថេ កត្តរិ”តិ ឥមិនា កត្តាយតស្សុត្តេន កត្តរិ តប្បច្ចយវិធានតោ វេទិតព្វា. លោកិយានំ បន ពោធត្ថធាតុតោបិ កមត្ថតាយ វុត្តត្តា គម្យត្ថាកម្មកានិ សុត្តតោ កត្តរិ ត-បច្ចយការតោ វេទិតព្វា.

អថ វា ធាតូនំ អនេកត្ថតាយ ពុធ-ឥច្ចយំ ធាតុ ជាគរណវិកសនត្ថេសុ វត្តនតោ អយមេវាតិ “បពុទ្ធោ បុរិសោ, បពុទ្ធំ បទុម”ន្តិអាទីសុ វិយ ពុទ្ធវា អញ្ញាណនិទ្ទាវិគមេន ជាគរណត្ថំ ឧឡុម្ពិលេក្ខា បពុទ្ធោ, គុណេហិ វា វិកសិតោតិ កត្តរិ សិទ្ធេន ពុទ្ធ-សទ្ទេន “ពុទ្ធោ”តិ វិភជនេកត្ថុអាយតិបរិបក្កជរាភរណតោ ភវោ លោកតោ វុទ្ធិ, ឧយ្យុត្តំ បវុទ្ធំ គព្ភត្តានិសុត្តេ អមុកក្កហលោត បច្ចយវិធានំ វេទិតព្វំ.

អថ វា សមុកានំ ធាតូនំ គមុវតិត្ថាយ អការេ អមុកភាវតោ “ផលំ សមយេវ បក្ក”ន្តិអាទីសុ វិយ ពោធត្តយេវ ពុធ-ធាតុតោ កត្តរិ វិធានំ សិទ្ធំ. អថ វា នីលគុណយោគេន បដាទីសុ នីលវោហារោ វិយ ភាវសាធនំ ពុទ្ធ-សទ្ទំ គហេត្វា ពុទ្ធគុណយោគតោ “ពុទ្ធោ”តិ វោហរីយតិ. ឧបយោគតោ សិទ្ធេន ពុទ្ធ-សទ្ទេន វុច្ចមានំ តំ ភវតត្តំ តំ ធម្មរាជត្តំ អត្ថោ.

“សេដ្ឋំ អប្បដិបុគ្គល”ន្តិ បទទ្វយំ “ពុទ្ធ”ន្តិ ឯតស្ស វិសេសនំ. ឯត្ថ ច “ពុទ្ធំ, សេដ្ឋំ, អប្បដិបុគ្គល”ន្តិ ឥមេហិ តីហិ បទេហិ កមយោ “ឥតិបិ សោ ភគវា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ”តិអាទិនា (ទី. និ. ១.១៥៧; ៣.៩; ម. និ. ១.១៣៤, ១៣៣; ៣.៣៣; សំ. និ. ១.២៣៥; ៥.៣៥៥; អ. និ. ៥.១៤, ២០; ៩.២៥, ២៩; នេត្តិ. ៥៣), “យោ វទតំ បវរោ មនុជេសុ, សក្យមុនី ភគវា កតកិច្ចោ”តិអាទីហិ (វិ. វ. ៨៨៩) ច អនេកេហិ សុត្តបទេហិ ឧស្សិតត្ថុទាតិធម្មសត្តិកតិជាតហេតុផលសម្បាបនកាទិវត្តាធម្ម- លោកុត្តរត្តិគតត្តយសង្គហិតំ សុបរិសុទ្ធំ ពុទ្ធគុណសមុទយំ និរវសេសំ ទស្សេតិ. អយមេវ ហិ ពុទ្ធគុណានំ និរវសេសតោ ទស្សនូបាយោ, យទិទំ តយាទស្សនំ. ព្ពតាវា បដិបទវណ្ណនាយ អបរិមិតានំ ពុទ្ធគុណានំ កោ ហិ នាម សមត្ថោ បរិយន្តំ កាតុំ. យថាហ –

“ពុទ្ធោបិ ពុទ្ធស្ស ភណេយ្យ វណ្ណំ;

កប្បម្បិ ចេ អញ្ញមភាសមានោ;

ខីយេថ កប្បោ ចិរទីឃមន្តរេ;

វណ្ណោ ន ខីយេថ តថាគតស្សា”តិ. (ទី. និ. អដ្ឋ. ១.៣០៤; ម. និ. អដ្ឋ. ២.៤២៥; ឧទា. អដ្ឋ. ៥៣; អប. អដ្ឋ. ២.៦.១០; ពុ. វំ. អដ្ឋ. ៤.៤;

ចរិយា. អដ្ឋ. និទានកថា, បកិណ្ណកកថា; ទី. និ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; ម. និ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; សំ. និ. ដី. ១.១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; អ. និ. ដី. ១.១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; វជិរ. ដី. គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; សារត្ថ. ដី. ១.គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា; នេត្តិ. ដី. គន្ថារម្ភកថាវណ្ណនា);

ឯវមេតេហិ តីហិ បទេហិ និទានាទិវសេន អាលយនិក្ខិត្តនិទានភាវោ “ចត្តារោ”តិ វុត្តា បការស្ស ច ឧទ្ទិដ្ឋា វុត្តាយ អដ្ឋកថាយ តាទិសានិ សព្ពានិ ទស្សេតិ ឥមេហិ ទ្វីហិ ឧទ្ទេសនិទានកថា ចតុត្តា សង្គីតាតិ វេទិតព្ពំ.

តត្ថ វិនយស្ស បឋមំ សង្គីតភាវោ “កថាកាចការំ វិនយ”ន្តិ. ឯត្ថ កថ-សទ្ទោ វទោ កថា ឧត្តា កាលិកថា, ឧបបត្តិកថាតិ. តត្ថ កាលិកថា កថតិ ឯតស្មា ចលន្តិ “កថា”តិ វុច្ចតិ. ចិបិកាលន្តរកាលេ ឥត្ថាវុបសន្តរេតា បត ឧបបត្តិកថា អចិន្តាតព្ពបិតាកសន្តារាទិសហកាទិការលាយុតេត្តក កុសលាកុសលធម្មតានិសន្តាតកាលិកថបឋមេយេន យថារហំ កថតីតិ “កថា”តិ វុច្ចតិ. សោ បន កាយកថឧបកថអនុបកថសញ្ញីកថអសញ្ញីកថនេវសញ្ញីនាសញ្ញីកថ- ឯកវោការកថចតុវោការកថបញ្ចវោការកថធម្មេន តថចិត្តោ. ឯវមេតេសុ តថសុ កថេសុ ឥមិនាបិ វិនយោ អត្ថានំ នានត្តស្ស បុគ្គលសន្តានស្ស អនុបាទិសេសនិព្ពានធាតុយា បរំ អប្បដិសន្ធិកតាយានេន កថេសុ, កថស្ស ចា អភាវំ កតោតីតិ កថាកាចកតោ, តំ, អបរាបរជាតិប្បវត្តស្ស ហេតុសមុច្ឆេទេន អប្បវត្តិវិនយាបនកន្តិ អត្ថោ.

វិនយន្តិ អត្ថានំ នានត្តា ចតុសុ អបាយេសុ, សំសារេ ច អបាយាទេ នានត្តីតិ វិនយោ, សោ ចតុយុគ្គផលនិព្ពានសន្តានិចលោកុត្តរវិនយោ ច តប្បដិបាទកោ តថាគតមាសារនាមធេយ្យចតុរាសីតិសហស្សធម្មក្ខន្ធប្បភេទភិន្នោ បរិយត្តិវិនយោ ចាតិ ទុវិធោ. សោបិ និប្បរិយាយវិនយោ, បរិយាយវិនយោ ចាតិ ទុវិធោ. តត្ថ និប្បរិយាយវិនយោ នាម អបាយេ, សំសារេ ចា បតនតោ ហេតុភូតានំ ឧបក្កិលេសានំ, ទុក្ខុបក្កិលេសានញ្ច វសេន សំយោជនានំ សមុច្ឆិន្ទនេន មគ្គវិនយោ, តស្ស ពោធិច្ចាប្បវត្តិនិមិត្តភាវេន និព្ពានវិនយោ ចាតិ បញ្ចវិធោបិ និប្បរិយាយេន បុគ្គលសន្តានំ នានត្តីតិ កត្វា “និប្បរិយាយវិនយោ”តិ វុច្ចតិ. ចត្តារិ បន សាមញ្ញផលានិ បដិប្បស្សទ្ធិបហានេន មគ្គានុកូលប្បវត្តិយា, បរិយត្តិ ច មគ្គនិព្ពានាធិគមស្ស មូលការណភាវតោតិ បញ្ចវិធោបិ បរិយាយវិនយោ នាម.

ឯត្ថាហ “ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ”តិអាទិនា (សំ. និ. ១.១១៥; អ. និ. ៦.៤៩; ទី. និ. ៦.៩; អ. និ. ៩.១០, ៦៥, ៦៩), “រាគវិរាគមនេជមសោក”ន្តិអាទីហិ (វិ. វ. ៨៨៧) ច សុត្តេហិ វុត្តស្ស, តទង្គាទិនិស្សរណវិនយស្ស សរណានុស្សរណធម្មតាបិ សក្កាយាទិសម្បត្តិបដិលាភការណស្ស អភវនីយស្ស វិនយកណ្ណស្ស ភយតោ ឧបដ្ឋិត្វា ច “ចត្តារោ”តិ វុត្តា បការស្ស វណ្ណិតត្តា ច វិនយសន្តានស្ស ទុតិយស្ស ចតុត្ថស្ស ឧទ្ទេសនិទានកថា ចតុត្តា សង្គីតាតិ វេទិតព្ពំ.

តត្ថ សុត្តន្តស្ស ចតុតានស្សតត្ថំ វុត្តំ “កណ្ឌោច និទានំ”ន្តិ. ឯត្ថ “រាគោ អកុសលំ ទោសោ អកុសលំ មោហោ អកុសល”ន្តិ (ចិក.

៥១៣) ចុត្តំហិ ភគវតា អាភាសិ ចតុប្បញ្ញេហិ តេសំ ចិត្តានិ ... ចត្តារោ ចិត្តានិ ឯត្ថ ចត្តារោ, តំ ឯវ...

អរិយមគ្គេន សីលសមាធិបញ្ញាវិមុត្តិវិមុត្តិញាណទស្សនសង្ខាតេហិ គុណគណេហិ គរុកាតព្ពោ គរូនំ, តំ

ឯត្ថាហ "សុប្បដិបន្នោ ភគវតោ សាវកសង្ឃោ"តិអាទិនា (សំ. និ. ១.១៣៥; អ. និ. ៣.៤៩; ទី. និ. ៣.៩; អ. និ. ៩.១០, ៣៥, ៣៩;), "យត្ថ ច ទិន្នំ មហប្ផលមាហុ, ចតូសុ សុចីសុ បុរិសយុគេសុ"តិអាទីហិ (វិ. វ. ៨៨៨) ច តេហិ តេហិ សុត្តបទេហិ វុត្តានំ, តេសញ្ច អាទីសុ ច វណ្ណិតានំ ...

ឯវំ បវេទិតាយ ចតុន្នំ ...

កាយាយ "កិលេស"ន្តិ ... "កិលេស"តិ ...

... "កិលេសបទំ ...

...

ហិតត្ថាយាតិ ...

សមាហិតោ សម្មា អាហិតោ បវត្តិតោ ចិត្តស្ស ឯកគ្គតា ឯតេនាតិ "សមាហិតោ"តិ ... "សមាហិតចិត្តោ"តិ ... "សមាហិតោ"តិ វុត្តោ ... សមាធិ ... តេន សមាធិនា សមាហិតោ ហុត្វាតិ អត្ថោ។

បវត្តេយ្យាតិ បវត្តេយ្យ ចត្តារិ, ... វុត្តំ ... ចិត្តំ សុទេសិតំ ... អត្ថោ។ សមាធិនាតិ ...

... សមាធិនា, តេន, ...

មន្ទយន្តានំ មន្ទពុទ្ធីនញ្ច ឧបការកេន នាតិវិត្ថារក្កមេនាតិ អត្ថោ· វិនយស្សាតិ វិនយបិដកស្ស· តេនាហ –

“វិវិធវិសេសនយត្តា;

វិនយនតោ ចេវ កាយវាចានំ;

វិនយត្ថវិទូហិ អយំ;

វិនយោ ‘វិនយោ’តិ អក្ខាតោ”តិ· (ទី· និ· អដ្ឋ· ១·បឋមសង្គីតិកថា; បារា· អដ្ឋ· ១·បឋមមហាសង្គីតិកថា; ធ· ស· អដ្ឋ· និទានកថា)

–

វុត្តេហិ អត្ថវិសេសេហិ “វិនយោ”តិ វុច្ចតិ· តស្ស ឯវំ សន្ទស្សិតសភាវស្ស “វិនយោ នាម សាសនស្ស អាយូ”តិ (ទី· និ· អដ្ឋ· ១·បឋមសង្គីតិកថា; បារា· អដ្ឋ· ១·បឋមសង្គីតិកថា; ខុ· បា· អដ្ឋ· ៥·បឋមមហាសង្គីតិកថា) សង្គីតិការកេហិ មហាកស្សបាទីហិ អនិត្ថតាកុលស្ស វិនយបិដកកុត្តយស្ស· វិនិច្ឆយន្តិ វិសេសេន, វិវិធេន វា អាការេន វិប្បដិបត្តិនីហរណវសេន ឆីយតិ វិនិឆីយតីតិ “វិនិច្ឆយោ”តិ លទ្ធនាមំ វិនយំ, វិនយវិនិច្ឆយំ នាម បករណន្តិ វុត្តំ ហោតិ· “វិនយស្សវិនិច្ឆយ”ន្តិ ច អលុត្តសមាសោយំ “ទេវានំបិយតិស្សោ, កណ្ឋេកាឡោ”តិអាទីសុ វិយ·

ឯវំ ទុតិយគាថាយ កត្តុនិមិត្តបយោជនាភិធានាភិធេយ្យបករណប្បការេកទេសំ ទស្សេត្វា សក្កច្ចសវនការណនិស្សេនយុទេនាបិ បករណប្បការាទិ ទស្សេតុមាហ “អនាកុល”មិច្ចាទិ· តត្ថ អនាកុលន្តិ នត្ថិ ឯត្ថ សង្ករោ, អត្ថតោ, វិនិច្ឆយតោ វា អាកុលំ បុព្ពាបរវិរោធោ, មិស្សតា វាតិ អនាកុលោ, វិនយវិនិច្ឆយោ, តំ វទតោ មេ និពោធថាតិ សម្ពន្ធោ· អសំកិណ្ណន្តិ និកាយន្តរលទ្ធីហិ អសម្មិស្សំ·

មធុរត្ថបទក្កមន្តិ បទានំ កមោ បទក្កមោ, បទគតិ, សទ្ទានុបុព្ពារណន្តិ អត្ថោ· មធុរោ អត្ថោ ច បទក្កមោ ច យស្ស សោ មធុរត្ថបទក្កមោ, តំ –

“បទាសត្តំ បទត្ថានំ, មធុរត្ថមុទីរិតំ;

យេន មជ្ជន្តិ ធីមន្តោ, មធុនេវ មធុព្ពតា”តិ –

ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᨾᨲ᩠ᨳᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᨽᩣᩈᨲ᩠ᨳᩣᨸᩁᨶᩣᨾᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨾᨵᩩᩁᩥᨿᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨾᩃᨦ᩠ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨵᩩᩁᨲ᩠ᨳᨸᨠ᩠ᨠᨾᩴ᪨

ᨸᨭᩩᨽᩣᩅᨠᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩩ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣ, ᨸᨭᩩᨶᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᩣ, ᩈᨴ᩠ᨴᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨽᩪᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩴ ᨸᨭᩩᨽᩣᩅᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩩᨽᩣᩅᨠᩁᩮᩣ, ᨲᩴ, ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩈᩮᩈᨩᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩴ ᩅᩥᨶᨿᩔ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨ ᩅᩥᨶᨿᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩮ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩮ ᨧ, ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨸᨭᩩᨽᩣᩅᨠᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩑᩅᩴ ᨲᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿ ᨸᨠᩁᨱᨣᩩᨱᩣᨸᨴᩮᩈᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩩᨩᨶᩴ ᩈᨾᩩᩔᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ “ᩋᨧᩥᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨣᩣᨳᩣᨿ ᨸᨠᩁᨱᩔ ᨲᨶ᩠ᨶᩥᩔᨿᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᩅᩣᩈᩣᨣᩁᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩁᩮᩣᨽᩪᨲᩮᩣᨸᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨸᨾᩣᨶᨠᩮᨵᩮᨶ ᨽᩪᨸᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨠᩁᨱᨣᩩᨱᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩩᨩᨶᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨧᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩥᩁᩴ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨧᩥᩁᩮᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩈᩣᨣᩁᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨸᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩮ ᩏᨣ᩠ᨣᩉᨱᨵᩣᩁᨱᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨠᩮᩉᩥ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩉᩥ ᨴᩩᩁᨵᩥᨣᨾᨶᩦᨿᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨣᩣᩉᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿ “ᩋᨧᩥᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᩈᩅᨶᨵᩣᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨣᩣᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨾ᩠ᨸᩣᨸᨠᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᩣᩁᨽᩪᨲᩣᨿ ᩋᩁᩥᨿᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩣᨿ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᨽᩪᨲᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩈᩦᩃᩈᩣᩁᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᨠᨲᩣᨿ ᩈᩣᩁᩴ᪨ ᩅᩥᨶᨿᩈᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩈᩣᩁᩴ᪨ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩃᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨩᩣᨶᨶᩔᩣᨸᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᩮᨶᩣᨸᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲᩥᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩣᨲᩥᩅᩥᨲ᩠ᨳᩥᨱ᩠ᨱᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩈᩣᩁᩮᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᩁᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᩈᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩴ, ᩋᨣᩣᨵᩣᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩮᩣᨸᨾᩴ ᩅᩥᨶᨿᨸᩥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣᨿ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ “ᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩅᩣᨠ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩁᩮᩉᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩥᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᨴᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᩴ ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᨿᩈᩣᨣᩁᨩ᩠ᨫᩮᩣᨣᩣᩉᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩣᩁᩉᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩮᩈᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩣᩅᩣ ᩅᩥᨿ ᨽᩪᨲᩣ ᨶᩣᩅᩣᨽᩪᨲᩣ, ᨲᩴ, ᨶᩣᩅᩣᩈᨴᩥᩈᩴ ᨾᩉᩣᨶᩣᩅᩣᩈᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩮᩣ ᩁᨾᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ, ᩑᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᩮᩣ, ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨸᩈᩩᨲᩣᨶᩴ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩣᨿᨶᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᨵᩪᨶᩴ ᨾᨶᩮᩣᩁᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨸᨠᩁᨱᨣᩩᨱᨠᩥᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩈᩮᩣᨲᩩᨩᨶᩴ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩈᩅᨶᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩥᨶᨿᨽᩪᨸᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩣᨠᩩᩃᨲᩣᨴᩥᩅᩥᩅᩥᨵᩣᨶᩮᨠᨣᩩᨱᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨸᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ, ᨲᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨶᨿᨽᩪᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᩥᨵᩣᨠᩣᩁᩮᨶ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨿᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨶᩴ ᨶᨿᨶᩴ ᨴᨾᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨲᩮᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩈᩃᩮᩈᩩ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩥᨶᨿᩴ, ᨽᩪᨲᨬ᩠ᨧ ᨲᩴ ᨹᩃᩴ ᩋᩣᨿᨲᩥ ᨽᩪᨸ᩠ᨸᨭᩦᨲᩥ ᨽᩪᨸᩥᨿᩮᩣ, ᩉᩮᨲᩩ, ᩅᩥᨶᨿᩔ ᨽᩪᨸᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᨽᩪᨸᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩴ, ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᩅᩥᨶᩣᩈᨠᩣᨶᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᨸᩮᩈᩃᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᨠᩪᩃᩃᩮᨿᩥᨠᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᩥᨲᩣᨸᨶᨿᨶᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᨶᨿᨶᩔ ᨠᩣᩁᨱᨽᩪᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨾᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ ᨸᨠᩁᨱᩮ ᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨶᩴ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶᩣᨠᩩᩃᨲᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩣᨶᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᨶᩅᩈᩮᨶ

“អតាក្យល”ត្តិអាឌិចិរេយនតាតិ ចត្វា ព្ទដាតិ នក្កន្ធបចតាចរេចៅឆេ ចិនឃំ ចិរេនិតត្ថា ឌនេ្យព្យាហ “ចិតឃេ្យចិតិន្ធឃ”ត្តិ៍ ៩ត្ត ឆ ត្ងទិឃកាចាឃ “ចិតឃេ្យចិតិន្ធឃ”ត្តិ “បចក្លាឫ”តិ កិរិឃាឃ កឃ្ឫឌេ្យតចរេនត ទ្វត្តំ, តំ ព្ទឆ អារេតត្វា នឃ្ពត្ថិឃយាតឃ្យិ ត្វុរនឃ្ពត្ថិ រេហាតឹតិ តឃតារេតត្វា “តិរេចាៃឆចា”តិ ព្ទឃិេ្យា កិរិឃាឃ កឃ្ឫនត្គ្យតត្ថិ “ចិតឃេ្យចិតិន្ធឃ”ត្តិ ទ្វត្តត្តា បុតទ្វត្តិរេដាឃាការេចាតិ ឌុត្ថ៍

អចិក្លិរេត្តត ចិរេត្តតាតិ ៩ត្ត ចិចិរេឆ អារឃ្ឫរេលា លិត្តំ រេបឃិតំ ចិក្លិត្តំ, ភ្ឌខ្ជចិចិកិន្ធាឌិបរេទតំ អឃយាហិតំ ចិត្តំ, ត ចិក្លិត្តំ អចិក្លិត្តំ, តឃ្យឌិបក្លិ នឃាហិតំ ក្យឃលចិត្តំ, រេតត, ៩តេ្យ បការេល្យត្តឃេ្យ នចតាឌិញ្យាឃ្យិរំ ចិតា តាតារឃ្ឫរេលាឃ្ញ បចត្តិចរេនត ចិរេក្លបឃតាបរេត្គត នឃាហិរេតត ចិរេត្តតាតិ អរេត្វា៍ “អចិក្លិរេត្តត...រេប... តិរេចាៃឆចា”តិ ចឌរេត្តត ឆ “អចិក្លិត្តេ្យាឃំ ឆរេឃ្ឫា, តាឃំ ឆរេឃ្ឫា ចិក្លិត្តេ្យា”តិ ចចតរេតា ចិក្លិត្តេ្យ ឆរេឃ្ឫឃ្ញ ដាឃាដាកាចរេតា អត្តរេតា បការេលត្តក្ញតាឃ អឌិឃឹលឃិក្លាឃ នឃ្ឫាបឌិបឌ្ឍតាបរេឌរេឃា ករេតា រេហាតិ៍

ចឌរេតារេឃតិ ៩ត្ត “ការរេចត ចា”តិ ឃ្យិឌរេឃរេឃា៍ តត្តាឃឃរេត្វា – កាឃឃារេត ឃឃិ ការរេចត, ឃចាទ្វរេត្តត ការរេលាត ចាតិ ឃាឃិក្យឃ្ឫាតឃចិរេឃឃតាឃ “រេឃ”តិ ឃាឃិចចតេ្យ “ឃឃឹ”តិ អត្តឃឃ្ពចរេតា អឃឃរេត្វា ទ្វរេត្តា៍ បការេលេ្យ អតាក្យលតាឌិក្យលាឃឃត្គាកតត្តា ឆ ចត្តទិ ឃឃិ ការរេចត ឆ នឃាហិរេតត រេចតឃាតិ អឌិប្យារេឃា៍ តិរេចាៃឆចាតិ ចាញ្យត្តបឌត្តំ នត្តាឃកាឃិតត្តកាចត្តាឌិចរេនត តិរេឃឃរេតា រេចាៃឆច, នក្កន្ធិ ឃ្យត្វា ចិតឃចិតិន្ធឃំ ព្ទឌ្ឍូ ចិឌាតាចាតិ អរេត្វា, ចិត្តាកាចតាឃឃចាលាតិ ឃ្យលក្ញតបការេលចិនឃំ ឃ្យតឃឃចាលាំ តិប្យារេឌចាតិ អឌិប្យារេឃា៍

កត្ថារឃ្ពកចាចណ្ដតា តិឌ្ឌិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

កិច្ចចិកនក្កា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បារាជិកកណ្ឌ

បឋមបារាជិកកណ្ឌវណ្ណនា

៩។ ឯវំ បញ្ចាហិ កាថាហិ ទតតត្តយបណាយាទិ ឧទេស្សេត្វា ឌូនាតិ យថាបដិញ្ញាតចិតិត្ថយំ ឧទេស្សេតុយាហ “តិចិនេ”តិអាទិ។ តត្ថ “តិចិនេ”តិអាទិនា បឋមបារាជិកនិក្ខេបឧចិតិត្ថយំ ឧទេស្សតិ។ តិចិនេតិ ចត្ថុបស្សាចយុលយក្កាត់ ចនេសត តិប្បកានេ យទេក្កតិ ឌូមិតា

សម្ពន្ធោ។ តិលយត្តយ្ញីតិ តិលតីឌយត្តយ្ញី អក្ខរាតត្តិ សម្ពន្ធោ។ យទេក្កតិ ចត្ថុបស្សាចាត់ តិក្ខយតត្ថានេតាយ, អត្ថុបិតបិត្តនេយ្យាដឹត

បនេចនេតតិក្ខយតត្ថានេតាយ ច យក្កទេចាហារកេត សទឹទេប្បនេឧនេស, អនេល្លាកានេសតិ សម្ពន្ធោ។ “យទេក្កុ តិលយត្តយ្ញី, តឹសុ នេសចតនេចតនេតា”តិ

ចត្តនេត្តូបិ “តិចិនេ”តិ បការចាឌិចិឆនេឆនេ្ដាបិតារនេតត សឌាតិសក្ខហចនេសត តឹហិ ទាសីហិ សក្ខនេហត្វា បនេកឆចនេសត តិសចិនេឆា យទេក្កា

ឧស្សិនេតា នេហាតិ។

នេសឃ្យធិធំ? បារាជិកចត្តក្ខតយុលាឌិយក្កាត់ តិស្សឃក្ខនេត សនេត្ត ឧនេស្សតុំ “តិនេស្សា ឌូតត្តិនេឃា យតុស្សិត្តិ អយតុស្សិត្តិ តិនេត្ថាតកាតិត្តិ”តិអាទិនា

(បារា៉ ៥៩) តនេឃត បិឡូឌូឃំ ឧស្សិតយតុស្សាយតុស្សតិនេត្ថាតកាតិត្តិត់ បនេច្ចក់ តិណ្ណំ យក្កាត់ ចនេសត តច យក្កា, តនេធច ឧស្សិតាត់ តិណ្ណំ

ក្ខុកនេតាឡញ្ញតកាត់ ចនេសត តច យក្កា, តិណ្ណំ បត បណ្ឌកាត់ យុលយក្កចត្ថុយក្កាត់ ចនេសត បនេច្ចក់ នេច្ច នេច្ច យក្កាតិ ល យក្កា, តថា តិណ្ណំ បត

បុទឹសាតត្តិ ៧ចំ តិសចិនេឆា នេហាតិ។

នេសចតនេចតនេតាតិ នេសចនេត នេយធុតបនេឃានេក នេចតតា អស្សាតិ ចិក្កនេហា, នេយធុតទាក្ខបសំហិតាឃ នេចតតាឃ សយត្ថាកនេតាតិ អនេត្ថា។

អនេល្លាកានេសតិ តិសយក្កាតយញ្ញាតនេទ យទេក្ក បកតិចានេតត អសិថុនេដ្ឋ អល្លបនេឧនេស, ឌូមិតា ឆាហិទំ បារាជិកនេក្ខត្តំ ត នេហាតីតិ ឌឹនេបតិ។

ចិនេសសតស្ស ចិនេសសានេបក្ខត្តា ក្ខុតិឃកាថាឃ “សសិនេក្ខា នេសា”តិ បឆត្ថយំ អាហរិត្វា “នេសចតនេចតនេតា សសិនេក្ខា នេសា តិក្ខុ”តិ

នេឃានេឌតត្តា។

អនេក្ខ សទឹនេទ ឌាតត្តិ អក្ខរាត់, បុទឹសតិយិត្តា។ សតិបិ អចនេសសសទឹទាចឃចាត់ តថាកានេច ទ្សូហិចនេសត តនេឆច តថា ចុត្តា។ បនេចនេសនេត្តាតិ

ត្ថយំត្ថឃសយាបត្តិសក្ខាតកាឃិកកិទឹយំ តិប្បានេឆនេត្តា។ បរាឌិនេតាតិ ទុល្លកាឃ តណសយ្យត្តិឃា លត្ថ្តានេតា ទុល្លកា

នេលិកិឃនេលិក្យត្តទក្យណសយ្យត្តិសុលនេតា បទិហានេបត្វា កិនេលសសបនេត្តហិ បរាឌឃយាបិឌិនេតាតិ អនេត្ថា។

អឃមេត្ថ នេឃាឌតា – សសិនេក្ខា នេសចតនេចតនេតា តិចិនេឆ យទេក្ក អនេល្លាកានេស អក្ខរាត់ តិលយត្តយ្ញី បនេចនេសនេត្តា នេសា តិក្ខុ បរាឌិនេតា

នេហាតីតិ។ ៧ត្តាចតា –

"យោ បន ភិក្ខុ ភិក្ខូនំ សិក្ខាសាជីវសមាបន្នោ សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យ, អន្តមសោ តិរច្ឆានគតាយបិ, បារាជិកោ ហោតិ អសំវាសោ"តិ (បារា។ ៣៣) –

ភគវតា បញ្ញត្តសិក្ខាបទំ សង្គហិតន្តិ ទដ្ឋំ។

លិ។ ឯវំ ឥមិស្សា កថាយ អត្តុបក្កមមូលកំ បារាជិកំ ទស្សេត្វា ឥទានិ "ភិក្ខុបច្ចត្ថិកា មនុស្សិត្ថិំ ភិក្ខុស្ស សន្តិកេ អានេត្វា វច្ចមគ្គេន (បារា។ ៥៩) អង្គជាតេន អភិនិសីទេន្តី"តិអាទិនយប្បវត្តំ បរូបក្កមមូលកំ បារាជិកំ ទស្សេតុមាហ "បដិសេវន"ន្តិអាទិ។ តត្ថ បដិសេវនន្តិ ភិក្ខុបច្ចត្ថិកេហិ សុត្តបមត្តាទិមនុស្សិត្ថិអាទីនមញ្ញតរំ អានេត្វា យថាវុត្តមគ្គានមញ្ញតរំ មគ្គំ យទា បវិសតិ, តទា ភិក្ខុនោ អង្គជាតេ អភិនិសីទាបនេ សម្បត្តំ មគ្គប្បវេសនមាហ។ បដិសេវនំ សាទិយន្តោ សសិក្ខោ ហោតិ យោជនា។ ឯត្ថ "បដិសេវនំ សាទិយតិ អធិវាសេតិ, តស្មិំ ខណេ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេតី"តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៥៩) អដ្ឋកថាវចនតោ អគ្គតោ យាវ មូលំ បវេសេន្តស្ស អស្សាទចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេន្តោ តក្ខណេយេវ សាសនតោ ចុតោតិ អត្ថោ។ បវិដ្ឋន្តិអាទីសុ បនេសុបិ ឯវមេវ យោជនា។

បវិដ្ឋន្តិ បវិដ្ឋកាលោ។ "បវិដ្ឋ"ន្តិអាទិនា តាយ តាយ កិរិយាយ ឧបលក្ខិតោ កាលោ គហេតព្ពោ។ តេនេវេត្ថ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ កតំ។ ឋិតន្តិ ឯត្ថ "សុក្កវិស្សដ្ឋិសមយេ"តិ អដ្ឋកថាវចនស្ស សព្ពថា វាយាមរហិតំ កាលំ សន្ធាយ វុត្តត្តា សុក្កវិស្សដ្ឋិសមយេបិ គហេតព្ពោ។ តេនេវ គណ្ឋិបទេ វុត្តនយេន បដិសេវស្ស ច យាវ ឧទ្ធរណារម្ភា, តាវ សម្បុណ្ណោ ឋិតកាលោបិ គហេតព្ពោ។ ឧទ្ធរណន្តិ នីហរណកាលោ។

វាតិ វិកប្បេ, អបីតិ សមុច្ចយេ, សោ វា-សទ្ទេន វិកប្បិតានំ បក្ខានំ តុល្យពលតំ ទីបេតិ។ ឥតិ ឥមេហិ ទ្វីហិបិ "សោ ចេ បដិសេវនំ សាទិយតិ, បវិដ្ឋំ សាទិយតី"តិអាទិនា (បារា។ ៥៩) ចតុព្ពិធំ អាការនយេន លព្ភមានំ បដិសេវនាទិឯកក្ខណេបិ សាទិយនបច្ចយា អាបជ្ជមានំ បារាជិកំ ទស្សេតិ។ សសិក្ខោតិ សិក្ខាយ សហ វត្តតីតិ សសិក្ខោ, អបច្ចក្ខាតសិក្ខោតិ អត្ថោ។ សាទិយន្តោតិ សេវនចិត្តំ ឧបដ្ឋាបេន្តោ។ សោ ភិក្ខុ។ ឋបេត្វា កិរិយន្តិ អត្តុបក្កមំ វិនា។ ចុតោតិ "ភិក្ខុបច្ចត្ថិកេហិ កតមិទំ, ន មយា"តិ លេសេន ន មុច្ចតិ, សាទិយនចិត្តេ សតិ សាសនតោ ចុតោយេវ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

ឯត្ថ ច សសិក្ខោតិ ឥទំ "សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា"តិ (បារា។ ៣៣) សិក្ខាបទបាឋស្ស អត្ថទស្សនវសេន វុត្តំ។ តស្ស បទភាជនេ (បារា។ ៣៥), តទដ្ឋកថាយ ច វិភត្តំ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ សង្ខេបតោ ឯវំ វេទិតព្ពំ – ចិត្តខេត្តកាលបយោគបុគ្គលវិជាននវសេន សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តទភាវេន។ ឧបសម្បន្នភាវតោ ចវិតុកាមតាចិត្តេនេវ ហិ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន ទវា វា រវា វា វទន្តស្ស។ ឯវំ ចិត្តវសេន សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តទភាវេន។

តថា "ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមិ, ធម្មំ បច្ចក្ខាមិ, សង្ឃំ បច្ចក្ខាមិ, សិក្ខំ, វិនយំ, បាតិមោក្ខំ, ឧទ្ទេសំ, ឧបជ្ឈាយំ, អាចរិយំ, សទ្ធិវិហារិកំ, អន្តេវាសិកំ,

សយាតុបញ្ញាយកំ, សយាតាចរិយកំ, សព្រហ្មចារិំ បច្ចក្ខាយី”តិ ឯចំ ទុត្តានំ ព្យុទ្ធានីនំ ចតុទ្ទសន្នំ, “គិហីតិ យំ ឆារេហិ, ឱបាសកោ, អារាមិកោ, សាមណេរោ, តិត្ថិយោ, តិត្ថិយសាវកោ, អស្សមណោ, អសក្យបុត្តិយោតិ យំ ឆារេហី”តិ ឯចំ ទុត្តានំ គិហិអាទីនំ អដ្ឋន្នញ្ចាតិ ឥមេសំ ទ្វាវីសតិយា ខេត្តបទានំ យស្ស កស្សចិ សវេវចនស្ស វសេន តេសុ យំ កិញ្ចិ វត្តុកាមស្ស យំ កិញ្ចិ វទតោ សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន ទុក្ខាទីនំ អញ្ញតរស្ស នាមំ គហេត្វា សិក្ខំ បច្ចក្ខន្តស្ស។ ឯវំ ខេត្តវសេន សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តថាការេន។

តត្ថ យទេតំ “បច្ចក្ខាមី”តិ ច “មំ ធារេហី”តិ ចាតិ វុត្តំ វត្តមានកាលវសេន, យានិ ច “អលំ មេ ពុទ្ធេន, កិំ នុ មេ ពុទ្ធេន, ន មមត្ថោ ពុទ្ធេន, សុមុត្តាហំ ពុទ្ធេនា”តិអាទីនិ នយេន អាខ្យាតវសេន កាលំ អនាមសិត្វា បុរិមេហិ ចុទ្ទសហិ បទេហិ សទ្ធិំ យោជេត្វា វុត្តានិ “អលំ មេ”តិអាទីនិ ចត្តារិ បទានិ, តេសំ វសេន សវេវចនានំ វសេន បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន “បច្ចក្ខាសិ”ន្តិ វា “បច្ចក្ខិស្ស”ន្តិ វា “មំ ធារេសី”តិ វា “មំ ធារេស្សតី”តិ វា “យំនូនាហំ បច្ចក្ខេយ្យ”ន្តិ វាតិអាទីនិ អតីតានាគតបរិកប្បវចនានិ ភណន្តស្ស។ ឯវំ វត្តមានកាលវសេន ចេវ អនាមដ្ឋកាលវសេន ច បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តថាការេន។

បយោគោ បន ទុវិធោ កាយិកោ ច វាចសិកោ ច។ តត្ថ “ពុទ្ធំ បច្ចក្ខាមី”តិអាទិនា នយេន យាយ កាយចិ ភាសាយ វចីភេទំ កត្វា វាចសិកបយោគេនេវ បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន អក្ខរលិខនំ វា ហត្ថមុទ្ទាទិទស្សនំ វា កាយបយោគំ ករោន្តស្ស។ ឯវំ វាចសិកបយោគេនេវ បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តថាការេន។

បុគ្គលោ បន ទុវិធោ យោ ច បច្ចក្ខាតិ, យស្ស ច បច្ចក្ខាតិ។ តត្ថ យោ បច្ចក្ខាតិ, សោ សចេ ឧម្មត្តកខិត្តចិត្តវេទនាដ្ដានំ អញ្ញតរោ ន ហោតិ។ យស្ស បន បច្ចក្ខាតិ, សោ សចេ មនុស្សជាតិកោ ហោតិ, ន ច ឧម្មត្តកាទីនំ អញ្ញតរោ, សម្មុខីភូតោ ច សិក្ខាបច្ចក្ខានំ ហោតិ។ ន ហិ អសម្មុខីភូតស្ស ទូតេន វា បណ្ណេន វា អារោចនំ រុហតិ។ ឯវំ យថាវុត្តស្ស បុគ្គលស្ស វសេន បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តថាការេន។

វិជាននម្បិ និយមិតានិយមិតវសេន ទុវិធំ។ តត្ថ យស្ស, យេសំ វា និយមេត្វា “ឥមស្ស, ឥមេសំ វា អារោចេមី”តិ វទតិ។ សចេ តេ យថា បកតិយា លោកេ មនុស្សា វចនំ សុត្វា អាវជ្ជនសមយេ ជានន្តិ, ឯវំ តស្ស វចនានន្តរមេវ តស្ស “អយំ ឧក្កណ្ឋិតោ”តិ វា “គិហិភាវំ បត្ថយតី”តិ វា យេន កេនចិ អាការេន សិក្ខាបច្ចក្ខានភាវំ ជានន្តិ, បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។ អថ អបរភាគេ “កិំ ឥមិនា វុត្ត”ន្តិ ចិន្តេត្វា ជានន្តិ, អញ្ញេ វា ជានន្តិ, អបច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។ អនិយមេត្វា អារោចេន្តស្ស បន សចេ វុត្តនយេន យោ កោចិ មនុស្សជាតិកោ វចនត្ថំ ជានាតិ, បច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។ ឯវំ វិជាននវសេន បច្ចក្ខានំ ហោតិ, ន តថាការេន។ យោ បន អន្តមសោ ទវាយបិ បច្ចក្ខាតិ, តេន អបច្ចក្ខាតាវ ហោតិ សិក្ខា។

ឥតិ ឥមេសំ វុត្តប្បការានំ ចិត្តាទីនំ វសេន អបច្ចក្ខាតសិក្ខោ “សសិក្ខោ”តិ វុច្ចតិ។

ប៉-១០។ “ឥទានិ សន្ថវេន សន្ថវស្ស ឃដ្ដេត្វា ឧបនិក្ខិត្តឃដ្ដនាការេន ទោសោ នត្ថី”តិ បរិកប្បិតំ លេសកប្បំ បដិក្ខិបិតុំ

“កិក្លុបច្ចតិ្តកា យតុឃ្សិតិ្ត កិក្លុឃ្ស បត្តិខេក អាខេតត្វា ចច្ចយខេក្កត, បឃ្សាចយខេក្កត, យុខេលត អក្កុខាតំ អកិតិឃិខេគត្តិ បត្តតាឃ អបត្តតឃ្សា”តិអាឌិតា (បិខេរ៉ា ៩១) តខេយត បិញ្ញត្តឃំ ចុត្តបត្តតចារាតយត្តំ បក្កុលាបត្តា អាហ “បត្តខេតតា”តិអាឌិ៍ តត្ថ បត្តខេតតាតិ ចយុខេចាញអតិបុបដ្ឋាឌីហិ បជិច្ឆាឌិខេតត៍ “បខេចខេបខេត្តា”តិ ត្តយិតា បត្តតចារឃ្ស បខេរាបក្កយំ តិឃ្សាឃ គឃ្សតយុបលក្លលាត្តិ អត្ថបក្កខេយបិ ខេឃាខេដតត្តតំ គខេឃ្សតិ, តឃ្ស ចក្លុយាខេតត “បរាឌិខេតា”តិ ត្តយិតា បយ្ចខេត្តា៍ “តខេឆចា”តិ ត្តយិតា បខេចខេបខេត្តាតិអាឌិប្យការំ បរាយបតិ៍

ឲថំ បខេចខេបខេត្តា ពគា បរាឌិខេតា ខេហាតីតិ អាហ “ក្ខបិឌិខេត្តតា”តិអាឌិ៍ ឲត្ត ក្ខបិឌិខេត្តតាតិ តល្យាឌិឌ្ជិហិ ក្ខខេបខេតត ពយុតា អត្តខេតា ឋលការខេចខេតច អាឌិត្តំ ពហិតត្តិ ក្ខបិឌិត្តំ, ឲខេតត អត្តខេតា អក្កុខាតឃ្ស, ចត្តុបុក្កលិតំ យក្កុឃ្ស ច ឈដ្ជតដ្ឋាតពតំ កាឃប្យបាឌំ គខេឃ្សតិ៍ ត្តយិតាច អក្កុខាតពតំ អតដ្ឋកាឃប្យបាឌំ ចយុលិលំ, បិញអកាឌិ ច ពខេហតត្តា៍ “ក្ខបិឌិត្តកំ តាយ កាឃិត្រ្តឃ”ត្តិ ពល្លិបខេគ ចុត្តា៍ តត្តិបរិឃាខេឃត “អតុបិឌិត្តក”ត្តិ តប្យជិច្ឆាគកំ ខេចាញអាឌិ ចុត្តំ៍ ក្ខបិឌិខេត្តត ក្ខបិឌិខេត្ត, អតុបិឌិខេត្ត ចា បិរាឌិកខេក្លខេត្ត ឈដ្ជិខេត, អតុបិឌិត្តខេកត ចា ក្ខបិឌិខេត្ត អតុបិឌិខេត្ត ចា បិរាឌិកខេក្លខេត្ត ឈដ្ជិខេតតិ ខេឃាដតា៍ ឲត្ត ច កខេលាចខេតត្តាតិ បគាតិ “អក្កុខាខេតតា”តិ ត្តយឃ្ស ចិខេបបតាតិ៍

ឲត្តាចតា បត្តតចត្យក្កចខេបត អត្ថបក្កខេយ បតិ បិរាឌិកខេក្លខេត្ត បិរាឌិកំ គខេឃ្សត្វា ត្តគាតិ បទ្ទបក្កខេយបិ គខេឃ្សតុយាហ “បខេច”តិអាឌិ៍ ឲត្តាតិ ឲខេតឃុ ចត្តុឃុ ចិកខេប្យឃុ៍ បិរាឌិកខេក្លខេត្ត បចិខេដ្ឋ តុតិ ឲត្ត តុ-បខេក្កត បខេចបតដ្ឋិតុក្ខរក្លលាត្តឃំ បយុច្ឆិខេតាតិ៍ ឃំតំ-បក្ខាតំ តិច្ចបយ្ចត្តា ហិ “ខេបា”តិ តំ-បខេក្ខាបិគាខេត “ខេឃា”តិ ឃំ-បខេក្ខាបិ អញ្ញាហរិតខេត្តា, បាយត្តិខេឃត បយ្យិល្លតខេត្វា អបិបខេក្ខា ច៍ អឃខេយត្ត អត្តខេឃាដតា – កិក្លុបច្ចតិ្តខេកហិ អាខេតត្វា កិក្លុខេតា អក្កុខាខេត អកិតិឃិគាបិតយតុឃ្សិតិ្តអាឌិតំ តិឃុ យខេក្កុឃុ អញ្ញាតរយក្កុបក្ខាតំ បិរាឌិកខេក្លត្តំ បចិខេដ្ឋ ចា តុ-បខេក្កត បយ្យិល្លិតបខេចបតដ្ឋិតុក្ខរាតយញ្ញាតរក្លខេលា ចា បខេច ខេឃា បាឌិយតិ, បប្យយុលាឌិប្យខេចបតកាខេល ចិឃ អតុត្តបិត្វា កាយរាកបិបិបាកិក្ខខេតា ឃគិ បាឌិយតិ, ខេបាបិ កិក្លុ បរាឌិខេតា ខេហាតីតិ ខេឃាដតា៍ “បខេច បាឌិយតី”តិ ត្តយិតា បាបក្កចខេចខេតត ត បាឌិយតិ, អតាបត្តីតិ ឃ្ញចិតំ ខេហាតិ៍

“បិរាឌិកខេក្លខេត្ត”តិ ត្តយិតា ញ្យចច្ឆិខេត្ត អញ្ញាឃ្ឃិ ជាខេត ឌីតិក្កយត្តឃ្ស ត្តយឃ្ឃិខេឃច ចិកខេប្យ បយុគត្តិខេឃា ត្តតរាបត្តិខេឃា គខេឃ្សតុយាហ “ខេលខេត្ត”តិអាឌិ៍ “ឲត្តា”តិ អាខេតត្វា បយ្ចត្តតិឃំ៍ “ខេលខេត្ត”តិ បាយញ្ញាតិខេក្ខខេបបិ ខេហដ្ឋា “បិរាឌិកខេក្លខេត្ត”តិ ចិខេបបិតត្តា, ក្ខបរិតុល្លច្ចឃាឌីតច្ចា ចិឌឹយាតត្តា អញ្ញាចាតុបបត្តិលក្លលាឃ បាយត្តិឃា តុល្លច្ចឃក្យក្កដាតិ ខេលខេត្តតិ អឃខេយត្វា លត្តតិ៍ “កល្លាច្ឆិក្កក្លិតាបាឃុ”តិអាឌិតា តខេឃត ចក្លុយាខេតឃុ ឌីចយាតកបរិខេកាតតុល្លច្ចឃក្យក្កដខេក្លខេត្តឃុតិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍

ត្តខេយឃុ ក្ចិឃុ ខេលខេត្តឃុ “បត្តតាឌិតា បត្តតាឌិ៍ បខេចខេបត្តឃ្ស ក្ខបិឌិត្តាឌីហិ ក្ខបិឌិត្តាឌីតំ ឈដ្ជខេត អឌិចាខេបត្តឃ្ស អតាបត្តី”តិ ចត្តយបក្កុខេលាឃ្យតាឃ បិរាឌិកខេក្លខេត្ត ចុត្តបត្តចិកខេប្យ ឲត្ត ខេឃាខេដខេត្តហិ ឲថំ ខេឃាខេដតត្តំ – តុល្លច្ចឃខេក្លខេត្ត បត្តខេត ចា អបត្តខេត ចា បត្តខេតត ចា អបត្តខេតត ចា អក្កុខាខេតត ខេបចត្តឃ្ស ក្ខបិឌិខេត្ត ចា អតុបិឌិខេត្ត ចា ក្ខបិឌិខេត្តត, តឆា អតុបិឌិខេត្តត ចា ឈដ្ជិខេត តុល្លច្ចឃំ តឃ្ស ចិតិក្ខិខេបតិ៍ ឲថំ ក្យក្កដខេក្លខេត្ត បត្តខេត ចា…ខេប… ឈដ្ជិខេត ក្យក្កដច្ចា តឃ្ស ចិតិក្ខិខេបតិ ខេឃាខេដតត្តា៍

ឆ្លហ សន្ធត្ថ ពីសុបិ ខេទ្ធេសុ ឧបាទិន្ន-សង្ខេត អនដ្ឋកាយប្បសាទំ អង្គជាតញ្ញោ ពត្តជាតបយុលិលបិឡអកា ច ករណ្តិ, ទុក្កដមេទ្ធ បត អង្គុលិអាទីព្លពទាចយចាបិ។ ពីសុបិ ខេទ្ធេសុ អនុបាទិន្ន-សង្ខេត អង្គជាតាទិបជិឆ្នាទិតចត្តាកេយា ច ករណ្តិ, ទុក្កដមេទ្ធ បត និមិត្ត និងកាយប្បសាទចយុលិលបិឡអកទោយាទីនិ។ ឆ្លយានិ ច អនុបាទិន្នានិ។ អង្គជានេពពោបាទិន្នាចយេច ច ពីសុបិ ខេទ្ធេសុ បចេចសេត្តស្ស ទុក្កដមេច។

១១. ឧត្តានតា ឌីឃយាតសទ្ទិសេ សន្តានសន្តានេសេត បទេក្កំ ពិចិរឆេសុបិ បារាជិកទុល្លច្ចយទុក្កដទុល្លទ្ធេសុ សន្តានសន្តានេសេនេច ទុចិរឆេត និមិត្តេត សេចត្តស្ស បទោបក្កមេ សពិ សាទិយត្តស្ស លក្ខយាតបារាជិកទុល្លច្ចយទុក្កដបត្តិយោ យថាសម្ភវំ ឥមេស្សាត្វា ឆ្លងាតិ "យពសទ្ទិសេ បត តធា តធា សេចត្តានំ នោភេសា តត្តី"តិ បិបក្ខិត្តំ ទលសោកាយសបជិនាហតត្តំ បិឡឆ្លយំ ឥម្សិតេសុ យថាចុទេត្តស្ស ពីសុ ទេលទេត្តស្ស លក្ខយាតា ពិទេស្សា អាបត្តិយោ ឥមេស្សាតុយាហ "យតេ"តិអាទិ។

តត្ថ "យតេ"តិ ឧតស្ស "យតុស្សិត្តិអាទីនំ សទ្ទិសេ"តិ អញ្ញាហរិត្វា អត្ថយោជនា កាតព្វា។ ឆ្លយិតា "អក្ខាយិតេ"តិអាទិនា ឥស្សិតានំ និមិត្តានំ និស្សយំ ឥស្សិតំ ទេហាតិ។ "និមិត្តមត្តំ សេសេត្វា"តិអាទិនា តទេយត ចក្ខុយាតកាធាយំ ចិយ សកលសទ្ទិសេ លាទិទេពបិ និមិត្តស្ស ចិជ្ជមានាចិជ្ជមានតាទេចាទេយច អាបត្តិយាការការស្ស បយាលក្ខិ "អក្ខាយិតេ"តិ ឧទេតន "យតេ"តិ ឧតំ អចិសេសេត្វា "និមិត្តេ"តិ អញ្ញាហរិត្វា តំ ទេតន ចិសេសិតព្វំ។ អថ ចា "និមិត្តមត្ត"ន្តិអាទិនា ចក្ខុយាតកាធាយ "និមិត្តេ"តិ បទំ អានេត្វា យោជេតព្វំ។

អក្ខាយិតេតិ សព្វធា អក្ខាយិតេ បារាជិកវត្ថុភូតេ និមិត្តេ។ យេភុយ្យក្ខាយិតេបិ ធាតិ កិញ្ចិ កិញ្ចិ ខាទិត្វា ពហុកាវសិដ្ឋេ និមិត្តេ។ "យស្ស ចតូសុ ភាគេសុ តិភាគមត្តំ ខាទិតំ, តំ និមិត្តំ យេភុយ្យក្ខាយិតំ នាមា"តិ វទន្តិ។ មេថុនត្តិ រាគបរិយុដ្ឋានេន សជីវកាវាបត្តិយា មិថុនានំ ឥទំ មេថុនំ, មតិមិត្តិអាទីនំ រាគបរិយុដ្ឋានេន សជីវតាការេនបិ តត្ថ ទិតិក្កមោ រូឡ្ហិយា "មេថុន"ន្តិ វុច្ចតិ។

បារាជិកោតិ បរាជិតោ, បរាជយមាបន្នោតិ អត្ថោ។ អយញ្ហិ បារាជិក-សទ្ទោ សិក្ខាបទាបត្តិបុគ្គលេសុ វត្តតិ។ តត្ថ "អដ្ឋានមេតំ អានន្ទ អនវកាសោ, យំ តថាគតោ វជ្ជីនំ វា វជ្ជិបុត្តកានំ វា ការណា សាវកានំ បារាជិកំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ សមូហនេយ្យា"តិ (បារា. ៤៣) ឯវំ សិក្ខាបទេ វត្តមានោ វេទិតព្វោ។ "អាបត្តិំ ត្វំ ភិក្ខុ អាបន្នោ បារាជិក"ន្តិ (បារា. ៦៧) អាបត្តិយំ។ "ន មយំ បារាជិកា, យោ អវហរតិ, សោ បារាជិកោ"តិ (បារា. ១៥៥) ឯវំ បុគ្គលេ។ "បារាជិកេន ធម្មេន អនុទ្ធំសេយ្យា"តិអាទីសុ (បារា. ៣៨៤) បន ធម្មេ វត្តតីតិ វទន្តិ។ យស្មា បន តត្ថ ធម្មោតិ កត្ថចិ អាបត្តិ, កត្ថចិ សិក្ខាបទមេវ អធិប្បេតំ, តស្មា សោ វិសុំ ន វត្តព្វោ។

តត្ថ សិក្ខាបទំ យោ តំ អតិក្កមតិ តំ បរាជេតិ, តស្មា "បារាជិក"ន្តិ វុច្ចតិ។ អាបត្តិ បន យោ នំ អជ្ឈាបជ្ជតិ តំ បរាជេតិ, តស្មា "បារាជិកា"តិ វុច្ចតិ។ បុគ្គលោ យស្មា បរាជិតោ បរាជយមាបន្នោ, តស្មា "បារាជិកោ"តិ វុច្ចតិ។ សិក្ខាបទាបត្តីសុ បារាជិក-សទ្ទោ បរាជេតីតិ "បារាជិកា"តិ កត្តុសាធនោ, បុគ្គលេ បន បរាជីយតីតិ កម្មសាធនោតិ វេទិតព្វោ។ "ហោតី"តិ ឥមិនា បទេន

ວຸຕ຺ຕກິຈ຺ຈເຍວ ອຘິເປ຺ປເຕາ˞ ສາຍຎ຺ຎເຂາຕກາ ຈິເນເນ ອຈຕິຏ຺ຐຕີຕິ˞

໑໑˞ ເຍພຸຍ຺ຍກ຺ຂາຍິເຕຕິ ຈຕຸສຸ ເກາຏ຺ຐາເສສຸ ທ຺ວເກາຏ຺ຐາສາຕເສນໍ ກ຺ຂາທິເຕ˞ ອຸປຑ຺ຒກ຺ຂາຍິເຕຕິ ສມກາກາຈເສນໍ ຂາທິເຕ˞ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈເຍາ, ເສາເຍວ ອາປ຺ຊ຺ຊຍຕີຕິ ອາປຕ຺ຕີຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍາປຕ຺ຕິ˞ ປາຣາຊິກາເຄເຣາ ສຕ຺ຖາເຍຕ຺ຕ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍເທາສາເຣາ, ນ ປາຣາຊິກສ຺ສ ສາມັນເຕ ອຈເສສສ ອຸປກຑ຺ຒກາຂິສ຺ສ ຕິ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍໍ ທຸກ຺ກຏໍ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ "ອຈເສສສຫີເຣ ອຸປກຑ຺ຒກາຂິສຸ ທຸກ຺ກຏ"ຕ຺ຕິ (ປາຣາ˞ ອຏ຺ຐ˞ ໑˞໓໕-໙໐)˞ ອຸຓ຺ຏ ກຕຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸກ຺ກຏ-ສເທ຺ທາ ຕິຍຕຕປຸ໌ສກຕ຺ຕາ ຑຕ຺ຕິລິງ຺ຄສ຺ສາປິ ອາປຕ຺ຕິ-ສທ຺ທສ຺ສ ສລິເຄ຺ຄຕ ຈິເນສຕໍ ເຫາຕິ˞

໑໒˞ ຕິຍິຕ຺ຕຍຕ຺ຕໍ ເສເສຕ຺ຕາ ຂາຍິເຕປີຕິ ວຸຕ຺ຕ ຕິຣ຺ຣຍຏ຺ຏາຕທີ ຕິຍິຕ຺ຕໍ ເສເສຕ຺ຕາ ສກລສຣີເຣ ຂາທິເຕປິ˞ ປິ-ສເທ຺ທາ ສ຺ຍາຕີເຣເຣກ, ປເກາຈ ຑຕເຣຕິ ອຸເປຕິ˞ ຕສ຺ມິ ຕິຍິເຕ຺ຕ ອກ຺ຂາຍິເຕ ຈາ ເຍພຸຍ຺ຍກ຺ຂາຍິເຕ ຈາຕິ ຖິຈາ ຈຸເຕ຺ຕສຸ ຕີສຸ ຕິຍິເຕ຺ຕສຸ ອຎ຺ຎາຕຣສ຺ມິ ຕິຍິເຕ຺ຕ ເຍຄຸຕໍ ເສຈເຕາປິ ປຣາຊເຍາ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິ ເຫາຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ˞ ເສຈເຕາປີຕິ ວຸຕ຺ຕ ປິ-ສເທ຺ທາ ອເປກ຺ຂາຍໍ˞ ຕສ຺ມາ ນ ເກາຈລໍ ເຫຕ຺ຖາ ຈຸຕ຺ຕາຕເຍຈາຕິ ອເປກ຺ຂຕິ˞ ສຕ຺ຕາຄເຍາ ຈິກປ຺ປາ ຍຈາຈຸຕ຺ຕຕເຍຕ ວຸຕ຺ຕາປິ ເຍາເຂຕ຺ຕາ˞

໑໓˞ "ອຸທ຺ທຍາຕາຂິສຍ຺ຍເຕ຺ຕ"ຕິ ວຸຕ຺ຕ "ຍທາ ປຕ ສຣີຣໍ ອຸທ຺ທຍາຕກໍ ເຫາຕິ ກຸຈິຕໍ ຕີລຍກ຺ລິກາສຍາກິຓ຺ຓໍ ກິຍິກຸລສຍາກຸລໍ ຕຈຫິ ຈຓຍຸເຓຫິ ປຄ຺ຄິຕປຸຑ຺ຑກຸຓປກາເຈຕ ອຸປກ຺ກສ຺ສິ ອສກ຺ກເຓຍ຺ຍໍ, ຕທາ ປາຣາຊິກຈຕ຺ຖາ ຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍຈຕ຺ຖາ ຂຫຕິ, ຕາຂິເສ ສຣີເຣ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ອຸປກ຺ກເມເຕາ ທຸກ຺ກຏເຍຈາ"ຕິ (ປາຣາ˞ ອຏ຺ຐ˞ ໑˞໓໕-໙໐) ອຏ຺ຐກຖາຈຕເຕາ ສຑ຺ຏຕ຺ຖາປິ ຈາຕິ ອກ຺ຂາຍິຕາຂິສຑ຺ຏຈິກເປ຺ປາປກາຕາຕິ ປາຣາຊິກຖຸລ຺ລຈ຺ຈຍທຸກ຺ກຏເລ຺ລຕ຺ຕາຕິ ກຫິຕາຕີຕິ ຄເຣຑ຺ຏາ˞ ຕຕ຺ຖາປິ ຈີຕິກ຺ກເຍາ ອຕາປຕ຺ຕິ ຕ ເຫາຕີຕິ ຄເສ຺ສຕຸຍາຫ "ທຸກ຺ກຏ"ຕ຺ຕິ˞ "ຂາຍິຕກ຺ຂາຍິຕ"ຕ຺ຕິອາຂີສຸ ຂາຍິຕກ຺ຂາຍິຕຈຸຕ຺ຕາ ຕາເຍຕໍ ສຑ຺ຏໍ ຍຕສຣີເຣເກເຍຈ ເຈຂິຕຑ຺ຏໍ, ຕ ຂີຈຍາເຕຕິ ເຍາເຂຕຑ຺ຏໍ˞

໑໔˞ ຂີຈຍາເຕ ກຈຕ຺ຕິ ອາຫ "ລິຄ຺ຄິຕ຺ຕາ ປຕາ"ຕິອາຂິ˞ ຕຕ຺ຖ ຈຓສເຑ຺ລປເຕາຕິ ຈຓສກ຺ກຫເຕາ˞ ຕສ຺ມິຕ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ຂິຕໍ ຕິຍິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປາຂິຕໍ, ຕສ຺ມິ ປເຄເສ˞ ວຸຕ຺ຕ ທຸຕິເຍາ ປຕ-ສເທ຺ທາ ຑາຄ ອຄສ຺ສິຕໍ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ອາກາຕເຍຕ ຈິຑ຺ຑາຍຍາຕໍ ອຕ຺ຖຈິເສນໍ ເຂາເຕຕິ˞ ອຏ຺ຐກຖາຍຫິ "ຍຂິປິ ຕິຍິຕ຺ຕໍ ສຑ຺ຏເສາ ຂາຍິຕໍ, ລຈິຈຍຸປ຺ປິ ຕຕ຺ຖີ, ຕິຍິຕ຺ຕສຓ຺ຓາຕໍ ປຑ຺ຑາຍຕິ, ປເຈສຕໍ ຂາຍຕິ, ປາຣາຊິກເຍຈາ"ຕິ ວຸຈໍ ອຂີຈຍາເຕ ຈຸຕ຺ຕຈິຕິຖ຺ຖຍາຄຸສາເຣຕ ຂີຈຍາເຕປິ ລຈິຈຍຸຍຕ຺ຕໍ ເຈ ສຑ຺ຏເສາ ອຸປ຺ປາຂິຕໍ, ຕິຍິຕ຺ຕສຓ຺ຓາຕໍ ປຑ຺ຑາຍຕິ, ປເຈສຕກ຺ລຍໍ ເຫາຕິ, ຕຕ຺ຖ ເສຈຕ຺ຕສ຺ສ ປາຣາຊິກເຍຈາຕິ ຈິຑ຺ຑາຍຍາຕຍຕ຺ຖໍ ເຂາເຕຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ˞

໑໕˞ ຕເຕາ ຕິຍິຕ຺ຕເຕາຕິ ສຑ຺ຏເຕ຺ຖາ˞ ປຕິຕາຍາຕິ ປຕິຕາຍໍ, ອຍເຍຈ ຈາ ປາເຖາ˞ ຕິຍິຕ຺ຕເຕາຕິ ຕິຍິຕ຺ຕປ຺ປເທສເຕາ ປຕິຕາຍໍ ຍໍສເປສິຍຕ຺ຕິ ສຑ຺ຏເຕ຺ຖາ˞ ລິຄ຺ຄິຕ຺ຕາ ຈາ ຕເທ຺ທຕ຺ຕາ ຈາ ປຕິຕາຍໍ ຕສ຺ສໍ ຕິຍິຕ຺ຕຍໍສເປສິຍຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຕາ˞ ເຍຄຸຕຣາເກຕ ອຸປກ຺ກຍຕ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກໍ ຈິຕິຖ຺ຖເສຕິ ເຍາເຂຕາ˞

໑໖˞ "ຕລປິຖ຺ຖປ຺ປາເຍາລປີ"ຕິອາຂິກາຈາຍ "ລິຄ຺ຄິຕ຺ຕາ"ຕິອາຂິກາ ອຏ຺ຐກຖາ ອາເຕຕ຺ຕາ ສຑ຺ຏຄ຺ຄິຕຑ຺ຏາ˞ ສຕີຕິ ວຸຕ຺ຕ "ອຈສິເຖ຺ຖ"ຕິ ປາເຖເສເສາ˞

ឌីចយានតិ ឲត្ត "សទីរេ"តិ បាផេសេសា៉ ឌីចយានសទីរេ បត លិត្តិត្វា តេឆ្នួត្វា គិមិតេត្ត ក្លប្បាងិតេ គលបិក្ខិប្បយានេលបិ យំសេ, តព្វាក្រុមិព្រកា អចសិងេ្ក សតិ សេចធុតំ បងិសេចតេ្តា បទាឌិតេតាតិ សេឃាឌតា៉

១ប៉៉ "កណ្ហនិក្ខកិ្ល"តិ កាធាឃ "ឌីចយានត"តិ អានេតត្វា សប្ពត្តិតត្ថា, "សទីរេ"តិ បាផេសេសា៉ "អប្បូកោយហិសាឌីត"ត្តិអាឌិតា អប្បាឌីតំ ចក្លយានត្វា បាទិរេសសេតា "យត្ថប្បាត"ត្តិ លត្ថតិ៉ យត្ថប្បាតំ ឌីចយានសទីរេ កណ្ហ...សេប... ចសោហុ ចាតិ សេឃាឌតា៉ ចត្តិកោសេតិ យុត្តបត្ថត្តុនេ៉ ចសោហុ ចាតិ សត្តកាឌីហិ កតចសោហុ៉ អក្កុឌាតត្តិ តិលេយត្តយិ អក្កុឌាតេតកេដេសំ៉ ទាកាតិ សេធុតទាកោត៉

១៥៉អចសេសសទីរមិ្ហត្តិ កណ្ហនិក្ខាឌិយធាធុត្តសទីរាចយចចខ្លីតសទីរប្បេដេសេ៉ តេតាគហ "ក្លបកន្ធុរុកាឌិហ្វ"តិ ក្លបកន្ធិ គាយ ឥារិហុប្បុលត្តទំ៉ ក្លាទុកាឌិហ្វតិ ក្លាទុតេចយព្ឈាឌីហុ៉ អាឌិ-សតេ្កត ធុត្តាចសេសំ សទីរប្បេដេសំ សក្កហ្សាតិ៉ "អក្កុឌាត"ត្តិ អានេតត្វា សប្ពត្តិតត្ថា៉ "បចេចសេត្វា"តិ សាយត្តិឃា លត្ថតិ, អក្កុឌាតំ តិលឌីឌយត្ត បចេចសេត្វាតិ ធុត្តំ តេហាតិ៉ ចសា សេធុតទាកប្បុ សេចយានប្បាតិ សេធុតទាកោត ឌិតិក្លយត្ថប្បាតិ អតេ្ត៉ "សត្វតេតា"តិអាឌិតា ធុត្តប្បកានេទា ឲត្វាបិ សេឃាឌតេត្តា៉

១០៉អប្បូកោយហិសាឌីតត្តិ អាឌិ-សតេ្កត កោកណ្ហកចឌាងេឃា សក្កហិតា៉ អប្បាងេឃា បាកងិរេយច៉ "យតាត"ត្តិ ចក្លយានត្វា "ឌីចយានាត"ត្តិ សាយត្តិឃា លត្ថតិ៉ សេចត្តិ "ចសា សេធុតទាកប្បា"តិ អត្ថចត្តយានត្វា សេធុតទាកចសេត តិលឌីឌយត្តយិ អក្កុឌាតប្បេដេសំ បចេចសេត្វា ធុល្លច្ចយំ ឲុសេតិ សេឃាឌតា៉ ឲត្វ ច "ឌុក្កកព្រកងត្តិតំ, អប្បូកោយហិសាឌីត"ត្តិ បាងេផត កចិតត្ថា៉ ឲចព្វា សតិ អក្កកធាចសានេត គិក្ខិងេ្កត បកានេត្វចាឌិតា អាឌិ-សតេ្កត ធុល្លច្ចយឌិតិក្លយានហគាសាចត្តិកោសចតេ្តា អធុត្វា សត្ថាបិ សត្វា កឃត្តិ៉ "អប្បូកោយហិសាឌីត"ត្តិ បផេយបិគាចសានេត គិក្ខិងេ្កត អាឌិ-សតេ្កត ឌុក្កកព្រកងត្តិតយិ សក្កហោ តេហាតិតិ តេតំ បុតចចតំ គិទត្វកំ សិឃាតិ៉

១៧៉ តធា សេចយានប្បុ ធក្កងត្តិ សប្ពត្តេ៉ សត្វាតិទ្ធានត្តិ តិទិយំ អត្វាត្តិ ចដ្ឋត្តិតិ តិទេ្ធា, សតេ្តា ច តេ តិទេ្ធាធាតិ សត្វាតិទេ្ធា, តេតំ សត្វាតិទ្ធានំ៉ "តធា"តិ ក្តយិតា "ចសា សេធុតទាកប្បា"តិអាឌីតំ បទាយខ្លត្វា សត្វាតិទ្ធានាតំ អក្លិអាឌីហុ តិលឌីឌយត្តយិ អក្កុឌាតប្បេដេសំ សេធុតទាកោត បចេចសេត្តប្បុ ធក្កងត្តិ ធុត្តំ តេហាតិ៉ ឲត្វាបិ សត្វាឌីឌិកេប្បេ គិតេ្កាសគាតេធា គ សក្កា ចត្ថុត្តិ តយិ សេឃាឌតត្ថា៉

១៨៉ ឲចំ តិទេ្ធានាតំ ឌីចយានកសទីរេ លត្ថយានា អាបត្តិសេឃា ដេប្បត្វា តេតំសេឃច យតសទីរេបិ សប្ពុចតកអាបត្តិសេឃា ដេប្បត្វាយាគហ "តេតស"ត្តិអាឌិ៉ "តេតស"ត្តិ ក្តយិតា យត្ថប្បុតិទ្ធានកាតាតំ កហលត្តិ ចដត្តិ៉ យត្ថប្បាតំ យតាយតសទីរេ បិទាឌិកធុល្លច្ចយធក្កងេក្លតេត្តហុ តិប្បត្តិ អាបត្តីតំ ដេប្បិតត្វា, បុត កហេលេ បសេឃាឌតាកាធា តេ ចតេខ្លួត្វា អត្ថចត្តយានសត្វាតិទ្ធានត្តិ ក្តយិតា សេឃាឌតត្ថា, តេតំ សត្វាតិទ្ធានកាតាតត្តិ អតេ្វា៉ អល្លសទីរេហ្វតិ ក្លេ្ហយាតកាឌិកាចយសយ្យេត្តហុ អល្លយតសទីរេហុ តិចិដេ សេតត្តិ្ម អសត្វេតា, សត្វេតា ចា សតិ សេធុតទាកប្បុ ចសា សេចតេតា តិចិឆាបិ អាបត្តិ សិឃាតិ អត្ថចត្តយានបដេហិ សហ សេឃាឌតា៉

ពិចិនេ ខេត្តសិត្តិ យថាយត្តស្សបទីនេ ទុត្តតនេយត អក្ខាយិតនេយក្យក្ខាយិតនេកនេឌ យក្កត្តយបក្ខានេត បរិនាខិកនេក្ខនេត្ត ច នេយក្យក្ខាយិទ៌តាបឌ្ឍក្ខាយិតនេកនេឌ តស្មិំនេយច យក្កត្តយបក្ខានេត ច, អក្ខាយិតនេយក្យក្ខាយិតនេកនេឌ កណ្ហិដ្ឋិក្ខិតាបាចត្តិ៍នេកាបចលាបក្ខានេត ច ទុល្លច្ចយនេក្ខនេត្ត ឬបឌ្ឍក្ខាយិតនេយក្យក្ខាយិតនេកនេឌ តស្មិំនេយច កណ្ហិដ្ឋិក្ខិតាបាចត្តិ៍នេកាបចលាបក្ខានេត ច, អក្ខាយិតនេយក្យក្ខាយិទ៌តាបឌ្ឍក្ខាយិត នេយក្យក្ខាយិតនេកនេឌ អចនេបបទីនបក្ខានេត ទុក្កដនេក្ខនេត្ត ចាតិ ពិចិនេឆបិ ខេនេត្ត˘ បតីតិ ចិឌ្ឍយានេត˘ បត្តេត ចា អបត្តេត ចា នេយចុតនាកស្ស ចបា នេបចនេតា យចានេហំ បរិនាខិកទុល្លច្ចយទុក្កដបក្ខាតា ពិចិឆា អាបត្តិ កនេចយ្យាតិ អនេត្តា˘

៧នេតបនេយច ច ប្ចុយាតាឌិកាចំ បយ្យនេត្ត បទីនេ បត្តេតាឌិទុត្តចិកប្យឃុនេត្តសុ តីសុ យនេក្កសុ យត្តុ កត្តុធិ នេយចុតនានេកត បនេចនេតា អាបន្នំតត្តាទុក្កដត្តា ប្ចុយាតាឌិបយ្យនេត្ត បត្តាត្តាបិ ច ទុក្កដត្តិ យតុស្សបទីនេ ទុត្តតនេយត ចិណ្ណាតុំ បក្កាតិ ប្អយស្មិំ តិនេឆ្នាតកាតបទីនេ ចិនេបបយត្តិ ចនេស្សតុំ "នេតបំ អល្លបទីនេសុ"តិអាឌីតំ ទុត្តត្តា ទុក្កដំ បុនេត្តា ទុត្តតនេយត នេចខិតត្តា˘ យធាហ អដ្ឋកធាយំ "ក្យមិតក្យលានេប បត បុនេត្តា ទុត្តតនេយតេច បត្តាត្ត ទុក្កដ"ត្តិ˘

១៩˘ ឆាហិ លុបត្តស្សាតិ នេយាឌតា˘ តិយិត្តំ យុត្តកនេលំ˘ "ប្អត្តិ៍យា"តិ បាយនេត្តាត ចុនេត្តបិ ចតុត្តកាធាយ "តិនេឆ្នាតកាតិត្តិ៍យា"តិ ចក្ខយាតត្តា បរិទ៌នេបបនេតា ប្អយិតា យតុស្សាយតុស្សិត្តិ៍តនេយច កហលំ, ប្អយិតា អយតុស្សិត្តិ៍យាបិ កហលាស្ស˘ ប្អយិស្សាតត្តនកាធាយ ប្អនេតា "ប្អត្តិ៍យា"តិ អតុចត្តិនេត តព្រាបិ អយតុស្សិត្តិ៍យាបិ កហលំ និយាតិ តយ្បិ ចនេឌ្ឍត្តា កាឃសំបក្កបញ្ញាឌិនេបបស្ស ចត្តុត្តំ យតុស្សិត្តិ៍នេយច ចនេស្សតុំ តត្តុ ទុត្តំ "ប្អត្តិ៍យា"តិអឆិកចចតនេយច ចាាបកត្តិ នេចខិតត្តា˘

យហាអដ្ឋកធាយំ (បរិនា˘ អដ្ឋ˘ ១˘៥៥-៩០) "ប្អត្តិ៍តិយិត្តំ នេយចុតនានេកត យុនេលត លុបតិ, ទុល្លច្ចយ"ត្តិ បាយនេត្តាត ទុត្តត្តា ច ឆយក្ខត្តនេក "ត ច កិក្ខនេច ខេត្តចិនេត្តត អក្កឌាតំ លុបិតត្តា, នេយា លុនេបយ្យ, អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្សា"តិ (យហាច˘ ១៥១) បាយត្តាចចតនេតា ច ប្ចុយាតាឌិកាចយបយ្យត្តាយ អល្លយតយតុស្សិត្តិ៍យា ច អក្ខាយិនេត ចា នេយក្យក្ខាយិនេត ចា តិយិនេត្ត បតិ បរិនាខិកចត្តុកាចនេតា តត្តាបិ ឆាហិ លុបត្តស្ស ទុល្លច្ចយត្តិ អឃយនេត្តាបិ យតាយតចិនេបំ អកត្វា "ប្អត្តិ៍យា"តិ ប្អយិតាច បាយត្តាចចនេតត កនេហតនេត្តា˘

១៣˘តិយិនេត្តតាតិ អត្តនេតា អក្កឌានេតត˘ យុនេលតាតិ បកតិយុនេលត˘ តិយិត្តំ ប្អត្តិ៍យាតិ ឌីចយាតកាយតុស្សិត្តិ៍យា អក្កឌាតំ˘ យស្មា បត កាឃសំបក្កនិក្ខាបឌចិតីតចត្តុសុ យតិត្តិ៍ចត្តុយិប្រតិត្តិ៍យា បទីនេ កាឃសំបក្កនានេកត នេយា លុបតិ, តស្ស "អតាបត្តិ កិក្ខុ បញ្ញាឌិនេបបស្ស, អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្សា"តិ (បរិនា˘ ១៥៦) ទុត្តត្តា យតាយតុស្សិត្តិ៍ ត កនេហតត្តា˘ តនេធច យក្ខិចត្តុយិប្រកាឃសំបក្កនានេកត យក្ខិតិយា បទីទំ នេយត ចុដ្ឋិ, តស្ស "អតាបត្តិ កិក្ខុ បញ្ញាឌិនេបបស្ស, អាបត្តិ ទុល្លច្ចយស្សា"តិ ទុត្តត្តា, ប្អនេឆច ឬបទិ ទុតិយបញ្ញាឌិនេបនេប "បណ្ឌនេក យក្ខិនេបតីសុ, តស្ស ទុល្លច្ចយំ និយា"តិ (ចិ˘ ចិ˘ ១៣១) ចក្ខយាតត្តា ច អយតុស្សិត្តិ៍បិ ត កនេហតត្តា˘ នេតត ទុត្តំ "ឌីចយាតកាយតុស្សិត្តិ៍យា អក្កឌាត"ត្តិ˘ អនេត្តា បនេចនេបតុកាយតាយ បតិ កាឃសំបក្កនាកាបយ្ហចនេតា "កាឃសំបក្កនានេកតា"តិ ប្អយិតា ច ឆាហិ លុបិតុកាយតា ចិណ្ណាយតីតិ "ឆាហិ"តិ អតុចត្តតំ ចិតាបិ តឌនេត្តា លទ្ធតិ˘ កនុកត្តិ បញ្ញាឌិនេបនេបា˘

២៥. តទេវ ពហិ ឆុបន្តស្សាតិ យោជនា, អន្តោ អប្បវេសេត្វា ពហិយេវ ឆុបន្តស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ. ឧភយរាគេនាតិ កាយសំសគ្គរាគេន, មេថុនរាគេន វា. បុរិសស្សាបីតិ ជីវមានកបុរិសស្សាបិ. បិ-សទ្ទោ ន កេវលំ វុត្តនយេន ឥត្ថិយា និមិត្តំ ឆុបន្តស្សេវ អាបត្តិ, អថ ខោ បុរិសស្សាបីតិ ទីបេតិ. “និមិត្ត”ន្តិ មុត្តករណមេវ វុច្ចតិ. “ជីវមានកបុរិសស្សា”តិ អយំ វិសេសោ កុតោ លព្ភតីតិ ចេ? “កាយសំសគ្គរាគេន វា មេថុនរាគេន វា ជីវមានកបុរិសស្ស វត្ថិកោសំ អប្បវេសេន្តោ និមិត្តេន និមិត្តំ ឆុបតិ, ទុក្កដ”ន្តិ វុត្តោ អដ្ឋកថាវចនតោ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥៩-៦០) លព្ភតិ.

២៦. អចិរវតិតរន្តានំ គុន្នំ បិដ្ឋឹ អភិរុហន្តា ឆព្ពគ្គិយា ភិក្ខូ មេថុនរាគេន អង្គជាតេន អង្គជាតំ ឆុបិំសូតិ ឯតស្មិំ វត្ថុស្មិំ “ន ច ភិក្ខវេ រត្តចិត្តេន អង្គជាតំ ឆុបិតព្វំ, យោ ឆុបេយ្យ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ (មហាវ. ២៥២) អាគតនយំ ទស្សេតុមាហ “និមិត្តេនា”តិអាទិ. ឥធាបិ “តថា”តិ បទស្សានុវត្តនតោ “ពហិ”តិ លព្ភតិ. អន្តោ និមិត្តេន តិរច្ឆានគតិត្ថិយា និមិត្តំ មេថុនរាគេន ពហិ ឆុបន្តស្ស ថុល្លច្ចយំ ហោតីតិ យោជនា.

២៧. “មេថុនរាគេនា”តិ ឥមិនា ព្យវត្ថិតមុត្តំ ទស្សេតុមាហ “កាយសំសគ្គរាគេនា”តិអាទិ. “កាយសំសគ្គរាគេនា”តិវចនសាមត្ថិយា ពហិ ឆុបនំ វេទិតព្វំ. និមិត្តស្សាតិ បស្សាវមគ្គស្ស. ឆុបនេតិ ផុសនេ.

២៨. តមាវដ្ដកតេតិ ឯត្ថ “តំ អាវដ្ដកតេ”តិ បទច្ឆេទោ. អាវដ្ដកតេតិ វិវដេ. “មុខេ”តិ សម្ពន្ធិសទ្ទត្តា, អញ្ញស្ស សម្ពន្ធិនោ ច អនិទ្ទិដ្ឋត្តា សុតានុលោមិកានំ សុតសម្ពន្ធស្សេវ ពលវត្តា ច បុរិមានន្តរគាថាយ “តិរច្ឆានគតិត្ថិយា មុខេ”តិ កិញ្ចាបិ សុតស្សេវ សម្ពន្ធោ វិញ្ញាយតិ, តថាបិ ឥមាយ គាថាយ វិនីតវត្ថុម្ហិ (បារា. ៧២) “អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សិវថិកំ គន្ត្វា ឆិន្នសីសំ បស្សិត្វា វដ្ដកតេ មុខេ អច្ឆុបន្តំ អង្គជាតំ បវេសេសី”តិ ទស្សិតឆិន្នសីសវត្ថុស្ស សង្គហិតត្តា មនុស្សមុខេវ គហេតព្វំ. សិយា: តិរច្ឆានគតានំ, បន អមនុស្សានញ្ច មុខេ តថា បវេសោ និទ្ទោសោតិ វត្តុមសក្កុណេយ្យត្តា តត្ថាបិ ពលវេន ឧបលក្ខណន្តិ បារាជិកប្បហោនកានំ សត្តានំ មុខេតិ ទដ្ឋព្វំ. តំ អង្គជាតំ. តត្ថ អាវដ្ដកតេ បារាជិកប្បហោនកានំ មុខេ អាកាសគតំ កត្វា កត្ថចិ អច្ឆុបាបេត្វា នីហរន្តស្ស ឧក្ខិបន្តស្ស ទុក្កដន្តិ យោជនា. អថ វា តិរច្ឆានានំ អាវដ្ដកតេ មុខេតិ យោជេត្វា តទញ្ញសង្គហោ ឧបលក្ខណវសេន កាតព្វោ.

២៩. តថាតិ “អាកាសគតំ កត្វា”តិ យថាវុត្តប្បការំ បរាមសតិ. ចតូហិ បស្សេហីតិ សហត្ថេ ករណវចនំ. “បស្សេហី”តិ សម្ពន្ធិសទ្ទត្តា “និមិត្តស្សា”តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ. “ឥត្ថិយា”តិ សាមញ្ញសទ្ទត្តា “សព្ពស្សា”តិ វិសេសោ ជាតិវាចកត្តា ឯកវចនំ. “ចតូហិ បស្សេហិ, ហេដ្ឋិមតល”ន្តិ ច ឥមេសំ សម្ពន្ធិបទស្ស អនិទ្ទេសេបិ មេថុនបារាជិកាធិការត្តា ច សត្តមចតុក្កស្ស អដ្ឋកថាវសានេ ឥមាយ គាថាយ សង្គហិតស្ស ឥមស្ស វិនិច្ឆយស្ស បរិយោសានេ “យថា ច ឥត្ថិនិមិត្តេ វុត្តំ, ឯវំ សព្ពត្ថ លក្ខណំ វេទិតព្វ”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៦១-៦២) និមិត្តវិនិច្ឆយស្សាតិទេសស្ស កតត្តា ច សាមត្ថិយេន “និមិត្តស្សា”តិ លព្ភតិ. ឯវមេវ “បវេសេត្វា”តិ ឯតស្ស អាធារវសេន គហេតព្វំ “អង្គជាត”ន្តិ អនុវត្តតិ.

៩. ចាគញ្ញំ ឧបេត្វា “យថា អាចរិយេន យុត្តេ អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា តទាការវសេន គហេត្វា នីហរន្តស្ស ទុក្កដំ, តថា សទ្ធាស្សា ភិក្ខុនិយា និយ្យាតេត្វា បរិច្ចាគការណត្តេន អជ្ឈត្តំ បច្ចវេក្ខិត្វា តស្ស ចត្តហិ បរេហិ សហ សេទ្ធិយត្តាលំ ចត្តារោ បរេស្សុ, សេទ្ធិយត្តលព្ធា អត្តបត្តិ អាការវសេន គត្វា នីហរន្តស្ស ទុក្កដ”ន្តិ វណ្ណេត្វា អនេត្វា ចត្តេត្ថា។

១០. ឧប្បាទិតេនាបិយំសេសុតិ ឧប្បាទិតំ ឆន្ទិយំ ខេយន្តិ ចិក្កេហា។ នេសុ ឥន្ទ្រិយុ។ ធាហិតិក្ខត្តកេសុ ចាតិ បកតិយា ឆន្ទិយំសេនា ធាហិ តិក្ខយិត្វា ជិនេសុ ចា ឥន្ទ្រិយុ។ ចាយេត្តស្សាតិ អជ្ឈានេន លុបត្តស្ស។

១១. អដ្ឋិ សញ្ញុត្តំ គត្វាតិ និយិត្តយំសសត្តិស្សយាតិ អដ្ឋិតិ សញ្ញុត្តា។ យេក្កតិ អដ្ឋិ សញ្ញាតយេយ យេក្កា ទុចិឆរាកេនាតិ សេយធុតរាកេន ចា កាយសំសក្ការាកេន ចា។ ចាយេត្តស្សាតិ អជ្ឈាតំ បច្ចវេក្ខិត្វា ចារេត្តស្ស។

១២. អាលិក្កត្តស្សាតិ បរិស្សជត្តស្ស។ ហត្ថកាហាឌិសុ ហេត្វា គាយ កប្បេនោ បដ្ឋាយ យាច អក្កតលា។ ហត្ថស្ស, តប្បដិពទ្ធស្ស ច កហណំ ហត្ថក្កាហោ។ អចេសេសសរិរស្ស, តប្បដិពទ្ធស្ស ច បរាមសនំ បរាមាសោ។ និស្សេន្ទេហ បត “យាត្យកាយស្ស សរិរស្ស ចា តប្បដិពទ្ធស្ស ចា ហេត្វត គហណំ ហត្ថក្កាហោ”តិ ទុត្តំ, តំ អដ្ឋកថាយ ន សមេតិ។ តស្មា យថាទុត្តតយស្សេច អដ្ឋកថាសុ អាគតត្តា សោយេច សារេតោ បច្ចេតព្ពោ។ បរាមសេបិ “ហេត្វត សរិរស្ស, តប្បដិពទ្ធស្ស ច បរាមសន”ន្តិ យំ តត្ថ ទុត្តំ, តម្បិ ន យុជ្ជតិ។ អចេសេសសរិរាចយចេតាបិ បរាមសនោ ទុក្កដមេច ហោតីតិ។ ទុទ្ធតាឌិសុតិ អាឌិ-សទ្ទេន ចេលិក្កាហាឌិ សង្គហាតិ។ “អយំ ភយោ”តិ ៩តេន “ភិក្ខុនិយា សេយធុតរាកេន ហត្ថក្កាហាឌិសុ ទុក្កដ”ន្តិ ទស្សេត្វា អតិជិសតិ។

១៣. យត្តស្សាយត្តស្សហិ អញ្ញាសុ តិរច្ឆានកេតសុ សេទ្ធិយបរិច្ឆេទេន សេយធុតឆយុបាចិត្តិកចត្តុក្កុតេ សតេត្ត ឥស្សត្យាហ “អបទេ”តិអាឌិ។ “អបទេ, ទ្វិបទេ, ចតុប្បទេ”តិ ទ្វេយេហិ ចិសេសសតេហិ ចិសេសិតព្ពា “សត្តិកាយេ”តិ ទ្វាជំ ចត្តត្ថា។ អបទេ សត្តិកាយេ។ អហេយាតិ ឆលចរេសុ ទុក្កដបរិច្ឆេទតោ ហត្ថិកិលតកេ អជកេទេ ខុបិតាយ សេទ្ធិយបរិច្ឆេទេន តាកា ច។ យច្ឆាតិ ឌលេឌេសុ ខុបរិយកោដិយា បច្ចាសតយោឌតិកាតិ តិយិតបិក្កលិឌិយច្ឆេ ខុបិតាយ សេទ្ធិយត្តតោ បាចិតបាចុសាគយោ យច្ឆា ច។ ទ្វិបទេ សត្តិកាយេ។ កបោតាតិ ខុបរិយកោដិយា កទុឡ៩ ខុបិតាយ សេទ្ធិយត្តតោ កបោតាកបោតបក្ខិ ច។ បិរាចតាតិ កោធិ។ ចតុប្បទេ សត្តិកាយេ។ កោឆាតិ ខុបរិយកោដិយា ហត្ថិ ខុបិតាយ សេទ្ធិយត្តតោ កោឆា ចាតិ ទ្វេយ សត្តា។ សេដ្ឋាតិ សេទ្ធិយបរិច្ឆេទតោ។ បាចិត្តិកស្សចត្តុតិ សេយធុតឆយុបាចិត្តិកស្ស ចត្តុតីតិ បាជេសេសោ។

១៤. សេសចេតុកាយតា សេយធុតសេចាយ តណ្ហា, តាយ សេយធុតរាគសន្តាតាយ សម្បយុត្តំ ចិត្តំ សេសចេតុកាយតាចិត្តំ។ យេក្កតិ ចក្ខុបក្កាឌិតំ អញ្ញាតរេ យេក្កា យក្កស្ស អត្តតោ យុត្តកោលស្ស បច្ចេសតំ បត្ថជ្ជាយ, បាតិមោក្ខសំចរសីលស្ស ចា អនេត្ត ចិតាសេ ករចោតិ អត្តិយោ, បាចិត្តិកាបត្តោ ឧបក្កេលិ, តស្ស ចត្តុ អត្តិយកាចស្ស ការលត្តា បាចិត្តិកាបត្តិ អត្តិយចត្តុតិ ទុច្ចតិ, តទេច បជយំ ចតុត្ថំ បាចិត្តិកាតំ អាឌិយ្យា

ᨴᩮᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᨲᩔ ᨷᨮᨾᨶ᩠ᨲᩥᨾᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ, ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪃᪨ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᩦᨷᩮ ᨠᨳᩴ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩴ, ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᩦᨷᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨽᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩩᨣᨲᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿᩮ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ? “ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪉᪃) ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ, “ᨾᨶᩩᩔᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩒᨷᩣᨲᩴ ᨡᨱᨲᩥ, ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ, ᨲᨲᩥᨿᩮ, “ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ, ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪉᪇) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩮᩣ ᨿᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ, ᩏᩃ᩠ᩃᨷᩥᨲᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᨷᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮ ᨧ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ “ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪄᪨ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣᨶᩩᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨲᩩᨠᩣᩁᩮᨿᩈᩩ ᨠᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨩᩣᨶᨾᩣᨶᩔ, ᨿᨳᩣᩅᨲᩮ ᨩᩦᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩪᨷᨣᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᩁᩮᩉᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᩈᩩ ᩋᨽᩥᨽᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩪᨷᨣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨧ, ᩈᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ, ᨿᨳᩣᩅᨲᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨷᩁᩥᨲᩮᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨷᩁᩮᩉᩥ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᩴ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨠᩣᨿᩮ ᩋᩣᩈᩥᨲ᩠ᨲᩋᨣ᩠ᨣᩥᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᩏᨲ᩠ᨲᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᨵᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ ᨲᩴᨲᩴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨮᨾᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨧ ᨲᩴ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩴ ᩑᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩦ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᩔ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨷᩁᩥᨷᩥ ᩅᩮᩁᨬ᩠ᨩᩮ ᨷᨴᩣᨶᩴ ᩋᩣᨠᩣᩁᨲᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨧ ᩏᨷᩁᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩩ ᨧ ᨶᩥᨴᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᩮᩅ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩮ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᩅᩥ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪅-᪁᪆᪨ ᩅᩥᨶᨿᩮᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨷᩥᨭᨠᩮ᪨ ᩋᨶᨿᩪᨷᩈᨾᨶᩮᨲᩥ ᨶᩮᨲᩥ ᨷᩣᨷᩮᨲᩥ ᩈᩦᩃᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᨴᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩣ ᩈᩴᩅᩁᩮᩣ, ᨲᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩋᩈᩴᩅᩁᩮᩣ ᩋᨶᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩔ ᩏᨷᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᨿᩪᨷᩈᨾᨿᩮᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩋᨶᨿᩪᨷᩈᨾᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᩮᨶ᪨

ᨲᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨷᩁᨾᩮ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮ᪨ ᩋᨶᨿᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾᨶᩮ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩁᨾᩮ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᨠᩮᩉᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩣ ᨿᩣ ᩈᩣᩈᨶᩈᩥᩁᩦ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨷᩁᨾᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩮᩉᨲᩥ᪨ “ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩈᨶᩔ ᩋᩣᨿᩪ”ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨ᨷᨮᨾᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᨳᩣ; ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨ᨷᨮᨾᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᨳᩣ; ᨡᩩ᪨ ᨷᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨ᨶᩥᨴᩣᨶᨠᨳᩣ; ᨵᩮᩁᨠᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪃᪁) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩈᩣᩈᨶᨾᩪᩃᨽᩪᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

សុខតប្បាតិ សោភណោ ទន្តោ សុទន្តោ, និព្វាការេន អធិសីលនិព្វាយ សោភយាតោ បិយសីលោ កុលបុត្តោ, តស្ស តយតេ តយត្វបយេ ចិតេយតិ សម្ពន្ធោ។ អតឃុបរេយត្វា, បរេយត្វា ច សុខតស្ស កុលបុត្តស្ស តយតេ តយត្វបយេ។ សុលាតយតេតិ លោកិយលោកុត្តរភេទំ សុចំ អាគតីតិ សុលាតយតំ, តស្មិំ ឋានេ “តយតេ”តិ ឯតស្ស វិសេសនំ។

ឯតំ វិសេសនំ កិមត្ថន្តិ ចេ? រូបយាការេន គហិតបកតិតយតោ ឋានេ សមុច្ចិត្តំ វិសេសំ ទស្សេតុន្តិ វេទិតព្វំ។ កតរោ សោ វិសេសោតិ ចេ? បកតិតយតំ រាគទោសាទិកិលេសុបតិស្សយោ ហុត្វា និក្ខមិកបយោរាយិកទុក្ខស្ស ច បច្ចយោ ហោតិ។ ឋានំ បន ចិតយតយតំ ឋានស្ស កុលបុត្តស្ស ឯចំ អហុត្វា ឯកំសេន យោគ្គាចហតសុលស្សេច បច្ចយោ ហោតីតិ ឋានស្ស វិសេសស្ស ទស្សនត្ថំ។ យថា ចិតយចិរាទេត្វា បដិបន្នកេន និព្វានកសីលសំចរមូលកអចិប្បដិសារាទិអនុបិតិសេសបរិតិដ្ឋាភាចសា- តផលសម្បត្តិចសេន រូបន្នកលោកិយលោកុត្តរសុលាចហតេ ចិតេយតិ វុត្តំ ហោតិ។

បសាទនេតាតិ ឯត្ថ “អបិ”តិ បិធេសនេសា។ បសាទេ ចិតយាកិយោរេក រតោតាបិ, ចិតេយ អញ្ញាយតសចនធិត្តតាទិចសេន ចាយបន្តោបីតិ អត្ថោ។ អថ វា “ចិរាកោ សេជ្ជោ ឆម្បោត”ន្តិ (ឆ៉ ប៉ ៧លិ៣; នេត្តិ៉ ១លិ០; កថា៉ ប័លិ៧) ចចនតោ បសាតំ តិដ្ឋាតំ, តស្មិំ រតោតាតិ អត្ថោ។ សារយតេតិ “សារ”ន្តិ អធិយតោ៉ អថ វា សារំ អបេក្ខុយតំ យហាចិហារចាសីតំ អាចរិយយតំ ឯត្វាតិ “សារយតោ”តិ ចិតយចិតិន្ធយោ ទុត្តោ, តស្មិំ ពុធាតិ ពុយស្មិំ ចិតយចិតិន្ធយេ រតោតាតិ អត្ថត្ថាកិរតោ “ត រតោ”តិ ឯត្ថ ត-ការំ “រយតោ”តិ ឍូសាតបទេន យោជេត្វា យោ បន ត រយតោតិ សម្ពន្ធោ។

នេទនេចយដ្ឋិបកិច្ចកិច្ចតីតំ អត្ថោ យោ បន បុក្កលោ តិន្ធបរិចត្តតសចតាត្តុស្សលោធិត្តតចសេន ត រយតោ ត កិញ្ចអតិ, សោ បុក្កលោ ចិតេយ បសាទនេតាបិ ចិតយបិដកេ អញ្ញាយតសចតាទិចសេន យុត្តបយុត្តោបិ បទុ ហោតិ កិំ, ត ហោតេតចាតិ ទស្សេតិ។ ចិតយបិដកេ បិដកយាកម្ពន្តេហិ បធយំ តានេចត្វ សក្កន្ធំ អកិរយោកោ កាតន្តោតិ អធិប្បាយោ។

ពុយរេចត្វំ អាតិសំសបិទំបរិយបយោជនេត សហ ទស្សេតុមាហ “ពុយ”ន្តិអាទិ។ ពុយន្តិ ទុន្ធយាតំ ចិតយចិតិន្ធយំ, “អចេធី”តិ ពុយិតា សម្ពន្ធោ។ “យោ”តិ បិធេសនេសា។ យោ កុលបុត្តោ សតិសម្បជញ្ញសម្បន្នោ ពុយំ ចិតយចិតិន្ធយំ សមុ អចេធិ អញ្ញាសិ។ កិំ ភូតន្តិ អាហ “ហិតចិការចត”ន្តិ។ លោកិយលោកុត្តរសម្បត្តិយា មូលសាធតត្តា សីលបិធ ហិតំ តាយ, តំ ចិការេតិ បការេសតីតិ ហិតចិការចតោតិ ចិក្កហោ។ “សីលេ បតិដ្ឋាយ…បេ… ចិជដយេ ជដ”ន្តិ (សំ៉ និ៉ ១៉១៣, ១៩៧; មិ៉ ប៉ ៧៉១៉៩) ទុត្តត្តា សព្ពកិលេសជដាចិជដនលោកុត្តរគោណស្ស បជ្ជាតសោបចានសាកិញ្ញាទុបិទ្ធុបអដ្ឋសមាធីតំ បជ្ជាតតាយ សព្ពលោកិយលោកុត្តរកុណសម្បទាតំ មូលភូតេសុ ចតុបរិសុទ្ធិសីលេសុ បសាតំ បិតិមោក្ខសំចរសីលំ, តប្បការកត្តា អយំ ចិតយចិតិន្ធយោ “ហិតចិការចតោ”តិ ទុត្តោ។

កាចតន្តិ កាចីយតិ បុតប្បុតំ ចេតសិ តិចេសីយតីតិ កាចតោ, កាចតីយោតិ ទុត្តំ ហោតិ។ ហិតចិការចកត្តាយេច ហិតត្ថីហិ បុតប្បុតំ ចិត្តេ

ចារេវតេន្តាតិ វុត្តំ ហោតិ, តំ ឧភិន្នំ វិនយវិនិច្ឆយំ។ សុរសម្ពុត្តិ រសីយតិ អស្សាទីយតីតិ រសោ, សទ្ទរសោ អត្ថរសោ កិលេសាទិរសោ វិមុត្តិរសោ ច, សោភណោ រសោ ឧបស្សាតិ សុរសោ, វិនយវិនិច្ឆយោ, តំ សុរសំ។ កថំ កថេន្តំ, សន្តន្តិ វុត្តំ ហោតិ, សុរសំ សមានំ, សុរសំ

ភូតត្តិ អត្ថោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? “សិលេសោ បសាទោ សមតា មធុរតា សុខុមាលតា អត្ថព្យត្តិ ឧទារតា ឱជោ កន្តិ សមាធី”តិ ឯវំ វុត្តេហិ កវិជនេហិ អស្សាទេតព្ពសិលេសាទិទសវិធសទ្ទគុណាលង្ការសង្ខាតសទ្ទរសសម្បត្តីហិ ច សភាវាខ្យានំ ឧបមា រូបកំ ទីបកំ អាវុត្តីតិ ឯវមាទិក្កមភិន្នបញ្ចតិំសអត្ថាលង្ការេហិ អនុរូបសភាវាខ្យានាទិអត្ថាលង្ការសង្ខាតអត្ថរសសម្បត្តីហិ ច យថានុរូបំ បកាសិតព្ពកុលាធិវត្តនវិមុត្តិរសាទីហិ ច យុត្តត្តា សុរសំ ភូតំ វិនយវិនិច្ឆយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

អថ វា ភូមិតា បករណេន បសាទេន វិនីយមានបរិយោគសិរសីលស្ស ឧកេត្តន សមានំ សុត្តកិច្ចា សមានស្ស ច បញ្ញាយ បដិវិជ្ឈិត្វា បញ្ញាយ ច និក្ខិត្តបរិបទេន មូលការណំ កត្វា កមេន និព្ពានសម្បាបនំ ភូតំ វិនយវិនិច្ឆយំ បរិយាទិយមានេន សីលវិមុត្តិរសេន សុរសភូតត្តិ វុត្តំ ហោតីតិ ច ទេទិតព្ពំ។ សមុច្ចត្តិ ឧត្តមំ វុច្ចតិ សុចិ កាយិកំ ទេនសិកញ្ច, តំ កថតិ ឧបន្ទាតិ សមុទេតិ, វិនយវិនិច្ឆយោ, តំ, កាយចិត្តសុខានំ មូលការណភូតំ, វុត្តនយេន សុរសត្តា ច យថាវុត្តនយេន បរិយោគសមាធិសមុទេន សម្មុតិមានវិកសុខស្ស, តំសមុដ្ឋានរូបនិស្សយកាយិកសុខស្ស ច បចយភូតត្តិ អត្ថោ។ ឧត្តមចតា ភូយស្ស វិនយវិនិច្ឆយស្ស សម្មា វិញ្ញាតព្ពតាយ ការណំ ទស្សិតំ ហោតិ។

ឯវំ នានាគាហាវិមោចនតោ ភូតំ វិនយវិនិច្ឆយំ សមុបាគតេហិ ហោ កុលបុត្តា កិំ ហោតីតិ ទេ? បិលិតា សុបិលិតា សមោ កថតិ។ បិលិតាតិ សាសនំ បិឡេតីតិ “បិឡី”តិ វិនយោ វុច្ចតិ, វុត្តញ្ហិ“វិនយោ នាម សាសនស្ស អាយុ”តិ (ទី៑ និ៑ អដ្ឋ៑ ១.បឋមសង្គីតិកថា; បារា៑ អដ្ឋ៑ ១.បឋមសង្គីតិកថា; ខុ៑ បា៑ អដ្ឋ៑ ៥.មហាសង្គីតិកថា; ទេវកា៑ អដ្ឋ៑ ១.១៥៧) សោ អស្ស អត្ថីតិ បិលី, បរិយត្តិបដិបត្តិបដិវេធនិយមេន តិវិធសាសនស្ស ឌីឃកាលវិនយបញ្ញត្តិសង្ខាតសាសនធារិត្តា “បិលី”តិ លទ្ធនាមេន សុបិលិតា, “ឧតការំ កិច្ចេច មម អាចារិតំ កិច្ចំ វិនយធរានំ យទិទំ សុបិលី”តិ (អ៑ និ៑ ១.១១៥, ១១៥) ឯវមាទិនយប្បវត្តិនិទ្ទេសេន សទ្ធម្មចិរដ្ឋិតិការណត្តា

សម្មាសម្ពុទ្ធេន មុខបត្តំ វិការេត្វា បកាសិតឧតកក្កដ្ឋានេន វិនេយនេតា សាយនោកុលតការេន បដិលទ្ធបិលីតិនាមេនវេទេហេន សុបិលិមហាថេរេន សមោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

កស្មិំ វិនយេ សមោ កថតីតិ ទេ? សាសនេ។ សាសនេតិ យថាវុត្តេ តិវិធេ សាសនេ, តត្ថាបិ

ធាចរិត្តយសោលចត្តិវិត្ថារាទសេម្មលលនិនេ បដិបត្តិបដិវេធទ្វយសាធរេ បរិយត្តិសាសនេ, តត្ថាបិ វិនយកថាធិការត្តា លទ្ធមានេ វិនយបិដកសង្ខាតបរិយត្តិសាសនេកទេសេ សមោ កថតីតិ អត្ថោ។

កិំភូតេ សាសនេ? មារពាលិសាសនេ។ មារស្ស ពលិ មារពលិ, មារសេនា, តស្ស សាសនំ ហិំសកំ មារពលិសាសនំ, តស្មិំ។ លទ្ធនីសុ បច្ចុសុ មារេសុ បសាទក្ខនកាយមារាភិសង្ខារកិលេសមារស្ស សេនាភូតកេ ពលិសង្ខាតនិត្តិសនីរាវិទិស្សយទោហដ្ឋានាទិវិសយស្ស បរិច្ឆេទបកត្វំ “សោ មេ កិច្ចេ...បេ... អាបានេសោ”តិអាទិនា (បារា៑ ៣៣) កេមេន វុត្តត្តា តស្ស មារពលិស្ស ហិំសកំ ហោតីតិ

ញាណតាលិសារតតាយឆេយ្យចិត្តបញ្ញត្តិសង្ខាតសារតេតិ អត្ថោ។

អថ វា “ទាឡ្ហសេតបិ ខារេលត, ហេត្ថុត ក្យមិតេត វា”តិ ឯកកេកទាយ វក្ខមាតត្តា ទាឡ្ហស-សទ្ទេត មទ្ធយារពកល្ហកមាហ, តំ ញាណស្ស ទាឡ្ហសំ អសតិ លិបតិ ចេជ្ជតីតិ ញាណទាឡ្ហសារតំ, តស្មិំ, “សមត្ថបិសោ ញាណស្សា”តិ ទុត្តត្តា សំសារសាកេរ បរិចត្តមាតកសំកិលេសតាររុទុជ្ជតសង្ខាតមទ្ធេ កណ្ឌិត្វា ញាណមហារេកចទ្ធេត បក្ខិត្តទាឡ្ហសសង្ខាតិតត្តិរូបសទ្ធាឌិបញ្ហាកាមក្យលា-មិសាទុតកាមរាកាឌិកិលេសមហាទាឡ្ហសំ តឧក្កប្បហាតឌីតិក្ខមប្បហាតាឌិចេសេត បឧហេត្ថ ចិត្តបញ្ញត្តិសង្ខាតេ សារតេតិ អធិប្បាយោ។

ឯត្ថ ច សារមេត ព្ពណ ព្ពមស្មិំ ចិត្តវិសុទ្ធិយេ យោ បត ត រមេត, សោ បុគ្គលោ អតឃ្យបរមេ តតោ ឯថ បរមេ ឯត្តមេ សុខតស្ស សុលាតមតេ តមតេ តមត្យបមេ ចិតមេ រតោ អភិរតោ បធាតរតោបិ ចិតមេ អត្ថាមតាឌីសុ មោកមាបជ្ជេត្តាបិ បទុ ហោតិ បទុតរោ ហោតិ កិំ, ត ហោរតថ។ តស្មា ចិតមេ បិដចតិ្តតា ឯមេត្តថ សក្កច្ចាភិមោរកា កាតទ្ធោតិ សខ្ពេបតោ សាធិប្បាយា អត្ថមោឧតា មេចឌិតព្ពា។ អថ វា បធាមេ ចត្វត្ថិឆ សមុប្បធារេ ឌីរិមេ រតោ អភិរតោ មោ បត តរោ សារមេត ព្ពណ ព្ពមស្មិំ ចិតយចិតិន្ធយេ មតោ រមេត, អតោ តស្មា សោ អតឃ្យបរមេ សុខតស្ស សុលាតមតេ ចិតមេ បទុ ហោតិ ក្យុសលោ ហោតីតិ មោឧតាតិ គេោ លត្តិ។

ហិតចិកាចតំ ហិតប្បការសកំ កាចតំ កាចតីយំ អាមេសចិតត្តំ សុរមសុទ្ធំ សុរសំ សមាតំ សុរសំ ក្សតំ សមុទ្ធំ សុលហេតុកំ ព្ពមំ ចិតមចិតិន្ធមំ មោ អមេចឌី អត្ថាមិ, សោ បុគ្គលោ ញាណទាឡ្ហសារតេ ញាណចិសមប្បហាតកមេ, អថ វា ញាណទាឡ្ហសស្ស ញាណស្ស ចត្តុកាមាមិសាទុតកិលេសកាមទាឡ្ហសស្ស អសតេ ចជ្ជមាតេ សារតេ តីចិតេឆបិ ឌីតសារតេ, តត្ថាបិ បឌិបត្តិបដិចេធាតំ បតិដ្ឋាតក្សតោ បរិយត្តិសារតេ, ត(ត)ាបិ សកលសារតស្ស ឌីចិតសមាតេ ចិតមបញ្ញត្តិសង្ខាតបរិយត្តិសារតេកាឧមេស បិលិតា ចិតមបរិយត្តិយំ ឯតឧក្កេ ឆបតេត សារតបិលតេ តំមុលកាចតោ បិលសង្ខាតចិតមបរិយត្តិយា បសត្ថតមេត ក្ខបិលិតា ក្ខបិលិមហារេឆមេត សមោ កចតីតិ មោឧតា។

ឥតិ ចិត្តត្វសារសត្តិបតិយា

ចិត្តវិសុទ្ធិវណ្ណនាយ

បឋមបារាជិកកណ្ឌវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ទុតិយបារាជិកកណ្ឌវណ្ណនា

១៨៥. ញាតិ ទុតិយំ បារាជិកវិចិកិច្ឆយំ និស្សាយាហ “អាទិយន្តោ”តិអាទិ. តត្ថ “ថេយ្យចិត្តេនា”តិ បិសេសេសោ. សោ ច បញ្ចវីសតិអវហារេហិ សព្ពបទេហិ យោជេតព្ពោ, ថេយ្យចិត្តេន អាទិយន្តោ បរាជិតោតិ សម្ពន្ធោ. បរសន្តកំ អារាមាទិំ អភិយុញ្ជិត្វា សាមិកំ បរាជេត្វា ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហន្តោ វិនេត្វាយ ករោ បុព្ពបយោគេ ទុក្កដំ, សាមិកស្ស វិមតុប្បាទនេ ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជិត្វា តស្ស ច អត្តនោ ច ធុរនិក្ខេបេន បរិយោគ្គនិទ្ទសីលសព្យត្តិយា អនាយាសេន ហុត្វា បរាជិតោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

“តថា”តិ ច “អបិ”តិ ច “បរាជិតោ”តិ ច “ថេយ្យចិត្តេនា”តិ ឥមិនា សហ ឧបរិតោ កត្វា “ហរន្តោ”តិអាទីហិ ចតូហិបិ បទេហិ យោជេតព្ពំ. ថេយ្យចិត្តេន ហរន្តោបិ តថា បរាជិតោតិ យោជនា. នីសាទីហិ បរសន្តកំ ភណ្ឌំ ហរន្តោ ថេយ្យចិត្តេន ភណ្ឌស្ស អាមសនេ ទុក្កដំ ផន្ទាបនេ ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជិត្វា សីសតោ ខន្ធាហរណាទិបយោគំ ករោន្តោបិ តថា បរាជិតោ ហោតីតិ អត្ថោ.

ថេយ្យចិត្តេន អវហរន្តោបិ តថា បរាជិតោតិ យោជនា. អយំ បនេត្ថ អត្ថោ – អញ្ញោហិ សញ្ញាបនាទិំ សន្ធាយ អត្ថតិ ឧបនិក្ខិត្តកណ្ឌំ “ទេហិ មេ ភណ្ឌ”ន្តិ ចោទិយមានោ “ន មយា គហិត”ន្តិអាទីនិ មុសា វត្វា ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហន្តោបិ តស្ស វិមតុប្បាទនេ ថុល្លច្ចយមាបជ្ជិត្វា តទេវ ធុរនិក្ខេបេន បរាជិតោ ហោតីតិ. “នាហំ អគ្គហេសិ”ន្តិអាទីនិ អវជានិត្វា បដិក្ខិបិត្វា ហរន្តោ “អវហរន្តោ”តិ វុត្តោ.

ថេយ្យចិត្តេន ឥរិយាបថំ វិកោបេន្តោបិ តថា បរាជិតោតិ យោជនា. យំ បន អញ្ញេសំ ភណ្ឌហរណកមនុស្សាទីនំ ញាតទេ “មេតន ភណ្ឌេន សហ គច្ឆាហី”តិ ភណ្ឌំ ហរន្តំ ថេយ្យចិត្តេន និវារេត្វា អត្តនា ឥច្ឆិតទិសាភិមុខំ គត្វា តស្ស បកតិឥរិយាបថំ វិកោបេន្តោបិ បឋមបាទុទ្ធារេន ថុល្លច្ចយមាបជ្ជិត្វា ទុតិយបទវារាតិក្កមេន តទេវ បរាជិតោ ហោតីតិ អត្ថោ.

ថេយ្យចិត្តេន ឋានា ចាវេន្តោបិ តថា បរាជិតោតិ យោជនា. ថលាទីសុ ឋិតំ ភណ្ឌំ ថេយ្យចិត្តេន អវហរិតុកាមតាយ ឋិតដ្ឋានតោ អបនេន្តោបិ ទុតិយបរិយេសនាទីសុ អាមសនាទិសាមនេសុ សព្ពេសុបិ បយោគេសុ ទុក្កដានិ ច ផន្ទាបនេ ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជិត្វា ឧបរិ វក្ខមានប្បការេសុ វិយ ឋិតដ្ឋានតោ កេសគ្គមត្តម្បិ អបនេន្តោ តទេវ បរាជិតោ ហោតីតិ អត្ថោ.

ឧចេយតាយ គាថាយ “អាទិយេយ្យ ហរេយ្យ អវហរេយ្យ ឥរិយាបថំ វិកោបេយ្យ ឋានា ចាវេយ្យ សង្កេតំ វីតិនាមេយ្យា”តិ (បារា. ៩២) បទភាជនាគតេសុ ឆសុ បទេសុ អាទិតោ បញ្ច បទានិ សង្គហេត្វា ឆដ្ឋំ បទំ កស្មា ន សង្គហិតន្តិ ចេ? អយំ គាថា ន បទភាជនំ នស្សាយំ វុត្តា, អថ ខោ តេសំ បទានំ វិនិច្ឆយំ សន្ធាយ អដ្ឋកថាសុ (បារា. អដ្ឋ. ១.៩២) វុត្តបញ្ចវីសតិអវហារេ នស្សាយំ ឋបេត្វា ឆក្កតបញ្ចបញ្ចកានិ នស្សាយការេន វុត្តា, តស្មា ឯត្ថ ឆដ្ឋំ បទំ ន វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ. អថ វា វក្ខមានេ ទុតិយបញ្ចកេ និស្សគ្គិយាវហារបទេន, បញ្ចមបញ្ចកេ បរិកប្បាវហារបទេន ច សង្គហិតត្តា ឆដ្ឋំ នានេកភណ្ឌបញ្ចកទ្វយំ អសង្កររតោ នស្សាយំ ឆដ្ឋំ បទំ ន គហិតន្តិ វេទិតព្ពំ.

៣០់ ឮយស្មិ អឌិក្ខាគាតបរិយោសានេក ចត្វុប្បិច្ចខ្លួតិណ្ហេ កត្តត្ថចិតិច្ឆយស្ស បច្ចាចឹសតិអចហារាគំ អប្បាតិ ហោត្តិ, តេ ច តាតាកល្ហបច្ចាកំ ឧកកល្ហបច្ចាកំ ឞាហត្តិកបច្ចាកំ បុព្វបយោគបច្ចាកំ ឆេឃ្យាចហារបច្ចាកត្តិ គិជ្ជិដ្ឋា បច្ចាបច្ចាកកេកា, តត្វ ព្ហាយាយ កាឆាយ តាតេតកកល្ហបច្ចាកត្តយបាសេកេ គស អចហារេ សក្ខេហត្វា អចសេសបច្ចាកត្តយំ គស្សត្វំ “តត្វា”តិ អារទ្ធំ តត្វ តត្វាតិ តិស្សំ កាឆាយំ តាតេតកកល្ហាតត្តិ តាតា, ឧកោ ច កល្ហា សេយសត្តិ ចិក្កហេ សចិញ្ញាលាកអចិញ្ញាលាកកល្ហចសេត តាតាកល្ហបច្ចាកច្ចា សចិញ្ញាលាកកល្ហចសេតេច ឧកកល្ហបច្ចាកច្ចា ចេដឹតព្ទាំ បច្ចា បរិយាលា សេយសេត្ត បច្ចាកា, តេសំ អចហារាតិ អចហរលាតិ, ចោរកប្បាគឹតិ ចុត្តំ ហោតិ់ ឧតេតិ អគត្តុរកាឆាយ “អារិយតេត្ថា”តិអារិតា គិជ្ជិដ្ឋា អារិយត្ថាគយោ់ បដិបត្តិសត្ថារេត ចិសេសំ ចិតិច្ឆយំ ការេចតិ ក្ខប្បារេគឹតិ ចិកាឌី, ចិតយគរោ, តេត ចិកាចិតា់ ចិញ្ញាតព្ទាតិ បរេសំ អារាយារិសចិញ្ញាលាកចត្វុគិ ចា ជាសយឃ្ញាឌិ កោចល់ សចិញ្ញាលាកចត្វុយត្តិ ចា អចហរិតុំ កតា យឆាចុត្តសរូបំ អារិយតាគយោ ជាតាចាចតបរិយោយាសាតា បច្ចា អចហារា យឆាចុត្តតាតាកល្ហឧកកល្ហចិសយា ហុត្វា បចត្តគ្គីតិ តាតាកល្ហបច្ចាកំ ឧកកល្ហបច្ចាកត្តិ គស អចហារា កចត្តីតិ ចិតយគរេត ខ្លួតិណ្ហស្ស ចត្វុតោ ចិតិច្ឆយោបការកត្តា តឆតោ គាតព្ទាតិ អតេត្វា់

៣១់ ឧចំ បច្ចាចឹសតិ អចហារេ គស្សត្វំ ចត្តុតេព្វុ បច្ចាបុ បច្ចាកោបុ តាតេតកកល្ហបច្ចាកាតិ ច្ចេ គស្សត្វា ព្ហគាតិ អចសេសបច្ចាកត្តយំ គស្សត្យាហ “សាហត្វា”តិអារិ់ តត្វ សាហតេត្វាតិ សកោ ហតេត្វា, តេត គិព្វតេត្ថា, តស្ស ចា សព្វគ្គីតិ សាហតេត្វា, អចហារោ, ចោរេត សហត្វា កតោ អចហារោតិ អតេត្វា់ អាលាត្តិកោ ចេចាតិ អាលាត្តិយា គិព្វតេត្ថា អាលាត្តិកោ, អចហារោ, ចោរស្ស “ព្ហយំ តាយ កល្ហំ កល្យា”តិ យស្ស កស្សចិ អាលាបតេត សិទ្ធោ អចហារោ ច់ គិស្សក្កោតិ គិស្សជ្ជតំ គិស្សក្កោ, អចហារោ, ស្កច្ឆាតច្ចាគេត, បរិកប្បិតោកាកាសេ ចា ឆេត្វា កល្ហស្ស ជាហិ បិតគត្តិ ចុត្តំ ហោតិ់

អត្វសាគកោតិ បិរាឌិកាបត្តិសព្វាតំ អត្វំ សាគេតីតិ អត្វសាគកោ, សោ អចហារោ ច យឆាលាត្តិកំ អចិរាគេត្វា ឧកំសេត អចហរត្តស្ស “អមុកស្ស កល្ហំ អចហរា”តិ អចិសេសេត ចា អចហរិតព្ទចត្វុចិសេសោ កហលាកាសេលិ កហលាគេសោ កហលាកាសោ ចាតិ ឧចយាឌិចិសេសាតយញ្ញាតេរេត ចិសេសេត្វា ចា អាលាបតច្ចា ឧកំសេត បិឆក្ឈុកោតលបិចតកំ ក្ខបិហតាឌិកិច្ចិចត្វុំ តេលកាគតាឌឹសុ បិតតាឌិបយោគោ ចាតិ ឧចយាឌិបយោគោ ច កិរិយាសិទ្ធិយា បុរេតរេយេច បិរាឌិកសព្វាតស្ស អត្វស្ស សាគតតោ អត្វសាគកោ អចហារោ ចាតិ ចុត្តំ ហោតិ់

ឆុរតិក្ខេបតច្ចាតិ ឆុរស្ស តិក្ខេបតំ ឆុរតិក្ខេបតំ, តច្ចា អចហារោ, បរសត្តកាគំ អារាយាគឹតំ អកិយោកចិសយេ ច ក្ខបតិក្ខិត្តស្ស កល្ហាឌិតោ ចិសយេ ច ចោរស្ស សាយិតោ ចិស្សជ្ជតេ ច សាយិតោ ច, យគា កគាចិ យឆាកឆច្ចិ កល្យាឃ្យាឹតិ កហលា តិរុស្សាហកាចសព្វាតោ ឆុរតិក្ខេបិចហារោ ចាតិ ចុត្តំ ហោតិ់ ព្ហតិ ព្ហត់ ឆុរតិក្ខេបតច្ចា យឆាចុត្តប្បកាគំ សាហត្វាឌិចត្វុក្កច្ចា បច្ចាគ្គំ អចហារាគំ សម្ពហោ បច្ចាកំ, សាហត្វាឌិបច្ចាកំ “សាហត្វបច្ចាក”ត្តិ ចុច្ចតិ់ អារិ-សព្វោ លុត្តគិដ្ឋិដ្ឋោតិ ចេដឹតព្ទាំ់

៣៧។ បុព្ពសហបយោគា ចាតិ ឯត្ថ “បុព្ពបយោគោ សហបយោគោ”តិ បយោគ-សទ្ទោ បច្ចេកំ យោជេតព្វោ។ “អាណត្តិវសេន បុព្ពបយោគោ វេទិតព្វោ”តិ អដ្ឋកថាវចនតោ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៤៩) យថាណត្តិកមវិរាធេត្វា គណ្ហតោ “អមុកស្ស ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហរា”តិ អាណាបនំ បុព្ពបយោគោ នាម អវហារោ។ កាយេន, វាចាយ វា បយុញ្ជនំ អាណាបនំ បយោគោ, អាណត្តស្ស ភណ្ឌគ្គហណតោ បុព្ពត្តា បុព្ពោ ច សោ បយោគោ ចាតិ បុព្ពបយោគោ អវហារោតិ អត្ថោ។ “ឋានាចាវនវសេន សហបយោគោ វេទិតព្វោ”តិ អដ្ឋកថាវចនស្ស ឧបលក្ខណបទត្តា ឋានាចាវនត្ថំ បរាមសនាទិកាហរណេ ខិលសង្កមនាទិកញ្ច សហបយោគោ អវហារោតិ វេទិតព្វោ។

សំវិទាហរណន្តិ ពហូហិ ឯកតោ ហុត្វា “ឥទំ នាម ភណ្ឌំ អវហរិស្សាមា”តិ សំវិទហិត្វា សព្វេហិ, ឯកតោ វា សព្វេសំ អនុមតិយា ឯកេន វា គន្ត្វា បរសន្តកស្ស ថេយ្យចិត្តេន ហរណសង្ខាតោ សំវិទាវហារោ ច។ សមំ ឯកំ ហុត្វា វិសុំ ឯកេនាបិ ថេយ្យចិត្តេន ឋិតេ វា បិការេហ វា គហិតេ គតមត្តកានំ សព្វេសម្បិ បារាជិកំ ហោតីតិ វុត្តំ។ សំវិទហិត្វា យត្តត្វា អវហរណំ សំវិទាហរណំ។ និរុត្តិនយេន សទ្ទសិទ្ធិ វេទិតព្វា។ “សំវិទាហរណ”ន្តិ “សំវិទាវហារោ”តិ ឥមស្ស វេវចនំ។ “សម្ពហុលា សំវិទហិត្វា ឯកោ ភណ្ឌំ អវហរតិ, អាបត្តិ សព្វេសំ បារាជិកស្សា”តិ (បារា។ ១១៨) វចនតោ ឯវំ សហគតមត្តកេសុ ឯកេនាបិ ថេយ្យចិត្តេន ឋិតេ វា បិការេហ វា គហិតេ គតមត្តកានំ សព្វេសំ បារាជិកំ ហោតីតិ វុត្តំ។

សង្កេតកម្មន្តិ បុព្ពណ្ហាទិកាលបរិច្ឆេទេន សញ្ជាននំ សង្កេតោ, តេន កតំ កម្មំ អវហរណំ សង្កេតកម្មំ នាម។ តំ បន បុរេភត្តាទីសុ កញ្ចិ កាលំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា “ឥមស្មិំ កាលេ ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហរា”តិ វុត្តេ តស្មិំយេវ កាលេ តំយេវ យថាវុត្តំ ភណ្ឌំ អវហរតិ ចេ, សង្កេតការកស្ស សង្កេតក្ខណេយេវ បារាជិកន្តិ សង្ខេបតោ វេទិតព្វំ។

នេមិត្តន្តិ បរសន្តកាវហារស្ស ហេតុភូតា អក្ខិនិខណនាទិ និមិត្តំ នាម, តេន និមិត្តំ នេមិត្តំ, អវហរណសង្ខាតកម្មំ អវហារោ។ “យថា អក្ខិម្ហិ និខណិតេ វា ភមុកុក្ខិត្តេ វា ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហរា”តិ អាណត្តេន តំ និមិត្តំ ទិស្វា វុត្តេយេវ ភណ្ឌំ វុត្តនិយាមមវិរាធេត្វា គហិតំ ចេ, និមិត្តការកស្ស និមិត្តករណក្ខណេយេវ បារាជិកំ ហោតិ។ វុត្តនិយាមំ វិរាធេត្វា គហិតំ ចេ, និមិត្តការកោ មុច្ចតិ, អវហារកស្សេវ បារាជិកំ។ បុព្ពបយោគោ អាទិ យស្ស តំ បុព្ពបយោគាទិ, បុព្ពបយោគាទិ ច តំ បញ្ចកញ្ចាតិ វិគ្គហោ។

៣៨។ ថេយ្យញ្ច បសយ្ហញ្ច បរិកប្បោ ច បដិច្ឆន្នោ ច កុសោ ច ថេយ្យបសយ្ហបរិកប្បបដិច្ឆន្នកុសា, តេ អាទី ឧបបទភូតា យេសំ អវហារានំ តេ ថេយ្យ...បេ... កុសាទិកា, អវហារា, ឥមិនា ថេយ្យាវហារោ ច...បេ... កុសាវហារោ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្ថ ថេយ្យាវហារោតិ ថេនោ វុច្ចតិ ចោរោ, តស្ស ភាវោ ថេយ្យំ, ឯត្ថ ន-ការលោបោបិ និរុត្តិនយេន ទដ្ឋព្វោ, តេន អវហរណំ ថេយ្យាវហារោ, សន្ធិច្ឆេទាទិវសេន អទិស្សមានោ គហណំ កូដមានកូដកហាបណាទីហិ វញ្ចេត្វា គហណំ ថេយ្យាវហារោ។

បសយ្ហាភិភវិត្វា អវហរណំ បសយ្ហាវហារោ, គាមវិលោបកា វិយ សាមិកេ អភិភវិត្វា គហណំ រាជភដាទយោ វិយ អភិភវិត្វា

និចាទ្ធការក្ខហណេ អឌិកក្ខហណញ្ញា បឃឃ្យាចហាទេរា៉

ចត្តុសុត្តាឌិកំ បរិច្ឆិន្ន កាលេប្បត្វា អចហទណំ បរិកប្បាចហាទេរា, ឃេរា ច កលេ្ឌាការបរិកប្បចរេរត គុចិគេសា ហោតិ៉ តត្ត គិក្កិត្តកល្ហំ អន្ធការប្បេគេរំ បចិរិត្វា សុត្តាឌិកល្ហាតិ តត្ត គិក្កិត្តាតិ, ទេត ទេបញ្ញអាគយោ កលេហត្ថស្ស "ចត្តាតិ គេ កលិហុស្សាមិ, សុត្តាតិ គេ ត កលិហុស្សាមី"តិអាឌិតា តគេឃត បរិកប្បេត្វា ក្ខក្កិបត់ កល្ហបរិកប្បបុត្តាកត្តា កល្ហបរិកប្បាចហាទេរា តាយ៉ អាទាយបរិចេចណាឌិតិ បចិរិត្វា ទេលិកតឹឃំ កល្ហំ ឌិត្វា កត្តបិរាគតលបយុលយាញអកបិការត្វាទកោដ្ឋកាឌិ ឃំ កិត្តិ៍ ធាត់ បរិកប្បេត្វា "ឲត្តត្តទេ ឌិទេដ្ឋា គេ, ឡូទេលិកេតុំ កហិតំ ចិឃ គស្សាមិ, តោ គេ, ហរិស្សាមី"តិ បរិកប្បេត្វា អាគាឃ កត្វា បរិកប្បិតដ្ឋាគាតិក្កទេយា ឡូការបរិកប្បបុត្តាកត្តា ឡូការបរិកប្បាចហាទេរា តាយាតិ រទេដ្ឋបទេតា ទេចឌិតទេត្តា៉

តិលបណ្តាឌិហិ បដិច្ឆន្នស្ស កល្ហស្ស អចហទណំ បដិច្ឆន្នាចហាទេរា, ក្ខឃ្យាតាឌិសុ កិញ្ញអយាគេហិ ចា រេដ្ឋុបរិចិរទេត្តហិ ចា យតុទេស្សហិ ឡូយុត្ថិត្វា ឥបិតំ អលង្ការាឌិកំ ឃំ កិត្តិ៍ កល្ហំ ឌិត្វា "ឡូលាមិត្វា កលេហត្ត អារដ្ឋត្ថី"តិ ឥត្វា តិលបណ្តាបំសុចាលុកាឌិហិ បដិច្ឆាទេត្វា រាមិទេកសុ បរិទេឃរិត្វា អតិត្វា រាលទេឃសុ កទេតសុ បច្ឆា ទេឆ្យចិទេត្តត កហណញ្ញា តគេច កល្ហំ កត្តយាឌិសុ ទេឆ្យចិទេត្តត អក្ខដ្ឋាឌិហិ បិញ្ញឲត្វា ឡូរឹគារបត្វា ទេហដ្ឋាការកេត ឋុដ្ឋដ្ឋាត់ ក្ខបរិការកេត អតិក្កយតញ្ញា បដិច្ឆន្នាចហាទេរាតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៉

ក្យុទេរត អចហាទេរា ក្យុរាចហាទេរា, ទេឆ្យចិទេត្តត ក្យុំ រង្កាទេយត្វា បរទេកាដ្ឋារស្ស អទេល្ហត្ត យហត្តស្ស ចា រយរយស្ស ចា កហណត្តិ អទេត្តា៉ ទេយា បត កិក្កា ក្យុរបិតទេតត រេដ្ឋុស្ស ឌិចទេទសុ កាឌិឃយាគេសុ អត្តទេតា ទេកាដ្ឋារទេរត រយំ ចា អឌិកំ ចា ក្ខាតកំ ចា អទេល្ហត្ត បញ្ញាយារកំ ចា អតិទេទកបញ្ញាយារកំ ចា អល្ហត្តកំ អញ្ញាស្ស ទេកាដ្ឋារំ អចហទិត្យុការទេយា អត្តទេតា ទេកាដ្ឋារទេរ បតិតំ ក្យុំ បរទេកាដ្ឋារទេរ បិទេតត្យុការទេយា ក្ខឌ្ឍទតិ, តន្តទេលា ច បរស្ស ទេកាដ្ឋារទេរ បិតិតក្កទេលា ច ត បិរាឌិកំ អតាបឌ្ឌិត្វា បរទេកាដ្ឋារទេតា បរតាយលិលិតំ ក្យុំ ក្ខក្កិទេបទេត្តា តទេតា ទេការក្ខយត្តយ្យិ អបតាទេយតិ, បិរាឌិទេកា ទេហាតិ៉ ឃឌិ បឥយំ បរទេកាដ្ឋារទេតា ក្យុំ ក្ខឌ្ឍទតិ, ក្ខឌ្ឍដក្កទេលា ច អត្តទេតា ទេកាដ្ឋារទេរ បិតិតក្កទេលា ច រកតាយលិលិតំ ក្យុំ ក្ខឌ្ឍទលាក្កទេលា ច បិរាឌិកំ អតាបឌ្ឌិត្វា បរទេកាដ្ឋារទេរ បិតតក្កទេលា ហត្តទេតា ទេការក្ខយត្តយ្យិ យុទេត្ត បិរាឌិទេកា ទេហាតិ៉

ឃឌិ ទេត្វបិ ក្យុទេរ បដិច្ឆាទេត្វា រទេត្តាសុ កិក្កាសុ រកករកទេកាដ្ឋារំ អាគាឃ កទេតសុ ឃស្មិ៍ ក្យុំ បដិច្ឆាទេឥរិ, តស្ស រាមិទេកត អាកត្វា "យឃ្យិ ក្យុទេរា កត្វា ត ឌិស្សតី"តិ ចុទេត្ត ទេចាទេរា "យឃ្យុស្មិ ក្យុទេរា ត ឌិស្សតី"តិ ចត្វា អត្តទេតា ទេកាដ្ឋារំ តស្ស រត្តកំ ចិឃ គទេស្សត្វា តស្មិ៍ ចិចឌិត្វា ចា អចិចឌិត្វា ចា កទេហត្វា កទេត ត្តតទំ ទេកាដ្ឋារំ ក្ខឌ្ឍទតិ គេ, ក្ខឌ្ឍដក្កទេលាទេឃច បិរាឌិទេកា ទេហាតិ៉ ឃឌិ បទេរា "យឃ្យិទេកាដ្ឋារំ តុឃ្យិត ទេគយិ, ត្វំ តុឃ្យិទេកាដ្ឋារំ ចិចិតិត្វា កលេហាហី"តិ ចគតិ, ឲចំ ចុទេត្ត ទេរា អត្តទេតា អស្សាមិកភាចំ ឌាតទេត្តាបិ បរស្ស ទេកាដ្ឋារំ ក្ខឌ្ឍទតិ, ក្ខឌ្ឍដក្កទេលា បិរាឌិទេកា ទេហាតិ៉ ឃឌិ បទេរា ចិចាគគឹទុកត្តា "កិំ ចិចាទេគតា"តិ ចិទេត្តត្វា "យឃ្យិចា បត្តំ ទេហាតុ តុឃ្យិចា, ចទេកាដ្ឋារំ ត្វំ កលេហាហី"តិ ចទេគយ្យ, ឌិត្តកំ តាយ កហិតំ ទេហាតីតិ បិរាឌិកំ ត ទេហាតីតិ៉ ឃឌិ "តច រុច្ចតកំ កលេហាហី"តិ ចុទេត្តា ចិចាគកទេឃត អត្តទេតា បត្តំ ចទកាកំ ឥទេបត្វា លិយកកាកំ កទេហត្វា កទេតា, ទេចាទេរា បច្ឆា កលេហត្តា ចិចិតាចទេរំ តាយ អក្កទេហរឹតិ បិរាឌិទេកា ត ទេហាតិ៉

ឯវំ កុសាវហារវិនិច្ឆយោ វេទិតព្វោ។ អយមេត្ថ បញ្ចវីសតិយា អវហារេសុ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន សមន្តបាសាទិកាយ វិនយសំវណ្ណនាយ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្វោ។

៣៣. ឯត្តាវតា អទិន្នាទានបារាជិកស្ស វិនិច្ឆយាវមុខេបន ឧក្កដ្ឋេត្វា បញ្ចវីសតិ អវហារេ ទស្សេត្វា ឥទានិ អទិន្នាទានវិនិច្ឆយេ សមុទេត្វា សហសា អាបត្តិ អនារោបេត្វា បទំ ឱលោកេតព្វានីតិ បញ្ច ឋានានិ ទស្សេតុំ "វត្ថុកាលគ្ឃទេសេ ច"តិអាទិ អាហ។

តត្ថ វត្ថុ នាម អវហដភណ្ឌំ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? អវហារេន "មយា ឥត្ថន្នាមំ ភណ្ឌំ អវហដ"ន្តិ វុត្តេបិ តស្ស ភណ្ឌស្ស សវិញ្ញាណកអវិញ្ញាណកភាវំ ឧបបរិក្ខិត្វា សវិញ្ញាណកំ វេ, អវហារកាលេ តេសំ សាលយភាវំ វា និរាលយភាវំ វា និយមេត្វា សាលយកាលេ វេ គហិតំ, ភណ្ឌំ អគ្ឃាបេត្វា មាសកំ វា ឩនមាសកំ វា ហោតិ, ទុក្កដេន, អតិរេកមាសកំ វា ឩនបញ្ចមាសកំ វា ហោតិ, ថុល្លច្ចយេន, បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ចមាសកំ វា ហោតិ, បារាជិកេន កាតព្វោ។ សាមិកានំ និរាលយកាលេ វេ គហិតំ, នត្ថិ បារាជិកំ។ ភណ្ឌសាមិកេ បន ភណ្ឌំ អាហរាបេន្តេ តំ វា ភណ្ឌំ តទគ្ឃនកំ វា ទាតព្វន្តិ។

កាលោ នាម អវហារកាលោ។ ភណ្ឌំ នាមេតំ កទាចិ មហគ្ឃំ ហោតិ, កទាចិ សមគ្ឃំ, តស្មា អវហដភណ្ឌស្ស អគ្ឃំ បរិច្ឆិន្ទន្តេហិ អវហដកាលានុរូបំ កត្វា បរិច្ឆិន្ទិត្វា កាលវិនិច្ឆយោ កាតព្វោតិ វុត្តំ ហោតិ។

អគ្ឃោ នាម អវហដភណ្ឌស្ស អគ្ឃោ។ ឯត្ថ ច សព្វទា ភណ្ឌានំ អគ្ឃោ សមានរូបោ ន ហោតិ, នវភណ្ឌំ មហគ្ឃំ ហោតិ, បុរាណំ វេ សមគ្ឃំ។ តស្មា អវហារកាលេ ភណ្ឌស្ស នវភាវំ វា បុរាណភាវំ វា និយមេត្វា អគ្ឃោ បរិច្ឆិន្ទិតព្វោតិ អធិប្បាយោ។

ទេសោ នាម ភណ្ឌាវហារទេសោ។ ឯត្ថ ច សព្វស្សាបិ ភណ្ឌស្ស ឧដ្ឋានទេសេ សមគ្ឃំ ហុត្វា អញ្ញត្ថ មហគ្ឃត្តា អវហដទេសេ អគ្ឃំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា តទនុរូបំ អាបត្តិយោ និយមេន្តេហិ អគ្ឃបរិច្ឆិន្ទនត្ថាយ អវហារទេសំ និយមេត្វា តស្មិំ ទេសេ អគ្ឃវសេន តទនុរូបំ អាបត្តិយោ ការេតព្វាតិ អធិប្បាយោ។

បរិភោគោ នាម អវហដភណ្ឌេ អវហារតោ បុព្វេ បរេហិ កតបរិភោគោ។ ឯត្ថ ច យស្ស កស្សចិ ភណ្ឌស្ស បរិភោគេន អគ្ឃោ បរិហាយតីតិ ភណ្ឌសាមិកំ បុច្ឆិត្វា តស្មិំ ភណ្ឌេ នវេបិ ឯកវារម្បិ យេន កេនចិ បការេន បរិភុត្តេ បរិហាបេត្វា អគ្ឃោ បរិច្ឆិន្ទិតព្វោតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឯវមាទិនា នយេន ឯតានិ បញ្ច ឋានានិ ឧបបរិក្ខិត្វាវ វិនិច្ឆយោ កាតព្វោតិ ទស្សេតុមាហ "បញ្ចបិ ញត្វា ឯតានិ កត្តព្វោ បណ្ឌិតេន វិនិច្ឆយោ"តិ។

៣៣៖ ខុត្តាចតា អជ្ឈត្តានាតចិតិដ្ឋយាចយចក្ខុតោ បញ្ចាចីសតិ អចហាមេ ច បញ្ចង្គាតាចលោកតញ្ញា ឥមេស្សត្ថា ខ្ពុសាតិ អតាកតោ បិបកិល្លតំ លេសោកាសបិឥហតត្ថំ បមេសត្តាកំ ឃំ កិញ្ចិ ចត្តំ ឃត្ត កតុឌិ ជិតំ មេឃត មកតឌិ បកាមេត កាឈ្សូតា មេយាក្លាភាចំ ឥមេស្សត្យកាមេយត តឆាកេតត ឃា បមេតតា –

ក្ខុមង្គញ្ញា ឆលង្គញ្ញា;

អាកាសង្គ យឆាបទំ;

មេចហាសង្គា ឥកង្គញ្ញា;

ភាចា ឃាតង្គមេវ ច៖

ភាមា មាយ ឌិហាមង្គំ;

មេលត្ត ចត្តង្គមេវ ច;

កាយា មេញ្ញង្គ យុឥកំ;

ឥត្តមេបិមេតា ចតប្បតិ៖

ហមេឈមេកា បតិឌិ មេចច;

សុក្កឈាតកំ បិឈកា;

អបធំ ខ្ចិបឥមេញ្ចច;

ចត្យប្បធំ ឆាហុប្បធំ៖

ខ្លុចមេកាលិមេក្លា ច;

ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᩉᩁᩃᨿ᩠ᨿ ᨧ;

ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲ-

ᨾᩥᨲᩥ ᨲᩦ ᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣ –

ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ , ᨲᩣᩈᩴ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ, ᨲᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨿᩣ ᨸᨵᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨬᩮᨿ᩠ᨿᨲᩣᨿᩣᩉ "ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩣᨸᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨴᩮᩈᩩ ᩏᨸᩁᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩩᩃᨲᩣᩉᩥ, ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᨿᨳᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ "ᨿᨳᩣ ᩑᨠᨠᩮᨶ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ"ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᩉᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨾᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣ ᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨠᩩᨴᩣᩃᩴ ᨽᩪᨾᩥᨡᨱᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩥᨭᨠᩴ ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩴᩈᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩣᨩᨶᩴ ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨠᩩᨴᩣᩃᩔ ᨧᩮ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨴᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩩᨴᩣᩃᩮᩣ ᨧᩮ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩩᨴᩣᩃᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨿᩮᩣᨻᩦᨩᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧᨶᩥ ᨾᩃᩣᨠᩔᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᨶᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᨸᩥᨭᨠᨧᩣᨿᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩃ᩠ᩃᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣᨸᩥ ᨽᨿᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩮ ᨾᩩᩈᩣ ᨽᨱᨲᩮᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ

ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ "ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪙᪓) "ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩑᨠ "ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩮᩣ "ᩑᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᨩᩮᩔᩣᨾ ᨧ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾ, ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩴ ᨧ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩣ ᨽᩮᨴᩮ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩉᩁᨱᩔ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᨲᩮᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩥᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩥᨶᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨬᩣᨲᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᩔᩅᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ "ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᩩᨴᩣᩃᩴ ᩅᩣ ᨸᩥᨭᨠᩴ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩅᩣ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩣᨾ. ᩍᨵ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩍᨲᩁᩮᩈᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. "ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᩴ ᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩣ ᩃᨲᩴ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᩍᨵ ᩋᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨠᩣᩁᩈᩉᩥᨲᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᨲᩮᨲᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ. ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨾᨱᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩈᩈᩩ ᩁᨲᨶᩮᩈᩩ, ᩈᩣᩃᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨵᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨧ ᩋᩣᩅᩩᨵᨽᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᨾᩈᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᨶᩣᨾᩣᩈᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᨠᨴᩃᩥᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᨸᨶᩈᩣᨴᩥᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩈᩩ ᨹᩃᩴ ᩋᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᩏᨸᨧᩁᨱᩴ ᩏᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨸᩁᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩏᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ. ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᨠᩣᩃᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨩᩴ ᨸᨲᩥᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ

អថោវិត្វា វា កិលាបដិក្កមេនេវ ទុក្កដំ វិនយទុក្កដំ, វិនយេ បញ្ញត្តំ ទុក្កដំ វិនយទុក្កដំ។ កិញ្ចាបិ អវសេសទុក្កដានិបិ វិនយេ បញ្ញត្តានេវ, តថាបិ រូឡ្ហិយា យថារុទាទិសទ្ទេហិ យេវាបនេយ្យា វិយ ឥធេវេទំ តថា វុត្តំ។ “សុត្វា ន វទន្តិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វុត្តំ ញាតទុក្កដំ នាម។ ឥមស្ស សមនុភាសនាយ “ញត្តិយា ទុក្កដ”ន្តិ វុត្តំ ញត្តិទុក្កដំ។ “តស្ស កិលេសេ កិលេសតោ បុរិមិកា ច ន បញ្ញាយតិ, បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (មហាវ. ២០៧) វុត្តំ បដិស្សវទុក្កដំ នាម។ ឥមេសុ អដ្ឋសុ ទុក្កដេសុ ឥធ អាបជ្ជិតព្ពំ ទុក្កដំ បុព្ពបយោគទុក្កដំ នាម។ ឥនាហ “បុព្ពយោគតោ”តិ។ គាថាពន្ធសុខត្ថំ បុរិមស្ស អក្ខរស្ស លោបំ កត្វា “បុព្ពបយោគតោ”តិ វត្តព្ពេ “បុព្ពយោគតោ”តិ វុត្តន្តិ គហេតព្ពំ។

១០. ន កិញ្ចាបិ ឥមេសុ ទុក្កដេសុ អសង្គហិតានិ ទុក្ខនោមិភង្គានិ ធិវារស្សាទិទុក្កដានិ ចេវ បដ្ឋាកានិ ច ពហូនិ ទុក្កដានិ សន្តិ, តានិ បនេត្ថ វិនយទុក្កដេនេវ សង្គហិតព្ពានិ។ “វិនយេ បញ្ញត្តំ ទុក្កដំ វិនយទុក្កដ”ន្តិ ហិ សារត្ថទីបនិយំ (សារត្ថ. ដី. ១.៥៣) វុត្តន្តិ។ អដ្ឋកថាយំ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥៣) បន នទោកិណ្ណទុក្កដស្ស “វិនយទុក្កដ”ន្តិ គហណំ ឧបលក្ខណមត្តំ។ ឥតរថា អដ្ឋ ទុក្កដានីតិ គណនាបរិច្ឆេទោ នេវ និរត្ថកោ សិយាតិ បុព្ពបយោគ ទុក្កដានីតិបិ វិនយទុក្កដេនេវ សង្គហេតព្ពានិបិ គតិបយានិ ទស្សេត្វា ឥតរេសមេកតោ ទស្សនត្ថំ ទេវំ វិយំ គហណំ សុត្តសង្គហិតន្តិបិ គេយ្យាទាធីនំ អដ្ឋន្នំ វិយំ ទស្សនំ វិយាតិ វេទិតព្ពំ។

១៩. នត្ថិ ទានគតំ គតំ វាតិ នត្ថិ និរតិហិនតិព្ពុបរិ ទានំ អល្លំ សុក្ខំ គតំ វា លនំ វាតិ នានីនំ វល្លិ វា។ ឥធ ឧបលក្ខណំ និលានីនំ ពុទ្ធកាបត្តានិ គហេតព្ពានិ។ ឧភយត្ថាបីតិ អល្លេ ច សុក្ខេ វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អល្លសុក្ខានីនិ ឆិន្ទតោ បាចិត្តិយំ អហុត្វា ទុក្កដមត្តស្ស ការណំ ទស្សេតិ “សហបយោគតោ”តិ។ អចិហារេន សហិតបយោគត្តា បាចិត្តិយដ្ឋានេបិ ទុក្កដមេវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “សហបយោគតោ ឧភយត្ថាបិ ទុក្កដ”ន្តិ វទន្តោ បធយាថាយ ទស្សិតបុព្ពបយោគតោ ឥមាយ ទស្សិតសហបយោគស្ស វិសេសំ ទស្សេតិ។

២៤. បច្ចិត្តិ គប្បិយំ វា អកប្បិយំ វា បច្ចិ។ អកប្បិយបច្ចិ ឥលតោ សហបយោគត្តា ទុក្កដមេវ។ ពុទ្ធតោតិ បំសុំ ឧគតោ រាសិ គរោគត្ថស្ស “ចិយ្យតិ ឧគបស្ស រាសិ គរោតី”តិ អដ្ឋកថាចនតោ ថាវ-ព្ពច្ចតស្ស ធាតុតោ វិតក្កេ ឧប្បន្នត្តាបិ ធាតុនមនេកត្ថត្តា ចិ-ឧបសគ្គវសេន ឥធ រាសិករណេ វត្តតីតិ គហេតព្ពំ។ រាសិកតំ បំសុំ គុជាលេន វា ហត្ថេន វា បច្ឆិយា វា ឧទ្ធរន្តស្ស ច អបនេន្តស្ស ច បយោគគណនាយ ទុក្កដំ បំសុមេវ វាតិ ឧត្ត អវុត្តសមុច្ចយត្ថេន វា-សទ្ទេន សង្គហិតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ អាយសត្តស្សាតិ និខិគុម្ពិហត្ថេន បរាយសត្តស្ស។ វាតិ សមុច្ចយេ។ ទុក្កដន្តិ ឯត្ថ គតំ កិរិយំ សត្ថារា វុត្តំ វិរាធេត្វា ខលិត្វា គតត្តាតិ ទុក្កដំ។ វុត្តញ្ហេតំ បរិវារេ (បរិ. ៣៣៩) –

“ទុក្កដន្តិ ហិ យំ វុត្តំ, តំ សុណោហិ យថាតថំ;

អបរទ្ធំ វិរទ្ធញ្ច, ខលិតំ យញ្ច ទុក្កដ”ន្តិ។

ទុដ្ឋុ វា វិរូបំ កតំ កិរិយាតិ ទុក្កដំ។ វុត្តម្បិ ចេតំ បរិវារេ (បរិ។ ៣៣៩) –

“យំ មនុស្សា ករេ បាបំ, អាវិ វា យទិ វា រហោ;

‘ទុក្កដ’ន្តិ បវេទេន្តិ, តេនេតំ ឥតិ វុច្ចតី”តិ។

ឯវំ “តត្ថជាតក”ន្តិអាទិកាផាឡ្យាគតំ ឆេទនទុក្កដំ ផាលនទុក្កដំ ញាហនទុក្កដំ ទុរុបចិណ្ណទុក្កដំ អាមសនទុក្កដន្តិ បញ្ចសុ សហបយោគទុក្កដេសុ បុរិមបុរិមបយោគេហិ អាបន្នា ទុក្កដាបត្តិយោ បច្ឆិមំ បច្ឆិមំ ទុក្កដំ បត្វា បដិប្បស្សម្ភន្តិ, តំតំបយោគាវសានេ លទ្ធិឆម្ពុំ ឧក្កមិត្វា ឱរមតិ ចេ, តំតំទុក្កដមត្តំ ទេសេត្វា បរិសុទ្ធោ ហោតិ។ ទុរតិក្កមនកត្វា ផន្ទាបេន្តស្ស ថុល្លច្ចយំ បត្វា អាមសនទុក្កដំ បដិប្បស្សម្ភតីតិ មហាអដ្ឋកថាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៩៤) វុត្តំ។ យថាបាឡិញ្ញាយ គយ្ហមានេ បុរិមបុរិមាបត្តីនំ បដិប្បស្សទ្ធិ “ញត្តិយា ទុក្កដំ, ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តី”តិ បាឡិយំ (បារា។ ៤១៤, ៤៣១, ៤៣៦, ៤៣៩) អាគតត្តា អនុស្សាវនាយ ឯវ លព្ភតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។ ញាយស្ស បន សុត្តស្ស អនុលោមវសេន មហាអដ្ឋកថាយំ វុត្តា ញាយស្មិំ អនិដ្ឋាគតសិក្ខាបទេបិ អាបត្តិបដិប្បស្សទ្ធិ បញ្ញាយតិ តិដ្ឋេយ្យ កត្តព្ពំ។

៤៦។ “ផន្ទាបេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ (បារា។ ៩៤) វុត្តំ ឋានាចាវនេ បារាជិកេន តស្ស សាមន្តាបត្តិភូតំ ថុល្លច្ចយម្បិ ឋានាចាវនចិត្តុប្បាទេន បយោគេន ចត្តាតិ ញាបេតុំ តំ ទស្សេតុមាហ “មុទលបិន”ន្តិអាទិ។ តត្ថ មុទល កុម្ភិមុខវដ្ដិយំ បិនំ បវេសេត្វាតិ ញាណំ បិនំ បក្ខិបិត្វា ចាលេតិ អវយោចាលេតុមធិករណេ ចា ញាណកុម្ភិយា ផន្ទនេន ញាណភាវំ ចលា ទោទយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។

៤៩។ ញាណាតិ ផន្ទនេ ទស្សេតិ “វេគ”តិអាទិនា “ឯកម្បិ ចាលេតិ”តិ ញាណេកា តិស្សុ ទិសាសុ វា តិស្សុ វា ទិសាសុ ចាលេតិ ចលិត្វា ញាណចាលេក្កាលេនាយ សម្ពន្ធោ ផន្ទនេ ឧបលព្ភតេ ហោតិ។ ចលំ…បេ… កតាយ វា វេគ ផន្ទានីតិ យោជនា។ វាតិ សម្ពន្ធោ ឧបលព្ភតេ ហោតិ។

៥០។ ឯវំ ផន្ទនេ ទស្សេត្វា ញាណាតិ ផន្ទនេន អាបជ្ជិតព្ពា អាបត្តិយោ ទស្សេតុមាហ “សម្ពុទ្ធត្តស្សា”តិអាទិ។ សង្កេតត្ថិ ការិ ទុល្លច្ចយន្តិ ឯកស្ស សន្តិកេ ទេសេតព្ពាសុ អាបត្តីសុ ទុលត្តា, អច្ចយត្តា ច ទុល្លច្ចយំ ភាយ វុត្តន្តិ បរិវារេ –

“ទុល្លច្ចយន្តិ យំ វុត្តំ;

តំ សុណោហិ យថាតថំ;

ឯកស្ស មូលេ យោ ទេសេតិ;

យោ ច តំ បដិគណ្ហាតិ;

អច្ចយោ តេន សមោ នត្ថិ;

តេនេតំ ឥតិ វុច្ចតី”តិ។ (បរិ។ ១១៨);

ឯត្ថ ច ទុល្លភយន្តិ ចត្តទេ “សយម្ភុវាទេយ ច (សំ។ និ។ ១។៣៨) ឧបក្កតិ, យំ ហោតិ កដុកប្ផល”ន្តិអាទីសុ (ធ។ ប។ ៦៦) វិយ លាភស្ស ន្តិ, សំយោគេ ឋាការស្ស រស្សោ ច វេទិតព្វោ។ តេតា សញ្ចិច្ចកតោ បរ។ ធាតា ចារេតីតិ ឧបដ្ឋាកតោ ពោសក្ខយតូបិ អបនេតិ។ ឯត្ថ ច ការុញ្ញបាយំ “វណ្ណោ ចា អយសោ ចា កិត្តិយំ ចា អត្តុយសោ ពោសក្ខយតូបិ សញ្ញាយតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ (បារា។ ៨៨) វុត្តនយេន “កិត្តិយ”ន្តិ វុត្តា ចតស្សា ឧសា, វណ្ណយសោ ចាតិ លទ្ធានានិ។ តាសុ ឯកំ ឧសំ អបនីយមានាយ ឧក្កដ្ឋា តំឧសាភិមុខំ ឥតរឧសាយំ ឧបបស្ស ខ្ចីរយឧសាយ ឧបបស្សន ឃុដ្ឋាការស្ស ពោសក្ខយតូបិ អនតិក្កន្តេ ថក្កាបនចសេន ទុល្លភំ ហោតិ, អតិក្កន្តេ ធាតា ចាឧបត្តា បារាជិកំ ហោតីតិ វេទិតព្វោ។ ឥមមេវ សន្ធាយាហ “ធាតា ចារេតិ វេ ទុវោ”តិ។ ឯវេវ នយោ ថក្កនិហិតាយ និធិកុម្ភិយា ធាតាចាចនេបិ។

៣១។ ឯវំ បយំ ពន្ធន្តំ លិខិត្វា បច្ឆា កុម្ភិក្កហណេ នយំ ជស្សេត្វា ឥទានិ បយំ កុម្ភិ អបនេត្វា បច្ឆា ពន្ធនាបនយនេ នយំ ជស្សេតុំ “បយ”ន្តិអាទិ។ សោ នយោតិ “បយុទ្ធារេ ទុល្លភំ, ទុតិយុទ្ធារេ បារាជិក”ន្តិ តយេចតូយតីឧសតិ។

៣២។ ចាលយន្តិ កុម្ភិយា ពន្ធសង្ខលិកាយ មូលេ បវេចិតំ ចាលយំ។ មូលេ ឈិសន្តោ ឥតោ ឧតោ ច សារេតីតិ យោជនា។ ឈិសន្តោតិ ឃុសារេបន្តោ។ ឥតោ ឧតោ ច សារេតីតិ ខ្ចរតោ ច បរតោ ច សញ្ចារេតិ។ រក្ខតីតិ ឯត្ថ “សីសំ កិក្ខុ”ន្តិ បាឋសេសោ, បារាជិកំ នាបជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ តត្វាតិ តស្មិំ មូលេ។ ខេកតំ កវេរន្តាចាតិ សង្ខបស្សតោ មូលំ អឃុសារេត្វា អាការសកតំ កវេរន្តាច។ បរាឌីតោតិ ធាតាចាចនស្ស កតត្តា បរាឌយបាបន្នោ ហោតិ។

៣៣។ កុម្ភិយត្វេក ឋាតត្តិ យោជនា។ ឧរកាលំ និហិតត្តា មូលេហិ កុម្ភិ ឧនត្ថិត្វា ឋិតត្តិ អត្ថោ។ សមីបេ ឋាតំ រុក្ខំ លិក្ខតោតិ យោជនា។ ឯត្ថ ច “តត្វឋាតកំ កដ្ឋំ ចា”តិអាទិកាយ កាធាយ និធិយត្វេក កុម្ភិយំ ឧតរុក្ខលតាទិ លិក្ខត្តស្ស អាបត្តិ វុត្តា, ឥយាយ បន កាធាយ កុម្ភិំ និលហិត្វា ខ្ចតិណ្ណការេល និធិ ឧនត្ថិត្វា ឋិតមូលំ អលស្សរុក្ខំ, តាលមុកំ ចា កហេត្វា អាហាតិ បុគ្គនត្តិវេចាយាកាវេចា វេទិតព្វោ។ “អតត្វឋ”ន្តិ ឥមិនា សហបយោកាភាចយាហ។ ឥមិនាច បុរិមកាធាយ វុត្តំ កដ្ឋលតាទីនិ និធិសម្ពន្ធានិ វេ, យធាវុត្តក្កដស្ស ចត្តិ, សមីបានិ វេ,

ᨸᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᩮᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨶᩦᨸᨲᩥ᪨

᪃᪃᪨ ᨲᨲᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨽᩥᨠᩣᨿᩮᨶ ᨶᩥᨲᩛᩣᨶᩮᨲᩣ ᩋᨨᩣᩁᩮᩃᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨡᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᨿᨲ᩠ᨲ ᨣᩃᩮᩣᨲᩣ ᨾᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᩴ ᨶᩮᩅᩔᩩᨿᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨡᨣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨨᩣᨴᩥᨿᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩣᩈᩥᨠᩁᨱᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨸᨻ᩠ᨿᩪᩉᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨮᩥᨲᩣᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨲᩥ ᨧ᪨ ᩋᨳ ᨧ ᩋᨸᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪅᪃) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨣᩃᩥᨲᨷᩮᨲ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩁᩣᩈᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩮᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᨧᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨡᨿᩮᨧ᪨

᪃᪄᪨ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩃᩥᨡᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨠ᩠ᨠᩮᩣᩃᩮᨻ᩠ᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨡᩥᨿᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨣᨲᨠᨱ᩠ᨯᨠ ᨿᨳᩣ ᩋᨸᩣᨿᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲᩥ, ᨾᩩᨡᨣᨲᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨣᨲᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨣᨲᩴ ᨿᨳᩣ ᩋᩅᩥᨠᩮᩣᨸ᩠ᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨧ᩠ᨨᩥᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨸᩥᨧ᩠ᨨᩥᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨧ ᨣᩃᩥᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩃᩥᨡᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨿᨶᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨶᨣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨣᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᩋᩅᩥᨠᩮᩣᨸ᩠ᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩅᩮᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨶᨣᨲᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨡᨣᨲᩮᨶ ᩋᩅᩥᨠᩮᩣᨸ᩠ᨿᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣᨾᨠᩴ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨸᨧ᩠ᨨᩣᨿᩣᨾᨠᩴ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪃᪅᪨ ᩉᩣᩁᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᩁᩮ ᨧ᪨ ᨸᩥᨿᨦ᩠ᨣᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᨿᩴ, ᩁᨩᨲᨿᩴ ᨧ ᨸᩥᨿᨦ᩠ᨣᩩ ᨶᩣᨿᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩪᨷᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩁᩪᨷᩉᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩪᨷᩉᩴ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩪᨷᩉᨬ᩠ᨬ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩪᨷᩉᨲ᩠ᨳᩥ ᨡᨠᩮᨶᩅᩅᩩᩅᩮᨸᨠᩮᩅᩮᩅᩣ ᨶᨭ᩠ᨮᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨧᩩᨲᩔᩣᨸᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᨿᩔᩣᨸᩥ ᨡᨲᩴ ᩋᨽᩥᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨧᨶᨲᩮᩣ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪅᪃) ᨸᨳᨿᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩣᩁᩮ ᨾᩥᨶᩣ ᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᩁᨩᨲᨸᨧᩣᨬᩋᩣᨴᩥᨿᩃᩥᨠᩴ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᩋᩣᨧᩩᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨶᩣᨶᩣᨧᩃᩥᨿᩣ ᩅᩮᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᨿᩣᨲᩥ ᨡ ᨠᩃ᩠ᩃᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩩᨡᩥᨿᩣ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨸᩣᨧᩮᩅᩅᩮᩣ᪨ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᨲ᩠ᨲᨶ ᨣᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣᨠᩣᨿᨲᩣᨿ ᨨᩣᩁᩮᩃᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᨧᨲ᩠ᨳᩥ ᨯᩥᨲᩥᨠ᩠ᨠᨿᩣᨲᩩᨷᩴ ᨧᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨽᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨶᩣᨶᩣ ᨧᩣᩁᩮᨧᩦᨲᩥ ᨶᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩅᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿᨲᩥ᪨ ᨧᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩦᨲᩥᨿᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃᩥᨧᩁᩈᩦᩃᩥ ᨸᩁᩥᩉᩦᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨿ ᨾᩩᨡᩥᨿᩣᨡᨠᩮᨶᩅᨭ᩠ᨮᩥ ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩅᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᨶᩣᩈᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨾᩩᨡᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩣᩈᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨡ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᩣᨠᩣᩁᨣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨡ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨶᨣᨲᩴ ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨧ ᩃᩥᨡᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪅᪃) ᨡᨲᩮᩣᩉᩥ ᩅᨾᩥᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥᨿᨸᩥᨯᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪅᪃) ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨠᩣᨿᨶᨲᩮᩃ ᨠᩮᩣᨭᩥᩴ ᨶᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩥᨶ ᩅᨠᩃᨠᩣᨿᨶᨣᨲᩥ ᨲᩮᩣᨶᩮᨧ ᨻ᩠ᨿᩪᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨡᨠᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥᨲᩔ ᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨶᩮᩣ ᩅᨠᩃᨠᩣᨿᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩮᩣᨭᩥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨠᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨠᩮᩣᨭᩥ ᨠᩣᨿᨶᨲᩃᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩅᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᨣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨡ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᨠᩃᨠᩣᨿᨶᩮᨲᩮᩣᨶᩮ ᩅᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩥᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨸᩁᩣᨿ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᩮᩣᩅᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᨿᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨿᨲᩮᩣ ᨡ ᨠᩣᨿᨶᨣᨲᩥᨿᩣ ᩏᨸᨯ᩠ᨰ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩥᨲᩉᩣᩁᩣᨴᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩪᨷᩉᩔ ᨶᩥᨲᩮᩣᨠᩣᨿᩅᩮᨧ ᨶᩣᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩅᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

៦៥។ សប្បិអាទីសុតិ កាលកតេស្ស សប្បិអាទិភេសជ្ជស្ស ឯវំ កិច្ចំ។ បិណ្ឌបូរណន្តិ បិណ្ឌំ បូរេតីតិ បិណ្ឌបូរណំ, បិណ្ឌស្សុតកន្តិ អត្ថោ។ បិធេតា បរាជយោតិ សព្ពត្ថោ។ កថាតិ ចេ? ឧទកេតច បយោគេន បីឡយេត្ត បិណ្ឌបូរណេតិ ឃោសេតា “យុគលកំ ចិតា”តិ បិណ្ឌសេសោ។ តត្ថ ឧទកេតច បយោគេនាតិ ឆុរតិរោបយិត្វា ឧកាពន្ធំ កត្វា អាកឌ្ឍិត្វា បិចតបយោគេន “យុគលកំ ចិតា”តិ ពុយិតា សចេ គលកេតតេច បិឌោ បូរតិ, អន្តោគលំ បចិដ្ឋតិ វុត្តំ ហោតិ។ យុគលកេតន បូរតិ, យុគលកំ កាលកតេតន ចិឃោសេត្វា ខុជ្ជេសុ បិហិតេសុតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចេឡុកតឡអាទីហិ អាកឌ្ឍិត្វា បិចត្តស្ស តាឡអកេតន បូរតិ, តាឡអកំ កាលកតេតន ចិឃោសេត្វា តាឡពុកោជិឃំ អង្គុលិយា បិហិតាយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ពុទំ “អត្តនោ កាលកតំ ចា ករោតិ, យដ្ឋិំ ចា ឋិត្តំ”តិ (បារា។ ៨៣) វុត្តតយស្ស អត្ថលេយចសេត យថាបច្ចយិយាទីសុ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៨៣) អដ្ឋកថាសុ វុត្តតយេត ករេតព្ពន្តិ អធិប្បាយោ។

“ឧទកេតច បយោគេន បីឡយេត្ត បរាជយោ”តិ ពុយិតា សប្បិអាទីសុ យថាវុត្តស្ស តត្តកេតច បិណ្ឌបូរណេឡា ហោតិ, ឧកចាតិវេច យុគលេត ចា សប្បិអាទិតា ចា កាលកតេតន ឧកាពន្ធកាចេ ឋិត្តយេត្តបិ អត្តនោ កាលេត ក្យុឹ បលាយេត្វា បក្ខិត្តេត ក្យុឹកេត ឋិត្តយេត្តបិ បិរាជិកោ ហោតីតិ កេតតព្ពំ។

៦៧។ “ឆុរតិរោបំ កត្វា បុតប្បុតំ បិចត្តស្ស ត បរាជយោ”តិ ពុយិតា ឆុរតិរោបយកត្វា បុតប្បុតំ បិចតោ បរាជយោតិ សាយត្តិយា វុត្តំ ហោតិ។ ឆុរតិរោបំ អកត្វា បុតប្បុតំ យុគលេត កេតត្វា ចា បុជិនីហិ ចា កេតត្វា បិណ្ឌបូរណយត្តំ បិចត្តស្ស បរាជយោ ហោតីតិ កេតតព្ពំ។

៦៨-៧០។ សចេ លិបតិ ចេឃ្យចិត្តោតិ សព្ពត្ថោ។ ឯវំ កិច្ចំ កណ្ណកន្តិ តេលបិចតាវហំ ទុក្ខលសាជកចមុខណ្ណាទិកំ កណ្ណំ។ តេលក្យុឹឃំ បរស្សាតិ លទ្ធតិ។ តំ តិក្ខិត្តកណ្ណំ ឆុចន្តិ ឧកំសេត។ តាចចេ ចិតស្សតីតិ សព្ពត្ថោ។ តាចចេតិ តស្មិំ លលោយេច។ កាតវស្មិំ លលោតិ អាហ “ហត្ថេតា យុត្តយេត្ត”តិ, តេលស្ស បីតកាលំ អតាកយុ បុគ្គលបយោគត្តា បធយេច ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ ចិតស្សតីតិ នីលចិតាយំ បិបុណាតិ។ អាចិដ្ឋេត្វាតិ បលាយេត្វា។ កាឡឧតីតិ បញ្ញាបេតិ។ “សាឡឧតី”តិបិ បធន្តិ, សោយេច អត្ថោ។ សាឡអ សចេតតិ ឆាតុ។ តថាតិ “ចេឃ្យចិត្តោ ចិតស្សតី”តិ អាកឌ្ឍតិ, ចេឃ្យចិត្តេត ឧចំ ករោត្តស្ស បិរាជិកោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

៧១។ តត្ថ តេលស្ស ខុលិរលកាចំ ជាត្វា បធយេច ឋុស្សកាលេត ចេឃ្យចិត្តេត តិក្ខិត្តំ បិណ្ឌកតេលបិចតកំ តំ ចត្វាទិកណ្ណំ “វុឌ្ឍតេត្វាចា”តិ សាចឆាវលចចេតត “បីឡយេត្ត បរាជយោ”តិ ឥមិស្សំ យថាអដ្ឋកថាយតំ បជិក្ខិត្តំ ហោតិ។ ធម្មិតោតិ “សាសតកប្បវុក្ខា បិតិតោ, បិរាជិកាបត្តោតិ អធិប្បាយោ។ “ចេឃ្យចិត្តោ”តិ អាកឌ្ឍតំ “តថា”តិ អាវេតត្វា សព្ពត្ថតីឃំ។ ពុយិតា ឋុឌ្ឍចិត្តេត កោបតត្វាយ ឋុស្សកាលេត ចត្វាជិ តិក្ខិបិត្វា អដ្ឋោត តំ អតោលេកោត្វា តេលេ អាសិត្តេ បដ្ឋា ឋុឌ្ឍចិត្តេតច វុឌ្ឍតោ ត ចោសោតិ ទីបិតំ ហោតិ។

៧២។ តត្វចាតិ ឋិតដ្ឋាតេតយេច។ កិត្តេតាតិ ជាតា អចាតេត្វា តិលប្បោបកស្ស ចិឃ កិល្លតោ ជាតាចាចតាធិប្បាយំ ចិតា បិសាណាទិតា

ខោតថិ បហិត្វា កិត្តេតា៖ “យេត្វារបណាត្យការេចត កិត្តេតា”តិ ឆ ចេតត្ថិ៖ លេឌ្ឍត្តស្សាតិ អលេឌ្ឍព្យកាយស្សាបិ ឯតោ

បរិបុណ្ណតេលឈជាឌីរុ ចាបឆ្លេត ចាលុកំ ចា ក្ខតំ ចា ឰកិទិត្វា ក្ខត្តទារេបត្តស្សាតិ អតេត្វា៖ “ក្ខតកយាតិកំ ឈជាកិយុលំ កត្វា

ឰបិលិរេបត្តស្សា”តិ ចេតត្ថិ៖ ផាតាចាចតាឝិប្បារេយ ឯតិបិ តេឈ្យចិត្តាការេចត បិរាឌិកា ត ចិឌ្ឍតិ, កណ្ឌតេឈ្យ បត ហោតីតិ ឯត្តិដ្ឋាត៌៖

ឈារេបត្តស្សាតិ កដ្ឋាតិ បក្ខិបិត្វា ឈារេបត្តស្ស៖ អបទិតោកាំ កតោទាត្តស្សាតិ ក្ខដ្ឋារបស្សាចាឌិយោកិទិត្វា អបទិតោកាំ កតោទាត្តស្ស៖ ត្យក្កដត្តិ

ឧតោរុ កិត្តតាឌីរុ ចត្បុរុបិ ផាតេរុ បតកាឌតិឃំ ត្យក្កដយេច អាកាតត្វា ចុត្តិ៖

ក្បុយដ្ឋកឆាចណ្ណតា៖

៩៦៖ ព្ភតាតិ ឆលេដ្ឋ ចិតិឆ្នយំ តេស្សព្យាហ “ផបិត”ត្តិអាឌិ៖ តត្ត បត្តទិត្វាតិ អត្តទិត្វា៖ ឧត្ត ឆ-ឯតេ្ក អចុត្តឯបៀណ្ឌតេត្វា, តោត ឆលេ

ទាឯិកតឆញ្ញាឌីរុ ចិតិឆ្នយោ តិយិក្បុម្ពិយា ចុត្តចិតិឆ្នយាត្យឯាទេត ចិញ្ញាតុំ ឯក្កាតិ តំ ឯទ្វបតោ អចុត្តំ ឯយុច្ចិតោតិ៖ អត្តទោណឌិកត្តិ

បច្ចត្តទោណឌិកំ៖ តេចតេត្វា ក្ខឌ្ឍទត្តស្សាតិ កិលឌ្ឍូឯំហទោតិឃារេយត ចតេដ្ឋត្វា ឯំហទិត្វា ក្ខឌ្ឍទត្តស្ស៖ យុតេត្ត ផាតាតិ កតេយត ឯំហទិត្វា

ឌិតដ្ឋាតតោ ខោឯក្កុយត្តយ្យិ យុតេត្ត ឯតិ៖ បទាកតេចាតិ ឯាឯតតោ បទិហឹតោ៖

៩៣៖ ឧចំ អត្តទិត្វា ផបិតចត្តាឌីតំ ឯំហទិត្វា កហេណ ចិតិឆ្នយំ តេស្សត្វា តិទិឃតោ អាកឌ្ឍតេ ចិតិឆ្នយំ តេស្សព្យាហ

“ឰទិយតេ្តតា”តិអាឌិ៖ បិ, ចាតិ បកាទត្តទេយច ឯយុច្ចិតោតិ៖ ក្ខតុកំ កឌ្ឍតោបិ ចាតិ អត្តទិត្វា ផបិតចត្តាឌិកំ ចត្បុរុ ឌិឯារុ ឧកំ ឌិឯំ

ក្ខតុកយាកឌ្ឍតោ ឆ បិរាឌិកំ ហោតិ៖ កតាតិ តេច? ឧត្តាបិ ឰទិយតេ្តត ច្បុដ្ឋយោកាឯំ បិទិយត្តតោ អតិក្កតេ្ត បិរាឌិកត្តិ ឃោឌតា៖

ឰទិយតេ្តត ច្បុដ្ឋយោកាឯត្តិ កហេត្វា អាកឌ្ឍត្តស្ស អត្តតោ ឌិតឌិឯាកតបទិឃតេ្តត ច្បុរិត្វា ឌិតដ្ឋាត៌៖ បិទិយត្តតោតិ បិទិយតេ្តត, កទោណតេត្ត

តោ-បច្ចយោ៖

ឆលំ តាយ បជិឆ្នត្កាបជិឆ្នត្កក្បុមិបិឯាតបត្តតតលិឌីតិ, តព្រដ្ឋ ឆញ្ញាឌិកណ្ឌ ឆលដ្ឋ តាយ ហោតិ៖ តត្ត ឯត្តត្ត ចិតិឆ្នយោ ចុត្តតយេត

តេចឌិតតេត្តា៖

ឆលដ្ឋកឆាចណ្ណតា៖

៩៨-៩៖ បទិឆ្នតាតិ ផាតបទិឆ្នតា៖ ឯេឯំ ឯុចិញ្ញាឈ្យេច៖

៩៧-ប៉៖ តេពកតត្តិ អាកាឯកត៌៖ អស្សាតិ យោទស្ស៖ តត្តិ យោទ៌៖

៩៥៖ ផាតាតិ ឃឆាបទិឆ្នត្កា លេត្តិឆា ផាតា៖ តស្សាតិ យោទស្ស ឲត្តាបតេតិ ឃោឌតា៖ តស្សាតិ ចា កិក្កុស្ស ត្យលច្ចឃយុឌីទិត៌៖

៥០. អក្កហេត្វា ហត្ថេន លេឌ្ឌុបិណ្ឌាទិបយោគេន យោជេ តាវេសត្វា ឋិតដ្ឋានតោ អបនេតិ។ អត្ថតោ ឋានាតិ យោជនស្ស អត្ថតោ លព្ភមានដ្ឋានា។ ឥមំ ឋានាតិ កិញ្ចិ សកដ្ឋានា, សយមេវកាចេតាតិ វុត្តំ ហោតិ។

៥១-២. ឬទានិ “ឋានា ចាវេតិ នេ យោជ”ន្តិ ឥស្សិតំ ឋានាចាវនំ ទិការេចត្យាហ “ឋុដ្ឋានាសេ”ន្តិអាទិ។

៥២. កេន តិលីយតីតិ បសាទិតហត្ថតេល តិសីឥតិ។

៥៣. ឋដ្ឋត្វាតិ អាកាសំ ឋប្បតិត្វា។

៥៤. អក្កតិលីតន្តិ អំសក្ខូជិទិសទិរាចយេច តិលីតំ។ បិទេតិ អត្ថតោ បឋមុដ្ឋានបិទេ។ ទុតិយេ បិទេ។

៥៥. បិទាតន្តិ ឌ្វិត្តំ បិទាតំ។ ពលិបស្សាតិ ក្ខុមិ ឋុសិយាតស្ស ពលិបក្កស្ស។

៥៦. តេតោ បឆទិតោតិ តីហិ អចយេចហិ បតិដ្ឋិតបឆទិប្បេឥសតោ, ត បឋមតោ តត្ថ ទុក្កដត្វា, ត ទុតិយតោ តត្ថ ថុល្លច្ចយត្វា, តតិយា បត ឋាតា កោសក្កយត្តម្បិ ចាចយតោ បិរាជិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

វុត្តាចតា –

“បញ្ញាទេ ឋិតំ យោទ៍ សហ បញ្ញាទេត ឋដ្ឋេតិ, បិរាជិកំ។ យទិ បត បិទំ តល្លិតិ, សត្ថត្ថ អល្លច្ចសេត កត្តញ្ញំ។ អន្តោចត្តុមិប្បទេន្តិ យោទ៍ ឆេឃ្យចិត្វា បឥសា ពាហិចត្តុំ តីហទេត្វា ថ្វាទបរិច្ឆេទំ អតិក្កាមេតិ, បិរាជិកំ។ ចទេជ ឋិតពាលិពាដ្ឋស្ស ហិ ចទេខា ចិយ អន្តោចត្តុ តស្ស ឋាតំ។ ហត្ថេន បត កេហត្វា អន្តោចត្តុស្មិម្បិ អាកាសកតំ កទោត្តស្ស បិរាជិកមេច។ អន្តោកាមេ ឆទន្តម្បិ កាយបរិច្ឆេទំ អតិក្កាមេត្តស្ស បិរាជិកំ។ សយមេច តិល្លមិត្វា កាយុបចាទេ ចា ចត្តុបចាទេ ចា ឆន្តិ បត ឆេឃ្យចិត្វា កដ្ឋេត ចា កឆលិយ ចា ឋ(តាទេសត្វា អជឌិកិយុលំ កទោតិ, យោទោ ឋដ្ឋត្វា អន្តោកាមេ ចា អន្តោចត្តុម្បិ ចា លងតបិដ្ឋេ ចា តិលីយតិ, ទក្លតិំ។ សទេ បត អជឌិកិយុទោ ឋដ្ឋតិ ចា កន្ទតិ ចា, ‘អជឌិ បទេចសត្វា កេហស្សាមី’តិ បទិកមេប្ប អសតិ បឆទិតោ កោសក្កយត្តម្បិ ឋប្បតិតមេត្ត ចា ទុតិយបឥចាទេ ចា បិរាជិកំ។ កស្មា? យស្មា កាយតោ តិក្លមត្តស្ស ឋិតដ្ឋានមេច ឋាតំ ហោតី”តិ (បិរា. អដ្ឋ. ១.៥៩) –

អដ្ឋកថាកេតា ចិតិច្ឆយោ ឋបលក្ខិតោតិ ទេឌិតញ្ញំ។ កបិញ្ញាទិបទសត្តកសក្ខលោសុ ច វុសេច ចិតិច្ឆយោ ឥដ្ឋទេញ្ញា។

សិង៑បទេត្តតិ ន្ទាេទ ក៏ក្លាឃ ជេិតំ កិក្លុទេតា ហេត្តុកេធតា បទេត្តា៑ តេស្ស ទេឆឃ្យជិត្តស្ស៑

ប័០៑អត្ថុន្ទទិត្តាចាតិ បទេត្ត បតិតំ ស្ទុចណ្ណាគិ៑ ហទេត្តេត អត្តុក្លិបិត្តាច បជយបឝចាទេទ ទ្ធលូន្ទូឃំ កយ្ហុយាភត្តា ត ចុត្តា៑

ប័ឲ៑ហទេត្តតិ ហេត្តុតេល៑ ចទេត្តតិ ឌឹចទេទ៑ យេត្តុកេតិ សិទសិ៑ កាឆាឈត្ថុចទេសត ចា-សទេធ្ថ អាកាទស្ស ទស្សត្តំ៑ បតិដ្ឋិតត្តិ បតិតំ៑ តត្តិ សិខ្ជយាត់ តំ ស្ទុចណ្ណាឈណ្ណាគិ៑ ឃគិ អាកាទេស កន្ធត្តំ, បតត្តិ ចា ហទេត្តេត កណ្យាតិ៑ កហិតហទេត្តេ ជេិតដ្ឋាភទេយច ជាត់, តទេតា ទេកសក្កុយត្តយ្យិ អបទេតត្តស្ស បិទាខិក៌៑ តឆា កទេហត្តា ទេឆឃ្យជិទេត្តត កន្ធទេតា ទ្យុតិឃបិទ្ទុន្ទាទេទ៑ ចេត្តាឌឹស្ទុ បតិទេតបិ ឲទេសច តទេឃា៑

អាកាសដ្ឋកឆាចណ្ណតា៑

ប័ឲ៑យត្ថ្យាបឹជាឌឹស្ទុតិ ឲត្តុ អាគិ-សទេត្ថុត យត្ថ្យាបឹជសគិទេស ទេចហាសក្ទុទេត អដ្ឋចិតាភាឝទេឃា សក្ក្កណ្យាតិ៑ អាយាសយ្យឹតិ ហទេត្តុត ចា កាទេឃត ចា អាយសិតត្តុំ ចេត្តាគិត្ថុា៑ អភាយាសយ្យឹតិ តឆា អបទាយសិតត្តុំ ស្ទុចណ្ណាគិ៑ អាយសត្តស្សាតិ ហេត្តុាឌឹហិ បទាយសត្តស្ស៑ “ទ្យក្កដ”ត្តិ ត្ថុយិតា ឞត្ថ្កាបទេត ទ្ធលូន្ទូឃត្ថ្យា ជាភាចាចទេត បិទាខិកត្ថ្យា ទេហដ្ឋា ឆលទេដ្ឋ ចុត្តុភទេឃត ចិត្ថ្យាត់ំ សក្កាតិ អតិគិសតិ៑ ជាតបទិទេន្ធទេា បត យត្ថ្យាឌឹហិ ឲច ដ្ឋក្លិបត្តស្ស ចត្យុត្ថុំ បិឝាត់ ចទេសត, តពេដ្ឋទេយច កណ្ណុត្តស្ស យត្ថ្យាស្ស ចេត្យុស្ទុ បិឝសីទេសស្ទុ ឞ្យុសិត្តា យទេត្ថ្យអឞ្យុសិត្តា ជេិតស្ស ឈលិយក្លិតឆន្ទ្ទសាដកស្ស ចត្យុត្ថុំ បិឝសីសាត់ ចទេសត, អដតឹស្ទុ ឞ្យុសិត្តា ជេិតស្ស អដតឹត់ ចទេសត ចា ទេចគិតទេត្ថុា៑

ប័ឲ៑ចំទេសតិ ឌឹចទចំទេស, ត្ថុយិតា ឌឹចទតិទេក្លបតត្តាឃ ជបិតទ្យក្លឝណ្ណសលិការទេដ្ឋអាឝទេឃា ដ្ឋបលក្លិតា៑ ឌ្ធទទេតាតិ អត្តុទេតា ជេិតគិសាកិយ្យុលទេតា៑ ទេភាកត្តិ សំហទិត្តា ឌឹចទំ តស្ស ភាទេយត្តា ជបិតយត្ថ្យដ្ឋាត់៑ អត្តុត្តិ ភាទេយត្តា ឲកទេតា កតំ, ដ្ឋភឃាត់ ចា អត្តុំ៑ បិទទេតា កត្តាតិ ចំសទេតា បទភាទេក កត្តា៑

ប័ឞ៑ឌឹចទទេត ឞ្យុទេដ្ឋាកាទេសាតិ ឌឹចទទេត ឞ្យុដ្ឋដ្ឋាត់៑ តស្សាតិ តឆា ជបិតស្ស ឌឹចទស្ស៑ ទេសា សកទេលិ ឌឹចទចំទេសា ជាត់ ត ត្យុ ទេហាតឹតិ យទេតាតិ សត្ថុទេត្ទា៑

ប័ឞ-៩៑ ឌ្ធទិយទេត្តុត ឞ្យុដ្ឋំ ចា តំ ឌ្ធកាសត្តិ សត្ថុទេត្ទា៑ ឌឹចទទេភាក៌ កទេហត្តា ទេឆឃ្យជិទេត្តត អត្តុទេតា អកិយ្យុល់ អាកន្ទទេតា អត្តុទេតា ជេិតគិសាឃ ឌឹចទចំទេស ឌឹចទទេត ឞ្យុសិត្តា ជេិតដ្ឋាភបទិឃត្តំ ត្ថុតទេទត អតិក្កាយឃទេតា ទ្យុតឹតិ សត្ថុទេត្ទា៑ ត្ថុតទេទត បិទិយទេត្តុត កិត្តិគិសាឃ ឌឹចទស្ស ឞ្យុទេដ្ឋាកាសបទិឃត្តំ ត្ថុតទេទត ឞ្យុដ្ឋំ តំ ឌ្ធកាសំ ឌ្ធទិយទេត្តុត អតិក្កាយឃទេតា ចា ទ្យុតឹតិ ទេឃាឌតា៑ ត្ថុតទេទតាតិ បិទិយទេត្តុត កិត្តិបទេស្ស ឌឹចទចំទេស ឞ្យុសិត្តា ជេិតឌឹចទបទិឃទេត្តុត៑ ឞ្យុដ្ឋំ ឌឹចទចំទេសាកាសំ៑ ឌ្ធទិយទេត្តុតាតិ អត្តុទេតា ជេិតគិសាឃ ឌឹចទចំទេស ឞ្យុសិត្តា ជបិតឌឹចទប្យុទេឝទេសត៑ អតិក្កាយឃទេតាតិ ទេកសក្កុយត្តយ្យិ អតិក្កាទេយត្តស្ស៑

៤៦ ឌីឈត្តាកដ្ឋេត នមុ្កចត្តិ ចិកប្យំ ឥន្យ្សត្វា ឰឥគាតិ តិទិយន្តេត អតិក្កយតចិឌិ ឥន្យ្សត្យាហ “ឥក្លិលាន្តេតា”តិអាឌិ៍ បុភាតិ អឆ ចា៍ ឥក្លិលាន្តេត ឞុ្ទដ្ឋាត់ ចាយន្តេត អតិក្កាយឃតោ ក្សតិតិ ឃោឌតា៍ ឌីចទ៌ ហទិត្យំ ឌីចទាកិយ្ស៌ ឩិតន្យ្ស អត្តតា ឥក្លិលាបន្យ្ស ឌីចទេកោឌិឃា ឞុ្ទិ ឌីចទ្ទិតប្យេឥន៌ ចាយបន្យ្ស ឌីចទន្តេត អតិក្កាយឃតោ បិទាឌិកេយចាតិ អត្វោ៍ ចាយន្តេត ឞុ្ទដ្ឋាត់ ឰតទេត អតិក្កាយឃតោ ចា ក្សតិតិ ឃោឌតា៍ ចាយន្តេត ឞុ្ទដ្ឋាតត្តិ ឌីចទាកិយ្ស៌ ឩិតន្យ្ស ចាយបន្យ្ស ឌីចទន្តេត ឞុ្ទិ ឌីចទ្ទិតប្យេឥន៌ ឰតទេត ឥក្លិលាបន្យ្ស ឌីចទន្តេត អតិក្កាយឃតោ ចា ក្សតិ បិទាឌិកា ហោតីតិ អត្វោ៍

ប៤៊ិ៍ចំនតោតិ ឌីចទេត ឞុមិត្វា ឩិតឌីចទចំនប្យេឥនតោ៍ “កោនក្កុយត្ត”ត្តិ កត្វិឌិ បេរិត្តេក លិពត្តិ, ត៌ ត កហេតត្ថា៍ “ក្លិត្តេ”តិ ក្សេឃ្លកចតន្តេត នយាតានិកទលត្តា បក្ខេត្តកចតត្តតា ត ឃុដ្ឋតីតិ៍ “កោនក្កុយត្តក្លិត្តេ”តិ កត្វិឌិ បិនេផា ឌិន្យ្សតិ, នោ ឆ បយាលិ៍

ប៤ប៊៍ ចិយោនឆន្តោ ក្សល្លច្ចយំ ឞុនតិ ឃោឌតា៍ ឌីចទចំន ឞុនាបេត្វា, អឞុនាបេត្វា ចា ទក្ខយា ពត្តិត្វា ឥបិតឌីចទ៌ កល្លិកាយា ឆេឃ្យ្សិត្តេត ពាត្តត់ យោនឆន្តោ ក្សល្លច្ចយំ អាបដ្ឋតីតិ អត្វោ៍ យុត្តតិ យុត្តយត្តោ៍ បិទាឌិកោ ហោតិ ផាតា ក្សតកាចតោតិ អនិប្យានឃា៍

ប៤៥៍ចេឆត្វាតិ ៤ត្វ “ចំននចា”តិ នាយត្វិឃតោ លក្ខតិ៍ ឌីចទចំន៌ បលិចេឆត្វា តេត្វច ឥបិតឌីចទ៌ តិន្តោនេត្តន្យ្ស កិក្លេតាបិ អយំ តឃោតិ នប្តន្តោ៍ តិន្តោនេត្តន្យ្សាតិ ចិតិចេឆន្តន្យ្ស៍ អយំ តឃោតិ “តិន្តោនេត្តន្យ្ស ក្សល្លច្ចយំ, តិន្តោឌិតេ បិទាឌិក”ត្តិ ឃនាក្សត្តតឃតិឌិនតិ ៍ ចលយំ លិត្តតោ ចាបិ អយំ តឃោតិ នប្តន្តោ៍ “កិក្លេតា, ចំនេ, ឥបិត៌, ឌីចទ”ត្តិ ឆ អាតេត្វា ឃោឌតត្ថា៍ ឌីចទចំនេ បចេនេត្វា ឥបិត៌ ឌីចទចលយំ ឃនា លិត្តយត្តេ ផាតា ឆចតិ, តនា លិត្តត្តន្យ្ស កិក្លេតា លេឥេត ក្សល្លច្ចយំ, លិត្តេ បិទាឌិកត្តិ អត្វោ៍ យោនឆត្តន្យ្សាប្យំ តឃោតិ ៤ត្វាបិ “ចលយ”ត្តិ ឰយិតា នន្តិ “កិក្លេតា”តិអាឌិបកាតិ ឃោឌតត្ថាតិ៍ ឌីចទចំនេ ឥបិត៌ ឌីចទ៌ ចលយំ យោនឆត្តន្យ្សាបិ ក្សល្លច្ចយបិទាឌិកាតិ បុន្តោ ក្សត្តតឃាតេច៍

ឰហ បុទិនេត អបិ-នន្តេត ឃនាក្សត្តបកាទក្ខេឃ នប្បិល្លិតេ ឰតទេត អបិ-នន្តេត អក្សត្តនប្បិល្លតយត្តទេត អត្វិនេនាកាចតោ អក្សត្តយត្វិ នប្បិល្លេតិ, តេត “អាកានកត់ ចា កទោតិ, គីហទតិ ចា”តិ បកាទក្ខំ នក្កញាតិ៍ តេត ទក្លម្សេល បចេនេត្វា ឥបិតតិឌិនក្លលិកចលយមិច ឌីចទចំនេ នប្តដ្ឋានេតហិបិ អឞុនាបេត្វា ឌីចទចលយំ អាកានកត់ កទោត្តន្យ្សាបិ ឌីចទចំននេកោឌិឃា ពាហិ គីហទត្តន្យ្សាបិ ក្សល្លច្ចយបិទាឌិកាតិ ក្សត្តតឃេតេច ពាតត្ថាតីតិ ៤តេឃេច នក្កញាតិ៍ “ចលយំ លិត្តតោ ចាបិ, យោនឆត្តន្យ្ស ចាបិ, ចលយំ អាកានកត់ ចា កទោតិ, គីហទតិ ចា”តិ ឰយេឃុ ចត្យុ ចិកេប្យេឃុ ៤កយ្យិ តនា អកត្វា ឌីចទចលយំ ឌីចទចំនេ ឈំនេត្វា ឰតោ ចិតោ ឆ នក្ខានេត្តន្យ្ស ឌីចទចលយន្យ្ស នន្តោបិ ឌីចទចំនោ ផាតត្តិ “ផាតាចាចត់ តត្វិ”តិ ក្សត្តញតិទេកចនេត ឥន្យ្សិតត្ថត្តិ កហេតត្ថា៍

៥០៍ឥបិតន្យ្ស ហីតិ ៤ត្វ បនិត្តិន្សចក៌ ហិ-នន្តិ អាតេត្វា “ឌីចទេ ចិឃ ហី”តិ ឃោឌត្វា ចិនេនត្វិឌោតក៌ ត-នន្តិ អាតេត្វា “ឥបិតន្យ្ស

ត្វ”តិ យោជេតព្ពំ។ អថ វា និបាតានយេន កតត្តា យថាឋានេ ឋិតានេវ វិសេសត្ថេ ហិ-សទ្ទោ, បសិទ្ធិយំ តុ-សទ្ទោ ច យោជេតព្ពោ។ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោតិ យោជនា។ ទីឃតោ វា តិរិយតោ វា បសារេត្វា ចីវរវំសេ និក្ខិត្តស្ស ចីវរស្ស វិនិច្ឆយោ បុន សំហរិត្វា ចីវរវំសេ ឋបិតចីវរវិនិច្ឆយោ វិយ វុត្តោ, “ឆិន្ទតិ...បេ... បារាជិកំ ករោ”តិ កាថាត្តយេ វុត្តនយេន វេទិតព្ពោតិ អត្ថោ។

៥០។ និក្ខាមាតិ វលយិកាភារេ ឃំ កណ្ឌកន្តិ សង្ខាតំ បក្ខិបិត្វាតិ និវេសេត្វា។ លគ្គិតំ ហោតីតិ វលយិតំ ហោតិ។ “និក្ខាមេតា តំ ហរន្តោ វា ធុនតោ”តិ ឯត្ថាបិ វិកប្បេ និក្ខាម ចុទ្ទនាតវេន ឋានាចាវនំ វេទិតព្ពំ។ ទុតិយវិកប្បេ និក្ខាម, ហត្ថគ្គាហស្ស ច កិត្តិបទស្ស ចុទ្ទនានំ យទិ សិយា, តស្ស ច វសេន ឋានាចាវនំ វេទិតព្ពំ។

៥១-២។ ពុត្តានីតិ អាទិ-សទ្ទេន កិត្តិចាលិទិ ទីឃតោ គហេតព្ពំ។ តន្តិកាលាលុកា វិយ កិត្តិយំ បដិបាទិយា និវេសិតានិ មិគសិង្គានិ វា វង្កលិនិ វា នាគទន្តា នាម។ អគ្គេ វាតិ ពុត្តមូលកោដិយំ វា។ ពុន្ទេ វាតិ ពុត្តបត្តមូលេ វា។ បរិកឌ្ឍតោតិ ឧទ្ធរិត្វា អាកឌ្ឍតោ។

ឋានាចាវនត្ថិ តស្មិំ តស្មិំ នាគទន្តេ ឋានានិ អតិក្កាមយតោ ឯកប្បយោគេន បរាជយោ សិយាតិ សព្ពត្ថ, វិបិតទ្ធបិតទ្ធានិ វិហាយ ឯកប្បយោគេបិ អតិក្កាមយតោ បារាជិកន្តិ អត្ថោ។ ឯកប្បយោគេ អត្ថវេន ហោតុ បរាជយោតិ គហេតព្ពំ, ឯកប្បយោគេបិ អបនយនហេតុ បារាជិកំ ហោតីតិ អត្ថោ។

៥៣-៤។ ឯវំ ទីឃតោ អាកឌ្ឍេត, វុក្កិបេតេ ច វិនិច្ឆយំ វត្វា តិរិយំ អាកឌ្ឍេត, បរតោ នមេតេ ច វិនិច្ឆយំ វត្តុមាហ “បាការាភិមុខោ”តិអាទិ។ អាកឌ្ឍតីតិ អត្តនោ ឋិតដ្ឋានាភិមុខំ អាវិញ្ឆតិ។ ឧទ្ធរិយតុ ឋានាចាវនត្ថិ ឧទ្ធរិយេត្ត ឋានាចាវនំ, អត្តនោ ទិសាយ ពុត្តវេឡុន ឋានាចាវនត្ថិ អត្ថោ។ ឯត្ថ អច្ចយតកិរិយាសម្ពន្ធេ សាមិវចនប្បសង្គេ ឧបយោគវចនំ “សកម្មកធាតុប្បយោគេ ឧបយោគវចនស្ស មាតិកាវេវចនេ វស្សវតោ គមុទ្ធេយេវ ឧបយោគវចន”ន្តិ ឯតេ វទន្តិ, ឯតំ គច្ឆាមតលក្ខណេន សមេតិ។ ឋាតព្ពច្ឆេមតិ ឋាតព្ពេន គតោ អច្ឆមោតិ ឋាតព្ពច្ឆមោ, យត្ថ្លុបទេលិបសមាសោ, បិវិយេត្តន គត្តព្ពាតិក្កមេ គតោតិ អត្ថោ។ ឯកប្បយោគេន វុត្តោតិ យោជនា។ យថាវុត្តោវេន អត្ថោ។

បរតោ បេលត្តស្សាតិ បរតោ គត្វា បេលត្តស្ស, កិត្តិបស្សាភិមុខំ គត្វា និប្បីឡេត្តស្សាតិ អត្ថោ។ តទេវាតិ “ឯកប្បយោគេ វុត្តោ”តិ អាកឌ្ឍតិ។ ឋបិតេបិ ច ពុត្តានិមិអយំ នយោតិ យោជនា។ “ឯកប្បយោគា”តិអាទិនា អយមេវ វិនិច្ឆយនយោ វត្តព្ពោតិ អត្ថោ។

៥៥។ តាលស្ស ផលំ ចារេត្តស្ស អស្ស កិច្ចតោ យេន ផលេន វត្ថុ បញ្ចមាសកំ បូរតិ, តស្មិំ ផលេ ឋាតព្ពេ យុត្តា បារាជិកំ ករោតិ យោជនា។

៥៦។ តាលស្សបិណ្ឌិ ឆិន្ទតីតិ តាលផលកណ្ឌិកំ ឆិន្ទតិ។ យាយ វត្ថុ បូរតិ, តស្សា ឆិន្នមត្តាយ “អស្ស បារាជិកំ សិយា”តិ ហេដ្ឋា វុត្តនយោ

ᨻᨴ᩠ᨵᩣᨷᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩣᩃᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨠᩣᩈᨣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨾᩪᩃᨾᩮᩅ ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨸᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨭᩮ ᨧ ᨸᨱ᩠ᨱᩮ ᨧ ᩋᨸᩔᩣᨿ ᨮᩥᨲᩣ ᨧᩮ, ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᩉ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨾᩪᩃᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩣᨶᨽᩮᨴᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ “ᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᩪᩁᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩈᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩣᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᨠᩣᨲᨲ᩠ᨳᩩᩁᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨲᨲᩕᩣᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨠᨿᨶᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨴᩥᩋᩅᩈᩮᩈᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᩣᨶᩣᨸᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩩᨿ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩅᩮᩉᩣᩈᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪔᪨ ᨴᩩᨠᩪᩃᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨠ᩠ᨡᩦᩁᩣᨣᩮᨠ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨠ᩠ᨡᩦᩁᩮ ᨸᨴ ᩅᨴᩣᨲᩥ “ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᨴᩮᩈᩩ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩅᩁᩮᨲᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩁᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᨴᩅᩣᩁᨠᩣᩃᨲᩣᨿ, ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨧ ᩅᩣᨿᨾᨶ᩠ᨲᩔ “ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᨠᩣᩃᨲᩣᨿ ᨸᨴᩅᩣᩁᨠᩣᩃᨲᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨠ᩠ᨡᩦᩁᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪔)᪨

ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᩈᩪᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨴᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩉᩥᨲᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᨿᩣ ᨠᩉᩣᨸᨱᩴ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨸᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᩣᩁᩮᨶ, ᨸᨴᩅᩣᩁᩮᨶ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᨴᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩦᨠᩉᩣᨸᨱᩴ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪔)᪨

ᨠᩃᩥᨿᩔᩣ ᨠᨳᩣᨿ “ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲ᩠ᨳᩔᩮᩅ ᨠᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᨾᨲᩔ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᨠᩮᨶ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩩᨲᩥᨿᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨴᩥᩈᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩈᩉ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩅᩈᩮᩈᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩉᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨠᩣᨿᨲᩣᨿᩈᨲᩮ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨷᨴᩅᩣᩁᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᩮ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩩᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨿᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩣᨶᨽᩮᨴᩮᩣ ᨻᩉᩩᨴᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩮᩈᩴ ᩅᩥᨿ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩮᨠᩣᨴᩥᩈᩣᨿ ᩈᩉ ᩃᨣ᩠ᨣᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

᪙᪙᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨩᩣᨲᨠᨸᩩᨸ᩠ᨹᩈᩪᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨩᩃᩮ ᨩᩣᨲᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᩥᨶᩦᨣᨧ᩠ᨨᩮᩈᩩ, ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩪᩁᨠᩣᩃᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩔ ᩅᩣᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩩᨸᩁᨲᩮ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᩁᩉᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩪᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩔ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨿᩮᩣᨣᩔ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᩮ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨬ᩠ᨧᩋᨸᩁᩔ ᨲᩣᩅᨲᩣᨸᩥ ᩋᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩅᨠᩮᨶ ᩋ…ᨸ… ᨸᩁᩥᩁᨠ᩠ᨡᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣᩁᩮ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᨿᩣᨶᨶᨿᩔ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩣᨮᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩥᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᩔ “ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᩪᩁᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪔) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩔ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ

ចត្តុយាតកាលយកេហត្វា ក្វតកាលស្សេច កេហតត្ថុត្តា “កសា ឧឌចឌត្តុ អាកេតាឃឹ”តិ បញ្ហស្ស “ឧសោហយាកន្ទាយិ, អាកន្ទត្តិ យា យំ ចិន្តា”តិ ឌ្ហុត្តុរេ ចិឃ ចត្តុយាតឃឹប ចត្តុយាតេចាតិ ក្វតេ ចត្តុយាតញ្ញបឌេឃតោ ចុត្តត្តិ ឌដ្ឋព្វំ

១០០ “ឌ្ហប្បលឌាតិឃា”តិ ត្ថយិតា “បឌុយឌាតិឃា”តិ ញ្ញតិរេកតោ ចុត្តត្តា “បឌុយឌាតិកាតំ បត ឌណ្ឌ លិតេត្ត អត្ថុត្តរេ សុត្តំ អត្ថិតុយ្យិ រក្ខតី”តិ (បរិវា អដ្ឋ ១.៨៥) អដ្ឋកថាតយោ ឃក្កហិតោតិ ឌដ្ឋព្វំ ឧកាតាញ្ញអស្ស ចា បឌេស្សតិ “តាញ្ញអស្ស ឧកបឌេស្ស”តិ ចត្តុឌ្ឋេ កាចាតត្ថស្សុលត្តំ ចុត្តត្តិ ឧចឌឹតត្ថព្វំ តេតាតិ តាញ្ញអតោ

១០១ ការេតត្ថក្យុស្សុយេស្សុ ចិតិត្ថឃស្ស ចក្ខុយាតត្វា លិត្តិត្វា ធបិតេស្វុតិ អតាត្ថក្យុស្សុយចេឃត កេហតត្ថព្វំ ឬត្ថេ ចុត្តតេឃតាតិ ៣០ឌាតាកក្យុស្សុយេស្សុ ចុត្តចិតិត្ថឃាតុឃារេតៈ “ឃេត ឬបេត ឬរតិ, តស្មិំ លិត្តយត្តេ”តិ អចត្វា កហិតយត្តេ បរិវាឌិកត្តិ ឃោឌតា ឧចត្វ ចិឃេឃា

១០២ ការំ កត្វា តាត្ថាតិ ការេតត្ថាតីតិ យត្ថុបឌលិបឹឃយាឃោ ឬបុត្តាតីតិ បរិតត្ថុត្តកាតិ ឌ្ហុលិឌិក្យុស្សុយាតិ លច្វាកាតរេស្វុតិ ឌ្ឍក ខ្ចឃីតាបេតំ ឃក្ខលោឃត្តត្វា អតោឌិឃាយ ឃហ ចតស្សោ ឌិឃា, ឌ្ឍត្តិ ត្ថយាស្សុ លស្សុ ឌិឃាស្សុ, តិត្ថារលោ ក្សុរំ រោតធិ អាកាតរេតាតិ តិត្ថារេតត្ថុកស្សតំ ធាតាចាចតស្ស ឃាឈកាតយត្តា ការលោឃេច ការលាចចតំ តស្សាតីតិ បរិតត្ថុត្តកឬបុត្តាតំ ធាតាចាចេតេត បរិវាឌិកយាបត្ថិត្វា លេកិឃលេកិក្យុត្តរាតំ អតចឃេឃក្យុលាតំ បតិដ្ឋាតក្វតំ បរិតេយាក្ខុស្ចរឃីលំ តាតេត្វា ឃឃំ ក្យុលយរលោត ឃឹឃតីតិ អតេត្វា

១០៣ ឬបុត្តាតំ កលិបត្តិ បរិតត្ថុត្តកាបុត្តលិឌិក្យុស្សុយកលិបំ ឌ្ឍកំ ចារេលត្វាតិ ឃចា ចឹចិ ឌ្ហូឌាតិ, តចា ចារេលត្វា ឬបុត្តដ្ឋាតាតិ ឬបុត្តាតំ ឌិតដ្ឋាតា ចារេចតីតិ កលិបំ កោឃក្កុយត្តុយ្យិ អបេតតិ “ឬបុត្តំ ធាតា ចារេចតី”តិ កត្វត្តិ ឃេបិត្វកោស្សុ បរេធា ឌិស្សតិ ឬបុត្តកលិបស្សេច កហិតត្វា ឬរិឃោឃេច កេហតេត្ថា

១០៤ “ឧត្វ កតំ កេហស្សាឃី”តិ ឃហ បរិធេឃេឃត ឃោឌតា បរិកេប្បតីតិ “ឧត្វ កតំ កេហស្សាឃី”តិ ធាតំ បរិត្ថិត្តិត្វា តេក្កុតិ រក្ខតីតិ ធាតាចាចេតេបិ ឃតិ ឃោ បរិកេប្បា បរិវាឌិកាបត្តិតោ តំ កិត្តំ រក្ខតិ កតដ្ឋាតាតិ ឬបុត្តកលិបេត កតំ ឃយ្យត្តត្ថុ តំ ធាតត្ថុតិ ចិក្កហោ “ឌ្ហត្តរេត្ថា”តិ ឧតេត “ឬបុត្តាតំ កលិប”ត្តិ អារេតត្វា ឃត្ថត្តិតត្ថព្វំ “កតដ្ឋាតា”តិបិ បរេធា, កតា ឬបុត្តាតំ ធាតា ឌ្ហត្តរេត្ថាតិ ឃត្ថេត្ថា ឌ្ឍកំ ចារេលត្វា ចឹចិឃោ ឌ្ហូឌាបេត្វា ចឹចិប្បហាររេត ឌ្ឍកបិរេត ិត បរិកប្បិតដ្ឋាតំ ឃយ្យត្តិ ឬបុត្តកលិបំ ឌិតដ្ឋាតា ឌ្ហត្តរេត្ថា កោឃក្កុយត្តុយ្យិ ធាតា ចារេចត្តាតិ អតេត្វា “ធាតា”តិ ត្ថដំ “កដ្ឋា”តិ ត្ថយិតា ឃត្ថត្តឹឃំ កដ្ឋា តាឃ បធុត្តីតិ អត្តតា ឃយាឌាឃ រក្ខុឃយាតា បរិតេយាក្ខុស្ចរឃីលឃក្ខាតឃត្ថក្យុលរេតតក្ខុរាកិត្ថុត្ថដ្ឋាតា បតិតោ តាឃ ហោតីតិ បធុត្តិ

១០៥ ឌលតោ អត្ថុកតស្សាតិ ឧត្វ “ឬបុត្តស្សា”តិ ឃាយត្វឃា លត្ថុតិ ឌលបិដ្ឋិតោ អត្ថុកតស្ស ឬបុត្តស្ស ឃកលឌលំ ធាតំ, កត្ថយបិដ្ឋិតោ

បដ្ឋាយ ប្អកបិដ្ឋិ បរិយត្តិ បុបប្យងល្អែត ឞរិត្វា ឪតំ សព្ទាយុងក៌ ឍាតត្តិ ច្យត្តំ ហោតិ៍ ប្អប្យាងេត្វាតិ បុបប្យក្កុំ អាកឆ្កិត្វា ប្អប្បឹឮឲត្វា៍ តងតាតិ តស្មា បុបប្បដ្ឋាតក្សាតសកលឌលទាសិងតា៍ ប្អឌ្យត្តិ ប្អឌ្យំ ពត្វា៍ ប្អឌ្ឋទងតាតិ ប្អប្យាងេត្តស្ស៍

១០៩៍តាឮអងត្តតិ ប្អប្យាឌិតបុបប្យតាឮអស្ស យ្ហុលងកាឌិឃា៍ ឌលងតាតិ ប្អកបិដ្ឋិងតា៍ យុត្តយងត្ត ងកសក្កុយត្តំ ត្វាទំ ពត្វាតិ បំឪងសសងឃាឌតា កាតត្ថា៍ “ឌលងតា”តិ បឪយតតិឃបំងតស្ស ក្លឹត្តំ ចតត៌ អត្វាចិងសងសបិ បគាច្យត្តិអលក្ខាងទ អឌ្ឋឃយកចងសត ច្យត្តត្វា បុតទ្យត្តិឌោងសា ត ហោតីតិ ងចឌិតត្ថុំ៍ “យុត្តយងត្ត, អយុងត្ត”តិ ឧ សត្ថត្តិតត្ថុំ, អត្វាត៌ ចា ចិងសងសតា ប្អកឃត្វ ច្យត្តត្តិ ងចឌិតត្ថុំ៍ តស្មិំ តាឮអងត្តតិ សត្ថងត្ថា៍

១០សិ៍តស្ស តាងយត្វា ប្អប្យាឌិតស្ស៍ សហ ពងឆ្នត ប្អប្យាឌិតស្សាបិ អឃងយច ចិតិឆ្នងឃា៍ ត្ថុឆ បត សត្ថបុបប្យបណ្ណតាឮអាតិ យ្ហុលងតា បក្សតិ បឪយំ ឪតដ្ឋាតងតា អបតាយតចងសត ឍាតាចាចត៌ ងចឌិតត្ថុំ៍ ឲចំ បុបប្យាឌឹតិ ប្អប្យាងេត្តស្ស ក្សតកាយចិងកាបតាបត្តិឃា ឍាងត សហបងឃាកក្សក្កុឌំ ហោតីតិ ងចឌិតត្ថុំ៍

១០ប័-ជ័៍ ពាឮត្ថសាឌិយឆ្នក្កុហងណាបកទណាត៌ ចចតងតា, ឌងល ឪតយតយឆ្នាត៌ ចិតិឆ្នឃស្ស ឧ ចក្កុយាតត្វា យងឆ្នតិ ឌឹចយាតកយឆ្នាត៌ ពហណ៍ ប្អបលក្កុណចងសត ចា អច្យត្តសយុច្ឆឃត្វ ចា-សងឌ្តត ចា លិបកាឌឹតិ យឆ្នចងឆាបកទណាតិ ច្យត្តាងតចាតិ ឌដ្ឋុំ៍ ចត្វតិ បំងគា៍ តស្មិំ យងឆ្នា៍ ប្អឌ្ឋងឌាំងឃច ប្អឌ្ឋឌយងត្តា, យងឆ្នា, តស្មិំ៍ ឌលិតិ ប្អកងតា ងកសក្កុយត្តយ្យិ អបងតត្វា ប្អក្កុត្តយងត្តតិ ច្យត្តំ ហោតិ៍

១១០៍ បុបប្យាត៌ ចិឃ យឆ្នាតយ្យិ ឪតដ្ឋាតងយច ឍាតត្តិ អក្កុងហត្វា សកលឌលំ ឍាត៌ ពត្វា ពស្មា ច្យត្តត្តិ អាហ “ឍាត៌ សលិលឌាត៌ ហឹ”តិអាឌិ៍ សលិងល ឌាតា សលិលឌា, ត្ថតិ បកទណាងតា យឆ្នាងឃច ច្យច្ឆត្តិ៍ អត្វប្យកទណសឌ្ឋត្តទសត្តិឆាតាឌឹហិ សឌ្ឋា ចិងសសត្វំ ចឌត្តឹតិ៍ ហឹតិ បសិឌ្ឋិឃំ៍ ងកចលត្តិ អចឆាទងណ, ឌលងយចាតិ ច្យត្តំ ហោតិ៍ ត្ថុយិតា ពាហិប្អកត៌ តិចត្តិតំ ហោតិ៍ សកលំ ឌលងយច ឍាត៌ ឃស្មា, តស្មា សលិលដ្ឋុំ ឌលិ ចិងយាងចងត្តា បំទាឌិងកា ហោតីតិ ងហត្យងហត្យយត្តការងចត ងឃាឌតា ងចឌិតត្ថា៍ អាបត្តិ បទាងឌតីតិ បំទាឌិកា, អាបត្តិ, សា ឲតស្ស អត្ថីតិ បំទាឌិងកា, បុក្កុងលិ៍

១១១៍តឹទំ ប្អកត៌ ចាទិយ្យិ ឌងល ឌាងតា ចាទិងឌា, ត្ថតិ បកទណាងតា យងឆ្នាច ពឃ្យាតិ៍ ឲងតងតច អាកាងស ប្អប្យតិតយងឆ្នា , ងកាចទត្វាឃ ឧ ឆលយុក្កុតក្យុមាឌងឃា ប្អបលក្កុតាតិ ងចឌិតត្ថា៍ ងតសំ ពហងណ ចិតិឆ្នងឃា អាកាសដ្ឋឆលដ្ឋកឆាឃ ច្យត្តតងឃត ងចឌិតត្ថា៍ កល្ឌងល្ឈត ចិតិឌ្ឋិងសតិ ក្សក្កុឌាំឌិចត្វងតា កល្ឌស្ស អល្ឈចងសត ក្សក្កុឌច្យល្លច្ឆឃបំទាឌិកាបត្តិងឃា ចងឌឃ្យាតិ អត្វា៍

១១២៍តឮអាងកតិ សទស្មិំ, ត្ថុយិតា ឧ ចាបិងបំក្កុទលិងសាត្ថាឌិឌលិសឃា សក្កុឃត្តិ៍ តឌិឃាតិ តិត្តកាឃ, ត្ថុយិតា ឧ ពត្តទាឌងឃា សក្កុឃត្តិ៍ តិងត្តតិ អាចាងឌ៍ យឆ្នចិសំ តាយាតិ ឲត្វ តាយ-សងឌ្ឋា សត្ថាឃំ៍ យឆ្នចិសតាយត៌ យឌតឞលិឌិត៌ ឌដ្ឋុំ៍ ពងតតិ ចិសបក្កុបងក យឆ្នឈាតងក ពងត៍

១០៣។ សាយិកេស្មិ ចិរំ ឃោរេត្វា កេតស្ស យន្ធសាយិកេស្ស។ អាហរេត្តស្មិ អាហរាបេត្តស្ស។ កល្លេឈេយ្យន្តិ កល្លេឈ្យា តំ ឈេយ្យញ្ញាតិ ចិក្កេហា, អត្តនា កហិតចត្តុំ ចា តគ្ឈន្តកំ ចា កល្លំ គាតញ្ញត្តិ អេត្វា។

១០៤។ យន្ធេតិ យតយន្ធេ។ រេររេតិ ភយតយន្ធេ។

១០៥។ អបរេតស្ស កហិរេតស្មិ បករណេតា លក្ខតិ, តិយិត្តរេត្វ រេចតំ ក្យុំ។ អនាបត្តិ ចគត្តីតិ អមិក្ខាគានាបត្តិយា អនាបត្តិ ចគត្តិ, យារណាប្បត្តិយា បរិចិត្តិយំ ហោរេតច។ អយញ្ញា ចិតិន្ធេយា អរក្ខិតអកោបិតេស្ស អស្សាយិកតត្យអាកាគឹស្ស រេចតិតរេត្ថា។

រ្គកង្គកឆាចណ្ណតា។

១០៦។ ភាចត្តិ ៦ត្តុ "ភាចា ភាយ ឃាឃ តរតី"តិ (បិរា។ ៥៥) ចចភេតា ឌលតារណារហំ អត្តយរេសា ៦កយ្យិ ចហត្តិ រឌភគោលិចេលាកលិបិរាជិកំ រេចតិតញ្ញា។ ភាចង្គំ ភាយ កល្លំ ឃំ កិត្តិ ញ្ញក្រិយពន្ធិ ចា អតិក្រិយពន្ធិ ចា។ "រេឆភេត្វា កហិស្សាយី"តិ ញ្ញយិភា "រេឆយ្យចិត្តស្សា"តិ ញ្ញយយត្តុំ ចិញ្ញារេបតិ។ បិគុន្ធរេតិ គុតិឃបរិរេយសភាជិអត្តុំ កន្ធុត្តុស្ស បរេគ បរេគ។ រេគាសាតិ គុក្កជិបត្តិរេយា។ គុត្តាតិ "ភាចង្គំ កល្លំ អចហរិស្សាយី'តិ រេឆយ្យចិរេត្តា គុតិឃំ ចា បរិរេយសតិ កន្ធតិ ចា, អាបត្តិ គុក្កដស្សា"តិ (បិរា។ ៥៥) បគភាឌតិឃំ ភកចតា គុត្តា, ញ្ញយិភា បុព្វបយោគសហបយោគគុក្កជានិ, ឞក្ខាបរេភ គុល្លច្ចយំ, ធាភាចាចរេភ បិរាជិកញ្ញា រ្គបលក្ខណចរេសភ គស្សិតត្តិ រេចតិតញ្ញា។

១០៧។ ចល្លរេសារេតតិ រេចរេកភ កន្ធរេត្ត រ្គកបុចារេហ, "ចល្លរេសារេត"តិ ញ្ញយិភា ពត្ថត្តំ ចិភា សភារេចភ អង្គិតភាចស្ស ស្មចភេតា "ពត្ថភរេយច ធាភ"ត្តិ គុត្តង្គាភបរិរេច្ឆគស្ស ការរណំ គស្សិតត្តិ រេចតិតញ្ញា។ ឃស្មា ចល្លរេសារេត ពត្ថា, តស្មា ពត្ថភរេយករេយច ធាភំ យតត្តិ គុត្តុំ រេហាតិ។ តស្មិត្តិ ពត្ថរេភ ឈឹរា ចិភឃឆរា។

១០៨-១១០។ "តិច្ចរេល រ្គករេក ភាច-យពត្ថភយចង្គិត"ត្តិ ញ្ញយិភា ឈឆា ធាភបរិរេច្ឆគស្ស លក្ខយាភរេត្ត ការរណំ គរេស្សតិ។ ភាចំ កល្លរេតា តស្ស បិរាជិកត្តិ សព្វរេត្ថា។ បុភបិ កិំ កររេត្តាតិ អាហ "៦រេកភរេត្តភ សយ្យុង្គ"ត្តិអាទិ។ តំ ភាចំ អតិក្កាយឃរេតាតិ សព្វរេត្ថា។ ៦ត្តាបិ "កល្លិតចរេតា អតិក្កយិតចរេតា"តិ ក្សតចរេសភ អេត្វា ឃោរេឌតរេត្ថា។ ឃរេយត្តុ ចត្តញ្ញំ, តំ រេហង្គា គុត្តភឃរេយច។

១១១។ ៦ចំ ចត្យបស្សាកល្លរេភ ចិតិន្ធយំ គរេស្សត្វា ញ្ញគាតិ រ្គង្គិ, អរេឆា ច រ្គក្ខិបភព្ទឹគាបរេភស្ស ចិតិន្ធយំ គរេស្សត្យាហ "តឆា"តិអាទិ។ តឆាតិ "តស្ស បិរាជិក"ត្តិ អាកល្លតិ។ កស្មិ ការរលតិ អាហ "រ្គង្គិ រេកសក្កុយត្តយ្យឹ"តិអាទិ។ អរេឆាភាចាតលត្តិ ភាចាតលស្ស អរេឆា អរេឆាភាចាតលំ, តស្មិ រ្គង្គិ រេកសក្កុយត្តយ្យិ រ្គកយ្យាចិរេយាចិរេតតិ ញ្ញយិភា សព្វរេត្ថា។ រេតភ ឞុង្គំ រេកសក្កុយត្តយ្យិ យុលចង្គិយា ចិរេយាចិរេតតិ រេឃាឌភា។ រេតភាតិ អរេឆាភាចាតរេលភ ឞុរេង្គ រ្គកររេក យុលចង្គិយា ការណក្សតាឃ រេកសក្កុយត្តយ្យិ ចិរេយាចិរេតតិ ករេហតញ្ញា។

១១១៎ ចាំរេះ ពន្តិត្វា បត តិច្ចលេ ដលេ ផបិតា ឃា តាចា, តាយ្យា តាចាយ ផាត់ ពន្តតញ្ចា ជំនេតាកាសេរា ចាតិ ខ្ញិឆា យតក្តិ ឃោដតា៎

១១២៎ បុត្តំ បផយំ ពន្តតយ្យ ចិរេយាចរេត ឌុលួច្ចយំ ហោតីតិ ឃោដតា៎ កោតឌុបិរេយតាតិ "បុរតោ បច្ឆតោ ចាបិ"តិអាឌិក្កមេត ឃឆាចុរេត្តាបិឃលក្កេសុ ឃេត កោតឌិ ក្ខបិរេយតាតិ អត្ថោ៎ ផាតា ចារេចតិ តាចំ៎

១១៣៖ បផយំ ផាតា ចារេចត្វាតិ "បុរតោ បច្ឆតោ ចា"តិអាឌិតា ឃឆាចុរេត្តសុ លសុ អាការរេសុ អញ្ញតរេរេត អាការរេត តាចំ ផបិតដ្ឋាតតោ បផយំ ចារេចត្វា៎ ឲុរេសច ច តរេយាតិ តាចាយ បផយំ ជិតដ្ឋាតតោ ចាចរេត ឌុលួច្ចយំ, បច្ឆា ពន្តតរេយាចរេត បិរាឌិកាក្តិ ឲុរេសច តរេយា រេតតរេញ្ញាតិ អត្ថោ៎ ឲត្ថ ច "ចាំរេះ ពន្តិត្វា តិច្ចលេ ក្ខតរេក ផបិតតាចាយ ពន្តតញ្ចា ជំនេតាកាសេរា ចាតិ រេខ្ញ ផាតាតិ, តំ បផយំ ពន្តតា រេយាចេតិ, ឌុលួច្ចយំ៎ បច្ឆា លត្តុំ អាការរាត់ អញ្ញតរេរេត ផាតា ចារេចតិ, បិរាឌិកា៎ បផយំ ផាតា ចារេចត្វា បច្ឆា ពន្តតរេយាចរេតបិ ឲុរេសច តរេយា"តិ (បិរា៎ ៥៥) អដ្ឋកថាយំ ឌុត្តចិតិច្ឆយោ សក្កហិតោ៎ អាយសតបក្ខាបតេសុ ឌុក្កដឌុលួច្ចយាតិ រេហដ្ឋា ក្សម្មិយំ ឌុត្តតរេយតេច ឆាតុំ សក្កលោឃ្យុត្តា ត ឌុត្តាតីតិ រេចឌិតត្តំ៎ ឲចយុបរិបិ៎

១១៤៎ ក្ខយ្យាររេត្វាតិ ក្ខតកតោ ឆលំ អារេរារេបត្វា៎ តិក្យខ្ញិត្វាតិ អរេឆាយុលំ កត្វា៎ ឆរេល ផបិតាយ តាចាយ យុលចដ្ឋិយា ឌុរេដ្ឋាកាសេរា ឲច ផាតក្តិ ឃោដតា៎ ហីតិ ចិរេសសេរា, រេតត ដលដ្ឋតោ ឆលដ្ឋាយ តាចាយ ឌុត្តំ ចិរេសសំ រេខារេតតិ៎

១១៥៎ ឲត្ថ អរេឆា ឌ្លីឌាបតយ្យ អលឌ្ឍយាតតាយ តំ ចិតា ឌ្លតរេរសំ បច្ចាត្តុំ អាការរាត់ ចរេសត ផាតាចាចត់ ឌរេយ្យតុយាហ "រោតរេឃ្យា"តិអាឌិ៎ ឃតោ កុរេតាឌីតិ តិរិយំ ចតយ្យត្តុំ, ក្ខបរិឌិសាយ ច ចរេសត ឃំ កិច្ចិ ឌិសាកិយុលំ រោសក្កយត្តយ្យិ អតិក្កមេរេត្តា៎

១១៦៎ ក្ខក្យខ្ញិតាយបីតិ ក្ខដ្ឋិយុលំ ផបិតាយបិ៎ ឈដិកាតក្តិ ឌារុលណ្ឌាត់៎ "តឆា"តិ ឌ្លយិតា "រោតរេឃ្យា ផាតបរិឆ្ឆេឌា"តិអាឌិតា ឌុត្តតយំ អតិឌិសតិ៎ សេរា បត ក្ខក្យខ្ញិត្វា ក្សយិយំ ផបិតតាចាយ ឃុដ្ឋតិ៎ ឈដិកាត់ ក្ខបរិ ផបិតាយ បត តាកឌេត្តសុ ផបិតកុរេត្ត ឌុត្តចិតិច្ឆយោ ឃុដ្ឋតិ៎

១១៧៎ "ឆេឃ្យា"តិ ឌ្លាឌំ "បិរេដត្តយ្យា"តិ ចិរេសសត់៎ តិរេត្តតិ តិត្វាសត្តដលេ៎ អរិរេត្តតាតិ រោតិបិរេតត៎ ចិរេយតាតិ បិឌតចលរោត៎ បិរេដត្តយ្យាតិ របរេសត្តយ្យ៎ "តំ បិរេដតី"តិបិ បិរេផា ឌិយ្យតិ, តំ តាចំ ឃោ បិរេដតិ, តយ្យ បរាដឃោតិ អត្ថោ៎

១១៨-១២០៎ លត្តក្តិ អាតបចាររលាំ៎ បណារេយត្វាតិ ឃឆា ចាតំ កណ្យាតិ, តឆា បណារេយត្វា៎ ក្ខយ្យារេបត្វាច ឌីចរេត្តិ ឌីចរំ ក្ខដ្ឋិ ក្ខច្ចាររេត្វា ចា៎ កាឆាលក្ខចរេសត 'ច'ឌ្លតិ ររយ្យត្តំ៎ លក្ការរសឌិសត្តិ បសារិតបដសរិក្លកំ៎ សឹររលក្តិ យាលុតំ៎ ត រោឆារេសា តយ្យ ចិឌ្ឍតីតិ ឌ្លាឌំ ចាតយ្យ អចិឌ្ឍយាតក្លលោ ឲចំ កររេរារតោ បច្ឆា អាករេតត ចារេតត តីតតាចាយ ចរេសត ឌុត្តំ៎ ចាយយារេត បត ចារេត ឲចំ កររេរាត្តយ្យ

អាបត្តិភេទាទិ វណ្ណនា

១២១-២។ សមយេន ឧបិកតត្តិ សមុដ្ឋានា។ កាយសមឹសេ ពិត្តំ កាយពិត្តំ។ ពត្តិ ភាចំ។ ឋានាតិ វត្តេន ច ចិត្តេន ច ពហិតចារេតន ពត្វា កាយពិត្វេ ឋិតង្គានា។ អចាលេត្វាតិ ឋក្ខាបតយ្យិ អការេត្វា, ឡាយិតា ទុល្លច្ចយស្សាបិ អភាវំ ទស្សេតិ។ “អចាលេត្វា”តិបិ បាឋោ, ឋិតង្គានតោ តេសក្កាយត្តយ្យិ អតាបេត្វាតិ អត្ថោ, ឡាយិតា បារាជិកាភាវំ ទស្សេតិ។ កិលិត្វាតិ ម្ចុលេន ឋិក្កិលិត្វា។ សមយេន ន ពន្ធត្តិ ទុត្វ ន-ការោ ចត្តាត្តរសមុច្ចយេ។ ពថា បណាយិពវត្តេន ច ឧស្សាបិពចិត្តេន ច ពហិតចារេតន អត្ថភា ពន្ធត្តិ។ ឋានា ចារេចតីតិ អត្ថភា ឡាន្តិពនិសាកិមុលំ ពត្វា បាឌភចសេភ ពយភង្គានា ចារេចតិ។

ភាចង្គពចាចណ្ហភា

១២៣-៤។ ឃត្តិ ទុតេតាភិ យានំ។ រសឃតិតិ រសចា។ ចហតិ, ទុឃាតិ, ចហត្តិ ទុតេតាភិ ចា ចយំ្យា “ឧរបរិ យណ្ហបវនិសំ បនរទ្ធត្តំ, សត្ថបិលិក្កលិយំ ចា លោនេត្វា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១០០) អដ្ឋកថាយំ ទុត្តភយេភ ពតំ សពរំ ចយំ្យាភាយ។ សត្ថយាតិកាតិ “ឧរការុ បរស្សុ សុចណ្ហរឌតាឌិយយា ពោបិតសិយោ ឌត្វា ពរុឡអបក្ខូភយេភ ពតា សត្ថយាតិកា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១០០) អដ្ឋកថាយំ ទុត្តភយេភ ពតឃាតចិសេរសោ។ ឋានា ចាចភយោពន្ទិត្តិ ឋានា ចាចភប្បយោពោ។

១២៥-៩។ ឧសង្គានាចាចភចសេភ បារាជិកំ ចឧត្តេហិ បលយំ ឋាតកេឧស្ស បាពតត្ថភ្ថា ពំ ឧស្សេត្វា អាបត្តិភេឌំ ឧស្សេតុំយាហ “ឃាតស្ស ទុកាឃុត្តស្សា”តិអាទិំ។ ទុកាឃុត្តស្សាតិ ទុកំ ពោឃុកំ ឃុត្តស្ស ឃស្សាតិ, ឃុត្វេ ឃទ្វិត្តិ ចា ចិក្កហោ។ ឧស ឋាតាតីតិ ទ្វិត្តំ ពោណាតំ អដ្ឋ បិឌា, ឥត្វេ ន ចក្កាតីតិ ទុតេតំ ឧសត្ត បតិទ្ធិពង្គាតាតំ ចសេភ ឧស ឋាតាតិ ចទឃ្យាតិ អត្វា។ ទុតេតេច ភយេភ ចតុឃុត្តាឌិយាគេ អង្គារសាតិ ឋាតកេឧស្ស ភយា ឧស្សិតោ ហោតិ។ ឃាតំ បិឌយតោតិ សពឌិឌិយាតំ សេសឃតោ “ទុរេតិ ឃុការសត្តា”តិ អដ្ឋកថាយ ពល្លិបឧេ ទុត្តំ រទឹសាយ ឃុពោភ សទ្ធិ ពត្ថត្ថង្គាភាយត្តាតិ ទុត្តំ ហោតិ។ “ទុរ”ត្តិ ន ឃុពស្សច ភាយំ “ទុរំ លទ្ធត្វា, ទុរំ អារោបេត្វា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១០០) អដ្ឋកថាចភតោ ពំសហចរិយាយ សមុដ្ឋភង្គាភយ្យិ ទុរំ ភាយ។ ឡដ បត ពក្កា-សទ្ធោ ចិយ ពក្កាសមឹសេ ទុរសមឹសេ បាឌកស្ស តិសន្ធារហង្គារេភ ទុរស្ស ចត្តយាភតា លត្ថតិ។

ពោណាតំ បិទ្ធារេ ពស្ស ទុល្លច្ចយំ ចិតិទ្ធិសេតិ ឃោឌភា។ ឡឌហ្វា ពោណាតំ អចិលេយកាលំ សត្តាយ ទុត្តំ។ ចិលេយការេ សមុត្តត្តិ ចិសេសំ ឌោតេតុំ “ទុល្លច្ចយំ ពុ” ឡន្ទ្រា ពុ-សទ្ទេភ អដ្ឋកថាយំ “សចេ បត ពោណា ‘ភាយំ អយ្យាភំ សាយិពោ’តិ ឌាត្វា ទុរំ លទ្ធត្វា អាពឌ្ឍា ពិត្តិ ចា ឋក្ខត្តិ ចា, រក្ខតិ តាច។ ពោរេហ បុភ ឧទុកំ បដិបិទេត្វា ទុរំ អារោបេត្វា ឌឡហំ ឃោឌេត្វា បិចតេភ ចិឌ្ឍិប្បា បិឌត្ថុស្ស ទុត្តភយេភច តេសំ បិទ្ធារេភ ទុល្លច្ចយ”ត្តិ ទុត្តចិសេសោ សក្កហិតោតិ ឧសេឡា។ ចក្កាតំ ហីតិ ទុត្វ អធិកាភ ហិ-សទ្ទេភ “សចេបិ សពង្គេយ យពក្កុ ទុកំ ចក្កុ ពង្គេយ លក្កុ ហោតិ, ទុតិយំ ចក្កុ ពោណា បរិចភត្តត្ថា បចភត្តិ, ទុកាស្ស បត ចិតត្វា ភ ពាច អចហារោ ហោតិ។ ពោរេហ បត បុភ ឧទុកំ បដិបិទេត្វា បិឌត្ថុស្ស ចិតចក្កុ តេសក្កយត្តំ ចុង្គាកាសំ អតិក្កត្ត បារាជិក”ត្តិ (បារា។

អដ្ឋ។ ១។១០០) អដ្ឋកថាយំ វុត្តវិសេសោ ទស្សិតោ ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។

១១៤-៥។ ឯត្តាវតា យុត្តបាតវិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អយុត្តបាតវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “អយុត្តកស្សា”តិអាទិ។ មុខេន ឧបត្ថទ្ធិយំ ឋិតស្ស តស្ស អយុត្តកស្សាបិ ច បាតកស្ស ឧបត្ថទ្ធិវិក្ការំ វេទេតិ តីរេវ បាតាតិ គវត្តីតិ យោជនា។ តត្ថ អយុត្តកស្សាតិ អកោរេហិ អយុត្តកស្ស។ មុខេនាតិ យថាវុត្តនយេន មុខយុត្តដ្ឋានសម្ពន្ធេន, សកលសរីរេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧបត្ថទ្ធិយត្តិ សកលសរីរោបត្ថទ្ធិយា ឧបរិ ឋិតស្ស។ ឧបត្ថទ្ធយតិ មុខត្តិ ឧបត្ថទ្ធិ។ សកលស្ស បរិយាទានបត្ថទ្ធត្តំ ឥមយាតំ ទណ្ឌយំ បរិយាទានបត្ថទ្ធិ តាយ, បុរិមកាយស្ស ឥមយាតស្ស ឧបត្ថទ្ធិ បុរិមោបត្ថទ្ធិ តាយាតិ អមយុបត្ថទ្ធិតំ វិសេសោ។ ន្ហាន បុរិមោបត្ថទ្ធិ អនិយេត្វា “ឧបត្ថទ្ធិវិក្ការំ វេទេតិ តីរេវ បាតាតី”តិ ឥទំ ហេដ្ឋា អកម្បិតាយ ឧបត្ថទ្ធិយា វេទេតិ វុត្តំ, កម្បិតាយ បន វេទេតិ “វត្តាទី”តិ វត្តព្ពំ។

“តថា”តិ ឥមិនា “បាតាតិ តីរេវា”តិ អាកឌ្ឍតិ, បរិវិក្ការមវេទេតិ តីរិ បាតាតីតិ អត្ថោ។ “បរិមត្ត”ន្តិ ឥមិនា ពហុវិតតិវេទេតិ ទាសិកាតបរិមត្តំ បរិកស្ស មុខស្សាបិ ផលកស្សាបិ គហណំ វេទិតព្ពំ។ “ក្ខុមិយម្បិ វុត្តេតេវ, តវេទ ឋបិតស្ស វា”តិ ឥមិនា តីរិវេទ បាតាតីតិ អតិទិសតិ។ មុខ វុត្តក្កាតំ បតិដ្ឋិតោកាសវេទេតិ តីរិ បាតាតិ។ មុខ វ ឧបរិដ្ឋបិតស្ស វាតិ វ-ការេ “ក្ខុមិយំ ឋបិតស្សា”តិ មុត្តាបិ យោជេត្វា សមុច្ចយំ ការំ សក្កាតិ។ តត្ថ អនិកវេវេតេន វ-ការេន អដ្ឋកថាយំ “យំ បន អយុត្តកំ វុត្តេ មុកាយ, បច្ឆតោ វ ទ្វីហិ ឧបត្ថទ្ធិហិ ឧបត្ថទ្ធេត្វា ឋបិតំ, តស្ស តីណ្ណំ ឧបត្ថទ្ធីនំ, វក្កាតត្ថា វេទេតិ បត្ថា បាតាតិ។ សចេ វុត្តេ ឧបត្ថទ្ធិ ហេដ្ឋាភាគេ កម្បិតា ហោតិ, ឥ បាតាតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១០០) វុត្តវិនិច្ឆយំ សង្គណ្ហាតិ។

បុរតោ បច្ឆតោ វាបីតិ មុខ “កឌ្ឍិត្វា”តិ បិធសេសោ។ អបិ-សទ្ទេន “ឧក្ខិបិត្វាបី”តិ អវុត្តំ សម្បិណ្ឌេតាតិ។ យោ បន បុរតោ កឌ្ឍិត្វា បាតា វាវេតិ, យោ វា បន បច្ឆតោ កឌ្ឍិត្វា បាតា វាវេតិ, យោ វា បន ឧក្ខិបិត្វា បាតា វាវេតីតិ យោជនា។ តិណ្ណន្តិ ន្ហាយ តយោ កហិតា, “តេស”ន្តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ, តេសំ តិណ្ណំ បុគ្គលានន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ កតា កិំ ហោតីតិ អាហ “ថុល្លច្ចយំ វា...បេ... បរាជយោ”តិ។ “បាតា វាវេ”តិ ឥទំ “ថុល្លច្ចយ”ន្តិ ឥមិនាបិ សម្ពន្ធិតព្ពំ។ វា-សទ្ទស្ស វិសេសត្ថោតត្តំ ឧបិត្តត្តា សាវេសដ្ឋាតាវាវេតេ ផក្កាបតថុល្លច្ចយំ, តិរវេសដ្ឋាតាវាវេតេ បន កតេ បាតាវាវតបារាជិកា វុត្តា ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។

១៣០។ អង្គានិ សីសកេហីតិ អង្គស្ស ឧកយកោដីហិ។ “ខាណុំ ខាណុំ យេកប្បិ ពហុវិតយណ្ណតរាយ”យិតិ វវតតោ មុកប្បិ អវត្ថ ពហុវិតំ យុជ្ជតិ។ “ឋិតស្សា”តិ មុតស្ស វិសេសតស្ស “យាតស្សា”តិ វិសេសិតព្ពំ សាមត្ថិយា លព្ភតិ។ “បាតាតិ វេទេ”តិ វុត្តត្តា យថា សកដមុវំ ក្ខុមិ ត ផុសតិ, មុចំ ឧច្ចតវេរុ ទ្វីសុ ថុលិទិបរិសុ វេទេ អង្គសីសេ អាវេរោបេត្វា ឋបិតំ យាតវេយេ កច្ឆតិ។

១៣១។ កឌ្ឍន្តាតិ ទ្វិន្នំ អង្គសីសានំ អាវេរាកុវេតសុ បរិសុ ឈសិត្វា ឥតោ វិវេតា វ កឌ្ឍន្តា។ ឧក្ខិបន្តាតិ ឧទ្ធំ ឋិតដ្ឋានតោ ឧច្ចាវេរន្តា។ ផុដ្ឋោកាសច្ចវេយតិ ផុដ្ឋោកាសតោ វេកប្បយត្តាតិក្កវេយ។ អញ្ញស្សាតិ យថាវុត្តប្បការតោ ឥតរស្ស។ យស្ស កស្សចិ ទេវាទិកស្ស

ឃាតស្ស។

១៣៥។ អក្ខុឌ្ឋិតន្តិ ចតុត្ថំ អក្ខុទ្ធតកអាលិតំ។ អក្ខស្ស ឧភយកោដីសុ ចក្កាចុលតដ្ឋានតោ អនន្តា ខ្ចិសុ សកដធាហាសុ អក្ខុទ្ធតត្ថាយ ចេត្វ អង្គុលិយោ វិយ អាកោដិតា ចតស្សោ អាណិយោ អក្ខុទ្ធិ នាម។ ធុរស្សាតិ ធុរធារតដ្ឋានភូតស្ស រថសីសកស្ស។ តំ ឃាតំ វា-សទ្ទេន បស្ស វា គហេត្វា គច្ឆន្តោ, យន្តេន វា គហេត្វា ឧក្ខិបន្តោតិ កិរិយត្ថំ វិកប្បេតិ។ គហេត្វាតិ ឯត្ថ "គច្ឆន្តោ"តិ បាឋសេសោ។ ធារា ចារេតីតិ ឧក្ខិបន្តោ គហេត្វា គច្ឆន្តោ អត្ថតោ ឯកសាយ ឧក្ខិអន្តេន ឋដ្ឋានំ ឆាតទេន ឧក្ខិបរិយន្តេន គោសក្កុមត្តម្បិ អតិក្កាមេតិ។

"ឧក្ខិបុ វា"តិ សាសក្កចចនេន អត្ថុទ្ធកឃាតស្សាបិ ចិច្ចយានត្ថំ ស្វចិតំ ហោតិ។ អដ្ឋកថាយំ "អថ ឧក្ខិតាសុកា ន ហោន្តិ, សយមេវ ជាលំ គត្វា យន្តេនចិត្តីញ្ញា អក្ខុំសីសាតិ បចេសិតានិ ហោន្តិ, តំ ហេដ្ឋិមតលស្ស សយន្តា សត្តំ បមិជិ ផុសិត្វា ឋិតត្តិ, តត្ថ ចតូសុ ទិសាសុ, ឧទ្ធញ្ច ផុដ្ឋដ្ឋានាតិក្កមេនេវ បារាជិកំ វេទិតព្ព"ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១០០) វុត្តចិកិច្ឆយញ្ច ញាតិទេកចសេន សក្កាញាតិ។

១៣៦។ តាកិយាតិ តាកិឃុពលត។ ឯកមេវ សិយា ធាតន្តិ ឯកំ តាកិយា ផុដ្ឋដ្ឋានមេវ ធាតំ កចតីតិ អត្ថោ។ "ឯកមស្ស សិយា ធាត"ន្តិ បេវិត្វកោសុ ទិស្សតិ, តតោ បុរិមបរេធាច សុត្តរតនោ។ បរិច្ឆេទាបីតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទោ ចិសេសត្ថេជោតកោ, បរិច្ឆេទោ បតាតិ អត្ថោ។ បញ្ញាសាតិ តាកិយា ចតុបស្សបរិយន្តំ, ឧទ្ធញ្ច បញ្ញាសា, ធាតាធាចតាកាទោ ហោតីតិ អត្ថោ។

១៣៧។ ធាតាតិវេត្តិ ទេយិយា, តាកិយា ច ផុដ្ឋដ្ឋានចសេន ទេវ ធាតានិ។ អស្សាតិ ចក្កស្ស។ តេសំ ខ្ចិន្នំ ធាតានំ កិត្តិអាជិ អបស្សាយ ធបិតចក្កស្សាបិ ហិ អដ្ឋកថាយំ ចុត្តោ អយម្បិ ចិកិច្ឆយោ ចុត្តោ, ទោយាបិ ព្ពុយិតា ច បិទេធត ធស្សិតោ ហោតិ។

១៣៨។ អតាទក្កត្តិ សាយិកោត អសំចិហិតាទក្កំ។ អទេសាទេត្វាតិ កោទេលា អទេបទេត្វា។ ចដ្ដតិ, បារាជិកំ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ សាយិកោ អាហរាបេត្តុ បត កល្លទេយ្យំ ហោតិ។

ឃាតដ្ឋកថាចណ្ណនា។

១៣៩។ កាទដ្ឋកថាយ សីសក្ខត្តកទៅលព្ពចសាតិ ឯចំនាមកានំ សទ្ធាចយចានំ ចសេន កាទោ ចតុព្វិធោ ហោតិ។ តត្ថ សីសកាទាជីសុ អសម្ភាហត្ថំ សីសាជីនំ បរិច្ឆេទោ ទេជិតព្វោ – សីសស្ស តាច បុរិមកេល កលចាដកោ បិដ្ឋិកេល កោសញ្ញិ កោសន្តេ អាចទ្ធា ហោតិ, កលស្សេច ឧភោសុ បស្សេសុ កោសញ្ញិ កោសាចទ្ធា ជួវុឃ្យាខាយន្តិ, យេ "កណ្ណចូឡិកា"តិ វុច្ចន្តិ, តេសំ អទោភាគោ ចាតិ អយំ ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទោ, តតោ ឧបរិ សីសំ, ឯត្តត្តកេ ឋិតកាទោ សីសកាទោ នាម។

ឧភោសុ បស្សេសុ កណ្ណចូឡិកាហិ បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា, គព្ភទេហិ បដ្ឋាយ ឧបរិ, បិដ្ឋិកលិចដ្ឋតោ ច កលចាដកតោ ច បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា,

ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨱ᩠ᨭᨠᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩩᩁᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨿᨬ᩠ᨬᩣᩉᨴᨿᩋᩣᩅᩣᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨠᩩᨸᩁᩥ ᩃᨶ᩠ᨲᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨮᩥᨲᨠᩣᩁᩮᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᩺

ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᨱ᩠ᨭᨠᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ , ᨸᨶ ᩉᨴᨿᩋᩣᩅᩣᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩣᩅ ᨸᩣᨴᨲᩃᩈᩥᩃᩣ, ᩋᨿᩴ ᨣᨧᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᨿᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩁᩦᩁᩮ ᨮᩥᨲᨠᩣᩁᩮᩣ ᨣᨧᩥᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ᩺

ᨣᩉ᩠ᨿᩁᩮᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩣᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩃᩈᩥᩃᩣ, ᩋᨿᩴ ᨩᩃᨿᨣ᩠ᨣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨮᩥᨲᨠᩣᩁᩮᩣ ᨩᩃᨿᨣ᩠ᨣᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᩺

ᨠᩁᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨠᩁᨲᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ, ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨴᩥᨲᩥ ᨿᨳᩣᨴᩩᨲ᩠ᨲᩈᩦᨶᩣᨶᩮᨿᩣ ᩋᩅᨿᩅᩣ ᨴᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨠᩣᩁᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᨭ᩠ᨮᩥ᩺ ᨴᩥᨲᩥ ᩈᩦᨶᩣᨩᩦᩈᩩ ᨮᩥᨲᩴ ᨠᩃ᩠ᩃᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩺ “ᨠᩣᩁᩮᩁᩣᩮᨿᩅ ᨠᩣᩁᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪑᩺᪑᪐᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨣᩅᩣᩅᩅᨶᨲᩮᩣ ᨠᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨣᨿᩩᨲᩥ ᨶᩥᩁᨴ᩠ᨴᨶ ᨠᩣᩁ-ᨶᩁᨴ᩠ᨴᨶ ᨠᩃ᩠ᩃᩮᨿᩅ ᨴᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᩺

᪑᪓᪔᩺ᩈᩥᩁᩈᩥᩁᩮᨿᩅᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᩥᩁᩈᩥ ᩑᩅ᩺ ᨶᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨸᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᩁᩮᨲᩮᩣ ᨧᩥᩁᩮᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩣᩁᩮᨲᩥ᩺ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨹᩣᨠᩣᨸᨶᨴᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨠᩁᩮᩅᨿ᩠ᨿ᩺

᪑᪓᪕᩺ᩃᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨿᩅ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨩᩩᩁᩮᩣᨸᩥᩁᨲᩥ ᨩᩉᩣᩁᩥᩁᨲ᩺ ᩈᩦᨶᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᩩᨴ᩠ᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩮᨶᩮᨶᩣ, ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩈᩦᨶᨲᩣ ᨠᩩᨸᩁᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩁᨣᨶᨣ᩠ᨣᨿᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿᩦᨲᩥ ᩁᨣᨶᨣ᩠ᨣᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᩁᩮ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᨸᩥ-ᨶᨴ᩠ᨴᩣ ᨸᩁᨣᩅ ᨲᩁᨲᩣ ᩋᨭᩥᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨩᩦᨸᨲᩥ᩺ ᨿᩮᩣᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣᨷᩦᨲᩥ ᩁᨣᨶᨣ᩠ᨣᨶ ᩋᨴ᩠ᨴᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᨶᨲᩮᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨸᩥ-ᨶᨴ᩠ᨴᨶ ᨶ ᩁᨣᩅᩃᩥ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩩᩁᩮᩣᩁᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨿᩅ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᩋᨸᩥᨧ ᩁᩃᩣ ᨿᩮᩣᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨸᩁᩣᨩᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨿᨸᨠ᩠ᨠᨲᩥ᩺ ᨸᨶᩥᨭ᩠ᨮᨣᩣᨩᩥᨿᨣᨠᩣᩁᩮ ᨸᨶ ᩈᩦᩈᩴ ᨧ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᩋᨸᨶᨿᨶᩮᨶ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩈᩦᨶᨲᩣ ᨿᩮᩣᩅᨶᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨴᩩᨿᩥᨲᩣᩅ ᩑᨣᩮᨣᨶᩅᨶᩮᨶ ᨶᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩺

᪑᪓᪖-᪑᪔᪐᩺ ᩑᩅᩴ ᩈᩦᨶᨠᩣᩁᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨠᩩᨴ᩠ᨴᨶᨣ᩠ᨣᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩃᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴᨸᩥ ᩋᩅᨶᩣᩁᨶ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨩᩃᨿᨣ᩠ᨣᨠᩣᩁᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨴᩥᨲᨠ᩠ᨠᩣᩁᩣᨶᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩣᨶᩩᨶᩣᩁᩮᨶ ᩁᨶᩁᨶᩩᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᩉ “ᨠᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩺ ᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᩣᨶᩁᨶᩣᨲᩥ ᨸᩥᨲᩁᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩣᩁᩮᩃᩮᩣᨠ ᩋᩅᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᨣᨲᨠᩣᩁᩮ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ ᨠᩩᨸᩥᨿᩴ ᨭᨸᨶᨲ᩠ᨲᩥᨿ᩠ᨿᨩ᩠ᨩᩣᨧᩥ ᨣᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᨿ᩠ᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᩁᨲᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩁᨿᩁᨲᨶ ᨠᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᩺

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᨶᨠᩣᩁᨩᩃᨿᨣ᩠ᨣᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᨶᩣᩁᩮᨶ᩺ ᩁᨶᩁᨶᩩᨸᩥ ᨠᩣᩁᩮᩈᩩᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ᩺ ᨿᨲᩥᨶᩣᩁᨶ ᨶᩣᩁᨿᨲᩥᨠᩣ᩺ ᩁᩅᨩᩦᨲᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩁᨿᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨮᩥᨲᩴ ᨸᩥᨴᨣ᩠ᨣᩊᨠᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ “ᨣᩥᨱ᩠ᩉᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨾᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨹᩣᨲᩣ ᩋᨶᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩣ ᨹᨠ᩠ᨠᩣᨸᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨨᨿᩴ, ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨠᩮᩈᨣ᩠ᨣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ភារដ្ឋកថាវណ្ណនា

១៦១-២។ ឋានាតិ អារាមដ្ឋវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ "ទុក្កដ"ន្តិអាទិ។ អារាមន្តិ ចម្បកាទិបុប្ផារាមញ្ច អម្ពាទិផលារាមញ្ចាតិ ទ្វីសុ អារាមេសុ យំ កញ្ចិ អារាមំ។ អារមន្តិ ឯត្ថ បុប្ផាទិកាមិនោតិ វិគ្គហោ, តំ អារាមំ, អភិ-សទ្ទយោគេ ឧបយោគវចនំ។ អភិយុញ្ជតោតិ បរាយត្តករណំ ជាបេន្តោ "មម សន្តក"ន្តិ អដ្ដំ កត្វា គណ្ហន្តោ ចោទេន្តោ សហាយាទិការណំ ទុតិយកបរិយេសនាទិវសេន អភិយុញ្ជនស្ស ទុក្កដំ យុត្តំ ទុក្ខត្តិ ឋាយិតា សម្ពន្ធីយំ, អទិន្នាទានស្ស បុព្ពបយោគត្តា សហបយោគការណាយ ទុក្កដន្តិ ករណា ទុក្ខត្តិ អត្ថោ។ ធម្មំ ចរន្តោតិ អដ្ដំ ករោន្តោ។ បរំ សាមិកំ បរាជេតិ ចេ, សយំ សាមិកតោ បរាជីយតីតិ យោជនា។

តស្សាតិ ភណ្ឌសាមិកោ។ ធុរំ និក្ខិបតីតិ "ជាយិតា សហ អដ្ដំ កត្វា មម សន្តកំ លភិស្សាមិ វា, ន វា"តិ និរុស្សាហោ ហោតិ។ ចោទកស្ស យោបិ ធម្មំ ចរន្តោ សយំ បរជ្ជតិ, តស្ស ច ទុក្កដមេវ ហោតិ។

សាមិកោ ធុរំ និក្ខិបតិ "អយំ ចណ្ឌោ កក្ខឡោ ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយម្បិ មេ ករេយ្យ, អលំ ទានិ មយ្ហំ ឥមិនា អារាមេនា"តិ សាមិកោ ធុរនិក្ខេបំ ករោតិ, អត្តនោ "ន ទស្សាមី"តិ ធុរនិក្ខេបំ នាតិ យោជនា។ ឯវំ ឧភិន្នំ ធុរនិក្ខេបេ បារាជិកំ។ តស្សាតិ អភិយុញ្ជកស្ស។ សន្តានំ គុបសម្ពោធព្ពាតិ ច-ការោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោតិ វេទិតព្ពោ។ ចោទកស្ស អស្សាមិកភាវំ ញាត្វាបិ ធនាយត្តករណត្ថំ យំ កិញ្ចិ វត្វា គុបសម្ពោធោ, តេនំ សន្តានម្បិ កិច្ចំ បារាជិកំ ហោតីតិ អត្ថោ។

អារាមដ្ឋកថាវណ្ណនា

១៦៣។ វិហារដ្ឋកថាយំ វិហារន្តិ ឧបលក្ខណត្ថា "បរិវេណំ វា, អាវាសំ វា"តិ ច វុត្តត្តា។ សង្ឃិកន្តិ ចាតុទ្ទិសំ សង្ឃុទ្ទិស្ស កិច្ចំ និដ្ឋិតា សង្ឃស្ស ទត្តំ, យំ កញ្ចីតិ ចុទ្ទកំ, មហន្តំ វាតិ អត្ថោ។ អច្ឆិន្ទិត្វាន គណ្ហិតុំ អភិយុញ្ជន្តស្ស បារាជិកា ន និប្ផជ្ជតិបិ បរិវេសសោយោជនា។ តេនំ វុត្តំ "សព្ពេសំ ធុរនិក្ខេបាភាវតោ"តិ, សព្ពេសមេវ ចាតុទ្ទិសិកសង្ឃស្ស ធុរនិក្ខេបស្ស អសម្ភវតោតិ អត្ថោ។ "វិហារ"ន្តិ ឯត្តកេនេវ អវត្វា "សង្ឃិក"ន្តិ វិសេសនេន ទីឃភាណកានំ មតេន, ឯកបុគ្គលស្ស វា គណស្ស វិហារាទិំ អច្ឆិន្ទិត្វា គណ្ហន្ត ធុរនិក្ខេបសម្ភវា បារាជិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯត្ថ វិនិច្ឆយោ អារាមេ វិយ វេទិតព្ពោ។ ភូមិយំ ឋាប្ពដ្ឋានេ វិនិច្ឆយោ
វុត្តនយោវ។ អារាមដ្ឋវិហារដ្ឋេសុ វុត្តនយេន ញាតុំ សក្កាតិ ន វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ។

វិហារដ្ឋកថាវណ្ណនា

១៦៥-៦។ ខេត្តដ្ឋេ និសាតីតិ ធញ្ញានិ។ និព្ពត្តន្តិ ឯត្ថាតិ យថា សញ្ញាយតំ ហត្ថគតំ ហោតិ, តថា កត្វា។ អសិតោតាតិ ឋានេត្វា។ លាយិត្វាតិ

ភាយិត្វា· សព្ពកិរិយាបទេសុ “សាលិអាឌិតំ នីហរតិ”តិ សព្ពត្ថតិយំ· សាលិអាឌិតំ នីហរតិ តិទប្បិត្វា កណ្ឌបតា ឃស្មិំ ឋានេ ឋបិតោ ចត្តុ ប្ដុរតិ, តស្មិំ ឋត្ថតា យោជិតោ តស្ស បារាជិកំ ករោតិ យោជនា· អសិទតត លិយិត្វា កណ្ឌបតា ឃស្មិំ នីទេស ឋបិតោ...បេ... ករេច, កនេត លិត្តិត្វា កណ្ឌបតា ឃស្សំ បដ្ដិយំ ឋបិតាយំ...បេ... ករោតិ យោជនា· ឋានេតិ ឌិហាឌិមទេល· ចត្ត ប្ដុរតីតិ បដិឃាត្តកំ ហោតីតិ· បដ្ដិយត្តិ នីសបដ្ដិយំ, ឋានបដ្ដិយំ ចា· ឋត្ថតា យោជិតោតិ ឋត្ថត្ថាតតោ យោជិតោ·

១៨៧· ភណ្ឌោ ចាតិ ចត្តុប្បុរកឌិហិភណ្ឌោ ចា· អត្ថិទត្ថា រក្ខតីតិ សម្ពន្ធោ· តចោ ចាតិ តស្ស ភណ្ឌស្ស ឧកបស្ស លិស្លិ ចា អត្ថិទត្ថា រក្ខតិទេច សម្ពន្ធោ· ចា-ក្ខហលោត ព្ពឆាចុត្តំ អដ្ឋកថាកថំ (បារា· អដ្ឋ· ១·១០៣) “ចាកោ”តិ ឃ្លឆំ សន្ទណ្ឌាតិ· ចាកោ គាយ ភណ្ឌ ចា តចេ ចា ឋាហិទំ· ព្ពឆាបិ តចោ ចា អត្ថិទត្ថា រក្ខតីតិ យោជនា· ឌិហិតាឭអប្បិ ចាតិ កហិតឆណ្ណាសាលិនីទេសត បតិដ្ឋិតំ ឌិហិកព្ភ្រសាឌិកន្ថាតំ តាឭអំ, តចកព្ភាតិ ចុត្តំ ហោតិ· ឌិឈត្តិ ឌិឈំ ចេ ហោតិ· “អតិក្កន្តោតា”តិ ព្ពយិតា “ភណ្ឌោ”តិ សម្ពន្ធោ· “តទតា”តិ បាឋសេសោ· តទតា ឌិឈឌិហិតាឭអតោ សឋានឌិហិនីសភណ្ឌោ សព្ពសោ លិទត្ថា លិត្ថកោដិយា ពោសក្កាយត្តប្បិ ឋាហិ អតិក្កន្តោតិ អទត្ថោ· រក្ខតីតិ តំ កិក្កំ ភក្កដភុល្លក្ខយបារាជិកចត្តុំ អត្ថុប្បបត្តិតោ បាលេតិ· យុទត្ថា ចេ, ត រក្ខតីតិ អទត្ថោ·

ចុត្តទត្ថោ អដ្ឋកថាយំ “ឌិហិតាឭអំ ឌិឈប្បិ ហោតិ, យាច អត្ថាតាឭអតោ ឌិហិនីសភណ្ឌកោ ត តិក្ខមតិ, តាច រក្ខតិ· ពោសក្កាយត្តប្បិ តាឭអតោ ភណ្ឌកស្ស ហេដ្ឋិមតលេ តិក្ខន្តមត្តេ កណ្ឌក្ខទេសត កាទេតព្ពោ”តិ (បារា· ១·១០៣)· តថា ព្ពយិតាច ឌិតិច្ឆយេត អដ្ឋកថាយំ “លិយិតព្ពចត្តុប្បុរកឌិហិនីសបដ្ដិយា យុទល លិទត្តបិ នីសេសុ អត្ថិត្តឌិហិនីសកោហិ សទ្ធិំ ឌទេត្វា ឆិទតសុ រក្ខតិ, ឌដំ ឆិឌទេត្វា ឆិទយាឌិទតសុ យថាចុត្តបារាជិកាឌិអាបត្តិយោ ហោត្តី”តិ ឧចយាឌិកោ ឌិតិច្ឆយោ ច ស្មុចិតោតិ កទេហតព្ពោ·

១៨៨· បដ្ដិត្វាតិ ឌិហិនីសាតិ បដ្ដិត្វា· បរបស្ដទេត្វាតិ ក្សាឌិតិ ឌុប្ចុតិត្វា· ព្ពទតា សាទំ កណ្ហិស្សាមីតិ បរិកប្បេតីតិ យោជនា· ព្ពទតាតិ ឌិហិនីសទតា· សាទំ កណ្ហិស្សាមីតិ សារកាកំ អាឌិយិស្សាមិ· សទេ បរិកប្បេតីតិ យោជនា· រក្ខតីតិ ចត្តុបទហាគតប្បយាកំ គាទត្តត លិយិត្វា ចា ហទត្ថត លិត្តិត្វា ចា ឃាតា ចាទេចត្វា កហិតប្បិ យាច បរិកប្បោ ត តិដ្ឋាតិ, តាច អាបត្តិតោ រក្ខតីតិ អទត្ថោ·

១៨៩· យដ្ឋកេបីតិ ឌិហិនីសយដ្ឋកេបិ· វ្ពុទ្ធលោបីតិ បលិលិបតមទេបិ· បរបស្ដទេបីតិ ក្សាឌិកចចរាបតមទេបិ· ទេកាទេសា តត្ថិតិ អញ្ញទេសត បារាជិកាឌិអាបត្តិយោ ត ភចត្តិ, សហបយោកភក្កដំ បត ហោតេចា· អត្ថទេតា...បេ... បរាជយោតិ អត្ថទេតា បដយំ បរិកប្បិតាកាទេត សព្ពំ កត្វា សារកាកំ កណ្ហិកំ អត្ថទេតា កាដទេត បក្ខិត្តមត្តេ យថាចុត្តបារាជិកាភយោ ហោត្តីតិ អទត្ថោ·

១៩០· ឧត្តាចតា “ទេខត្តដ្ដិ គាយ កស្ដំ ទេខត្តេ ចត្ថុហិ ឃាទេតហិ តិក្ខិត្តំ ហោតិ ក្សដ្ឋំ ចលដ្ឋំ អាកាសដ្ឋំ ទេចហាសដ្ឋ”ត្តិ (បារា· ១០៣) ចុត្តាតិ ទេខត្តដ្ឋាតិ ចត្តារិ យថាចុត្តសឌិសាតីតិ តាតិ បហាយ “តត្ថខាតក”ត្តិអាឌិ បាឭព្ពយំ អាកទេត តត្ថខាទេត ឌិតិច្ឆយំ ឧទស្សេត្វា ព្ពទាតិ “ទេខត្តំ គាយ ឃត្ត បុព្ពណ្ហំ ចា អបរណ្ហំ ចា ខាយតី”តិ (បារា· ១០៣) ឧចយាកទេត ទេខត្តេបិ ឌិតិច្ឆយំ ឧទស្សេតុយាហ “ខាត”ត្តិអាឌិ· ខាតត្តិ បទសត្តកកាថំ ខាតទត្ថោ· តិលត្តិ អប្បិតក្ខន្ទំ ចា ព្ពតន្ទំ ចា បាសាណាឌិតិលំ· សក្ការេតីតិ បរាយត្តក្ខុមិំ សាមិកា យថា បស្សត្តិ, តថា ចា

អញ្ញថា ចា អត្តនោ សន្តកំ កាត្វាកាយតាឃ ពោសក្កុយត្តយ្បិ ផាត់ ឃថា សសន្តកំ ហោតិ, តថា ថេយ្យចិត្តេន គិលហតីតិ អត្ថោ។

១៩១។ តំ បារាជិកត្តំ តស្ស កថំ ហោតីតិ អាហ “សាមិកានំ ត្វ ធុរនិក្ខេបេន សតី”តិ។ “ហោតី”តិ បរិមេសេសោ។ ត្វ-សទ្ទេន “អត្តនោ ចា”តិ ចិសេសស្ស សង្កហិតត្តា សាមិនោ និរាលយភាចសង្ខាតធុរនិក្ខេបេ ច “សាមិកស្ស ត ជស្សាមី”តិ អត្តនោ ធុរនិក្ខេបេ ច តស្ស បារាជិកត្តំ ហោតីតិ អត្ថោ។ ឲថយុជ៏ទិតត្ថិ “ពោសក្កុយត្តយ្បិ”តិ ឲចំ និឃមិតំ កធិតំ។

១៩២។ ឃា បតាតិ ឃា ក្ខុមិ បត។ តេសុ ខ្ចិសុ ភិលេសុ។ អារោ ធុល្លច្ចយត្តិ បឋមេ ភិលេ សង្កាមិតេ សោ គិក្ខុ ធុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតិ។ ធុតិយេតិ ធុតិយេ ភិលេ សង្កាមិតេ បរាជយោ ហោតីតិ យោជនា។ ឥទំ ហិ ភិលេហិ កហេតព្ពដ្ឋានេ បរិយត្តភិលេសុ ខ្ចិសុ ចិតិច្ឆយោ ច ឲតេនេច ធុតត្តា ហោតិ។ ឲត្ត បត អត្ថេ ភិលច្ចយំ ចិតា អចសេសភិលនិលហនេ ច ព្លុតទេសុ តឥទ្វេសុ សព្វបយោគេសុ ច ធុក្កដំ ហោតីតិ ចិសេសោ។

១៩៣-៤។ “យមេយធំ សន្តក”ន្តិ ខាអាបេត្វកាយោតិ សម្ពន្ធោ។ បរសន្តកាឃ ក្ខុមិយា បរាឃត្តភាចំ ខាត្វាច ថេយ្យចិត្តេន ពោសក្កុយត្តយ្បិ ផាត់ កហិញ្ញកាឃតាឃ “ឲត្តកំ ផាត់ យយ សន្តក”ន្តិ ទជ្ជឃា ចា ឃដ្ឋិឃា ចា យិតិត្វា បរស្ស ខាអាបេត្វកាយោតិ អត្ថោ។ ឃេហិ ខ្ចិហិ បយោគេហីតិ សព្វបច្ឆិមកេហិ ទជ្ជុបសាទលាឃដ្ឋិបិតតាគយញ្ញាតទេហិ ខ្ចិហិ បយោគេហិ។ តេស្វតិ គិច្ឆុទលោ ក្ខុម្ម៉ិ។

ព្លួឆ ទជ្ជុ ចាឃីតិ ចិកប្បត្ថចា-សទ្ទេន “ឃដ្ឋិ ចា”តិ ឃោជេតព្ពបិ អចុត្តសមុច្ចយត្ថំ អធិកចចគភារចេន ធុត្តបិ-សទ្ទេន ព្លួឆាចុត្តយទិយាគចតឹតំ ចិតិច្ឆយស្ស ខាបិតត្តា ឃថាចុត្តទជ្ជុឃដ្ឋិចិតិច្ឆយេសុ ចិឃ បរសន្តកាឃ ក្ខុមិយា ពោសក្កុយត្តយ្បិ ផាត់ ថេយ្យចិត្តេន កហិញ្ញកាឃតាឃ ចតិបរិឆេ គិលហិត្វា ចា សាលាយតេ្តន ចា ចតិំ កទោរត្តស្ស យទិយាធំ ចា ខាត្តត្តស្ស បាកាទំ ចា ចិតត្តស្ស បំសុយត្តិកា ចា ចឆេត្តស្ស បុព្វបយោគេ បរិចិត្តិឃដ្ឋានេ បរិចិត្តិឃន្តា ធុក្កដន្តា សហបយោគេ ពោចលធុក្កដន្តា បច្ឆិមបយោគេសុ ខ្ចិសុ បឋមបយោគេ ធុល្លច្ចយន្តា អចសានបយោគេ បារាជិកន្តា ហោតីតិ ចិតិច្ឆយោបិ សង្កហិតោតិ ជដ្ឋព្វំ។

ខេត្តដ្ឋកថាចណ្ណនា។

១៩៥។ ចត្ថដ្ឋានឹសុ ចត្ថដ្ឋស្សាតិ ឲត្ត “ចត្ថុ តាយ អារាមចត្ថុ ចិហារចត្ថុ”តិ (បារា។ ១០៥) បឆកាឌេន ធុត្តត្តា បុបក្សាធិអារាមេ កាត្វំ សង្ខិត្វា ឆបិតក្ខុមិ ច បុព្វកតារាមានំ ចិនាសេ តុច្ឆក្ខុមិ ច ចិហារំ កាត្វំ អកិសង្ខតា ក្ខុមិ ច តដ្ឋចិហារក្ខុមិ ចាតិ ឲចំ ចិកាកចតិ ចសតិ ឲត្ថ ប្លុបទោរបិ ចា ចិហារោ ចាតិ “ចត្ថុ”តិ ធុច្ចតិ ព្លូទេច្ចំ ធុចិឆំ ចត្ថុញ្ញា “ចត្ថដ្ឋំ តាយ កណ្ឌំ ចត្ថុស្មិំ ចត្វហិ ផានេហិ គិក្ខិត្តំ ហោតិ ក្ខុមដ្ឋំ ធលដ្ឋំ អាកាសដ្ឋំ ចេហាសដ្ឋ”ន្តិ (បារា។ ១០៥) ចចនតោ ឲចំ ចត្វគ្គិឆំ កណ្ឌញ្ញាតិ ព្លួធំ ច្ចឃំ ចត្ថុ ច ចត្ថដ្ឋញ្ញា ចត្ថុចត្ថដ្ឋន្តិ ចត្ថុទ្វេ ឲកពេសសទ្ធបកសេសចសេន សមាសេត្វា, ដ្ឋ-ការស្ស ច អការំ កត្វា “ចត្ថដ្ឋស្សា”តិ ធស្សិតត្តិ កហេតព្វំ។ ឃថាចុត្តធុចិឆចត្ថុនោ, ចត្ថដ្ឋស្ស ច កណ្ឌស្សាតិ អត្ថោ។ ខេត្តដ្ឋេតិ ឲត្ថាបិ អឃមេច សមាសោតិ ខេត្តេ ច ខេត្តដ្ឋេ ចាតិ កហេតព្វំ។ តាចដ្ឋាធិចោហារេបិ

ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨣᩣᨾᨦ᩠ᨣᩮᨷᩥ ᩅᩣᨲᩥ “ᨣᩣᨾᨦ᩠ᨣᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᨣᩣᨾᩮ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨮᩣᨶᩮᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨡᨾᨦ᩠ᨣᩴ...ᨷᩮ... ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪁᪀᪉) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨣᩣᨾᨦ᩠ᨣᨠᩮᨯ᩠ᨯᨷᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᩣᨾᨦ᩠ᨣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪙᪙᪨ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨦ᩠ᨣᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨲᩥᩃᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨷᨴᩣᨶᩴ “ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩴ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪀᪅) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨩᩣᨲᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨾᨶᩩᩔᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨠᩣᨾᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩮᨠ᩠ᨡ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩥᩃᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩃᩥᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣᨶᩴ ᨲᩥᩃᩴ ᩅᩣ᪨ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨷᩮᨿᩮᩅ ᨣᩮᩉᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣᨶᩴ ᨲᩣᩃᨷᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ᪨ ᩃᨲᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮᨿᩮᩅ ᩅᩮᨲ᩠ᨲᩃᨲᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩃ᩠ᩃᩥᩴ ᩅᩣ᪨ ᨿᩣ ᨷᨶ ᨴᩦᨥᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᨾᩉᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨣᨲᩣ, ᩈᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨷᩥ ᩋᩅᩉᩣᩁᩴ ᨶ ᨩᨶᩮᨲᩥ, ᩋᨣ᩠ᨣᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨷᩥ᪨ ᨿᨴᩣ ᨷᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᨷᩥ ᨾᩪᩃᩮᨷᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩤ ᩋᩅᩉᩣᩁᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩮᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᨷᨶ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩅᩉᩣᩁᩴ ᨩᨶᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᨶ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᩃᨿᩴ ᩅᩃ᩠ᩃᩥᩅᩣᨠᩣᨴᩥᩋᩅᩈᩮᩈᨠᨱ᩠ᨯᨻ᩠ᨻᩣ ᨣᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᩁᩪᨷᨹᩃᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᩣᨾᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩣᨷᩥ ᩅᩣ᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩮᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩅ ᨣᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨩᩣᨲᩮᩉᨲ᩠ᨳᩮᩅᩈᩮᨶ ᨣᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨠᨱ᩠ᨯᩮᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶ ᨣᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩉᩁᨲᩥᩃᩣᨴᩥᨠᨱ᩠ᨯᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩮᩈᨶ ᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩐᨶᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩐᨶᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨶᩮᩅ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᩣᨾᩈᨶᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨹᨶ᩠ᨴᩤᨷᨶᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨬ᩠ᨧ ᨣᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᩅᩉᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪁᪙᪅-᪆᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ “ᨣᩣᨾᩮ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩣᩁᩩᨷᩩ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨶᩮᩈᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᩉ “ᨾᩉᨣ᩠ᨥ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨥᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥᨲᩥ ᨨᩮᨩ᩠ᨩᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᨸᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩋᩅᩉᩣᩁᩮᨶ᪨ “ᨣᩮᩣᨵᩥᨷᩦ”ᨲᩥ ᨴᩦᨷᩥᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨣᩮᨲᩣᨷᩥ ᩋᩔ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨻᩩᩁᩣᨱᩴ ᩅᩣ, ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨮᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩥᨲᩴ ᨶ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩮᨿ᩠ᨿᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᩁᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ ᨾᩪᩃᩮ ᨧ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪁᪀᪅) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨾᩪᩃᨬ᩠ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᨬ᩠ᨧ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨣᩮᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᨣᨬ᩠ᨬᨴᩥᨷᨲᩥᨲᨲᩴ, ᨵᩥᩁᨣᩣᩃᩴ ᨮᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨬᩣᨲᩩᨷᨲ᩠ᨳᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨲᨧᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨲᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ᪨ ᨨᩃ᩠ᩃᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᨲᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨽᩥᨲᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᩉᩥ ᨨᩃ᩠ᩃᩦᩉᩥ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮ᪨ ᩋᨵᩥᩔᩣᨿ ᨣᨾᩥᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨣᩮᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᨷᨲ᩠ᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩣ᪨ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨾᩪᩃᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨣᩥᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᩉᩥ ᨲᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨶᩔᩥᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ “ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩣᩁᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩉᩥ ᩅᩥᩅᩥᨵᩣ ᨴᩦᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩔᨿᩣᨶᩴ, ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᨴᩣᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨣᩮᩉᨷᩩᨲᩣ ᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨣᩮᩣᨭᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᩈᩣᨾᩥᨠᩣ ᨶᩥᩁᩣᩃᨿᩣ”ᨲᩥ ᨣᩮᩉᨷᩩᨲᩣ ᨣᩣᨵᩥᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩥᩴᨠᩣᩁᨱᩣᨲᩥ ᨧᩮ? ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᨾᩪᩃᩴ ᨣᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ

អញ្ញាណំ ជិន្នត្វា, ឧទយព្ពា និរាលយំ ឆឌ្ឌិតត្តាតិ ព្ពនេយត្វ ការណា។

វុត្តញ្ហេតំ អដ្ឋកថាយំ “ហេហាទិតំ អត្តាយ ភូមិំ លិក្ខិត្វា យថា តាតិ កតាតិ, អញ្ញាវុត្តាតិ ច ហោន្តិ, នានុតិបិ អនេញ្ញា ចមស្សេ ច អាតបេន ច ចិតស្សន្តិ, ព្រាហ្មណាតិបិ ជិស្វា ‘ឆឌ្ឌិតានី’តិ កហេតុំ ចរតិ។ កស្មា? យស្មា អញ្ញានាយិកា ឧតោនំ អតិស្សរា។ យេហិ អញ្ញានាយិកានំ នេយ្យធម្មំ នត្វា លិក្ខាតិ, តេ ឧច ព្រហ្មស្សរា, តេហិ ច តាតិ ឆឌ្ឌិតានិ, និរាលយា តត្ថ ញាតា”តិ (បដិ។ អដ្ឋ។ ១។១០លិ)។ ឧចម្បិ សតិ បញ្ញា នាយិកោសុ អាហារាបេន្តេសុ ករុណេយ្យំ ហោតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។

យោ ចាតិ អញ្ញានាយិកានំ នេយ្យធម្មំ បដិសេន្តោ អនត្វា “និក្ខមន្តោ នស្សាមី”តិ ភូមិំ កាហាបេត្វា និក្ខមន្តោ យោ ច និក្ខ។ អារក្ខដ្ឋានំ បត្វាតិ អញ្ញាបិលកា យត្ថ និសិន្នា អញ្ញា រក្ខន្តិ, តំ ឋានំ បត្វា។ “ជិន្នត្តោ”តិ កិរិយត្តរូបាបេក្ខត្តា “អតិក្កមេយ្យ”តិ នាយត្តិយតោ លក្ខតិ។ តស្មា ជិន្នត្ត កម្មដ្ឋានាទីនិ កត្វាតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន បការន្តេន ក្សុលបក្ខិយា ចិតក្កា សង្គយ្ហន្តិ។ អញ្ញា ជិន្នត្តោ ចា អារក្ខដ្ឋានំ បត្វាបេច អតិក្កាមេយ្យាតិ យោ នត្វា អនត្វា ចត្តន្តា។ តត្ថ អញ្ញា ជិន្នត្តោ ចាតិ អញ្ញា ចិហិតោ ចា, ព្ពយិតា យថាវុត្តចិតក្កានំ សង្គហោ។ អស្សាតិ ឯត្ថ “នេយ្យ”ន្តិ កិតយោកោ កត្តរិ នាយិចនត្តា អនេតាតិ អត្ថោ។

“យោ ចា”តិ ឯត្ថ អវុត្តសមុច្ចយត្ថេន ច-សទ្ទេន អញ្ញាបដិសេតការេន យថាវុត្តនយេន មុលំ អនត្វា អញ្ញា បដិសិត្វា នានុតិ កហេត្វា កាយតការេន “អញ្ញាបិលកា សចេ បាចន្តិ, នស្សាមី”តិ បរិកប្បេត្វា កត្វា តេហិ អយាចិតត្តា អនត្វា កត្វន្តោបិ តថេវ អាកត្វា អារក្ខកោសុ កិញ្ចិអាបសុតោសុ ចា និទ្ទាយន្តេសុ ចា ពាហិ និក្ខន្តេសុ ចា តត្ថ នត្វា អារក្ខកេ បរិវេសិត្វា អជិស្វា កត្វន្តោបិ តថេវ អាកត្វា តត្ថ និយុទ្ធិត្តស្សរឧបនេហិ អត្តនោ ហត្ថេតោ នាតត្ថំ នត្វា ចា អត្តានំ សម្មានំ កត្វា ចា បិលកោ សញ្ញាបេត្វា ចា បិលកោ ឆ្លោកាសំ យាចិត្វា តេហិ ជិន្នោកាសោ ចា កត្វន្តោបីតិ ឯត្តកា វុត្តេន សង្គហិតាតិ ទដ្ឋព្ពា។

ចរាហាតិ សុករា។ ចណ្ណាតិ ញាណ្ណា។ អន្ធាតិ ព្ពស្សា។ តរន្ធាតិ កាញ្ចអសីហា។ អាទិ-សទ្ទេន ទីបិយត្តហត្ថិសីហានយោ ចាញ្ចអយិកា សង្គយ្ហន្តិ។ ឯតោយេច ចរាហានយោ នយាកយចនេន យរលាទិអតិដ្ឋនយីបចារិតាយ រូប អតិដ្ឋនយីបេ នចន្តិ បចត្តន្តីតិ “រូបដ្ឋចា”តិ វុច្ចន្តិ។ អារក្ខដ្ឋានំ អាកតការេន ទិដ្ឋចរាហាទិរូបដ្ឋចតោតិ វុត្តំ ហោតិ។ មុទ្ធិក្យកាយតាយាតិ យោក្ខានិប្បានយេន។ “តថេចា”តិ ព្ពយិតា បដិសេតការេន នេយ្យធម្មំ អនត្វា “និក្ខមតការេន នស្សាមី”តិ បដិសិត្វា នានុំ កហេត្វា អារក្ខដ្ឋានំ បត្វាតិ ប្ចុរិយកាឆាយ នាយត្តិយតោ លក្ខយារតានេយចត្វោ នស្សិតោ។ តំ ឋានន្តិ តំ អារក្ខដ្ឋានំ។ អតិក្កាមេតីតិ “ព្ពន់ តំ ឋាន”ន្តិបិ អសល្លក្ខណយត្តកម្មបដ្ឋចា ហុត្វា បលិយន្តោ អតិក្កមតិ, ករុណេយ្យំ បន ហោតីតិ យោជនា។

សុញ្ញាគារតោតិ វុត្តាបិ បិ-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោតិ ទេទិតព្ពោ, សុញ្ញាគារតោបីតិ អត្ថោ។ សុញ្ញស្ស រញ្ញោ នាតព្ពកាកស្ស គារតោ មុសិត្វា កហណយត្វា, សុញ្ញា ហញ្ញាតិ វុត្វាតិ ចា សុញ្ញាគារតោតិ ចិក្កហោ។ សុញ្ញាគារសទ្ទំ បរតោ អាចិ កចិស្សតិ។ តស្មាតិ សុញ្ញាគារតោ តស្ស ករុកត្វា ឧច។ តត្តិ តំ សុញ្ញាគារដ្ឋានំ អនេតាក្កម្ម កន្តោតាតិ អបដិសិត្វា កន្តត្វស្ស។ វុត្តញ្ចេតំ រូបដ្ឋិដ្ឋេ “សុញ្ញំ បរិហរតិ,

អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា. ១១៩)។

ឯតត្ថិ យថាវុត្តអារក្ខដ្ឋានំ ថេយ្យចិត្តេន បរិហរន្តស្សាតិ ថេយ្យចិត្តេន បរិហរិត្វា ទូរតោ គច្ឆន្តស្ស។ អាកាសេនបិ គច្ឆតោ បារាជិកមនុដ្ឋិតំ សត្ថាតិ សព្ពេន្តោ។

តត្ថ ច “ឥទំ បន ថេយ្យចិត្តេន បរិហរន្តស្ស អាកាសេន គច្ឆតោបិ បារាជិកមេវា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១០៥) អដ្ឋកថាយំ វុត្តវចនំ វិនា បាឡិយំ “អរញ្ញដ្ឋ”ន្តិ មាតិកាបទស្ស វិភង្គេ “តត្ថជាតកំ កដ្ឋំ វា លតំ វា តិណំ វា បញ្ចមាសកំ វា អតិរេកបញ្ចមាសកំ វា អគ្ឃនកំ ថេយ្យចិត្តោ អាមសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ផន្ទាបេតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ (បារា. ១០៩) សាមញ្ញវចនតោ សុង្កឃាតេ “សុង្កំ បរិហរតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វចនំ វិនា ឯត្ថ អារក្ខដ្ឋានំ បរិហរន្តស្ស វិសុំ វុត្តបារាជិកាបត្តិវចនេ អសតិបិ “អដ្ឋកថាយ”ន្តិ អវត្វា “សត្ថា”តិ កស្មា អាហាតិ? វុច្ចតេ – អដ្ឋកថាចរិយេន តេនេវ វុត្តត្តា អាហ។ កស្មា បន អដ្ឋកថាចរិយេន “អបញ្ញត្តំ ន បញ្ញាបេស្សាម, បញ្ញត្តំ ន សមុច្ឆិន្ទិស្សាមា”តិ (បារា. ៥៩៥) បាឡិបាឡិំ នានត្តតោបិ បាឡិយំ អវុត្តបារាជិកំ ទីបេន្តិ? ឯត្ថ វិនិច្ឆយំ កិញ្ចិ បុព្វេ កថេតា វុត្តនយស្ស មហាអដ្ឋកថាយ អាគតត្តា តស្សេវ នយស្ស សមន្តបាសាទិកាយំ ទីបនតោ ញាណវន្តេន បាឡិតោបិ អាចរិយេន ញាណ “សត្ថា”តិ វុត្តន្តិ គហេតព្វំ។

អថ វា “សុង្កំ បរិហរតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វត្វា អារក្ខដ្ឋានវិនិច្ឆយេ អវចនំ យថាវុត្តវិសយស្ស អទិន្នាទានេ វា សិយា, ឋានស្ស តថា អតិចារេ វា សិយា, វុត្តានុសារេន សុវិញ្ញេយ្យតា វា សិយាតិ តយោ វិកប្បា។ តេសុ បឋមវិកប្បោ សព្ពញ្ញុភាសិតវិនាសតោ ទុក្កដប្បយុត្តំ ហោតិ។ ទុតិយវិកប្បោ លោកវជ្ជស្ស ឋានស្ស អតិចារេ តាយ អនុបបន្នោតិ អនាទាតព្វោ។ បរិសេសតោ តតិយវិកប្បោ យុត្តោតិ។

តត្ថ “វុត្តានុសារេនា”តិ កិមេត្ថ វុត្តំ នាម, តទនុសារេន ភណ្ឌស្សាបិ សុវិញ្ញេយ្យតា កថន្តិ ចេ? បទភាជនីយេ អរញ្ញដ្ឋកថាយ វាសញ្ញាណ “ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិ (បារា. ១០៩) ឥទំ វុត្តំ, ន បន ថេយ្យចិត្តេន អារក្ខដ្ឋានបរិហរណំ។ “កម្មការេ ‘ម្ហំ ទត្វា គមិស្សាមី’តិ បុព្វបរិកប្បិតនិយាមេន អទត្វា គច្ឆតោ បរិកប្បាវហារោប ហោតី”តិ ច “តំ បន ឋានំ គោបេតិ អាការេន បរិកប្បិតដ្ឋានំ បហាយ គមនំ ឋានាចាវនំ នាម ហោតេវាតិ តេន វត្វា បារាជិកមេវ ហោតី”តិ ច “ឋានា ចាវេតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្សា’តិ ឥមិនា ច វិញ្ញាតត្តមេវ ហោតី”តិ ច វិសុំ ន វុត្តំ។ សុង្កដ្ឋានបរិហរណំ បន ឋានបរិហរណាវសានតោ វត្វា សកាវនតោ ឋានីយំ វត្តព្បិ ឥទំ វិយ បរិកប្បិតដ្ឋានំ ន ហោតីតិ ចក្ខុយាននិយោគដ្ឋានតោ អញ្ញំ បរិកប្បិតដ្ឋានំ វិយាតម្បិ ថេយ្យចិត្តុប្បត្តិយេន តំ បរិហរិត្វា គច្ឆន្តស្ស ថេយ្យចិត្តេន អត្តនោ បត្តំ គហណស្ស វិយ បារាជិកាយ អវត្តព្វត្តា ទុក្កដស្សេវ វត្តព្វត្តា វិញ្ញាបេតុំ “សុង្កំ បរិហរតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វុត្តន្តិ គហេតោ អធិប្បាយញ្ញតា អដ្ឋកថាចរិយេន “បារាជិកមេវា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១០៥) វុត្តត្តា តេន អដ្ឋកថាយំ វុត្តនីហារេនេវ វេស្សន្តរំ អម្ហាកំ អាចរិយោបិ “សត្ថា បារាជិកមនុដ្ឋិត”ន្តិ អាហាតិ ទដ្ឋព្វំ គហេតព្វំ។

ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᨲᩮᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨶᨠᨠᩣᨿ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᩵ ᩑᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨻᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᩵ “ᨧᩥᩁᩮᩣᩁᩮᩣᨲᩣ”ᨲᩥ ᨻᩃᩴ “ᩋᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩃᩥᨠᩣ ᩉᩮᨲᩩᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ᩵ ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᨲᩣᨲᩥ ᨧ ᨸᩥᨿᩈᩦᩃᨲᩣᨲᩥ ᨧ “ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨧᩥᩁᩮᩣᩁᩣᨾᩴ᩵ ᩋᩈᩥᨧ᩠ᨨᩣᨠᩣᨿᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᨻᩃᩔ ᨻᩃᩣᨴᩥᩔ ᩋᨠᩣᩁᨱᨲᩣᨿ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ “ᨸᩥᨿᩈᩦᩃᨲᩣ”ᨲᩥ᩵ ᨸᩥᨿᩈᩦᩃᩔᩣᨸᩥ ᩈᨲᩥᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩈᩁᨱᩣᩈᨾ᩠ᨽᩣ ᨻᩃᩔ ᩋᨠᩣᩁᨱᨲᩣᨿ ᨲᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ “ᩈᨲᩥᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᨲᩣ”ᨲᩥ᩵

ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩵

᪁᪅᪃-᪄᩵ ᨲᩮᩣᨿᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩃᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩣᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩣᨿᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ, ᨲᩮᩣᨿᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ ᨧ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩮᩣᨿᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩃᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ᩵ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᨱᩴ ᨶᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ᩵ ᨸᩮᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ᩵ ᨮᩥᨲᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠᩣᩁᨱᩮ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨮᩥᨲᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᩔ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᩈᩮᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨿᩣᨶᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ᩵

ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩮᩣᨿᨴ᩠ᩅᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨳᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨲᨳᩮᩅ ᨲᩥᨱᩉᩣᩁᨠᩮᩣ ᨧᩣᨸᩥᨿᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨠᩣᩁᨱᩮᩣ ᩈᩣᩁᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨧᩣᨸᩥᨿᩴ ᨧ᩵ ᨲᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨠ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩣᨶᩥᩈᩮ ᨮᩣᨶᩔᩮᩅ ᨧ᩵ ᩑᩅᩴ ᩈᩣᩁᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᩮᩃ᩠ᩃᩥᩁᨱ᩠ᨱᩣᨩᩦᩅᩴ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᨶᩩᩔᩮᨶ ᨧ-ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨣᩉᨱᩴ ᨴᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨸᩮᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᩁᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᨠᩣᩃᩮ ᨧ ᨻᩃᩮ ᨧ ᨲᩮᩃᨠᩣᩁᨱᩮ ᨧᩥᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨧᩴᩈᩦᩉᩥ ᨧ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᨳᩣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᩴ ᨴᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵

᪁᪅᪅᩵ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᨧᩣᨸᩥᩋᩣᨩᩦᩅᩴ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨭ᩠ᨮᩴ᩵ ᩅᩥᨶᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᨴᩣᩃᩦᨿᩥᩉᩥ ᨸᩴᩈᩩᩋᩣᨩᩦᩅᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩔ᩵ ᨧᩥᩁᩮᩣᩈᨲ᩠ᩅᩣᨧᩮᨲᨠᩣᨶ ᨿ- ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩃᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨿ ᨧᩦᨧᩥᩁᩮᩣ ᩁᨭ᩠ᨮᩮᩣᨸᩮᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᩴ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᨿᩉᩥᩈᩮ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨯᩣᩁᩮᨠ ᨧ ᨡᨱᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨻᩃᩮᨶ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩁᩮᨠ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨨᩮᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨯᩃᩴ ᩅᩮᩣᩁᩮᨠᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩁᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᩉᩥ ᨧᩦᨧᩦᩉᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩵ ᩑᩅᩴᩅᩥᨵ ᨠᩮᩣᨿᩉᩥᩈᩣᨠᩮᨿᩣ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠᩥᨶ᩠ᨴᩃᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨸᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨧᩣᨸᩥᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨿᩥᨶ᩠ᨴᩣᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨯᩃᩥᨸᨠᩣᨿᨶᨿᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᨿᩥᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨠᩴ ᨧᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨴᩣᩉᩥᩁᨲᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨸᩮᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᩩᩁᩮᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩵ ᩋᨭ᩠ᨮ᩵ ᪁᩵᪁᪀᪆ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᩵ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᨷᩩᨷ᩠ᨻᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩔ ᨷᩩᨷ᩠ᨻᨷᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ᩵ ᨠᩣᨿᨠᩣᩁᩮᨿᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᨠᩣᩁᩮᨿᨶᨸᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ᩵ ᩋᨸᩥ- ᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ᩵ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᨮᩣᨲᩴ ᨲᩥᨱᩣᨴᩥᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨿᨠᩣᨿᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨿᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᨠᩴ᩵ ᨮᩣᨲᨷᨧ᩠ᨨᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨲᩥ, ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᨲᨱᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨿᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩤᨠᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᩵

᪁᪅᪆᩵ ᨣᩣᨲᩮᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᩥᨮᩮᩈᩮᩣ᩵ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᨲᩮᩉᨲ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩵ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ

ឆិន្ទន្តោ ពហិអន្តេន, ពហិ ឋត្វា ឆិន្ទន្តោ អន្តោអន្តេន, ឧភយត្ថាបិ ឋត្វា ឆិន្ទន្តោ យញ្ញតោ ភណ្ឌគ្ឃេន អាបត្តិយា ការេតព្ពោតិ យោជនា។ អយំ បនេត្ថ អត្ថោ – អន្តោវាបិយំ ឋត្វា មរិយាទំ ឆិន្ទិត្វា ឧទកេ ពហិ និក្ខមិតេ និក្ខន្តោទកគ្ឃេន ទុក្កដថុល្លច្ចយបារាជិកាសុ យថាវត្ថាយ អាបត្តិយា ការេតព្ពោ។ ពហិ ឋត្វា មរិយាទំ ឆិន្ទិត្វា អន្តោវាបិយំ បវិសន្តោទកស្ស ឋិតដ្ឋានតោ ចាវិតក្ខណេ និក្ខន្តោទកគ្ឃេន អាបត្តិយា ការេតព្ពោ។ កទាចិ អន្តោ កទាចិ ពហិ ឋត្វា មរិយាទំ មជ្ឈេឋបេត្វា ឆិន្ទន្តោ មជ្ឈេឋិតដ្ឋានំ ឆិន្ទិត្វា ឧទកស្ស និហដក្ខណេ និហដោទកស្ស អគ្ឃេន អាបត្តិយា ការេតព្ពោតិ។

ឧទកដ្ឋកថាវណ្ណនា។

១៥៨-៦០។ វារេនាតិ វារេន វារេន សាមណេរា អរញ្ញតោ យំ ទន្តកដ្ឋំ សង្ឃស្សត្ថាយ អានេត្វា សចេ អាចរិយានម្បិ អាហរន្តិ, យាវ តេ ទន្តកដ្ឋំ បមាណេន ឆិន្ទិត្វា សង្ឃស្ស ច អាចរិយានញ្ច ន និយ្យាទេន្តិ, តាវ អរញ្ញតោ អាភតត្តា តំ សព្ពំ សង្ឃស្ស ច សកសកអាចរិយានញ្ច អាភតំ ទន្តកដ្ឋំ តេសមេវ ច ទន្តកដ្ឋហារកានំ សាមណេរានំ សន្តកំ ហោតីតិ អត្ថយោជនា។

១៦១។ តស្មាតិ យស្មា តេសមេវ សាមណេរានំ សន្តកំ ហោតិ, តស្មា។ តំ អរញ្ញតោ អាភតំ ទន្តកដ្ឋំ សង្ឃស្ស គរុភណ្ឌត្តា ទន្តកដ្ឋន្តិ សព្ពេសំ។ សង្ឃិកាយ ភូមិយំ ឧប្បន្នំ សន្តេន រក្ខិតគោបិតត្តា គរុភណ្ឌំ ទន្តកដ្ឋន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ គណ្ហន្តស្ស វាតិ អភិនវ-ការេន ពហាវុត្តស្ស អដ្ឋកថាគតស្ស គណបុគ្គលិកហិបរិពន្ធ អារាមុយ្យានសទ្ទាតលិង្គលិង្គរក្ខិតគោបិតទន្តកដ្ឋស្ស សមុដ្ឋិតត្តា តថា ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហន្តស្ស អវហរទន្តកដ្ឋស្ស អគ្ឃវសេន អាបត្តិយោ វុត្តាតិ អយមេត្ថ ទីបិតោ ហោតិ។

១៦២។ តេហិ ទន្តកដ្ឋហារកេហិ សាមណេរេហិ។ និយ្យាទិតន្តិ មហាសង្ឃស្ស បដិបាទិតំ។

១៦៣។ សង្ឃិកកាលតោ បដ្ឋាយ ថេយ្យចិត្តេន គណ្ហតោបិ អវហារាភាវេ ការណំ ទស្សេតុមាហ “អរក្ខិត្វា”តិអាទិ។ តត្ថ អរក្ខិត្វាតិ សង្ឃិកភាវេន លទ្ធម្បិ រក្ខិតគោបិតទន្តកដ្ឋំ វិយ សន្តេន ពហារក្ខាយាភាវា។ យថាវុឌ្ឍការេតព្ពតោតិ សង្ឃិកត្តស្សាបិ សតោ យថាវុឌ្ឍំ បដិបាទិយតិក្ខយ្យ ការេតព្ពផលបុប្ផាទីនំ វិយ ការេតព្ពតាភាវតោ។ សព្ពសាធារណត្តា វាតិ សង្ឃបរិយាបន្នានំ សព្ពេសមេវ សាធារណត្តា។

ទិន្នន្តិ សង្ឃស្ស និយ្យាទិតទន្តកដ្ឋំ។ អញ្ញំ វិយាតិ អញ្ញំ គណបុគ្គលិកសន្តកំ រក្ខិតគោបិតទន្តកដ្ឋំ វិយ។ ឧជុំ ថេរិកាយ គណ្ហតោ អវហារាភាវេ ការណេន សមានេតបិ ថេយ្យចិត្តេន សកបរិក្ខារម្បិ គណ្ហតោ ទុក្កដស្ស វុត្តត្តា តថា គណ្ហន្តោ ទុក្កដា ន មុច្ចតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។ វត្តំ បន ជានិតព្ពំ – សង្ឃិកទន្តកដ្ឋំ គណ្ហន្តេន បណ្ណសាលាទីសុ បដិសិត្វា ឋិតេន ឱសរន្តេន ពហិ ខិបិតាទយេ គហេត្វា តំបមាណេន គហេតព្ពំ, យទិ គណ្ហន្តោ ឯកំ ទ្វេ ទន្តកដ្ឋានិ ទិវសេ បត្តិបិត្វា គហេត្វា, តតោ ចរន្តេន ទិវសេ ធាទិតព្ពទន្តកដ្ឋំ គហេតព្ពន្តិ។

ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪇᪃. “ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨶᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨧ “ᩅᨶᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪁᪁᪀) ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩌᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪁.᪁᪁᪀) ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨾ᩠ᨻᩃᨻᩩᨩᨷᨶᩈᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᩁᩉᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨣᩮᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩥᨠᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᩌᩃᩥᨾ᩠ᨷᩮᨲᩥ ᩅᩣ. ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩌᨠᩮᩣᨭᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩣᩈᩥᨹᩁᩈᩩᩌᨴᩦᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᨧᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩌᩅᩣᨭᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ. ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨠᨱ᩠ᨭᨠᨾᩣᨿᨠᩴ ᩅᩥᩈᩴ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩌᨠᩮᩣᨭᩮᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩥᨠᩣᨿ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩣᩈᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨠᨱ᩠ᨭᨠᨾᩣᨿᨠᩴ ᩅᩥᩈᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲᩥ.

᪁᪇᪄. ᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ. ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨶᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨫᩣᨷᩥᨲᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩃᩥᨦ᩠ᨣᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ, ᨴᩮᩃᨠ᩠ᨡᩩᨷ᩠ᨷᩦ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩅᩥᨶᩣ ᨧ ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᩮᨶ ᨿᨳᩣᨮᩥᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩔᨲᩥ. “ᨯᨿ᩠ᩉᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩅᩥᨶᩔᨲᩦᨲᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩪᨠᨠᨱ᩠ᨭᨠᨠᩮᩣᨭᨶᩣᨴᩥᩋᩅᩈᩮᩈᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨭ᩠ᨮᩴ “ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨷᩉᩣᩁᩮ ᨷᩉᩣᩁᩮ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ, ᩑᨠᩴ ᨷᩉᩣᩁᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩉᩣᩁᩮ ᩌᨣᨲᩮ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪁᪁᪀) ᨮᩣᨶᩣᨧᩣᩅᨶᩮᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ ᩌᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᨷᩥᨮᩣᨠᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨷᨶ ᨷᩁᩥᩅᩮᩈᨶᩮᨶ ᨧ ᨾᩪᩃᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᨲᨧ᩠ᨨᨠᩔ ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩣᩉᨠᩔ ᩅᩣ ᩅᨶᨲᩔ ᨻᩉᩩᨷᩥᨶ᩠ᨯᩥᨿᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨠᩮᩣᨷᩥ ᨻᩉᩩᨵᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ.

ᩅᨶᨷ᩠ᨷᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪇᪅-᪆. “ᩉᩁᨱᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩉᩁᨱᨠᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᨾᩈᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ. ᨹᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔ. ᨮᩣᨶᩣ ᨧᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪁᪁᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩉᩁᨱᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ “ᨮᩣᨶᩣ ᨧᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᪁᪁᪁) ᨷᨴᩮ “ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩈᩦᩈᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩅᩈᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ (ᨷᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪁.᪁᪁᪀) ᩌᨣᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩈᩮᩈᩮᩣ. ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨣᩦᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨴᩦᨶᩥ. ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨱᨷᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩦᨶᩥ.

ᩈᩦᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᨾᩮᩣᨧᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨷᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩈ᩠ᨾᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨷᩩᩁᩥᨾᨷᨴᨲ᩠ᨲᨿᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨶᩅᩥᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩴ ᨠᨯ᩠ᨰᩴ ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨾᩦᨷᨾᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩴ ᩌᨠᨯ᩠ᨰᨲᩥ, ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩴ ᨠᨯ᩠ᨰᩴ ᩅᩥᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩴ ᩅᩥᨠᨯ᩠ᨰᨲᩥ.

᪁᪇᪇-᪈. ᩅᩃᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨦ᩠ᨠᩴ ᨾᨭ᩠ᨮᩉᨲ᩠ᨳᨷᨠᩴ. ᨠᨭᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩅᨦ᩠ᨠᩴ ᨥᩮᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᩩᩊᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨴᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᨠᩴ. ᩋᨣ᩠ᨣᨻᩣᩉᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩴ. ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩴ ᨧᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᨻᩃᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨧᩣᩁᩮᨲᩥ. “ᩈᩣᩁᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᩈᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨲᩴ ᩅᩃᨿᩴ ᩅᩣ ᨠᨭᨠᩴ ᩅᩣ ᩌᨠᩣᩈᨣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣᩉᩥ ᨿᨳᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᨹᩩᩈᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩌᨠᩣᩈᨣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ. ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩃᨿᩔ

បរេចសិតរុក្ខមូលេ សត្តាឌិសាហិ អចុរសន្តិ អាកាសកតកាទរលោ បរិទេឌិកំ ហោតិ, ត្ថាឆ “រក្ខតិ”តិ កស្មា ចុត្តន្តិ អាហ “សចិន្នាលាកទេតា”តិអាឌិ។ ត្ថាឆន្តិ ចលឃំ កងកញ្ញា។

១៥០។“និចត្តំ ចត្ត”ន្តិ ត្ថាយិតា ឌីចរេយ្យិ កឃ្យាតិ។ បរស្ស ចត្តសាយិកស្ស។ បរេរាបីតិ ចត្តសាយិកោបិ។ តត្តិ ទោរេន អន្តិដ្ឋយាត់ អត្តនា និចត្តចត្តំ។ លទ្ធាឃ សហសា ន យុត្តាតីតិ លទ្ធាឃ សីឈតរំ ន បរិច្ឆេតិ។

១៥១។ ទោរេរាបិ អាកដ្ឋតិ, សោ បរេរាបិ អាកដ្ឋតីតិ ឃោជនា។ សោ បរេរា ទោរទេតា អញ្ញោ, ចត្តសាយិកោតិ អត្ថោ។ បរស្សាតិ ចត្តសាយិកស្ស។

១៥២។ “ផាតា ធារេចឃ្យា”តិ បរិទេផ ផាត-សរេដ្ឋន សក្កហិតសីសាឌិដ្ឋានទោតា ហរីឃទេតតិ ហរលាកត្តិ ចុត្តាលង្ការាឌិកល្ឌស្ស ធាចទេតន បរិទេឌិកំ ឌរស្សត្វា ត្ថាឌាតិ តទេឌច ហរលាកំ ហារទេកន សហ ហរត្តស្ស ហារកស្ស ឌិតដ្ឋានទោតា អបនឃទេតន ផាតាធាចនញ្ញា “ផាតា ធារេចឃ្យា”តិ ត្ថាយិតាច សក្កឃ្យាតីតិ តត្តាបិ ចិតិច្ឆឃំ ឌរស្សត្យាហ “សកល្ឌហារក”ន្តិអាឌិ។ កល្ឌំ ហរតិ ទេតីតិ កល្ឌហារទេកា, បុរិសាឌិទេកា, ទេតន សហាតិ សកល្ឌហារកំ, អលង្ការចត្តាឌីតិ អាឌាយ កច្ឆទេត្តហិ ត្ថាត្តិបុរិសាឌិបរិលោហិ សទេហច។ កល្ឌត្តិ ទេតហិ ហរិឃាតត្តា ហរលាកសន្លាតចត្តាករលាឌិកល្ឌំ។ ទេតត្តស្សាតិ “ទេតទេត្តា អស្សា”តិ បឌទេច្ឆទោ។ ទេតទេត្តាតិ ឌិតដ្ឋានទោតា ធារេចត្វា អត្តនា ត្ថាដ្ឋិតឌិសាកិយុត់ បរិទេបទេត្តា។ អស្ស បឌទេយ បរិទេឌ អតិក្កទេត្ត ចុលច្ឆឃំ អាបជ្ជិត្វាតិ បរិផទេសទេឃាឌនា។ អស្សាតិ ត្ថាយស្ស កល្ឌហារកស្ស។ បឌយបរិទេឌ អតិក្កទេត្ត អត្តនា បឌយំ កត្តព្វឌិសទេតា ទោរស្សាកិយតឌិសំ កទេត ចុលច្ឆឃំ អាបជ្ជិត្វា ចុតិទេឃ អតិក្កទេត្ត ចុទេតា សិឃាតិ ឃោជនា។

១៥៣។ ទេឃ្យទេចតទេតា សទេច តទេជ្ជត្វា បរស្ស ហត្ថទេតា កល្ឌំ បិតារេបតិ, បរស្ស ហត្ថទេតា កទេល្ឌ យុត្តយទេត្ត តទេជ្ជត្វា បិតាបកស្ស បរាឌទេឃាតិ ឃោជនា។ កទេល្ឌ យុត្តយទេត្តតិ កទេល្ឌ ហត្ថទេតា ទោសក្កយត្តយ្យិ យុត្តក្កលោ។

១៥៤។អធាបីតិ អឆ ធា។ បរិកទេប្យត្វា បិតារេបតិ ធាតិ ខុត្ត “ឃំ យឃំរុច្ឆតិ, តំ កលិឃ្យាយី”តិ ធា “ខុចន្ទុបំ ទេច ហោតិ, កលិឃ្យាយី”តិ ចិទេសទេសត្វា ធា បរិកទេប្យត្វា តទេជ្ជត្វា បរិទេតតិ, ចុក្កដំ។ ខុចំ បិតិតំ កល្ឌំ តស្ស ទោរស្ស អាយសទេត ចុក្កដំ ចុត្តន្តិ ឃោជនា។

១៥៥។ឃធាចត្តន្តិ កល្ឌស្ស អញ្ញត្រុបំ, ចុលច្ឆឃំ ហោតីតិ អឌិប្បាទេឃា។ លដ្ឋិទេតបីតិ តស្ស ទោរកាចំ ឌាតិត្វា កឹតតសិទេតន អត្តនា តិឃយាទេត កទេល្ឌ លដ្ឋិទេតបិ សតិ។ ទេតទេតច ផាតាធាចតំ ការាបិតត្តិ បរិទេឌិកត្តិ ន កទេហតព្វត្តិ អាហ “ន ទោរទេសា”តិ។ “តិដ្ឋ តិដ្ឋា”តិ ចុទេត្ត បន វត្តសិត្វា លដ្ឋតំ តស្ស អាលត្តិឃា ចិតា ហោតីតិ តត្ត តស្ស អនាបត្តីតិ អឌិប្បាទេឃា។ តធា ចឌទេតា បន អឌិន្នាឌាតបុព្វបទេឃាកត្តា ចុក្កដទេយច។

១៥៩៎ តត្ថិ តំ លទ្ធិតំ កម្មំ តទុទ្ធានេតិ តស្ស លទ្ធិតស្ស កម្មស្ស ឧទ្ធានេ បិទាឌិកំ៎ បិទាឌិកំ ពគា និឃាតិ អាហ “នាមិកេ នាមលេឃ គតេ”តិ៎ គិទាលឃំ លទ្ធិតំ បត គហ្យុតា អសតិ ខេឃ្យចិតេ្តា ត ខោនេសាតិ ញ្ញតិទេកតោ ឌស្សតិ៎

១៥៧៎ នាមិកស្ស នាមឃកានេល គហ្យុត្តស្សាបិ បិទាឌិកាកាចប្យការ៏ ឌស្សេតុំយាហ “គហ្យុតា”តិ៎ បុគ្គាកាទាឃ “ត”ត្តិ ព្វាគាគុចត្តតោ៎ នករនន្តាឃកហ្យុតាតិ “តិដ្ឋ តិដ្ឋា”តិ ចចតតោ ឧត្តានិត្វា នាមឃំ លទ្ធិតំ តំ ចត្វិ នករនន្តាឃ គហ្យុត្តស្ស៎ គហតេលតិ នករនន្តាឃ គហលហេតុ, នករនន្តាឃ គហិតកម្មំ អត្តតោ គហលកានេលា គិក្កា អចហារាបត្តិតោ រក្ខតីតិ អឌិប្បាយោ៎ តេនាហ “គហតេលា បត រក្ខតី”តិ៎ កម្មេឃ្យំ បត ហោតីតិ យោជនា៎ “តចា”តិ ព្វាមិតា គហតេលា រក្ខតីតិ អតិឌីរតិ៎

១៥៨-៥៩៎ឌុទតិក្កប់ ពត្វាតិ “យឃិ្យាកិយេតេត គលេ្លត, ឌីចិតរក្ខតយេច ចទតទ”ត្តិ គិទាលយោ ហុត្វា៎ តេតាហ “គិតោ ខោទា បលិឃតី”តិ៎ ខោទាតិ ឲត្ត ច ហេតុមិត្រុស្សក្កា៎ គហ្យុតាតិ ឲត្ត “ត”ត្តិ បិឌេនេយា, តចា លទ្ធិតំ តំ កម្មត្តិ អតេ្វា៎ ឧទ្ធានេ ទុក្កដត្តិ ចត្វិព្រុតចន្ទេបិ ខេឃ្យចិត្តចនេត ទុក្កដំ ហោតិ, អសតិ ខេឃ្យចិត្ត ទុក្កដម្បិ ត ហោតីតិ ទុត្តំ ហោតិ៎ អាហទារេបេត្តតិ ឲត្ត កាចលក្ខតេលា កុម្ភំ, តស្មិំ កម្មនាមិតិ អាហទារេបេត្ត នតីតិ អតេ្វា៎

១០០៎ គិទាលយេត លទ្ធិតចត្វតោ គហតេលា កម្មេឃ្យត្ថា អតេត្តស្ស បទាឌយោ ច ពន្ធាតិ អាហ “តស្សា”តិអាឌី៎ អន្តាវុតិ យហាបដ្ឋិឃាឌីស្វ ព្វាតទាស្វ អដ្ឋកចាស្វ៎

ហទលាកកចាចណ្ណតា៎

១០១៎ ឧបតិឌិកចាឃ “ត គហ្យាមី”តិ នយ្យឌាតយុនាចាឌ៏ ការនេតាតិ យោជនា៎ យេត ពេតចិ រហមិ “ព្វាឌំ យឃិ្យាកម្មំ បដិនារេយត្វា ខេហី”តិ គិឃ្យាឌិតំ កម្មំ បត្ថា នាមិកេត “ខេហិ ឃេ តំ កម្ម”ត្តិ ទុត្តេ អច្ចត្តយុបាកត្ថំ “គាឃំ គហ្យាមី”តិ នយ្យឌាតយុនាចាឌ៏ ការនេតាតិ អតេ្វា៎ គហ្យាមីតិ អក្កហេមិ៎ អច្ចត្តា ហេនេយា អតីតេ ចត្តយាតបេយោកាឃំ៎ “នយ្យឌាតយុនាចាខេ បិទិត្តិឃ”ត្តិ (បិឌិ៎ ១) ព្វាយស្ស និក្ខាបឌស្ស ចិនយេ ពន្ធា ទុក្កដំ ចុត្តត្តិ អាហ “អឌិត្តាឌាតបុគ្គាកត្តា”តិអាឌិ៎ តត្វ អឌិត្តាឌាតបុគ្គាកត្តាតិ អឌិត្តាឌាតស្ស នហាបយោកចនេត បុគ្គកូយត្តា, ត បុគ្គាបយោកត្តា៎ ត ហិ អឌិត្តាឌាតស្ស បុគ្គាបយោគេ បិទិត្តិឃដ្ឋានេ ទុក្កដមត្តិតិ៎ តេតេតចាហ អដ្ឋកចាឃំ “អឌិត្តាឌាតស្ស បយោគត្តា”តិ៎

១០១៎ ឲតស្សាតិ ឲតស្ស នមីបេ៎ កិ គុ ឌស្សតីតិ ឌស្សតិ កិ គុ៎ ចិយត្យប្បានេតិ ហេតុមិត្រុម្ភំ៎ តស្សាតិ ឃស្ស កិក្ខតោ នត្តិកេ ឧបតិក្ខិត្តំ, តស្ស៎

១០១៎ តស្មិត្តិ ឃស្មិំ ឧបតិក្ខិត្តំ, តស្មិំ កិក្ខមិត្រាគានេត គិទុស្សានេហតិ អត្តតិ គិក្ខិត្តស្ស កម្មស្ស នាមិកស្ស ឌាតចិនយេ ឧស្សាហទហិតេ នតិ, “ត

ធាតិ តំ ធម្មាយី”តិ ស្វេតិឝេក្ខូឋប ពេតតិ អធិប្បាយោ៍ ខេតតចាហ “ក្កិត្ត ស្វេតិឝេក្ខូឋប”តិ៍ បឝេវាតិ កណ្ហសាយិខេពា៍ ស្វេត្តិ “ខេឃត ខេពតចិ អាពាខេខត ពហិត្យាយី”តិ ក្កម្យាហំ៍ តិក្ខិឋបតិ តិក្ខិឋបឃ្យ៍

១០៣៍ ចិខេតូតាធាតុពាខេយាចាតិ ៦ត្ថ “ខេឃា តម្បា”តិ បិធេយខេយា៍ ខេចតិ អបិ-សង្គខេតួ៍ ខេឃា ខេចាខេវា ចិខេតូត អធាតុពាខេយាច, តម្ប ខេចាខេម្ប “ធម្មាយី”តិ យុខេលត ចខេតាបិតិ ខេឃាឌតា៍ អឆ ចា អធាតុពាខេយាតិ ៦ត្ថ “ហុត្វា”តិ បិធេយខេយា៍ ខេចតិ ទុត្តខេត្វា៍ ៦ចាតិ “បខេឃា”តិ ឌ្ឋយិតា ឃុឌ្ឍតិ៍ ចិខេតូត អធាតុពាខេយា ហុត្វា យុខេលត “ធម្មាយី”តិ ចខេតាបិ សាយិខេតា ស្វេតិឝេក្ខូឋប សតិ បខេឃា ខេហាខេតចាតិ ខេឃាឌតា៍

ក្ខបតិធិពចាចណ្ណតា៍

១០៤៍ សុក្កឈាតម្បាតិ “សុក្កឈាតំ តាយ ខេទ្ទា ធបិតំ ខេហាតិ បត្តុតលខេណ្ហ ចា តឌីតិខេតួ ចា ពាយតូខេខ ចា”តិ (បិខេវា៍ ១១១) បិត្ថុឌ្ឍយំ អាពតម្ប “សុក្កំ តខេតា ហតត្តិ...ខេប... ចិតាខេសត្តី”តិ (បិខេវា៍ អដ្ឋ៍ ៣៍១១១) អដ្ឋពចាយំ តិទ្ធុត្តម្ប “ឌ្ឋខេតា បដ្ឋាយ តិឃយាខេត កណ្ហ ៦ត្តុពខេតា ៦ត្តុពំ ទាឌភាពំ ពេហតខ្ពា”ត្តិ ទាឌាឌីហិ តំតំបខេធេសសាយិខេពហិ តិឃយិតម្ប បត្តុតលណ្ហាឌិដ្ឋាតម្ប៍ ឆាហិតិ សុក្កពហលត្វាយ បទិពប្បិតឃីខេតា ឆាហិ៍ បិខេតតីតិ ៦ត្ថ “ខេឆយ្យចិខេត្តា”តិ បពេទណខេតា លក្ខតិ៍ “ទាឌខេហំ កណ្ហ”ត្តិ បិធេយខេយា៍ ឃខេតា កុខេតាចិ កណ្ហខេតា បត្ថុយាមពំ ចា អតិខេទពបត្ថុយាមពំ ចា អណ្ហុតខេពា ភាខេពា ទាឌាឌិខេសសាយិពម្ប ធាតខេទ្ទា ខេហាតិ, តាឌិសំ កណ្ហំ ខេឆយ្យចិខេត្តា ឃចា ឆាហិ បតតិ, ៦ចំ លិបតីតិ អខេត្វា៍ ស្វចំ បតតីតិ ៦ត្វាបិ “ត”ត្តិ បិធេយខេយា, “កណ្ហ”ត្តិ បពេទណខេតា លក្ខតិ៍ ឃចា លិត្តំ តំ កណ្ហំ ៦ពេត្តត ឆាហិ បតតីតិ៍ ហត្វខេតា យុត្តុឃខេត្ត តម្ហិ កណ្ហ៍

១០៥៍ “ស្វចំ បតតី”តិ ៦ត្ថ ឧបតិខេទពំ ធខេម្បតុយាហ “តំ ទុខេក្ខ”តិអាឌិ៍ តត្តិ ខេឆយ្យាឃ ឆាហិ បិខេតតុំ លិត្តំ កណ្ហំ បដិហតំ ហុត្វាតិ ខេឃាឌតា៍ ចាតក្កិត្តុយ្យិ ចាតិ បិខេធា ពេហតខេទ្ទា៍ “ចាតក្កិខេត្តា”តិ លិក្ខចិបល្លាខេសា ចា ធដ្ឋខេទ្ទា៍

១០៦៍ បទ្ធាតិ បតិតដ្ឋាខេត ខេចាពំ ចិទាឃិត្វា, ឌ្ឋយិតា ខេចាពយ្យិ ចិទាឃិតាយខេត្ត បខេឃាពសាឌិឃំ ពាទិឃំ សិទ្ធខេយចាតិ បិខេវាឌិពម្ប ពាខេណំ សម្បត្តខេយចាតិ ធម្បតិ៍ ខេតតាហ “បិខេវាឌិពំ សិឃា”តិ៍

១០៧៍ “ធត្វា”តិអាឌិតា បតិតដ្ឋាខេត អចិទាឃិត្វា ពេតបិ តម្ហិ ឆាហិ បតិតដ្ឋាតខេតា ឌ្ឋតខេព្វាបិ ចិទាឃិខេតត ឆាហិ បិតតប្បខេឃាពេត សាឌិឃំ ពាទិឃំ សិទ្ធតំ ធម្បតិ៍ ខេតតចាហ “បខេឃា”តិ៍ “អតិដ្ឋាយាត”ត្តិអាឌិតា ឃត្ថ ពតួចិ អចិទាឃខេតត បខេឃាពម្ប តិខេត្តពតំ ធម្បតិ៍ ខេតតចាហ “ទក្ខតី”តិ៍

១០៨៍ តត្តិ អដ្ឋពចាចតំ៍

១១០· ឧបយំ ចា ចរេដ្ឋីតិ អន្តោ ជិរេតា ឧបយំ ចា ហរេត្វុត ចា បរេធេត ចា ឃដ្ឋិឃា ចា ពាហិនីយាឃ តិត្ថជ្ជាត៌ បរិចរេដ្ឋីតិ· អជ្ជត្តាតិ បចដ្ឋិតយរេត្ត អន្តោ ពត្តុចិបិ អជ្ជត្វា· ចដ្ឋយាតត្តិ បចដ្ឋត្តិ· ពតត្តិ ពាហិនីយំ រេពឃក្តុយតុជ្ជាតយ្បិ អន្តោនីយយតិក្កុយយត្តិ·

១១១· តំ កល្ហំ ឧបរេធ អន្តោ ជត្វា ជត្វា ពាហិ ពន្ធីតិ រេឃាឌតា· ឃដិ អន្តោនីយាឃ ជត្វា ជត្វា ពាហិនីយំ ពន្ធីតិ អរេត្វា· ទក្ខីតិ អន្តោនីយាឃ បជយពតិតិចត្តូរេតរេតច ឧតឃ្ស កិក្កូរេតា បរេឃាពរេចពឃ្ស តិចត្តូតា, តរេតា ក្តបរិ តិចត្តូតារហពារលាឃ្ស អលដ្ឋការេចត អត្តូតា ជ ពតត្តា តឆា ពាហិនីយប្បត្តិ តំ កល្ហំ តំឫលពបរេឃាឌពំ កិក្កូ អាបត្តិឃា ទក្ខីតិ អធិប្បារេឃា· ឃុទ្ធចិរេត្តូត ជបិរេតាតិ “ឧចំ ជបិរេត ចដ្ឋិត្វា ពយិឃ្សតី”តិ រេឆឃ្យចិរេត្តូត ចិតា “រេពចល់ ជរេបឃ្សាយី”តិ ចិរេត្តូត ពាហិនីយាកិយ្យល់ តិត្ថជ្ជាត៌ ឌ្តតារេទត្វា ជបិរេតា· ឧបយំ ចដ្ឋីតិ កល្ហំ ឧបឃរេយច តិត្ថជ្ជាត៌ តិត្ថំ ហុត្វា ពាហិនីយំ រេធ បចដ្ឋត្តិ ពន្ធីតិ· ចដ្ឋីតិ អាបត្តិឃា អពរេលរេតា ចដ្ឋីតិ·

១១២· ពន្ធរេត្តីតិ រេចារឃ្ស បរេឃាពំ ចិតា អត្តូតាច ពន្ធរេត្តា· តត្តិ ទាឌរេឆឃ្យបត្ថាយាឧពអតិរេទពបត្ថាយាឧពយត្តិ ឃុក្តចត្តិ កល្ហំ· តីហរេដបិ តាចហារេទាតិ រេឃាឌតា· រេពចល់ រេឆឃ្យចិត្តូឃ្ស អាបត្តិឃា អតក្តុកាចរេតា, ឃាតាឌិបរេឃាឌពពាឃចឌីបរេឃាពឃ្ស អកាចរេតា, កល្ហដ្ឋបិតឃាតាឌិរេតា អត្តូតាច ពាហិនីយប្បត្តូតា, រេតរេតច កល្ហឃ្សាបិ ពតត្តា ជ កិក្កូរេតា អចហារេទា តត្តិតិ អរេត្វា·

១១៣· បរេឃារេពត ចិតាតិ រេចារឃ្ស ឧពបរេឃាពយត្តូរេទត· អចហារេទា ត ចិឌ្ឍីតិ ឧត្ត ឃុត្តិ ចុត្តូតឃាច·

១១៤· យលិត្តិ បិធារេហំ ឃុក្កដាតត្ថយលិរេតត៌, ឧរេតរេតច ក្តបលក្ខលាបជត្វា ឃំពិត្ថិ កល្ហំ ឧដ្ឋហិតរេយច· បិទាឌិពំ ឃិឃាតិ ឃាតឃ្ស អត្តូតា បិឌិតត្តាតិ អធិប្បារេឃា· នីយាតិក្កុយរេតតិ ឃុក្កក្កហលាឃ្ស តិឃយិតជ្ជាតាតិក្កុយរេតា·

១១៥· យតត្តិ “ឧត្តូពកល្ហរេតា ឧត្តូពំ ពរេហតត្ថា”ត្តិ ទាឌ្ឋហិ អត្ថយតំ· រេឧរេឧា ពឆាយរេក្កាតិ “ឃុដ្ឋជ្ជាត៌ បត្វា ឃុដ្ឋិរេពឃុ តិក្ខាឃយារេតឃុ, ពិឌ្ឋអន្តោឃុ, ពាហិពរេតឃុ ចា បរិរេឃឃិត្វា អធិដ្ឋា ពន្ធរេតា ត រេធារេឧា, កល្ហរេឆឃ្យ រេហាតី”តិ ឧចយាឌិរេពា ចិតិន្ធឃពឆាយរេក្កា· អទត្ថាជពឆាឧរេយាតិ “រេឃា ធារក្កជ្ជាត៌ បត្វា”តិអាឌិតា (ចិ· ចិ· ១៧០) ឃឆាចុត្តូអទត្ថាជពឆាឃ ឧដិរេឧា,

“ពយ្ជជ្ជាត៌ ចិរេត្ត ពត្វា;

ចិរេត្តូរេត្តា អត្ថាចិហិរេតា;

ឃុដ្ឋជ្ជាត៌ បត្វា ពរេន្ធ;

កល្លេនយ្យ ហោតេវស្សា”តិ. –

អាទិកា នយេន វុច្ចមានសទិសោយេវ. តេនេវ គតត្វតាយ ញ្ញាតិ ន វិទារិយតីតិ អធិប្បាយោ.

មនុស្សវិគ្គហទានវណ្ណនា.

១២៤. “បាណោ នាម មនុស្សបាណោ វុច្ចតី”តិ (បារា. ១២៣) បាឡិតោ ច “យម្បិ មនុស្សំ ហទត្តស្ស អចហាទេរា នត្ថិ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.១២៣) អដ្ឋកថាវចនតោ ច បទភាវមនុស្សានេវ អធិប្បេតោតិ តមេវ ភស្សត្វមាហ “អត្តានាត”ន្តិអាទិ. គោហភាវិយា ឥន្ទ្រិយា ភាវស្ស នាតោ អត្តានាតោ នាម, តំ វា. ទតេន ភិតោ ទតក្កិតោ, តំ វា. ទិត្តំ វា បន គោនទិតិ មាតុលអជ្ឈកាទីសុ យេន គោនទិ ភាវំ គតា ទិត្តំ វា. ភាវត្ថិ បតេច្ចំ សម្ពន្ធិយំ. គរមរាតិតំ វា ភាវត្ថិ បរទិសយំ ទិលុម្បិត្វា អាទេនត្វា ភាវសកាវាយ គហិតសន្តាតំ គរមរាតិតភាវំ វា. ហទត្តស្ស បរាជយោតិ ឥត្ថ “វេទារិកាយ ហរិស្សាមី”តិ អាមសនេ ទុក្កដំ, ផន្ទាបនេ ថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជិត្វា ទិតដ្ឋានតោ គោសក្កមត្តម្បិ អតិក្កាមយតោ បារាជិកំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ.

១២៥. មនុស្សំ វាតិ យស្ស កស្សចិ មនុស្សស្ស អភាវសង្គំ មាតុសន្តិ មនុស្សទាតិកំ សត្តំ អាទបិតត្ថិ ឧបតិក្ខិត្តំ.

១២៦. តត្ថិ អត្តានាតាទីសុ ភាវេសុ យំ គច្ឆិ ភាវំ បលិឃិត្វាទេយាវាតិ បលិបេត្វាទេយា នីហរិត្វាទេយា. អឆ វា តំ ភាវំ មុនេហិ ឧក្កិបិត្វា អយំ បលិឃិត្វាទេយាតិបិ អត្ថោ គនេហតនត្តា. មុនេហីតិ ឧនកាហិ ហនត្វហិ. តំ ទិតដ្ឋានតោតិ តស្ស ទិតដ្ឋានំ តំទិតដ្ឋានំ, តតោ តំទិតដ្ឋានតោ, ទោនេន អត្ថតា ទិតដ្ឋានតោតិ អត្ថោ ន គនេហតនត្តាតិ ភស្សត្វមេវ វុត្តំ. គច្ឆិ សង្កាមេតីតិ គោសក្កមត្តម្បិ តតោ អញ្ញំ ឋានំ បាបេតិ. មុនេហិ វាតិ ឥត្ថ វា-សទ្ទោ វគ្គយានបការត្តទ្វារបទេគ្គ, “សង្កាមេតិ វា”តិ យោជេតព្ពំ.

១២៧. តនដ្ឋត្វាតិ កមគទេន វនេនន ទលទេន, ញាក្កិតេន វា តាទេត្វា ទនត្តស្ស តស្សាតិ សម្ពន្ធោ. បទវារទោតិ បទវារេន យុត្តា ថុល្លច្ចយានយោ អាបត្តិយោ ហោន្តីតិ យោជនា. បឋមបទវារយុត្តា ថុល្លច្ចយាបត្តិ, ទុតិយបទវារយុត្តា បារាជិកាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ.

១៨០. ហត្វាទីសូតិ អាទិ-សទ្ទេន គោសវត្វាទិ សង្គណ្ហាតិ. តត្ថិ ភាវំ គន្ធតាបីតិ អាគន្ធតាបិ. បរាជយោតិ “បទវារទោ”តិ អនុវត្តមានត្តា បឋមបទវារេ ថុល្លច្ចយំ, ទុតិយបទវារេ អតិក្កន្តេ បារាជិកន្តិ អត្ថោ. អយំ នយោតិ “បទវារទោ យុត្តា ថុល្លច្ចយានយោ អាបត្តិយោ ហោន្តី”តិ វុត្តនយោ.

១៨១. វេគសាវាតិ វេគគេនវ, វេវស្ស វនេនន គាតត្ថចិសេសទហិទេតន ពលវគមនវេគនាតិ វុត្តំ ហោតិ. ញ្ញមិតា

ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᩈᩉᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠᩣᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨ, ᨿᩣᩉᩥ, ᨸᩃᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᨴᨲᩥ ᨠᩮᨶᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨠᩣᨲᩥᨿᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩈᩮᩣᨸᩥ ᩅ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᨸᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨿᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩅᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨮᩣᨶᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩃᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ᪨

ᨸᩥᩊᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪑᪓᪨ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩮᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨿᨶᨻᩮᨯᨾ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᨿᩣᨣᩉ᪨ ᨴᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨻᨯᩣᨿ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩣᩅᩮᨶᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨿ᪨

᪑᪑᪔᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨻᨯᩣᩴ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮᨵᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨻᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩮᨻᨯᩣᨿ ᨲᩃᩮᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᨲᩥ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ᪨

᪑᪑᪕᪨ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩮᨻᨯᩣᩋᩣᨸᩔᩮ ᨯᩩᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣᩈᩔ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᨸᩩᨱ᩠ᨱᨻᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᩮᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᨠᩣ᪨

᪑᪑᪖᪨ ᨶᩤᨿᩮᨲᩣᨲᩥ ᨶᩤᨿᩮᨶ, ᨶᩤᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨿᩈᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᨠᩔ᪨

᪑᪑᪗᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨿᨳᩣᨠᨾᩮᨶ ᨻᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨠᩣᨲ᩠ᨳᩴ ᩁᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩤᨿᩮᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᨠᩣ᪨ ᩅᩣ-ᩈᨻ᩠ᨻᨠ ᩃᩥᨡᩣᨷᩥᨠᩥᩁᨱᩋᨶ᩠ᨲᩁᨸᩉᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪘᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᩁᩅᨲᩮᩣ ᩅ ᨠᩁᩣᨲ᩠ᨳᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᨠᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩃᩥᨡᩣ ᨷᩥᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨶᩤᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᩔ᪨ ᩈᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩦᨲᩥ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩦᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩣ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᨲᩥ ᨷᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᩩᨲ᩠ᨲᨠᩈᩮᨶ ᨿᩮᩣᨶᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩤᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩁᨱᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ᪨

ᩋᨸᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

១១៧៎ហត្ថិត្ថិ ហត្ថិបិ្យាក្យុឫត្ត ឲច ឬបរេយាកចចត៌៎

១១៨៎ឋាលិយត្ថិ ហត្ថិឋាលិយំ៎ ចសតិ ឲត្វាតិ ចត្វុ, ទាឌាកាទ់, តឞ្ស អត្ថោ អត្ថោចត្វុ, អត្ថោទាឌភេហត្ថិ អត្ថោ៎ អក្ខរោតិ អត្ថោទាឌក្ខរោ៎ បិ-ឞឆ្កោ “អត្ថោតកទេ”តិ អចុត្តប្យិ ឞប្យិហ្វេតិ៎ ចត្វុ ទាតិ ច-ឞឆ្កេត អក្ខលំ ឞប្យុទ្ធិតោតិ៎ ឞកលំ អក្ខលំ ធាតត្ថិ ហត្ថិតោ ចិចទលាយោក្កុ អក្ខលក្ខាត់ ឞត្ថាឃាហ, ឞកលឋាលិតិ កហេតត្តា៎

១១៩៎អឆាឆ្កស្សាតិ យឆាចុត្តឋាលិទាឌចត្តក្ខលាបេក្ខាយ ចុត្តំ៎ អឆាឆ្កស្ស ហិ ហត្ថិតោ ឞកលឋាលិឌយា ធាត់, តឌតិក្កមេ ធាតាចាចត់ ហោតីតិ អត្ថោ៎ ហឹតិ អចឆារណោ ចា៎ “ឆាឆ្កស្ស ហឹ”តិ យោឌតាយ ចិរេយឞត្ថោច ឌក្ខត្តា, ឆាឆ្កស្ស បតាតិ ចុត្តំ ហោតិ៎ ឆាឆ្កស្ស បតាតិ ឋាលិឌឹសុ ឞត្ថិហិតស្ស បត៎ ឌិតក្ខាតព្វាតិ ឋាលិឌឹសុ ឌិតក្ខាតព្វា, ចត្វុហិ បិរេឌហិ អក្កត្តក្ខាតត្ថិ ចុត្តំ ហោតិ៎ ឆាត្តតព្វាតិ កឹចាយ ចា បឆ្លា បិឌក្ខយឆាត្តតចលយេ ចា ឬកយត្ត ចា ឆាត្តតក្ខាតព្វា៎ តឞ្ខាតិ យឞ្ខា ឌិតក្ខាតព្វា ឆាត្តតព្វា ធាតត្ថិ ៧ ចា បព្វា ចា ធាតាតិ លត្ត្ថិ, តឞ្ខា៎ តេឞំ ធាតាត់៎ កាទយេតិ ឲត្ត “អាបត្តិ”ត្ថិ ឞាយត្តិយា លត្ត្តឹតិ៎ ហទតាតិ ហត្ថិឋាលិឌតា ចោទិកាយ ហទត្តស្ស ៎ កាទយេតិ អាយឞតេ ទុក្កដំ, ធាតកេឌកលតាយ ឃាច បឆ្លិយក្ខាតា បុទិរេយសុ ឆុល្លចាយាតិ, អត្ថិយក្ខាតា ពោឞក្កុយត្តប្យិ ចាចតេ បិទាឌិកំ កាទយ្យាតិ អត្ថោ៎

១១១៎ឌិតក្ខាតត្ថិ ចត្វុហិ បិរេឌហិ អក្កត្តក្ខាត់, ត្ថឌព្វា អឆាឆ្កហត្ថិ ឞត្ថាយ ចុត្តំ៎ ឆាឆ្កស្ស ចិតិឆ្លយោ ឋាលិឌឹសុ ឆាឆ្កស្ស ចុត្តចិតិឆ្លយឞឌិសោតិ កតត្តតាយ ត ចុត្តោ៎

១១៥៎ឲកំ ធាតត្ថិ ឞឃិតក្ខាតយត្តំ៎ តឞ្ចិត្ថិ កឌេ៎ តស្សាតិ កិក្តុស្ស៎ ឥទក្កយហិឋាឌឹសុ ក្តិបរេឌ ឆ ឆាហុប្យឌេ ច៎

១១៤៎ ឲេឞច តយោ តោឃេ្យា, ចត្តត្តំ កិត្ថិបិ តត្ថិតិ យោឌតា៎ តត្ត ឥទក្កា អស្សា៎ យហិឋា លុលិយា៎ អាឌិ-ឞឆ្កេត ភោកចេកក្ខាឌិចតុប្យឌាត់ ឞក្ខហោ៎ តត្ថិ កិត្ថិបិ ចត្តត្តត្ថិ អស្សឋាលិទាឌាកាទក្ខលឆាហិតកទាឌឹសុ អឆាត្ថិតឞយតអស្សាឌឹត់ ធាតកេឌា យឆាចុត្តឞឌិឞត្តា ត ចុត្តោ៎

ឆាត្ថិត្តា ធបិតអស្សស្ស បត ឞឆេ ឞោ ចត្វុសុ បិរេឌសុ ឆាឆ្កោ ហោតិ, ឆាត្តតាត់, ឲទាតព្វា កលតាយ អក្ខ ធាតាតិ, ឞឆេ យុទេរ ឆ ឆាឆ្កោ ហោតិ, តច ធាតាតិ, យុទេរយេច ឆាឆ្កោ, បព្វា ធាតាតីតិ ធាតកេឌា ឆ តទេច ឞឞបិកម្មទាឌិចតុប្យឌេសុ ឆាត្ថិត្តា ធបិតេសុ ឆាឆ្កឆាឌ្ឍាតេហិ ឞហ ចត្វុហិ បិរេឌហិ អក្កត្តក្ខាតចឞេត លត្ត្តយាតោ ធាតកេឌា ឆ កោយហិឞេសុ ឆាឆ្កេសុ ឲចឞេច លត្ត្តយាតោ ធាតកេឌា ឆ ចឌាឌឹសុ បឌេឞេសុ បឞេចឞិតេសុ ក្ខាទេសុ ទុក្កុស្សុចិយោ អបតេត្វា ចា អតបតេត្វា ចា តាយំ ចត្វា ចា អចត្វា ចា បរក្កាឞត្តស្ស, ឋាលាកក្ខតិលាឌីតិ ឌឞ្សត្វា បរក្កាឞិត្វា ចា អបរក្កាឞិត្វា ចា បរលិកេត្តស្ស តាឞេត្វា តិក្កុយត្តស្ស ឞប្យកឞ្លេក ឞប្យស្ស ចុត្តតយេត លត្ត្តយាតោ ចិរេឞោ ឆ តេតរត្តោ៎ ត្ថហ ឞត្តាត្ត ធាតកេឌេសុ ឆាហុកោឞុបិ ឬបត្តក្ខាតេសុ ឆុល្លចយំ, អត្តក្ខាតេ

បារាជិកំ វុត្តសទិសន្តិ ឥមស្ស សព្ពស្ស វិនិច្ឆយស្ស “ឯសេវ នយោ”តិ ឥមិនាវ គតត្តា, អាហដតោ អវិញ្ញាយមានស្ស កស្សចិ វិសេសស្សាភាវា ច វុត្តំ “នត្ថិ កិញ្ចិបិ វត្តព្ព”ន្តិ។

ទ្វិបទេបីតិ “ទ្វិបទំ នាម មនុស្សា បក្ខជាតា”តិ (បារា. ១១៤) បាឡិយំ វុត្តា មនុស្សា ច មោរាទិលោមបក្ខា ច វគ្គុលិអាទិចម្មបក្ខា ច ភមរាទិអដ្ឋិបក្ខា ចាតិ ឯវមាទិកេ សត្តេ ច។ ពហុប្បទេតិ “ពហុប្បទំ នាម វិច្ឆិកា សតបទី ឧច្ចាលិង្គបាណកា”តិ (បារា. ១១៥) បាឡិយំ វុត្តពហុប្បទសត្តេ ចាតិ អត្ថោ។

ឯត្តាវតា បាបភិក្ខូនំ លេសោកាសបិទហនត្ថំ បទភាជនេ វុត្តភូមដ្ឋាទិតិំសវិនិច្ឆយមាតិកាកថាសុ បញ្ចវីសតិ មាតិកាកថា ទស្សេត្វា អវសិដ្ឋាសុ បញ្ចមាតិកាកថាសុ សំវិទាវហារោ, សង្កេតកម្មំ, និមិត្តកម្មន្តិ មាតិកត្តយកថា បទេយេវ អទិន្នាទានវិនិច្ឆយសម្បារក្ខតានំ បញ្ចវីសតិយា អវហារានំ ទស្សនដ្ឋានេ ឋត្វា –

“បុព្ពសហបយោគោ ច, សំវិទាហរណម្បិ ច;

សង្កេតកម្មំ នេមិត្តំ, បុព្ពយោគាទិបញ្ចកា”ន្តិ (វិ. វិ. ៣១) –

ឥមិនា សង្គហិតាតិ តំ បហាយ អវសេសេ ឱចរកោ, ឱណិរក្ខកោតិ កថាទ្វយេ ឱចរណកកថាយ អាណត្តិកប្បយោគត្តា, តញ្ច ឱណិរក្ខកេន ករិយមានំ ឋានាចាវនំ សាហត្ថិកេន វា អាណត្តិកេន វា បយោគេន ហោតីតិ តស្សាបិ “សាហត្ថាណត្តិកោ ចេវា”តិ សាហត្ថិកបញ្ចកេ បយោគេន សង្គហិតត្តា ច ថលដ្ឋវេហាសដ្ឋកថាទីសុ សង្គហិតត្តា ច តញ្ច ទ្វយំ ន វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

តត្ថ “ឱចរកោ នាម ភណ្ឌំ ឱចរិត្វា អាចិក្ខតី”តិ (បារា. ១១៦) បាឡិយំ វុត្តោ ចោរាបតបុរិសោ “ឱចរកោ”តិ វេទិតព្ពោ។ ឱចរតីតិ ឱចរកោ, តត្ថ តត្ថ គន្ត្វា អន្តោ អនុបវិសតីតិ វុត្តំ ហោតីតិ។ “ឱណិរក្ខោ នាម អាហដំ ភណ្ឌំ គោបេន្តោ”តិ (បារា. ១១៦) បាឡិយំ វុត្តោ មុហុត្តំ អត្តនិ ឋបិតស្ស បរភណ្ឌស្ស រក្ខកោ “ឱណិរក្ខោ”តិ វេទិតព្ពោ។ ឱណិំ រក្ខតីតិ ឱណិរក្ខោ, យោ បរេន អត្តនោ វសនដ្ឋានេ អាភតំ ភណ្ឌំ “ឥមំ តាវ ភណ្ឌំ មុហុត្តំ ឱលោកេថ, យាវាហំ ឥទំ នាម កិច្ចំ កត្វា អាគច្ឆាមី”តិ វុត្តោ រក្ខតិ, តស្សេតំ អធិវចនំ។

ទ្វិចតុពហុប្បទកថាវណ្ណនា។

១១៥. “បញ្ចហិ អាការេហិ អទិន្នំ អាទិយន្តស្ស អាបត្តិ បារាជិកស្សា”តិអាទិនា (បារា. ១៣១) នយេន បាឡិយំ អាគតានិ បញ្ចកានិ សង្គហេតុមាហ “បរេស”ន្តិអាទិ។ តត្ថ “បរេសំ សន្តកំ ឆត”ន្តិ ឥមិនា បរមនុស្សសន្តកតា, “បរេសន្តិ វិជានិត្វា”តិ ឥមិនា បរាយត្តភាវស្ស

ជាននំ, “គរុក”ន្តិ ឥមិនា បាទំ វា អតិរេកបាទំ វា អគ្ឃនកតា, “ថេយ្យចិត្តេនា”តិ ឥមិនា ថេយ្យចិត្តតា, “ឋានា ចាវេតី”តិ ឥមិនា បញ្ចវីសតិយា អវហារានំ អញ្ញតរស្ស សមង្គិតាតិ ឯវមេត្ថ បញ្ចង្គសង្គហោ វេទិតព្ពោ។

១៣៥។ ឯត្តាវតា តិសមាទិកាកចាទិវិនិច្ឆយំ សង្គហេត្វា ឥទានិ “អនាបត្តិ សសញ្ញិស្ស វិស្សាសគ្គាហេ តាវកាលិកេ បេតបរិគ្គហេ តិរច្ឆានគតបរិគ្គហេ បំសុកូលសញ្ញិស្សា”តិអាទិនា (បារា។ ១៣១) នយេន បាឡិយំ អាគតំ អនាបត្តិវារំ សង្គហេតុមាហ “អនាបត្តី”តិអាទិ។ តត្ថ សសញ្ញិស្សាតិ បរសន្តកម្បិ “សសន្តក”ន្តិ សកសញ្ញាយ គណ្ហន្តស្ស អនាបត្តីតិ អត្ថោ។ ឯវំ គហិតំ បន សាមិកេហិ ទិស្វា យាចិតេ អទេន្តស្ស ធុរនិក្ខេបេន បារាជិកំ។

តិរច្ឆានបរិគ្គហេតិ តិរច្ឆានេហិ បរិគ្គហិតវត្ថុម្ហិ សចេបិ ហិ នាគសុបណ្ណមាណវកមាណវិកាបិ មនុស្សវេសេន អាបណំ បសារេត្វា និសិន្នា ហោន្តិ, កិញ្ចិ ច ថេយ្យចិត្តេន តេសំ សន្តកំ គណ្ហាតិ, អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សីហព្យគ្ឃទីបិបភុតីហិ វាឡមិគេហិ គហិតគោចរំ បឋមំ មោចាបេន្តស្ស តំ មុញ្ចិត្វា អត្តនោបិ ហិំសនតោ ថោកំ ខាទិតេ វារេន្តស្ស ទោសោ នត្ថិ។ សេនាទីសុ តិរច្ឆានេសុ យេន កេនចិ គហិតំ គោចរំ មោចាបេតុំ វដ្ដតិ។ វុត្តញ្ហេតំ អដ្ឋកថាយំ “សេនាទយោបិ អាមិសំ គហេត្វា គច្ឆន្តេ បាតាបេត្វា គណ្ហិតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១)។ ឯវមេវ ធមនិឌេឌ្ឌុភកាទីហិ គហិតមណ្ឌូកាទយោ ជីវិតរក្ខណត្ថាយ មោចាបេតុំ វដ្ដតីតិ វេទិតព្ពំ។

តាវកាលិកគ្គាហេតិ “បដិទស្សាមី”តិ តាវកាលិកំ គណ្ហន្តស្ស។ ឯវំ គហិតំ បន សចេ ភណ្ឌសាមិកោ បុគ្គលោ វា គណោ វា “តុយ្ហេវ គណ្ហថា”តិ អនុជានេយ្យ, វដ្ដតិ។ នានុជានេយ្យ, ន គណ្ហេយ្យ, ទាតព្ពំ។ អទេន្តស្ស ធុរនិក្ខេបេន បារាជិកំ។ “សង្ឃសន្តកំ បន បដិទាតុមេវ វដ្ដតី”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។

វិស្សាសគ្គាហេតិ “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស វិស្សាសំ គហេតុំ, សន្ទិដ្ឋោ ច ហោតិ, សម្ភត្តោ ច, អាលបិតោ ច, ជីវតិ ច, គហិតេ ច អត្តមនោ ហោតី”តិ (មហាវ។ ៣៥៦) បាឡិយំ អាគតំ បញ្ចហង្គេហិ សមន្នាគតស្ស សន្តកំ វិស្សាសេន គណ្ហន្តស្ស គហណេ វិនិច្ឆយោ យថាវុត្តសុត្តវណ្ណនាយំ វេទិតព្ពោ។ យថាហ សមន្តបាសាទិកាយំ –

តត្ថ សន្ទិដ្ឋោតិ ទិដ្ឋមត្តកមិត្តោ។ សម្ភត្តោតិ ទឡ្ហមិត្តោ។ អាលបិតោតិ “មម សន្តកំ យំ ឥច្ឆសិ, តំ គណ្ហេយ្យាសិ, អាបុច្ឆិត្វា គហណេ ការណំ នត្ថី”តិ វុត្តោ។ ជីវតីតិ អនុដ្ឋានសេយ្យាយ សយិតោបិ យាវ ជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទំ ន បាបុណាតិ។ គហិតេ ច អត្តមនោតិ គហិតេ តុដ្ឋចិត្តោ ហោតិ, ឯវរូបស្ស សន្តកំ “គហិតេ មេ អត្តមនោ ភវិស្សតី”តិ ជានន្តេន គហេតុំ វដ្ដតិ។ អនវសេសបរិយាទានវសេន ចេតានិ បញ្ចង្គានិ វុត្តានិ, វិស្សាសគ្គាហោ បន តីហង្គេហិ រុហតិ – សន្ទិដ្ឋោ, ជីវតិ, គហិតេ អត្តមនោ, សម្ភត្តោ, ជីវតិ, គហិតេ អត្តមនោ, អាលបិតោ, ជីវតិ, គហិតេ អត្តមនោតិ។

យោ បន ជីវតិ, ន ច គហិតេ អត្តមនោ ហោតិ, តស្ស សន្តកំ វិស្សាសគ្គាហេន គហិតម្បិ បុន ទាតព្ពំ។ ទទមានេន ច មតកធនំ តាវ

ᨿᩮ ᨲᩔ ᨥᩁᩮ ᩍᩔᩁᩣ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ ᩅᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩔ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨮᨾᩴᨿᩮᩅ “ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨠᨲᩴ ᨲᨿᩣ ᨾᨾ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᩦᨽᩮᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨠᩩᨷᩥᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᩋᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣᩅ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᩋᨵᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨷᩩᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ “ᨾᨿᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ, ᨾᨿᩣ ᨷᨶ ᨲᩴ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨮᨷᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᨠᨲᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪒᪑)᪨

ᨷᩮᨲᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ ᨾᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᨴᩮᩅᩣ ᨧ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᩮᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩮᩈᩴ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩉᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ ᩋᩣᨷᨱᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩥᨻ᩠ᨻᨧᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᨧ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨲᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᨶᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩔ ᩅᩥᩁᩅᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨴᩮᩅᨷᩪᨩᨲ᩠ᨳᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᩈᩩ ᨾᨬ᩠ᨧᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩦᨶᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩣ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᨲᩣᨿ ᨠᩥᨾᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨧᩮ ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᩣᩉᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪒᪘᪨ ᨬᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᩅᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩋᩅᩈᩣᨶᩮ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨲᩴᨲᩴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᩏᨷᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᨮᨷᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

᪑᪓᪐᪨ ᨷᩁᩣᨩᩥᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨷᩁᩥᨾᩮᨿ᩠ᨿᨠᨷ᩠ᨷᨠᩮᩣᨭᩥᩈᨲᩈᩉᩔᩣᨷᨧᩥᨲᨷᩣᩁᨾᩥᨲᩣᩈᨾ᩠ᨽᩪᨲᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᨬ᩠ᨬᩣᨱᨷᨴᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩋᩣᩈᩅᨠ᩠ᨡᨿᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᩉ ᩅᩣᩈᨶᩣᨿ ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨨᩮᨴᨷ᩠ᨷᩉᩣᨶᩮᨶ ᨷᩁᩣᨩᩥᨲᩣ ᩁᩣᨣᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨶᩮᨠᨠᩥᩃᩮᩈᨾᩃᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᨷᩁᩣᨩᩥᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩣᨩᩥᨲᨠᩥᩃᩮᩈᩮᨶ᪨ ᨩᩥᨶᩮᨶ ᨿᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩔ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᩈᨾᩣᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᩈᩮᩈᩮᨶ ᩋᨲᩥᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨶᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᩅᨵᩣᩁᨱᩮ, ᨲᩮᨶ ᩋᩈᩮᩈᩮᨶ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨲᨳᩣᨣᨲᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨲ᩠ᨳᩈᩣᩁᩈᨶ᩠ᨴᩦᨷᨶᩥᨿᩣ

ᩅᩥᨶᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ

ᨴᩩᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

ᨲᨲᩥᨿᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

២៣១-២។ ឯវមតិសុខុមភយសមាកុលំ ទុតិយបារាជិកំ ទស្សេត្វា ឥទានិ តតិយបារាជិកំ ទស្សេន្តោ អាហ “មនុស្សជាតិ”ន្តិអាទិ។ តត្ថ មនុស្សជាតិន្តិ ជាយតីតិ ជាតិ, រូបារូបបដិសន្ធិ, មនុស្សេសុ ជាតិ យស្ស សោ មនុស្សជាតិ, មនុស្សជាតិកោ មនុស្សវិគ្គហោតិ វុត្តំ ហោតិ, តំ មនុស្សជាតិំ។

ឯត្ថ ច មនុស្សេសូតិ កុសលាកុសលមនស្ស ឧស្សន្នត្តា មនុស្សសង្ខាតេសុ សត្តេសុ។ “យំ មាតុកុច្ឆិស្មិំ បឋមំ ចិត្តំ ឧប្បន្ន”ន្តិ (បារា។ ១៧២) បទភាជនេ វុត្តនយេន មាតុកុច្ឆិស្មិំ បឋមំ ឧប្បជ្ជមានបដិសន្ធិចិត្តេន តំសម្បយុត្តវេទនាសញ្ញាសង្ខារសង្ខាតខន្ធត្តយេន តំសហជាតានិ –

“តិលតេលស្ស យថា ពិន្ទុ, សប្បិមណ្ឌោ អនាវិលោ;

ឯវំ វណ្ណប្បដិភាគំ, ‘កលល’ន្តិ បវុច្ចតី”តិ។ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។១៧២; វិភ។ អដ្ឋ។ ២៦) –

វុត្តានិ ជាតិឧណ្ណំសុមិស្សកតិលតេលេ វា សប្បិមណ្ឌេ វា ឱតារេត្វា ឧក្ខិបិត្វា វិធុនិតេ អគ្គេ លគ្គមានពិន្ទុប្បមាណកលលសង្ខាតានិ សភាវកានំ កាយភាវវត្ថុទសកវសេន តិំស រូបានិ ច អភាវកានំ កាយវត្ថុទសកវសេន វីសតិ រូបានិ វាតិ អយំ តាវ រូបបដិសន្ធិ នាម “ជាតី”តិ គហិតា។ “យស្សា”តិ នាមិកា អញ្ញបទេន “យាវ មរណកាលា ឯត្ថន្តរេ ឯសោ មនុស្សវិគ្គហោ នាមា”តិ (បារា។ ១៧២) បទភាជនេ វុត្តនយេន បឋមកលលតោ បដ្ឋាយ ឧតុចិត្តាហារកម្មបរិយត្តសន្តានសង្ខាតសន្តានោ គហិតោ។ នាមិកា មនុស្សវិគ្គហស្ស បដិសន្ធិតោ បដ្ឋាយ បារាជិកវត្ថុភាវំ ទស្សេតិ។

ជានន្តោតិ “សត្តោ អយ”ន្តិ ជានន្តោ។ ជីវិតា យោ វិយោជេតិ យោ កិញ្ចិ ជីវិតិន្ទ្រិយា វិយោជេយ្យ វោរោបេយ្យ, តស្ស ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបច្ឆិន្ទេយ្យ ឧបរោធេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តេនាហ បទភាជនេ “ជីវិតា វោរោបេយ្យាតិ ជីវិតិន្ទ្រិយំ ឧបច្ឆិន្ទតិ ឧបរោធេតី”តិ (បារា។ ១៧២)។

តស្មា ជីវិតិន្ទ្រិយំ រូបារូបវសេន ទុវិធំ ហោតិ។ តត្ថ អរូបជីវិតិន្ទ្រិយំ អវិគ្គហត្តា ឧបក្កមវិសយំ ន ហោតិ។ រូបជីវិតិន្ទ្រិយុបច្ឆេទេន បន តទាយត្តវុត្តិតាយ តំសមកាលមេវ ខណ្ឌិន្ទ្រិយមានតាយ ឯត្ថ សាមញ្ញេន ឧក្ខិបិត្វា គហេតព្វំ។ ន្ទេនា អតីតានាគតំ ន គហេតព្វំ តស្ស អវិជ្ជមានត្តា។ ឧបក្កមវិសយាភាវំ បន បច្ចុប្បន្នមេវ គហេតព្វំ។ តញ្ច ខណសន្តតិអទ្ធាវសេន តិវិធំ ហោតិ។

តត្ថ ឧប្បាទដ្ឋិតិភង្គវសេន ខណត្តយបរិយាបន្នោ ភាវោ ខណបច្ចុប្បន្នំ នាម។ តំ សរសភង្គត្តា សយំ ភិជ្ជមានំ ឧបក្កមសាធនីយំ វិនាសវត្ថុ ន ហោតិ។ អាតបេ ឋត្វា គព្ភំ បវិដ្ឋស្ស អន្ធការវិគមនត្តា បវិដ្ឋស្ស វិសភាគការាគមនសមុដ្ឋានេន សីតបត្តខណ្ឌត្តា រូបសន្តតិ សន្តតិបច្ចុប្បន្នំ នាម។ បដិសន្ធិចុតីនមន្តរាឡប្បវត្តិ ឯកភវបរិយាបន្នា អទ្ធាបច្ចុប្បន្នំ នាម។ តាសុ ទ្វីសុ

ᨻបក្កយសម្ភចេចា, ហ៊ចេសេត ᨻបន្ធិជ្ជយាត៌ ឌីចិហ៊ សត្តាតបរិហាតិបច្ចយកាចេតា សត្តហិអគ្គាបច្ចុប្បត្តន្តយំ យទាបទិន្ធិត្តកាលសេបញ្ចត្តា ᨻបក្កយចេសេត អត្តទារេយច តិរុទ្ធញ្ញាតិ, ពស្វា សត្តហិអគ្គាបច្ចុប្បត្តន្នបឌីចិហិត្រ្កិយត្ថា ហ៊តិទារេឆត តិរុទ្ធញ្ញាតអរុបឌីចិហិត្រ្កិយត្ថាតិ ᨻកយំ ៤ត្ត "ឌីចិតា"តិ កហិតត្តិ ចេចឌិតត្តា៍ ត្តាកេយេច សត្តាឃាហ បឆកាឌេត "សត្តហិ ចិតេការេបតី"តិ (បារា៍ ១លិ១)៍

ត្តាបិស្សាច បិលាតិបិតការេច អាបត្តិកាចេតា ៤ត្ត ឆត្វា អដ្ឋកចាយំ (បារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១លិ១)

បិលាបិលាតិបិតបិលាតិបិតីបិលាតិបិតប្បយោកាត៌ ចិការេកា ឆស្សិតេតា៍ ពត្ត បិរេលាតិ ចេចាហារតេតា សទេត្តា, បសេយត្តតេតា ᨻបន្ធិជ្ជយាត៌ ឌីចិហិត្រ្កិយំ, ហ៊ "ឌីចិតា"តិ ត្តាបិតា ចុត្តា៍ បិលាតិបិទេតា តាយ ចឆកចេចតា, សេោ ច "ចិសោឌេយ"តិ ត្តាបិតា សត្តស្សិតេតា៍ បិលាតិបិតី តាយ បុក្កលេលិ, សេោ ច "សោ"តិ ត្តាបិតា សត្តស្សិតេតា៍ បិលាតិបិតប្បយោកា បត –

"ចុត្តា បិលាតិបិតស្ស;

បយោកា ៧ យហេសិតា"តិ –

អាឌិតា តេយត ត្តាចេឆ ចក្កយាតចិកាកត្តា ចក្កយាតេយតេច ឆដ្ឋតេត្តា៍

អស្ស សត្ត តិក្កិបេឃ្យ ចាតិ សោឌតា៍ អស្សាតិ យតុស្សឌាតិកស្ស៍ "ហត្តបិសេ"តិ បិឆសេសេោ៍ ហត្តបិសេោ តាយ សឹមេបិតិ៍ អស្សាតិ សឹបសម្ពន្ធេ សាបិចចត៌៍ សត្តិ ៤ត្ត ឌីចិតចិហិ សត្តបកេលាការេចត សម្ពា ឆាទាចត្តអសិអាឌិ ច ឆាទារហិតយដ្ឋិកិត្តិចាលលក្កញ្ញអាឌិ ច ᨻបលក្ខលចេសេត កេហតត្តា៍ សេតិ ហិសតីតិ សត្ត៍ តេតេតចាហ បឆកាឌេត "អសិ ចា សត្តិ ចា កិត្តិចាលំ ចា លក្កញ្ញំ ចា បិសេោលំ ចា សត្ត ចា ចិសំ ចា ទេដ្ឋុ ចា"តិ៍ ត្តាឆាចុត្ត កេបិលិកាលុទិកាឌិ សេមុត្ត "សត្ត ចា"តិ ត្តាបិតា សដ្ឋហិត៌៍ តិក្កិបេឃ្យាតិ យចា កេកាកេហត្ត លកតិ, តចា ᨻបតិក្កិបេឃ្យ, អត្តចេឆាយ ត្តាន្ធិតក្កលេ យចា កល្យាតិ, តចា សឹមេប តេតេតច ចិទេត្តត ឆេបេឃ្យាតិ ចុត្ត ហោតិ៍ ត្តាបិតា ចាចេប្បយោកា សត្តស្សិតេតា៍

យទេលេ ក្យាលំ ចា ចេឆេឃ្យាតិ សោឌតា, យទេលត្តាយ យទេលេ ក្យាលំ ចេឆ្លិតីតិ អេត្តា៍ "ឌីចិតេ អាឌីតចំ ឆេស្សតិ, យទេលេ ក្យាលំ កលតី"តិ (បារា៍ ១លិ១) បឆកាឌេត ចុត្តត្តា "កិ ត្យូស្សិតា បិបេកាត ឌុឌ្ឌីចិតេត, សោ ត្វ ត លកសិ បលិតេកាឌតាតិ ក្សជ្ជិត្យ"យិទ្ធាឌិតា តេយត យទេលត្តាយ ឌីចិតេ អចល្លិ ចឆេត្តា ច "ត្វ តេលាសិ ᨻបិសក កតកល្យាណេលា អកតបិសេបិ, យហ៊ តេ ឌីចិតា សេសេយ្យា, ត្តាតេតា ត្វ កាលកេតា ចិចិឆចិហក្កយចិក្កឌិតេ បសេសុទិក្យសុយក្នុសិតតុចេទិចិតេ បសេទិកេលញ្ញត្តាតាតិកាសិតចិលបិតសុទេឃចតិកាលចិចទិតេ ចេទេតត្តេត អច្ឆរាសេដ្ឋបរិចាទិតេតា ចិចេទិស្សសី"តិអាឌិតា តេយត យទេលត្តាយ យទេលាតិសំសំ ឆេស្សេត្តា ច "យទេលេ ក្យាលំ ចេឆេឃ្យ"ត្តាចេច្ចេច ចុច្ចតិ៍

មរណូបាយំ ទេសេយ្យាតិ យោជនា។ មរណាធិប្បាយេនេវ “សត្ថំ វា អាហរ, វិសំ វា ខាទ, រជ្ជុយា វា ឧព្ពន្ធិត្វា កាលង្ករោហី”តិ បទភាជនេ វុត្តសត្ថហរណានិ ច អវុត្តម្បិ សោព្ភនរកបបាតាទីសុ បបតនត្ថាតិ ឯវមាទិកំ មរណូបាយំ អាចិក្ខេយ្យ។ “ហោតិ អយម្បី”តិ បទច្ឆេទោ, អបីតិ បុព្ពេ វុត្តត្តយំ សមុច្ចិនោតិ។ ឆេកា កិត្តិសិលិ វិយ អសន្ធេយ្យាវេសោ នាសេយ្យាតិ ខ្ទិឆា កិត្តិបិសារណោ វិយ ភកចេតា បដិបត្តិបដិវេធសាសនត្ថេយេន សោ បច្ចុប្បន្នេ អត្តភាវេ សន្ធាតុមសក្កុណេយ្យាវាតិ នាសេត្វាតិ អត្ថោ។

១៣២· ឆាទនាទិយោតិ អាទិ-សទ្ទេន ចិន្តាមយិទ្ធិមយបយោគទ្វយំ សង្គហិតំ។

១៣៣· តត្ថាតិ តេសុ ទ្វីសុ បយោគេសុ។ សកោ ហត្ថោ សហត្ថោ, តេន និព្ពត្តោ សាហត្ថិកោ, បយោគោ។ ឯត្ថ ហត្ថគ្គហណំ ឧបលក្ខណំ, តស្មា ហត្ថាទិនា អត្តនោ អង្គបច្ចង្គេន និប្ផាទិតោ វធប្បយោគោ សាហត្ថិកោតិ វេទិតព្វោ។

១៣៤· “ត្វំ តំ ឯវំ បហរិត្វា មារេហី”តិ កិច្ចតោ បរស្ស យំ អាណាបនំ, អយមាណត្តិកោ នយោតិ យោជនា។ អាណត្តិកោ នយោតិ អាណត្តិយេវ អាណត្តិកោ។ ឯតិ បវត្តតីតិ នយោ, បយោគស្សេតំ នាមំ។

១៣៥· ទ្វារត្តិ ទ្វារំ។ កាយេន បដិពទ្ធោតិ ឯត្ថ កាយេកទេសោ ហត្ថាទិ កាយោ អវយវេ សមុទាយោបចារេន “កាយោ ឧទ្ធោ”តិ យថា។ កាយបដិពទ្ធំ វាបិទិកំ បដិពទ្ធំ នាម បុព្វបទលោបេន “ទេវទត្តោ ទត្តោ”តិ យថា។ វា-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ, កាយេន វា កាយបដិពទ្ធេន វាតិ វុត្តំ ហោតិ, “ឧសុអាទិនិបាតន”ន្តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ វិសាណំ វិសំ, បយោគោតិ អត្ថោ។

១៣៦· អសញ្ចារិមុបករណេនាតិ អសញ្ចារិមេន និច្ចលេន ឧបករណេន។ ឱបាតន្តិ ឱតរន្តិ ឯត្ថាតិ ឱបាតោ, សោ អាទិ យេសំ អបស្សេនវិសមត្ថន្ធនិវិសាណាទីនំ តេ ឱបាតាទយោ, តេសំ វិធានំ ឱបាតាទិវិធានំ, ឱបាតខណនាទិកិរិយា។

១៣៧· វិជ្ជាយាតិ អាថព្វណវេទាគតមន្តសង្ខាតវិជ្ជាយ។ ជប្បន្តិ យថា បទោ ន សុណាតិ, តថា បុនប្បុនំ វចនំ។

១៣៨· មារណេ សមត្ថា យា កម្មវិបាកជា ឥទ្ធិ, អយំ ឥទ្ធិមយោ បយោគោ នាមាតិ សម្ពន្ធិតព្វាតិ យោជនា។ កម្មវិបាកេ ជាតា កម្មវិបាកជា, ឥទ្ធិ, យា “នាគានំ នាគិទ្ធិ សុបណ្ណានំ សុបណ្ណិទ្ធិ យក្ខានំ យក្ខិទ្ធី”តិអាទិនា (បារា· អដ្ឋ· ២·១៦២) ពហុធា អដ្ឋកថាយំ វុត្តា។ តត្ថ ទិដ្ឋទដ្ឋផុដ្ឋវិសានំ នាគានំ ទិស្វា, ឌំសិត្វា, ផុសិត្វា ច បរូបឃាតករណេ នាគិទ្ធិ វេទិតព្វា។ ឯវំ សេសានម្បិ ឥទ្ធិ វេទិតព្វា។ ឥទ្ធិមយោ, ភាវនាមយោ ឥទ្ធិប្បយោគោ បនេត្ថ ន គហេតព្វោ។ វុត្តញ្ហិ អដ្ឋកថាយំ –

“កេចិ បន ភាវនាមយិទ្ធិយាបិ បរូបឃាតករណំ វទន្តិ។ សហ បរូបឃាតករណេន ច អាទិត្តឃរូបរិ ឧទកឃដស្ស ខេបនំ វិយ ឥទ្ធិវិនាសញ្ច ឥច្ឆន្តិ, តំ តេសំ ឥច្ឆាមត្តមេវ។ កស្មា? យស្មា តំ កុសលវេទនាចិត្តក្ខណិកបរិវត្តិកាទីហិ ន សមេតិ។ កថំ? អយញ្ហិ

ກາຈກາຍວິຍ຺ຍ ກາຍ ຈຕຸຕ຺ຖາຍາ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ກຸສລາ ໂຈຈ ອພ຺ຍາກຕາ ຈ, ປິຫາຕິປິໂຕ ອກຸສໂລ· ໂຈຄຕາຈິຕ຺ເຕນ ອຣູປຍຸວຍຍຸຍຸຕ຺ຕາ, ປິຫາຕິປິໂຕ ຣູປຍຸຍຸເຕ຺ຕາ· ຈິຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ອຈິຕ຺ຕອຈິຈາຣາ, ປິຫາຕິປິໂຕ ສຈິຕ຺ຕສຈິຈາເຣາ· ປຣິຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ຍຫ຺ຄຕາ, ປິຫາຕິປິໂຕ ປຣິເຕ຺ຕາເຍຈາ”ຕິ (ປາຣາ· ອຏ຺ຐ· ໑·໑໕໑)·

໑໕໐· ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ລຖີ຺ເຈສຸ ປໂຍເຄສຸ· ຄເຈ຺ເຈສາປີຕິ ຄ຺ເຈສຕິ ຄເຈ຺ເຈສາ, ຕັສຫິເຕາ ປໂຍໂຄປິ ຄເຈ຺ເຈສາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ “ກຸເສ຺ຕ ປເຈເສຫີ”ຕິ ຍຖາ· ໑ຈໍ ຈຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ຈ ອຕຸເຈ຺ເສາຕິ ຕຖ຺ຖິປຣິຕຈຈຕເຍຈ ຖາປຄຕ຺ຕິ ເຈຊິຕ຺ຖ· ໑ຕ຺ຕ ໑ເກເກາ ຄເຈ຺ເສາປີ ອຕຸເຈ຺ເສາປີ ໂຫຕີຕິ ເຕສຍໍ ເກເຊາ ປຕ ຣຸຈິເຊາ ໂຫຕີຕິ ປຣິຊີປິເຕາຕິ ໂຍາຂຕາ· ຖຸເຍສຸ ລສຸ ປໂຍາເຄສ຺ຈ ໑ເກກເສ຺ຍຈ ຄ຺ເຈສ຺ຍາຕ຺ຸເຈສ຺ຍກິຣິຍຍາຕຕາຍ ຣຸຈິຊກາຈເຕາ ເຕສໍ ຖ຺ຕາຄສຈິເຊາ ເກເຊາ ປຄກາຂເຕ ຈ ອຏ຺ຐກຈາຍ ຈ ຊີປິເຕາ, ຕຕ຺ຕ ຈິຕິຖ຺ຖຍປິຊາຕິ ຄສ຺ຍຍິສ຺ຍາຍີຕິ ອຊິປ຺ປາເຍາ·

໑໕໑· ພຫ຺ສຸປີຕິ ຍຕຸເສ຺ຍສຸ ພຫ຺ສຸປີ· ເຕຕ ກເຍຸຕາຕິ ປທາຣຊາຕສຕ຺ຕາເຕຕ ກເຍຸຕ· ພຕ຺ຖີຕິ ອປີຍໍ ເຕຕໍ ກຍຸປິເສຕ ກຍຸຕ຺ຕ຺ຕໍ ຕິຈາເຣຕ຺ຕາ ພຕ຺ຖີຕິ ອເຕ຺ຕາ·

໑໕໒· ປທາເຣປີຕິ ປທເຣເຫປີ· ເຂຫິເຕາຕິ ຍຕຸສ຺ຍຈິຕ຺ຕຫສ຺ຍ· ຕສ຺ຍາຕິ ປທຂສ຺ຍ·

໑໕໓· ປທຂຍເຕ຺ຕ ຈາຕິ ປທຂຕ຺ຕເຫ ຈາ· ປຖ຺ຖາຕິ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກາລຕ຺ຕເຣ ຈາ· ຄ຺ກຍຈາປີ ຈ ຍເຕຕິ ຖ຺ຖິຕ຺ຕໍ ອາກາຣາຕຍຕ຺ຕຕເຣຕ ຍເຕປີ· ຫຕ຺ຕາ ຈສເກາ· ປທຂຍຕ຺ຕສິຕ຺ຕິ ຕສິ ຍເຣຫາເຣທປທາເຣສ຺ຍ ລຄ຺ຄຕ຺ເຕເຫຍຈ, ຍເຣຫເຕາ ປຸຕ຺ຕກາເຣເກເຍຈາຕິ ຍຕ຺ຕສເຄ຺ຄຕ ຊີເປຕິ· ຍເຣຫຕ຺ຕາຍ ຈ ອຕ຺ຕຕ຺ຕາຍ ຈ ຊິເຕ຺ຖສຸ ອເຕເກສຸ ປທາເຣສຸ ຍເຣຫຕ຺ຕາຍ ຊິຕ຺ຖປ຺ປທາເຣເຣຕຈ ຍຂາ ກຂາຊິ ຍຣິສ຺ຍຕິ, ປທາຣຊາຕຄ຺ຄຕ຺ເຕເຫຍຈ ປິຣາຊິກໍ ໂຫຕິ· ອຍເຣຫາຊິປ຺ປາເຍຕ ຊິຕ຺ຖປ຺ປທາຣພເລຕ ເຈ ຍເຣສ຺ຍ, ຕ ໂຫຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີຕິ·

໑໕໔· ເຄ຺ຄ ປໂຍາຄາຕິ ຄ຺ເຈສ຺ຍາຕ຺ຸເຈສ຺ຍກິຣິຍາເກຄກິຕ຺ຖາ ສາຫຕ຺ຕິກາຫຕ຺ຕິກາ ເຄ຺ຄ ປໂຍາຄາ·

໑໕໕· ກເຣຫສ຺ຍາຕິ ກິຣິຍາຍ· ຈິເສເສາຕິ ກາກຕ຺ຕໍ· ອາຫຕ຺ຕິຕິຍາຍກາຕິ ອາຫຕ຺ຕິ ຕິຍາເຍຕ຺ຕິ ຈຈຕ຺ຕາເປຕ຺ຕິຕິ ອາຫຕ຺ຕິຕິຍາຍກາ·

໑໕໖· ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ອາຫຕ຺ຕິຕິຍາຍເກສຸ ລສຸ ອາກາເຣສຸ· ໂຍາຕ຺ຕກາຊິ ຈາຕິ ອາຊິ-ສເຄ຺ຄຕ ຈາຈຣິຍຍຕ຺ຄລິຕ຺ຖຸຕ຺ຖາຊິອຈຕ຺ຖາຈິເສເສາ ສຄ຺ຄຫິເຕາ·

໑໕໗· ຍໍ ຍາຕິກາຍ ຕິຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕໍ, ຕໍ ກຕຍໍ?· ສຕ຺ຕຍາເຣຫຕ຺ຕິ ສເຕ຺ຕ ຍາເຣຕ຺ຕິ ໑ເຕຕາຕິ ສຕ຺ຕຍາເຣຫໍ, ອສິອາຊິຈເຊາປກເຣຫໍ·

១៥៦. ចិន្ញត្តិ ក្ខុអាទីហិ ចិន្ញត្តំ. ភេទន្តិ កកចាទីហិ ឆិន្នាការំ. ឆេទន្តិ ពក្កាទីហិ ឆិន្នាការំ. តាឡិតន្តិ មុគ្គរាទីហិ អាឃាតិតំ. ឧចយាទិចិសេសាតិ ឧចយាទិប្បការភេទា. អនេកោតិ ពាហុកោ ភេទោ. ការណស្ស ចិសេសា កិរិយាចិសេសាតិ អត្ថោ.

១៥៨-៩០. “បុរតោ បហរិត្វាន យាវទេហី”តិ ឯវំ ការិតោ អាណាបានេន, តេន អាណាទត្តេន បច្ឆតោ...បេ... យាវិតេតិ ឃោសតោ. ចត្តាលត្តិ ចិសេន្ទតាតិ ឧត្ត “ឃំ ‘យាវទេហី’តិ...បេ... តតោ”តិ ចត្តុចិសេន្នតោ ទស្សិតោ. “បុរតោ...បេ... យាវិតេ”តិ អាណត្តិចិសេន្នតោ ទស្សិតោ. មូលដ្ឋាតិ អាណាបនោ. មូលត្តិ ហិ បុព្ពកិរិយាត្ថូបំ អាណាបនំ, តត្ថ ឋិតោតិ មូលដ្ឋោ.

១៩១. ពាហិតា ចិសេន្នេត អាណាបកស្ស អតាបត្តិ ទស្សេត្វា សេន្នេត អចិរានិតេ វុកិត្តយ្យិ បរិរានិកំ ទស្សេតុយាហ “ចត្ថុ”ត្តិអាទិំ. តំ ចត្ថុ អចិន្ទិត្វា យាវិតេ វុកឃេរំ...បេ... វុជីវិតោ, ឃឆាណត្តិ ច យាវិតេ...បេ... វុជីវិតោតិ ឃោសតោ. យាវិតេ ចត្ថុសិត្តិ សាយត្តិយា លត្ថតិ. វុកឃេរត្តិ អាណាបកអាណត្តាតំ. ឃឆាកាលត្តិ អាណាបកស្ស អាណត្តិក្ខណំ, អាណត្តស្ស យាវណក្ខណច្ចា អតតិក្កមិត្វា. ពាត្ថតំ ពាតេត្វា, កម្មុតា ពាតេត្វា កម្មុពាតេត្វា. អថ ចា ពាញ្ញតិ ឧតេតាតិ ពាតេត្វា, កម្មុនេវ ពាតេត្វា កម្មុពាតេត្វា.

១៩៣. ចិសេន្នតោ ភាតិ ចិសេន្នតោ ភត្តិ, ឋិត្តយ្យិ ឃឆាកាលបរិច្ឆេទំ កម្មុពាតេត្វាឃេចាតិ អត្ថោ.

១៩៥. សព្ពសោតិ សព្ពាសុ កាលភេទេសុ, សព្ពសោ វេចិតព្ពាតិ ចា សព្ពត្ថោ. សព្ពសោតិ សព្ពប្បការេភ. ចិកាចិភាតិ បល្លិតេភ. សោ ហិ អត្ថំ ចិការេចតីតិ តថា វុត្តោ.

១៩៩-៥៨-៥៦. “ពាយំ កាយេ ឋិត”ត្តិ ពាទំ តំ សព្ពាភិតំ វុត្តំ, ន យាវណក្ខណដ្ឋាភតិឃយត្ថាឃាតិ “ឃត្ថ កត្ថចិ ឋិត”ត្តិ ចត្វាបិ “ភត្តិ តស្ស ចិសេន្នតោ”តិ អាហ. តស្សាតិ អាណាបកស្ស. “តត្ថា”តិ ចា បរិឡោ, តស្សំ អាណត្តិឃត្តិ អត្ថោ. “កាយេឃេច ឋិតំ ចេចរិ យាវទេហី”តិ សាចសារណំ អាណត្តោ ចេភ ចេ ឋិតំ យាវេតិ ចា “ចេភឃេច ឋិតំ ចេចរិ យាវទេហី”តិ សាចសារណំ វុត្តោ កាយេ ឋិតំ ចេ យាវេតិ ចាតិ ឃោសតោ. “កិក្ខុតា សាចសារណ”ត្តិ ច បេពត្ថកេសុ លិលត្តិ, តំ អក្កេហត្វា “ចេភ ចាសាចសារណ”ត្តិ បរិឡោឃេច កហេតព្ពោ. ចិកតោ សេន្នតោ អាណត្តិតិឃាឃេយា ឧត្តាតិ ចិសេន្នតោ.

១៩៨. សព្ពភេឃស្សតិ កាយចតអក្កណកោហាទីសុ សព្ពេសុ ផាភេសុ. ភេភតាតិ ភាភត្តតោ.

១៩៩០. “សេត្តភ បភ យាវទេហី”តិ ឃេភ កោភចិ ឃោ អាណត្តោ, តេភ ឃេភ កោភចិ សេត្តភ យាវិតេ ចិសេន្នតោ ភត្តិតិ ឃោសតោ.

១៩៩១-១. ពាយិភា ចាសិភា ហីតិ ឧត្ត ហីតិ បផប្វូរណោ. “ពាយិភា អសិភា យាវឃេរ្យា”តិ វុត្តោ អញ្ញោភ អសិភា យាវេតិ ចា “តំ ពាយស្ស អសិស្ស ឧតាឃ សារាឃ យាវឃ” ពាតិ វុត្តោ តំ ចេចរិ សេច ពាតរាឃ សារាឃ យាវេតិ ចា ឆទ្ភា យាវេតិ ចា ត្យេល្ហភ យាវេតិ ចា,

តថា យាវិទេ ចិរសក្កតោរយច ហោតីតិ ឃោសតា។ ឆរុតាតិ លក្កយុដ្ឋិតា។ ឆុរល្អតាតិ លក្កឆុរល្អតា។ “ចិរសក្កតោថា”តិ

សក្កតចិរាតឆតេច បិរាឌិកំ ត ហោតីតិ ឥស្សតបឥយតំ។

១៤៦៖ សគ្គាចុឆកខាតិស្សតិ ឌ្គឆាចុត្តករបិលិកាលុរិកាឌិសគ្គបហរលាសាយគ្គោស្សុ៖ ចិរេសសតោតិ រកឥតោ។

១៤៣៖ បទរតាតិ កិក្កុតា។ សោតិ អាលាកេត្វា។ តិសិត្តំ តំ យាទេវតិ, ចិរសក្កតោ ត ចិឌ្ឍីតិ “កន្ធត្ថយេច យាទេវហិ”តិ សាចឆារលំ អចុត្តត្វា “តិសិត្តាបិ សោរយចា”តិ តំ យាទេវត្តស្ស ចិរសក្កតោ ត ហោតិ, អចឆារលំ អត្ថទេត កឆតំ តំ សឌ្ឍាតារបតុំ ចុច្ចតីតិ ឌ្គរិឃាបឆតិឃាយកំ ត ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១៤៥-៩៖ អសតិ សាចឆារលោ ចិរសក្កតាកាចំ ឥស្សេត្វា ឌ្គកាតិ សាចឆារលោ ឌ្គរិឃាបឆត្តទេរស្សុ ចិរសក្កតំ ឥស្សេតុំយាហ “តិសិត្តំរយចា”តិអាឌិ។ “តិសិត្តំរយច យាទេវហិ”តិ ចុទេត្វា កន្ធត្ថំ យាទេវតិ, ចិរសក្កតត្តិ ខាតតគ្គា៖ “កន្ធត្ថំរយច យាទេវហិ”តិ ចុទេត្វា តិសិត្តំ យាទេវតិ, ចិរសក្កតត្តិ ខាតតគ្គត្តិ ឃោសតា។ ឌ្គយរយច ឃោសតាក្កយំ សគ្គាឃាហ “យឆាក្កយ”ត្តិ។

១៤៤៖ ចិឌ្ឍិត្វាតិ សទាឌីហិ ចិឌ្ឍិត្វា។

១៤៤៖ លិត្តិត្វាតិ អសិអាឌីហិ លិត្តិត្វា។ បុត សោតិ បឃោរកា។

១៤៨៖ ករលោស្សតិ ចិឌ្ឍតាឌិកិរិឃាចិរេសសស្សុ។

១៥០-១៖ ឧត្តាចតា អាលាត្តិតិឃាយកតិទ្ទេសំ ឥស្សេត្វា ឌ្គកាតិ ឌឹឈាឌិលិក្កចរេសតាបិ សម្មចត្តំ ចិរសក្កតំ ឥស្សេតុំយាហ “ឌឹឈ”ត្តិអាឌិ។ “ឌឹឈ...បេ... ធ្វល់ យាទេវហីតិ អតិឃរេត្វា អាលាទេបតី”តិ (បារា៖ អដ្ឋ៖ ១៖ ០៤៣) អដ្ឋកឆាចចតតោ ឧច-កាទំ ចិតា “ឌឹឈ យាទេវហី”តិ អតិឃរេត្វា ពោតធិ ឃោ អាលាទេត្វា ហោតិ, សោបិ អាលាទេត្វា ឃំ កិត្តិ តាឌិសំ សទេច យាទេវតិ, តត្តិ តត្ត ចិរសក្កតោ, ក្ខិត្តយុំ បរាឌោឃាតិ ឃោសតា។ ឧចំ “រស្ស”ត្តិអាឌិសគ្គបទេហិបិ បទេក្ខំ ឃោសតា កាតគ្គា។ អតិឃរេត្វាតិ ចិរសក្កតាកាចស្ស ហេតុឥស្សតំ។ ឧចកាទោរា ចាក្យាលក្កាទោរា។ តត្វាតិ អាលាត្តិកប្បោឃាលោ។ “ក្ខិត្តយុំ បរាឌោឃា”តិ ចុត្តត្វា អាលាបកំ ចិតា អគ្គា ឃឆាចុត្តក្កលំ យតុស្សចិក្កហំ “ឃំ កិត្តិ តាឌិស”ត្តិ ឌ្គយិតា ឥស្សតំ។

សទេច អាលាបកោ អាលាទេបត្វា អត្តាតរយេច យាទេវតិ, អាលាបកោ ក្ខក្កដំ អាបឌ្ឍិត្វា យទតិ, អាលាត្តស្ស បិរាឌិកំ៖ អាលាបកោត អត្តាតយុឌ្ឋិស្ស អាលាត្តិឃា កតាឃ អាលាទេត្វា អឌាតិត្វា តាឌិសំ អគ្គា យាទេវតិ, ឌ្គកាសស្ស អតិឃយិតត្វា អាលាបកោ យុច្ចតិ, ឌ្គតទោរា កយុតា ពឌ្ឍាតំ៖ ឃឌិ “អយុកស្មិំ រត្តិដ្ឋាទេត ចា ឌិចាដ្ឋាទេត ចា តិសិត្តំ ឲ្យាឌិសំ យាទេវហី”តិ ឌ្គកាសំ តិឃរេត្វា អាលាទេបតិ, តត្ត

ᩋᩣᩃᩣᨷᨠᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩣᩅᨲᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᨿᩣᩅᨲᩮ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩮᩈ᩠ᩈᨧ ᨠᨻ᩠ᨻᩣᨲᩮᨯ᩠ᨰᩣ᪨ ᩋᩣᩃᩣᨷᨠᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨽᩮᨿᨧ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᩋᩣᩃᩣᩁᩮᨷᨲᩥ, ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩮᩁᩣ ᨧ ᨲᩮᨿᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩥ, ᩋᩣᩃᩣᨷᨠᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᩣᩃᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨯᩣᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨧᩣ ᨿᩣᩅᨲᩥ, ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨾᩪᩃᨭ᩠ᨮᩣ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨽᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᨧᨲ᩠ᨳᩩᨿᩥ᩼ᩋᩣᨽᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩮᨽ ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪕᪗᪨ ᨿᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨧᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨠᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᩈᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨷᩥᨶᩣᨠᩮᨿᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨽᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩁᩣᨠᨷᩩᩁᩃᨲ᩠ᩅᨿᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᨷᨴᩮᩈᩉᩥ ᩈᩉ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᨷᩥᨶᩣᨲᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ “ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩔᨧ ᨩᩦᩅᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩮᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᨶᩥᩔᩦᨲᩥ᪨ “ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᨴᩣᨷᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩁᩣ”ᨲᩥ ᨾᩥᩔᨠᩮᨶᩮᩉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩔ ‘ᨩᩦᩅᩥᨲ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ –

“ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ;

ᨿᩮᩣ ᨧᩮ ᩃᨽᨲᩥᨧᩣᩁᨠᩴ;

ᩃᨽᩮᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨲᨳᩣ ᨲᩔ;

ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ –

ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩁᨲᩮᩁᩣ᪨ ᨯᩣᨲᨷᨧ᩠ᨨᩥ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨷᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᨠᩣᩃᨠᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪑᪕᪘᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨧᩣᩁᩮ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᨲᩥᨲᩔ ᨿᨲ᩠ᨳᩔᨧᩥᨠ᩠ᨠᩉᩔ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩔᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮ ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᨷᩥ ᩃᨽᨲᩮᩣ, ᨲᩔ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣ ᨧᩮ ᨿᩁᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨲᩮ ᨲᩔ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨠᨧᨲᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪕᪙᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᩈᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩔ ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᨷᩥ ᩃᨽᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᩈ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩔᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᩥᩈᩮᩈᨶᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩔᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨩᩦᩅᩥᨲᨷᩥᩈᩮᩈᨶᩴ ᩅᩣ, “ᩋᨲ᩠ᨳᩥᩔᨠᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ “ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᩈᩴ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪑᪗᪘; ᩋ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪓᪨᪑᪓; ᪑᪐᪨᪑᪓; ᨡᩩ᪨ᨷᩤ᪨ ᪘᪐; ᨶᩮᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᪑᪑᪐) ᩅᩥᨿ ᨩ-ᨠᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩋ-ᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨿ-ᨠᩣᩁᩣᨣᨾᩮᩣ ᨧ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩥᩔᨠᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᩣ ᩃᨽᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪖᪐᪨ “ᩑᨠᩴ ᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨿᩁᨲᩩ”ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩥᩔᨠᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩃᨽᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ, ᩋᩔ ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩣ

ເທາສາ ເຫານ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ. "ເຍາ ເກາຈີ"ຕິ ວຸມິຕາ ອຕ຺ຖເຕາ ມາຕາປິຕເຣາ ຈ ສງ຺ຄຫິຕາ. ເທາສາຕິ ກມຸຕ຺ຖເທາສາ, ປາຣາຊິກໍ ປນ ເອກເມຈ. ອສ຺ສາຕິ ເຍນ ອເນາຕິສ຺ສ ອຸປເຣາຕາ ນເຕາ, ຕສ຺ສ.

໑໕໙. ອານນ຺ຕຣິຍຈຕຸສ຺ມິໍ ມເຕຕິ ປິເທເສເຍາ, "ຕຕ຺ຖ ປຕິຕ຺ວາ"ຕິ ອຘິກາເຣາ, ອຣຫເນ຺ຕ, ມາຕຣິ, ປິຕຣິ ຈ ຕສ຺ມິໍ ປຕິຕ຺ວາ ມເຕ ກາລກເຕຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອານນ຺ຕຣິຍກນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສກເຕ຺ຕ, ກຸນ຺ທິເຕ , ສຍ຺ຍາມໍ ຈາ ກ-ປຈ຺ຈເຍາ ເຄເທ຺ຕາ. "ຕຖາ"ຕິ ວຸມິຕາ "ອານນ຺ຕຣິຍຈຕຸສ຺ມິໍ"ນ຺ຕິ ວຸມສ຺ມິໍ ສມາສປເທ ອຈມຈກ຺ຕມ຺ປິ "ຈຕຸສ຺ມິໍ"ນ຺ຕິ ວຸເຄຍ຺ຍ "ຕຕ຺ຖ ປຕິຕ຺ວາ ມເຕ"ຕິ ວຸເຄຍ຺ຍ ອາກຕ຺ຕິ. ທຸລ຺ລຍ຺ຍາຊີນໍ ຈຕຸສ຺ມິໍ ຕຕ຺ຖ ປຕິຕ຺ວາ ມເຕ ທຸລ຺ລຍ຺ຍາເຄເຍາ ເຫານ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ. ຕສ຺ມິໍ ອາຈາເຣ ປຕິຕ຺ວາ ຍກ຺ກາຊີສຸ ມເຕສຸ, ປາຣາຊິກຈຕຸເນາ ທຸກ຺ກຸຕ຺ຕິຍຍ຺ຍາ ທຸລ຺ລຍ຺ຍໍ, ມນຸສ຺ສຈິກ຺ເຫ ມເຕ ປາຣາຊິກໍ, ຕິຣຈ຺ຈາເນ ມເຕ ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ທຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ.

໑໕໗. ປິລາຕິປິຕາ ເຣ຺ວຕິ ຮຶຕ຺ຕໍ ມຕຕ຺ວາ ເຣ຺ວ ປິລາຕິປິຕາ, ເອເກນ ປາຣາຊິກໍ, ວຸຕເຣນ ກມຸຕ຺ຖເຣເຍຈ. ເອເກາເຣຈເກກສໍເສນຕິ ມາຕຸ ຈາ ຄາຣກສ຺ສ ຈາ ມເຣເລາ ເອເກາ ປິລາຕິປິເຕາຈ.

໑໕໕. ເຈາເຣຫິ ອນຸຕເທ຺ຖາ ເອຕ຺ຖ ອາຈາເຣ ປຕິຕ຺ວາ ມຣິສ຺ສຕິ ເຈ, ອຸປິຕລລາກເສ຺ສຈ ປາຣາຊິກໍ ເຫາຕິ ກິຣາຕິ ເຍາຊນາ. ກິຣາຕິ ອນຸສ຺ສເຈນ ອນຸຊິສ຺ສຈກໍ.

໑໕໘-໘໐. ເຈຣິເນາ ກິລ຺ລເຕາ ອເຍ຺ຍາ ເຈຣິປຸກ຺ກລີ. ຕເຕ຺ວ ຕສ຺ມິໍ ອຸປິເຕ ສເຈ ມນຸສ຺ສໍ ປິເຕຕ຺ວາ ມາເຣນ຺ຕິ, ຕຖາ ເຈຣິເນາ ຕເຕ຺ວ ສຍເມຈ ປຕິຕໍ ມນຸສ຺ສໍ ທາຫິ ນີຫຣິຕ຺ວາ ສເຈ ມາເຣນ຺ຕິ, ຕເຕ຺ວ ອຸປປິຕິກາ ມນຸສ຺ສາ ອຸປິເຕ ນິຍ຺ຍຕິ຺ຕິຕ຺ວາ ຕເຕາ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ອສເກ຺ການ຺ຕາ ມຕາ ເຈ ສິຍໍ, ສຍ຺ຍຕ຺ວ ຈ ຍຖາວຸຕ຺ຕສຍ຺ຍຈາເຣສຸ ອຸປິຕລລາກເສ຺ສຈ ປຣາເຊເຍາຕິ ເຍາຊນາ. ນິຍ຺ຍຕິ຺ຕິຕ຺ວາ ຫີຕິ ເອເຕ຺ວ ຫີຕິ ປຄປຸຣເລາ. ຍເຕ຺ວ ຍເຕ຺ວ ນິປິຕສທ຺ຄານໍ ອເຕ຺ວາ ນ ຄສ຺ສິເຕາ, ຕເຕ຺ວ ຕເຕ຺ວ ປຄປຸຣລຍຕ຺ຕຕາ ເຈຊີຕເຍ຺ຍາ.

໑໖໑. ຍກ຺ກາຄເຍາຕິ ອາຊິ-ສເທ຺ຄນ ຕິຣຈ຺ຈານານໍ ສງ຺ຄເຫາ. ຈຕຸຈສາຕິ ທຸລ຺ລຍ຺ຍປາຈິຕ຺ຕິຍານໍ ຈຕຸຣ຺ຍຍກ຺ກຕິຣຈ຺ຈານານໍ ຈສາ. ທຸລ຺ລຍ຺ຍາຄເຍາຕິ ອາຊິ-ສເທ຺ຄນ ປາຈິຕ຺ຕິຍສງ຺ຄເຫາ.

໑໖໒. ອຍໍນເຍາຕິ "ອນາປຕ຺ຕີ"ຕິ ຍຈາຈຸເຕ຺ຕາ ນເຍາ.

໑໖໓-໔. ທານ຺ຕີຕິ ສເຈ ອຈສ຺ສໍ ທານ຺ຕີ. ຕເຕ຺ວາຕິ ຕສ຺ມິໍ ປເທສ. "ຫເຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕມຕ຺ຕສ຺ມິໍ"ນ຺ຕິ ວຸມິຕາ ປເຍາຄສ຺ສ ອເຕ຺ວສານກໍ ຊີເປຕິ.

໑໖໙. ຍໍ ປນ ຫຸຕ຺ຖິສ຺ສ ປິເສາ ອຸທ຺ທິເຕາ, ຕເຕາ ອຍ຺ຍາສ຺ສ ທານ຺ທເນ ຕຸ ອນາປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາຕິ ເຍາຊນາ.

២៩៧។ មុសា វាទីតិ អប្ទុលេត វាបិ។ មូលដ្ឋស្សេវាតិ បរិក្ខារកស្សេវ។ កប្បិយការកោតិ បាឡិយំ បារាជិកំ ឧទេតតាតិ ការកោ, កប្បិយកា ការកោ កប្បិយការកោ។ បារាជិកមេវ វត្តតិបិ យាវ សោ វត្តតិ, តាវ តត្ថ ការកត្តា មេតមេវ បដិយេតស្ស វេមេត បារាជិកំ, អវេសេសាតិ បាឡិតិបិតមត្តាតស្ស អកុសលរាសិតោ សមុដ្ឋិតោ តំ សន្តំ សក្កុណេយ្យ សាមន្តោត ខ្ឋាយតិ ឧស្សាហាហ "កប្បិយការកោ"តិ។

២៩៨។ "សចេ យេន លទ្ធា, សោ វុគ្គហិតំ វា បរិសំ សណ្ឋាបេតិ, តស្ស បស្សេន វា គន្ធេន ជិវ្ហា វតិ គន្ធា សម្មុខ បវេសេតិ, ឆន្ទតោ វា បរិយេដ្ឋិ ឯបេតិ, ឯញ្ញតោ វា បរិយទ្ទេ ឧទ្ទិតិ, ថិរតោ វា លាភគ្គំ អារោគេតីតិ" (បារា។ អដ្ឋ។ ២.១៧២) អដ្ឋកថាគតំ ចិត្តុប្បាទំ សង្គហិតុមាហ "បរិយុគ្គហិតមេវ វា"តិ។ ឯត្ថ អនុត្តរមុត្តយេត្តេន បិ-សទ្ទេន "សណ្ឋាបេតី"តិអាទិកា "ឧទ្ទិតី"តិ ឯស្សិតកិរិយាវសាតា បយោគា ឯស្សិតា។ ថិរំ វាបីតិ ឯត្ថ អបិ-សទ្ទោ អដ្ឋកថាយ អវសិដ្ឋំ "លាភគ្គំ អារោគេតី"តិ កិរិយំ សម្បិណ្ឌេតីតិ វេទិតព្វំ

បការន្តរចិកប្បត្តត្ថាតិ ករេហតព្ពា។ ឧទន្តំ ឧចំ សតិ។ យេន បរិសា លទ្ធា, តេនាបិ ឧចំ បរិស កតចិសេស សតីតិ ទុត្តំ ហោតិ។ វេទិត្វា បរិក្ខារកស្ស ន ធ្លោតិ លភិត្វា បដិគ្គហណស្ស វាតិ វេទេយ្យ។

២៩៩-២០០។ យោតិ បរិក្ខារកោ, លទ្ធបរិក្ខារោតិ ឡោមស យោ គោចិ។ វុគ្គហារបេត្វាតិ ចិយាវេត្វា, យថា តត្ថ បាលិតោ ន ឧទ្ទន្តិ, ឧចំ កត្វាតិ អត្ថោ។ តត្ថ វាតិ បុន សណ្ឋិតោ បរិស វ។ កោ ចិមុត្តិ? យេន លទ្ធា, សោ។

២០១-២។ កោរបត្វាតិ កោបនហេតុ យោរត្ត ន ហោតីតិ យោជនា "សីហំ ជិវ្ហា ភយំ ហោតី"តិអាទីសុ ចិយ ហេតុម្ហិ ច្ចិទា-បច្ចយោ ឧដ្ឋោ។ តមេត្តោ...បេ... ន ច មុច្ចតីតិ ឯត្ថ ន វាតិ គេវ។ ការេវត្វា សន្តេសា វាតិ សោ យថា យស្ស កស្សចិ សត្តស្ស ចិតារសាបការំ ន ហោតិ, តថា ចិត្តការីហិ ការេវត្វា។ តំ បរិយេដ្ឋិ។ កោ ចិមុច្ចតិ? បរិក្ខារកោ។

២០២។ សុល៍រោរបត្តស្សាតិ សុល៍ គិលលត្តស្ស។ សទ្ធត្តស្សាតិ សណ្ឋាបេតស្ស។

២០៣។ អសម្ភិន្នាតិ ឯត្ថ "កតេន បយោគេន"តិ បាឋសេសោ, "យតោបិ អភាបត្តី"តិ ឯតេហិ សម្ពន្ធោ "ខ្លិកាហំ វុបក្កមេន ខ្លំ យាតេស្សាមី"តិ អតេតេត្វា អបកប្បេត្វា អវេវកោតេតោ ហុត្វា កតេន អត្ថាតិកោតបិ វុបក្កមេន បទេ យតោបិ អាបត្តិ តត្ថីតិ អត្ថោ, យុសលុស្សាបតាជិចត្តសុ (បារា។ ១៤០) ចិយ អយំ សតេត្តាតិសត្ថិ ហុត្វា "ខ្លិកា វុបក្កមេន ខ្លំ យាតេស្សាមី"តិ ចិតិក្កមសមុដ្ឋាបកចេតនាសមយេ យុត្តចិកប្បរហិតោ ហុត្វា អត្ថាតិកោត បយោគោត យតស្ស យតោបិ បារាជិកំ តត្ថីតិ ទុត្តំ ហោតិ។

អដ្ឋាតត្តស្សាតិ "ខ្លិកា អយំ យទិស្សតី"តិ អដ្ឋាតត្តស្ស វុបក្កមេន បទេ យតោបិ អភាបត្តិ, ចិសកតបិញ្ញបិតចត្តុមិ (បារា។ ១៤១) ចិយ "ខ្លដំ ការណា"ត្តិ អដ្ឋាតិត្វា កតេន យតុស្ស យតោបិ អភាបត្តីតិ ទុត្តំ ហោតិ។ "តថា"តិ ខ្លិកា "អភាបត្តី"តិ អាកឌ្ឍតិ។ អយរណចិត្តស្ស អយរណិច្ឆាររហិតចិត្តស្ស វុបក្កមេន បទេ យតោបិ អភាបត្តិ ទុច្ចបត្តចិតាជិចត្តុសុ (បារា។ ១៤០) ចិយាតិ អត្ថោ។ វុយុត្តកាឌយោ ទុត្តសទ្ទបិវេយ។

១០៥។ “មនុស្សបាណិយី”ន្តិ ឥមិនា មនុស្សភាវោ អង្គភាវេន ទស្សិតោ។ “សចស្ស ចិត្តំ មរណូបសំហិត”ន្តិ ឥមិនា មរណូបសំហិតចិត្តតា ទស្សិតា។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា

វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

តតិយបារាជិកកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ចតុត្ថបារាជិកកថាវណ្ណនា

១០៩-១០។ ឯវំ នាតិសង្ខេបវិត្ថារនយេន តតិយបារាជិកវិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ ចតុត្ថបារាជិកវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “អសន្ត”ន្តិអាទិ។ តត្ថ “អសន្ត”ន្តិ អបេក្ខិត្វា “អត្តនី”តិ ច “ឈានាទិភេទ”ន្តិ អបេក្ខិត្វា “ឧត្តរិមនុស្សធម្ម”ន្តិ ច “សមុទាចរេយ្យា”តិ អបេក្ខិត្វា “យោ កិញ្ចិ”តិ ច សាមត្ថិយា លព្ភតីតិ អជ្ឈាហរិត្វា “អត្តនិ អសន្ត”ន្តិអាទិនា នយេន យោជេតព្ពំ។

អត្តនិអសន្តន្តិ តស្មិំ អត្តភាវេ អត្តនោ សន្តានេ អនុប្បាទិតតាយ អវិជ្ជមានំ។ អត្តស្សិតមេវ កត្វាតិ អត្តុបនាយិកំ កត្វា អត្តនិ វិជ្ជមានំ វិយ កត្វា តំ រូបេត្វា។ កថំ? អធិដ្ឋាយ ច វត្តមានន្តិ បដិវត្តិតោ បដ្ឋាយ ច វត្តន្តំ កថំ វិសេសេន អធិដ្ឋហិត្វា តេក្កត្វា, វិសេសេ ឋបេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អញ្ញាបទេសេនាតិ វិនាតិ “យោ តេ វិហារេ វសតិ ធ កិញ្ចិ”តិអាទិនា នយេន វណ្ណយាតំ បរិយាយកថំ ឋបេត្វា។ អភិយាតន្តិ វិនាតិ អធិដ្ឋេ ឋិតេ សញ្ញិតាទិសកាចំ អភិយាតសន្តានំ “អភិករីតាត្តុរិមនុស្សធម្មោ អហ”ន្តិ អភិយាតន្តិ ឋបេត្វា។ ឈានាទិភេទន្តិ ឈានាទយោ ភេទា វិសេសា យស្ស តំ ឈានាទិភេទំ, “ឧត្តរិមនុស្សធម្មោ នាម ឈានំ វិមោក្ខោ សមាធិ សមាបត្តិ ញាណទស្សនំ មគ្គភាវនា ផលសច្ឆិកិរិយា កិលេសប្បហានំ វិនីវរណតា ចិត្តស្ស សុញ្ញាគារេ អភិរតី”តិ (បារា។ ១៩៧, ១៩៩) បទភាជនេ វុត្តំ ឈានាទិធម្មវិសេសន្តិ អត្ថោ។ “ឧត្តរិមនុស្សធម្មន្តិ ឧត្តរិមនុស្សានំ ឈាយីនំ ចេវ អរិយានញ្ច ធម្ម”ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។១៩៧) អដ្ឋកថាយ វុត្តំ ឈានលាភីហិ ចេវ អដ្ឋហិ អរិយបុគ្គលេហិ ច អធិគតត្តា តេសំ សន្តកន្តិ សង្ខ្យាតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ។

វិញ្ញត្តិបថេ ឋិតស្ស កាយេន វា វាចាយ វា យោ កិញ្ចិ សមុទាចរេយ្យាតិ អជ្ឈាហរិត្វា យោជេតព្ពំ។ វិញ្ញត្តិបថេ ឋិតស្សាតិ ទ្វាទសហត្ថព្ភន្តរេ បទេសេ ឋិតស្ស “ឥត្ថិយា វា បុរិសស្ស វា គហដ្ឋស្ស វា បព្ពជិតស្ស វា”តិ (បារា។ ១៩៧) បទភាជនេ វុត្តស្ស យស្ស កស្សចិ។ កាយេន វាតិ ហត្ថមុទ្ទាទិវសេន កាយេន វា។ “និក្ខិប្បច្ចក្ខាតំ ហត្ថមុទ្ទាយ ធីនំ ន ឧបេតិ, ឥតិ អក្ខរាទិនា ហត្ថមុទ្ទាយបិ ឧបេតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។១៩៧) អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា ឥធ ហត្ថមុទ្ទាទិវិការោ ច អក្ខបណ្ណោ ចាធិប្បេតោ “កាយេនា”តិ ឥមិនា

កេហតន្តិ៍ ចាចាយ ចាតិ ឃោ សចត្ទបចាខេ ជិខេតា ខេតត ចិន្ណាតំ្យ សក្កុលោឃ្យេត ខេយត ខេកតឋិ ខេចាហាខេត ចា៍ ឃោ កិក្លុតិ ឃោ ក្លបសយ្យេត្កា ខេឆខេរា ចា តខេចា ចា យន្លិំខេយា ចា៍ សយុកាចខេឃ្យាតិ “បជេយំ ឈាតំ សយាបន្ខាយី”តិអាឌិចចតប្យកាខេរស្ ឃំ កត្និ៎ បកាទំ ចខេឆ្យ៍ តខេទត្វតិ ខេតត ចុត្តចាក្យស្ស អខេត្វ៍ ខាខេតចាតិ ខាខេត ឲច៍ យាត្យកាយំ ចា បុទិរំ ចា ឃំ កិត្និ៎ ក្លិស្ស ចុខេត្ត, ខេតខេតច ចា អត្លិស្ស ចុខេត្ត សចត្ទបចាខេ ជិខេតត ខេយត ខេកតឋិ យត្យស្សក្ខេតត ចចតសយតត្តខេយច “អយំ បជេយន្លាតលិកឹ”តិអាឌិខេក ឃឆាចុខេត្ត អត្វប្យកាខេរ ខាខេតខេយច៍ “ខេសា”តិ អន្លាហទិត្វា “ខេសា បុត ទ្យហិកាខេច អកខេន្ទា”តិ ឃោខេឌតន្តំ, អត្តតិ អចិន្ជយាតក្យលំ សត្តិ ចិយ កត្វា ឮន្នាចាខេរ ជត្វា ឲចំ កឆិតបុក្កលិ ឃឹខេល បតិដ្ឋាយ ក្លបទ្ទបទិ លត្ថយាតខេលិកិឃខេលិក្យត្តខេក្យលោហិ ត្យន្លិសន្ធាតំ សាសខេត ត្យន្លិយឆិកត្តិ អតខេរហាតិ អខេត្វ៍ កិ ចិឃាតិ អាហ “ឃខេឆច...ខេប... ទ្យព្ខកាខេច”តិ៍ “ឃឆា”តិ ឲខេតត សព្ទខេន្ល “តឆា”តិ, ឃឆា តាខេលិ យត្វកន្លិខេត្ក អកខេន្ទា បុត ចិទ្យហិឃា, ខេសាបិ បិទាឌិកំ អាបខេត្ក តខេឆច ឌដ្ឋខេន្ទាតិ អខេត្វ៍

១០៥-៥៍ ឮកាតិ “ខាខេតច អកខេន្ទា”តិ ច “អន្ណាបខេឆសញ្ញា ចិតា”តិ ច ឲតិស្ទិ ចាក្យក្ខេយ ត្យតិខេទកត្វចខេសត សម្ភចត្តិ អាបត្តិខេកជំ ឌខេស្សត្យយាហ “អសត្តខេយចា”តិអាឌិ៍

អតត្តទត្តិ “បជេយំ ឈាតំ សយាបន្ខាយី”តិអាឌិចចតសយតត្តខេយច៍ ខេសាតិ ក្វាឌសហត្វត្ថត្តខេរ ជត្វា ខេឃត តំ ចចតំ ស្យតំ, ខេសា បខេរា បុក្កខេលិ៍ ខាតាតិ ខេចតិ “អយំ បជេយន្លាតលិកឹ”តិអាឌិចខេសត ខេតត ចុត្តចចតប្យកាខេរត អត្វំ អចិរាខេឆត្វា អចិខេរតច សខេច ខាតាតីតិ អខេត្វ៍ ឃោ បត ឈាតាឌីតំ អត្តតា អលដ្ឋកាខេចត ចា អាកខេយ ក្លកហបទិបុន្ឋាឌិចខេសត អបទិចិតត្តា ចា ឈាតាឌិសទ្ទបំ អខាតខេត្តាបិ ខេកចលំ “ឈាតំ ចិខេយាខេក្លា សយាឌិ សយាបត្តី”តិអាឌិចចតាតំ ស្យតបុន្ទត្តា ខេតត “បជេយំ ឈាតំ សយាបន្ខាយី”តិអាឌិចចខេត ចុខេត្ត “ឈាតំ កិទ ឲស សយាបន្ខតី”តិ ឃឌិ ឲត្តកយត្វយ្យិ ខាតាតិ, ខេសាបិ “ខាតាតិ”ខេច្ចច អដ្ឋកឆាយំ (បិរា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១៣៥) ចុខេត្តាតិ កេហតខេន្ទា៍ ទុខេតា ហឹតិ ហិ-សខេន្ល អចឆាខេលេ, អត្តតា ចុខេត្ត ខេតត តត្តខេកខេយច ខាខេត ខេសា អសត្តក្យលឌីបខេកា បិបបុក្កខេលិ ចលសយ្យត្តិសយ្យត្កំ ឮយំ សាសតាយតយហាបិឌេបំ អាទ្យឃ្យាបិ ចលំ អបទិក្យន្និត្វា ចិរាខេឆត្វា បតិត្វា យខេតា តាយ ខេហាតីតិ ចុត្តំ ខេហាតិ៍ ឮយខេស្សចត្វស្ស “អសត្ត”យិច្ចាឌិតា បជេយំ ចុត្តស្សបិ ត្យតិខេទកត្វំ ឌខេស្សតំ្យ អត្យចាឌចខេសត ចុត្តត្តា បុតទ្យត្តិខេឌាខេសា ត ខេហាតីតិ ឌដ្ឋន្តំ៍

ឮកាតិ តំ ត្យតិខេទកត្វំ ឌខេស្សត្យយាហ “ខេតា ខេច...ខេប... ខេហាតី”តិ៍ ឃស្ស ខេសា អាខេរាខេចតិ, ខេសា ខេច ត ខាតាតិ, អស្ស អសត្តក្យលឌីបកស្ស យុសាចាឌិខេតា៍

“អន្ណាបខេឆសញ្ញា ចិតា”តិ ឮយិតា ឌស្សិតត្យតិខេទកត្វស្ស កាចាកាខេច សម្ភចត្តិ អាបត្តិខេកជំ ឌខេស្សត្យយាហ “ឃោ ខេត”តិអាឌិ៍ ឃោ កិក្លុ ខេត តច ឮឆ ឮយស្ទិ ចិហាខេរ ចសតីតិ ឃោខេឌតា៍ ឌីបិខេតតិ អត្តខេតា អឆិប្យាខេយ បកាសិខេត៍ ខាតាតិ ខេចតិ ឃោ តឆា ចុត្តចចតំ អខេស្សាសិ, ខេសា “ឲស អន្ណាបខេឆខេសត អត្តខេតា ឈាតលិកំតំ ឌីខេបតី”តិ ចា “ឲខេសា ឈាតលិកឹ”តិ ចា ចចតសយតត្តខេយច សខេច ខាតាតិ៍ អស្សាតិ ឲចំ កឆិតចចតចខេតា តស្ស កិក្លុខេតា៍ តំ ខេតត ចុត្តចចតំ៍ ទក្កដខេយច ខេហាតិ, ត ចុល្លច្ចឃត្តិ អខេត្វ៍ អត្តខេតា អាចាសកាទាតំ ឌាឃកាតំ អន្ណាស្ស បចត្តិ កខេឆត្តស្ស ចិឃ អត្តខេតាខេយច អសត្តក្យលំ សត្តយិច កត្វា កឆតាកាខេរា ឮយាយ កាឆាយ អត្វខេតា ចុខេត្តាតិ ឌដ្ឋខេន្ទា៍

ឯត្ថ ច ឈានលាភីតិ ចាតិ អវុត្តសមុច្ចយត្ថេន ច-សទ្ទេន បឋមជ្ឈានំ (បារា។ ១១០) អាគតា អវសេសបរិយាយវារា ច សង្គហិតាតិ ទដ្ឋព្វំ។ តថា ឈានលាភីតិ ឯត្ថ ឈានគ្គហណេន វិមោក្ខាទីនម្បិ ឧបលក្ខិតត្តា ឈានាទិឧត្តរិមនុស្សធម្មបរិយាយកថំ វុត្តវតោ តង្ខណេ តទេវ ញាណេន បរិយាយសមុល្លាបេន អាបជ្ជិតព្ពំ ថុល្លច្ចយញ្ច អចិណ្ណានេ វា ចិណ្ណានេ វា អាបជ្ជិតព្ពំ ទុក្កដញ្ច ព្យាយ កាយាយ អត្តនោ ជស្សិតេនាតិ ទដ្ឋព្វំ។

១១០។ ឧត្តរិ យថាវុត្តប្បការំ ឈានាទិឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អធិមានោតិ "អធិគតោម្ហី"តិ ឯវំ ឧប្បន្នមានោ, អធិគមានោតិ អត្ថោ, "អយំ ធម្មោ មយា អធិគតោ"តិ ឯវមាទិប្បវត្តេន មានេន គហេតព្ពស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។ វុត្តា អនាបត្តិភាវេនាតិ អាបត្តិយា អភាវេន អនាបត្តិ, សា ឯវ ភាវោ តេនេវ្វ ញាណព្ពន្តោតិ គត្វា, អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ "អធិមានេនា"តិ ឯវំ វុត្តោ ភណតាតិ អត្ថោ, "អធិគតសមយោ"ត្តិ អធិមានេន "អហំ បឋមជ្ឈានលាភី"តិអាទីនិ វទន្តស្ស អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។

អយមធិមានោ កស្ស ហោតិ, កស្ស ន ហោតីតិ ចេ? អរិយានំ ន ហោតិ មគ្គបច្ចវេក្ខណាទីហិ បញ្ញាហិ បច្ចវេក្ខណាហិ សញ្ជាតសោមនស្សានំ វិតិណ្ណកង្ខត្តា។ ទុស្សីលស្សាបិ ន ហោតិ តស្ស អរិយគុណាធិគមេ និរុស្សាហត្តា។ សុសីលស្សាបិ កម្មដ្ឋានានុយោគរហិតស្ស និទ្ទារាមតាទិមនុយុត្តស្ស ន ហោតិ វិសុទ្ធកាយតាទិយោគត្តា។ សុបរិសុទ្ធាយ សីលសម្បត្តិយា បតិដ្ឋាយ សមថកម្មដ្ឋានានុយុត្តស្ស រូបារូបសមាបត្តិយំ បត្តវសិនោ វា វិបស្សនានុយុត្តស្ស សោបក្កិលេសោទយព្ពយញាណលាភិនោ វា ឧប្បជ្ជតិ។ សោ សមថវិបស្សនាកម្មដ្ឋានាហិ កិលេសសមុទាចារស្ស អភាវេ ឧប្បន្នេ តេ វិសេសកាមិនោ កថិតំ អនុត្វា ឋិតិកាមិនោ គន្ត្វា ធរេបតីតិ វេទិតព្ពោ។

បនាតិ អបិ-សទ្ទេន "ឯវ"ន្តិ ព្យាមេន "អនាបត្តិនយោ វុត្តោ"តិ បញ្ញាយតិ។ "អវត្តុកាមស្សា"តិ ព្យញ្ជនំ បឋមជ្ឈានំ អាគតំ "អនុល្លបនាធិប្បាយស្សា"តិ (បារា។ ១១១, ១១៣) ព្យញ្ជនំ អនត្ថន្តរំ។ អវត្តុកាមស្សាតិ ឯវំ វុត្តោតិ យោជនា។ កោហញ្ញេន បាបិច្ឆាបកតស្ស "ឈានានិ លាភិម្ហី"តិ វចនស្ស អញ្ញាសយោ ឧល្លបនាធិប្បាយោ នាម, តថា អហុត្វា សព្រហ្មចារីសុ អញ្ញាព្យាករោន្តស្ស ឯវមេវ អនាបត្តិភាវោ វុត្តោ ករណតាតិ អត្ថោ។ អាទិកស្សាបិ ឯវំ វុត្តោតិ យោជនា។ "អនាបត្តិ អាទិកម្មិកស្សា"តិ (បារា។ ១១១) អាទិកម្មិកស្សាបិ អនាបត្តិភាវោ វុត្តោ ករណតាតិ អត្ថោ។ ព្យញ្ជនំ សិក្ខាបទេ វគ្គុមុទាតីរិយា ភិក្ខូ អាទិកម្មិកា។ អវុត្តសមុច្ចយត្ថេន តថា-សទ្ទេន ព្យញ្ជនំ អវុត្តំ ឧម្មត្តកខិត្តចិត្តវេទនដ្ដា គហិតា។

១១១។ បាបិច្ឆតាតិ "ឯវំ មំ ជនោ សម្ភាវេស្សតី"តិ ឈានលាភិតាទិហេតុកាយ សម្ភាវនាយ សម្ភាវនាភិចិត្តស្ស បច្ចយបដិលាភស្ស បត្ថនាសង្ខាតាយ បាបិកាយ លាមិកាយ ឥច្ឆាយ សមន្នាគតភាវេន ច។ តស្សាតិ យំ ឈានាទិអនធិគតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ សមុល្លបិ, តស្ស ធម្មស្ស។ អសន្តភាវេនាតិ អត្តសន្តានេ បច្ចុប្បន្នជាតិយំ អនុប្បាទិតភាវេន អវិជ្ជមានភាវេន។ មនុស្សកស្ស អាវេណិកត្តាវាតិ វុត្តវចនស្ស អត្ថំ តព្ពេលា ជានតកស្ស មនុស្សជាតិកស្ស "បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជិ"ន្តិអាទិនា នយេន សមុទាចារេ វត្វា អាវេណិកញ្ញា

ញ្ញាបទេសេន អារោចនត្តាតិ សម្ពន្ធោ។ “យោ តេ វិហារេ វសតិ, សោ ភិក្ខុ បឋមំ ឈានំ សមាបជ្ជី”តិអាទិនា (បារា. ២២០) នយេន បច្ចត្តអញ្ញាបទេសំ វិនា ឧទ្ទិសកេមេវ អារោចនត្តា។ តទេវ ឋានន្តិ តទា ឯវ ឋានំ, អធិវាសេត្វា ទុត្តក្ខណេយេវ ជានន្តោតិ អត្ថោ។ ខុត្តាតិ ញាយតិ វុត្តបារាជិកាបត្តិយំ ជិរា វិនយធរា។

២២១. បឋមេ ទុតិយេ ចេត្តិ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកវជ្ជិតេ យថាវុត្តបារាជិកត្តយេ។ បរិយាយោ ន វិជ្ជតីតិ បារាជិកាបត្តិបទំ បរិយាយវចនំ ន លភតិ។ “ន បទេតេរ”តិ ឯតំ ខុត្តាបិ យោគេតព្ពំ, ឯតេវ បន តតិយបារាជិកេ បរិយាយោ ន វិជ្ជតីតិ អត្ថោ។ “មរណវណ្ណំ វា សំវណ្ណេយ្យា”តិ (បារា. ១៧២) ច “អម្ភោ បុរិស កិំ តុយ្ហិមិនា”តិអាទិនា (បារា. ១៧១) ច “យោ ឯវំ មរតិ, សោ ធនំ វា លភតី”តិអាទិនា (បារា. ១៧៣) ច បរិយាយេន វទន្តស្ស បារាជិកមេវាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អាណត្តិ បារាជិកហេតុអាណត្តិកប្បយោគោ។ ន បទេតេរតិ បឋមវត្ថុបារាជិកទ្វយេ បន បារាជិកហេតុភូតា អាណត្តិ ន លភតីតិ អត្ថោ។

២២២. អាទីតិ បឋមបារាជិកំ។ ឯកសមុដ្ឋានន្តិ ឯកការណំ។ សមុដ្ឋាតិ អាបត្តិ ឯតស្មាតិ សមុដ្ឋានំ, ការណំ។ កាយាទិ។ តំ បន ឆព្ពិធំ កាយោ, វាចា, កាយវាចា, កាយចិត្តំ, វាចាចិត្តំ, កាយវាចាចិត្តន្តិ។ តេសំ វិត្ថារោ វុត្តោ (បរិ. ២២៥ អាទយោ) យថាវត្ថានេយេវ ច វណ្ណយិស្សាម។ តត្ថ ឯកសមុដ្ឋានំ ឯកំ កាយចិត្តំ សមុដ្ឋានំ ឯតស្សាតិ កត្វា។ តេនាហ “ទុវង្គំ កាយចិត្តតោ”តិ។ “តំ សមុដ្ឋាន”ន្តិ អព្ភោហារោ។ យេន សមុដ្ឋានេន បឋមបារាជិកាបត្តិ សមុប្បជ្ជតិ, តំសមុដ្ឋានសង្ខាតំ ការណំ អង្គជាតសង្ខាតំ កាយង្គា វចនចិត្តង្គាតិ ទុវំ អង្គំ អថវា ឯតស្សាតិ ទុវង្គំ, តទុភយសមាហារត្តា អត្ថោ។ យថា “ទុវង្គំ ចតុរង្គិក”ន្តិ។ សេសាតិ អវសិដ្ឋានិ តីណិ បារាជិកានិ។ តិសមុដ្ឋានាតិ កាយចិត្តំ, វាចាចិត្តំ, កាយវាចាចិត្តន្តិ តិសមុដ្ឋានា តីណិ សមុដ្ឋានានិ ឯតេសន្តិ កត្វា។ តេសន្តិ តេសំ តិណ្ណំ សមុដ្ឋានានំ។ អង្គានីតិ អវយវានិ។ តត្ថ កាយោ, ចិត្តំ, វាចា, ចិត្តំ, កាយោ, វាចា, ចិត្តន្តិ, តំសភាវាតិ វុត្តំ ហោតិ។

២២៣. អាទីតិ មេថុនធម្មបដិសេវនចិត្តសមុដ្ឋានតាសង្ខាតំ បឋមបារាជិកំ។ សុខោបេក្ខាយុតំ វេទិតន្តិ យោជនា។ រាគុស្សន្នបដិសេវនាយ តស្សមេតាយ បវត្តតិ, សុខចេតនាសមុដ្ឋានំ ហោតិ, ឧបេក្ខាយ អបតិ ឧបេក្ខាចេតនាយ សមុដ្ឋានំ ហោតីតិ វុត្តន្តិ អត្ថោ។

តតិយំ ទុក្ខវេទនន្តិ តតិយំ មនុស្សវិគ្គហបារាជិកំ ទោសចិត្តសមុដ្ឋានតាវសេន ទុក្ខវេទនាយ សមុដ្ឋានន្តិ អត្ថោ។

ទុតិយន្តិ អទិន្នាទានសង្ខាតំ ទុតិយបារាជិកំ។ លោភេន បរសន្តកំ ចោរិកាយ គណ្ហន្តស្ស សោមនស្សសមុដ្ឋានំ ហោតិ, កោធេន អភិភូតស្ស វិលុម្បិត្វា វា វិលុម្បាបេត្វា វា គណ្ហតោ ទោមនស្សសមុដ្ឋានំ ហោតិ, សោមនស្សំ, ទោមនស្សញ្ច វិនា អត្តនោ ការណំ វិយ កត្វា ឧទាសិនស្ស គណ្ហតោ ឧបេក្ខាសមុដ្ឋានំ ហោតីតិ “តិវេទនមុទីរិត”ន្តិ អាហ។

ចត្តុព្ចាតិ ក្តត្តិរិយតុស្សឆយុមយុល្លបតតេចតតាលក្លលំ ចត្តុបិរាឌិកព្វោ៑ មយ្ហាចតិដ្ឋាយ បច្ចយាយាយ ចា តុដ្ចតុដ្ចមេស្សច "អហំ បធយិ ឥរាគំ មយាបឌ្ជាយឹ"តិអាឌិតា តមេយត អត្តមេតា ក្តត្តិរិយតុស្សឆយុលិកិតំ ចឥត្តស្ស មេរាយតស្សមយុយុត្តំ មេហាតិ, អព្ចាបុក្កមេលស្ បដិហតចិត្តស្ស ពលហបុមេក្លាមេតាយ ចឥមេតា មេឥាយតស្សមយុយុត្តំ មេហាតិ, បច្ចយាលិមេកត ឌិឈដ្ឋាឌិទ្រក្លួ មហិតុយមក្កុមេលាយ្សតាយ ក្តាឃឹតស្ស ចឥមេតា ក្តមេបក្លាមយុយុត្តំ មេហាតីតិ "តិមេចឥតយុឌីរិត"ត្តិ អាហ៑

១៨៥៑អដ្ច ចិត្តាតីតិ មេលិកមហតាតិ អដ្ច ចិត្តាតិ លត្ពុមេទតិ មេឃាឌតា, លត្ពុត្តីតិ អមេត្វា, មេចតតាយកាមេចត បធយបិរាឌិមេពត មយុយុត្តាតីតិ ចុត្តំ មេហាតិ៑ ឲចយុបរិបិ៑ តុមេចតិ បដិឈមយុយុត្តាតិ មេច្ច ចិត្តាតិ៑ ឥម ចិត្តាតីតិ មេលិកមហតាតិ អដ្ច, មេច្ច បដិឈមយុយុត្តាតីតិ៑ លត្ពុមេទតិ មយុយុត្តកាមេចត លត្ពុត្តិ៑

១៨៩៑តម្ហាតិ យម្ហា យឆាចុត្តចិមេត្តហិ មយុយុត្តំ, មេតត មេហតុតា៑ ព្រិយាតិ ពមេលាត អាបជ្ជិតព្ពាត្តា ពិរិយា៑ ឌីតិក្លយមព្ចាយ អកាមេចត យុច្ចតមេតា មព្ចាយ ចិមេយាមេក្លា ឲតស្សាតិ មព្ចាចិមេយាក្លួ៑ មេលិពចឌ្ជត្តិ មេលិមេពត អក្សមលកាចមេតា ចឌ្ជតីយត្តិ ឌីបិតំ បកាឃិតំ៑

១៨លិ៑អាបត្តិឃំមេយចាតិ ឲចកាមេទត ត មិក្លាបមេឥតិ ឥមេស្សតិ៑ ព្ពាឌំ ចិឆាតត្តិ មយុដ្ឋាតាឌិពំ ព្ពាឌំ យឆាចុត្តំ ចិឆាតំ៑ ចិកាចិតាតិ បព្ចាចតា ចិតយឆមេត៑

១៨ប៑-៨៑យុកុបិដ្ចិ ចាតិ លតា ចិយ តយិត្វា ពមេលំ ឥមេស្សត្វា តច្ចិតុំ មយចាហិត្វា យុកុពតបិដ្ចិមេពា ច៑ លព្ពឹ ចាតិ បលព្ពយាមេតត ឌឹមេឈត អក្កុឌាមេតត យុមេត្តា៑ លព្ពតីតិ លព្ពុំ, អក្កុឌាតំ, តំ យស្ស អត្ថិ មេមា លព្ពឹ៑ ព្ពាមេយ មេច្ចបិ ពាយបរិត្យអាហាតុរកាមេច មតិ អត្តមេតា អក្កុឌាតំ អត្តមេតា យុលំ, ចច្ចយក្កុព្វា បមេចមេមត្វា ឌីតិក្លយិតុយរហត្តា បិរាឌិកាបត្តមឌិមត្តា បរិចជ្ជិតា៑ យុលក្កាហីតិ យុមេលត ពហលំ យុលក្កមេហា, មេមា ឲតស្ស អត្ថីតិ យុលក្កាហឹ, បមេស្ស អក្កុឌាតំ យុមេលត ពល្យត្តាតិ អមេត្វា៑ តិឃឹឥមេពាតិ បមេស្ស អក្កុឌាមេត អត្តមេតា ចច្ចយមេក្កត តិឃឹឥមេត្តា៑ ព្ពាមេយ មេច្ច មហចាឃិពាតំ ឃឹលចិតាយតមេតា អមេព្ចាហិ មំចឃិតុំ អតរហាតិ បិរាឌិកាបត្តមឌិមត្តា ចិចជ្ជិតា៑ មេតមត្តិ អមំចាមតាយាយមេព្ចាត ចត្តាមេរា បិរាឌិកាបមេត្ត មក្កុល្យាតិ៑ "មេតមច្ចា យមេក្កតយក្កុបដិបត្តិមាយមេព្ចាត បធយបិរាឌិកាបត្តមេស្សច អតុមេលិយិពាតិ ពមេហតព្ពា" ព្ពាមេច្ចចំ តិស្សមេត្ថមេហ ចុត្តំ៑ ព្ពាយិតា ច អពតចឌីតិក្លយាតយ្បិ យុកុបិដ្ចិអាឌីតំ ចតុត្តំ អតុមេលិយបិរាឌិកកាមេចា ចុមេត្តាតិ ចិព្ចាយតិ៑

មយត្តុបិរាឌិកាឃំ បត –

"អបរាតិបិ លព្ពឹ, យុកុបិដ្ចិមេពា, បមេស្ស អក្កុឌាតំ យុមេលត ពល្យាតិ, បមេស្ស អក្កុឌាមេត អភិតិឃឹឥតីតិ ព្ពាមេយមំ ចតុត្តំ ចមេមត ចត្តារិ អតុមេលិយបិរាឌិកាតីតិ ចឥត្តិ៑ ឲតាតិ ហិ យម្ហា ក្តភិត្តំ រាពចមេមត មឌិមកាច្ចបពតាតំ ឆមេយ្យា 'មេយឆុតឆមេយ្យា'តិ ចុច្ចតិ, តម្ហា ឲមេតត បរិយាមេយត មេយឆុតំ ឆយុំ អប្បដិមេមចិត្វាមេយច មេពចលំ យមេក្កត យក្កុប្បមេចមតចមេមត អាបជ្ជិតព្ពាត្តា មេយឆុតឆយុបិរាឌិកស្ស

អនុលោមេន្តីតិ ‘អនុលោមបារាជិកានី’តិ វុត្តន្តិ”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១.១១១) –

វុត្តត្តា ច តព្ពណ្ណនាយ ច សារត្ថទីបនិយំ –

“លម្ពិទីឃតាយ បលម្ពមានំ អង្គជាតមេតស្សាតិ លម្ពី។ សោ ឯត្តាវតា ន បារាជិកោ, អថ ខោ យទា អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ មុខេ វា វច្ចមគ្គេ វា បវេសេតិ, តទា បារាជិកោ ហោតិ។ មុទុកា បិដ្ឋិ ឯតស្សាតិ មុទុបិដ្ឋិកោ, កតបរិកម្មាយ មុទុកាយ បិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ។ សោបិ យទា អនភិរតិយា បីឡិតោ អត្តនោ អង្គជាតំ អត្តនោ មុខេ បវេសេតិ តទា បារាជិកោ ហោតិ។ បរស្ស អង្គជាតំ មុខេន គណ្ហាតីតិ យោ អនភិរតិយា បីឡិតោ បរស្ស សុត្តស្ស វា បមត្តស្ស វា អង្គជាតំ អត្តនោ មុខេន គណ្ហាតិ។ បរស្ស អង្គជាតេ អភិនិសីទតីតិ យោ អនភិរតិយា បីឡិតោ បរស្ស អង្គជាតំ កម្មនិយំ ទិស្វា អត្តនោ វច្ចមគ្គេន តស្សុបរិ អភិនិសីទតិ, តំ អត្តនោ វច្ចមគ្គំ បវេសេតីតិ អត្ថោ។ លម្ពីអាទយោ ចត្តារោ កិញ្ចាបិ បឋមបារាជិកេន សង្គហិតា, យស្មា បន ឯកន្តរាគបរិយុដ្ឋានសង្ខាតេន បរិយាយេន មេថុនំ ធម្មំ អប្បដិសេវិនោ ហោន្តិ, តស្មា វិសុំ វុត្តា”តិ (សារត្ថ។ ដី។ ១.១១១) –

វុត្តត្តា ច កតវីតិក្កមាយេវេតេ “បារាជិកា”តិ គហេតព្ពា។

ភិក្ខុនីនញ្ច ចត្តារីតិ ឯត្ថ “អសាធារណានី”តិ បាឋសេសោ, ភិក្ខូហិ អសាធារណានិ ភិក្ខុនីនមេវ និយតានិ ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកា, វជ្ជបដិច្ឆាទិកា, ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា, អដ្ឋវត្ថុកាតិ ចត្តារិ បារាជិកានិ ច។ វិព្ភន្តា ភិក្ខុនី សយន្តិ ឯត្ថ “តេសំ អនុលោមិកា”តិ អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្ពំ។ តេសំ ចតុន្នំ បារាជិកានំ អនុលោមិកា សយំ វិព្ភន្តា ភិក្ខុនី ចាតិ យោជនា។ ចិត្តវសិកា ហុត្វា អត្តនា និវត្ថចីវរម្បិ ហិ មាតុគាមានំ និវាសននីហារេន សយមេវ និវាសេត្វា គិហិវេសំ រោចេត្វា គហិតមត្តេ សាសនតោ ចុតា ភិក្ខុនី ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចុតិការណេន គិហិភាវបត្ថនាសាមញ្ញេន សំវាសារហា ន ហោន្តីតិ ឥមេសំ ចតុន្នំ បារាជិកានំ អនុលោមិកា ជាតា។

តទាតិ យទា ឥមេ ទស្សិតា តេន អសំវាសារហតាយ, ភិក្ខុភាវាយ អភព្ពតាយ ច បារាជិកាវ, តទា ឯកាទស អភព្ពបុគ្គលាបិ ហោន្តីតិ អត្ថោ។ ឯកាទសាភព្ពាតិ មាតុឃាតកោ, បិតុឃាតកោ, អរហន្តឃាតកោ, សង្ឃភេទកោ, លោហិតុប្បាទកោ, បណ្ឌកោ, តិរច្ឆានគតោ, ឧភតោព្យញ្ជនកោ, ថេយ្យសំវាសកោ, ភិក្ខុនិទូសកោ, តិត្ថិយបក្កន្តកោតិ ឯកាទស។ សព្ពេតេ ចតុវីសតិ ឯតេ សព្ពេ ចតុវីសតិ បុគ្គលា សមោធានតោ វេទិតព្ពាតិ អធិប្បាយោ។

១១០។ ឥមេ ចតុវីសតិ បារាជិកា បុគ្គលា សីសច្ឆិន្នោវ ជីវិតុំ ឥធ ភិក្ខុភាវាយ អភព្ពាតិ វុត្តាតិ យោជនា។

១១១។ ឥមេសំ ឯកាទសន្នំ អភព្ពតាយ ហេតុទស្សនត្ថមាហ “បណ្ឌកោ វា”តិអាទិ។ បណ្ឌកោ វាតិ អាសិត្តបណ្ឌកោ, ឧសូយបណ្ឌកោ, បក្ខបណ្ឌកោ, ឱបក្កមិកបណ្ឌកោ, នបុំសកបណ្ឌកោតិ វុត្តោ បញ្ចវិធោ បណ្ឌកោ ច។ តិរច្ឆានគតោតិ តិរិយំ អញ្ឆតិ គច្ឆតីតិ

“ចិរដ្ឋានេតា”តិ កហិតោ តាកស្បណ្ឌាឌិកោ សត្តិចិរដ្ឋានតេយាគិកោ ច៑ យក្លាគេយា សទ្ធ អយត្ថស្សាបិ ត្ថឆ ចិរដ្ឋានេតយេច

សក្តហិតាតិ ទេចតិតណ្ហា៑ ក្ខុកេតាញ្ឈានេតាបិ ចាតិ ត្ថត្តិបុទិសញ្ញាតសាឌកេហិ ក្ខុកេតា កយុទតា ឌាតាគិ ឆតាឌិកាគិ ញ្ញានតាគិ យស្សាតិ

គិទុទេត្តា ត្ថត្តិក្ខុកេតាញ្ញានេតា , បុទិទ៍សាកេតាញ្ញានេតាតិ គុចិឆោ ក្ខុកេតាញ្ញានេតា ច៑ ចត្តុចិបត្តាតិ តក្មាចកាចិតាយ កិក្តុការេចា

ចសតិ ឲត្តាតិ ចត្តុ, បុក្កលិគំ កិក្តុកាចារេហតា, សា បត បត្តូប្ពាក្កន្តកាកតសត្តាគោរសចិទហិតក្សាយសយ្យយុត្តតា, តំ ចិបត្តំ

បណ្តកាកាចាឌិយោេកត េយរំ តេ “ចត្តុចិបត្តា”តិ កេហតណ្ហា៑ ហិ-សេខ្ពា ទេហត្យិញ្ញាយឞ្ពា ចត្តុចិបត្តា, តឞ្ពា ត្ថឆ អត្តការេច បត្តូឌាយ

អកន្តាតិ ចុត្តិ ហោតិ៑ “អហេតុបតិសន្ធិកា”តិ ចចេតត ត្ថេយេរំ ចិបិកាចេកោយុត្តកាចយាហ, ត្ថយិតា ឲតោរំ យក្កាឌិកយស្ស ចារិតការេចា

ឌស្សិតោតិ ទេចតិតណ្ហា៑

១១១៑ បក្វាតត្តុទិកាតិ កយ្ចាចរទេលាត យុត្តតាយ សក្កយាក្លសយ្យត្តិតោ បទិហាយិត្វា យទេលាតត្តុទំ អបិយបតិសន្ធិយំ គិយតា

យាត្យឈាតកាគេយា បក្វាតត្តុទិកា ច៑ ទេឆញ្ជសំចារសាបិ ចាតិ លិក្ខុទេត្តកោ, សំចារទេត្តកោ, ក្ខុកយទេត្តកោតិ ពិចិឆោ

ទេឆញ្ជសំចារេកា ច៑ គ្ឍេកាតិ បកាតត្តាយ កិក្តុគិយា យេចុតំ បតិសេចិត្វា តស្សា គ្ឍតិត្តា កិក្តុគិ គ្ឍេសតីតិ “កិក្តុគិគ្ឍេកា”តិ ចុទេត្តា

ច៑ ពិត្តិបក្កត្តកោ ចាតិ ពិត្តិយាគំ លក្ខិ, ទេចសត្វា ទេរាចេត្វា តំ កេហត្វា តេសយត្តុទំ បចិទ្ទេ ច៑ ត្ថតិ អដ្ឋ បត កិទិយាតដ្ឋាតិ យោឌតា៑

ត្ថតីតិ ត្ថតយត្តត្តា ត្ថេយតិ ចុត្តិ ហោតិ៑ តេ ត្ថេយតិ សយ្យុទត្តា៑ តេ ត្ថេយ អដ្ឋ បត យាត្យចឆាឌិកិទិយាយ ត្ថហត្តការេច កិក្តុកាចាយ

អគរហា ហុត្វា តដ្ឋាតិ អទេត្តា៑ ឲត្តាចតា ឲកាគេសអកន្តាគំ អកន្តាតាយ កាទេលំ ឌស្សិតំ ហោតិ៑

១១១២៑ យយា បិទាឌិកាគំ សារក្ខតា យោ អយំ ចិតិន្ទយោ ចុទេត្តា, តស្ស ចិតិន្ទយស្ស អត្ថសារេត អត្ថាយតេត ទេសេសាបិ ចិតិន្ទយោ

ញ្ញុឆេត បល្លិតោត អសេសទេតាច ចិន្តានត្ថំ សក្កាតិ យោឌតា៑

១១១៣៑ បក្ខុកាចកេរ បទេយ ចិចិឆេហិ តេយហិ យុទេត្ត ចិតយបិឌេក បទេយត្តុតយំ អគិបត្តុយតា អយំ សតតំ បទិយាបុលិតទេត្តាតិ

យោឌតា៑ តត្តុ ចិចិឆេហិ តាតប្បការេហិ៑ តេយហីតិ គិយត្តិ ចុត្តាត្ថសារេត ក្ខុកីទិយត្តីតិ “តយា”តិ ចុទេត្តហិ ចក្កេបយ្យាលិឌីហិ តេយហិ៑

បទេយត្តុតយត្តិ បទេយា ច សោ អទេត្តុ ចាតិ បទេយទេត្ត, បទេយា ចា ចិសេសេត គិន្ទិតទេត្តា អទេត្តុ បទេយទេត្ត, សោរេយច ចិតិន្ទយត្តិកាគំ

ញុក្ខិយា គេតទេត្តាតិ បទេយត្តុតេយា, ចិតិន្ទយ្យបិយោ គីយតិ ឲតេតាតិ កត្វា “បទេយត្តុតេយា”តិ ចុច្ចតិ, តំ បទេយត្តុតយំ៑ អគិបត្តុយតាតិ

ចិតយបិឌេក ចិតិន្ទយំ ចា តក្សបិយំ ចា បត្តុយតា, ត្ថដ្ឋទេត្តតាតិ អទេត្តា៑ “បទិយាបុលិតទេត្តា អយ”ត្តិ បតេដ្ឋេឌា៑ យ-ការេរា

អាកាយសន្ធិទេឌា, ឌ្ឋ-ការស្ស អ-ការាគេសា៑ បទិយាបុលិតទេត្តាតិ បជិតទេត្តា, សោាតទេត្តា ចិន្តតទេត្តា ឆារេតទេត្តាតិ ចុត្តិ ហោតិ៑

អយត្តិ ចិតយចិតិន្ទយោ៑

ត្ថតិ ចិតយត្តុសារសត្តិបគិយា

ចិតយចិតិន្ទយចណ្ឌតាយ

ចតុត្ថបារាជិកកថាចណ្ណនា និដ្ឋិតា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សង្ឃាទិសេសកណ្ឌវណ្ណនា

១១៩។ ឯវំ នានានយបដិមណ្ឌិតស្ស បារាជិកកណ្ឌស្ស វិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ តទនន្តរមុទ្ទិដ្ឋស្ស តេរសកណ្ឌស្ស វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “មោចេតុកាមតា”តិអាទិ។ មោចេតុំ កាមេតីតិ មោចេតុកាមោ, តស្ស ភាវោ មោចេតុកាមតា, តាយ សម្បយុត្តំ ចិត្តំ មោចេតុកាមតាចិត្តំ។ ឯត្ថ “មោចេតុកាមតា”តិ ឥមិនា ឯកាទសសុ រាគេសុ “មោចនស្សាទោ”តិ វុត្តំ ឥមស្ស សង្ឃាទិសេសស្ស មូលការណំ សុក្កមោចនវិសយំ រាគមាហ។

ឯកាទសរាគា នាម “មោចនស្សាទោ, មុច្ចនស្សាទោ, មុត្តស្សាទោ, មេថុនស្សាទោ, ផស្សស្សាទោ, កណ្ឌុវនស្សាទោ, ទស្សនស្សាទោ, និសជ្ជស្សាទោ, វាចស្សាទោ, គេហស្សិតបេមំ, វនភង្គិយ”ន្តិ ឯវមាគតា។ ឯត្ថ មោចនំ នាម សម្ភវធាតុមោចនំ, តទត្ថាយ តត្ថុប្បន្នរាគសម្បយុត្តចេតនា មោចនស្សាទោ នាម។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “មោចេតុំ អស្សាទោ មោចនស្សាទោ”តិ។ មុច្ចមានេ អស្សាទោ មុច្ចនស្សាទោ, សម្ភវធាតុយា មុច្ចមានាយ ឧប្បន្នរាគសម្បយុត្តា ចេតនា មុច្ចនស្សាទោ នាម។ ឯតេនេវ នយេន មុត្តស្សាទាទិវាចស្សាទាវសានេសុ បទេសុ អត្ថោ វេទិតព្វោ។ ឥមេហិ នវហិ បទេហិ អស្សាទសីសេន ពុត្តមដ្ឋិំ ទោរេមន តំសហចរិតោ រាគោ ទស្សិតោ។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “នវហិ បទេហិ សម្បយុត្តអស្សាទសីសេន រាគោ វុត្តោ”តិ។

គេហស្សិតបេមន្តិ ឯត្ថ គេហដ្ឋា មាតុអាទយោ អាវេណិកអាធារវោហារេន “គេហា”តិ វុច្ចន្តិ “មញ្ចា ឧក្កុដ្ឋិំ ករោន្តី”តិអាទីសុ វិយ។ តន្និស្សិតោ សិនេហបរិយាយោ រាគោ “គេហស្សិតបេម”ន្តិ វុត្តោ។ ឥមិនា បទេន រាគស្ស សភាវោ ទស្សិតោ។ វនតោ ភញ្ជិត្វា អានីតំ យំ កិញ្ចិ ផលបុប្ផាទិ វនភង្គិយំ នាម។ ឥធ បន រាគវសេន បដិពទ្ធចិត្តំ មាតុគាមេហិ វិសជ្ជិតបណ្ណាការវត្ថុំ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។ ១៣០) តេសំ ទានេន ទេបេត្វា ទស្សនមុខេន វិត្តិំ រាគេហិ គេហតព្ពតោ តេហិ បិយអត្តភាវសហិតំ តព្ភត្តិ ឯវមាទិ “វនភង្គិយ”ន្តិ អធិប្បេតំ។ ឥមិនា បដិពទ្ធវិសយគោចរោ រាគោ តទាយត្តវុត្តិវសេន សន្ទស្សិតោ។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “ឯកេន បទេន សភាវេន រាគោ, ឯកេន បទេន វត្ថុនា វុត្តោ។ វនភង្គំ ហិ រាគស្ស វត្ថុ, ន រាគោយេវា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។ ១៣០)។

“មោចេតុកាមតា”តិ ឥទមេវ អវត្វា “ចិត្ត”ន្តិ វទន្តេន ជីវិតិន្ទ្រិយសាធារណកាយ កាយវិញ្ញត្តិយា សមុដ្ឋាបកំ រាគសម្បយុត្តំ ចិត្តវិសេសំ ទស្សេតិ។ តេន ចិត្តេន សមុដ្ឋាបិតមាតំ វិញ្ញត្តិសង្ខាតំ ជីវិតិន្ទ្រិយំ “ធាតុយោ”តិ វុត្តំ ទស្សេតិ។ ធាតុយោ នាម តំចិត្តសម្បយុត្តជីវិតិន្ទ្រិយំ។ ឯត្ថ បន “សេម្ហាក្ខុម្ហ”តិអាទីសុ វិយ ផលេ ហេតូបចារនយេន ជីវិតិន្ទ្រិយស្ស វិសេសហេតុភូតជីវិតិន្ទ្រិយវាចកោ ច បនេត ជីវិតិន្ទ្រិយមោច វុត្តោតិ ទដ្ឋព្វំ។ អញ្ញត្រាទីហិ វេទយិតំ, អាការេន ឧទិរយន្តិ សុក្កមោចនតោ ធាតុយោតិ អត្ថោ។ សុក្កស្ស មោចនំ សុក្កមោចនំ។

ឯត្ថ ច សុក្កស្សាតិ “សុក្កន្តិ ទស សុក្កានិ នីលំ បីតកំ លោហិតកំ ឱទាតំ តក្កវណ្ណំ ទកវណ្ណំ តេលវណ្ណំ ខីរវណ្ណំ ទធិវណ្ណំ សប្បិវណ្ណ”ន្តិ (បារា

១១៨) បទភាជនេ វុត្តានិ សត្តានិ បិត្តាទិអាសយភេទេន, បច្ឆិមធាតុអាទីនំ វណ្ណំ វា រសសោណិតមំសមេទអដ្ឋិអដ្ឋិមិញ្ជានំ លទ្ធំ ទេហធាតុំ វា ភេទេន អនេកធា ភិន្នំ ជនេតិ សុក្កំ អញ្ញតរស្ស សុក្កស្សាតិ អត្ថោ។ មោចនំ វិស្សដ្ឋីតិ បរិយាយំ, បកតិយា ឋិតដ្ឋានតោ មោចនន្តិ អត្ថោ។ យថាហ បទភាជនេ “វិស្សដ្ឋីតិ ឋានតោ ចាវនា វុច្ចតី”តិ (បារា. ១១៨)។ ឋានំ “ឋានំ នាម វត្ថិសីសំ កដិ កាយោ”តិ កេចិ។ “កដី”តិ អបរេ។ “សកលកាយោ”តិ អញ្ញេ។ តតិយំ វាទំ តតោ “តតិយស្ស កាយិកំ សុកាយិក”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១១៨) អដ្ឋកថាយំ តតិយវាទស្ស វុត្តត្តា កាមរាគបរិឡាហសន្តាបេន ឧប្បជ្ជមានំ សុក្កំ សកលកាយតោ មោចេត្វា តតោ ឧទកសោតោតិណ្ណំ ទកសោតោរោហណំ ធាតុ ចាវេតិ ឋានតោ ចាវេតិ។

“សុក្កមោចន”ន្តិ បនេត្ថ កិំ វុត្តំ ហោតីតិ? “អារោគ្យត្ថាយ, សុខត្ថាយ, ភេសជ្ជត្ថាយ, ទានត្ថាយ, បុញ្ញត្ថាយ, យញ្ញត្ថាយ, សគ្គត្ថាយ, ពីជត្ថាយ, វីមំសត្ថាយ, ទវត្ថាយ មោចេតី”តិ (បារា. ១១៨) វុត្តនយេនអធិប្បាយភេទេនអញ្ញតរអធិប្បាយោ ហុត្វា “រាគូបត្ថម្ភេ, វច្ចូបត្ថម្ភេ, បស្សាវូបត្ថម្ភេ, វាតូបត្ថម្ភេ, ឧច្ចាលិង្គបាណកទដ្ឋូបត្ថម្ភេ មោចេតី”តិ (បារា. ១១៨) វុត្តបច្ចយេសុ ចាលិតអញ្ញតរកាលេ “អជ្ឈត្តរូបេ, ពហិទ្ធារូបេ, អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ, អាកាសេ កដិំ កម្បេន្តោ មោចេតី”តិ (បារា. ១១៨) វុត្តវត្ថូសុ អញ្ញតរស្មិំ រូបិយេ យថាវុត្តរាគបរិយាទានេន ចេតនា ហុត្វា យថាវុត្តកិលេសវិសយេសុ បុព្ពភាគេ អញ្ញតរំ យថាវុត្តដ្ឋានតោ មោចនូបក្កមំ បិចតិ បត្តមត្តំ វេទេ មោចេតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯត្ថ ច ឧច្ចាលិង្គបាណកា នាម អហិ វិច្ឆិកាទយោ, តេសំ ទដ្ឋេន អង្គជាតំ កម្មនិយំ ហោតិ។

អញ្ញត្រ សុបិនន្តាតិ សុបិនោ ឯវ សុបិនន្តោ, តស្មា អញ្ញត្រ សុបិនន្តាតិ អត្ថោ។ សុបិនំ នាម “វាតាភិសន្នតោ វា បិត្តាភិសន្នតោ វា សេម្ហាភិសន្នតោ វា បុព្ពនិមិត្តតោ វា ទេវតោបសំហារតោ វា អនុភូតបុព្ពតោ វា ហោតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១១៨) ទុវិធេសុ ឯតេសុ ចតុព្ពិធេសុ ហេតូសុ យេន កេនចិ ហេតុនា បស្សតោ សុបិនេ វិស្សដ្ឋាបិ សុក្កវិស្សដ្ឋិ ហោតិ, តំ ឋបេត្វា សុក្កវិស្សដ្ឋិ វុត្តា ហោតីតិ។

សង្ឃាទិសេសោតិ សង្ឃាទិសេសតា។ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋាតុកាមស្ស កុលបុត្តស្ស អាទិម្ហិ បរិវាសទានត្ថំ, មជ្ឈេ មូលាយបដិកស្សនេន វា សហ វា មានត្តទានត្ថំ, អវសានេ អព្ភានត្ថំ សង្ឃោ ឥច្ឆិតព្ពោ, ន ឯត្ថ ន ឯកបុគ្គលោ។ “សង្ឃោ អាទិម្ហិ ចេវ សេសេ ច ឥច្ឆិតព្ពោ អស្សាតិ សង្ឃាទិសេសោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១១៨; កង្ខា. អដ្ឋ. សុក្កវិស្សដ្ឋិសិក្ខាបទវណ្ណនា) វុត្តត្តា សង្ឃាទិសេសោ នាម, សុក្កវិស្សដ្ឋិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ។ យថាហ បទភាជនេ “សង្ឃោវ តស្សា អាបត្តិយា បរិវាសំ ទេតិ, មូលាយ បដិកស្សតិ, មានត្តំ ទេតិ, អព្ភេតិ, ន សម្ពហុលា, ន ឯកបុគ្គលោ, តេន វុច្ចតិ ‘សង្ឃាទិសេសោ’តិ។ តស្សេវ អាបត្តិនិកាយស្ស នាមកម្មំ អធិវចនំ, តេនបិ វុច្ចតិ ‘សង្ឃាទិសេសោ’តិ (បារា. ១១៨)។ ឯត្ថ ច បរិវាសាទីហិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិតោ អាបត្តិដ្ឋានតោ វុដ្ឋានំ អាទិ តទិច្ឆិតព្ពំ។

១១៩។ ឯត្តាវតា មូលវិសុទ្ធិយា អត្ថបក្ខេ មូលំ អាបត្តិ ទស្សេត្វា ឥទានិ ឥមិស្សា សង្ឃាទិសេសាបត្តិយា បទបក្ខេ អាបត្តិ

ទស្សេតុមាហ “បទេតា”តិអាទិ។ ឧបក្កមាបេត្វាតិ អង្គជាតស្ស គហណំ ច ឃដ្ដនំ ច ការេត្វា។

១៦៧. សញ្ចិច្ចាតិ “ឧបក្កមាមិ មោចេស្សាមី”តិ ចេតេត្វា បកប្បេត្វា។ ឧបក្កមន្តស្សាតិ អជ្ឈត្តរូបាទីសុ តីសុ យត្ថ កត្ថចិ ឃដេន្តស្ស។ សមុដ្ឋិតន្តិ “ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ (បារា. ១៩១) បភាវេន ភាវតា វុត្តន្តិ អធិប្បាយោ។

១៦៨. ឋានំ កាចាយំ “អត្តនោ អង្គជាតំ ឧបក្កមន្តស្សា”តិ ឋានំ អជ្ឈត្តរូបេ ច ពហិទ្ធារូបេ ច អជ្ឈត្តពហិទ្ធារូបេ ច អត្តនោ អង្គជាតំ ឃដេន្តស្សាតិ ឋានស្ស អត្ថស្ស វុត្តត្តា អង្គជាតឃដេនេន និនាភាវតោ ឋានំ អសង្គយ្ហមានស្សាបិ អាកាសេ កដិកម្បនេន មុច្ចនេ សញ្ញោនិសេសស្ស បធានកាចាយំ “ចាយោមា”តិ សាមញ្ញាវនេន សង្គហិតត្តា តំ ធរេត្វា “តេន ខោ បន សមយេន អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អាកាសេ កដិំ កម្បេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ…បេ… អសុចិ ន មុច្ចិ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ…បេ… អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស, អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្សា”តិ អាកាសេ កដិកម្បនវត្ថុម្ហិ វុត្តត្តា អមុត្តេ ថុល្លច្ចយំ សង្គហេតុមាហ “សញ្ចិច្ចា”តិអាទិ។

តត្ថ សញ្ចិច្ចាតិ “ឧបក្កមាមិ មោចេស្សាមី”តិ ជានិត្វា សញ្ជានិត្វាតិ អត្ថោ។ “ឧបក្កមន្តស្សា”តិ សាមញ្ញតោ តំ និទ្ទេសេត្វា “អាកាសេ កម្បេន្តស្សបី”តិ អាហ, កដិកម្បេន្តស្សាតិ កេវលត្តំ កម្មនិយំ លព្ភតីតិ ចេ? ឋានស្ស កាចាយ សង្គហេតព្ពត្តា វុត្តំ “អាកាសេ កដិំ កម្បេន្តស្សា”តិ (បារា. ១៩៩) បាឡេ “កដិំ កម្បេន្តស្សា”តិ ចេតនាសហគតស្ស “អាកាសេ”តិ ចេតនស្ស សង្ខាតភាវេន លព្ភតិ អត្ថប្បករណសង្គហសង្ខាតា សង្ខាតំ និសេសត្តិបភេទោ។

១៦៩. ចិត្តន្តិ មុត្តចិត្តំ, មុត្តករណស្ស ចិត្តន្តិ អត្ថោ។ កិញ្ចាយ ឋានេត្វាតិ កាយង្គានេកា និយ កិញ្ចិជាតកាយតាយ មុត្តចិត្តំ ឥច្ឆំ កេហេត្វា ឋានេត្វាតិ អត្ថោ។ យថាហ ចិត្តំ ចត្តុមិ អដ្ឋកថាយំ “តេ កិញ្ចិ ចិត្តំ ឥច្ឆំ កេហេត្វា ឋានេត្វា ឋានេត្វា និស្សជ្ជេត្វា កាយង្គានកាចិ យ បស្សាចយកំ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១៩៣)។ “ន ចជតី”តិ សាយតេ្តិត កប្ឋា វុត្តត្តិ? តស្មិំ ចត្តុស្មិំ វុត្តតេយេត មោចនាធិប្បាយេន ឥច្ឆំ កេហេត្វា ឋានេត្វា ឋានេត្វា និស្សជ្ជេន្តស្ស សុក្កំ មុច្ចតិ មោចនាធិប្បាយោ ចេតេតិ, ឧបក្កមតិ, មុច្ចតីតិ អង្គានំ សម្បត្តា សង្ឃាទិសេសស្ស, អមុត្តេ ថុល្លច្ចយស្ស សម្ភវតោ ឧភយសង្គហត្តមាហ។

១៧០. ឧបនិជ្ឈាយនវត្ថុស្មិំ “ន ច ភិក្ខវេ សារត្តេន មាតុគាមស្ស អង្គជាតំ ឧបនិជ្ឈាយិតព្វំ, យោ ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា. ១៩៩) បាឡិយំ “មាតុគាមស្សា”តិ សាមញ្ញេន វុត្តត្តា “តិរច្ឆាន”ន្តិ ចេតិ។ តិរច្ឆាន បន ឋានិតត្តិ មនុស្សាមនុស្សតិរច្ឆានគតចេសេន តិរច្ឆាន ឋានិតំ “អង្គជាត”ន្តិ និសេសេត្វា វុត្តត្តា “និមិត្ត”ន្តិ មុត្តករណមេវ វុច្ចតិ, បដិសេធតាបិ បដិច្ឆាទិតំ ច អប្បដិច្ឆាទិតំ ច យោនិមគ្គន្តិ អត្ថោ។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “សចេបិ បដិសតំ និវត្ថា ហោតិ, បុរតោ ច បច្ឆតោ ច ឋត្វា ‘ឋានស្មិំ នាម ឱកាសេ និមិត្ត’ន្តិ ឧបនិជ្ឈាយន្តស្ស ទុក្កដមេវ។ អនិវត្ថានំ កាយង្គារិកានំ និមិត្តំ ឧបនិជ្ឈាយន្តស្ស បន កិមេវ វត្តព្វ”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.១៩៩)។ បុរតោ ចាតិ ឯត្ថ “ឋត្វា”តិ បាឋសេសោ។

᪁᪁᪈· ᨬᩮᨣᨶ...ᨸᩮ... ᨸᩔᨲᩮᩣ ᨬᩣᨱᩴ ᨡᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ· “ᨬᩮᨣᨶ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨬᩣᨱᩴ ᨡᨶ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩮᨶᨣᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨣᩥ ᩋᨶᩮᨠᩣᨠᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᨠᩮᨲᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ· ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩃᩮᨠᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩏᨸᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨡᨶ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪁·᪁᪉᪉)· ᨬᩣᨿᩥᩔᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ “ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸᩁᩥᨾᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨠᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨿᨧ ᨻ᩠ᨿᩮᩣᨠᩮᩣᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ·

᪁᪁᪉· ᩋᨿᩮᩣᨧᨶᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩔ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ· ᨿᩮᩣᨧᨶᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩉᨬ᩠ᨬᩮᩃᩮᨸᩥ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨸᩔᩣᨧᩣᨴᩦ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨶᩴ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᨿᩮᩣᨧᨶᩣᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪁᪉᪇) ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨧᩣᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨿᩮᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ·

ᨬᩣᨿᩈᩥᩴ ᨸᩥᩊᩮ “ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨸᨶᩣᨿᩥᨠᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨬᩣᨿᩔ ᨸᩥᩊᩔ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ “ᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨶᨿᨲᩥ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪁᪉᪇) ᨧ “ᨶ ᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨶ ᩏᨸᨶᨿᨲᩥ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪁᪉᪇) ᨧ ᩑᨲ᩠ᨳᨶᩮᨲᩣ ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩅᩮᩣᨿᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨸᨶᩣᨿᩥᨠᩮᨲᩣᨸᩥ ᨧ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ· ᨿᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨶᩣᩁᩮᨠᨶ ᨸᩦᨬᩣᩮᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩉᩴ ᨵᨾ᩠ᨾ ᩁᩮ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ
ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᨿᩮᩣᨧᨶᩔᩣᨶᩣᨠᨸᩦᨬᩣᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨲᩥᨸᩥ ᨠᩮᨧᩃᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩮᨶ ᩏᨸᨶᩮᨲᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩋᨬ᩠ᨬᨲᩥᨠᩣᩃᩥᩉᩥᩁᩮᨧᨲ᩠ᨳᩩ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩣᩃᩥᨠᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩣ ᩏᨸᨶᨿᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩣᨴᩥᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩃᩮᨶ ᨧᩣ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩩᩃᩮᨶ ᨧᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ
ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩥᩊᨶᩮᨶ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ·

ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᩴ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᩈᩩᨸᩥᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ· ᩈᩩᨸᩥᨶᩮ ᨿᩮᨷᩩᨶᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᨭᩥᩅᩮᨵᩔ ᨧᩣ ᨿᩣᨳᩣᩅᨠᩣᩁᨿᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩅᩁᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨴᩥᩈᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᩊᨬᩣᨿᩴ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩥᨠ᩠ᨠᩩ ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪁᪉᪇) ᨬᩣᨿᩥᨲᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ·

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᩩᨸᩥᨶᩮ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩋᩔᩣᨴᩮᨶᩣᨿ ᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩣᩃᩮᨶ ᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ· ᨶ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨲ᩠ᨲᩴ· ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩁᩃᩣᩁᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᨶ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣᩈᩩᩁᩮᨶ ᨠᩮᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨭᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪁·᪁᪉᪇) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᩣᩁᩥᨠᩣ ᨠᩥᨠᩥᩈᨠᩁᩣᨴᩦ ᨧᩥᨿ, ᨧᩣᩃᨸᩥᩃᩥᨠᩣ ᨶᩮᨿᩕᩦ ᨧᩥᨿ, ᨬᩣᨠᩮᨲᨲ᩠ᨲᨸᩥᩃᩮᨠᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨿᩣ ᨧᩥᨿ ᨧ ᨠᩣᨿᩅᩦᨧᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨸᩅᩣᩉᩣᨿ ᩈᩦᩃᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨠᩣᨾᩮᨶ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᨠᩣᨿᩥᨠᩥᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩉᩣᨲᨻ᩠ᨻᨠᩣᨾᩮᨶ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨸᩥᨶᨶ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ· ᪁᪁᪂) ᨧᨶᩮᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨣᨲᩔ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩣᨶᩩᨠᩪᩃᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩁᩮᨲᩣ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ·

ᩈᩩᨸ᩠ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ·

១១២។ មនុស្សិត្ថិន្តិ មនុស្សជាតិកំ ឥត្ថិំ, “មាតុគាមោ នាម មនុស្សិត្ថី, ន យក្ខី, ន បេតី, ន តិរច្ឆានគតា, អន្តមសោ តទហុជាតាបិ ទារិកា, បគេវ មហត្តរី”តិ (បារា. ១៦១) បទភាជនេ វុត្តត្តា តទហុជាតកុមារិកាការេនបិ ឋិតំ ជីវមានកមនុស្សមាតុគាមន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ “មនុស្សិត្ថី”តិ សាមញ្ញវចនេន ជីវមានកមនុស្សិត្ថីតិ អយំ វិសេសោ កុតោ លព្ភតីតិ? វិនីតវត្ថុម្ហិ (បារា. ១៧១ អាទយោ) មតិត្ថិយា កាយំ ផុសន្តស្ស ថុល្លច្ចយវចនតោ បារិសេសនយតោ លព្ភតិ។ អាមសន្តោតិ “ហត្ថគ្គាហំ វា វេណិគ្គាហំ វា អញ្ញតរស្ស វា អញ្ញតរស្ស វា អង្គស្ស បរាមសន”ន្តិ (បារា. ១៦០) វុត្តត្តា ហត្ថាទិអង្គបច្ចង្គផុសនាទិនានប្បការានំ អញ្ញតរេន បការេន អាមសន្តោតិ អត្ថោ។ អត្តនោ កាយេន ឥត្ថិយា កាយស្ស សំសគ្គេ មិស្សីភាវេ រាគោ កាយសំសគ្គរាគោ។ សញ្ចេតនា ឯតស្ស អត្ថីតិ សញ្ចេតនិកោ, កាយសំសគ្គសញ្ចេតនិកោ អាបន្នោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១៣។ កាយសំសគ្គរាគេន ឥត្ថិយា អន្តមសោ លោមម្បិ អត្តនោ សរីរេ លោមេន ផុសន្តស្ស ភិក្ខុនោ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ហោតីតិ យោជិតា។ វុត្តំ (បារា. អដ្ឋ. ២.២៦៣) “លោមគណនាយ សង្ឃាទិសេសា ហោន្តី”តិ កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ អដ្ឋិតត្តា, “កោដ្ឋាសគណនាយ ន ហោតិ, ហត្ថគណនាយ ហោតី”តិ មហាអដ្ឋកថាយំ ឋិតត្តា សង្ឃត្តកេ យត្ថាបិធេ បញ្ចត្តលាទិកា កេតធិ អប្បដិក្ខិត្តេ ផុសន្តស្ស វិយ លោមគណនាយ អហុត្វា ផុដ្ឋលោមាទីនំ ពហុត្តេបិ ឯកស្មិំ បយោគេ ឯកា ឯវ អាបត្តិ, ពហូសុ បយោគេសុ បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ ហោន្តីតិ សន្និដ្ឋានំ។

១១៤។ ឥត្ថិយាតិ មនុស្សិត្ថិយា។ សម្ផុដ្ឋោតិ ហត្ថាទិសរីរាវយវេន សំសគ្គំ សមាបន្នោ។ សេវនចេតនោ វាយមិត្វា កាយសំសគ្គរាគេន អត្តនោ កាយំ ចាលេត្វាតិ អត្ថោ។ សង្ឃាទិសេសស្សាតិ ឯត្ថ សកត្ថេ តទ្ធិតបច្ចយោ។ “សង្ឃាទិសេសិកា”តិ បន បាឋោ សុន្ទរោ, សង្ឃាទិសេសស្ស អត្ថិតា វិជ្ជមានាការោតិ អត្ថោ។ សង្ឃាទិសេសាបត្តិយា សង្ខាតសញ្ញាតា អត្ថិតា ព្យាបជ្ជយន្តេ បុគ្គល សង្ឃាទិសេសីសង្ខ្យបត្តិនិមិត្តំ ហោតីតិ ភាវបច្ចយោ តំអត្ថទីបនេ លព្ភតិ។ យថាហុ “យស្ស គុណស្ស ហិ ភាវា ទព្វេ សទ្ទនិវេសនា, តទភិធានេ ត្វតាទយោ”តិ។

១១៥។ ឯកេន ហត្ថេន គហេត្វាតិ (កង្ខា. អដ្ឋ. កាយសំសគ្គសិក្ខាបទវណ្ណនា) ឯត្ថ “កាយសំសគ្គរាគេនា”តិ អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្វំ។ “មនុស្សិត្ថី”ន្តិ អធិការោ។ តំ មនុស្សិត្ថិំ។ តត្ថ តត្ថាតិ ឥត្ថិយា តស្មិំ តស្មិំ សរីរាវយវេ។ “ឯកាវាបត្តី”តិ បទំ គហិតហត្ថស្ស អនុបតិតត្តា វុត្តំ។ គហិតហត្ថំ បន មោចេត្វា បុនប្បុនំ ផុសន្តស្ស បយោគគណនាយ អាបត្តិ ហោតីតិ ព្យតិរេកតោ លព្ភតិ។

១១៦។ ឯកេន ហត្ថេន អគ្គហេត្វា សីសតោ យាវ បាទំ, បាទតោ យាវ សីសន្តា កាយា ហត្ថំ អមោចេត្វា វិចរម្បិ តំ ឥត្ថិំ ផុសន្តស្ស ឯកាវាបត្តីតិ យោជនា។ ឯត្ថាបិ “អមោចេត្វា”តិ ព្យតិរេកតោ មោចេត្វា ផុសន្តស្ស បយោគគណនាយ អនេកាបត្តិយោតិ លព្ភតិ។

១១៧។ ឯកតោ គហិតបញ្ចង្គុលិំ គណនាយ នេវ អាបត្តិ សិយា, ឯកស្ស មាតុគាមស្ស សរីរំ រាគចិត្តេន ផុសន្តស្ស ទ្វត្តិំសកោដ្ឋាសតោ ព្យតិរេកស្ស សរីរស្សាភាវា ទ្វត្តិំសកោដ្ឋាសគណនាយ អាបត្តិយា ភវិតព្វំ, តថា អភាវតោ ឥទម្បិ

ត ហោតីតិ ឥស្សតត្ថំ “ត ហិ កោចិ្ជាបតោ និឃា”តិ អាហ៊

ឲ្យ៣០-១៊ ព្ទាតិ្ចិឃា ចិយតិស្សាបិ អត្តតោ កាតយេត ព្ទាតិ្ចិឃា កាឃំ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃា, ព្ទាតិ្ចិឃា បណ្ឌកាឌិបត្តិ៍តោបិ អត្តតោបិ កាតយេ៍តតិ្ចិឃា កាឃំ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃា៊ អាឌិ-បតេ្ក បុទិបតិរជ្ជាតកាតាត់ បក្កុហោ៊ ព្ទាតិ្ចិឃា ព្ទាតិ្ចិបត្តិ៍តោ អត្តតោ កាតយេត ព្ទាតិ្ចិឃា កាឃបព្ទត្ថិ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃា៊ បណ្ឌកេ បណ្ឌកបត្តិ៍តោ អត្តតោ កាតយេត បណ្ឌកស្ស កាឃំ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃា៊ ឃក្ខិបេតីសុ ឃក្ខិបេតិបត្តិ៍តោ អត្តតោ កាតយេត តាតំ កាឃំ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃាតិ ឃោឌតា៊ ឲត្ត “បណ្ឌកក្កហណេត ្កតោញ្ញ្ញោតកោបិ កឃា្ចី”តិ ចឌិទព្ទ្ចីកាឃំ ចុត្តំ៊ “ព្ទាតិ្ចិឃា ចេយតិកស្សាបិ បណ្ឌកាឌិបត្តិ៍តោបិ អត្តតោ កាតយេត ព្ទាតិ្ចិឃា កាឃបព្ទត្ថិ ចុបតោ តស្ស ឝុល្លច្ចឃំ និឃា”តិ ត ឃោឌតត្តំ៊ កស្មា? តថា ឃោឌតាឃំ បិញ្ញព្ទាឃំ ឝ្កក្កឹ ចុត្តំ, ត ឝុល្លច្ចឃត្តិ អតិ្ចិប្បបក្កុតោ៊

“ឝ្កក្កឹ កាឃបំបេក្កុ, តិទជ្ជាតកាតិតិ្ចិឃា”តិ ព្ទាយិតា ចិតីតចតូ្ចិអាកាតតយេ បក្កហិតេបិ តោតេច តយេត បណ្ឌកេ ចិយតិព្ទាតិ្ចិបត្តិ៍តាឌិអត្តោយតិបក្ខេ ច បុទិបតិរជ្ជាតកេតសុ បុទិបតិរជ្ជាតកាតបត្តិ៍ចិយតិបណ្ឌកាឌិអត្តោយតិបក្ខេ ច ព្ទាតិ ព្ទាយេបំ តិណ្ណ៍ កាឃបឌិតាឌ្ឍាយបតាឌីសុ ច បឝកាឌតេ ចុត្តបត្តឝ្កក្កឹបត្តិឃោ ្កបលក្ខិតាតិ ឥដ្ឋាំ៊

ឲ្យ៣ឲ្យ៊ អត្តតោ កាតយេត បឌិតាតេ្ឌ ព្ទាតិ្ចិឃា កាតយេត បឌិតាឌ្ឍ ចុបត្តស្ស កិក្ខុតោ បត ឝ្កក្កឹត្តិ ឃោឌតា៊ ឲត្ត បិ-បតេ្ក ចុត្តឝ្កក្កឹកត់ បព្ទច្ចឃតេ្ចា៊ ច-បតេ្ក បត អចុត្តបព្ទច្ចឃតេ្ចត “តិស្សក្កិយេត កាឃំ អាយបតិ៊ តិស្សក្កិយេត កាឃបឌិតាឌ្ឍ អាយបតិ៊ តិស្សក្កិយេត តិស្សក្កិឃំ អាយបតិ, អាបត្តិ ឝ្កក្កឹស្សា”តិ (បិទា៊ ឲ្យលិ៩) បិញ្ញព្ទាឃំ អាកាតឝ្កក្កឹកត់ បក្កុហោ ចេឌិតព្ទោ៊

ឲ្យ៣ឲ្យ-៣៊ ត កេចលំ បឝកាឌតាក៍តតិ្ចិបទីរាឌិកយេច អតាយាបំ, ចិតីតចតូ្ចិសុ ឌាទុឌីតលិកចតូ្ចិអតុលេយតោ បេបិតូ្ចិលិកាឌិព្ទាតិ្ចិទ្ទបកញ្ញ តិស្សក្កិឃចារាតុលេយតោ អបទីរឌ្ឋិ យាតុកាយេហិ បទិកុត្តចតូ្ចាកទណាឌិញ្ញ ចិកឌក្ខត្តកាឌីសុ ចុត្តតឃាតុបារេត អឌ្ឌកឆាកតំ អចេបេបំ អតាយាបចតូ្ចិញ្ញ អាយបត្តស្ស អាបត្តិ បក្កុហេតុយាហ “ព្ទាតិ្ចិត”ត្តិអាឌិ៊

“ព្ទាតិ្ចិតំ ព្ទាតិ្ចិទ្ទបញ្ញា”តិ ព្ទាឌំ “ព្ទាតិ្ចិកាឃ ព្ទាតិ្ចិឆតំ (បិទា៊ ឲ្យ៣), បណ្ឌាតំ បណ្ឌាបទាឃត”ត្តិអាឌីសុ ចិឃ លេកចោហារចេបេត ចុត្តំ៊ ព្ទាតិ្ចិតំ ឌាទុលេហយឃាឌិកំ ព្ទាតិ្ចិទ្ទបញ្ញាតិ ឃោឌតា៊ អាឌិ-បតេ្ក ហេឌ្ឋិយបទិច្ឆេតោ យត្តិកាឃ, បិតេ្ឌត ចា កតំ យាតុកាយទ្ទបំ បក្កណ្យាតិ៊ យាតុកាយទ្ទបំ ឃេត កេតចិ ជិត្តំ បត្តូទតតយឃំ ចិតា អចេបេបំ បាឌិឃិត្វា កិត្តិត្វា បយណបាទុប្បបទិក្ខាទំ កាទាបេតុំ, អចុបិត្វា បទិកុត្តិតត្តោ ចា ឃោឌតុំ ចឌ្ឌតិ៊

“ចត្តេ”ត្តិ ព្ទាយិតា តិចាបតបិទុបតឆ្ចឃព្យិ បាយត្តោត កហិតំ៊ ព្ទាឌញ្ញ យាតុកាយេត បទិកុត្តិតុំ ចុបិតព្យិ អតាយាបយេច, ឌីចទត្វាឃ ជិត្តំ បព្យឌិឆ្និត្វា កណ្យុំ ចឌ្ឌតិ៊ ហេឌ្ឋិយបទិច្ឆេតត តិណាឝុប្បឌកំ, អង្គុលិឃា បណ្ណយុឌ្ឌកំ ្កបិតាឃ អលក្ខារេយច៊ ឲត្ត ច

ចាលេកាសចក្ខុកោសេសុ បទេបគតកឥត្តសូចិអាទិ កប្បិយកណ្ឌំ និយ្យាតំ មយាលមារុប្បបរិក្ខារត្វាយ កេហតព្ពំ·

តត្តខាតផលំ លខ្ខត្តិ រុទក្ខ ជិតំ លាឌិតព្ពំ បគសតាឡព្ពកោទានិផលញ្ហា មនុស្សេហិ ទាសិកតំ បរិក្ខិត្តតព្ពផលញ្ហា “មនុស្សេហិ ទាសិកតេបុបិ ឧសេច គសេយា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១) អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា អគាយាសត្តិ ឧបលក្ខណតោ ព្ពមិភាច កេហតព្ពំ· អទទេញ្ញា រុក្ខតោ បតិតំ ផលំ “អត្តបនមត្តស្ស ឧស្សាមី”តិ កេហតុំ វដ្ដតិ· “មុក្កានិ តត្តខាតក”ន្តិ ឧបលក្ខណបទត្តា កន្ទតោ ចិយុត្តមបិ កេហតព្ពំ· មុក្កានីតិ ឧត្ត “អបទណ្ណ”ន្តិ បិធេសេសោ·

សព្វាតិ ឆព្ពាតីតិ “សាលិ ចីហិ មវេចា កង្គុ, កុទ្រូសចទកកោធូមា”តិ វុត្តាតិ សត្ត ឆព្ពាតិ· លេត្តមទេក្កត កន្ទតា សាលិសីសេ ហទេត្វត អហុសត្តេត គត្តព្ពំ· សទេ មទេក្កា សព្វានោ ហោតិ, សទីទេ ឆព្ពា ហុសត្តេបិ មក្កត្តា គ ឆោទេសា· ចីមិយំ, ពេហក្ករោ ចា ឆព្ពាសុ បសាទិតេសុ អបសក្កិត្វា ទេ គត្ថុំ គ សក្កា, “មក្កំ អធិដ្ឋាយ គត្តព្ពា”ន្តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១) អដ្ឋកថាចចគតោ “ព្ពមិំ មក្កំ កមិស្សាមី”តិ គត្តុំ ចដ្ដតិ· “កុលកោហេ ឆព្ពាមត្វកេ ទេ អាសគំ បព្ពាទេបត្វា និគ្គុំ ហោតិ, គិសីទិតុំ ចដ្ដតី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១ អត្វតោ សមាគំ) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ· “អាសគសាលាយំ ឆព្ពា ចិប្បកិណ្ណា អត្តក្កមិត្វា ឧកមត្តេ បីធកំ បព្ពាទេបត្វា គិសីទិតព្ពំ· សទេ មនុស្សា តស្មិំ ឆព្ពាមត្វកេ អាសគំ បព្ពាទេបត្វា ទេត្តិ, គិសីទិតុំ ចដ្ដតី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១ អត្វតោ សមាគំ) អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា អត្តគា តត្វ អាសគំ បព្ពាទេបត្វា គិសីទិតុំ គ ចដ្ដតិ·

១៧៣· ឆមគសព្វានិ សព្ពំ បញ្ចកតុទិមបិ ចាតិ សព្ពទេវា· ឆមគសទេវា គាម សដ្កកទោលសទេវា · អាទិ-សទ្ទេគ ចិសសិក្កតាឡអានីគំ សក្កហោ· បញ្ចកតុទិមត្តិ អាតតំ, ចិតតំ, អាតតចិតតំ, ឈគំ, សុសិទត្តិ បញ្ចកសព្វាតំ តុទិមំ· តត្វ អាតតំ គាម ចម្មបរិយោគទ្ធេសុ ភេទិអានីសុ ឯកតោ អាកឌ្ឍិត្វា ខ្ចតត្តិ ឯកតលតុទិមំ· ចិតតំ គាម ឧភតោ អាកឌ្ឍិត្វា ខ្ចតត្តិ ឧភយតលតុទិមំ· អាតតចិតតំ គាម ឧភយតោ ច មជ្ឈតោ ច សព្វតោ បរិយោគទ្ធិតំ· ឈគំ សមខាទិ· សមុត្តិ តាឡអំ, ឈម្ពារិក្កលិអានីគមបិ ឧទេត្វច សក្កហោ· សុសិទត្តិ ចំសាទិ·

ព្ពមិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១) កុរុន្ទដ្ឋកថាយំ វុត្តគយេគ ភេទិបេក្ខទញ្ញា ភេទិតលចម្មញ្ញា ចីណា ច ចីណាបេក្ខទម្មញ្ញា គទណ្ឌា ច អគាយាសំ· “បូជំ កត្វា ចេតិយង្កណាទីសុ ធបិតភេទិយោ អចាលេត្វត អចសេសង្គំ សម្ពុដ្ឋិតព្ពំ· កចចទច្ឆ្ឌគកាលេ កចចទំ ចិយ គហេត្វា ឧកស្មិំ ធានេ ធបេតព្ពា”ន្តិ មហាបច្ចរិយំ វុត្តំ· តុទិមភណ្ឌេសុ យំ កិញ្ចិ អត្តនោ និយាគំ តំ បរិចទេត្តត្វា កប្បិយបរិក្ខារំ គហេតុំ អធិចាសេតព្ពំ· ទោណិ ចា ទេបិក្ខំ ចា គត្តកដ្ឋតិក្ខិបគត្វាយ, ចម្មញ្ញា សត្វកោសកលត្វាយ គហេតព្ពំ·

ទតគាតិ ច សព្វាតីតិ មុត្តា មណិ ចេឡ្ហុរិយោ សង្ខោ សិលា បចាឡអំ ទជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្លន្តិ (បារា· អដ្ឋ· ១·១៧១) វុត្តាតិ សព្វាតិ ទតគាតិ ច· ឧត្ត ច ចិទ្ធា, អចិទ្ធា ចា សាមុទ្ទិកាគី សព្វាបិ មុត្តា អគាយាសា· កណ្ឌមូលត្វញ្ញា កហិម្ហា គ ចដ្ដតិ· អត្តមេសា ជាតិផលិកំ ឧបិគាយ គីលបីតាទិភេទោ សទេព្វាបិ មណិ ធោតចិទ្ធោ អគាយាសោ· អាហតាកាទទេតច ជិតោ អចិទ្ធោ ធាតោ មណិ បត្តាទិ កណ្ឌមូលត្វំ អធិចាសេតុំ ចដ្ដតីតិ វុត្តំ· មហាបច្ចរិយំ បត បដិក្ខិត្តំ· បចិត្វា កតោ កាចមណិ មេចេកោ ចដ្ដតិ· ចេឡ្ហុរិយេ ច

ยលិសនិយសាเยธ ចិតិដ្ឋយោ៍

ឆយភសេន្លា “សត្ថា ឆយភសន្លានិ”ត្តិអាទិកាទាឃ ត្យុទិយេឃស្ម កហិេតា៍ รតភលចិតា សេន្លា អភាយាយេសា៍ បរិតិឃសេន្លា ឆោតាបិ អឆោតាបិ អាយាេសា៍ អចេសសសេន្លា បភ អញ្ញាភានិេកសដ្ឋូតុំ, បត្តានិកល្លុមុលកាេចភ ច អនិចាេសតុំ ចដ្ឋតិ៍ ឃុចល្លិភ ទុកេតា ចិលិឃាេបត្វា កតា ឃុក្កចល្លា សិលិ អភាយាយសា៍ េសសា សិលិ ក្យុដ្ឋកតិសាភានិកមូតុំ អនិចាេសតុំ ចដ្ឋតិ៍ “បចាឡុអំ េឆាតាយេឆាតត្ថា ចិដ្ឋយចិដ្ឋញ្ញា សេត្តចា អភាយាសំ, ភាបិ អនិចាេសតត្តា”ត្តិ យហាបច្ចនិឃំ ចុត្តត្តា បចាឡុអបនិយាេចតិឃាតិ េចច េបិតុ្វកាឃុ បេចេសតត្តាអាលិឃា ឃុេល, អេក្កច បេចេសតត្តំ បឥុយានិអាកាេភ កតំ ចដ្ឋញ្ញា ភ កេហតត្តំ ភ ចុសិតត្តា៍

ចិនេតា បដ្ឋាឃ រេនតំ, នាតនុបញ្ញា កតំ ចា េហាត្យ អកតំ ចា, សត្តេសា អភាយាសំ, ភ ច សានិតត្តំ៍ ត្លយិតា កតំ បនិយានិកញ្ញា អាេក្យុដេលិហញ្ញា អភាយាសត្តិ ចក្លតិ៍ កតាកតឃុចល្លេនតាភ អឃានិឃិតត្តាតាឃ ត្លឆ អដ្ឋកចាឃ អាកតត្វា ក្ខត្តេភ ភានបុេត្តភ កាេទត្វា អាហចំ ឃុចល្លេចតិឃំ ភ ចដ្ឋតីតិ យហាបឥុយេត្វេភ បនិក្លិត្តត្តិ ឃុចល្លបនិយាេចតិឃេបិតុ្វកាចឆ្នាគេយលិបឥុយចដ្ឋានិ ឃំ កិច្ចិ ភ សានិតត្តេយច, ភ ច អាយសិតត្តា៍ ទុេតភ កតំ េសភាសេភាបកេលំ បភ បនិក្ខុិតុំ ចដ្ឋតិ៍ ឆមូយល្លេប កតយ្សិ បនិនក្កិតុំ ចដ្ឋតិ៍ េលិហិតចេល្លា យលិ, យសាកល្លយលិ ច សេត្តចា អភាយាេសា, ភ ច អនិចាេសតេត្តាតិ យហាបច្ចនិឃំ ចុត្តា៍

ឲ្យ៣៩៍ សេត្តយាចុឆកល្លត្តិ ពក្កានិ សត្ថំ អាចុេឆាបកេលំ បត្តានិកប្បិឃបនិក្លានមុលត្វាឃ និឃយាតំ សត្វចាលិនាឃ អកាតត្តាត្វា ភ កេហតត្តំ, “ត្លយំ កល្យុចា”តិ និក្ក កិត្តិត្វា ពល្លាពល្លិកំ កត្វា “ក្យុរានិកប្បិឃបនិក្លានំ កាេទម្យ្បាឃី”តិ សានិតុំ ចដ្ឋតិ៍ សដ្ឋាយក្សុយំ យេក្ក បតិតពក្កានិ និច្ចា បរិសាេលាភ កិត្តិត្វា “ក្យុរានិកប្បិឃកល្លានិ កាេទម្យ្បាឃី”តិ កល្យុតុំ ចដ្ឋតិ៍ ក្ខបុសត្តិអានិកំ ចលេតា ឆល្លំ អបេភត្វា កប្បិឃបនិក្លានកានាបភត្វាឃ កេហតត្តា៍

និឃាតិ ឆភ្យុេលា៍ ច-កាេទភ ត្លយិម្បា កាចាឃ អចុត្តិ អក្កុសេតាយរានិ បរហិ េសាបកេលំ សក្កល្យុតិ៍ ឆភុឆល្លេកាតិ និឃាចិរហិេតា ឆភុឆល្លេកា៍ ត្លនំ បរហិេសាបកេលកល្លានិកំ ចិហាេរ សមូខ្ចិតត្តដ្ឋានេភ ឆបិតំ េច, សាយិកាតំ ចត្វា េតហិ អក្កហិតំ េច, អចាេលេត្តភ សមូខ្ចិតត្តា៍

នាលញ្ញាតិ យឆ្នាលបក្លិនាលលិនិនាលញ្ញា៍ នាលំ និឃយាតំ លត្តេចឆភតុំ, អាសភេចតិឃានិយត្វេកា តត្តភានិបេឃានេភ សតិ តឆត្វញ្ញា កេហតត្តា៍ សេចាេលំ ភាយ ឆលកានិកំ អេត្តាហិ អត្តេភា ចិន្លភត្វាឃ ចិម្បដ្ឋសេតិចាេលំ ចិភាសេភាបេរាឆកាេលំ េហាតីតិ កល្លមុលតុំ សានិតុំ ចដ្ឋតិ៍ “ឆត្តកដ្ឋាឆានឆលកានិ ឃនិដ្ឋិតំ កេទរាឃី”តិ យដ្ឋិ អបេភត្វា កេហតុំ ចដ្ឋតិ៍

ឲ្យ៣លិ៍េចតិឃត្តិ ទុត្ត “ឃុចល្លេចតិឃ”ត្តិ ត្លនំ “ឃុចល្លបនិតិប្លានី”តិ អភត្ថន៍ ចុត្តត្តា លត្ថតិ៍ ឃុចល្លក្កហាលញ្ញាបលក្លលត្តិ រេនតាយឃញ្ញា កេហតត្តា៍ អាេក្យុដកត្តិ ឃុចល្លចល្លំ េលិហចិេសសយាហ៍ “អភាយាស”ត្តិ ត្លនំ “អសយ្សចិដ្ឋិឃំ ចា”តិ ទុតម្យ្ប ក្ខបលក្លលំ៍

᪑᪓᪕᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨧᩣᩃᩥᨲᨿᩥᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩤ᪨ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨸᨶᨲ᩠ᨲᨲᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩉᩣᨷᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨧᩣᩃᩣᨷᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨧᩣᩃᩣᨷᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨧᩣᩃᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᨧᩣᩃᩮᨲᩩᩴ᪨ ᨧᩣᩃᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᩃᩥᨲᩴ ᨿᨳᩣ “ᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩣᩃᨶᩣᨿᩴ ᨲᩩᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩉᨶᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

᪑᪓᪖᪨ ᩏᨷᩉᩣᩁᩥ ᨠᩁᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᨠᩁᩥᨿ᩠ᨿᩣᨿ᪨ ᩍᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩑᨲ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩤ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪓᪗-᪘᪨ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩣᨵᩤᩁᩤᨿ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩈᩴ ᨹᩩᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᩮᩣᨲᩮᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨩᩥᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨹᩩᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩔ᪨ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᨧᩣᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩈᩁᩦᩁᩈᨾ᩠ᨹᩔᩣᨶᩩᨽᩅᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᨠᩣᨿᩴ ᩋᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᨹᩔᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᨶ᩠ᨲᩔ᪨

ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨹᩩᩈᨲᩮᩤ”ᨲᩥ ᨷᩤᨮᩈᩮᩈᩮᩤ, “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ ᩍᨾᩴ ᨹᩩᩈᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨧᩮᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩤᨲᩥ? “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩥᨶᩣ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ ᩍᨾᩥᩔᩣ ᩈᩁᩦᩁᩈᨾ᩠ᨹᩔᩴ ᩋᨶᩩᨽᩅᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨲ᩠ᨲᨳᩣᩃᨠᨲᨭ᩠ᨭᨠᨷᨱ᩠ᨱᨷᩩᨭᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨹᩩᩈᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩤᨲᩥ᪨ “ᩋᩔᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨵ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩔ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨹᩩᩈᨶᨽᩣᩅᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩤ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨲᩥᩴ ᩋᨶᩩᨷᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩤᨴᨷᩈᩤᩁᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩤ᪨

ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨴᩣᩁᨠᩣᨠᩣᩁᩴ ᨴᩣᩁᩥᨠᩴ “ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩤ”ᨲᩥ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩥᨶᩮᩤ ᨧᩣᨲᩥ “ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩤ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤᨿᨾᨲᩥ, ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩤ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤᨿᨾᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩤ ᨶ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤᨿᨾᨲᩥ, ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩤ ᨶ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩤᨿᨾᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᪑᪗᪖) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩅᨲᩮᩤ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩤᨲᩥ᪨ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩤ᪨

ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨿᩮᩤ ᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᨶ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩣᨴᩥᨷᨿᩮᩤᨣᩮᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩤᨲ᩠ᨳᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩤ ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩤ ᩋᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᨲᩩᨣᩤᨾᩮᩤ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩃᩮᨶ, ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩤ ᨷᨭᩥᨷᨱᩣᨾᩮᨲᩥ, ᨷᩉᩁᨱᩣᨴᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᨿᩮᩤᨣᩴ ᨠᩁᩮᩤᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨷᨶᩮᨿ᩠ᨿᩮᩤ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩤᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩉᩁᨱᩣᨠᩣᩁᩣᨴᩥᩈᨭ᩠ᨮᨷᨿᩮᩤᨣᩴ ᨶᨿᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩤ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨹᩩᩈᩥᨲᩩᩴ ᩋᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᩍᨲᩁᩣᨿ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩤᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᩃᩥᨦ᩠ᨣᩥᨲᩮᩤ ᨧᩮᩤᨷᨶᩁᩉᩥᨲᩴ ᨿᩴ “ᩋᨽᩥᨽᩪᨲᩮᩤ”ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ “ᩈᨿᩴ ᨧᩮ ᨷᩃᩥᨿᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ, “ᩋᨧᩮᩤᨷᨶᩮᨿᩮ ᨾᩮᩤᨠ᩠ᨡᩣᨷᩥᨿᩮᩤ”ᨲᩥ ᨩᩣᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᩤᩅ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨹᩔᩴ ᨷᨭᩥᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩤᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩤ ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥᨿᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨠᩣᨿᨷ᩠ᨷᨿᩮᩤᨣᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ “ᩋᨿᩴ ᨷᩃᩮᨲᩔᩣᨾᩥ, ᨷᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩣᩅ ᩈᨿᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᩤ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮᩤ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩤᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩤ᪨

២៣២. បឋមេនាតិ ឯត្ថ “បារាជិកេនា”តិ បាឋសេសោ, កាយចិត្តសមុដ្ឋានន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥធ ចិត្តំ នាម កាយសំសគ្គរាគសម្បយុត្តំ ចិត្តំ, សុក្កវិស្សដ្ឋិយំ មោចេតុកាមតាយ សម្បយុត្តំ ចិត្តំ។

កាយសំសគ្គកថាវណ្ណនា។

២៣២-៣. ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទេនាតិ ទុដ្ឋុ កុច្ឆិតកំ ហុលតិ គច្ឆតីតិ ទុដ្ឋុល្លា, ទុដ្ឋុល្លា ច សា វាចា ចាតិ ទុដ្ឋុល្លវាចា, វច្ចមគ្គបស្សាវមគ្គមេថុនធម្មប្បដិសំយុត្តា វាចា, យថាហ “ទុដ្ឋុល្លា នាម វាចា វច្ចមគ្គបស្សាវមគ្គមេថុនធម្មប្បដិសំយុត្តា វាចា”តិ (បារា· ២៨៥), ទុដ្ឋុល្លវាចាយ អស្សាទោ ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទោ, តទាបវត្តវចីវិញ្ញត្តិសមុដ្ឋាបកចិត្តសម្បយុត្តា ចេតនា, តេន សម្បយុត្តោ រាគោ ឥធ សហចរិយេន “ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទោ”តិ វុត្តោ, តេន, ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទសម្បយុត្តេន រាគេនាតិ អត្ថោ។ ឥមិនា “ឱភាសេយ្យា”តិ បទស្ស ឱភាសនស្ស ហេតុ ទស្សិតោ។

ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិនោ ភិក្ខុនោតិ យោជនា។ ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិនោតិ “មាតុគាមោ នាម មនុស្សិត្ថី, ន យក្ខី, ន បេតី, ន តិរច្ឆានគតា, វិញ្ញូ បដិពលា សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ អាជានិតុ”ន្តិ បទភាជនេ វិត្ថារិតត្តា សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ជានន្តិយា មនុស្សិត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិនោ ភិក្ខុនោតិ អត្ថោ។ “ឧភោ មគ្គេ”ន្តិ ឯតស្ស សម្ពន្ធេ “ឥត្ថិយា”តិ បទំ សាមិវចនេន យោជេតព្ពំ, យថាវុត្តរូបស្ស មាតុគាមស្ស វច្ចមគ្គបស្សាវមគ្គន្តិ អត្ថោ។ វណ្ណាវណ្ណេន វាតិ “វណ្ណំ ភណតិ នាម ទ្វេ មគ្គេ ថោមេតិ វណ្ណេតិ បសំសតិ។ អវណ្ណំ ភណតិ នាម ទ្វេ មគ្គេ ខុំសេតិ វម្ភេតិ គរហតី”តិ និទ្ទេសេ វុត្តនយេន ឧភោ មគ្គេ ឧទ្ទិស្ស ទោសតោ គរហណវសេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។

មេថុនស្ស យាចនាទយោ មេថុនយាចនាទយោ, តេហិ មេថុនយាចនាទីហិ, “យាចតិបិ អាយាចតិបិ បុច្ឆតិបិ បដិបុច្ឆតិបិ អាចិក្ខតិបិ អនុសាសតិបិ អក្កោសតិបី”តិ (បារា· ២៨៥) និទ្ទេសេ វុត្តមេថុនយាចនាទិនយេនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥមេហិ ទ្វីហិ “ឱភាសន្តស្សា”តិ វុត្តឱភាសនតា ទស្សិតា។ ឱភាសន្តស្សាតិ ទេសេន្តស្ស, បកាសេន្តស្សាតិ អត្ថោ។ “វិញ្ញូ”ន្តិ ឥមិនា ឱភាសនកិរិយាយ កម្មំ អាហ, ឥមិនា វិសេសិតព្ពំ “មនុស្សិត្ថិ”ន្តិ ឥទំ បករណតោ លព្ភតិ, យថាទស្សិតបកាសនាកាតព្ពរូបំ វិញ្ញុំ បដិពលំ មនុស្សិត្ថិន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ អន្តមសោ ហត្ថមុទ្ទាយបីតិ ឱភាសនេ អន្តិមបរិច្ឆេទទស្សនំ។ ទុដ្ឋុល្លវចនស្សាទការេ សតិ យោ វច្ចមគ្គបស្សាវមគ្គបដិពទ្ធំ គុណទោសំ វា មេថុនយាចនាទិវសេន វា ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ ជានន្តិំ មនុស្សិត្ថិំ ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទេន ហត្ថមុទ្ទាយបិ វទេយ្យាតិ អត្ថោ។

ឥមស្មិំ ការណេ ទុដ្ឋុល្លវាចស្សាទេន ឥត្ថិយា ឥត្ថិសញ្ញិនោ វិញ្ញុំ តំ ឥត្ថិំ វណ្ណាវណ្ណេន អន្តមសោ ហត្ថមុទ្ទាយបិ ឱភាសន្តស្ស ភិក្ខុនោ គរុកំ សិយាតិ ឯកំ វាក្យំ, តថា “វណ្ណាវណ្ណេន ឱភាសេយ្យា”តិ ឥមិនា ច “មេថុនយាចនាទីហី”តិ ឥមិនា ច ឱភាសនាយ វាក្យត្តយំ ឯកំ ឱភាសនាវសេន តីណិ វាក្យានិ ហោន្តិ។

តត្ថ បឋមវាក្យេ វចនេន សង្គហិតំ ទោសតាទិកម្បិ គរុកត្តស្ស សញ្ញាណវិសេសោ ហោតិ។ “ឥត្ថិលក្ខណេន ឧភតោលក្ខណេន

ឃមត្ថាកតាឃឹ”តិ ឲត្តកមេច ខេឆាយតត្ថំ ចឥតោ ឃញ្ញាឌិមេឃមេឃា ត ហោតិ, “តច ចន្ទមក្កេ ច បឃ្សាចមក្កេ ច ឞ្រាឌិមេឃា ឃុមេភា ឃុឃណ្ហាមេតា, មេតត តាយ ឞ្រាឌិមេឃត ឰាតិ្តលក្ខមេលាត ឃុកលក្ខមេលាត ឃមត្ថាកតាឃឹ”តិ ចឥត្តឃ្ស មេហាតិ៍ “ចមេល្លតិ, បឃំឃតី”តិ បឥច្ចយញ្ចា “ខេឆាមេយតី”តិ បឥឃ្ស បរិឃាមេឃា៍

ឝ្ញតិឃចាមេញ្ស អចល្លាបឥឃក្កហិតំ ឰុំឃតាឌិត្តមេឃ ឰុំឃតំ តាយ បមេតាមេឥាបមេយហិ ឞរុឃចចមេតហិ ឮឥតំ៍ ឃឆាហ អដ្ឋកឆាយំ “ឰុំមេឃតីតិ ចាចាបមេតាមេឥត ឈមេដ្ឋតី”តិ (ឞារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១ឞ័ឞ)៍ បឮខ្ជូមេតមេតតាតិ “បមេតាមេឥា”តិអកន្ឋមេត្ត អឃ្សាមេឥមេឃា បចមេត្តតំ ចិត្ថ្លតកបិចតឥមេល្ហា ចុច្ចតិ៍ ចយ្កតំ តាយ អបឃាឥតំ៍ អបឃាឥតំ តាយ ក្យលមេតា បរិហាបតំ៍ ឃឆាហ “ចយ្កមេតីតិ អបឃាមេឥតី”តិ (ឞារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១ឞ័ឞ)៍ ករហា តាយ មេឥាឃាមេរាបតំ៍ ឃឆាហ “ករហតីតិ មេឥាឃំ មេឥតី”តិ (ឞារា៍ អដ្ឋ៍ ១៍១ឞ័ឞ)៍ ឰាយំ ឰុំឃតាឌិបជិឃំឃុត្តចចតំ ចក្ខយាមេតឃុ “ឃិលមេលឹឃិ, ឃម្កិក្កាឃិ, ឞ្កមេតាញ្ញញ្ញាតាឃឹ”តិ ឰាមេយឃុ តឹឃុ បមេឥឃុ អញ្ញាតមេរត មេឃាមេឌត្វា កមេឆត្តមេឃ្សច ឃញ្ញាឌិមេឃមេឃា, ត ឰាតមេរឃ្ស៍

តតិឃចាមេញ្ស មេយត្ថតឃាចតាឌិចចមេតហិ ឃក្កហិតំ អាឃាចតាឌិ៍ កមេរាត្តឃ្សាបិ ឃញ្ញាឌិមេឃមេឃា៍ “ឃាចតិ តាយ មេឥហិ មេយ អមេហឃិ មេយ ឥាឮ”ត្តិអាឌិតា (ឞារា៍ ១ឞ័ឞ) តមេឃត ឲមេកាកំ បឥំ “មេឥហិ មេយ មេយត្ថតំ ឥយ្យ”ត្តិអាឌិចមេឃត មេយត្ថតឥយ្យបមេឥត ឃហ ឈមេដ្ឋត្វា មេយត្ថតឥយ្យំ ឃាចត្តមេឃ្សច មេហាតិ៍

“កឥា មេត យាតា បឃឹឌិឃ្សតិ, កឥា មេត បិតា បឃឹឌិឃ្សតិ, កឥា មេត មេឥចតាមេឃា បឃឹឌិឃ្សត្តិ, កឥា មេត ឃុលមេលា ឃុលមេឃា ឃុយុហុមេត្តា តចិឃ្សតី”តិអាឌិអាឃាចតបឥតិទ្ឋមេឃ ឲមេកាកំ បឥំ តមេត្តច ឰុឃាមេត ចុមេត្តត “កឥា មេត មេយត្ថតំ ឥយ្យំ លភិឃ្សាយី”តិ បមេឥត ឈមេដ្ឋត្វា មេយត្ថតំ ឃាចត្តមេឃ្សច មេហាតិ៍

“កឆំ ត្វំ ឃាយិកឃ្ស មេឥឃិ, កឆំ ឌាមេរឃ្ស មេឥឃី”តិ (ឞារា៍ ១ឞ័ឞ) បុន្ឋាតិទ្ឋមេឃចចមេតឃុ ច អញ្ញាតរំ មេយត្ថតឥយ្យបមេឥត ឈមេដ្ឋត្វា បុន្ឋត្តមេឃ្សច មេហាតិ៍

“ឲចំ កិរ ត្វំ ឃាយិកឃ្ស មេឥឃិ, ឲចំ ឌាមេរឃ្ស មេឥឃី”តិ (ឞារា៍ ១ឞ័ឞ) បជិបុន្ឋាតិទ្ឋមេឃចចមេតឃុ អញ្ញាតរំ មេយត្ថតឥយ្យបមេឥត ឈមេដ្ឋត្វា ចិមេឃមេឃត្វា បជិបុន្ឋត្តមេឃ្សច មេហាតិ៍

“កឆំ ឥឥយាតា ឃាយិកឃ្ស បិឃា មេហាតី”តិ បុន្ឋមេតា យាឮកាយឃ្ស “ឲចំ មេឥហិ, ឲចំ មេឥត្តិ ឃាយិកឃ្ស បិឃា តចិឃ្សតិ យតាបិ ចា”តិ អាលត្តិចចមេត, អត្ថឃាឃតិចចមេត ច ឲមេឃច តមេឃា៍

១៣៥៍ អមេក្កាឃតិទ្ឋមេឃាកមេតឃុ “អតិឃិត្តាឃិ តិឃិត្តមេឃត្តាឃិ អមេលាហិតាឃិ ឥុចមេលាហិតាឃិ ឥុចមេឆាឮអាឃិ បល្ឈុត្តិឃិ ឃិលមេលឹឃិ

ឆត្តិបណ្ណកានិ ចេបុរិនិកានិ សមុិក្ខានិ ក្ករតោញ្ញូតានី”តិ ឲកាឥសស្ស បទេស្ស “និលរលិនិ សមុិក្ខានិ ក្ករតោញ្ញូតានី”តិ បឥត្តូឃំ បទេច្ចកំ អាបត្តិកទំ, ឆ្ពយិតា បឥត្តូឃេត សហ បុព្ទេ ចុត្តាតិ ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កយេចុតឆយ្ចបឥាតិ តីលិ ចាតិ លបូឥាតំ បទេច្ចកំ អាបត្តិកទត្វា ឆ្ពតោ បទាតិ អតិយិត្តាឌីតិ អដ្ឋ បឥាតិ “អតិយិត្តានិ យេចុតឆយ្ចំ ឥេហី”តិអាឌិតា តយេត យេចុតឆយ្ចបឥេត សហ ឈេដត្វា ចុត្តាតេច អាបត្តិកទាតីតិ ចេឌិតព្ពាតិ, “យេចុតឃាចតាឌីហី”តិ ឲត្ថ អាឌិ-សទ្ទសង្គហិតោស្ស “អតិយិត្តានី”តិអាឌិស្ស ឲកាឥសស្ស អក្កោសបទេស្ស អត្តោកាឥតោ្តបិ កោចលំ អាបត្តិកទត្វា កទ្ទតទំ បឥត្តូឃំ ចិសុំ សង្គហេតព្ពត្តិ ខាទេបត្យាហ “និលរលីនី”តិអាឌិ។

និលរលីនីតិ ឲត្ថ “និលរលី អសី”តិ បឥេច្ឆនោ “អសី”តិ បទេច្ចកំ ឃោរេឌេតព្ពំ។ ត្យ-សទ្ទោ កោចលឃុត្តូបិ អាបត្តិកទំ ហោតីតិ ចិយេសំ ខោតេតិ។ កោចលេតាបិ អក្កោសចចតេតាតិ ឃោឌេតា។ និលរលីនីតិ ឆហិ តិក្កត្តអាលិយំសា កចសិ។ សមុិក្ខានីតិ យិស្សីក្មុតចច្ចយក្កបស្សាចយក្កា។ ក្ករតោញ្ញូតានីតិ ឆ្ពត្តិតិយិឡេត្តត, បុរិសតិយិឡេត្តត ចាតិ ក្ករតោញ្ញូតេហិ សយត្កាកតា។ “អយំ ឆ្ពត្តិ, អយំ បុរិសោ”តិ ញ្ញូឃតីតិ ញ្ញូតំ, យុត្តកទលាតិ។ សុលត្តិឃាតិ ឲត្ថ “ចិព្ពាយតុស្សិត្តិឃា”តិ អឌិកាទេតោ លព្ភតិ, ឆ្ពយិតា អក្កោសិតព្ពចត្តុ ឥស្សិតំ ហោតិ។ កាសិតំ សុលត្តិឃា សុកាសិតក្ខុស្សិតំ ខាតត្តិឃា យតុស្សិត្តិឃា ចិសយេ បចត្តអក្កោសចចតេត សញ្ញាឌិសេសោ ហោតីតិ អត្ថោ។

១៣៩។ បុតបុត់ ឍូកាសត្តស្ស ចាចាតំ កលតាឃ កទ្កា និឃុត្តិ ឃោឌេតា។ ឲត្ថ “ឲកំ ឆត្តិ”ន្តិ អញ្ញាហទិតព្ពំ។ ឲកចាចាឃ ឆហុ ឍូកាសត្តស្ស ច ឆត្តិំ កលតាឃ កទ្កា និឃុត្តិ ឃោឌេតា។ ឲត្ថាបិ “ឆត្តិយោបី”តិ លព្ភតិ។

១៤០។ សា ចេ តបូឌិខាតាតីតិ ឲត្ថ “ឃំ សុលត្តិ យតុស្សិត្តិ ទ្វិត្តិ យក្កាតំ ចណ្ណាចណ្ណចេសេត ឍូកាសតិ, សា ចេ ត បឌិខាតាតី”តិ សាយត្តិឃា លព្ភយាតំ អាឥាឃ ឃោឌេតព្ពំ។ អត្តតោ កាសិតំ ឥដ្ឋុល្លិ ចុត្តសយតត្តទេយេច អត្តចេសេត សចេ ត ខាតាតីតិ អត្ថោ។ តស្សាតិ តស្ស ឥដ្ឋុល្លកាសិតកិក្កុស្ស។ ក្កព្ភខាលំ, អឆក្កកំ ចា អាឌិស្ស កលេត ចាបិ តស្ស ចុល្លច្ចឃំ និឃាតិ ឃោឌេតា។ កលេតតិ ទ្វិត្តិ យក្កាតំ ចណ្ណាឌិកឆេត, “កលេតា”តិបិ លិលត្តិ, កលត្តស្ស, កលតេហត្យតិ អត្ថោ។ ហេត្យិអឃយត្តបច្ចយោ “អសព្យឆ”ត្តិអាឌីស្ស (បរិទា។ អដ្ឋ។ ១។ កត្តាទយ្កឆា) ចិឃ។ ក្កព្ភខាលត្តិ ខាលុតោ ក្កឆ្ពំ។ អក្កោកត្តិ អក្កកតោ ហេដ្ឋា។

១៤១។ ក្កព្ភក្កកត្តិ អក្កកតោ ក្កឆ្ពំ។ អឆេខាលុយណ្ណលត្តិ ខាលុយណ្ណលតោ អឆេ។ ក្កឌ្ឍិសត្តិ ក្កឌ្ឍិស្ស។ “ក្កឌ្ឍិស្សព្ភក្កំ ចា តឆា, អឆេខាលុយណ្ណល”ត្តិ ច លិលត្តិ, សេ បរិឆេ សុត្តទេ។ ចណ្ណាឌិកលេត ឝ្កក្កដត្តិ សព្ពទ្ទោ។ “ចិព្ពាយតុស្សិត្តិឃា”តិ អឌិកាទេតោ លព្ភតិ។ កាឃបឌិឆទ្ធ ចណ្ណាឌិកលេត ឝ្កក្កដត្តិ ឲត្ថាបិ ឲសេច តយោ។ ចច្ចយក្កបស្សាចយក្កា សញ្ញាឌិសេសក្កត្តំ, អឆក្កកំ ក្កព្ភខាលុយណ្ណលំ ចុល្លច្ចឃក្កត្តំ, ក្កឌ្ឍក្កកំ អឆេខាលុយណ្ណលំ ឝ្កក្កដក្កត្តត្តិ ឆ្ពយេស្ស តីស្ស លេត្តស្ស អក្កកទ្វាច ខាលុយណ្ណលច្ចា ចុល្លច្ចឃឝ្កក្កដានំ ទ្វិត្តិ អចឌិក្មុតំ កត្ថ សក្កឃ្យាតីតិ? ឝ្កក្កដក្កត្តត្តយេច សក្កឃ្យាតិ។ ឃឆាហ អដ្ឋកឆាយំ “អក្កកំ, បត ខាលុយណ្ណលច្ចា ឲទ្ធច ឝ្កក្កដក្កត្ត សក្កហំ កច្ឆតី”តិ (បរិទា។ អដ្ឋ។ ១។១៤១)។

១៤៩. បណ្ឌកេ ឃក្ខិបេតីសុ ទ្វិន្នំ យក្កាតំ ចណ្ឌាឌិកលេត តស្ស កលត្តស្ស ទុល្លច្ចយំ កេចតិ អធិការចេសេត អាកាតបដេហិ សហ ឃោរេខតព្វំ បណ្ឌកាឌីស្វតិ អាឌិ-សទ្ទេន ឃក្ខិបេតីតំ គហណំ។

១៥០. វត្ថក្ខក...បេ... អយំ តឃោតិ “បណ្ឌកាឌីស្វ”តិ ឮឃិតា ឃោរេខតព្វំ អយំ តឃោតិ “ទុក្កដខេច ហោតី”តិ ចុទេត្វា តឃោ សព្ពត្វាតិ សឈ្ឍាឌិសេសទុល្លច្ចយទុក្កដទេត្តចេសេត សេព្ពាសុ លេខត្តសុ។

១៥១. អត្ថបុរេក្ខារោ ហុត្វា ឆក្កាសទោបិ អតាបត្តីតិ ឃោរេខតា យាតុកាយាតំ “អតិយិត្តាសី”តិអាឌីសុ បដេសុ អត្ថកេចតំ បុរេក្ខត្វា “អតិយិត្តាសី”តិអាឌិបដំ កលត្តស្ស ចា យាតុកាទេហិ សហ អដ្ឋកថំ សទ្ឍាឃត្តាតំ ចា អតាបត្តីតិ អទេត្វា ឆម្មបុរេក្ខារោ ហុត្វា ឆក្កាសទោ អតាបត្តីតិ ឃោរេខតា បាឡិឮឆម្មំ ចាទេចត្តស្ស ចា តាសំ សុលត្ថិតំ សទ្ឍាឃតំ ចា បុរេក្ខត្វា “អតិយិត្តាសី”តិអាឌីសុ បដេសុ ឃំ កិច្ចិ បព្ពាឌិតស្ស ចា ឮតាទេស្ស ចា យាតុកាយស្ស គទេចត្តស្ស អតាបត្តីតិ។ បុរេក្ខត្វាត្ថសារតិត្តិ “ឮដាតិ អតិយិត្តានិ...បេ... ចកទោតាញ្ញូតានិ, អបុយាទំ ដាតិ គទេយ្យានិ, ឃឆា អាឃតិឃ្យិ ឧចទ្វេបិ តាទោហាសី”តិ អត្ថសារតិ បុរេក្ខត្វា។

១៥២. ចយុត្តកាឌីតត្តិ បិត្តុយុត្តកឃក្កយុត្តកចេសេត ទ្វិន្នំ ចយុត្តកាតច្ចា អាឌិ-សទ្ទសក្កហិតស្ស ឮយស្សិ អាឌិកយិកស្ស ចកាឃិទេត្វទេស្ស ច អតាបត្តីតិ ទុត្តំ ហោតិ។ “ឮឆំ និក្ខិបដំ តិសមុដ្ឋាតំ កាឃចិត្តទោតា ច ចាចាចិត្តទោតា ច កាឃចាចាចិត្តទោតា ច សមុដ្ឋាតិ។ កិរិយំ, សញ្ញាចិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកចជ្ជំ, កាឃកម្មំ, ចចីកម្មំ, អកុសលចិត្ត”ត្តិ (បរិវា. អដ្ឋ. ១.១៥៤) អដ្ឋកថាយំ ទុត្តបកិណ្ណកចិតិច្ឆយំ ដទេស្សតិ “សមុដ្ឋាតាដទោ...បេ... តុល្យាចា”តិ។ ចេដតាឃ អធិក្ខាដាទេតត អសមត្វា “ចេដទេតត្វ ទ្វិធា មតា”តិ អាហ, សុចោទេបក្ខារេចដតាចេសេត ទ្វិធា មតាតិ អទេត្វា។

ធម្មលចាចាកចាចណ្ណតា។

១៥៣. កាយបរិធរិយាយាតិ យេចុតឆលូសដ្ឋាទេតត កាទេយត បរិធរិយាឃ, យេចុតឆយេន បរិធរិយាយាតិ អទេត្វា។ អថ ចា កាយិតា បត្តិតាតិ កាយា, យេចុតរាកចេសេត បត្តិតាតិ អទេត្វា, កាយា ច សា បរិធរិយា ចាតិ កាយបរិធរិយា, តស្សា កាយបរិធរិយាយាតិបិ គទេហតព្វំ, យេចុតរាកចិទេត្តត អភិបត្តិតបរិធរិយាយាតិអទេត្វា។ “ចណ្ណំ កាសទោតា”តិ ឮឃិតា សព្ពទេត្វា, “ឧតដក្កំ កពិតិ បរិធរិយាតំ ឃា យាឌិសំ សីលចត្តិ កល្យាណឆម្មំ ព្រហ្មចារិំ ឧទេតត ឆយេន បរិចទេយ្យា”តិ អត្តទោ យេចុតឆយេន បរិធរិយាឃ គុណំ អាតិសំសំ គទេចត្តស្សាតិ ទុត្តំ ហោតិ។ តស្មិំយេច ពទេណតិ តស្មិំ កលិតក្ខលោយេច។ សា ទេច ដាតាតីតិ ឃំ ច្ចន្ទិស្ស អកាសិ, សទេច សា ចចតសយតត្តរេយេច ដាតាតិ។

១៥៤. សា យត្សិត្តិ ទោតា ដាតាតិ ទេច, តស្ស ទុល្លច្ចយត្តិ សព្ពទេត្វា។ ឃក្ខិបេតិដេចីសុ ដាតត្តិសុ, បណ្ឌកេ ច ដាតទេត្ត អត្តកាយបរិធរិយាឃ ចណ្ណំ កាសទោតា តស្ស កិក្ខទោតា ទុល្លច្ចយំ ហោតីតិ ឃោរេខតា។ សេសេតិ បុរិសតិរច្ឆាតកាតចិសទេឃ, ឃក្ខិអាឌីតំ អដាតតចិសទេឃ ច

អត្តកាយបរិចរិយាយ ចល្លិ ការសេតា តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដំ េហាតីតិ េឃាជតា។

១៩៥។ ឌីចរាឌីហិតិ ឌីចរបិណ្ឌបាតាឌីហិ។ ចត្ថុការេយហិតិ តណ្យាយ ចត្ថុការេចត ចត្ថុ ច កាយិតត្តា កាយាតិ ច សង្ខាតេហិ បច្ចេយហិ។

១៩៦។ រាគោ ចុច រាគតា។ “រាគិតា”តិ ចា បាឋោ, រាគោ អស្ស អត្ថីតិ រាគី, តស្ស ភាវោ រាគិតា, អត្តកាយបរិចរិយាយ រាគោតិ អត្ថោ។ ឆ្លការេរាតិ អត្តកាយបរិចរិយាយ គុណកណតំ។ េតត រាគេភាតិ កាយបរិចរិយាយ រាគេភ។ ឈេឈ តស្មិន្តិ កណិតក្លេណ។ បិឌាភតត្តិ យំ យត្យស្មិត្តិ ឆ្លឹស្ស អត្តកាយបរិចរិយាយ ចល្លិ កណតិ, តាយ តស្ស ចចតត្តស្ស បិឌាភតត្តិ ទុត្តំ េហាតិ។

១៩៧។ បញ្ញាត្តាតីតិ យត្យស្មិត្តិតា, តំសព្ពិតា, បរិចរិយាយ រាគិតា, េតត រាគេភ ឆ្លការសតំ, ឈេឈ តស្មិំ បិឌាភតត្តិ ព្តយាតិ ចុត្ត អត្តកាយបរិចរិយសិក្ខាបទេ បញ្ញា អង្គាតិ , បញ្ញា អាបត្តិការណាតីតិ អត្ថោ។ អស្សាតិ អត្តកាយបរិចរិយសិក្ខាបទស្ស។

អត្តកាយបរិចរិយកចាចល្លកា។

១៩៨។ “បដិក្កេហាតី”តិអាឌីកិរិយាតួឃេរាបិឌាភសាយត្តិេយត តិក្កត្តំ បដិបិឌតតំ “េឃា កិក្ខុ”តិ ច “កទុ េហាតី”តិ បឌសាយត្តិេយត “តស្សា”តិ ច លត្ថយាតត្តា តិចិឡេហិ សហ “េឃា កិក្ខុ ប្ញរិសស្ស សន្តេសំ បដិក្កេហាតិ, ឌីយំសតិ បញ្ញាហរតិ េច, តស្ស កទុ េហាតី”តិ ចុតំ ចាក្យំ េហាតិ។ ចុចំ “ព្តត្តិឃាបិ ចា”តិ ព្តយិតា េឃាជតាយបិ ចុតំ ចាក្យំ េហាតីតិ ព្តយិស្សា កាចាយ ចាក្យគ្គយំ ឃុជ្ជតិ។

ព្តឆ សន្តេសក្ខយញ្ញា េឃាជតាក្ខយញ្ញា ឌាភតត្តំ បឆយំ តាច ព្តត្តីតញ្ញា កិរិយាតញ្ញា បេគេឌា ច សន្ទុបញ្ញា ចិកាឌីយតិ – េតសុ ព្តត្តិេឃា ឌសចិឆា េហាត្តិ។ យចាហ បឌកាជេត “ឌស ព្តត្តិេឃា យាតុរក្ខិតា បិតុរក្ខិតា យាតាបិតុរក្ខិតា កាតុរក្ខិតា កកិតិរក្ខិតា ញាតិរក្ខិតា េគាត្តរក្ខិតា ឆយ្មរក្ខិតា សារក្ខា សបរិឌណ្ឌា”តិ។ កិរិយា ច ឌសចិឆា េហាត្តិ។ យចាហ បឌកាជេត “ឌស កិរិយាេឃា ឆតក្កិតា លត្តចាសិតី េភាគចាសិតី ឆ្លឌបត្តកិតី ឆ្លកដត្ថុដ្ឋា ឌាសី ច កិរិយា ច កយ្មការី ច កិរិយា ច ឆដាហដា យុហុត្តិកា”តិ (បរិវារ។ ១០១)។ ព្តយាសំ បេគេឌា ច សន្ទុបាតិ ច សេង្ខបេតា ចុចំ េចឌិតព្ពាតិ –

ប្ញរិេសហិ សហ ឃចា សំចាសំ ត គេរាតិ, ចុចំ យាតរា រក្ខិតា យាតុរក្ខិតា។ យចាហ “យាតុរក្ខិតា តាយ យាតា រក្ខតិ េគាេបតិ ព្តស្សរិយំ គាេរតិ ចសំ ចេត្តតី”តិ។ បិតុរក្ខិតាឌីសុបិ ចុេសច តេយា។ តត្ថ យស្មិំ េគាលញ្ញាឌិេគាេត្ត ឌាតា, តស្មិំេយច េគាេត្ត ឌាេតហិ រក្ខិតា េគាត្តរក្ខិតា។ យចាហ “េគាត្តរក្ខិតា តាយ សេគាត្តា រក្ខត្តី”តិអាឌិ។ ចុតំ សត្តាធំ ឆ្លឹស្ស បព្ពឌិេតហិ ចា ចុកគណបរិយាបេន្តហិ ចា រក្ខិតា ឆយ្មរក្ខិតា តាយ។ យចាហ “ឆយ្មរក្ខិតា តាយ សហឆយ្មិកា រក្ខត្តី”តិអាឌិ (បរិវារ។ ១០៣)។ សារក្ខា តាយ “គព្ភេបិ បរិក្កហិតា េហាតិ ‘យយ្ហេសា’តិ អត្តយេសា យាលាគុឡអបរិក្ខិត្តាបី”តិ បឌិព្តយំ ទុត្តសន្ទុបិ។ សបរិឌណ្ឌា តាយ “េគាហិចិ ឌណ្ឌា ឆបិតា េហាតិ ‘េឃា ព្តត្តត្តាយំ ព្តត្តិ គច្ឆតិ, តស្ស ចុត្តេកា ឌណ្ឌា”តិ ទុត្តសន្ទុបាតិ អយំ ឌសត្តំ ព្តត្តីតំ សន្ទុបសេង្ខបោ។ ព្តយាសុ ឌសសុ សារក្ខសបរិឌណ្ឌាតំ ឌ្វិត្តំ

បរបុរិសេនចាឃំ យិន្ថាធាតេរា ហោតិ, ឰតរាន៑ ត ហោតិ៍ ឰយា ឯវបិ បញ្ហាឹល៑ រក្លុត្តហិ អកយតឹឃា៍

ឯសេសុ ករិឃាសុ “ឆតក្កិតា តាយ ឆតេត កិលិត្វា ចារេសតី”តិ ចុត្តត្តា ករិឃកាចាឃ អប្បក៌ ចា ពហុំ ចា ឆត៌ ឯត្វា ពហិតា ឆតក្កិតា តាយ៍ “ឈត្កុចាសិតី តាយ បិឃោ បិឃំ ចារេសតី”តិ ចុត្តត្តា អត្តរុចិឃា សំចសិតេត បុរិសេត សយ្យជិន្ថិតា ឈត្កុចាសិតី តាយ៍ “កោពចាសិតី តាយ កោព៌ ឯត្វា ចារេសតី”តិ ចុត្តត្តា ក្ខេក្លុលយុសលិឌិកេហាបពរណ៍ លកិត្វា ករិឃកាចំ ពណ្ឌិតី ឌតបឌិត្តី កោពចាសិតី តាយ៍ “បដចាសិតី តាយ បដ៌ ឯត្វា ចារេសតី”តិ ចុត្តត្តា តិចាសតយត្តំ ចា បិរុបតយត្តំ ចា លទ្ធា ករិឃកាចំ ពណ្ឌិតី ឯលិខ្ឌិត្តី បដចាសិតី តាយ៍ ឍ្លួបត្តកិតី តាយ “ខ្ចពបត្តំ អាយសិត្វា ចារេសតី”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា “ឰគំ ខ្ចក៌ ចិឃ សំសដ្ឋា អកេឌ្ឍា ហោឆា”តិ ចត្វា ឲកស្មិ៍ ខ្ចពបត្តេ បុរិសេត សង្គិ ហត្ថំ ឍ្លូតាតេត្វា ករិឃកាចំ តឹតោ យាត្យកាយោ ចុច្ចតិ៍ “ឍ្លួកដច្សុឌ្ឍដា តាយ ច្សុឌ្ឍដ៌ ឍ្លួតេរាបត្វា ចារេសតី”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា ឃឹសតោ ច្សុឌ្ឍដ៌ ឍ្លួតេរាបត្វា ករិឃកាចយុបតឹតា ពដ្ឋហារិកាឌិឰត្តី ឍ្លួកដច្សុឌ្ឍដា តាយ៍ ឥាឃឹច ករិឃា ច តាយ “ឥាឃឹ ចេច ហោតិ ករិឃា ចា”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា ករិឃំ ពត្វា ចាសិតា “តស្សេច ឥាឃឹ ច ករិឃា ចា”តិ ចុត្តា៍ ពយុកាទឹ ច ករិឃា ច តាយ “ពយុកាទឹ ចេច ហោតិ ករិឃា ចា”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា បឆាតិត្តិតិរេបេក្លុត ព្យុដ្ឋយុកិច្ចំ ពារេត្វា ករិឃកាចំ តឹតា ករិឃា ពតពយុា “ពយុកាទឹ ច ករិឃា ចា”តិ ចុត្តា៍ “ឆឌាហដា តាយ ពរយរាតិតា ចុច្ចតី”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា ឆឌ៌ ខ្ចស្សារេបត្វា ពណ្ឌិឃា យហារេសតាឃ សង្គិ ពត្វា បរចិសឃំ ចិលុប្បេត្តុត បង្គិតិត្វា អារេតត្វា ករិឃកាចយុបតឹតា ឰត្តី ឆឌាហដា តាយ៍ “យុហុត្តិកា តាយ តក្លូលិកា ចុច្ចតី”តិ (បិរា៍ ១០៣) ចុត្តត្តា អចិរកាល៑ សំចាសត្វាឃ ពហិតា ឰត្តី យុហុត្តិកា តាយាតិ អឃំ ឯសត្តុំ ករិឃាតំ សទ្ទុបសេទ្លូបិ៍ ឃឆាចុត្តាសុ ឯសេសុ ឰត្តីសុ អញ្ញាតរ៑ ឯសត្តុំ ករិឃាតំ អញ្ញាតរដ្ឋារេត ធបតត្វយឌិប្បេតកាចំ ចត្វុំ បុរិសេត “ពណ្ឌ ករេត្តុ ឰត្តត្តាយំ យាត្យុក្លិតំ ឡ្វាហិ ‘ហោហិ កិរ ឰត្តត្តាយស្ស ករិឃា ឆតក្កិតា’តិ”អាឌិតា តឃេត ឌិត្តុសេត្តុំ “សាធុ ខ្ចបិសកា”តិអាឌិតា តឃេត ចចឹកេឌំ ពត្វា ចា ឃឹសកយ្យតាឌិចសេត ចា បដិក្កណ្ហាតីតិ អាហ “បដិក្កណ្ហាតិ សេត្តុំ បុរិសស្សា”តិ៍

ឲត្ត បុរិសស្សាតិ ខ្ចបលក្លុលត្តា “បុរិសស្ស យាតា កិក្លុ បហិណតី”តិអាឌិតា (បិរា៍ ១១១) តឃេត បិឡឰឃំ ចុត្តបុរិសស្ស យាតាបិត្យអាឥឃោ ច កេហតត្តា៍ ចិមំសតីតិ ឲចំ បដិក្កហិតសាសតំ តស្សារឃច ឲក៌សេត អចិរាឆេត្វា ចឥត្តុស្ស យាតាបិត្យអាឌិតយឌ្ឍាតរស្ស ចា អារោរាចតីតិ អត្ថោ៍ ឲត្វាបិ ចិមំសតីតិ ខ្ចបលក្លុលត្តា “បដិក្កណ្ហាតិ អតេ្តចាសិ ចិមំសារេបត្វា អត្តតា បច្ចាហរតិ, អាបត្តិ សឈ្ឈាឌិសេសស្សា”តិ (បិរា៍ ១១១ប័) ចុត្តត្តា ចិមំសារេបតីតិបិ កេហតត្ថា៍ បច្ចាហរតីតិ តឆា អាហដ៌ សាសត៌ សុត្វា តស្សា ឰត្តិឃា សយ្យជិន្ថិតេ ច អសយ្យជិន្ថិតេ ច លឌ្ឍាឃ ត្យហិ្យតាឃ ច ត៌ បចត្តិំ បច្ចាហរិត្វា អាចិក្លុតីតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ ឰឆាបិ បច្ចាហរតីតិ ខ្ចបលក្លុលត្តា “បដិក្កណ្ហាតិ ចិមំសតិ អតេ្តចាសិ បច្ចាហរាបេតិ, អាបត្តិ សឈ្ឈាឌិសេសស្សា”តិ (បិរា៍ ១១១ប័) ចុត្តត្តា បច្ចាហរាបេតីតិ ច កេហតត្ថា៍

“ឰត្តិឃាបិ ចា”តិ ឰយិតា ឃោឌេត្វា ពហិតក្យតិឃចារញ្ញ ច ឲចយេច អត្ថោ ចត្តរត្ថា៍ តត្ថ សេត្តុសក្កយោ បត “យាត្យុក្លិតា កិក្លុ បហិណតិ ‘ពណ្ឌ ករេត្តុ ឰត្តត្តាយំ ឡ្វាហិ ‘ហោយិ ឰត្តត្តាយស្ស ករិឃា ឆតក្កិតា’តិ”អាឌិបិឡឰតឃេត (បិរា៍ ១១០) ឯដ្ឋត្ថា៍ ឲត្វាបិ “ចិមំសារេបតិ បច្ចាហរាបេតី”តិ ឰឯត្ថា ចុត្តតឃេតច កេហតត្ថា៍ ឰយិតា តិឃារេយត ឯសត្តុំ ឰត្តីតំ តាយំ ចិស៌ ចិស៌ ចត្វា ឯសត្តុំ ករិឃាតំ

អញ្ញាតទេត្វាយ ឌឹយយាតឃទេ្គុឃក្កទេយា ទេឃាទេឌតទេ្គា៉ ឡុឆាបិ ឡុត្តិ្ឋឃាបិ ចាតិ ក្ឋបលក្លុលត្វា “យាត្យទក្លុតាឃ យាតា គិក្លុ បហិលតិ ‘កន្ធ កទេត្ត ឡុតុ្តក្កាយំ ទ្រ្វាហិ ‘ទេហាត្យ ឡុតុ្តក្កាយឃ្យ កទិឃា ឆតក្កិតា”តិអាឌិបិឡ្យុឡុចទេឃត (បិទា៉ ១១៣) ឡុត្តិ្ឋឃា យាត្យបិត្យអាឌឹតក្កា ឃទេ្គុឃក្កទេយា ទេឃាទេឌតទេ្គា៉

១លិ០៉តំ បចត្តិ៉ ឃទ្វាទិត្វា ឃទ្វាទលទេហត្យ៉ ត យុទ្ធតឹតិ ឡុត្តិ្ឋបុទិឃាតំ អគ្គទេទ ឃាឃតំ បដិក្កទេហត្វា ឃទ្វាទលទេហត្យ អាបឌ្ឌិតឡុឃញ្ញាឌិទេឃឃទេតា ត យុទ្ធតឹតិ អទេត្វា៉

១លិ១៉អញ្ញា ចាតិ យាតាបិត្យទក្លុតាឌឹឃុ អញ្ញាតទំ ចា៉ “កាឃទេតា”តិ លិលត្តិ៉ “ទេបឃិទេតា”តិ ឡុយិតា ចិទុទ្ធត្វា តំ បហាឃ “កាឃតឹ”តិ បិទេធា កទេហតទេ្គា៉ បិធទេឃទេឃា ចា ពាតទេ្គា៉ “ទេឃា អញ្ញា កាឃតិ ទេច, តឃ្យ កាឃទេតាតិ ទេឃាឌតា”តិ តិឃ្យទេ្គុទេហ ចុត្តិ៉ “យាតទា ទក្លុតំ ឡុត្តិ្ឋ ‘កន្ធ ទ្រ្វាហឹ’តិ ទេឃា ទេបឃិទេតា ទេហាតិ, តឃ្យ បិត្យទក្លុតំ ចា អញ្ញា ចា កាឃទេតា ចិឃទេក្កទេតាចា”តិ, “យាតទា...ទេប... ទ្រ្វាហឹ’តិ ទេបឃិទេតា ហុត្វា បិត្យទក្លុតំ ចា អញ្ញា ចា កាឃទេតា ចិឃទេក្កទេតាចា”តិ ទេឃាឌតា ឃុត្តតទាតិ អយុត្តំ លត្តិ៉

១លិ២៉បដិក្កល្យាតាឌឹហឹតិ បដិក្កល្យាទេយច បដិក្កល្យាតា៉ អាឌិ-ឃទេ្គុត ចិយំឃតបទ្វាហទលាតិ កហិតាតិ៉ ឃទ្វាទិទេត្តតិ ឃទ្វាទទេលា៉ ឃយាបទេត្តតិ កទេត ឃតិ៉ កទ្យកាបត្តិយាឌិទេឃតិ ១ត្ត “តឃ្យា”តិ ទេឃទេឃា៉ អាឌិទេឃតិ ពទេឆឃ្យ៉

១លិ២៉ឌ្ឋិហិ ចុ្យលទ្ធយំ ចុត្តត្តិ ១ត្ត ឌ្ឋិហិ ឌ្ឋិហិ អទេក្កហិ ឃទ្វាទិទេត្ត ឃយាបទេត្ត ចុ្យលទ្ធយំ ចុត្តត្តិ កទេហតត្តាំ “បដិក្កល្យាតិ ចិយំឃតិ ត បទ្វាហទតិ, អាបត្តិ ចុ្យលទ្ធយឃ្យ៉ បដិក្កល្យាតិ ត ចិយំឃតិ បទ្វាហទតិ, អាបត្តិ ចុ្យលទ្ធយឃ្យ៉ ត បដិក្កល្យាតិ ចិយំឃតិ បទ្វាហទតិ, អាបត្តិ ចុ្យលទ្ធយឃ្យា”តិ (បិទា៉ ១១ប៉) ឌ្ឋិហិ ឌ្ឋិហិ អទេក្កហិ ចុ្យលទ្ធយំ ចុត្តត្តិ អទេត្វា៉ បល្លកាឌឹឃុតិ បល្លកាឃក្លុទេបតឹឃុ៉ តឹហិបិ អទេក្កហិ ឃទ្វាទិទេត្ត ឃយាបទេត្ត ចុ្យលទ្ធយំ ចុត្តត្តិ ទេឃាឌតា៉

១ទេពទេតចាតិ ១ទេពទេតច អទេក្កតា៉ ឃត្ថាត្វាតិ យាត្យទក្លុតាឌឹឃុ ឃត្ថាយាត្យកាទេយឃុ ច ចិតឹតចត្យុយិ្យវទេតត ទេលា បត ឃយទេឃត អញ្ញាតទេទា បុទិទេឃា អញ្ញាតទំ គិក្លុ អាលាទេបឃិ ‘កន្ធ កទេត្ត ឡុតុ្តក្កាយំ ឡុត្តិ្ឋ ចិយំឃា’តិ៉ ទេឃា កត្វា យតុទេឃ្យ បុទ្ធិ ‘ពហំ ឡុតុ្តក្កាយា’តិ៉ ឃុត្វា កទេត្តតិ...ទេប... យតា កទេត្តតិ៉ តិក្លុត្វា កទេត្តតិ៉ អគិត្តិ កទេត្តតិ៉ ឡុត្តិ្ឋបល្លកា កទេត្តតិ៉ តឃ្យ ក្យក្កទ្ធ អទេហាឃិ៉ អតាបត្តិ គិក្លុ ឃញ្ញាឌិទេឃឃឃ្យ, អាបត្តិ ចុក្កដឃ្យា”តិ (បិទា៉ ១៣១) អាកតាឃុ ឃុត្វាឌឹឃុ បទ្វាឃុ ច៉

១លិ៣៉អតាបត្តិ បកាឃិតាតិ ទេចតិឃាឌឹឃុ ពត្តត្តាំ តិឃ្យាឃ ឡុត្តិ្ឋឃា បុទិឃឃ្យ, បុទិទេឃត ច ឡុត្តិ្ឋឃា ឌិត្តឃាឃតំ បដិក្កទេហត្វា ចិយំឃិត្វា បទ្វាហទិត្វា អាទេទាទេចត្តឃ្យ អតាបត្តិកាទេចា “អតាបត្តិ ឃញ្ញឃ្យ ចា ទេចតិឃឃ្យ ចា កិលិតឃ្យ ចា ពទលឹទេឃត កន្ធតិ, ក្ឋយុត្តកឃ្យ អាឌិកយិ្មកឃ្យា”តិ (បិទា៉ ១៣០) បិឡ្យុឡុឃំ ចុត្តាតិ អទេត្វា៉

១៧៥។ តថា តស្សាតិ យក្ខស្សជាតិកាយ តស្សា។ ននាលជ្ជិនិយតាតិ “យថាយ”ន្តិ ច និក្ខេបបក្ខេហ ច និរាសង្កំ វុត្តំ នាហរតីតិ អលជ្ជិនិយា, អស្សាទិកា, សា ហិ គេនចិ “យជ្ជាសិ”តិ វុត្តំ ច និរាសង្កេន និក្ខេបបក្ខេហវចនំ ច វុត្តំ អសក្កោន្តិយា, អលជ្ជិនិយា ន វទតីតិ នាលជ្ជិនិយា, សស្សាទិកា, សា ហិ សាទិយេន តថា កាតុំ សក្កោន្តិយាតិ នាលជ្ជិនិយា, នាលជ្ជិនិយា ន វទតីតិ ននាលជ្ជិនិយា, អលជ្ជិនិយបទេន វុត្តា អស្សាទិកា ឯវ, បដិសេធោ ចេត្ថ បកតិយត្ថេ គយត្តីតិ, ននាលជ្ជិនិយាយ ភាវោ ននាលជ្ជិនិយតា, និរាសង្កេន អវចនិយតា អស្សាទិកភាវោតិ វុត្តំ ហោតិ។ សញ្ចរិត្តវសេន និក្ខមា វចនិយា ន ហោតីតិ ច “អលជ្ជិនិយា”តិបិ គហេតព្ពោយេវ។ បដិគ្គណ្ហនតាទីនំ វសាតិ ឯត្ថ វការោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ។ តេន បដិគ្គណ្ហនវីមំសនបច្ចាហរណសង្ខាតានំ តិណ្ណំ អង្គានំ វសេន ច បុព្វេ វុត្តបញ្ចវិធិតា ននាលជ្ជិនិយតាតិ វុត្តានំ ទ្វិន្នំ អង្គានំ វសេន ច ឥទំ សិក្ខាបទំ អាបត្តិការណេហិ បញ្ចហិ អង្គេហិ យុត្តន្តិ អត្ថោ។

១៧៦។ ឥទំ សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទំ អថ ច វិកប្បិបត្តិយេន ច អយំ សមុដ្ឋានសេសោតិ គហេតព្ពោ។ កាយតោ, វាចតោ, កាយវាចតោ, កាយចិត្តតោ, វាចាចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានតោ ឆសមុដ្ឋានំ។ តត្ថ ឯវ អចិត្តកសមុដ្ឋានំ។ បិ ស្សការសមុដ្ឋានតោ អចិត្តកំ។ អវសេសចិត្តេសុបិ យស្មិំ ចិត្តេ អសតិ អចិត្តកំ នាម ហោតិ, តំ ទស្សេតុមាហ “អលជ្ជិនិយត្តំ វា”តិអាទិំ។ កាចាចកត្តវសេន គេស្សា, “អលជ្ជិនិយត្ត”ន្តិ គហេតព្ពំ។ យោ សត្តំ វេទេតិ, តស្មិំ បដិវេទកាវត្តិ អត្ថោ។ បណ្ណត្តិំ វាតិ សញ្ចរិត្តសិក្ខាបទសង្ខាតំ បណ្ណត្តិំ វា អជានតោ អចិត្តកសមុដ្ឋានតាតិ សម្ពន្ធោ។

១៧៧។ សាសនន្តិ យាតុកាមស្ស, បុរិសស្ស វា សាសនំ។ កាយវិការេនាតិ សីសកម្បនាទិនា កាយវិការេន។ គហេត្វាតិ បដិគ្គហេត្វា។ តំ សម្បយុត្តាតិ បដិគ្គហិតសាសនំ យស្ស វត្តព្ពំ ហោតិ, តំ យាតុកាមំ, បុរិសំ វា សម្បយុត្តំ ឱកាសិត្វាតិ តំ គន្ធំ ទស្សេត្វា។ ហត្ថមុទ្ទាតិ បច្ចាហរន្តស្ស។ កាយតោ សិយាតិ វសីវេកំ វិនា បដិគ្គហណាទីនំ ការេយនេវ គតត្តា កាយសមុដ្ឋានតោ វ សញ្ចរិត្តសេសោ ហោតីតិ អត្ថោ។

១៧៨។ ឥត្ថិយា វចនំ សុត្វាតិ វេទិតា។ យថា និមន្តិតាវាតិ បកតិយា និមន្តនានេវេន និមន្តិតា។ តំ វចនំ តទេវវាកាតស្សវាតិ យត្ថ និមន្តិតា ឥត្ថិយា សាសនំ បដិគ្គហិត្វានេវ អាសនំ អវិនាហិត្វា អត្តនា និមន្តនានេវ អាគតស្ស សន្តិកំ និមន្តិតបុរិសស្សេវ, ឯត្ថ “អារោចេត្វា”តិ បិដសេសោ។ បុន “អារោចេន្តស្សា”តិ ឥទំ តទេវវាកាតាយ តស្សា ឯវ ឥត្ថិយា ឯវំ វេទិតព្ពំ។ សាសនំ គត្វា គន្ត្វា បុន តទេវ អាគតស្ស យាតុកាមស្សេវ ធាតុកត្តាតិ កាយិកកិរិយំ វិនា វចនេនេវ អារោចេន្តស្សាតិ អត្ថោ។ ឥទំ ឥត្ថិយា សាសនំ បដិគ្គហណាទិវសេន វុត្តំ។

អថ ច បុរិសស្ស វចនំ សុត្វា យថានិមន្តិតោវ តំ វចនំ ឥត្ថិយា អារោចេត្វា បុន តទេវវាកាតស្សេវ បុរិសស្ស អារោចេន្តស្សាតិ ឯវំ បុរិសសន្តកំ បដិគ្គហណាទិវសេនាបិ វេទិតា គាថត្ថោ។ ឯត្ថ ន តទេវវាកាតស្សាតិ សម្បលក្ខណំ។ សាសនវចនវសេន តេវេន បដិគ្គហេត្វា, កិច្ចន្តរេន គន្ត្វា វា យទិច្ឆាវសេន ទិដ្ឋាយេ វា វត្វា បុនបិ តទេវ ទិដ្ឋាយេ បុន អារោចេន្តស្ស ន វចនេនេវ សមុដ្ឋានការោ

វេទិតព្វោ។

១២៥. “អយំ…បេ… អជានតោ”តិ អចិត្តកត្តការណំ វុត្តេន, កស្មា បន “អជានន្តស្ស បណ្ណត្តិ”ន្តិ វុត្តន្តិ ចេ? តក្កយស្សាបិ ចិន្តំ ការណាការំ ចិន្ញាណេបត្តំ វុត្តត្តិ វេទិតព្វំ។ តំ ចិន្តិត្តិ សាសនំ បដិក្ខិបិត្វា អាហរិត្វា អានេរានេត្វា បច្ចាហរិត្វា អានេរានេតសង្ខាតំ ចិឆាតំ។ អរហតោបីតិ លីណាសចស្សបិ, សេលបុថុជ្ជនានំ បនេវចាតិ អយមេត្ថ សម្មាចនេត្ថ អបិ-សទ្ទេន ទោតិតោ។

១២៦. ជានិត្វាតិ អសំចេតនិយកាចំ ចា បណ្ណត្តិំ ចា ក្រកមេយេច ចា ជានិត្វា។ តថាតិ កាយចាធនេតា កេទាត្តស្សាតិ ឥមិនា ធយាធេតព្វា។ សចិត្តកេហីតិ យថាវុត្តចិត្តេន សចិត្តកេហិ។ ទេវហចាតិ កាយាឌីហិ ទេហិ ឥច, “ធីមេហចា”តិបិ បាឋោ។

សញ្ចរិត្តកថាវណ្ណនា

១៦០-២. សមំ យាចិតមេកេហចាតិ ឥត្ថ “រូបការណេហី”តិ បាឋសេសោ, “បុរិសំ ភជា”តិអាទិនា ភមេយន អត្តនាច យាចិត្វា កហិតេតិ រូបការណេហចាតិ អត្ថោ។ យថាហ “សញ្ញាចិកា នាម សយំ យាចិត្វា បុរិសម្បិ បុរិសត្តការម្បិ គោណម្បិ សកដម្បិ ចាសិម្បិ បរសុម្បិ កុឋារិម្បិ កុទាលម្បិ និខាទនម្បី”តិ។ ឥត្ថ ឥច-ការេន អយាចិតំ និចេត្តតិ។ តេន អស្សាមិកត្តិ ឌីបិតំ ហោតិ។ “កុដិក”ន្តិ ឧល្លិត្តា “កុដិ នាម ឧល្លិត្តា វា ហោតិ អវលិត្តា វា ឧល្លិត្តាវលិត្តា វា”តិ (បារា. ១៣៥) វុត្តត្តា ក្វមេតោ បដ្ឋាយ កិត្តិច្ឆន្នានិ បដិច្ឆាទេត្វា យត្តិកាយ វា សុធាយ វា ឆ្វារវាតបានាឌិអលេបេកាសំ ធេបេត្វា អន្តោ លិត្តការេន ឧល្លិត្តានាមកំ វា តថា ពាហិ លិត្តការេន អវលិត្តានាមកំ វា អន្តោ ច ពាហិ ច លិត្តការេន ឧល្លិត្តាវលិត្តានាមកំ វា កុដិន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

អប្បមាណិកន្តិ “តត្រិទំ បមាណំ, ទីឃសោ ទ្វាទស វិទត្ថិយោ សុគតវិទត្ថិយា, តិរិយំ សត្តន្តរា”តិ (បារា. ១៣៦) ទីឃបុថុលានំ វុត្តប្បមាណេន អតិរេកត្តា អប្បមាណិកន្តិ អត្ថោ។

ឥត្ថ ច តិលក្ខណំ បដិច្ឆិន្នាបន្នា ទីណំ កិលេសម្ពុលិតំ ឧប្បាទេត្វា កាលត្តយចត្តុ សត្តឆម្ពេ បដិច្ឆិន្នាបន្នា តិរុចនេកបដិសលាក្ខតស្ស កាចនោតា ឆម្ពរាជស្ស អង្គុលំ បមាណមជ្ឈិមបុរិសស្ស អង្គុលេន តិចង្គុលំ ហោតិ, ឥកា ចិគត្តិ តិស្សា ចិគត្តិយោ ហោន្តិ, ឥកំ រតនំ ទីណំ រតនានិ ហោន្តីតិ ឥចំ និយមិតា សុគតចិគត្តិ ច ចឌ្ឍកីរតនេន និយឌ្ឍរតនប្បមាណា ហោតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សុគតចិគត្តិ នាម ឥទានិ មជ្ឈិមស្ស បុរិសស្ស តិស្សោ ចិគត្តិយោ ចឌ្ឍកីហត្ថេន ទិយឌ្ឍោ ហត្ថោ ហោតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.១៣៦-១៣៥)។ តស្មា សុគតចិគត្តិយា ក្វាទស ចឌ្ឍកីហត្ថេន អដ្ឋារស ហត្ថា ហោន្តិ។ “ទីឃសោ ក្វាទស ចិគត្តិយោ សុគតចិគត្តិយាតិ ពាហិរិមេន មានេនា”តិ (បារា. ១៣៥) បទភាជនេ វុត្តត្តា អត្ថិមំ សុធាលេបំ អក្កហេត្វា ឆុសមត្តិកបរិយន្តេន វា យហាមត្តិកបរិយន្តេន វា ពាហិរន្តតោ អដ្ឋារសហត្ថប្បមាណំ, “តិរិយំ សត្តន្តរាតិ អព្ភន្តរិមេន មានេនា”តិ (បារា. ១៣៥) បទភាជនេ វុត្តត្តា អព្ភន្តរិមេន បុថុលតោ ក្វាទសង្គុលាធិកសហត្ថប្បមាណញ្ច កុដិយា បមាណន្តិ គហេតព្វំ។ ឥចំ ធិតបមាណតោ ទីឃតោ បុថុលតោ វា ឧភតោ វា

កេសគ្គមត្តាធិកាបិ កុដិ អាបត្តិយា អង្គំ ហោតីតិ ទស្សេតុំ “អប្បមាណិក”ន្តិ អាហាតិ សព្ពបទោ វេទិតព្ពំ។

អត្តុទ្ទេសន្តិ ឧទ្ទិសិតព្ពាតិ ឧទ្ទេសោ, អត្តា ឧទ្ទេសោ ឯតិស្សាតិ អត្តុទ្ទេសា, កុដិ, តំ អត្តុទ្ទេសំ។ “អត្តុទ្ទេសន្តិ អត្តនោ អត្ថាយា”តិ បទភាជនេ វុត្តត្តា “មយ្ហំ ឯសា វាសត្ថាយ ភវិស្សតី”តិ អត្តានំ ឧទ្ទិសិត្វាតិ អត្ថោ។ “ករោន្តស្សា”តិ ឥទំ “ការយមានេនាតិ ករោន្តោ វា ការាបេន្តោ វា”តិ បទភាជនេ វុត្តនយេន បយោគករណតោ ច គហេតព្ពត្តា ឧបលក្ខណន្តិ គហេតព្ពំ។ តថាតិ តេនេវ បការេន, យេហិ អស្សាមិកតាទីហិ បការេហិ យុត្តំ បមាណាតិក្កន្តំ កុដឹ ករោន្តស្ស អាបត្តិ, តេហេវ បការេហិ យុត្តំ អទេសិតវត្ថុកម្បិ កុដឹ ករោន្តស្សាតិ។ ទីបិតា អប្បមាណិកំ វិយ អទេសិតវត្ថុកម្បិ វិសុំយេវ អាបត្តិយា បធានង្គន្តិ។ វសតិ ឯត្ថាតិ វត្ថុ, ភូមិ, សា អទេសិតា ឯតិស្សាតិ អទេសិតវត្ថុកា, កុដិ, តំ អទេសិតវត្ថុកំ។

កិំ វុត្តំ ហោតិ? តេន កុដិការកេន ភិក្ខុនា កុដិវត្ថុំ សោធេត្វា សមតលំ ការេត្វា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា “អហំ ភន្តេ សញ្ញាចិកាយ កុដឹ កត្តុកាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ, សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ កុដិវត្ថុឱលោកនំ យាចាមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្វា យាចិតេន សង្ឃេន វា សង្ឃេន ញត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ សម្មតេហិ ព្យត្តេហិ បដិពលេហិ ទ្វីហិ ភិក្ខូហិ វា តេន សទ្ធឹ គន្ត្វា កុដិវត្ថុំ ឱលោកេត្វា សារម្ភកាទិំ វា អបរិក្កមនកាទិំ វា ឧភយមេវ វា បស្សន្តេហិ “មា ឥធ ករី”តិ និវារេត្វា អនារម្ភំ ចេ ហោតិ សបរិក្កមនំ, អាគន្ត្វា សង្ឃស្ស អារោចិតេ កុដិការកេនេវ ភិក្ខុនា បុន វុត្តនយេន សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា “អហំ ភន្តេ សញ្ញាចិកាយ កុដឹ កត្តុកាមោ អស្សាមិកំ អត្តុទ្ទេសំ, សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ កុដិវត្ថុទេសនំ យាចាមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្វា យាចិតេ វុឌ្ឍានុមតេន ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន ញត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ ទេសេត្វា និយ្យាទិតកុដិវត្ថុស្ស អភាវា អទេសិតវត្ថុកំ, តេនេវ អស្សាមិកតាទិបការេន យុត្តំ យថាវុត្តប្បមាណំ កុដឹ អត្តនា យាចិតេហិ ឧបករណេហិ ករោន្តស្ស, ការាបេន្តស្ស វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា ហោន្តីតិ “ភិក្ខុ វា អនភិនេយ្យ វត្ថុទេសនាយ, បមាណំ វា អតិក្កាមេយ្យ, សង្ឃាទិសេសោ”តិ (បារា. ៣៤២) តុល្យពលតាសូចកេន វា-សទ្ទេន សម្បិណ្ឌិត្វា វុត្តអង្គទ្វយសហិតត្តា ទ្វេ សង្ឃាទិសេសា ហោន្តីតិ អត្ថោ។ យថាហ “ភិក្ខុ កុដឹ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ, អាបត្តិ ទ្វិន្នំ សង្ឃាទិសេសាន”ន្តិ (បារា. ៣៥៥) ច “ភិក្ខុកុដឹ ករោតិ អទេសិតវត្ថុកំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ, អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សា”តិ (បារា. ៣៥៤) ច “ភិក្ខុ កុដឹ ករោតិ បមាណាតិក្កន្តំ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ, អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សា”តិ (បារា. ៣៥៥) ច វុត្តត្តា ទ្វីសុ អង្គេសុ ឯកំ ចេ, ឯកោវ សង្ឃាទិសេសោ ហោតីតិ។ តំ បន “សចេ ឯកវិបន្នា សា, គរុកំ ឯកកំ សិយា”តិ វក្ខតិ។

សារម្ភាទីសូតិ ឯត្ថ សារម្ភ-សទ្ទោ សាបទ្ទវបរិយាយោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សារម្ភំ អនារម្ភន្តិ សឧបទ្ទវំ អនុបទ្ទវ”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣៤២-៣៤៨)។ ឯត្ថ “សេនំ លាភមារេភេឆ ឃដមានោ”តិ បយោគេ វិយ អា-បុព្ពស្ស រភស្ស ហិំសត្ថេបិ ទិស្សមានត្តា កត្តុសាធនោ អារម្ភ-សទ្ទោ ហិំសកានំ កិបិល្លិកាទិសត្តានំ វាចកោ ភវតីតិ តំសហិតដ្ឋានំ សារម្ភំ នាម ហោតិ។ តេនេវ បទភាជនេបិ វុត្តំ “សារម្ភំ

តាយ ពិបិល្លិកាតំ ចា អារេយា ហោតិ, ឌ្របចិកាតំ ចា, ឌ្ឌ្យរាតំ ចា, អហឹតំ ចា, ចិច្ឆិកាតំ ចា, សតបឌីតំ ចា, ហត្ថីតំ ចា, អស្សាតំ ចា, សីហាតំ ចា, ព្យគ្ឃាតំ ចា...បេ... អារេយា ហោតី”តិ (បារា˞ ១៣១)˞

អាឌិ-វសេន អបដិក្កូលតំ វណ្ណេតិ˞ “សបដិក្កូលតំ តាយ វណ្ណេ ហោតិ យថាយុត្តេន វកកេន អត្ថុបដិកត្តំ, វយត្តា តិស្សេហិយា អត្ថុបដិកត្តំ, ឯតំ សបដិក្កូលតំ តាយា”តិ (បារា˞ ១៣១) ទុត្តលក្ខណចិបដិយាយតោ តិត្ថកោរសស្ស ឌ្ឌេកបិតន្ទ្ឌានេ ឯតំ ចក្កំ ផេបេត្វា ខ្ពតទេ ចក្កំ ពហិ ផេបេត្វា កុជិ បដិក្កូបិត្វា អាចន្ទីយមានស្ស កោឃុត្តវកនស្ស ចា តិស្សេហិយំ ផត្វា កុជិ លាឌយមានាតំ តិស្សេហិយា ចា បននោ កបិត្យុវក្កលេឃ្យត្តា អបដិក្កូលតត្តិ ចេឌិតន្តិ˞

ឯចំ ទុត្តវារខ្ពអបដិក្កូលតវណ្ណាតអដ្ឋកថេយត យុត្តំ នេ, ន្ទេ ទុក្កដានិ ហោន្តិ˞ យថាហ “ហិក្ខុ កុជិ កនេទាតិ នេសិតចត្តេកំ បយាលិកំ វារខ្ពំ អបដិក្កូលតំ, អាបត្តិ ឌ្ចិត្ត ទុក្កដានិ”ត្តិ (បារា˞ ១៣៣)˞ ឯតំ នេ, ឯតនេបច ហោតិ˞ យថាហ “ហិក្ខុ កុជិ កនេទាតិ នេសិតចត្តេកំ បយាលិកំ វារខ្ពំ សបដិក្កូលតំ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស˞ ហិក្ខុ កុជិ កនេទាតិ នេសិតចត្តេកំ បយាលិកំ អតារខ្ពំ អបដិក្កូលតំ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា˞ ១៣៣) ឯតំ តយប្បិ “វារខ្ពាឌីសុ ទុក្កដ”ន្តិ វាយនេ្ណាត វណ្ណិតន្តិ ឌដ្ឋន្តំ˞

ឯតំ អក្ខុ បយាលិកត្តំ ចា នេសិតចត្តេកត្តំ ចា ចិបត្តំ ឯតិស្សាតិ ឯកចិបត្តំ˞ បុទ្ធេ ទុត្តត្តាតំ វឈ្ឈាឌីវេវាឌីបឌាតយទេត្វា ទុត្តតេយតេច ចេឌិតេន្តា˞ វាតិ យថាទុត្តលក្ខណកុជិ˞

១៣៦˞ ខ្ពឌាតិ ខ្ពយត្ថិ វិក្កាបនេ អដ្ឋុប្បត្តិយំ “តេ យាចតតពហុលា ចិញ្ញត្តិពហុលា ចិហរន្តិ ‘បុរិសំ ទេថ បុរិសត្តកទំ ទេថា”តិអាឌិបិឡាខ្ពយា (បារា˞ ១៣១) អដ្ឋកថាយំ (បារា˞ អដ្ឋ˞ ១˞១៣១) អាកតំ កប្បិយាកប្បិយចិតិច្ឆយំ វទេខ្ពបតោ ឌស្សេត្យាហ “បុរិស”ន្តិអាឌិ˞ កមុវហាយត្វាយាតិ កិស្មិញ្ចិ កមេមុ វហាយកាចាយ, កមុករលត្វាយាតិ ទុត្តំ ហោតិ˞ “ខ្ពត្តត្ថាយំ កម្មំ កាតុំ បុរិសំ លទ្ធុំ ចដ្ដតី”តិ យាចិតុំ ចដ្ដតីតិ អទេត្វា˞ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “កមុករលត្វាយ ‘បុរិសំ ទេថា’តិ យាចិតុំ ចដ្ដតី”តិ (បារា˞ អដ្ឋ˞ ១˞១៣១)˞ មូលច្ឆេជ្ជចេវេនតាតិ វាយិកាតំ អាយត្តកាចវដ្ឋាតមូលស្ស លិត្ថុតចេវេត, អត្តនោ អាយត្តកាចករលចេវេនតាតិ ទុត្តំ ហោតិ˞

១៣៧˞ អចជ្ជត្តិ ចជ្ជេទហិតំ, តិទ្ទោសត្តិ អទេត្វា˞ បិកលុទ្ធកមជ្ឈាត្តកាឌីតំ វកកម្មំ ចជ្ជកម្មំ តាយ˞ តម្មា បិកលុទ្ធកាឌេយា ហត្តកម្មំ យាចទេត្តត បត “តុយ្ហាកំ ហត្តកម្មំ ទេថា”តិ, “ហត្តកម្មំ ឌាតព្ព”ន្តិ វាយនេ្ណាត អចត្វា “ខ្ពត្តត្ថាយំ កម្មំ ឌាតព្ព”ន្តិ ចិនេវនេវត្វាវេយច យាចិតព្ពំ˞ លុទ្ធកោ ចា ខ្ពតនេទ ចា តិក្កមេមុ អយាចិត្វាបិ យថារុចិ កម្មំ ការាបេតុំ ចដ្ដតិ˞ ហត្តកម្មយាចតាយ វន្តថាបិ កប្បិយកាចំ ឌីវេបតុំ តំតំវិប្បិរោក យាចិត្វា យហត្ថុប្បិ បិវរាចំ ការាបេត្តេត ហត្តកមេមុ យាចិនេត អត្តនោ អនេតាការវកាចំ ឌាត្វា អនេ្ណាវំ កនេទាត្តាតំ ឌាតព្ពំ មូលំ ឌិឃ្យមានំ អធិចារេតុំ ចដ្ដតីតិ ចិត្វារនេតា អដ្ឋកថាយំ (បារា˞ អដ្ឋ˞ ១˞១៣១ អត្ថតោវយមានំ) ទុត្តត្តា កុវលិតំ អត្ថំ អបដិហារេបត្តេត កប្បិយេយត វារុរេប្បត បនេយារោកត យាចិតព្ពំ˞ យាចិតកម្មំ កាតុំ អវេយត្វេហិ កនេទាត្តាតំ ឌិឃ្យមានំ ហត្តកមុមូលំ កម្មំ ការាបេត្វា កមុការនេក ឌស្សេត្វា ឌាបេតព្ពំ˞ ឯចំ យាចតាយ អតចជ្ជការេច អដ្ឋកថាកតំ ការណំ ឌស្សេត្យាហ “ហត្តកមុម្បិ”តិអាឌិ˞ បិ-វទេហ្កា អចឆារនោ,

បចបុរេណ វា។ ហិ-សទ្ទោ ហេតុម្ហិ យស្មា ឋានំ ហត្ថកម្មំ កិញ្ចិ វត្ថុ ន ហោតិ, តស្មា អនវជ្ជមេវ ហត្ថកម្មំ យាចិតុំ បន វដ្ដតីតិ។

១៥២។ ញាតកាទិកេតិ ញាតកបវារិតេ។ ឋបេត្វាតិ វជ្ជេត្វា។ គោណមាយាចមានស្សាតិ អញ្ញាតកអប្បវារិតេ តាវកាលិកំ វិនា កេវលំ កម្មករណត្ថាយ គោណំ យាចន្តស្ស។ តេសុបីតិ ញាតកាទីសុបិ មូលច្ឆេជ្ជេន គោណយាចនស្ស ទុក្កដន្តិ យោជនា។ “តាវកាលិកនយេន សព្វត្ថ វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១) អដ្ឋកថាវចនតោ យាវ កម្មករណកាលំ, តាវ និយមេត្វា ញាតកអញ្ញាតកបវារិតអប្បវារិតេ សព្វេបិ យាចិតុំ វដ្ដតិ។ តថា យាចិត្វា វា អយាចិត្វា វា គហិតោ ចេ, រក្ខិត្វា បដិជគ្គិត្វា សាមិកានំ និយ្យាទេតព្វោ, ចោរេន វា នដ្ឋេ វិនាសេ វា កីន្តេ សាមិកេសុ អសម្បដិច្ឆន្តេសុ គណ្ហេយ្យ។

១៥៣។ ទេមាតិ ឯត្ថ “តុម្ហាក”ន្តិ បាឋសេសោ។ “វិហារស្ស ទេមា’តិ វុត្តេ បន ‘អារាមិកានំ អាចិក្ខថ បដិជគ្គនត្ថាយា’តិ វត្តព្ព”ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ សកដវិនិច្ឆយស្សាបិ គោណវិនិច្ឆយេន សមានត្តា តំ អវត្វា វិសេសមត្តមេវ ទស្សេតុមាហ “សកដំ... បេ... វដ្ដតី”តិ។ “តុម្ហាកំ ទេមាតិ វុត្ត”ន្តិ អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្ពំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តុម្ហាកមេវ ទេមាតិ វុត្តេ ទារុភណ្ឌំ នាម សម្បដិច្ឆិតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១)។

១៥៤។ កុឋារាទីសូតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន និខាទនំ សង្គណ្ហាតិ។ អយំ នយោ វេទិតព្វោតិ បាឋសេសោ។ “សកដំ គោរេណា វិយ តាវកាលិកំ អកត្វា អញ្ញាតកអប្បវារិតេ ន យាចិតព្ពំ, មូលច្ឆេជ្ជវសេន អញ្ញាតកអប្បវារិតេ ន យាចិតព្ពំ, តាវកាលិកំ យាចិតព្ព”ន្តិ វិនិច្ឆយោ ច “សកដំ...បេ... វដ្ដតី”តិ វិសេសវិនិច្ឆយោ ចាតិ អយំ នយោ វាសិអាទីសុ ច វេទិតព្វោតិ អត្ថោ។ អនជ្ឈាវុត្តកន្តិ កេនចិ “មមេត”ន្តិ អបរិគ្គហិតំ, “រក្ខិតគោបិតដ្ឋានមេវ ហិ វិញ្ញត្តិ នាម វុច្ចតី”តិ អដ្ឋកថាវចនតោ អរក្ខិតាគោបិតកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ អដ្ឋកថាយ វល្លិអាទិវិនិច្ឆយម្បិ វត្វា “អនជ្ឈាវុត្តកំ បន យំ កិញ្ចិ អាហរាបេតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១) វុត្តត្តា សព្វត្ថិ ឋាន វុត្តគោណាទិកញ្ច វល្លិអាទិកញ្ច គហេតព្វំ។ ឥមិនា បុព្វេ វុត្តវិនិច្ឆយស្ស រក្ខិតគោបិតវិសយត្តំ ទីបិតំ ហោតិ។ ហរាបេតុម្បិ វដ្ដតីតិ ឯត្ថ អបិ-សទ្ទេន បគេវ កេនចិ ហរិត្វា ទិន្នន្តិ ទីបេតិ។

១៥៥។ វល្លិអាទិម្ហិ អាទិ-សទ្ទេន វេត្តមុញ្ជតិណមត្តិកា សង្គណ្ហាតិ។ ឯត្ថ មុញ្ជបព្ពជតិណំ វិនា គេហច្ឆាទនតិណំ តិណំ នាម។ គរុភណ្ឌប្បហោនកេតិ “វល្លិ អឌ្ឍពាហុមត្តាបិ”តិអាទិនា នយេន វុត្តលក្ខណេ គរុភណ្ឌប្បហោនកេ។ បរេសំ សន្តកេមេវាតិ អវធារណេន ន អនជ្ឈាវុត្តកេ ទុក្កដន្តិ ញាតិរេកតោ ទីបេតិ។

១៥៦។ បច្ចយេសូតិ ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនេសុ តីសុ បច្ចយេសុ។ ច-ការេន គិលានបច្ចយសង្ខាតេ ចតុត្ថបច្ចយេ វិញ្ញត្តិ វដ្ដតីតិ ទីបេតិ។ វិញ្ញត្តិ នាម “អាហរ, ទេហី”តិ ឥច្ឆិតបច្ចយេ នាមំ វត្វា យាចនា។ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ “សន្តេន សន្តំ ន វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។១៣១) សាវធារណត្តំ ទស្សេតុំ “ន ច វដ្ដតី”តិ វុត្តត្តា នេវ វដ្ដតីតិ អត្ថោ គហេតព្វោ។

ចិន្ដាត្តិយា អលង្កាយាតការេចត សយត្តា បច្ចយេស្ស តឹស្ស អតត្តាទិ សហតិន្និឌ្ឌបច្ចយត្តយេតា ពតិយបច្ចយេយេច លង្កាយាតចិសេរសំ ឥស្សេត្យុំ “ពតិយេ បទិកឆេទាការសតិយិត្តាតិ ច លង្កេទេ”តិ ច្ចុត្តត្តា អចសិដ្ឋដ្ឋេយ បត បទិកឆោឥយោ ត លង្កត្តិតិ ច្ចុត្តំ ហោតិ៍ អច្ចុត្តេ ចត្យត្ត្របច្ចយេបិ សយុច្ចយេត្តេត ច-កាទេត បទិកឆោឥត្តាយំ លង្កតីតិ សិឌ្ឍា “តឹស្វេចា”តិ ឲច-កាទេត ញាតិទេកយុទេលត ចិន្ដាត្តិយា ច អត្យុញ្ញាតត្តា ចត្យុត្តេ ពិលិតបច្ចយេ បទិកឆោកាសតិយិត្តាកយុចិន្ដាត្តិយោ ចដ្ឋត្តិតិ សិឌ្ឍ៍ ឲត្តាចតា ចត្យុត្តេ បច្ចយេ បទិកឆោឥយោ ចត្តាទោបិ ចដ្ឋត្តិ, ពតិយបច្ចយេ ចិន្ដាត្តិ ចិតា សេសត្តយំ ចដ្ឋតិ, បុទិយបច្ចយដ្ឋេយ សត្តាយ្យិ ត ចដ្ឋតីតិ ច្ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋត្តា៍

សេតាសតបច្ចយេ បទិកឆោឥកត្តិ ដ្ឋេបិសឆាការាឥកទេលាទហដ្ឋាត៌ ឈ្លេលិកេត្ចា ដ្ឋបិសកាត៌ ស្សលត្តាត៌ “ត្ថាយស្ថិ ចត ឈ្លកាសេ ឲចទ្ទុបំ សេតាសត៌ កាត្យុំ ចដ្ឋតី”តិ ចា “យុត្តា”ត្តិ ចា “អត្យុទ្ទប”ត្តិ ចា បចត្តា កឆា បទិកឆា តាយ៍ “ដ្ឋបិសកា ត្យេយ្យត្ត្រ ចសឆា”តិ បុឌ្ឍិត្តា “បិសាទេឥ កទេត្តា”តិ ច្ចុទេត្តា “កិក្លុត៌ បត ដ្ឋបិសកា បិសាទេកា ត ចដ្ឋតី”តិអាឥិតា តទេយត បចត្តា កឆា ឈ្លកាសេសា តាយ៍ ដ្ឋបិសទេកស្ស បស្សយាទេតស្ស ក្សុយិយំ ទឌ្ឍុ បសាទេត្វា ក្សុយិ កាទេឌត្វា ពាល្យុទេក អាទេកាទេដត្វា “កិយិឥ៌ កទេត្តា”តិ ច្ចុទេត្តា “ឲត្ត្រ អាចាសំ កទេទាយ ដ្ឋបិសកា”តិអាឥិកា កឆា តិយិត្តាកឆា តាយ៍ ពិលិតបច្ចយេ ច ត្ថាយិតា តទេយត យឆាទហំ ទេចឥិតត្តា៍ សត្តាទេយត៌ អដ្ឋកឆាយ (បិទា៍ អដ្ឋ៍ ១.១៣១) ច្ចុត្តំ៍

១៥០-១៍ ត្ថាឥាតិ ក្យុដិកាទេស្ស កិក្លុទេតា អាបត្តិឥស្សតត្រយាហ “អទេឥសិទេព”តិអាឥិ៍ ត៌ ដ្ឋត្តាតត្រទេយច៍ តិទេសត្តស្សាតិ បិសាទេលា ឈ្លសិត្វា តិលិល៌ា កទេទាត្តស្ស៍ បិឌិត្តិយា សហាតិ “ក្សុតកាយបិពញ្យតាយ បិឌិត្តិយ”ត្តិ (បិឌិ៍ ៥០) ច្ចុត្តបិឌិត្តិទេយត សឌ្ឌិ៍

អាបត្តិត្តិ បិឌិត្តិយដ្ឋាទេត បិឌិត្តិយទេច្ចាច ឥ្យក្កដ្ឋា ត្ថាតទេព សុទ្ធបទេយាកឥ្យក្កដ្ឋាតិ អាបត្តិ៍

យា បតាតិ យា ក្យុដិ៍ បឥេយ ឥ្យតិទេយតិ ឲត្ត្រ “បិទេល្ឌហឹ”តិ កទេលាឥាហ្យចឥត៌ ចិកត្តិចឥតចិបទិលាយចទេសត “បិទេល្ឌ”តិ ក្សុទេយ្យូកចឥតត្តំ កត្វា ទេយាទេឌតត្តាំ, “តិក្លិទេត្តា”តិ អញ្ញាហទិតត្តាំ, កាចលក្លិទេលា ក្សុ្យំ, តិក្លិទេត្តា សតីតិ អទេត្រា៍

១៥៣៍ “សទេច អញ្ញាស្សា”តិ បឥទេឆ្លឥា៍ ចិប្យកតត្តិ អាទេឌ្ឍយតិដ្ឋិតំ៍ “អតាបត្តិ”តិ ត្ថាឥិ៌ តិដ្ឋិទេព អាបឌ្ឌិតត្តាសឈ្លាឥិសេសាកាចំ សត្ថាយាហ៍ បុត្តាបទេយាកយទេត្តត ហិ បិឌិត្តិយឥ្យក្កដ្ឋាតិបិ ហោត្តិ, តាតិ បត ឥេទេសតត្តាតិ៍ “តឆា”តិ ត្ថាយិតា “អតាបត្តិ”តិ អាកឌ្ឍតិ, ទេពត សឈ្លាឥិសេសាបត្តិយា អកាចទេតា បុត្តាកាទេក អាបន្នាត៌ បិឌិត្តិយឥ្យក្កដ្ឋាត៌ ឥេទេសតត្តាតា ច ឌីបិតា ហោតិ៍ ត៌ ក្យុដិត្តិ ត៌ ចិប្យកតក្យុដិ៍

១៥៤៍ អញ្ញា កោឌតសាលិឌិ៍ តឆាតិ អតាបត្តិយាហ៍

១៥៩៍ “កទេទាទេតា”តិ ត្ថាយិតា “កាទាបយទេតា”តិបិ លង្កតិ៍ ដ្ឋកទេយតាបិ “ក្រិយទេតា”តិ ត្ថាយស្ស កាទេល៌ា ឥទេស្សតិ៍ “អប្យយាលិក”ត្តិ ត្ថាយិតា សឈ្លាឥិសេសស្ស អង្គំ ឥទេស្សតិ៍

໒໘໕. ຕຕ຺ຖ “ອປ຺ປມາຓິກ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ປຏ຺ຐາຍສຕິ. “ກ຺ຣິຍາກ຺ຣິຍໂຕ”ຕິ ສຸຂໍ ກຸຏິຍາ ກຣເຓນ ວຕ຺ຖຸເທສນາຍ ອກຣເຓນ ຖປິຕາຍ ຈຸຕ຺ຕິ.

ກຸຏິກາຣສິກ຺ຂາປທວຓ຺ຓນາ.

໒໘໖. ວຕ຺ຖຸໍ ອເທເສຕ຺ວາຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, “ເຕນ ວິຫາຣກາຣເກນ ພິກ຺ຂຸນາ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ສງ຺ຄໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ”ຕິອາທິນາ (ປາຣາ. ໒໙໕) ປທພາຊເນ ອາຄຕນເຍນ ວິຫາຣໍ ກາຣາເປນ຺ເຕນ ພິກ຺ຂຸນາ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໍ ໂສເຘຕ຺ວາ ສຍເມວ ກາເຣຕ຺ວາ ສງ຺ຄໍ ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ວຸຑ຺ຒານໍ ພິກ຺ຂູນໍ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອນ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ “ອຫໍ ພນ຺ເຕ ມຫລ຺ລກໍ ວິຫາຣໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ສສ຺ສາມິກໍ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສໍ, ໂສຫໍ ພນ຺ເຕ ສງ຺ຄໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໂອໂລກນໍ ຍາຈາມີ”ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ວຸຑ຺ເຒ ວາ ພິກ຺ຂູ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ສມ຺ມເຕ ສມ຺ມເຕ ວາ ພິກ຺ຂູ ເນຕ຺ວາ ກຕປຣິກມ຺ມໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກຸຏິວຕ຺ຖຸໂອໂລກເນນ ວິຍ ຄຕພິກ຺ຂູຫິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ສາຣມ຺ພາທິພາວໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ອນາຣມ຺ພປຣິກ຺ກມນພາວໍ ຎຕ຺ວາ ອາຄຕ຺ເຕສຸ ສງ຺ຄສ຺ສ ອາເຣາຈິເຕ ປຸນ ເຕນ ສງ຺ຄໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວຸຑ຺ຒານໍ ພິກ຺ຂູນໍ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ອນ຺ຊລິໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ “ອຫໍ ພນ຺ເຕ ມຫລ຺ລກໍ ວິຫາຣໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ສສ຺ສາມິກໍ ອຕ຺ຕຸທ຺ເທສໍ, ໂສຫໍ ພນ຺ເຕ ສງ຺ຄໍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸເທສນໍ ຍາຈາມີ”ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ສງ຺ເຄນ ຎຕ຺ຕິທຸຕິຍາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ວິຫາຣວຕ຺ຖຸ ເທເສຕພ຺ພໍ, ຕໍ ອເທເສຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ເສສໍ ສາຣມ຺ພາທິ ປຖມສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍ.

ມຫລ຺ລກນ຺ຕິ “ສສ຺ສາມິກພາເວນ ສນ຺ຎາຈິກກຸຏິໂຕ ມຫນ຺ຕພາໂວ ເອຕສ຺ສ ອຕ຺ຖີຕິ ມຫລ຺ລໂກ. ຍສ຺ມາ ວາ ວຕ຺ຖຸໍ ເທເສຕ຺ວາ ປມາຓາຕິກ຺ກເມນາປິ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕສ຺ມາ ປມາຓມຫນ຺ຕຕາຍປິ ມຫລ຺ລໂກ”ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໒໙໙) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ມຫນ຺ຕພາເວນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິຫາຣນ຺ຕິ “ວິຫາໂຣ ນາມ ອຸລ຺ລິຕ຺ໂຕ ວາ ໂຫຕິ ອວລິຕ຺ໂຕ ວາ ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາວລິຕ຺ໂຕ ວາ”ຕິ (ປາຣາ. ໒໕໑) ປທພາຊເນ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ເສນາສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິຫຣນ຺ຕິ ອສ຺ມິນ຺ຕິ ວິຫາໂຣ. ອຸລ຺ລິຕ຺ຕາທິສຸ ຍໍ ປຸຣິມສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓ. ຕໍ ວິຫາຣໍ ໂອ ກາເຣຍ຺ຍາຕິ ໂອ ກາເຣຍ຺ຍ ວາ ກາຣາເປຍ຺ຍ ວາຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓ. ອຕ຺ຕວາທຕ຺ຖນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຕ ວາສໍ ປຏິຈ຺ຈ, ຄິຫີຕາ ປຣສ຺ສ ວາສຕ຺ຖາຍ ກເຣາຕິ, ອນາປຕ຺ຕີຕິ ມ຺ຍຕິເຣເກໂຕ ວິຎ຺ຎາຍຕິ. “ກຸຣຸ”ນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕ ວຕ຺ຖຸເທສນາຍ ອກາຣາປເນນ “ອຸເພາວ ສງ຺ຄາທິເສໂສ ໂຫຕີ”ຕິ ປຸພ຺ເພ ວຸຕ຺ຕວິກປ຺ປຕ຺ຖາຍໍ ນ ໂຫຕິ. ສຸຄມ຺ມ ວກ຺ຂຕິ “ປມາຓາ...ເປ... ສງ຺ຄາທິເສສຕາ”ຕິ (ວິ. ວິ. ໒໘໘ ອາທໂຍ).

໒໘໘. ກ຺ຣິຍາສມຸຏ຺ຐານຕາກາວຕ຺ຖິ ປມາຓາຕິກ຺ກເມປິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ອສມ຺ພວໂຕ ກິຣິຍາສມຸຏ຺ຐານສ຺ສ ສຸຂ ອກາເວ ຎາຕເພ຺ພ. ກ຺ຣິຍ...ເປ... ລກ຺ຂເຍຕິ ອິທໍ ມ຺ຍຕິເຣເກໂຕ ອເທສິຕວຕ຺ຖຸກຕາຍ ອກິຣິຍາສມຸຏ຺ຐານຕາ ອຕ຺ຕຎ຺ຎາຕາ.

ມຫລ຺ລກວິຫາຣກຖາວຓ຺ຓນາ.

໓໐໑-໒. ເຕສ຺ວຕິ ວຕຸວີສຕິຍາ ປາຣາຊິເກສຸ ພິກ຺ຂຸໂນ ອນຸຣູປານິ ເອກູນວີສຕີຕິ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ປຏິຄຍຕາ ອຸພ຺ພຊາຓຸມນ຺ທລິກາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ

តទនុលោមាយ វិព្ភន្តភិក្ខុនិយា សហ បញ្ញា បារាជិកេ វិនា ភិក្ខុនោ អដ្ឋបិ សេសា ឧទ្ធំសតិ បារាជិកា·

ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ បទភាជនេ “បារាជិកេន ធម្មេនាតិ ចតុន្នំ អញ្ញតរេនា”តិ (បារា· ៣៨៦) វុត្តនយស្ស ឥធ “ឧទ្ធំសតី”តិ វចនំ វិរុជ្ឈតីតិ ចេ? ន វិរុជ្ឈតិ· កស្មា? យស្មា បទភាជនំ បាតិមោក្ខុទ្ទេសាគតមត្តំ គហេត្វា បវត្តំ, ឥទំ បន ពុទ្ធានុមតំ គហេត្វា វិនយបរិយត្តិបវត្តកានំ អាចរិយានំ មតំ គហេត្វា បវត្តំ, តស្មា ន វិរុជ្ឈតីតិ គហេតព្វំ· អាចរិយា សព្វបារាជិកានំ “ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យ”ន្តិ (បារា· ៣៨៥) វុត្តអនុទ្ធំសនស្ស ឧក្កដ្ឋសាធនត្តា ភិក្ខុនិំ បដិនិយតសាធារណបារាជិកបញ្ញត្តិំ វិនា អធេសនំ សន្តំ សង្គហេត្វា ទេសេន វិនយដ្ឋកថាយ គណ្ឋិបទវិវរណេ “ចតុន្នំ អញ្ញតរេនាតិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសេ ឯវ អាគតេ គហេត្វា វុត្តំ, ឥតរេសំ អញ្ញតរេនាបិ អនុទ្ធំសេន្តស្ស សង្ឃាទិសេសោយេវា”តិ វុត្តំ· តស្មា “អនុទ្ធំសេយ្យា”តិ (បារា· ៣៨៧) បទេ អធិប្បាយំ គហេត្វា បវត្តត្តា ឥមេសំ អាចរិយានំ មតំ បមាណន្តិ គហេតព្វំ· “តេសុ អញ្ញតរេនា”តិ វក្ខមានត្តា “ឧទ្ធំសតី”តិ ឯត្ថ “យាតី”តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ·

អញ្ញតរេន អមូលកេនាតិ យោជនា· អមូលកេនាតិ ចោទកស្ស ទស្សនាទីហិ ចោទនាមូលេហិ វិរហិតត្តា អមូលកំ, បារាជិកំ, តេន· យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យំ បារាជិកំ ចោទកេន ចុទិតកម្ហិ បុគ្គលេ នេវ ទិដ្ឋំ ន សុតំ ន បរិសង្កិតំ, ឥទំ ឯតេសំ ទស្សនសវនបរិសង្កាសង្ខាតានំ មូលានំ អភាវេន អមូលកំ នាមា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៨៥-៣៨៦)· ឯត្ថ ច យំ មំសចក្ខុនា វា ទិព្វចក្ខុនា វា ទិដ្ឋំ ទិដ្ឋំ នាម· បកតិសោតេន វា ទិព្វសោតេន វា សុតំ សុតំ នាម· ចិត្តេន បរិសង្កិតំ បរិសង្កិតំ នាម· តំ តិវិធំ ទិដ្ឋសុតមុតបរិសង្កិតវសេន·

តត្ថ តាទិសេ កម្មនិយេ ឱកាសេ មាតុគាមេន សទ្ធិំ ភិក្ខុនោ អញ្ញវិធំ បយោគំ ទិស្វា អញ្ញថា គហេត្វា “វីតិក្កមនំ នុ ខោ អយមកាសី”តិ គហណំ ទិដ្ឋបរិសង្កិតំ នាម· កុដ្ដតិរោហិតេ ភិក្ខុស្ស មាតុគាមស្ស សទ្ទំ សុត្វា តត្ថ អញ្ញស្ស វិញ្ញុបុរិសស្ស សព្ភាវំ អជានិត្វា “វីតិក្កមនំ នុ ខោ អយមកាសី”តិ ឧប្បន្នំ គហណំ សុតបរិសង្កិតំ នាម· វិហារបរិយន្តេ តរុណមាតុគាមបុរិសានំ និវសនំ វីតិនាមេត្វា កតដ្ឋានេ វិប្បកិណ្ណបុប្ផានិ ឱលោកេត្វា, មំសសុរាគន្ធំ ឃាយិត្វា “ឥទំ កស្ស កម្ម”ន្តិ ឧបបរិក្ខន្តេន ភិក្ខុនោ ចេតិយបូជិតមាលាគន្ធស្ស បីតារិដ្ឋស្ស ភិក្ខុនោ សរីរគន្ធំ ឃាយិត្វា “តំ ឯតស្ស កម្មំ នុ ខោ”តិ កិរិយមានសំសយោ មុតបរិសង្កិតំ នាម· ឯវរូបស្ស ទិដ្ឋសុតមុតបរិសង្កិតមូលកស្ស អភាវេន អមូលកេន បារាជិកេនាតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន សមន្តបាសាទិកាយ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៨៥-៣៨៦) វុត្តនយេន ទដ្ឋព្វោ·

ចោទេតីតិ “បារាជិកំ ធម្មំ អាបន្នោសី”តិអាទិវចនេន សយំ ចោទេតិ· ចោទាបនំ បន វក្ខតិ· ចាវនចេតនោ ហុត្វាតិ “អប្បេវ នាម នំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យ”ន្តិ ឧប្បន្នេន បរំ សាសនា ចាវេតុកាមេន ចិត្តេន សមន្នាគតោ ហុត្វា· “សុទ្ធំ វា អសុទ្ធំ វា”តិ ឥទំ “ចោទេតី”តិ ឥមិនា វុត្តចោទនាកិរិយាយ កម្មនិទ្ទេសោ, “អញ្ញំ កិញ្ចី”តិ សេសោ, បារាជិកមនាបន្នំ វា អាបន្នំ វា អញ្ញំ កិញ្ចិ អត្ថោ· យោតិ យាទិការកតកិច្ច, “ទុដ្ឋោ ទោសោ អប្បតីតោ”តិ ឥធ អជ្ឈាហរិតព្វំ, ឧប្បន្នេន ទោសលេសេន សយំ ទូសិតោ, បរញ្ច ទូសេន្តោ បីតិសុខាទីហិ អបគតោ យោ ភិក្ខូតិ អត្ថោ· វក្ខមានេន “តស្សា”តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ·

“កតេ ឱកាសម្ហី”តិ បទច្ឆេទោ, ឱកាសំ “ការាបេត្វា”តិ (បារា· ១៧៨) បាឋតោ អន្តោនីតហេតុត្តតាយ “កតេ”តិ “ការិតេ”តិ ឯតស្ស បរិយាយោ ហោតិ, “ឱកាសំ មេ ករោហិ, អហំ តំ វត្តុកាមោ”តិ ឱកាសេ ការាបិតេតិ អត្ថោ។ “អកតេ ឱកាសេ”តិ បទច្ឆេទោ, បុព្ពេ ចុទិតោយេវ វត្វា ទុក្កដាបត្តិយា សហាតិ ឱកាសស្ស អការាបិតត្តា ទុក្កដាបត្តិយា សទ្ធិំ។

៣០៣-៤។ កោណ្ឌោសីតិ សុត្តោសិ។ ឌេដ្ឋតិកោសីតិ កាលិជេឌ្ឋចតុរិយុត្តោសិ។ កាលិជេឌ្ឋ កិរ ពិរិជេឌ្ឋិយា ឌេដ្ឋា, តស្មា តស្សា ចតុឆរោ ឌេដ្ឋតិកោ ចុឌ្ឌតិ។ តំ បន ចតំ ពយាឌិយិត្វា បុព្ពេតោ ពកលពរិទេ មនិ មទេល្លត្វា កាកបត្តានិ មុដ្ឋិយំ កត្វា កាលិជេឌ្ឋិ ផលកេ លិខារាបេត្វា តំ កាឌកោឌិយំ ធារិត្វា ឃដ្ឋិឌ្ឋោឌកាឌិអបុធិសត្តិធិតឆ្លិកាល្លិ បធិសិត្វា “ទុស្សីលោសិ និស្សីលោសិ សីលធិទេហិតោសី”តិ ចោទេមន្តោ ធិឆទតីតិ។

ទុស្សីលត្តា ឯវ ហីនគុណយោគតោ បាបធម្មោ លាមកសភាវោសិ។ បូតិនា កម្មេន សីលវិបត្តិយា អន្តោ បវិដ្ឋត្តា អន្តោបូតិ។ ឆហិ ទ្វារេហិ រាគាទិកិលេសានុស្សវនេន តិន្តត្តា អវស្សុតោ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានត្ថមេវ។ ករុណំ និទ្ទិសតិ ឯត្ថ “កតោកាសម្ហី”តិ ច “តវេវ អកតោកាសេ, ទុក្កដាបត្តិយា សហា”តិ ច អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្ពំ ឯវមុត្តរត្រាបិ។

៣០៥។ សមូលាតិ ទុដ្ឋិតកស្ស សមូលា, អបិនទ្ធេតិ អត្ថោ។ ហត្ថមុទ្ទាយាតិ មុត្តបិលាឌិចេសេន តំ ហត្ថមុទ្ទាយ ករធិតំ បទេវាតិ ឃំ ចោទេសិ, សោ ទុដ្ឋិតកោ បទោ។ កិច្ចេនាតិ ចោទកស្ស កិច្ចេន។

៣០៦។ សមូលេន ឆត្វាតិ ទុដ្ឋិតកស្ស អាសន្នេ ឆត្វា “ចោទាបេតុស្សា”តិ ឯតស្ស កមុកាចតោ បទេវាតិ ពន្ធំ ឧបយោគត្ថចសេន សម្ពន្ធិតព្ពំ ឯវមុត្តរត្រ។ កោនជីតិ អញ្ញេន កោនជិ បុគ្គលេន។ តស្ស ចោទកស្ស “ចោទាបេតុស្សា”តិ បុន ចនតំ និយមេតុំ។

៣០៧។ សោបីតិ ឧគ្គហាបិតត្តា ចោទកំ កម្មេន្តោ ពួតតោ បយោជកបុគ្គលោបិ។ តេនំ ទិន្នស្សីតិ បយោជកបយោជកាតំ ទិន្នស្សី។

៣០៨។ ចុត្តដ្ឋានំ បណ្ណំ ចា សទេសំ ចា ហរន្តោ ទូតោ នាម, សោ “បណ្ណំ ចា សាសនំ ចា បេសេតុ”តិ ពួយិត្វា សដ្ឋិមត្តីតិ តស្មិំ ចិត្តំ អចត្តន្តេបិ “ទូត”ន្តិ ចចនេន និស្សដ្ឋទូតយោហ។ បណ្ណំ ចា អចត្វា “ឯវមាហ ឯវមាហ ចទា”តិ សាសនមាហ អចត្វា “តំ ចោទេហី”តិ អត្តមត្តមេវ ចត្វា និស្សដ្ឋោ កិច្ច ពួឆ “និស្សដ្ឋទូតោ”តិ ករេតព្ពោ។

អថ ចា “ទូត”ន្តិ ពួយិត្វា ចោទេតុំ ឧគ្គហាបេត្វា, តយគ្គហាបេត្វា ចា និស្សដ្ឋោ កិច្ច ទូតោវេវ ករេតព្ពោ។ “បណ្ណ”ន្តិ ពួយិត្វា បដ្ឋាបិតស្ស ចា អបដ្ឋាបិតស្ស ចា កស្សចិ ហត្ថេ ចោទេតុំ លិខិត្វា ទិន្នបណ្ណំ ករេតព្ពំ។ សាសនន្តិ “បារាជិកំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន ចត្វា បេសិយមានំ សាសនំ ករេតព្ពំ។ ពួធំ តយមិ ទូតេ និសីទិត្វា អញ្ញេហិ ការាបនតោ “ចោទាបេតុស្សា”តិ អាហ។ “បន”ន្តិ អានេត្វា

ສມຸຏ຺ຐິຕຏ຺ຐໍ. ວຸຕ຺ຕ ທຸກາສກາຣາປຕັ ຕຕິໍ.

໓໑໐. ຕຖາຕິ ຍຖາ ອຍ຺ຍຸລເກນ ປາຣາຊິເກນ ສມຸຏ຺ຐາ ທຸກາເສ ກາຣິເຕ, ອກາຣິເຕ ຈ, ຕຖາ ອຍ຺ຍຸລເກຫິ ສງ຺ຄາທິເສເສຫີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. "ວຸເຕ຺ຕ ສມຸຏ຺ຐາ ປເທ"ຕິ ກຸມ຺ມເຍນ ອທິກເຕນ ເຍາເຊຕພ຺ພໍ, ເຈາເທຕິ ເຈາທາເປຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີຕິ. ປຣິວຸຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕີຕິ ທຸກາເສ ກາຣິເຕ ເກຈິ, ອກາຣິເຕ ທຸກ຺ກເຏນ ສຫາຕິ ກເຫຕພ຺ພໍ. ສມຸຏ຺ຐາ ເສສາປຕ຺ຕີຫິ ປເທ ວຸເຕ຺ຕ ຈາຈຕສມ຺ມາເຕາ ທຸກ຺ກຏໍ ເຫາຕີຕິ ເຍາເຊຕາ. ທຸກາສາກາຣາປເຕຕປິ ທຸກ຺ກເຏເຍວ ເຫາຕິ.

໓໑໑. ອເຍ຺ຍາສຕາອິປ຺ປາຍສ຺ສາຕິ ກັສຕາອິປ຺ປາຍສ຺ສ ອກເຕາການສ຺ສ ອກາຣິເຕາການັ, "ປເທ"ສ຺ສ ຍຸຍິຕາ ເຍາເຊຕພ຺ພໍ. ອຕ຺ຕຕາຕິ ເຈາທເກນ, "ສພັ ອກາຣິເຕາການ"ສ຺ສ ຍຸຍິຕາ ເຍາເຊຕພ຺ພໍ ສຫ ປຣິວຸຕ຺ຕິເຍຕາຕິ "ທຸຍສຈາເທ ປຣິວຸຕ຺ຕິຍ"ສ຺ສ (ປາຣາ. ໑໓) ວຸຕ຺ຕປຣິວຸຕ຺ຕິເຍຕ ສຫ. ຈທຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເຈາທທຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ ເຈາທາເປຕ຺ຕສ຺ສ ຈາ, ວຸຕ຺ຕ "ສມຸຏ຺ຐາ"ຕິ ຍຸທັ ຈກ຺ກຍາຕສ຺ສ "ອສມຸຏ຺ຐາ"ຕິ ວຸຕສ຺ສ ອິປຣິຍາເຍາ ລຕ຺ຕຕິ, ຈ-ການເຣຕ ກາຣິເຕາການປເກ຺ກ ທຸກ຺ກເຏຕ ປຣິວຸຕ຺ຕິຍສມຸຏ຺ຐໍ.

໓໑໒. ອສມຸຏ຺ຐາ ຈທຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕ "ອເຍ຺ຍາສຕາອິປ຺ປາຍສ຺ສາ"ຕິ ອາເຕຕ຺ວາ ສມຸຏ຺ຐິຕຏ຺ຐໍ "ອກເຕາການສຍຕ຺ຕາ"ຕິ ຕາກຸຈຕ຺ຕຕິ. ສຕ຺ຕຫິ ອາປຕ຺ຕີຫີຕິ ປາຣາຊິກສງ຺ຄາທິເສສທຸລ຺ລຈ຺ຈຍປຣິວຸຕ຺ຕິຍປາຊິເຕສນີຍທຸກ຺ກຏທຸພ຺ພາສິຕສງ຺ຂາເຕາສຸ ສຕ຺ຕສຸ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂເນ຺ຘສຸ ເຍນ ເກນຈີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. "ຕຖາ"ຕິ ຍຸຍິຕາ "ອສມຸຏ຺ຐາ"ຕິ ຍຸທັ ສງ຺ຫາຕິ. ກມ຺ມຕ຺ຕິ ຕຊ຺ຊນີຍາທິສຕ຺ຕຈິທັ ກມ຺ມໍ.

໓໑໓. ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາທີນນ຺ຕິ ອາທິ-ສເທ຺ທນ "ອນາປຕ຺ຕິ ສຸເທ຺ທ ອສຸທ຺ທທິຏ຺ຐິສ຺ສ ອສຸເທ຺ທ ອສຸທ຺ທທິຏ຺ຐິສ຺ສ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກສ຺ສ ອາທິກມ຺ມິກສ຺ສາ"ຕິ (ປາຣາ. ໓໘໐) ວຸເຕ຺ຕ ສງ຺ຄຫາຕິ. ປຕ຺ຕາຄ຺ຄສຸຍຸຕ຺ຕິ ຍໍ ເຈາເທຕິ, ຕສ຺ສ "ອຸປສມ຺ປເນ຺ນາ"ຕິ ສງ຺ຂຸປາກຍັ, ຕສ຺ມິໍ ສຸທ຺ທສຍ຺ຍິຕາ, ເຍນ ປາຣາຊິເກນ ເຈາເທຕິ, ຕສ຺ສ ທິຏ຺ຐາທິວເສນ ອມູລກຕາ, ຈາວຕາອິປ຺ປາເຍນ ສມຸຏ຺ຐາ ເຈາທນາ, ຕສ຺ສ ຕງ຺ຂນວິຊານນນ຺ຕິ ອິເມຫິ ປຍ຺ຈຫິ ອເງ຺ຄຫິ ຍຸຕ຺ຕ ເຫາຕິ.

໓໑໔. ອິເຕຕ຺ຕິ "ສີລ຺ລາປເທ"ຕ຺ຕິ ເຍເວາ, "ສີລ຺ລາປເທ"ຕ຺ຕິ ຈ ອິຍິຕາ ຕປ຺ປຏິປາທິກາ ອາປຕ຺ຕິເຍວ ຄຫິຕາ. ຕີສມຸຏ຺ຐາເນຕ຺ຕິ ກາຍສຈິຕ຺ຕເຕາ, ຈາຈາສຈິຕ຺ຕເຕາ, ກາຍຈາຈາສຈິຕ຺ຕເຕາຕິ ສຈິຕ຺ຕເກຫິ ຕີຫິ ສມຸຏ຺ຐາເນຫິ ຕິສມຸຏ຺ຐານໍ. ເຕເນວາຫ "ສຈິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິ. ປຏິຄຈິຕ຺ຕານໍ ຂິຕ຺ຕໍ ອຍ຺ຍຕເຣນ ສຫິຕຕ຺ຕາ ສຈິຕ຺ຕກໍ. ຕິສມຸຏ຺ຐານໍ ເຕາຍຕສ຺ສເຈຕນາຍ ຈເສນ ທຸກ຺ຂເຈທນໍ.

ທຸຏ຺ຐເທາສກຈາຈຓ຺ຓນາ.

໓໑໕. ເລສສຍຕ຺ຕຕິ "ອຍ຺ຍມ຺ປິ ຈທ຺ຘໍ ລິສ຺ສຕິ ສິລິສ຺ສຕິ ເຈາຫາຣເຍຕ຺ຕເຕຈ ຕຸສເກ ອສ຺ລີຍຕີຕິ ເລເສາ, ຊາຕິອາທີນໍເຍວ ອຍ຺ຍຕເຣາກາຐາສເສ຺ສໍ ອທິຈຈເນ"ຕ຺ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໓໘໑) ອຏ຺ຐກຖາຍ ຈສ຺ສິຕຕິຕ຺ຕຈເຕາສຸ "ເລເສາ ຕາມ ຈສ ເລສາ ຊາຕິເລເສາ ຕາມເລເສາ"ຕິອາທິຕາ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໓໘໓) ຕເຍນ ປຈຄາເຊເຕ ວຸເຕ຺ຕສຸ ຊາຕິຕາມເຄາຕ຺ຕາທີສຸ ຈສສຸ ເລເສສຸ ອຍ຺ຍຕເຣເລສສຍຕ຺ຕຕິ ວຸຕ຺ຕໍ

ហោតិ។

តត្ថ ជាតិ នាម ខត្តិយព្រាហ្មណាទិជាតិ។ នាមំ នាម ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ “ឆគលកោ ទព្វោ មល្លបុត្តោ នាម, ឆគលិកា មេត្តិយា ភិក្ខុនី នាមា”តិ ឋបិតំ នាមំ វិយ ចោទកេហិ ឋបិតនាមញ្ច ពុទ្ធរក្ខិតាទិកនាមញ្ចាតិ ទុវិធំ នាមំ។ គោត្តំ នាម គោតមមោគ្គល្លានាទិគោត្តំ។ លិង្គំ នាម ទីឃតាទិសណ្ឋាននានត្តញ្ច កណ្ហតាទិវណ្ណនានត្តញ្ចាតិ ទុវិធលិង្គំ។ អាបត្តិលេសោ នាម លហុកាទិស្វេវ ឋិតបាឡិនិទ្ទិដ្ឋាយាទិអាបត្តិ។ បត្តោ នាម លោហបត្តាទិ។ ចីវរំ នាម បំសុកូលាទិ។ ឧបជ្ឈាយោ នាម ទុវិធកស្ស ឧបជ្ឈាយោ។ អាចរិយោ នាម ទុវិធកស្ស បព្ពជ្ជាចរិយាទិកោ។ សេនាសនំ នាម ទុវិធកស្សេវ និវាសវិហារាទិកំ។

ចោទេយ្យាតិ អញ្ញខត្តិយជាតិកំ បុគ្គលំ បារាជិកំ អជ្ឈាបន្នំ ទិស្វា អត្តនោ វេរិខត្តិយជាតិកំ បុគ្គលំ “ខត្តិយោ មយា ទិដ្ឋោ, បារាជិកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោសី”តិអាទិនា នយេន ចោទេតិ។ ការាបត្តិ នាម សង្ឃាទិសេសោ។ សេសេ វាចកវិទេតតោតិ “អប្បេវ នាម តំ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យ”ន្តិ (បារា˜ ៦៨១) វុត្តត្តា សេសេ ឥមំ សាវកា ចាវេយ្យាមីតិ អធិប្បាយោ ហុត្វា ចោទេតីតិ វុត្តំ ហោតិ, ឥមិនា ញាតិវោកវេយេន អញ្ញាធិប្បាយោតិ វុត្តមេវ ហោតីតិ បុរិមសិក្ខាបទេ ឧក្កដ្ឋាយំ វុត្តិតោ “វាចតាធិប្បាយោ អក្កោសាធិប្បាយោ”តិ (បារា˜ អដ្ឋ˜ ១˜៦៨៥) ឧទ្ទិដ្ឋាការាធិប្បាយេសុ អាបត្តិយា អង្គភូតំ វាចតាធិប្បាយំ ទស្សេត្វា សេសាធិប្បាយេ បដិក្ខិបតិ។

៣០ល៉ៈ តថាវទេយ្យាតិ អយំ បារាជិកមជ្ឈាបន្នោយេវាតិ តថាវទេយ្យ “ចោទេតិ វា ចោទាបេតិ វា”តិ វុត្តត្តា “តថាវទេយ្យា”តិ ឥទំ “ចោទាបេតី”តិ ឥមិនាបិ យោជេតព្វំ។ សេសោតិ ឯត្ថ “បារាជិកាតិ វុត្តានី”តិអាទិ កត្វា “សចិត្តកំ ទុក្ខវេទន”ន្តិ បរិយន្តំ កត្វា ទស្សិតបទេសុ សិក្ខាបទវិភង្គេ អនាគតការាបទេសុ វុត្តសមុដ្ឋានវេទនាសុ តំ សិក្ខាបទវិភង្គំ “អមូលកោ”តិ ឥទញ្ច ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ “ភិក្ខុមត្តិយមត្តា...បេ... អនាបត្តិ សិយា”តិ វុត្តមត្តញ្ច ឯវមេត្ថ អធិកបទមត្តំ វិនិច្ឆយោតិ អត្ថោ។ អនន្តរសមយោ មតោ ហេដ្ឋា អនន្តរំ វុត្តសិក្ខាបទេនេវ សទិសោតិ វេទិតព្វោ។

ទុតិយទុដ្ឋទោសកថាវណ្ណនា។

១០ប៉ៈ សមគ្គស្ស សង្ឃស្សាតិ “សមគ្គោ នាម សង្ឃោ សមានសំវាសកោ សមានសីមាយំ ឋិតោ”តិ បទភាជនេ វុត្តត្តា ទិដ្ឋេន ច ការេន ច ឧក្ខិត្តស្ស សង្ឃស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឆ-ការោ បទបូរណោ, ឧច-ការត្ថោ វា, ភេទាយ សង្ឃស្សាតិ ញាតិវោកត្ថោ វេទិតព្វោ។ ភេទកំ វាយមេយ្យាតិ “កថំ ឥមេ ភេទា ភិជ្ជេយ្យុ”ន្តិ វត្តិត្វា ទិដ្ឋត្វា ឧបាយំ គវេសិត្វា បក្ខបរិយេសនាទិំ ករេយ្យាតិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហេតំ បរិវារេ “ភេទាយ បរក្កមេយ្យាតិ កថំ ឥមេ នានា អស្សុ វិនា អស្សុ វគ្គា អស្សូតិ បក្ខំ បរិយេសតិ គណំ ពន្ធតី”តិ (បារា˜ ៣១១)។

ភេទនសំវត្តនិកន្តិ “ឥធុបាលិ ភិក្ខុ អធម្មំ ‘ធម្មោ’តិ ទីបេតិ, ធម្មំ ‘អធម្មោ’តិ ទីបេតី”តិអាទិនា (បរិ˜ ៣៥៨) នយេន វត្ថុកោ វុត្តំ

ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᨽᩮᨴᨠᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨽᩮᨴᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩁᩈᨽᩮᨴᨠᩁᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨶ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪁᪈᪉᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩦᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᩔ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨴᩪᩁᩮ ᨧᩮ, ᨮᩥᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᩉᩥ ᩈᩩᨷᩮᩈᩃᩮᩉᩥ ᩈᩮᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ᪨ ᨿᩮ ᨷᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪉᪁)᪨ ᨲᩔ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᨧᨶᩣᨠᩣᩁᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᨾᩣᩉ “ᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨽᩮᨴᩣᨿ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᩥ, ᨽᩮᨴᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨿ ᨷᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᩉᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ, ᩈᨾᩮᨲᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ, ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩑᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪉᪁) ᨷᩣᩊᩥᩴ, ᨲᩴ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶᩈᨦ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᨾᩣᩉ “ᨽᩮᨴᨲ᩠ᩅ...ᨷᩮ... ᨽᩮᨴᨠᩣᩁᨠᩮ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪉᪀᪨ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨷᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᨲᩮᩉᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ “ᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨧᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩴ ᨽᩮᨴᩣᨿ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨶ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ “ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪉᪁)᪨ ᨲᨴᩣ ᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩈᩩ, ᨷᩣᨴᩮᩈᩩ ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨳᩮᩅ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨲᩴ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨿᨲᩥ ᨧ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩉᩥᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ‘ᨾᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ...ᨷᩮ... ᨹᩣᩈᩩ ᩅᩥᩉᩁᨲᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧᩮ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩴ᪨ ᨶᩮᩣ ᨧᩮ ᨷᨭᩥᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨷᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ, ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨲᩮᩣᨷᩥ ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪁᪉᪁), ᨲᨴᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮᨷᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨱᩣᨷᨠᩣᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩣᩅ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩴ, ᨲᩣᩅ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩦᩉᩥ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪁᪉᪁)᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᨴᩣᨿ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ, ᨽᩮᨴᨶᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩴ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩣᨶᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩣᨿᨷᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨠᨳᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨲᨲᩥᨿᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ “ᩈᩮᩣ ᨽᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨿ᩠ᨿᩣᨠᩣᩁᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪁᪉᪁᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨽᩮᨴᩣᨿ ᨷᩁᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ, ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩋᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪉᪂᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩪᩁᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨲᩮᩣᨷᨶ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨲᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩴ ᩅᩣ᪨ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨻᩣᩃᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ “ᩋᨵᩥᨠᩴ ᨴᩪᩁᩮᨷᩥ ᨷᨶ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᩈᨧᩮ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩣᩅᨴᩮᩅᩣᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᩑᩅ, ᩋᨧᩥᩁᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ

អត្ថោ។

៣២៥. តិក្ខត្តុំ បន វុត្តស្សាតិ “មាយស្មា”តិអាទិនា នយេន ចិរុទ្ធា សង្ឃមជ្ឈេ តិក្ខត្តុំ វុត្តស្សាបិ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តស្ស។ តំ បនេវ បទក្កមាទីហិ។ បនេប្បចត្តិយា វុតក្ខនេហ សយំ អកត្វា បណ្ណំ ចា សាសនំ ចា បេសេន្តស្ស អាបត្តិ នស្សតីយាហ “ទូតំ ចា”តិអាទិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១១) “ទូតំ ចា បណ្ណំ ចា បេសេត្វា វទតោបិ អាបត្តិយេវាក្ខា តត្ថិ”តិអាទិ។

៣២៦. យុគាទេ បន សយុត្តេតិ “ឃស្ស តម្លយតិ, សោ កាសេយ្យា”តិ (បារា. ៣១៣) ឥតិយាកមូចាថាយ អត្ថេ យុគាទេ ឧបទ្ទវិតោ។ បស្សមុត្តិតិ បដិបស្សមុត្តិ, ទូបសមត្តិតិ អត្ថោ។ ទុក្កដាទេសមាតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ, ឌ្វីហិ កមូចាចាហិ ថុល្លច្ចយា។ យថាហ “សញ្ញាទិសេសំ អជ្ឈាបន្នស្ស ញត្តិយា ទុក្កដំ, ឌ្វីហិ កមូចាចាហិ ថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តិ”តិ (បារា. ៣១៣)។ តស្មា ញត្តិយា បុរេត្តា ឆាហិ ច សញ្ញមេន្តេន តិក្ខត្តុំ ចុទេត្តបិ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តេន អាបត្តាតិ ទេ្វ ទុក្កដានិ ទេសេតព្វានីតិ ចិន្តោយតិ។

ក្កមិស្សា កមូចាចាយ កាំ អាបត្តាបត្តិយោ បដិប្បស្សមុត្តិ, ឧទាហុ អគាបត្តាតិ ចិចារណាយ “យោ អចសានេ បដិនិស្សជ្ជិស្សតិ, សោ តា អាបត្តិយោ គ អាបជ្ជតិ, តស្មា អគាបត្តា បដិប្បស្សមុត្តី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១៣) យថាវុយេត្វស្ស ចាងំ “កិមតាបត្តាតំ បដិប្បស្សទ្ធិយា”តិ បដិជាហិត្វា “លិក្កុបរិចត្តតេ អសាធារណាបត្តិយោ ចិយ អាបត្តា បដិប្បស្សមុត្តី”តិ យថាបទុយេត្វស្ស ចាទោ ធិតោ។

៣២៧. អកតេ បន កមូស្មិត្តិ យថាចុត្តសយតុការសតកមូ អកតេ។ អបរិច្ចជនេតាបិ ចាតិ តំ សញ្ញូកាយ បទក្កមតំ អបរិច្ចជន្តស្សាបិ។ “សញ្ញាទិសេសេសតា”តិ ក្កមិតា កមូំ អកត្វា សញ្ញមេន្តេន ឆាហិ ច តិក្ខត្តុំ ចុច្ចមាតស្ស អប្បដិនិស្សជ្ជន្តេន ទុក្កដំ បត ទោហតីតិ ឧប្បតិទេកទោតាច នស្សតិ។

៣២៨. បុរេត្តា ចាតិ ញាត្តិយា បុរេត្តា ចិរុំ, សញ្ញមេន្តោចា តិក្ខត្តុំ ចុច្ចមានេតបិ។ តន្តុលេហិតិ ញាត្តិក្ខនេហ ចា។ ញាត្តិយា អតិច្ឆិតាយបិ បច្ចាបិ, ក្កមស្ស អចសានំ នស្សតិ “អសយុត្តេ យុគាទេស្មិំ”ត្តិ។ បដិនិស្សជ្ជតោបិ ច តស្ស សញ្ញាទិសេសេន អគាបត្តិ បកាសិតាតិ បធយាកាថាយ បត្និយង្គំ ក្កធារេត្វា យោរេជតព្វា។

៣២៩. ឧត្តាចតា “អគាបត្តិ អសយុត្តការសត្តស្ស បដិនិស្សជ្ជន្តស្ស ឧម្មត្តកស្ស ខិត្តចិត្តស្ស វេទនាដ្ដស្ស អាទិកម្មិកស្សា”តិ (បារា. ៣១៩) បាឡេ “បដិនិស្សជ្ជន្តស្សា”តិ បទេន កហិតេកុ “ញាត្តិតោ”តិអាទីសុ ចិតិច្ឆយំ នស្សេត្វា តំ តិកាទយេត្វ “បដិនិស្សជ្ជតោ ចាបិ ត”ត្តិ អាហ។ តិកាយតត្វទោតកោ ឧបិ-សទ្ទោ សាមត្ថិយា លព្ភតិ, ឧបិ “ញាត្តិតោ”តិអាទិនា យថាវុត្តនយេន បដិនិស្សជ្ជន្តស្ស ចាតិ អត្ថោ។ តត្តិ សញ្ញូកប្បយោគោ។ អសយុត្តការតោ ចាតិ អសយុត្តការិកយាតស្ស។ “អសយុត្តការិកយតោ”តិ ចត្តនេត្តា ចិការលាបន្នយេលិបេត “អសយុត្តការតោ”តិ ចុត្តន្តិ ឧជ្ជត្តា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អសយុត្តការិកស្សាតិ អសយុត្តការិកយាតស្សា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១៩)។

“ສຍ຺ຍາວິເສເສນ ອນາປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ”ຕິ ອນຸວຕ຺ຕມານຕ຺ຕາ ພ຺ຐິຕເຕ຺ຖ ສິເທ຺ຘປິ ປຸນ “ອນາປຕ຺ຕິ ປກາສິຕາ”ຕິ ວຈເນ ປຸນຣຸຕ຺ຕຕາ ອາປຊ຺ຊຕີຕິ? ນາປຊ຺ຊຕິ, ປທາວຸຕ຺ຕິ ນາມ ອລໍກາເຣາ ເຫາຕີຕິ·

໑໒໙· ພມສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ອຕ຺ຖຸປ຺ປຕ຺ຕິຢໍ ສຍ຺ຍຸກທຕ຺ຕໍ ປພ຺ພາ ວຕ຺ວາຕິ ຢາຈນ຺ເຕນ ເທວທຕ຺ເຕນ “ສາທຸ ຠນ຺ເຕ ກິຍ຺ຈ ຢາຈີຈ ມນ຺ຖມໍສໍ ນ ລາເທມ຺ຢ, ເຢາ ມນ຺ຖມໍສໍ ລາເທມ຺ຢ, ວຊ຺ຊ ນໍ ຕຸເສມ຺ຢາ”ຕິ (ປາຣາ· ໑໐໙) ວຸຕ຺ຕ “ອລໍ ເທວທຕ຺ຕ ມຢາ ຕິເກາຊິປຣິສຸທ຺ຘໍ ມນ຺ຖມໍສໍ ອນຸຍ຺ຍາຕໍ ອທິຏ຺ຐໍ ອສຸຕໍ ອປຣິສງ຺ກິຕ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ· ໑໐໙) ອນຸຍ຺ຍາເຕາສຸ ມນ຺ຖມໍເສສຸ ກປ຺ປິຢາກປ຺ປິຢວິນິຈ຺ຉຢໍ ປຸເຕ຺ຖ ອເນາກາສາກາເຣນ ອວຕ຺ວາ ປກຕໍ ສິກ຺ຂາປທວິນິຈ຺ຉຢໍ ນິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ພຸທາທິ ປຕ຺ຕາວເສສໍ ຕໍ ທເສ຺ສຕຸໍ “ມນິຕ຺ຕ”ຕິອາທິ ອາຣທ຺ຘ· “ຕໍ ຕສ຺ສາ”ຕິ ວກ຺ກຢາທຕ຺ວາ “ມ”ນ຺ຕິ ພຸທໍ “ກິລ຺ລ”ນ຺ຕິ ພຸມິຕາ ຈ “ມນ຺ຖມໍສ”ນ຺ຕິ ໂຫເຕນ ຈ ເຢາເຊຕພ຺ພໍ· ມນ຺ຕ຺ຕິ ຍຸທກໍ· ມໍສນ຺ຕິ ຉລທາຕໍ ມໍສໍ· ນິເພ຺ພມຕິເກາຕິ “ມໍ ວຸຕ຺ຕິສ຺ສ ກຕ”ນ຺ຕິ ຈາ “ສຍ຺ຈຸຕ຺ຕິສ຺ສ ກຕ”ນ຺ຕິ ຈາ ວຸປ຺ປຕ຺ຕາຢ ວິມຕິຢາ ວິເນາທິເຕາ·

໑໓໐· ສມຸຕ຺ຕິສ຺ສ ກຕນ຺ຕິ ສຍ຺ຈາ ອຕ຺ຕາຕໍ ຈາ ວຸຕ຺ຕິສ຺ສ ກຕໍ· “ທາຕ຺ວາ”ຕິ ພຸມິຕາ ອທານິຕ຺ວາ ກຸທາຕ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕິກາຈມາຫ·

໑໓໑· ຫຕ຺ຖີນໍ ອສ຺ສານໍ ອຈ຺ຉານໍ ມນຸສ຺ສານໍ ອຫີນໍ ກຸກ຺ກຸຣານໍ ທີປີນໍ ສີຫານໍ ພ຺ຍຄ຺ຆານໍ ຕຣຈ຺ຉານໍ ມໍສໍ ອກປ຺ປິຢໍ ເຫາຕີຕິ ເຢາເຊນາ·

໑໓໒· ສວິຕ຺ຕກຕາ ອາປຕ຺ຕິຢາເຢເວ ຢຸຊ຺ຊຕິ, ພຸຘ ປນ ຕໍເຫຕຸກໍ ມໍສເມວ ເຫາຕຸມ຺ປິ ປຣຸປວາເທນ ສວິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ກຫິຕໍ· ໂອຕ຺ຕ ວິຕ຺ຕໍ ນາມ ອຕ຺ຕາຕໍ ຈາ ສຍ຺ຈາ ວຸຕ຺ຕິສ຺ສ ກຕກາຈທານນວິຕ຺ຕໍ· ເສສນ຺ຕິ ອນຸຕ຺ຕິສ຺ສກຕໍ ອກປ຺ປິຢມໍສໍ· ອວິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຢເວ·

໑໓໓· ພຸທ຺ຘິຕາເຢວາຕິ ອກປ຺ປິຢມໍສປຣິຫາຣຕ຺ຕໍ ທເສສຸ ມໍເສສຸ ນາມພຸທ຺ຘ ວຸຕ຺ຕິສ຺ສກຕສ຺ສ ປຣິຫາຣຕ຺ຕໍ ຕຸກມ຺ຢສ຺ສາປິ ປຕິລທ຺ຘາການພຸທ຺ຘ ພຸທ຺ຘິຕາເຢວາຕິ ອເຕ຺ຖ· ຊຸທເກາສຸ ມເທ຺ຘສຸ ອກປ຺ປິຢາກາຈເຕາ ລທ຺ຘາການເຣາຈ ທາຕເຕ຺ຕ· ມໍເສ ວິເຕ຺ຕມເຕ຺ຕເຢວ “ພຸທ຺ຘ ອສຸກມໍສ”ນ຺ຕິ ທານນ຺ຕິ ເນ, ອປຸຈ຺ຉິເຕປິ ເທາເສາ ນຕ຺ຖິ· ທາມເຕາສຸ ມໍສສ຺ສາກາເຣ ລທ຺ຘິຕຢາເຢ ອປຸຈ຺ຉິເຕປິ ເທາເສາ ນຕ຺ຖິ· ຢຊາ ຈາ ຕຊາ ຈາ ວິມຕິຢາ ຕຸປ຺ປນ຺ນາຢ ອປ຺ປຕິກ຺ກເຫຕ຺ວາ ນິສິເນ຺ນ “ກປ຺ປາ ນ ປຕິກ຺ກຫາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິເຕ ວິມຕິຢາ ຕຸປ຺ປນ຺ນາກາເຣ ວຕ຺ວາ “ມມໍ ຕຸເມ຺ຢຕາ ພຸຕເຣ ກິລ຺ລ ຈາ ວຸຕ຺ຕິສ຺ສ ນ ກຣິຢາ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອມ຺ຢາກເມວ ສນ຺ຖາມ ກຕໍ, ປຓ຺ຓາການເຕ຺ຖາມ ກຕໍ, ອຕິທີນໍ ຈາ ອເຕ຺ຖາມ ກຕ”ນ຺ຕິອາທິນາ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຘປ຺ປກາເຣ ວຕ຺ວາ “ນິສມໍ ອກຕ຺ວາ ປຕິກ຺ກເຫຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວເທມ຺ຢ ເຢ, ປຕິກ຺ກເຫຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີຕິ ສພ຺ພິທໍ ອຏ຺ຓກຈາມ ວຸຕ຺ຕໍ·

ກິລ຺ລຕໍ ໂອຕໍ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຢາເຊນາ· ວຕ຺ຏາຕິ ສມ຺ປາສມ຺ພຸເທ຺ຘນ ມຫາກຣຸຓາຍ ເທສິຕໍ ປາຕິເມາກ຺ຂໍວເຣາສີລໍ ວິເສາເຘຕ຺ວາ ປວິປຊ຺ເຊນ ປຕິເປ຺ຏຕາ· “ວິນຢພ຺ຍາເນາ”ຕິ ພຸມິຕາ ວິນຢໍ ອທານິຕ຺ວາ ຕຸປເທສປ຺ປມາເຓນ ວຕ຺ຕໍ ປຸເຣເຕ຺ຕຫິ ວຕ຺ຕສ຺ສ ວິເຣາເຘາປິ ສິຢາຕິ ເຕ ນິວເຕ຺ຕຕິ· “ວຕ຺ຏາ”ຕິ ວິເສສເນນ ວິນຢໍ ທາຕ຺ວາປິ ອປ຺ປເຣາ ນິວເຕ຺ຕຕິ· ຕຸເນຢນປິ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕວິນິຈ຺ຉຢສ຺ສ ປຣິສຸທ຺ຘກາຈໍ ທີເປຕິ·

໑໓໔· ພຸທ຺ຘໍ ສມນຸພາສນນ຺ຕິ ມຊາວຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທຢາຫ· ສມນຸພາສເນນ ສາເຘຕພ຺ພາ ອາປຕ຺ຕິ ສມນຸພາສນາ ກາຣຍ຺ຍປຈາເຣນ· ອຍ຺ຍາຈາ

ឯកសមុដ្ឋានាទិភាវោ ន យុជ្ជតិ។ ឯកសមុដ្ឋានំ កាយវាចាចិត្តសង្ខាតំ ឯកំ សមុដ្ឋានំ ឯតស្សាតិ កត្វា។ កាយកម្មន្តិ ហត្ថមុទ្ទាវសេន កាយេន កាតព្ពស្ស បដិនិស្សជ្ជនស្ស អកតត្តា កាយកម្មំ។ វចីកម្មន្តិ វចសា កាតព្ពស្ស អកតត្តា វចីកម្មំ។ អក្រិយន្តិ យថាវុត្តនយេន “សង្ឃភេទោបក្កមនិវារណាយ បរក្កមំ បដិនិស្សជ្ជាមី”តិ កាយវិការេន វា វចីភេទេន វា អវិញ្ញាបនតោ អកិរិយំ នាម ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

សង្ឃភេទកថាវណ្ណនា។

៤១៨។ កិញ្ចាបិ វត្តព្ពន្តិ “ឯកោ វា ទ្វេ វា តយោ វា’តិ វុត្តសង្ឃភេទានុវត្តកភិក្ខូ បស្សន្តេហិ សុណន្តេហិ លជ្ជីភិក្ខូហិ វិរុទ្ធា សង្ឃមជ្ឈំ នេត្វា តិក្ខត្តុំយេវ សង្ឃភេទានុវត្តកស្ស អកត្តព្ពំ វត្វា តតោ អនោសារេន្តានំ ញត្តិចតុត្ថាយ កម្មវាចាយ សមនុភាសនកម្មំ កាតព្ព”ន្តិ ឥច្ចា “តតិយានុស្សាវនាយ យ្យ-ការប្បត្តាយ អាបជ្ជនកសង្ឃាទិសេសតោ បុព្ពេ អាបន្នា ទុក្កដថុល្លច្ចយា បដិប្បស្សម្ភន្តី”តិ ឥច្ចា អនាបត្តិបការោ ចាតិ ឥមំ សាធារណវិនិច្ឆយំ សន្ធាយាហ។ វចនប្បការភេទោ បន អត្ថេវ, សោ សង្ខេបតោ មាតិកាយ (បារា។ ៤១៦-៤១៧) វិត្ថារតោ បទភាជនេ (បារា។ ៤១៦-៤១៧) អាគតនយេន វត្តព្ពោ។ អស្សាតិ ទុតិយសង្ឃភេទកសិក្ខាបទស្ស។ “សមុដ្ឋានា… បេ… មតា”តិ ឥមិនា សាធារណវិនិច្ឆយោ អតិទិដ្ឋោតិ ទដ្ឋព្ពំ។

ទុតិយសង្ឃភេទកថាវណ្ណនា។

៤១៩។ ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេតិ ឯត្ថ “សិក្ខាបទេ”តិ សេសោ, និទានបារាជិកសង្ឃាទិសេសអនិយតវិត្ថារសង្ខាតេ បញ្ចវិធឧទ្ទេសលក្ខណបាតិមោក្ខេ អន្តោគធសិក្ខាបទវិសយេតិ អត្ថោ។ “ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេ សិក្ខាបទេ”តិ ឥមិនា “អវចនីយមត្តានំ ករោតី”តិ ឥមស្ស វិសយំ ទស្សេតិ។ ភិក្ខុ ទុព្ពចជាតិកោតិ ឯត្ថ “យោ”តិ អជ្ឈាហារោ។ “ទុព្ពចជាតិកោតិ ទុព្ពចសភាវោ, វត្តុំ អសក្កុណេយ្យោតិ អត្ថោ”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៤១៨-៤១៩) អដ្ឋកថាយ វុត្តទោវចស្សតាយ ហេតុភូតបាបិច្ឆតាទីហិ ឯកូនវីសតិយា ធម្មេហិ សមន្នាគតោ ហុត្វា អត្តនិ វុត្តំ អនុសិដ្ឋិំ សាទរមគ្គហណេន នាសតោ ទោវចស្សភាវោតិ អត្ថោ។ វុត្តញ្ហេតំ បទភាជនេ “ទុព្ពចជាតិកោ ហោតីតិ ទុព្ពចោ ហោតិ ទោវចស្សករណេហិ ធម្មេហិ សមន្នាគតោ អក្ខមោ អប្បទក្ខិណគ្គាហី អនុសាសនិ”ន្តិ (បារា។ ៤១៩)។

អវចនីយមត្តានំ ករោតីតិ “មា មំ អាយស្មន្តោ កិញ្ចិ អវចុត្ថ កល្យាណំ វា បាបកំ វា, អហម្បាយស្មន្តេ ន កិញ្ចិ វក្ខាមិ កល្យាណំ វា បាបកំ វា, វិរមថាយស្មន្តោ មម វចនាយា”តិ (បារា។ ៤១៨) វុត្តនយេន អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ។ ករុណំ សិយាតិ ឯត្ថ “តស្សា”តិ ឥទំ អជ្ឈាហារនយបុព្ពេន លព្ភតិ។ តត្រាយំ យោជនា – ទុព្ពចជាតិកោ យោ ភិក្ខុ ឧទ្ទេសបរិយាបន្នេ សិក្ខាបទេ អត្តានំ អវចនីយំ ករោតិ, តស្ស ករុណំ សិយាតិ។

កិំ វុត្តំ ហោតិ? យោ ភិក្ខុ អត្តនោ ទោវចស្សតំ បស្សន្តេហិ, សុណន្តេហិ ច លជ្ជិភិក្ខូហិ “មា អាយស្មា អត្តានំ អវចនីយំ អកាសិ…បេ… អញ្ញមញ្ញវុដ្ឋាបនេនា”តិ (បារា. ៤២៥) វុត្តនយេន តិក្ខត្តុំ វុត្តោបិ ទុក្កដំ អាបជ្ជិត្វាបិ ន វិស្សជ្ជេតិ, “សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈម្បិ អាកឌ្ឍិត្វា វត្តព្វោ”តិ (បារា. ៤២៦) វុត្តត្តា ហត្ថេ គហេត្វា អាកឌ្ឍិត្វាបិ សង្ឃមជ្ឈំ នេត្វា តថេវ តិក្ខត្តុំ វុត្តោ ទុក្កដំ អាបជ្ជិត្វាបិ ន វិស្សជ្ជេតិ, តស្ស ទុក្កដាទិកស្ស ញត្តិចតុត្ថាយ កម្មវាចាយ ករិយមានេ សមនុភាសនកម្មេ តតិយាយ កម្មវាចាយ យការប្បត្តាយ បុព្វេ វុត្តនយេនេវ ញត្តិយា ទុក្កដំ, ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយេ ច បដិប្បស្សម្ភយមានោ សង្ឃាទិសេសោ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

៤២៧. ទុដ្ឋេវតិ វុត្ត “និក្ខិបេហ”តិ សេសោ, តថា សង្ឃភេទកបក្ខេតិ វុត្តាបិ។ សង្ឃភេទោ វច សង្ឃភេទកោ, តំ វណ្ណេតិ កេឆតីតិ សង្ឃភេទកបក្ខំ, កិំ តំ? និក្ខិបនំ, តញ្ច បចយេមេវ សង្ឃភេទកនិក្ខិបនំ ករោតត្តា, តស្មិំ វុត្តនយេនាតិ យោជនា។ មាតាហ អដ្ឋកថាយំ “សមុដ្ឋានានីតិ បចយសង្ឃភេទកសមុដ្ឋានេនចា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤២៥-៤២៦)។ “សន្តោ ចិត្តិន្តយោ”តិ វុត្តេន ឋានេ ទស្សិតេន “ករុណំ និយា”តិ វុត្តេន សង្គហិតំ សង្ឃាទិសេសសមុដ្ឋានចិត្តិន្តយំ វជ្ជេត្វា “អកតេ បនា”តិអាទិកាមាត្តនយេន វុត្តអនាបត្តិប្បការេន ច “ឋានេមកសមុដ្ឋាន”ន្តិអាទិកាមាយ វុត្តសមុដ្ឋានាទិនេក ច អតិទិសតិ។

ទុដ្ឋវកថាវណ្ណនា។

៤២៨. យោ កុលទូសកោ ភិក្ខុ, សោ លទ្ធកាមិតាទីហិ បិរេបន្តោ ភិក្ខូហិ កម្មេ ករិយមានេ តំ លទ្ធកាមិតាទីហិ បិបតំ អច្ចជន្តោ ករុណំ ផុសេ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។ “កុលទូសកោតិ កុលានិ ទូសេតិ បុប្ផេន វា ផលេន វា ចុណ្ណេន វា មត្តិកាយ វា ទន្តកដ្ឋេន វា វេឡុយា វា វេជ្ជិកាយ វា ជង្ឃបេសនិកេន វា”តិ (បារា. ៤៣៧) វចនតោ សទ្ធាបសន្នកុលានិ លិកំ តិស្សាយ បុប្ផទានាទីហិ សង្គណ្ហិត្វា តថា អកេទោនេន្តស្ស លជ្ជិភិក្ខុស្ស កុលានំ សទ្ធាទូសនតោ កុលទូសកោ, ភិក្ខុ។

លទ្ធកាមិតាទីហិ បិរេបន្តោតិ កុលទូសកកម្មេ កតេទាត្តំ ទិស្វា វា សុត្វា វា អចនតោ អាបជ្ជិតព្ពទុក្កដតោ មុច្ចតាយ “អាយស្មា ខោ…បេ… អលត្ថ ឋាន ចារសនា”តិ វទន្តោ លជ្ជី បេសលេ ភិក្ខូ “លទ្ធកាមិនោ ច ភិក្ខូ…បេ… ឯកច្ចំ ន បព្ពាជេន្តី”តិ លទ្ធកាមិតាទីហិ វត្វាហិ អាតិកាយតេហិ បោរេជន្តោតិ អត្ថោ។ កម្មេ ករិយមានេតិ មថាវុត្តនយេន អត្តានំ ករហន្តានំ ភិក្ខូនំ ករិយមានំ អនេកាវសត្ថា បរិការសត្ថា យេ បស្សន្តិ, យេ ច សុណន្តិ, តេហិ “មាយស្មា ឯវំ អវច, ន ច ភិក្ខូ លទ្ធកាមិនោ…បេ… អលត្ថ ឋាន ចារសនា”តិ តិក្ខត្តុំ វុច្ចមានោបិ ទុក្កដំ អាបជ្ជិត្វាបិ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តំ ហត្ថេ គហេត្វា អាកឌ្ឍិត្វា សង្ឃមជ្ឈំ អានេត្វា “មាយស្មា ឯវំ អវចា”តិអាទិនា តនយេនេវ បុនបិ តិក្ខត្តុំ វុត្តោ ទុក្កដំ អាបជ្ជិត្វាបិ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តស្ស ញត្តិចតុត្ថាយ កម្មវាចាយ សមនុភាសនកម្មេ ករិយមានេតិ វុត្តំ ហោតិ។ ករុណំ ផុសេតិ ញត្តិយា ទុក្កដំ, ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយេ ច បដិប្បស្សម្ភេន្តោ តតិយកម្មវាចាយ អន្តេ យការេ សម្បត្តេ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

៤២៩-៤៣០. “កុលានិ ទូសេតិ បុប្ផេន វា”តិអាទិនា (បារា. ៤៣៧) តនយេន វុត្តកុលទូសនតោ បកាសេតុំ វុណ្ណបណ្ណានីសុ ចិត្តិន្តយំ

ទស្សេតុមាហ “ចុណ្ណ”ន្តិអាទិ។ ចុណ្ណន្តិ សិរីសបណ្ណាទិចុណ្ណំ។ បណ្ណន្តិ តម្ពូលបណ្ណតាលបណ្ណាទិខាទិតព្ពាខាទិតព្ពបណ្ណំ។ ផលន្តិ តាលបនសាទិផលំ។ បុប្ផន្តិ ចម្បកាទិបុប្ផំ។ វេឡុន្តិ អក្ខោដ្ឋកាបិដំ កិរណ្ឌាទិកំ វេឡុំ។ កដ្ឋន្តិ រោហនាទិ, ទន្តកដ្ឋញ្ច យដ្ឋិកន្តិ បិកតិកំ, បញ្ចចុណ្ណំ វា យដ្ឋិកំ។

អត្តនោ សន្តកំ, តាវកាលិកាទិវសេន គហិតំ វា ចុណ្ណំ...បេ... យត្តកំ កុលសង្គហត្ថាយ ទទតោ កុលទូសនទុក្កដំ ហោតីតិ សម្ពន្ធោ។ ទេយ្យាតិ ចោទិកា “ទទតោ”តិ វុត្តំ សាមិវចនំ “កាតព្ពា”តិ បច្ចត្តវចនត្ថំ វិសេសិតព្ពមបេក្ខិត្វា “ទទន្តោ”តិ វិភត្តិវិបរិណាមេន បច្ចត្តវចនត្ថំ អនុវត្តេតព្ពំ។ កាតព្ពាតិ ឥទំ ការេតព្ពាតិ អត្ថោ។ ឥមិនា សង្ឃសន្តកំ, គណសន្តកំ, អញ្ញបុគ្គលសន្តកញ្ច ចុណ្ណាទិំ កុលសង្គហត្ថំ ចោទិកាយ ទេន្តោ ថុល្លច្ចយំ ការេតព្ពាតិ ឥទំ វិនិច្ឆយំ ទស្សេតិ។ សង្ឃញ្ញាសន្តកេតិ សង្ឃញ្ញាសន្តកចុណ្ណាទិកេតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ អញ្ញ-សទ្ទេន គណបុគ្គលិកំ គហិតំ។

៤៤១។ សង្ឃិកំ គរុភណ្ឌំ វាតិ សង្ឃសន្តកំ គរុភណ្ឌបហោនកំ វា បណ្ណាទិកំ។ សេនាសននិយាមិតន្តិ “ឯត្តកា ផលរុក្ខាទយោ សេនាសនេ នវកម្មត្ថាយា”តិ ឯវំ និយាមិតំ វា។ ឥស្សរវតាយ វាតិ ឯវការេន “ទេយ្យា”តិ បទំ និវត្តិតំ។

៤៤២។ ហរិត្វា វាតិ អត្តនាយេវ ហរិត្វា វា។ “បុប្ផំ ទេន្តស្សា”តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ ឯស នយោ ឧបរិបិ។ ហរាបេត្វា វាតិ អញ្ញស្ស ហត្ថេ បេសេត្វា វា។ បក្កោសិត្វា វាតិ អាមន្តេត្វា វា។ បក្កោសាបេត្វា វាតិ ឧបលក្ខណតោ លព្ភតិ។ អាគតស្ស វាតិ អត្តនា ឯវ អាគតស្ស វា “កុលសង្គហត្ថាយា”តិ វចនតោ “ឯវរូបេ អធិប្បាយេ អសតិ វដ្ដតី”តិ វុត្តត្តា “ចេតិយំ បូជំ ករោន្តាបិ ‘បូជេស្សាមា’តិ បុប្ផានិ គហេត្វា គច្ឆន្តាបិ តត្ថ តត្ថ សម្បត្តានំ ចេតិយបូជនត្ថាយ ទេន្តិ, ឯវម្បិ បុប្ផទានំ នាម ន ហោតី”តិអាទិកំ (បារា. អដ្ឋ. ២. ៤៣៦-៤៣៧) អដ្ឋកថាគតំ សព្ពំ វិនិច្ឆយំ ទស្សិតំ ហោតិ។

៤៤៣។ ឯវំ ឧស្សគ្គំ ទស្សេត្វា អបវាទំ ទស្សេតុមាហ “ហរិត្វា វា”តិអាទិ។ “ហរាបេត្វា”តិ ឥមិនា យោជេតព្ពស្ស វា-សទ្ទស្ស អត្ថសម្បិណ្ឌនត្ថាយ “បក្កោសិត្វា វា បក្កោសាបេត្វា វា, អាគតានំ វា”តិ ច សង្គយ្ហតិ។ អាគតស្សវាតិ ឯវការេន ហរិត្វា ទានាទិំ និវត្តេតិ។

៤៤៤។ តញ្ចាតិ មាតាបិតុអាទីនំ តំ បុប្ផទានញ្ច។ វត្ថុបូជនត្ថំ រតនត្តយបូជនត្ថំ ន បនញ្ញាតាតិ អញ្ញេន បការេន ទាតុំ ន វដ្ដតិ។ យេន បការេន ទាតុំ ន វដ្ដតិ, កោយំ បការោតិ អាហ “សិវាទី”តិអាទិ។ សិវាទិបូជនត្ថន្តិ មហិស្សរាទិទេវតាបូជនត្ថញ្ច មណ្ឌនត្ថន្តិ បិឡន្ធនត្ថំ។ ឯវំ អនាគតប្បការនិយមនេន “ឥមំ វិក្កិណិត្វា ជីវិកំ កប្បេស្សន្តី”តិ មាតាបិតុអាទីនំ ទាតុំ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។

៤៤៥។ “ផលិនីសុ...បេ... វិនិច្ឆយោ”តិ ឥមិនា “ហរិត្វា វា ហរាបេត្វា វា”តិអាទិកា បុព្ពេ វុត្តវិនិច្ឆយោ ផលបណ្ណាទីសុ សព្ពត្ថ សមានោតិ ទស្សេតិ។

១១៩៉“បុប្បាទិការេតេ”តិ បុប្បផលាទីតំ ការេតការេល៉ សម្ពុទេតាតិ បុប្បាទិការេតព្វំ ពន្ធេក ទុព្វតេយេត សង្ឃេន សម្ពុទេត កិច្ចតា៉ អស្សាតិ ការេតព្វានំ អាកាតស្ស៉ ព្ពាតេទេតាតិ សញ្ញសម្ពុតិ៍ ចិតា បុប្បាទីតិ ការោេបេត្តេត៉ ពោេបេត្វា ទាតព្វាត្តិ សព្វា សញ្ញាោតាេបេត្វា ទាតព្វា៉

១១៧៉ ព្ពុបន្ធការេត្តិ ខុេពាត កិច្ចតា ពេន្ធព្ពាការេតា ព្ពុបន្ធ៉ “ទោកំ ទោក”ត្តិ ព្ពាមិតា ព្ពុបន្ធតាបិ អប្បាតទំ កហិតំ៉

១១៥៉ បរិព្ពាយចិហីតស្សាតិ តព្ពាលិទីចិតទុត្តិចយម្ពុលទហិតស្ស៉ សម្បត្តិស្សទិយស្សាបីតិ អត្ថតោ សមីបមុបាតស្ស ព្ពាស្សទស្ស ច៉ “ទាតព្វំ ឮ សកំ ផល”ត្តិ ព្ពាមិតា សម្ពុតេន្ធា៉ “បរិព្ពាយចិហីតានំ, ទាតុំ សបទសត្តក”ត្តិ ព្ពុន្ធសិក្ខាយ អាកាតំ, ព្ពាធ “សកំ ផល”ត្តិ ទុត្តំ៉ តត្ត បទចចតេត ចិស្សាសិកាតំ កហលំ, ព្ពាធ បត ចិស្សាសក្ការេហត ការេហត្វា ទីយមាតម្បិ សសត្តការេមចាតិ “សក”ត្តិ ទុត្តត្តិ ការេហតព្វា៉

១១៨-១២០៉ យ៣ សញ្ញាទាេយ សង្ឃេន ផលទុក្ខបរិច្ឆេទំ កត្វា កតិកា កតាតិ យោជេតា, “អាកាត្តុកានំ ខុត្តកំ ផលំ ទាតព្វា”ត្តិ ផលបរិច្ឆេទំ កត្វា ចា “ខុត្តកេហុ ទុក្ខេហុ ផលំ ទាតព្វា”ត្តិ ទុក្ខបរិច្ឆេទំ កត្វា ចា សង្ឃេន កតិកា យេត បការេទត កតាតិ អត្ថោ៉ ត៣ាកាតស្សាបីតិ ខុចំ ទបិតាកតិកាចត្តំ តំ សញ្ញាទាយំ ផលត្វាយ អាកាតស្សាបិ៉

យតាបរិច្ឆេទត្តិ សង្ឃេន តតាកាតផលទុក្ខបរិច្ឆេទយតិក្កម្ពុ៉ ទទេតាតិ ខ្ពុចិតិត្វា ទបិតផលំ, កប្បិយការេកហិ ខ្ពុចិតាេបេត្វា ចា ទេត្តស្ស៉ ខ្ពុចិតផលេល ច កប្បិយការេក ច អសតិ ផលត្វាយ អាកាតេទហុ ចត្តិតព្ពាចិធិ ទស្សេតុមាហ “ទស្សេតព្វាបិ ចា”តិអាទិ៉ “ចត្វា”តិ សេសោ៉ ច-កាទំ អបិ-សទ្ទេត ខុពេតា កត្វា “អបិចា”តិ យោជេតា៉ ខុចំ ចត្វា សង្ឃេន បរិច្ឆិន្ទុក្ខា ទស្សេតព្វាតិ ព្ពាមិតា “ព្ពាធ ផលាតិ ហុត្តទាតិ, ព្ពាទេតា កហព្វាេ”តិ ខុចំ បត ត ចត្តព្វា”ត្តិ (បាទា៉ អដ្ឋ៉ ១៉១៦៩-១៦៧) អដ្ឋកថា ញាតិទេកទេតា ទស្សិតា ហោតិ៉

១២១៉“ពហិត្វា”តិ ខុទេតត “ពហោេបេត្វា”តិ ព្ពាទម្បិ សក្កហិតំ, “កប្បិយភូមិ”ត្តិ ចក្ខុមាតត្វា បទចិត្តិ ខុត្ត “អកប្បិយ”ត្តិ លព្ភតិ៉ តេទេតចាហ “បាចិត្តិយេត”តិ៉ “មាលាកន្ធ”ត្តិ ព្ពាមិតា បុប្បុបគេ តទុហាកន្ធ ច មល្លិកាទុមតាទិក្កុព្ពាកាកន្ធ ច សក្កហាតិ៉ យតាហ អដ្ឋកថាយ “តទុហាកា ហិ បុប្បុទុក្ខាបិ បុប្បុកន្ធាបិ ‘មាលាចន្ធា’ត្វេច ទុត្តតិ”តិ (បាទា៉ អដ្ឋ៉ ១៉១៦១)៉ អាទិ-សទ្ទេត ផល្ពុបកទុក្ខេ ច គេសព្ពុទេស ខ្ពុសធកន្ធេ ច សក្កហាតិ៉ “ទោបាបេតេ”តិ ចក្ខុមាតត្វា “សយ”ត្តិ ព្ពាធំ “ទោបេតេ”តិ ព្ពាមិតា យុជ្ជតិ៉

“សយំ ពហិត្វា”តិ កស្មា ត យុជ្ជតីតិ? “ពហោេបេត្វា”តិ ចក្ខុមាតស្ស អភាចា ច “យោ បត កិច្ចុ បទចិ ពេលយ្យ ចា ពហាេបយ្យ ចា, បាចិត្តិយ”ត្តិ (បាចិ៉ ១៥៧) ចទកេតា ពហាបេត បាចិត្តិយេត ភចិតព្ពត្វា ច “ពហិត្វា”តិ ព្ពាមិតា ច ពហតពហាបកានំ ព្ពិត្តេមេច ការេហតព្ពត្វា ត យុជ្ជតិ៉ ក្យុលក្ខសេតតិ ក្យុលក្ខសតតិមិត្តំ៉ អកប្បិយបទចិ ពហិត្វា, ពហោេបេត្វា ច សយំ មាលាកន្ធាទិទោបេតេ ពេត អស្ស មាលាកន្ធាទិទោបកស្ស កិច្ចុតោ អកប្បិយបទចិពហាតបច្ចុយេត បាចិត្តិយេត សទ្ធិំ ក្យុលក្ខសេត ក្យុលក្ខសតតិមិត្តំ ទុក្កដំ ហោតីតិ

យោជនា។

៣៩១។ “តថា”តិ ឥមិនា “ឯវំ រោបេតេ”តិ ឥទំ វិនា អវសេសប្បការំ សង្គណ្ហាតិ។ “អកប្បិយេន វចនេនា”តិ ឥទំ “អកប្បិយវចនំ វោហរិត្វា”តិ ឥមិនា ច “រោបាបេតេ”តិ ឥមិនា ច យុជ្ជតិ។ “ឥមំ ខណ, ឥមំ គច្ឆំ រោបេហី”តិអាទិនា អកប្បិយំ វោហារំ វត្វា អកប្បិយវចនំ វោហរិត្វា យាលិកច្ឆាទិរោបនំ ការាបេន្តស្សាបិ តថេវ បាចិត្តិយញ្ច ទុក្កដញ្ច ហោតីតិ អត្ថោ។

វោហាររោបនេហិ ទ្វីហិ បាចិត្តិយទុក្កដានិ អវសិដ្ឋេហិ តទត្ថិកេហិ សព្ពវោហារបយោគេហិ កិំ ហោតីតិ អាហ “សព្ពត្ថា”តិអាទិ។ កុលទូសកេតិ និមិត្តេ, ចិរវេល ចា ក្ខេ អកប្បិយេន វចនេន បន វចនំ វោហរិត្វា អកប្បិយេន វចនេន រោបាបេតេបិ តថា បាចិត្តិយេន សហ កុលទូសកេ អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតិ។ សព្ពត្ថ ឥតោ បរេសុបិ តទត្ថិកេន សព្ពវោហារប្បយោគេសុ កុលទូសកនិមិត្តំ អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតីតិ យោជនា។

៣៩២។ កប្បិយវចនេន អត្ថតោ វោហារេន, អកប្បិយវោហារេន វោហារេន ច បាចិត្តិយាការេន ទុក្កដំ យេវ ហោតីតិ អាហ “កប្បិយវចនេន”តិអាទិ។ ឯត្ថ “ឯវំ”តិ រោបេតា, រោបា ឯវាការេន បនិតំ និការេតិ។ ឯវំ ឯវាការេន កប្បិយវចនេន យាលិកច្ឆាទិរោបនរោបាបនសង្ខាតេសុ ទ្វីសុ ឋានេសុ ច អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតីតិ យោជនា។

៣៩៣។ សទុក្កដបាចិត្តីតិ “អាវាដំ ជាន, គច្ឆំ រោបេហី”តិ ឯវំ វត្វា អាវាដេ ខណិត្វា គច្ឆំ រោបិតេសុបិ អាវាដគ្គិយា ឯវំ វត្វា ទុក្កដេន សហ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ អកប្បិយវចនេន សទ្ធិំ ទុវេត្វា “សុទ្ធំ ច ទុក្កដ”ន្តិ ឥទំ អកប្បិយវចនំ កប្បិយេន វោហារេន អាវាដំ វោហារកស្ស ច កប្បិយវចនំ អកប្បិយវោហារេន អាវាដំ វោហារកស្ស ច “ឥមំ គច្ឆំ រោបេហី”តិ ឯវំ វោហារាបត្តិយា អាបជ្ជិតព្ពំ កុលទូសកទុក្កដំ សទ្ធិំ ទុក្កដំ។

៣៩៤។ កប្បិយេនេវ វចនេនាតិ ឯត្ថ កប្បិយវចនំ នាម “ឯត្ថ អាវាដំ ជាន, ឯត្ថ អាវាដំ ជានិតព្ពំ, ឯត្ថ អាវាដេ ខណិតព្ពំ”ន្តិ ឯវរូបំ វចនញ្ច “ឥមំ គច្ឆំ ឯត្ថ ជាន, អយំ គច្ឆោ ឯត្ថ ជានិតព្ពោ”តិអាទិវចនញ្ច។ ឯវការេន អកប្បិយវោហារញ្ច កប្បិយាកប្បិយមិស្សកវោហារញ្ច និវត្តេតិ។ បរិយាយោបាយនិមិត្តកម្មំ បន “វដ្ដតីតិ វទន្តី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៣៩១) អដ្ឋកថាចរិយា វទន្តិ។ រោបេត្វា ច កប្បិយាតិ កប្បិយាកប្បិយកប្បិយេសុ ទ្វីសុ។ រោបេតិ ឯត្ថ សម្ពន្ធោ, បករណតោ ច “យាលិកច្ឆាទីន”ន្តិ លព្ភតិ។

“វចនេនា”តិ វត្វា “រោបាបេតេ”តិ វត្តព្ពោ, “រោបេតេ”តិ កិមត្ថំ វុត្តន្តិ ចេ? សុទ្ធកត្តុនិទ្ទេសេន បយោជកស្សាបិ សង្គហេតព្ពតោ កាចាអត្ថចេសេន ទុក្កដំ ឥមិនា ឧបរិកាថាយ “ឯវំ រោបេតុ”ន្តិ ឯត្ថ “ឯវ”ន្តិ ឥមិនា និវត្តេត្វា “រោបាបេតុ”ន្តិ ឥទំ និវត្តេតិ។ “បរិហារាកត្វាយ ហិ កប្បិយវចនំ វា អកប្បិយវចនំ វា កប្បិយវោហារេន រោបាបេតេ អនាបត្តី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៣៩១)

𑄃𑄑𑄳𑄒𑄇𑄗𑅅𑄤𑄨𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑄡𑄮 𑄐𑅅𑄡𑅅𑄡 𑄇𑄗𑅅𑄡 𑄥𑄋𑄳𑄉𑄦𑄨𑄖𑄮𑄖𑄨 𑄤𑄬𑄘𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮𑅁 𑄇𑄮𑄌𑄨 𑄘𑄮𑄥𑄮𑄖𑄨 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄚𑄳𑄖𑅅 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄚𑄳𑄖𑅅𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄘𑄮𑄥𑄬𑄥𑄪 𑄆𑄇𑄮𑄛𑄨 𑄘𑄮𑄥𑄮 𑄚 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮𑅁

𑄹𑄾𑄽-𑄾𑅁 “𑄥𑄡𑄁 𑄢𑄮𑄛𑄬𑄖𑄪”𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 “𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑅅𑄘𑄩𑄚𑄟𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡𑅅”𑄖𑄨 𑄛𑄘𑄬𑄚 𑄥𑄟𑄳𑄝𑄚𑄳𑄙𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄁𑅁

𑄃𑅅𑄘𑄨-𑄥𑄘𑄳𑄘𑄬𑄚 𑄤𑄚𑅅𑄘𑄨𑄁 𑄥𑄋𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄡𑄁 𑄢𑄮𑄛𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄌𑅅𑄖𑄨 𑄆𑄖𑄳𑄗 𑄌-𑄥𑄘𑄳𑄘𑄬𑄚 “𑄢𑄮𑄛𑅅𑄛𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥𑅅”𑄖𑄨 𑄄𑄘𑄁 𑄥𑄋𑄳𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨, 𑄆𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄤𑄨𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑄡𑄬 “𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄬𑄚 𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚𑅅”𑄖𑄨 𑄛𑅅𑅄𑄨𑄥𑄬𑄥𑅅𑅁 𑄃𑄡𑄁 𑄛𑄚 𑄤𑄨𑄚𑄨𑄌𑄳𑄍𑄡𑄮 “𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄛𑄚 𑄤𑄚𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄌 𑄤𑅅𑄛𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄌 𑄃𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄚 𑄤𑄑𑄳𑄑𑄖𑄨, 𑄆𑄤𑄁 𑄤𑄑𑄳𑄑𑄖𑄩”𑄖𑄨 (𑄛𑅅𑄢𑅅𑅁 𑄃𑄑𑄳𑄒𑅁 𑄸𑅁𑄹𑄷𑄷) 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄇𑄗𑅅𑄉𑄖𑄚𑄡𑄬𑄚 𑄤𑄬𑄘𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑄮𑅁 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄞𑄫𑄟𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡, 𑄖𑄗𑅅 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄤𑅅 𑄟𑅅𑄖𑄨𑄇𑅅𑄡 “𑄒𑄛𑄬𑄖𑄳𑄤𑅅”𑄖𑄨𑄃𑅅𑄘𑄨𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄢𑄮𑄛𑄨𑄖𑄝𑄳𑄝𑅅 𑄌, 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄞𑄫𑄟𑄨𑄡𑄁 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄇𑄖𑄬 𑄌 𑄃𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄇𑅅𑄢𑅅𑄛𑄨𑄖𑄬 𑄌, 𑄃𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄞𑄫𑄟𑄨𑄡𑄁 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄇𑅅𑄢𑅅𑄛𑄨𑄖𑄬 𑄌 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄬𑄦𑄨 𑄇𑄖𑄬 𑄌 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑄬 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑄮 𑄢𑄮𑄛𑄨𑄖𑄬 𑄞𑄫𑄟𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌 𑄜𑄣𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄪𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄪𑄁 𑄤𑄑𑄳𑄑𑄖𑄨 𑄌, 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄪𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄪𑄁 𑄚 𑄤𑄑𑄳𑄑𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮𑅁

𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑅅𑄘𑄩𑄚𑄟𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄥𑄡𑄁 𑄢𑄮𑄛𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄌 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄌 𑄃𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄞𑄫𑄟𑄨𑄁 𑄌 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄤𑄮𑄦𑅅𑄢𑄬𑄚 𑄢𑄮𑄛𑅅𑄛𑄨𑄖𑄥𑄳𑄥 𑄌 𑄞𑄫𑄟𑄥𑄳𑄥 𑄡𑄖𑄳𑄗 𑄜𑄣𑄁, 𑄖𑄁 𑄜𑄣𑄁 𑄛𑄢𑄨𑄞𑄪𑄐𑄳𑄎𑄨𑄖𑄪𑄁 𑄇𑄨𑄐𑄳𑄌𑄨 𑄤𑄑𑄳𑄑𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄡𑄮𑄎𑄚𑅅𑅁 𑄇𑄖𑄳𑄗𑄌𑄨 𑄛𑄮𑄖𑄳𑄗𑄇𑄬𑄥𑄪 “𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑅅𑄘𑄩𑄚𑄟𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡𑅅”𑄖𑄨 𑄇𑄗𑅅𑄡 𑄣𑄨𑄈𑄨𑄖𑄑𑄳𑄒𑅅𑄚𑄬 “𑄞𑄫𑄖𑄉𑅅𑄟𑄛𑅅𑄖𑄝𑄳𑄡𑄖𑅅𑄡𑅅”𑄖𑄨𑄃𑅅𑄘𑄨𑄇𑄗𑅅 𑄘𑄨𑄥𑄳𑄥𑄖𑄨𑅁 𑄥𑅅 𑄛𑄐𑄳𑄐𑄖𑄳𑄖𑄨𑄛𑄳𑄛𑄡𑄮𑄎𑄚𑄖𑄳𑄗𑅅 𑄃𑄑𑄳𑄒𑄇𑄗𑅅𑄛𑄳𑄛𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅, “𑄛𑄪𑄛𑄳𑄜𑅅𑄚𑄩”𑄖𑄳𑄖𑄨𑄃𑅅𑄘𑄨𑄇𑄗𑅅𑄡 𑄛𑄚 𑄥𑅅 𑄖𑄗𑅅 𑄛𑄚 𑄐𑅅𑄖𑄛𑄳𑄛𑄡𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

𑄹𑄾𑄾𑅁 𑄥𑄛𑄳𑄛𑄖𑄳𑄗𑅅𑄖𑄨 𑄃𑅅𑄢𑅅𑄟𑅅𑄘𑄨𑄃𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡 𑄛𑄪𑄝𑄳𑄝𑄬 𑄆𑄤 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑅅 𑄢𑄮𑄛𑄨𑄖𑄬𑄥𑄪, 𑄢𑄮𑄛𑅅𑄛𑄨𑄖𑄬𑄥𑄪 𑄌 𑄥𑄝𑄳𑄝𑄬𑄥𑄪 𑄟𑅅𑄣𑄨𑄇𑅅𑄉𑄖𑅅𑄥𑄪 𑄃𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄮 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄚𑄳𑄖𑄨 “𑄡𑄮 𑄛𑄚 𑄞𑄨𑄇𑄳𑄈𑄪 𑄎𑅅𑄚𑄁 𑄥𑄛𑄳𑄛𑅅𑄕𑄇𑄁 𑄖𑄨𑄕𑄁 𑄤𑅅 𑄟𑄖𑄳𑄖𑄨𑄇𑄁 𑄤𑅅 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄤𑅅 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑅅𑄛𑄬𑄡𑄳𑄡 𑄤𑅅, 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡”𑄚𑄳𑄖𑄨 (𑄛𑅅𑄌𑄨𑅁 𑄷𑄹𑄶) 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌, 𑄚 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄗𑄮𑅁

𑄹𑄾𑄿𑅁 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑅅𑄚𑄩𑄖𑄨 𑄢𑄪𑄇𑄳𑄈𑄬𑄚 𑄥𑄘𑄳𑄙𑄨𑄁 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄤𑄖𑄳𑄗𑄪𑄁 𑄉𑄕𑄳𑄦𑅅𑄖𑄨 “𑄝𑄩𑄎…𑄛𑄬…𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑”𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑄬𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄇𑄛𑄳𑄛𑄨𑄡𑄮𑄘𑄇𑄬𑄚 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑄖𑄨, 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄌𑅁

𑄹𑄿𑄶𑅁 𑄖𑄬𑄥𑄐𑄳𑄐𑄬𑄤 𑄐𑄖𑄳𑄤𑅅 𑄛𑄚 𑄃𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡𑅅𑄖𑄨 𑄞𑄫𑄟𑄨𑄥𑄦𑄛𑄢𑄨𑄕𑅅𑄟𑅅 𑄐𑄖𑄳𑄖𑄡𑄖𑄳𑄗𑅅𑄡𑅁 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑄖𑄨 𑄥𑄨𑄐𑄳𑄌𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄆𑄖𑄳𑄗 “𑄟𑅅𑄣𑄨𑄇𑄳𑄈𑅅𑄘𑄩𑄚”𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄛𑄇𑄢𑄕𑄬𑄖𑅅 𑄣𑄝𑄳𑄞𑄖𑄨𑅁 𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄆𑄖𑄳𑄗 “𑄇𑄬𑄤𑄣”𑄚𑄳𑄖𑄨 𑄥𑄬𑄥𑄮𑅁

𑄹𑄿𑄷𑅁 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨 𑄃𑄐𑄳𑄐𑄬𑄦𑄨 𑄛𑄪𑄛𑄳𑄜𑅅𑄚𑄨 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑅅𑄛𑄬𑄖𑄨𑅁 𑄥𑄡𑄟𑄮𑄌𑄨𑄖𑄬𑄚 𑄌𑅅𑄛𑄩𑄖𑄨 𑄃𑄖𑄳𑄖𑄚𑅅 𑄌 𑄍𑄨𑄚𑄳𑄘𑄖𑄬 𑄌𑅁 𑄥𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄚𑄳𑄖𑄨 “𑄞𑄫𑄖𑄉𑅅𑄟𑄛𑅅𑄖𑄝𑄳𑄡𑄖𑅅𑄡 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡”𑄚𑄳𑄖𑄨 (𑄛𑅅𑄌𑄨𑅁 𑄾𑄶) 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄖𑄳𑄖𑅅 𑄛𑄪𑄛𑄳𑄜𑅅𑄘𑄨𑄇𑄖𑄦𑄬𑄖𑄪 𑄛𑅅𑄌𑄨𑄖𑄳𑄖𑄨𑄡𑄐𑄳𑄌 𑄞𑄫𑄖𑄉𑅅𑄟𑄘𑄪𑄇𑄳𑄇𑄑𑄐𑄳𑄌 𑄦𑄮𑄖𑄩𑄖𑄨 𑄤𑄪𑄖𑄳𑄖𑄁 𑄦𑄮𑄖𑄨𑅁

៣៩១· បូជាទិអត្ថាយ, កុលសង្គហត្ថាយ ច បុប្ផានំ ឱចិននឱចិនាបនានិ ការាបេន្តស្ស អាបត្តិយា អាបជ្ជនប្បការំ ទស្សេតុមាហ “បុប្ផាន”ន្តិ· “បុប្ផានំ គណនាយ បាចិត្តិយំ ហោតី”តិ វុត្តត្តា បុប្ផយោចិនតោតិ ឯត្ថ “ចិនុំ ចិនុ”ន្តិ សេសោ· ឯកេកបុប្ផំ ឱចិនន្តស្ស បុប្ផគណនាយ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អត្ថោ· “ឯកេន បយោគេន ពហូនិ បុប្ផានិ ឱចិនន្តស្ស បន បយោគគណនាយ ហោតី”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ ឥធ បុរិមកតោ លព្ភតិ· “ឱចិនតោ”តិ ឥមិនា “ឱចិនាបយតោ”តិ ឥទម្បិ កិរិយាសាមញ្ញា ចិនេយ្យស្ស អត្ថាបត្តិតោ ច ឧបលក្ខណតោ ច គហិតន្តិ·

តត្ថ ច បុប្ផានិ ចិនុំ ចិនុំ កត្វា ឱចិនាបេន្តស្ស បុប្ផានំ គណនាយ ហោតីតិ ឥទម្បិ អាបជ្ជតិ· ឯកចារេយាណេត្តន ពហូនិ បុប្ផានិ ពហូសុ ច ឋានេសុ ឱចិនេសុ អាណត្តិគណនាយ ហោតីតិ ចិន្តិតព្វំ ឯត្ថ ឥទំ· ឥមំ សព្វប្បការំ អត្ថុទ្ធារមាតិកាយ ទស្សិតមិទំ ឥទំ ឯត្ថ តត្ថ ចាតុទ្ទសមាហ “កុលទូ ចេ សង្ឃាទិ”តិ· កុលទូសកំ កុលសង្គហត្ថំ “សង្ឃាទិ”តិ វុត្តត្តា បាចិត្តិយញ្ញេវ ទុក្កដញ្ញេវ បុប្ផគណនាយ ហោតីតិ សិទ្ធំ· យថាហ អដ្ឋកថាយំ “បុប្ផគណនាយ ទុក្កដបាចិត្តិយានី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៦១)·

៣៩២· គន្ថំ គន្ថោ, តេន និព្ពត្តំ គន្ថិមំ· ឯវ សេសា សព្ពត្ថ· គន្ថិមាទីសុ វិសេសោ ចក្ខតិ· វណ្ណំ សណ្ឋេតិ, វណ្ណេតិ, បុប្ផានំ វណ្ណេតិ ចិណ្ណេតិ·

៣៩៣· ឋបេតិ គន្ថិមាទីនិ វត្វា ទស្សេតុមាហ “តត្ថ ទណ្ឌកេ ទណ្ឌកំ ចា”តិអាទិ· តត្ថ តត្ថាតិ តេសុ ឆសុ បុប្ផវណ្ណនេសុ· “ទណ្ឌកេ ទណ្ឌកំ ចា”តិ ឥទំ វណ្ណិតញ្ញ្យលិង្គសុទំ វត្វាយាហ· “ចវេត្តបិ ច ចវេក”ន្តិ ឥទំ វចវេករត្តសុយានិ វត្វាយាហ· ករណំ វត្តិត្តិ កថំ វត្តំ ឋាន វត្តវ្វ ការិយបិនិចិកាកំ “វត្តេយន”មិច្ចាទិកាថាយំ ចក្ខតិ·

៣៩៤· សុត្តាទីហិ គោរេបត្តាតិ ឯត្ថ “ចស្សិកបុប្ផាទីនី”តិ សេសោ· សុវត្តេ ចា កទលិចាកាទីហិ ចា ចស្សិកាទិបុប្ផេ គត្វា កនបុប្ផចិការោ គោរបុប្ផំ ភាវំ ឧកតោ ចវេតិ យស្សាតិ ចិក្ខោ· ឧភតោចវេកាតិ ឯត្វាបិ ឯវេច ភយោ· អប្បេត្វ ចា សកេត្វ ចា ក-ការោ និដ្ឋេត្ថា· ឋត្វិលិង្គចិសេយ ក-ការតោ បុត្តាការស្ស ឋ-ការាទេសោ·

សត្តបុប្ផានំ ចវេតិ ឯកទិសាយ កត្វា គន្ថិតបុប្ផចលិ ឯកតោចវេកា ភាវ, ចវេតិ ឧភយទិសាយ កត្វា គន្ថិតបុប្ផចលិ ឧភតោចវេកា ភាវាតិ តំ គោរបុប្ផំ ឯចំ វុចិសំ ហោតីតិ អត្ថោ· “ចាកំ ចា ចល្លិ ចា រជ្ជុ ចា ទីឃំ កត្វា តត្ថ តិបកដ្ឋានិចវេរហិតានិ បុប្ផានិ ចេចេត្វា គហណំ គោរបុប្ផំ ភាវា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៦១ អត្ថតោ សមានំ) អដ្ឋកថាយ វុត្តំ·

៣៩៥· ពុទ្ធេត្តិ យុគលស្ស· យកុលិទិកន្តិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ចវេរហិតយត្តាទិបុប្ផា ចវេសហិតយល្លិកាទិបុប្ផា សង្គហិតំ· សូចិអាទីហីតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន តាលហីរាទិ សង្គហាតិ· យាលិចិកតីតិ បុប្ផយាលិចិកតិ· សូចិអាទីហិ យកុលិទិកំ បុប្ផំ ពុទ្ធេត្វ ចិជ្ឈិត្វា អាវុតា

ยาลิชิกติ ເຮຊີຢ໌ ภายาติ ຊູຊູຕີຕິ ເຍາະตา

๓๔๔ "ເຮຊີຢ໌ ภาย บุบຼາยบุบຼາหຕູເกາຸ ฝัฝ่ญຸ"ตฺติ (ปิรา ອຊ ๑๓๑) ອຊกຽາຍ ฝยฺยิติปຼาการรุ ปຊยປຼາการ ຊรยฺยติ "ເຮຊເຊຕູา ກຕໍ ยาลิกຸເລหิ จา"ติ ຊຍູເຊຸนภาย จา ปຊยาย จา ຊาฏຸยา จา ปຼຊ ກຕູกายา ยຸຊຼติ ຊຊຸກ ກຕູา ยาลิกายกลิปໍ ຊຼຸລยຸຕູา ອຊຸກ ฌຊີກາการຊรยฺຸຕູ ยาลิจลิเยา ອຊภกຸลຕູ ปริกุลปตฺา ເຮຊເຊตฺติ, ຊຸຊ ๑ຊຮฺปิ ยาลิกຸลกรลยฺยิ ເຮຊີຢ໌ ภายาติ ຊຸຕູ ເหาติ

ອຊຸาປຼາการ ຊรยฺยติ "จาการีหิ จ ຊຸ จา"ติ, "ຊຸຕູา"ติปิ ปิรຊ, "กต"ตฺติ ຊຸยิกา ນຊູຊຸ ຊกຊ ຊຼປຼາลิຊີຊົລຊຸกຸสุยาติ ອຊ จา ภจ จา ຊน จา กลิปໍ กตฺา ເຕນເยຈ ຊลຸาຕ จารกหิ จา ອຊຸญาภ เยภ ເกภชิ ຊลຸกรกຸ ຊเปตฺา จา ชิสุ จา ຊຸຕູา ຊຸปຼาລหตูาຊี กรราตฺติ, ตຊູา ເຮຊີຢ໌ ภายาติ ຊຸຕູ ເหาติ ๑ตໍ ຊຸยยฺยิ ภ จຊติ

กປຼຍการเกหิ ຊຼຊีຕີຕູา ຊปิตบุປຼາติ นาຊเก ปຼຸปิปิตฺา กຼຸຕ ກຕູา ຊຸຕູ ภ จຊติ ເตนุเยจ บุเปຼຸ ອຊຸเภภ ຊລຸภ จา ตฺยิเยจ ຊລຸ ອຊຸภจารกภ จา กลิปໍ กตฺา ຊຸຕູ, อํนกຸลกาย ปຼຸปิปิตฺา กເหຕຸຊຸ จຊติ ยจาห ອຊกຽาຍໍ "เตนเยจ ปภ จาเรกภ จา ຊລຸภ ຊຸຕູ อํนกຸลก จา กาตฺ จຊตี"ติ "จาเรกภ จา ຊລຸภ จา"ติ จ ຊຊ ອຊຸຊຸตฺา ปริกุลปิตฺา ຊຸຊ นຊາย จຊตฺตี"ติ นีหຍອกຸลปเช ຊຸຕູ ปຊยาຊีบุปຼາติ ปຊยาຊີปลຸນຸ ภาຍ๑หิ ปเจเนตฺา ภาຍ๑หิ ຊหิ กตฺา ปลຸภ บุปຼາติ ปຊຸาเชตฺา ปลຸเกຸ ຊຸຕູ จຊติ "ຊລຸ ปภ ຊຸຕູ ภ จຊตี"ติ (ปิรา ອຊ ๑๓๑) จ ອຊกຽาຍเยจ ຊຸຕູ

๓๔๔ บุปຼาຍาลิหิ ปຼเลติ บุปຼาจลีหิ ປຼເລ ຊຸຊ กตฺ ลຊຸตีติ ອาห "เชสิ"ตฺติอาຊิ บุปຼปຊ ภาย ยาลิจลิเยา ตฺติ ชิย ปนาเรตฺา จตฺ จายเตฺหิ ชิย ติริยຊຸ ยาลิจลีหิ จายิตปຊ ຊຸຊຸติ ຊຸຊ บุปຼปຊ ยาลิจลีหิ ຊีฌเยา ປຼເລ นຊาย บุริเย กหิตํ, ติริยเตา จายตํ นຊาย จกุลยาเภ จายิเยปิ กหิตฺติ บุภรฺตาการจา เจชิตเตฺา ปຊีຊีภตฺติ อาຊิ-นຊຸภ เจติยຊาฏຸกรລຸกเจຊີกาຊีตํ กหลํ

ปริเกຸลเปນຸ ลຊຸตีติ เชสิกຸลຸาຊีตํ บุภปຸตํ ปริกุลปเภนຸ ลຊຸติ เชสิกຸลຸาຊเยา บุปຼาจลีหิ ปริกุลปเตฺหิ ปຊยຊຸຊາเภ บุปຼาจลิยา อภติกຸลายิเต บุริยํ ภาย ຊาตํ ยาจ ปิปุตาติ, ตาจ อເຊຸภ กเหตฺา ปริกุลปເຕຸภ อาหริตฺา บุภปิ ตຸຍ ຊาเภ ปเຕຸ ອຊຸาปຸ ຊาภจเนภ เชสิกຸลຸ, เจติยํ, ຊาฏຸกรลຸกํ จา บุปຼากຊຸาเกภ ลาเรตฺ จຊตีติ ອຊกຽาຍ ຊຸຕູ นเจปิ ເຊຸເยจ ກີກຸ ຊุเกาຸ ปนຸยຸ ຊตฺา ปริยาเยภ หรตฺติ, จຊติเยจาติ จຊตฺติ บุปຼปຊจายภตฺ ปนาริยาภบุปຼาจลีนຸ จ ๑เนจ ชิติຊຸเยา

ຊีฌบุปຼาจลิ ภากຊเตฺนຸ ปຼຸปิปิตฺา บุภ ปຼຸปิปิตฺ ภ จຊติ "ภากຊเตฺนຸ ปภ บุปຼจลยํ ปเจเนตฺ จຊตี"ติ ຊຸຕູตฺา ອຊຸาหิ จลยํ กตฺา ຊีຕູบุปຼาจลิจลยํ ຊาฏຸกรລຸຊຸปิกาย ปเจเนตฺ จຊติ "ยาลิกຸເລหิ ปภ ຊหຸหิปิ กตํ บุปຼาຍ໌ ลกิตฺา

អាសនមត្ថកាទីសុ ពន្ធិតុំ វដ្ដតី”តិ វុត្តត្តា បុប្ផទាមបុប្ផាវលិតំ បុប្ផរហិតាយ សុត្តកោដិយា រជ្ជុទណ្ឌាទីសុ ពន្ធិតុំ វដ្ដតិ។

៤៥៩. បុប្ផរូបំ នាម “គោប្ផិមបុប្ផេហេវ ហត្ថិអស្សាទិរូបកានិ ករោន្តិ, តានិបិ វាយិមដ្ឋានេ តិដ្ឋន្តី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤៣១) វុត្តត្តា តំតំរូបសណ្ឋានំ កត្វា បុប្ផាវលិយោ និវេសេត្វា ករិយមានំ ហត្ថិអស្សាទិរូបំ។ ឥមម្បិ អដ្ឋកថាបទេ “តានិបិ វាយិមដ្ឋានេ តិដ្ឋន្តី”តិ វុត្តត្តា ច “អញ្ញេហិ កតបរិច្ឆេទេ បន បុប្ផានិ ឋបេន្តេន ហត្ថិអស្សាទិរូបកម្បិ កាតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤៣១) អដ្ឋកថាបទស្ស សារត្ថទីបនិយំ “បុប្ផានិ ឋបេន្តេនាតិ អគន្ថិតានិ បាកតិកបុប្ផានិ ឋបេន្តេន។ បុប្ផទាមំ បន បូជនត្ថាយ ភូមិយំ ឋបេន្តេន ឧស្សាបេត្វា វា អនុស្សាបេត្វា វា ទីឃំ កត្វា ឋបេតុំ ន វដ្ដតី”តិ (សារត្ថ. ដី. ២.៤៣១) វុត្តត្តា ច ឥមំ ហត្ថិអាទិរូបំ បូរេន្តេន មាលាវលិ អញ្ញេហិ កតបរិច្ឆេទេ សព្ពត្ថា បិសាលអាសនមត្ថកបីឋហត្ថិរូបាទិមត្ថកេ ឋបេត្វា ភូមតប្បការេន វាយិមន្តិ វិញ្ញាយតិ។

បុប្ផបដន្តិ បុព្វេ វុត្តប្បការំ បុប្ផបដំ បូរេន្តេន ឯកាបិ បុប្ផាវលិ បរិវត្តេត្វា ន ឋបេតព្វា, វាយេន្តេន អញ្ញេហិ បូរិតេបិ ឯកាបិ បុប្ផាវលិ ន បិនេតព្វា, ឥមំ បូរិមវាយិមានំ នានាករណំ អាទិក្កមនេន បុប្ផជាលំ សក្កុណាតិ, តំ ករោន្តស្ស ជាលន្តិក្ខាលតាយ ទុក្កដំ ហោតិ។ “ភិត្តិច្ឆត្តពោធិរុក្ខាទីសុបិ ឯសេវ នយោ”តិ វុត្តត្តា ឆត្តាទីសុ ច បុប្ផជាលំ ន កាតព្វំ។

៤៦០. ឥមស្ស សិក្ខាបទស្ស សាធារណត្តា “ភិក្ខូតិ ភិក្ខុនីនម្បា”តិ អាហ។ ទុក្កដស្សាបីតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទោ សម្ពាធេន, “បូជត្ថ”ន្តិ វត្តព្វំ, ពុទ្ធស្ស បូជត្ថាយបិ កាតុំ វា ការាបេតុំ វា ន វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ ឆម្ពុស្សរតាតិបិ ឧបលក្ខណតោ សង្គយ្ហន្តិ។ សេសេ កិមេវ វត្តព្វន្តិ ព្យតិរេកតោ។

៤៦១. “តថា”តិ ឥមិនា “សយំ បរេហិ វា ការាបេតុំ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនីនម្បី”តិ អត្ថុរកថាយ វុត្តមតិទិសតិ។ កលម្ពកន្តិ ចិត្តំ ទន្តកានមន្តរេ ឱលម្ពកទាមំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “កលម្ពកោតិ អឌ្ឍចន្ទកទន្តន្តរេ ឃដិកាទាមឱលម្ពកោ វុត្តោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤៣១)។ ឯត្ថ ច ឃដិកាទាមឱលម្ពកោ នាម អន្តេ ឃដិកាការយុត្តោ យមកទាមឱលម្ពកោ។ កាតុន្តិ ពន្ធិតុំ ន វដ្ដតីតិ យោជនា។ ឯកេកបុប្ផទាមំ បន និក្ខន្តសុត្តកោដិយា ពន្ធិត្វា ឱលម្ពិតុំ វដ្ដតិ។ បុប្ផទាមទ្វយំ សង្ឃដិតាការេនបិ និក្ខន្តសុត្តកោដិយាវ សុត្តកោដិ សង្ឃដ្ដិតុំ វដ្ដតិ។ អឌ្ឍចន្ទកមេវ វាតិ “អឌ្ឍចន្ទកាការេន មាលាគុណបរិក្ខេបោ”តិ អដ្ឋកថាយ វុត្តរូបំ វា។

ឯត្ថ ច អឌ្ឍចន្ទកាការេន មាលាគុណបរិក្ខេបោ នាម អឌ្ឍចន្ទកាការេន មាលាគុណស្ស បុនប្បុនំ ហរណបច្ចាហរណវសេន បូរេត្វា បរិក្ខិបនំ។ តេនេវ តំ បូរិមេ បវិដ្ឋំ។ តស្មា ឯតម្បិ អឌ្ឍចន្ទកាការំ បុនប្បុនំ ហរណបច្ចាហរណវសេន បូរិតំ ន វដ្ដតិ, ឯកវារំ បន អឌ្ឍចន្ទកាការេន មាលាគុណំ ហរិតុំ វដ្ដតីតិ វទន្តិ។ កាតុំ ន វដ្ដតីតិ សម្ពន្ធោ។ “តទុភយម្បិ បូរិមេយេវ បវិដ្ឋ”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤៣១) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ អញ្ញេហិ បូរិតន្តិ អញ្ញេហិ អាយតំ បសារេត្វា បូរិតំ បុប្ផបដំ។ វាយិតុម្បិ វាតិ តិរិយំ ឯកបុប្ផាវលិម្បិ វាយិតុំ “ន វដ្ដតី”តិ ឥមិនាវ សម្ពន្ធោ។

៣៦១. បិដ្ឋកាទយន្តិ តណ្ឌុលបិដ្ឋាទីហិ កតខជ្ជក ខាទនីយត្តិកាយ ច កតំ បុប្ផខាទំ ខេណ្ឌុបុប្ផយន្តិ ទាតិ ខេណ្ឌខណ្ឌកេហិ យល្លិកាសុយតទយ្យកាទិវទិរំ កត្វា សិទ្ធេហិ កតខាយញ្ញ “គេណ្ឌុបុប្ផយ”ន្តិបិ លិលន្តិ. លរបត្តយន្តិ ឲត្វ លរបត្តំ តាយ ក្បូដ្ឋលនិតំ បុប្ផបដន្តិ ចទន្តិ. កាតុន្តិ កត្វកត្វាបភាទីកិ កាតុំ. ខេណ្ឌលរបត្តខាយាភិ បដិក្ខិត្តត្តា ធេលិទីហិ កតខាយយ្យិ ត ចដ្ដតិ អកប្បិយាភុលេលិយត្តាតិ ចទន្តិ.

៣៦២. ហិរាទីហិតិ តាលភាឮឮកេរហិរាទីហិ. អាទិ-សទ្ទេន តិណសលិកាទិ សង្គណ្ហាតិ. បដិកតន្តិ បដិកាការេន ប្ដុតតំ “ចិន្ត្រុស្សា”តិ ព្លយិភា កណ្ហុកេហិ ចិន្តាភំ, ហិរាទីហិ អាចុណ្ហភញ្ញ សង្គហិតំ.

៣៦៣. អសេវាកបិណ្ឌិអាទីភន្តិ អសេវាកបុប្ផយញ្ញរិកាទីភំ. អាទិ-សទ្ទេន អដ្ឋកថាយំ (បារា. អដ្ឋ. ១.៣៦១) ឲុត្តរេច សង្គិស្សិតំ ខាលចិតាភំ, សិទ្ធាភិ ចរស្សត្វា កតចេចិកា, ភាកចត្តក្ខំ, បុប្ផចទ្ធាដកាបិដាភំ, តាលបណ្ណចលយាទិញ្ញ សង្គណ្ហាតិ. ឆយុទង្គុយាតិ ឲត្វ សារត្ថទីបនិយំ “ឆយុទង្គុ តាយ ចេតិយំ ចា ខេរាសិ ចា បុប្ផបចេសតត្វ អាចិន្តិត្វា ឆត្តរង្គុ’តិ យហាកណ្ឌិបចេ, យន្តិយកណ្ឌិបចេ ច ចុត្តំ, តស្មា តចា ឆត្តាយ រង្គុយា ចេតិយស្ស ច អត្តនេ បុប្ផាភិ បចេចសតុំ ចដ្ដតីតិ ចិន្តាយតិ. កណ្ឌិបចេ បត ‘ឆយុទង្គុន្តិ សិចិលចដ្ឋិតំ រង្គុ កត្វា ខេរាសិ ចា ចេតិយំ ចា បរិក្ខិបិត្វា ឆយុមាសេត ចា លប្ពិត្វា តត្វ បុប្ផាភិ បចេចសន្តី’តិ ចុត្តំ, តស្មា សិចិលចដ្ឋិតាយ រង្គុយា អត្តនេបិ បុប្ផាភិ បចេចសតុំ ចដ្ដតីតិ ចិន្តាយតិ, ទីឃំសិត្វា ឃុត្តតាភំ កេហតញ្ញំ ដ្ឋកយត្វាបិ បគេត្វ គេចត្តិ ចិទេរាធេតិ អយហ្យាកំ លន្តី”តិ (សារត្ថ. ដី. ១.៣៦១) លិលិតំ.

៣៦៤. ចិន្ត្រុស្សបឺតិ បិ-សទ្ទេន ឆយុមាសតចិតាភាទីសុ បុប្ផប្ដុតតំ សយំ កណ្ហុកហិរាទីប្បចេចសតំ សង្គណ្ហាតិ. “ចិតាភាទីសុ បុប្ផប្ដុតតំ កណ្ហុកហិរាទីប្បចេចសតំ ត ចដ្ដតី’តិ ព្លដំ អដ្ឋកថាចរិយប្បមាណតោ កេហតញ្ញ”ន្តិ សារត្ថទីបនិយំ ចុត្តំ.

៣៦៦. កប្បិយចចតំ តាយ “ឲចំ ខាត, ឲចំ កតេ រសាខេហ្យ, យចា ឲតាភិ បុប្ផាភិ ត ចិកិរិយន្តិ, តចា ករោហី”តិអាទិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៣៦១) អដ្ឋកថាកតំ កប្បិយចចតំ. ចត្វប្ដុតតេតិ រតភត្តយប្ដុតតេ. តិយិត្វាទីសុ តិយិត្តំ តាយ បុប្ផាភិ ច កត្វភចាតេក ច កេហត្វា កត្តិតុំ ខាតត្ថាភំ សយីរេ ធបតំ. ឞ្ហការេសា តាយ “ទុរេយត្តំ បិត្យអត្ថិតកុសុយាភិ កស្មា ត ចិកិរត្តី”តិ ចុគ្គ “កត្ថិតត្វា”តិ ធេ ចទតិ, ភត្ថ ប្ដុតតកបុប្ផាភិ កត្តិតុំ ត ចដ្ដតីតិអាទិចចភាតិ. បរិយាយេយា តាយ បណ្ឌិតេហិ បុប្ផាភិ យចា ត ចិកិរិយន្តិ, តចា កត្តិត្វា ប្ដុតតុំ យភាបត្តិអាទិចចតំ. បកាសិតា អដ្ឋកថាយំ.

៣៦៧. “កុលានិ ទូសេតិ បុប្ផេន ចា”តិអាទិបាឡិ (បារា. ៣៦៦) “ចេទ្ធិកាយ ចា ជង្ឃបេសតិកេន ចា”តិ (បារា. ៣៦៦) ចុត្តំ ចេជ្ជកម្មាទិ កុលទូសកតោ ចិសុំ កត្វា “ត ចេជ្ជ...បេ... កុលាចត”ន្តិ កស្មា ចុត្តន្តិ? ចិសុំ កតំ ត ចុត្តំ. ឧយាដភា បតេត្វ ឲចំ ចេចិតព្វា “ត ចេជ្ជចុត្តេយេច ចុត្តប្បកាកំ បុប្ផភាតាទិកុលទូសភំ កុលាចតំ អកត្តព្វំ, អថ ខោ ចេជ្ជកម្មាទិ កុលទូសតយ្យិ កុលាចតំ ត កត្តព្វ”ន្តិ. ចេជ្ជកម្មាទីតិ ឲត្វ អាទិ-សទ្ទេន ចត្តប្បយាភបរិចេត្តាគកាសុត្តខាតអភាយដ្ឋបិណ្ឌបាតគូតេយស្សដូសេកកេ សង្គណ្ហាតិ.

១ល៉ិ៥៑ “ក្ងាចតំ ត ពច្ចត្ថា”ត្តិ ឞាយខេ្ឋាត តិរឞរឆច្វា ព្ទងាតិ “ពច្ចត្ថា”យិច្ឆាឌិតា អបចាគបិងិ ឥរឞ្យ្សតិ៑ បច្ឆាត្ត្ន ឞហឆម្បិតត្តិ

កិក្លុកិក្លុតិបិក្លូយាតឞាយរលាៗឞាយរលាទិតំ បច្ឆាត្ត្ន ឞហ ឞង្គ្ល ចរិតខេ្ឋា បត្ឋាឌ្ឋាឞាឞតឆខេ្យា ៦រតឞំ អត្ថ្វិតិ “ឞហឆម្បិកា”តិ ឞដ្ឋ ពតាតំ៑

អកតាចិដ្ឋាត្តិ ពច្វាប៊ិតិ អដ្ឋាតាកអបូចារិរត ខេកឞដ្ឋំ ឃាចិច្វាបិ “ចខេឃ្យ្យាច ករត្ត ឃេតខេច្វា”តិ ៦ចំ អកតដ្ឋារត ចិដ្ឋាត្តិ

អកតាចិដ្ឋាត្តិ៑ អត្តរតា ឆរតតិ ឞឞត្តកចិឞខេឃ៑

១ប័០៑“តឆា”តិ ឞហឆម្បិកាតំ ចុត្តយតិឌិឞតិ៑ តក្សបដ្ឋាកឌត្តរតាតិ រតឞំ ដ្ឋិត្ត្ន យាតាបិតុតំ ខេចឃ្យ្យាចឆ្នកខេឞ្យ៑ កណ្ហកឞ្យ្យាតិ កិហិលិខេក្ក

ឌិតឞ្យាបិ បត្ឋាឌ្ឋារបក្លូឞ្យ៑ អត្តរតា ខេចឃ្យ្យាចឆ្នកខេឞ្យប៊ិតិ អត្តរតា កយុកខេឞ្យបិ៑ ៦ត្តកាតឆ្យា ឌតាតំ បច្ឆាឞហឆម្បិកាតំ ចិឃ

អកតាចិដ្ឋាត្តិឃាបិ ខេកឞដ្ឋំ កាតដ្ឋាត្តិ ចុត្តំ រហាតិ៑

១ប័១៑ខេឌដ្ឋកាតាតិ អត្តរតា បុត្ឋរឌា កាតា៑ កតិខេដ្ឋាតិ អត្សរឌា កាតា៑ តឆា កកិតិខេឃា ក្សរចតិ ខេឌដ្ឋកតិដ្ឋា ខេឆ្ល កកិតិខេឃា៑

ក្សួអយាតាតិ យាតុ កតិដ្ឋា៑ ក្សួអបិតាតិ បិតុ កតិខេដ្ឋា៑ យហាយាតាតិ យាតុ ខេឌដ្ឋា៑ យហាបិតា បិតុ ខេឌដ្ឋកាតា៑

១ប័២៑បិតុច្ឆាតិ បិតុកកិតី ខេឌដ្ឋកតិដ្ឋា៑ យាតុរលតិ យាតុ កាតា៑ ខេឌដ្ឋកតិខេដ្ឋ ខេឆ្ល បិតុច្ឆា , ខេឆ្ល យាតុរល ច ៦ករតា កច្វា “ឥឞា”តិ ចុត្តំ៑

ខេកឞដ្ឋំ កាតុំ ចដ្ឋតីតិ ឞឡ្ឋខេត្ល៑

១ប័៣៑ “ឥឞ្យត្តិ រយ ព្ទរយ”តិ អារកាកំ កច្វា ចា ឥាតដ្ឋាត្តិ ខេឃាឌតា៑

១ប័៤៑៦រតឞំ ឥឞត្ត្ន ឆាតាតីតំ៑ ឃាច ឞត្តយា ក្សលិតិ ៦ត្ល ក្សលបរិខេឆ្លរឥា កឆំ ករហតខេ្ឋាតិ? “ឞបុត្តឥារំ កាតុ ក្សដ្ឋួ្យ ៦កំ ក្សលំ, ៦ចំ តឞ្យ

បុត្តឞ្យ ចា ឥីតុ ចា ក្សដ្ឋួ្យ ៦កំ ក្សល”ត្តិ ៦ចយាឌិតា តរឃេត ឃាច ឞត្តយា ក្សលបរិចដ្ឋា កខេហតខេ្ឋា៑ “ឞបុត្តបតិកកិតិឃា ក្សដ្ឋួ្យ ៦កំ

ក្សលំ, តឆា តឞ្យ បុត្តឞ្យ ចា ឥីតុ ចា ក្សដ្ឋួ្យ ៦កំ ក្សល”ត្តិអាឌិតា តរឃេត ឃាច ឞត្តយា ក្សលបរិចដ្ឋា កខេហតខេ្ឋា៑ ក្សួអយាតាឌីតយ្បិ

ក្សលបខេយ្យរា ព្ទយិតា តិឃារយត កខេហតខេ្ឋាតិ ចឥត្តិ៑ ក្សលក្សួឞតំ ត ក្សហតីតិ “ឥាតុំ បុបុំ បតខេ្ឋាឞ្យ, អាកតខេឞ្យច ឆាតិរតា”តិអាឌិតា

(ចិ៑ ចិ៑ ១១៦) តរឃេត កឆិតចិឆិតា ៦រតឞុ បចត្តត្តឞ្យ ក្សលក្សួឞតំ ត ក្សហតីតិ ចុត្តំ រហាតិ៑

១ប័៥៑កាតុឌាឃាតិ អត្តរតា ខេឌដ្ឋឞ្យ ចា កតិដ្ឋឞ្យ ចា កាតុ ករិឃា៑ កកិតិឞាយិខេកាតិ អត្តរតា ខេឌដ្ឋាឃ ចា កតិដ្ឋាឃ ចា កកិតិឃា

ឞាយិខេកា៑

១ប័ល៑កាតុរតាតិ ខេឌដ្ឋឞ្យ, កតិដ្ឋឞ្យ ច កាតុរតា៑ អត្ស បច្ឆា ឌាតាតិ អត្សឌា, កតិដ្ឋកកិតី៑ “អត្សឌា”តិ ដ្ឋបលក្លូណត្តិ ខេឌដ្ឋាឃបិ ឞក្កខេហា៑

ខេឌដ្ឋកតិដ្ឋកាតុតំ ករិឃា ច ខេឌដ្ឋកតិដ្ឋកកិតីតំ ឞាយិកា ច ឞខេច អដ្ឋាតាតកា ខេហាត្តិតិ ខេឃាឌតា៑ ខេឥឆាតិ ៦ត្ល “ព្ទយំ ខេកឞដ្ឋ”ត្តិ

បាឋសេសោ។

៣៧៧. តេសម្បិ កាតុកាមតំ “បុត្តកេ”ត្តិ ឧត្តមិនា តិច្ឆតម្បិ សង្គហោ។ កត្វាតិ ចត្វា។ តុម្ហាកំ មាតាបិតុនំ ឋានេតិ ឧត្តាបិ “ឧត្តំ ភេសជ្ជ”ន្តិ បកាសិតោ លទ្ធតិ។ មាតាបិតុនន្តិ ឧភយសង្គហេនចនេតោ “តុម្ហាមាតុ ចា, តុម្ហាបិតុ ចា”តិ យថាសម្ភវំ ចិន្តំ ចិន្តេត្វា ចត្តត្តា។ តេសន្តិ ច តុម្ហាកន្តិ ច សាមិចចតំ។ បុត្តកន្តិ ច មាតាបិតុនន្តិ ច សម្បទានចចតំ។

៣៧៨. ភេសជ្ជករណាទីហិ ចត្តត្តាយ “អកុសលេនា”តិ ឧត្តំ ឧត្តស្សាទីបនេហិ បនេត្វា ឧបាទេតព្វា។ អកុសលេនាតិ អាតុរោ។ កុសលំ ទុក្ខតិ ស្វាតំ, តំ ឧតស្ស អត្ថីតិ កុសលោ, ន កុសលោ អកុសលោ។ នោតិឌីត្រព្វាតោ ចាតិ នោតិឌីតេន បរិច្ឆេទោ ចា។

៣៨០. ឧសេតុំ សព្ទេមត្តិ ឧត្តស្សាទីអាតុរានំ សព្ទេមសមេតុំ ឌីតានំ “សាធុតា”តិ ចក្កយាតត្តា អបច្ចាសីសតា មតាតិ ឧត្តំ មតាតិ កិរិយាបទំ “ឧត្តម្បិ ការេ ឧត្តេ យតិមាឧចន្ទុំ ឥស្សន្តិ”តិ អត្ថតោ អត្ថាយ បច្ចាសីសតំ អកាទេរនេត្តតាតិ អត្ថោ។ កិក្ខុសជ្ជស្ស ឧបការកំ បច្ចាសីសនេត្តត កាតុំ ចដ្ឋតិ។ បដិសត្ថារោតិ អាមិសបដិសត្ថារោ, ធម្មបដិសត្ថារោតិ ទុវិធោ បដិសត្ថារោ។ ឧត្ត អាមិសបដិសត្ថារោ កាយតិ។ ភេសជ្ជំ អាមិសេនបិ ហោតីតិ ធម្មេនាយ សង្គហោបិ យុជ្ជតេច។ បដិសត្ថារំ បដិសត្ថារោ។ បដិលទ្ធាមិសស្ស ច ធម្មស្ស ច តេសុ ច អត្តនិ ច បតិទ្វេបតាការេន សមំ អត្ថេរំ បចត្តនន្តិ អត្ថោ។

អបរោ នយោ – អាមិសស្ស ច ធម្មស្ស ច អលាភេន អត្តនោ, បរស្ស ច អត្ថរេ សម្ភចត្តស្ស ឋិទ្ធស្ស ចិធរស្ស ភេជស្ស បដិសត្ថារំ បិធហតំ សង្គហំ បដិសត្ថារោ។ អយញ្ហិលោកសន្តិចារេវា អលទ្ធមានេន អាមិសេន ច ធម្មេន ចាតិ ទ្វីហិ ឋិទ្ធោ, តស្ស តំ ឋិទ្ធំ យថា ន បញ្ញាយតិ, ឧចំ បីធស្ស ចិយ បច្ចត្តរេណេន អាមិសេន, ធម្មេន ច បដិសត្ថារំ “អាមិសបដិសត្ថារោ, ធម្មបដិសត្ថារោ”តិ ទុច្ចតីតិ។ សាធុតាតិ សាធីចិត្តបដិបត្តតាទីអរិយធម្មេ បតិដ្ឋិតុការេបត អរិយាចារេន កិក្ខុតាតិ អត្ថោ។ “អធុតា”តិ ឧត្តំ ឧត្តមិស្សា បដិបត្តិយា សត្តកាលំ បដិបត្តិតត្តាយបិ បិបតនកល្យាណការេ ឧត្តម្បិ ចិបត្តកាលេ ចិសេសេន អប្បមត្តេន បចត្តេតព្វន្តិ អធិប្បាយេន ទុត្តំ។

៣៨១-២. កោតទីតិ ឧបលក្ខណត្តា ឧបិសកោន ចា ឧបិសិកាយ ចាតិ អត្ថោ។ ហត្ថេនាតិ ហត្ថាចយថា អង្គុលិយោ ទុត្តា បមុខាយ បចត្តស្ស ចោរហារស្ស អចយចេ បចត្តនតោ។ កត្វាតិ ឧត្ត “បរិត្ត”ន្តិ បាឋសេសោ, ករោតិស្ស កិរិយាសាមញ្ញោ ចត្តនតោ កត្វាតិ អត្ថោ។ តេសមេច ច សត្ថកន្តិ បរិត្តំ ករណេបត្តាតមេច សត្ថកំ សុត្តោគកំ។ ឧចំ ទុត្តត្តា “អត្តនោ សុត្តោគកំ អាហរិត្វា បុញ្ញាត្តាយ ឧត្តំ ហត្ថេន ធារេត្វា, អាមសិត្វា ចា បរិត្តំ ករោថា”តិ ទុត្តំ កោតទី បរិត្តោគកំ សុត្តំ កាតព្វា។ កោតទី “បរិត្តោគកសុត្តានិ ទេថា”តិ ទុត្តំ កិក្ខុតា តេសមេច សត្ថកំ ឧលំ ហត្ថេន ធារេត្វា សុត្តកំ មទ្ទិត្វា បរិត្តំ កត្វា ទាតព្វន្តិ យោជនា។

៣៨៣. អភាមន្តោបីតិ ហត្ថេន អភាមសិតោបិ, អបត្តខិតស្ស ហត្ថតោ លទ្ធា អត្តតា ចា អញ្ញេន ចា កិក្ខុតា អកាហិតគ្គោតិ ទុត្តំ ហោតិ។

៤៩៤។ ចោរគាមរិកស្ស ចាតិ គាមវិលោបកស្ស ចោរស្ស ច។

៤៩៥។ បណ្ឌុបលាសស្សាតិ បព្ពជ្ជាបេក្ខស្ស ភណ្ឌុកស្ស, បណ្ឌុវណ្ណោ បលាសោ បណ្ឌុបលាសោ, សោ វិយាតិ បណ្ឌុបលាសោ, តំសទិសេ តទ្ធាហារេរា “សីហោយំ យាណវកោ”តិអាទីសុ វិយ។ យថា បណ្ឌុបលាសោ រុក្ខា បតនាភិមុខោ ឋិតោ និយតបាតោ, ឯវមយម្បិ គិហិលិង្គេន អបគមាភិមុខោ បព្ពជ្ជាបគមនេ និយតោ ច ឋិតោតិ “បណ្ឌុបលាសសទិសោ”តិ វេទិតព្ពោ។

ចាលេកបិ ចាតិ អត្តនោ បរិភោគចាលេកបិ។ ពហុទានិ និទស្សនមត្តំ, បត្តាបិ កហិតោភយចាតិ ឧដ្ឋិតំ។ ឧបេត្វាតិ ឯត្ថ “បិណ្ឌបាត”ន្តិ ឧបយោគវចនេន សម្ពន្ធិតព្ពំ។ តំ បនាតិ អត្តនោ បរិភោគចាលកោ ឧបេត្វា ជិយ្យមានំ បិណ្ឌបាតំ។ “មាតាបិតូន”ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។ ៤៦៩-៤៦៧) អដ្ឋកថាចចនតោ ឯត្ថ “បិតុនោ”តិ ឧបលក្ខណន្តិ មាតាបិតូនម្បីតិ អវេត្វា។ សទេ ឯកសេសោ ពហុទិន្នោ, “បិតូនម្បី”តិ បាឋោ យុត្តោ។

៤៩៦។ ឧញ្ញូបនិយន្តិ កិហីនំ ទូតេយ្យសាសនហរណកម្មំ “ឧញ្ញូបនិយ”ន្តិ វុច្ចតិ។ អបិ ចាតិ វុត្តនយបច្ចយោ។

៤៩៧។ ឯត្តាវតា សាមញ្ញាវិធិំ ឧទស្សិត្វា ពហុកានិ អបវាទវិធិំ ឧទស្សេតុំ “គណ្ឌ”តិអាទិ វុត្តំ។ សាសនន្តិ សន្ទេសំ។ ហរិតុន្តិ វុត្តប្បការំ នេតុំ។

៤៩៨។ អដ្ឋវិធេនបីតិ បុប្ផទានាទិឧញ្ញូបនិយាវសានេន អដ្ឋប្បការេនបិ។ កុលទូសកកម្មេនាតិ កុលានំ សទ្ធាវិនាសនេន អនាចារកម្មេន។ លទ្ធន្តិ ឯត្ថ “ភោជន”ន្តិ ពហុំ “កុច្ឆិតុ”ន្តិ ច “អញ្ញាហារស្ស”តិ ច វុត្តត្តា, “សេវេសុបិ អយំ នយោ”តិ ចក្ខុមាតត្តា ច លទ្ធតិ។ បញ្ចសុ សហធម្មិកេសុ ឯកេនាបិ កុលទូសកេន កម្មេន ឧប្បាទិតបច្ចយោ សព្ពេសម្បិ ន វដ្ដតីតិ “បញ្ចន្នំ សហធម្មិកានំ ន ច វដ្ដតី”តិ សព្ពបទេសេសោ កតោ។

៤៩៩។ សព្ពត្ថាតិ “អញ្ញាហារស្ស”តិ ឯតស្ស វិភង្គេ, សព្ពេសូតិ អត្ថោ។ “អញ្ញាហារេ អញ្ញាហារេ”តិ អដ្ឋកថាយំ សង្ខេបតិ។ “អញ្ញាហារស្ស”តិ ពហុំ បករណំ កាលត្តយំ អាវិសំ សន្ធាយាហ។ សេសបច្ចយេ បដិច្ច បរិភោគវសេន “សេសេសុ”តិ អាហ, អកាលេ អាហារិយេសុ សេសបច្ចយេសូតិ អត្ថោ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? គិលានបច្ចយេ សតិ រោគេ យាវជីវំ បរិភោគការណាយ, សេនាសនបច្ចយេ និច្ចុពោធនំ ឧបគមនត្ថាយ អត្តនោ បរិច្ចជនការណាយ, បច្ចយីភាវេនាសនេ តិសីនេសេនាទិបរិភោគការណាយ, អនញ្ញាហារិត្វា អព្ភញ្ជនាលេបនាទិវសេន កាលត្តយេបិ វជ្ជេ សតិ រោគេ យាវជីវំ ចរណការណាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អយំ នយោតិ “ទុក្កដំ បរិភោគ”ន្តិ វុត្តោ នយោ។

៥០០។ “ឧប្បន្នបច្ចយា”តិ ពហុំ “អគ្គហារោចនតា”តិ ពហុវេបក្កិត្វា វុត្តំ។ “កត្វា រូបិយសំវោហារ”ន្តិ ពហុវេបក្កិត្វា “ឧប្បាទិតបច្ចយា”តិ យោជនា។ កាលត្តយំ រូបិយសំវោហារចិត្តិច្ចោយោ និស្សគ្គិយេ អាទិ កថិស្សតិ។ អគ្គហារោចនចិត្តិច្ចោយោ ចតុត្ថបារាជិកេ វុត្តោ។ សមាគាតិ

បកាសិតាតិ កុលទូសកកម្មេន ឧប្បាទិតបច្ចយេហិ ជីវតីតិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តាតិ អត្ថោ។ ញាតិកា តត្ថាបិ ជិគុច្ឆិយា វុត្តកោលាហលាតិ អតិជីវតិ។

៤០១។ "នសារោចាណេសា តុម្ហ"ន្តិ ញត្វា តិត្ថានានិកោយេ យាគុំ ញត្វិត្វា តិត្ថាតកាយិកំ បដិបជំ សត្ថាយ សារកាចតិស្សោត សិក្ខាកាមេត កុលបុត្តេត សេចិតក្ខលោមេច ឧឋិតហលាយចត្វិជិសយិស្សបុតិយុត្តំ ជិយ ចជ្ជីតិយំ អកប្បិយបច្ចយំ ឧប្បាទេតុំ ពទិយយាតំ អកប្បិយោបាយប្បការំ ឲ្យពទោតា ឥទស្សេតុមាហ "ចិណ្ណាត្តី"តិអាទិំ។ តត្ថ ចិណ្ណាត្តិ យាចតា។ អតុប្បគាតត្តិ បិណ្ឌបដិបិណ្ឌគាតំ។ ចេជ្ជកម្មំ វុត្តតយមេច។ អតេសនំ តាយ អប្បិច្ឆតាយ អតត្តរូបេត បយោគេត បច្ចយបរិយេសនំ។

បរិកប្បតា តាយ ខ្ពស្សេវ សេចិតុំ បរិចារេត្វា តេសំ ជិត្តរូជិតំ ជិលបត្តានំ បរិកជនំ សេចពជតានំ ជិយ វិកត្តិពស្ស កិក្ខុតា បច្ចយគាយពេស្ស បចត្តីតិ ចេជិតត្ថោ។ បរិ សយត្តតោ កជតិ សេចតីតិ បរិកបេ, ខ្ពស្សេវជតានំ សយីបិចចរោ សេចពជតោ, បរិកបេ ជិយាតិ បរិកបេ, កិក្ខុ, បរិកជស្ស កម្មំ បរិកជ្ជំ, តស្ស ភាវោ បរិកប្បតា។ អថ វា បរិកជតិ ឆាតិ ជិយ កុលភាវេក អញ្ញេ ពទលាជិចសេត ឆាវេតីតិ បរិកបេ, បរិកជស្ស កម្មំ បរិកជ្ជំ, តស្ស ភាវោ បរិកប្បតាតិ វិការសាយ កិក្ខុតា កុលភាវពេស្ស អតត្តលោយិកា បចត្តិ វុច្ចតិ។

មុគ្គស្សូបតា តាយ បគ្គមុគ្គា ជិយ បគ្គាបគ្គីជយិស្សា វិការសាយ គាយកានំ ជិត្តារាធតត្ថាយ សច្ចាលីកយិស្សកតា។ យថា មុគ្គេស្ស បច្ចមានេសុ កោចិទេវ ត បច្ចតិ, ពហវោ បច្ចន្តិ, ឲ្យចមេច យស្ស គាយពេហិ សទ្ធិំ កថេត្តស្ស កិញ្ចិទេវ សច្ចំ ហោតិ, អលច្ចមេច ពហុកំ ហោតិ, អយំ វុច្ចតិ មុគ្គស្សូបសទិសត្តា "មុគ្គស្សូបោ"តិ, តស្ស កម្មំ មុគ្គស្សូបំ, តស្ស ភាវោ មុគ្គស្សូបតា។ ចតុជិជ្ជកំ តាយ កុបចត្តពេហចត្តអាជីតំ អាជិក្ខតំ។ ចត្តជិជ្ជាយកានំ ពតំ ចត្តជិជ្ជកំ។

៤០២។ ឧឈ្ឈូបសតិយំ, ទូតពម្មញ្ញា វុត្តតយមេច។ កុលទូសកត្តិ វុត្តាចសេសំ។ អក្ខតាសោរចតញ្ញា វុត្តតយមេច។ តុទ្ធបដិពុឌ្ឍត្តិ តុទ្ធេហិ បដិក្កាសិតំ ពទហិតំ យថាវុត្តំ មិច្ឆាជីចញ្ញា អចុត្តញ្ញា អដ្ឋជិជ្ជាតក្ខត្តជិជ្ជាវក្កាបិតជិសាឆាហក្ខមិចាលិជិតេជំ មិច្ឆាជីចក្ខបិយំ សត្ថា ជិចជ្ជយេតិ ជិសមិច, ក្ខចមុត្តំ ជិយ ច អារកា បរិចជ្ជេយ្យាតិ អត្ថោ។ "សិក្ខាកាមេយា កុលបុត្តា"តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ។

៤០២។ បដិតិស្សជ្ជតោបិ តត្តិ សយតុកាសតកម្មតោ បុត្តេ ចា ញាត្តិចតុត្ថាសុ កម្មចាចាសុ អត្តកម្មចាចាយ យ្យ-ការំ អប្បត្តាយ ចា កុលទូសកកម្មំ បជហត្តស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។ សញ្ញូកឥសមត្តិ បឋមសញ្ញូកឥត សមត្តំ។

កុលទូសកកថាវណ្ណនា។

៤០៣។ "ឥាត"ន្តិ ខ្ពយស្ស "កិក្ខុតា"តិ ឲ្យតស្ស ជិសេសតត្ថា ឥាតតាតិ ពហេតត្ថំ។ បិឡខ្ពយា វិលិខេត សីហឡអដ្ឋកថាយ បត ឲ្យចទ្វបំ អាបត្តិំ

អាបន្នោស្មីតិ ញត្វាតិ អត្ថោ វុត្តោ។ យាវតីហន្តិ យត្តកានិ អហានិ, “ឆាទិតោ”តិ វុត្តត្តា, ឆាទនកិរិយាអបេក្ខំ ឧបយោគវចនំ។ ឆាទិតាតិ “អហំ ឥត្ថន្នាមំ អាបត្តិំ អាបន្នោ”តិ សព្រហ្មចារីនំ អភាវេន តិចេតនេន បដិច្ឆាទិតា។ អាបត្តីតិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ។ អកាយាតិ អនុធិយាច សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជិត្វា អកតបដិកម្មស្ស សក្កុយាល្លានំ អន្តរាយការត្តាតិ អធិប្បាយោ។ បរិវសិត្វាតិ បរិវាសំ សមាទាយ វសិត្វា។ កិត្តកំ កាលន្តិ អាហ “យាវតីហ”ន្តិ, យត្តកានិ អហានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អាបជ្ជិត្វា យត្តកានិ អហានិ បដិច្ឆាទេតិ, តត្តកានេវ អហានីតិ អត្ថោ។

៣០៥-៩។ អាបត្តិ កិត្តកេន បដិច្ឆន្នា ហោតីតិ អាហ “អាបត្តិ ចា”តិអាទិ។ តត្ថ អាបត្តិ ចាតិ សង្ឃាទិសេសាបត្តិ ច។ អនុក្ខិត្តោ ចាតិ ឧក្ខេបនីយកម្មេន សមំ អភិស្សរិតោ ច។ បហុ ចាតិ សមំ សព្រហ្មចារីហិ សន្តិកំ គន្ត្វា អារោចេតុំ បហោតិ ច។ អនន្តរាយិកោ ចាតិ កាយចិត្តេកេន រាជចោរាទិអន្តរាយេន វិរហិតោ ច។ ចក្ខុ បីតិ ឯត្ថ “ឯវេត្ថុ”តិ វេវោ, ឯវេតស្ស ចក្ខុស្សតិ អត្ថោ។ តំសញ្ញីតិ អាបត្តិសញ្ញី អនុក្ខិត្តសញ្ញី បហុសញ្ញី អនន្តរាយិកសញ្ញីតិ វុត្តំ ហោតិ។ តស្ស ឯវំសញ្ញិនោ ឆាទេយស្ស ចត្តស្ស តថាសញ្ញិនោ បុគ្គលស្ស។ ឆាទេតុកាមតាតិ អាចរិយាទីសុ ការណេន ចា កុហាទិកថា ចា “ន អារោចេស្សាមី”តិ បដិច្ឆាទេតុកាមតា ច។ ឆាទេតីតិ តថា ចិន្តេត្វា “អហំ ឥត្ថន្នាមំ អាបន្នោ”តិ អវត្វា បដិច្ឆាទនត្ថាតិ ឧទយហិ ទសហិ អង្គេហិ។ “កិច្ចតា”តិ កត្វាតិ សង្គហេត្វា ឆន្នាតិ ឯត្ថ ឆាទិតាតិ អត្ថោ។ កាលវិធិំ ទស្សេតិ “អរុណុគ្គមនេនា”តិ, អាបត្តិអាបន្នទិវសំ ពេលេត្វា អរុណុដ្ឋានេន សទ្ធិំ ឆន្នា ហោតីតិ អត្ថោ។

ឆេកាលវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៣០៦។ ឯវំ បដិច្ឆន្នសង្ឃាទិសេសបដិកម្មត្ថំ “អកាយា បរិវុត្ថា”តិ វិហិតស្ស បរិវាសស្ស កោ ភេទោ, កោ បវត្តិក្កមោតិ អាហ “តិវិធោ”តិអាទិ។ សោ បរិវាសោ តិវិធោ ទីបិតោតិ សម្ពន្ធោ។ កេតាតិ អាហ “តិវិធោ បតិច្ឆន្នបរិវាសោ”តិ។ “តិស្សោ វិធា, សេយ្យោហមស្មីតិ វិធា, សទិសោហមស្មីតិ វិធា, ហីនោហមស្មីតិ វិធា”តិ (ធី. តិ. ១.១០៥) វុត្តវិធាយ ឋានតាយ ឆេព្ពេតោ តិវិធយោគតោ អបរាមិតទេត្តេន សម្ពន្ធិតាតិ អត្ថោ។

បដិច្ឆន្នា អាបត្តិ ឯតស្សាតិ បដិច្ឆន្នោ។ អរិសាទីនំ អាកតិគណត្តា ឯត្ថ បក្ខេបេន អ-ការបច្ចយោ ទដ្ឋព្ពោ។ តេនេវ វក្ខតិ “បដិច្ឆន្នាយ ទាតព្ពោ”តិអាទិ។

សុទ្ធន្តោតិ “ឧភោ កោដិយោ សោធេត្វា ទាតព្ពបរិវាសោ សុទ្ធន្តោ នាមា”តិ បាឡិគតបទេ វុត្តត្តា ឧបសម្បទាកាលបរិយន្តោ សុទ្ធោ បុព្ពន្តោ, អារោចិតកាលបរិយន្តោ សុទ្ធោ អបរន្តោ ច បរិវាសទានកាលេ ចា បរិវាសកាលេ ចា ឧបបរិក្ខិត្វា ជានិត្វា សុទ្ធោ អន្តោ អនាបត្តិកាលបរិយន្តោ ឧភោ កោដិយោ អស្សាតិ កត្វា សុទ្ធន្តនាមកោ បរិវាសោ ច។ ឯត្ថ ច ភេទាទិំ វក្ខតិ។

សមោធានិតំ ឱធានំ បក្ខិបេ យត្ថ សោ សមោធានោ, បរិវាសោ។ ធានេសុ ធានេស ច អាបត្តីសុ អាបត្តិយោ ច សមោធា

ນານາວຕ຺ຖຸກາ ອາປຕ຺ຕິເຍາ ເອກເຕາ ກຕ຺ວາ ໂອຘາຍ ທາຕພ຺ພປຣິວາເສາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ເອຕ຺ຖາປິ ເຠທາທິ ວຏ຺ຏຕິ.

໓໐໕. ຕຕ຺ຣາຕິ ເຕສຸ ຕີສຸ ປຣິວາເສສຸ. “ເຍາ”ຕິ ເສເສາ. ພ຺ພຕີຕິ ເອວເຍຕ຺ວາ ຄ຺ຄເຕ຺ຕາ. ເຍາ ປຕິຉ຺ຉນ຺ນປຣິວາເສາ, ອຍນ຺ຕິ ເອວໍ ປກາສິເຕາຕິ ເຍາຊນາ.

໓໐໘-໑໐. ປຣິວາສທານກາເລ ວຸຕ຺ຖຍານາຍ ກມ຺ມວາວາຍ ປທານລກ຺ຂຓໍ ທເສ຺ສຕຸມາຫ “ວຕ຺ຖຸເຄາຕ຺ຕວເສນາ”ຕິອາທິ. ຕຕ຺ຖ “ວຕ຺ຖູ”ຕິ ສຸກ຺ກເຍານາທິເກາ ວີຕິກ຺ກເມາ ວຸຕ຺ຕິ. ອຍເມວ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິອາທິກໍ ກໍ ນາມໍ ສຽ຺ຎາຍ ນາມຕິ ວຸຕ຺ຕີຕິ ກຕ຺ວາ “ເຄາຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕິ. ຕຶຍາ
ສຊາຕິຍສາມັຎ຺ຎລກ຺ຂຓຊາຕິຍວິນິວຕ຺ຕນວເສນ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸ ອທຕ຺ວາ ວາຕໍ ສຕ຺ໍ, ຕຕ຺ຖິສມໍ ສຽ຺ຎາຍ ຣກ຺ຂຕິ. ຖລໍ ວຕ຺ຖຸເຄາຕ຺ຕມ຺ຍວາທກໍ
ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິກາຍສໍສຄ຺ຄວິເສສວທນຕ຺ທ຺ “ນານາວຕ຺ຖຸກາ”ຕິ ສາມຎ຺ຎວທນຕ຺ທ຺ຎາຕິ ຖລິນາ ວທນຕ຺ຖເຍນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ວຸຕ຺ຕເຍວຕ຺ຖ
ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິ ກາຍສໍສຄ຺ຄ”ນ຺ຕິອາທິວທເນນາປິ ‘ນານາວຕ຺ຖຸກາເຍາ’ຕິອາທິວທເນນາປິ ວຕ຺ຖວ ເຄາຕ຺ຕຍ຺ຊ ສຄ຺ຫິຕ”ນ຺ຕິ (ກງ຺ຂາ ອຏ຺ຐ. ໑໐໑). ນາມາປຕ຺ຕິວເສນ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ສຎ຺ຎາທິເສເສາຕິ ສຊາຕິສາມາຎ຺ຎລກ຺ຂຓນາມໍ, ອາປຕ຺ຕີຕິ ສຕ຺ຕສາມາຎ຺ຎລກ຺ຂຓນາມນ຺ຕິ ຄື຺ຫີ ນາເມຫິ
ທໍທໍວີຕິກ຺ກມວເສນ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ ຕເຕວ ອາປຕ຺ຕີຕິ ເອວມຸຈ຺ຈຕີຕິ ນາມາປຕ຺ຕິໍ ວເສນ ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ກມ຺ມວາວາ ຫິ ກາຕພ຺ພາຕິ “ວຕ຺ຖຸເຄາຕ຺ຕວເສນາປີ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ອປິ-ສເທ຺ທາ “ນາມາປຕ຺ຕິວເສນ ວາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ສຎ຺ຎາທິເສເສາຕິ
ສຊາຕິສາມາຎ຺ຎລກ຺ຂຓນາມໍ, ອາປຕ຺ຕີຕິ ສຕ຺ຕສາມາຎ຺ຎລກ຺ຂຓນາມນ຺ຕິ ຄື຺ຫີ ນາເມຫີຕິ ຖລໍ ສມຸຈ຺ຈິເນາຕີຕິ ວຸກໍ ເອກເຕາ ເຍາເຊຕ຺ວາ ກມ຺ມວາວາ
ກາຕພ຺ພາຕິ. “ນາມາປຕ຺ຕິວເສນ ວາ”ຕິ ເອຕ຺ຖ ວິກປ຺ປເຕ຺ຖນ ວາ-ສເທ຺ທນ, “ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ສມ຺ພຫຸລາ ສຎ຺ຎາທິເສສາ ອາປຕ຺ຕິເຍາ ອາປຊ຺ຊິໍ
ເອກາຫປຕິຉ຺ຉນ຺ນາເຍາ’ຕິ ເອວໍ ນາມມຕ຺ຕວເສນ ວາ ເຍາຊນາ ກາຕພ຺ພາ”ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍ ວຸຕ຺ຕວິເສສນິວຕ຺ຕນຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຕສທ຺ທວເສນ ວ
ວຕ຺ຖຸເຄາຕ຺ຕວິຣຫິເຕນ ເກວເລນ ນາມາປຕ຺ຕິມເຕ຺ຕນ ປເຍາເຊຕ຺ວາ ກາຕພ຺ພາເຍວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ກມ຺ມວາວາຍ ກຣນປ຺ປກາເຣາ ປນ
ສມຸຈ຺ຈຍກ຺ຂນ຺ທເກ ອາຄເຕເຍວ ອາປຕ຺ຕິປຸຄ຺ຄລນາເມນ ຈ ເອກາຫປຕິຉ຺ຉນ຺ນາທິວເສນ ຈ ເຍາເຊຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ພາ. ຕສ຺ສ ທາຕພ຺ພາຕິ ເຍາຊນາ.
“ປຣິວາເສາ”ຕິ ປກຣເຓາ ລພ຺ຠຕິ, ປຕິຉ຺ຉນ຺ນາປຕ຺ຕິກສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຣິວາເສາ ທາຕພ຺ພາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

ເຕນ ວາຕິ ລທ຺ຘປຣິວາເສນ ອນ຺ຕາມສີຍາຍ ອຸກ຺ກຏ຺ຐິກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຫິຕອຎ຺ຊລິກາ ຫຸຕ຺ວາ ຈ. ສມາທິຍິຕ຺ພາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ “ວຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ ສມາທາຕພ຺ພາ
ລພ຺ຠຕິ. “ສມາທານຕພ຺ພໍ ນເຍາ”ຕິ (ວິ. ວິ. ໓໑໓) ວຈນມຕ຺ຕາ “ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍາມິ, ປຣິວາສໍ ສມາທິຍາມີ”ຕິ ສຄເຍສ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອຎ຺ຎຕເຣ ວາ
ທ຺ວເຍເນ ວາ ນິກ຺ຂິປິຕຸ ວຕ຺ວາ ປຣິວາສິກກ຺ຂນ຺ທເກ ວຸຕ຺ຕວຕ຺ຕປູຣຓຕ຺ຖໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ອາທິເຕາ ສຍ຺ຊສ຺ສ ອາເຣາເຈຕພ຺ພນ຺ຕິ ເຍາຊນາ.
ຕຖາ ວຕ຺ຕໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ນິສີເທ຺ນ ປເນວ ສຍ຺ຊສ຺ສ “ອຫໍ ຠນ຺ເຕ ເອກໍ ອາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊິໍ ສເຍ຺ຕຕນິກໍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິໍ ເອກາຫປຕິຉ຺ຉນ຺ນໍ, ເສາຫໍ ສຍ຺ຊໍ
ເອກິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ ສເຍ຺ຕຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ເອກາຫປຕິຉ຺ຉນ຺ນາຍ ເອກາຫປຣິວາສໍ ຍາຈິໍ, ຕສ຺ສ ເມ ສເຍ຺ຕາ ເອກິສ຺ສາ ອາປຕ຺ຕິຍາ
ສເຍ຺ຕຕນິກາຍ ສຸກ຺ກວິສ຺ສຏ຺ຐິຍາ ເອກາຫປຕິຉ຺ຉນ຺ນາຍ ເອກາຫປຣິວາສໍ ອທາສິ, ເສາຫໍ ປຣິວສາມິ, ເວທຍາມາຫໍ ຠນ຺ເຕ, ເວທຍຕີຕິ ມໍ
ສເຍ຺ຕາ ຘາເຣຕູ”ຕິ ເອວໍ ອາເຣາເຈຕພ຺ພໍ.

“ឥយក្ខា បតត្តំ ពេហត្វា ឃាយ កាយធិ ចាចាយ អារោរចេត្ញំ ចដ្ធិតេយចា”តិ (ធ្វឿអច។ អដ្ឋ។ ១០៧) អដ្ឋកថាចតេតា ឃាយ កាយធិ ការសាឃបិ អារោរចេត្ញំ ចដ្ធិតិ។

៣៨០។ បុភប្បុភាគតាភត្តិ ឲត្ថ “កិក្ខត”ត្តិ សេសោ។ បុញ្ញា អារោរចតដ្ឋានំ អសយ្យត្តានំ អាកត្តុកានំ កិក្ខតយ្យិ។ អារោរចេត្តាចាតិ ឲកស្ស អារោរចេត សោ ចេ ចុឆ្ឆតោរា ហោតិ, “កត្តេ”តិ ចត្វា បុញ្ញា ចុត្តតយេតេច ចត្វា, តចោកា ចេ, “អាចុសោ”តិ ចត្វា អចសាតេ “យំ អាឃយ្យូហា ឆារេត្វ”តិ, ចេក្ខ ចេ ហោត្តិ, “យំ អាឃយ្យូហត្តា ឆារេត្វ”តិ, តយោ ចេ, “យំ អាឃយ្យូហេត្តា ឆារេត្វ”តិ ចត្វា អារោរចេត្តាច។ ទត្តិឃា លេឆំ អកត្វាតិ “បកតេត្តត កិក្ខតា សង្គិ ឲកឆ្ឆេត្ត”តិអាទិតា (ធ្វឿអច។ ប័៦) តយេត ចុត្តឲកសេតាសេតេ បកតេត្តត កិក្ខតា សង្គិ អទុឍ្ហបតចសេត កាទិយយាតេត សហចាសេត ចា “បកតត្តកិក្ខហិ ចិតា ឲកកោត ចាសោ”តិ ចុត្តចិប្បចាសេត ចា “អាកត្តុកានំ អារោរចតាយ អកោឡ”ត្តិ ចុត្តអតារោរចេតត ចា សម្បុចត្តិ ទត្តិច្ឆេយកត្វា។ ចត្តកេឆំ អកត្វា ចា បរិចារិកក្លត្តោក បរិចារិកស្ស បញ្ញាត្តចត្តតោ ឲកយ្យិ អហារេបត្វា ច។ សភា ចសេតិ បរិចារំ ចរិតំ បរិកប្បិតា សញ្ញាតិចសា ឃាច តិលត្តិ, តាច ចសេឃ្យាតិ អត្វោ។

៣៨១។ តត្ថ បរិចារេសា ចិសេសាឆេត្ញំ ត សក្កា ចេតិ តស្ស ចិហារស្ស យហត្តត្តា អាកេត អាកត្តុកកិក្ខ បរិយេសិត្វា អារោរចេត្តត ទត្តិច្ឆេត្តំ អកត្វា បរិចារំ សោរាឆេត្ញំ ត សក្កា ចេ ហោតិ។ តំ ចត្តំ តិក្លិបិត្វាតាតិ តថា សយាតិត្តំ ចត្តំ ហ្វបរិ ចក្លយាតតយេត តិក្លិបិត្វា។

៣៨២។ កត្ថ តិក្លិបេឃ្យាតិ អាហ “តត្ថ”តិអាទិ។ តេត្តច សញ្ញ្ឈេញ្ញាចាតិ អត្តតោ ឃស្មិ ចត្តំ សយាតិត្តំ, តស្មិយេច សញ្ញ្ឈេញ្ញចា។ បុក្កលចាតិ កិក្ខស្ស ហ្វដ្ឋាយ តត្ថ តត្ថ កេតស្ស អេត្តានិយាយេច ឲ្យហីតេ ឲកកិក្លយិប្បចា អសតិយា ឆាហិនិយំ កេតេត សរិតក្លហោ អត្តតា សង្គិ កឆ្ឆេត្ត តស្សាយេច បរិសាយ បរិចារសតាតេ សម្បុព្តិក្ខុតោ បុក្កល ចា អាកត្តុកកិក្ខ ចេ, តស្ស ចា សត្តិកោ អារោរចត្វា ចត្តំ តិក្លិបិតព្ពត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ កធំ តិក្លិបេ'តិ អាហ “តិក្លិបាមី”តិអាទិ។ “តថា”តិ ឥយិតា “តិក្លិបាមី”តិ ឲតំ បដ្ឋាយសតិ។ តំ ចត្តត្តិ អត្តតា សយាតិត្តំ តំ ចត្តំ។

៣៨៣។ អយំ តយោតិ “ឲកបេឆតាបិ ទ្វីហិ បេឆហិ ចា បតា”តិ ឲចំ អតត្តទោតិតយោ។

៣៨៤-១០។ បកតេត្តាតិ ចុច្ចតីតិ សក្កេយាក្លាចេឡាតាកេត បកតោ បុញ្ញាសទុបេតេច ចិតោ អត្តា ឲតស្សាតិ “បកតេត្តា”តិ កតិយតិ។ បច្ចសកាលស្មិត្តិ អទុឡតោ បុរិយកាល។

បរិក្លិត្តចិហារស្សាតិ ឲត្ថ បិកាកាទីហិ បរិក្លិត្តំ ឲកយ្យិ សេតាសតំ ចិហរត្តិ អស្មិត្តិ កត្វា តថា ចុច្ចតិ។ ចេក្ខ លេឌ្ឌុបិតេ អតិក្កម្មាតិ យោគតា។ លេឌ្ឌុបិតក្ខយស្ស អចធិ ធស្សតិ “បរិក្លេបតោ ឆាហី”តិ, “អបរិក្លិត្តតោ បរិក្លេបារហដ្ឋាតា ឆាហី”តិ ច។

បរិក្លេបារហដ្ឋានំ តាយ កាតពត្តិ? ចិសុទ្ធិមគ្គេ (ចិសុទ្ធិ។ ១.៣១) ធុតង្គតិទ្ទេសេ “អន្តិមពកាចាំ បត ចិហារស្សាបិ កាមេស្សេច ហ្វបចាទេ តិហទិត្វា ហ្វកិត្តំ លេឌ្ឌុបិតានំ អព្ភត្តរា ចិតិតព្ពត្តិ ចុត្តំ។ ឥឌយេតុបយាឡ”ត្តិ ចុត្តត្តា អបរិក្លិត្តស្ស បឋមលេឌ្ឌុបិតំ ហោតិ, កាមេ ចុត្តេត

ចិនិតា ចិហារបរិយត្តេ ជិតកត្តសាលកិលិតសាលិឌិរេសតាសរេត រេច បរិក្ខរេបិ អត្ថិ, តត្ថ ចា, តត្ថិ រេច, តិដ្ឋរេកាសស្ស ប្ចកបិតដ្ឋារេត ជិរេតត យាត្យការេយត លដ្ឋិតកាដតរេឆាចរេតាងកបតតដ្ឋារេត ចា រេសតាសតរេតា ទ្វេរ រេចតិយក្ខរេណ, រេតាឌិយក្ខរេណ ចា ដត្វា ពាលយញ្ញិយស្ស បុរិសស្ស ហត្ថិ បសារេត្វា អត្តរេតា ពាលប្យារេណត លិត្តស្ស យដ្ឋិយា កហិតបិសាឍស្ស បតតដ្ឋាត់ ចិហារូបចារេរា តាយ, តរេឆច បិការាឌីហិ បរិក្ខបិរហដ្ឋាត់ តាយ៍ តត្ថ ដត្វា តរេឆច លិត្តស្ស បិសាឍស្ស បតតដ្ឋាត់ ឲរេកា រេលឌ្ឌុបិរេតា, តត្វាបិ ដត្វា តរេឆច លិត្តស្ស បិសាឍស្ស បតតដ្ឋាត់ ឲរេកា រេលឌ្ឌុបិរេតាតិ ឲចំ រេទ្វ រេលឌ្ឌុបិតា ករេហតព្ពា៍

យក្ខរេតា ឌក្កយិត្វាតិ យក្ខរេតា អបសក្កិត្វា៍ ក្យរេដ្ឋតាតិ ទ្វក្ខកហរេតត ចា លតាកហរេតត ចា៍ ចតិយាតិ កឈកសាលាឌីហិ កតាយ ចតិយា៍

ចត្តយាងាយាតិ បុរេដ្ឋ ចុត្តតរេយត ចត្ត សយាឌិយិត្វា៍ អារេរារេចត្វាតិ យឆាចុត្តតរេយត អារេរារេចត្វា៍

តិក្ខិបិត្វាតិ បុរេដ្ឋ ចុត្តតរេយត ចត្ត តិក្ខិបិត្វា៍ កិក្ខុតិ អត្តតា សឌ្ឋិ ហតូបិសជាតត្វាយ អាករេតា កិក្ខុ៍ យស្ស កស្សឌិតិ ឲត្ថ "សត្តិរេក"តិ រេសរេសា៍

អារេរារេចត្វាចាតិ អត្តរេតា តចកតរេរា រេច, "អាចុរេសា"តិ, ចុរេឌ្ឋា រេច, "កេទ្ត"តិ ចត្វា យឆាចុត្តតរេយតេច អារេរារេចត្វា៍ រេសសត្តិ អចរេសសចិតិច្ឆយំ៍ សយុច្ចយស្សាតិ ទ្វេអចក្កកតស្ស តតិយសយុច្ចយក្ខក្ខកស្ស៍ អដ្ឋកឆាយចាតិ "សរេច អរេព្ពា រេកាឌិ កិក្ខុ រេកាតឌិរេឆច ករេលីរេយតា"តិអាឌិតា (ទ្វេអច៍ អដ្ឋ៍ ១០១) អដ្ឋកឆាកតចិតិច្ឆរេយតាបិ៍

ចិកាចរេយតិ "សរេច ឃំ កិក្ខុ តត្ថ អាកាត់ បស្សតិ, កាសយាតស្ស សត្ថិ ស្ខលាតិ, តស្ស អារេរារេចតព្ពា៍ តឆា អករេរាត្តស្ស ទត្តិច្ឆេជា ច ចត្តរេកជា ច រេហាតិ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ៍ សរេច រេសា ក្វាងសរេតតព្ពត្តទិ បត្វា តស្ស អដាតត្តរេយ្យច បក្ករេត្តា រេហាតិ, ទត្តិច្ឆេជាច រេហាតិ, ត ចត្តរេកជា៍ សរេច អត្តតា សឌ្ឋិ អាករេតា រេកាតឌិរេឆច ករេលីរេយត ករេតា រេហាតិ, ចិហារំ កត្វា ឃំ បជយំ បស្សតិ, តស្ស សត្តិរេក អារេរារេចត្វា ចត្ត តិក្ខិបិតព្ពា៍ ឲចំ បរិកប្បិតឌិចរេស បុរេណ្ហ ក្យក្កច្ចចិរេតាងតត្ថិ អតិរេរេក ច ឌិចរេស ចត្ត បូរេត្វា បរិរេយាសារេត ចរេត្ត អសយាឌិរេត្ត យាតត្តារេហា ត រេហាតីតិ សញ្ញូបសម្ព្ទ ចត្ត សយាឌិយិត្វា លត្ឋរេក អាកាតតរេយតេច យាតត្ត ឃាទិតព្ពា៍ អតិក្ខិត្តចរេត្តត ចទិត្យកាយស្ស បុត ចត្តសយាដាត់ កាតព្ពា ត រេហាតី"តិ ឲត្តរេកា ចិរេសរេសា, ត្ថយំ អដ្ឋកឆាកតំ ចិតិច្ឆយំ បការេសយ្យាតិ ចុត្ត រេហាតីតិ៍

បដិច្ឆត្តបរិចាសកឆាចណ្ណតា៍

ទ៍១០៍ត ជាតតីតិ ឲត្ថ លត្ថចរេសត ទរេស្សា ករេតា៍ អាបត្តីតដ្ឋា ទត្តីតំ, បរិរេច្ឆដំ ត ជាតតីតិ ពាហុ សញ្ញាឌិរេសរេស អាបជ្ជិត្វាបិ "ឲត្តកាហំ អាបត្តិរេយា អាបរេត្តា"តិ អត្តរេតា អាបត្តសញ្ញាឌិរេសសាបត្តីតំ បរិរេច្ឆដំ ត ជាតាតិ, "យឃា អាបត្តាបត្តិ ឲត្តរេក ឌិចរេស បដិច្ឆត្តា"តិ ឌិចសបរិរេច្ឆដំ ត ជាតាតិ៍

᪓᪑᪑᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩔ ᨸᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩑᩈᩮᩅᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᨠᩃᩈᩴᨠᩥᩃᩮᩈᨻ᩠ᨿᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩮᩉᩥ ᩏᨸᩃᩥᨲ᩠ᨲᨴᩣᨴᩥᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ᪨ ᩑᩈᩮᩣᨧ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩮᨸᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨧᩪᩊᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨶᩣᨾᩮᩣ ᨵᩣᨲᩥ “ᨿᩮᩣ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩅᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨴᨾᩣᩊᨠᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᩅᩤ ᩈᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩥ ᨴᩥᩅᩈᩤᨶᩥ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩈᩁᩈᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᩉᩥ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩣᩃᩴ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᩈ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᨲᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᩃᩴ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩥᩅᩈᩮᩣ, ᨲᩣᩅ ᨻᩉᩩᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᩉᩤᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩍᨲᩁᨴᩥᨶᩣᨶᩴ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩤ ᨧᩪᩊᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᩋᨿᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩏᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨸᩥ ᩒᩁᩮᩣᩉᨲᩥ, ᩍᨴᨾᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩴ ᨸᩁᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩈᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᩉᩥᨲᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩥ ᩅᩤ ᩉᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩤ, ᩏᨽᨿᨳᩣᨸᩥ “ᨸᩩᨶ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᨴᩤᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᨶᩮᩅ ᨸᨿᩣᨲᩴ᪨ “ᩑᨠᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ‘ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩤ’ᨲᩥ ᩅᩤ ᩋᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ‘ᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩤ’ᨲᩥ ᩅᩤ ᩋᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᨾ᩠ᨸᩥ ‘ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ’ᨲᩥ ᩅᩤ ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ‘ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩤ’ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᨶᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᨾᩉᩤᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨶᩣᨾᨠᩮᩣᨲᩥ “ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨸᨭᩥᩃᩮᩣᨾᨶᨿᩮᨶ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨸᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩅ ᩈᩁᨲᩥ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨾᩉᩤᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨾᩉᩤᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ “ᩋᨿᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩣᩁᩮᩣᩉᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨶ ᩒᩁᩮᩣᩉᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩤ ᩋᨿᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩥᩅᩈᩮᩣ, ᨲᩣᩅ ᨸᩪᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩣᩁᩮᩣᩉᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩤ ᨧᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩴ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩁᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩉᩤᨶᩥ ᨸᨶ ᩉᩮᩣᨲᩮᩅ᪨

᪓᪑᪒᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩤ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪑᪓᪙) ᩋᩣᨣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨬᩣᨿᩔ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ “ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ “ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᨶ ‘ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩋᩉᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ’ᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩩ ᩅᩤ ᨾᩤ ᩅᩤ, ᩋᨠᩣᩁᨱᨾᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪑) ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨵᩣᨶᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨸᩁᩥᨩᩣᨶᨶᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨸᨾᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣᨸᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨵᩣᨸᩥ ᩋᨿᩴ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ, ᩈᨠᩃᩴ ᩅᩤ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩋᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔ ᩅᩤ ᨴᩤᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩤ᪨

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩤ᪨

᪓᪑᪓᪨ ᩍᨲᩁᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣ ᩈᨾᩮᩣᨵᩤᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨲᩥᨵᩤ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩤ᪨ ᨵᩣᨲᩩᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨶᩮᨠᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨲᩤ “ᩒᨵᩤᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨠ᩠ᨡᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ

ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩒᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪓)᪨ “ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ᪨ ᩒᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ “ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᩁᩥᩈᩣᨴᩥᨠᩮᩉ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᨲ᩠ᩅ, ᨵᩪᨸᩁᩥ ᨧ ᩅᨧ᩠ᨨᩮᨸ ᨵᩣᨲᩮ ᩋ-ᨠᩣᩁᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᨾᩪᩃᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ “ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᩤ, ᩒᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᨴᩦᨿᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᩮ ᩒᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᨴᩥᩅᩈᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪓)᪨

ᩋᨣ᩠ᨥᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣ ᨾᩥᩔᨠᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨾᩥᩔᨠᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨣ᩠ᨥᩮᩣ ᨧ ᨾᩥᩔᨠᩮᩣ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨥᨾᩥᩔᨠᩣ, ᨲᩮ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨥᨾᩥᩔᨠᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣ, ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨣ᩠ᨥᩮ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ, ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᩈᩩ ᨻᩉᩪᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩋᨣ᩠ᨥᩅᩈᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨿᩣ ᩑᨠᩣ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩤ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩅᩤ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨿᩮᩣ, ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨿ ᨲᩣᩈᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩈᩮᨶ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᩐᨶᨲᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨴᩦᨿᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪓)᪨ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᨾᩥᩔᨠᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨾᩥᩔᨠᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨾᩥᩔᨠᩣᨶᩴ ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨾᩥᩔᨠᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᩣ ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩦᨿᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪓)᪨

᪒᪓᪒-᪔᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮ ᨸᨮᨾᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩅᨿᩅᩣᨶᩴ ᨮᩥᨲᩥᩴ ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩈᨴ᩠ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩅᩣᨴᩮᨶ ᨲᨴᩩᨽᨿᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩈᩁᩪᨸᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ...ᨸᩮ... ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨮᨾᩔ ᩒᨵᩣᨶ-ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩥᨲᩔ ᩋᩅᨿᩅᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩁᩪᨸᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ...ᨸᩮ... ᨸᨴᩦᨿᨲᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᩅᨿᩅᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩁᩪᨸᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ...ᨸᩮ... ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨲᨴᩩᨽᨿᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩅᩣᨴᩮ “ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩔ, “ᨸᨴᩦᨿᨲᩮ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨴᨴ᩠ᩅᨿᩔ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨶᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨴᩮᩣᩈᩣᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩅᨿᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩅᩣᨴᩮᨶ ᩅᩥᨽᩣᩅᩥᨲᨲ᩠ᨳᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩃᩣᨽᩮᨠᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩦᨲᩥ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨶ “ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ...ᨸᩮ... ᩒᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨴᩦᨿᨲᩮ, ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ...ᨸᩮ... ᨿᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩒᨵᩣᨶᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤᨲᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩉᩮᩣ ᩅᩤ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩣᩁᩉᩮᩣ ᩅᩤ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨴᩣᨧᩥ

ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᩘᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨨᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᩅᩣ ᩐᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ᪨ “ᨾᩪᩃᩣᨿᨸᨭᩥᨠᩔᨶᩮᨶ ᨲᩮ ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᩮ ᨧ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨧᩥᨱ᩠ᨱᨴᩥᩅᩈᩮ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩒᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣᩋᨭ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪀᪇) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᩁᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᩮ”ᨲᩥ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩣ “ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩒᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧ ᨾᩪᩃᩣᨿᨸᨭᩥᨠᩔᨶᩮᨶ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨴᩥᩅᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᨿᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩦᨿᩮᨲ, ᩈᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩅᩔᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩉᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩣᩉᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨲᩮ ᨾᩪᩃᩣᨿᨸᨭᩥᨠᩔᨶᩮᨶ ᨲᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩁᨲᩮᩅ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩅᩔᩣᨶᩥ ᨸᩩᨶᨸᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩦᨿᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩅᩔᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣᩁᩉᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶᨸᩥ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᩅᩔᩣᨶᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩣᩁᩉᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣᩋᨭ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪀᪇)᪨

ᨸᩩᩁᩥᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᩩᩁᩮᨲᩁᨾᩮᩅ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨾᩪᩃᨴᩥᩅᩈᩮᨲᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨴᩥᩅᩈᩮ᪨ ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨲᩮᨲᩥ “ᩋᩈᩩᨠᩈᩴᩅᨧ᩠ᨨᩁᩮ ᩋᩈᩩᨠᨾᩣᩈᩮ ᩋᩈᩩᨠᨴᩥᩅᩈᩮ”ᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩮ᪨ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅᨾᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨵᩣᨶᨲᩮᩣ ᩈᩘᨥᩮᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨾᩩᨧ᩠ᨧᨿᨠ᩠ᨡᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨵᩥᨶᩣ ᨿᩣᩅᨾᩣᨶᩔ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩥᨶᩣ ᩈᩘᨥᩮᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩑᩈᩮᩣ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨

᪃᪇᪅-᪈᪨ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ᪨ ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᩉᩦᨲᩥ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ“ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨲᩴᩈᨴ᩠ᨴᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ “ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨿᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ – ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ…ᨸᩮ… ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᨮᩣᨶᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨿ ᨿᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨸᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣ ᩋᩅᨾᩅᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ “ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ “ᩋᨣ᩠ᨥᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᩈᩩᨲᩥ ᨿᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨸᩁᩥᩅᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ, ᨲᩣᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ, ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ᪨ “ᩑᨠᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩥᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ᪨ ᩋᨣ᩠ᨥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ, ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨲᩣᩈᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩅᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨠᩘᨡᩣᩋᨭ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪀᪇)᪨ “ᨸᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᩥᩁᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨮᩣᨶᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨮᩣᨶᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨿᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪃᪇᪐᪨ ᨶᩣᨶᩣ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ ᨿᩣᩈᩴ ᨲᩣ ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ, ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨲᩣ ᨶᩣᨶᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨠᩣᩅᩈᩣᨶᩣ ᨿᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩮᩁᩈ ᩈᩘᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨸᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᩔ ᨲᩮᩁᩈ ᩈᩘᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨸᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣ ᩈᩘᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴ ᩑᨠᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨠᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᩥᩴ…ᨸᩮ… ᩑᨠᩴ ᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨠᩴ, ᩈᩮᩣᩉᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩘᨥᩴ ᨲᩣᩈᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩴ ᨿᩣᨧᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨿᩣᨧᨶᩣᨿ ᨧ ᨲᨴᨶᩩᩁᩪᨸᩣᨿ

ញត្តិយា ច កម្មវាចាយ ច តាយំ វត្វា ទាតព្ពបរិវាសោ មិស្សកោ យតោ “មិស្សកសមោធានបរិវាសោ”តិ វោហារតោ។ ទ្វេ, តិស្សោ, ចតស្សោ, អតិរេកា ច អាបត្តិយោបិ បរិវាសំ ទេន្តេន ឋបិតា និយាមេន វត្តុំ, តាយំ វិសេសេត្វា គហេតព្ពា។

សមោធានបរិវាសកថាវណ្ណនា

៣៩១។ បដិច្ឆន្នបរិវាសស្សាតិ ឥមិនា បរិវាសេន អញ្ញាតរស្ស ទិវសេន បដិច្ឆន្នបរិវាសស្ស។ ឧត្តរិ ច រត្តិយោតិ បរិវាសតោ ឧត្តរិ ច រត្តិយោ, ច និវសេតិ វុត្តំ ហោតិ, “ទិវា”ត្តិ សេសោ, ទេសនាកិរិយាយ អព្ភន្តរំ ហោតិ ឧបហោតិ ចនំ មានត្តំ ទេយ្យន្តិ យោជនា, “សម្ពន្ធា”តិ បាឋសេសោ យោជេតព្ពោ។ សមុច្ចយក្ខន្ធកេ វុត្តនយេន យោជេត្វា មានត្តញ្ច ទាតព្ពា, ភិក្ខុមានត្តំ ភិក្ខុស្ស ទាតព្ពាតិ អត្ថោ។

“បដិច្ឆន្នបរិវាសស្សា”តិ ឋបិតា បដិច្ឆន្នមានត្តំ បកតំ, តត្ថ បនេតេ អសតិ កស្មា “បដិច្ឆន្នាបដិច្ឆន្នទិវសា ហោន្តិ”តិ វុត្តន្តិ? បកតេកេនេវ បក្ខិត្វា មានត្តមានត្តំ លក្ខមានំ វិសមេកំ ទេយ្យន្តិ វុត្តំ។ ឧបនិយ្យតិ សមោធានមានត្តំ ច “មានត្តំ មានត្តំ ទេថា”តិ (ចូឡវ. ១៩៦) បាឡិយំ វុត្តត្តា តស្មិំ គហេត្វា “តីសា”តិ កស្មា ន វុត្តន្តិ? តស្មិំ បដិច្ឆន្នាបត្តិយា បដិច្ឆន្នបរិវាសស្ស ទាតព្ពមានត្តំ បដិច្ឆន្នមានត្តមេវ អត្ថេន សង្គហិតត្តា វិសុំ ន វុត្តំ។ តេនេវ វត្ថុម្ហិ មានត្តំ ឋបេហិ ទ្វីហិ វិតា ទេយ្យន្តិ ទ្វីហិ មានត្តំ បក្ខមានត្តំ “មានត្តិយា”តិអាទិកាយ ទេយ្យត្តា សមោធានមានត្តំ វិសុំ ន ទស្សិតន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

៣៩២-៤។ វិតក្កប្បការន្តិ “បរិក្ខិត្តវិហារស្សា”តិអាទិនា យថាវុត្តការណេន វិតក្កប្បការំ។ អាគមិត្វាន តំ តេសន្តិ ឧទ្ទ “សត្តិកេ”តិ វក្ខមានតោ លក្ខតិ។ តេសំ វត្ថុំ សមុច្ចយ ខន្ធកំ វិសជ្ជិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តំ វត្តំ សមាទិយិត្វាតិ អត្ថោ។ “តំ តេសំ សត្តិកេ”តិ ឋានំ “អារោចេត្វា”តិ ឋបិតាបិ យុជ្ជតិ។ តេសមេវ សមូលា វិមិវេត្វ “អហំ ភន្តេ ឯកំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិំ សញ្ចេតនិកំ សុក្កវិស្សដ្ឋិ”ន្តិអាទិនា នយេន សមុច្ចយក្ខន្ធកាគតំ អារោចនំ កត្វា។ ឋបិតា អត្តានម្បិ និដ្ឋានំ អញ្ញេសម្បិ អារោចនំ ឧបលក្ខិតំ។

និក្ខិបេ វត្តកេ តេសំ វត្តន្តិ ឧទ្ធ “អទ្ធាន ឧដ្ឋិតេ”តិ អជ្ឈាហរិតព្ពំ។ អទ្ធាន ឧក្កដេ តេសំ និក្ខិត្តំ សមូលា យថាវុត្តនយេនេវ និមន្តេត្វា “វត្តំ និក្ខិបាមិ, មានត្តំ និក្ខិបាមី”តិ ឋានេសុ ទ្វីសុ ឯកំ វា ទ្វយមេវ វា វត្វា វត្តំ និក្ខិបេ។

៣៩៥។ តស្ស មានត្តស្ស។ រត្តិច្ឆេទាទិកោតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន វុត្តភេទោ គហិតោ។ អដ្ឋកថាវសេន បាឡិវណ្ណនាតិ វេទិតព្ពំ។

៣៩៦។ ឋិតតិយា និក្ខិត្តំ ទេវក្កំ សមុហតោ ឋិតតិវក្កំ, តេ ឥធ ឋិតតិវក្កិកោ។ អព្ភេយ្យាតិ ឧសារេយ្យ, អព្ភត្តិំ ករេយ្យាតិ អត្ថោ។ វិនិតាតិ សមុច្ចយក្ខន្ធកាគតក្កមេន។ អព្ភេតាតិ សិវាសេន អត្តា កតោ, បកតត្តោតិ បកតិសភាវោ, អាបត្តិ អនាបន្នកាលសទិសោ ហោតីតិ អត្ថោ។

៣១៨· អាបត្តិ លាភគត្តិយា កិច្ចិយាតិ ភេយាគតា, “អាបជ្ជិត្វា”តិ សេសេា, អាបត្តិ អាបជ្ជិត្វា “អាបត្តិ ចា”តិអាទិតា (ចិ· ចិ· ៣០៣) តេយត បុគ្គ គស្សិតេហិ គសហិ អគ្គហិ បដិច្ឆាគគត្តិយា កិច្ចិយា អត្តតេា អាបត្តិ លាភគត្តិយា កិច្ចិយា· ត ច អាបត្តីតិ ខុត្ត “អត្តតេា”តិ ញ្ញយិតា អញ្ញាស្សា អាបត្តិ បដិច្ឆាគគត្តិយា ចជ្ជបដិច្ឆាទិកាសន្លាតបិរាទិកាបត្តីតិ ជីបិតំ ហោតិ· “កិច្ចិយា”តិ ញ្ញយិតា កិច្ចស្ស ទក្កដិបត្តិកាចំ ជីសេបតិ·

៣៣០· ចិទុទ្ធយត្វំ តយតិ បទហតីតិ ចិតសេយា, ចិតិច្ឆសេយា, តំ ចិតយបិដកត្វចិតិច្ឆយចិសេសចិសំ សសេមាហសន្លាតំ ចិទុទ្ធំ បច្ចត្តិកំ តគក្កចសេត បទហតសេតា ចិតយតយសន្លាតំ តសេតា ខុច អតិពុទ្ធិជីបតំ, អតិសសេយត ពុទ្ធិ ជីសេបតីតិ អតិពុទ្ធិជីបតំ, តំ ចិតយត្វចិតិច្ឆយកំ ឆាកាលបជីបំ ចិសេសេត ឌាសេលត្តំ· ចិចិឆេហិ តសេយហិ យុត្តតាយ ចិចិឆតយយុតំ· ចិតយតសេយតិ ចិតយបិដកស្ស បសេសត្តាតបិបសេត, ចិតយចល្លាកាយត្តិ ចុត្តំ ហោតិ·

ញ្ញតិ ចិតយត្វសារសត្ថិបតិយា

ចិតយចិតិច្ឆយចល្លាតាយ

សញ្ឈាទិសេសកឆាចល្លាតា តិដ្ឋិតា·

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អតិយតាកឆាចល្លុតា

៥៦១-៦៦៊ ព្ពងាតិ បដ្ឋានិរេបកឆាតត្ថនុំ អតិយតាកឆំ ជរេស្សតុយាហ "ររហាតិបដ្ឋាស្សារេជតា"តិអាជិ៊ ររហបិ តិបដ្ឋា ររហាតិបដ្ឋា, តស្សា អស្សារេជា ររហាតិបដ្ឋាស្សារេជា, រតត ររហាតិបដ្ឋាស្សារេជត, រយធុតឆលូបត្តិស្សិរតត កិរលរេបតាតិ អរត្ថា៊ ចុត្តព្យាអដ្ឋកឆាយំ "ររហាតិបដ្ឋាស្សារេជាតិ រយធុតឆលូបត្តិស្សិតកិរលរេបា ចុច្ចតី"តិ (បរិរា៊ អដ្ឋ៊ ១៊៣៥១)៊ "ររហា តាយ ចក្លុស្ស ររហា រេបាតស្ស ររហា៊ ចក្លុស្ស ររហា តាយ ត បក្កា រហាតិ អក្លិ ចា តិពលិយយារត កយុកំ ចា ឧក្លិបិយយារត ឃឹរ៉ ចា ឧក្លិបិយយារត បស្សិត៊ុ៊ រេបាតស្ស ររហា តាយ ត បក្កា រហាតិ បកតិកឆា រេបាតុ"ត្តិ (បរិរា៊ ៣៣៥) បជកាឌរត ចុត្តររហសុ ចក្លុស្ស ររហា ឲច ព្ពឆាឆិរបុរតា៊ យឆាហ អដ្ឋកឆាយំ "កិញ្ចាបិ បរិញព្ពយំ 'រេបាតស្ស ររហា'តិ អាកតំ, ចក្លុស្ស ររហរតច បត បរិរច្ឆរជា រចឌិតរព្ពា"តិ (បរិរា៊ អដ្ឋ៊ ១៊ ៣៣៣-៣៣៥)៊

ចក្លុស្ស រហត្វា "បដិច្ឆត្ត"ត្តិ ព្ពយរ្យិ បដិច្ឆត្តា ឲច "អលំកម្មតិយ"ត្តិ ព្ពយរ្យិ បក្កព្យាតិ៊ តិបដ្ឋាបរដ្ឋាបិជារតត "អាបរត"តិ ព្ពជរ្យិ កហិតរយច៊ "យាតុកាយស្ស បត្តិកំ កត្តការយា"តិ ព្ពយិតា "យាតុការយត បច្ចិ"ត្តិ ព្ពជរ្យិ កហិតរយច៊ ឲចំ បាយត្ថិយា លព្ភយាតបរេជាបិជារតត រយា បត កិក្លុ យាតុការយត បច្ចិ ឲរកា ឲកាយ ររហា បដិច្ឆត្ត អាបរត អលំកម្មតិរយ តិបដ្ឋាស្សារេជតាតិ ចុត្តំ រហាតិ៊ ចក្លុស្ស រហការេចត កុដ្ឋានិបដិច្ឆត្ត រតរតច រយធុតរេបចតកម្មស្ស អត្ថុររប អាបរត តជហុឌាតាយបិ យតុស្សិត្ថិយា បហ តិបដ្ឋាស្សាជរាកេត បយត្តារតា ហុត្វាតិ អរត្ថា៊ ឲត្ថ "យាតុកាយស្សា"តិ តជហុឌាតរ្យិ ព្ពត្ថិ កហ្យាតីតិ កុរតា លព្ភតីតិ? "យាតុការយា តាយ យតុស្សិត្ថិ, ត យក្លិ, ត របតី, ត តិរច្ឆាតកតា, អត្តយរេបា តជហុឌាតាបិ ជារិកា, បរេកច យហត្តុរី"តិ (បរិរា៊ ៣៣៥) បជកាឌតរតា លព្ភតិ៊

"តិចារេបតី"តិ ព្ពយិតា "កាយតាត្លត់ តាត្លតិ, ឌីចនុំ បរិរុបតី"តិ ព្ពជំ លក្លិយតិ៊ បឌ្ឋាត្វាតិ យឆាចុត្តំ បរយាករតា បុព្ពាបរបរយាករ បក្កព្យាតិ៊ រតរតច "បរយារក ច បរយារក ចា"តិ ចិច្ឆាបរយារកា ករតា៊ តិឃឹជរតា ចស្ស ទុក្កដត្តិ រយាឌតា៊ "ឧកិត្តរ្យិ តិបដ្ឋាយ បរិចិត្តិយ"ត្តិ ចក្លុយាតត្វា ទុក្កដំ បត្តាយ ឲកកស្ស តិឃឹជរតាតិករហតព្ពំ៊

៥៣៣៊តិបដ្ឋាទ័យាកិត្តរ្យិតិ ឲត្ថ "បកិ"ត្តិ រេបរេបា, ឧកិត្ត តិបដ្ឋាបុរលាចរេបត អញ្ញាយញ្ញាស្ស បុររ ចា បដ្ឋា ចា ឲកក្លរណ ចា យាតុកាយស្ស ចា កិក្លុស្ស ចា ឲកចាទុំ តិបដ្ឋាយាតិ ចុត្តំ រហាតិ៊ ចុត្តរញ្ញាំ បរិញព្ពយំ "យាតុការយ តិបិរត្ត កិក្លុ ឧបតិបិរត្តា ចា រហាតី"តិអាជិ (បរិរា៊ ៣៣៥)៊ រហាតិ បរិចិត្តិយត្តិ រយាឌតា៊ បរយាកកលតាយ ច រហាត្តិ បរិចិត្តិយាតីតិ ករហតព្ពំ, យាតុកាយស្ស ចា កិក្លុរតា ចា ឧកិត្ត ចា ឧដ្ឋាឃុដ្ឋាយ បុតប្បុតំ ឧបតិឃឹជតបរយាកកលតាយ ចាតិ អរត្ថា៊ "អាបត្តីហិបិ តីហិបី"តិ ចក្លុយាតត្វា បរិចិត្តិយក្កហណំ បរិរាឌិកបដ្ឋានិរេបបាតំ ឧបលក្លណំ រហាតិ, តីសុ ឲកំ រហាតីតិ ចុត្តំ រហាតិ៊ ឲត្ថ "បរយាកកលតាយា"តិ ព្ពជំ បរិរាឌិកាយ ត លព្ភតិ ឲកបរយារករតច បិដ្ឋត្តរតា៊ កាយបំបក្កបដ្ឋានិរេបរេបា, បត បរិររតា បុតប្បុតំ ចិយុដ្ឋិត្វា ចុបរតត បរិចិត្តិយញ្ចា

ឃឆាចុត្តកឈេយតេច លក្ខតិ៍

ពាហុស្សបិ យាតុការេយស្ ពាហុកាតិ បរិចិត្តិឃាតិ ហោន្តីតិ ឈោឌតា៍ ពាហុស្ស យាតុការេយស្ តិសិតេ្ក្សុ តិសិត្កាត់ កណតាឃ ៦កេតេច បឈោកេត ពាហុតិ បរិចិត្តិឃាតិ ច សញ្ញាឌិសេសា ច ហោន្តិ៍ "បឈោកកណតាឃ ចា"តិ ព្ទយស្ស ៦ត្តាបិ ឃុដ្ឋយាតត្តា តាស្ ចិស្ ចិស្ ដ្ឋាឃុដ្ឋាឃ បុតប្យុត់ តិសីឥត្តីស្, សឃញ្ញ ដ្ឋាឃុដ្ឋាឃ បុតប្យុត់ តិសីឥតោ តាសំ កណតាឃ អាបន្ទិតព្ទាបត្តិឈោ បឈោកកណតាឃ ច ពាហុ ហោន្តីតិ ព្ទាឥ លក្ខតិ៍ ៦ត្តាបិ បត បរាខិកំ ត លក្ខតិ, សញ្ញាឌិសេសា, បរិចិត្តិឃញ្ញ លក្ខតិ៍

៥៣៣៍ សឃីប ធិតោបិ អតេ្កា អតាបត្តិ ត ពេទាតីតិ សោតស្ស រហកាចេ អសតិបិ បឆាតក្ខតស្ស "ចក្ខុស្ស រហោ"តិ ព្ទយស្ស អក្កស្ស ចិដ្ឋយាតត្តា ចុត្តំ "អតេ្កាទ្វាឥសហត្តេក"តិ, ព្ទយិតា សចត្ខុបចារេ ចិដ្ឋយាតេបីតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ ព្ទត្តិតំ ឲ សតយ្យិ ច ត ពេទាតិ អតាបត្តិត្តិ ឈោឌតា, ចិញ្ញុតោ បុរិសស្ស អសត្តិហិតកាចេតាតិ អធិប្បាឈោ៍ "ព្ទត្តិតយ្យិ សតយ្យិ ចា"តិ លិលត្តិ, តតោបិ អឃេយេច បរេជា ស្តុទ្រា៍ បិ-សទ្ទ្រា ចា ឲ-សទ្ទត្តេ ឥដ្ឋេត្តា៍

៥៣៤៍តិបន្ទិត្វាតិ ៦ត្ត "សឃីប"តិ សេសា, "តិក្ខាឃត្តាបី"តិ ៦តស្ស ចិសេសេកេត "តិបន្ទិត្វា"តិ ព្ទយិតា តិសីឌិត្វា តិក្ខាឃត្តាតិ ព្ទយស្ស តិចត្តិតត្តា សឃីប តិសីឌិត្វា តិក្ខាឃត្តាបិ អតតេ្កា យតុស្សបុរិសោ អតាបត្តិ ពេទាតីតិ លក្ខតិ៍ "កេចល"ត្តិ ចិសេសតេត ពាលចតិទ្ទុបកេតោ កហិតោតិ តឆា អហុត្វា អត្តទត្តទ្រា អាបត្កាបត្កេ ចិតិដ្ឋិតិត្វា បចត្តយាតាឃ ពបិតិក្ខាឃ តិក្ខាឃត្តាបិ អតាបត្តិ ពេទាតីតិ អឃេយត្តេ លក្ខតិ៍ "បិហិតទ្វាទកក្ខស្សា"តិ ចត្តេត្ត យដ្ឋបឥលិបីសយាសចេសេត "បិហិតកក្ខស្សា"តិ ចុត្តំ៍ "ទ្វាទេ"តិ ព្ទយិតា ទ្វាទេកេឥសក្ខតំ ដ្ឋយាទំ ចា តំសឃីបំ ចា ដ្ឋបចារេត ចុត្តត្តិ ឥដ្ឋព្ទា៍ សេច កក្ខទា បិហិតទ្វាទេទា ត ហោតិ, អតាបត្តីតិ ញ្ញតិទេកេតោ ឥស្សិតំ៍

៥៣៥៍ ព្ទយស្មិ អតិឃតសិក្ខាបទេ បរិញ្ញព្ទឃំ អតាបត្តិចារេ អសតិបិ "ឈោ បត កិក្ខុ យាតុការេយត សត្ថិំ រហោ បដិច្ឆន្នេ អាសេត តិសជ្ជំ កេប្បេយ្យ, បរិចិត្តិយ"ត្តិ (បរិចិ៍ ១៥៥) បញ្ញយស្ស អចេលកចក្កស្ស ចតុត្ថសិក្ខាបទេ អតាបត្តិចារេ "អតាបត្តិ ឈោ កោចិ ចិញ្ញ បុរិសោ ទុតិឈោ ហោតិ, តិដ្ឋតិ ត តិសីឥតិ, អរហោបេក្ខោ, អញ្ញចិហិតោ តិសីឥតិ, ដ្ឋយត្តកស្ស អាឌិកម្មិកស្សា"តិ (បរិចិ៍ ១៥៥) ចុត្តេត្ត អតាបត្តិចារេ សក្កេហុយាហ "អតតេ្ក សតី"តិអាឌិ៍ "៦តស្ស សឃីប"តិ បកទណេតា លក្ខតិ៍ ព្ទឈ បុល្លិក្ខតិទ្ទេសេត បុរិសោ លក្ខតិ, "តេតាបិ អតាលេត កចិតព្ទំ, យតុស្សឌាតិកេត កចិតព្ទ"ត្តិ ព្ទឥញ្ញ "ចិញ្ញុម្ហិ"ត្តិ ព្ទយិតា លក្ខតិ៍ អត្តសឌិសតិទ្ទុបកាតបដិបក្ខចាឌិអតត្តបឥត "អតិក្ខាឃត្តេ"តិ លក្ខតិ, យតាបិយតាបំ ឌាតត្តេ អតិក្ខាឃត្តេ យតុស្សបុរិសេ ឥស្សត្ថុបចារស្ស អតេ្កា ចិដ្ឋយាតេតិ អតេ្កា៍

"តិសជ្ជបច្ចុឃា ឥោសោ តត្តី"តិ ព្ទយិតា សដ្ឋតេ្កា, ៦ចទ្ទុប រហោ អាសេត យាតុការេយត សត្ថិំ តិសិត្កបច្ចុឃា អាបត្តិ តត្តីតិ អតេ្កា៍ "ធិតស្សា"តិ ព្ទយិតាបិ តតេច បធំ ឈោឌតព្ទំ៍ ចិញ្ញុម្ហិ ឋបដិពលេ យតុស្សបុរិសេ អសត្តិហិតេបិ តឆាចិតេឆ រហោ អាសេត យាតុការេយ

ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᨷᩥ ᩈᨿᩣᨶᩮᨷᩥ ᨮᩥᨲᩮᨷᩥ ᩈᨿᩴ ᨮᩥᨲᩔ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿ ᩋᨠᩣᩁᩣ ᨲᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩁᩉᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩁᩉᩮᩣ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈ᩠ᩈᩣᨷᩥ “ᩁᩉᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩁᩉᩥᨲᩔ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩮᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪅᪄᪈᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᨲᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨲᩥ ᨬᩣᨲᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩔ ᩋᨶᩥᨿᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩣᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥᨷᩥ ᨲᩦᩉᩥᨷᩦᨲᩥ “ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᨷ᩠ᨷ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᨾᩣᨶᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪄᪄) ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩉᩥ “ᨷᨮᨾᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩣᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

ᨷᨮᨾᩣᨶᩥᨿᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪅᪄᪉᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨻᩣᩉᩥᩁᨠᨷᨴᩮᩈᩩ ᩋᨶᩥᨿᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨷᨮᨾᩣᨶᩥᨿᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨿᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ “ᩋᨶᨶ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᩋᨶᩥᩅᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨶᩥᩅᩁᩮᩣᨲᩥ “ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩋᨶ᩠ᨵᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᩋᨶᨶ᩠ᨵᩣᨶᩥᩅᩁᩣ”ᨲᩥ ᨠᩮᩉᩥᨧᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᨿᩩᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣᨷᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᨷᩩᩁᩥᩈᩮᨶᩮᩅ ᨽᩅᩥᨲᨻ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮ”ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

᪅᪅᪀᪨ “ᩋᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨶᩥᩅᩁᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨶᩥᩅᩁᩮᩣ ᩅᩣᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ, ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨧᩣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨽᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ᪨

ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᩥᨿᨲᨠᨳᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨶᩥᨿᨲᨠᨳᩣᨿ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣ᪨ ᨠᩮᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ, ᨿᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮ? ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᩋᩃᩴᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪄᪄) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨶᨦ᩠ᨣᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩍᨵ “ᨶ ᩉᩮᩅ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᩃᩴᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪅᪃) ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩃᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩣᩉᩥ ᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᩋᩮᩣᨽᩣᩈᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪅᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨷᩁᨬ᩠ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨲᩥᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨶᩮᩁᨿᩥᨠᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ, ᨿᨳᩣ “ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ, ᨶ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨶ ᩈᨻ᩠ᨷᩣ, ᨶ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨷᨭᩥᨷᩃᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩣᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨩᩣᨶᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪅᪄) ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨷᨭᩥᨷᩃᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨿᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪄᪄) ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨵ “ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᨠᨷ᩠ᨷ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᨾᩣᨶᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪅᪃) ᨴ᩠ᩅᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩈᩣ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ‘ᩋᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨾᨿᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ’ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪄᪈) ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩍᨵ ᩈᩮᩣ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, “ᩈᩣ ᨧᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ‘ᩋᨿ᩠ᨿᩔ ᨾᨿᩣ ᩈᩩᨲᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩣᩉᩥ ᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᩋᩮᩣᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩔᩣ’ᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨷᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪄᪅᪅)

ឆដ្ឋុល្លចាចារឈ្ឈាឌិសេសោ ច ទុសេដ្ឋា៍ ឲដ្ឋកោ ក្កិត្ដុយតិយតាត៌ ចិសេសោ៍

អយំ ពន្ធា ត ទុសេដ្ឋាតិ? អយំ សេដ្ឋាឆចដ្ឋ្ញចិសេសោ ចដ្ឋុយិដ្ឋិតេា បត អដ្ឋពឆាពតចិតិដ្ឋយចិសេសតោតិ តន្ធា ត ទុសេដ្ឋាតិ ឆដ្ឋ សេដ្ឋា៍ តិសយដ្ឋាតសេយចិធំ កាយចិដ្ឋចាចាចិដ្ឋកាយចាចាចិដ្ឋចសេត តិលិ សយដ្ឋាតាតិ ឲតឃ្សាតិ កដ្ឋា៍

ឰសេយហិបិ ឌ្ឋិហិ អតិយតសិក្ខាបទេហិ សិក្ខាបឆត្តសេស្ន បញ្ញត្តាសេយច អាបត្តិសេយា, អតាបត្តិសេយា ច ឆស្សិតា, ត សេពាចិ អាបត្តិចិសេសោ ទុសេដ្ឋា, តន្ធា កិសេយតេសំ ចចសេតតាតិ? ទុដ្ឋសេត – ចិតយចិតិដ្ឋយលក្ខុណំ ឆសេបតុំ កពចតា ក្កបុសេត្ត ចដ្ឋ្ញយិម្ភដ្ឋ អតិយតា បញ្ញត្តា៍ ពធំ? ឲចទ្វបិយបិ សេដ្ឋឃ្យចចតាយ ក្កបិសិកាយ ទុដ្ឋយាសេតា បដិឌាតយាសេតាច អាបត្តិយា ពាសេទតសេដ្ឋា, ត អប្បដិឌាតយាសេតា, តន្ធា “ឃាយ កាយចិ អាបត្តិយា សេយត សេពតចិ សេចាឌិសេត បដិញ្ញាតពសេលំសេយចដ្ឋ ពាតដ្ឋា”ត្តិ ឰសេយហិ សិក្ខាបទេហិ ចិតិដ្ឋយលក្ខុណំ ឆបិតត្តិ សេចឌិតដ្ឋា៍ អច ពន្ធា កិក្ខុតិត៌ អតិយតំ ត ទុដ្ឋត្តិ? ឰឆសេយច លក្ខុណំ សដ្ឋាត្ត អត្សាតត្តិ ត ទុដ្ឋំ៍

ក្សតិយាតិយតពឆាចល្អុតា៍

ឰតិ ចិតយដ្ឋ្ញសារសត្តិ្កបតិយា

ចិតយចិតិដ្ឋយចល្អុតាយ

អតិយតពឆាចល្អុតា តិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪃᪀. ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩥᨿᨲᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨱ᩠ᨯᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨡᩮᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨡᩮᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ. ᨡᩮᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩅᩥᩈᩮᩈᩔ ᨶᩣᨾᩴ, ᨲᩔ ᩅᩣᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᩣᩁᨱᩮᩣᨸᨧᩣᩁᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ “ᨡᩮᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ “ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᩈᨠᩣᩁᨠᩥᨾᩥᨠᩮᩣᩈᩴ, ᨠᩮᩣᩈᨲᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ. ᩍᨵ ᨸᨶ ᨲᩮᨶ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ “ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩈᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨱᩅᩣᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩦᩅᩁᩴ. ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ. ᨽᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩅᩣ ᨾᩥᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩦᩅᩁᩴ. ᩍᨴᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩁᨱᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᨠᩴ. “ᨽᨦ᩠ᨣᩴ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨩᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩅᩣᨠᨾᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ. ᩍᨾᩔᨸᩥ ᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨡᩮᩣᨾᩴ ᩅᩥᨿ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨠᨾ᩠ᨻᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨾᩅᩣᩊᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᩮᩈᩃᩮᩣᨾᩮᩉᩥ ᩅᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ. ᩍᨴᩴ “ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ. ᪃᪉᪁) ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᨧ “ᨡᩮᩣᨾᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩥᨠᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ ᩈᩣᨱᩴ ᨽᨦ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪂.᪃᪉᪁-᪃᪉᪂) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ. ᨷᨾᩣᨱᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩔ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩥᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ. ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᩉᩥ “ᨩᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨴᩦᨥᩁᩔᨳᩪᩃᩈᩩᨡᩩᨾᨶᩦᩃᨸᩦᨲᩣᨴᩥᨽᩮᨴᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᩅᨿᩅᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨡᩮᩣᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᨲᩣᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩣ ᨩᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ.

᪃᪃᪁. ᨴᩩᨠᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩅᩣᨠᨾᨿᨧᩦᩅᩁᩴ. ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᨴᩮᩈᩮ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩅᨲ᩠ᨳᩴ. “ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᨠᩮᩣᩈᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨧᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᨶᨴᩮᩈᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩴ. ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨸᨭ᩠ᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨴᩮᩈᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩴ. “ᩈᩮᩣᨾᩣᩁᨧᩦᨶᨸᨭ᩠ᨭᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩃᩥᨡᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨿᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩉᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ. ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩅᨲᩣᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ. ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ, ᨩᩣᩃᩥᨶᩥᨿᩣ ᨴᩮᩅᨠᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩅᨲ᩠ᨳᩈᨴᩥᩈᩴ. ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᩥᨵᩔ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨧᩦᩅᩁᩔ. ᩍᨴᩴ ᨨᨻ᩠ᨻᩥᨵᨧᩦᩅᩁᩴ ᨿᨳᩣᩁᩉᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨴᩩᨠᩪᩃᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩣᨱᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩅᩣᨠᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ, ᨸᨲ᩠ᨲᩩᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨸᩣᨱᨠᩮᩉᩥ ᨠᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨿᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨩᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ, ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩴᨿᩮᩅ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨽᩣᩅᨲᩮᩣ. ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩈᩣᨱᩔ ᨲᩩ ᨴᩩᨠᩪᩃᨬ᩠ᩉᩥ, ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨩᩴ ᨴᩮᩅᨴᩥᨶ᩠ᨶᨠᩴ;

ᨡᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᩴᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴᨲᩩ, ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩔᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

᪃᪃᪂. ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩔᩮᩅ ᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨴᩮᩅ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨣᨱᨶᩅᩈᩮᨶ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩮᩣᨸᩥ ᨿᨳᩣ “ᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ “ᨲᩥᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨧᩮᩣᩊᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩥᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᨶᩣᨾᩮᩉᩥ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩋᩣᨿᩣᨾᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩴ ᩈᩩᨣᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨶ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩩᩃᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ

ចីចរ"ត្តិ (បរិវា· ១៥៥) អនុញ្ញាតំ បច្ចយចីចរបរិយត្តំ គត្វា គតាគតស្ស យស្ស កស្សចិ ចីចរស្ស ទុឡ្ហិវញ្ញា·

យុត្តំ វត្ថុយាតលិលំ បុញ្ញាតិ ឧទេតតាតិ យុតបុញ្ញាតត្តិ កេបិលទោតា តិច្ចំ វត្ថុយាតលិលិតំ បុញ្ញាតត្វាយ អនុញ្ញាតស្ស ចីចរចិវេរវស្ស តាយំ· តិឃិឥត្តិ ឧត្វាតិ តិឃិឥតត្តិ ឥ កិក្លុតំ អត្វទិត្វា តិឃិឥតំ អនុញ្ញាតស្ស ចីចរស្ស តាយំ· អធិដ្ឋេយ្យាតិ "ត្តាយំ កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទី"ត្តិអាឥិតា (ចិ· ចិ· ៥៥៥) ចក្កុយាតតទេយត តាយំ កេហត្វា អធិដ្ឋេយ្យាតិ អទេត្វា· បច្ចត្វទលាទេបច ចាតិ វញ្ញូរក យច្ចាបិទេឆ វទិរវប្បវទេតត អាបជ្ជិតព្ពាយ អាបត្តិយា ទេយាចតត្វាយ តត្វ អត្វទិត្វា បរិទេកាកត្វាយ អនុញ្ញាតំ បច្ចត្វទលាចីចរច្ចា·

៥៥៥· ឧកាហត្តិ ចវតកិរិយាយ អច្ចត្តវំទេយាទេក ដ្ឋបទេយាកចចតំ· តិចីចរត្តិ តិចីចរទេត· ចិប្បចទេវយ្យាតិ "វញ្ញូដិយា ចា ដ្ឋត្តទាវទេក្កត ចា អត្តុរចាវទេកត ចា"តិ (បរិវា· ៥៥៩) ទុត្តត្តា ឧកទេចទេវ វយុគ្រាទេយាបចារចទេវត អចយចស្ស ចចតទោតា តិណ្ណំ ចីចរាតំ អញ្ញាតទេរតាតិបិ ទុត្តំ ទេហាតិ· "តចា"តិ ព្វាយិតា "ចិតា"តិ ព្វាចំ បច្ចាយវតិ· អធិដ្ឋាតិ អធិដ្ឋាយាតិ កេហតព្ពំ "បដិវញ្ញា ទេយាតិទេវា"តិ (យ· តិ· ១·១១, ១១; អ· តិ· ៩·៥៥) យចា, ឧត្ត "ចឡ្ហអច្ចិយយាត"ត្តិ ទេវទេវា, អធិដ្ឋាយ ចឡ្ហអច្ចិយយាតំ តិឃិឥតំ តចា ចិតា ចត្យាវំ ត ចទេវយ្យាតិ ទេយាឌតា·

៥៥៥· កប្បិយត្តិ កប្បិយការេលំ តិលិឥិចណ្ហុទេកឥការេលំ· កប្បិយត្តិ ឥ ការទេលា ការិឃ្នុបចារទេត កេហតព្ពំ· ពិត្តំ ឥត្វាតិ "តិលំ ចា កទ្ទមំ ចា កាឡ្ហអវាយំ ចា"តិ (បរិចិ· ៥៩៥) ទុត្តទេលិហយលិឥិតា ទេយត ទេកតចិបិ យក្កលបិដ្ឋប្បយាលាឥិកំ ពិត្តំ ឥត្វា· តត្វាតិ ទេតវុ អធិដ្ឋាតព្ពេវុ តិចីចរាឥិវុ, តិច្ឆារទេលា ទុឲ្យំ· តិចីចរត្តិ តិច្ឆារិតព្ពំ· ដ្ឋបបត្តំ យុត្តំ· បយារទេលាតាតិ អតត្តទំ ចក្កុយាទេតត បយារទេលាត· អធិដ្ឋាតព្ពាត្តិ "ត្តាយំ វញ្ញូដិ អធិដ្ឋាយី"តិអាឥិតា ចក្កុយាតតទេយត តាយំ ចត្វា អធិដ្ឋាតព្ពំ· ឧចការទេត បត តាយំ ចត្វា ត ចិកប្បេតព្ពាត្តិ ឥទេស្សតិ· ឧវ តទេយា ទេវវចីចរទេវុបិ· ទុត្តទេញ្ញាតំ តកចតា "អនុឌាតាយិ កិក្លុទេច តិចីចទំ អធិដ្ឋាតុំ, ត ចិកប្បេតុ"ត្តិអាឥិ (យហាច· ៥៥៥)· តត្វា តិចីចរាឥិតិ អធិដ្ឋហទេត្តត "ត្តាយំ វញ្ញូដិ អធិដ្ឋាយី"តិអាឥិតា តាយំ ចត្វា អធិដ្ឋាតព្ពំ· ចិកប្បេទេត្តត បត "ត្តាយំ វញ្ញូដិ"ត្តិអាឥិតា តស្ស ចីចរស្ស តាយំ អក្កុទេហត្វា "ត្តាយំ ចីចទំ តុយ្ហំចិកប្បេយី"តិ ចិកប្បេតព្ពំ· តិចីចទំ ចា ទេហាតុ អញ្ញំ ចា, យឥិ តំ តំ តាយំ កេហត្វា ចិកប្បេតិ, អចិកប្បិតំ ទេហាតិ អតិទេរកចីចរដ្ឋាទេត តិដ្ឋតិ· តំ ចីចរត្តិ វព្ពទេត្តា·

៥៥៩-លិ· "ដ្ឋបបត្តំ បយារទេលាតា"តិ ឧត្ត ទុត្តប្បយាលំ ឥទេស្សតុយាហ "បច្ចយទេត្តតា"តិអាឥិ· វញ្ញូដិតទេដ្ឋត វញ្ញូដិ· ចត្តលណ្ឌាតិ វិព្ពាតកទេយុត វញ្ញូរដត្វា កតត្តា "វញ្ញូដិ"តិ ចីចរាតំ វាយព្ពាតាយំ· ព្ពាឌ បត ទុឡ្ហិយា អត្តុរចាវកាឥិចិទេវវតាយឡ្ហតិរិទេត្ត ចីចរចិទេវទេវ ចត្តតិ· យដ្ឋិបច្ចាកាតិ ឧត្ត ឧកាឥិតយដ្ឋារវត្ថាតំ វច្ឆាវដ្ឋាតំ វទេច្ឆុយ្យ ចត្តយាតត្តា បច្ចាវទេដ្ឋា ចីចរប្បយាលប្បការលាទេតា លក្ខយាតហត្វវព្ពាតទេតទេតទេយច បចត្តតិ, ទេតទេតច យដ្ឋិវទេដ្ឋាបិ ដ្ឋត្តរបឥទេលិទេបត យដ្ឋិរតទេត ចត្តតិ· បច្ចាត្តំ បុរទេលា បច្ចាទេយា, យដ្ឋិយា បច្ចាទេយា យដ្ឋិបច្ចាទេយា· យដ្ឋិបច្ចាទេយា បរិយាលទេយតិស្សាតិ "យដ្ឋិបច្ចាយកា"តិ ចត្តទេព្វ យ-ការទេលិទេបត "យដ្ឋិបច្ចាកា"តិ វញ្ញូដិ ទុត្តា·

យដ្ឋិត្តិកាតិ ឧត្ត ទុត្តតទេយត វទេច្ឆុយ្យ ចត្តយាទេតា តិ-វទេដ្ឋា ចីចរប្បយាលប្បការលាទេតា លក្ខយាតហត្វវព្ពាតទេតទេតទេយច ចត្តតិ,

ឥតេតេច យដ្ឋី សេដ្ឋាបិ ស្តូតូរបេឥសេលិបេត យដ្ឋីរតេត ចត្តតិ៍ តិណ្ហិ ប្ញុរណោ ឥតិយោ, យដ្ឋី យា ឥតិយោ យដ្ឋីឥតិយោ, យដ្ឋីឥតិយោ បរិយាលេយតិស្សាតិ “យដ្ឋីឥតិយកា”តិ ចត្តូឋ្ឋ តិយ-បច្ចយសេលិបេត “យដ្ឋីត្តិកា”តិ សញ្ញាឌិយេច ចុច្ចតិ៍ ឲចយុបរិបិ៍ តិរិយត្តិ តិរិយតោ៍

ស្តូតយត្តតាតិ ស្ណោដ្ឋ បរិយាលេត្តត៍ សត្តុតោ ឌឹចទ្វតាបឹតិ “ឥតិតិ៍ សុកតស្ស សុកតឌឹចរប្បយាលំ, ឌឹឈរេសា តច ចិឥតិ្ថយោ សុកតចិឥតិ្ថយា, តិរិយំ ល ចិឥតិ្ថយោ”តិ (បរិឋិ៍ ៑៣ប៉) ចុត្តប្បយាលសុកតឌឹចរតោ ស្ពាតាបិ៍ បិ-សេដ្ឋា សម្ពាចេត, ស្ណោដ្ឋ បរិដ្ឋេឥត ឥត្តកយ្បិ ចដ្ដតិ, ឥតោ ឥច ស្ពាតំ ចត្តឋ្ឋយេច តត្តិតិ អេត្តា៍ អត្តច្ចយសត្តស្សេតត ស្ពកយយេឡ្យំ បេហាតករុច្ចតកប្បយាលំ, តំ កេហតឋ្ឋាតិ ឥស្សតិ៍

៑៣ប៉៍ យដ្ឋីបញ្ចាកសេដ្ឋា បុឋ្ឋ ចុត្តតេយតិឆ ឌឹឈត្ត ចត្តតិ៍ យដ្ឋីបញ្ចរកោ ឌឹឈត្តោ យស្ស, យស្មិំ ចា បយាលេតិ ចិក្កហោ, ឌឹឈត្តតោ យដ្ឋីបញ្ចាកប្បយាលេតាតិ ចុត្ត ហោតិ៍ “យដ្ឋីបញ្ចាយ”ត្តិបិ លិខត្តិ៍ តិរិយត្តតោតិ ចិត្តារត្តតោ៍ អដ្ឋហេត្តា អេដ្ឋា ស្តូតូរបេឥសេលិបេត, សេសា ឥតេឃ្យា ឥតិយោ យស្ស បយាលស្សាតិ កេហតឋ្ឋំ, តំ, អដ្ឋតេឃ្យរតេតប្បយាលំ ហោតឹតិ អេត្តា៍ ខ្ចិហត្ត ចាតិ ខ្ចេ ហត្តា យស្ស បយាលស្សាតិ ចិក្កហោ, ខ្ចិរតេតប្បយាលំ ចា ហោតឹតិ អេត្តា៍ ឋ្ពាឥឡ្វា “តិរិយំ ខ្ចិហេត្តាបិ ចដ្ដតិ៍ បរិរុបេតតបិ ហិ សក្កា តាកឹ បដិច្ឆេតុ”ត្តិ (បរិរា៍ អដ្ឋ៍ ៦៍៣៩ង) អដ្ឋកឆាកឥត្តា ចុត្ត៍ “សេសេ អត្តរចាសកោ”តិ ឋ្ពាឌំ យឆាចុត្តបរិយាលេត បរិមិតឌឹចរតិឥស្សត៍

៑៣ង៍ អហតាហតកប្បាតត្តិ ឲត្ត “ចត្តាត”ត្តិ សេសោ៍ អហតាតំ ចត្តាតត្តិ តចចត្តាត៍ អហតតោ កិខ្ចិ ស្ពាតាតិ អហតកប្បាតិ, ឥតេសំ តចចោហាទូបកាតំ កតិបយេឆោតាតំ ចត្តាតត្តិ ចុត្ត ហោតិ៍ សញ្ញាឌិតិ សញ្ញាឌិតាយកឌឹចទេ៍ ឌិក្យាលាតិ ចុបដ្ឋកតោ៍

៑៩០៍ ស្តូក្ខដ្ឋាិតត្តិ អតិក្កត្តឌិចសាតំ, ឥហ្យកាលំ តិចាសេត្តា បរិច្ចត្តាតត្តិ ចុត្ត ហោតិ៍ អឆ ចា យាតិ ស្តូរតោ ស្តូដ្ឋាិតិ, ឥតេសំ ចត្តាតត្តិ កេហតឋ្ឋំ, តិណ្ហិ ស្តូតយញ្ញាតទេ អតិក្កមិត្តា ឥិតាតំ បុរាលចត្តាតត្តិ ចុត្ត ហោតិ៍ ឌឹចរាតត្តិ ឌឹចរត្តាតិ ចត្តាតេច កហិតាតិ៍ ចត្យក្កុលាតិ ចត្យបដ្ឋា៍ សេសា ចុរេចតិ អត្តរចាសទិកាត្តរាសត្កា ខ្ចេ៍ យឆាសុឝត្តិ យឆារុចិ៍ បំសុក្កុលត្តិ សុសាតាឌិសុ បតិតបំសេលិតិកឌឹចទេ៍

៑៩១៍ “តិលិបឹ”តិអាឌិសុ “តិឌឹចរេ កយិរយាតេ សត្តិ លិត្តកំ តប្បហោតិ”តិ បរិឡ្ហឋ្ពាឌំ អាកតចត្តុយិ្បអតុញាតាយិ កិត្តបេច ខ្ចេ លិត្តកាតិ ឲកំ អលិត្តក”ត្តិ (យហាច៍ ៦៩០) អាឌិចតតោ “ឌឹចរ”ត្តិ សេសោ៍ លិត្តិតឋ្ឋាតិ ចត្តាតិ លិត្តិត្តា និឋ្ឋាត្តា កាតឋ្ឋំ៍ បេហាតិ ឥចតិ ចត្តាតិ លិត្តិត្តា ករណោ យឌិ ឌឹចរស្ស បេហាតិ៍ សឋ្ឋាស្វតិ តឹសុ ឌឹចរេសុ៍ អប្បហោត្តស្វតិ ចត្តាតំ លិត្តិត្តា និឋ្ឋាតេត អប្បហោត្តសុ៍ អត្តាតិកត្តិ ចត្តេ ស្ពាតាតិទេកំ អបេតត្តា អាកត្តកបត្តសត្តាតំ អតុចាតំ ឌឹចរស្ស បរិយត្តេ, យឡ្យេច យឆារហំ ឌឹឈរស្សបរិយាលយុត្ត អល្លិយាបេតព្វាត្តិ ចុត្ត ហោតិ៍

៑៩១៍ អឌ្ឍិត្ត ចាតិ យឆាចុត្តតេយត អឌ្ឍិត្ត ចា៍ អតាឌិត្តត្តិ អតាឌិត្តអាកត្តកបត្ត៍ តិឌឹចរត្តិ តឹសុ ឌឹចរេសុ ឲកេកត្តិ ចុត្ត ហោតិ៍

ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩣᨿᨠᨲᩣᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ᪨ ᨿᨳᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩔᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨵᩮᩣᩅᨶᩣᨴᩥᨾᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ᪨

᪓᪔᪑-᪒᪨ ᨠᩩᩈᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ ᨴᩦᨥᨷᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨠᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩦᨥᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩈᨴᩥᩈᩴ ᨧᩦᩅᩁᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩔᨷᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩩᩈᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣ ᩁᩔᨷᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩮ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨡᨱ᩠ᨯᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩔ ᩑᨠᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩮ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩅᩮᩈᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨾᨱ᩠ᨯᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ, ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨡᨱ᩠ᨯᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨱ᩠ᨯᩃᨬ᩠ᨧ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᨱ᩠ᨯᩃᨬ᩠ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨡᨱ᩠ᨯ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨡᨱ᩠ᨯᩔ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨷᩔᩮᩈᩩ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴ᩠ᩅᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᨴ᩠ᩅᨿᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨷᩔᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᨻᩤᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨻᩣᩉᩥᩁᨷᩔᩮ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨻᩣᩉᩥᩁᨡᨱ᩠ᨯᨴ᩠ᩅᨿᩴ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᨻᩤᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩣᨶᩴ ᨻᩉᩥ ᩑᨠᩮᨠᩴ ᨡᨱ᩠ᨯ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨

ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩴ, ᨴᩔᩥᨲᨷ᩠ᨸᨠᩣᩁᨷᨬ᩠ᨧᨡᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᨡᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩩ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨡᨱ᩠ᨯᩔ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩑᨠᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᨷᩔᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩥ ᨧᩪᩊᩣᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨾᩉᩣᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶᩣᨾᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨳ ᩅᩤ ᩋᨶᩩᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᩔ ᩑᨠᨷᩔᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩑᨠᨷᩔᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᨾᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᨻᩤᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨮᩥᨲᩴ ᨻᩣᩉᩥᩁᨡᨱ᩠ᨯᨴ᩠ᩅᨿᩴ, ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩤᩉᩣᨿ ᩏᨷᩁᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨮᩩᨱ᩠ᨱᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩋᩣᨵᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᩋᩣᨵᩣᩁᩮᩣᨷᨧᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨻᩤᩉᩣᨲᩥ ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣᩅᨿᩅᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨶ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᨻᩤᩉᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩴᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩤᩉᩣᨿ ᩏᨷᩁᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨻᩉᩥᨾᩩᨡᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᩈᩴ ᩑᨲᩴ ᨶᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪓)᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨡᨱ᩠ᨯᨧᩦᩅᩁᨾᩮᩅ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩥᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩣᨶᩥᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ “ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᨶᨿᩮᩣ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨠᩩᩈᩥ...ᨷᩮ... ᨻᩤᩉᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩴ ᩈᨾᨱᩈᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪓᪔᪓-᪔᪨ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩥᩴ ᩋᩅᩥᩁᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨷ᩠ᨸᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣᨾᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᨳᩴ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨴᩣᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴᩣᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩣᨶᩮᨶ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᨣ᩠ᨣᩣᩉᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᨱᩮᨶ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨣᩉᨱᩮᨶ᪨ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨷ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩪᨷᨣᨾᨶᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩣᨶᩮ ᩅᩥᨿ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨶᩥᩁᩣᩃᨿᨽᩣᩅᩮᨶᩮᩅ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶ “ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨣᩥᩉᩥᨽᩣᩅᩪᨷᨣᨾᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᨶ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨿᩣᩅ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᩦᨶᩣᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨧ

គិហិភាវុបគមនេ អធិដ្ឋានវិជហនំ វិសុំ វត្តព្ពន្តិ នត្ថិ តស្សា វិព្ភមេនេវ អស្សមណិភាវតោ.

សិក្ខាយាតិ ភិក្ខុសិក្ខាយ. បហានេនាតិ បច្ចក្ខានេន. សិក្ខាបច្ចក្ខានំ បនេត្ថ យេវ ភិក្ខុលិង្គេ ឋិតោ សិក្ខំ បច្ចក្ខាតិ, តស្ស កាយលគ្គម្បិ ចីវរំ អធិដ្ឋានំ វិជហតីតិ ទស្សនត្ថំ គហិតំ. “សិក្ខាយ ច បហានេនា”តិ ច លិខន្តិ, តំ “ហីនាយាវត្តនេនាបិ, សិក្ខាយ ច បហានេនា”តិ បាឡិក្កមេ សតិ យុជ្ជតិ. យថាវុត្តា បន បាឋេ “សិក្ខាយ ច បហានេន, ហីនាយាវត្តនេនបី”តិ បាឡិក្កមេ យុជ្ជតិ. យថា តថា វា ហោតុ, ន កោចិ វិរោធោ.

បច្ចុទ្ធារេនាតិ ចីវរស្ស បច្ចុទ្ធរណេន. “កាលកិរិយាយា”តិ អដ្ឋកថាវចនតោ វិនាសេនាតិ ចីវរសាមិកស្ស ជីវិតវិនាសេន វុច្ចតីតិ. លិង្គស្ស បរិវត្តនាតិ ភិក្ខុស្ស ឥត្ថិលិង្គបរិវត្តនា, ភិក្ខុនិយា បុរិសលិង្គបរិវត្តនាតិ ឯវំ ឧភយថា លិង្គស្ស បរិវត្តនេន. សព្ពំ នវវិធម្បិ ចីវរំ អធិដ្ឋានន្តិ ឯត្ថ “ពហេហិ អដ្ឋហី”តិ សេសោ. វុត្តាវសេសេ អដ្ឋកថាយំ “តត្ថ បុរិមេហិ អដ្ឋហិ សព្ពចីវរានិ អធិដ្ឋានំ វិជហន្តី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣៥៨). ភិន្ទតីតិ បជហតិ. លិង្គស្ស ការោ លិង្គការោ, តស្មិំ, លិង្គេ សតិ លិង្គេ ឋានេនាតិ វុត្តំ ហោតិ. តិចីវរន្តិ តីសុ ចីវរេសុ អញ្ញតរន្តិ វុត្តំ ហោតិ. តិចីវរេនេវ វាតិ គហេតព្ពំ. វុត្តញ្ហិ “លិង្គការេន បន តិចីវរស្សា”តិ.

៣៥៦. កីវប្បមាណេ ឆិទ្ទេ ជាតេតាតិ អាហ “កនិដ្ឋស្សា”តិអាទិ. “កនិដ្ឋ...បេ... យាលោក”ន្តិ ឥមិនា ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទំ ទស្សេតិ.

៣៥៧. ឯកោកាសម្បីតិ ទីឃតោ វា តិរិយតោ វា ឯកម្បិ សុត្តំ.

៣៥៨. ឆិន្នដ្ឋានេ អគ្គឡំ ទេន្តេន តេចីវរិកេន វត្តិតព្ពវិធិំ ទស្សេតុមាហ “បឋម”ន្តិអាទិ. បឋមន្តិ ឆិទ្ទដ្ឋានស្ស ឆិន្នតោ បុព្ពមេវ. អគ្គឡំ ទត្វាតិ វត្ថខណ្ឌំ អល្លិយាបេត្វា. រក្ខតីតិ ឯត្ថ “អធិដ្ឋាន”ន្តិ អនុវត្តតេ, “តេចីវរិកោ ភិក្ខូ”តិ លព្ភតិ, ឯវំ វត្ថខណ្ឌំ អល្លិយាបេន្តោ តេចីវរិកោ ភិក្ខុ អធិដ្ឋានំ រក្ខតីតិ វុត្តំ ហោតិ. វិបរិយាយេន អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតីតិ លព្ភតិ. បឋមំ ទ្វេ កោដិយោ ឃដេត្វាតិ យោជនា. យន្តេ ឆិន្នំ អធិដ្ឋិតចីវរំ យន្តេ ភិន្ទន្តោ នតោ បុព្ពមេវ ទ្វេ កោដិយោ ឯកតោ ឃដេត្វា និច្ឆិទ្ទំ. បច្ឆាតិ កោដិឃដនតោ បច្ឆា. ភិន្ទតីតិ យន្តឆេទនឃដកោដិ ការេ ភិន្ទតិ. រក្ខតីតិ វុត្តប្បការមេវ.

៣៦០. តិចីវរេ កត្ថ ជាតំ ឆិទ្ទមធិដ្ឋានំ ភិន្ទតីតិ អាហ “ចតុរង្គុលី”តិអាទិ. ចត្តារិ ច អង្គុលានិ ច ចតុរង្គុលំ, ចតុរង្គុលិ អង្គុលី វា អង្គុលិ វា

បយាហារោ ចតុរង្គុលំ, តស្មាតិ គហេតព្ពំ. ចតុរង្គុលំ អង្គុលិតិ យោជនា. ទ្វីតិ អង្គុលានំ ឯកស្មិំ, “ចីវរាន”ន្តិ បរតោ វុត្តោ, ចក្ខុស្ស ចីវរស្ស, ឯកស្មិំ ចីវរេ ទេ្វ ច ចក្ខុតិ,

“ចីវរាន”ន្តិ បរាមសនតោ លព្ភតិ, ចក្ខុស្ស ចីវរស្ស, ចិត្តញ្ញា ចីវរានន្តិ យោជនា. យថាវុត្តំ បរិច្ឆេទវសេន ចក្ខុស្ស តិរិយតោ

ចតុរង្គុលតោ ទ្វេ, ចិត្តំ តិរិយតោ អង្គុលតោ ទ្វេន្តិ យោជនា. ពាល្លិកាយបិ “ឆិទ្ទំ ភិន្ទតា”តិ យោជនា.

ចក្ខុស្ស ចីវរស្សាតិ អត្ថោ ចារចីវរស្ស. តិរិយតោតិ ទិសាយ តោ ចីវរេ ចតុរង្គុលតោ អង្គុលតោ អញ្ញេ ឆិទ្ទំ អធិដ្ឋានំ ភិន្ទតិ. ទុតិយំ

ឧត្តរាសង្គសង្ឃាដីនំ តិវិធតោតិ វិត្ថារតោ អង្គុលតោ ឆឫត្តិ អង្គុលតោ អឌ្ឍតេរ តិណ្ណម្បិ ទីឃតោ វិទត្ថិយា ឆួរំ វិទត្ថិ អធិដ្ឋានំ កិដ្ឋេតវាតិ យោជនា។ ឯត្ថ វិទត្ថិ វឌ្ឍកីវិទត្ថិ កតេហត្ថា។ ឯវំ វុត្តបរិច្ឆេទន្តរេ វិធេ ឋានេ តស្ស ចីវរស្ស អតិរេកចីវរត្ថា នយាហយនតិក្កមិត្វា ឋបិតត្វំ កត្វា អធិដ្ឋាតព្ពំ។ តថា អករោន្តេន បន បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាតព្ពំ។

៣៥១។ “កឋិនកស្សា”តិ “កឋិនចីវរស្សា”តិ វត្តព្ពេ ឧត្តរបទលោបេន វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។ ទីឃន្តាតិ ឯត្ថ វិសេសិតព្ពា វិទត្ថិ “ទេ្វ វិទត្ថិយោ”តិ ច “សុគតស្ស វិទត្ថិយា”តិ ច វុត្តសាមត្ថិយា លព្ភតិ។ អទ្ធេន ទុតិយា ទីឃន្តា, ទុតិយំ អឌ្ឍមេតស្សាតិ “ទុតិយឌ្ឍា”តិ វត្តព្ពេ តិយ-បច្ចយលោបេន “ទីឃឌ្ឍា”តិ វុត្តំ, អឌ្ឍទុតិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “សុគតស្ស វិទត្ថិយា”តិ បមាណតិយស្ស គហេត្វា វឌ្ឍកីវិទត្ថិយា តិស្សោ វិទត្ថិយោ ឯកា សុគតវិទត្ថិ ហោតិ។ ព្ពាហំ កឋិនចីវរំ ទីឃតោ វឌ្ឍកីហត្ថេន តិហត្ថំ, វិត្ថារតោ ឧជ្ជុអង្គុលិមុដ្ឋិកហត្ថប្បមាណំ ហោតិ។ “នវា វិទត្ថិ”តិ (បាចិ៍ ៣១១) វុត្តត្តា ទីឃន្តហត្ថា នវាតិ វេទិតព្ពា។

៣៥២។ ឆដ្ឋស្សាតិ ឯត្ថាបិ “វិទត្ថិយោ”តិ វាយតិ្ថយាច លព្ភតិ។ “កណ្ឌុប្បដិច្ឆាទិយា”តិ វិកត្ថិបរិមាណេន ទីឃតោតិ យោជនា។

៣៥៣។ អឌ្ឍំ តេយ្យំ តតិយំ យស្សា សា អឌ្ឍតេយ្យា, អឌ្ឍតតិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។

៣៥៤។ តតោ ឧត្តរិំ តទុត្តរិំ, តស្ស តស្ស វុត្តប្បមាណតោ អតិរេកំ អធិកច្ឆេទនន្តិ អធិកស្ស បមាណាតិក្កន្តកស្ស ឆេទនំ អស្ស បាចិត្តិយស្ស ទេសនាយាតិ អធិកច្ឆេទនំ, វុត្តប្បមាណតោ អធិកដ្ឋានំ ឆិន្ទិត្វា ទេសេតព្ពំ បាចិត្តិយំ ឧទ្ទិសំ វុត្តំ បាឡិយាតិ អត្ថោ។

៣៥៥។ អប្បមាណកាតិ គណនវសេន អប្បមាណេន សព្វាសព្ពេទេន។

៣៥៦។ សព្ពំ ចង្កមតិ សព្ពទេ្ធ “សព្ព”ន្តិ ឧបរិម អង្គកាយ អាកាសំ គិលានំ សង្កុចតិ។ យហត្ថាជិកេនំ សព្ពំ បច្ចត្ថរណចីវរំ ចង្កតិ។

៣៥៥។ “យុគបុច្ឆាកចោឡំ ឯកំ”ត្តិ បនច្ឆេទោ។ ឯកំ ទោវិត្វា យាវ សុក្ខាបីយតិ, តាវ អញ្ញេន យុគបុច្ឆកេន កវិតព្ពត្តា អាហ “ទេ្វបិ ចង្កត្តិ សព្ពថា”តិ។

៣៥៨។ បមាណតោ, គណនតោ ច អតីតាតិ បមាណគណនាតីតា។ “បមាណាតីតា”តិ ចនេន កិនយទោតំ អប្បមាណក្ខណំ ទស្សេតិ, “គណនាតីតា”តិ ព្យាហិកា អតិក្កន្តគណនកំ។ បកតំ កិនទេយ បទយំ កតំ ព្យទ្ធេន ករចតា បញ្ញត្តំ ឋានត្តិតិ បកតព្ពា, កិនយទោ, ទេ បកតព្ពាទោ។ អបរិមាណក្ខណយណិគណក្ខស៊ិទិតាបិលិទានសកាទិយហាទទោចទិយបទយោគតា សព្វាបទាតីតា កិនយទោតិ វុត្តំ ហោតិ។

៣៦០។ សុគតង្គុលិយាយត្តិ ចង្គិទតកប្បមាណទីឃំ។ ចតុរង្គុលចិត្តតត្តិ ចង្គិវិទត្ថិប្បមាណវិត្ថារំ។ វិកប្បតុបកំ បច្ឆិមំ ចីវរំ កាយ

ហោតិ។ បន្ថិយំ ឌិចទត្តិ បរិយ្យាចតបជាឌិតំ ចិសេសតំ, បន្ថិយឌិចទប្យយាលត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។

៣៥៦។ បរិយ្យាចបជត្តិ ដ្ឋកបរិយ្យាចតត្ថំ បជំ។ បត្តត្ថចិកត្តិ បត្តកញ្ចាកំ។ បេរិត្ថកត្ថចិកត្តិ បេរិត្ថកកញ្ចាកំ។ អាឌិក្កហលេត បន្ថិយប្យយាលាឌិ ឃំ កិច្ចិ បជំ, ឥល្ហបជច្ចា សក្កល្យាតិ។

៣៥៧។ អធិដ្ឋាតុត្តិ បរិក្ខារចោឡអំ អធិដ្ឋាតុំ។ ឋបិតេតិ អនធិដ្ឋាយ ឋបិតេ។ យថាបច្ចយំ បត “អនាបត្តី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១·៣៩៨) អាហ។ តត្ថ ទោសតាតិ ទោសោ ឧច ទោសតា។ “អត្តនោ សត្តកកាចតេ យោចេត្វា ឋបិតំ សត្ថាយ យថាបច្ចយំ អនាបត្តិ ចុត្តា”តិ ចឥត្តិ។ “ព្ទយិតា កេសន្តិ ចេតាបេយ្យាយិ, ព្ទតំ យាតុយា ឥយ្យាយី”តិ ឋេបតេត្តត អធិដ្ឋាតព្ពំ “ព្ទតំ កេសន្តិយ្យ, យាតុយា”តិ ចិកឌិត្វា សសត្តកកាចតេ យោចិតេ អធិដ្ឋាតកិច្ចំ តត្ថីតិ អធិប្បាយោ។ ហោតិ ចេត្ថ –

“ឃំ ចត្តំ កិក្ខុតា លទ្ធំ, កតំ យាតាឌិសត្តកំ;

តិយ្យក្កិឃំ ត ហោតីតិ, តយាហុ ចិតយញ្ញុតា”តិ។

៣៥៧។ ចយ្យយាសេ ចតុទោតិ ចយ្យាសេ ចតុទោ យាសេ, អធិដ្ឋាតកិរិយាយ ចត្តារោ យាសេ អចិច្ឆេទោតិ អច្ចត្តស់យោគេ ដ្ឋបយោកចចតំ។ ចយ្យិកេ ចត្តារោ យាសេ តិចាសេតញ្ញា សាជិកា ចយ្យិកសាជិកា។

៣៥៨។ កណ្ហំ បជិច្ឆាតេតីតិ កណ្ហប្បជិច្ឆាឌិ, កណ្ហទោកាតុរស្ស កិក្ខុតោ តប្បជិច្ឆាឥតត្ថយតុញ្ញាតឌិចទេយ្យតយធិចចតំ ហោតិ ចេត្ថ –

“យាតិកដ្ឋកឆាយយ្យា, កណ្ហច្ឆាឌិកសាជិយា;

ត កាលិតិក្កមេ ចុត្តំ, អធិដ្ឋាតចិចដ្ឋតំ។

អធិដ្ឋាតបហាតេក្កេ-ស្ស ចុត្តត្តា ចិសេសតោ;

ឌិយំសិតញ្ញំ ចិញ្ញូហិ, តត្ថ ឃំ ការណំ សិយា”តិ។

៣៥៩។ “អសម្ពុទេលឧតត្តិ ចា”តិ ចចតេតច សម្ពុទេ “ព្ទយ”ត្តិ ចិញ្ញាយតិ។ ចិចក្ខលោ បច្ចូទេឃ្យាតិ យោជតា។

៣៨៧. អធិដ្ឋិតន្តិ អធិដ្ឋានំ

៣៨៨. ឋាតិ សត្តមិយន្តិ ឯវំ វុត្តំ ឋានំ តិចីវរាទីនំ បមាណាទិសត្តវិធានំ. តេចីវរិកង្គភាតិ តិចីវរាធិដ្ឋានេន អធិដ្ឋិតតេចីវរិកស្ស វិនយតេចីវរិកស្ស. តិណ្ណំ ចីវរានំ សមាហារោ តិចីវរំ, តិណ្ណំ តិចីវរានំ សមាហារោតិ “តិតិចីវរ”ន្តិ វត្តព្វេ ឯកទេសសរូបេកសេសនយេន “តិចីវរ”ន្តិ នវចីវរានិ សង្គហិតានិ, តិចីវរេ និយុត្តា តេចីវរិកាតិ វិនយតេចីវរិកា ធុតង្គតេចីវរិកស្សាបិ តិចីវរេ ឋបេត្វា វិនាសត្តិ នេវាបិ សង្ឃាដិំ អញ្ញាសុ វា បន សសុ ចីវរេសុ បរិក្ខារចោឡំ ឯកំ អំសកាសាវមេវ វដ្ដតិ. យថា វត្វាចាតិ “ឥមំ បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាមី”តិអាទិនា នយេន វត្វា. តំ បរិក្ខារចោឡំ បរិក្ខារចោឡមយស្ស អត្ថិ, តត្ថ វា និយុត្តាតិ បរិក្ខារចោឡិកោ.

៣៨៩. “តិចីវរំ បន បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតិ, ន វដ្ដតី”តិ អនុយោគំ កត្វា “វដ្ដតី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៦៩) អដ្ឋកថាយ វុត្តត្តា ឥធ “តិចីវរ”ន្តិ ចីវរត្តយមេវ វុត្តំ “សុខបរិហារត្ថំ ឯកាយបិ វិកប្បេតព្ព”ន្តិ វចនតោ ឯកទេស សមុទាយោបចារេនេវ ឯកាយបិ វិកប្បេតព្ពមេវ ហោតិ.

បរិក្ខារចោឡំ កាលយបិ វដ្ដតីតិ តណ្ហាមោតោ នបិ វសន្តេន ឯកកេ តេចីវរិកេ អន្តរាអន្តរា អសតិយា ពហុ ចីវរេសុ ហត្ថបាសេ អកតេសុ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ, វិនយកម្មំ កាតុំ សកាសុក្កលិកំ ទុល្លភត្តា ច សុខបរិហារត្ថំ ពហុ ឯកំ វា សត្តាតិ ឯវ វា តិចីវរភាវេន កតាធិដ្ឋានានិ បច្ចុទ្ធរិត្វា បរិក្ខារចោឡភាវេន អធិដ្ឋាតុម្បិ វដ្ដតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

ឯវំ អក្ខតេហិ “សចេ តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡាធិដ្ឋានំ លភេយ្យ, ឧប្បន្នចីវរនិក្ខេបេ បរិហារោ និរត្ថកោ ភវេយ្យា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៣៦៩) វុត្តំ មហាបច្ចរិយំ ចតំ ឥមស្សត្ថាយាហ “ឯវំ ឧប្បន្នចីវរេ”តិអាទិ. ឯវំ សតិ ឯវំ តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡំ អធិដ្ឋហិត្វា បរិហរិតុំ វដ្ដតិ សេ. ឧប្បន្នចីវរេតិ ឥមស្ស និក្ខេបស្ស អត្ថាយ ឧតុកាលនិក្ខេបេ. វុត្តោ បរិហារោតិ “ឯកាហុលស្ស កាលោ ហោតិ បរិក្ខិបិត្វា វា អន្តោគាមេ ចីវរំ និក្ខិបិត្វា អន្តោគាមេ វត្តុ”ន្តិអាទិនា (បារា· ៣៥៩) នយេន បវេសនកាលមាទេ វុត្តោ, ឥមេ ច “កាលាទីសុ បវេសេសុ”តិអាទិនា នយេន អត្ថតោ វត្វា តិចីវរស្ស បរិហរណវិធិ និរត្ថកោតិ បរិក្ខារចោឡភាវេន អធិដ្ឋិតចីវរស្ស ឯតេន វិធិនា តិចីវរំ អបរិហរន្តស្សាបិ កិញ្ចិ អនាបត្តិការណតោ និប្បយោជនោតិ អធិប្បាយោ.

៣៩០. តប្បរិហរិតុយាហ “ន”ឥច្ចាទិ. ន និរត្ថកោតិ យោជនា. ហេតុំ ឥមស្សត្ថាយាហ “តេចីវរិកស្សវា”តិអាទិ. យោ តិចីវរភាវេន អធិដ្ឋានំ អបច្ចុទ្ធរិត្វា វសតិ ឧប្បន្នេ បច្ចត្ថរណេ អន្តោអន្តរា ចីវរំ ហត្ថបាសេ អកោទេន្តោ អតិរេកំ ឧប្បាទេតិ, តាទិសស្ស តេចីវរិកស្សេវ តម្ពិ និក្ខេបេ ឧប្បន្នចីវរបរិហារស្ស សាត្ថកតាតិ អធិប្បាយោ. យស្មា តាទិសស្សេវ តេចីវរិកស្ស ឧប្បន្នចីវរនិក្ខេបេ បរិហារោ វុត្តោ, តស្មា តំ វត្តព្ពន្តិ តំ តចវិនិធំ វត្តព្ពំ វិធិំ, បរិក្ខារចោឡម្បិ បរិក្ខារចោឡភាវេន អធិដ្ឋហិត្វា ចីវរំ បរិក្ខារចោឡំកាយស្ស បរិក្ខារចោឡភាវេន អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតិ.

៦៥១. ឥមិនា ឧទោសិតបរិហារស្ស អតិរត្តកាលំ សាធេត្វា ឥទានិ “តិចីវរំ បរិក្ខារចោឡនាមេនាបិ អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតី”តិ ឥមស្ស អធិកត្វស្ស មហាការុណិកេន អនុញ្ញាតភាវេន កិរិយន្តរាភាវសង្ខាតអធិកចចតស្ស ញាបកហេតុកាលំ ទស្សេតុមាហ “អធិដ្ឋេតី”តិអាទិ. ឥមស្មិំយេវ សិក្ខាបទេ អនាបត្តិវារេ “អនាបត្តិ អន្តោទសាហំ អធិដ្ឋេតិ, វិកប្បេតី”តិ បទេ អនាបត្តិការេន “អធិដ្ឋេតី”តិ វុត្តកេនេវ បរិយត្តេ (បារា. ៤៩៥) “វិកប្បេតី”តិ កិរិយន្តរាភាវេន បការន្តរេនាបិ ទោសោ នត្ថីតិ អធិប្បាយស្ស វិញ្ញាបិតត្តាតិ អត្ថោ.

៦៥២. ឯវំ ករោន្តស្សាតិ តិចីវរនាមេន អធិដ្ឋាតុំ បច្ចុទ្ធរិត្វា បរិក្ខារចោឡនាមេន អធិដ្ឋហន្តស្ស. ឥទានិ អតិប្បសង្គំ ទស្សេតុកាមស្ស ចោទកស្ស អធិប្បាយំ ទស្សេតុមាហ “ឯវ”ន្តិអាទិ. មូលាធិដ្ឋានំ បហាយ កាតព្ពប្បការន្តរស្សាបិ វិជ្ជមានត្តា តិចីវរំ បច្ចុទ្ធរិត្វា មុខបុញ្ឆនាទិកំ កត្វា អធិដ្ឋហតោបិ ទោសោ ន សិយាតិ កស្មា នាបជ្ជតីតិ អត្ថោ. ឥតិ អតិប្បសង្គនិវារណា.

៦៥៣. កិច្ចវិធានតោតិ តេនេវ មុខបុញ្ឆនាទីនំ អត្តនោ អត្តនោ កិច្ចស្ស សាធនតោ, តាទិសំ កិច្ចវិសេសាបេក្ខំ វិនា តំតំនាមេន អធិដ្ឋាតុំ ន វដ្ដតីតិ អធិប្បាយោ. អកិច្ចស្សាតិ មុខបុញ្ឆនាទិកិច្ចរហិតស្ស. អធិកស្សាតិ បច្ចុទ្ធរិត្វា បឋមំ អធិដ្ឋានស្ស វិហិតត្តា អតិរេកស្ស. អស្សាតិ តិចីវរស្ស. អធិដ្ឋាតុំ ន វដ្ដតីតិ ទសាហំ អនតិក្កមិត្វា បរិក្ខារចោឡនាមេន អធិដ្ឋាតុំ បន វដ្ដតិ.

៦៥៤. និធានស្ស មុខំ ឧបាយោតិ និធានមុខំ, អន្តរវាសកាទិតំតំចីវរនាមេន អធិដ្ឋានតោ អតិរេកំ វា កិញ្ចិ ចីវរំ យថា ឋបិតំ អាបត្តិំ ន ករោតិ, តថា និធានស្ស មុខំ ឧបាយោតិ អត្ថោ. ឯតំ បរិក្ខារចោឡាធិដ្ឋានំ. មហាបច្ចរិយន្តិ (ព្រាហ្មណតិស្សភយេ កិល សង្ឃដ្ឋានីបំ តេតុំ សង្គស្ស ទេវាតយិដ្ឋស្ស អាណត្តិយា វិសុំ ករោន្ត និម្ពិតមហាបច្ចរិយំ និសីទិត្វា លិខិតត្តា តំនាមិកាយំ វិនយដ្ឋកថាយំ, “មហាបច្ចរិយាទីសុ”តិបិ លិខន្តិ.

៦៥៥. បរិក្ខារចោឡនាមេន អធិដ្ឋានវិធានស្ស វុត្តប្បមាណំ ការណន្តិ អាហ “ចីវរ”ន្តិអាទិ. “និទានេ ឧប្បត្តិតោ”តិ បទច្ឆេទោ. “ចីវរំ បរិបុណ្ណ”ន្តិ និទានេ “តិចីវរំ សម្បុណ្ណំ វិជ្ជតិ, ឥមាតិរេកចីវរំ កិំ កាតព្ព”ន្តិ កិញ្ចាបិ ភគវតោ អារោចិតត្តម្បិ ឧប្បត្តិតោតិ បរិក្ខារចោឡាធិដ្ឋានស្ស ឧប្បន្នត្តា, អនុញ្ញាតត្តាតិ អត្ថោ. “តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូនំ បរិបុណ្ណំ ហោតិ តិចីវរំ, អត្ថោ ច ហោតិ បរិស្សាវនេហិបិ ថវិកាហិបិ. ភគវតោ ឯតមត្ថំ អារោចេសុំ. អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បរិក្ខារចោឡក”ន្តិ (មហាវ. ២៦៥) ឯត្ថ បាឡិយំ ឯវំ វិប្បវាសសុខត្ថំ ភាវេនាធិដ្ឋិតតិចីវរំ អធិដ្ឋានំ បច្ចុទ្ធរិត្វា បរិក្ខារចោឡនាមេន អធិដ្ឋាតុំ វដ្ដតីតិ សាធេន្តេន តទេកសាធនត្តា ឯវ ឯកម្បិ ចីវរំ វិកប្បេតុំ វដ្ដតីតិ វុត្តមេវ ហោតិ. តេនេវាហ អដ្ឋកថាយំ “ឯវញ្ច សតិ ឯសោ តិចីវរេ ឯកេន ចីវរេន វិប្បវសិតុកាមោ ហោតិ, តស្ស តិចីវរាធិដ្ឋានំ បច្ចុទ្ធរិត្វា វិប្បវាសសុខត្ថំ វិកប្បនាយ ឱកាសោ ទិន្នោ ហោតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤៩៥).

៣៩៧-៨។ ឯត្តាវតា កប្បិយចីវរញ្ច តត្ថ កត្តព្វញ្ច ទស្សេត្វា ឥទានិ អកប្បិយចីវរំ ទស្សេតុមាហ “កុសចីរានី”តិអាទិ។ កុសន្តិ ឥន្ទតិណំ។ វាកន្តិ រុក្ខាទីនំ វាកំ។ អាទិ-សទ្ទេន ផលកំ គហិតំ, ចីរ-សទ្ទោ ចីវរបរិយាយោ, ឧលូកស្ស កុសាទយោ គន្ថេត្វា កត ចីវរានេវ វុត្តានិ។ កេសេហិ កម្ពលន្តិ មនុស្សកេសេហិ ចីតកម្ពលំ។ វាលេហិ កម្ពលន្តិ អស្សវាលាទីហិ ចីតកម្ពលំ។ ឧលូកបក្ខិកន្តិ កោសិយសកុណបត្តំ។ ឥធ បន តំ គន្ថេត្វា កតចីវរមេវ គហេតព្ពំ។ អជិនក្ខិបន្តិ អជិនមិគចម្មំ។ “ទារុចីរំ ផលកចីរ”ន្តិ បទ្ធកំ វុត្តំ។

កទលិទុស្សន្តិ កទលិវាកមយវត្ថំ។ ឯរកទុស្សន្តិ ឯរកមយវត្ថំ។ អក្កទុស្សន្តិ អក្កនាឡំ វា តេនំ សុត្តានិ វា គហេត្វា កតវត្ថំ។ បោត្ថកោតិ មកចិវាកមយវត្ថំ។ តិរីដំ វាតិ ឯចំ នាមកោ រុក្ខត្តចោ។ វេឋនេតិ សីសវេឋនេ។ កញ្ចុកោតិ កវចោ។

សព្វនីលកោតិ កោចិ នីលកោ។ ឯស នយោ សព្វបីតកាទីសុ។ មហារង្គរត្តន្តិ សតបទិបិដ្ឋវណ្ណរត្តំ។ មហានាមរត្តន្តិ សម្ភិន្នវណ្ណរត្តំ។

៣៩៩។ អច្ឆិន្នទសានីតិ អច្ឆិន្នា ទសា យស្ស, តស្មិំ ចីវរេ។ ឯស នយោ ទីឃទសានីតិ។ ផលទសេតិ ផលសទិសកត្ថិតា ទសា យស្ស, តស្មិំ។ បុប្ផទសេតិ ពុប្ផុឡំ ពន្ធិត្វា ចិកាវេត្វា កតា ទសា យស្ស, តស្មិំ ចីវរេតិ អត្ថោ។ អច្ឆិន្នចីវរស្សាតិ តំ ពត្វា វោរេហិ ចិលុត្តចីវរស្ស ឧត្តាតិ កុសចីរាទីសុ, សព្វនីលាទីសុ ច។ កិញ្ចាតិ ឧកាយិ អកប្បិយំ តត្ថ អកត្វាលយិកំ តត្ថ។ “នេក្ខ ឧទេតុ អកប្បិយចីវរេសុ យំកិញ្ចិ លទ្ធំ, តេន ហិរិកោបិនំ បដិច្ឆាទេត្វា បច្ឆា កប្បិយចីវរេ លទ្ធេ តំ អធិដ្ឋាវេត្វា ឥទំ អកប្បិយចីវរំ បរិច្ចជិតព្ពំ។ សព្វនីលកាទីចីវរេសុ លទ្ធេសុ កប្បិយរជនេន រជិត្វា, តំ ចណ្ណំ នាសេត្វា ចា កប្បិយចត្វាតិ វត្វាយបយ្យេសុ អល្លិយាវេត្វា, បដិច្ឆាទេត្វា ចា គហិតំ វដ្ដតី”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។

៤០០។ “អវិន្នាទសាហ”ន្តិ ឥទំ “អធិដ្ឋេតី”តិអាទីហិ សព្វបទេហិបិ យោជេតព្វំ។ ចីវរវេដ្ឋពីតិ អញ្ញស្ស ទេតិ។ ឥធ ទាត់ ទុចិធំ សម្មុខាទាតំ, បរម្មុខាទានញ្ច។ បដិគ្គាហកំ ទិស្វា “ឥទំ តុយ្ហំ ទម្មី”តិ ទានំ សម្មុខាទានំ នាម។ បរម្មុខា “ឥទំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ ទិន្នំ បរម្មុខាទានំ។ “ឥទំ តុំ គណ្ហាហី”តិ ចា “តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ ចា ទុវេត្តំ “មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ វទេ ចទតិ, ទានកាលេបវយៀយបិ វុត្តំ “ឥទំ តច វត្ថកំ ហោតុ, តច វត្ថកំ ហោតុ, តច វត្ថកំ ហោតី”តិ ទាយកោក ទុវេត្តំ គណ្ហាមត្តាបិ “មម វត្ថកំ ហោតុ, មម វត្ថកំ ហោតុ, មម វត្ថកំ ហោតី”តិ ចទតិ វេ, ទាត់, គហណញ្ច អបុដ្ឋំ ហោតិ។ “តច វត្ថកំ ហោតី”តិ ទុវេត្តំ បន “វាទុ កនេត្ត មយ្ហំ គណ្ហាមី”តិ ចត្វា គណ្ហាតិ, គហណំ បុដ្ឋំ។ “ឥទំ តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ ទុវេត្តំ “អហំ ន គណ្ហាមី”តិ ចទតិ, បុន “ទិន្នំ មយា, តុយ្ហំ គណ្ហាហី”តិ ទុវេត្តំ ឥធនេវបិ បុន បដិក្ខិបតិ, តំ ចីវរំ កស្សចិ អសន្តកត្តា ឯវាហាតិក្កមេនាបិ តិស្សគ្គិយំ ន ហោតីតិ បច្ឆា ទេវស្ស ទិន្នស្ស យោ ឥច្ឆតិ, តេន អធិដ្ឋាយ បរិភុញ្ជិតព្ពន្តិ សព្វមិទំ អដ្ឋកថាយ (បារា॰ អដ្ឋ॰ ២.៣៩៥ អត្ថតោ សមានំ) វុត្តំ។

អធិដ្ឋិតចីវរេ អធិដ្ឋានេន ចេចតិកោន អត្ថវេតោ ចិវតិ បដិបំ អាចិ កត្វា “សចេ អគសិដ្ឋិតំ, ឧចំ កេច កប្បិយំ ហោតី”តិ ចិន្តេត្វា តិស្សជ្ជេត្វា ចិតយាកម្មំ កេនាត្តស្ស ឃុសាចាទរោចោ គាបជ្ជតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ន ហិ ឧចំ ជានាតេបត្វា ចិតយាកម្មំ កេនាត្តស្ស

យុសាចារេគា ហោតី”តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣៩៨)៑ “កេនចិ ‘តទា ចេយតិកឹចិទរំ អញ្ញាត ចិឃ្យារេសត ករេហត្វា បុត ទាតព្ឋា’ត្តិ ចេត្តិ, តំ ត ឞុត្តុរ”ត្តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣៩៨ ចោរកំ ចិសដិសំ) តេត្វេច ទុត្តំ៑

ចិតឃ្យតីតិ ចោរានីហិ ចិតឃ្យតិ៑ “តឃ្យតិ, ដឃ្យតិ, អដ្ឋិត្តិត្វា កហត្តិ”តិ ព្ទយាតិបិ ចិតាសប្យការេត្វា “ចិតឃ្យតី”តិ ព្ទយិតាច សក្ខឃ្យត្តិ៑ តត្វ “តឃ្យតី”តិ ព្ទតំ ចោរានីហិ ហេដំ សត្ថាឃ ទុត្តំ, “ចិតឃ្យតី”តិ ព្ទតំ ក្ខុត្វរលាឃិតានំ សត្ថាឃ ទុត្តំ, “ដឃ្យតី”តិ អក្កិតា ដដ្ឋំ សត្ថាឃ៑ ចិឃ្យារេសតិ ឲត្វ សត្តិដ្ឋា ច សម្ភុត្វា ច អាលបិតោ ច ឌីចតិ ច កហិតេ ចត្វយតោ ហោតីតិ បញ្ញកសយត្ថាកពេត អត្តតិ ចិឃ្យារេសត អញ្ញាត កហិតេតិ អត្វា៑ បការសិតាតិ “អតាបត្តិ អត្តាឌសាហំ អឌិដ្ឋតី”តិអាទិតា (បារា៑ ៣៩៨) តេឃេត ទុត្តា៑

៩០៣៑ ព្ទតំ បត សយដ្ឋាតំ តាយេត កធិតសយដ្ឋាតំ តាយាតិ អត្វា៑ ព្ទតំ កធិតសយដ្ឋាតំ តាយ កាឃចាចតោ ច កាឃចាចាចិត្តតោ ច សយដ្ឋាតិ៑ អតិរេកឌិចរកាចឃ្យ ឌាតតចិត្តេត បណ្ណត្តិឌាតតចិត្តេ អសតិបិ អាបត្តិសម្ភុចតោ អចិត្តំ៑ អតឌិដ្ឋាតតោ, អចិកប្យតតោ ច អក្រិឃំ៑ កយ្ដ្ឋាតយត្យុឃ្ញាតេត្វា ចា ចេតិឃានំ ចត្ថុត្វា ចា ឲកាឌសយំ អទ្រាំ ដ្ឋារេបតិ, ក្យុសលចិត្តា អាបជ្ជតិ, កលហានិបរុតោ ចា ឌិតិក្កយំ ឌាតេត្វា ចា ដ្ឋារេបតិ, អក្យុសលចិត្តា អាបជ្ជតិ, ឈិណាសចេ បត អសតិឃា ចា បណ្ណត្តិ អឌាតេត្វា ចា តទា ករោរេត្វា អព្យាកតចិត្តា អាបជ្ជតីតិ តិចិត្តំ៑ ទុត្តតេឃេត កយ្ដ្ឋាតានិយត្យុឃ្ញាត្តឃ្យ សោឃតឃ្យចិត្តសម្ភ្គិតោ ឞុលចេតតា, ក្ខបេក្ខាចិត្តសម្ភ្គិតោ ក្ខបេក្ខាចេតតា, កលហានិបរុតឃ្យ ឌោឃតឃ្យចិត្តសម្ភ្គិតោ ទុក្ខចេតតា ហោតីតិ តិចេតតំ៑ ឲស តេឃា ក្ខបរិបិ ឲចទ្វេប ធានេត ឃោរេដតេព្ពា៑

បធយកធិតកចាចណ្ណតា៑

៩០៧៑ កាយានិឞុបេតេសរុ តិបញ្ញវ្ហុតិ តិឌិចរាតិ តិក្កិបិត្វា ចិប្យចារេសត ទោរសំ, ក្ខប្យជ្ជតដ្ឋាតញ្ញា ឌឃ្យត្យុំ “ការេយា ឲក្វុបចារេរា”តិអាទិតា (បារា៑ ៣លិលិ) តេឃេត បិឞ្យព្ទឃំ ទុត្តកាយតិចេសទ៌តារោសិតអដ្ឋយាឞ្យអបិសាឌហយ៉ិឃតាចាសត្វេលត្តឆញ្ញាករ-ណអារាយចិហាររទ្រុក្ខយ្វុលអញ្ញ្យាការសស្លារេតរុ បត្ថុរសរុ ឌិចរតិក្ខបដ្ឋារេតរ្ហុតិ ទុត្តំ ហោតិ៑ ឲត្វ ការេយា តាយ ឲកក្យុដិកានិការេយា៑

តិចេសតំ តាយ កាយតោ ពាហិ ចត្យុសាលិឌិកោ ករេហា៑ តេតាហ កល្ហិបេឌ “កាយតិចេសតាតំ ចិសេសំ ចេត្តា ‘បុត ឲកបរិច្ឆេទំ កត្វា តិចេចសិតា ពាហុកេហា តិចេសតំ តាយ ហោត្តិ’តិ ចេត្តិ, តស្វា ព្ទតំ តិចេសតានិ សព្ទំ ‘កាយតោ ពាហិ’តិ កេហតព្ឋា”ត្តិ៑ ព្ទឌញ្ញា តេត្វេច ទុត្តំ “តិចេសតានិកំ អត្តាការេយ ចេ ហោតិ, ការេយ ទុត្តបរិហារេឃ្យច លព្ភតោ អត្តាកាយតោ ពាហិ’តិ កេហតព្ឋា”ត្តិ៑

អដ្ឋកចាឃំ “ក្ខេឌាសិតោតិ ឃាតានឹតំ កណ្ហាតំ សាលិ”តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣ប័១-៣ប័លិ) ទុត្តសទ្វុបំ ក្ខេឌាសិតំ តាយ៑ “អដ្ឋាតិ បដិរាឌានិបដិពាហតត្វំ ព្ទដ្ឋកាហិ កតោ ពាហលកិត្តិកោ ចត្យុបញ្ញក្វយិកោ បតិឃ្យឃចិសេសោ”តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៣ប័១-៣ប័លិ) ទុត្តសទ្វុបេបិ អដ្ឋា តាយ៑ “យាឞ្យជ្ជតិ ឲកក្យុដសក្ខហិតោ ចត្យុរឃ្យបិសារេឌា”តិ (បារា៑ អដ្ឋ៑ ៣ប័១-៣ប័លិ) ទុតេត្វា ឲកកល្ហិកសក្ខហិតោ

ธตุรฆฺธเรตา ยาตฺยฺธ ตาย· ปิฆารเฒาติ ฆีฌปิฆารเฒา· ทปิฺยฆฺฐิ ยฺฌฐฺถตปิฆารเฒา· ตาธาติ ฆาตปฺตฺติ· ฆตฺตฺติ ฆฺฉฆฺฆตฺฆกฆฺฆตฺธเฆต ธฺชิเฒา ฆตฆฺยฺเตา, เฆา ธ ติธิฺฒาติธิฺฒธเฆต ปเธฺถกํ ธฺชิเฒา· ตตฺ ติธิเฒ ธติอาฆิปริเกฺลฺฆปิปิ เตาเตธ·

เฒตฺตฺติ ฆธเฒตฺตาฆิเฒตฺตา· ฆฺฆากเรฬิ ฌลิ· อาราเยา ปฺปฺรเยา, ฌลิเรยา ธ· ธิตาเราติ ฬกฺยิ เฆตาฆตํ ธฺุฐติ· “ฆฺเกฺลา ตาย ฆํ ยฺฆฺติเก กาเล ฆยตฺตา เฒาฆา ฌรติ”ติ (ปิรา· ๓๕๓) ธุตฺตปฺยาฬปริฺฐเตฺก ฆฺเกฺลา· อเฆฺลากาเฆา ตาย ฆตฺตฺตฺเรา, เฆา ธิฺยาเฆธิอาฆิอกายกาเรฆฺฆา ธ ยฺฐฺฆาตฺตํ อกยตปเธ ฆยฺฒฆีเป ธ ลฺฆติ· ยฺฐฺฆาตฺตํ อกยตปเธา ตาย ฺฆกปิฺฒิฆา กฺตฺตฺ ปุต ตฆเตธ เกตํ อากฺตฺติ อฆกฺฆเฬฆฺยตาฆ ธฺเรา ฆยฺฒฺปเฆเฆา ธฺุฐติ·

อฆํ กายาฆิเกา ปเธฺถกํ ฬกฺปธาเรา, ตาฆฺปธาเราติ ธฺชิเฒา· ตตฺ อเฆฺลากาฆํ ธิตา กายาฆิเกา ตํตํราฆาฆิฆายิกกฺลิตํ ฬกตฺตาตตฺธเฆต ฬกกฺลฆตฺตเกา เธ เตาติ, ฬกฺปธาเรา· ตาตากฺลฆตฺตเกา เธ, ตาฆฺปธาเรา เตาติ· ธุตฺตเฆฺฆ “กาเยา ฬกฺปธาเรา ตาย ฬกกฺลฆฺฆ กาเยา เตาติ”ติอาฆิ (ปิรา· ๓๔๖)· อฺฒกธาฆยฺยิ ธุตฺต “ฬกกฺลฆฺฆ กาเยาติ ฬกฺฆ เรฆฺฆา ธา เกาฆกฆฺฆ ธา กาเยา”ติ ธ “ตาตากฺลฆฺฆ กาเยาติ ตาตาราฆฺตํ ธา เกาฆกาตํ ธา กาเยา เธฆาลิกฺฆิตาราฆิฆฆิเฆา”ติ (ปิรา· อฺฒ· ๑·๓๔๕) ธ·

ฬกกฺเลต การาปิเตา ธิตาเรา ฬกฺปธาเรา, ตาตากฺเลติ การาปิเตา ตาฆฺปธาเรา เตาติ· ฆธาต กฺฆิปเฆ “ธิตาเร ฬกกฺลตาตากฺลเธาตาเรา การาปกาตํ ธเฆต ธุเตฺตา”ติ· อเฆฺลากาเฆ ปต ฺฆปธาเรเกเฒา อฆฺฆฺรธเฆต เธฆิตเฆฺลา· ธุตฺตเฆฺฆติ ปิฆฺฆฺลฆํ “อเฆฺลากาเฆา ฬกฺปธาเรา ตาย อกายเก อเรฆฺฆา ฆยตฺตา ฆตฺตฺตฺรา ฬกฺปธาเรา· ตเตา ปริ ตาฆฺปธาเรา”ติ· ฆฺลฆ ฬกํ อฆฺฆฺริ อฺฒฆีฆติเรตํ เตาติ· ฆธาต อฺฒกธาฆํ “ฬกํ อฆฺฆฺริ อฺฒฆีฆติตตฺ”ติ (ปิรา· อฺฒ· ๑·๓๔๕)· ฬธิ ฆเฆฺลปเตา ธุตฺตฆฺฆปฺเกฆาติ ปตฺฆฆ ฒาตาติ ฆเฆฺฆตฺยาต “กายาฆีฆฺ ปเฆเฆฆฺ ติปฆฺฆฺ”ติ· อฆเยตฺ ฆเฆฺลเปิ, ธิตฺเรา ปต ปิฆฺฆฺลอฺฒกธาธฆฺฆตเตา เธฆิตเฆฺลา·

“ติฆีธเรต ธิปฺธาเฆยฺฆาติ ฆฺฆฺฆิฆา ธา ฺฆตฺราฆเฆฺต ธา อตฺตฺรธาฆเกต ธา· อเตฺตาการเฆ ฆีธริ ติกฺลปิตฺ”ติ (ปิรา· ๓๔๙, ๓๔๕) ธธตเตา ฬตฺ ติฆีธเรฺติ ติฆฺฆิ ฆีธราตยฺฆาตเรยธ ฆีธริ ธตฺตฺฆา· ฬการตฺตฺติ ธิปฺธาฆกิริฆาฆ อฺฐตฺฆํเฆาเก ฺฆปเฆากธธตํ อปิ-ฆเฒฺต กํ ปต ฆิรตฺตาฆิกตฺติ ฆเฆฺฆติ·

ฆฺฆฺฆฺติฆา ธิตาติ ติฆีธริ ปริตริตํ อฆเยตฺต กิลิเตต กิฺลฺตา ฆฺฆิธติฺตา ฺฆกฺฆิกํ ติฆีฆิตฺ อฆฺลิ ปกฺฆา“อตํ ภเตฺต กิลิเตา, ต ฆเกฺลยิ ติฆีธริ อาธาฆ ปกฺลยิตํ, เฆาตํ ภเตฺต ฆฺฆิ ติฆีธเรต อธิปฺธาฆฆยฺติ ฆาธายิ”ติ ติกฺลตํ ฆาธิเตต ฆเฆฺฆต ตฆฺฆ ฆาตฺติฺติฆาฆ กยฺธาธาฆ ฆิตฺตํ อธิปฺธาฆฆยฺติ ธิตาติ ธุตฺต เตาติ· ตธา ลฺฆฆยฺติกฆฺฆ กิลิตฆฺฆ กิฺลฺเตา ตฆิ เกาลเฆฺฆา

ᩋᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨾᨶᨠᩣᩃᩮ ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᩁᩮᩣᨣᩮ ᩋᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨲᩣᨿᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨

᪉᪀᪂᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩅᩈᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? “ᩑᨠᨠᩩᩃᩔ ᨣᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩣᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩣᨶᩣᨠᩩᩃᩔ ᨣᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ, ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨽᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨾᩪᩃᩮ ᩅᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᩅᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪃᪅᪆) ᨶᨿᩮᨶ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨶ “ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨡᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩥᨿᩁᨲᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨲᩴ ᨥᩁᩴ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩣ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩣ ᨸᨴᩮᩈᩣ ᩑᨠᩴ ᨶ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪃᪅᪅-᪃᪅᪆)᪨

ᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩉᩮᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᨶᩩᨿᩩᨣ᩠ᨣᩮᨿ”ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨻᩉᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴᩉᩮᨲᩩᨠᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ “ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ...ᨸᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ”ᨲᩥ᪨

᪉᪀᪃᪨ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅᩣᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᨲᩮᩣ ᨴᩪᩁᩮ ᨶ᩠ᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ, ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᩈᩣᨿᩥᨧᨧᨲᩥ᪨

᪉᪀᪄᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᩃᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨿᩔ ᩈᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᨲᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨

᪉᪀᪅᪨ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨶ᩠ᨿᩣ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᩈᩮ, ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᨿᩮᨾ᩠ᨾ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨴᩮᩈᩔ᪨ ᨿᨳᩣᩁᩩᨧᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᩋᩴᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩈᨽᩣᨣᩔ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᩁᩥᨿᩣᨶᩮᩈᩩ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩣᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩅᩥᩈᨿᨠᩴ ᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪃᪅᪈ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣ “ᩍᨴᩴ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨸ᩠ᨸᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᩍᨾᩣᩉᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩅᩣ “ᩍᨴᩴ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩴ...ᨸᩮ... ᩍᨾᩣᩉᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩅᩣ “ᩍᨴᩴ ᨾᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩍᨾᩣᩉᩴ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩑᨠᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᨶᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩅᩥᨵᩥᨵᩣᨶᨶᩮᨠᩮᨶ ᨠᩣᩁᨱᩅᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪉᪀᪆᪨ ᨲᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨧᩦᩅᩁᩴ᪨

៩០៨។ “អនេត្តស្ស ច និស្សដ្ឋេ ទុក្កដ”ន្តិ ឋបិតា “ញ្ញេត្តន កិច្ចតា បដិពាលេន អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្វា, និស្សដ្ឋចីវរំ ទាតព្វ”ន្តិ វុត្តត្តា ឋបេំ ចិងិ ជាតកតាយ ញ្ញេត្តន យថាចិងិ ការំ បរេតាយ បដិពាលេន ពន្ធកេ (វុញ្ញអច។ ១៦៨) អាគតនយេន អាបត្តិំ បដិគ្គហេត្វា និស្សដ្ឋចីវរំ ហេត្វា គហេត្វា និរិទានេបត្វា បរេច បរេញ្ញោ ហោតិ, “សុណាតុ មេ ភន្តេ បរេញ្ញោ, ឥទំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស កិច្ចនោ និស្សគ្គិយំ បញ្ញស្ស និស្សដ្ឋំ, យទិ បញ្ញស្ស បត្តកល្លំ, បរេញ្ញោ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស កិច្ចនោ ទទេយ្យា”តិ, បរេច តយោ ហោន្តិ, “សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា, ឥទំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស កិច្ចនោ និស្សគ្គិយំ អាយស្មន្តានំ និស្សដ្ឋំ, យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, អាយស្មន្តា ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស កិច្ចនោ ទទេយ្យុ”ន្តិ, បរេច ឯកកោ ហោតិ, “ឥមំ ចីវរំ អាយស្មតោ ទម្មី”តិ ទាតព្វំ, និស្សដ្ឋចីវរំ “អត្តនោយេច ជិន្ន”ន្តិ សុទ្ធបរេញ្ញាយ គហេត្វា អនេត្តស្ស ទុក្កដំ ហោតីតិ ទុត្តំ ហោតិ។

តស្ស បន្តកកាចំ ជាត្វា លេនេន ចិលុយត្តស្ស បន កណ្ឌឈូចេនេន ទុក្កដទុល្លច្ចយបរិទាឌិកាបត្តិយោ ហោន្តិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តស្ស បន្តកកាចំ បន ជាត្វា លេនេន អច្ឆិន្នេន្តា កណ្ឌំ អញ្ញាបេត្វា ការេតព្វោ”តិ (បរិវា។ អដ្ឋ។ ១។៣៩៨)។ បរិយាបុតន្តិ “ន កិច្ចេច និស្សដ្ឋចីវរំ ន ទាតព្វំ, យោ ន ទទេយ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បរិវា។ ៣៤០) បាឡិឋយំ ទុត្តន្តិ អត្ថោ។

៩១០-១។ ទេធេ ទេហទេ ចាតិ ឯតេសុ ឯកេកាសុបិ បក្កំ កន្ធន្តេសុតិ យោជនា។ “ទេធេ”តិ ឋបិតា អតិស្សិតកាចយាហ, “ទេហទេ ចា”តិ ឋបិតា និស្សិតកាចំ។ ឋហិនេតិ ឋបក្កិតេ។ បរេច នោ ទេធេរា និស្សយាចរិយោ កទេយ្យាតិ អធិប្បាយេនាហ “គទុ”ន្តិ។ តស្មិំ ទេហទេ ចត្តន្តិ តស្ស ហេត្វ ជិតចីចទំ ន បស្សយុតីតិ ឆុរតិក្លេបំ អកត្វា គបនេ ទ៌សាស្សាហត្វា និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ ពេនេច “យុហុត្ត”ន្តិអាទិយាហ។

៩១៣។ បញ្ចទ្ធានេ អនេត្តានេយចាទុណោតិ ឋបិតា បព្ពន្ធា, ទេហនកិច្ចនោ ទុនកាចន្ទា អទុណក្កុយតន្ទា ជាត្វា ចីចនស្ស អតិស្សគ្គិយត្តំ តស្ស ហេត្វ ជិតកាចំ បល្លេល្លត្វា បុនាទុណា បញ្ចទ្ធនេតិ អត្ថោ។ ចិស្សេដ្ឋតីតិ អញ្ញាស្ស ទេតិ។ ចិតស្សតីតិ ចោទនាទីហិ តស្សតិ។

ទុតិយកថិនកថាចណ្ណនា។

៩១៩។ អកាលចីចរន្តិ “អកាលចីចរំ នាម អនត្ថតេ កថិនេ ឯកាទសមាសេ ឧប្បន្នំ, អត្ថតេ កថិនេ បត្តមាសេ ឧប្បន្នំ, កាលេបិ អាទិស្ស ទិន្ន”ន្តិ (បរិវា។ ៥០០) ចចនតោ អនត្ថតកថិនេ ចិហារេ “ចីចរមាសោ”តិ យោ បុព្ពកត្តិកកាញ្ញអបក្លបាដិបទតោ បដ្ឋាយ យាច អបរកត្តិកបុណ្ណមី, តាច មាសោ ទុច្ចតិ, តតោ បរេសុ ឯកាទសសុ មាសេសុ ឧប្បន្នំ អត្ថតកថិនេ ចិហារេ យោ ចីចរមាសោ, ហេមន្តា ច ចត្តារោ មាសាតិ បញ្ចមាសតោ ពហិ សត្តសុ មាសេសុ ឧប្បន្នំ អត្ថតកថិនេ បញ្ច មាសា យថាបរិច្ឆិន្នកាលេ បញ្ញស្ស ច “ឥទំ អកាលចីចរំ ទម្មី”តិ បុគ្គលស្ស ច “ឥទំ តុយ្ហំទម្មី”តិ ទិន្នន្តាតិ ឥទំ អកាលចីចរន្តិ អត្ថោ។ “ឧប្បន្ន”ន្តិ នេសោ, “ឧប្បជ្ជេយ្យ បញ្ញតោ ចា គណតោ ចា ញាតិតោ ចា មិត្តតោ ចា បំសុក្ខូលតោ ចា អត្តនោ ចា ធនេនា”តិ (បរិវា។ ៥០០) ចចនតោ បញ្ញស្ស ចា “ឥទំ សុត្តន្តិកគណស្ស ទេម, ឥទំ អាភិធម្មិកគណស្ស ទេមា”តិអាទិនា នយេន គណស្ស ចា ទិន្នតោ អត្តនោ ចស្សគ្គេន ចា ញាតិអាទិតោ ចា

សុសានាទិបំសុកូលខេត្តតោ វា អត្តនោ សន្តកេន សុត្តកប្បាសាទិកប្បិយភណ្ឌតោ វា ឧប្បន្នចីវរន្តិ អត្ថោ។

មាសបរមំ និក្ខិបេតិ មាសោ បរមំ បមាណំ ឯតស្ស និក្ខិបនស្សាតិ មាសបរមំ, និក្ខិបនន្តិ កិរិយាវិសេសនំ កាតព្ពំ, មាសបរមំ និក្ខិបនំ ករេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ "អាកង្ខមានេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្ពំ, បដិគ្គហេត្វា ខិប្បមេវ ការេតព្ពំ, នោ ចស្ស បារិបូរិ, មាសបរមំ តេន ភិក្ខុនា តំ ចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ ឩនស្ស បារិបូរិយា"តិ (បារា. ៥០០) វចនតោ ឯវំ ឧប្បន្នំ ចីវរំ ជានន្តេន បដិគ្គហេត្វា សចេ បហោតិ, ទសាហមនតិក្កាមេត្វា ការេតព្ពំ។ សចេ នប្បហោតិ, ឩនស្ស បារិបូរណត្ថំ មាសបរមំ ឋបេតព្ពន្តិ អត្ថោ។

កស្មា ឯវំ និក្ខិបិតព្ពន្តិ អាហ "សតិ បច្ចាសាយា"តិ, "បច្ចាសា ហោតិ សង្ឃតោ វា គណតោ វា ញាតិតោ វា មិត្តតោ វា បំសុកូលតោ វា អត្តនោ វា ធនតោ"តិ (បារា. ៥០០) វុត្តសង្ឃាទិតោ អត្តនោ ចស្សក្កាទិតោ លភេយ្យ, តេន "ឩនស្ស ឋានេ បរិបុណ្ណំ ការេស្សាមី"តិ បច្ចាសាយ សតិ ឯវំ និក្ខិបិតព្ពន្តិ អត្ថោ។ តតោ ឧទ្ធំ ឋបេតុំ ន វដ្ដតីតិ មាសតោ អតិរេកកាលំ និក្ខិបិតុំ ន វដ្ដតិ, និស្សគ្គិយបាចិត្តិយំ ហោតីតិ អត្ថោ។

យទិ ឯវំ "តទហុប្បន្នេ មូលចីវរេ បច្ចាសាចីវរំ ឧប្បជ្ជតិ, ទសាហា ការេតព្ពំ…បេ… វីសេ ឧប្បន្នេ មូលចីវរេ បច្ចាសាចីវរំ ឧប្បជ្ជតិ, ទសាហា ការេតព្ព"ន្តិ (បារា. ៥០០) កស្មា អាហាតិ? បច្ចាសាចីវរស្ស ទសទិវសេ អតិក្កម្ម ឋបេតុំ អយុត្តត្តា, មូលចីវរស្ស តគ្គតិកត្តា ឯវំ វុត្តំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ "មូលចីវរស្ស ឧប្បន្នទិវសតោ យាវ វីសតិមោ ទិវសោ, តាវ ឧប្បន្នំ បច្ចាសាចីវរំ មូលចីវរំ អត្តនោ គតិកំ ករោតី"តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៥០០)។

តតិយកថិនកថាវណ្ណនា។

៩១៦-៨. ភិក្ខុនិយា យោ ធោវាបេតីតិ សម្ពន្ធោ។ "ភិក្ខុនី នាម ឧភតោសង្ឃេ ឧបសម្បន្នា"តិ (បារា. ៥០០) វចនតោ ភិក្ខុនិសង្ឃេ ញត្តិចតុត្ថេន កម្មវាចាយ, ភិក្ខុសង្ឃេ ញត្តិចតុត្ថេន កម្មវាចាយាតិ អដ្ឋវាចិកាយ ឧបសម្បន្នា ភិក្ខុនី នាម។ ភុត្តន្តិ ភិក្ខុនា អត្តនា បរិភុត្តំ រជិតំ អាទិន្នកប្បំ, "បរិភោគំ ករិស្សាមី"តិ អន្តមសោ សីសំ ឋបេត្វា សយនមត្តេនាបិ បុរាណត្តំ ចីវរន្តិ អត្ថោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ "រជិត្វា កប្បំ កត្វា ឯកវារម្បិ និវត្ថំ វា បារុតំ វា អន្តមសោ បរិភោគសីសេន អំសេ វា មត្ថកេ វា កត្វា មគ្គំ គតោ ហោតិ, ឧស្សីសកំ វា កត្វា និបន្នោ ហោតិ, ឯតម្បិ បុរាណចីវរមេវា"តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៥០៣-៥០៥)។ វត្ថន្តិ ការិយេ ការណោបចារវសេន ចីវរមេវ អាហ។

អញ្ញាតិកាយាតិ "អញ្ញាតិកា នាម មាតិតោ វា បិតិតោ វា យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា អសម្ពទ្ធា"តិ វចនតោ អត្តនោ វា តស្សា វា មាតុ វា បិតុ វា បរម្បរាយ យាវ សត្តមា យុគា, ឯត្ថន្តរេ យេន កេនចិ ញាតកេន អសម្ពទ្ធាការេន អញ្ញាតិកាយាតិ អត្ថោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ "បិតាមហោយេវ បិតាមហយុគំ។ តតោ ឧទ្ធំ សព្វេបិ បុព្វបុរិសា បិតាមហគ្គហណេនេវ គហិតា។ ឯវំ យាវ

សត្តមោ បុរិសោ, តាវ យា អសម្ពទ្ធា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥០២-៥០៥)។ អាកោដាបេតីតិ បហរាបេតិ។

តតោ ធោវាបនាទិតោ។ និស្សគ្គិយាបត្តីតិ និស្សគ្គិយស្ស អាបត្តិ និស្សគ្គិយាបត្តិ, និស្សគ្គិយស្ស ចីវរស្ស នាមេន វិសិដ្ឋា បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ។ ឯត្ថ តិណ្ណំ បយោគានំ អន្តេ អាបជ្ជិតព្វាយ អាបត្តិយា ទស្សនំ។ តស្ស និយោគេន ធោវនាទិ ករោន្តិយា ភិក្ខុនិយា តទត្ថំ សព្ពបុព្ពបយោគករណតាយ ភិក្ខុនោ ទុក្កដំ ហោតីតិ គហេតព្វោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យាវ តំ ធោវិត្វា ឧក្ខិបតិ, តាវ ភិក្ខុនិយា បយោគេ បយោគេ ភិក្ខុស្ស ទុក្កដ”ន្តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥០២-៥០៥)។ បឋមេនាតិ តីហិបិ ការាបេន្តស្ស យំ បឋមំ ការាបេតិ, តេនាតិ អត្ថោ។ ទីបិតន្តិ “អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី បុរាណចីវរំ ធោវាបេតិ រជាបេតិ អាកោដាបេតិ, និស្សគ្គិយេន អាបត្តិ ទ្វិន្នំ ទុក្កដាន”ន្តិអាទិនា (បារា។ ៥០៦) ទេសិតំ។ ឥមិនា នយេន ទ្វេ ការាបេន្តស្ស បឋមេន និស្សគ្គិយាបត្តិ, ទុតិយេន ទុក្កដន្តិ អយមេត្វា សក្កុណាតិ។

៦១០។ “ធោវនត្ថាយ ទេតី”តិ ឥមិនា “ភុត្តំ វត្ថ”ន្តិ អធិការតោ លព្ភតិ។

៦១១។ សាមណេរនិទ្ទេសេបីតិ “សាមណេរា”តិ និទ្ទេសោ តាយ យស្ស, តស្មិំ, អត្តនា បរិភុត្តំ វត្ថំ ធោវនត្ថាយ ទេតីតិ យោជនា, អត្តនោ បរិភុត្តំ ចីវរំ ធោវនត្ថាយ សាមណេរស្ស ទេតីតិ អត្ថោ។ បិ-សទ្ទោ សមុច្ចយត្ថោ។ ឧបសម្បជ្ជាតិ បុព្វកិរិយាយ “ធោវតី”តិ អបរកិរិយា សាមត្ថិយា លព្ភតិ។

៦១២។ ទហរានញ្ហិ ភិក្ខុនន្តិ អត្តនោ នវកតរានំ ភិក្ខូនំ និយ្យាទិតេ ជិនេ ឯស នយោតិ “ឯកេន បាចិត្តិយំ, អវសិដ្ឋេហិ ទ្វីហិ វា ឯកេន វា សព្ពបយោគេសុ ទុក្កដំ ហោតី”តិ នយោ។

៦១៣។ ចីវរេតិ បរិភុត្តចីវរេ។

៦១៤។ “ធោវនបច្ចយាយេវា”តិ ឥមិនា ឥតរទ្វយស្ស តស្ស អនាណត្តិយា កតត្តា តតោ អនាបត្តិភាវមាហ។

៦១៥។ ញាតិកាតិ ឯត្ថ “បដិសង្ខា យោនិសោ”តិអាទីសុ (ម។ និ។ ១។២២-២៣, ៥២២; អ។ និ។ ៦។៥៨; ៨។៩; មហានិ។ ២០៦; ធ។ ស។ ១៣៥៥; វិភ។ ៥១៨) វិយ ការណត្ថវសេន យ-ការលោបោ, ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយាតិ អត្ថោ។ “ញាតិកា អញ្ញាតិសញ្ញិស្សា”តិ បទច្ឆេទោ។ បច្ចត្ថរណន្តិ មញ្ចបីឋេ អត្ថរិតព្វំ បច្ចត្ថរណចីវរំ។

៦១៦។ “ភិក្ខុនីនំ វសេនា”តិ ឥទំ ភិក្ខុសង្ឃេបិ ឧបសម្បន្នា ចេ, បាចិត្តិយសម្ភវា វុត្តំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ បន យថាវត្ថុកមេវា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥០៦)។ ភិក្ខុនិសង្ឃេ ឧបសម្បជ្ជិត្វា បច្ឆា ភិក្ខុសង្ឃេ ឧបសម្បជ្ជតិ, កេវលំ ភិក្ខុសង្ឃេ

ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᩦᨲᩥ ᨲᩣ ᩉᩣᨧᨲᩥ ᨨᩁᨿᩣᨶᩮ ᨸᨩᨿᩴ ᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᩈᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮᩣ ᨧᩩᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲᩣ ᩈᩣᨠᩥᨿᩣᨶᩥᨿᩮᩣ"ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑.᪓᪐᪙)᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩃᩥᩴᨣᩮ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᨲᩔᩮᩅ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨠᩮᩣᨲᩩᩉᩃᩮᨶ᪨

᪙᪑᪕᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᩣᨧᩮᨲᩦᨲᩥ "ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩮᩣᨧᩮᩣ"ᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲᩩᩴ ᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨧᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᨧᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᨧᩣ ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᨶᩮᩣᨧᨶᩣᨴᩥᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠᨸᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨠᨸᩮᨲ᩠ᨳᨠᨲ᩠ᨳᩥᨠᨿᨬ᩠ᨬᩪᨷᩦᨶᩣᨴᩥᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ᪨

ᨷᩩᩁᩣᨱᨧᩦᩅᩁᨵᩮᩣᩅᩣᨷᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪙᪑᪖᪨ ᨧᩥᨠᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨷᩴ ᨸᨶ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩁᩪᨸᩥᨠᩣᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳ "ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧ "ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣ"ᨲᩥ ᨧ "ᩑᨠᨲᩮᩣᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩣᨶᨧᨶᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᩣᨿᩣᨶᩮᨲᩣ ᨷᩩᨶᨭ᩠ᨮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩁᩪᨸᩮᨲᩣᩈᨾ᩠ᨾᩣᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩥᨠᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨷᨠᩁᨲᨶᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨿᨸ᩠ᨸᨿᩣᨱᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨿ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ "ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ ᨸᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨧ "ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨠᩣᨿᩣᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ "ᨸᩣᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩣ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩴ, ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩮᨶ ᨧᩣ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪓) ᨧᨧᨶᨲᩮᩣ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ "ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩉᩁᩦᨲᨠᨡᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨸᩦ"ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑.᪕᪑᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᩁᩦᨲᨠᨡᨱ᩠ᨯᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨸᩁᩥᨧᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨲᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨧᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩑᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨸᩣᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨠᩴ, ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪙᪑᪗᪨ ᨠᩉᩣᨷᨱᩣᨿᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨠᩉᩣᨷᨱᨬ᩠ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᨷᩈᩣᩁᨱᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩣᨷᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ "ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪑) ᨶᩮᨶᩥᨲᩴ᪨

᪙᪑᪘᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨷᨿᩮᩣᨣᩉᨲᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨷᨿᩮᩣᨣᩣ ᨠᩉᩣᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᨷᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩣᨷᩥᨶᩥᨠᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑.᪕᪑᪑)᪨

᪙᪑᪙᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩈᨦ᩠ᨥᩮᨲᩥ ᨠᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩃ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨦ᩠ᨥᩮ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨷᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨿᨶ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑.᪕᪑᪑)᪨

᪙᪒᪐᪨ "ᨷᩣᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᨶᩮᨲᩣᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

៤១៣។ អញ្ញំ បរិក្ខារន្តិ ថវិកកាយពន្ធនាទិ អវិកប្បិយំ វា អវិកប្បនុបគំ វា បរិក្ខារមេវ គហេត្វា។ វិកប្បនុបគំ បន ន វដ្ដតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “វិកប្បនុបគំ បច្ឆិមចីវរប្បមាណំ បន បដបរិស្សាវនម្បិ ន វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥១៣)។ ចីវរបដិគ្គហណំ កិរិយា, បារិវត្តកស្ស អទានំ អកិរិយាតិ កិរិយាយ ច អកិរិយាយ ច អាបជ្ជិតព្វតោ កិរិយាកិរិយំ។

ចីវរបដិគ្គហណកថាវណ្ណនា

៤១៥។ “អញ្ញាតកំ អប្បវារិត”ន្តិ បទច្ឆេទោ។ “គហបតឹ វា គហបតានឹ វា”តិ បាឋសេសោ។ វុត្តញ្ហិ ឯកតោ “អញ្ញាតកំ គហបតឹ វា គហបតានឹ វា”តិ (បារា។ ៥១៦, ៥១៩)។ បុព្វេ វុត្តនយេន យាវ សត្តមា បិតាមហយុគា សម្ពន្ធញាតិកតាយ អភាវតោ អញ្ញាតកំ។ “យំ យញ្ញាកេហ អត្ថិ, តំ បវារេមី”តិអាទិនា នយេន អប្បវារិតំ។ “គហបតិ នាម យោ កោចិ អគារំ អជ្ឈាវសតី”តិ (បារា។ ៥១៨) បាឡិយំ វុត្តំ គហបតឹ វា។ “គហបតានី នាម យា កាចិ អគារំ អជ្ឈាវសតី”តិ (បារា។ ៥១៨) បាឡិយំ វុត្តំ ឃរណឹ វាតិ អត្ថោ។

ហោតិ និស្សគ្គិយាបត្តីតិ “អញ្ញត្រ សមយា វិញ្ញាបេតិ, បយោគេ ទុក្កដំ, បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ ហោតី”តិ (បារា។ ៥១៨) បាឡិយំ វុត្តេសុ សន្តេសុ បុព្វបយោគេសុ ទុក្កដេន សទ្ធឹ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយំ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អញ្ញត្រ សមយាតិ “តត្ថាយំ សមយោ, អច្ឆិន្នចីវរោ វា ហោតិ ភិក្ខុ នដ្ឋចីវរោ វា”តិ (បារា។ ៥១៩) មាតិកាយ, “អច្ឆិន្នចីវរោ នាម ភិក្ខុស្ស ចីវរំ អច្ឆិន្នំ ហោតិ រាជូហិ វា ចោរេហិ វា ធុត្តេហិ វា យេហិ កេហិចិ វា អច្ឆិន្នំ ហោតិ។ នដ្ឋចីវរោ នាម ភិក្ខុស្ស ចីវរំ អគ្គិនា វា ទឌ្ឍំ ហោតិ, ឧទកេន វា វុឡ្ហំ ហោតិ, ឧន្ទូរេហិ វា ឧបចិកាហិ វា ខាយិតំ ហោតី”តិ (បារា។ ៥១៨) បទភាជនេ ច និទ្ទិដ្ឋសមយកាលតោ អញ្ញត្រាតិ អត្ថោ។

៤១៦។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “អញ្ញាតកេ អញ្ញាតកសញ្ញី, វេមតិកោ, ញាតកសញ្ញី អញ្ញត្រ សមយា ចីវរំ វិញ្ញាបេតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បារា។ ៥២០) បាចិត្តិយត្តយំ ឯកតោ វុត្តំ។ “ញាតកេ អញ្ញាតកសញ្ញិស្សា”តិ បទច្ឆេទោ។ តត្ថាតិ តស្មិំ ញាតកេ។ វេមតិកស្សាតិ “ញាតកោ នុ ខោ, អញ្ញាតកោ”តិ វេមតិកស្ស។ ទ្វិកទុក្កដំ តទេវាតិ យោជនា។ “វុត្ត”ន្តិ ឥទំ អាកឌ្ឍតិ, “ញាតកេ អញ្ញាតកសញ្ញី, វេមតិកោ អញ្ញត្រ សមយា ចីវរំ វិញ្ញាបេតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា។ ៥២០) ទេសិតន្តិ អត្ថោ។

៤១៨-៩។ សមយេ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ ឯត្ថ “ចីវរំ អញ្ញាតកអប្បវារិត”ន្តិ អានេត្វា សម្ពន្ធិតព្វំ, យថាបរិច្ឆិន្នកាលទ្វយតោ អញ្ញត្រស្មិំ កាលេ អញ្ញាតកអប្បវារិតំ ចីវរំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ អត្ថោ។ ញាតកេ វា បវារិតេតិ ឯត្ថាបិ “អត្តនោ”តិ អជ្ឈាហារោ, “សមយេ”តិ ឥមិនា យោជេតព្វំ, អត្តនោ ញាតកបវារិតេ អសមយេបិ ចីវរំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ អត្ថោ។ អញ្ញស្សត្ថាយាតិ ឯត្ថ “អត្តនោ”តិ សេសោ, អត្តនោ ញាតកេ, បវារិតេ វា វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា, អញ្ញំ កិញ្ចិ និស្សាយ អត្តនោ ញាតកេ វា បវារិតេ វា ចីវរំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥតរំ បក្ខំ ទស្សេតិ “តស្ស ញាតកេ វា បវារិតេ វា”តិ។ តស្សាតិ “អញ្ញស្សា”តិ វុត្តស្ស, “វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តី”តិ ឥមិនា យោជេតព្វំ។ វាតិ បុរិមវិកប្បាបេក្ខំ។ យំ សន្ធាយ ចីវរំ វិញ្ញាបេតិ, តស្ស ញាតកេ វា បវារិតេ វា តមេវ សន្ធាយ ចីវរំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩤ ᨸᩁᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᩩᨷ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨶᩥᨠᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᩥᨱ᩠ᩉᩣᨸᨶᩣᨿ ᩋᨸᩁᩥᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪗᪘᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩤᩁᩥᨲᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨣᩉᨸᨲᩥᩴ ᩅᩤ ᨣᩉᨸᨲᩣᨶᩥᩴ ᩅᩤ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᪨ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᨶ
ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩋᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨵᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

“ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪑) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ “ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩍᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ?
ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ “ᨠᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨿ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨻᩉᩩᨷᩁᩥᩈᩣ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨻᩉᩩᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ
ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪑) ᩃᨬ᩠ᨨᩥᨠᩮᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ
ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪓) ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ
“ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᨲᩮᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪔) ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ
ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨸᩥ ᨿᩮᩅ “ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᨠᩔ ᨴᩤᨲᩩᩴ
ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨲᩮᨸᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᩮᨶ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨿᩮᩈᩩᨸᩥ ᨧ ᩋᨵᩥᨠᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨶᩥᩈᩮᨵᨶᨲ᩠ᨳᩴ
ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩣᨸᩥ “ᨲᨬ᩠ᨧᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩮᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥ ᩅᩤ ᨣᩉᨸᨲᩣᨶᩦ ᩅᩤ ᨻᩉᩪᩉᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᩉᩥ ᩋᨽᩥᩉᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᨸᩅᩤᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᨸᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨲᨲᩮᩣ
ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶᩥᨿᨾᨷ᩠ᨸᨴᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩤ ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩤ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᨸᩥ
ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᨸᩁᨾᩴ ᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨿᩮᩈᩩ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᨽᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ
ᨬᩣᨸᩮᨲᩩᩴ “ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪘᪐᪨ ᨴᩪᨲᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᨧᩮᨲᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨧ ᩋᨵᩥᩅᩣᩈᨶᩮ ᨧ ᩅᩥᨿᩮᩣᨣᩮᨸᩥ ᨶᩥᨿᨾᩮᩣ ᨯᩮᩔᩥᨲᩮᩣ “ᩈᨧᩮ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨨ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨨ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩣᨿ
ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᩴ ᨮᩣᨶᩴ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪑᪓) ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨿᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ “ᨿᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ,
ᨨ ᩅᩤ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩴ ᩅᩤ ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ “ᨲᩮᨶ ᨨ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨
ᨿᩔ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨻᩉᩩ ᨧ ᩅᩥᨿ᩠ᨿᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨨᩮᩅᨿᩮᩅ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᨨ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨠᨾᩮᨠᩴ ᨮᩣᨶᩴ,
ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩅᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᨶ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩦᩉᩣᩁᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨠᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ
ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨸᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩᨸᩥ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨨ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ

(ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪓᪑᪑-᪓᪑᪓) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪕᪓᪐-᪑᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩩᨷᩁᩥᨷᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᨳᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨻᩉᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨿᩮᩅ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩁᨱᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨻᩉᩪᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᨲ᩠ᨳᩥᨠᨲᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ “ᨶ ᨶᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᨱᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨶᩔᨲᩮᩅ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨲᩥᩔᩣᨿ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨

ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪕᪓᪒᪨ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᩉᩮᨲᩪᨲᩥ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩔ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩔ ᨠᩣᨾᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, “ᨠᩦᨴᩥᩈᩮᨶ ᨲᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ “ᩋᩣᨿᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨱ᩠ᩉᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪓᪑᪔) ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨷᩥ ᩋᨵᩥᨠᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩃᩣᨽᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᨶ ᩋᨵᩥᨠᩅᩥᨵᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩔ ᩃᩣᨽᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪕᪓᪓᪨ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩴ...ᨷᩮ... ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᨲᩥᩋᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮ, “ᩋᩃᩴ ᨾᨿ᩠ᩉᩴ ᩑᨲᩮᨶ, ᨴᩈᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᩅᩣ ᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨

᪕᪓᪔᪨ “ᨬᩣᨲᨠᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦᩔᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨

ᨷᨮᨾᩮᩣᨷᨠ᩠ᨡᨭᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪕᪓᪕᪨ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩑᨠᩮᨶ ᩏᨷᩣᩈᨠᩮᨶ ᨷᩦᨲᩋᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᩍᨵ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᨷᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩈᨴᩥᩈᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩏᨽᩮᩣ...ᨷᩮ... ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨷᨠ᩠ᨡᨭᨷᨴᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨴᩴ ᩏᨷᨠ᩠ᨡᨭᩴ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨲᩴ ᩏᨷᨠ᩠ᨡᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩮᩣᨷᨠ᩠ᨡᨭᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩮᩣᨷᨠ᩠ᨡᨭᩮ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩮᩣᨷᨠ᩠ᨡᨭᩔ᪨

ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩮᩣᨷᨠ᩠ᨡᨭᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪕᪓᪖᪨ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ “ᩁᩣᨩᨽᩮᩣᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩁᩣᨩᨲᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᨶᩃᩣᨽᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ

ᨣᩩᨾᩮᨲᩣᨶᩥ ᨴᩤᨿᨠᩣ ᩋᩣᩉᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨶ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᩣᨧᩮᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨻᩮᩣᨵ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩁᩦᨿᩴ “ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨣᩣᨳᩣᨿ (ᩅᩥ᪨ ᩅᩥ᪨ ᪇᪅᪁) ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨

᪇᪃᪈᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩁᩮᨧᨲᩣᨷᨭ᩠ᨭᨶᩮᩈᩩ ᩋᨽᩥᨣᨲᩁᨩᨲᩣᨴᩥ ᨿᩮᩅ ᨠᩮᨷᩥ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩁᨩᨲᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨷᩃᩈᨠᩣᩈᨲᩣᨿ ᩁᩣᨩᨲᩦᨲᩥ ᩁᨩᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᩁᩪᨷᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨿᨲᨶᩮᨿᨲᩔᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ, ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨿᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᩁᩔ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨲᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪇᪃᪉᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᨣᩉᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ, ᨣᨱᩔ, ᩈᩘ᩠ᨥᩔ, ᨧᩮᨲᩥᨿᩔ, ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨴᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᨩᨲᩴ, ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪇᪄᪀-᪁᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅ ᨷᩁᩥᨷᩩᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮᨶᩣᩉ “ᩁᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᨬ᩠ᨬᩥ “ᩁᨩᨲᩴ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶ-ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ –

“ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ‘ᩍᨴᩴ ᨠᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ’ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩋᨷᩩᨠᨲᩣᨷ᩠ᨷᨲᩴ ᨩᩣᨲᩣᨶᩥ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩣᨷᩥ ‘ᨾᨾ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨿᩮᩈᩴ ᨿᩮᩅ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨿᩴ ᨿᩔ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ’ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪄᪆᪈-᪄᪆᪉)᪨

᪇᪄᪂᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪄᪆᪈-᪄᪆᪉) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪇᪄᪃᪨ ᩁᨩᨲᩴ ᨩᩣᨲᩁᩪᨷᩴ ᩅᩣ ᩈᩘ᩠ᨥᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣᨲᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨻᩉᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩥᩁᨬ᩠ᨬᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᩍᨴᩴ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᨴᨾ᩠ᨾᩥ, ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ’ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᩴ ᨧᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨷᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪄᪆᪈-᪄᪆᪉)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ “ᨶᨿᩥᨴᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ, “ᩋᨿᩴ ᩈᩘ᩠ᨥᩔ ᩃᩣᨽᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᨲᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᨷᨶ ᩑᨠᩮᨶ ᨻᩉᩪ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨠᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪄᪆᪈-᪄᪆᪉)᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨻᩉᩪᩈᩩ ᨣᩣᨳᩣᨿ “ᩈᩘ᩠ᨥᩔᩣ”ᨲᩥ ᩋᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᨶ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩴ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨷᩣᨮᩮ “ᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᩈᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪄᪆᪈-᪄᪆᪉) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩘ᩠ᨥᩔᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩮᩣ᪨

៤៥៥៎ តញ្ញអាកស្សាតិ ចាបិយា៎ សស្សុប្បត្តិតិជាតទោ តញ្ញអាក៌ ទេត្តុ, តទោ តស្ស កហល៌ ចា បរិទកាទកា ចា ត ឆ ចដ្ឋតីតិ ទឃាឌតា៎ តញ្ញអាកស្ស ចាតិ ទុត្តុ ឆ-កាទេត ទេត្តចត្តុ សក្កហិត៌៎ ត ឆ ចដ្ឋតីតិ ទុត្តុ ឆកាទេត ចដ្ឋតិ ចាតិ ជស្សិត៌ ទោហាតិ៎

៤៥៤៎ ត៌ កតយត្តិ អាហ "ចត្តាទរា"តិអាជិ៎ សន្តាយ្សិតិ តញ្ញអាកទេបិក្លទលិទេត្តាជិ សន្តាយ្សិ៎

៤៥៦-៥៎ អបទិដ្ឋិត្តកាកន្ទិត្តិ "ន្តាយន្ទិ ក្ខយិកាទេក កតស្ស កទយុហិ ទុត្តទេកា កាទេកា ទជទឃ្យា"តិ ទុចិ បុទន្តោ អតិឃយិតអាទេឃ ក្ខយិកាទេក៎ អកតបុត្តា តចសស្ស តាយ៎ ទុត្តក៌ កាក៌ ទជចាតិ ទុត្តក៌ កហាបលាកាក៌ ទជឆ៎ ដ្ឋដ្ឋាទេបតីតិ ដ្ឋប្បាទជតិ៎

"កសឆ ចបចា"តិ អកប្បិឃំ ចាត់ ចត្វាតិ ទឃាឌតា៎ ចបចាតិ ចាតិ ទុត្តុ ឆ-សទ្ធា ន្តាឆ អចុត្តិ ត៌កត្តុទឃាកកាទេល ចុទ្ធយាត់ អកប្បិឃចចតត្តទ៌ សយុដ្ឋិទេតាតិ៎ ដ្ឋប្បាជិតត្ថាតិ ទុត្តុ ឆ-សទ្ធា កហាបល៌ សយុដ្ឋិទេតាតិ៎ សន្តាត្តិ តចា ដ្ឋប្បាជិតកហាបលត្ថា ទុចិ អកប្បិឃទចាហាទេត ដ្ឋប្បាជិតត្ថាតិ សន្តា៎

៤៩០៎ កសចាជិក៌ ចចត់ អចត្វា "ទុត្តិកាឃ ក្ខយិឃា ទុត្តទេកា តាយ កាទេកា"តិ ក្ខយិ ទឃា ឆ បតិដ្ឋាទេបតិ, តទស្សទចតយកប្បិឃត្តិ ចក្លយាទេតត ទឃាទេឌតត្តា៎ ឆ-សទ្ធា "ទឃា បតា"តិ ចក្លយាតបុក្កលត្តទាទេបទេក្លា៎

៤៩១-២៎ ក្ខយិឃា សឃទេយច បយាលស្ស ឌាតតត្តុ ត្យុតិ ទឃាឌតា, "ទុត្តទេក ក្ខយិកាទេក អទេយត្វា សស្ស កត៌, ទុត្តក៌ តាយ កាក៌ កល្យាចា"តិ កសទេកហិ ចុទេត្ត ទេតសំ ចចត់ អសន្តហិត្វា សឃទេយច ទេត្តក្ខយិឃា បយាល៌ ឌាតត្យកាឃតាឃាតិ អទេត្វា៎ ត្យ-សទ្ធា ន្តាយទេយច ចិទេសសំ ទេឌាទេតតិ៎ ទឃា បត យិតាតិ, តទស្សទចតយកប្បិឃត្តិ ចក្លយាទេតត ទឃាទេឌតត្តា៎ ទន្ត្រឃាបិ ឆ ជទេល្តតាតិ ទុត្តុ បិទេជតាបិ យិតិត៌ ត ចដ្ឋតីតិ ចជត្តិ៎ "ទក្លតី"តិអាជិកិទិឃាបទេជហិបិ ទុចទេយច ទឃាទេឌតត្តា៎

លទេលចត្វា ទក្លតីតិ ឌន្តាកទេលា ចត្វា អទេន្តា កល្យាត្យ អជត្វា បិទេលតិ៎ កឆ៌ ទក្លិត្យ ចដ្ឋតិ, កឆ៌ ទក្លិត្យ ត ចដ្ឋតីតិ? ត៌ បត ឌីហិ "ន្តាជ៌ ចា ទុត្តក៌ ចា យា កល្យាន្តាជ៌ កទេហត្យ ត លន្តតី"តិ ចា "ន្តាទេតា អបទេតហិ, ន្តាឆ បុន្តោ កទេរាហី"តិ ចា ទុចយាជិតា បទេឃាទេកត ទេច ទក្លតិ, ត៌ អកប្បិឃំ៎ សទេច "យឃិ ជិទេត ទក្លិត៌ ទោហាតី"តិ ទក្លតិ, កល្យាត្ត ចា បស្សិត្វា "កិ៌ កទេរាចា"តិ កលតិ, ចដ្ឋតិ៎ ទ្យិឃបជិក្កហលាទិក្លាបទេជ ន្តាទ៌ បិជហិត្វា ទក្លទេត្តត ចសិតន្តាត្តិ ហិ ចុត្តត្តិ កល្បិបទេជ ចុត្តតទឃាត ទេចជិតទេន្តា៎ អន្តាន្តិយ្យិ កល្បិបទេជ ចុត្តិ "ទឆទេតត្វា កល្យាត្ត សតិ ទុត៌ ទេកា បចត្តិ កិក្លុសន្តស្ស កិ៌ អាទេរាទចស្សាយីតិ បជិបុដ្ឋិត្យ ចដ្ឋតីតិ ចជត្តិ"តិ៎ តីហទេរាបតីតិ ទុត្វាបិ សទេច បទិឃាទេឃត ចជតិ, ចដ្ឋតីតិ ចជត្តិ៎ តទស្សទចតយកប្បិឃត្តិ ន្តាជ៌ ទេត្តយិតតាជិ កទេរាទេត្តត លន្ទ្ឋាទេតា អន្តាស្ស អតិតចុប្បាជិតស្ស អកាចា អទេន្តាសំ ចដ្ឋតីតិ ដ្ឋិស្ស កល្បិបទេជស្ស ចុត្តិ៎

៧៧៣។ “ឯត្តកេហិ វីហីហិ ឋានំ អាហរថា”តិ វុត្តា សចេ អាហរន្តីតិ យោជនា។ ឯត្ថ “តស្សេវេតាយកប្បិយ”ន្តិ ឋានំ ធញ្ញស្ស វិចារិតត្តា វុត្តំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តស្សេវ អកប្បិយំ។ កស្មា? ធញ្ញស្ស វិចារិតត្តា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥៣៨-៥៣៩)។

៧៧៤។ ហិរញ្ញេនាតិ កហាបណេន។ “តយកប្បិយ”ន្តិ ឋានំ កហាបណានំ វិចារិតត្តា វុត្តំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សេត្តានំ អកប្បិយំ។ កស្មា? កហាបណានំ វិចារិតត្តា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥៣៨-៥៣៩)។

៧៧៥។ បេសការកគាមំ ចាតិ បេសការកសល្លាទំ ឋានំ ច, បេសការោ តន្តវាយោ។ អារាមិកានំ ភាយេន ទេន្តីតិ “អារាមិកំ ទេមិ, វេយ្យាវច្ចករំ ទេមី”តិអាទិនា ភាយេន ទេន្តោ។

៧៧៧។ ខីរំ ទធិ តក្កំ សប្បិ នវនីតន្តិ បញ្ចគោរសា។

៧៧៨។ អជិកាទីស្វតិ អាទិ-សទ្ទេន វីហីនំ សង្គណ្ហាតិ។

៧៧៩។ បដិសិទ្ធេបីតិ បដិក្ខិត្តេបិ។ មូលំ ទត្វាតិ កប្បិយភណ្ឌមូលំ ទត្វា។ កុក្កុដាទយោ បន “សុខេន វសន្តូ”តិ អរញ្ញេ យេវ វិស្សជ្ជេតព្វា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “កុក្កុដសូករេ ‘សុខំ ជីវន្តូ’តិ អរញ្ញេ វិស្សជ្ជេតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៥៣៨-៥៣៩)។ សូករយូថាទីស្វបិ លទ្ធេសុ តេនំ អត្ថុបាយេវ វិសយេ វិស្សជ្ជេតព្វា។

៧៨០។ “តិក្ខត្តុ”ន្តិអាទិកាថាយ កោ សម្ពន្ធោ? “រញ្ញា វា រាជភោគ្គេនា”តិអាទិកាថាយ សង្ខិត្តេន យេន រាជរាជាមច្ចព្រាហ្មណគហបតិកាទីស្វ យេន កេនចិ អត្តនោ វា ចីវរចេតាបន្នេន ចីវរំ ចេតាបេត្វា “ឥត្ថន្នាមំ ភិក្ខុំ ចីវរេន អច្ឆាទេហី”តិ ទត្វា តំ ចីវរចេតាបន្នសង្ខាតំ ចីវរមូលំ ទត្វា បហិតទូតេន ច ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា “ឥទំ ខោ ភន្តេ អាយស្មន្តំ ឧទ្ទិស្ស ចីវរចេតាបន្នំ អាភតំ, បដិគ្គណ្ហាតុ អាយស្មា ចីវរចេតាបន្ន”ន្តិ យទិ វទេយ្យ, ភិក្ខុនា “ន ខោ មយំ អាវុសោ ចីវរចេតាបន្នំ បដិគ្គណ្ហាម, ចីវរញ្ច ខោ មយំ បដិគ្គណ្ហាម កាលេន កប្បិយ”ន្តិ វុត្តេ សចេ ទូតោ “អត្ថិ បនាយស្មតោ កោចិ វេយ្យាវច្ចករោ”តិ វុត្តេ ចីវរត្ថិកេន ភិក្ខុនា “ឯសោ ខោ អាវុសោ ភិក្ខូនំ វេយ្យាវច្ចករោ”តិ អារាមិកោ វា ឧបាសកោ វា ទស្សិតោ យទិ សោ តស្ស អត្តនា អាហរិត្វា “ឋបេយ្យ ភិក្ខុនោ ចីវរេន អត្ថេ សតិ ឋបិតា ចីវរំ ចេតាបេត្វា អច្ឆាទេហី”តិ វត្វា តំ ភិក្ខុំ ឧបសង្កមិត្វា “យំ ខោ ភន្តេ អាយស្មា វេយ្យាវច្ចករំ និទ្ទិសិ, សញ្ញត្តោ សោ មយា, ឧបសង្កមតុ អាយស្មា កាលេន, ចីវរេន តំ អច្ឆាទេស្សតី”តិ យទិ វទេយ្យ, តេន ចីវរត្ថិកេន ភិក្ខុនា កិំ កាតព្វន្តិ កេចនា វុត្តន្តិ អាហាតិ អយមិមិស្សា កាថាយ សម្ពន្ធោ។

តិក្ខត្តុំ ចោទនា វុត្តាតិ “ចីវរត្ថិកេន ភិក្ខវេ ភិក្ខុនា វេយ្យាវច្ចករោ ឧបសង្កមិត្វា ទ្វិត្តិក្ខត្តុំ ចោទេតព្វោ សារេតព្វោ ‘អត្ថោ មេ អាវុសោ ចីវរេនា’”តិ តិក្ខត្តុំ ចោទនា កាតព្វាតិ វុត្តា។

លក្ខណំ ឋានបច្ចយិកីតិ “ឥត្ថិលិង្គំ ចោទយមានោ សារយមានោ តំ ឋិចវំ អកិតិបក្ខាទេយ្យ, ឥទ្ធេចំ កុសលំ, នោ ចេ អកិតិបក្ខាទេយ្យ, ចតុក្កំ បញ្ចក្កំ លក្ខណបទំ ញត្តិកោតន ខ្ពុំស្ស ឋាតព្ពា”ន្តិ (បារា· ៥៦៤) វុត្តត្តា តំក្កំ ខុបសម្បទិត្វា “អនេត្វា ទេយ អាវុសោ ឋិចទេតា”តិ ពតាយ ចោទនាយ ន តិប្បទ្ទេយ្យ, តេន បុន ពត្វា យំ កិត្តិ អចត្វា “ន អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន អាមិសំ បដិគ្គហេតព្ពំ, ន ធម្មោ ភាសិតព្ពោ”តិ (បារា· ៥៦៤) វចនតោ ឋានកម្មានកំ តិសម្ពាធិ កិត្តិ អពត្វា “កិំ ការណំ អាគតោសី”តិ បុច្ឆិតេ “ញាតាហិ , អាវុសោ”តិ ឧត្តពយត្តំ ចត្វា ខ្ពក្ខបរិច្ឆេទេន លក្ខណំ ឋានំ សម្ពុចទេក្កចត្តិតា កពចតា ទេសិតត្តិ វុត្តំ ហោតិ·

ឃជិ ចោទេតិយេវាតិ សចេ ឋានំ អកត្វា ចោទនាយត្តំ ករោតិ, ល អព្រឹតិ យោជនា, “ចោទនា”តិ សាយត្តិយតោ លព្ភតិ, លក្ខណំ ចោទេត្វា សកិឃ្យិ ន ឋាតព្ពន្តិ វុត្តំ ហោតិ·

លចោទនំ អកត្វា យោ ឋានយេច ករោតិ, តេន កតិ ឋានានិ កាតព្ពានីតិ អាហ “ចោទនាធិក្កោ ជិតី”តិ, “កាតព្ពា”តិ សេសោ, “អព្រឹតិ”តិ ព្ពយិតា យោជេតព្ពំ, “ចតុក្កំ ចោទេត្វា ចតុក្កំ ឋាតព្ពំ, បញ្ចក្កំ ចោទេត្វា ខ្ពក្កំ ឋាតព្ពំ, លក្ខណំ ចោទេត្វា ន ឋាតព្ពន្តិ (បារា· ៥៦៤) វចនតោ, “លក្ខណបទ”ន្តិ (បារា· ៥៦៤) វចនតោ ច លក្ខណំ ចោទនាយ ធិក្កោ ខ្ពទសក្កត្តកា ជិតិ ហោតីតិ សិទ្ធត្តា ចោទនយេច អកត្វា ឋានយត្តយេច ករោន្តស្ស ខ្ពទសក្កំ វុត្តនយេន ឋាតព្ពយេវាតិ វុត្តំ ហោតិ· តតោ បរំ កាតព្ពំ អទស្សេត្វា ឧត្តរោនេច តិចេត្តតព្ពន្តិ ជានេបន្តោ “តតោ ចេ ខុត្តរិ ចាយមានោ តំ ឋិចវំ អកិតិបក្ខាទេតិ, បយោគេ ទុក្កដំ, បដិលាភេន តិស្សក្កិយ”ន្តិ (បារា· ៥៦៤) វុត្តនយា អាបត្តិ ហោតីតិ ទស្សេតិ·

៤លិ៦·“អចោទេត្វា លទ្ធេ”តិ ព្ពជំ ខុបលក្ខណំ “អដ្ឋត្វា លទ្ធេ”តិ ច ពយ្យាកត្តា·

នាឌសិក្ខាបទវណ្ណនា·

ចីវរវគ្គោ បឋមោ·

៤លិ៦·“ឧទកតាបី”តិ ព្ពយិតា កិំ បន ខ្ពិហិ, ពាហុហិ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ· យិទេស្សត្វាតិ អត្តយសោ ចាតេន អាហដេតាបិ កោសិយំសុតា យិទេស្សត្វា· សន្តតន្តិ “សន្តតំ នាយ សន្តទិត្វា កតំ ហោតិ អចាឃិយ”ន្តិ (បារា· ៥៣៣) បទភាជនេ ច “សទេយ ក្ខយិកានេក កោសិយំសុតិ ខុបទ្ទុបរិ សន្តទិត្វា កញ្ជិកាទីហិ សិញ្ចិត្វា កតំ ហោតី”តិ (បារា· អដ្ឋ· ៦·៥៣៦) អដ្ឋកថាយ ច វុត្តសន្ទុបំ កញ្ជិកំ សិញ្ចិត្វា កោសិយំសុតិ អតុទិត្វា ឃាច ពាហលយិទ្ធតិ, តាច ចទេឌ្ឍា តិសីទតតិបជ្ជនាជិអត្ថំ កាតព្ពំ សន្តតន្តិ អទេត្វា· កោសិយំសុតាតិ កោសិយកិមិកោសិយស្ស ព្ពនត្តិ កោសិយំ, សុត្តំ, តស្ស សុត្តស្ស អំសុ, តេន កោសិយំសុតាតិ អទេត្វា · ការាបេត្តស្សាតិ ខុបលក្ខណត្តា “ករោន្តស្សា”តិបិ គហេតព្ពំ· វុត្តញ្ហិ “ការាបេយ្យាតិ ឧទកតាបិ កោសិយំសុតា យិទេស្សត្វា ករោតិ ចា ការាបេតិ ចា”តិ (បារា· ៥៣៣)· តេនេវាហ “បទត្វាយ

ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ᪨

᪆᪇᪅᪨ ᨠᩩᨿᨻ᩠ᨻᩮᩁᩉᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨠᨸ᩠ᨸᩩᨠᨲᩣᨿ ᨠᩩᨿᩥᨿᩣ ᩃᨷᩥᩁᨠ᩠ᩃᩩᨽᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᩋᨻ᩠ᨻᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᨻ᩠ᨻᩁᩉᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᩣᨾ ᨿᨦ᩠ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ, ᨷᩥᩮᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨾᩴ᪨ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᩉᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᨨᩣᨲᩴ᪨

ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪆᪇᪆᪨ ᨠᩣᩊᨠᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ “ᨠᩣᩊᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩊᨠᩴ ᩅᩣ ᩁᨩᨶᨠᩣᩊᨠᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪅᪄᪈) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲᩁᩅᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩮᩉᩥ ᩋᨾᩥᩔᩣᨶᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨾᩥᩔᩥᨲᨠᩣᩊᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪅᪄᪇)᪨ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ “ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᩉ᪨

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪆᪇᪇᪨ ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨲᩩᩃᩴ ᩅᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᨸᩥᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩔ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᩃᩮᩣᨾᩴ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨶ᩠ᨳᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ “ᨲᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨲᩅ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨠᨸᩥᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ? “ᨶᩅᩴ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩣᩁᨿᨾᩣᨶᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩤᩁᩣ᪨ ᪅᪄᪙) ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩒᨴᩣᨲᩴ ᨠᨸᩥᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩔ “ᩋᨯ᩠ᨰᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩴ ᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᨸᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩥᨿ ᩍᨴᩴ ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩮᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩑᩅ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ? ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣ “ᩋᨶᩣᨴᩣ ᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨽᩣᨣᩮ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩣᩊᨠᩣᨶᩴ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩴ ᨲᨲᩥᨿᩴ ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨶᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩉᩥ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩮᩉᩥ ᨶᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᩃᩮᩣᨾᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣᨠᩥᩴ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩩᩃᩮ ᩅᩣ ᨸᩃᩮ ᩅᩣ ᨠᩣᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨲᩩᩃᩴ ᩒᨴᩣᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᩑᨠᩴ ᨲᩩᩃᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩉᩥ ᨧ ᨠᩣᩊᨠᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨸᩥ ᩋᨵᩥᨠᩮ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩮ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩑᨠᩴ ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᩅ ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ

ការាបេត្វា ចតុត្ថីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯវំ អនាបត្តិវសេន វត្វាបិ សិក្ខាបទេត្វា សង្គហិតោតិ ទដ្ឋព្វោ។

៤៧៨។ “អនុក្កមេយតា”តិ ឋបិតា ឋបេច អគ្គហេត្វា បុរិមានត្តេ វុត្តនិក្ខាបទទ្វយញ្ច គហេតព្ពន្តិ ទីបេតិ។ និស្សជ្ជិត្វា លទ្ធានិបីតិ ឃោសនា។ “អបី”តិ ឋបិតា “អនេ្ណាត ភណ្ឌំ បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា. ៥៥៥) វុត្តទុក្កដញ្ច “និស្សគ្គិយំ ចីវរំ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារា. ៣៩៨) បឋមនិស្សគ្គិយសិក្ខាបទេ វុត្តនយេន ឋបេហាបិ “និស្សគ្គិយំ វត្ថំ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ វុត្តម្បិ ទុវង្គហការេហិ បេយ្យាលមុខេន សំខិត្តំ តំ ទុក្កដទ្វយន្តិ ឋបិ ទ្វយំ សង្គហិតន្តិ ទដ្ឋព្វំ។

៤៧៩។ តតិយំ តុ ក្រិយាក្រិយន្តិ ឋបិ តតិយសិក្ខាបទំ បន “ឆេ្ទ កាកា វុទ្ធកាឡអកាត”ន្តិអាទិនា (បារា. ៥៥៣) វុត្តនយេន អគ្គហេត្វា កាឡអកានំ អតិរេកក្កហណាចេន អនត្ថញ្ញាតបរ្យាកោរេន ករណតោ កិរិយាកិរិយំ នាម។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អាទានេ ច អនាទានេ ច ករណតោ កិរិយាកិរិយ”ន្តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥៥១)។

ឆេ្ទកាកកថាវណ្ណនា

៤៨០។ លន្ធិទស្សានំ ខ្ពុរេនាតិ បុរេ្ណា វត្ថុតស្ស កតនិទ្ទេសតោ បដ្ឋាយ ឧបរិ លន្ធិ ទស្សានំ អព្ភន្តរេតិ អត្ថោ។ ហោតិ និស្សគ្គិយាបត្តីតិ លន្ធស្សត្តរេ កតវត្ថុំ និស្សគ្គិយំ ហោតិ, ការកស្ស ច បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អត្ថោ។ និក្ខមេយ្យាតិ ឧបេត្វាតិ វត្ថុំ គហេត្វា អន្ធានយក្កំ បដិបជ្ជិត្វា អវយវស្ស កិលិនស្ស “អហំ ភន្តេ កិលិនោ ន សក្កោមិ វត្ថុំ អាទាយ បក្កមិតុំ, សោហំ ភន្តេ សង្ឃំ វត្ថុតវយុតិ យាចាមី”តិ (បារា. ៥៥៨) សង្ឃមជ្ឈេ និសជ្ជ អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តិក្ខត្តុំ យាចិតេ ញត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ ទិន្នានេ លន្ធស្សានំ អន្តោបិ វត្ថុំ កាតុំ វដ្ឋេន ទីឃុវយុតិ ចិតាតិ អត្ថោ។

៤៨១។ លន្ធស្សានិ ពហុទ្ទស្សាតិ ឯត្ថ “យទា បរិបុណ្ណានិ, តទា”តិ សេសោ, លន្ធស្សេសុ បរិបុណ្ណេសុ វត្ថុំ ពហុទ្ទស្សាតិ អត្ថោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យទា លន្ធស្សានិ បរិបុណ្ណានិ ហោន្តិ, តទា វត្ថុំ ពហុទ្ទតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៥៥៧)។ តទុទ្ធម្បិតិ លន្ធស្សតោ ឧបរិបិ។ ចិតានេតិ ចិតានិមិត្តំ ពហុទ្ទស្ស។ សាលិបិការេតិ បិការវិលិតេរោគេហិយតិមិត្តំ ពហុទ្ទស្ស។ និស្សជ្ជិត្វា ពហុទ្ទបិ ចាតិ បុរាណវត្ថុតោ អញ្ញស្ស ទត្វា អញ្ញម្បិ វត្ថុតោ ខ្ពុរេតោ លន្ធិ ទស្សានំ ពហុទ្ទបិ ច អនាបត្តីតិ ឃោសនា។ អយមនាបត្តិចារោ នេច បិឡាលយំ, ន អដ្ឋកថាសុ ទិស្សតិ, តស្មា សោ អាចរិយបរម្បរាភតោ អាចរិយេន ទស្សិតោតិ វិញ្ញាយតិ។ សាគារវាចិកិច្ចយំ បន “អនត្ថវស្សិយស្សាបិ, ចិរសេសា នុបលព្ភតី”តិ ចក្ខតិ។

លន្ធស្សកថាវណ្ណនា

៤៨២។ អនាទាយាតិ នចំ និសីទនវត្ថុំ ពហុទ្ទន្តេ ភិក្ខុនា តស្ស ចិវណ្ណករណត្ថាយ បិឡាលយំ “បុរាណវត្ថុតស្ស សាមន្តា សុគតវិទត្ថិ

ᩋᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨱ᩠ᨱᨠᩁᨱᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪃᪉᪆) ᨿᩣ ᩋᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩣᨱᩈᨶ᩠ᨳᨲᩔ ᩑᨠᨸᩔᨲᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᩅᨧᨶᨾᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ? “ᩋᨶᩣᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶᩔ, ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᩺ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨸᩩᩁᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨠᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨳᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩮᩈᩮᨿᩣ, ᨸᩩᩁᩣᨱᩮ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨶᩣᨴᩣᨿ ᨶᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨶᩅᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

“ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩣ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪃᪉᪈) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ, ᨲᨴᩣᨱᨲᩣᨿ ᨧ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨲᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ...ᨸᩮ... ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪃᪉᪃) ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᨧ ᩅᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᩃᩥᨡᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᩺ ᨠᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨳᩣ “ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩮ᪨

᪉᪀᪃᪨ ᩈᩩᨣᨲᩔ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨴᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᩋᩔ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩔ ᨠᩁᨱᩮᨶ ᨧ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩁᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪉᪀᪄᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪂᩺᪃᪉᪆) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨴᩥᩈᩣ”ᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥᨸᩥ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᨴᩥᩈᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪂᩺᪃᪃᪁) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨿᨠᩣᩁᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨾᩪᩃᨽᩪᨲᩴ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᩈᩮᩈᩔ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨿᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᩈᩩ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩔ ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨶ᩠ᨳᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪉᪀᪉-᪆᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨸᩁᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ᩺ ᩉᩁᨲᩥ ᩈᨠᨭᩣᨴᩥᨠᩮ᩺ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ᩺ ᩈᩣᨾᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᨿᩣᨶᨠᩣᨴᩥᩈᩣᨾᩥᨠᩔ᩺ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨸᩁᨾᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪃ᩃ᪁) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨿᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ “ᩑᩅᩴ ᩉᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᨲᩮᩈᩩ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᩮᩈᩩ ᨿᩣᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩦᨲᩮᩈᩩ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔ ᨸᨿᩮᩣᨣᩴ ᩅᩥᨶᩣᨸᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ “ᨸᨮᨾᩴ ᨸᩣᨴᩴ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᩺ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨸᩣᨴᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᩺ ᪃ᩃ᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨿᩴ ᨶᩮᨿᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩮᨲᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᩴ ᨧᩥᨲᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩏᨬ᩠ᨬᩋᨠᩮᩃᩥᨿᩣᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨿᩣᨶᩣᨴᩦᩔ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨯᩮᨭ᩠ᨮᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪙᪕᪕᪨ ᩋᨠᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨽᨱ᩠ᨯᩮ ᨮᩥᨲᩮ “ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩴ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨠᩩᨿᩥᨾᨬ᩠ᨧᩣᨴᩦᨶᩥ ᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨷᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩏᨷᩮᨧ᩠ᨧᩮᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩣᩁᩮ “ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᨶᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨷᩮᩈᩥᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᨧᩮ ᩈᩣᩁᩮᨲᩥ ᨧᨭ᩠ᨮᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨲᩴ ᨷᨶᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩁᩣᨷᩮᨲᩥ, ᨧᨶᩮᨶ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

᪙᪖᪐᪨ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᨸ᩠ᨸᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᩉᩈᨸ᩠ᨸᩔ᪨

᪙᪖᪑᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩣᩁᩮ “ᨣᨲᨠᩣᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨷᨱ᩠ᨯᨷᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨣᨲᨠᩣᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨧᩮᩃᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨣᩩᨻ᩠ᨻᩈᩦᩈᨷᩃᩥᩃᨧᩮᩃᩥᩈᨴᩥᩈᩴ ᨧᩮᩃᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᩥᨲᩣᨲᩥ “ᨧᩮᩃᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩁᨲᩥ, ᨷᩣᨮᩴ ᨲᩥᨱᩣᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩣᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪕᪙) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪙᪖᪒᪨ ᩈᩩᨦ᩠ᨠᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨲᩴ ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨿᨴᩥ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩩᨦ᩠ᨠᨥᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩮᩣ, ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᩈᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨿᨴᩥ ᩈᩩᨦ᩠ᨠᨥᩣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩮᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩩᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩔ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩥᨲᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩉ᪨ ᩍᨴᩥᩔᩣ ᩋᩈᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣᨿ ᨲᩮᨶᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩤᨶᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨷᨶ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣᨿ ᩏᨲᩮᨶᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨿᩣ ᩉᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣ ᩍᨵ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩍᨵ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪖᪑)᪨ ᨧᩮᨿ᩠ᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᩁᨲᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᨠᨧ᩠ᨨᩮᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨷᩁᩔ ᩏᨷᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩤᨶᩮ ᨷᨶ ᩈᩩᨦ᩠ᨠᨥᩣᨲᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪖᪑)᪨

᪙᪖᪓᪨ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩁᨱᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩮᩣᨣᩮ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᨧᨶᩴ᪨ “ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩩᩔᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨷᨴᩴ “ᨴᩮᩅᩥᨿᩤ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨿᩣᨲᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩦᨿᩴ᪨ ᨲᩣᨲᩥᨿᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᩉᩁᨲ᩠ᨲᩩᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩴᨿᩮᩅ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᨲᩴ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᩴ ᨷᩩᨶ ᨲᩣᨶᩮᨲᩮ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᨠᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩩᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪙᪖᪔᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨲᩪᩁᩮ ᨧ ᩈᩦᨿᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿ ᨧᩈᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᨲᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩩᩔᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿ ᨧᩈᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᨲᩣᨿ ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᩴ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩩᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩥᨲᩣᨧ ᨶᩮᨿᨶ ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨮᩣᨶᩴ, ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨣᨲᨣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨷᩁᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨿᨶᨧᩁᩮᨶ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩉᩥᨲᩴ ᩉᩁᨲᩮᩣ ᨴᩮᩣᩈᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩏᨴᩴ ᨲᩥᩁᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩉᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩉᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪙᪖᪔)᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨷᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ហរតោបីតិ “ចោរាចហដបរិច្ចត្តំ លភិត្វា ហរន្តស្ស. ឯវ សព្ពទេវ “តិចារត្វាយ វា គន្ត្វា”តិអាទិកេ អនាបត្តិវារេ បច្ចយលទ្ធដ្ឋានតោ បត្វាតិ អតិរេកតិយោជនម្បិ ហរន្តស្ស អនាបត្តីតិ អត្ថោ. ចិប្ពាយតិ. ភិស្សង្គំ លភិត្វាតិ ភិស្សន្ទិត្វា ចិនយកម្មំ កត្វា ទិន្នំ លភិត្វា.

៦១៥. អញ្ញាតកាតិ តាតិ ហារិកា អញ្ញាតកា. គតកល្លកន្តិ “គប្បលកោដចវត្ថតាទិ យំ កិញ្ចិ អត្ថយតោ វុត្តកោត ពទ្ធយត្តូប្បី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៥៧៥) អដ្ឋកថាយំ វុត្តឯឡកលោមេហិ គតកល្លកំ.

៦១៦. ឯកំ សមុដ្ឋានន្តិ ឯកំ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានំ. បណ្ណត្តិំ អជានន្តាយ វា ញត្វាបិ ចីវរាទិបរិក្ខារេសុ លោមស្ស អល្លីនភាវំ អជានិត្វាបិ វា តិយោជនំ អតិក្កាមេន្តស្ស អរហតោបិ ឯតាយ អាបត្តិយា សម្ភវតោ “អចិត្តក”ន្តិ អាហ.

ឯឡកលោមកថាវណ្ណនា

៦១៧. ឯឡកលោមធោវាបនកថា ឧត្តានត្ថាវ.

ឯឡកលោមធោវាបនកថាវណ្ណនា

៦១៨. គណ្ហេយ្យ វាតិ ឯត្ថ “ធោវា”តិ វេសេសា. “គណ្ហេយ្យ វា គណ្ហាបេយ្យ វា”តិ វុត្តំ “ហត្ថេន បហត្វាយា”តិ ចក្ខុយាតត្វា ច “ភិស្សន្ទិត្វា”តិអាទិវចនតោ ច អត្ថតោ អត្ថាយ ឧគ្គណ្ហេយ្យ វា ឧគ្គណ្ហាបេយ្យ វាតិ វុត្តំ ហោតិ. វាការេន “ឧបនិក្ខិត្តំ វា សាទិយេយ្យា”តិ ឥទំ សង្គណ្ហាតិ, “ឥទំ អយ្យស្ស ហោតូ”តិ ឧបនិក្ខិត្តំ ចេ សាទិយតីតិ អត្ថោ.

រជតន្តិ អញ្ញត្ថ សញ្ញុច្ចតិ, តត្ថ បន វោហារូបគកហាបណាទិ វុច្ចតិ. តេនាហ “រជតំ នាម កហាបណោ លោហមាសកោ ទារុមាសកោ ជតុមាសកោ, យេ វោហារំ គច្ឆន្តី”តិ (បារា. ៥៨៣). តត្ថ កហាបណាទីនំ សព្វំ អដ្ឋកថាយំ –

“តត្ថ កហាបណោតិ សោវណ្ណមយោ វា រូបិយមយោ វា បាកតិកោ វា. លោហមាសកោតិ តម្ពលោហាទីហិ កតមាសកោ. ទារុមាសកោតិ សារទារុនា វា វេឡុបេសិកាយ វា អន្តមសោ តាលបណ្ណេនាបិ រូបំ ឆិន្ទិត្វា កតមាសកោ. ជតុមាសកោតិ លាខាយ វា និយ្យាសេន វា រូបំ សមុដ្ឋាបេត្វា កតមាសកោ. ‘យេ វោហារំ គច្ឆន្តី’តិ ឥមិនា បន បទេន យោ យោ យត្ថ យត្ថ ជនបទេ យទា យទា វោហារំ គច្ឆតិ, អន្តមសោ អដ្ឋិមយោបិ ចម្មមយោបិ រុក្ខផលពីជមយោបិ សមុដ្ឋាបិតរូបោបិ អសមុដ្ឋាបិតរូបោបិ សព្វោ សង្គហិតោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៥៨២-៥៨៣) –

វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។

ឯត្ថ ច បាកតិកោ នាម ឯតរហិ បកតិកហាបណោ។ រុក្ខផលពីជមយោតិ តិន្តិណិកាទិរុក្ខានំ ផលពីជេន កតោ។

ជាតរូបន្តិ សុវណ្ណំ។ យថាហ បទភាជនីយំ “ជាតរូបំ នាម សត្ថុវណ្ណោ វុច្ចតី”តិ (បារា. ៥៨៤)។ និស្សជ្ជិតព្ពាតិ ឯត្ថ “តេន”តិ លព្ភតិ, “ភិក្ខុនា”តិ ឥមិនា យុជ្ជតិ, ឯវំ សាទិតភិក្ខុនាតិ អត្ថោ។ និស្សជ្ជិតព្ពាតិ អត្តនា ឧគ្គហិតំ វា បរេន ឧគ្គហាបិតំ វា ឧបនិក្ខិបិតស្ស សាទិយនវសេន សាទិតំ វា រជតំ វា ជាតរូបំ វា “តេន ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា”តិ (បារា. ៥៨៤) វចនតោ សង្ឃមជ្ឈំ ឧបសង្កមិត្វា វុឌ្ឍានំ ភិក្ខូនំ បាទេ វន្ទិត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ “អហំ ភន្តេ រូបិយំ បដិគ្គហេសិំ, ឥទំ មេ និស្សគ្គិយំ, ឥមាហំ សង្ឃស្ស និស្សជ្ជាមី”តិ និស្សជ្ជិតព្ពាតិ វុត្តំ ហោតិ។

អាបត្តិ ទេសេតព្ពា ចាតិ អត្តនា ឯវ អាបន្នំ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ តស្មិំ សង្ឃមជ្ឈេយេវ និសីទិត្វា ទេសេតព្ពា។ ឯវំ ទេសិតា អាបត្តិ សង្ឃានុមតេន ព្យត្តេន បដិពលេន ភិក្ខុនា បដិគ្គហេតព្ពា។ វុត្តញ្ហិ “ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន អាបត្តិ បដិគ្គហេតព្ពា”តិ (បារា. ៥៨៤)។

៦៩៩. រជតន្តិ រូបិយំ។ ជាតរូបន្តិ សុវណ្ណំ។ ឥមិនា បទទ្វយេន កតាកតំ សព្ពំ សង្គណ្ហាតិ។ ឧភិន្នំ មាសកោតិ ជាតរូបមាសកោ, រជតមាសកោបិ វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥធ រជតមាសកោតិ “រជត”ន្តិ បទភាជនេ (បារា. ៥៨៤) វុត្តកហាបណាទិ បញ្ចប្បការោ មាសកោ គហិតោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “វុត្តប្បការោ សព្ពោបិ រជតមាសកោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៥៨២-៥៨៤)។ ឥធ “ជាតរូបមាសកោ”តិ ឥមិនា គហិតត្តា កហាបណបទេន សុវណ្ណកហាបណំ វជ្ជេត្វា ឥតរត្តយមេវ វត្តព្ពំ។ “និស្សគ្គិយាទយ”ន្តិ ឥទំ អត្តនោ អត្ថាយ ឧគ្គណ្ហនុគ្គណ្ហាបនសាទិយនានិ ករោន្តំ សន្ធាយាហ។ “តត្ថ”តិអាទិនា វក្ខមាននយេន ទុក្កដំ វេទិតព្ពំ។

៧០០-១. យុត្តានីតិ ឥមស្មិំ សិក្ខាបទវិភង្គេ អវុត្តេបិ បាចិត្តិយកណ្ឌេ នវមវគ្គេ ទុតិយស្ស រតនសិក្ខាបទស្ស បទភាជនេ “រតនំ នាម មុត្តា មណិ វេឡុរិយោ សង្ខោ សិលា បវាលំ រជតំ ជាតរូបំ លោហិតង្កោ មសារគល្ល”ន្តិ (បាចិ. ៥០៩) វុត្តានំ ទសន្នំ រតនានំ ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ និស្សគ្គិយវត្ថុំ កត្វា វុត្តំ រជតំ, ជាតរូបញ្ច វជ្ជេត្វា អវសិដ្ឋានំ អដ្ឋន្នំ រតនានំ ទុក្កដវត្ថុភាវោ ឥមស្ស អដ្ឋកថាយំ វវត្ថាបិតោតិ ទស្សនត្ថមាហ “មុត្តា...បេ... មសារគល្ល”ន្តិ។ ឯត្ថ វេឡុរិយោ កាចាធាតុវសេន ន វុត្តោ, សោ ឧបយោគនិស្សិតោតិ សត្តន្នំ រតនានំ គហណេន គយ្ហតិ។ មុត្តាទយោ យថានុសិដ្ឋរូបិយេន (ពាហុជាលិនិវុត្តត្តវសេនាបិ “អកប្បិយា”តិ សិទ្ធានំ សត្តន្នំ រតនានំ បដិគ្គហណេ អាបត្តិ ទស្សេតុមាហ “ធញ្ញានី”តិអាទិ។

៧០២. រតនសិក្ខាបទេនេវ “រតនសម្មត”ន្តិ អាគតំ កប្បិយវត្ថុំ បដិគ្គណ្ហតោ អនាបត្តិភាវំ ទស្សេតុមាហ “ឧគ្គហាទិក”ន្តិអាទិ។

ᩃᩥ᪀᪂-᪃᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩥᨷ᩠ᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨶ ᨩᩥᨲᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᨲᩣᨲᩮᩅ ᨾᩪᩃᨧ᩠ᨨᩮᨩ᩠ᨩ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨸᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ "ᨲᨲ᩠ᨳᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨱᩦᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᨴᩦᨷᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨱᩦᨠᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨾᩩᨲ᩠ᨲᨾᩪᩃᨠᩮᨿᩮᩅ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ "ᨾᩣᩃᩣᨷᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨯ᩠ᨰᩤᨠᩣᩁᩥᨠᩣᩈᩦᩉᩮᨶ ᨷᩥᨬ᩠ᨧᩥᩔᩣᨾᩥ ᩁᩪᨷᨴᩥ ᩁᨲᨶᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮ ᩋᩣᨠᨲᨧᩮᨶ ᨷᩥᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪃᪉᪁-᪃᪉᪃) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩥᨶᩥᩔᨿᩮᨶᨾᩮᩅᩔ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪀᪄᪨ ᨠᩉᩣᨷᨱᩣᨴᩦᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ "ᩈᩉᩔ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨱᩴ ᩁᩪᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᩈᩉᩔᨿ᩠ᨿᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪀᪅᪨ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨲᩣᨶᩦᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᨵᩥᩃᨷ᩠ᨷᩩᨲᩣᨶᩥ ᨠᩣᨨᨶᩣᨶᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ "ᨶᩥᨵᩥᩃᨴᩮᨴ᩠ᨴᩔᩩ"ᨲᩥ ᨧᩥᩅᩁᩮᨶ ᨬᩣᨲᩥᩁᨠ᩠ᨡᨧᩮᩅᩮᨶ "ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᨴᩮ, ᨷᩮᨶ ᨨᨯ᩠ᨯᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣ ᨿᨠᩣᨧ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪃᪉᪁-᪃᪉᪃) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪀᪆᪨ ᩁᩪᨷᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᩈᩣᨴᩥᨿᨶᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ "ᨷᩣᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᨿᩣᨷᩦᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ "ᩉᩮᩣᨲᩩ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᨶᩥᩅᩮᨴᩮᨲᨻ᩠ᨷᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩮᨿᨶ ᨧ ᨧᩣᨧᩣᨿ ᨧ "ᨷᩤᨶᩴ ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ"ᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨷᩮᨿᩮᩅ, ᨿᨳᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᩉᩥ ᨧᩣ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤᨷᩥ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩤ 'ᩍᨴᩴ ᩋᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ'ᨲᩥ ᨶ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨧᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪨᪃᪉᪁-᪃᪉᪃) ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩮᩅ᪨

ᩃᩥ᪀᪇᪨ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨲᨳᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᨿᨴᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩦᨲᩥ "ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨣᨱ᩠ᩉᨳ ᨧᩣ, ᨿᩣ ᨧᩣ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨳᩮ ᨧᩣ"ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ ᩅᩤ ᨴᩮᩅᨲᩣᨿᩮ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨶ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨲᩴ ᨠᩮᩣᨷᩥᨿᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ "ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᨶ "ᨠᩥᩴ ᩍᨴ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ "ᨠᩮᩣᨷᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᨾ, ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨴᩔᩮᨳᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ "ᨷᩤᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨿᩣᩉᩦ"ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨾᨲ᩠ᨲᨾᩩᨷ᩠ᨷᩥᨠᩮᩈᩩ ᨷᩥᨶᩣᨴᩥ ᩋᨷᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩤ "ᨷᩤᨯ ᨴᩮᨷᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ "ᨷᩤᨶᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨷ᩠ᨸᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪀᪈᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᨶᩣᩉᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ "ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥ"ᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ "ᨧᨧᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨧᨧᨶᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨷ᩠ᨸᩣᨶᩮ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩮᨷᩮᨲᩥ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ? ᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩋᩣᩉᩁᩮ "ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨷᩤᨿᩥᨲᩣ ᩋᩃᨴ᩠ᨴᩤ, ᨷᩤᨿᩔ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿᩴ ᨾᩪᩃᨿᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᨧᩮᨲ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩮᨶ "ᩋᩉᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮᩣ, ᨿᨴᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩔᩮᨳᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩮᨴᩮ ᨴᩮᨲᩥ, ᨶᩣᩈᩮ ᨧᩮᨲᨿᩥᨲ᩠ᩅᩤ "ᨷᩤᨶᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣ"ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩤ "ᨿᨴᩥ ᨧᩮᩅᩥᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩔ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨿᩣᨶᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩮᨴᩮᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᨻ᩠ᨷᩴ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮ "ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨿ, ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ"ᨲᩥ ᨶᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨠ᩠ᨡᨿᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩮ "ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿᩮᨷᨲ ᩋᩃᨴ᩠ᨴᩤ, ᨷᩤᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᨾᩪᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩦ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩮᨲ ᨠᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᨻ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ᪨

ᩃᩥ᪁᪀᪨ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᨣ᩠ᨣᩤᩉᨠᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶᩮ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨿᩣᨶᨾᩁᩪᨷᩴ ᩈᩩᨧᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩔᩥᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨴᩮᩅᨲᩣ᪨

ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨿ “ᩈᨧᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᩏᨸᩣᩈᨠᩮᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪅᪈᪄) ᨸᨴᨽᩣᨩᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨣᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩴ “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨩᩣᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨠᩥᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨿ᩠ᨿᨲᩪ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩍᨾᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩣ”ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩴ ᩅᩣ ᨾᨵᩩ ᩅᩣ ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪅᪈᪄) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮ ᨲᩮᨶ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉᨭᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪁᪁᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨽᩣᨣᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᨲᨴᩣ ᩋᩣᩉᨭᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᨱ᩠ᨯᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨽᩣᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩔᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᩈᩥᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨲᨾᨶᩩᩔᩣᨾᨶᩩᩔᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨴᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨲᩮᩣ᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨲᩮᩣ ᨩᩥᨠ᩠ᨠᩅᩮᩈᨶᨸᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨

ᩃᩥ᪁᪂᪨ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨸᨳᩅᩥᩴ ᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩮᩣᨴᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩣᩁᩪᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩮᩃᩮᨶ ᨩᩃᩥᨲᨸᨴᩦᨸᨾ᩠ᨸᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᩣ ᨣᩮᩉᩮ ᩅᩣ ᨸᨠᨲᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨸᨽᩮᩣᨣᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩴ ᨴᩔᩥᨲᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩮᩉᨲᨭ᩠ᨮᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨾᨠ᩠ᨠᨭᨠᩮᩉᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩮ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨣᩊᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪅᪈᪃-᪅᪈᪄), “ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩔ ᨸᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪨᪅᪈᪅) ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ᪨

ᩃᩥ᪁᪃᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩮᨾ ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨸᩁᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩮᨾ ᩅᩣ᪨ ᨲᩴ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ, “ᨸᨲᩥᨲᩴ ᨩᩉᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩅᩈᩮᨸᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᩈᨲ᩠ᩅᩣᩋᩣᨵᩣᩁᩮ ᨧ᪨ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨳᩔᩣᨲᩥ “ᨿᩔ ᨽᩅᩥᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩉᩁᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨵᩣᩁᩮᨲ ᨲᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᨻ᩠ᨻᩔ᪨

ᩃᩥ᪁᪄᪨ ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩁᩪᨸᩥᨿᩮ ᩁᩪᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩁᩪᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩁᩪᨸᩥᨿᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪅᪈᪆) ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨴ᩠ᩅᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪁᪅᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩔ ᩋᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩁᩪᨸᩥᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ᩃᩥ᪁᪆-ᩃᩥ᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩔᩣᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨲᩥ “ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ”ᨲᩥ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᩁᨩᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᩣ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᩉᩮᨲᩩᨹᩃᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩔ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩣᨲᩥ

ᨿᨳᩣᨴᩔᩥᨲᩮᩈᩩ ᩑᩅ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᨾᩣᩈᩣᨴᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᩣ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᨿᩅᩣᩅᨿᩅᩥᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩋᩅᨿᩅᩣᩅᨿᩅᩦᨶᩴ ᩋᨽᩮᨴᩮᨷᩥ ᨽᩮᨴᩪᨷᨧᩣᩁᩮᨶ ᨿᨳᩣ “ᩈᩥᩃᩣᨷᩩᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩈᩁᩦᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨧ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨲᩥ, ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨶ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩔ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥᨷᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨲᩦᩈᩩᨷᩥ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ “ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩅᨧᨶᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩃᩥ᪑᪘᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ,
ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩔ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩃᩥ᪑᪙᪨“ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪒᪐᪨ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨲᩥ᪨ “ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨾᩣᩉ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨲᩥ ᨷᨴᩴ, ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ
ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩪᨷᩥᨿᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩥᨶᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶᩴ ᩅᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪒᪑᪨ᩁᩪᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ “ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨴᩣᩁᩩᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨩᨲᩩᨾᩣᩈᨠᩮᩣ, ᨿᩮ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪘᪙) ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ᪨ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨲᩥ ᨷᩁᨷᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨾᨿᩮᨶ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮᨶ᪨ “ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ “ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲᩥ , ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪕᪙᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ ᩋᨽᩣᩅᨲᩮᩣ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᩍᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ ᨧ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔ ᨧ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩃᩥ᪒᪒᪨ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩮ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩦᨲᩥ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ, “ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᨴᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩁᨲᩣ, ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᩋᩁᩪᨷᩥᨿᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪒᪓᪨ ᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨨᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨

ᩁᩪᨷᩥᨿᩈᩴᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ລິ໒໕. ກປ຺ປິຍໍ ນາມ “ຈີວຣປິຓ຺ຑປາຕເສນາສນຄິລານປຈ຺ຈຍເຠສຊ຺ຊປຣິກ຺ຂາຣາ, ອນ຺ຕມໂສ ຈຸຓ຺ຓປິຓ຺ໂຑປິ ທນ຺ຕກຏ຺ຐມ຺ປິ ທສິກສຸຕ຺ຕມ຺ປີ”ຕິ ປທພາຊເນ ວຸຕ຺ຕານິ ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖູນິ. ຍຖາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ຈີວຣາທີນໍ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑານໍ ວເສນ ອເນກວິທ”ນ຺ຕິ. ກປ຺ປິເຍເນວາຕິ ເຕເນວ ກປ຺ປິເຍນ ວຕ຺ຖຸນາ. “ກຍວິກ຺ກຍໍ ສມາປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ ‘ອິມິນາ ອິມໍ ເທຫິ, ອິມິນາ ອິມໍ ອາຫຣ, ອິມິນາ ອິມໍ ປຣິວຕ຺ເຕຫິ, ອິມິນາ ອິມໍ ເຈຕາເປຫີ’ຕິ ອຊ຺ຌາຈຣຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ໕໙໕) ວຈນໂຕ “ປຣິວຕ຺ຕຍໂຕ”ຕິ ອິມສ຺ສ “ກຍວິກ຺ກຍໍ ສມາປຊ຺ຊໂຕ”ຕິ ປຣິຍາໂຍ.

ຕຕ຺ຖ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸນາ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຄຫຓໍ ກໂຍ ນາມ. ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖໂຕ ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທານໍ ວິກ຺ກໂຍ. ຍຖາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ອິມິນາ ອິມໍ ເທຫີ’ຕິອາທິນາ ຫິ ນເຍນ ປຣສ຺ສ ກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑໍ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ກໂຍ ສມາປຊ຺ຊຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ກປ຺ປິຍໍ ເທນ຺ໂຕ ວິກ຺ກໂຍ”ນ຺ຕິ. “ຏເປຕ຺ວາ ສຫທ຺ມ຺ມິເກ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປຣິວຕ຺ຕຍໂຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອເຎ຺ຎຫິ ສທ຺ທິໍ ລພ຺ຠຕິ. ເອຕ຺ຖ ອເຎ຺ຎ ນາມ ຄິຫິໂນ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສາ, ສາສນໂຕ ພາຫິຣາ ປພ຺ພຊິຕາ ຈ. ຕສ຺ມາ ອຍໍ ກຍວິກ຺ກໂຍ ອນ຺ຕມໂສ ມາຕາປິຕູຫິປິ ນ ກາຕພ຺ໂພເຍວ. ຍຖາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ອຍຎ຺ຫິ ກຍວິກ຺ກໂຍ ຏເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຈ ສຫທ຺ມ຺ມິເກ ອວເສເສຫິ ຄິຫິປພ຺ພຊິເຕຫິ ອນ຺ຕມໂສ ມາຕາປິຕູຫິປິ ສທ຺ທິໍ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໕໙໕).

ລິ໒໖. ອກປ຺ປິຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕຈີວຣາທິກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸໂຕ ອຎ຺ຎສ຺ສ ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍທຸກ຺ກຏວຕ຺ຖຸສ຺ສ. ເຕເນວາຕິ ອກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸນາເຍວ. “ກປ຺ປິຍສ຺ສ ຈາ”ຕິ ປາຐເສໂສ, ເຕເນວ ອກປ຺ປິເຍນ ວຕ຺ຖຸນາ ກປ຺ປິຍສ຺ສ ວຕ຺ຖຸສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕນຎ຺ຈາຕິ ໂຍຊນາ. ເອວຎ຺ຫິ ປາຐເສເສ ອສຕິ ອກປ຺ປິເຍນ ວຕ຺ຖຸນາ ກປ຺ປິຍສ຺ສ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ກຍວິກ຺ກເຍ ສງ຺ເຄຫຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ຕໍ ນ ຍຸຊ຺ຊຕິ ຕສ຺ສ ຣູປິຍສໍໂວຫາເຣເນວ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ, ອິທ ຈ “ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸເສ຺ສວ ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸນາ ປຣິວຕ຺ຕນໍ ກຍວິກ຺ກໂຍ”ຕິ ນິຍມິຕຕ຺ຕາ. ນິທ຺ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ “ອກປ຺ປິຍຠຓ຺ຑປຣິວຕ຺ຕນຎ຺ຫິ ກຍວິກ຺ກຍສງ຺ຄຫໍ ນ ຄຈ຺ຉຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໕໙໕) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ນິທ຺ທິຏ຺ຐນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ລິ໒໗. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສຫທ຺ມ຺ມິເກຫິ ກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸສ຺ສາປິ ກຍວິກ຺ກໂຍ ນ ວຏ຺ຏຕິ, ອກປ຺ປິຍສ຺ສ, ກປ຺ປິຍສ຺ສ ຈ ວຕ຺ຖຸໂນ ອກປ຺ປິເຍເນວ ວຕ຺ຖຸນາ ປຣິວຕ຺ຕນຕ຺ຕາ ຣູປິຍສໍໂວຫາເຣ ສງ຺ຄຫິຕຕ຺ຕາ ກຍວິກ຺ກຍສງ຺ຄຫໍ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ມາ.

ລິ໒໘. ອິທໍ ນາມາຕິ ອິທນາທິກປ຺ປິຍວຕ຺ຖຸເມວ ອາຫ.

ລິ໒໐-໑. “ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິອາທິກາຍ ວຕ຺ຖຸລກ຺ຂຓສ຺ສ ອຸທາຫຣຓໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຈ ອາປຕ຺ຕິເຠທໍ ທສ຺ເສຕຸມາຫ “ວິຌາເປສ”ນ຺ຕິອາທິ. ເລຄ຺ຄິນ຺ຕິ ອຸກ຺ກລິຕໍ. ວລ຺ລິນ຺ຕິ ລຕໍ. ຄນ຺ທນ຺ຕິ ຈນ຺ທນາທິໍ. ເຄຫສມ຺ຠາຣາທິໍ. ວິປລ຺ລາເສນາປິ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ “ວລ຺ລີ ວາ ປນ ເລຄ຺ຄີ ວາ, ທາຣຸໍ ວາ ຄນ຺ເທເຍວ ວາ”ຕິ. ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ເຕສາ ວຕ຺ວາ ອາຫຣາປິຕານໍ ເລຄ຺ຄິອາທິວຕ຺ຖູນໍ ກຍວິກ຺ກເຍ ອາປຕ຺ຕິໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ, ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປາຈິຕ຺ຕິຍາປຕ຺ຕິໂຍ ໂຫນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ລິ໒໒. “ອິຕິ ໂຍ”ຕິ ປທຈ຺ເຉໂທ, “ປິຈິຕ຺ວາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ປຸພ຺ພກາເລ ວິຫິຕປຈ຺ຈຍຕ຺ຕໍ ອກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

᪕᪑᪑᪨ ᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᩃᩥᨾ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨿᩴ ᨸᨶ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᨠᩁᨱᨠᩣᩊᨠᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩃᩮᨸᨶᩮ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨵᩮᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨵᩮᩣᩅᨶᩮ᪨ ᩑᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩈᩩ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨣᩉᨱᩔ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ᪨

᪕᪑᪒᪨ ᩋᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᩈᩮᩣᨵᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪕᪑᪓᪨ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨱ᩠ᨯᩈᩣᨾᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩊᨲᩥᩁᩮᨠᩅᩈᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩔᩣᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

᪕᪑᪔᪨ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ᪨

ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪕᪑᪕᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿᩮᩣᨾᨿᩣ ᨩᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨲᨿᩮᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᨾᩣᨱᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪔᪐᪑)᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᩣ ᩒᨾᨠᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪕᪑᪖᪨ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨶᩣᩊᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨡᨱ᩠ᨯᩣᨶᩴ ᨸᩩᩁᩣᨱᩈᩣᩃᩥᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨶᩣᩊᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨶᩩᨸᩉᨲᨸᩩᩁᩣᨱᩈᩣᩃᩥᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨶᩴ ᩈᩩᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩥᨲᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪔᪐᪑)᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩔᩣᩅᩥᨲᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩴ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᩈᨴᩴ ᨠᩩᨶ᩠ᨴᨾᨠᩩᩃᩁᩣᩈᩥᩈᨴᩥᩈᩴ ᩈᩩᨸᨠ᩠ᨠᩮᩣᨴᨶᨾᩮᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩴ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᩥᩈᨴᩴ ᨠᩩᨶ᩠ᨴᨾᨠᩩᩃᩁᩣᩈᩥᩈᨴᩥᩈᩴ ᩋᩅᩔᩣᩅᩥᨲᩮᩣᨴᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪔᪐᪑)᪨ ᨾᨣᨵᨶᩣᩊᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᨣᨵᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨶᩣᩊᩥᨿᩣ, ᩈᩣ ᨶᩣᩊᩥ ᨲᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨸᩈᨲᩣᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉᩩ ᨸᩮᩣᩁᩣᨱᩣ –

“ᨡᩣᩁᩥᨴᩈᨠᩴ ᩅᩣᩉᩮᩣ, ᨡᩣᩁᩦ ᨴᩮᩣᨱᨭ᩠ᨮᨠᩴ;

ᨴ᩠ᩅᩥᩋᨭ᩠ᨮᨶᩣᩊᩥᨿᩮᩣ ᨴᩮᩣᨱᩮᩣ, ᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩣ ᨸᩈᨲᨭ᩠ᨮᨠᩴ;

ᩃᨠ᩠ᨡ ᨲᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩈᨲᩴ, ᩑᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

“មគធនាឡិ នាម អឌ្ឍតេរសបលិ ហោតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៦០១) អន្ធកដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ តព្ពណ្ណនាយ “អឌ្ឍតេរសបលិកំ មាសេហិ គហេតព្ពានី”តិ វុត្តំ។ កេចិ បនាហុ –

“ចតុប្បសតិកា មុដ្ឋិ, បលទ្វោតំ ចតុក្កុឌំ;

កុឌុវប្បសតទ្វោ ច, ចត្តារិ ទេច នាឡិ វា។

“សោឡេច បទេ្វ ចត្តារោ, បទេ្វ អញ្ញហកមុដ្ឋតោ;

អញ្ញហកាតុមេ្ហ ចត្តារិ, ‘ទោណោ’តិ បរិកិត្តិតោ”តិ។

អាចរិយា បន “អដ្ឋបសតា មាគធនាឡិ”តិ វុត្តបក្ខមេវ រោចយន្តិ។

លាគត្ថា ចតុត្ថភាគន្តិ តស្មិំ កហេតុ ចតុសា បិកហេតុ ឧគកាគមត្តំ ហត្ថហារិយឈតមុក្កម្មបត្តិ អទេ្ធា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តស្ស មូលស្ស ចតុត្ថភាគប្បមាណោ នាតិឈមោ នាតិតនុកោ ហត្ថហារិយោ សព្ពសម្ភារសង្ខតោ មុក្កម្មបិ បក្ខិបិតព្ពោ”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ១។៦០១)។

ញ្ញូនកត្ថា តទុបិយត្តិ យាច ចរិយាលេបិំ, តាច សព្ពាលេបិបិតុប្បំ មច្ឆំសាឌិញ្ញូនកត្ថា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អាលេបិយស្ស អាលេបិយស្ស អតុប្បំ យាចចរិយាលេបិប្បមោហាកកំ មច្ឆំសាឌិញ្ញូនកំ បក្ខិបិតព្ព”ន្តិ។ ឯត្ថ ច អាលេបិយស្ស អាលេបិយស្ស អតុប្បន្តិ “ញ្ញូនកស្ស មត្តា កាយ ឌូគកចតុត្ថភាគកា”តិ (ម។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៤៩) មហាមុត្តស្ស អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា អាលេបិយស្ស ចតុត្ថភាគប្បមាណំ ញ្ញូនកំ អាលេបិយស្ស អតុប្បន្តិ គហេតព្ពំ។ ឥធ បន សុបស្សេច ឌូគកចតុត្ថភាគប្បមាណំ គស្សេត្វា ឯតស្ស លក្ខណោ គស្សិតោ ឥតរស្សាបិ គស្សិតមេវ ហោតីតិ ញ្ញូនកស្ស តថា មិសេសេត្វា បមាណំ ន គស្សិតំ។ ឌូគកេ បក្ខិបិតព្ពានិ សប្បិតេលតក្កសកត្ថិកាឌីនិ កណ្ហុបកានិ ន ហោន្តិ។

៩១៥។ តំ សព្ពន្តិ យថាវុត្តកត្តាឌិកិរចមេសំ។ កណ្ហតីតិ ចក្ខុមាតេហិ តីហិ បការេហិ កណ្ហាតិ។ តស្សាតិ ក្ខណ្ឌស្ស បត្តស្ស។ ក្ខុបទេ្ធាតិ តស្មិំ បតេ្ត កណ្ហកកឌ្ឍុសម្ភារកាហិ បតេ្តា តំសហចរិយេន “ក្ខុបទេ្ធា”តិ វុទេ្ធា។ តទុបទេ្ធា ចាតិ ឯត្ថាបិ ឯមេវ នយោ។ តស្ស មជ្ឈិមស្ស បត្តស្ស ក្ខុបទេ្ធា តទុបទេ្ធាតិ គហេតព្ពំ។

៩៣០។ ឌ្ឍមេសុ តីសុ បតេ្តសុ ក្ខណ្ឌស្ស វុត្តំ ឌូគកាឌិ សព្ពំ យស្មិំ បតេ្ត បក្ខិត្តំ, តស្ស មុលចតុមត្តកោ បុញ្ញិយមានំ ហីនកំ ហោឌ្ឍាការកោ ចុសតិ, សោ ក្ខណ្ឌមញ្ញិមោ នាម, ហីនតោ អតិរេកំ តិដ្ឋតិ, សោ ក្ខណ្ឌោមកោ នាម, អនេ្តាបតេ្ត មុលចតុយា ហោដ្ឋិមន្តំ អប្បត្វា តិដ្ឋតិ, សោ

ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ នាម, ឥទំ មជ្ឈិមោ ច ឱមកោ ច បភេទំ តិវិធោ ហោតីតិ សព្វេ នវ បត្តា ហោន្តីតិ ទស្សេតុមាហ “ឧក្កដ្ឋស្សា”តិអាទិ។ តស្សេវាតិ ឧក្កដ្ឋស្សេវ។ ឱមកោ ច មជ្ឈិមោ ចាតិ ឱមកមជ្ឈិមា។ តត្ថ មជ្ឈិមោ ច ឱមកោ ច ឧក្កដ្ឋស្សេវ ភេទា។ ឯស នយោ ឱមកទ្វយេបិ។ “ឥទ”ន្តិ ឋបិតា យថា “ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ ឧក្កដ្ឋោមកោ ឧក្កដ្ឋមជ្ឈិមោ”តិ យោជេតព្វា, ឥទំ មជ្ឈិមោមកានម្បិ យថាក្កមំ យោជនំ ទស្សេតិ “មជ្ឈិមោ មជ្ឈិមុក្កដ្ឋោ មជ្ឈិមោមកោ, ឱមកុក្កដ្ឋោ ឱមកមជ្ឈិមោ ឱមកោមកោ វា”តិ។

៤៣១. តេសូតិ នវសុ បត្តេសុ។ តស្មាតិ អបត្តកា ចេតេ។ ន គណ្ហន្តីតិ ឧក្កដ្ឋុក្កដ្ឋោ ឱមកោមកញ្ចាតិ ទ្វេ អនបេក្ខិត្វា ពហុវចនំ កតំ។ ឯតេ កាដសន្តាបេន បរិហរិតព្វាតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តស្មា ឯតេ កាដសន្តាបេន បរិហរិតព្វា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៦០២)។

៤៣២. បត្តលក្ខណនិយមត្ថំ ឥធ បត្តលក្ខណំ នាម យថាវុត្តបមាណយុត្តតា, “អយោបត្តោ បញ្ចហិ បាកេហិ បក្កោ មត្តិកាបត្តោ ទ្វីហិ បាកេហិ បក្កោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៦០៥) វុត្តា បាកសម្បត្តិ, កិណិត្វា គណ្ហាតិ ចេ, តស្ស ទាតព្វមូលស្ស អនេសេត្វា ឆិន្នការវោ, ឆិទ្ទាការវោ, ឆិន្នរាជិកំ អការវោតិ បញ្ចវិធំ ហោតិ ចេត្ថ –

“បមាណយុត្តតា បាក-សម្បត្តិ ឆិន្នមូលតា;

អច្ឆិទ្ទារាជិតា ចេតិ, បត្តលក្ខណបញ្ចក”ន្តិ។

“អធិដ្ឋាយ វា វិកប្បេត្វា វា”តិ វា-សទ្ទោ យោជេតព្វោ។ អធិដ្ឋាយាតិ បទំ បរិក្ខេត្វា បត្តេ សតិ តំ បច្ចុទ្ធរិត្វា អធិដ្ឋាតព្វបត្តោ ហត្ថបាសេ ចេ ហោតិ, ចក្ខុនានេន “ឥមំ បត្តំ អធិដ្ឋាមី”តិ វចីភេទករណវសេន វាចាយ វា វចីភេទំ អកត្វា ឯវមេវ ចិន្តេត្វា ហត្ថេន គហេត្វា បត្តាបេក្ខេន ការេន វា ទូរេ ចេ ហត្ថបាសា ហោតិ, ឋបិតដ្ឋានំ សល្លក្ខេត្វា “ឯតំ បត្តំ អធិដ្ឋាមី”តិ វាចា ភិន្ទិតព្វាតិ អដ្ឋកថាយំ (បារា. អដ្ឋ. ២.៦០៥ អត្ថតោ សមានំ) វុត្តនយេន ឯកេកេន វា បច្ឆា សតិសម្មោសេ សមប្បេត្វា កុក្កុច្ចំ ឧបសមេតុំ សមត្ថស្ស បុគ្គលស្ស សន្តិកេ វា អធិដ្ឋាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អញ្ញស្ស សន្តិកេ អធិដ្ឋានេ អយមានិសំសោ – សចស្ស ‘អធិដ្ឋិតោ នុ ខោ មេ, នោ’តិ វិមតិ ឧប្បជ្ជតិ, ឥតរោ សារេត្វា វិមតិំ ឆិន្ទិស្សតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៦០៥) អយមេត្ថ អដ្ឋកថាយំ វុត្តោ។ “ទ្វេ បត្តេ អធិដ្ឋាតុំ ន លភតី”តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ។

វិកប្បេត្វាតិ (បាចិ. ៤៦៩; បារា. អដ្ឋ. ២.៦០៥; កង្ខា. អដ្ឋ. វិកប្បនកថាវណ្ណនា) ឯត្ថ វិកប្បេតព្វស្ស បត្តស្ស ឯកត្តពហុត្តំ, សន្និហិតាសន្និហិតភាវញ្ច សល្លក្ខេត្វា ឯកំ ចេ សន្និហិតំ, “ឥមំ បត្តំ តុយ្ហំ វិកប្បេមី”តិ វា “ឥមំ បត្តំ តិស្សស្ស ភិក្ខុនោ វិកប្បេមី”តិ វា អាទិនា នយេន ឯកំ វិកប្បេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឯត្ថ “បរិភុញ្ជ វា”តិ វុត្តត្តា, “មយ្ហំ សន្តកំ បរិភុញ្ជ វា វិស្សជ្ជេហិ វា យថាបច្ចយំ វា ករោហី”តិ ឯវំ អបច្ចុទ្ធារេ បរិភុញ្ជិតុំ អយុត្តត្តា “វិកប្បេត្វា”តិ បច្ចុទ្ធរណវសេន គហេតព្វំ។

លិ៣២៖ ធារេយ្យាតិ អនធិដ្ឋហិត្វា, អវិកប្បេត្វា ច បរិភុញ្ជិតព្ពោ។ តំ កាលំ បត្តំ អតិក្កាមយតោតិ យោជនា។ "និស្សគ្គិយ"ន្តិ ឋយិតាបិ "បត្ត"ន្តិ ឋានំ យុជ្ជតិ។ បត្ត-សទ្ទោ យាវកាលិកាទំ ទ្វិលិង្គោ, តស្មា ឯវំ វុត្តំ។

លិ៣៣៖ អធិដ្ឋិតវិកប្បិតេសុ អនន្តោគធត្តា អតិរេកភាវំ ទស្សេតុមាហ "យំ បត្ត"ន្តិអាទិ។

លិ៣៤៖ សមុទេតិ អឌ្ឍតេយ្យហត្ថប្បមាណវសេន អន្តោ ឋិតំ បត្តំ ទស្សេតិ អឌ្ឍតេយ្យរតនតោ បរភាគេ "អន្តោគព្ភេ វា ឧបរិបាសាទេ វា អាយត្តវិហារេ វា"តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តប្បការេ ទេសេបិ។ យត្ថ កត្ថចិ វិកប្បនការេបិ សត្តិកទេសវចនតោ ឯវមេវ យោជេត្វា វត្តព្ពា។ "វិកប្បេតុំ បន ពាហុតិបិ លព្ភតី"តិ កណ្ឌិបទេ វុត្តំ។ អយំ នយោតិ "ឥមំ បត្តំ បច្ចុទ្ធរាមី"តិអាទិនយោ។

លិ៣៥៖ វាចាកាយវសេន ទុវិធេ អធិដ្ឋានេ វាចាធិដ្ឋានំ ទស្សេត្វា កាយាធិដ្ឋានំ ទស្សេតុមាហ "អាភោគ"ន្តិអាទិ។ អាភោគន្តិ "ឥមំ បត្តំ អធិដ្ឋាមី"តិ អាភោគំ។ "យថា"តិ ឋបិតា ន វចសាតិ វុត្តំ ហោតិ។ កាយវិការេនាបិ កាយវិការំ, ហត្ថេន ផុសនាទិកាយកិរិយាតិ អត្ថោ។ ឯវមេវ កាយាធិដ្ឋានំ ហត្ថេន អបត្តត្ថោ ទូរេ ន កាតព្ពន្តិ ទស្សេតិ។

លិ៣៦-៣៧៖ "ឋបេតិ អធិដ្ឋាន"ន្តិ បទច្ឆេទោ។ ទានេនាតិ អញ្ញស្ស ទានេន។ អច្ឆិន្នេតិ កិច្ចនេន។ នាសេនាតិ បត្តនាសិកស្ស កាលកិរិយាយ។ វិព្ភមេនាតិ សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ គិហិភាវូបគមនេន។ បច្ចុទ្ធារេនាតិ បច្ចុទ្ធរណេន។ បច្ចក្ខេនាតិ សិក្ខាបច្ចក្ខានេន។ បរិវត្តនេនាតិ លិង្គបរិវត្តនេន។ ឆិទ្ទេនាតិ វិស្សាសគ្គាហេន, អច្ឆិន្ទិត្វា គហណេន ច។

កង្គុសិត្ថប្បមាណេនាតិ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ លហុកតរស្ស កង្គុនោ សិត្ថប្បមាណេន។ ពេធាតិ មុខវដ្ដិយា ហេដ្ឋា អាកាសបរិយន្តេន លេខា អាលិយា វាតិ អត្ថោ យាវ អាលិយា វា។

លិ៤០-៤១៖ យហិបត្តោតិ យហិតោ កតោ។ វេឡុរិយសទិសោតិ មរកតមណិវណ្ណោ។ ផលិកសទិសោតិ ផលិកបាសាណេន កតោ។ កាចមយោតិ កាចមត្តិកាមយោ។ កំសមយោតិ កំសលោហេន កតោ។ តិបុមយោតិ កាឡអតិបុមយោ។ សីសមយោតិ សេតតិបុមយោ។ វិបល្លាសេន ច វទន្តិ។ សជ្ឈុមយោតិ រជតមយោ។

លិ៤២៖ ឃដកបាលេនាតិ ឃដកបាលំ។ សីសកបាលេនាតិ មនុស្សសីសកបាលំ។ តុណ្ឌន្តិ អគ្គំ។ អយ្យាតិ ឧក្កដ្ឋវិធស្ស បត្តស្ស។ អនុលោមិកន្តិ អកប្បិយវសេន អនុលោមំ។ តត្វាតិ តស្មិំ ឧក្កដ្ឋវិធេ។ តណ្ឌុលំ លោហយំ ធាតុំ បត វត្តតីតិ យោជនា, បត្តានេវ ន វត្តតិ, តណ្ឌុលោហយា ធាតុកា បត វត្តន្តីតិ អត្ថោ។

លិ៤២៖ តទុបិកាទីនីតិ អាទិ-សទ្ទេន វត្តកាទីនំ សង្គហោ។ វត្តកន្តិ ច អឌ្ឍចន្ទាការោ លោហាទិមយោ អាធារវិសេសោ។ បុគ្គលស្សាតិ

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ᪨ ᨣᩥᩉᩦ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ ᨣᩥᩉᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨲᩮᨶᩣᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨣᩥᩉᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᨠᩣ᪨

᪗᪕᪔᪨ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᨸᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩁᩮᨧᨠᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᩥᨠᩮᨲᩣᨠᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᩁᩮᩉᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᨧᩮᨲᨶ, ᨶᨧᩥᨠᩣᨿ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨧᩮᨲᨶ ᨧᩣ ᩈᩮᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪗᪕᪕᪨ ᨻᩤᩁᩮᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨲᩮᨸ, ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨿᩥᩁᩣ ᨲᩣᩁᩮᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩮᩃ᩠ᨿᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨮᩮᩃ᩠ᨿᩣ ᨶ ᨶᩥᨴᩮᩉᨲᩮᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᨴᩮᨸᨲᩮᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩦᩈᩣᨸᨶᨿᨶᨿᩮᩅ ᨶ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨶᩥᨴᩮᩉᨲᩮᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨶᩥᨠᨶᩥᨵᩣᩁᨱᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

᪗᪕᪖᪨ ᨿᩥᨴ᩠ᨵᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨿᩉᩣᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᩈᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᨿᩮᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮ"ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ᪨ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩁᩮᨿᩣᨴᩥᨲᩣ, ᨧᩃᨿᩣᨴᩥᩋᩣᨵᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲᩣᨸᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨵᩦᩈᩩ ᨧ ᨧᩃᨿᨿᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪗᪕᪗᪨ ᨴᩣᩁᩩᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨮᨠ᩠ᨠᩃᩈᨶ᩠ᨵᩥᩈ ᨴᩣᩁᩩᨿᩮᨿ ᩋᩣᨵᩣᩁᩮ᪨ ᩑᨠᩮ ᨸᨲ᩠ᨲ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨿᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᩋᨸᩁᩔᩣᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩑᨠᩮ ᨸᨲ᩠ᨲ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩥ-ᩈᩮᨯ᩠ᨰ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨿᩮᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨴᩮᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩮᨿᩮᨧ ᨶᩮᨿᩣᨲᩥ "ᩑᨠᩮᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᩮᨿᩣ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩉᩩᨿᩥᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩮᩈᩩᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨴᨱ᩠ᨯᩣᨵᩣᩁᩮ ᨶᩣᨿ ᨻᩉᩪᩉᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩉᩥ ᨠᨲᩮᨲᩣ᪨ ᩉᩩᨿᩥᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩮ ᨶᩣᨿ ᩉᩩᨿᩥᨿᩴ ᨠᨲᩮᨲᩣ ᩋᩣᩃᨧᩣᩃᨧᩃᨿᩣᨠᩣᩁᩮ ᨻᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨵᩣᩁᩮ᪨ "ᨴᨲ᩠ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩃᨲᩣᨴᩥᨿᩮᨿᩣ ᩉᩩᨿᩥᩋᩣᨵᩣᩁᨠᩣ"ᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ᪨

᪗᪕᪘-᪙᪨ ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨲᨲᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣᨿ᪨ ᨸᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᨲᩥ ᨿᨠᨧᩥᨧᩣᨠᨿᩮᨿ ᨧᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨧᩣᨠᨿᩮᨿ ᨧᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ᪨ ᨠᨭᩈᩣᩁᨠᩮᨲᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨲᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ᪨ ᨸᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᨠᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᨲᨠᩣᨿᨿᨸᩁᩥᨠᨯ᩠ᨰᩣᨿ᪨ ᩋᨸᩥ-ᩈᩮᨯ᩠ᨰ ᩈᩩᨵᩣᨠᨿ᩠ᨿᩮ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨶ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᨠᨲᩣᨿ ᩉᩩᨿᩥᨿᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩮᨿᩮᨧ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨴᩮᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩣᩃᩩᨠᩣᩈᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩥᩈᩣᨱᩈᨠ᩠ᨡᩁᨠᨸᩥᩃᩥᨠᩥᩋᨿᩥᩔᩣᩈᩩ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩅᩣᩃᩩᨠᩣᩈᩩ ᨧᩣᩃᩩᨠᩣᩈᩩᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ "ᨲᨧᩣᩁᩩᨸᩥᩈᩩ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩁᨩᩮᩣᨸᩥ ᩈᩮᨲ᩠ᨲᩩᨸᩥ ᩋᩈᩮᨲ᩠ᨲᩩᨸᩥ ᨧᩥᩈᩩᨿᩮᨿᨧ "ᩅᩁᩉᩩᨿᩥᨿᩣ ᨶ ᨽᩪᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ"ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ "ᩈᩁᨩᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᨻᩩᨿᩥᨲᩣ ᩁᩮᨩᩣᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩉᩩᨿᩥᨿᩣᩉ᪨ ᩅᩁᩉᩩᨿᩥᨿᩣᨲᩥ ᨻᩁᩩᩈᩉᩩᨿᩥᨿᩣ᪨

᪗᪖᪐᪨ ᩃᩮᨣ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨻᩃᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ, ᨶᩣᨣᨴᨶ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨧ ᨸᨲ᩠ᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩃᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᨶᩣᨿ᪨ ᩃᨲ᩠ᨲᨠᨿᨭ᩠ᨮᩣᨻᩦᨵᩮᩔᩩᨲᩥ ᩃᩮᨲ᩠ᨲ, ᩋᩮᨠ᩠ᨠ, ᨿᨭ᩠ᨮᩣᨻᩦᨵᩮ ᨧ᪨

᪗᪖᪑᪨ ᩋᨭᩦᩔᩩᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨭᩮᩔᩩ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᨧᩥᨠᩣᨿ ᩋᩴᩈᨧᨯ᩠ᨰᨠᩣᨴᩥᨲᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨻᩃᩮᨭ᩠ᨮᨿ᩠ᨿᩥᨲᩥ ᩃᩮᨣ᩠ᨣᨿ᩠ᨿᩥ᪨ "ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᨸᨶᩮᨻ᩠ᨻᩮᨶᩣ᪨

៦១៧។ មញ្ចបីឋង្គកេតិ មញ្ចបីឋេសុ ឋបិតបត្តា យថា ន បតន្តិ, តថា អដនិយត្ថកេ ទារុនា បរិក្ខេបេ កតេ មញ្ចបីឋង្គកា នាម ហោន្តិ, តាទិសេ មញ្ចបីឋង្គកេ ឋបេតុំ វដ្ដតីតិ អត្ថោ។ ភត្តបុរោបីតិ ភត្តស្ស បុរោបិ។ អបិ-សទ្ទេន យាគុតេលបរិបុរិតស្សាបិ សង្គហោ។ ធុន្ធបេត្ត ចិតិន្ធយោ យថាវុត្តាយថ។ បុរណំ បុរោ, ភត្តស្ស បុរោ ភត្តបុរោ។

តិភាលវារវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

៦១២។ កវាដន្តិ ទ្វារកវាដផលកំ។ “សេនាសនេ ទ្វារកវាដវាតបានកវាដាទីនី”តិអាគតត្តា ទ្វារផលកំ “កវាដ”ន្តិ ហិ វុត្តំ។ ន បលាយេយ្យាតិ ន នាយេយ្យ ន វាលេយ្យ, ន ច បិទហេយ្យាតិ អត្ថោ។ បត្តំ ហត្ថេ យស្ស សោ បត្តហត្ថោតិ ភិក្ខុនិករណាយំ ពាហិរត្ថសមាសោ “វដ្ដិរបិណ្ឌី”តិអាទិស្ស វិយ “បលាយេយ្យ អស្សា”តិ បទច្ឆេទោ។

៦១៣។ ន នីហរេយ្យ បត្តេន ចលកានីតិ រសំ បិចិត្វា បាតិតមច្ឆកណ្ដកានិ ឆឌ្ឌិតានិ ពហិ ឆឌ្ឌេតុំ បត្តេន ន នីហរេយ្យ។ អដ្ឋិកានិ វាតិ មច្ឆដ្ឋិកោលដ្ឋិអាទិអដ្ឋិកានិ វា។ ឧច្ឆិដ្ឋុទកន្តិ មុខធោវនោទកាទិកំ ឧច្ឆិដ្ឋុទកំ។ បត្តេន នីហរិតព្វន្តិ យោជនា, ពាហិ លេដ្ឌុំ តំ បត្តេ អាសិញ្ចិត្វា ហរិតព្វន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥតរថា ឧច្ឆិដ្ឋបត្តធោវនោទកម្បិ តេនេវ បត្តេន ពាហិ ន នីហរិតព្ពំ សិយា។

៦១៤។ បដិគ្គហេតីតិ មុខធោវនោទកគណ្ឌូសបដិគ្គហោ, ខេឡមល្លកោ វ។ មុខតោ នីហដន្តិ មុខេន ឆឌ្ឌិតំ យំ សលក្ខណានិ យំ កិញ្ចិ។

៦១១។ វិនស្សតីតិ វិព្ភមេន វា សិក្ខាបច្ចក្ខានេន វា កាលកិរិយាយ វា វិនស្សតិ។ អថ វា ហោតិ បច្ចត្តវចនំ “យស្សា”តិ សាមិវចនេន បរិណាមេត្វា យស្ស ភិក្ខុនោ បត្តោ ភេទេន វា អច្ឆិន្នេន វា ចោរិកាយ ហរណេន វា នស្សតិ, តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។

៦១៦។ បឋមស្សាតិ បត្តចក្កស្ស បឋមំ សង្គហិតត្តា បឋមស្ស។ បត្តស្សាតិ បត្តនិក្ខេបស្ស។ បឋមេតាតិ ចីវរវគ្គស្ស បឋមំ សង្គហិតត្តា បឋមេន កឋិនេនាតិ សម្ពន្ធោ។ មហេសិនាតិ មហន្តេ សីលក្ខន្ធាទយោ គុណេ ឯសិ គវេសីតិ មហេសិ។ បឋមស្ស បត្តស្ស សមុដ្ឋានាទយោ សព្ព ពុទ្ធ អតិក្កន្តចិត្តយា បឋមេន កឋិនេន សមា សទិសា ពុទ្ធិ មហេសិនា មហា អនុមតា អនុញ្ញាតាតិ យោជនា។

បឋមបត្តកថាវណ្ណនា។

៦១៥។ បញ្ច ពន្ធនានិ ឩនានិ យស្ស សោ បញ្ចពន្ធនូនោ, បត្តោ, តស្មិំ, អពន្ធនត្តា ឯកពន្ធនត្តាទិភេទពន្ធនត្តា “បញ្ចពន្ធនូនោ”តិ កិច្ចិតំ យថាហ បាឡិយំ “ឩនបញ្ចពន្ធនោ នាម បត្តោ អពន្ធនោ វា ឯកពន្ធនោ វា ទ្វិពន្ធនោ វា តិពន្ធនោ វា ចតុពន្ធនោ វា”តិ (បារា. ៦១៣)។ ពន្ធនេ អសតេបិ ពន្ធនារហោ ចក្ខុយាតលក្ខណរាជិយុត្តោបិ “ឩនបញ្ចពន្ធនោយេវា”តិ វេទិតព្ពោ។ ឯត្ថ អពន្ធនោ នាម យស្ស ពន្ធនោកាសោ នត្ថិ, សោ។ តេនេវាហ អដ្ឋកថាយំ “យស្មា អពន្ធនស្សាបិ បត្តស្ស បញ្ច ពន្ធនានិ ន ហោន្តិ ពន្ធនេ សព្ពសោ នត្ថិតាយា”តិ

(បារា. អដ្ឋ. ២.៣១១-៣១៣). អង្គុលប្បមាណតោ ឋានរាជិយុត្តា អពាត្ដតោការេនាបិ “អពាត្ដតោនេថា”តិ គហេតព្វា. យថាហ បាឡិយំ “អពាត្ដតោការេនា នាយ បត្តា យស្ស អង្គុលិ រាជិ ន ហោតី”តិ (បារា. ៣១៣).

៤៣៩. ឋ្ឋិដ្ឋត្តិ “ពាត្ដតោការេនា នាយ បត្តា យស្ស អង្គុលិ រាជិ ន ហោតី”តិ (បារា. ៣១៣) បចការេត ទុត្តំ. អង្គុលិយ រាជិយា ឧកព្វា ពាត្ដតត្តិ យោជនា. “មុឍចន្ទិតោ ហេដ្ឋា កដ្ឋា”តិ អដ្ឋកថាចចនតោ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១១-៣១៣) “សព្វាបិ រាជិយោ មុឍចន្ទិតោ បដ្ឋាយ ហេដ្ឋា កដ្ឋាយេច គហេតព្វា”តិ និស្សន្ទេហ ទុត្តំ. មុឍចន្ទិ ចិនា អញ្ញត្រាបិ ឋានបព្វាពាត្ដេត ចា ឋានបព្វាពាត្ដតោការេន ចា សតិ សោបិ បត្តា ឋានបព្វាពាត្ដតោ ន ហោតីតិ ន សក្កា ចត្តុំ, តស្មា “មុឍចន្ទិតោ បដ្ឋាយា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១១-៣១៣) អដ្ឋកថាយំ និយមេត្វា ចចតំ ចិយំសិតព្វំ. ឯឆ បត ថា និយមោ ន ឥស្សិតោ, តស្មា អយមេច ចិនិច្ឆយោ សាមញ្ញេន ទុត្តាយ បាឡិយា អញ្ញកត្វា សំសន្ទតិ សមេតិ. ច-ការស្ស អទុត្តសមុច្ចយត្ថត្តា អង្គុលអង្គុលិហិ ន្វីហិ ទេ្វ ពាត្ដតានិ ច តីណិ ពាត្ដតានិ ចាតិ ឱឃយ្យិ ទុត្តមេច ហោតិ. យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យស្ស បត ទេ្វ រាជិយោ, ឧកាយេច ចា ចតុរង្គុលិ, តស្ស ទេ្វ ពាត្ដតានិ ឯកតព្វានិ. យស្ស តិស្សោ, ឧកាយេច ចា ឆឡង្គុលិ, តស្ស តីណិ ពាត្ដតានិ ឯកតព្វានី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៣១១-៣១៣).

ឋានបព្វាពាត្ដតបត្តស្ស អត្តិយបត្តស្ស ចិភាគំ ទស្សេតុមាហ “ពាត្ដតានិ ចា”តិអាទិ. មុឍចន្ទិយា អង្គុលប្បមាណានំ ចតុន្នំ រាជីនំ ចត្តារិ ពាត្ដតានិ ចាតិ ទុត្តំ ហោតិ. ចការោ បុនត្ថោ ទុត្តស្សេច សមុច្ចយំ ករោតិ. អង្គុលរាជិយា តថាតិ មុឍចន្ទិតោ បដ្ឋាយ អង្គុលិយាយំ កដ្ឋាយ រាជិយា អង្គុលង្គុលមត្តេ ឆានេ ចេនេច តីហារេត ពាត្ដានិ ចត្តារិ ពាត្ដតានិ ចាតិ អត្ថោ.

៤៤០. ឯចំ ឋានបព្វាពាត្ដតបត្តំ ទស្សេត្វា ឥទានិ បរិបុណ្ណបព្វាពាត្ដតបត្តំ ទស្សេតុមាហ “បព្វា ចា”តិអាទិ. មុឍចន្ទិយា អង្គុលអង្គុលិយាយំ ឆូតីណ្ណា បព្វា រាជិយោ ច. ចា-សទ្ទេន បព្វាពាត្ដតចិកប្បា ទស្សិតា. ឧកា ចាបិ ទសង្គុលិតិ មុឍចន្ទិតោ ទសង្គុលិយាយា ឧកា ចា រាជិ ហោតិ. អបិ-សទ្ទេន តស្សា រាជិយា ពាត្ដតោ បព្វាពាត្ដតបញ្ញត្តំ ទស្សិតោ. អយំ បត្តាតិ យស្ស បព្វា រាជិយោ ចា តត្ថ ពាត្ដតានិ បព្វាពាត្ដតានិ ចា, ទសង្គុលិ ឧកា រាជិ ចា តត្ថ ពាត្ដតានិ បព្វាពាត្ដតានិ ចា សន្តិ, អយំ បត្តា បព្វាពាត្ដតោ នាម.

៤៤១. ឧត្តានតោ មត្តិកាបត្តេ ចិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ អយោបត្តេ ទស្សេតុមាហ “អយោបត្តោ”តិអាទិ. យដ្ឋានិ បដិច្ឆាទេត្វា ពត្តិតព្វានិ អយោបដ្ឋានិ លោហមណ្ឌលកានិ នាម. “កណ្ឌី”តិបិ តេស្សេច បរិយាយោ. កណ្ឌិតព្វំ ពត្តិត្វា យដ្ឋេ បដិច្ឆាទេតិបិ យត្វា អសញ្ញាយ អាមិសំ តិដ្ឋតិ, តាទិសោបិ អបត្តោយេចាតិ អាហ “មដ្ឋា ចដ្ឋតី”តិ. អយោបត្តេណ្ណត ចាតិយាតិ ឧត្តាបិ “មដ្ឋា ចដ្ឋតី”តិ សម្ពន្ធនីយំ.

៤៤២. តស្ស និស្សគ្គិយំ សង្ឃស្ស និស្សដ្ឋំ តំ បត្តំ តត្ថ អត្ថកយ្យាយ អកាលុក្ខុស្សាតិ យោជនា, “សង្ឃមជ្ឈេនិស្សជ្ជិតព្វោ”តិ (បារា. ៣១៣) ចចនតោ សង្ឃមជ្ឈេនិស្សដ្ឋំ តស្ស តំ បត្តំ តត្ថ បត្តនិស្សជ្ជកេន បុគ្គលេ អត្ថកយ្យាយ អកាលុក្ខុស្ស.

៥៥១. ទីឃយានេ ច បត្តស្មិំ ឋានបញ្ចាទិភេទេន បត្តេន ចិត្តាបិតនចបត្តេ កិច្ចយិញ្ចាំ បត្តំ សញ្ញបញ្ញត្តិស្សញ្ញិត្វា អាបត្តិ ទេសេត្វា និសិន្ន ចតស្សា អកតិយោ អកាលំ, កហិតាកហិតធាតុត្តិំ ឋានេហិ បញ្ចហិ អង្គេហិ សមន្នាគតេន កិច្ចតា បឋមំ សញ្ញាចិត្វា ធាតុត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ សញ្ញត្ត បត្តការកំ កត្វា សម្មតេន តិស្សជ្ជបត្តំ ហេត្វេន កហេត្វា តស្មិំ សញ្ញ សញ្ញត្វេតោ បដ្ឋាយ អត្តក្កមេន ឋបសក្កម្ម ចិត្តាយយាតំ កុលំ ចត្វា បណាបិតោ យស្សាតិ តស្មិំ សញ្ញបញ្ញត្តិនិត្តស្ស យស្ស កិច្ចតោ, ទោចតត្វេយោក សម្បទាតចចតំ. សោ ទីឃយាតោ បត្តោ. តំ ទីឃយាតំ បត្តំ.

៥៥២. ទីបិតោតិ “អបត្តកស្ស ន ការេតព្វោ”តិ (បារា. ៤១៣) វុត្តោ. តត្ថាតិ តស្សំ កិច្ចបរិសាយំ. បត្តបរិយន្តោតិ ឯត្ថ “ឯតំ បរិចេត្តត្វា បរិយន្តេ ឋិតបត្តោ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤១៣) អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា តេន បត្តបរិចេត្តេន អាការេន ច សន្តេហិ អក្កហិតត្តា អាការេន សោ ឯវ ច បត្តោ បរិយន្តោ នាម ហោតីតិ អត្ថោ. តស្ស កិច្ចតោតិ បត្តំ និស្សជ្ជិត្វា និសិន្នស្ស តស្ស កិច្ចតោ.

៥៥៣. តត្ថ អត្តនោ និន្នំ តំ បរិយត្តបត្តំ អប្បេសេតិ យថាបីឋាទិអដ្ឋានេ. យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យថាបីឋលត្តាកត្តាទីកោ អទេសេ”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤១៣). ចិស្សជ្ជតីតិ អញ្ញស្ស ទេតិ. អត្តនា អគារបត្វា អនញ្ញត តំ បត្តំ សយមេវ អត្តនោ ករហត្វា អញ្ញា អក្ខរុបំ បត្តំ និយ្យាតំ កហេត្វា ចជ្ជតីតិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. អកោរោក បរិក្ខិត្តីតិ យាគុវត្ថនាទិចរោក បរិក្ខិត្តិ. យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អកោរោកតាតិ យាគុវត្ថនវេតបេតតាទីតា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤១៣). “អត្តរាយកេ បត បញ្ញាទិបិរុបបេត្វ អញ្ញាស្មិ កាឌេភេ អលតិ យត្តិការ លិបិត្វា យាគុំ វា បចិតុំ ល្កោបំ វា តាបេតុំ វដ្ដតី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ២.៤១៣) អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា តាទិសេ ឋានេ តចាបិ បរិក្ខិត្តុំ វដ្ដតីតិ វុត្តំ វិសេសោ.

៥៥៤. នដ្ឋន្តិ អត្តនោ បរិក្ខិត្តាយយាតេ បត្តេ ចោរក្កហណាទិនា នដ្ឋេ. ភិន្នន្តិ ភេទមុបកតេ. អនាបត្តីតិ អញ្ញំ បត្តំ ចិត្តាបេន្តស្ស អនាបត្តិ. បកាសិតាតិ “អនាបត្តិ នដ្ឋបត្តស្ស ភិន្នបត្តស្ស ញាតកានំ បវារិតានំ អញ្ញស្សត្ថាយ អត្តនោ ធនេនា”តិអាទិនា (បារា. ៤១៥) នយេន បាឡិយំ ទេសិតា. ឋាន “អញ្ញស្សត្ថាយា”តិ វុត្តត្តា អត្តនោ ចមរិត្តយាតេ បត្តេ សតិបិ អញ្ញស្សត្ថាយ បត្តំ ចិត្តាបេតុំ វដ្ដតិ. ញាតកាទីនំ កហណំ តាតិ ឯត្ថ “សត្តក”ន្តិ លព្ភតិ. អត្តនោ ធនេនាតិ ហោដេនា. ឯត្ថ ធនំ នាម កប្បិយភណ្ឌំ កប្បិយវត្ថុ.

៥៥៥. ឯត្ថ ចិត្តាបតំ ក្រិយំ.

ទុតិយបត្តកថាវណ្ណនា.

៥៥៦. សប្បិអាទីនិ ភេសជ្ជានិ ឯត្ថ បាឡិយំ “សេយ្យថិទំ? សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិត”ន្តិ (បារា. ៤២២) វុត្តំ. “សប្បិ នាម

ໂຄສປ຺ປິ ວາ ອຊິກາສປ຺ປິ ວາ ມຫິສສປ຺ປິ ວາ, ເຍສໍ ມໍສໍ ກປ຺ປຕິ, ເຕສໍ ສປ຺ປີ”ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໓) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ຆຕຎ຺ຈ “ເຕສໍເຍວ ນວນີຕ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໓) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ນວນີຕຎ຺ຈ “ຕິລເຕລໍ ສາສປເຕລໍ ມທຸກເຕລໍ ເອຣຓ຺ຑເຕລໍ ວສາເຕລ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໓) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ເຕລຎ຺ຈ “ມທຸ ນາມ ມກ຺ຂິກາມທູ”ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໓) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ມທຸຎ຺ຈ “ຜາຓິຕໍ ນາມ ອຸຉ຺ຆຸມ຺ຫາ ນິພ຺ພຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໓) ນິທ຺ທິຏ຺ຐໍ ຜາຓິຕຎ຺ຈາຕິ ເອຕສ຺ມິໍ ປຎ຺ຈເພສຊ຺ຊາທິປ຺ປາຍໍ ຍໍ ເພສຊ຺ຊນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຸເຣພຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ປຏິຄຍ຺ຫາຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ.

໔໔໙. ຕໍ ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ເພສຊ຺ຊໍ ສຕ຺ຕາຫນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ “ຐເປຕີ”ຕິ ກິຣິຍາຍ ອຉ຺ຈນ຺ຕສໍໂຍເຄ ອຸປໂຍຄວຈນໍ. “ສຕ຺ຕາຫໍ ອຕິກ຺ກາມຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ປທຉ຺ເຉໂທ. “ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ ຕສ຺ສາ”ຕິ ວາ ປາໂຐ. ສຕ຺ຕາຫສ຺ສ ອຕິກ຺ກໂມ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກໂມ, ຕສ຺ມິໍ ສຕ຺ຕາຫາຕິກ຺ກເມ. ຕສ຺ສາຕິ ເພສຊ຺ຊປຏິຄ຺ຄາຫກສ຺ສ ພິກ຺ຂຸໂນ. “ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ປາຈິຕ຺ຕິຍເມວ ຍຸຕ຺ຕໍ. ນິສ຺ສຄ຺ຄິຍປຉ຺ຈາ ກາລກຕາຍ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ. ອຸກາສ຺ມິໍ ກາລເກປິ ຊິສຸ ຊິສຸ ຕປິຕານິ ຜາຓິຕປິຓ຺ຑຄຸຬປິຓ຺ຑສກ຺ຂຣປຏລາທີນິປິ ອຕ຺ໂຖ ກາລກຕາຍ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ.

໔໕໐. ຄຫິຕາຕິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ. ສຕ຺ຖິມຍນ຺ຕິ ສຕ຺ຖິ, ສຕ຺ຖິຫິຕຉ຺ຈ, ຕສ຺ສ ຄາເຣໍ ຄເຣໍ ອປຣາປຣທີຍສ຺ຕາຍ ປຍຕໍ, ຕໍ ຄຕ຺ວາ, ປຉ຺ຈາພຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ຍຖາ ອປເຣ ທີຍໍ ຄຉ຺ຉຕິ, ຕຖາ ຄຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ນິຣາມິສໍ ສາຍໂຕຕິ ອາມິເສນ ອມິສ຺ສິຕ຺ວາ ຄຸຓ຺ຌຕ຺ຕສ຺ສ.

໔໕໑. ຄຫິຕນ຺ຕິ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫາເປຕ຺ວາ ຫເຕ຺ຖ ຄຫິຕໍ. ສຣີເຣໂກຕິ ຊາຫິ ສຣີຣປຣິເພໂຄເຕ.

໔໕໒. ຄຫິຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ. ຕາເປຕ຺ວາຕິ ຊິລິຍາເປຕ຺ວາ.

໔໕໓. “ສຍໍ ຕາເປຕິ...ເປ... ນ ໂຫຕິ ໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ປຸໂຣຕາຜາຓິຕໍ ສນ຺ທາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ວຸໂທ຺ທາເຕນ ປນ ຊສິຄຸຬກາທິສຫິເຕນ ສາມໍປາໂກ ໂຫຕິເຕ. ຜາຓິຕສ຺ສ ຍໍ ສຍໍ ຕາປນໍ, ໂສ ສາມໍປາໂກ ນ ໂຫຕີຕິ ໂຍເຊຕາ.

໔໕໖. ໂຍນ ໂກຕຈິຕິ ອຸປສມ຺ປນ຺ເນນ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ຈາ.

໔໕໗. “ສຍໍ ກໂຣຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ນິທ຺ເທຕີຕິ. ເຕນ ກຕໍ ປນ ຕທຫຸ ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ສາມິສມ຺ປິ ວຏ຺ຏຕິ. ຍຖາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕຂີເຣນ ຈາ ທຜິນາ ຈາ ກຕສປ຺ປິ ອນຸປສມ຺ປນ຺ເນນ ກຕໍ ສາມິສມ຺ປິ ຕທຫຸ ປຸເຣພຕ຺ຕໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ (ປາຣາ. ອຏ຺ຐ. ໒.໖໒໓).

໔໕໘. ສຉ຺ຈຕ຺ຕກສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ຈຕ຺ຖ ນາຍ ຂີເຣຊິ.

໔໕໙. ອສ຺ສາຕິ ປຏິຄ຺ຄຫິຕຂີເຣຊິຫິ ກຕສປ຺ປິຍາຫ. “ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕານີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ “ຍານິ ໂຂ ປນ ຕານິ ຄິລານານໍ ພິກ຺ຂູນໍ ປຏິສາຍນີຍານິ ເພສຊ຺ຊານິ, ເສຍ຺ຍຖິທໍ? ສປ຺ປິ ນວນີຕໍ ເຕລໍ ມທຸ ຜາຓິຕໍ, ຕານິ ປຏິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິ (ປາຣາ. ໖໒໒) ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ຍາຕິກາປາເຐ

“យាតី”តិ វុត្តសប្បិអាទីនមេវ “តានិ បដិគ្គហេត្វា”តិ វុត្តត្តាតិ វុត្តំ ហោតិ, តត្ថ លិខិតំ អវុត្តត្តាតិ អធិប្បាយោ។

៣៧៧។ កប្បិយសប្បិម្ហិ កប្បិយមំសានំ សត្តាហំ ឆេទោ។ អកប្បិយសប្បិម្ហិ អកប្បិយមំសានំ សត្តាហំ ឆេទោ, បដិគ្គហេត្វា សត្តាហេ អតិក្កន្តេតិ វុត្តំ ហោតិ។

៣៧៨។ តេន សប្បិនា អកប្បិយេន ភុញ្ជិតព្ពន្តិ ញាតំ ទុក្កដំ កតំ ហោតីតិ អាហ “សព្ពា”តិអាទិ។ អកប្បិយំ មំសំ យេសំ តេ អកប្បិយមំសា, មនុស្សាទយោ, សព្ពេ ច តេ អកប្បិយមំសា ចាតិ សព្ពាកប្បិយមំសា, តេសំ។

៣៨០-១។ វុត្តំ នេ ចេតិ, “យេសំ មំសំ កប្បតិ, តេសំ សប្បី”តិ ករណ្ឌ បាឡិយំ វុត្តត្តា ចោទនំ សមុដ្ឋាបេត្វា តំ បរិហរិតុមាហ “យេស”ន្តិអាទិ។ តត្ថ “យេសញ្ញេវ កប្បតិ មំសំ, តេសំ សប្បី”តិ ញាតំ ចនតំ ក៏ បយោជនំ សារេតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ញាតានិ បរិច្ឆេទនិយមនសព្ពាតំ តំបយោជនត្ថា តត្ថិសមត្ថា ទស្សេតុមាហ “បណីតភោជនត្ថា”តិអាទិ។ បណីតភោជនស្ស បរិច្ឆេទនិយាមនត្ថំ យោជនា។ សត្តាហកាលិកេ បញ្ចមិនេ ភេសជ្ជេតិ វុត្តំ ហោតិ, និទ្ទានលោ កុម្ភី។ និស្សគ្គិយស្ស ចត្តត្តិ និទ្ទារិតព្ពាទស្សនំ។ និស្សគ្គិយស្សាតិ វុត្តំ តំហេតុកស្ស បាចិត្តិយស្សាតិ អត្ថោ។ ចត្តត្តិ សប្បិភចនីតព្ពយមេវ វុត្តំ។ សត្តាហកាលិកេ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយស្ស ចត្ត ភាវ វុតោសមេវ សប្បិភចនីតានិ, បណីតភោជនត្ថា តោសមេវ លិខិតសប្បិភចនីតានីតិ ទស្សេតុំ តថា វុត្តំ, ន អកប្បិយមំសសត្តានំ សប្បិអាទីនិចារណត្តំ វុត្តត្តិ អយំ បាឡិយំ តថាកតា និទេសោ អត្ថោតិ វុត្តំ ហោតិ។

៣៨២។ កហិតុគ្គហិតានីនេ ឧគ្គហិតបដិគ្គហិតានីនេ ភចនីតេបិ សព្ពា ចិតិច្ឆយា សប្បិមិស្សត្តភយេភេ ទេតិតព្ពាតិ យោជនា។ អាទិសទ្ទេន បុរេភត្តំ, បច្ឆាភត្តំ បដិគ្គហិតលិខិតំហិ, ឧគ្គហិតលិខិតំហិ ច កតំ ភចនីតំ, តានិសមេវ អកប្បិយមំសភចនីតានំ សង្គហិតំ។ សព្ពា ចិតិច្ឆយាតិ អាបត្តិអាទិកំ សព្ពចិតិច្ឆំ សង្គណ្ហាតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សព្ពា អាបត្តានាបត្តិបរិកោកាបរិកោកភយា”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។៦២២)។

៣៨៣-៤។ កិលន្តំ អាកិរត្តីតិ ឯត្ថ “បត្តេ”តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ។ អាទិច្ចបក្កត្តិ អាតបេ ចិលីនំ។ សំសដ្ឋំ បរិស្សាចិតំ។

៣៨៥-៦។ តិលតេលំ សាសបតេលំ មធុកតេលំ ឯរណ្ឌកតេលំ។ កហិតត្តិ បដិគ្គហិតំ។ បុរេភត្តំ សាមិសម្បិ និរាមិសម្បិ សាមិសត្តត្តិ យោជនា។ តេសំ ចសាតិ សត្តាហាតិក្កន្តានំ តេសំ តេលានំ ចតេត, តេលភោជនកាលតាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។

៣៨៧។ តេសំ តិណ្ណម្បីតិ ឯរណ្ឌមធុកសាសបពីជានំ តិណ្ណំ។

៣៨៨។ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ។

᪕᪐᪐᪨ ᩈᩣᩈᨸᨠᩩᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᨭᩥᩈᩮᩃᩥᨾᩮᨶ ᨾᩈᩪᩁᨠᨱ᩠ᨯᨠᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨠᩮᩉᩥᨧᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩥᨾ᩠ᨻᩣ ᨲᩮᩃᨲ᩠ᨳᩣᨿᩮᩅ ᨠᩮᩉᩥᨧᩥ
ᨶᨷᩦᨲᩣᨶᩴ ᩈᩣᩈᨸᨠᩩᨭ᩠ᨭᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪕᪐᪑-᪒᪨ ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᩮᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᩁᨭ᩠ᨮᩣ ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᩮᩁᨠᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ, ᨲᩣᩃᨸᨠ᩠ᨠᩮᩁᨹᩃᩣᨶᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᨾᩣᩃᩩᩅᨲ᩠ᨳᩣ ᨲᩮᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩮᩣᩅᩥᩊᩣᩁᩔᩣᨲᩥ
ᩋᨲᩥᩅᩥᩈᩦᨧᩔ᪨ ᨷᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩮᩣᩈᩅᨴ᩠ᨵᩣ ᨷᩥᨴ᩠ᨵᩮᩋᩮᩣᩈᩅᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩴ, ᨸᩩᨶᩥᨾ᩠ᨻᩦᨧᩔ ᩅ ᨹᨲ᩠ᨳᨻᩦᨧᩔ ᩅ ᨲᩮᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᩃᩣᨲᩥᨠᩔᩣᨲᩥ
ᩑᩅᩴᨽᩣᨾᨠᩔ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨻᩦᨧᩔ᪨ ᩅᨾᨿᩮᩣᨴᩮᨿᩮᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩉᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ᪨

᪕᪐᪓᪨ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨸᨠ᩠ᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩈᩮᨶ ᩅᩥᨶᩮᩅᨶᩴ ᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, “ᨻᩦᨩᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩔ
ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᩅᩥᨶᩮᩅᨶᨲ᩠ᨳᩔ ᩅᩥᨶᩮᩅᨶᩴ᪨ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨶᩮᩔᩅ ᩅᩥᨶᩮᩅᨶᩴ᪨ ᩅᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥ “ᩅᩣᨷᩥᨸᩣᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠ
ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨠᨲᨷᨭ᩠ᨮᩣᨠᨲᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴᨶᩣᨣ᩠ᨣᩉᩥᨶᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᨶᩣᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪑᪙᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᩅᩴ ᩅᩥᨶᩮᩅᨷ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩣᨶᩣᨾᩣᩉ᪨
ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩦᨲᩥ ᨻᩦᨾᩮᩅ ᨲᩮᩃᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣᨸᩥ᪨

᪕᪐᪔᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩔ ᨻᩦᨩᩔ᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩔ ᨸᩃᨸᩔ᪨ ᩅᩁᩣᩉᩔ ᩈᩪᨠᩁᩔ᪨ ᩈᩩᩈᩩᨠᩣᨷᩊ᩠ᩉᩣᨶᩔ ᨾᨠᩁᩔ᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩅᩅᩮᨽᩮᨽᩅ ᨾᨠᩁᩔ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ
ᩅᩣᩊᩋᨾᨧ᩠ᨨᨽᩣᩅᩮᩅᨽ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨣᨴ᩠ᩁᨽᩔ ᨡᩁᩔ᪨ ᨻᩦᨾᩮᨿᩴ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩅᩅᩮᨽ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᩅᩥᨶᩣᩈᩴ ᩅᩈᩣᨶᩴ ᨲᩮᩃᨭ᩠ᨮᩣ
ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪕᪐᪕᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩔ ᨶᩣᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩅ ᩅᩈᩣᨲᩮᩃᩴ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨻᩦᨾᩥᨶᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ
“ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩅᩈᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩅᩈᩴ ᨾᨧ᩠ᨨᩅᩈᩴ ᩈᩩᩈᩩᨠᩣᩅᩈᩴ ᩈᩪᨠᩁᩅᩈᩴ ᨣᨴ᩠ᩁᨽᩅᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪒) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨸᩣᩊᩥᨿᩴ
ᩋᨧ᩠ᨨᩅᩈᩣᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᩅᩈᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩮᨲᩩᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ᪨
ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨧ᩠ᨨᩅᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩅᨶᩮᨶ ᨴᩦᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩈᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᩣᨶᩴ ᩅᩈᩣ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪑᪙᪒)᪨
ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩴᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨾᩴᩈᩣᨶᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩣᩅᩮᩣ “ᨾᩴᩈᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᨴᩈ ᨾᨶᩩᩔᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩈᩩᨶᨡᩋᩉᩥᩈᩦᩉᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᨴᩦᨸᩥᩋᨧ᩠ᨨᨲᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩴ ᨾᩴᩈᩣᨶᩥ
ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩅᩈᩣᩈᩩ ᩑᨠᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩈᩣᩅ᪨ ᨡᩦᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪑᪙᪒) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᩅᨶᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨
ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩅᨶᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᩅᩈᩣᨿᨸᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨽᩣᩅᩴ ᨲᩔᩮᩅ ᨶᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᩉ “ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨

᪕᪐᪖᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨠᨲᩴ᪨ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨸᩁᩥᩈ᩠ᩈᩣᩅᩥᨲᩴ᪨ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩦᨩᩴ “ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ, ᨸᨠ᩠ᨠᩴ, ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩦᨾᩮᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨸᨴᩮᩈᨲᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨
ᨿᨳᩣᩉ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ “ᨠᩣᩃᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨶᩥᨷ᩠ᨸᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩴ ᨲᩮᩃᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪖᪒)᪨

᪕᪐᪗᪨ ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩦᨲᩥ ᩋᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩅᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩃᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩉᩥ ᨠᨲᩴ

តិច្ចដ្ឋិតចសារតេល៍ បុរេកត្តំ បដិក្កហិតំ បុរេកត្តំ សាយិសយ្បិ ចដ្ដតី"តិ (បរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៩១១)៑ តទេតា វុឌ្ឍិ សត្តាហយតតិក្កម្ម១តិ កទេហតន្តំ៑ យនាហ អដ្ឋកនាយំ "បច្ឆាកត្តទេតា បដ្ឋាយ សត្តាហំ តិរាយិសយេច ចដ្ដតី"តិ (បរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៩១១)៑ ច្ចានវុកយត្ត២បិ កាទេល, ចិកាទេល ច កប្បិយាកប្បិយមំសចសាតិ ទេតល៍ ចិយ្យយាតិ សុចុយមំសទុណ្ណាធិកំ អទេត្តាហាទិកំ៑ យនាហ អដ្ឋកនាយំ "យំ បត តត្ត សុចុយទេចសធិសំ មំសំ

ចា តក្យុ ចា អដ្ឋិ ចា ទេលាហិតំ ចា ទេហាតិ, តំ អទេត្តាហាទិក"ត្តិ (បរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៩១១)៑

ប៉០ប៉៑បដិក្កទេហតុត្តិ ចុត្ត "ចស"ត្តិ ច កាតុត្តិ ចុត្ត "ទេតល"ត្តិ ច បកទេរហទេតា លក្ខតិ៑ កាតុត្តិ ចុត្ត បចិតុំ បទិស្សាចិតុត្តិ វុកយទេយចាតិ អទេត្ថ៑ "ត ចដ្ដតី"តិ ច្ចាធំ បដិក្កហលាធិបទេយាកត្តទេយ ចិសុំ ចិសុំ ទុក្កដត្តា ទុត្តំ៑ យនាហ បាឡិច្ចាយំ "ចិកាទេល ទេច កិត្តទេច បដិក្កហិតំ ចិកាទេល តិបក្កេ ចិកាទេល សំសដ្ឋំ, តំ ទេច បទិភុញ្ជេយ្យ, អាបត្តិ តិណ្ណំ ទុក្កដាត"ត្តិ (យហាច៑ ១៩១)៑ ច្ចាយាតិ ហិ តីហិ បទេយាទេកហិ តីហិ ទុក្កដាតិ ទេហាត្តិ៑ ទេសទេសាតិ វុក្កហិតាកបដិក្កហិតាកសចត្តុកចិសទេយា ចិតិច្ឆទេយា ច កាដតកាហតាយ អាបត្តិទេកទេដា ចាតិ ចុចំបកាទេរា ចត្តុច្ចាចិទេសទេសា៑

ប៉០ដ៑កហិតត្តិ បដិក្កហិតំ៑ យតុកទិកតត្តិ យតុយក្កិកាចុដ្ឋកយក្កិកាកយទេយក្កិកាសច្ចាតាហិ តីហិ យតុកទិហិ កតំ៑

ប៉១០៑ចត្តុតំ កហតាតិ យតុបដទេលត ចិតំ ទេច, បដលកហតាយ, បឹឡចុត្តា កាដទេត បក្កិបិត្តា ធបិតំ ទេច, កាដតកហតាយ, សិទេលសមិច បត្តិត្តំ ទេច, យហាកយទេយតុលណ្ណបិណ្ណចទេសត, ចិសុំ ចិសុំ កទេត ទេតសំ កហតាយាតិ អទេត្ថ៑

ប៉១១៑ឈតាឈតត្តិ ចុត្ត ក្ញូអត្ថា តាតបក្យាកាទេរា សក្កទេរា ច ឈតបក្កិ តាយ៑ បត្តាតតុកំ ចាហិតំ អឈតបក្កិ តាយ៑ វុច្ឆុសិទេលទេសា អបក្កាឈតំ តាយ៑ វុច្ឆុដល្លទេតា បឹឡច្ចាតទេសា អបក្កាឈតំ តាយ៑ "ចាហិតំ តាយ វុច្ឆុយាតិច្ចាតត្តិ (បរា៑ ៩១១)

សាធារហបាឡិច្ចាចចតទេតា, "ចាហិតំ តាយ វុច្ឆុទេសំ វុបិគាយា"តិ (កច្ចា៑ អដ្ឋ៑ ទេកសដ្ឋុសិក្កាបធចណ្ណតា; ចិ៑ សក្ក អដ្ឋ៑ ដប៉)

អដ្ឋកនាចចតទេតា ច ច្ចាហ ទេសាធិហិ វុច្ឆុបិតយ្បិ សក្កហិតំ៑ ទេកចិ វុច្ឆុទេតា ចតុកាលិកត្តំ ចណ្ណយត្តិ, តំ ត សារទេតា បទេច្ចតត្តំ៑

ប៉១២៑ចាហិតត្តិ ទុត្តបក្យាកាទេរ តស្មិំ ចាហិទេត អត្ថាតទេ៑ កហិតំ បដិក្កហិតំ៑

ប៉១៣៑អសំសដ្ឋាតិ អបទិស្សាចិទេតត៑ កតចាហិតត្តិ បទិស្សាទេចត្វា អត្តតា កតចាហិតំ៑ បុរេកត្តំ កហិទេតតាតិ បុរេកត្តំ បដិក្កហិទេតត៑ "សយំ កត"ត្តិ (បរា៑ អដ្ឋ៑ ១៑៩១១) ទុត្តត្តា កតត្តិ វុច្ឆុទេសា កទេហតទេត្តា៑

ប៉១៤៑កត្វាតិ បចិត្វា ចាហិតំ កត្វា៑

ប៉១សិ៑បច្ឆាកត្តំ កតទេត្ថាបឹតិ បច្ឆាកត្តំ អត្តតា ច កតំ អតុបសយ្បទេត្តត ច កតំ ចាហិតយ្បិ៑

ប៉៦១៦។ កតំ...បេ... សីតវារិនាតិ សីតុទកេ មធុកបុប្ផានិ បក្ខិបិត្វា ឋបេត្វា មទ្ទិត្វា បរិស្សាវិតរសេន កតំ មធុកផាណិតំ។

ប៉៦១៩។ អស្សាតិ មធុកផាណិតស្ស។ ទុក្កដន្តិ តទាធារភាជនគតតាយ ទុក្កដំ។ ខីរំ បក្ខិបិត្វា កតំ មធុកផាណិតំ យាវកាលិកំ ន ហោតិ, កថំ ខណ្ឌសក្ខរាកតំ សត្តាហកាលិកំ ហោតីតិ វិចារណាយំ ខីរជល្លិកំ ធោវិត្វា ធោវិត្វា កឃ្យមាតត្តា វដ្ដតីតិ បរិហរន្តិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ខណ្ឌសក្ខរំ បន ខីរជល្លិកំ អបនេត្វា អបនេត្វា សោធេន្តិ, តស្មា វដ្ដតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។ ៤២៣)។ “ពីជតោ បដ្ឋាយ ន វដ្ដតី”តិ បដិក្ខិត្តមធុកបុប្ផរសំ វិនា អាមកញ្ញា បក្កញ្ញា មធុកបុប្ផំ បុរេភត្តំ វដ្ដតីតិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។

ប៉៦២០។ សេដ្ឋំ បន ផលិតន្តិ ពកលិពទ្ធាទិផលិតំ។

ប៉៦២១។ សាមញ្ញជោតនាយ វិសេសេបិ អវដ្ឋានតោ “កាលិកា”តិ ឥមិនា “បច្ឆាភត្តំ សតិ បច្ចយេ”តិ វចនសាមត្ថិយា យាវកាលិកវជ្ជា តយោ កាលិកា គហេតព្ពា, “បុរេភត្តំ យថាសុខ”ន្តិ វចនសាមត្ថិយា ចត្តារោបិ គហេតព្ពា។ យាវកាលិកវជ្ជា តយោ កាលិកា បច្ឆាភត្តំ វិកាលេ បច្ចយេ បិបាសាទិការណេ សតិ កេវលម្បិ បច្ចេកម្បិ មិស្សេត្វាបិ បរិភុញ្ជិតុំ ភិក្ខុស្ស វដ្ដន្តិ។ កាលិកា ចត្តារោបិ បុរេភត្តំ កាលេ យាវមជ្ឈន្តិកា កេវលម្បិ មិស្សេត្វាបិ យថាសុខំ អសតិបិ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិតុំ ភិក្ខុស្ស វដ្ដន្តីតិ យោជនា។

ប៉៦២២។ អរុអាទិកីតិ វណាទិកំ “មក្ខេតុំ ន វដ្ដតី”តិ ឥមិនា ពាហិរបរិភោគោបិ និវារិតោ។

ប៉៦២៣។ អនាបត្តិវារេ “អន្តោសត្តាហ”ន្តិ អធិការេ “អនុបសម្បន្នស្ស ទត្វា ចជិត្វា មុញ្ចិត្វា អនបេក្ខោ ទត្វា បដិលភិត្វា បរិភុញ្ជតី”តិ (បារា។ ៤២៥) វុត្តត្តា ចជិត្វាតិ ឯត្ថ “អន្តោសត្តាហំ អនុបសម្បន្នស្សា”តិ វត្តព្ពំ។ លភិត្វាតិ ឯត្ថ “សត្តាហាតិក្កមេបី”តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ។ តេនាហ មហាបច្ចរិយំ “អន្តោសត្តាហេ ទិន្នស្ស ហិ បុន បរិភោគេ អាបត្តិយេវ នត្ថិ, សត្តាហាតិក្កន្តស្ស បន បរិភោគេ អនាបត្តីតិ ទស្សនត្ថមិទំ វុត្ត”ន្តិ។ លភិត្វាតិ គហិតតេលេន អនុបសម្បន្នេន សព្ពំ, អសព្ពំ វា ទិន្នំ លភិត្វា។ សាយិតន្តិ ឯត្ថ “លភតី”តិ សេសោ។

ប៉៦២៥។ “អនាបត្តិ អធិដ្ឋេតី”តិ ឥទំ បទានំ អត្ថេ “អន្តោសត្តាហ”ន្តិ សេសោ, សព្ពបទេហិបិ យុជ្ជតិ។ អធិដ្ឋេតីតិ សត្តាហព្ភន្តរេ សប្បិញ្ច តេលញ្ច វសញ្ច មុទ្ធនិ តេលំ វា អព្ភញ្ជនំ វា, មធុំ អរុមក្ខនំ, ផាណិតំ ឃរធូបនំ ករិស្សាមីតិ អធិដ្ឋេតិ។ អធិដ្ឋិតេន អនធិដ្ឋិតំ ន មិស្សំ ហោតិ, បុនបិ អធិដ្ឋាតព្ពំ។ វិស្សជ្ជេតីតិ អន្តោសត្តាហេ អញ្ញស្ស ឧបសម្បន្នស្ស ទេតិ។ សចេ តថា ឥទំ អញ្ញេន អប្បដិគ្គហិតត្តា, តេន បដិគ្គហិតម្បិ ទាតុស្ស ទិន្នត្តា តេសំ អនាបត្តីតិ អដ្ឋកថាយំ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។ ៤២៥ អត្ថតោ សមានំ) វុត្តំ។

វិនស្សតីតិ សត្តាហព្ភន្តរេ យេវ កេនចិ អាការេន យថា អបរិភោគំ ហោតិ, តថា ចោរិកាយ ហរណាទិនា នស្សតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “វិនស្សតីតិ អបរិភោគំ ហោតី”តិ (បារា។ អដ្ឋ។ ២។ ៤២៥)។ អច្ឆិន្ទិត្វា គណ្ហន្តីតិ អញ្ញោ តស្មិំ សត្តាហព្ភន្តរេ វិលុម្បិត្វា

ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩥᩔᩣᩈᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

᪘᪒᪓᪨ ᩋᨠᨳᩥᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᨳ ᨸᨮᨾᩮᨶ ᨠᨳᩥᨶᩮᨶ ᩈᨾᩣ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨠᨳᩥᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨠᩁᩩᨱᩣᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨠᨠ᩠ᨠᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩋᩅᩥᩉᩥᩴᩈᩣᨠᩣᩁᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨸᩁᩣᨿᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩈᨴᩮᩅᨠᩴ ᩃᩮᩣᨠᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨶᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ᪨

ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪘᪒᪖᪨ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨾᩣᩈᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ, ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᩣᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨹᨣ᩠ᨣᩩᨱᨾᩣᩈᨠᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᨸᩣᨭᩥᨸᨴᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨾᩪᩃᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨾᩣᩈᩮᩈᩩ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨾᩣᩈᩔ ᨠᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᨸᩣᨭᩥᨸᨴᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩦᨾᩣᩈᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩥᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᩴ ᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᩮ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨾᩣᩈᩔ ᨠᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣ ᨧᩮ ᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ, ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲᩩᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨸᩩᩁᩥᨾᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᨶᨠᩁᨱᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨠᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᨸᩣᨭᩥᨸᨴᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩦ, ᨲᩣᩅ ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ᪨

ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ “ᨿᩮ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪒᪘) ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨴᩣᨿᨠᩴ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ “ᨴᩮᨳ ᨾᩮ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩣᩃᩮᩣ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨿ, ᩈᨾᨿᩮᩣ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨿ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨸᩥ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨿᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨

ᩈᩣᨭᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ᪨ “ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨵᩣᨸᩥ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩣᩃᩮ”ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩦᨾᩣᩈᩔ ᨸᩩᩁᩥᨾᨸᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩃᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩈᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩈᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨠᩩᩃᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨴᩉᩮᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪘᪒᪗-᪘᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩮ ᩈᨾᨿᩮᨲᩥ “ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩈᩥᨿᩣ ᨸᨶ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨸᩣᨭᩥᨸᨴᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨾᩪᩃᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣ ᩍᨾᩮ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪨᪖᪒᪘) ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨾᩣᩈᩮᩈᩩ᪨ ᨬᩣᨲᨠᩣᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᩈᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

តេសុយេវាតិ ញាតកអញ្ញាតកបវារិតអប្បវារិតេសុ· “តេសា”តិ ឥមិនា “ហោតិ និស្សគ្គិយាបត្តី”តិ ឥទំ ទស្សិតំ· សា អាបត្តិ អញ្ញាតកអប្បវារិតេសុ អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទេន ហោតិ· យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ទេថ មេ វស្សិកសាដិកចីវរ’ន្តិអាទិនា នយេន វិញ្ញត្តិំ កត្វា និប្ផាទេន្តស្ស អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទេន និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៤២៥)· ញាតកបវារិតេសុ តេន សិក្ខាបទេន អនាបត្តិ, បិដ្ឋិសមយត្តា ឥមិនា អាបត្តិ ហោតិ· អញ្ញាតកអប្បវារិតេសុ ច វុត្តនយេន វត្តភេទទុក្កដេន សទ្ធិំ ហោតីតិ ទដ្ឋព្វំ·

៥២៨-២០· អញ្ញាតកាទិតោ កត្វា បន សព្វព្យាបត្តិ ឃោសិតា· អាទិ-សទ្ទេន អប្បវារិតានំ សង្គហោ· កុដិសម្ពន្ធោ សមមេតិ យថាវុត្តបិដ្ឋិសមយេ សព្វបាទេ វិតា ឱតទេ បត្តា យាវតា វុត្តា· យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ជេដ្ឋមូលបុណ្ណមាសិយា បន បច្ឆិមបាដិបទទិវសតោ បដ្ឋាយ យាវ កត្តិកបុណ្ណមា ឱតេ បត្តា យាវតា កុច្ឆិសមយោ នាមា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៤២៥)· វត្តតិ វស្សិកសាដិកំ អធិដ្ឋាតុន្តិ យេហិ វស្សិកសាដិកា ន អធិដ្ឋាតា, តេសុ, ឥមិនា វត្តកេទស្ស ការណយាហ· ឥទហ វត្តកេទោ នាម “យេ មនុស្សា បុព្វេ វស្សិកសាដិកចីវរំ ទេន្តី”តិអាទិវចនតោ (បារា· ៤២៥) អធិដ្ឋានេសុ កាលានុស្សរណស្ស សព្វព្យាបស្ស អធិដ្ឋានេសុ ការណំ ញាតិតេកតោ អធិដ្ឋានេសុ នត្ថីតិ ទីបិតំ ហោតិ·

ទ្វេភាតិ អញ្ញាតកាទីហិ“និស្សគ្គិយ”ន្តិ ឥមិនា អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទេន អាបត្តិំ អាហ· យថាហ កុដិសមយវត្ថុកេ “វិញ្ញត្តិយា កត្វា និប្ផាទេន្តស្ស អញ្ញាតកវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទេន និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ· អយំ បាចិត្តិយាបត្តិ បកតិយា វស្សិកសាដិកាយមេវស្សបិ ហោតីតិ ឥទំ អដ្ឋកថាយំ “ឥទំ បន បកតិយា វស្សិកសាដិកាយមេវស្សបិ ហោតិយេវា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៤២៥) វុត្តំ ទិញ្ញាយតិ·

៥២៦· ឧច្ចារបេតីតិ អាកាសតោ បតិដ្ឋានេកទេស កាយំ តេមេតិ, ឥមិនា “ឃដិទីហិ ឧសិញ្ចិត្វា វដ្ដតី”តិ ទីបិតំ ហោតិ· “និព្ពានការប្បត្តា ភហាយិត្វា វដ្ដតី”តិ កណ្ណិបទេសុ វុត្តំ· សតិបិ ទីឃទេតិ វស្សិកសាដិកាយ សតិយាបិ· “បរិភោគសាភេ ទុក្កដ”ន្តិ ឥមិនា និក្ខេបកាលាតិ ទីបេតិ· ចិវរក្ខេនោតិ វុត្តនិធា រោគតិ អនាវដ្ឋានេ·

៥២៩· យានស្មិន្តិ កិល្យាភំ បដ្ឋិយានស្មិំ·

៥២២· “អដ្ឋិភត្តិចីវរស្សាតិ ឥទំ វស្សិកសាដិកមេវ សន្ធាយ វុត្ត”ន្តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៤២០) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ· វស្សិកសាដិកំ និវាសេត្វា ភហាយត្តស្ស ចោរុបទ្ទវោ អាបទា ភាយ· ត្យាកពោដ្ឋកន្តិ ភហាភត្វាយ កតពោដ្ឋកំ· “ចាបី”តិ ឥមិនា បោក្ខរណីអាទស្សទានទេយា ដុបលក្ខិតា· ត្យាយត្តស្សាតិ តក្កា ហុត្វា ភហាយត្តស្សាតិ បករណតោ លព្ភតិ· “អាកាសតោ បតិដ្ឋានេកទេតា”តិ (បារា· អដ្ឋ· ២·៤២៨) អដ្ឋកថាយមេវ វុត្តំ·

៥២៣· ព្រិយត្តិ អកាលេ បរិយេសនកករណអធិដ្ឋានតិចាសនេហិ អាបជ្ជិតព្វតោ កិរិយំ· កាយេន ច វាចាយ ច វិញ្ញាបនតោ ករោតស្ស

ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᨧᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪖᪓᪔᪨ “ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩈᩣᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪓᪓) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ”ᨲᩥ ᨧ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ᪨ “ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪓᪓) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᩩᨸᩥᨲᩔ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨠᩩᨸᩥᨲᩔ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩔ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ “ᩈᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩥᨲᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

᪖᪓᪖᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᩅᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

᪖᪓᪗᪨ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ᪨

᪖᪔᪑᪨ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩥᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨽᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪖᪔᪒᪨ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨿᩣᨾᨲᩮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᨲᨳᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲᩮᩣ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩩᨸᨣᩴ ᨲᩣᨿ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᩈᩣ ᩈᩪᨧᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨠᩣᩁᩥᨲᨲ᩠ᨳᩔ ᨴ᩠ᩅᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲ᩠ᨲᩣ “ᨸᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ “ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᩅᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨣᨱᨶᩣᨿ, ᩅᨧᨶᨣᨱᨶᩣᨿ ᩅᩣ᪨

᪖᪔᪓᪨ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ...ᨸᩮ... ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨶ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᨴᩥᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩣᩁᩮᨶ ᩈᩉ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, “ᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪖᪔᪔᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩈᩮᩣ ᩑᩅ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ᪨ ᨲᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᩔᩣᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪖᪔᪖᪨ ᩑᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ᪨

ᨧᩦᩅᩁᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

៨៣៧។ វិញ្ញាបេត្វាតិ វត្ថវាយាបនំ សន្ធាយ យាចិត្វា។ ឆព្ពិធំ សុត្តន្តិ បការេន “ខោមំ កប្បាសិកំ កោសេយ្យំ កម្ពលំ សាណំ ភង្គ”ន្តិ (បារា។ ៤១៨) អាគតំ ឆប្បការំ សុត្តំ។ កម្ពលន្តិ ឯឡកលោមសុត្តំ។ សាណុលិយានិ ឆប្បការសុត្តានិ ហេដ្ឋា ចីវរនិទ្ទេសេ វុត្តានុសារេន វេទិតព្វានិ។ ចីវរត្ថំ វត្ថំ “ចីវរ”ន្តិ វុត្តំ។ តន្តវាយេហីតិ កប្បិយាកប្បិយេហិ បេសការេហិ។ បោត្ថកេសុ “វាយាបេតុំ ន វដ្ដតី”តិ បាឋោ ទិស្សតិ, “សចេ”តិ ឋបិតា អយុជ្ជមានត្តា សោ អបាឋោ។ “វាយាបេតិ ន វដ្ដតី”តិ បាឋោ យុជ្ជតីតិ សចេ វាយាបេតីតិ យោជនា, អត្តនោ អត្ថាយ យទិ វាយាបេយ្យាតិ អត្ថោ។

៨៣៨។ តថា អកប្បិយោ។ កីទិសោតិ អាហ “អញ្ញាតកាទិកោ”តិ។ អញ្ញាតកាទិកោតិ អញ្ញាតកោ អាទិ យស្ស សោ អញ្ញាតកាទិកោ។ អាទិ-សទ្ទេន អប្បវារិតោ គហិតោ។ សោ ភិក្ខុ តន្តវាយស្ស អញ្ញាតកោ, តេន អប្បវារិតោ ច, តស្ស អញ្ញាតកាទិកោ ភិក្ខុនា វិញ្ញត្តោ សោ តន្តវាយោ អកប្បិយោតិ អត្ថោ។

៨៣៩។ អកប្បិយេនាតិ វិញ្ញាបិតេន។ វាយាបេន្តស្សាតិ ឯត្ថ “បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ, បដិលាភេនា”តិ សេសោ។ យថាហ “វាយាបេតិ, បយោគេ បយោគេ ទុក្កដំ។ បដិលាភេន និស្សគ្គិយ”ន្តិ (បារា។ ៤១៨)។

៨៤០។ កិត្តកេ វីតេ និស្សគ្គិយំ ហោតីតិ អាហ “វិទត្ថិមត្តេ”តិអាទិ។ ហត្ថមត្តេតិ រតនមត្តេ។ បការេន “បដិលាភេន និស្សគ្គិយ”ន្តិ វុត្តំ, ឥធ “វីតេ និស្សគ្គិយ”ន្តិ កស្មា អាហាតិ? អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា។ តត្ថាបិ តថា កស្មា វុត្តន្តិ? តទត្ថត្តា។ អត្ថតោ សត្តកត្តា វីតវីតដ្ឋានំ បដិលទ្ធមេវ ហោតិ, បការេនបិ ឋបិតា អធិប្បាយេន បដិលាភេន និស្សគ្គិយំ វុត្តំ, តស្មា យាវ វីតំ វឌ្ឍតិ, តាវ ឋបិតា បយោគេន អាបត្តិយោ វឌ្ឍន្តិ។ ផលកេបិ វាតិ វុត្ត ផលកំ នាម ទុរិវីតដ្ឋានំ, យត្ថ សំហរិត្វា ឋបេន្តិ។ ផលកេ ផលកេបិ ច និស្សគ្គិយំ វុត្តន្តិ យោជនា។

៨៤១។ តេនេវាតិ វិញ្ញត្តតន្តវាយេនេវ។ កប្បិយំ សុត្តន្តិ អវិញ្ញត្តិយា លទ្ធសុត្តំ។ កប្បិយេន តន្តវាយេន អកប្បិយសុត្តំ វាយាបេន្តស្ស តថេវ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

៨៤២។ ឯកន្តរិកេន វា កប្បិយាកប្បិយេហេវ សុត្តេហិ វីតេ ទុក្កដន្តិ យោជនា, អន្តរន្តរា អកប្បិយសុត្តានិ បសារណេន, វាយនេន ច ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ។ ទីឃតោ វា តិរិយតោ វា កប្បិយាកប្បិយេហេវ សុត្តេហិ វីតេ ទុក្កដន្តិ យោជនា, ទីឃតោ កប្បិយសុត្តំ បសារេត្វា តិរិយំ អកប្បិយសុត្តេន វីតេ ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ។ វាគ្គហណេន វុត្តវិបរិយាយេនាបិ យោជេតព្វំ។ ទីឃតោ អកប្បិយសុត្តំ បសារេត្វា តិរិយំ កប្បិយសុត្តេន វីតេតិ អយមេវ វិបរិយាយោ។ វីតេតិ ឯត្ថ “ផលកេ ផលកេ”តិ អនុវត្តេតព្វំ។

៨៤៣។ កប្បិយាកប្បិយេហិ តន្តវាយេហិ កប្បិយាកប្បិយសុត្តំ មិស្សេត្វា កតេ វីតេ ផលកេ ផលកេ តស្ស ភិក្ខុស្ស ទុក្កដន្តិ យោជនា។

ᩅᩮᨲᩥ ᨽᩥᨷᩥᨲᨿᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨳ ᩅᩣ ᩅᩮ ᨲᩔ᩠ᩈ ᨠᩮᨶ ᨻᩥᩮᨶᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪆᪃᪂-᪃᪨ ᨲᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᨿᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩮᩔ᩠ᩈᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᩁᩮᨽᨴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲ ᩈᨻ᩠ᨻ ᩅᩥᨽᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᨶ ᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨶᩮᨲ᪨ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ “ᩅᩥᨶᩮᨲ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩩᨷᨠᨷᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᨲᨴᩮᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩩᨷᨠᨷᨬ᩠ᨬᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨿᩮᨶ᪨ ᨴᩮᩣᨲᩮᩁᨲᩣᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᨶ᪨ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᨴᩮᨶ ᨧ ᨬᩣᨱᩴ ᨴᩥᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪆᪃᪄᪨ ᩈᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᨿᩣ ᩈᩮᨸᩥ ᩅᩮᨲᩴ ᨿᩩᨣᩃᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ ᩅᩥᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᩣᨠᩮᩣᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᨶᨠᩣᨶᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩅᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨

᪆᪃᪅᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨽᩮᨴᩮᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᩈᩩᨸᩥ ᨠᩮᨶ ᨷᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣᨿᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩦᨩᨲᩥᩁᩥᨿᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᩣᩁᨽᩮᨴ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩮᩣᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩣᨿᩣᨾᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᨲᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈ ᨷᨿᩮᩣᨣᨿᩩᨲ᩠ᨲ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᨴᩮᩣ᪨

᪆᪃᪆᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩅᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨿ ᨬᩣᨲᨠᩣ ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨻ᩠ᨿᩮᨲ ᨷᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣ ᩅᩣ᪨

᪆᪃᪇᪨ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲᩩᩴ, ᩋᩣᨿᩮᩣᨣᩮ, ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮ, ᩋᩴᩈᨻᨴ᩠ᨵᨠᩮ, ᨷᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩅᩥᨠᩣᨿ, ᨷᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮ, ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ, ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪓᪐) ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲᩮᩣ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩈᩩᨸᩥ ᩅᩮᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨵᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᩉᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨷᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨶᩥᨿᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿ ᨧ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪆᪄᪀᪨ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ, “ᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩍᨾᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨾᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩅᩦᨿᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪓᪑) ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᩅᨭᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᩦᨷᨣᨲᩣ᪨ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᨵᩥᨠᩅᩥᨵᩣᨶᩴ᪨ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, “ᩍᨴᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨾᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᩅᩦᨿᨲᩥ, ᩋᩣᨿᨲᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᨬ᩠ᨧ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᩅᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩅᩣᨿᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᩅᩥᩃᩮᨡᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᩈᩩᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪓᪑) ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩣᨿᨠᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨵᩥᨠᨲᩁᩋᩣᨿᨲᩣᨴᩥᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩥᨵᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨿᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨥᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨳᩩᩃᩴ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᨶᩴ᪨ ᩈᩩᩅᩦᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩅᩦᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩈᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᩅᩣᨿᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᨷᩅᩣᨿᩥᨲᩴ

ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩩᩅᩥᩃᩮᨡᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩮᨡᨶᩥᨿᩣ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩅᩥᩃᩥᨡᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩩᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᨧ᩠ᨨᩮᨶ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩅᩥᨲᨧ᩠ᨨᩥᨲᩴ, ᩈᩩᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪖᪑᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨯ᩠ᨰᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ “ᨴᩦᨥᩣᨿᨲᨸ᩠ᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᩋᩣᨿᨲᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪔᪑) ᩑᨲᩴ ᩋᩣᨿᨲᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᨿᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨯ᩠ᨰᨶᨠᩮ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᨶ “ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩈᩮᩈᩮᨶ ᩈᩉ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨴᩣᨿᨠᩮᩉᩥ ᨲᩩᩃᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲᩴ ᨲᩮᨶ ᨠᩁᨱᩮᨶ ᩈᩮᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨬ᩠ᨧ ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᩮᨶ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪖᪒᪨ ᨬᩣᨲᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩩ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᩈᩩᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶ ᨸᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩮᩈᩩ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᩈᩩ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᩣᨮᩈᩮᩈᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪒᪖᪓᪨ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩅᩣᨿᩮᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨣ᩠ᨥᩴ ᩅᩣᨿᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᩈᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨸᩮᩈᨠᩣᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪒᪖᪔᪨ ᩅᩔᩴᩅᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩅᩔᩪᨸᨣᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᩅ ᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᨴᩈᩣᩉᩣᨶᩣᨣᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲᩮᨾᩣᩈᩥᨠᨸᩩᨱ᩠ᨱᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪔᪒) ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᨾᨴᩥᩅᩈᩔ ᨸᩩᩁᩮᨲᩁᨾᩮᩅ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾᩣᩈᩔ ᨩᩩᨱ᩠ᩉᨸᨠ᩠ᨡᨸᨬ᩠ᨧᨾᩥᨿᩴ ᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ “ᩋᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪖᪔᪗) ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩣᨣᨲᩮᩈᩩ ᨣᨾᩥᨠᨣᩥᩃᩣᨶᨣᨻ᩠ᨽᩥᨶᩥᩋᨽᩥᨶᩅᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨴᩪᨲᩴ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᨧ᩠ᨧᩮᨠᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᨿᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪒᪖᪕᪨ ᨸᩩᩁᩮ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨸᩩᩁᩮᨲᩁᨾᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩥᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮ᪨ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩈᩮᩣ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᩅᩔᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᩴ ᨽᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩥᨸᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩔᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪒᪖᪖᪨ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᨾᨿᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ “ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ

ກຖິເຕ ຈຍ຺ຍາກສ຺ສ ປຈ຺ຉິເມາ ຍາເມາ, ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ປຈ຺ຉາຍາມາ”ຕິ ອຸຕ຺ຕມຍຄ຺ຄຕ຺ຕເຣເສຍຈ ຕັ ອເນ຺ກກຖິຈເຣ.

ປັ໑ລິ. ກຖິເຕ ທ຺ວ ອຕ຺ຕເນຕິ ຍສ຺ມິ ກຖິເຕ ອຕ຺ຕເນ, ຕສ຺ມິ ນິຫາເຣຕິ ອຸຕ຺ຕັ ເຫາຕິ. ທ຺ວ-ສເທ຺ທາ ນິເສສຕ຺ເຖາຕເກາ. ອຕສິຕ຺ຖາຍ ອນິກເປ຺ຕ຺ຕາ ປຣິຫຣີຍຕິ ໑ຕ຺ຖ ອເນ຺ກກຖິຈເຣຕ຺ຕ ປຣິຫາເຣາ, ຍາເມາ, ໑ເກາ ຈ ເສາ ຍາເມາ ຈາຕິ ໑ກຍາເມາ, ປຸຕ຺ຕກຕ຺ຕິກຍາມສ຺ສ ປາຕິປທຸທິຈສເຕາ ປຕ຺ຖາຍ ຍາຈ ອປຣກຕ຺ຕິກຍາມສ຺ສ ປຸຣ຺ຣມີ, ອຍັ ຊີຈຣກາລສຍເຍາຕິ ອຸເຕ຺ຕາ ຍາເມາ. ທສຕ຺ຖ ອຫາຕັ ສຍາຫາເຣາ ທສາຫັ, ຕັ ປເຣຍັ ອສິກັ ໑ຕສ຺ສາຕິ ທສາຫປເຣຍາ, ຍາເມາ. “ທສາຫາຕາກຕັ ກຕ຺ຕິກເຕຍາສິກປຸຣ຺ຣມຍ”ຕ຺ຕິ (ປາຣາ. ໙໓ປັ) ປາຍຕ຺ຖຍັ ອຸຕ຺ຕປຸຕ຺ຕກຕ຺ຕິກປຸຣ຺ຣມີປຣິຍຕ຺ຕທສາຫາສິເກາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ກຖິເຕ ອຕຕ຺ເຕ ທ຺ວ ທສາຫປເຣຍາ ໑ກຍາເມາຈ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍິກຈຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຫາເຣາ ຍເຕາຕິ ເຍາເຊຕາ.

ປັ໑ປັ. ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕຕິ ກຖິຕຕ຺ຕນິຫາເຣຕິ ອຸຕ຺ຕັ ເຫາຕິ. ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍິກຈຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ສຍ຺ຍເທ຺ຖາ. ທສາຫປເຣຍາ ປຈ຺ຉາ ຍາມາຕິ ສຍ຺ຍເທ຺ຖາ. ອຕຕ຺ຕກຖິເຕ ນິຫາເຣ ຍຖາອຸຕ຺ຕຊີຈຣກາລສຍຍສຕ຺ຕາຕຈສ຺ສາຕາຈນາຕຍາເມາ ຈ ກຖິຕ຺ທ຺ວາຣທິຈສສຕ຺ຕາຕປຈ຺ຉິຍກຕ຺ຕິກກາຍ຺ຍອປກ຺ກປາຕິປທເຕາ ຍາຈ ຜຄ຺ຄຸນຍາມປຸຣ຺ຣມີ, ຕາຈ ເຫຍຕ຺ຖາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ຍາມາ ຈາຕິ ປຈ຺ຉາ ຍາມາ. ປກາສິຕາຕິ “ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ຈຍ຺ຍາກສ຺ສ ປຈ຺ຉິເມາ ຍາເມາ, ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ປຈ຺ຉາ ຍາມາ”ຕິ (ປາຣາ. ໙໓໘) ທີປິຕາ. ທສາຫປເຣຍາຕິ ອຸຕ຺ຕເຕ຺ຕາເສຈ. ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ທສາຫປເຣຍາ ປຈ຺ຉາ ຍາມາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍິກຈຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຫາເຣາ ກາເລາຕິ ຍຸຕິເຕ຺ຕກ ປກາສິຕາຕິ ເຍາເຊຕາ.

ອຍຍຸຖຍຕ຺ຖ ອຸຕ຺ຕາ ທສາຫປເຣຍຕາ ອຕ຺ຖກຖາຍັ “ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ໑ກາທສທິຈສາສິເກາ ຍາເມາ, ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ໑ກາທສທິຈສາສິກາ ປຈ຺ຉາ ຍາມາ”ຕິ (ປາຣາ. ອຕ຺ຖ. ໑.໙໓໐) ອຸຕ຺ຕປາເຖຕ ຍຖາ ຕ ນິທ຺ທິຕ຺ຖາ, ຕຖາ ນິຈາເຣຕ຺ວາ ກເຫຕຕ຺ຕາ. ໑ຈຕິຕ຺ຖປາເຖ ສຕິ ຕ ນິທ຺ທິຕ຺ຖາ –

“ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍິກຈຕ຺ຕສ຺ສ , ກຖິເຕ ທ຺ວ ອຕ຺ຕເນ;

ປຣິຫາເຣກຍາເມກາ-ທສາຫປເຣຍາ ຍເຕາ.

ອຕ຺ຕເນ ກຖິເຕ ຕສ຺ສ, ປຈ຺ຉາ ຍາມາ ປກາສິຕາ;

ປຣິຫາເຣາ ທິເຕເຕກາ-ທສາຫປເຣຍາ ປຕາ”ຕິ.

ປັ໑ຝັ. ປທເຍຕ ກຖິເຕຕາຕິ ເຍາເຊຕາ. “ອກິຍັ ອນິຕ຺ຕ”ຕ຺ຕິ ປທເສ຺ສເທາ. ອກິຍຕ຺ຕິ ອເສ຺ຕາສຍເຍ ອສິຕ຺ຖາຕາທິອກາຣເຕ.

ອເນ຺ກກຖິຈເຣກຈາຈຣ຺ຣຕາ.

ប៉ស៍០-១៎កិក្ខុតិ ឋានដ្ឋឋប្ចុតេ ឋប្បជិកយេ អារញ្ញកសេនាសនេ ចរន្តិ កិក្ខុយាហ៎ ឃឆាហ “ឃាតិ តោ បត តាតិ អារញ្ញកាតិ សេនាសនាតិ ឋានដ្ឋឋប្ចុតាតិ ឋប្បជិកឃាតិ, តឆាន្ទុបេឫ កិក្ខុ សេនាសនេឫ ចិហរន្តោ”តិ (បរា៎ ៩៍១)៎ បុគ្គកត្តិកបុណ្ណយំ ចសិត្វាតិ ឋប្ពន្ថោ៎ បុគ្គកត្តិកបុណ្ណយា តាយ អឬ្យឃុឌយាឋឬ្យ ឌុណ្យុកួបត្ថុឋឹ, ៩ត្ថ បត ឋហចរិឃតឃេត តក្យបលក្ខិតា បុរិមិកា តយោ ចឬ្យាតយាឋា ចុក្ខន្តិ៎ បុណ្ណយន្តិ ៩ត្ថ ចាឋកិរិឃាឃ អក្ខត្ថឋំយោគេ ឋ្ឋបយោកចចត៎ បុរិមិកាឃ ចឬ្យំ ឋ្ឋបកត្តា អឌ្ឋិត្ថចឬ្យា ហុត្វា តយោ មាសេ ចសិត្វាតិ អត្ថោ៎ ឃឆាហ អដ្ឋកថាយំ “ឃត្ថា បត យោ ចឬ្យំ ឋ្ឋបកត្វា ឃាច បចយកត្តិកបុណ្ណយំ ចសតី”តិ (បរា៎ អដ្ឋ៎ ១៎៩៍១-៩៍៣)៎

“ចិចរ”ន្តិ តិណ្ណំ ចិចរានំ អញ្ញតរំ ចុក្ខតិ៎ ការេយ ឆបេត្វាតិ ឋប្ពន្ថោ, ៩ត្ថ “កត្តិកបុណ្ណយ”ន្តិ ច “អាកត្ថយានោ”តិ ច សេសោ, អបរកត្តិកយាសេ កត្តិកចោរកយេត ចិចរំ បដិឋាសេយត្យកាយោ កិក្ខុ អារញ្ញកសេនាសនឬ្យ ឋាមន្តា គោចរគាមេ តិក្ខិបិត្វាតិ អត្ថោ៎ ឃឆាហ “ឋ្ឋបចឬ្យំ តោ បត កត្តិកបុណ្ណយំ...បេ... អាកត្ថយានោ តិណ្ណំ ចិចរានំ អញ្ញតរំ ចិចរំ អត្តរឃរេ តិក្ខិបេឃ្យា”តិ (បរា៎ ៩៍១)៎

“ឋមន្តា គោចរគាមេ”តិ ន្តធំ “អត្តរឃរេ តិក្ខិបេឃ្យាតិ ឋមន្តា គោចរគាមេ តិក្ខិបេឃ្យា”តិ (បរា៎ ៩៍៣) បឆតានេត ចុត្តត្តា ចុត្តំ៎ “អបរកត្តិកយាសេ”តិ ច “កត្តិកបុណ្ណយន្តិ កត្តិកចាតុយាសិតិ ចុក្ខតី”តិ (បរា៎ ៩៍៣) បឆតានិឃចសេត ចុត្តំ៎ ន្តឆាបិ ហិ “កត្តិកបុណ្ណយ”ន្តិ អបរកត្តិកឌុណ្យុកួបត្ថុឋិយា ចុក្ខមានាឃាបិ ឋហចរិឃតឃេត តំឋហចរិតោ ចតុទ្ទោ មាសោ ចុត្តោ៎

៩ត្តាចតា បុរិមិកាឃ ចឬ្យំ ឋ្ឋបកត្វា មហាបចារណាឃ បចារេត្វា ចុត្តលក្ខណេ អារញ្ញកសេនាសនេ ចសន្តឬ្យ អារញ្ញកឬ្យ កិក្ខុនោ បច្ឆិមកត្តិកយាសេ កត្តិកចោរកយេ ឋតិ តិណ្ណំ ចិចរានំ អញ្ញតរំ គោចរគាមេ ឆបេត្វា អារញ្ញកដ្ឋ ឬ្យរឃតោ ចិចរេត ចិប្បចាសោ តឬ្យិ មាសេ ត តោតិតិ អត្ថញ្ញាតការេចា ឌីបិតោ៎ តតេច បការេត្យំ តិក្ខេបបិបិឃឋក្ខឬ្យតប្ដេត ចក្ខតិ “កត្តិកេយច មាឋឬ្យ...បេ... ចដ្ឋតី”តិ៎

ន្តឆាតិ អឬ្យិយេច មាសេ តតោ អញ្ញត្ថ តឬ្យ កិក្ខុនោ គោតចិ ការណិយេត កច្ឆតោ ការេយ ឆបិតេត ចេត ចិចរេត ចិប្បចឋតោ តិច្ឆ្វោឋកាចំ អត្ថាតត្តេត កកចតា “ឋិឃា ច តឬ្យ កិក្ខុនោ...បេ... ចេត ចិចរេត ចិប្បចសិតព្វ”ន្តិ (បរា៎ ៩៍១) ចុត្តមត្ថំ ឆឬ្យុត្យាហ “បច្ចយេ...បេ... ឋប្ចុតី”ន្តិ៎ បច្ចយេ ឋតិ តាឌិសេតិ “ឋិឃា បច្ចយោ, ឋិឃា ការណិឃ”ន្តិ (បរា៎ ៩៍៣) ចចតតោ តាឌិសេ កិច្ចេ ឋតីតិ អត្ថោ៎ ឈារត្តបរេយន្តិ ឈ រត្តិយោ បរមា ឃឬ្យ ចាឋកម្ចុឬ្យ តំ ឈារត្តបរមំ, កិរិឃាចិសេឋតំ, ឈារត្តបរមំ ចាឋកម្ចុំ កាតព្វន្តិ អត្ថោ៎ ចេត ចិតា ចសិតព្វន្តិ ការេយ តិក្ខិត្តេត ចេត ចិចរេត ចិតា តយ្យាអាចាឋា អញ្ញត្ថ ចសិតព្វំ៎ តតេច បិកដំ កាត្យំ ចក្ខតិ “អញ្ញតេ្ថច ចសន្តឬ្យ, ឈារត្តបរមំ មត”ន្តិ៎

តតោតិ ឈារត្តតោ៎ ឋ្ឋត្តរិ ចសតោតិ ឋត្តមំ អរុណំ ឋ្ឋដ្ឋាបេត្វា ចសន្តឬ្យាតិ អត្ថោ៎ ឃឆាហ “តតោ ចេ ឋ្ឋត្តរិ ចិប្បចសេឃ្យាតិ ឋត្តមេយ

ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᩮ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᪒᪗᪓)᪨ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ “ᨧᩥᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨿᩥᨲᩣ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ?

ᨠᩮᩣᩈᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩋᨶᩩᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᨻ᩠ᨻᩥᨿᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩣᩈᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩴ ᨴᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᪓᪖᪑) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᨠᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩁᩥᨿᩮᩣᨶ ᨿᩣ ᩋᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩣᩈᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᩴ ᨧᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨠᩮᨶ ᨿᩣᩅ ᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨧᩥᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲᩣ ᨴᩈᩥᨲᩴ ᨴᩈ᩠ᨭᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᨠᩮᩣᩈᨻ᩠ᨻᩥᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ, ᨲᩔᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩣᩈᩮᨸᩥ ᨧᩥᨷ᩠ᨷᨴᩈᩥᨲᩴ ᨴᩈ᩠ᨭᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪗᪑-᪒᪗᪓)᪨

ᨷᩢᩈᩥ᪑-᪑᪨ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷ᩠ᨷᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨿᩣᩉ “ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᩮᨾᩣᩈ...ᨷᩮ... ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᩮᨾᩣᩈ ᨿᩣᨶᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳ ᨧᩔᩣᨶᩣᨶᩴ ᨿᩣᨶᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨿᩣᩈᩈᩮᨾᩮᨧ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩈᩥᨿᩴ᪨ ᨷᨮᨾᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩴ, ᨷᩩᨶ ᨷᨮᨾᩣᨿ ᨧᩔᩪᨷᨶᩣᨿᩥᨠᩣᨿ ᨧᩔᩴ ᩏᨷᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩣ, ᨿᨳᩣᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨷᩩᩁᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩏᨷᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᨷᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪗᪑-᪒᪗᪓)᪨ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨶᩴ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩔ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᨲᨳ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩴ ᨶᩣᨿ ᨷᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨧ ᨧᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨧ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣᨷᩮᩣᨶᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᩁᩪᨷᨧᩣᩁᩮᩉᩥ ᨲᩔ ᨧᩣᨿᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩔ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨻᩃᨷ᩠ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨧᩥᩔᨭ᩠ᨮᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨷᩣᨲᨴ᩠ᩅᨿᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᨮᨾ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᩉᩣᩁᩔ ᩈᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᨧ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᩉᩣᩁᩔ ᨿᩔᩴ ᨵᩥᩈᩣᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᨿᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᨧ ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᨧ ᨻᩮᩣᨵᩥᩴ ᨧ ᩋᨵᩥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᩉᩣᩁᨠᩣᨿᨲᩦᨿᩮᨶ ᨷᨠᨲᩥᨿᨣᨲᩮ ᨧᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨾᩪᨩᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨵᨶᩩᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᨬ᩠ᨧᩈᨲᨷᨾᩣᨱᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨯ᩠ᨯᨷᩮᨲᩣ ᨠᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨿᨶ᩠ᨲᩥ, “ᨷᩣᩉ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ “ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣᨶᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᪒᪗᪑) ᩉᩥ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ᪨ ᨷᩣᨮᩮ ᨴ᩠ᩅᨿᨾ᩠ᨷᩥ “ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ”ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩋᩣᩁᩣᨾᩪᨷᨧᩣᩁᩮᩈᩩ ᨧᩮᩣᩁᩣᨶᩴ ᨶᩥᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨠᩣᩈᨴᩥᨭ᩠ᨮᨽᩣᩅᩮᨶ ᨧᩮᩣᩁᩮᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩉᨲᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᩣ ᩉᩥᨲᩮᨲᩥ ᨲᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩁᩣᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᩉᨭᩣᨴᩥᨲᨧᩥᩃᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᨲᩣᨿ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶ ᩈᩉᨽᨿᨲᩣᨿ ᩈᨷ᩠ᨷᨭᩥᨽᨿᩮ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨧᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩈᨲ᩠ᨳᩣᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᨲᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩈᨾᩣᨿᩮᩣᨣᩮ ᩑᨠᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩮᨲᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩈᨾᩣᨿᩮᩣᨣᩮ ᩑᨠᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨿᩮᩣᨣᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᨷᩥᨲᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩑᨠᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣ ᩑᨠᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨲᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩔ ᩋᨽᩣᩅᩮ ᩋᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᨲᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ “ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᩊᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪒᪗᪑-᪒᪗᪓) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨷᩢᩈᩥ᪓᪨ᨲᩴ ᨴᩦᨥᩴ᪨ ᨿᩣᩈᩮᨿᨠ᩠ᨠᩥ ᨧᩔᩣᨶᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᨿᩣᨾᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᩴ ᨿᩣᨾᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩩᩁᩥᨿᨷᨴ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩈᩥᨿᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩈᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩈ᩠ᨭᩦᨲᩥ (ᨧᩪᩊ᪨ ᨭᩦ᪨ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠ ᪒᪗᪑ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᨧᩪᩊᨣᨶ᩠ᨳᩥᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨷᩢᩈᩥ᪗᪨ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩮᩣᨧᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩔ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩮ ᨴᩦᨥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᨻᩉᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨿᩴ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣᨲᩥ “ᨿᩴ ᨠᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᨠᨳᩣᨿ ᨷᨴᩥᨷᩣᨴᩥᨲᨲ᩠ᨳᩅᩥᩈᨿᩈᨾ᩠ᨷᩣᩁᩮᨲᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩔ᪨ ᩑᨧᩴ

ញ្ញាយិភា និក្ខាបនេភ “ឪចរេភ ចិភា កត្តិកយាេស អរេញ្ញ ចេសយ្យា”តិ អត្ញ្ញាតត្តា “ឈារត្តបរយំ តេត ភិក្ខុភា តេត ឪចរេភ ចិប្បចសិតព្ពា”ត្តិ (បារា៊ ៤៥៧) ញ្ញាយិភា កោឆរកាេយ ចំ ផេបត្វា តស្មិំ អារញ្ញកាចាេស ចសិត្វា កោតឆិ ករឈឹឃេត តេតា អាចាសេតា កត្វា ពាហិ ចសេតា ឌិចសបរិច្ឆេទស្ស ចិញ្ញាឃយាភត្តាឃេចាហ “បដិច្ឆេន្នា បកាសិេតា”តិ៊

ប៉ល៉៤៊ “សេច កោឆរកាយេតា បុរត្ថិយាឃ ឌិសាឃ េសភាសត់, អឃញ្ហា បច្ឆិមំ ឌិសំ កេតា េហាតី”តិអាឌិភា (បារា៊ អដ្ឋ៊ ១៊៤៥៤)

អដ្ឋកធាយំ កឆិតតិឃាេយត ចិតិច្ឆយំ ឌេស្សតុយាហ “េសភាសភយធាកត្វា”តិអាឌិ៊ េសភាសតត្តិ អត្តភា តិចុត្តំ អារញ្ញកេសភាសតំ៊ អាកត្វាតិ ពាហិ កតដ្ឋាភេតា អាកត្វា៊ កោឆរកាេយ ឪចរំ តិក្ខិបិត្វា តេតា បុរត្ថិយាឃ ឌិសាឃ អារញ្ញកេសភាសនេភ ចិហរេតា ចិហារា តិក្ខមុ តេតា កោឆរកាយេតា បច្ឆិមឌិសាឃ ឆ្មដ្ឋាតំ កតស្ស អាកតដ្ឋាភេតា ចំ េសភាសតំ អាកត្វា ចិឆ្មរត្តា សត្តមំ អរុណំ ដ្ឋាបេតុំ អសេក្កាត្តស្ស ភិក្ខុភា កំ ចិហិតត្តិ អឃេយត្វ េឃាឌភា៊

ប៉ល៉ល៉៊កាយសឹមយ្យិចាកត្វាតិ ឃត្វ ឪចរំ តិក្ខិត្តំ, ចំ កាយសឹមយ្យិ បុរារុណាេឃច អាកត្វា៊ ឃត្វ កតូឌិតិ (បារា៊ អដ្ឋ៊ ១៊៤៥៤) សភាេឆចាលឃក្ខរកោដ្ឋកាឌិស្មុ ឃត្វ កតូឌិ កប្បិឃដ្ឋាេត៊ “ឃត្វ កតូឌី”តិ សាឃេញ្ញាត ចុត្តត្តា តស្សា កាយសឹមាឃ អន្តោ អារញ្ញកក្ខារក្ខភារហំ ឆ្មដ្ឋាតំ លទ្ធិ េច, អក្ខេភឌំ អកត្វា តត្វ អរុណំ ដ្ឋាបេតព្ពំ៊ ស្មតេក្ខ ចិឌ្ឍយាេតបិ អាបត្តិ អភាបឌ្ឍិតុំ អន្តោកាេយបិ អរុណំ ដ្ឋាបេត្វា ឪចរបចត្តិេឃច ពាតត្តា៊ ឃធាហ អដ្ឋកធាយំ “កាយសឹមយ្យិ ឌួក្កមិត្វា សភាយំ ចា ឃត្វ កតូឌិ ចា ចសិត្វា ឪចរប្បចត្តិំ ពាត្វា បក្កមិតុំ ចដ្ដតី”តិ (បារា៊ អដ្ឋ៊ ១៊៤៥៤)៊

ប៉ល៉ប៉៊៦ចញ្ហាបិ អសេក្កាេត្តាតិ អក្ខេភឌំ អកត្វា, កត្វា ចា អន្តោកាយសឹមាឃ អរុណំ ដ្ឋាបេតុយ្យិ កត្តុំ អសេក្កាេត្តា៊ ពាត្វាតិ អត្តេភា ឪចរស្ស ផបិតដ្ឋាត់ សល្លេក្ខត្វា៊ តេត្វចាតិ ៦ត្វ “ឌិេតា”តិ លក្ខតិ៊ ចិប្បត្តិ សឹឈំ, បុរារុណាតិ ចុត្តំ េហាតិ៊ អតិេរក ផាេតតិ េឃាឌភា, ឃធាហ អដ្ឋកធាយំ “អតិេរកឪចរដ្ឋាេត ផស្សតី”តិ (បារា៊ អដ្ឋ៊ ១៊៤៥៤), “អតិេរកឪចរដ្ឋាេត តិដ្ឋតី”តិ ឌិេត្តត្វាតិ អេត្វា៊

ប៉ល៉ដ៊៊ចិស្សេឌ្ឍតីតិ សត្តមអរុណដ្ឋាភេតា បុរេតរេយច អញ្ញស្ស េឌតិ៊ ្ហបរិបិ ៦ចេយច ចត្តព្ពំ៊

ប៉ប៉០៊សាសក្កសម្មុេត ៦ចំភាយេក និក្ខាបនេ សមដ្ឋាភាឌេឃា សេញ្ញ េតត ឆ្មតិេឃត កឆិេតត សយា ញ្ញាតិ មុតិេត្ថត មតា អត្ថមតា អត្ញ្ញាតាតិ េឃាឌភា៊

សាសក្កកធាចណ្ណភា៊

ប៉ប៉១៊ឌាតត្តិ “សណ្ឍស្ស េឆយា”តិ ចចេតត បរិណាមិតភាចំ េឃត កោតឆិ អាកាេរត ឌាតេត្តា៊ ឃធាហ បឆភាឌេត “សាមំ ចា

ញាតាតី”តិអាទិ (បារា។ ៥៤៨)។ បរិណតន្តិ ឯត្ថ បទភាជនេ “បរិណតំ នាម ‘ទស្សាម ករិស្សាមា’តិ វាចា ភិន្នា ហោតី”តិ វុត្តនិយាមេន សង្ឃស្ស បរិណតន្តិ អត្ថោ។ លាភន្តិ លភិតព្ពំ ចីវរាទិ យំ កិញ្ចិ។ យថាហ “លាភា នាម ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារា, អន្តមសោ ចុណ្ណបិណ្ឌោបិ ទន្តកដ្ឋម្បិ ទសិកសុត្តម្បី”តិ។ អត្តនោ បរិណាមេយ្យាតិ “ពហូ អាវុសោ សង្ឃស្ស ទាយកា, ពហូ សង្ឃស្ស ភត្តា, មយំ តុម្ហេ និស្សាយ តុម្ហេ សម្បស្សន្តា ឥធ វិហរាម។ តុម្ហេ ចេ អម្ហាកំ ន ទស្សថ, អថ កោ ចរហិ អម្ហាកំ ទស្សតិ។ ទេថាវុសោ អម្ហាកំ ឥមានិ ចីវរានី”តិ (បារា។ ៥៤៧) បាឡិយា អាគតនយេន អត្តនោ បរិណាមេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ តស្ស និស្សគ្គិយន្តិ ឯត្ថ “បយោគេ ទុក្កដំ, បដិលាភេន”តិ សេសោ។ និស្សគ្គិយន្តិ ឥទំ បរិណតេ បរិណតសញ្ញិស្ស វសេន វុត្តំ។ វេមតិកស្ស បន ទុក្កដំ ហោតិ។ យថាហ “បរិណតេ វេមតិកោ អត្តនោ បរិណាមេតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ។ អបរិណតសញ្ញិនោ អនាបត្តិ។ យថាហ “បរិណតេ អបរិណតសញ្ញី អត្តនោ បរិណាមេតិ, អនាបត្តី”តិ។

៦៦១។ “អញ្ញស្ស ទេហី”តិ វទេ បរិណាមេតីតិ តថា សង្ឃស្ស បរិណតភាវំ ញត្វា “អញ្ញស្ស ទេហី”តិ យទិ បរិណាមេតិ។ សុទ្ធិកំ បាចិត្តិយន្តិ និស្សជ្ជិតព្ពវត្ថុរហិតំ កេវលំ បាចិត្តិយមត្តន្តិ អត្ថោ។ សុទ្ធចិត្តតាតិ សវាសនានុសយសំកិលេសប្បហានេន បរិសុទ្ធចិត្តភាវតោ។ បាចិត្តិយមុឌ្ឍិតន្តិ បាចិត្តិយេសុ អដ្ឋមស្ស សហធម្មិកវគ្គស្ស អវសានេ “យោ បន ភិក្ខុ ជានំ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យ, បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ។ ៣៨០) ទេសិតំ។

៦៦២។ ឯកំចីវរន្តិ សង្ឃស្ស បរិណតចីវរេសុ ឯកំ ចីវរំ។ ចីវរំ វាតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទោ បច្ចយន្តរទីបកត្ថោ។ វា បនាតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទោ អត្ថទីបកត្ថោ។ ឯកំ ចីវរំ វា អញ្ញំ វា បច្ចយំ បរស្ស, ឯកំ បន អត្តនោ វា បរិណាមេយ្យ ចេតិ យោជនា។ សទ្ធិំ ឯកតោ, ឯកក្ខណេតិ វុត្តំ ហោតិ។ ទ្វេ បាចិត្តិយោ សទ្ធិំ និយុត្តិ យោជនា, អញ្ញស្ស បរិណាមនេន សុទ្ធបាចិត្តិយញ្ច អត្តនោ បរិណាមនេន និស្សគ្គិយបាចិត្តិយញ្ចាតិ ទ្វេ បាចិត្តិយោ ឯកក្ខណេ ហោន្តីតិ អត្ថោ។

៦៦៣។ បរិណាមេត្វា ឋបិតេ ចីវរំ ទស្សេត្វា បរិច្ចជិត្វា ទិន្នេ ចីវរំ ទស្សេតុមាហ “សង្ឃស្សា”តិអាទិ។ “បរាជយោ”តិ ឥទំ បាទប្បហោតកំ វត្ថុំ សន្ធាយ វុត្តំ។ យថាវត្ថុកេន បន ទុក្កដថុល្លច្ចយាបិ វត្តព្ពា។

៦៦៤។ អញ្ញស្ស ចេតិយស្ស វាតិ បរិណតំ អញ្ញស្ស ចេតិយស្ស វា សង្ឃស្ស វា បុគ្គលស្ស វាបិ បន បរិណាមេយ្យាតិ យោជនា។ សង្ឃស្ស បុគ្គលស្សាតិ បទទ្វយេបិ ឯវមេវ យោជេតព្ពំ។ យថាហ “សង្ឃស្ស បរិណតំ អញ្ញសង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស វា បុគ្គលស្ស វា បរិណាមេតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិអាទិ (បាចិ។ ៣៨១)។ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស បរិណតំ អញ្ញស្ស បុគ្គលស្ស បរិណាមេយ្យាតិ។

៦៦៥។ ឥមស្ស សព្ពសត្តវិសយំ ទស្សេតុមាហ “យោ បនា”តិអាទិ។

៦៦៧។ ឥទំ បរិណតសិក្ខាបទំ តិសមុដ្ឋានន្តិ កាយចិត្តវាចាចិត្តកាយវាចាចិត្តសង្ខាតេហិ តីហិ សចិត្តកសមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានតោ

ពិសយុដ្ឋាត៌ បរិហាយតបច្ឆយា អាបន្ទិពន្ទុពា ព្រឹឃំ សញ្ញុឌិត៌ បរិហាពត្តិសញ្ញាឃ អការចេត ចិយុច្ឆតពោ សញ្ញាចិយោក្លិ៍

កាឃចិញ្ញាតិ្តចឌិចិញ្ញាតិ្តហិ បរិហារេយតញ្ញពោ កាឃកយ៉ុ ចឌិកយ៉ុ៍

បរិហាពកធាចហ្លុតា៍

បត្តចេក្កា ពពិឃោ៍

ប៊ប៊ប៊៍ ឃេ ព្ថុយ៉ ចិតិច្ឆឃំ ពរត្តិ, ពេ បញ្ញាត្តិយហាសយុដ្ឋិ ពរត្តិពិ ឃោឌតា៍ បញ្ញាត្តិសង្ខាព៌ ចិតឃបិដកេយច យហាសយុដ្ឋោ ចិឃាពិ

បញ្ញាត្តិយហាសយុដ្ឋោ, ព៌៍ ៩ចំ សយុកាឃំ ឌស្សេត្វា ពឌចឃេច ឌស្សេត្យាហ “តេកា”ពិអាឌិ៍ តេកាតិ តាតប្យការាតិ ចត្តាតិ

សេតាសតចត្តាឌិតិ ពត្តកាកពាតិ ក្តក្កា ក្តត្យក្កា ពរក្ខុយាលិ យហាឌិចិបរេយ្យា ឃស្សាពិ ចិក្កុពោ,

តាតប្យការពត្តកចត្តសង្ខាពយហាពរក្ខុបរេយ្យាឃ សន្ទិពត្តិ អពេត្វា៍ ឃិលំ បិពិយោក្លំសំចរាឌិកេយច អពេត្តា ចេលិចលឃោ ឃស្ស សោ

ឃិលេត្តា, ព៌, បិពិយោក្លំសំចរឃិលិឌិចត្យបិរិឃុដ្ឋិឃិលេយច បដិបិចេពញ្ញពាឃ អត្តិ ចេលិចលឃក្សពត្តិ អពេត្វា៍ អាបត្តិឃោ

សត្តាបត្តិក្លុត្តា, ឃិលិធារឌិដ្ឋិអាឌិចចិបត្តិឃោ ច កាហកា យកពាឌឃោ ឃស្សាពិ ចិក្កុពោ,

ឃិលិធារាឌិចឌិដ្ឋិសយ្យត្តិសង្ខាពយុក្ខុសត្តតាសកអាបត្តិចិបត្តិសង្ខា- ពយាពក្ខុយករាឌិចហ្លុសត្តចត្តតិ អពេត្វា៍ ៩ចំ អឃំ កាធា

សយុកាឃាចឃចាត៌ សត្តេសយេច ក្សូបកាលក្កាពេត ចិរចិពាពិ ឌដ្ឋញ្ញា៍

ព្ថុពិ ចិតឃត្វសារសត្តិបតិឃា

ចិតឃចិតិច្ឆឃចហ្លុតាឃ

តិស្សក្កិឃកធាចហ្លុតា តិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បាចិត្តិយកថាវណ្ណនា

២២៥។ ឯវំ នាតិវិត្ថារសង្ខេបតោ និស្សគ្គិយវិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ តទនន្តរំ និទ្ទិដ្ឋស្ស បាចិត្តិយកណ្ឌស្ស វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុំ “សម្បជានមុសាវាទេ”តិអាទិ អារទ្ធំ។ សម្បជានមុសាវាទេតិ អត្តនោ វចនស្ស មុសាភាវំ ញត្វា, អទិដ្ឋំ “ទិដ្ឋ”ន្តិអាទិនា នយេន មុសាវាទេ សម្បជានន្តស្ស មុសាភណនេតិបិ អត្ថោ គហេតព្វោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ជានិត្វា ជានន្តស្ស ច មុសាភណនេ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១)។ “មុសាវាទេ”តិ ហិ និមិត្តេ ភុម្មំ, មុសាវាទនិមិត្តន្តិ អត្ថោ។

ទវា ភណន្តស្សាតិ យោជនា។ អនុបបរិក្ខិត្វា វេគេន ទិដ្ឋម្បិ “អទិដ្ឋំ មេ”តិ វទន្តស្សាតិ អត្ថោ។ យថាហ “ទវា ភណតិ នាម សហសា ភណតី”តិ បទភាជនីអដ្ឋកថាយំ “សហសា ភណតីតិ អវីមំសិត្វា អនុបធារេត្វា វេគេន ទិដ្ឋម្បិ ‘អទិដ្ឋំ មេ’តិ ភណតី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១)។ រវា ភណន្តស្សាតិ “ចីវរ”ន្តិ វត្តុកាមស្ស “ចីរ”ន្តិ វចនំ វិយ មក្ខត្វា មោមុហត្វា “អញ្ញំ ភណិស្សាមី”តិ អញ្ញំ ភណន្តស្ស។ យថាហ “រវា ភណតិ នាម ‘អញ្ញំ ភណិស្សាមី’តិ អញ្ញំ ភណតី”តិ។

២៥០។ អញ្ញត្រាតិ វុត្តបារាជិកេហិ។ អត្តនោ អលទ្ធំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ “លទ្ធំ មយា”តិ មុសា យស្ស ភណតិ, តេន តង្ខណេយេវ សុត្វា តទត្ថេ ញាតេ បារាជិកស្ស, អញ្ញាតេ កាលន្តរេន ញាតេ ច បរិយាយវចនេន ច ញាតេ ថុល្លច្ចយស្ស, បរិយាយវចនេន អវិញ្ញាតេ ទុក្កដស្ស, ទុដ្ឋទោសសិក្ខាបទេ បារាជិកំ អនាបន្នស្ស “អាបន្នោ”តិ មុសាភណនេ សង្ឃាទិសេសស្ស, ឱមសវាទសិក្ខាបទេ ទុព្ភាសិតស្ស ច វុត្តត្តា អាហ “មុសាវាទស្ស ការណា បញ្ច អាបត្តិយោ”តិ។ ឥមាយ បាចិត្តិយា សទ្ធិំ ឆ អាបត្តិក្ខន្ធា ហោន្តិ។

សម្បជានមុសាវាទកថាវណ្ណនា។

២៥១-៧។ វុត្តេសុ ជាតិអាទីសុ ទសសុ អក្កោសវត្ថូសូតិ យោជនា, បទភាជនេ វុត្តេសុ ជាតិនាមគោត្តកម្មសិប្បអាពាធលិង្គកិលេសអាបត្តិអក្កោសានំ វសេន ទសសុ អក្កោសវត្ថូសូតិ អត្ថោ ។ តេសុ កិលេសំ វិនា សព្វេតេ ហីនុក្កដ្ឋវសេន ទ្វិប្បការា ហោន្តិ។ យថាហ បទភាជនេ “ជាតិ នាម ទ្វេ ជាតិយោ ហីនា ច ជាតិ ឧក្កដ្ឋា ច ជាតី”តិអាទិ។

តត្ថ ចណ្ឌាលាទិជាតិ ហីនា, ខត្តិយព្រាហ្មណជាតិយោ ឧក្កដ្ឋា។ នាមេសុ អវកណ្ណកជវកណ្ណកាទិនាមានិ ទាសនាមត្តា ហីនានិ, ពុទ្ធរក្ខិតាទិនាមានិ ឧក្កដ្ឋានិ។ កោសិយាទិគោត្តំ ហីនំ, គោតមាទិគោត្តំ ឧក្កដ្ឋំ។ កម្មេសុ វឌ្ឍកិមលិការាទិកម្មានិ ហីនានិ, កសិវាណិជ្ជាគោរក្ខកម្មានិ ឧក្កដ្ឋានិ។ សិប្បេសុ នឡការកុម្ភការាទិសិប្បំ ហីនំ, មុទ្ទាគណនាទិសិប្បំ ឧក្កដ្ឋំ។ អាពាធេសុ សព្វេបិ អាពាធា ហីនា, អបិច មធុមេហោ បីឡាជនកត្តាភាវា ឧក្កដ្ឋោ។ លិង្គេសុ អតិទីឃតាទយោ ហីនា, នាតិទីឃតាទយោ ឧក្កដ្ឋា។ សព្វេបិ កិលេសា ហីនា។ សព្វាបត្តិយោបិ ហីនា, អបិច សោតាបត្តិសមាបត្តិ ឧក្កដ្ឋា។ អក្កោសេសុ “ឱដ្ឋោសិ មេណ្ឌោសិ គោណោសី”តិអាទិកោ

ហីតោ, “បណ្ឌិតោសិ ព្យត្តោសី”តិអាទិកោ ឧក្កដ្ឋោ។

អញ្ញាបញ្ញាបទេសេនាតិ បរិយាយកថនេន ឋិតោ។ ខុំសេតុកាមស្សាតិ ចេតនាបធានេន ខុំសេតុកាមស្ស។ វម្ភេត្វា បកាសិតាតិ “ចណ្ឌាលោសិ វេនោសិ នេសាទោសិ រថការោសិ បុក្កុសោសី’តិ ភណតិ, អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ បាចិត្តិយស្សា”តិ ឯវំ វម្ភនវចនេនេវ “វម្ភេត្វា”តិ បញ្ញាតេន កថិតា ទេសិតា។

ប័ដ៍២. ទេវទត្តាទិ ឧទាហរណីហិ អក្កោសវត្ថុទស្សនំ អញ្ញាបទេសេន ឋិតោ ច...បេ... អាបត្តិយា ច អនុបសម្បន្នំ អក្កោសន្តស្ស ទុក្កដំ វម្ភេត្វា បកាសិតត្តិ វម្ភេត្វា។ ឯត្ថ ឋានាឋានបរាតិ ទោហិតិ អបេក្ខិត្វា ពហុវចនន្តានិ ហោន្តីតិ។ ឯវំ “សន្តិ ឥធេកច្ចេ”តិអាទិសុត្តវចនត្ថំ (បាចិ. ១៩) ឥមស្មិំ ទុក្កដវារេ ទេវទត្តាទិវសេន ពហុវចនត្ថំ វុត្តំ ន ឯកវចនត្ថំ អាទិវចនត្ថំ សង្គហិតត្តិ ឥទំ។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “សន្តិ ឥធេកច្ចេ’តិ វារេ បន បរិហរិត្វា វុត្តការេន ទុក្កដំ។ ឯវំ ន វទតិ ‘ហោន្តិ...បេ... ន តយ’ន្តិ វារេសុបី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៩)។

បាឡិមុត្តកបទេហិបីតិ ឯត្ថាបិ ទេវទត្ត “វោរោ ចា”តិអាទីនិ បទានិ សម្ពន្ធិតត្តានិ “ចោរោសិ, គណ្ឋិភេទកោសី”តិអាទិ បាឡិមុត្តកបទំ នាម។ សន្ធាតិ សទ្ធេសុ ទាសុ វារេសុ, បាឡិមុត្តកបទេសុ ច។ វុត្តញ្ហិ “អនុបសម្បន្នេ បន ទាសុបិ វារេសុ ទុក្កដមេវ។ ‘ចោរោសិ, គណ្ឋិភេទកោសី’តិអាទិវចនេហិ បន ឧបសម្បន្នម្បិ អនុបសម្បន្នម្បិ សព្វវារេសុ ទុក្កដមេវា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៩)។ “អនុបសម្បន្ន”ត្តិ ឥមិនា “ឋបេត្វា ភិក្ខុញ្ច ភិក្ខុនិញ្ច អវសេសា សត្តា អនុបសម្បន្នដ្ឋានេ ឋិតា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៩) អដ្ឋកថាយំ វុត្តា អនុបសម្បន្នា សង្គហិតា។ ទេវទត្តាបិ ចត្តិ “ភិក្ខុនិអនុបសម្បន្នដ្ឋានេ ឋិតា ច ភិក្ខុនី”តិ។

ប័ដ៍៣. ឧបក្កមិតាតិ ឯត្ថ “បដិបន្នា ហោតិ សោ”តិអាទីសុ (ម. និ. ១.១១, ១១, ៣១១; អ. និ. ៩.៣៥; ៥.៥; មហានិ. ១០៩; ចូឡនិ. ៣៨៥) វិយ វ-ការលោបោ។ សព្វត្ថាតិ សព្វេសុ វុត្តបាចិត្តិយវត្ថូសុ ច ទុក្កដវត្ថូសុ វាតិ សព្វវត្ថុ។ ទុក្ខាសិតមុទីរិតត្តិ “ចណ្ឌាលោសិ...បេ... បុក្កុសោសី’តិ ភណតិ, អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ ទុក្ខាសិតស្សា”តិ (បាចិ. ១១) វុត្តត្តិ អវត្វា។ បវុត្តា បន បាចិត្តិយវត្ថូហិ ច ទុក្កដវត្ថូហិ ច អក្កោសនេ ទុក្កដមេវ។ តថា ឧបក្កមិតាយ បវុត្តា ចេតត្តស្សាបិ ទុក្ខាសិតមេវាតិ អាចរិយា ចេតត្តិ។

ប័ដ៍៩-ស៊ី. អត្ថំ បុរក្ខត្វា ចេតោ កិលិស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ ឧទេយ្យ កាយ “ចណ្ឌាលោសី”តិអាទិបាឡិនយេន។ តេនាហ អដ្ឋកថាយំ “បាឡិំ វាចេន្តោ ឧទ្ទេសបរិក្ខានោ”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៣៥)។ អនុសាសនី កាយ “ឥទានិបិ ចណ្ឌាលោសិ, មា បាបកម្មំ អកាសិ, មា តមោ តមបរាយនោ អហោសី”តិអាទិកា (បាចិ. អដ្ឋ. ៣៥) តេនេវ អដ្ឋកថាយំ វុត្តសទ្ទុបមេន អនុសាសនីបុរេក្ខតាយ ឋត្វា ចេតស្ស ទិត្តស្ស លហុបរិវត្តិតភាវតោ អន្តរា កោធេ ឧប្បន្នេបិ អនាបត្តិ។

ឯត្ថាតិ ពុទ្ធិ ខុំសេតុកាមស្ស បដិឃសម្បយុត្តចិត្តេន អាបជ្ជិតព្ពត្តា បាចិត្តិយសមុដ្ឋានំ ហោតិ។

ឍ្លយសចាគពចាចល្អតា៑

ប័៥ប័៑ ទុចិឆាការេតា កិច្ចេបស្សុេញ្ញា អាបត្តិ សិឃាតិ េឃាឌតា៑ បិសតីតិ បិស្សុលា, ចាចា , សយេក្ក សេត្ត អចឃចក្ខុេត ចេក្ក កិេនត្ត កេរាតីតិ អេត្វា៑ បិស្សុលា ឲច េបស្សុញ្ញា, តាឃ ចាចាឃ សយត្ថាេកតា បុក្កេលិ សហចទិឃតេឃត បិស្សុេណា, តស្ស ពយ្ញុំ េបស្សុញ្ញា, កិច្ចត់ េបស្សុញ្ញា កិច្ចេបស្សុញ្ញា, តស្មិំ កិច្ចេបស្សុេញ្ញា៑ បគកាឌេត "ខ្ទបសយ្យេត្ថា ខ្ទបសយ្យត្ថស្ស សុត្វា ខ្ទបសយ្យត្ថស្ស េបស្សុញ្ញា ខ្ទបសំហេតិ 'ខ្ទត្ត្ថាេយា ចំ 'ចណ្ឌាេលិ...េប... បុក្កុេសា'តិ កលតី'តិ អាបត្តិ...េប... បាចិត្តិយស្ស"តិ (បាចិ៑ ១៩៥) ទុត្តត្តា សយំ ខ្ទបសយ្យេត្ថា ហុត្វា ខ្ទបសយ្យត្ថស្ស ឌាតិអាឌីសុ ឌសសុ អេក្កាសចត្ថុសុ អញ្ញតេទត អញ្ញា ខ្ទបសយ្យត្ថំ បេរយុលា អេក្កាសត្ថស្ស សុត្វា តស្ស សត្តិកំ កត្វា ចក្កយាតសទ្ធេបសុ អត្តេតា បិឃកាយតាេកគាឆិប្បាឃសព្វាេតាសុ ខ្ចីសុ ការេណាសុ អញ្ញតរការណំ បដិច្ច "អសុេកា តុឃំាឲចំ ចេគតី"តិ េបស្សុញ្ញា ហេតិ, តស្ស េបស្សុញ្ញកចតតិយិត្តំ បាចិត្តិយំ េហាតីតិ អេត្វា៑

ទុចិឆាការេតាតិ ឲត្ត អាការ-សេទ្ទា ការណបរិឃាេឃា៑ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ "ខ្ចីហាការេហីតិ ខ្ចីហិ ការេណហី"តិ (បាចិ៑ អដ្ឋ៑ ១៩៦)៑ ឲត្ត ការណំ តាឃ អធិប្បាឃចិេសេសា៑ ចំ ការណំ អធិប្បាឃយុេពត ឌេស្សតុយាហ "អត្តេតា"តិអាឌិ៑ អត្តេតា បិឃកាយស្សាតិ អត្តេតា បិឃភាចកាយស្ស េបស្សុញ្ញា កលត្តស្ស, អត្តេតា បិឃភាចំ កាយឃត្តស្សាតិ អេត្វា, តាឌិេសត អធិប្បាេឃតាតិ ទុត្តំ េហាតិ៑ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ "ឲចំ អហំ ឲតស្ស បិេឃា កចិស្សាមី"តិ អត្តេតា បិឃភាចំ បត្ថយាតស្សា"តិ (បាចិ៑ អដ្ឋ៑ ១៩៦)៑ បេរេភឌត្ថិេតាបិ ចាតិ អេក្កាសកស្ស ច អត្តេតា េបស្សុញ្ញចចតំ សុលត្តស្ស ចាតិ ខ្ទកិត្តំ េភឌំ ឥច្ឆត្តស្សាតិ អេត្វា, េភឌាធិប្បាេឃតាតិ ទុត្តំ េហាតិ៑ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ "បរស្ស បេរេត េភឌំ ឥច្ឆត្តស្សា"តិ (បាចិ៑ អដ្ឋ៑ ១៩៦)៑

ប័៥៥៑ បរិឃាយតេឃត អេក្កាសត្តស្ស ចចតស្ស...េប... ទុក្កដត្តិ េឃាឌតា, បរិឃាឃអេក្កាសចចតំ សុត្វា បរស្ស សត្តិកំ កត្វា ចគត្តស្ស កិច្ចេតា ទុក្កដំ េហាតីតិ អេត្វា៑ ឃថាហ "ឥត្ត្ថាេយា សត្តិ ឥេធកេច្ច ចណ្ឌាលិ...េប... កលតិ, ត េសា អញ្ញា កលតិ, ចំេឃច កលតីតិ អាបត្តិ ចាចាឃ ចាចាឃ ទុក្កដស្សា"តិអាឌិ (បាចិ៑ ១០)៑ បិឡឹព្យុត្តតេឃត អេក្កាសត្តស្ស ចចតស្ស...េប... ទុក្កដត្តិ េឃាឌតា៑ ឲត្ត "េចារេរាសិ, កណ្ឌិេកគេកាសី"តិអាឌិតា គស្សិេតា បិឡឹព្យុត្តតេឃា តាយ៑

៥០០៑ អត្តបសយ្យត្ថស្ស អេក្កាសំ ខ្ទបសយ្យត្ថំ ហេរេតាបិ ច តថា ទុក្កដត្តិ េឃាឌតា៑ ច-សេទ្ទត ខ្ទបសយ្យត្ថស្ស អេក្កាសំ អត្តបសយ្យត្ថំ ហេរេតាបិ ច, អត្តបសយ្យត្ថស្ស អេក្កាសំ អត្តបសយ្យត្ថំ ហេរេតាបិ ច តថា ទុក្កដត្តិ ចិកប្បេទ្ធឃត្តា សយុច្ចិេតាតិ៑ "ឥធាបិ កិច្ចតិ អាឌិ កត្វា សេព្វា អត្តបសយ្យត្ថា តាយា"តិ (បាចិ៑ អដ្ឋ៑ ១៩៦) អដ្ឋកថាចចតេតា "កិច្ចតី"តិ ខ្ទបលក្ខណំ៑

៥០១៑ត េចច បិឃកាយស្សាតិ បិឃភាចំ អកាយឃត្តស្ស ច៑ ត េភឌត្ថិេតាបិ ចាតិ េភឌំ អនិច្ឆត្តស្ស ច៑ បាបំ កេហត្វាឃាតិ ឲត្ត "េពចល"ត្តិ េសេសា៑ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ "ឲកំ អេក្កាសត្តំ, ឲកញ្ចា ពយត្តំ ទិស្វា 'អេហា គិលូេខ្ទា, ច្រាឌិសយ្យិ តាយ អាឃស្មត្តំ បុត ចត្តត្តំ

ภญฺญิสฺสตี’ติ อิทํ เกวลํ ปาปกรหิตาย กลหสฺส อนาปตฺตี”ติ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๑๖).

เปสุญฺญกถาวณฺณนา.

๒๐๑. อญฺญาตาติ นายโหวาทีนา. “ยถา ปทํ ยถา อนุปทํ ยถา อกฺขรํ ยถา อนุพฺยญฺชนํ, สพฺพเมตํ ปทโส นามา”ติ (ปาจิ. ๔๖) ปกาเสตุ วุตฺตตฺตา อยเมว สยุตฺตวาจนาเสน “ปิฏกตฺตย”นฺติ ตนฺตีโสปกาสิ อิท วุตฺตาติ เวทิตพฺพา. เอตฺถ ปทานิสมฺมํ อฏฺฐกถาย เวทิตพฺพํ. วุตฺตญฺหิ ตตฺถ “ปทนฺติ เอโก คาถาปาโท อธิปฺเปโต. อนุปทนฺติ ทุติโย ปาโท. อกฺขรนฺติ เอกเมกกฺขรํ. อนุพฺยญฺชนนฺติ ปุริมพฺยญฺชเนน สทิสํ ปจฺฉาพฺยญฺชน”นฺติ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๔๕). ตถา คาถาพนฺธเสน สนฺธาย วุตฺตํ. “ยํ กิญฺจิ วา เอกกฺขรํ อกฺขรํ, อกฺขรสมูโห อนุพฺยญฺชนํ, อกฺขรานุพฺยญฺชนสมูโห ปทํ, ปฐมปทํ ปทเมว, ทุติยํ อนุปทนฺติ เอวเมตฺถ นานากรณํ เวทิตพฺพ”นฺติปิ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๔๕) วุตฺตํ. ตํ จุณฺณิยพนฺธเสน สนฺธาย วุตฺตํ.

ตตฺถ ปทนฺติ อิมินา ปทโส ธมฺมํ วาเจยฺยาติ ... ปทโส ... อิติ วุตฺตํ. ปทโสนํ นาม ผลนิพฺพตฺตโก เหตุ, อธิปฺปาโย, การณํ, ปจฺจโย เจติ เอเต ปทโสนฺทาติ ปริยาเย. เอตฺถ หิ การณนฺติ ปทํ วุตฺตํ. อฏฺฐกถานิสฺสิตาปิ เอวเมว สมฺภวํ คจฺฉติ. โส จ ปุพฺพํ วจนการณํ ทีเปตา สพฺพิติตฺถาเวเทโห ทีเปตพฺโพ.

“สห กถาตุสฺส ปาฬิมตฺตฺตํ ยิยา”ติ อาทินา “เอเกน ปเทเนา เอเกน อุปฺปาเฏตฺวา”ติอาทีนา (ปาจิ. ๔๕) ปกาเสนาการณเยน อนุปสมฺปนฺเน สทฺธึ อารทฺธิตฺวา เอเกน ปุพฺพาสนเสน ปทํ วา อนุปทํ วา อกฺขรํ วา อนุพฺยญฺชนํ วา วเทนา ปกาสิกถาวเสน ปาฬิมตฺตยนฺติ วุตฺตํ โหติ.

๒๐๓. สทฺธินฺติ อนาปุจฺฉิเตหิ ทสฺเสตฺวา อารทฺธาวตารํ เยน ปตฺตตฺตา อาปตฺติอนฺตรายเกติ ยถาปจฺจยาทีสุ วุตฺตาติ โยเชตพฺพํ. อารทฺธาวตาโร นาม เอโก ปตฺโตตฺถ อาทิ-สทฺเท ตกฺกติกฺกาทีสุ วุตฺตตฺตา คหิตา.

๒๐๔. กิญฺจิปิ กิญฺจิปิยาปิ จ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปาฬิตา, อิทมิสฺส วา กิญฺจสฺส ตถา ปเทโสนเสน ทุกฺกฏํ โหตีติ โยเชตพฺพา.

๒๐๕-๖. เอเกน ปุพฺพาสนเสนาติ เอเกน ปทเสน คณฺหนฺตีติ อนุปสมฺปนฺเนหิ สทฺธึ ปทฺธาวเสน ปุพฺพาสนเสน ปณฺณายํ จ ทรายตีติ ตถา เอเกน ปณฺณายติ.

“สเจ เอกกาเลน เอโก ปาโท น อาคจฺฉติ, เสสํ อาคจฺฉติ, อยํ เทวสุเทเวติ ปฏิปทานนฺโต ตาย. เอส ตเทวา ปุนฺตปิ เวทิตพฺพาตี”ติ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๔๕) อฏฺฐกถาวจนโต ปฏิปทานนฺติ เอตฺถ “เทวสุเทวา”ติ เสเสนา. อุปาทิเตตีติ “อิทํ กถาหี”ติ

ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨸᨶᨿᨶᩮᨲ᩠ᨳ᪨

᪕᪐᪔᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᨷᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩅᩣᨧᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩍᨴᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨷᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪕᪐᪕-᪑᪐᪨ ᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨲᩥᩔᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩦᨶᩴ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩈᩉ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨿᩴ ᨷᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲᩩᩁᩔᩮᨶ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨲᩩᩁᩔᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩣᨴᩥᨽᩮᨴᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩣ ᨨᩣᨴᩥᨲᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ᪨ “ᨽᩪᨾᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨨᨴᨶᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨷᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩤ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩅᩥᨲᨲᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ᪨ “ᨨᨴᨶᩴ ᩋᨶᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥᨾᩮᨶ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᩉᨲ᩠ᨳᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᨶ ᨷᩣᨠᩣᩁᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑) ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ “ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

ᩑᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩈᨻ᩠ᨻᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩑᨠᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩪᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᩘᨣᨾᨶᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩁᩩᨱᩩᨣ᩠ᨣᨾᨶᨲᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩤ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨷᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᨿᩮ ᩑᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩮ ᩈᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨶᩮᩅᩈᩥᨠᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩅᨧᨶᩴ “ᩋᨷᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩣᩅᩣᩈᩣᨴᩥᨠᨷ᩠ᨷᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮ ᨨᨶ᩠ᨶᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩑᨠᩮᨠᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᨿᩔᩣ ᨷᨶ ᩏᨷᩁᩥ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩮᩅ, ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᨨᨶ᩠ᨶᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩉᩩᨲᩁᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨷ᩠ᨷᩴ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨿᩴ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨨᨶ᩠ᨶᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣ ᨶᩣᨾ”ᩣᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨨᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ᪨ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪔᪙) ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨠᩣᨿ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨶ ᨷᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮ “ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᨲᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪔) “ᩑᨠᩣᨣᩣᩁᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᩥᩅᩁᨱᩮ ᩅᩥᨿ ᨧᨲᩩᩈᩩ ᨲᩥᩔᩮᩣᨷᩥ ᨠᩣᨿᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪕᪑᪑᪨ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨷᩉᩣᨲᨠᩴ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨧᨲᩩ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩪᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩮᨶᩣᨷᩥ, ᨲᩮᨶ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨽᩪᨲᩮᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᩈᩉ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪕᪑᪒-᪓᪨ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨧ ᨶᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩔ ᨷᩣᨿᨠᩣᨿᨽᩣᨣᩮᩣᨷᩮᩁᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨠᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᨠᩔᩩᨲᩴ

“អនុបសម្បន្នេ”តិអាទិកា (បាចិ។ ៨៦-៨៣) នយេន ទស្សិតបក្ខទ្វយំ និទស្សេតុមាហ “និបន្នេ”តិអាទិ។ “វុដ្ឋហិត្វា”តិ ឋានំ ចិន្តាវសេន គហេតព្វា។ អនុបសម្បន្នគណនាយបិ វាតិ ពហូសុ អនុបសម្បន្នេសុ តេសំ គណនាយ ច។ អនុបសម្បន្នេសុ ពហូសុ តេសំ គណនាយ ឯកស្ស ភិក្ខុនោ ពហូ អាបត្តិយោ ហោន្តីតិ។ ឯវំ ទស្សេនេន ឧបសម្បន្នេសុ ពហូសុ ឯកស្មិំ អនុបសម្បន្នេ សតិ តេសញ្ច តស្ស បយោគគណនាយ អាបជ្ជិតព្វា ពហូ អាបត្តិយោ វា ឯកេកាសុបិ ពហូសុ ឯកេកស្ស ច ឧបសម្បន្នស្ស អនុបសម្បន្នគណនាយ ពហូ អាបត្តិយោ វា ហោន្តីតិបិ ទស្សិតំ ហោតិ។

២១៣។ ឯកេនេវ ទ្វារេន វឡញ្ជិតព្វតោ ឯកូបចារេ សតគព្ភេបិ សេនាសនេ ឧបសម្បន្នោ ឯកស្មិំ គព្ភេ វសន្តោ អត្តនា សយិតគព្ភេ ទ្វារំ បិទហិត្វា វា អបិទហិត្វា វា ចតុត្ថរត្តិយំ សយតិ ចេ, ឧបរិមតលេ, អនេកគព្ភេសុ ច សយន្តេហិ អនុបសម្បន្នេហិ បុព្ពេ វុត្តអាបត្តិនិយមេនេវាតិ ទស្សេតុមាហ “សចេ បិធាយា”តិអាទិ។ គព្ភទ្វារំ វុត្តប្បការេបេត “គព្ភ”ន្តិ វុត្តំ។ ចតុត្ថទិវសេ អត្តនោ យុទ្ធេយ និបជ្ជតិ, អាបត្តិ និយាតិ យោជនា។ “អនុបសម្បន្នេន សហា”តិ បករណតោ លព្ភតិ។ អាបត្តិ បាចិត្តិយំ។

២១៤។ ទិយឌ្ឍហត្ថុព្វេធេនាតិ វឌ្ឍកីរតនេន ទិយឌ្ឍរតនុព្វេធេន។ បាការោ នាម កិដ្ឋេតោ។ វេយំ នាម វិប្បកតបាការោទាតិបិ វទន្តិ។ ញ្ញយិតា ច អាចរិយស្ស អភិហដត្ថំ “ទសហត្ថុព្វេធាបិ ឧកាតិ បរិក្ខេបេនបញ្ញត្ត កម្ពីតិ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៨១) អដ្ឋកថា បមាណត្ថំ វទន្តិ។ ឧកាតីតិ អាចរិយត្ថំ។ អាទិ-សទ្ទេន កិត្តិបណ្ណាចរណាទិកហណំ។

២១៥។ ទុស្សកុដិយន្តិ វត្ថកុដិយំ។

២១៦។ “សព្ពច្ឆន្នបរិច្ឆន្នាទិប្បភេទតោ យេភុយ្យាទិប្បភេទតោ”តិ អាទិ-សទ្ទោ បច្ចេកំ យោជេតព្វោ។ បឋមេន អាទិ-សទ្ទេន សព្ពច្ឆន្នយេភុយ្យបរិច្ឆន្នសព្ពច្ឆន្នឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នសព្ពបរិច្ឆន្នយេភុយ្យច្ឆន្ន- សព្ពបរិច្ឆន្នឧបឌ្ឍច្ឆន្នសង្ខាតានិ ចត្តារិ សេនាសនានិ គហិតានិ។ ការណាយ សទ្ទេន វុត្តសព្ពច្ឆន្នសព្ពបរិច្ឆន្នេន សទ្ធិំ បញ្ច សេនាសនានិ ទស្សិតានិ ហោន្តិ។ ទុតិយេន អាទិ-សទ្ទេន យេភុយ្យច្ឆន្នយេភុយ្យបរិច្ឆន្ន យេភុយ្យច្ឆន្នឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្ន យេភុយ្យបរិច្ឆន្នឧបឌ្ឍច្ឆន្នសង្ខាតានិ តីណិ សេនាសនានិ គហិតានិ។ ឯវំ អដ្ឋ ចិកប្បា លព្ភន្តិ។ កស្មា វុត្តំ “សត្ត បាចិត្តិយានី”តិ? យថាអដ្ឋកថាយ វុត្តត្តា។ យថាហ “យថាអដ្ឋកថាយំ បន ‘សព្ពច្ឆន្នេ យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, សព្ពច្ឆន្នេ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, យេភុយ្យេនច្ឆន្នេ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, សព្ពបរិច្ឆន្នេ យេភុយ្យេនច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, សព្ពបរិច្ឆន្នេ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ , យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នេ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, បាឡិយំ វុត្តបាចិត្តិយេន សទ្ធិំ សត្ត បាចិត្តិយានី’តិ វុត្ត”ន្តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៨១)។

កស្មា បន អដ្ឋកថាយំ “អដ្ឋ បាចិត្តិយានី”តិ អវត្វា “សត្តា”តិ គណនបរិច្ឆេទោ កតោតិ? និស្សន្ទេហ តាវ “សេយ្យា នាម សព្ពច្ឆន្នា សព្ពបរិច្ឆន្នា, យេភុយ្យេនច្ឆន្នា យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នា’តិ (បាចិ។ ៨១) បាឡិយំ អាគតេសុ ទ្វីសុ ចិកប្បេសុ ឯកស្មិំ វុត្តបាចិត្តិយំ គហេត្វា បាឡិយំ ទុតិយេន បាចិត្តិយេន ‘សត្តា’តិ វុត្ត”ន្តិ បរិហារោ ទស្សិតោ។ សារត្ថទីបនិយម្បិ “សត្ត បាចិត្តិយានី’តិ បាឡិយំ

វុត្តបាចិត្តិយទ្វយំ សាមញ្ញតោ ឯកត្តេន គហេត្វា វុត្តំ។ ឥទំ បន គយ្យានេ សព្ពច្ឆន្នេ សព្ពបរិច្ឆន្នេ បាចិត្តិយំ, យេភុយ្យេនច្ឆន្នេ យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នេ បាចិត្តិយន្តិ អនេន ច បាចិត្តិយានិ ហោន្តី”តិ (សារត្ថ. ដី. បាចិត្តិយ ២.៥២) បរិហារោ វុត្តោ។

សព្ពយេភុយ្យឧបឌ្ឍបទេសុ ឆន្នបរិច្ឆន្នបទេហិ យោជិតេសុ នវ វិកប្បា សម្ភវន្តិ, តេសុ នវមេ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នាឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នវិកប្បេ ទុក្កដស្ស ទស្សិតត្តា បារិសេសតោ សេសេសុ អដ្ឋសុ អដ្ឋ បាចិត្តិយានីតិ សម្ភវន្តិ។ អដ្ឋកថាយំ បន អប្បកំ ឩនមធិកំ វា គណនូបគំ ន ហោតីតិ កត្វា “សត្តា”តិ វុត្តន្តិ គហេតព្ពំ។ ឧត្តាតិ ទុតិយស្មិំ សិក្ខាបទេ។

៤១៧. “អឌ្ឍច្ឆន្នេ អឌ្ឍបរិច្ឆន្នេ”តិ បាឋោ។ “សព្ពបរិច្ឆន្នេ ចូឡកច្ឆន្នេ”តិ យថាក្កមេន យោជេតព្ពា។ ទុតិយា អដ្ឋកថាគតេសុ បញ្ចសុ វិកប្បេសុ តតិយវិកប្បំ ទស្សេត្វា អាទិ-សទ្ទេន សព្ពច្ឆន្នាទយោ សេសវិកប្បា គហិតា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សព្ពច្ឆន្នេ ចូឡកបរិច្ឆន្នេ ទុក្កដំ, យេភុយ្យេនច្ឆន្នេ ចូឡកបរិច្ឆន្នេ ទុក្កដំ, សព្ពបរិច្ឆន្នេ ចូឡកច្ឆន្នេ ទុក្កដំ, យេភុយ្យេនបរិច្ឆន្នេ ចូឡកច្ឆន្នេ ទុក្កដំ, បាឡិយំ អាគតទុក្កដេន សហ បញ្ច ទុក្កដានីតិ វុត្ត”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៥១)។ បាឡិយំ អាគតទុក្កដំ នាម ទុតិយវារេ ច កថាយ អាទិម្ហិ ច វុត្តទុក្កដំ។ យថាហ “ឧបឌ្ឍច្ឆន្នេ ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ. ៥១)។

ចូឡកច្ឆន្នាទីនិ ចេត្ថ ឯវំ វេទិតព្ពានិ – យស្ស ចតូសុ បស្សេសុ ឯកោ ឆន្នោ, សេសា អច្ឆន្នា, ឥទំ ចូឡកច្ឆន្នំ។ យស្ស តីសុ បស្សេសុ ទ្វេ ឆន្នា, ឯកោ អច្ឆន្នោ, ឥទំ យេភុយ្យេនច្ឆន្នំ។ យស្ស ទ្វីសុ បស្សេសុ ឯកោ ឆន្នោ, ឯកោ អច្ឆន្នោ, ឥទំ ឧបឌ្ឍច្ឆន្នំ នាម សេនាសនំ។ ចូឡកបរិច្ឆន្នាទីនិ វុត្តនយេន វេទិតព្ពានិ។ ឆន្នាទីហិបីតិ សហត្ថេ ករណវចនំ។ បិ-សទ្ទោ សមុច្ចយត្ថោ។ សព្ពចូឡកបរិច្ឆន្នឆន្នាទីហិ ចតូហិបិ សហ អឌ្ឍច្ឆន្នបរិច្ឆន្នេ បញ្ចធា ទុក្កដំ បរិទីបិតន្តិ យោជនា។

៤២០. សព្ពច្ឆន្នាទីសុបីតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន “សព្ពបរិច្ឆន្នេ សព្ពអច្ឆន្នេ យេភុយ្យេនអច្ឆន្នេ យេភុយ្យេនអបរិច្ឆន្នេ”តិ (បាចិ. ៥៣) បាឡិយំ វុត្តា អនាបត្តិវារសេសា ច អដ្ឋកថាយំ វុត្តា “ឧបឌ្ឍច្ឆន្នេ ចូឡកបរិច្ឆន្នេ, ឧបឌ្ឍបរិច្ឆន្នេ ចូឡកច្ឆន្នេ, ចូឡកច្ឆន្នេ ចូឡកបរិច្ឆន្នេ”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៥១) តយោ អនាបត្តិវារា ច គហិតា។

៤២១. និបន្នេបីតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទេន “ភិក្ខុ និបន្នេ អនុបសម្បន្នោ និសីទតិ, ឧភោ វា និសីទន្តី”តិ (បាចិ. ៥៣) បាឡិយំ វុត្តប្បការទ្វយំ សមុច្ចិនោតិ។

សហសេយ្យកថាវណ្ណនា

៤២២. អបិ-សទ្ទេន បគេវ មហត្តរិយាតិ ទស្សេតិ។ សហសេយ្យំ បកប្បេយ្យាតិ យថាវុត្តលក្ខណំ សព្ពច្ឆន្នសព្ពបរិច្ឆន្នាទិសេនាសនំ បវិសិត្វា សុរិយត្ថង្គមនតោ បដ្ឋាយ បុរេត្តំ វុត្តប្បការេនេវ បិដ្ឋិប្បសារណលក្ខណំ សេយ្យំ កប្បេយ្យ។

៥១១-៣. ទេវិយាតិ ទេវិត្ថិយា. តិរច្ឆានគតិត្ថិយាតិ គោធាទិកាយ. “យេភុយ្យេនក្ខតាយា”តិ ញាយិតា យេភុយ្យេនបិ អក្ខតាយ សហសេយ្យាយ ទោសាភាវំ ទស្សេតិ. ចតុត្ថំ ហោតាយាតិ យាវតាយស្ស ហោតាយ ច តាវត្វា អត្តនោ ច បយោគកោតាយ ច. អស្សាតិ កិំស្ស. យាវតាយេន តយោ ទិវសេ សហសេយ្យាយ ញាបិតា សិក្ខាបទេន អាបត្តិ អាបជ្ជិតព្វា ចតុត្ថទិវសេ សហសេយ្យាយ ទ្វីហិបិ សិក្ខាបទេហិ អាបត្តិំ អាបជ្ជតីតិ ឯត្ថ ទុក្កដចតុក្កតាយ ញាតិយា តទេវ សហសេយ្យាយ ញាបិតា សិក្ខាបទេន ទុក្កដំ អាបជ្ជិតព្វា ចតុត្ថទិវសេ ទុតិយំ សហសេយ្យាយ ញាបិតា សិក្ខាបទេន អាបជ្ជិតព្វទុក្កដេន សហ បុរិមសិក្ខាបទេន បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតីតិ វេទិតព្វំ.

ទុតិយសហសេយ្យសិក្ខាបទវណ្ណនា.

៥១៩. ឆប្បញ្ចវាចាហិ ឧទ្ធំ ញាតិយា ឆប្បុ ភាណត្តស្សាតិ សម្ពន្ធោ. ញាតិយាតិ “យាវតាយោ នាម មនុស្សិត្ថី, ន យក្ខី, ន បេតី, ន តិរច្ឆានគតា, វិញ្ញូ បដិពលា ហោតិ សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ អាជានិតុ”ន្តិ បរិច្ឆិន្នំ ទុតិយមនុស្សិត្ថិយា. ភាណត្តស្សាតិ ឆប្បញ្ចវាចាតិរេកំ ឆហិ បទេហិ ឆត្តាទិ ភាណត្តស្ស. វិញ្ញូ បុរិសវិគ្គហំ វិនាតិ “វិញ្ញូ នាម បុរិសវិគ្គហោ បដិពលោ ហោតិ សុភាសិតទុព្ភាសិតំ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លំ អាជានិតុ”ន្តិ (បាចិ. ៦៣) បរិច្ឆិន្នំ ទុតិយសមនុបទារកំ មនុស្សបុរិសំ វិនា. សេយ្យថិ ឆប្បញ្ចវាចាតិរេកវចនំ ទេសនាសេយ្យំ.

៥២៣. កាយទេសនា, ទុក្កដកម្មយាតិ ទុវិធា ទេសនា, តត្ថ កាយទេសនាយ វាចា តាយ កាយាបិទេសុក្កលាតិ ទស្សេតុយាហ “កាយាបិទេសា”តិអាទិ. ទុក្កដទេសនាយំ បន វាចាបរិច្ឆេទោ វិញ្ញត្តុវសេន វេទិតព្វោ. តេនាហ កណ្ឌិបទេ “ឯកោ កាយាបិទេសោ’តិ វុត្តំ កាយាទានេន សទ្ធាយ ទុត្តំ, អញ្ញត្ថ បន វិញ្ញត្តិអក្ខរវសេន វេទិតព្វ”ន្តិ. បទសោធម្មំ តិដ្ឋតុ ធម្មត្តិ បិដកត្តយំ. “អដ្ឋកថា”ន្តិ វុត្តិតា សង្គីតិត្តយារុឡ្ហំ បោរាណដ្ឋកថំ វេទិតព្វំ. តេនេវ កណ្ឌិបទេ វុត្តំ “អដ្ឋកថំ ធម្មបទាទីនិ ឯកតោ”តិ. វុត្តិតាបិ បោរាណកំ សង្គីតិអារុឡ្ហមេវ អដ្ឋកថំ វុត្តន្តិ វទន្តិ. អដ្ឋកថាទីនិ បន ទេសេតុំ ធម្មិយអាទិការភត្តទេន យថារុចិ កថេតុំ វដ្ដតីតិ.

៥២៥. បទាទីនិ ចសា ឆត្តំ វាចាតិ ឧបរិ ធម្មំ ទេសេត្តុស្សាតិ យោជនា. ទេសេត្តុស្សាតិ បទសោធម្មំ វុត្តលក្ខណបទាទីសុបិហិ ឆហិ វាចាហិ ឧត្តរិ ធម្មំ ទេសេត្តុស្ស. បទាទិកោតាយាតិ យថាវុត្តលក្ខណបទអនុបទអន្វក្ខរអនុព្យញ្ជនកោតាយ.

៥២៦. បុរិសវិគ្គហត្តិ មនុស្សបុរិសវេសំ. ឯត្ថ តិរច្ឆានគតោ តាយ វេសទិព្វាភរណ ញាតិយត្តា តាកស្សបណ្ណា.

៥២៧. ចនវោតាតិ អនុកំ ធម្មំ ការវោតា.

៥១១. ញត្តិទុបត្តិ យតុស្សិតិ្តទេចសំ. ពិរដ្ឋាតកាតិត្តិឃាតិ ចុត្តសទុបិឃ ពិរដ្ឋាតកាតិត្តិឃា.

៥១២. សឃំ ឋ្ឋាឃ តិសិឌិត្វា បុត ឆម្មំ ទេសេតត្តស្ស អតាបត្តិ បកាសិតាតិ សម្ពត្ថោ. យាត្យកាយស្ស ចា តចាតិ ឯត្ថ "តចា"តិ ញ្ញយិតា ចុត្តប្យការស្ស កហិតត្តា ឋ្ឋាឃ តិសិត្តស្ស យាត្យកាយស្ស បុត ឆម្មំ ទេសេតត្តស្ស អតាបត្តិ បកាសិតាតិ ចុត្តំ ហោតិ. "ឋ្ឋាឃា"តិអាឌិតា ញ្ញទិឃាបធបរិចត្តតស្សតេត តាតាញ្ញទិឃាបទេធបិ អតាបត្តិ ឌីបេតិ.

៥១៣. អញ្ញិស្សា បុត អញ្ញិស្សាតិ ឯត្ថ "អាកតាកតាឃា"តិ សេសោ. ឃធាហ អដ្ឋកធាយំ "អញ្ញាស្ស យាត្យកាយស្សាតិ ឯកិស្សា ទេសេត្វា បុត អាកតាកតាឃ អញ្ញិស្សាបិ ទេសេតីតិ ឯចំ ឯកាសទេ តិសិទ្នោ យាត្យកាយសតសហស្សត្តយិ ទេសេតីតិ អទ្វោ"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៩៩). អចុត្តសយុច្ឆឃត្វេត ច-សទ្ទេត "បញ្ហាបុដ្ឋោ កទេធតី"តិ (បាចិ. ៩៩) ញ្ញដំ សយុច្ឆិតាតិ. "ឌីឃតិកាយោ កិយត្តិយោ កទត្ថ"តិ បញ្ហា បុច្ឆទោ យាត្យកាយស្ស សព្វំ ឌីឃតិកាយំ ចទេតាបិ អតាបត្តិ. ឃធាហ អដ្ឋកធាយំ "បញ្ហាបុច្ឆតិ, បញ្ហាបុដ្ឋោ កទេធតីតិ យាត្យកាទេយា 'ឌីឃតិកាយោ តាយ កទត្ថ កិយត្តិ ឌីទេបតី'តិ បុច្ឆតិ, ឯចំ បញ្ហាបុដ្ឋោ កិញ្ចិ សព្វំ ទេបិ ឌីឃតិកាយំ កទេធតិ, អតាបត្តី"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៩៩). ឯត្ថ ច សព្វំ ទេបិ ឌីឃតិកាយំ កទេធតីតិ ឃាច ត តិដ្ឋាតិ, តាច បុតឌិចទេសបិ កទេធតិ.

៥១៤. ឆម្មស្ស ទេសតាឃ, ចិញ្ញាយតុស្សបុរិសស្ស អសត្តិហិតការលោត ច អាបជ្ជិតព្ពទោ ក្រិយាក្រិយំ.

ឆម្មទេសតាកធាចណ្ណតា.

៥១៩. យហក្កុតំ ទុបិទុបជ្ឈាតំ. បលិតំ លេកិត្តារឆម្មំ. បឆាតកាចំ តិតត្ថិ បលិតំ. អាទេរាទេចត្តស្សាតិ "បឆយំ ឍោតំ សយាបជ្ជាយី"តិអាឌិតា (បារា. ១០១) តទេយត ចត្តិបារាឌិកេ ចុត្តតទេយត ចទត្តស្ស. បរិតិព្ពាតការលេ ច បុដ្ឋការលេ ច កិញ្ចិកិញ្ចិតិតំ អត្តតា លទ្ធស្ស ឋ្ឋត្តរិយតុស្សឆម្មស្ស អាទេរាទេចតព្ពត្តា "ឌេបត្វា កិញ្ចិតិ កិញ្ច"ត្តិ ចុត្តំ. "អញ្ញាស្សា"តិ សេសោ. ឃធាហ អដ្ឋកធាយំ "ឧបសម្បត្តស្ស ភូតំ អាទេរាទេចតីតិ ឋ្ឋត្តរិយតុស្សឆម្មំយេច សត្ថាឃ ចុត្តំ. បរិតិព្ពាតការលេ, ហិ អត្ថរា ចា អតិកព្ទិឃយាតេត ឧបសម្បត្តស្ស ភូតំ អាទេរាទេចត្តំ ចដ្ដតី"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧៧). ភូទតតិ ឯត្ថ "ឋ្ឋត្តរិយតុស្សឆម្មំ អាទេរាចិទេត"តិ ចត្តព្ពំ, តិយិត្តទេត្វ ភូយំ, អត្តទោ សត្តាទេត ញ្ញយិស្មិ អត្តការទេច សិទ្ធិត្តរិយតុស្សឆម្មស្ស អាទេរាចតតិយិត្តត្តិ អទ្វោ.

៥២០. ទេតាទេច ញាតាតិ ទេសា ចុត្តត្តិ ឃស្ស អាទេរាទេចតិ, ទេសា សទេច សុតក្កលោទេយច ចុត្តតទេយតេច "ឯស បឆយព្ជាតស្ស លិកី"តិអាឌិតា តទេយត ចុត្តំ ទេតា ញាតាតិ. បរិឃាឃចទេតតិ "ទេយា ទេត ចិហារេ ចសតិ, ទេសា បឆយស្ស ឍោតស្ស លិកី"តិ ឯចយាឌិបរិឃាឃចទេត. ឃស្ស ឋ្ឋត្តរិយតុស្សឆម្មំ អាទេរាទេចតិ, ទេសា សទេច សុតសយតត្ថទ "ឯស ឯចំ ចទតី"តិ ចុត្តំ ទេតា ញាតាតិ, តាឌិសស្ស អាទេរាទេចត្តស្ស កិញ្ចទេតា ទេហាតិ អាបត្តិ ទុក្កដត្តិ សម្ពត្ថោ. អស្ស ភូតស្ស បរិឃាឃចទេត ច កិញ្ចទេតា អាបត្តិ ទុក្កដំ ទេហាតីតិ ទេយាជតា.

៥២៨. តថារូបេការណេ សតីតិ បរស្ស ការណកាចិ ញត្វាបិ បដិបត្តិយា អយោឃកាចនស្សតសយុត្តេជតសយ្យហំសតាទិការសន្លានេត ការណេ សតិ។ សព្ពស្សាបីតិ ឧបសម្បន្នានុបសម្បន្នស្ស សព្ពស្ស។ សីលាទិន្តិ សីលសុតបរិយត្តិគុណំ។ វទតោតិ ឯត្ថ “ភិក្ខុនោ”តិ បករណតោ លព្ភតិ។

៥២៩. តស្មាតិ ទិដ្ឋិសម្បន្នស្ស ឧប្បាទាទីនំ អសម្ភវា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ទិដ្ឋិសម្បន្នានំ ឧប្បាទស្ស ច ចិត្តុប្បាទស្ស ច អភាវាតិ។ យថាបច្ចរិយម្បិ ហិ វិចារិត”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧៧)។ ឧប្បត្តិកបស្ស អចោទេត ការណំ ចោទេន្តោតិ លិត្តចិត្តាទិបទានំ អចោទេត ការណញ្ច ឧបលក្ខណតោ ទស្សិតេយេវាតិ ទដ្ឋព្វំ។ ឯត្ថ ច យក្ខបេតទិដ្ឋិយា សម្ភាវនាតំ អរិយានមេវ ហិ ឧប្បត្តិការោ តត្ថ។ លោកិយានំ បន តស្មិំ សតិ លោកា បរិហាយន្តិ, តស្មា តេសំ អភូតារោចនបច្ចយា អនាបត្តិ ចត្តារោ, ន ភូតារោចនបច្ចយា។

៥៣០. ទុតិយស្សាបត្តិយា អញ្ញត្រ សោតាបន្នាទិលិកិតំ អញ្ញស្ស អវត្វា “កុសលចិត្តេនេវ ឧទ្ទិស្ស”ន្តិ វុត្តំ។ ទានញ្ញ ឧប្បជ្ជិត្វា បរិយោចិទេត អរិយបុគ្គលេនេវ សក្កាយ វុត្តំ។ បណ្ណត្តិំ អជានន្តា បន លោកិយា បុថុជ្ជនា នានាចិត្តេន ព្យាករោន្តា អកុសលចិត្តេនាបិ ន អារោចេន្តីតិ តត្ថ, តស្មា “តិចិត្ត”ន្តិ ចតុត្ថំ សិយា, តថាបិ ពាហុល្លេន កុសលចិត្តេនេវ សម្ភវតោតិ ឯកំ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្វំ។ ទិវេចនំ សុលោរបក្ខាទេសុ ឋានទ្វំ សិក្ខាបទំ បណ្ណត្តិអជាននកេសុ អចិត្តកសមុដ្ឋានំ ហោតិ។ អរិយា ហេត្ថ បណ្ណត្តិំ ជានន្តា ជីវិតក្ខយំ ន ករោន្តិ, បុថុជ្ជនា បន បណ្ណត្តិំ ជានិត្វាបិ ជីវិតក្ខយំ ករេយ្យុំ។ តេ ច សត្វេតា អាណាជីវិតក្ខយហេតុកាយ ពាលចអកុសលការោតោ លោកា បរិហាយន្តីតិ ទដ្ឋព្វំ។

ភូតារោចនកថាវណ្ណនា។

៥៣១. ភិក្ខុនោ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិំ ភិក្ខុស្សាតិ ឋបេត្វា អនុបសម្បន្នេ អារោចេន្តស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តីតិ យោជនា។ ទុដ្ឋុល្លំ អាបត្តិន្តិ សង្ឃាទិសេសោ។ តត្ថ ច “ទុដ្ឋុល្លា នាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច បារាជិកានិ តេរស ច សង្ឃាទិសេសា”តិ (បាចិ. ៧៩) វចនតោ បារាជិកសង្ឃាទិសេសា ទស្សិតា, កស្មា ឥធ សង្ឃាទិសេសោវ គហិតោតិ? វុច្ចតេ – បារាជិកំ ទុដ្ឋុល្លសទ្ទសាមញ្ញតោ វុត្តំ, ឥធ បន សង្ឃាទិសេសោយេវ អធិប្បេតោតិ អដ្ឋកថាយំ វិចារិតមេវ។ វុត្តញ្ហេតំ “បារាជិកានិ ទុដ្ឋុល្លសទ្ទសាមញ្ញតោ វុត្តានិ, សង្ឃាទិសេសំ បន ឥធ អធិប្បេត”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧៨)។ វក្ខតិ ច “ឥធ សង្ឃាទិសេសោវ, ទុដ្ឋុល្លាបត្តិយោ យថា”តិ។ អនុបសម្បន្នោតិ “ភិក្ខុញ្ច ភិក្ខុនិញ្ច ឋបេត្វា អវសេសោ អនុបសម្បន្នោ”តិ (បាចិ. ៨០) វចនតោ តិត្ថិយអនុបសម្បន្នស្ស អារោចេន្តស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។

ឋបេត្វា ភិក្ខុសម្មុតិន្តិ “អត្ថិ ភិក្ខុសម្មុតិ អាបត្តិបរិយន្តា ន កុលបរិយន្តា”តិអាទិនា (បាចិ. ៨០) វចនតោ ទស្សិតំ អភិណ្ហាបត្តិកស្ស ភិក្ខុនោ អាយតិំ សំវរត្ថំ ហិរោត្តប្បជននត្ថំ អាបត្តីនំ វា ឧបរិសកុលានំ វា កុលានំ វា បរិច្ឆិន្ទិត្វា វា អបរិច្ឆិន្ទិត្វា វា អាបត្តីនំ អារោចនំ សង្ឃេន សង្ឃមជ្ឈេ ញត្តិទុតិយកម្មំ កត្វា កតសម្មុតិំ ឋបេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អភិណ្ហាបត្តិកំ ភិក្ខុំ ទិស្វា ‘ឯវំ ឥមេ បរេសុ ហិរោត្តប្បេនាបិ អាយតិំ សំវរំ អាបជ្ជិស្សតី’តិ តស្ស ភិក្ខុនោ ហិតេសិតាយ ញត្តិទុតិយំ អបលោកេត្វា សង្ឃេន

កាតព្ពា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៨០)។

៥៣៧។ ឃដេត្វា វទន្តស្សាតិ ឧចកាទេទា យធាធាទេត ទោរេដតទេព្ពា។ ឧចកាទេត ព្យចន្ធិតយត្តំ វក្ខតិ “វត្ថុ”ន្តិអាទិនា “អសុចិំ មោចេត្វា”តិ វុត្តេ វត្ថុមាហ, “សង្ឃាទិសេស”ន្តិ វុត្តេ អាបត្តិំ។ វជ្ជេវ វជ្ជតា។ “បាចិត្តិយាបត្តី”តិ វុត្តស្សាយំ បរិយាយោ។ “អយំ អសុចិំ មោចេត្វា សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ”តិ វត្វា សទ្ធិំ ឃដេត្វា អាបត្តិំ វទន្តស្ស វជ្ជតា បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ យោជនា។

៥៣៨។ សុទ្ធស្សាតិ បារាជិកមនាបន្នស្ស។ វទន្តិ វទតហេតុ, វត្វា សទ្ធិំ សង្ឃាទិសេសស្ស កចតហេតាតិ អត្ថោ។

៥៣៩។ អទុដ្ឋុល្លាយាតិ សង្ឃាទិសេសតោ អញ្ញាយ អាបត្តិយា។ ទុដ្ឋុល្លសញ្ញីតោតិ សង្ឃាទិសេសសញ្ញីតោ។ សេសា អាបត្តិយោបិ វាតិ សង្ឃាទិសេសំ វិនា សេសេ ឆអាបត្តិក្ខន្ធេ។

៥៤០។ តថាតិ ទុក្កដំ អតិទិសតិ។ បញ្ចសា យតំ អនុបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លំ អជ្ឈាចារំ អារោចេន្តស្ស តថា ទុក្កដន្តិ យោជនា។ អនុបសម្បន្នស្ស បញ្ចសា យតំ ទុដ្ឋុល្លំ អជ្ឈាចារន្តិ ច បាណាតិបាតាទិបញ្ចសិក្ខាបទវីតិក្កមា គហិតា។ កេចិ បន “សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទយោ បញ្ចា”តិ វទន្តិ, តំ ន គហេតព្ពំ។ បាណាតិបាតាទីនិ ហិ ទសេវ សិក្ខាបទានិ សាមណេរានំ បញ្ញត្តានិ។ តេសំ បញ្ញត្តត្តាយេវ ច សិក្ខាបទេសុ ទុដ្ឋុល្លាទុដ្ឋុល្លវិចារណា កាតព្ពា, ន ច សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទីនិ វិនា តេសំ បញ្ញត្តានីតិ អត្ថោ។

អថ កិច្ចតោ ទុដ្ឋុល្លសង្ខាតានិ សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទីនិ អនុបសម្បន្នស្ស កិំ នាម ហោន្តីតិ? អជ្ឈាចារោ នាម ហោន្តីតិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សុក្កវិស្សដ្ឋិ…បេ… អជ្ឈាចារោ នាមាតិ វុត្ត”ន្តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៨១)។ វុត្តម្បិ ចេតំ សទ្ធិំ “អនុបសម្បន្នស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទិ ទុដ្ឋុល្លំ នាម ន ហោតី”តិ។ “អជ្ឈាចារោ នាមា”តិ ហិ វទន្តោ អនុបសម្បន្នស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទិ កេវលំ អជ្ឈាចារោ នាម ហោតិ, ន បន ទុដ្ឋុល្លោ នាម អជ្ឈាចារោតិ ទីបេតិ។ “អជ្ឈាចារោ នាមា”តិ ច អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា, អនុត្តរីបិ ច អនុបសម្បន្នស្ស សុក្កវិស្សដ្ឋិអាទីនិ ទុដ្ឋុល្លំ វត្ថុបក្ខំ ភជន្តិ។ តានិ ច អញ្ញស្ស អនុបសម្បន្នស្ស អវណ្ណកាមតាយ អារោចេន្តោ កិំ ទុក្កដំ អាបជ្ជតីតិ វទន្តិ។ ឯវំ បន អនុបសម្បន្នស្ស កាយសំសគ្គកាយសំសគ្គាទិវីតិក្កមាតិ គហេតព្ពំ។

អទុដ្ឋុល្លំ អជ្ឈាចារន្តិ ឯត្ថ “អនុបសម្បន្នស្សា”តិ ច អជ្ឈាហរិតព្ពំ។ អនុបសម្បន្នស្ស យថាវុត្តេហិ បញ្ចសិក្ខាបទេហិ អញ្ញំ វិកាលភោជនាទិំ អទុដ្ឋុល្លំ អជ្ឈាចារំ វា។ យថាហ “អនុបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លំ វា អទុដ្ឋុល្លំ វា អជ្ឈាចារ”ន្តិអាទិ (បាចិ។ ៨១)។

៥៤១។ កេវលំ វត្ថុំ វា អារោចេន្តស្សាតិ “អយំ សុក្កវិស្សដ្ឋិំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន វត្ថុមត្តំ អារោចេន្តស្ស។ កេវលំ អាបត្តិំ វា អារោចេន្តស្សាតិ “អយំ បារាជិកំ អាបន្នោ, អយំ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ”តិអាទិនា នយេន អាបត្តិមត្តំ អារោចេន្តស្ស វា។ ភិក្ខុសម្មុតិយាតិ ឯត្ថ វត្វា ឃដេត្វា អាបត្តិំ អារោចេន្តស្សាតិ គហេតព្ពំ។ “តថា”តិ វុត្តត្តា “អនាបត្តី”តិ ឥទំ បរាមសតិ។

ជ្ជុល្លាទេវាចតកចាចណ្ណតា៍

ឌ៖ប័៍អកប្បិឃំ បធចិត្តិ បឥកាឌទេត “ទេ្វ បធចិទេឃា ឌាតា ឥ បធថិ អឌាតា ឥ បធថិ”តិ (បិឌិ៍ ប័៩) វ្គឌ្គិសិត្វា –

“ឌាតា ភាយ បធថិ ឞុទ្ធបំឞុ ឞុទ្ធយត្តិកា អប្បបិឞាណា អប្បឞក្ខទា អប្បកធលិ អប្បយទ្បុ្ឋា អប្បចាលិកា ទេឃក្ខទេឃ្យតបំឞុកា ទេឃក្ខទេឃ្យតយត្តិកា, អឥដ្ឋាបិ ទុក្ខតិ ឌាតា បធថិ៍ ទេឃាបិ បំឞុបុទេញ្ជា ចា យត្តិកាបុទេញ្ជា ចា អតិទេកចាត្យាឃំ ឌ្ឋចទេឌ្ឋា, អឃយ្បិ ទុក្ខតិ ឌាតា បធថិ”តិ (បិឌិ៍ ប័៩) ឥ,

“អឌាតា ភាយ បធថិ ឞុទ្ធបិឞាណា ឞុទ្ធឞក្ខទា ឞុទ្ធកធលិ ឞុទ្ធយទ្បុ្ឋា ឞុទ្ធចាលិកា អប្បបំឞុ អប្បយត្តិកា ទេឃក្ខទេឃ្យតបិឞាណា ទេឃក្ខទេឃ្យតឞក្ខទា ទេឃក្ខទេឃ្យតកធលិ ទេឃក្ខទេឃ្យតយទ្បុ្ឋា ទេឃក្ខទេឃ្យតចាលិកា, ឥដ្ឋាបិ ទុក្ខតិ អឌាតា បធថិ៍ ទេឃាបិ បំឞុបុទេញ្ជា ចា យត្តិកាបុទេញ្ជា ចា វ្កាតចាត្យាឃំ ឌ្ឋចទេឌ្ឋា, អឃយ្បិ ទុក្ខតិ អឌាតា បធថិ”តិ (បិឌិ៍ ប័៩) ឥ –

គិទ្ធិឌ្ឋាឞុ ទ្វិឞុ បធថិឞុ ឌាតបធចិឞក្ខាត៌ អកប្បិឃបធចិ៍

ឲត្ត បិឞាណាឌីគ៌ លក្ខណ៌ អដ្ឋកធាឃំ “យដ្ឋិប្បយាណទេតា វ្កបទិ បិឞាណាតិ ទេចឌិតព្វា, យដ្ឋិប្បយាណា ឞក្ខទា៍ កធលិតិ កបិលលណ្ឌាគិ៍ យទ្បុ្ឋាតិ កដឞក្ខទា៍ ចាលិកាតិ ចាលុកាទេឃចា”តិ ទុត្តតទេឃទេតធ ទេចឌិតព្វំ៍ ទេឃក្ខទេឃ្យតបំឞុកាឌីគ៌ លក្ខណ៌ “ទេឃក្ខទេឃ្យតបំឞុកាតិ តីឞុ ទេកាដ្ឋាទេឞឞុ ទេ្វ ទេកាដ្ឋាឞា បំឞុ, ឲទេកា បិឞាណាឌីឞុ អញ្ញាតទេទា ទេកាដ្ឋាទេឞា”តិ (បិឌិ៍ អដ្ឋ៍ ប័៩) ឥ “អឥដ្ឋាបីតិ វ្គទ្ធតបត្តបធតក្បុក្ខការទាចាបិឌិចទេឞត តធា តធា អឥដ្ឋា”តិអាឌិ អដ្ឋកធាទេតា ឥ ទេចឌិតព្វំ៍ “អប្បបំឞុអប្បយត្តិកា”តិ ទ្វិឞុបិ បទេឥឞុ គិទេទ្ធឞទ្ធបេត ទេឃក្ខទេឃ្យតបិឞាណាឌិបឥបញ្ចកំ ទុត្តំ, តត្ថាបិ អទេត្ថា ទេឃក្ខទេឃ្យតបំឞុបឥាឌីឞុ ទុត្តចិបល្លាទេឞត ទេចឌិតទេព្វា៍ ឃធាហ អដ្ឋកធាឃំ “ទេតឃំទេឃច ហិ ទ្វិត្ថុ បទេកឥឥឞ្សតទេយត”ត្តិ (បិឌិ៍ ប័៩)៍

ឍទេឈឃ្យ ចាតិ ឲចទ្បុំ អកប្បិឃបធចិបទេឥឃំ អត្តយទេឞា បិឥក្ខុទេឌ្ឋតាបិ ឞយុញ្ញាគិឞលិកាឃបិ ឞឃំ ចា ឍឈតិ៍ ឍឈាទេបឃ្យ ចាតិ អទេញ្ញាត ចា “ត្តឥំ ឍឈាហិ”តិអាឌិតា អកប្បិឃទេចាហាទេទត ឍឈាទេបឃ្យ៍ ទេភឥាទេបឃ្យាតិ តទេធច ទេភឥាទេបឃ្យ៍ កិទេត្តឃ្យ ចាតិ បឞ្សាចឆាទាឌីហិបិ កិទេត្តឃ្យ៍ អឌិកាទចទេឞត ចា-ឞទ្ទុឞ្ស ឞព្វាកិទិឃាបទេឥហិ ឞព្វទេគ្គា លក្ខតីតិ ទេភឥាទេបឃ្យ ចាតិ ឲត្ត ឥ-ឞទេទ្ទា ត្តាឆ អចុត្តឞ្ស “ឥហតិ ចា, ឥហាទេបតិ ចា”តិ បឥទ្វឃឞ្ស ឞយុច្ចឃទេកាតិ ទេចឌិតទេព្វា៍ អត្តយទេឞា បត្តយ្បិ បចទេគ្គា ឞឃំ ចា ឥហតិ, អទេញ្ញាត ចា ឥហាទេបតីតិអាឌិ ត្តាទេយឃំ បឥាគ៌ អដ្ឋកធាចទេឞត (បិឌិ៍ អដ្ឋ៍ ប័ស៍) ទេចឌិតព្វំ៍ បិឌិត្តិឃំ ឞិឃាតិ ឍឈត្តឞ្ស, កិត្តត្តឞ្ស ឥ បហាទេទ បហាទេទ បិឌិត្តិឃំ៍

໙໓໙. ອາຫາຣປຈ຺ຈຍສ຺ສ ອາຫຕ຺ຕິກາຫພາວາຍ, ມຫຕ຺ຕສ຺ສ ອກ຺ກິປິຕກາຫພາວາຍ ໂຫຕີຕິ ເອວໍ “ປຫາເຣ ປຫາເຣ ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິອາທິອຏ຺ຐກຖາປທຕປເທສຕ ເວທິຕພ຺ພໍ, ເອເຕເນວ ທເສ຺ສຕຸມາຫ “ສເຍເວຍ”ຕິອາທິ.

໙໔໐. ອາຫາຣປຈ຺ຈຍສ຺ສາຕິ ສກິ ອາຫາຣປຈ຺ຈຍສ຺ສ.

໙໔໑. “ຕຫາຣປຍ຺ຍາ”ຕິ ສາຍຓ຺ຓາທທສ຺ສ ອປທາຄສ຺ສຕຸໍ “ຕຫ ເປິກ຺ກູລິ”ນ຺ຕິອາທິມາຫ. ເກາຈິ ເທາເສາ ນ ຈິທ຺ທີຕິ ຍຕ຺ຕ ເປິກ຺ກູລິອາຈາຣິຍ຺ຸຫ຺ນາໍ ປທຈິປຣິຍາຍຕ຺ວາກາທໂຕ ຍຸຕ຺ຕທເຕນ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ອທິປ຺ປາເຍາ.

໙໔໒. “ຢູໍ ຢູຊາ”ຕິອາທີນໍ ປທານໍ ປຍ຺ຍ຺ຍຕາອິເປຕກ຺ຍິທາທກຕ຺ວາ ເຕຫິ ເຍາເຕຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕເສ຺ສວ ປເຍາຄສ຺ສ ອາປຕ຺ຕິກຣາທໍ ທເສ຺ສຕຸມາຫ “ຢູຍ”ນ຺ຕິອາທິ.

໙໔໓. ກຖ຺ຖິ ຕາລີອິກຖໍ, ກຸຣຸຖ຺ຖິ ກຸລເທາທຣຸກ຺ລໍ, ຊຸຫຕ຺ຕິ ສຍຸໍ, ຕາຫຸກຕ຺ຕິ ສາຕາຈິນປຣຫິຕໍ ຣຸກ຺ລາທຍທໍ, ຍຸລຕ຺ຕິ ປທຈິຍາ ສຸປ຺ປຕິທ຺ທິຕກາທກຣໍ ຣຸກ຺ລາທຍທໍ ທທຕີຕິ ອຕິຍເຍຕ຺ວາ ທທເຕນ ອນາປຕ຺ຕິກາທໂຕ ທທຕິ.

໙໔໔. ຢູຍນ຺ຕິ ປຍ຺ຍ຺ລປຣາຍາສປເທນ ຕິຍເຍຕ຺ວາ ທທໂຕ ອາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອາຫ “ຕິຍເຍຕ຺ວານ ທຕຸໍ ປນ ນ ທທຕີ”ຕິ.

໙໔໕. ຊເຕຫິ ຄຸສ຺ສິທ຺ຖິຕຸຕ຺ຕິ ຊເຕຫິ ກເຫຕ຺ວາ ອທສິທ຺ຖິຕຸໍ, ຕຸກທ຺ທເຍາຕິ ຍຸຍ຺ຍາເລີ, ຍາຫລໍ ກທ຺ທໍ ກິກ຺ຕາ ອປເນຕຸໍ ນ ທ ທທຕີຕິ ເຍາເຕຕຸຕ຺ວາ.

໙໔໖. ນທິຍາທີນຕ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕ ອາທິ-ສເທ຺ທນ ກກ຺ກາກທ຺ທາທີນໍ ຄຫນໍ, “ຕຊ”ນ຺ຕິ ຢູຍິຕາ ສຍ຺ຍເທ຺ທ ທທຕ຺ຕິ ທຸທ຺ທີຫິ ຊຸທທ຺ທາ, ທາຕຸຍາສຕ຺ຕິ ຈິເກາປຕກິຣິຍາຍ ອນ຺ຕ຺ຕສໍເຍາເຕ ຈຸປເຍາຄທທໍ, ທາຕຸຍາສຍຸກ຺ຕເຣ ຈິເກາເປຕຸໍ ທທຕີຕິ ອເທຕ຺ວາ.

໙໔໗. ສເທ ເຕາຍສ຺ມິ ປຕຕິ ຕຊຕ຺ຕິ ເຍາເຊຕາ, ສເທ ກຸລໍ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອເທຕ຺ວາຍຸທເກ ປຕຕີຕິ. ເທເທ ທຸເທ຺ທປີຕິ ປຊ຺ຊຸເທເທ ທຸເທ຺ທປິ ທຸທ-ສເທ຺ທາ ກຕ຺ຕຸສາທເຕາ ທາຕຸຍາສປຕິກ຺ກເທ຺ຕປີຕິ ເຍາເຊຕາ. ຕຕ຺ຕ ເຫຕຸທສ຺ສຕຸຕ຺ຕຍາຫ “ເຕາເຍ ເທເທາ ຫິ ທສ຺ສຕີ”ຕິ.

໙໔໘. ເສາຫິນ຺ຕິ ປິສາຫເປິກ຺ກູລິໍ. ຕຕ຺ຕ ທຸຕິ ຊທກຣຫິເຕ ຕສ຺ມິ ເສາຫິອາຈາເຣ.

໙໔໙. ອເທ຺ຕາທາຕຸຍານໍ ເສາເຣເຕຸໍ ກິຕ຺ຕິຕຸຕ຺ຕິ ເຍາເຊຕາ “ເສາເຣເຕຸໍ ກິຕ຺ຕິຕຸໍ ຈິເກາເປຕຸ”ນ຺ຕິ ກິຣິຍາປເທຫິ “ຣຊ”ນ຺ຕິ ກຍຸປທໍ ອາເນຕ຺ວາ ສຍຸຖ຺ຕິຕຕ຺ວາ. ຕໍ ຣເຊາຣາສິໍ ເທເທ ທຸເທ຺ທ ປຖ຺ຖາ ຊຸທກສ຺ສ ລິກ຺ຕ຺ວາ ຍາຫລກ຺ຍິສຸກ຺ລຍິ ທຸທ຺ທິປິຕທິທສເຕາ ປທ຺ທາຍ ອເທ຺ຕາທາຕຸຍາເສ ເກາເປຕຸໍ

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪕᪔᪐᪨ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᩮᩣᨲ᩠ᨳᩥᨿᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪕᪔᪑᪨ “ᨻᩩᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ “ᨠᩮᨧᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨷᩁᩥᩉᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ “ᨠᩮᨧ ᨻᩩᩈᩣᨿᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩮᨧ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨷᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩥᨯ᩠ᨰᩥᨷᩥᩈᩣᩃᩮᨠᨲᩥ ᨷᩥᩈᩣᩃᨷᩥᨱ᩠ᨯ᩠ᩅ᪨ ᨲᨻ᩠ᨻᩥᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨷᩥᩈᩣᩃᨷᩥᨱ᩠ᨯ ᩃᨠ᩠ᨡ ᨲᨻ᩠ᨻ ᩁᩴ᪨

᪕᪔᪒᪨ ᩋᨣᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᩣᩁᩣ ᨽᩣᨿ ᨿᨳᩣ ᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣᨠᩣᩁᩮᨠᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨻᩩᩈᩥᨲᩮᩉᩥ ᨽ ᨲᩮᨻᩦᨿᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨽᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨷᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᩮᨠᩮᩈᩣ᪨ ᨷᩣᨧᩥ ᩋᨽᩮᩣᩅᩔᨠᨯ᩠ᨰᩣᨽ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᨷᩃᨠ᩠ᨡᩣᩴ᪨

᪕᪔᪓᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᩣ ᩅᨿᩮᩣᨠᩣ ᩈᨾᩮ ᨹᩅᨯ᩠ᨰᩣ, ᨠᩴ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨽᩣ᪨ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᨽᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨠᩮ ᩅᩩᨷᨿᩮᩣᨠᩅᨧᨽ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨧ ᨹᨿᨠ᩠ᨡᨷᩥᩈᩣᩃᩣᨽᩦᨽ ᩅᩩᨷᩃᨠ᩠ᨡᩉ᪨ ᩅᩩᨷᩅᩥᨠᩣᨽᩦᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨽᩦ-ᩈᨲᩮᨠ᩠ᨡ ᨠᩣᨬ᩠ᨬᩋᨠᩥᨷᩥᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨽᩦᨽ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᨽᨿᩮᩣᨲᩥ “ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨽᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᨷ᩠ᨷᨽ᩠ᨲᩮᩁ ᩅᩥᨠᩮᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩁᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᨿᩮᩣ᪨

᪕᪔᪔᪨ ᨿᩩᩈᩥᨠᩯᨠᩥ ᨽᩣᨿ ᨿᩩᩈᩥᨠᩣᩉᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨷᩥᨷᩩ ᨿᩩᩈᩥᨠᩣᨽ ᩅᩩᨠᩥᩮᩁᩣ ᨿᩩᩈᩥᨠᩯᨠᩥᩁᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠᩩᩉᩮᩣ᪨ ᩁᩣᨠᨠᩥᨷ ᨽᩣᨿ ᨣᩣᨲ᩠ᨲᩦ ᩃᩩᩁᩣᨽ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨣᩪᩃ᩠ᩃᨷᩣᩁᨿᩃᩴ ᨽᩣᨿ ᨿᩩᩃᨲᩣᨾ ᨿᩃᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨷᨽ ᨷᨠᨲᩥᨿᩩᩴ ᩋᨠᩮᩣᩁᨷᨲ᩠ᨲᨽ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣ ᨣᩃᩥᨿᩣᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪕᪔᪕᪨ ᨣᩈᩦᨲᩥ ᨣᩈᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨽ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨽᨭ᩠ᨮᩮᩃᨽ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨣᩈᩥᨽᨭ᩠ᨮᩃᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ᪨ “ᩋᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥᨷᩃᨿᩥᨽᩣ ᨧᩩᩃᩣᨧᩥᨠᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨷᨭᩃᨿᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨲᨷᨧᩦ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨠ᩠ᨠᩣᨽᩥᨧᨲ᩠ᨲᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᩉ “ᩈᩩᨿᩥᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨲᩥ ᨣᩈᩥᨽᨭ᩠ᨮᩃᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ᪨

᪕᪔᪖᪨ ᩈᩮᨽᩣᩈᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨷᩩᩁᩣᨱ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨮᩮᩈᩮᩈᩮᩣ ᨣᩮᩉᨲᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᨲᩮᩣ ᩁᨠ᩠ᨡ ᨽ ᩅᩥᨠᩣᨷᩮᨿᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪕᪔᪗᪨ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨽᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨷᨴ᩠ᨴᩣᨿ ᨵᩣᨲᩩᨾᩣᩈᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᨠᩮᩣᨲᩣ “ᨠᩮᩣᨷᩥᨽᨷᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩃᩥᨽᩣ ᨠᩮᩣᨷᩥᨽᨷᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᨠ ᨮᩥᨲᩣᨷᩥᨠᩣᨷᩴᨿᩩᨿᩥᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨽ ᨽᩦᩁᨷᨲᩥ᪨ “ᨠᩥᨧ᩠ᨧ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩃᩥᨽᩣ ᨲᩮᨽᨠᩮᨽᩈᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨷᩥᨽᩣᨽᩦᨽᩣᩁᩩᨿᩣᩉ᪨ ᨷᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠ ᩅᩩᨷᩅᩥᨠᩣᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨽᨿᩩᨠ᩠ᨡ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩈᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᩥᨠᩣᩁᩮᨠᩮᩣᨿᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨾᩩᨷᩅᩥᨠᩣᨽᩦᨷᩥᨿᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨽᩁᨲ᩠ᨳᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩥᨷᨽᩮ᪨ ᨷᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᨽᩁᩣᨽ ᩅᩩᨷᩁᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᩩᨷᩅᩥᨠᩣᨷᩥᨿᩩ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨠᩮᩣᨷᩥᨽᨷᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨽᩦᩉᩥ ᨷᨽᩉᩥ “ᨣᩃᩥᨿᩩᩣᨿᩦ”ᨲᩥ ᨷᨽᩮ᩠ᨷᨠᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨽᩦᨿᩴ᪨ “ᨣᩃᩥᨿᩩᩣᨿᩦ”ᨲᩥ ᨷᩃᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᨠᩣᨷᨽᩮᨷᩥᨿᩣᨿᩣᨠᩣᨭᩦ ᨽᩦᩁᨷᨲᩥ᪨

᪕᪔᪘᪨ ᨣᩃᩩᨠ᩠ᨡᩩᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩣᨽᩮᩁ ᨿᩣᨿᩥᨧᨽᩥ, “ᨿᩩᨯ᩠ᨰᨽᩥᩁᨲ᩠ᨲᨠᩣ”ᨲᩥ ᨷᩥᨮᩮᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨷᩣᨯ᩠ᨰᨠᩣᨲᩥ ᩃᨽᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣ᪨ ᩋᩣᨽᩦ-ᩈᨲᩮᨠ᩠ᨡ ᨷᩥᩈᩣᩃᩈᨿᩩᨯ᩠ᨰᩅᩥᩃᩣᨽᩦᨽ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨿᩩᨯ᩠ᨰᨽᩥᩁᨲ᩠ᨲᨠ ᨣᩃᩩᨠ᩠ᨡ ᩈᨽᩮ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᩃᩥᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲᩥ, ᩋᨽᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠ᩠ᨠᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᩃᩮᨽᩮᨽ

စ စာတုမာသာဒိကောဋ္ဌမတ္တိကံ, အနာစဋ္ဌံ နေ, ဂဏှန္တော စဋ္ဌီတိ။ ယထာဟ အဋ္ဌကထာယံ "သစေ ယာ ယာ အတိက္ကန္တာ, တံ တံ ဂဏှာတိ, အနာပတ္တီ"တိ (ပါဠိ၊ အဋ္ဌ၊ ပ၄)။ ယဒိ ဂဏှာတိ, အာပတ္တိ သိယာတိ ယောဇနာ။

၆၄၉။ အတိက္ကန္တာတိ စဿောဒေကန အတိက္ကန္တာ, ဝုယိနာ ဒိနိဒ္ဓိတဗ္ဗစတုန္နံ ဒဿေတိ။ တဿ အနန္တရေကေဝ စ ဇာတိ စ သမုစ္စေတာ အနန္တရေကေဝ ဒိတဿ တာစ ဝိနိစ္ဆယံ ဒဿေတုမာဟ "အနန္တရေကေဝ သစေ သိယာ"တိ။ စဿောဒေကန တိက္ကာတိက္ကန္တသု ဒွီသု မတ္တိကာပုဉ္ဇေသု အတိက္ကံ တာစ ဒဿေတုမာဟ "အနာစဋ္ဌာ စာ"တိ။

၆၅၀။ စဿောဒေကန တိက္ကံ ဝိနိစ္ဆယံ ဒဿေတုမာဟ "ဗုဒ္ဓ ပုန စာ"တိအာဒိ။ "ဗုဒ္ဓ"တိ ဝုယိနာ "မတ္တိကာပုဉ္ဇော"တိ ပဒံ ဟုမ္မစေနေန ဝိပရိဏာမေတွာ ဗုဒ္ဓ မတ္တိကာပုဉ္ဇောတိ ယောဇေတဗ္ဗံ, "ဧကဒိစသမို"တိ သေသော, ကေဟမ္မိတ္တိ ဧတ္တ "ဒိနေ"တိ စတ္တဗ္ဗံ, ကေဟမ္မိ ဒိနေ မတ္တိကာပုဉ္ဇော စဿောဒေကန ဧကဒိစသမို တိက္ကန္တိ ဗုတ္တံ ဟောတိ။ စက္ခုမာနနေယန အညတ္ထ ပဟရိတွာ ဥဒ္ဒိတေန တေန အတေမိတွာ ဥဒ္ဒကံ ပတိတေဟိ စဿုဗုသိတေဟိ တိက္ကန္တိ ကေဟတဗ္ဗံ။ သစေ သဗ္ဗာ တိက္ကာ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ "မတ္တိကာပုဉ္ဇော"တိ ဝုယိနာ သမ္ဗန္ဓော။

၆၅၁။ "သဗ္ဗာ"တိ ဝုယိနာ ဒိသေသသနေန ဗျစ္ဆိတ္တံ ဧကနေသတိက္ကံ ဝိနိစ္ဆယံ ဒဿေတုမာဟ "ယတ္တက"န္တိအာဒိ။ တု-သဒ္ဒေါ ဝုမမေစ ဒိသေသံ ဇောတေတိ။ ယတ္တကန္တိ ဟေဋ္ဌာ အနာတရိတွာ မတ္တကေတာ, ပရိယန္တကေတာ စ ယတ္တကပ္ပမာဏံ။ တတ္တာတိ မတ္တိကာပုဉ္ဇော။ "အကပ္ပိယ"န္တိ ဧတဿ "စာတုမာသဒ္ဓယေနာ"တိ အနုစတ္တတိ။ "အတိက္ကံ…ပေ… ကပ္ပိယ"န္တိ ဝုယိနာ အကပ္ပိယဋ္ဌာနံ ပရိဟရိတွာ စာ ကပ္ပိယကာရကေဟိ ကပ္ပိယစစနေန ဟရာပေတွာ စာ အတိက္ကံ ဌာနံ ယထာကာမံ စဗ္ဗအဉ္ဇတာဗ္ဗတ္တိ အယမေတ္ထ ဒဿိတော ဟောတိ။ ယထာဟ အဋ္ဌကထာယံ "ကပ္ပိယကာရကေဟီ"တိအာဒိ (ပါဠိ၊ အဋ္ဌ၊ ပ၄)။

၆၅၂။ စာရိနာတိ ဥဒ္ဒကံ အာကာသတော ပတိတစဿောဒေကန။ အညတ္ထ ပဟရိတွာ တတ္ထ ပတိတွာ တေမိတေ စဋ္ဌတိ။ သော မတ္တိကာပုဉ္ဇော။ တတော ပန္တိ ဧကာဒဿကာလတော ဥတ္တရိံ သော မတ္တိကာပုဉ္ဇော စာရိနာ တေမိတော ဗျမိယာ ဧကာဒဿော စေ ဟောတိ, တတော ပရံ သာ ဇာတာ ပစထီ ဧစ, ကောပေတုံ န စဋ္ဌတီတိ ယောဇနာ။

၆၅၃။ "ဗုဒ္ဓဒ္ဓာ"တိ ဝုယိနာ အနာစဋ္ဌပါကာရော ကပ္ပိယောတိ ဗျတိရေကစသေန ဒဿေတိ။ "မတ္တိကာမယော"တိ ဝိသေသနေန ဗုဒ္ဓကပါကာရာဒိ ဗျစ္ဆိန္နတိ။ တဿ ပန ကပ္ပိယကာစံ စက္ခုတိ "သစေ ဗုဒ္ဓကပါကာရော"တိအာဒိနာ။ "စာတုမာသဒ္ဓယေ"တိ ဝုယိနာ တတော အနန္တာ ဒိကောပနီယကာစံ ဒဿေတိ။

၆၅၄။ တတ္တာတိ ဗုဒ္ဓဒ္ဓ မတ္တိကပါကာရေ။ အသံသန္တာစာတိ ပါကာရမတ္တိကံ အနကောပန္တာ။ မတ္တသော လုပိတွာတိ ပမာဏတော မုဒ္ဒံ ကတွာ ဟတ္ထတလံ ဌပေတွာ။ အလ္လဟတ္တနာတိ ဥဒကတိန္တေန ဟတ္ထတလေန။ ဟတ္ထကဋ္ဌသော ဟတ္တာ နာမ။

៨៥៣. យេភុយ្យកចេលចោទេតិ បុព្ពេ ចុណ្ណកធោត ឃដ្យា ពិសុ ការកោសុ ចេក្ខ កាកា កចលិ ហោន្តិ, តានិបេ កប្បិយបច្ចិន្តោនេ។

៨៥៤. អដ្ឋកាការេសតិ ខ្ចុបលក្ខណហត្ថា អនេត្តាការេហបិ ចយុក្ខ ចាវេលត្វា ខាតបច្ចិ ចិពោកេបតុំ ន ចដ្ឋតីតិ ចេដ្ឋា ឆ្លីសុបិ ធានេតសុ សុទ្ធចិនេត្តន តិពេក្ខាសកាចំ យថាចុនេត្តន “ចយុក្ខ ចា បនេទត្វេរិ កល្បិយ្យាមី”តិ សញ្ញាយ, កេហតុំ បត ចដ្ឋតី”តិ ឥមិនា តនេឃតាហ។ បចចិត្តិ អកប្បិយបច្ចិ។

៨៥៥. ខ្ចុយុទ្ធនេតា ត នេកានេសាតិ នេឃាខេតា។

៨៥៦. ខ្ចុរានេលត្វាតិ ខ្ចុក្កបិត្វា ចានេលត្វា បរិចនេត្តត្វា។ បចដ្ឋតីតិ បចនេដ្ឋត្វា បចនេដ្ឋត្វា នេតតីតិ អនេត្វា។ សុទ្ធចិត្តស្សាតិ “ក្នុយិ កិច្ចតី”តិ អសល្លនេក្ខត្វា “បិសាណំ បចនេដ្ឋត្វា បចនេដ្ឋត្វា ហរិស្សាមី”តិ សុទ្ធចិត្តចនេតា។

៨៥៨. ក្នុយិឃំ កាន្ទតិ ឋានេលត្តាតយ្បិ ក្នុយិឃំ សាតាឌីតិ កន្ធនេតា ចាតិ នេឃាខេតា។

៨៦០. កញ្ចកត្តិ ទុក្ខកញ្ចក់, យន្តកញ្ចកញ្ចា។ ស្នុចិ តាយ អនេឃាយឃគត្តយឃតន្តយឃកដ្ឋយឃាឌិស្នុចិតំ អន្តោគនេរា។ អដ្ឋិ ចាតិ នេកាយហិំសាឌីតំ អដ្ឋិ ចា។ ហិរិ ចាតិ តាឌុព្ពកេទាឌីហិរិ ចា។ អានេកានេជតុត្តិ ឃចា ឲកនេកាឌិ ក្នុយិ បចិសតិ, តចា តាឌុឲតុំ បនេចនេសតុត្តិ ក្នុយិ កាឃឃិតុំ។

៨៦១. បស្សាចំ យុត្តំ នេយគតិត្តិ ឲត្វ អកប្បិយបចចិយាហ។ កិត្តិស្សាមីតិ ឲត្វ “ឲចំ ចិនេត្តត្វា”តិ នេសនេសា។

៨៦២. កនេទាត្តស្សាតិ សុទ្ធចិនេត្តន បស្សាចំ កនេទាត្តស្សាតិនេឃាខេតត្ថា “សយុជ្ជនេតា”តិ ច្ចា “សយុជ្ជនេត្តតា”តិ កេហតត្ថា, “សយុជ្ជតិឃា”តិ នេសនេសា, អតត្តវិ នេយគតីបចំ ខ្ចុបនេយាកចនេសត “នេយគតិ”ត្តិ កេហតត្ថា, “ចិសយ”ត្តិ នេសនេសា, “សយំ កាតុំ”ត្តិ ឥមិនា នេឃាខេតត្ថា, សយុជ្ជនេត្តត ខ្ចុចដ្ឋាតំ យត្ថិត្វា, អាចាជដ្ឋាតំ បនេចនេសត្វា សយំ កាតុំ សយុជ្ជតិឃា ឈំនេសតុំ ត ចដ្ឋតីតិ អនេត្វា។ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ “ចិសយំ ក្នុយិ សយំ កវិស្សាមីតិ សយុជ្ជតិឃា ឈំសិតុំយ្បិ ត ចដ្ឋតី”តិ (បរិចិ។ អដ្ឋ។ ៥៤)។

៨៦៣. បិឌក្ខនេដ្ឋត ចាតិ ឲត្វ សយុក្ខឃនេត្តន ចា-សនេដ្ឋត អដ្ឋកថាយំ ចុត្តំ “កត្តនេឃដ្ឋិឃា ក្នុយិ នេកានេដ្ឋតី”តិ ច្ចាឌំ សក្ខណាតិ។ លិខិតុំយ្បីតិ ទាឌិ កាតុំយ្បិ ក្នុយិ កិត្តនេត្តតាតិ នេឃាខេតា។ បិឌនេឃិតិ បិឌតនេលហិ។

៨៦៤. ក្នុយិត្តិ អកប្បិយក្នុយិ ឌហតិ ឌហានេបតីតិ ឲត្វ “នេឃា”តិ ច “តស្សា”តិ ច សយ្តុត្តចនេសត លក្ខតិ។ បត្តំ ឌហត្តស្សាតិ ឈចិឃា ចិទកាចត្តំ ធ្នុយំ កាហានេបត្វា តិណ្ណក្កាឌីហិ បត្តំ កណ្ណាត្តស្ស។

២៤៦៖ តត្ថការនេចាតិ ជាតព្យយាណារេតច៖ ត្តសាបិ "រេយា"តិ ច "តស្សា"តិ ច ឞាយតិ្តយា លទ្ធតិ៖

២៤៧៖ ក្វិយន្តិ អកប្បិយក្វិយំ៖ បត្តំ បឌិយតិ ឲត្វាតិ បត្តបចត់, កបិល់, តស្មិំ កបិលេ៖

២៤៨៖ រេឞា អគ្គិ តាតិ ជាទ្វតិ ជហរេត្វា កត្វា រេច ឲក់រេឞត ក្វិ ជហតិ, តស្មា ជាទ្វត់ ប្តបរិ អគ្គិ ជរេបត់ ត ចដ្ឋតីតិ រេយាឌតា៖

២៤៩៖ ត្តដ្ឋកា អាចប៉ិយន្តិ បដ្ឋត្តិ ឲត្វាតិ ត្តដ្ឋកាចារេបិ, រេឞា ឲច ត្តដ្ឋកាចាបរេកា, ត្តដ្ឋកាបចេដ្ឋាត់៖ អាឌិ-ឞរេដ្ឋេត ក្យុក្កាទ្រាចាបិឌ៏ ឞក្តព្វាតិ៖

២៥០៖ ប្តបិឌីយតីតិ ប្តបិជាត់, ត្តត្តត់, ត ប្តបិជាត់ អត្បបិជាត់, ត្តត្តតរេតា អឌ្ឍា, តរេតា អត្បបិជាតរេតាតិ អរេត្វា៖ ឈាណ្យរេកតិ យតឈាណ្យរេក ច ឞុក្កូរេក្កូ ច ក្វិរេកត់ អជត្វា "តិត្តារេបស្សាមី"តិ អគ្គិជាត់ ចដ្ឋតិ៖ បឋ្មា ប្តស្សារេហ ករេតបិ ត តិត្តាយតិ, ត ជោរេឞាតិ៖ យចាហ អដ្ឋកចាយំ "ឞរេច បត ក្វិ អព្យត្តរេយចា"តិអាឌិ (បរិចិ៖ អដ្ឋ៖ ២៤៧)៖

២៥១៖ តិណ្យក្កត្តិ តិរេណាត ជាតិ្តោក្កំ៖ តិណ្យក្កត្តិ ប្តបលក្កូណំ៖ តាឡត្តរេករបណ្ណាឌីហិ ជាត្តាបិ ឞក្តយត្តិ៖

២៥២៖ តស្ស អគ្គិស្ស បតិតដ្ឋារេត ត្តត្តត់ ជត្វា បុត ត់ អគ្គិ កាត់ ចដ្ឋតីតិ យហាបច្ចរិយំ ទ្វត់ កថិតត្តិ រេយាឌតា៖

២៥៣៖ "តស្ស អបចចិយ"ត្តិ បជរេឆ្ឋជោ៖ ចិយតិស្សុកយត្វាបីតិ បចចិអបចចិច្ចរេយបិ រេចយតិកស្ស៖ តត្វ ឌាតា បចចី, ត្តតរា អបចចី៖

២៥៤៖ ត្តយត្តិ អាចាដំ, យត្តិកំ, បំបុំ ចា៖

បចចីឈាណកកចាចណ្ណតា៖

យុឞាចាជចរេក្កា បជរេយា៖

២៥៥៖ កចត្តស្សាតិ ឌាយត្តស្ស, ចដ្ឋយាតស្ស ច៖ ក្វតស្សាតិ ឌាតស្ស, ចដ្ឋិតស្ស ចាតិ អរេត្វា៖ យចាហ អដ្ឋកចាយំ "កចត្តិ អហុច្ចត្តាតិ ក្វតា, ឌាយត្តិ ចដ្ឋត្តិ, ឌាតា ចដ្ឋិតា ចា"តិ (បរិចិ៖ អដ្ឋ៖ ២៥០)៖ ឲត្វ ច "កចត្តី"តិ ត្តយិតា ចិទ្វឡ្យហយុលេ តិលកាចំ អាបជ្ជិត្វា ចដ្ឋយាតរេក តទ្វណាករេឆ្ឋ ជរេស្សតិ៖ "អហុច្ច"ត្តិ ត្តយិតា បត ចដ្ឋិត្វា ជិរេត យហរេត្ត ទ្វក្កូកត្ថាឌិរេក ជរេស្សតិ៖ "កចត្តី"តិ ត្តយស្ស ចិចរេណំ "ឌយត្តិ ចដ្ឋត្តី"តិ, "អហុច្ច"ត្តិ ត្តយស្ស "ឌាតា ចដ្ឋិតា"តិ៖ ឲចំ ក្វត-ឞរេដ្ឋា បច្ចុប្បត្តាតីតចិឞរេយាតិ ជរេស្សតិ៖ "កចត្តស្ស ក្វតស្សា"តិ ត្តយិតា បជេច្ចរេយត

“ក្វតកាយស្សា”តិ បទស្ស តុល្យាសិកទលតាទស្សនេត កាយ-សទ្ទស្ស ទិដ្ឋិកតចតត្តាទិសទ្ទាតំ ទិដ្ឋិចតាទិសទ្ទេត្វ ចិឃ ក្វតសទ្ទេត្វ ចុត្តិបក្ខយាហ៍ ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ (បាចិ៍ អដ្ឋ៍ ៩០) “ក្វតា ឯវ ច កាយោ ក្វតកាយោ, បតិដ្ឋិតហរិតតិលារុក្ខាទីតេយតំ អនិចចត”ត្តិ៍ ក្វតាតំ សេចតាតំ កាយោ តិចាសោតិ ចា ក្វតកាយោ៍ ក្វយិំ បតិដ្ឋហិត្វា ហិ ហរិតកាចយាបត្តា តិលារុក្ខក្ខាទយោ សេចតាហិ បរិកឃ្នតិតិ៍ ខាឃត្តស្ស ចណ្ឌត្តស្ស ចា សយ្យត្តចុទ្ធិយរិឃាទស្ស ចា រុក្ខាទិតោតិ អត្ថោ៍

បិតញ្ញតាតិយិត្តត្តិ ឯត្ថ បិតញ្ញការេចា បិតញ្ញតា, “សេចតកេចតាទីហិ ឃចារុចិ បរិក្ខិត្តត្ថតាតិ អត្ថោ”តិ អដ្ឋកចាចចតតោ បិតញ្ញតា-សទ្ទស្ស បរិក្ខិត្តត្ថតាតិ អត្ថោ ទចតតត្ថា, សា តិយិត្ត ហេតុ ឃស្ស បាចិត្តិឃស្ស តំ បិតញ្ញតាតិយិត្ត៍ រុក្ខាទីតំ សេចតបាលតាទិចសេត ចិកោបតិឃតាសក្ខាតបិតញ្ញតាតិយិត្ត បរិក្ខិត្តត្ថតាហេតុ បាចិត្តិឃំ ហ្វឹរិតំ ចុត្តត្តិ អត្ថោ៍

៩៩៦-៧៍សោតិ ក្វតកាយោ៍ តិលតីខាទិកោតិ តិលតីខេយត្ថ សុលុយបណ្ណសេចាលិទិកោ៍ អាទិ-សទ្ទេត ច តាទិសា ឡតទា សេចាលខាតិ កហិតា៍ “ហ្វបរិ លុទ្ធាតុលុទ្ធកបណ្ណក្ខេរា, ហេដ្ឋា លុទ្ធាតុលុទ្ធកម្មលក្ខេរា សេចាសេលិ តិលតីខ តាយា”តិ កណ្ឌិបទេ ចុត្តត្តិ៍ ចិកោបេត្តស្ស តំ សត្តត្តិ ក្វយិំ បតិដ្ឋាឃ ហ្វទេក ខាឃយាតកសេចាលិទិ ក្វយិឃា ហ្វប្បាទេតឆ្នេតចសេត ខេល ឯច បតិដ្ឋិតំ សុលុយបណ្ណតិលិកាទិ ហ្វទកតោ ហ្វទ្ធរលាឆ្នេតចសេត តំ សត្តំ សេចាលំ ចិកោបេត្តស្សាតិ អត្ថោ៍

៩៩៨៍ហេត្តេតចិឃ្វហិត្វាតិ ខលតោ អយោចេត្វា ហេត្តេត ក្វរតោ អបតេត្វា៍ “ហោតី”តិអាទិ តស្ស ហេតុសទ្ទស្សតត្វំ សកលំ អតចសេសំ សត្តំ ខលំ តស្ស ឃត្វា ផាតំ ហោតិ, តត្វាតិ អត្ថោ៍

៩៩៩៍ចេទ្ធាតិ ខាតត្តោ៍ តំ សេចាលខាតិកំ ខលិ ហ្វទ្ធរិត្តំ ហ្វទកេត ចិតា កិក្ខស្ស ត ចដ្ឋតីតិ ឃោខតា៍ ផាតសក្ខយតញ្ញាតត្តិ ហេតុទស្សតំ៍ តំ តចាកទរំ ឃត្វា ផាតសក្ខយតំ ផាតតោ ចាចតំ, តត្វា តំ ត ចដ្ឋតីតិ ឃោខតា៍

១០០០៍ ឃចាចុត្តស្ស ញតិទេរំ ទស្សេតុយាហ “ហ្វទកតា”តិអាទិ៍ តត្ថ ហ្វទកតាតិ សហេត្វ កទលចតំ៍ តំ សេចាលខាតិកំ៍ ចារិណ្ហតិ ឯត្ថ ចាឃំ ចារឃត្តិតិ ចារី, តេតស៍

១០០១៍ខេល ចល្លិតិលាទីតិតិ ខលយត្វកោ ចល្លិត្វា ខាឃយាតកចល្លិតិលាទីតិ ច៍ ហ្វទ្ធរត្តស្សាតិ ក្វយិំ បតិដ្ឋិតំ ក្វយិតោ, ហ្វទកោ បតិដ្ឋិតំ ហ្វទកតោ ច ហ្វទ្ធរត្តស្ស៍ តត្ថ អត្ថបក្ខិ ទស្សេតុយាហ “តោឃតោ”តិ៍ ចិកោបេត្តស្សាតិ ចល្លាតាទិចសេត កោបេត្តស្ស៍ តត្វាតិ តត្វា ហ្វទកោ, ឯច-ការោ លុត្តតិទ្ទិដ្ឋោ “តេត្វចា”តិ (បាចិ៍ អដ្ឋ៍ ៩១) អដ្ឋកចាចតតោ៍

១០០២៍ឯត្វាតិ ហ្វទកោ ឯច៍ ចិកោបេត្តស្សាតិ កប្បិឃំ អការាបេត្វា សេចតាទិ កទោត្តស្ស៍ តាតីតិ តចា បទោហិ ហ្វប្បាទិតត្វា ក្វតកាយកាចតោ យុត្តាតិ ចល្លិតិលាទីតិ៍ តីខការេតតាតិ យុលតីខកាយាទិចសេត៍

១០០៣។ ឯវំ ឧទកេដ្ឋ សល្លបតោ ចិត្តទ្វយំ ឧបេស្សិត្វា ព្ភទាតិ ព្ភតរោតាបិ ចិត្តទ្វយំ ឧបេស្សិត្យាហ “ឆលេដ្ឋ”តិអាទិ។ ហរិតតាលុកោតិ ឯត្ថ “យោ”តិ សេសោ។ “តស្សា”តិ ព្ភបិតា សព្ពទេស្សា, កក្ខឡករញ្ញាទីនំ លិត្តាវសិដ្ឋតាលុកោតិ ឧត្តំ ហោតិ។ “ឥតកាយេន សង្គហោ”តិ ព្ភបិតា តំចិកោបេន បរិចិត្តយកាវំ ទីបេតិ។ ឯវំយុបរិបិ។

១០០៤។ តាញព្ភកោរាទិកាតំលាល្ហុតិ ឯត្តាបិ “ដ្ឋបរិហរិតោ”តិ សាយតិស្សា លគ្គតិ។ “ចឹឧកាយេន សង្គហោ”តិ ព្ភបិតា ទុក្កដចត្តុតយាហ។ ឯវំយុបរិបិ។ កិញ្ចាបិ ហិ តាលតាញព្ភកោរាទីនំ លាល្ហុ ដ្ឋិទ្ធិ អចទ្ធតកោ ឥតកាយស្ស ការលំ ន ហោតិ, តថាបិ ឥតកាយសព្ពាតតិព្ភត្តបណ្ណុយុលចឹឧតោ សព្ភុតត្តា ឥតកាយតោ ដ្ឋបុតត្តា នាយ ហោតីតិ ចឹឧកាយេន សង្គហំ គន្ធតិ។

១០០៥។ តថាបកាសិតោតិ “ចឹឧកាយោ”តិ ចុទត្តា។

១០០៦។ ផលិតា កេសលិ យាវ តិលបណ្ណា, តាវ សា វ ឥតកាយោតិ បកាសិតាតិ យោជនា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “កេសលិ បន ផលិតា យាវ តិលបណ្ណា, តាវ ឥតកាយេនេវ សង្គហិតា”តិ (បារា. អដ្ឋ. ៥១)។ នយអត្ថិ លុទ្ទកចេញ្ញូ ចេញ្ញូាតិ យហាចេញ្ញូ តិលាទីនត្ថិ អាទិ-សទ្ទេន សស្សាទយោ គហិតា។

១០០៧។ យោ អយំ បន ចេញ្ញូ អក្កុតោ បដ្ឋាយ យតា ឋុស្សតិ, តតោ សោ ចឹឧកាយេន សង្គហិតោ នាយ ហោតីតិ យោជនា។ ចឹឧកាយេនាតិ ផញ្ញូចឹឧកាយេន។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “កតរចឹឧកាយេន? ផញ្ញូចឹឧកាយេនា”តិ។

១០០៨។ ព្ភក្កសារលិ សល្លកឹ។ អាទិ-សទ្ទេន សោតញ្ញាណាទីនំ សង្គហោ។ ទុ-សទ្ទេន អដ្ឋកថាយំ “កិញ្ចាបិ រាសិកតចក្ខុកោហិ រតនបយាលាបិ សាលា តិក្ខយត្តី”តិ (បារា. អដ្ឋ. ៥១) ចុត្តចិសេសំ ទោតេតិ។ លិត្តិត្វា ចបិតចក្ខុកោសុ រតនយត្តាសុបិ សាលាសុ ដ្ឋិតាសុ ឥតកាយំ អហុត្វា ចឹឧកាយេវ ហោតិ អចិរុញហយុលកត្តាតិ អយំ ចិត្តិស្សយា ចិតយញ្ញុតា ទានតោ ក្យក្យុកាតយុបការាយ ហោតីតិ អាហ “ចិត្តញ្ញោយ្យា ចិតយញ្ញុតា”តិ។ ព្ភយេវចត្តុ “យុលយត្តបិ ចា”តិអាទិនា ចក្កតិ។

១០០៩។ យល្ហុបវិទឹតយត្តុយាតិ យល្ហុបចតិបិការាទីតយត្តុយ។ សវេវ តេ តិក្ខលត្តីតិ យទិ តេ ព្ភក្កសាលិទិចក្ខុកេ ក្ខុមិយំ តិលលត្តិ។ តិក្កុតេ យុលបណ្ណុសិត្តិ តថា តិលាតចក្ខុតោ យុលេ វ បណ្ណេ វ ទានតោ។ ឥតកាយេន សង្គហោតិ ឯត្តុ “តេវស”ត្តិ សាយតិស្សា លគ្គតិ, “ចិត្តញ្ញោយ្យា”តិ អធិការោ។

១០១០។ តិក្កុតេបីតិ តតិយេន បិ-សទ្ទេន អតិលុទ្ទកតំ ឋុនេតិ។

១០០៨ˋ សកត្ថា តាលដ្ឋីតិ សកត្ថតាលពីដៈ បត្តចដ្ឋីតិ ឞ្ហចិសណ្ឌាគា អក្ខុរបត្តចដ្ឋីˋ ត ច ពីដការយោតិ ចុច្ចឹតិតិ ឈោឌភាˋ
“ក្ខតការយោ”តិ ព្ទក់ ឃធាចុត្តឞ្ស ញ្ញតិទេរាចសេត ឥសេ្សតិˋ

១០០៩ˋ គាញព្ទកោទតចត្តិ គាញព្ទកោទថលលល្លិˋ ឥត្តូឞ្ហចឹចាតិ ឥត្តូឃឞ្ហចិ ព្ទចˋ សេរាបឹតិ គាញព្ទកេទោបិˋ ទ្រុព្លូតចសដ្ឋាត់ ថលេឞ្ហ
ចត្តូយាគការលេឞ្ហបិ ត់លិក្ខុតា ត ចិទ្ទុណ្ណឹតិ “សេរា”តិ អាហាតិ ចិណ្ណាឃតិˋ

១០១០ˋ យិកសិក្ខសយាគាឃាតិ ហទិតចិសាឈសឥសាឃˋ បត្តចដ្ឋីឃាតិ អក្ខុរបត្តចដ្ឋីឃាˋ សតិឃាតិ ចិដ្ឋយាគាឃˋ ក្ខតការយោតិ ចុច្ចឹតិតិ
អយ្ញលកក្ខតការយោតិ ចុច្ចតិˋ ព្ទក់ គាញព្ទកោទឞ្ស អារេចហិក់ កត្វា ចុត្តាˋ

ចតុកាឈចារចណ្ណុគា តិដ្ឋីតាˋ

១០១១-១៤ˋ អយ្ហដ្ឋីតិ អយ្ហពីដៈ ឌយ្ហដ្ឋីតិ ឌយ្ហពីដៈ អាឥ-សឥក្ខុត យឆ្ហកបតសាឥពីឌាត់ កហលៈ ចត្ថាកាតិ ទ្រុព្លាឥតិˋ អណ្ណា ចាតិ
កណ្ហកឥលិយតោទហ់ ចាˋ អឞ្សាតិ ចត្ថាកាឥគោˋ អយ្ញលចល្លិតិ ៩ចិតាយិកា ចល្លិˋ

១០១៥ˋ សេរា សេចារលិតិ ឈោឌភាˋ

១០១៦ˋ ឈសិត្វាតិ ឈេត រោតចិ ឈសិត្វាˋ ត់ សេចាល់ˋ តឞ្ហាតិ តឞ្ហា បិកាទាˋ

១០១៧ˋ សេចារេល អបតឹតេˋ អេត្តាតិ បិតិឃឈដ្ឋិឥត់ អេត្តាក្ខុដ្ឋិយិក្បាកណ្ណុក់ អេឌ្ឋាហាទត្តិ ឈោឌភាˋ បិតិឃឈដ្ឋិឥត់ ពហិ សេចារលិ
ក្ខុឥរោ អដ្ឋីតត្តា, ពីឌកាយាគុលិយត្តា ច ឆ្កក្ខដចត្វ្ហិតិ ចឥត្តិˋ កណ្ណុក់ តិលចណ្ណុយ្យិ អេឌ្ឋាហាទិករេយចˋ

១០១៨ˋ បិសាឈឥក្ខុតិ យគុឞ្សសទិរេទ ទោកាការទេត បិសារេឈ ឌាឃយាគឞ្សេត់ អឥិចចត់ˋ សេចាលត្តិ បិសាឈសេចាល់ˋ សេលេឃ្យកា
គាយ សិលិឃ សឃ្ហុតា ៩កា ឞ្ហកត្ថឌាតិˋ អបត្តាតិតិ បណ្ណុទហិតាតិˋ

១០១៩ˋ បុបឞ្ហិតត្តិ ចិកសិត់ˋ ត់ អហិដ្ឋត្តាˋ យក្ខុលត្តិ អចិកសិត់ˋ

១០២០ˋ អល្លុសិ ទ្រុណ្ណុ តង់ ចិកោរបត្វា ឃធា កហេត់ ត ចដ្ឋូតិ, តធា បឞ្ញដិកឞ្ញិ តិឃ្យាសឞ្ញិ ចិកោរបត្វា កហេត់ ត ចដ្ឋូតិតិ
ឈោឌភា, បិចិត្តិឃរេយចាតិ អឥិប្បាយោˋ បឞ្ញដិកឞ្ញឹតិ អល្លូតចយត្វកោ ឞ្ហុល្លូតចបដលឞ្ញិˋ “អល្លុសិ”ត្តិ ព្ទយិគា ញ្ញតិទេរាត យតទ្រុណ្ណុ
ឥោសាគាច់ ឌីរេបតិˋ “តង់ ចិកោរបត្វា”តិ ចចតេតា ទ្រុព្លូតចឞ្ញិ បឞ្ញដិកឞ្ញិ សាលកបិត្វាឥិតិឃ្យាសឞ្ញិ ទ្រុណ្ណុ អល្លូតង់ អចិកោរបត្វា

មត្ថកតោ ឆិន្ទិត្វា គហេតុំ វដ្ដតិ។

១០៧១។ អង្កុរនិដ្ឋិតាវសេសេសុ តុហិកន្ទលិអាទីសុ រុក្ខេសុ, តត្ថជាតេសុ តាលបណ្ណាទិកេសុ វា អក្ខរំ លិខតោ បាចិត្តិយមុទីរេតិ យោជនា “តត្ថជាតេសូ”តិ ឥមិនា រុក្ខតោ អបនីតបណ្ណេសុ លិខិតុំ វដ្ដតីតិ ព្យតិរេកតោ ទីបេតិ។

១០៧២។ “បក្កមេវ វា”តិ ឥមិនា វចនតោ “ផលំ វា”តិ ឥមិនា អបក្កំ ផលំ គហិតំ។

១០៧៣។ ផលិតំសាខត្ថិ តាយតាទេវផលវតិ ទដ្ឋសាខាទិកំ សាខំ។ គហេត្វា អនុបសម្បន្នស្សាតិ គហេតព្ពំ។ សយំ ខាទិតុកាមោ ចេតិ តទា ឧគ្គហេត្វា សាខតោ ឧច្ចិនិត្វា ខិត្តផលំ សចេ សយំ ខាទិតុកាមោ ហោតិ។ ឯវំ ទាតុន្តិ យថាវុត្តប្បការំ ភាជេត្វា ទាតុំ។

១០៧៤។ បរំ គន្ថិំ និក្ខិបិត្វាតិ អញ្ញំ គន្ថិំ អនុបសម្បន្នំ និក្ខិបិត្វា។ បុប្ផានិ ឧច្ចិនន្តស្សាតិ កស្សាតិ លុនន្តស្ស។ អយមេវ វិនិច្ឆយោតិ សាមញ្ញាតិដ្ឋេបិ ឯត្ថ អត្តនោ គាហេត្វា និក្ខមនាយ បុប្ផានិ បាតិយមានត្ថាយ ន គហេតព្ពានិ។ អនុបសម្បន្នំ និក្ខិបិត្វា បុប្ផានិ ឧច្ចិនាបេត្វា គហិតបុប្ផានិ គហេតព្ពានីតិ អយមេត្ថ វិនិច្ឆយោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តេហិ បន បុប្ផេហិ បាតិយំ ន វាសេតព្ពំ។ បាតិយមានត្ថាយ សាមណេរេន និក្ខិបិត្វា ឧច្ចិនាបេតព្ពានី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៩១)។

១០៧៥។ “សាលា”តិ ភិន្ទិត្វា វា ឆិន្ទិត្វា វា យោជិតា វុច្ចតិ។ សាខីតត្ថិ រុក្ខាតំ។ តត្ថិ យថាវុត្តរុក្ខតោ យោជិតសាលំ ឯវំ រុក្ខាតំ សាលា រុហតិ, តេនំ សាខីតំ តំ សាលំ កប្បិយំ អការាបេត្វា ទិវាការាបេត្តស្ស វុក្កដត្តិ យោជនា “ឯវំ រុក្ខាតំ សាលា រុហតី”តិ វុត្តត្តា ឯវំ សាលា ន រុហតិ, តេនំ តស្សា កប្បិយករណកិច្ចំ នត្ថីតិ វទន្តិ។

១០៧៦។ អល្លសិង្គិវេរាទីកេសុបីតិ អាទិ-សទ្ទេន វចលសុណាទីនំ គហណំ។

១០៧៧។ អតិយាមេតោ វដ្ដតេវាតិ យោជនា។ តិយាមសទ្ទំ ទស្សេតុំ “ពុមំ រុក្ខ”ន្តិអាទិមាហ តត្ថ អតិយាមេតាតិ សាមញ្ញាតិដ្ឋេ “ពុម”ន្តិ តិយាមវចនាការវេតាតិ គហេតព្ពំ។

១០៧៨។ ផ្អែលណ្ដោតត្ថិ បុរាណមោកេ សាមិវចតំ, ផ្អែលណ្ដេហីតិ វុត្តំ ហោតិ។ សព្ពមេវាតិ បដិយំ ជិតំ សព្ពំ លគ្គំ កតំ ហោតីតិ កតំ កប្បិយំ ហោតិ។ ឯកស្មិំ កប្បិយេ កតេតិ បដិយំ សព្ពលណ្ដេសុ ផុសិត្វា ជិតេសុ ឯកស្មិំ លណ្ដេ កប្បិយេ កតេ។ “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ អគ្គិបរិចិតំ សត្ថបរិចិតំ នខបរិចិតំ អពីជំ និព្ពដ្ដពីជញ្ញេវ បញ្ចម”ន្តិ (ចូឡវ. ២៥០) វុត្តេសុ អគ្គិសត្ថនខេសុ អញ្ញតរេន តត្ថ អយោលណ្ឌេន វា ឧលិតគ្គិនា វា សូចិមុខេន វា នខច្ឆេទនេន វា សត្ថកធារាយ វា មនុស្សសីហាទីនំ ឋបេតាតុបេតអនុតិនខេន វា ឆិន្ទិត្វា វា ភិន្ទិត្វា វា កប្បិយំ កាតព្ពំ។ ករោន្តេន ច អនុបសម្បន្នេន ភិក្ខុនា “កប្បិយំ ករោហី”តិ

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨿᩅ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨷᩁᩥᨩᩥᨲᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨧ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ...ᨷᩮ... ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨷᨶ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᨽᩣᩈᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᨴᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᨡᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᨲᩴ ᩋᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨠᨷ᩠ᨷ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ ᩅᨴᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨠᩮᨧᩥ᪨

᪁᪀᪆᪂᪨ ᨴᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨻᩉᩪᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣᨻᨴ᩠ᨵᨴᩣᩁᩩᩴ᪨ ᨴᩣᩁᩩᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᩥᨩ᩠ᨫᩣᨷᩮᨲᩥ ᩅᩣ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ “ᩑᨠᨷᩥᩈᩮᩣᨷᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪁᪀᪆᪃᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩃ᩠ᩃᩥᩴ, ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩣ᪨

᪁᪀᪆᪄᪨ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩉᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩉᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᩋᨲᩦᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮ ᩋᨠᨲᩮᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣ
ᩈᨲᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨾ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᨠᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨹᩃᩔ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾᩣᩈᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᩣ ᨶᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲ ᨹᩃᩥᨠᨲᩮᩣᨿᩅ
ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨬ᩠ᨬᩣᨾᩣᩈᨲᩮᩣᨾᩣᩈᨲ᪨

᪁᪀᪆᪅᪨ ᨲᩥᩃᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲᩥᩃᩮᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩅᩥᩈᩩᨲᩣᨶᩥ ᨻᩦᨩᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩥ
ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᩮ ᨣᩉᩥᨲᩮ ᩅᩦᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲ ᨴᩈᩦᨶᩮᨷ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨠᨷᩥᨲ᩠ᨲᩉᩮᩃᨷᩥ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨲᩥ ᨴᩈᩥᨿᩮᨶ ᨠᨷᩥᩃᩮ᪨

᪁᪀᪆᪆᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨿᨲ᩠ᨲᨲᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨠᨷᩥᨲ᩠ᨲᨹᩃᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨲᩴ ᨠᨷᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨷᩥᨲ᩠ᨲᨣᨧ᩠ᨨᩮᩉᩥ
ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨻᩃᩴ ᨴᩦᨶᩮᨲᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨣᨧ᩠ᨨᩔ ᨠᩣᨶᨲᨠᩣᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪀᪆᪇᪨ “ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩔ”ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩮ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩋᨲᩥᩁᩮᨠ ᨲᩥᩁᩮᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ
ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪈᪁) ᨷᩣᩊᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ “ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩮ ᨠᨲᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦ”ᨲᩥ ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ
ᨲᩥᨠᩴ ᨠᨲᨠᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨲᩥᨠᩣᨿᩴ ᨲᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨲᩥᨠᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩑᨠᩈᩮᩈᨶᨿᩮᨶ “ᨲᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ
ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩋᨲᩥᨠᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᨿᩮ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻ “ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩮ ᨠᨲᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᨲᩥᨠᨠᩣᨿᩮ
ᨲᩥᨠᨠᩣᨿᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨠᨠᩣᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩣ
ᨲᩥᨠᩴ᪨

᪁᪀᪆᪈᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᨲᨠᩣᨿᨲᩥᨠᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᨿᩮ᪨ “ᩋᨲᨽᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ “ᨠᨲᨠᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ
ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᨠᨲᨠᩣᨿᩴ, ᩋᨲᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᨠᨲᨠᩣᨿᩴ ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ
ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ “ᨲᩥᨠᩮ ᩋᨲᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ ᩅᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ᪨

ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩴ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩩᨸᩁᩥᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᩣᨴᩮᩈᩩ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᩃᨾ᩠ᨻᨱᨠᨲ᩠ᨲᩁᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨲᩥᨱᩣᨴᩦᩈᩩ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᩮᩈᩩᨸᩥ “ᩍᨾᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᩈᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩈᨲᩥᩔ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᨠᨳᨿᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩣᨴᨦ᩠ᨣᩩᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᩉᩥ ᨲᩥᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨧ-ᨠᩣᩁᩮᨶ ᩍᨵ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ᪨ “ᩍᨾᩴ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᨲᩥᨲᩮ ᩍᨾᩴ ᨯᨿ᩠ᩉᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩍᨴᩴ ᨨᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩣ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪓᪐᪨ ᩍᨴᩴᨧᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨨᩮᨴᨶᩣᨴᩥᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᨠᩕᩥᨿᩴ᪨ ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩥᨱᨣᩉᨱᩣᨴᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨠᩩᩈᩃᩴ, ᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩔ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨹᩃᨷᩩᨷ᩠ᨹᩣᨴᩥᩃᩮᩣᨽᩮᨶ ᩅᩥᨠᩮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᩮᨡᨸᩩᨳᩩᨩ᩠ᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪐᪓᪑᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᨲᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩣᩁᩮᩣᨸᨶᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨸᨶ᩠ᨵᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨧᩁᨲᩥᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩅᩥᩉᩮᩈᩮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩴ, ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩔᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪙᪘) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨧᩮᩣᨴᨶᩣᨿ ᨠᨲᩣᨿ ᨲᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩮᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨠᩥᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪓) ᨸᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᩅᨧᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨧᩁᨱᩴ, ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩮᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨠᩣᨿᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨

ᨲᨳᩮᩅ ᨧᩮᩣᨴᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᨶᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨭᩥᨧᩁᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᩅᩥᩉᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨠᩣᨿᨻ᩠ᨿᩣᨸᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩍᨵ ᨸᨶ ᨲᨴ᩠ᩅᨿᩣᩁᩮᩣᨸᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩈᩴᨡᩮᨸᩮᩣ᪨ ᨸᩩᨶ ᨲᨳᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩣᨶᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ “ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪐᪐) ᨶᨿᩮᨶ ᨧ “ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮ ᩅᩥᩉᩮᩈᨠᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪐᪐) ᨶᨿᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩮᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪓᪒᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᨾ᩠ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩩ᪨ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩣᨴᨠᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣᨸᨶᩮ ᩋᨠᨲᩮ᪨ ᩑᨲᩴ ᩅᨧᨶᩔᩣᨲᩥ “ᨠᩮᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᨧᨶᩔ᪨ ᩅᨧᨶᩔ ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩣ-ᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮ ᩑᨲᩴ ᩅᩥᩉᩮᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮᨲᩥ ᩅᩥᩉᩮᩈᨠᨠᩣᩃᨿᩣᩉ᪨

᪑᪐᪓᪓᪨ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩴ᪨ ᨠᨳᩴ ᨠᩁᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨠᩃᩉᨠᩃᩉᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦ

កចត្តស្ស៑ កិលិតស្សាតិ ចត្តំ អសក្កុលោឃ្យុយុខទោកាឌិយុត្តស្ស៑

១០៣៣៑ ក្រិយាក្រិយត្តិ អនេញ្ញាតញ្ញាបដិចនេហ៍ ក្រិយំ៑ ត្យុហ៊ីកោរចោ អក្រិយំ៑

អញ្ញាចាឌកកឆាចណ្ហូតា៑

១០៣៥-៩៑ នយុ៍តស្សាតិ លត្ថកាកតនេសតាសតបញ្ញាបកសយុ៍តិអាឌីស្ុ នេតទេសស្ុ នយុ៍តីស្ុ ឲុក៌ ចា កតិបឃា ចា សញ្ញា ចា ឌាត៌ុ សឈ្ឈូត ឆាត្តិ៍ ឌនេបត្វា កយុ៍ចាឆ៍ ចត្វា ឌិត្កសយុ៍តិកស្ស៑ "ក្តបសយ្យត្កំ សឈ្ឈូត សយុ៍ត"ត្តិ (បាឋិ៍ ១០៩) ចចតនេតា កិក្ខុនេតាតិ ក្តបសយ្យត្កយាហ, អឃសំ កត្ត្យុកានេយាតិ សប្តនេត្ថ៑ ចឌនេត្តាតិ "លេនេត្កត ពុតុត្កានេយា នេសតាសត៌ បញ្ញានេបតិ, លេនេត្កត កត្តាតិ ក្តិ៍សតី"តិអាឌិ៍ កលានេត្តា៑ "ក្តបសយ្យនេត្ក"តិ ពុឌ៌ "ក្សញ្ញានេបតី"តិ កិរិយយនេបក្ខិត្វា កយុ៍តិ ក្តបនេឃាកពាហុចចត៌៑ អឃនេញ្យុត្វ អនេត្វា – ក្សញ្ញានេបតិ អចញ្ញាឃ ឆ្កនេលិកានេបតិ, លិយកនេតា ចា ឌិត្តានេបតិ, លីឃតីតិ "លេនេត្កត ពុតុត្កានេយា នេសតាសត៌ បញ្ញានេបតី"តិអាឌិ៍ កនេឆនេត្តា បកានេសតីតិ៑ ពុយស្ុ៍ បនេក្ខ "ក្តបសយ្យត្កាត"ត្តិ ចត្តនេត្ត សាយិអនេត្វ ក្តបនេឃាកចនេសត "ក្តបសយ្យនេត្ក"តិ ចុត្តំ, ក្តបសយ្យត្កាត៌ សត្តិនេក បកានេសតីតិ អនេត្វា៑

"បាឌិត្តិឃច្ចំ នេហាតី"តិ ពុឌ៌ "ក្សញ្ញាបតនេក លិឃ្យតនេក បាឌិត្តិឃ"ត្តិ (បាឋិ៍ ១០៥) ក្ខិត្កំ ចត្វត៌ ឲកនេតា ចុត្តត្តា ពុឆាបិ ឲកនេតា ចុត្តំ, ចិស្ុំ ចិស្ុំ បត កនេហតត្ថំ៑ ឆនេយុ៍តិ ឲត្វ "កនេយុ៍"តិ នេសនេសា, ក្តបសយ្យត្កស្ស សយុ៍តស្ស សឈ្ឈូត ឌិត្កសយុ៍តិកយុំ សនេច ឆយុ៍កយុំ នេហាតីតិ អនេត្វា៑ អឆនេយុ៍តិ ឲត្វាបិ ឲនេសច តនេឃា៑

១០៤៤-៥០៑ កិក្ខុនេតាតិ សយុ៍តស្ស កិក្ខុនេតា៑ អសយុ៍តស្ស កិក្ខុស្ស អចណ្ហូ កាសនេតាតិ នេឃាឌតា៑ ឃស្ស កស្សឌីតិ ឲត្វ "សត្តិនេក"តិ នេសនេសា, ក្តបសយ្យត្កស្ស ច អត្យុបសយ្យត្កស្ស ច ឃស្ស កស្សឌិ សត្តិនេកតិ អនេត្វា៑ ក្តបសយ្យត្កកានេល សយុ៍ត៌ បឆ្នា សាយនេលាទកាច៌ ក្តបកត៌ សត្ថាឃ "សយុ៍តស្ស សាយនេលាទស្សា"តិ ចុត្តំ៑ អចណ្ហូ ចឌនេតាតិ នេឃាឌតា៑

១០៥៤៑ កនេទាត្តិ សយុ៍ត៌៑ កលានេតាតិ ក្សញ្ញាបឃនេតា, លីឃនេតា៑ អនេត្វា បត ចុត្តតនេឃាច៑ ក្សញ្ញាបតលីឃតកិរិយាហិ អាបជ្ជតនេតា ក្រិយំ៑ ឃស្វា ក្សញ្ញាបត៌, លីឃតត្វា យុសាចាឌចនេសនេតច បចត្តំ, តស្វា "អាឌិកយុំកស្ស អតាបត្តី"តិ បាឌិត្តិឃច្ចានេត, ឌុក្កដច្ចានេត ច ពុយិតា ច អតាបត្តិឌស្សតត្វ ចុត្តត្តិ កនេហតត្ថំ៑ ឲចត្វា កត្វា ក្សញ្ញានេបត្តស្ស, លីឃត្តស្ស ច ឲកក្ខនេល នេច្វ នេច្វ អាបត្តិនេឃា នេហាត្តីតិ អាបត្កំ៑

ក្សញ្ញាបតកកឆាចណ្ហូតា៑

១០៥០៑ សឈ្ឈស្ស យត្វាឌិត្តិ សប្តនេត្ថ៑ "សឈ្ឈិក៌ យត្វំ ចា បីឆំ ចា កិសិំ ចា នេកាត្ឆំ ចា"តិ បាឡិពុឃំ ឌស្សិត៌ សឈ្ឈសត្តក៌ យត្វាឌិ៍ ឲត្វ ច យនេត្វា តាយ បាឡិពុឃំ "ចត្តានេទា យត្វា យសានេកា ពុត្កិ៍កាពានេត្ថា កុត្យុក្រានេបាឌនេកា អាហត្វបាឌនេកា"តិ (បាឋិ៍ ១១១) ច ឌស្សិនេតា ចតុត្ថិ៍នេឆា

យន្ទោ៉ា តត្ថ យសារនេកា ភាយ យញ្ញាបនេ ចិន្តិញ្ញា តត្ថ អជតិនិលាហិ អាចុលិត្វា កតយន្ទោ៉ា នេសា ព្ទុធាតិ ចតួយាទេភា នេចតួយន្ទោ៉ា

ញុត្តិកាពាន្ទោ ភាយ អជតិនឹនេសុ ញុត្តិកទេត្តនេតា យញ្ញាបនេ ដំសារេបត្វា កនេតា នេចតួយញ្ញាបនរយន្ទោ៉ា ឥដ្ឋទ្ធោ៉ា ក្យញ្ញ្រានបនេកា ភាយ

បនេញុនេត្ត អស្សព្រុវានិអាកាទំ ឥនេស្សត្វា កក្កជបនេតហិ ចិឃ ចញ្ញបនេតហិ នេឃាខិតយន្ទោ៉ា អាហច្ចបនេកា ភាយ អជតិនេឃា ចិន្តិញ្ញា

អជតិលិនេត្ត បនេឹនេស និល់ កត្វា តំ បនេចនេសត្វា អជតិឃា ក្ខបរិ តិក្លនេត្ត បនេនិលាយត្វនេក តិរិឃំ ចិន្តិញ្ញា អាលិ បនេចនេសត្វា កតយន្ទោ៉ា

បឹដំ ភាយ ៚ចនេយច កតំ តក្កាយកនេយច ចញុត្តិដំ;

កិសិ ភាយ “បញ្ញា កិសិនេឃា ក្ខណ្ណកិសិ នេចាញ្ញអកិសិ ចាកកិសិ តិលាកិសិ បណ្ណកិសី”តិ កត្តុចនេសភ ឥស្សិតា បញ្ញា កិសិនេឃា៉ា តត្ថ ក្ខណ្ណា ភាយ

យត្យុស្សនេលិយំ ដនេបត្វា អចនេសសនេលិយាតិ៉ា នេចាញ្ញអា ភាយ បិនេលិតិកា៉ា ចាក់ ភាយ យកចិចាកាឌិក់៉ា តិលំ ភាយ ឥត្តូតិលាឌិ៉ា បណ្ណំ ភាយ

តយាលបណ្ណំ ដនេបត្វា អចនេសសបណ្ណំ៉ា

នេកាឆ្នត្តិ បញ្ញត្តុយំ “នេកាឆ្នំ ភាយ ចាកយំ ចា ក្ខសឹនយំ ចា យុត្តូយំ ចា បត្តូឌយំ ចា អនេត្តា ឆំនេចនេដត្វា ពត្តិ នេហាតី”តិ (បរិចិ៉ា

១១១) ឥស្សិតំ ចាក់ ចា ក្ខសឹនំ ចា យុត្តូតិលំ ចា ៚ញ្ញអកនេលិយាតិ ចា បត្តូឌតិលំ ចា អាឥាឃ ក្ខនេកាហិ នេកាឌីហិ ចិត្តតំ កត្វា យន្ទោ្យ

បឹញ្ញ៚ត្វា សក្កុចិត្វា តំ ពត្តិត្វា ឹហចយុាឌីហិ នេចដភពត្តភាតិ បដិឆ្នានេឥត្វា បនេបុញ្ញាតិ ចិឃ តិសជ្ជត្វាឃ កតំ អាសតត្តិ ចឥត្តិ៉ា ឃឆាហ

អដ្ឋកឆាយំ “នេហដ្ឋា ច ក្ខបរិ ច ចិត្តតំ, យន្ទោ្យសំលិត្តំ, បលាចសណ្ណាតំ កត្វា ពត្តិ នេហាតិ, តំ កិរ យន្ទោ្យសឹហញ្ញព្ឈួយបរិក្លិតួយ្សិ កនេទាត្តិ៉ា

អកប្សិយចយ៉ុ ភានេយត្ថ ភត្តី”តិអាឌិ (បរិចិ៉ា អដ្ឋ៉ា ១១១)៉ា សត្តូរនេបត្វាតិ ក្ខបសយ្សនេត្តភ ចា អត្យបសយ្សនេត្តភ ចា សត្តូរនេបត្វា៉ា ៚ត្ថ ចិតិឆ្នយំ

ចក្លតិ៉ា សត្តូរិត្វាតិ សយំ សត្តូរិត្វា ចា៉ា

១០៥៨៉ានេភចុត្តនេឃ្យាតិ បញ្ញាតដ្ឋានេតា ក្ខត្តរិត្វា ភ បដិសារេយឃ្យ៉ា ភ ក្ខត្តទារេបឃ្យ ចាតិ អនេញ្ញាភ ចា តឆា ភ កាទារេបឃ្យ៉ា តត្តិ យញ្ញាឌិ៉ា

បក្កយនេត្តាតិ ៚ត្ថ “នេឃា កិក្លុ”តិ លព្ភតិ, យញ្ញាឌីតំ អត្ថតដ្ឋានេតា ឆាយយន្ទ្យយស្ស បុរិសស្ស ឆាយប្យាទេលាភ ហត្ថំ បសារេត្វា

លិត្តបរិសាលាស្ស បតភដ្ឋាតំ អតិក្កមុ្យ កន្ឆនេត្តាតិ អនេត្ថ៉ា ឃឆាហ បញ្ញត្តុយំ “យន្ទ្យយស្ស បុរិសស្ស នេលឌ្ឍុបាតំ អតិក្កាយត្តស្សា”តិ៉ា

១០៥៩៉ាចស្សិនេក ចញុនេរា យានេសតិ អនេត្តាចស្សំ ចាត្យានេស៉ា សនេច នេឥនេចា ភ ចស្សុតីតិ ៚ត្ថ “កត្ថចិ ឌភបនេឥ”តិ នេសនេសា៉ា នេតនេភច

“សនេច”តិ សារសក្កយាហ៉ា “នេឃសុ ឌភបនេឥសុ ចស្សកានេល ភ ចស្សុតិ, នេតសុបិ ចត្តានេរា យានេស តិក្លិបិតំ ភ ចដ្ដតិនេឃចា”តិ (បរិចិ៉ា អដ្ឋ៉ា

១១០) អដ្ឋកឆាយំ ចុត្តំ៉ា តឆា ចាបឹតិ នេត ចត្តានេរា យានេស អចស្សនេត្តបិ៉ា

១០៦០៉ាឃត្ថាតិ ឃស្មិំ លក្កាឌីបសឌិនេស នេឥនេស៉ា ឃត្ថ អបនេរបិ នេហយនេត្ត ចត្តានេរា យានេស នេឥនេចា ចស្សុតិ, តត្ថ អដ្ឋ យានេស អនេញ្ញាកានេស

យញ្ញាឌិ ដនេបត្វំ ភ ចដ្ដតីតិ នេឃាឌភា៉ា កិយ្យាភ បភ ចត្តានេរា យានេស ពាហិ ដនេបត្វំ ចដ្ដតីតិ ញ្ញតិនេរកនេតា ឥនេស្សតិ៉ា

១០៥៉តិចារប្ចិត្តិ ទ្វេក្ល គ្យលិចក់ កត្វា តិទត្តទចាទេរ វតិ៉ ឃទាហ អដ្ឋកថាយំ “ឃប្ចិ បត ត្វចតិចាទេរត គ្យលិចទេក កត្វា ចវត្តិ”តិ (បរិ៌៉ អដ្ឋ៉ ១១០)៉ កតារិប៊ីតិ អទេតាចវ្ស្យការេលបិ៉

១០៥-៩៉ វដ្ឋិក្តំ ឃំ កិត្ថិ យប្ចាត៊ីតិ ទេឃាឌតា៉ វត្តំ ឃត៊ីតិ អតាលាទេត្តត ឃត៊ិ អត្តំ, បញ្ញាត្តត្តិ ទ្វត្តំ ទេហាតិ៉ ឃត្ត កត្តចិ ដាទេតតិ ទ្វក្លប្វលយល្ដបអត្ថុទាកាឃារ៊ិយ្យឃត្ត កត្តចិ ដាទេតា៉ ទេឃត ទេកតឌ៊ីតិ វឌ្ឍិចិហាទិទេកត ចា អទេត្តចាវិទេកត ចា អទេញ្ញាត ចា៉ កិក្លុតាតិ ក្ខបវយ្យទេត្តតា៉ ទេវាតិ ឃស្សត្វាឃ បញ្ញាត្តំ, ទេវា កិក្លុ៉

១០៦៉តត្តិ តំ វដ្ឋិក្តំ ទេចត្តយប្ចាឌិ៉ វត្តទាបិត-វទេក្ខា កត្តុវាឆទេតា, វត្តទិតំ តិទេឃាឌកទេវ្យច កិក្លុទេតាតិ អទេត្វា៉

១០៧៉កិក្លុតាតិ ឲត្ត “អាលាបទេកា”តិ ចក្លយាតត្វា អាលាទេត្តត កិក្លុតា ក្ខបវយ្យទេត្តតាតិ លត្ថតិ៉ តទេស្សចាតិ អាលត្តិឃា អាវតបញ្ញាបកវ្ស្ស តទេស្សច កិក្លុទេតា៉ “តិវ៊ិទេត៊ី”តិ ចចតវ្ស្ស ក្ខបលក្លលាត្វា អាកត្វា ឆចិក់ ចា ឌិចទេ ចា ឃំ កិត្ថិទេឆច ដទេបតិ, “យឃ្យទេយច ភាទេទា”តិ ចា ចឆតិ, បញ្ញាបទេកា យុត្ថ៊ីតិ កទេហតទេត្វា៉

១០៨-១០៉អតាបុត្ថាតិ ឲត្ត “ទេឃា កិក្លុ ចា វាយទេលាទេទា ចា អាទាយិទេកា ចា លឌ្ឍី ទេហាតិ, អត្តទេតា បលិទេនាឆំ ចិឃ យញ្ញាតី”តិ (បរិ៌៉ អដ្ឋ៉ ១១៦) អដ្ឋកថាឃ ទ្វត្តវទ្វបំ ឃំ កត្ថិ អតាបុត្ថាតិ អទេត្វា៉ “កិក្លុ ចា វាយទេលាទេទា ចា អាទាយិទេកា ចា លឌ្ឍី ទេហាតី”តិ (បរិ៌៉ អដ្ឋ៉ ១១៦) ទ្វត្តត្វា អលឌ្ឍី អាបុត្ថិត្វា កត្តុ ត ចដ្ឋតីតិ ចឆត្តិ៉ “យឃំ កយិវ្ស្យាយា”តិ ចត្វា អត្យុយតិកហល់ អាបុត្ថតំ តាយ, តំ អតាបត្តិឃា កចំ អត្ថុំ ទេហាតីតិ ទេច? កយតវ្ស្ស អត្យុយតិឃា លត្ថត្វា៉ “កប្ប៉ំ លកិត្វា កត្តត្វា”ត្តិ ចចតទេតា អត្យុយតិតាឃទេកត ចត្វាចត្តិ វយ្យដិត្ថិតំ ចិឃ ទេហាតីតិ លត្ថកប្បត្វា ឲចំ កត្ថតិ ទេច, ចដ្ឋតិ៉ អតិឃ្យាទេតត្វាតិ តិឃ្យាតត់ អកត្វា ចត្វាចត្តិ អប្បដិឃាទេឆត្វា, អវយ្យដិត្ថាទេបត្វាតិ ទ្វត្តំ ទេហាតិ៉ ចាទេទតិ បឆចាទេទ៉

១០៩១៉តត្វា ដាតាតិ អត្តតា ដត្វា អាលាបិតទេភាឌតវាលទេតា៉ ឃទាហ អដ្ឋកថាយំ “ទេភាឌតវាលទេតា តិក្លយិត្វា អញ្ញាត្ត កត្ថតី”តិ (បរិ៌៉ អដ្ឋ៉ ១១១)៉

១០៩៦៉ វដ្ឋិទេក វដ្ឋិកវញ្ញិទេចយតិកបុក្កលិកវញ្ញិតំ ចទេវត តិកបរិ៌ត្តិឃំ៉ តិកាតីទេតតាតិ អក្យុវលប្វលត្តិកាឌិទេតា វចាវតវយុទេត្ថឆប្យហាតចទេវត អតិក្កទេត្តតា៉ តិកទ្យក្កដត្តិ “បុក្កលិទេក វដ្ឋិកវញ្ញិ, ទេចយតិទេកា, បុក្កលិកវញ្ញិ អញ្ញាវ្ស្ស បុក្កលិទេក អាបត្តិ ទ្យក្កដវ្ស្យា”តិ (បរិ៌៉ ១១៦) ចចតទេតា ទ្យក្កដត្តឃំ ទេហាតិ៉

១០៩៣-៥៉ចិយិលិក់ តាយ បទិកយូកតាឃ ក្វយិឃា ឈចិទក្លតត្តំ អត្តទិតត្តាបិទេលាតិក់៉ តដ្ឋិកា តាយ តាលបណ្ណាឌីហិ កតតដ្ឋិកា៉ ចយ៉ំ វ៊ិហចយ្វាឌិ៉ ទេវតាវតបទិក្លាទេទ អកប្បិឃចយ៉ំ តាយ តត្តិ៉ ឃទាហ “អដ្ឋកថាវ្យ ហិ ទេវតាវតបទិទេភាទេក បដិក្ខិត្តចយ៉ំ តាយ ត ឌិវ្ស្យតិ,

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩦᩉᨧᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᩮᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ॰ ᩋᨭ᩠ᨮ॰ ᪑᪑᪒)᩵ ᨲᩔ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨸᩣᨮᩔ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩣ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ॰ ᨭᩦ॰ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ ᪓.᪑᪑᪒) ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ –

“ᩈᩦᩉᨧᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᩴ ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᩮᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᨾᩉᩣᨧᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩈᩦᩉᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩦᨸᩥᨧᨾ᩠ᨾᩴ, ᨿᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᨲᩥ᩵ ᩍᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ – “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨻᩉᩥᨸᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ॰ ᪒᪕᪕) ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩮᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶᩮᩅ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ᩵ ᨿᨴᩥ ᩑᩅᩴ “ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᩮᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᨿᨳᩣ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩣᩈᩣᨴᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ॰ ᪓᪒᪐) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨥᨭᩣᨴᩥᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩥᨴᩴ ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨾᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ “ᨸᩁᩥᩉᩁᨱᩮᨿᩮᩅ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩵

“ᨹᩃᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨵᩣᨶᨠᩴ ᨹᩃᨠᨸᩦᨮᨾᩮᩅ ᨣᩉᩥᨲᩴ᩵ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨹᩃᨠᨸᩦᨮᩴ ᨶᩣᨾ ᨹᩃᨠᨾᨿᩴ ᨸᩦᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ॰ ᩋᨭ᩠ᨮ॰ ᪑᪑᪒)᩵ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨴᩃᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ᩵ ᨽᩪᨾᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨧᩥᩃᩥᨾᩥᨠᩣᨿ ᩈᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩏᨸᩁᩥ, ᩋᩈᨲᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨠᨭᩈᩣᩁᨠᩣᨴᩥᩅᩥᨠᨲᩥ᩵ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩴ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ᩵

ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨵᩣᩁᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩅᩃᨿᩣᨵᩣᩁᨠᩴ᩵ ᨲᩴ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ᩵ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣᨲᩥ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ᩵ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨴᩣᨿᨠᩮᩉᩥ ᨴᩣᨶᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩈᩉᩔᨣ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᨾ᩠ᨻᩃᩴ “ᨸᩣᨴᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᨳᩮᩅ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᩵ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩉᩣᨸᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᨶᨸᩥ ᨿᨳᩣᩈᩩᨡᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩣᨿᨠᩮᩉᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩮ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᩵

᪑᪐᪖᪖᩵ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᩈᨧᩮ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩮᩣᩅᩔᨠᩮ ᨶᩮᩣᩈᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨴᩦᨶᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩃᨣ᩠ᨣᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩵

᪑᪐᪖᪗᩵ ᩏᨸᨧᩥᨠᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩪᩈᩥᨠᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᩵ ᨶ ᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᨶᩔᨲᩥ᩵ ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨠᩃᩴ᩵

᪑᪐᪖᪘᩵ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮ ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨴᩥᩅᩥᩈᨿᩮ᩵ ᩁᩩᨶ᩠ᨵᨲᩥ ᩁᩩᨶ᩠ᨵᩥᨠᩣᨲᩣ ᩅᩣ ᨲᩔᩩᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩈᩦᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨴᩥᨠᩮ ᩁᩩᨶ᩠ᨵᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩁᩩᨴ᩠ᨵᩮ, ᩋᨶᩮᨠᩅᩥᨵᩣ ᨣᩉᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩵ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ (ᨾᩉᨣ᩠ᨥᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ) ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩵

᪑᪐᪖᪙᩵ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᨲᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ᩵ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᩩᨸᩣᨲᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨠᩕᩥᨿᩴ᩵ ᨾᨬ᩠ᨧᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᩣᨴᩥ ᩋᨠᩕᩥᨿᩴ᩵

ປຜຍເນສານສກຄອາຣຼາສາ໋

໑໐ລິ໐-໑໋ກິນີຕິ ປຜຍນິກູາປເຂ ຽຸຕຼາປຊຸາປຽກາເຣາ ຊຼຍິຍຸາ ອະຼຸກອາຍ "ຍຊຸາກກິນິ ອາ ປີຜກກິນິ ອາ"ຕິ (ປາຣິ໋ ອະຼຸ໋ ໑໑໙) ຊຸອໍ ຂຍຸີຕກິນິ ຂ໋ ປຽຼຸເຣຕ໌ ສາຍ ປາອາເຣາ ເກາຂເອາ ອາ໋ "ຊຼຸກເຍອ ຽຸຕຼຸກິ ອະຼຸກອາຍຸ ຽຸຕຸ໋ 'ຊຼຂຊຸາ ອະຼຸກອາຍຸ ຕອາຽຸຕກາອຂຍຸສຕຸ ຽຸຕຸ, ອຊຸາຍີ ຕາຂິນ ຍຊຸາປີເຂຍຸ ອຕຸຣິຕຊຸ ປຽຼຸເຣເລຍອາ'ຕິ ຕີນຸປິ ກລຸິປເຂຍຸ ຽຸຕຼາ"ກຸ (ນາເຣຕຸ໋ ອະຼຸ໋ ປາຣິກຼິຍ ໑໋໑໑໙)
ນາເຣຕຸຂີປສິຍາ ລິລິຕ໋ ສິນີຂສກຸ ສິນີຂສຂີອເນ໋

ຕິເລນກຸາເຣາ ຊຸເກາຂີສິ ຕິເລາສິ ຂີນຸ ຕີນຸ ຂາເສນຸ ເກາເປຕຸາ ກຕນກຸາເຣາ໋ ປຼຸນກຸາເຣາ ສາຍ ສາຍຊຼເກຣາຂິປເຼ ຕເອອ ເກາເປຕຸາ ກຕນກຸາເຣາ໋ ນຍກຸ ຊຸຕຸາຕິ ເນຍຸາ "ນຊຼຸກຸປຣິຽຸເກຸ"ຕິ ຊຼຂ ນທເນຍຸກອາຍ ຽຸຕຸຕຸເຍອ໋

ຂນອິຂໍ ເນຍຸກຸ ຂນອິສາຍຸ ເນຍຸາຍຸ ອຊຸາຕເຣກຸ ຽຸຕຸ ເທາຕິ໋ ນກຸຣິຕຸາປິ ອາຕິ ຊຸຕຸ ປິ-ນເຂຼາ ນຍີຼຸສເຕຸາ, ເນາ ນກຸາເຣປຕຸາປີຕິ ຊຼຍໍ ນຍີເລຸຕິ໋ ອາ-ນຂຸ "ນຍໍ ອສຸຂຸຣິຕຸາ"ຕິ ຊຸຕຸ "ອສຸຂຸາເຣປຕຸາ ອາ"ຕິ ເຍາເຂຕຸາ "ອສຸຂຸາເຣປຕຸາ ອາ"ຕິ ອຍໍ ອິກເຍຸາ ນກຸຍຸາຕິ໋ ຕໍ ເນຍຸ໋

ອາຣາຍຍຸປອາເຣກຸ "ອປຣິກຸຕຸນຸ ຂຸປອາເຣາ ສາຍ ເນສານສເຕາ ເຂຼ ເລຂຸປິຕາ"ຕິ ອະຼຸກອາຍໍ ຽຸຕຸ ຂຸປອາເຣຍາທ໋ ອຍຸາຕິ ອິທາເຣຍຸ ປຣິກຸຕຸນຸ໋

໑໐ລິ໋ຂຸກເຍນກຸ ເນສານສເນຍຸາສ໋ ອເກຸາກຊຸເ ນກຸຣິຕຸາ ກຂຸເຕາຕິ ນຊຸເກຸ໋

໑໐ລິ໋ຂຸປອາເຣ ອິທາເຣຍຸາຕິ ຊຸຕຸ ອິທາເຣາ ສາຍ ອເກຸາກຊຸາຂິນຊຼຸປຣິຽຸກຸຕຸເນສານສ໋ ຍອາທ ອະຼຸກອາຍໍ "ອິທາເຣາຕິ ອເກຸາກຊຸາ ອາ ອຊຸາ ອາ ນຊຼຸປຣິຽຸກຸ ຕຸເນສານສໍ ເອຂິຕຊຸ"ກຸ (ປາຣິ໋ ອະຼຸ໋ ໑໑ລິ)໋ ຕຸ ຂຸປອາເຣາ ສາຍ ຕໍນຍີປໍ ຂາສ໋ ຍອາທ "ຂຸປອາເຣຕິ ຕນຸ ຂາທິ ອານເກຸ ຂຼກາເນ"ຕິ໋ ຍລຸເປີ ສາຍ ປຣິຽຸກຸປຣິຽຸກຸນກຸປິຕຍລຸເປີ໋ ຍອາທ "ຍລຸເປ ອາຕິ ອປຣິຽຸເກຸ ປຣິຽຸເກຸ ອາປິ ຂາທຸສ ນກຸປິຕຍລຸເປ"ຕິ໋ ອາຂິ-ນເຂຸສ ຂຸປຂຸາສນາລິຣຸກຸຍຸລິສິ ນຂຸທິຕາສິ໋ ຂຸປຂຸາສນາລິ ສາຍ ອກຸຕຼາ ເກາຂສນາລິ໋ ຍອາທ "ຂຸປຂຸາສນາລິຍໍ ອາຕິ ເກາຂສນາລິຍໍ ອາ"ຕິ (ປາຣິ໋ ອະຼຸ໋ ໑໑ລິ)໋ ອກຸຕຼາຕາ ອ "ຂາສນຸ ອກຸຕຼາຕາຍາ"ຕິ (ປາຣິ໋ ອະຼຸ໋ ໑໑ລິ) ອະຼຸກອາອອເສຕາ ເອຂິຕຊຸາຕິ໋

໑໐ລິ໙໋ຕິກປາຣິກຼິຍໍ ຽຸຕຼຸກິ "ນຊຸິເກ ນຊຸິກນຊຼີ, ເອຍຕິເກາ, ປຸກຸລິກນຊຼີ"ຕິ ອາເຣຕຸເຍ ປາຣິກຼິຍຕຸຍໍ ຽຸຕຸ໋ ຂນອຕຸນຸ ກອໍ ຕຂເກຸາກຂຕຼາຕິ ຂນອຕຸກໍ, ຂນກຸ ອາ ອຕຸ ຂນອຕຸ, ຕໍເຍອ ຂນອຕຸກກຸ ກິນິອາຂິກໍ ອຊຸາຕເນ ເນຍຸາກລຸ໋ ຕນຸາຕິ ນກຸາເຣກນຸ໋

“បុគ្គលិកេ សង្ឃិកសញ្ញី, វេមតិកោ, បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេ អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ។ ១១៥) តិកទុក្កដំ ទីបិតំ។

១០៥៥។ ឧទ្ធរិត្វាតិ អត្ថតសេយ្យំ យថា ឧបចិកាហិ ន ខជ្ជតិ, តថា បដិសាមេត្វា, “គច្ឆតោ”តិ ពហិតា សព្ពន្តោ។ អនេកាន ពុទ្ធកិច្ចប្បសុតាទិនា។ បលិពុទ្ធោតិ សេនាសនេ បដិពុទ្ធោ និចាទិតោ។

១០៥៦។ សារម្ភេន ច កត្តាតិ “អហញ្ច កត្តា ភូតំ បដិសាមេស្សាមី”តិ អបេក្ខាសហិតោ ច កាយវាចាទិ កត្តា។ យថាហ “អហញ្ច អាគន្ត្វា បដិជគ្គិស្សាមី”តិ ឯវំ សារម្ភេន ន ពហិបរិវេ ចា កាយវាចាទិ ចា កត្តា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១៦)។ តត្ថ ឋត្វាតិ គតដ្ឋានេ ឋត្វា, តតោ ពហិ គន្តុំ យតិ ចិត្តេ ឧប្បន្នេតិ ទុក្កដំ ហោតិ។ យថាហ “យត្ថ គតស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, តត្ថេវ ឋិតោ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១៦)។ តំ បុច្ឆតីតិ សព្ពត្ថ តំ សេយ្យំ គន្ត្វា បេសេត្វា អាបុច្ឆតីតិ ទុក្កដំ ហោតិ។ យថាហ “គន្ត្វា បេសេត្វា អាបុច្ឆតី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១៦)។ ឯត្ថ ច បុរិមសិក្ខាបទេ មញ្ចាទីនំ បញ្ញត្តដ្ឋានតោ អនន្តរាចិហារេ ចា ហោតុ ពហិ ចា, លេឌ្ឌុបាតាតិក្កមេន, ឥធ ឧបចារាតិក្កមេន បាចិត្តិយន្តិ អយំ ចិសេសោ វេទិតព្ពោ។

អង្គាទិការសមុដ្ឋានាទី, ចិហារេ សេយ្យមត្តកំ;

ហិត្វា ចជន្តស្ស ទោសោ, លេឌ្ឌុបាតុបចារតោតិ។

ទុតិយសេនាសនសិក្ខាបទវណ្ណនា។

១០៥៧។ យោ ភិក្ខុ សង្ឃិកាវាសេ បុព្ពុបគតំ ភិក្ខុំ ជានំ អនុបខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេយ្យ ចេ, អស្ស ភិក្ខុនោ បាចិត្តិយំ សិយាតិ យោជនា។ បុព្ពុបគតោ នាម ចស្សេក្ក បរិវេណ្ណ ឋិត្វា សេនាសនំ គហេត្វា ចសន្តោ។ ជានន្តិ “អនុដ្ឋាបនីយោ អយ”ន្តិ ជានន្តោ។ អនុដ្ឋាបនីយា នាម ចុឌ្ឍាទយោ។ យថាហ បទភាជនេ “ជានាតិ នាម ចុឌ្ឍោតិ, គិលានោតិ, សង្ឃេន ទិន្នោតិ ជានាតី”តិ (បាចិ។ ១២១)។ អនុបខជ្ជាតិ អនុបវិសិត្វា, តស្ស បធំ បញ្ញត្តំ មញ្ចាទីនំ អាសន្នតរំ ចង្កមានតលញ្ចោ ឧបចារំ បវិសិត្វាតិ អត្ថោ។ សេយ្យំ កប្បេយ្យាតិ ឯសវិធាសុ សេយ្យាសុ អញ្ញតរំ អត្ថរិត្វា សយតំ កប្បេយ្យ, និបជ្ជេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចក្ខុតិ ច “ឯសវិធញ្ញតរំ សេយ្យ”ន្តិអាទិ។ “និសជ្ជំ ចា”តិ សេសោ។ យថាហ បទភាជនេ “អភិនិសីទតិ ចា អភិនិបជ្ជតិ ចា”តិ។

១០៦០-១។ ឧដ្ឋេយ្យត្ត និក្ខមិតុកាមោ បធំ “អនុបខជ្ជសេយ្យំ កប្បេយ្យា”តិ ឯត្ថ ចិនិច្ឆយំ ឧសេស្សតុមាហ “ហិឥនេឝចតហិសាណោ…បេ… ទុក្កដ”ន្តិ។ សេនាសនំ បវិសន្តស្ស ភិក្ខុនោ ហិឥនេឝចតហិសាណោ យាច តំ មញ្ចំ ចា បីឋំ ចា និក្ខមន្តស្ស បត មញ្ចបីឋតោ យាច បស្សាចដ្ឋានំ, ឯត្ថន្តរេ តុ ឃំ ធានំ, ឋានមេច ឧបចារោតិ ចុច្ចតីតិ យោជនា។ តត្ថ ឧបចារេតិ យោជនា។ ពាហិនេតុកាមស្សាតិ “យស្ស សម្ពាធោ ភវិស្សតិ, សោ បក្កមិស្សតី”តិ ឯវំ ឧប្បន្នចិត្តស្ស។ សយន្តិ ឯវាតិ ចិគ្គហោ។

១២៤៧. ‘‘បាចិត្តិយស្សា’’តិ វត្តព្វេ វុត្តំ កិន្និស្សគ្គិយាហ ‘‘និស្សគ្គិយស្សា’’តិអាទិ. តត្ថាតិ តថា អនុបញ្ញត្តំ អត្ថតោ យេ សេសេ‘‘បាចិត្តិយត្ថេយ’’ន្តិ ឋានំ ‘‘ទេវិ ការិយត្តស្សា’’តិ ឋានំ បដិយត្តិបាឋំ សព្វាយ វុត្តំ. បុរិមបទេវាបទាយេ បត ‘‘និស្សគ្គស្ស ចា បាចិត្តិយំ, និបជ្ជត្តស្ស ចា បាចិត្តិយ’’ន្តិ ចត្តត្ថំ. ឋានយុត្តិ ទីការយុត្តទេយ បទេច្ឆំ ‘‘តិកបាចិត្តិយំ តិកទុក្កដ’’ន្តិ ទុក្កដស្សាបិ ចត្តត្ថា អដ្ឋកថាយំ វុត្តា. ការំ? សញ្ញិនោ សញ្ញិកសញ្ញី, វេមតិកោ, បុគ្គលិកសញ្ញី និស្សជ្ជ ការេយ្យតិ, បាចិត្តិយន្តិ និសជ្ជាយ តិកបាចិត្តិយំ, ឧបរិ សេយ្យាយ តិកបាចិត្តិយំ, ទុក្កដត្ថ តិកបាចិត្តិយទុក្កដន្តិ ឧបរិ ទីការយុត្តទេយ ទ្វាទស បាចិត្តិយានិ. បុគ្គលិកេ សញ្ញិកសញ្ញី, វេមតិកោ, បុគ្គលិកសញ្ញី អញ្ញស្ស បុគ្គលិកេ និសជ្ជ ការេយ្យតិ, ទុក្កដន្តិ និសជ្ជាយ តិកទុក្កដំ, ឧបរិ សេយ្យាយ តិកទុក្កដំ, ទុក្កដត្ថ តិកទុក្កដទុក្កដន្តិ ទ្វាទស ទុក្កដានិ ច វេទិតព្វានិ.

១០៤៣. ការិយត្តស្សាតិ ឧត្ត ‘‘និស្សគ្គានី’’ន្តិ បករណតោ លព្ភតិ. តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ ‘‘សញ្ញិនោ សញ្ញិកសញ្ញី, វេមតិកោ, បុគ្គលិកសញ្ញី’’តិ ទីការយុត្តទេយ តិកបាចិត្តិយំ បាឡិយំ (បាចិ. ១១១) វុត្តំ. ឧបរិ បុគ្គលិកេបិ តិកទុក្កដំ វុត្តំ. តេនាហ ‘‘បុគ្គលេ តិកទុក្កដ’’ន្តិ. ឋានិនា យថាវុត្តបាចិត្តិយទុក្កដានិ សាមញ្ញេន តិកេ បក្ខិបិត្វា ឧបរិ វុត្តានីតិ វេទិតព្វំ.

១០៤៨-៩. ‘‘វុត្តបការ’’ន្តិអាទិកាថាទ្វយេ ទីការស្ស វុត្តបការំ យុត្តិត្វា ឧបចារេ ច អព្ភោកាសេបិ ច សន្ថរតោបិ ច សន្ថរាបយតោបិ ច តត្ថ និសីទតោ ច ទុក្កដំ វុត្តំ. តត្ថ សន្ថតេ តស្ស និចារេសា ចារិតោតិ យោជនា. តត្ថ ទីការស្សាតិ យថាវុត្តសេនាសនស្ស. ឧបចារេតិ អតិក្កមេ. អព្ភោកាសេតិ តស្ស សេនាសនស្ស តម្ហាសន្តេ អព្ភោកាសេ.

និសីទតោ ចាតិ ចាក្ខុហលោគ និបជ្ជតោ ច ទេវិ ការិយត្តស្ស ចាតិ សង្គណ្ហាតិ. យថាហ បាឡិយំ ‘‘អភិនិសីទតិ ចា អភិនិបជ្ជតិ ចា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា’’តិ (បាចិ. ១១១). តត្ថាតិ តស្មិំ បុគ្គលិកស្ស បទេ សេនាសនេ. សន្ថតេ តត្ថាតិ យថាវុត្តបការេ អន្តោ ច ពហិ ច អត្តនោ អញ្ញោកាសេបីតិ សន្ថតេ តស្សាតិ អនត្តនោ អនុបញ្ញត្ត សេយ្យំ ការយតោ តស្ស ទីការកាបុគ្គលស្ស. និចារេសា ចារិតោ បរិចិនោទនេន សហចារស្ស យទាគត្តការត្តាតិ អធិប្បាយោ. យថាហ អដ្ឋកថាយំ ‘‘ឧបន្នបទេ ហិ ទីការកាបុគ្គលេ ឧការិហារេ ច ឧកក្កលោ ច ចសន្តេន អនត្ត នត្ថិ, តស្មា សន្ថតេ តស្ស និចារេសា ចារិតោ’’តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១១).

១០៤៥. ‘‘សីតាទិក្កបឹឡិតស្សា’’តិ បទច្ឆេទោ, សីតាទីហិ ក្កបឹឡិតស្ស ពាធិតស្សាតិ អត្ថោ. អាទិ-សទ្ទេន ‘‘ក្កណ្ហេ ច’’តិអាទិកំ សង្គណ្ហាតិ. យថាហ ‘‘សីតេន ច ក្កណ្ហេ ច បឹឡិតោ បវិសតី’’តិ. ឧត្ត អាបទា នាម ពហិ សយត្តស្ស ជីវិតព្រហ្មចរិយន្តរាយាបជ្ជតិ.

១០៤៤. ឋានំ សិក្ខាបទំ ទុក្ខទេទនំ ទេហាតីតិ យោជនា.

អនុបញ្ញត្តកថាវណ្ណនា.

១០៥៥. និក្ខមេយ្យាតិ នីហរេយ្យ. និក្ខាមេយ្យ ចាតិ នីហរាបេយ្យ ចា.

១០៥៦. ពហុ ក្ខយិរេឃា ចាលិកាតាលសន្ថាតា ឃស្ស សោ ពហុក្ខរេយា, បរិសារេគា. សយាសត្ថចិនិចសេត “ពហុក្ខរេយា”តិ ចុច្ចតិ.

១០៥៧. ឱរេបត្វា ឱរេបត្វាតិ តស្មិំ តស្មិំ ឋានេ កតិតិចត្តិំ កត្វា កត្វា.

១០៥៨. អយំ នយោតិ “និក្ខមា’តិ ឧកចចេនេត កច្ឆេត្ត អនេតកេបិ ទ្វារកោដ្ឋកេ អតិក្កន្តេ អាលាបកស្ស ឧកាច អាបត្តិ ហោតិ, ឋិតដ្ឋានតោ ឥត្វា ឥត្វា នីហរន្តស្ស ទ្វារកោដ្ឋកណនាយ ហោតី”តិ អយំ នយោ. អាលត្តិយា ពលេលេយចាតិ “ទ្វយំ និក្ខដ្ឋាហី”តិ អាលត្តិក្ខលេយច.

១០៥៩. ឧកាចាតិ ឧត្ត “បាចិត្តិ ហោតី”តិ ចត្តព្ពោ. ពហុកានិ ចេតិ ឧត្ត “ទ្វារានី”តិ ចត្តព្ពំ, អតិក្កាមេតីតិ សម្ពន្ធោ. “ឧត្តកេ ទ្វារកោដ្ឋកេ អតិក្កាមេត្វា និក្ខដ្ឋាហី”តិ ច “យាច បរិយត្តទ្វារកោដ្ឋកា និក្ខដ្ឋាហី”តិ ច “ពហុ ទ្វារកោដ្ឋកេ អតិក្កាមេត្វា និក្ខដ្ឋាហី”តិ ច អាលត្តត្តា ពហុ ទ្វារកោដ្ឋកេ អតិក្កាមេត្វា សេច និក្ខដ្ឋីតិ អត្ថោ. ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ “សចេ បន ឧត្តកានិ ទ្វារានិ និក្ខដ្ឋាហី’តិ ចា ‘យាច យហាទ្វារំ, តាច និក្ខដ្ឋាហី’តិ ចា ឧចំ និឃមេត្វា អាលតេត្តា ហោតិ, ទ្វារកណនាយ បាចិត្តិយានី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៩). ពហុកិ បាចិត្តិយានិ ហោន្តីតិ យោជនា.

១០៦០. រូបដ្ឋានសាលិនីតិ ឧត្ត និស្សក្កេត្ត បច្ចត្តចចនេតា រូបដ្ឋានសាលិនីតោតិ អត្ថោ. កេហតត្ថោ. “រូបចារតោ”តិ ព្ទយិតា សយាតានិកោលត្តា ចិហារស្ស រូបដ្ឋានសាលិនីតោ រូបចារតោតិ ចុត្តំ ហោតិ. ឃថាហ កណ្ឌិបទេ “រូបចារេ តាយ រូបដ្ឋានសាលិនីយត្តមេយចា”តិ. កាសេយតបិ ចាចាយបិ តថា និក្ខដ្ឋេត ច ទុក្កដត្តំ ចក្ខយាតេត សហ យោជនា. តស្សាតិ រូបសយ្យត្តស្ស. អាទិ-សទ្ទេត យណ្ឌបិនេយា កហិតា. ឃថាហ “ចិហារស្ស រូបចារា ចា រូបដ្ឋានសាលិយ ចា យណ្ឌបិ ចា រុក្ខមូលិ ចា អព្ភោកាសា ចា និក្ខដ្ឋតិ ចា និក្ខដ្ឋាបេតិ ចា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ. ១១៧). “ចាចាយា”តិ ព្ទយិតា “និក្ខមា”តិ ច “ទ្វយំ និក្ខដ្ឋាហី”តិ អាលាបតព្ពោ កហិតំ. “តថា”តិ ព្ទយិតា ឧកេត បយោគេត ឧកាបត្តិ, តាតាបយោគេសុ បយោគកណនាយ, ទ្វារកណនាយ ចា ហោតីតិ ចុត្តមេយច បការំ រូបសំហរតិ.

១០៦១. “តថា”តិ ព្ទនំ “ព្ទតំ និក្ខដ្ឋន្តស្ស ទុក្កដ”ន្តិ ព្ទយិតាបិ យោជេតព្ពំ. ឃថា ចិហារូបចារតោ រូបដ្ឋានសាលិនីតោ រូបសយ្យត្តំ និក្ខដ្ឋន្តស្ស, និក្ខដ្ឋាបេន្តស្ស ច ទុក្កដំ ហោតិ, តថា អនុបសម្បន្នស្ស ចិហារតោ ច ចិហារូបចារតោ ច និក្ខដ្ឋនាទិ ករោន្តស្ស កិច្ចតោ ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ. តថា ចិហារស្សូបចារា ចា ចិហារា ចា សព្ពេសម្បិ បរិក្ខារំ និក្ខដ្ឋន្តស្ស ទុក្កដន្តិ យោជនា. សព្ពេសន្តិ រូបសយ្យត្តានុបសយ្យត្តានំ. បរិក្ខារន្តិ អត្តយោ វេជតលប្បិ សដ្ឋយ្យតិ. ឃថាហ អដ្ឋកថាយំ “អត្តយោ វេជតលប្បិយ”ីតិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៩).

᪑᪐᪙᪔᪨ “ᩋᩈᨾ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩈᩪ”ᨲᩥ ᨭ᩠ᨮᨿᩥᨲᩣ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᩋᩈᩥᨳᩥᩃᨻᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨣᩣᩊ᩠ᩉᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩥᨲᩮᩈᩩ ᨷᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ’ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨷᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪙)᪨ ᩈᩥᨳᩥᩃᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᨶ ᩈᨿᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᨷᨴᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᨱᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨿᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ, ᨶᩦᩉᩁᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩋᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪐᪙᪕-᪖᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪒᪖)᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᩴ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ, ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᩣᩅ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᨶ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦᩋᩣᨴᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪖) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨷᨶ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪒᪕) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩔ ᩅᩈᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮ? ᩍᨴᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᩣᨮᩔ ᩋᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨱᩮᨶ “ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩃᩉᩩᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨿ ᨠᩮᩣᨷᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪙᪙᪨ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥ ᨭ᩠ᨮᨿᩥᨲᩣ “ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᩈᩴ “ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪙) ᨧ “ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ᪨ “ᩈᨦ᩠ᨥᩣᩁᩣᨾᩣᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩃᩉᨠᩣᩁᨠᩮᨶᩮᩅ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨠᩣᩁᨠᨠᩃᩉᨠᩣᩁᨠᨾᩮᩅ ᩈᨠᩃᩈᨦ᩠ᨥᩣᩁᩣᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨷᨠ᩠ᨡᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨾ᩠ᨷᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪒᪖)᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᩁᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣᨲᩮᨠᩮᩣ ᨲᩩ-ᩈᩴᨠᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩅᩥᨲᩣ ᩋᩅᩮᩈᩈᩅᩥᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨿᨳᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩣᨿᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪑᪐᪐-᪑᪨ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᩈᩦᩈᨥᨭ᩠ᨭᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᩦᩈᩴ ᨶ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᩈᩦᩈᨥᨭ᩠ᨭᩣ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩔ ᩋᩈᩦᩈᨥᨭ᩠ᨭᩣ ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩣᩈᩦᩈᨥᨭ᩠ᨭᩣ, ᨲᩣᨿ, ᨷᨾᩣᨱᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩔ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᩈᩦᩈᩣᨥᨭ᩠ᨭᨶᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨲᩃᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩮᩉᩣᩈᨠᩩᨭᩥᨿᩣᨲᩥ ᨷᨴᩁᩣᨴᩦᩉᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨲᩃᩣᨿ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᨷᩦᨮᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨠᩩᨭᩥᨿᩣ᪨ ᩏᨷᩁᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨠᨲᨷᨴᩁᩣᨴᩥᩋᨲ᩠ᨳᩁᨱᩣᨿ ᨲᩩᩃᩣᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨷᩁᩥᨾᨲᩃᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨿᩣᩉᩥ ᨠᩣᩉᩥᨧᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨲᩃᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩥᨽᩪᨾᩥᨠᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨲᩥᨽᩪᨾᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩅᩣ ‘ᩅᩮᩉᩣᩈᨠᩩᨭᩦ’ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ, ᩍᨵ ᨷᨶ ᩋᩈᩦᩈᨥᨭ᩠ᨭᩣ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪓᪑)᪨

អាហច្ចបាទកមញ្ចោតិ “អាហច្ចបាទកោ នាម មញ្ចោ អង្គេ វិជ្ឈិត្វា ឋិតោ ហោតី”តិ បាចិត្តិយំ ទស្សិតេ អដនិសីសានិ វិជ្ឈិត្វា បាទសិខំ អាវុណិត្វា ឧបរិ សិខាយ អនាកោដិតអាណិមិដ្ឋិតមញ្ចោតិ អត្ថោ។ អាហច្ចបាទកេ បីឋេតិ ឯសេវ នយោ។ យថាហ បាចិត្តិយំ “អាហច្ចបាទកំ នាម បីឋំ អង្គេ វិជ្ឈិត្វា ឋិតំ ហោតី”តិ (បាចិ។ ១៣១)។ សោ យោជេត្វា។

តស្មិំ អាហច្ចបាទកេ មញ្ចេ ច បីឋេ ច និសីទន្តស្ស ច និបជ្ជន្តស្ស ច តស្ស កិច្ចេនា បយោគគណនាយ បាចិត្តិយោ សិយុន្តិ យោជនា។

១១០១-១២។ សង្ឃិកេ សង្ឃិកសញ្ញីវេមតិកបុគ្គលិកសញ្ញីនំ វសេន តិកបាចិត្តិយំ។ បុគ្គលេតិ បុគ្គលិកេ វិហារេ។ វេហាសកុដិយា...បេ... គណនាយេវ តស្ស តិកទុក្កដន្តិ យោជនា។ បុគ្គលិកេ សង្ឃិកសញ្ញីវេមតិកអញ្ញបុគ្គលិកសញ្ញីនំ វសេន តិកទុក្កដំ។

ហេដ្ឋា អបរិភោគេ វាតិ ទារុសង្ខាតាទីនំ វសេន ហេដ្ឋិមតលេ អវលញ្ជេ វា។ សីសឃដ្ដាយ វាតិ សីសឃដ្ដនប្បមាណតលាយ កុដិយា វា។ អវេហាសវិហារេ វាតិ អវេហាសកុដិយា ភូមិយំ កតបណ្ណសាលាទីសុ។ ឯត្ថាបិ “វិស្សាសិកវិហារេ”តិ បាឋំ “អត្តនោ បុគ្គលិកេ អនាបត្តី”តិ (បាចិ។ ១៣១) បាឋស្ស អនុលោមតោ វុត្តំ។

១១០៣។ យត្ថ បដាណិ វា ទិន្នាតិ យស្មិំ មញ្ចេ បាទសីសានំ ឧបរិ អដនិមត្ថកេតោ តិរិយំ អាណិ បវេសិតា ហោតិ, តត្ថ អភិនិសីទតោ, អភិនិបជ្ជតោ វា ន ទោសោតិ យោជនា។ តត្ថាតិ បុព្វេ វុត្តអបវេសិតបដាណិមញ្ចេ វា បីឋេ វា។ “ឋត្វា”តិ ឋយិនា និបជ្ជំ និវត្តតិ។ លគ្គេតីតិ ឧបរិ ទន្តអគ្គនិក្ខាទីសុ យំ កិញ្ចិ បរិក្ខារំ លគ្គេតិ។ ឋានំ និក្ខិបនំ សមុដ្ឋាបេតា ឯវអនេលកេន និក្ខិបនេន សមំ យោត្តិ យោជនា។

វេហាសកុដិកថាវណ្ណនា។

១១០៤។ យាវ ទ្វារស្ស កោសម្ហាតិ ឯត្ថ “មហល្លកស្ស វិហារស្សា”តិ សេសោ, “មហល្លកោ នាម វិហារោ សស្សាមិកោ វុច្ចតី”តិ (បាចិ។ ១៣៩) បាចិត្តិយំ វុត្តត្តា ការាបេតារំ ទាយកាទំ សន្តេតា មហល្លកស្ស “វិហារោ នាម ឧល្លិត្តោ វា ហោតិ អវលិត្តោ វា ឧល្លិត្តាវលិត្តោ វា”តិ ទស្សិតភេទស្ស វិហារស្ស ទ្វារកោសសង្ខាតបិដ្ឋសង្ឃាដស្ស “សមន្តា ហត្ថបាសា”តិ (បាចិ។ ១៣៩) បាចិត្តិយំ វុត្តទ្វារកវាដបុថុលប្បមាណទ្វារពាហសមីបំ អវធិំ កត្វាតិ អត្ថោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ទ្វារកោសោ នាម បិដ្ឋសង្ឃាដស្ស សមន្តា កវាដវិត្ថារប្បមាណោ ឱកាសោ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៣៤)។

អគ្គឡដ្ឋបនាយាតិ ឯត្ថ អគ្គឡអសហចរិតេន ធំសហិតទ្វារកវាដេន យុត្តទ្វារពាហាតលេន វុត្តត្តា ទ្វារពាហំ និច្ចលត្ថាយាតិ អត្ថោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “សកវាដស្ស ទ្វារពន្ធស្ស និច្ចលភាវត្ថាយាតិ អត្ថោ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៣៤)។ លិម្បិតព្ពន្តិ ឯត្ថ “បុនប្បុន”ន្តិ សេសោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “បុនប្បុនំ លិម្បិតព្ពោ ចេវ លេបាបេតព្ពោ ចា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៣៤)។ តិណយត្តិកាតំ ឧបរិ បុនប្បុនំ

យត្តិការលេបិ កាតព្ពោតិ អត្ថោ។

១១០៩-៤។ យោ ទោយ្យោ, អយំ ភយោតិ សម្ពន្ធោ, “បុគ្គលំ លិយ្យិតព្ពំ ចា លេបិតេព្ពនេច ចា”តិ យោ ចុទិតោ, អយំ ភយោ ចេទិតព្ពោតិ អត្ថោ។ អារោលិកំ សត្ថតិ បិធេតីតិ អារោលិកសត្ថិ, ចាតបិតកចាទិតេហិ អនិចចតិ។ យថាហ “អារោលិកសត្ថីតិ ចាតបិតកចាទកា ចុទ្ទត្តី”តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៥)។ ឧត្ត កចាទស្ស សាយត្តា កចាទត្ថានផលកចិត្តានុប្បាយាហំ លេបដ្ឋាតំ។ យថាហ “សព្ពាឌិសាសុ កចាទចិត្តានុប្បាយានេហា ឃ្លកាតេសា”តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៥)។

ឧត្តាយយនិប្បាយោ – ចាតបិតកចាទស្ស សាយត្តា ត្ថានផលកចិត្តានុប្បាយានេហា ធានេត តិណ្ណំ យត្តិកានំ រូបទិបិ យត្តកំ ខាហលំ ពុទ្ធតិ, តត្តកេ ធានេត អារោលិកសត្ថិ បទិកយ្យុត្តាយ លិយ្យិតព្ពា ចា លេបិតេព្ពា ចាតិ។ “បុគ្គលំ ហាគារេបសិ បុគ្គលំ លេបិតេបសី”តិ (បាឡិ។ ១១៣) ពុលយិ្វ ចត្ថុ្វិ រូបត្តុនោនេត សិក្ខាបទស្ស បញ្ញត្តត្តា លេបំ អនុជានត្តេន ច ត្ថានបត្តនស្ស សាយត្តា អដ្ឋតេយ្យហត្ថុប្បាយានេហាេយច បនេសេ បុគ្គលំ លេបស្ស អនុញ្ញាតត្តា តតោ អញ្ញត្ត បុគ្គលំ លិយេត្តស្ស ចា លិយ្យាបេត្តស្ស ចា កិត្តិយំ យត្តិកាហិ កត្តព្ពាកិច្ចំ តិដ្ឋានបត្វា បុត ចតុត្ថលេប ឌិនេត្ត បាចិត្តិយេត តចិតព្ពត្តិ ចនត្តិ។ កណ្ហិបនេសុ បត តីសុបិ បុគ្គលំ លេបនាតស្ស ចុត្តប្បាយាហតោតា អញ្ញត្ត បដិក្កិត្តយត្ត ធបេត្វា បាចិត្តិយស្ស អចុត្តត្តា ទុក្កដំ អនុរូបត្តិ ចុត្តំ។

ហនតស្សាតិ បនការេត ចុត្តានំ ពុដ្ឋកាសិលិសុធាតិហាបណ្ណច្ឆនតានំ អញ្ញាតរស្ស។ ត្ថត្តិបរិយាយត្តិ ឧត្ត អដ្ឋកថាយំ “បរិយាយេតាតិ បរិក្ខេបេត, ឧចំ ហនតំ បត តិហាបណ្ណហិ ហត្ថតី”តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៩) ចុត្តត្តា បរិយាយត្តិ តិណេហិ ចា បណ្ណហិ ចា បរិក្ខិបិត្វា ហនតេយច កេហតព្ពំ។ ពុដ្ឋកាយ ចា សិលាយ ចា សុធាយ ចា ហនតេត ហត្ថតាតំ ឃរេក្កត ហនតំ បត រូបហក្ខេហចនេត ហត្ថតិ។ ត្ថត្តិបរិយាយេត ហនតព្ពំ “សព្ពម្បិ ចេតំ ហនតំ ហនត្វបរិ ចេទិតព្ពំ”ត្តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៩) អដ្ឋកថាចនតោតា រូបទ្វបរិ ហនតចនេត ចេទិតព្ពំ។ ហរិតំ គាយ បុព្ពណ្ណាឌិ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ហរិតត្តិ ចេត្ត សត្តធញ្ញាកេឌំ បុព្ពណ្ណំ, យុក្កយាសតិលកុលត្ថអលាពុកុម្ភណ្ឌាឌិកេឌព្ពំ អបរណ្ណំ អនិប្បេត”ត្តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៥)។ ពុលេសុ អញ្ញាតរស្សាកាខេត អហរិតំ គាយ។

អនិដ្ឋេយ្យត្តិ ចិធាតព្ពំ។ តតោ រូឌ្ឍិ តីហិ បរិយាយេហិ ចា តីហិ យកេក្កហិ ចា រូឌ្ឍំ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តិណ្ណំ យក្កានំ ចា បរិយាយានំ ចា រូបរី”តិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៩)។ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ ចក្ខុយាតក្ខនតាយ យុទ្ធ អហរិតដ្ឋានេ ធត្វា សចិធហិត្វា តិក្ខត្តុំ ហាគារេបត្វា តតិយចារេ “ឧចំ កេទោហី”តិ អាហារេបត្វា បក្កមិតព្ពំ។ អបក្កមេត្តេត ញុហឹកុនេតត ធាតព្ពំ, តតោ រូត្តរិ ចតុត្ថចារេ ហនតំ ចិធហត្តស្ស ពុដ្ឋកាឌិកាហគាយ, តិណេហសុ តិហាកាហគាយ, បណ្ណេសុ បណ្ណកាហគាយ បាចិត្តិយត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។ យថាហ បិឡុពុយំ “យេក្កត ហាគារេត្តស្ស ឧត្ត យេក្កំ អនិដ្ឋហិត្វា តតិយាយ យក្កំ អាហារេបត្វា បក្កមិតព្ព”ត្តិអាឌិ (បាឡិ។ ១១៩)។ តតិយាយ យក្កត្តិ ឧត្ត តតិយាយាតិ រូបយោកេត្ត សយ្យតេធចនំ, តតិយំ យក្កត្តិ អត្ថោ។ តត្ថាតិ ហរិតេ, “សចេ ហរិតេ ឌិតោ អនិដ្ឋាតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាឡិ។ ១១៤) ចនតោតា អនិដ្ឋានាយ តិដ្ឋតោតិ ហត្ថតិ។ តីឌតោបតតោ បដ្ឋាយ ឃាច សស្សំ តិដ្ឋតិ, តាច ហរិតំ គាយ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “យម្បិ យេត្ត ចុត្តំ តីឌំ ត តាច សយ្យដ្ឋតិ, ចស្ស បត បតិតេ សយ្យដ្ឋិស្សតី”តិអាឌិ (បាឡិ។ អដ្ឋ។ ១១៥)។

១១០៨-៩់ អហរិតដ្ឋានេបិ តិដ្ឋតោ បរិច្ឆេទំ ទស្សេតុមាហ “បិដ្ឋិវំសេ”តិអាទិ់ “បិដ្ឋិវំសេ”តិ ឯតំ វំសយុត្តេសភាសភវេសភ វុត្ត់ កណ្ណិកំ គាហាបេត្វា គតេវសានសស្សាបិ រូបលក្ខណំ ហោតិ់ បិដ្ឋិវំសេតិ ច “គង្គាយំ ឃោសោ”តិអាទីសុ វិយ សាមីបិកាធារេ ភុម្មំ់ កុតោយំ វិសេសោ លព្ភតីតិ? អដ្ឋកថាយំ “បិដ្ឋិវំសស្ស វា កូដាគារកណ្ណិកាយ វា ឧបរិ, ថូបិកាយ វា បស្សេ និសិន្នោ ហោតី”តិ (បាចិ់ អដ្ឋ់ ១៧៣) វុត្តវិភាគតោ លព្ភតិ់ “និសិន្នោ”តិ អដ្ឋកថាវចនតោ ឋតោតិ ឯត្ថ គតិភិវត្តិសាយេដ្ឋាភ និសិន្នោ ច វុត្តោតិ គហេតព្ពំ់ យស្មិំ ឋានេតិ ឯត្ថ “អហរិតេ”តិ បករណតោ លព្ភតិ់ “ឋានេ”ន្តិ ឯតំ អធិដ្ឋាភការណត្ថាយ ឋានំ គហេត្វា វុត្តន្តិ “តស្ស អន្តោ អហរិតេបិ ឋត្វា អធិដ្ឋាតុំ ន លព្ភតី”តិ (បាចិ់ អដ្ឋ់ ១៧៤) អដ្ឋកថាវចនតោ វិញ្ញាយតិ់

បតនោកាសតោតិ ឯត្ថ បវុទ្ធេ តោ-បច្ចយោ់ តតិយត្ថេ វិហារស្ស បតនោកាសោតិ យោជនា់ ហីតិ ហេតុអត្ថេ វុត្តយានតោ យស្មា អហរិតេ បតន្តស្ស វិហារស្សាបិ ឋានំ បតនោកាសោ, តស្មា តត្ថ ឋាតុំ ន វដ្ដតីតិ គហេតព្ពំ់

១១១់ យស្មិំ និក្ខាបនេ អាសេ តាច វិហារបនស្ស បតកាឌេតេ “វិហារេ តាយ រូលិន្តោ វា”តិអាទិវុត្តត្តា (បាចិ់ អដ្ឋ់ ១៧៤) ទ្វត្តិបរិយាយេតា តិលោហេច គតឆតកិត្តិកា កុដិ តិណកុដិកាតិ វិញ្ញាយតីតិ តិណឆទនា កុដិកា តិណកុដិកា់

ទ្វត្តិបរិយាយកថាវណ្ណនា

១១២់ ខាតន្តិ ទោយស្ស សព្យាលកកាចំ ខាតន្តោ់ និទ្ទោយ្យំ និទ្ទារេបយ្យាតិ ឯត្ថ “ទោត រូទកេតា”តិ វត្តព្ពំ់ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ទោត រូទកេត សយំ វា និទ្ទោយ្យា”តិអាទិ (បាចិ់ អដ្ឋ់ ១៣០)់

១១៣់ ទោ បត ភាទិ អដ្ឋិត្វា សទេ យត្តិកំ និទ្ទោយ្យ, ឯកំ និទ្ទោតោ តស្សាតិ ទោជនា់

១១៤-៥់ សត្តយាតកត្តិ ទោយវាហិតិ់ យាតិកំ អាឡ្ហំ់ សមុលំ កទោត្តស្សាតិ រូទកំ ត្យាយិតុមិច្ឆិតំ យទិ, សយំ អកិមុលំ កទោត្តស្ស់ តត្ថ តត្ថ ជាន្តេតា អស្ស កិច្ចស្ស បយោគគណនាយ អាបត្តិ និយាតិ ទោជនា់ បយោគគណនាតិ បយោគគណនាយ, រូទកំ ជានិត្វា ជានិត្វា យថិច្ឆិតជិសាកិមុលកទោបយោគាតំ គណនាយាតិ អត្ថោ់

១១៦-៧់ យំ ទលំ តិណាទិមិច្ឆក្ខិត្តេ សទេ ខយំ វា អាចិលត្តំ វា គច្ឆតិ, តាទិសេ រូទកេ យត្តិកំ, តិណទេច វា សទេ សគដបុណ្ណាយិ ឯកតោ បក្ខិបេយ្យ, ឯកំ បក្ខិបន្តស្ស ឯកា បាចិត្តិ់ ឯកេកំ យត្តិកំ, តិណទេច វា់ វា-សទ្ទេន កដ្ឋគោមយាទី វា បក្ខិបន្តស្ស បយោគគណនាយ បាចិត្តិយន្តិ ទោជនា់ អាចិលត្តន្តិ បិលកា យថា តស្សន្តិ, តថា អាលុឡិតត្តកាចំ់ ឯយិតា ឯកំ អចិតស្សយាតបិលទេក យហារូទកេ តិណាទី បក្ខិបន្តស្ស អនាបត្តិភាចំ ទីបេតិ់ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “ឯតំ បន យហារូទកំ...បេ... សន្តាយ វុត្ត”ន្តិ (បាចិ់ អដ្ឋ់

᪁᪃᪀)᪨

᪁᪁᪈᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨱᩣᨸᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩣ ᨷᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪁᪉᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮ ᨧ ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮ ᨧ᪨ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᩈᩉᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᩅᩥᨾᨲᩥᩈᩉᩥᨲᨾᩣᩉ᪨

᪁᪂᪀᪨ “ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨸ᩠ᨸᩤᨱᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨾᩣᨶᩴ “ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩦᨿᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮ ᨧ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩤᨱᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨲᩮᨶ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨶ ᨶᩔᨾᩣᨶᩣ ᨸᩤᨱᨠᩣ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ᪨ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨸᩤᨱᨠᩣ ᨶ ᨶᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨥᨭᩤᨴᩦᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮᩣᨴᨠᩴ ᩏᨴᨠᩮᨿᩮᩅ ᩏᩔᩥᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩏᩔᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨴᨠᩮ ᨲᩥᨱᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨲᩥᨲᩮ ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩈᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᩋᩈᨲᩥᨿᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩋᨩᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩤᨱᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨽᩣᩅᩴ ᩋᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ᪨

᪁᪂᪁-᪂᪨ ᩅᨵᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩅᩥᩈᨿᨽᩣᩅᨲᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩅᩥᨶᩣ ᩅᨵᨠᨧᩮᨲᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨸᩤᩊᩥᨿᩴ (ᨷᩤᨧᩥ᪨ ᪁᪃᪀) “ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩴ ᩏᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩴ ᨸᨮᨾᨦ᩠ᨣᩴ “ᨩᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩴ “ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨦ᩠ᨣᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩅᨵᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᨷᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᨴᩣᩅᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨲᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩅᩥᨶᩣ ᩅᨵᨠᨧᩮᨲᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨧᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ, ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩉᩥ ᩅᩥᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ᪨

᪁᪂᪃᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ “ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩤᨱᨠᩣ ᨾᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨶᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᨶᩴ “ᨸᩦᨸᩮ ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩤᨱᨠᩣ ᨾᩁᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᨶᩣᨸᩥ ᩅᨵᨠᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨠᩩᨸᩥᨲᩔ ᩅᩣ ᨠᩦᩊᩣᨸᩈᩩᨲᩔ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᨲᩮᩣ ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᨠᩦᩊᩣᨿᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ᪨ ᩋᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᨧ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ, ᩍᨴᩴ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩴ᪨ ᨲᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨴᩴ ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩅᩮᨴᨶᩴ, ᩍᨴᩴ ᨲᩥᩅᩮᨴᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᩍᨾᩔ ᨧ ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮ? ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ “ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨻᩉᩥᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᨸᨮᨾᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩤᨧᩥ᪨ ᪃᪈᪈) ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᨸᩣᨶᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨶ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨻᩉᩥᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

នប្យាលកកឆាចណ្ណតា។

សេតាសតចេក្ខា ទុតិយោ។

១១៧៣-៤។ អដ្ឋកឃុត្តស្សាតិ ឲត្ត “សីលចា”តិអាទិ ឲកយក្ក, “ពាហុស្សុតោ”តិអាទិ ទុតិយំ, “ក្ខកឃាតិ តោ បតស្សា”តិអាទិ តតិយំ, “កល្យាណចារេចា ហោតិ”តិអាទិ ចតុត្ថំ, “យេកុឃេត្ត កិក្កុតិត បិយោ ហោតិ យតារេបិ”តិ បញ្ចមំ, “បដិពាលេ ហោតិ កិក្កុតិយោ ឃួចជិតុ”ត្តិ លដ្ឋំ, “ត តោ បតេតំ កកចត្តិ ក្ខដ្ឋិស្សា”តិអាទិ សត្តមំ, “ឌីសតិចស្សោ ចា ហោតិ អតិទេកឌីសតិចស្សោ ចា”តិ អដ្ឋមត្តិ ឲតាតិ បិធាកតាតិ អដ្ឋ អដ្ឋាតិ តាយ។ កិក្កុតិត ឃួចារោ, តដត្តាយ សមុតិតិ ចិក្កុហោ។ ឃួឆាតិ ឃួលស្មិ សិក្កាបតេ។ ពាត្តិ ចតុត្ថិ ឃស្ស កមុស្សាតិ ចិក្កុហោ។ “កយោតា”តិ សេសោ។

អដ្ឋកឃុត្តស្ស កិក្កុស្ស យហេសិតា ពាត្តិចតុត្ថេត កយោត ឃា កិក្កុតោចាឌកសមុតិ ឃួឆ អគុណ្ណាតា, តាយ អសមុតោ ឃោ កិក្កុតិ ឃោឌតា។

កុឌយោហិ អដ្ឋហិតិ “ចស្សសតុបសយត្តាយ កិក្កុតិឃា តឌហុបសយត្តស្ស កិក្កុតោ អកិចាឌតំ បក្ខបដ្ឋាតំ អញ្ញលិកមំ សាមីចិកមំ កាតព្ពា”ត្តិអាទីហិ (បាចិ។ ១៣៥) បិឡុព្ពឃំ អាកេតហិ អដ្ឋហិ កុឌយោហិ។ ឲកំ កិក្កុតិ, សព្ពហុលិ ចា កិក្កុតិឃោតិ ឃួឆំ បកេលតោ លក្ខតិ។ ឃួសាទេត្តាចាតិ បិឡុពុំ ក្ខក្ខាទេត្តាច។ ឃឆាហ អដ្ឋកថាយំ “ឃួសាទេតព្ពាតិ បិឡុព្ព ចតុត្ថា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៣៥)។ តេ ឌយោតិ បុឌ្ឋា ចុតេត្ត តេ អដ្ឋ កុឌយោ ឃួចឌេឃ្យាតិ អដ្ឋកុឌយបិឡុព្ពកាសតសញ្ញាតំ ឃួចាឌំ កេឃ្យ។

កិ ចុត្តំ ហោតិ? បិដិបទេ ឃួចាឌត្តាយ អាកត្តា ចត្តិត្វា ឲកយត្តំ តិសិត្វា កិក្កុតិយោ “តេត កិក្កុតា”តិអាទិតា បិធាកតតេឃត “សយក្កត្ត កកិតិយោ”តិ បុច្ឆិត្វា “សយក្កុយត្យា”តិ ឃឌិ ចឌេឃ្យ, “ចត្តត្តិ កកិតិយោ អដ្ឋ កុឌយោ”តិ បុតបិ បុច្ឆិត្វា “ចត្តត្តឃ្យា”តិ ឃឌិ ចឌេឃ្យ, “ឲសោ កកិតិយោ ឃួចារោ”តិ តិឃ្យាឌេឃ្យ “ត ចត្តត្តឃ្យា”តិ ឃឌិ ចឌេឃ្យ, “ចស្សសតុបសយត្តាឃា”តិអាទិតា អដ្ឋកុឌយបិឡុព្ពកាសតចសេត ឃួចាឌំ កេឃ្យាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឃឆាហ “ឃួសាទេត្តាច តេ ឌយោ ឃួចឌេឃ្យា”តិ។

១១៧៥៍។ អញ្ញោត ឌយោតាតិ ស្មុតុគ្គេត ចា អកិឌយោត ចា។ ឲកេតាក្ខុបសយត្តិ កិក្កុតិសញ្ញេយច ក្ខុបសយត្តំ។ ឃឆាហ អដ្ឋកថាយំ “កិក្កុតិត សត្តិកេ ឲកេតាក្ខុបសយត្តាឃា”តិ។ តឆាតិ ឃួចឌត្តស្ស ទុក្កដត្តិ ឌស្សតិ។

១១៧៦៍។ កិក្កុតំ សត្តិកេឃេច ក្ខុបសយត្តិ យហាបឌាបតិឃា កោតយិឃា សត្តិ បញ្ញត្តិតា បញ្ញាសតា សាកិឃាតិយោ សក្កញ្ញាតិ។ លិក្កចិបល្លាសេ ក្ខុបសយត្តកិក្កុតោ លិក្កបរិចត្តេត សតិ តឆា បាចិត្តិ ឲច បកាសិតាតិ អត្ថោ។

១១២៩. ឱវាទំអនិយ្យាទេត្វាតិ “វត្តន្តិ ភគិនិយោ អដ្ឋ គរុធម្មា”តិ បុច្ឆិត្វា “វត្តន្តយ្យា”តិ វុត្តេ ឯត្តាវតាបិ និយ្យាទេត្វា។

១១៣០. គរុធម្មេហិ ឱវទតោ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១១៣១. អការស្ស ឱវាទន្តិ ឯត្ថ ឱវាទំ យាចនសន្ទេសោ តន្តាយ ឱវាទោតិ គហិតោតិ ឱវាទសាសនំ អសម្ភិន្នត្ថស្សាតិ អត្ថោ។ អប្បាហរតោបិ តត្ថ តំ អត្ថតោ គហិតំ ឱវាទសាសនំ បរិសទេវ អារោចេត្វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេន ភិក្ខុនា បដិសាសនំ ភិក្ខុនិសង្ឃស្ស ទត្វា អវត្តព្ពស្សាបិ។ បាលិយំ សាសនតោ បដិសាសនំ ហរិត្វា បដិបទេ ភិក្ខុនិសង្ឃគណបុគ្គលានំ យថារូបំ បច្ចារោចនត្ថំ គតំ អនាគតតាយ ពាលំ។ គិលានន្តិ ឧបរិសទេ គន្តុំ អារោចនស្ស ពាលភោគ គោលភេជ្ជេន ... បដិបថំ អតិនីចិត្វា គន្តុំ អត្ថាយិកកម្មំ គមិកម្ពា ឧបេត្វា ភិក្ខុនី សិយាតិ សម្ពន្ធោ។

១១៣២. កម្មស្មិន្តិ ឯត្ថ កម្ម-សទ្ទេន ភិក្ខុនោវាទកស្ស ញត្តិចតុត្ថេន កម្មេន ឋិតំ សម្មតិកម្មំ អធិប្បេតន្តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ ញត្តិ, កម្មវាចន្តា បរិហាបេត្វា, បរិវត្តេត្វា វា កតំ ចេ, អធម្មកម្មំ នាម។ វគ្គេតិ ឆន្ទារហានំ ឆន្ទស្ស អនាហរណេន ច សន្និបតិតានំ ហត្ថបាសានេ វា វគ្គេ សតិ។ តិកបាចិត្តិយំ សិយាតិ “អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, វេមតិកោ ឱវទតិ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៥០) អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញីបក្ខេ វុត្តបាចិត្តិយត្តយំ ហោតិ។

១១៣៣. អធម្មេ បន កម្មស្មិំ វេមតិកស្សាបីតិ យោជនា។ “តថា”តិ ឥមិនា “វគ្គេ ភិក្ខុនិសង្ឃស្មិំ, តិកបាចិត្តិយំ សិយា”តិ ឥទំ សង្គណ្ហាតិ។ កិំ វុត្តំ ហោតិ? អធម្មកម្មេ វេមតិកបក្ខេ “វគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី, វេមតិកោ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៥០) អធម្មិកកម្មេយេវ វិមតិវារេ វុត្តតិកបាចិត្តិយំ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ “ធម្មកម្មន្តិ សញ្ញិនោ”តិ ឥមិនាបិ “អធម្មេ បន កម្មស្មិ”ន្តិ ឥទំ យោជេតព្ពំ, “តថា”តិ សម្ពន្ធោ, តេន “វគ្គេ”តិអាទិកំ សង្គណ្ហាតិ។ “អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី វគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, វេមតិកោ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៥០) វុត្តំ តិកបាចិត្តិយំ ហោតិ។ ឯវមេតា បាចិត្តិយោ សន្ធាយាហ “នវ បាចិត្តិយោ វុត្តា”តិ។

ឥមស្មិំ វិយ អធម្មកម្មវារេ “សមគ្គេ ភិក្ខុនិសង្ឃស្មិ”ន្តិ វិកប្បេ ច ឯវមេវ នវ បាចិត្តិយោ ហោន្តីតិ អតិទិសន្តោ “សមគ្គេបិ ច តត្តកា”តិ អាហ។ យថាហ “អធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី, វេមតិកោ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស។ អធម្មកម្មេ វេមតិកោ សមគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី, វេមតិកោ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស។ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី សមគ្គំ ភិក្ខុនិសង្ឃំ វគ្គសញ្ញី, វេមតិកោ, សមគ្គសញ្ញី ឱវទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៥០)។

១១៣៤. ទ្វិន្នំ នវកានំ វសាតិ យថាទស្សិតំ វគ្គនវកំ, សមគ្គនវកន្តិ ទ្វិន្នំ នវកានំ វសេន។ តាតិ បាចិត្តិយោ។

“ឆប្ពកេម្ម អឆប្ពកប្មបញ្ហា ចក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ, សមក្កសញ្ញី ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ឆប្ពកេម្ម ឧចមតិកោ ចក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ, សមក្កសញ្ញី ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ឆប្ពកេម្ម ឆប្ពកប្មបញ្ហា ចក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ, សមក្កសញ្ញី ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ចក្កបក្ខេ គច ទុក្កដានិ។ “ឆប្ពកេម្ម អឆប្ពកប្មបញ្ហា សមក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ, សមក្កសញ្ញី ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ឆប្ពកេម្ម ឧចមតិកោ សមក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ, សមក្កសញ្ញី ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ឆប្ពកេម្ម ឆប្ពកប្មបញ្ហា សមក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ ចក្កបញ្ហា, ឧចមតិកោ ខ្ចឥតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស។ ឆប្ពកេម្ម ឆប្ពកប្មបញ្ហា សមក្កំ កិច្ចតិវដ្ឋ សមក្កបញ្ហា ខ្ចឥតិ, អនាបត្តី”តិ (បរិ៍ ១៣៧) ឲត្ថ អនេត្ត ចុត្តំ អនាបត្តិចារំ ចិតា អចនេសេសុ អដ្ឋសុ ចារេទសុ សមក្កបក្ខេ អដ្ឋ ទុក្កដានិ។ ឲចំ បុរិមានិ គច, ឰមានិ អដ្ឋាតិ ឆប្ពកប្មបក្ខេ សត្តរស ទុក្កដានិ ហោន្តីតិ អាហ “ទុក្កដំ ឆប្ពកេម្មបិ, សត្តរសចិធំ សិយា”តិ។

១១៦៣។ “ឩនរេហី”តិ ចុនេត្វា កនេចតិ ចាតិ ឧយាឌគា។ “អដ្ឋកកុឆម្មំ កនេចហី”តិ ចុនេត្វា តំ កនេចតិ ចា។ បញ្ចាបុនេដ្ឋា កនេចតិ ចាតិ អដ្ឋកកុឆម្មចិសេយ បញ្ចាបុនេដ្ឋា តេសច ចឥតិ ចា។ សិក្ខយាគាយ កនេចតិ ចាតិ សម្ពន្ធោ។ សិក្ខយាគាយ អដ្ឋកកុឆម្ម កនេចតិ ចា, គេច ឧនាឧសាតិ អនេត្វា។ ស្តម្ពកាឌិនេគា កចយេតា គេច ឧនាឧសាតិ ឧយាឌគា។

១១៦៤។ ឰនានិ តិណ្ណម្បិ ពាហុស្សុតានំ លក្ខលោ ឲកត្ថ ឥស្សិនេត កិច្ចតាចាឥកស្ស ចិនេសនេសា សុចិនេព្ហានេយ្យា ហោតីតិ តំ ឥស្សិតុយាហ “ចាតុក្កតាច កាតព្ពា”តិអាទិ។ ឲក្ក យាតិកា បក្យលា ចាតុក្កតា កាតព្ពាតិ ឧយាឌគា។ កិច្ចកិច្ចតិចិកនេក្ក យាតិកា បក្យលា ចាតុក្កតាច កាតព្ពាតិ ឧយាឌគា, កិច្ចកិច្ចតិចិកក្កយាតិកា បក្យលា កត្វា តាសំ អដ្ឋកថំ ស្កក្កហេត្វា បិញ្ញប្តនេតា, អត្ថនេតា ច ចចតបចាទុញហា ឧចាហារក្ខយាឧយច កាតព្ពាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ចត្តារោ ភាឈចារា បក្យលា ចាតុក្កតាច កាតព្ពាតិ បកាសិតាតិ ឧយាឌគា។ “បក្យលា”តិ ឰយិគា បិញ្ញប្តយំ បក្យលំ កត្វា ឆានេត្វា បរិបុច្ឆិតព្ពាត្តិ ឥស្សតិ។ “ចាតុក្កតាច កាតព្ពា”តិ ឰយិគា តឥត្ថំ សុត្វា ឆានេត្វា បរិបុច្ឆិតព្ពាយេចាតិ ឥស្សតិ។

១១៦៥។ បរិកចត្វាយាតិ សយ្យត្តានំ ឆប្ពកចគត្វាយ។ កចាយក្កេតិ យហាសុឥស្សកកចាយក្កេ។ យក្កល...បេ... អគុនេយាឥតាតិ អក្កស្ស ឥាគានិយក្កលេសុ កត្តាគុនេយាឥតាយក្ខាតា ឥាគកចា ច, ក្យារេយក្កលិនីសុ យហាយក្កលសុត្តានិយក្កលិគុនេយាឥតា ច, អយក្កលំ គាយ កាលកិរិយា, តត្ថ យតាកកត្តានីសុ តិនេរាក្យដ្ឋានិកចា ចាតិ ឲចំ តិនេស្សារេយចាគុនេយាឥតា។

១១៦៦។ ស្តេបិរចានិអត្វាយាតិ ឲត្ថ អាទិ-សទ្ទេន បចារលានីតំ សក្កហោ។ កម្មាកម្មចិតិច្ឆនេយាតិ កម្មចក្កេ ចុត្តចិតិច្ឆនេយា, បរិចារេ កម្មចក្កេ អាកាតាឆ្កានុឆ្កកកម្មចិតិច្ឆនេយាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ “កម្មដ្ឋានេ”ត្តិ ឰយិគា “ស្តុត្តយត្ថស្ស បិបក”ត្តិ ចក្ខយាគត្តា ចិបស្សតាកម្មដ្ឋានយាហ។ ចិបស្សតាចនេសគ ស្កក្កហ្យត្តគ ច ឆាត្យចត្វាគយុនេលគ ស្កក្កហេតព្ពាត្តិ កណ្ឌបនេសុ ចុត្តំ។ ស្តុត្តយត្ថស្សាតិ អនេហត្តស្ស។

១១៦៧។ ឲត្តកំ ស្កក្កហេត្វាគ ពាហុស្សុនេតាតិ យចាចុត្តឆម្មានំ ស្កក្កហិតត្តា ពាហុស្សុនេតា។ បញ្ចាចនេស្សាតិ ស្តបសយ្យឥនេតា បដ្ឋាយ

បរិបុណ្ណបញ្ចានិចដ្ឋនោ៍ “ភសចនេយ្យា”តិ ឲត្វាបិ ឲនេសច តនេយា៍ និចដ្ឋទចនេសត បញ្ចាចនេយ្យសុ បរិបុណ្ណេសុ ទុត្វចយ្យចនេសត អបរិបុណ្ណេសុបិ បញ្ចាចនេយ្យានេយច៍ ឰតទធា ឌ្លាតបញ្ចាចនេយ្យាតិ នេចឥតនេព្ទា៍ បរិបុណ្ណឌីសតិចយ្យ្ទបសយ្យគាឌីសុ ចិយ នេពធិ និចដ្ឋទកាឈត៌ អចិធានេទត្វា “បញ្ចាចនេយ្យា”តិចឆតសាយនេញ្ញាត ទុត្វចយ្យកាឈតនេយច កាឈត្ត្រិ, តឥឃុត្តិ៍ តធា កាហនេលាសុ ឃុត្តិ ចា យក្កិតនេព្ទា៍ យុញ្ចិត្វា តិយ្យយត្តិ តិយ្យយចាសំ ឌហិត្វា៍ ឰយ្យនេទាតិ តិយ្យយាចទិយចិនេទហេត ឰយ្យនេទា, ឰយិតា តិយ្យយបុត្តលក្ខណំ ភយ្សិតំ៍

១១៣០៍នេដ្ឋចិកប្បាតិ កិក្ខុកិក្ខុតិចិកប្បដ្ឋយំ៍ ឰឆ “ចាទុក្កតា”តិ ឰគំ បរិបុច្ឆយិ សត្ថាយាហាតិបិ ទុត្តិ៍ នេតតាហ សានេទត្វឌីបតិយំ “នេដ្ឋ ចិកប្បា បក្យលា ចាទុក្កតា កាតព្ទា’តិឰគំ បរិបុច្ឆាចនេសត ឌ្លក្កហលយិ សត្ថាយ ទុត្ត’ត្តិ ចឥត្តិ”តិ (សានេទត្វ៍ ឌី៍ បរិចិត្តិយ ៦៍៣៣៥-៣៣៦)៍ ញ្យញ្ញាតាឌិនេតាតិ ឲត្វ ញ្យញ្ញាត៌ តាយ បឥ, អាឌិ-សនេទ្ធត សប្បហិតំ អតុញ្យញ្ញាត៌ តាយ អក្ខុទំ, បឥក្ខុទាតិ អបរិហានេបត្វាតិ ទុត្តិ នេហាតិ៍ ចត្ដ្ឋបិ តិកានេយស្វតិ ឌីឈយញ្ញុយសំឃុត្ត អប្បត្តទតិកានេយសុ, តិក្ខានេលា ក្យុំ៍ ឲនេកា ចា តិកានេយា នេបរិត្វនេកាបិ ច ឲនេកាតិ នេយាឌតា៍ អបិ-សនេទ្ធត ឲុក្ខកតិកាយយ្យាបិ សប្បនេហា នេចឥតនេព្ទា៍ “បិ ចា”តិ ឰយិតា ឲុក្ខកតិកានេយ ឌាតកកាឈនេកត សាដ្ឋកឆ៌ ឌាតកំ ឌ្លក្កនេហត្វាបិ ឆយ្ទបឥ សហ ចត្វតា ឌ្លក្កនេហតព្ទនេយចាតិ ភស្សិនេត នេដ្ឋ នេបរិត្វនេក សយុច្ចិនេតាតិ, ចត្តាទិ ឲត្ថកចត្តាតិ ចា៍

១១៣១៍ឌិសាបរិនេយានេក្ខា ឃត្វ ឃត្វ ចសតិ, តយ្យា តយ្យាឌិសាយ បរិនេយានេក្ខា បឆានេតា៍ នេយតកាយំកនេយាតិ ឃត្វ កត្វទិ ឌិសាកានេក ឃធាកាយំ ទុត្តិនេកា នេហាតីតិ អនេត្វ៍ ៍ បទិសំ ឌ្លបដ្ឋានេបត្វ កាយំ លកនេត ឰយ្យនេទាតិ នេយាឌតា, ឰយ្យនេទា ហត្វា កិក្ខុបរិសាយ អត្វាត៌ ឌ្លបដ្ឋានេបត្វ ឃធាទុចិយា លកតីតិ អនេត្វ៍ ឲត្តាចតា បរិស្វបដ្ឋាបកលក្ខណំ ទុត្តិ៍

១១៣២៍ចាទុក្កត្តិ ចាទុក្កតំ៍ ឲត្វ ច “ឰឆាតិ អយំ កណ្ឌបិចាចិឆិ ត នេហាតីតិ បិហកបរិបុច្ឆតកចាត្ធុបនេតា អត្វកានេណំ ត ចាទុក្កតកានេណំ តាយាតិ ចិព្ញាយតី”តិ តិយ្យនេគ្គនេហ ទុត្តិ៍ ឰយិតា យចាទុត្តិ ទុតិយប្បនេយច សប្បហិតំ៍

១១៣៣៍អយ្យាតិ ឰយយ្យ បិក្ខុបឥយ្យ៍ អសយុតតាឌីតិ តីលំ អប្បាតីតិ អត្វនេតា អសយុតតា, កិក្ខុតិយា បរិបុណ្ណ្ទបសយ្យត្តតា, ឌ្លចាឆចនេសត អដ្ឋកទុឆយុកាឈតត្តិ ឰយាតិ តីលំ អប្បាតិ៍

ឌ្លចាឆកចាចណ្ណតា៍

១១៣៤៍តិកបរិចិត្តិយត្តិ “អត្វប្បនេត ឃុទិនេយ អត្វប្បតសញ្ញិ, នេចយតិនេកា, អតត្វប្បតសញ្ញិ”តិ ចិកបរុត្តនេយ៍ ឲកនេតាឌ្លបសយ្យត្ត្តិ កិក្ខុតិសញ្ឈេ ឌ្លបសយ្យត្តំ៍ “កិក្ខុសញ្ឈេ ឌ្លបសយ្យត្តំ បត ឌ្លចឥនេតា បរិចិត្តិយនេយចា”តិ អដ្ឋកធាយំ ទុត្តិ៍

១១៣៥៍ឌ្លនេដ្ឋសាឌិតនេយតាតិ “អតាបត្តិ ឌ្លនេដ្ឋសំ នេឥនេត្ថា, បរិបុច្ឆិ នេឥនេត្ថា”តិអាឌិតា អតាបត្តិចានេតនេយត៍ អយ្យាតិ កិក្ខុយ្យ៍

ᬅᬢ᭄ᬣᬗ᭄ᬕᬢᬲᬸᬭᬶᬬᬓᬣᬵᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ᭟

᭑᭑᭓᭙᭟ “ᬲᬘᬾ ᬅᬲᬫ᭄ᬫᬢᭀ”ᬢᬶ ᬯᬓ᭄ᬔᬫᬵᬦᬢ᭄ᬢᬵ ᬑᬯᬤᬦ᭄ᬢᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬏᬢ᭄ᬣ “ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬲ᭄ᬲᬵ”ᬢᬶ ᬮᬩ᭄ᬪᬢᬶ᭟ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬸᬧᬲ᭄ᬲᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬶᬯᬶᬳᬵᬭᬂ᭟ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ ᬓᬵᬮᬵᬢᬶ “ᬢᬢ᭄ᬣᬵᬬᬂ ᬲᬫᬬᭀ, ᬕᬶᬮᬵᬦᬵ ᬳᭀᬢᬶ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬷ”ᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬓᬵᬮᬢᭀ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ᭟ “ᬕᬶᬮᬵᬦᬵ ᬦᬵᬫ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬷ ᬦ ᬲᬓ᭄ᬓᭀᬢᬶ ᬑᬯᬵᬤᬵᬬ ᬯᬵ ᬲᬂᬯᬵᬲᬵᬬ ᬯᬵ ᬕᬦ᭄ᬢᬸ”ᬦ᭄ᬢᬶ (ᬧᬵᬘᬶ᭟ ᭑᭙᭑) ᬢᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬕᬶᬮᬵᬦᬓᬵᬮᬾ ᬅᬦᬵᬧᬢ᭄ᬢᬷᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬂ ᬳᭀᬢᬶ᭟

᭑᭑᭔᭐᭟ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬤ᭄ᬯᬬᬂ ᬳᭀᬢᬷᬢᬶ ᬧᬞᬫᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ, ᬇᬫᬶᬦᬵ ᬘ ᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ ᬤ᭄ᬯᬾ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬵᬦᬶ ᬳᭀᬦ᭄ᬢᬷᬢᬶ᭟ “ᬢᬷᬡᬶᬧᬶ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬵᬦᬷ”ᬢᬶ ᬬᭀᬚᬾᬢᬩ᭄ᬩᬵ, ᬧᬞᬫᬤᬸᬢᬶᬬᬢᬢᬶᬬᬾᬳᬶ ᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬳᬶ ᬢᬷᬡᬶ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬵᬦᬶ ᬳᭀᬦ᭄ᬢᬷᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟

᭑᭑᭔᭑᭟ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ ᬥᬫ᭄ᬫᬾᬦᬵᬢᬶ ᬕᬭᬸᬥᬫ᭄ᬫᬢᭀ ᬅᬜ᭄ᬜᬾᬦ ᬩᬸᬤ᭄ᬥᬯᬘᬦᬾᬦ᭟ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬤ᭄ᬯᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬲᬫ᭄ᬫᬢᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬧᬲ᭄ᬲᬬᬓᬵᬭᬡᬫᬹᬮᬓᬂ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬤ᭄ᬯᬬᬂ᭟ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬵᬢᬶ ᬅᬲᬫ᭄ᬫᬢᬲ᭄ᬲ “ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬲ᭄ᬲᬵᬧᬷ”ᬢᬶ ᬯᬓ᭄ᬔᬫᬵᬦᬢ᭄ᬢᬵ᭟ “ᬅᬝ᭄ᬞᬳᬶ ᬘ ᬕᬭᬸᬥᬫ᭄ᬫᬾᬳᬶ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ ᬘ ᬥᬫ᭄ᬫᬾᬦ ᬑᬯᬤᬢᬶ, ᬆᬧᬢ᭄ᬢᬶ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬲ᭄ᬲᬵ”ᬢᬶ (ᬧᬵᬘᬶ᭟ ᭑᭔᭔) ᬅᬢ᭄ᬣᬗ᭄ᬕᬢᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬢ᭄ᬢᬵ “ᬭᬢ᭄ᬢᬶᬳᬾᬢᬸᬓ”ᬦ᭄ᬢᬶ ᬆᬳ, ᬭᬢ᭄ᬢᬶᬑᬯᬵᬤᬦᬫᬹᬮᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ᭟

᭑᭑᭔᭒᭟ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬤ᭄ᬯᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬤᬸᬢᬶᬬᬢᬢᬶᬬᬫᬹᬮᬓᬂ᭟ ᬕᬭᬸᬥᬫ᭄ᬫᬾᬦ ᬑᬯᬵᬤᭀ ᬕᬭᬸᬥᬫ᭄ᬫᭀ, ᬬᭀ ᬦᬶᬤᬵᬦᬾ ᬬᬲ᭄ᬲ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬯᬶᬪᬗ᭄ᬕᬾ᭟ ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬢ᭄ᬢᬵ ᬕᬭᬸᬥᬫ᭄ᬫᬦᬶᬤᬵᬦᬲ᭄ᬲ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬲ᭄ᬲ ᬅᬪᬵᬯᬢᭀᬢᬶ ᬯᬤᬦ᭄ᬢᬶ᭟ ᬇᬫᬶᬦᬵ ᬧᬞᬫᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ ᬅᬦᬵᬧᬢ᭄ᬢᬶᬪᬵᬯᬂ ᬤᬲ᭄ᬲᬾᬢᬶ᭟

᭑᭑᭔᭓᭟ ᬢᬲ᭄ᬲᬾᬯᬵᬢᬶ ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬲ᭄ᬲᬾᬯ᭟ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬂ ᬇᬫᬶᬦᬵ ᬢᬢᬶᬬᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ᭟ ᬅᬦᬵᬧᬢ᭄ᬢᬶ ᬧᬞᬫᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ, ᬢᬾᬦᬾᬯᬵᬳ “ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬢ᭄ᬢᬵ”ᬢᬶ᭟ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶ ᬤᬸᬢᬶᬬᬲᬶᬓ᭄ᬔᬵᬧᬤᬾᬦ, ᬢᬾᬦᬾᬯᬵᬳ “ᬭᬢ᭄ᬢᬶᬬ”ᬦ᭄ᬢᬶ᭟

᭑᭑᭔᭔᭟ ᬢᬶᬓᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬂᬯᬸᬢ᭄ᬢᬦ᭄ᬢᬶ “ᬉᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬵᬬ ᬉᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬲᬜ᭄ᬜᬷ, ᬯᬾᬫᬢᬶᬓᭀ, ᬅᬦᬸᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬲᬜ᭄ᬜᬷ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬸᬧᬲ᭄ᬲᬬᬂ ᬉᬧᬲᬗ᭄ᬓᬫᬶᬢ᭄ᬯᬵ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ ᬲᬫᬬᬵ ᬑᬯᬤᬢᬶ, ᬆᬧᬢ᭄ᬢᬶ ᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬲ᭄ᬲᬵ”ᬢᬶ (ᬧᬵᬘᬶ᭟ ᭑᭙᭗) ᬢᬶᬓᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬂ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬂ᭟ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬤ᭄ᬯᬬᬾᬢᬶ “ᬅᬦᬸᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬵᬬ ᬉᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬲᬜ᭄ᬜᬷ, ᬆᬧᬢ᭄ᬢᬶ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬲ᭄ᬲ᭟ ᬅᬦᬸᬧᬲᬫ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬵᬬ ᬯᬾᬫᬢᬶᬓᭀ, ᬆᬧᬢ᭄ᬢᬶ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬲ᭄ᬲᬵ”ᬢᬶ (ᬧᬵᬘᬶ᭟ ᭑᭙᭗) ᬢᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬤ᭄ᬯᬬᬾ᭟ ᬑᬯᬤᬦ᭄ᬢᬲ᭄ᬲᬵᬢᬶ ᬬᬾᬦ ᬓᬾᬦᬘᬶ ᬑᬯᬤᬦ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ᭟

᭑᭑᭔᭕᭟ ᬢᬶᬓᬧᬵᬘᬶᬢ᭄ᬢᬶᬬᬂ, ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬤ᭄ᬯᬬᬾᬦ ᬤᬸᬓ᭄ᬓᬝᬾᬦ ᬘ ᬳᭀᬢᬷᬢᬶ ᬤᬲ᭄ᬲᬾᬢᬸᬫᬵᬳ “ᬢᬣᬵ”ᬢᬶ᭟ ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬸᬧᬲ᭄ᬲᬬᬂ ᬕᬦ᭄ᬢ᭄ᬯᬵ ᬅᬜ᭄ᬜᬢ᭄ᬭ ᬥᬫ᭄ᬫᬾᬦ ᬑᬯᬤᬦ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ ᬢᬣᬵᬢᬶ ᬬᭀᬚᬦᬵ᭟

ᬪᬶᬓ᭄ᬔᬸᬦᬸᬧᬲ᭄ᬲᬬᬓᬣᬵᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ᭟

᭑᭑᭔᭖᭟ ᬘᬷᬯᬭᬵᬤᬷᬦᬦ᭄ᬢᬶ ᬆᬤᬶ-ᬲᬤ᭄ᬤᬾᬦ ᬧᬶᬡ᭄ᬟᬧᬵᬢᬵᬤᬶᬇᬢᬭᬧᬘ᭄ᬘᬬᬢ᭄ᬢᬬᬲ᭄ᬲ ᬲᬓ᭄ᬓᬵᬭᬕᬭᬸᬓᬵᬭᬫᬵᬦᬦᬧᬹᬚᬦᬵᬦᬶ ᬘ ᬲᬗ᭄ᬕᬳᬶᬢᬵᬦᬶ᭟ ᬲᬫ᭄ᬫᬢᬶ

កិច្ចេភាវាទកម្មតិយា សម្មេតា

១១៩៥. តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី, វេមតិកោ, អធម្មកម្មសញ្ញី ឧវំ វទតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៩៥) តិកបាចិត្តិយំ បាឡិយំ ទស្សិតមេវ. ទ្វេធា កម្មំ ភាវ មវាវុត្តំ សម្មតិកម្មំ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញីវេមតិកអធម្មកម្មសញ្ញីនំ វសេន តិកទុក្កដំ. ធីសតិវស្សា វា អតិរេកធីសតិវស្សា វាតិ សម្មតិយា អក្ខាតិ.

១១៩៦. “សម្មតំ អនុសម្មន្តុ”ន្តិ កំ សន្ធាយាហាតិ វេ? សម្មេតន ហុត្វា និក្ខិ បដិក្ខាយ សាមេឍេទុកាវមុបកតំ សន្ធាយ វុត្តំ. អាមិសត្វាយាតិ ធីវរាធីភមត្វាយ.

អាមិសកធាវណ្ណនា.

១១៩៧. កិច្ចភិយា ឌិតន្តិ ឧត្វ “កិច្ចស្សា”តិ វត្តុំ កិច្ចភា ឌិតន្តិ មេយាទភា “កិច្ចភិយា”តិ សេសេ. តត្វាតិ ធីវរបដិគ្គហណនិក្ខាបនេ ស្វធិតាតិ បកាសិតា.

ធីវរទានកធាវណ្ណនា.

១១៩៨. អញ្ញាតិកាយ កិច្ចភិយា ធីវរត្តិ មេយាទភា.

១១៩៩. ឧត្វាតិ ត្ថុមស្មិំ និក្ខាបនេ.

១២០០. ស្វធិ ធីវរំ បវេទេសត្វាតិ សម្មន្ធា ស្វធិភិហរណោតិ ធីវរតោ.

១២០១. បយោគស្ស វសាតិ ឧកក្ខេឍ ពាហុ អាវុលិត្វា ស្វធិយា ភិហរណបយោគគណភាយ. ពាហុ បាចិត្តិយោតិ មេយាទភា, បយោគប្បមាណាបត្តិយោ ហោន្តីតិ អត្ថោ.

១២០២. អនេកា បាចិត្តិយាបត្តី ហោន្តីតិ មេយាទភា. អារបទេតិ ស្វធិមេក្កំ វុតិយេ បទេតិ ឧត្វ អារ-សន្ធោ កាធាពានន្ធស្សុលត្ថំ លុទ្ធាតិ វេទិតព្វោ.

១២០៣. កា ហិ ភាវ កធាតិ “អនេកាបត្តិយោ ហោន្តី”តិ ឧត្វ កិំ វត្តព្វន្តិ អត្ថោ. តិកបាចិត្តិយន្តិ “អញ្ញាតិកាយ អញ្ញាតិកសញ្ញី,

ເວມຕິເກາ, ຎາຕິກສ຺ຎີ ຈີວຣໍ ສິພ຺ພຕິ ວາ ສິພ຺ພາເປຕິ ວາ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິ (ປາຈິ· ໑໗໘) ວຸຕ຺ຕໍ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ·

໑໐໗໑· ອຎ຺ຎໍ ປຣິກ຺ຂາຣນ຺ຕິ ອຸປາຫນຕ຺ຖວິກາທິໍ· ສິພ຺ພເຕາຕິ ເອຕ຺ຖ “ສິພ຺ພາປຍເຕາ”ຕິ ອຘິກາຣເຕາ ລພ຺ຠຕິ· ສິກ຺ຂມານສາມເຓຣິເຍາ ສິກ຺ຂມານາທິກາ ນາມ·

໑໐໗໒· ສິພ຺ພນກິຣິຍາຍ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພເຕາ ກິຣິຍໍ·

ຈີວຣສິພ຺ພນກຖາວຓ຺ຓນາ·

໑໐໗໓-໔· ສໍວິຘາຍາຕິ “ອຊ຺ຊ ຍາມ, ສ຺ເວ ຍາມາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ· ຍຖາຫ “ອຊ຺ຊ ວາ ຫິເຍ຺ຍາ ວາ ປເຣ ວາ ຄຈ຺ຉາມາຕິ ສໍວິທຫຕີ”ຕິ (ປາຈິ· ໑໘໒)· ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ເອກທ຺ຘານມຄ຺ຄໍ, ອນ຺ຕມເສາ ຄາມນ຺ຕຣມ຺ປິ· ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ສມຍາຕິ “ຕຕ຺ຖາຍໍ ສມເຍາ, ສຕ຺ຖຄມນີເຍາ ເຫາຕິ ມຄ຺ເຄາ ສາສງ຺ກສມ຺ມເຕາ ສປ຺ປຏິຠເຍາ”ຕິ (ປາຈິ· ໑໘໑) ວຸຕ຺ຕກາລວິເສສາ ອຎ຺ຎຕ຺ຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ· ສຕ຺ເຖນ ຫິ ວິນາ ອຄມນີເຍາ ມຄ຺ເຄາ ສຕ຺ຖຄມນີເຍາ ນາມ· ເຈາຣານໍ ສຍິຕນິວິຏ຺ຐຏິຕຂາທິຕປີຕຏ຺ຐານານິ ຍຕ຺ຖ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕາທິເສາ ມຄ຺ເຄາ ສາສງ຺ເກາ ນາມ· ເຈາເຣຫິ ຫຕມາຣິຕຆາຕວິລຸຕ຺ຕມນຸສ຺ສາ ຍຕ຺ຖ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ເສາ ສປ຺ປຏິຠເຍາ ນາມ· ຂຓາຕິ ຂຓສ຺ມິໍ ຠິກ຺ຂຸນິຍາ ສທ຺ຘິໍ ກຕສໍວິທານໍ ອວິຣາເທຕ຺ວາ ຕາຍ ເອກທ຺ຘານມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊນກາເລຕິ ອຕ຺ເຖາ·

ອຎ຺ເຎາ ຄາເມາ ຄາມນ຺ຕຣໍ, ຕຕ຺ຖ ເອາກ຺ກມນ຺ຕໍ ອຸປກມນ຺ຕໍ ຄາມນ຺ຕເຣາກ຺ກເມາ, ຕສ຺ມິໍ ຄເຕຕິ ອຕ຺ເຖາ· ອຄາມເກ ອຣຎ຺ເຎ ອທ຺ຘເຍາຊນາຕິກ຺ກເມ ວາຕິ ເຍາຊນາ, ຄາເມຫິຕໍ ອຣຎ຺ຎມຄ຺ຄມ຺ປິ ທ຺ວິຄາວຸຕໍ ອຕິກ຺ກມນ຺ເຕ ວາຕິ ອຕ຺ເຖາ·

໑໐໗໕· “ອາປຕ຺ຕິ ເຫາຕີ”ຕິ ສາມຎ຺ຎເຕາ ທສ຺ສິຕອາປຕ຺ຕິຍາ ເຠທາເຠທໍ ທເສ຺ສຕຸມາຫ “ເອຕ຺ຖາ”ຕິອາທິ· ເອຕ຺ຖາຕິ ອິມມ຺ປິ ສິກ຺ຂາປທວິນິຈ຺ຉເຍ, ປກຣເຓ ວາ· ທຸກ຺ກຏໍ ຐປິຕນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ເຘາ· ອກປ຺ປິຍຠູມຏ຺ເຐາຕິ ວຸຕ຺ຕ ອກປ຺ປິຍາ ຠູມິ ນາມ ອນ຺ເຕາຄາເມ ຠິກ຺ຂຸປສ຺ສຍທ຺ວາຣເກາຏ຺ຐເກາຕິ ເອວມາທິ· ຍຖາຫ ອຏ຺ຐກຖາຍໍ “ສເຈ ປນ ອນ຺ເຕາຄາເມ ຠິກ຺ຂຸປສ຺ສຍທ຺ວາເຣ ຣຖິກາຍ, ອຎ຺ຎາສຸ ວາ ຈຕຸກ຺ກສິງ຺ຆາຏກຫຕ຺ຖິສາລາທີສຸ ສໍວິທຫນ຺ຕິ, ຠິກ຺ຂຸເນາ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ປາຈິ· ອຏ຺ຐ· ໑໘໒-໑໘໓)· ເອຕ຺ຖ ຈ ຈຕຸນ຺ນໍ ມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ເຠທຏ຺ຐານໍ ຈຕຸກ຺ກໍ· ຕິຓ຺ຓໍ ມຄ຺ຄານໍ ສມ຺ເຠທຏ຺ຐານໍ ສິງ຺ຆາຏກໍ·

໑໐໗໖· ກປ຺ປິຍຠູມິ ນາມ ຠິກ຺ຂຸປສ຺ສຍາທີ· ຍຖາຫ “ສເຈ ອຸເຠາປິ ຠິກ຺ຂຸປສ຺ສເຍ ວາ ອນ຺ຕຣາຣາເມ ວາ ອາສນສາລາຍ ວາ ຕິຕ຺ຖິຍເສຍ຺ຍາຍ ວາ ຐຕ຺ວາ ສໍວິທຫນ຺ຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ· ກປ຺ປິຍຠູມິ ກິຣາຍໍ· ຕສ຺ມາ ເອຕ຺ຖ ສໍວິທຫນປຈ຺ຈຍາ ທຸກ຺ກຏາປຕ຺ຕິ ນ ເຫາຕີ”ຕິ (ປາຈິ· ອຏ຺ຐ· ໑໘໒-໑໘໓)· ເຕເນວາຫ “ນ ເຫາຕັສ຺ສ ທຸກ຺ກຏ”ນ຺ຕິ· “ນ ເຫາຕິ ອສ຺ສາ”ຕິ ປທເຈ຺ຉເທາ·

១១៤៥។ ឧភយត្ថាតិ អកប្បិយកុដិយំ ឋត្វា សំវិធាយ គមនេ, កប្បិយកុដិយំ ឋត្វា សំវិធាយ គមនេ ចាតិ ឧភយវិកប្បេ។ គន្តព្ពស្សចាតិ ឯវការេន និក្ខន្តស្ស ខេត្តកំ។ យថាហ “និក្ខមនេ អនាបត្តី”តិ។ “និក្ខុនោ”តិ ឋបិតា និក្ខុនិយា អនាបត្តិភាវំ ទីបេតិ។ អាបត្តិភេទត្តិកយោជនត្ថាយាហ “អនន្តរស្សា”តិអាទិ។

១១៤៨។ តត្រាបីតិ កប្បិយកុដិឧបចារេរុក្ខមូលេបិ។ ឧច្ចារិតត្ថិ យថាបច្ចុរិយំ។ យថាហ “យថាបច្ចុរិយំ ទុក្កដ”ន្តិ។

១១៥០។ អន្តរាតិ អត្តនោ និក្ខន្តកាយស្ស, អនិក្ខន្តកាយស្ស ច វេមជ្ឈំ។ យថាហ “កាយតោ និក្ខមិត្វា បន យាវ អនិក្ខន្តកាយស្ស ឧបចារំ ន ឧក្កមតិ, ឯត្តកេ សំវិទហិតេបិ និក្ខុនោ ទុក្កដ”ន្តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៥៧-១៥៨)។ ឋាយន្តិ និក្ខមនេ កាលទ្វារមគ្គាតំ ចេវេន តេយា វិសង្កេតវិសង្កេតាតិ តេសុ មគ្គទ្វារវិសង្កេតេបិ អាបត្តិ ហោតេវាតិ ទស្សេតុមាហ “ទ្វារ...បេ... ទុទ្ធី”តិ។ កាលវិសង្កេតេ បន អនាបត្តិ វល្លតិ។ អាបត្តិ បរិទិត្តិ។

១១៥១។ អសំវិទហិតេ កាលេតិ “បុរេភត្តំ គមិស្សាមា”តិអាទិនា កតសំវិធានាតំ បច្ឆាភត្តាទិ អសំវិទហិតកាលំ នាម, តស្មិំ។ និក្ខុស្សេវ សំវិធានស្មិន្តិ និក្ខុនិយា សំវិធានំ វិនា និក្ខុស្សេវ សំវិធានេ សតិ អាបត្តិ ទុក្កដំ។

១១៥២។ សមយេ វិទហិត្វា គច្ឆន្តា វា អសមយេ វិទហិត្វា វិសង្កេតេន គច្ឆន្តា វា អាបទាសុ វិទហិត្វា គច្ឆន្តា វា អនាបត្តីតិ យោជនា។ តថាតិ “វិទហិត្វា គច្ឆន្តា អនាបត្តី”តិ ឥទំ អតិទិសតិ។

តត្ថ សមយោ នាម យថាវុត្តកាលវិសេសោ។ វិសង្កេតោ នាម កាលវិសង្កេតោ, “អជ្ជ គន្ត្វា ទិវសេ អជ្ជកវេលាយ គមិស្សាមា”តិ វិទហិត្វា គមនការេ តស្ស កាលសង្កេតស្ស វិកោបនត្ថំ វុត្តំ ហោតិ។ យថាហ “កាលវិសង្កេតេនេវ អនាបត្តី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៥៩)។ អាបទា នាម រដ្ឋភេទ ឧបទ្ទវាតំ បលាយនការេលំ។ យថាហ “រដ្ឋភេទ ចក្កសមារុឡ្ហា ជនបទា បរិយាយន្តិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសូ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៥៩)។ ឯត្ថ ច រដ្ឋភេទេតិ រដ្ឋវិលោបេ។ ចក្កសមារុឡ្ហាតិ ឥរិយាបថចក្កំ, សកដចក្កំ វា សមារុឡ្ហា។ ឧម្មត្តកាទីនោតិ អាទិ-សទ្ទេន ខិត្តចិត្តាទយោ គហិតា។

១១៥៣។ កាយវាចាទិកត្តយាតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ចិត្តំ គហិតំ, កាយវាចាចិត្តាតិ វុត្តំ ហោតិ។

សំវិធានកថាវណ្ណនា។

១១៥៤។ ឧទ្ធំ ជវតីតិ ឧទ្ធំជវនិំ, បដិសោតគាមិនឹ នាវំ។ តំ។ អធោ ជវតោតិ អធោជវនិំ, អនុសោតគាមិនឹ នាវំ។ តំ។ អភិរុហេយ្យាតិ ឯត្ថ “សំវិធាយា”តិ សេសោ។ យថាហ “ឯកំ បន ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ សំវិធាយ ឯកំ នាវំ អភិរុហេយ្យា”តិ (បាចិ។ ១៥៩)។

លោកវជ្ជាតវជ្ជាតយិត្តវត្ថុចេតនំ តាវ អារុយ្ហកិញ្ចអនចិត្តំ បុព្ពប្បយំ កត្វា អញ្ញាយញ្ញា នចិនាយាតិ អទេត្វា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “លោកវជ្ជាតយិត្តវត្ថុចេវេនេត កិញ្ចអាបុរេក្លារេរា នចិតហិត្វា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៦៦)។

១១៦៣។ សកាយតិរបេស្សន កាយេន កាយត្តរចេសេន វា បាចិត្តិ, អកាយតិរបេស្សន កាយេន អង្គជាតេន បាចិត្តិ អង្គជាតាតិទេទេក នាទេន កាយេ ចិន្តយាតេបិ អចិន្តយាតេបិ។

១១៦៤។ ជាតបុច្ឆលិយ នទិយា យន្តេ្ត កណ្ហតោ អង្គជាតចេសេន អាបត្តិនស្សនត្វយាហ “តថា”តិអាទិ។ “ភ្ខារជាតបុច្ឆលិយ នទិយា យន្តេ្តកយកាកំ កដតីតិ តាទិសិកាយ នទិយា យន្តេ្ត កណ្ហត្តស្ស កាយត្តរកលកាយ, អង្គជាតកលកាយ ច អាបត្តី”តិ វទន្តិ។

១១៦៥។ យថាវុត្តំ វយន្តសិក្ខិ ៤៣ “កត្តទ្ធ”ន្តិ វេវេវា។ “វត្តអដ្ឋកថាវុ”តិអាទិនា យថាវុត្តកយនាត្វញ្ញាយ ទេហតំ នទេស្សតិ។ វុត្តិនាច អវត្ថុយានេនានេកវុ វាបិតញ្ចអាកាទីវុ អនាបត្តីតិ ចិន្តាយតិ។

១១៦៦។ តិត្តវយ្យាទនត្វាយាតិ វទតិត្វ បិទេបត្វ។ តំ នាចំ។ យុត្តាតិ នាចាបិនេតា។

១១៦៧។ “តថា”តិ វុត្តិនា “អនាបត្តិ បកាសិតា”តិ វុត្តំ វក្កញ្ញាតិ។ អនចិតហិត្វា កិក្ខុនិយា វត្ថិ ឯកំ នាចំ អកិរុទេហយ្យ វា, តិរិយំ តរណាយ កិក្ខុនិយា វត្ថិ នចិតហិត្វាបិ ឯកំ នាចំ អកិរុទេហយ្យ វា, អាបទាសុ កិក្ខុនិយា វត្ថិ នចិតហិត្វាបិ ឯកំ នាចំ អកិរុទេហយ្យ វា, តថា អនាបត្តិ បកាសិតាតិ ជាតា។

“អនត្តរសេយា”តិ វុត្តិនា “អនចិតហិតេ កាលេ”តិអាទិនា ទុក្កដិតិន្ទយំ វក្កញ្ញាតិ។ វុត្តាបិ កាលចិវន្តេកេន អនាបត្តិ, តិត្តនាចាចិវន្តេកេន អាបត្តិយេវ។ យថាហ “វុត្តាបិ កាលចិវន្តេកេនេវ អនាបត្តី”តិអាទិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៧១)។ “លោកវជ្ជាតយិត្តវត្ថុចេវេនេត កិញ្ចអាបុរេក្លារេរា នចិតហិត្វា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៦៦) វចនតោ កេចិ “ឥទំ សិក្ខាបទំ អកុសលចិត្តំ លោកវជ្ជ”ន្តិ វទន្តិ, តំ ន គហេតព្ពំ។ កិញ្ចអាបុរេក្លារនាយ ហិ អកិរុហិត្វា កាយត្តរោក្កមេន, អង្គជាតាទិក្កមេ វា កុសលាព្យាកតចិត្តសមង្គីបិ ហុត្វា អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ។ យទិ ហិ សោ នវេកំ បដិលភិត្វា អនហត្តំ វា សន្ថរេយ្យ, តិដ្ឋំ វា ឆក្កមេយ្យ, កម្មដ្ឋានំ វា យនសិ ករោន្តោ ករេយ្យ, កុទា តស្ស អកុសលចិត្តសមង្គិតា, យេនិទំ សិក្ខាបទំ “អកុសលចិត្តំ, លោកវជ្ជ”ន្តិ វុច្ចតិ, តស្មា បណ្ណត្តិវជ្ជំ, តិចិត្តន្តិ សិទ្ធំ។

នាវាភិរុហនកថាវណ្ណនា។

១១៧០។ គិហិវេយ្យាវច្ចំ ហិត្វា កិក្ខុនិយា បរិបាចិតំ ភត្តំ ជានិត្វា ភុញ្ជេតោ កិក្ខុនោ បាចិត្តិ ហោតីតិ ជោតនា។ បរិបាចិតំ នាម កិក្ខុនោ

សីលសុតាទិគុណំ គុលិកំ ចត្វា និប្ផាទិតំ។ យថាហ “កិច្ចតិយា បរិបិចិតំ, គុណប្បការេនេន និប្ផាទិតំ លក្ខណំ គតត្តិ អត្វេ”តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ១៥៨)។ កិហិសយារប្បត្តិ កិច្ចតិយា បរិបិចតេតា បុទ្ធេយេច កិហិបដិយត្តំ។ យថាហ “កិច្ចតិយា បរិបិចតេតា បជយេយច យំ កិហិតំ បដិយាទិតំ កត្តា”ត្តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ១៥៨)។ ចក្ខុតិ ហិ “កិហិសយ្យាទិតយ្យិ ចា ចិតា”តិ។

១១៥១។ “តស្សា”តិ ចក្ខុយាតត្តា “យំ កោធន”ត្តិ យោជេតព្ពំ។ តស្សាតិ បញ្ញា ទុត្តស្ស កោធនស្ស។ សទ្ធាសុអញ្ញាហារេសុតិ សទ្ធាសុ បរកលករណប្បយោគេសុ។

១១៥២។ កិច្ចតិយា បរិបិចិតំ កុព្ពេតា តោមេសាតិ យោជនា។

១១៥៣។ ភូតោស្មាតិ បរិបិចិតេតបិ អបរិបិចិតេតបិ។ សត្ថុត្វាតិ ធម្មេសុ ខិន្ទុ បរិកុព្ពេតា អញ្ញាហារេធនេសុ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១១៥៤។ បញ្ចកោធនំ ធរេបត្វា អញ្ញា បត យំ កិញ្ចិ យាគុខជ្ជផលាទិកំ កុព្ពន្តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។

បរិបិចិតកថាវណ្ណនា។

១១៥៥។ ធម្មំ សត្ថំ ធសយំ និក្ខេបធំ សមុដ្ឋានតយាទិនា ទុតិយាតិយវេតេច សមិសំ យតត្តិ យោជនា។ ធម្មំ និក្ខេបធត្តិ “យោ បន កិច្ចកិច្ចតិយា សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ និសជ្ជំ កប្បេយ្យ, បាចិត្តិយ”ន្តិ (បរិ។ ១៥៥) ទុត្តំ រហោនិសជ្ជនិក្ខេបធំ។

រហោនិសជ្ជកថាវណ្ណនា។

កិច្ចតិវគ្គោ តតិយោ។

១១៥៦។ ឯកោតិ ឯកទិវសិកោ។ អាចរសោ បិណ្ឌោតិ បុញ្ញត្តិកោហិ ឯកំ បិសញ្ញំ អតន្តិស្ស យាចនត្វំ នាតុំ សាលិនីសុ បញ្ញត្តំ បញ្ចសុ កោធនេសុ អញ្ញតរំ កោធនំ។ យថាហ “អាចរសថបិណ្ឌោ នាម បញ្ចន្នំ កោធនានំ អញ្ញតរំ កោធនំ សាលិយ ចា យណ្ឌបេ ចា រុក្ខមូលេ ចា អព្ភោកាសេ ចា អនោទិស្ស យាចនត្វា បញ្ញត្តា ហោតី”តិ (បរិ។ ២០៩)។ អកិលានេនាតិ ឯត្ថ “អកិលានោ នាម សក្កោតិ តម្ហា អាចរសថា បក្កមិតុ”ន្តិ ទុត្តំ បទភាជនិយអដ្ឋកថាយំ “អទ្ធយោជនំ ចា យោជនំ ចា គន្តុំ សក្កោតី”តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ២០៩) ទុត្តត្តា តម្ហា អាចរសថា អទ្ធយោជនំ ចា យោជនំ ចា គន្តុំ សមត្ថេន អកិលានេនាតិ អត្ថោ។ តតោ ភុញ្ជិតុំ ទុតិយទិវសេ ភុញ្ជិតុំ។

១១៥៧។ អនោទិស្សេច បញ្ញត្តេ បិណ្ឌេតិ យោជនា, “ភិក្ខូនំយេវ ចា”តិ អញ្ញាតរំ បិសញ្ញំ ចា “ទុត្តកានំយេវ ចា”តិ ឯត្ត

ປຸຄ຺ຄລປຣິເຈ຺ຉທំ ວາ ອກຕ຺ວາ ສພ຺ພສາຘາຣຓំ ກຕ຺ວາ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕ ອາວສຖປິເຓ຺ຑຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຍາວທເຕ຺ຖ ເອວ ປິເຓ຺ຑ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕຕິ ໂຍຊນາ, ຍາວຕາ ອເຕ຺ຖາ ກຸຈ຺ຉິປູຣຓີກំ ປໂຍຊນເຍຕ຺ວ ປິເຓ຺ຑຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ, “ເອຕ຺ຕກំ ທາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ອປຣິຈ຺ເຈ຺ທິຕ຺ວາ “ຍຸຕ຺ຕມຕ຺ຕໍ ຍາວທຕ຺ຖំ ທາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕ ປິເຓ຺ຑ ເອວາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຍຸຕ຺ຕມຕ຺ຕນ຺ຕິ ກມ຺ມສາທំ ວາ ພາວສາທំ ວາ. “ໂພຊນ”ນ຺ຕິ ອຊ຺ໂຌຫຣິຍំ. ສພ຺ພ ເອກວາຣំ ຕຖາຕິ ອາວສເຖ.

໑໒໐໐. ຕສ຺ສ ປິຓ຺ຑສ຺ສ. ອຊ຺ໂຌຫາເຣສຸ ສພ຺ພສຸຕິ ສພ຺ພສຸ ອຊ຺ໂຌຫາຣປໂຍເຄສຸ ກເຕສຸ. ຕສ຺ສ ອຊ຺ໂຌຫາຣກສ຺ສ ປາຈິຕ຺ຕິໂຍ ປໂຍຄຄານຕາຍ.

໑໒໐໑. “ເອເກນ ກຸເລນ ນາເນກຄາມເຄເຫສຸ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕາ”ຕິ, “ນານາກຸເລຫິ ວາ ນາເນກຄາມເຄເຫສຸ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕາ”ຕິ ວາຕິ ໂຍຊນາ. “ປິເຓ຺ຑາ”ຕິ ອທິກາໂຣ. ນານາ ຈ ເອເກາ ຈ ນາເນກາ, ຄາມານំ ເຄຫາ ຄາມເຄຫາ, ນາເນກາ ຈ ເຕ ຄາມເຄຫາ ຈາຕິ ວິຄ຺ຄໂຫ, ເຕສຸ. ເອກເຄຫເກາຕິ ເອກປິຓ຺ຑປຣິເຄຫເກາ. ເອວກາເຣນ ທຸຕິຍທິວສາທິປຣິເຄຫំ ນິວເຕ຺ຕຕິ.

໑໒໐໓. ຄິລານສ຺ສາຕິ ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂເຓນ ຄິລາເນາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນំ ພຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ຄນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ວາ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ໂຍຊນາ, ອທ຺ຘໂຍຊນມ຺ປິ ຄນ຺ຕາ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕາ ວາ ອນ຺ຕຣາມເຄ຺ຄ ຈ ຄຕຎ຺ຐາເນ ຈ ເອກທິວສំ ພຸຍ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕំ ໂຫຕິ. ຍຖາຫ “ໂຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມເຄ຺ຄ ເອກທິວສំ, ຄຕຎ຺ຐາເນ ຈ ເອກທິວສំ ພຸຍ຺ຊຕິ, ຕສ຺ສາປິ ອນາປຕ຺ຕິ. ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕປິ ເອເສວ ນໂຍ”ຕິ (ປາຈິ. ອຎ຺ຐ. ໒໐໖). ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖ “ຕິຕ຺ຖິເຍ”ຕິ ເສໂສ. ຍຖາຫ “ຕິຕ຺ຖິເຍເຍວ ອຸທ຺ທິສ຺ສ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕາ ໂຫຕີ”ຕິ (ປາຈິ. ອຎ຺ຐ. ໒໐໖). ປຣິເຕ຺ຕຕິ ຄຈ຺ຉປຸຣິສາທີນំ ອປ຺ປໂຫນເກ ເອເກ ເອເກ ໂຄເຕ. ຍຖາຫ “ຍາວທຕ຺ໂຖ ປຎ຺ຎເຕ຺ຕາ ນ ໂຫຕິ, ເຖາກំ ເຖາກំ ລພ຺ພຕິ, ຕາທິສំ ນິຈ຺ຈມ຺ປິ ປຣິພຸຍ຺ຊິຕຸំ ວຕ຺ຕຕີ”ຕິ (ປາຈິ. ອຎ຺ຐ. ໒໐໖). ສກິນ຺ຕິ ຍາວທຕ຺ຖំ ປຎ຺ຎຕ຺ຕំ ວຸຕ຺ຕນເຍນ ເອກທິວສំ ຄິລາເນາ ອນາປຕ຺ຕິ.

໑໒໐໔. ຍາຄຸອາທີນີຕິ ອາທິ-ສເທ຺ທນ ປຍ຺ຈໂພຊເນ ອເຍ຺ຍສំ ອຊ຺ໂຌຫາຣິຍານំ ຄຫຓំ.

ອາວສຖກຖາວຓ຺ຓນາ.

໑໒໐໙. ວຸຕ຺ຕາ ສມຍາ ອຍ຺ຍ຺ຕຣາຕິ ໂຍຊນາ, “ຕຕ຺ຖາຍំ ສມໂຍ, ຄິລານສມໂຍ ຈີວຣທານສມໂຍ ຈີວຣກາຣສມໂຍ ອທ຺ຘານຄມນສມໂຍ ນາວາພິຣູຫນສມໂຍ ມຫາສມໂຍ ສມຓພຕ຺ຕສມໂຍ”ຕິ (ປາຈິ. ໒໑໗) ວຸຕ຺ຕາ ສຕ຺ຕວິຘກາລາ ອຍ຺ຍ຺ຕຣ.

ຕຕ຺ຖ ຍທາ ປາທານំ ຜລິຕຕ຺ຕາ ນ ສກ຺ໂກຕິ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕຸំ, ອຍំ ຄິລານສມໂຍ. ອຕ຺ຖຕກຖິນານំ ປຍ຺ຈ ມາສາ, ອິຕເຣສំ ກຕ຺ຕິກມາໂສຕິ ອຍំ ຈີວຣທານສມໂຍ. ຍທາ ຈີວເຣ ກຣີຍມາເນ ກິຍ຺ຈິເທວ ຈີວເຣ ກຕ຺ຕພ຺ພំ ກໂຣຕິ, ອຍំ ຈີວຣກາຣສມໂຍ. ຍທາ ອທ຺ຘໂຍຊນມ຺ປິ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ວາ ໂຫຕິ, ຄຈ຺ຉຕິ ວາ, ຄໂຕ ວາ, ອຍំ ອທ຺ຘານຄມນສມໂຍ. ນາວາພິຣູຫນສມເຍປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຍທາ ໂຄຈຣຄາເມ

ចត្តារោ កិច្ច បិណ្ឌាយ ចរិត្វា ន យាបេន្តិ, អយំ បហាសយោ។ យថា យោ កោចិ បព្ពជិតោ កេត្តន និបន្នោតិ, អយំ សយលកត្តសយោ។ គណោ គតយោតិ អាហ “គណោ”តិអាទិ។

១១០ ល៊ិ។ គណកោដ្ឋកំ នាយ គិត្តិ អាហ “យ”ន្តិអាទិ។ យំ បច្ចន្តំ អញ្ញាតកំ និបន្នកោតា, ចិញ្ញាត្តិតោ ចា លទ្ធំ, តំ ញ្ញាណ កោដ្ឋកន្តិ អធិប្បេតំ ហោតីតិ យោជនា។ និបន្នកោតាតិ “កោដ្ឋកាន”ន្តិអាទិនា ចក្កយានប្បការេន គតំ អកប្បិយនិបន្នកយាហ។ ចិញ្ញាត្តិតោបិ ចាតិ “សចេបិ”តិអាទិនា ចក្កយានភេទេន គតយកប្បិយចិញ្ញាត្តិយាហ។

១១០ប៊-១១។ កោដ្ឋកានន្តិ និទ្ទេសេ សាមិចចនំ, “អញ្ញាតកស្សា”តិ សេសោ, “ឧបកោ សត្ត កុប្បោសោ, បច្ចា បំសព្ព កោដ្ឋក”ន្តិ សង្គហិតានំ បច្ចន្តំ កោដ្ឋកានំ អញ្ញាតកស្ស។ នាយន្តិ ចក្កយានំ ឧបកានិនាយំ។ កិច្ច និបន្នោតីតិ ឲត្ត “ឲគតោ, ភាភតោ ចា”តិ សេសោ។ យថាហ “ឲគតោ និបន្តិតា។ ភាភតោ និបន្តិតា”តិ (បាចិ៊ អដ្ឋ៊ ១១ល៊ិ-១១ប៊)។ ឲគតោ និបន្នំ នាយ សព្ពោសំ កិច្ចំ ឲគតោ ជិតានំ និបន្នំ។ ភាភតោ និបន្នំ នាយ កិច្ចំ ចិសុំ ចិសុំ ចសនដ្ឋានំ គន្ត្វា ចា ឲគតោ ជិតដ្ឋានំ គន្ត្វា ចា អនេនេកហិ និបន្នំ។ យថាហ “ចត្តារិ បរិចេណាតិ ចា ចិហារេ ចា គន្ត្វា ភាភតោ និបន្តិតា, ឲគដ្ឋានេ ជិតោសុយេច ចា ឲកោ បុគ្គេត្តន, ឲកោ បិតរាតិ ឲចយិ ភាភតោ និបន្តិតា”តិ (បាចិ៊ អដ្ឋ៊ ១១ល៊ិ-១១ប៊)។

ចេចចនំ នាយ ឧបកានិសព្ពបនានំ, សប្បជិន្នចាតិអាទិកិរិយាបនាន្ញ្ញា បរិយាយចចនំ។ ការស្តនំ នាយ យាគឆចចនតោ អញ្ញាសឹហញ្ញអនយិញ្ញអាទិចោហារន្តនំ។ ចេចចនេហិ ឲច ចា ការស្តនេន ចា និបន្នោតីតិ សម្ពន្ធោ។

តតោ និបន្តភាភន្តនំ។ និបន្តន្តិ យថាវុត្តំ អកប្បិយនិបន្នំ។ ឲគតោ គណត្រីតិ អញ្ញាបញ្ញាស្ស ក្វាឌសហត្វំ អបុក្ខិត្វា ជិតា ចា និសិន្នា ចា ឲគតោ គណត្រី។

“គណកោដ្ឋភការណ”ន្តិ ញ្ញាណំ កោដ្ឋកបច្ចយា បាចិត្តិយំ ឲចំ គហណបន្តនេន ន ហោតីតិ ចុត្តំ។

១១១។ ឲគតោ, ភាភតោ ចាបិ យំ គយនំ, កោដ្ឋកស្សិ ចា, តំ គណកោដ្ឋកេ ន ការណន្តិបិ ចិញ្ញា កណត្រីតិ យោជនា។ ឲគតោ ភាភតោ ចាបីតិ ឲត្ត “ជិតា ចា និសិន្នា ចា”តិ សេសោ។

១១១-៣។ ចិញ្ញាបេត្វាតិ “អយ្យានំ ចតុន្នម្បិ កត្វា ទេហី”តិអាទិនា ឲគតោ ចា “យយ្យំ ទេហិ, យយ្យំ ទេហី”តិ បិដេក្កំ ចា ចិញ្ញាបេត្វា ឲចយិតិ ចិញ្ញាត្តិតោបិ។

១១៤។ ទុចិធស្សាតិ និបន្តកស្ស, ចិញ្ញាបកស្ស ច។

១១៩៣. សព្ពេសុបិ សមយេសុ ភុញ្ជនំ អនាបត្តីតិ យោជនា, “គណភោជន”ន្តិ បករណតោ លព្ភតិ, យថាវុត្តេសុ គិលានាទីសុ សព្ពេសុ កាលេសុ លេសំ វិនា ភុញ្ជន្តានន្តិ អត្ថោ. “ឯកតោ”តិ បទំ “គហេត្វា”តិ បទេន យោជេតព្ពំ. ភុញ្ជនន្តិ ភុញ្ជន្តានំ. តថាតិ “អនាបត្តី”តិ បទំ បច្ចាមសតិ.

១១៩៤. អនុបសម្បន្នោ ច ចារី ច បត្តោ ច អតិរិត្តោ ច អនុបសម្បន្ន…បេ… អតិរិត្តា, តេ ចតុរោ កត្វាតិ អត្ថោ, អនុបសម្បន្នំ វា បិណ្ឌចារិំ វា ចតុត្ថស្ស បត្តំ វា អតិរិត្តំ វា ចតុត្ថំ កត្វា ឯកតោ គហេត្វា ភុញ្ជន្តានំ គណភេទោ យុត្តិតោ បកាសិតោ, គណស្ស អបរិបុណ្ណតា ទីបិតាតិ វុត្តំ ហោតិ. បិណ្ឌាយ ចរតិ សីលេនាតិ បិណ្ឌចារី, សោ ឯវ បុព្ពបទលោបេន “ចារី”តិ វុត្តោ, បិណ្ឌបាតិកោ. សោ ហិ និមន្តនំ អសាទិយន្តោ គណភោជនកោ គណបូរកោ ន ហោតីតិ អធិប្បាយោ. បត្តោ នាម វិហារេ និសីទិត្វា ចតុត្ថេន អត្តនា លទ្ធភោជនត្ថាយ បេសិតោ បត្តោ. អតិរិត្តោ នាម បឋមំ អកប្បិយនិមន្តនាយ និមន្តិតោ អនន្តរោ ឧបសម្បន្នោ ឯត្ថាតិ ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ. អបិ-សទ្ទោ ហេដ្ឋា ទស្សិតំ ទ្វិកំ, តិណ្ណំ វា វសេន វុត្តវិនិច្ឆយំ អបេក្ខតិ.

១១៩៥. សមយលទ្ធានន្តិ គិលានាទយោ សត្តសមយា លទ្ធា យេហិ តេ សមយលទ្ធា, តេសំ, និទ្ទេសេ សាមិវចនំ. “អញ្ញតរស្សា”តិ សេសោ, “វសេនា”តិ បទេន សម្ពន្ធោ. តេន គណភោជនាតិ យោជនា. សមយលទ្ធកស្ស អត្តនោ អនាបត្តិការណត្តេន តំ ចតុត្ថំ កត្វា គណភោជនំ គណ្ហន្តានំ បន អាបត្តិសម្ភវតោ អាហ “អាបត្តិ បន វេទិតព្ពា”តិ. យថាហ មហាបច្ចរិយំ “សមយលទ្ធកោ សយមេវ មុច្ចតិ, សេសានំ គណបូរកត្តា អាបត្តិករោ ហោតី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១០).

១១៩៦. បញ្ចភោជនេសុ អញ្ញតរស្ស នាមំ គហេត្វា និមន្តេត្វា តេសុយេវ អញ្ញំ វិញ្ញាបេន្តំ គណ្ហន្តស្ស វិសង្កេតាភាវំ ទស្សេតុមាហ “ភោជនានន្ទា”តិអាទិ. ភោជនានន្តិ និទ្ទេសេ សាមិវចនំ, អញ្ញតរស្ស វសេនាតិ វុត្តំ ហោតិ. តំ វិសង្កេតំ, វុត្តនាមំ នាមេន និមន្តេត្វា វិញ្ញាបេន្តំ យាគុអាទិ គណ្ហន្តស្ស គណភោជនំ ន ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

១១៩៧. “និច្ចភត្ត”ន្តិ ធុវភត្តំ វុច្ចតិ. “និច្ចភត្តំ គណ្ហន្តា”តិ វទន្តិ, ពហូនម្បិ ឯកតោ គហេតុំ វដ្ដតិ. សលាកភត្តាទីសុបិ ឯសេវ នយោ.

គណភោជនកថាវណ្ណនា.

១១៩៨-៩. ពហូហិ មនុស្សេហីតិ វិសុំ វិសុំ និមន្តិតេហិ អនេកេហិ មនុស្សេហិ. បញ្ចសុ យស្ស កស្សចីតិ ឯត្ថ “សហធម្មិកេសូ”តិ សេសោ, និទ្ទេសេ ភុម្មំ, បញ្ចសុ សហធម្មិកេសុ យស្ស កស្សចីតិ អត្ថោ. “ហិត្វា”តិអាទិនា កិំ ទស្សេតិ? យស្ស វិកប្បេតិ, តស្មិំ សន្តិកេ “មយ្ហំ ភត្តបច្ចាសំ តុយ្ហំ ទម្មី”តិ សម្មុខា វិកប្បនវសេន វា តស្មិំ អសន្តិកេ តស្ស នាមំ គហេត្វា “មយ្ហំ ភត្តបច្ចាសំ ឥត្ថន្នាមស្ស ទម្មី”តិ អសម្មុខា វិកប្បនវសេន វា បឋមនិមន្តនាយ វិកប្បនំ ហិត្វា, តំ អវិកប្បេត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ.

ᨴᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᩮᩣ ᨴᩩᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨿᩮᨿᩮᩣ᪨ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᩔᨲᩥ, ᨲᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩩᩔᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨴᩩᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩑᨠᨸᨴᩮᨶᩮᩅ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᨮᨾᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨸᨭᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᨲᩮᩴ ᨸᩩᨶ ᨸᨭᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩣᩉᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩥᨲᨴᩮᩣᩈᩮ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨮᨾᩴ ᩋᨴᩩᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨸᩥᨲᩴ ᨸᨮᨾᩴ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨿᨳᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨻᩥᩔᩥᨠᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨸᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩔᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨾᩦᩉᩥ ᨠᩩᩃᩥᨶᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩣᨶᩮ ᨶᩥᨾᩥᩈ᩠ᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲᩮᩣ ᨸᩥᨲᩣ ᨧ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨸᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᩣᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᨠᨻᩥᩔᩮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪘)᪨

᪑᪑᪖-᪙᪨ ᨸᩁᩮᨿ᩠ᨿᩁᩮᨴᩮᩣᩈᨶᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨭᩥᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨽᩮᩔᨩ᩠ᨩᩣᩉ “ᨴᩮᩣᩈᨶᩣᨶᨿᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᩮᩈᨿᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᨶᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩁᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᨸᩁᩥᨴᩩᩔᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᩮᩉᩥ ᨶᩣ ᨸᩁᩥᨽᩥᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨴᩮᩣᩈᩮ “ᨸᩁᩮᨿ᩠ᨿᩁᩮᨴᩮᩣᩈᩴ ᨶᩣᨿ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᨶᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪙) ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪑᪙᪨ ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥ ᩑᨠᨸᨭᩥᨴᩮᩣᩈᩮ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩮᩣᩈᩮᨶᩦ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨠᩮᨶ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨧᩥᩈᩩᩴ ᨧᩥᩈᩩᩴ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨿᩣᨶᩁᩈᩴ ᩋᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩁᩈᩮᨿᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗᪐᪨“ᨠᩣᨿᩮᨶ”ᨲᩥ ᨾᩦᨿᩥᨶ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨿᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩦ”ᨲᩥ ᨾᩦᨴᩴ ᨠᩣᨿᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩉᩥ ᨸᨴᩮᩅᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨠᩣᨿ-ᩈᨾ᩠ᨹᩔ “ᨠᩣᨿᩣ ᨧ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨧ”ᨲᩥ (ᨸᩁᩥ᪨ ᪕᪑) ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨿ ᨶᨠᩁᨿᩮᩣᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨲᩴ᪨ ᨸᩩᨷᩣ ᨶᩣᨿ ᨧᩥᩈᩩᩴ ᨧᩥᩈᩩᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᩁᩮᨶᩣ ᨴᩮᩅᩮᩣᨠᨿᨶᩩᩔᩣ᪨ ᨶᩥᨠᩮᨿᩣ ᨶᩣᨿ ᩈᩣᨸᩮᨱᩣ ᨿᨳᩣᨠᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩈᨠᩃᨠᩣᨿᩮᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨿᩮᩣᨣᩮ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᩁᩮᨠᩮ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩩᨠᩣᨶᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨠᩃᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔᩮᩅ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨴᩩᩔᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨠᩮᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪘)᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨴᩮᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶ ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨧᩥᨿ᩠ᨿᨿᩣᨶᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨠᨲ᩠ᨳᨸᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮᨸᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨴᩩᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗᪑᪨ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨾᩦᩉᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᨠᨳᩥᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩣᨿ᪨ ᨾᩦᨲ ᨠ᩠ᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨿ ᨴᩮᩣᩈᩴ, ᩋᨠ᩠ᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨿ ᨸᨭᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨧᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩴ, ᨾᩦᨴᩴ ᨴ᩠ᩅᨿᨾᩮᩅᩣᩉ “ᨴᩮᩣᩈᨶᩣᨬᩣᨧᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨸᩁᩮᨿ᩠ᨿᩁᩮᨴᩮᩣᩈᨶᨠᩅᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪑᪗᪒-᪓᪨ ᨷᩩᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᩁᩈᩣᨽᩮᨿᩣ ᩁᩈᩣ᪨ ᨸᩮᩉᨱᨠᨲ᩠ᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᩣᨠᩣᩁᨲ᩠ᩅᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩣ᪨ ᨸᩅᩣᩁᩮᨷ᩠ᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩔ

សព្ពលត្ថាយ៍ បឋំឃត្តា យត្ថា ចាតិ សព្ពេត្ថា៍ យត្ថា ភាយ ពាទ្ធសត្តអពាទ្ធសត្តពិលតណ្ហលិងេឃា៍ ឃធាហ “ពាទ្ធសត្តអពាទ្ធសត្តពិលតណ្ហលិងិ សត្តំ ឋាឈ យទត្ថាទេត្តច សត្ថ កដ្ឋតី”តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ១១១)៍ វេឃ បុចា, យត្ថា ចាតិ វេឃាឌតា៍ ហីតិ ឝិបិពយត្តិ៍ តត្ថ បឋំឃេត្តស្ស តេស្ស បុចេស្ស ចា យទត្ថស្ស ចា៍ កិត្តភាតិ ឲត្ថ “អាកង្ខយាភេភា”តិ វេសេសា៍

ញត្តិបត្តាតិ ឆេ្ច ចា តវេឃា ចា បត្តាតិ ចិក្កេហា៍ បុរាតិ យុលចង្គិឃា វេហង្គិយរាឌិសយំ បុណ្ណា៍ ឃធាហ “យុលចង្គិឃា វេហង្គិយលេតាឃ សយបុវេទ បទេត្ត កហេត្តា”តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ១១១)៍ “ញត្តិបត្តា បុរា”តិ វេចត្ត បរិយាលំ ឌស្សិតំ, បរិយាលបរិវេឃ្យាតំ អភេកេឌាបចាវេទភ បុចយត្ថា កហេតត្ថា ឃធា “ឆេ្ច តិស្សា តណ្ហលភាឡឋាវេឃា”តិ៍ បុចេហិ ចា សត្តហិ ចាតិ វេឃាឌតា៍ សត្តតិ ពាទ្ធសត្តអពាទ្ធសត្តំ កហលំ, ឋាឃិភាច តិលិង្គិតិ ញ្ញបលក្ខិតាតិ៍ តតិឃបត្តស្ស យុលចង្គិឃា វេហង្គាវាឌិឃា ញ្ញ្ញ កត្តា បក្ខិត្តវេត្តាតំ “តវេតា ញ្ញត្តិ”ត្ថិ ឋាឃិភា ច កឃ្យាតិ៍ ឃធាហ “សវេច តតិឃំ បត្តំ ត្ទឹកតំ កណ្ហាតិ, បុចកលភាឃ បិនិត្តិឃ”ត្តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ១១១)៍

១១១៧៍ តត្ថ តេស្ស បុចេស្ស ចា យទត្ថស្ស ចា ឆេ្ច វេច បត្តបុរា លក្ខាតិ វេឃាឌតា៍ ឲវេកា បត្តបុវេទា បឌាតវេត្តាតិ វេឃាឌតា៍ ឲកវេតាតិ ឲកបត្តបុវេតា ភ បឌាតវេត្តាតិ វេឃាឌតា, កិញ្ចិបិ អកាឃា ភ ឌាតត្តត្តិ អវេត្ត៍ ឃធាហ “វេឃភ ឲវេកា កហិវេតា, ភ វេតភ កិញ្ចិ អកាឃា ឌាតត្តំ៍ ឃធាវុទិ កាតត្ថា”ត្តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ១១១)៍ ឲចំ ឌឌវេត្តភ អាឃភយាលិឃ ចា អត្តវេភា ឝិពាទ្ធចាឃង្គាវេភ ចា ឌិង្គស្ស កិត្តឃង្គស្ស សាឈាវេលំ កត្តា ឌាភយត្តវេទភ ភ ឃិត្តាភវេយច ឌាតត្ថា៍ ឃធាហ “ឃធាឃិត្តំ បភ ឌាតំ ភ លត្ថតី”តិ (បិចិ៍ អដ្ឋ៍ ១១១)៍

១១២៦-២៧៍ អបវេហលកំ អបិវេចឃ្យំ វេឌត្តាភត្តិ សព្ពេត្ថា៍ ឃធាហ “ភ បវេហលកត្តាឃ ភ បិវេចឃ្យត្តាឃ បឋឃត្តំ វេឌត្តី”តិ (បិចិ៍ ១២៥)៍ តវេតាតិ បវេហលកបិវេចឃ្យវេតា៍ ចា-សវេទ្ធភ ឋាឈ អត្តត្តំ “កឃវេភ បឋិឃ្យស្សវេទ្ធ វេឌត្តី”តិ (បិចិ៍ ១២៥) អភាបត្តិចាវេទ ត្តត្តំ សក្កណ្ហាតិ៍ តត្តកត្តិ តវេតា ញត្តិបត្តវេតា ញ្ញាភកំ៍ ឃធាហ “ញ្ញាភកញត្តិបត្តបុវេទ បឋិក្កណ្ហាតី”តិ (បិចិ៍ ១២៥)៍ អបិវេចឃ្យាឌិអត្តាឃ បឋិឃាឌិតត្តិ សព្ពាឃ បិវេចឃ្យាឌិ កណ្ហត្តស្សាបិ អាបត្តិវេឃច អឌិត្តកត្តា សិក្ខាបឌស្ស៍ អត្តវេតាវេឃច កហលត្តំ “ឋាឃស្ស ហវេត្ត វេឌហី”តិ ចឌវេភភាបិ អាបជ្ជភវេតា ចឌឹកយំ៍

កាលយាតុកធាចណ្ណភា៍

១១៣០៍ អវេន្តភាតិ តង្គិតវេលិវេបភ ឝិវេទ្ធវេសា, អន្តាតវេទភាតិ អវេត្ត, បចារិវេតាតិ សព្ពេត្ថា៍ វេកាឌភាភត្តិ ឝិង្គារវេណ ក្សំ៍ បចារិវេតាតិ “កណ្ហ កវេត្ត ឃាច ឋាទ្ធចា’តិ ឲចំ ឃាចឌត្តបចារលាឃ, សឃញ្ញ ‘អលំ អាត្តវេសា វេធាកំ វេធាកំ វេឌហី’តិ ឲចំ បឋិវេក្ខបបចារលាឃា”តិ អដ្ឋកធាឃ ត្តត្តប្យការទ្ធវេឃភ បចារិវេតាតិ អវេត្ត៍ ចិកប្យទ្ធវេឃ បការទ្ធវេឃ បចារិត-សទ្ធេ ចទ-ឌាតុស្ស បត្តភចារលត្តចវេសភាឃយវេត្ត វេចឌិតវេត្តា, “បិនិត្តិ អភតិរិត្ត”ត្តិ បឌវេទ្ធវេឌា៍ “អភតិរិត្តំ វេកាឌភ”ត្តិ ចិវេសសិតត្តាឃវេបក្ខិត្តា “អវេន្តភា”តិ ឲត្ថ ចិភត្តិ ចិបរិលាវេឃត្តា “បន្តត្តំ វេកាឌភាភំ អន្តាតទំ វេកាឌភ”ត្តិ វេឃាវេឌតត្តា, ចក្ខយាវេភ អភតិរិត្តកតវេកាឌភឝិទ្ធវេស ត្តវេត្តស្ស បញ្ចស្ស វេកាឌវេភស្ស អន្តាតទំ វេកាឌភត្តិ អវេត្ត៍ “លាឌឝិឃំ ចា វេកាឌឝិឃំ ចា”តិ (បិចិ៍ ១១៩, ១២៥) សហ វេឌសិតត្តា

វុត្តកេយាកេនាកេយត “ចោទេតឹយំ វា”តិ ន កទេហតព្ពំ។ បព្ពា ភោជនាតិ, កាលិកព្វយព្វា ឌេបព្វា នព្ពា យាវកាលិកំ ចោទេតឹយត្តិ វុត្តំ។

១២៤១។ អសនន្តិ ឯត្ថ វិប្បកតភោជនំ ទិស្សតិ, ភុញ្ជមានោ ចេ បុគ្គលោ ហោតិ, ភោជនកិរិយានុបច្ឆិន្នា វត្តតីតិ អត្ថោ។ ភោជនន្តិ បវារណប្បហោនកឱទនាទិ ហត្ថាទីសុ ទិស្សតិ។ ហត្ថបាសេតិ បវារណប្បហោនកំ ភោជនំ ទាតុំ អភិហរិត្វា ឋិតោកាសោ អឌ្ឍតេយ្យហត្ថប្បមាណេ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ អភិហរណំ អភិហារោ, សោ ឯវ អភិហារតា, តថា ទាតុំ ឋិតស្ស កាយេន កតោ អភិហារោ ទិស្សតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ កាយវាចាបដិក្ខេបោតិ តថា អភិហដេ ភោជនេ បដិគ្គាហកស្ស ហត្ថវិការាទិកោ កាយិកោ វា “អល”ន្តិអាទិកោ វាចសិកោ វា បដិក្ខេបោ បញ្ញាយតីតិ អត្ថោ។

១២៤២។ ភិប្បបទេព្ទោភាតិ សហ វាសភាយ បហិតភព្យាទិបបទ្ទោព្វយទេហិទេតន តថាកេតន។

១២៤៣។ តព្វាតិ ឡ្ហតាទីសុ សព្វត្ថត្តិ “សាលិ”តិអាទិនា វុត្តនយាត្យុបិត។

១២៤៤។ ឡ្ហតកោតិ ស្ដតក កតវា។ ទុត្វាតិ បព្វក្ខបវារណាយ។ អយិតិន្ហទេយាតិ វុត្តនយាតវិទិប្បការំ វិតិន្ហយំ តទេស្សតិ។

១២៤៥។ សាលីតិ សព្វសាលិជាតិ។ វីហីតិ សព្វវីហិជាតិ។ កង្គូតិ សេតរត្តកាឡភេទា សព្វា កង្គូជាតិ។ វរកោ សេតវរកោ។ ឆទេព្ទាត សម្ពុត្យុព្វាសម្ពា ករចតា។

១២៤៦។ តិលត្តិ តិលជាតីយេវ វុត្តំ។ ទីបិតំ សព្ពហិតំ។ វរកវោរកោតិ ស្យាមវរកោ។

១២៤៧។ អគ្គសយ្យត្តិ តស្សវ្យាហ “ហទេត្វតា”តិអាទិ។

១២៤៨។ តត្ថាតិ តត្រា។

១២៥០។ ន រក្ខតិ បវារណំ។

១២៥១-២។ ធញ្ញានុលោមានីតិ អាទិ-សទ្ទេន ឧដ្ឋានវសេន គហិតា។ អាទេរាបត្វាតិ វុឌ្ឍំ អាទេរាបត្វា។ ពលត្តិ ទុលិញ្ចកាទិពលំ។ បណ្ណត្តិ ស្កបនាកំ។ កញ្ចុទេក្ខត្តិ វេឡុអាទីនំ កញ្ចុទេក្ខំ។ ឧតុវត្តិតិ ទេវសទេយវ ចិទេសសនំ។ តត្ថ ចាតិ បក្ខិត្តបណ្ណានិយិប្បកាក្ខានិទេកា ឡ្ហតំ តទេស្សតីតិ វុត្ត “បរិភោគការេហ”តិ សទេសា។ សព្វានីតីតិ វុត្ត “បលិនិយាក”តិ លក្ខតិ។

១២៥៦-៧៓ ទេសេតិ បំសាទិទេស៓ “យាគុំ កញ្ជិកា”តិ ច “យាគុ”ន្តិ ច បត្វាតិ ទេវាទេវត្ថា៓ យាគុ សង្ហិតាតិ ខុត្ត ខ្ជនិបញ្ញាយតអបញ្ញាយតចិកប្បត្វេយ យាគុយា សមេយា ចិតិន្ទួយាតិ អធិប្បាយោ៓

១២៥៥៓ ឧបត្តីតិ សម្បស្សត្តិ៓ ឧប សម្បស្សេស្សតិ ធាតុ, បក្លិបត្តីតិ ទុត្ត ទេហាតិ៓ យថាហ “យត្ត យន្ធយំ បក្លិបត្តី”តិ (បាចិ៓ អដ្ឋ៓ ១២៥-១២៨)៓ សាសបយត្តយ្យិ យន្ធយំ ចា សឆេ បញ្ញាយតីតិ ទេយាឌតា៓ បចារលត្តិ ខុត្ត “ឌតេតី”តិ សេសេ៓ យាគុយាតិ បធំ បច្ចត្តចសេត ចិបទិលាទេយត្វា យាគុ ឌតេតីតិ ទេយាឌេតត្ថា៓

១២៥៨៓ សំសង្វោតិ បទិស្សាចិតោ ត សញ្ញោតីតិ ទេយាឌតា៓

១២៥៧៓ សត្ថុរសា ធបេត្វាតិ សត្ថុត្ថ៓ យំសាទិបក្លិត្តខ្ពុតាទិប្បកលាចសេសតោ អត្ថុ ធស្សេតុយាហ “សត្ថុរសា”តិ៓ សត្ថុរសា ត បចារទតីតិ ទេយាឌតា៓ ទេច្ឆត្តញ្ចលត្តិ ទេច្ឆត្តិហិតំ តញ្ចល៓ អាទិ-សទ្ធេត ពត្តមូលំ សង្ហិតំ៓ យថាហ “ទេចាតញ្ចលំខីហិ ចា ពត្តមូលថលេហិ ចា ទេយហិ ទេកហិចិ ពតកត្ត”ន្តិ៓

១២៥ប៓ តទោតិ សាលិអាទិតោ, ទេច្ឆត្តអាទិតោ ច, តទោ តិត្តត្តា បុត្តកា ចាតិ អតេត្វា៓ តាហីតិ បុត្តកាហិ៓ សុទ្ធាតិ បុត្តកាខីហិ អមិស្សា ត បចារទត្តីតិ សង្ខេត្វា៓

១២៥៨៓ កង្វាតត្តិ កន្ទីតាតំ៓ សត្ថុហិ សង្ហិតំ សត្ថុសង្ហិតំ៓

១២៦០៓ សត្ថុតំ ទេយាជទេកាតិ សត្ថុជាទ្ធំ, ជាទ្ធសត្ថុតិ អតេត្វា៓

១២៦១៓ តោទេហចាតិ លវិឌេហិ ខុច៓ សុទ្ធំ ពន្ទួកំ ចាតិ ចក្លយាតតទេយត យន្ធាខីហិ អសម្មិស្សំ ពន្ទួកំ៓

១២៦៣៓ “បុទិត”ន្តិអាទិតា តន្តិបទិយាយំ ធស្សេតិ៓ តត្តិ កុឡុកាទិ៓

១២៦៤៓ អកប្បិយំ យំ សំ៓ អចត្តុត្តាតិ អកប្បិយយំសាតំ ចារទេតត្តត្តា បចារលាយ អចត្តុត្តា៓

១២៦៥៓ ចត្តុកត្តាតិ កប្បិយយំសស្ស បចារលាយ ចត្តុកត្តា៓ បចារទតីតិ ខុត្ត “លាខិយយាតស្ស ច យំសត្តា”តិ សេសេ ធម្មត្ថា៓ យថាហ “យំ បត លាឌតិ, តំ កិញ្ចាបិ បដិក្លិបិតព្ពត្ថេតេ ធិតំ, លាខិយយាតំ បត យំសកាចិ ត ឌហតី”តិ (បាចិ៓ អដ្ឋ៓ ១២៥-១២៨)៓

១២៦៨។ កិញ្ចិ កប្បិយកោដតត្តិ បញ្ចសុ កោដតេសុ យំ កិញ្ចិ កប្បិយកោដតំ។

១២៦៩។ អកប្បិយំ យំសំ អត្ថាត្តិ អកប្បិយវត្ថុសុតោ អចរេសំ គុលទូសកាទិចរេសក រូបិយត្តុកោដតំ គហិតំ។ យថាហ “គុលទូសកចេដ្ឋកម្មិយោត្តិទិយតុស្សុឆេយ្យាទោចកសាទិតទ្ទុបិឃាទិហិ តិដ្ឋត្តិ ញាទ្ទបដិគ្គហិ អនេកសកាឃ រូបិយត្តុ អកប្បិយកោដតំ បដិក្ខិបតិ, ត បចារេតី”តិ។

១២៧០-១។ អរតំ កោដតត្តិ អដ្ឋកថាយ ចិតិច្ឆឃំ ឧទេស្សុពុយាហ “វជេ អញ្ញោហដ”ត្តិអាទិ។ អញ្ញោហដត្តិ បរកលកតំ ហោតិ។ “បទេត្ត”តិ ញាយិតា ចាលកាទិកោដតញ្ញា គហិតំ។ កត្ថចិ កោដតំ តត្ថីតិ យោជនា។ បទេត្ត, ហទេត្ត, យុទេល ចា យត្ត កត្ថចិ បញ្ញាត្តុ កោដតាតំ កិញ្ចិ ត ចិឆ្ចតិ, កត្តយត្ត បញ្ញាយតីតិ ទុត្ត ហោតិ។

១២៧១។ អាឌាយាតិ ឲត្ត “អញ្ញាត កុច្ឆិតុ”ត្តិ វេសវេសា។ “យោបិ អញ្ញាត កត្តា កុច្ឆិតុការេយា យុទេល កត្តំ កិលិត្វា វេសំ អាឌាយា”តិអាទិតា (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១២៨-១២៩) យថាបច្ចិយដ្ឋកថាយំ ទុត្តចេតស្ស បយាណត្តា អាហ “ត បចារេតី”តិ។

១២៧២។ “យុទេល កត្តំ កិលិតំ, ហទេត្ត កត្តំ ចិឈាវសាឌស្ស ឌាតុការេយា, បទេត្ត កត្តំ កិក្កស្ស ឌាតុការេយា, វជេ តស្មិំ លទេហ បដិក្ខិបតិ, ត បចារេតី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១២៨-១២៩) ឲចយាកតំ គុរុត្តដ្ឋកថំ វក្កហេតុំ “យុទេល ច កត្ត”ត្តិអាទិចចតេតា ច “អរតស្ស រូបឆ្ឆដា”តិអាទិតា ចក្ខយាតាឃ យុត្តិឃា អរតាចវាទេត យុជ្ជយាតត្តា ច ញាយិស្សា កាថាឃ “កោត្តុការេយា”តិ បាឋំ អក្កហេត្វា “ឌាតុការេយា”តិ បាឋោ កហេតតេព្ពា។

១២៧៣។ “អរតស្ស រូបឆ្ឆដា”តិ ញាយិតា តស្មិំយេច អាវទេត យថាតិសិន្នេតេច កាតព្ពេ អរតេ អាវាចឆ្ឆេដា ទីបិតោ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “តស្មិំ បត អាវទេត ត កុច្ឆិតុការេយា, ចិហារេ បចិសិត្វា កុច្ឆិតុការេយា, អញ្ញស្ស ចា ឌាតុការេយា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១២៨-១២៩)។ គុរុត្តដ្ឋកថាយំ តស្ស ចិតិច្ឆយស្ស ឧស្សិតត្តា “យថាបញ្ញា”តិ គុរុត្តដ្ឋកថាចរិយំ វគ្គាឃាហ។ ការណាការណញ្ញុតោតិ “បចារណស្ស ញាតំ ការណំ, ញាតំ អការណ”ត្តិ ជាតត្តា។ “ការណាការណញ្ញុតា”តិ កត្ថចិ បេបិត្វេក លិខត្តិ។ តត្ថ យថាបញ្ញា ការណាការណញ្ញុតោ អាចរិយា អរតស្ស...បេ... វេរាតិ ហិ ការណំ កថយត្តីតិ យោជនា។

១២៧៤។ ហត្ថបរិវេក្ក ចិតិច្ឆឃំ ឧទេស្សុពុយាហ “គណ្ឋិតា...បេ... បវារិត”ត្តិ។ គណ្ឋិតាតិ យេត ញាទិយាបទេឆត វយត្តាកេតា ហុត្វា គណ្ឋាតិ, ឲចំ គណ្ឋិតា។ បច្ឆិមំ អត្ថិ ឌាយកេត ទិត្តស្ស បដិគ្គាហកស្ស យោ អចយទេចា បទកាទេក ហោតិ , តំ ឌាតាទិញាទិយាបទេវយត្តាកតស្ស បដិគ្គាហកស្ស បហិត្វអាទិ បច្ឆិមំ អគ្គំ ឌទេតា បវារិតំ ហត្ថំ ចិតា បុរិមំ អគ្គត្តិ យោជនា។ បវារិតំ ហត្ថត្តិ ឲត្ត “ឌាតុ”ត្តិ វេសវេសា។ រូកិត្តត្តិ ឲត្ត “អត្តទេរ”តិ វេសវេសា។ បដិគ្គាហកឌាយកាតំ បច្ឆិមបុរិមាតំ រូកិត្តុ អគ្គាតំ អត្តទេរ ឆ្កការេវ។ អឆ្ឆ រូបឆ្ឆ ហត្ថំ ទេតឃ្យំ តតិឃំ ឃស្សាតិ ចិក្កហោ, អតិទេរកចិឌត្ថិឆ្ឆិរទេតតប្បយាណត្តិ អទេត្វ។

១២៦៥។ អភិហារង្គេ វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “តស្មិ”ន្តិអាទិ។ អឌ្ឍតេយ្យ តស្មិំ ឋានេ ឋត្វាតិ យោជនា, ទ្វិរតនវិទត្ថិបមាណេ តស្មិំ ឋានេ ឋត្វាតិ អត្ថោ។ អភិហដន្តិ ឧបនីតំ។ តាទិសន្តិ អភិហដសទិសំ, បវារណាបហោនកានំ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរន្តិ អត្ថោ។

១២៦៦-៧។ អាធារកេ ឋបិតន្តិ វលយាទិបត្តាធារកេបិ។ ឋានុស្សតិ ឋិត្វា ឋានុតំ យេដ្ឋ អង្គតិ អត្ថោ។ អាហរិត្វាតិ អភិហរិត្វា។ កត្វា កាយាតីតិ វុត្តំ “ហត្ថោ”តិ សេសោ, “ហត្ថោ កត្វា កាយា”តិ អធិក្ខេបេ តិស្សេត្វា ច ភាសតីតិ យោជនា។ កត្តន្តិ ឧបលក្ខណំ, បញ្ចសុ ភោជនេសុ យំ កិញ្ចីតិ អត្ថោ។ តត្ថ តថា កាយេន វុត្តកត្តាទិភោជនំ អភិហារស្ស វាតិ វុត្តំ ច-សទ្ទោ បទបូរណត្ថោ, វុចការត្ថោ វា, អភាវា វុវាតិ យោជនា។

១២៦៨។ “កត្តុបទ្ធិ”ន្តិ ហត្ថំ ឧបលក្ខណំ។

១២៧០។ ឥមយានេតិ វុត្តំ “ភោជនេ”តិ សេសោ។ ហត្ថេនាតិ ហត្ថបិសេ តិស្សេត្វា។ អភិហារក្កស្ស អភាវា សោ ន បវារេតោតិ។

១២៧១។ បដិក្ខេបង្គេ វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “ភោជនា”តិអាទិ។ វាវាភិហារស្ស អនន្តរំ អាហ “ភោជនាភិហដ”ន្តិ។ យថាហ “វាចាយ អភិហដំ បដិក្ខិបតោ បវារណា នត្ថី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១៥-១១៨)។ អភិហដភោជនំ បដិក្ខិបិតុំ អង្គុលិយោ វា ហត្ថំ វា ហត្ថកតស្ស ភាសចិ វលតាទិំ យំ កញ្ចិ កាយវិការំ ករោន្តោ, ភមុំ ឧក្ខិបន្តោ, ក្រោធិត្វា ឧលោកេន្តោ វា ភោជនំ បដិក្ខិបតីតិ វុច្ចតិ។ “អល”ន្តិ វា “ន កាល”ន្តិ វា “អាគច្ឆាហី”តិ វា “អបេហិ”តិ វា “យា អាកិរា”តិ វា “អបគច្ឆាហី”តិ វា វុចយាទិនំ វទន្តោ វាចាយ បដិក្ខិបតីតិ វុច្ចតិ។

១២៧២-៣។ អាកិរាតិ វុត្តាបិ “ហតិ វា”តិ យោជេតព្ពំ។ វុចំ វទន្តស្ស តិវាធេត្យកាយតាចិត្តេ សតិបិ តិវារណាវវេតេ ហោតិ បវារណំ អាកិរាតិអាទិវិធិវវេតេ ន ហោតីតិ អាហ “ន បត’ន្តិ បវារណា”តិ។ បវារណា បត ន អត្ថីតិ យោជនា។

១២៧៤។ “រសំ កាលកា”តិ វទេតិ សម្ពន្ធោ។ តំ សុត្វាតិ តំ វចនំ សុត្វា។

១២៧៥។ “សារ”ន្តិ ហត់ំ វណ្ណកាលភយត្តា។ “ហេត”ន្តិ សាយន្ហេត យន្ធយំ វទតិ, បវារណង្គំ ហោតិ។ យន្ធរសំ យំសរសន្តិ វុត្តំ ខ្ទត្តសយាសស្សបិ សម្ពុចេតា “យន្ធំ, យំ ក កាល”តិ ន វុត្តំ ហោតិ, តញ្ញា អង្គំ ហោតិ។

១២៧៦។ “រសំ កាល”តិ វុត្តេ បតស្ស ចិកប្បស្ស អភាវា បវារណាស្ស អង្គំ ន ហោតិ។ តេនេវាហ “អត្ថិ ច យំ វេ”តិ។

១២៥៨ ឬហុត្តិអាការេហិតិ ពត្ថិ ពាល៍ ឌួលេរិកហិ។

១២៥៩ បតសាឌីហិតិ អាឌិ-សេដ្ឋ ខេត្តក្ខាឌីតំ ពហលំ។

១២៦០ យន្ធុស្សុបំ យំសស្សុបត្តិ ឲត្ថ សយាសចិកព្យា “យន្ធុរសំ យំសរស”ត្តិ ឲត្ថ ចិឃ ឌុដ្ឋា។

១២៦១ ពរេប្តូកត្តិ យន្ធយំសេសត ចា អទេវ្លាត ចា យិស្សុស្សេច ស្សុបចិសេសស្ស តាយំ ខេតេតច ច “យំសពរេប្តូកំ ពហ្យុក, យន្ធពរេប្តូកំ ពហ្យុកា”តិ ទុខេត្ត តិរសេឆេត បចារលា ហោតិ, “ពរេប្តូកំ ពហ្យុកា”តិ ទុខេត្ត អតិយតេចតត្តា ត ហោតិ។ ពត្យុត្រៃរស្សុបរីឌីហិ សយាតចិតិន្ធឃកាចំ ឌស្សៃតុ្យាហ “ឲរេសច តរេឃា ទុខេត្តា”តិ។

១២៦២ ទុត្តស្លឹត្តិ ទុខេត្ត។

១២៦៣ រេឃតាតិ កខេត្តត។ អាបុន្និខេតាតិ “ពហ្យុកា”តិ ទុខេត្តា។ តស្ស កត្តស្ស។ អត្ថិតាឃ ឃាក្យឃា ចិឌ្ឍយាតត្តា។ ឌ្ឋតិ ពារលាត្តិ ឌ្ឋត់ បចារលាពារលំ។

១២៦៤ “ឃាក្យយិស្សុកំ ពហ្យា”តិ ទុខេត្ត សា ឃាក្យ តត្ថ តស្ថិ អកិហខេឌ កាឌេត បត្តិត្តកខេត្តត សយា ចា ឌាហុតរា ចា ខេច ហោតិ, ខសា ឲចំ ចត្តា អកិហឌំ បឌិខេត្តំ កិត្ត ត បចារេតិ កិរាតិ ខេឃាឌេតា។ កិរាតិ អទុចិ ស្សុខេចតិ។ ខេតេតច ចត្តតិ “ពារលំ បត ឌុដ្ឋស”ត្តិ។

១២៦៥ សត្ថុតុតិ សត្ថុអដ្ឋពចាស្ស។

១២៦៦ ចិស្សុ ពត្តាតិ ឲពសិត្តយ្យឹ ឃចា ត ហោតិ, តចា រសំ ចា ឈឹរ ចា កត្តខេតា ចិខេឃាខេឌត្តា។

១២៦៧ ពន្ធខេត្តខេតចាតិ ឃាច ខេកាឌេតតិដ្ឋាតំ, តាច ពន្ធខេត្តខេតច។ ឃចាហ “ពន្ធខេត្តត តឌិប្បុទំ បខេត្តតបិ អដ្ឋត្តា តឌិតីខេរ ក្យុដ្ឋិ បរិត្តិបិត្តា ចិចរខេត្តត តាចំ ចា ខេសតំ ចា អាទុឌ្យខេហត អដ្ឋត្តា ចខេដ្ឋត្តា ចិចរខេត្តតា”តិ។

១២៦៨ ខេសាតិ ពន្ធខេត្តា។ តខេតាតិ ឆាតខេតា, ពយរិតរិឃាបចស្ស ចិខេពាបិតត្តាតិ អឌិប្បាខេឃា។

១២៦៩ អាសតំអចិចារលត្តាតិ តិសន្ធាចខេសត ឃុដ្ឋាតំ អចារលត្តា, អត្ថុហិត្តាតិ ទុត្តំ ហោតិ។ “អឌិត្តាឌាខេត ចិឃ ឆាតាចាចតំ ពខេហតត្ថា”ត្តិ ពត្យុិបខេឌ ទុត្តំ។

໑໒໐໐. ຕເຕາຕິ ປວາຣິຕກາລເຕາ ອຸທ຺ທໍ, ຕເຕາ ນິສິນ຺ນາສນເຕາ ວາ. ຐເຕາ, ເອເຕ຺ຕາ ວາ. ຮາສກມ຺ປິ ສໍສຣິຕ຺ວາຕິ ນິສິນ຺ນາສນເຕາ ຐເຕາ ຐິເຕາ ຈ ເຖາກມ຺ປິ ສໍສຣິຕ຺ວາ, ອປຄນ຺ຕ຺ວາຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໒໐໑. ສນ຺ຕ຺ຕ຺ວາຕິ ປີຘກາຄິສໍຫາຣິເຍ ສນ຺ນິທຶ ອາສເນ "ປິຕຍມ຺ປາຕາ"ຕິ ວຸຍິຕາ "ສເຈ ປນ ຕໍ ສຫ ຍເຕ຺ຕນ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ເນຕິ, ຈຕ຺ຸຕີ"ຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໒໘-໑໒໙) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ "ປີຘກາຄີສຸປິ ອຍເມວ ວິນິຈ຺ເຈາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕກາຍໍ ສາຣເຕ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ.

໑໒໐໒. ຕິປທ຺ທຶຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ "ປຣິວຕ຺ຕເຕ຺ຕນ ເຍນ ປເສ຺ສນ ຕິປເຕ຺ຕາ, ຕສ຺ສ ຖາຕໍ ຕາຕິກ຺ກເມຕຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ວຸນເຕາ ປຸຍ຺ຍສມິຕທ຺ຖາຕໍ ອວິຄຫິຕ຺ວາ ສມິຕ຺ວາເມວາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຕເຣວາຕິ ຮຸກ຺ກີເກາ ຫຸຕ຺ວາວາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. "ຕສ຺ສ ປນ ເຫຏ຺ຐາ ປລິລປີເຘ ວາ ກິຍ຺ຈິ ວາ ຕິສີຄກໍ ຄາຕຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໒໘-໑໒໙) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ.

໑໒໐໓. ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກເຣາເນ຺ຕນ ສິກ຺ຂິຕາ ກາຍໍ ຂຸທ຺ທເກຕ຺ວາ ເກາຍເຕ ຄສ຺ສິເຕ ອຍ "ອລເມຕໍ ສພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເມາຍກາ. ຕຕ຺ຖ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກເຣາເນ຺ຕນາຕິ "ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນາມ ກປ຺ປິຍກຕໍ ເຫາຕິ, ປຏິຄ຺ຄຫິຕກຕໍ ເຫາຕິ, ອຸຈ຺ຈາຣິຕກຕໍ ເຫາຕິ, ຫຕ຺ຖປາເສ ກຕໍ ເຫາຕິ, ພຸຕ຺ຕາວິນາ ກຕໍ ເຫາຕິ, ພຸຕ຺ຕາວິນາ ປວາຣິເຕນ ອາສນາ ອວຸຏ຺ຐິເຕນ ກຕໍ ເຫາຕິ, 'ອລເມຕໍ ສພ຺ພ'ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ, ຄິລານາຕິຣິຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ"ຕິ (ປາຈິ. ໑໒໙) ວຸເຕ຺ຕສຸ ອຏ຺ຐສຸ ອາກາເຣສຸ ອຕ຺ຕໍ ຈິຕາ ປຸຣິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ວິນຍກມ຺ມາກາເຣຫິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກເຣາເນ຺ຕນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ຍຖາຫ "ປຸຣິເມຫິ ສຕ຺ຕຫິ ວິນຍກມ຺ມາກາເຣຫິ ຍໍ ອຕິຣິຕ຺ຕ"ນ຺ຕິອາທິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໒໘-໑໒໙).

ປຸນ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ອຄິຫເຣາເນ຺ຕ ກປ຺ປິຍກຕໍ ນາມ ເຫາຕິ, ກປ຺ປິຍເກເຕນ ນິຄ຺ຄເຈາລສຸລາທີເຈຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕຕາຍ ຈ ອກປ຺ປິຍມໍສາທີເຈນ ຈ ກຸລທູສກາທີຫິ ອຕຸປ຺ປນ຺ນາທີເຈນ ຈ ກຕກໍ ນາມ ເຫາຕິ. "ອລເມຕໍ ສພ຺ພ"ນ຺ຕິ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕກາເຈເຕາ ຍຸຈ໌ ກປ຺ປິຍກໍ ຕໍ ກຕໍ ຈາຕິ ກປ຺ປິຍກຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ. ຍຸເຈຍຸປຣິປິ ກຕ-ສທ຺ທສ຺ສ ອເຕ຺ຖາ ຈ ສຍາສຈິກ຺ເຫາ ຈ ເວທິຕເພ຺ພາ. ອວສິຏ຺ຐປເທສຸ ຄິຕ຺ຕາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ນາມ. ຕໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອາກເຕນ ຄິຕ຺ຕາ ເທາກໍ ອຸຈ຺ຈາເຣຕ຺ວາ, ຫຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ ວາ ທສ຺ສິຕໍ ອຸຈ຺ຈາຣິຕກຕໍ ນາມ. ກປ຺ປິຍໍ ກາຣາເປຕຸຍາກຕສ຺ສ ອຍ຺ຍເຕາຍຸຫຕ຺ຖປ຺ປາຍາສຫຕ຺ຖປາສຕ຺ຖ຺ຕຣເຄເຕນ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕໍ "ຫຕ຺ຖປາເສ ກຕ"ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ອຕ຺ຕເຍາ ປວາຣເຫຕກໍ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ເກາຍເຕ ຄຸສເຄຫາປິ ກເທາຕ຺ວາ ພຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ພຸຕ຺ຕາວິນາ. ຍຖາຫ "ປຍ຺ຍາຕ຺ຕໍ ເກາຍຕາຕໍ ອຍ຺ຍຕເຣ ເກາຍເຕ ອຕ຺ຕເຍາ ຄຸສເຄຫາປິ ພຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ"ຕິ. ພຸຕ຺ເຕາ ປວາຣິເຕາ ຫຕ຺ວາ ເຍາ ອາສນໍ ນ ເກາປຕິ, ເສາ ພຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣິເຕາ "ອາສນາ ອວຸຏ຺ຐິເຕາ"ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເຕນ ກຕໍ "ພຸຕ຺ຕາວິນາ...ເປ... ອວຸຏ຺ຐິເຕນ ກຕ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. "ອລເມຕໍ ສພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວຈີເພທໍ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ "ອລເມຕໍ ສພ຺ພນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ"ຕິ ຄສ຺ສິຕໍ. ອຍໍ ສຕ຺ຕມິເຍາ ວິນຍກມ຺ມາກາເຣາ ນາມ.

ຄິລານາຕິຣິຕ຺ຕກໍ ປນ ວຸຍິສ຺ສາ ການາຍ ອວຸຕ຺ຕຍ຺ປິ ອນຕິຣິຕ຺ຕສທ຺ທສ຺ສນຕ຺ເຖາ ຈກ຺ລຍານາຍ "ກຕ"ນ຺ຕິອາທິການາຍ "ນ ຄິລານາຕິຣິຕ຺ຕໍຍ຺ຍາ"ຕິ ວຸຍສ຺ສ ຈິປຣິຍາຍເຕາ ເວທິຕພ຺ພໍ. ຄິລານເຕາ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ສ ອຍ຺ຍາທີເນສຸ ພຸຍ຺ຊນຕ຺ຖາຍ ອຸປຏ຺ຐາປິຕຍ຺ປິ ຄິລານາຕິຣິຕ຺ຕໍ ນາມ.

“ເຕນ ກິລນ຺ຕາ”ຕິ ປທສ຺ສ “ຠຸຕ຺ຕາວິນາ”ຕິ ຈ “ຠຸຕ຺ຕາວິນາ ປວາຣິເຕນ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐິເຕນາ”ຕິ ຈ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣນ ວິສິຏ຺ຐໍ ເຕເນວ ປກາເຣນ ກິລນ຺ຕໍ ປວາຣິຕໍ, ປວາຣຓາສກາຕໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ໂຠຊນານໍ ອຎ຺ຎຕຣໍ ອປ຺ປຍຕ຺ຕກມ຺ປິ ຠຸຕ຺ຕາວິນາ, ຠຸຕ຺ຕາວີ ປວາຣິເຕນາປິ ຫຸຕ຺ວາ ອາສນາ ອວຸຏ຺ຐິເຕນ ຈາ ກິລນ຺ຕາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ຓຕປິຕ຺ວານ ໂຠຊເນຕິ ເອຕ຺ຖ “ຍສ຺ມິໍ ໂຠຊເນ”ຕິ ເສເສາ, “ອຈາ”ຕິ ປທສ຺ສ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ກປ຺ປິຍກຣຓາທິ ວິນິຈ຺ໂຈເຍາເວຕີ ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕ຺ວາ ປຕິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖປາເສ ຖຕ຺ວາ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ກິລນ຺ຕາ ໂຠຊນໍ ເຈາຕໍ ຓຕາເປຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາເຣຕ຺ວາ ຍສ຺ມິໍ ກາລິກຕ຺ຕຣາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອຸຕ຺ຕຣິ ກາຕພ຺ພໍ ຍເສ຺ສຕຸ ສກາຫ “ອລ”ນ຺ຕິອາທີ.

ວຸຕ຺ຕາວຕາ “ເຕນ ກິລນ຺ຕາ”ຕິ ປທສ຺ສ “ຠຸຕ຺ຕາວິນາ ກຕໍ, ຠຸຕ຺ຕາວິນາ ປວາຣິເຕນ ອາສນາ ອວຸຏ຺ຐິເຕນ ກຕ”ນ຺ຕິ ອຍມຕ຺ໂຖ ສງ຺ຄຫິໂຕ. “ຓຕປິຕ຺ວານ ໂຠຊນ”ນ຺ຕິ ປທສ຺ສ “ອຸຈ຺ຈາຣິຕກຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ ປທໍ ສງ຺ຄຫິໂຕ. “ກປ຺ປິຍກຕໍ, ປຕິຄ຺ຄຫິຕກຕໍ, ຫຕ຺ຖປາເສກຕ”ນ຺ຕິ ປທໍ ນຍໍ ອນຕ຺ຕຣິຍວາທິນາ ອວ-ສເທ຺ທນ ສງ຺ຄຫິໂຕ. “ອລເມຕໍ ສພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປທໍ ປເນຕ຺ຖ ສຈ຺ເປເນວ ຍສ຺ມິໍນ຺ຕິ ຍຸຕ຺ຕໍ.

໑໒໐໓. ປເຕ຺ຕ ຊີເນໂຠຊນເຍວ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ນຕ຺ຖິ, ປຕ຺ຕອາທີສຸ ຍຕ຺ຖ ກຕ຺ຖຈິ ໂຠຊເນ ຊີນຍ຺ປິ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ຍເສ຺ສຕຸ ສກາຫ “ກປ຺ປິຍໍ ປນາ”ຕິ. ຄຸເຓ຺ຫຕິ ຫຍ຺ຫກ຺ຂລິຍໍ. ໂຠຊເນຕິ ຍໍ ກິນ຺ຈິ ໂຠຊນໍ ຄຫິຕໍ.

໑໒໐໔. ອຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕໍ ອຸຕໍ ໂຠຊນໍ. ຕໍ ອຸຄເຍວ ຍເປຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາ. “ວຕ຺ເຕຈາ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕປິ ອຕ຺ຖຄ຺ຄາຫີນເຍ຺ຍາຍາຕິ ຄເຫຼຍ຺ຍນ຺ຕິ ອາຫ “ກຸຈ຺ຈິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ, ນເຍກໍ ວິນາ ປເຣຫິ ປຣິກຸຈ຺ຈິຕພ຺ພນ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໒໐໕-໖. ກປ຺ປິຍໍ ກາເຣຕ຺ວາຕິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ. ອາກິຣນ຺ຕິ ເຈຕິ ຍທິ ປກ຺ຂິປນ຺ຕິ. ປຸນ ຕຈາ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ກຸຈ຺ຈິຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍຊນາ.

ຕໍ ເຄນ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ອາຫ “ເຍນາ”ຕິອາທີ. ຕຕ຺ຖ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕໍ ໂຠຊນໍ. ເຍນ ອກຕນ຺ຕິ ເຍນ ກິລນ຺ຕາ ປເຄນ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກຕໍ, ເຕນ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຘ. ຍຕາຫ “ເຍນ ອກຕນ຺ຕິ ອເນ຺ຎນ ກິລນ຺ຕາ ເຍນ ປເຄນ ນ ກຕໍ, ເຕນ ກາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ອຕ຺ຖ. ໑໒໕-໑໒໖). ຍໍ ຈາ ອກຕໍ, ຕໍ ຈິສຸ ເຕນ ຈາ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ຍໍ ຈາ ອກຕນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອຕິຣິຕ຺ຕກຕໂຠຊເນ ອປກ຺ກຕ຺ຕໍ ຍໍ ໂຠຊນໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ນ ກຕໍ. ຕໍ ຈິສຸ ເຕນ ຈາ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ ປຈ຺ຈາ ປກ຺ກຕ຺ຕໍ ໂຠຊນໍ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກເຕນ ຍຈາ ອຍິສ຺ສໍ ໂຫຕິ, ຕຈາ ອຎ຺ຎສ຺ສ ໂຠຊນສ຺ສ ຄຫຓວເສນ ຈິສຸ ກາເຣຕ຺ວາ ເຕນ ປເຄນ ກຕາຕິຣິເຕ຺ຕນາປິ ອຕິຣິຕ຺ຕໍ ກາຕພ຺ພໍ. ຍຈາຫ – “ຍນ຺ຕຸ ອກຕນ຺ຕິ ເຍນ ປເຄນ ກປ຺ປິຍໍ ກຕໍ, ເຕນາປິ ຍໍ ອກຕໍ, ຕໍ ກາຕພ຺ພໍ. ປເຄຍໂຠຊເນ ປນ ກາຕຸໍ ນ ລພ຺ຠຕິ. ຕຕ຺ຖ ຫິ ກິຣິຍາຍ ປເຄນ ກເຕນ ສທ຺ຘິໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ໂຠຊເນ ກາຕຸໍ ວຕ຺ຕຕີຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ”ຕິ.

໑໒໐໗. ອກປ຺ປິຍາທີຫິ ສຕ຺ຕຫີຕິ “ອນຕິຣິຕ຺ຕໍ ນາມ ອກປ຺ປິຍກຕໍ ໂຫຕິ, ອປ຺ປຕິຄ຺ຄຫິຕກຕໍ ໂຫຕິ, ອນຸຈ຺ຈາຣິຕກຕໍ ໂຫຕິ, ອຫຕ຺ຖປາເສ ກຕໍ ໂຫຕິ, ອຠຸຕ຺ຕາວິນາ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຠຸຕ຺ຕາວິນາ ຈ ປວາຣິເຕນ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐິເຕນ ກຕໍ ໂຫຕິ, ‘ອລເມຕໍ ສພ຺ພ’ນ຺ຕິ ອວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕີ”ຕິ (ປາຈິ.

᪒᪓᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨

᪑᪓᪐᪙᪨ ᩏᨸᨠᨭ᩠ᨮᩅᩮᩃᩣᨿᨸᩥ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ “ᩋᩉᩴ ᨸᩥᨲᩮᩣᩅ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ “ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨿᩮᩣᨸᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩏᨸᨠᨭ᩠ᨮᨸᨲᩥᨲᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩏᨸᨠᨭ᩠ᨮᩅᩮᩃᩣᨿ ᩏᨸᨲᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪓᪑᪐᪨ ᨿᩣᨾᩣᨴᩥᨠᩣᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨾᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᨠᩣᩃᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩋᨾᩥᩔᩴ᪨ ᨲᩴ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪓᪑᪑᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᨴᩣᨧᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨶᩦᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪓᪘-᪒᪓᪙ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᩅᩥᩉᩣᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨸᩥᨸᩩᩃᩣᨲᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪑᪒᪨ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨲᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨲᩣ᪨

ᨸᨮᨾᨸᩅᩣᩁᨱᨠᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪓᪑᪓᪨ ᩋᨶᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩥᨠᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪓᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨽᩮᩣᨩᨶᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᩋᩮᩣᨴᨶᩮᩣ ᨠᩩᨾ᩠ᨾᩣᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩩ ᨾᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᨾᩴᩈᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪓᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨸᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨽᩥᩉᨭ᩠ᨮᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩉᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩉᨶ᩠ᨴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩣᩅᨲᨠᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩈᩥ, ᨲᩣᩅᨲᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴ ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨸᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ “ᨸᩅᩣᩁᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᨸᨴᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅ᪨ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨿᩔ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᩣᩈᩣᨴᨶᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᩣᨴᨶᩴ ᨧᩮᩣᨴᨶᩴ ᨾᨦ᩠ᨠᩩᨠᩁᨱᩣᨠᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩔ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨸᩥᨲᩮ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨲᩔ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨽᩣᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩮᩈᩥ, ᨲᩔ᪨

᪑᪓᪑᪔-᪕᪨ ᩑᨠᩔ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᨳᨾᩮᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᩣᨿ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᩉᩁᩥᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ…ᨸᩮ… ᨴᩔᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨲᩩᩔ ᨣᩉᨱᩮᨲᩥ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ “ᨴᩣᨲᩩᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ᪨ ᨴᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨽᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩮᨶ ‘ᨡᩣᨴᩥᩔᩣᨾᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪔᪔) ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᨽᨣᩅᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪑᪖᪨ ᩑᨠᨾᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᨧ ᩋᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᨧ ᩅᩥᨾᨲᩥᩔ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪔᪕) ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ᪨

១១១៥. ការារេបត្វាតិ ឯត្ថ “ក្រញ្ញាហិ”តិ សេសោ។ អញ្ញាស្សត្វាឃាតិ ឯត្ថ “អភិហរន្តោ គច្ឆាហិ”តិ សេសោ។

១១១៦. ឍូបសចាគតុល្យាចាតិ ឍ្កង់ អឌិត្ថាគាតសឋ្ឋាត់ សន្ធាឃាហ។

ទុតិយបចារលាកចាចណ្ណនា

១១១៧. លាគតឹឃំ ចាតិ បញ្ហា កោដតាតិ ច កាលិកត្តឃញ្ហា ចិតា អចសេសេស្ស ឃំ កិញ្ចិ ចា។ កោដតឹឃំ ចាតិ បញ្ហាស្ស កោដតេស្ស អញ្ញាតរស្មិំ ចិការេលតិ ចិកេតា ការេល។ ការេលិ តាយ អនុលុក្កយតេតា ឃាច យជ្ឈត្តិកា, តនេញ្ញា ចិការេលិ។ ឃចាហ “ចិការេលិ តាយ យជ្ឈត្តិកោ ចិតិចត្ត ឃាច អនុលុក្កយតា”តិ (បាចិ. ១៣៥)។ ឌិតយជ្ឈត្តិកោបិ ការេលយេច សង្កឃាតិ។ ឃចាហ “ឌិតយជ្ឈត្តិកោបិ កាលសង្កហំ គច្ឆតិ។ តតោ បឋ្ឋាឃ បត លាឌិតុំ ចា ក្រញ្ញិតុំ ចា ត សក្កា, សហសា បិចិតុំ បត សក្កា ករេចឃ្យ។ ក្រុក្កច្ចកោត បត ត កាតព្វំ។ កាលបរិច្ឆេទជានតត្វញ្ញា កាលត្វឃ្ជា ឃោរេចតព្វោ, កាលត្កត្តេចេ កត្តកិច្ចំ កាតព្វា”ត្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៣៥-១៣៦)។ គោរសត្តិ បាចិត្តិឃំ។

១១១៨. “លាគតឹឃំ ចា កោដតឹឃំ ចា”តិ ឯត្ថ កោដតឹឃស្ស បចារណាសិក្ខាបទេ គស្សិតសទ្ធបត្តា លាគតឹឃំ តាច សទ្ធបតោ គស្សេតុយាហ “ឃយាមិសកាត”ត្តិអាទិ។ ឯត្វាតិ ឯតេស្ស លាគតឹឃកោដតឹឃេស្ស។ ឃំ បត ចតម្ពលផលិឌិកំ អាមិសកាតំ អាមិស ឃាចកាលិកោ បរិឃាបត្តំ, តំ លាគតឹឃត្តិ ឃោជតា។ កាលិកេសុ ស យោហត្តិ ឯត្ថ កាចាតត្ថចរេសត ឃ-ការេលិបេ, អសយោហត្តិ ទុត្តំ ហោតិ។ ឍ្កងត្តិ ចក្កយាត់ សន្ធាឃាហ។

១១១៩. មូលត្តិ ឃំ កិញ្ចិ ទុក្កលតាត់ មូល។ កត្តត្តិ ទុក្កលតាតយេច កត្តំ។ មុញ្ជអាលត្តិ បទុមកច្ឆមូលកត្តំ។ មត្តកត្តិ តាលតាញ្ជកេរាឌិតំ មត្តកំ, ចេញ្ញកាញ្ជព្រះបល្លចក្កុរាតញ្ញា ឯតេច សង្កហោ។ លត្ថកត្តិ ស្នេអាឌិលត្ថកំ។ តចត្តិ លល្លិ។ បត្តត្តិ បណ្ណំ។ បុប្ផត្តិ ក្រុសុមំ។ ផលត្តិ ទុក្កលតាឌិតំ ផល។ អដ្ឋីតិ ទុក្កលតាឌិតីនំ។ បិដ្ឋត្តិ ឆញ្ញាឌិបិដ្ឋំ។ តិឃ្យាសត្តិ សិលេសំ។ “លាគតឹឃ”ត្តិ សញ្ញាត្វ បកេលតោ លព្ភតិ។

១១២០. ឯចំ លាគតឹឃាតំ ឃាតិកំ តិក្កិបិត្វា តេ សទ្ធបតោ គស្សេតុយាហ “មូលលាគតឹឃាឌិត”ត្តិអាទិ។ តត្វ ទុក្កមូលយេច លាគតឹឃំ, តំ អាទិ ឃេសត្តិ ចិក្កហោ។ មុលមត្តតិគស្សត់ តិតេនាឆចាតិ ឯត្ថ “ឃឃា ការិឃយាត”ត្តិ សេសោ។ មុលមត្តត្តិ បចេសត្វារមត្តំ, តិរចសេសតោ គស្សេត បបញ្ហាតិទុកាត់ បុគ្គោ កឃំ ហោតីតិ សេល្លបតោ លាគតឹឃាតិ គស្សិស្សត្តិ ទុត្តំ ហោតិ។ តចា គស្សេត បឃោដតឃាហ “តាយត្វេស្ស កិក្លុត់ បិដចត្វាឃា”តិ, មូលលាគតឹឃាឌិតំ តាយស្ស ច តនេត្វស្ស ច កិក្លុត់ បិដទុប្បាគតត្តិ អតេត្វា។

១១២១-២. មូលកមូលឌីតិ ស្ដបេគសតោយេច ចេឌិតព្វាតិ។ ត ហិ តាតិ បរិឃាឃត្តទេត ទុច្ចយាតាតិបិ សក្កា ចិញ្ញាតុំ។ បរិឃាឃត្តទេតបិ ហិ ទុច្ចយាតេ តំ តំ តាយំ អជាតត្តាត់ សយោហោយេច សិឃា, តស្មា តត្វ ត កិញ្ចិ ចក្កាយ។ សាកាតត្តិ ស្វបេឃ្យបណ្ណាត់។ ឍ្កឆាតិ ឍ្កយស្មិំ

និក្ខាបនេ។ អាហារត្ថន្តិ អាហារេន កត្តព្វបយោជនំ, អាហារកិច្ចន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ “អាមិសត្ថ”ន្តិបិ លិខន្តិ។ ផរន្តីតិ វិត្ថារេន្តិ។

១១១៩. ជរទ្ធន្តិ បុរាណកំ។ យំ តំ ជរទ្ធន្តិ សម្ពន្ធោ។ សេសាតិ ជរទ្ធំ យាវកាលិកន្តិ យោជនា។ សេសាតន្តិ មូលកាទីនិ វុត្តានិ។ យថាហ “មូលកខាទនីយញ្ជនិមូលានិ បន ជរទ្ធានិបិ អាមិសគតិកានេវា”តិ (បាចិ· អដ្ឋ· ១៣៥-១៣៦)។

១១២០. ឆារេតាតិ និទ្ធាន្តិតបិណ្ឌោ។

១១២១. អឆារេតា ពីជបល្លិយា កន្តោតិ យោជនា។ វាល្យបទាតីតាតិ “អង្គោ វា អង្គោ វា”តិ វត្វា បរិយត្តិ បរិបេត្វា អសក្កុណេយ្យត្តា វចនបទាតីតា។

១១២២. បុណ្ណិកំ សេតំ។ បក្ខំ រត្តំ។

១១២៣. សម្ភូ ជាតំ។

១១២៤. ជរទ្ធព្ភន្តោតិ កន្តស្ស ហេដ្ឋា អតីវ បរិណតដ្ឋានំ។

១១២៥. បវជិយំ កតោតិ អន្តោបវជិយំ កតោ, បវជិយំ និយ្យានិត្វា ករគ្ធណន្ធោតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១៣០. ឧចុ អន្តោគុយិយំ កតោ “បណ្ណពន្ធោ ថុប្បលិនីត”ន្តិ បទេច្ឆេទោ។ សន្តោតិ តរុណោបិ បរិណតោបិ។ ថុប្បលិនីតំ, បក្ខជាតិយា ច សន្តោ បណ្ណពន្ធោ យាវកាលិកោតិ យោជនា។

១១៣៣. បត្តខាទនីយំកាយាតិ បត្តសង្ខាតំ ខាទនីយំ កាយ។

១១៣៤. មូលកាទីនន្តិ “មូលកំ ខាទនីយចា”តិអាទិនាយ វាចាយ វុត្តមូលកាទីនំ។

១១៣៥. កណ្ណិកាតិ បក្ខកណ្ណិកា។

១១៤០. កេតកាទីនន្តិ ឧត្ត អាទិ-សទ្ទេន តិព្ពុរសកំ គហិតំ។ តាលបលន្ទីតិ តរុណបលានំ អដ្ឋិ។

᪑᪑᪙᪑᪼ “ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈᩢᨯ᩠ᨮᩦᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧ “ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᨿᩈ᩠ᩈᩢᨯ᩠ᨮᩦᨧᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨩᩣᨲᩣ ᨯᩣᨿᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨶ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ “ᩈᩮᩣ ᩋᩢᨯ᩠ᨮᩦ”ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨩᩣᨲᩣ ᩋᨶᩩᨿᩣᩁᩮᨲᩥ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩮᩣ᪼

᪑᪑᪙᪒᪼ ᩈᩮᩣᨲᩴᨲᩣᩃᨸᩥᨯ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩃᨷᩮᨯ᩠ᨯᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᩈᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩃᩃᩮ ᩈᩢᨱ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᨲᩣᩃᨸᩥᨯ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪼ ᨲᨳᩣ ᩈᩥᩁᩮᨧᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣ ᨸᩥᨯ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩈᩥᩁᩮᨧᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣ ᨸᩥᨯ᩠ᨯᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪼

᪑᪑᪙᪓᪼ ᩋᨶᩮᩣᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪼ “ᩋᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩣᩁᩮᩣᨠᨲ᩠ᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨽᩮᨴᩮ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᩈᨾ᩠ᨽᩅᩴ ᩋᩣᩉᩣᩁᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩴ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨻᩊᩦᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ᪼

ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪼

᪑᪑᪙᪔᪼ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩣ ᩅᩥᨷᩣᨠᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩥᨷᩣᨠᩣᨴᩦᨶᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᩁᩥᨿᩮᨶ᪼ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿ, ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᩉᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪼ ᨿᨳᩣᩉ “ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩋᨶᩩᨸᩣᩃᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᨭ᩠ᨮᩣ᪼ ᩋᨭ᩠ᨮ᪼ ᪑᪗᪒)᪼ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᨲᩥ “ᩅᩥᨷᩣᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ᪼ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩣᨿᩴ, “ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᩣᨶᩥᨠᩣ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪼

᪑᪒᪐᪑᪼ “ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨲᩥᩁᩮᩣᨷᩮᩴ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᩅᩥᨷᩣᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪼

᪑᪒᪐᪒᪼ “ᨲᩴ ᨲ ᨧᨯᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᨲᩮᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪼ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᨠᩣᨿᨲᩮᨲᩣ᪼ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩮᨲ᩠ᨲᨠᩣᨲᩥ ᩅᩈᩣᩅᩈᩣᨶᨠᩃᩥᩃᩮᩅᩈᨷ᩠ᨷᩉᩣᩁᨲᩮᨲᩣ ᨲᩥᨷ᩠ᨷᩃᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪼ ᨲᩣᨶᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨯᩈᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈᩮᨷ᩠ᨷᩈᩩ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᨠᩣᩁᨠ ᨲᩣᨶᩥᨠᩣ᪼ ᩋᨳ ᨧᩣ ᨿᩣᨶᩥᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨠᩣ ᩅᩈᩣᩅᩈᩣᨶᩣ ᩁᩪᨷᩥᩁᩪᨷᩣᨷᩮᨷᩉᩥ ᩋᩮᩉᩩᩴ, ᨲᩣᨶᩥᩅᩮᨲ ᨠᩁᩮᨲᩣ᪼

᪑᪒᪐᪒᪼ ᨩᩦᩅᩥᨲᩣᨶᩩᨷᩣᩃᨶᩴ ᨷᩣᨲᩩᨷ᩠ᨷᩣᩈᩩ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᩈᩩ ᨲᩣᨧ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨷᩴᩈᩮᨲ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨧᩮᩈᩮᨲ ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨽᩣᨷᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩥᩈᩮᩈᨷᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿ “ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪼ ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨿᩣᩉ᪼ ᨮᩣᨲᩮᩁᨲᩥ ᨷᩦᩉᩣᨶᩥᨿᩴᩅᩥᨷᨷᩣᨠ᩠ᨠᩮᨲ ᩅᩉ ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᩣ᪼

᪑᪒᪐᪓᪼ ᨿᩣᨿᨠᩣᩃᩥᨠᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪼ “ᨴ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨠᩮᨲ ᩅᩉᩣ”ᨲᩥ ᩋᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨿ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᨠᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪼ ᨿᨳᩣᩉ “ᨿᩣᨿᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᩅᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩣ ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪼ ᩋᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩉᩣᩁᩮᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨠ᩠ᨠᩮᨲ ᩅᨯ᩠ᨰᩥ ᨷᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᨭ᩠ᨮᩣ᪼ ᩋᨭ᩠ᨮ᪼ ᪑᪗᪒)᪼

᪑᪒᪐᪔᪼ ᩋᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ “ᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩩᩁᩮ ᨧᩮᨿ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ, “ᨷᨠᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ “ᩋᨲ᩠ᨳ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲᩈ᩠ᩈ ᨧᩮᩅᨲᩴ, ᨿᨲ᩠ᨳᩩᨿᩴᨷᩣᨶᩦᩉᩥ ᩋᩅᨷᩮᨿ᩠ᨿᩴ

ភាតិរិត្តកតំ អត្ថយុត្តត្តិ អត្ថោ· បរិចិត្តិយត្តយត្តិ អតតិរិត្តបច្ចយា ច សត្តិឆិបច្ចយា ច ខ្ចេ បរិចិត្តិយាតិ·

១៦៤៩· “ខ្ចេ , ខ្ចយ”ត្តិ ស្ករយត្ថាបិ អយរេយចេត្ថា·

១៦៤៤· សាយិសេភ យុរេលភ ខ្ចេតិ ឲត្ថ “បញ្ចា កោរៈភាតិ ឃាយកាលិកំ សត្តាហកាលិកំ ឃាចឌីចិកំ ឌរេបត្ថា អចរេសំ ឈាឌតឹឃំ ភាយា”តិ (បរិច· ៦៩៣) ទុត្តត្តា ឈាឌតឹឃាសក្កហិតេភ ឃាយកាលិកេភ ច តេភ សម្ពិស្សត្តា សត្តិឆិភាយេភ យុលាតអាយិសម្ពុលកេភ ច សត្តិឆិបរិចិត្តិយាតិ ខ្ចេ ហោត្តិតិ អត្ថោ· សាយិសេភ យុរេលភាតិ ស្កបលក្ខលត្តា ឃឆាកឆញ្ចិ អាយិរេស យិស្សិក្មេត ឲត្តកា អាបត្តិឃោតិ ឌដ្ឋញ្ញំ· តិរាយិសំ ឃាយកាលិកំ ក្យញ្ចេតា ឲកេយច បរិចិត្តិយត្តិ ឃោៈតា, ឃេភ កេតចិ អាកាភេរ អសម្ពិស្សំ ឃាយកាលិកំ បរិក្យញ្ចេតា ឲកេយច បរិចិត្តិឃំ ហោតីតិ អត្ថោ·

១៦៤ប័· តរេយចាតិ សត្តិហិតរេយច កាលិកំ· តេឃុ ខ្ចិឃុ ចិកេប្បឃ្មតិ សាយិសតិរាយិសចិកប្បខ្ចេឃៈ កេចលំ ទុក្កដំ ចឌ្ឍតីតិ បឌយចិកេប្ប ខ្ចិហិ បរិចិត្តិឃេហិ សឌ្ឍិ ទុក្កដំ, ទុតិយចិកេប្ប បរិចិត្តិឃេភ សឌ្ឍិ ទុក្កដំ ហោតីតិ ទុត្តំ ហោតិ·

១៦៤៨· ឃុទ្ធត្តិ ឲត្ថ “សត្តិឆិកតំ កោរៈភ”ត្តិ សេសោ· ឰតំ “បកតិកោរៈតេ”តិ (បរិច· អដ្ឋ· ៦៩៦) អដ្ឋកថាឃំ, ឰឆ ច “ភ កោរេសា ឃាយកាលិកេ”តិ ឃាយកាលិកស្ស ចិឃុំ ចក្ខយាភត្តា ចិញ្ញាឃតិ, អកប្បិយយំសឃាយកាលិកេហិ អយិស្សំ កោរៈភត្តិ ទុត្តំ ហោតិ·

១៦ប័០· យំសេតិ ឲត្ថ “អកប្បិយេ”តិ ឰតំ ទុល្លច្ចយាឌិចចេភេភច លព្ភតិ· ចឌ្ឍតីតិ បុរេត្ថ ទុរេត្តហិ បរិចិត្តិយខ្ចេឃហិ សឌ្ឍិ យត្យស្សយំសេ ទុល្លច្ចយញ្ចា សីហាឌិយំសេ ទុក្កដញ្ចា ចឌ្ឍតិ· យត្យស្សយំសេ ច សេសេ សីហយំសាឌិកេ អកប្បិយយំសេ ច ឃឆាត្យក្កយេតា ទុល្លច្ចយញ្ចេច ទុក្កដញ្ចាតិ ខ្ចឃំ ចឌ្ឍតីតិ ឃោៈភា·

១៦ប័៨· អតតិរិត្តយ្បិ កោរៈតំ ចិកាលេ បរិក្យញ្ចេតា កិក្ខភា ពត្តិឃិត្តកោ កោរេសា ឃឆាទុរេត្តឃុ សត្តចិកេប្បឃុ តត្តិតិ ឃោៈភា· “ចិកាល…បេ… កាលិកេ”តិ ឃាយកាលិកស្ស ចិឃុំ ចក្ខយាភត្តា ច អតិរិត្តការាបភញ្ចា កោរៈភេយេច សម្ពចតីតិ អតតិរិត្តត្តិ ឲត្ថ “តិហិតកោរៈភ”ត្តិ សេសោ· “អតតិរិត្តបច្ចយា បភ ចិកាលេ សត្តចិកេប្បឃុ អភាបត្តិ”តិ (បរិច· អដ្ឋ· ៦៩៦) អដ្ឋកថាចចភេតា កោរេសាតិ អតតិរិត្តបច្ចយា បរិចិត្តិយយាហ· តេភេភច ចក្ខតិ “ពត្តិឃិត្តកោ”តិ, អតតិរិត្តតិឃិត្តកោតិ អត្ថោ· សត្តចិកេប្បឃ្មតិ “ឃុទ្ធំ ចា យត្យស្សយំសយិស្សំ ចា សីហាឌិយំសយិស្សំ ចា ឃាយកាលិកយិស្សំ ចា”តិ សេត្តឃុ ចិកេប្បឃុ· “ពត្តិឃិត្តកោ”តិ ចចភេភច ចារិតចិកាលរិឌិតិឃិត្តស្ស កោរសស្ស សម្ពចំ ឌស្សេតិ·

១៦ប័៦-៦· ចិកាលបច្ចយា ចាតិ ឲត្ថ ចា-សេទ្ទេភ “អតតិរិត្តបច្ចយា”តិ ឰតំ សម្ពិច្ចិតំ· អបិ-សទ្ទោ “ឃាយកាលិកេបិ”តិ ឃោៈពតេត្តា· សត្តាហកាលិកំ, ឃាចឌីចិកំ អាហារត្ថាយ បដិគ្គហេតា កហេណ, ឃឆាទុត្តស្ស សត្តាហកាលិកឃាចឌីចិកកេឃេភ ទុចិឆស្ស ឲ

អជ្ឈោហារបយោគស្ស និរាមិសេ ច ទុក្កដន្តិ យោជនា។ ទ្វិ-វគ្គ ២៦-គាថាវណ្ណនា។

១៦៣៤. អាទាតិ វាក្យារម្ភេ និបាតោ។ អាមិសសំសដ្ឋំ សត្តាហកាលិកំ, យាវជីវិកំ ចាតិ យោជនា។ គហេត្វាតិ បដិគ្គហេត្វា។ ឋបិតន្តិ អរុណំ អតិក្កាមេត្វា ឋបិតំ។ បរិភុញ្ជតីតិ សន្និធិបរិភុញ្ជតិ។

១៦៣៥. កាលេវាតិ អរុណុគ្គមនតោ បដ្ឋាយ មជ្ឈន្តិកាវសានោ កាលោ។ យាមេវាតិ មជ្ឈន្តិកាតិក្កមតោ បដ្ឋាយ អរុណុគ្គមនាវសានោ យាមោ។ តំ តំ កាលំ កាលិកំ អតិក្កាមយតោ ទ្វេ ទោសាតិ យោជនា។ ទ្វិ-វគ្គ ២៦គាថាវណ្ណនា។ តំ ច កាលិកន្តិ យថាក្កមំ យាវកាលិកំ យាមកាលិកំ សត្តាហកាលិកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

១៦៣៧. យាវកាលិកំ អត្តនា សម្ពន្ធានិ ចត្តារិ តីណិ កាលិកានិ អត្តនោ រសេន សហ វិបចតីតិ យោជនា។ សហេវ គាហេ សហគាហេ,

តំ។

១៦៣៨-៣៩. វុត្តមេវត្ថំ និគមេន្តោ “បុរិមំ បុរិមំ កាលិកំ អត្តនា សម្ពន្ធំ បច្ឆិមំ បច្ឆិមំ អត្តនោ សភាវមេវ កាហាបេតី”តិ វុត្តំ ហោតិ។

ឋបេត្វាតិ អាទិស្ស តិវិធស្ស ក្រមំ។ អន្តោវុត្ថំ ហោតីតិ អកប្បិយកុដិយំ ឋបេត្វា អរុណុដ្ឋាបនេន អន្តោវុត្ថំ នាម ហោតិ។ សន្និធិ ច ហោតីតិ បដិគ្គហេត្វា បដិគ្គហណំ អធិដ្ឋហិត្វា អរុណុដ្ឋាបនេន សន្និធិ ច នាម ហោតិ។ ឯត្ថ ឯកស្ស “សន្និធី”ន្តិ សាត្ថកាសិកោ បាឋោ ទិស្សតិ, “ហោតី”តិ កិរិយាយ សម្ពន្ធត្តា សន្និធិ-សទ្ទោ បឋមេកវចនន្តោតិ អត្ថាសិកោ អាកាសន្តិខោតិ វេទិតព្ពោ។ ឧភយម្បិតិ យថាវុត្តំ អន្តោវុត្ថំ, សន្និធិ ចាតិ ឧភយម្បិ។ ន ហោតេវាតិ បុរិមកាលិកទ្វយេន អមិស្សំ ន ហោតេវ។

១៦៣៩. កប្បិយកុដិនាមេន អកតំ, អសម្មុតំ, អបរិគ្គហិតំ, បិការាទីហិ បរិក្ខិត្តំ សេនាសនំ អកប្បិយកុដិ នាមាតិ សង្ខេបតោ គហេតព្ពំ។ អត្តទ្វយេនាតិ សត្តាហកាលិកយាវជីវិកេន, សហត្ថេ ករណវចនំ។ “មិស្សិត”ន្តិ សេសោ។ គហិតន្តិ បដិគ្គហិតំ។ តំ បុព្ពំ ទ្វយន្តិ យាវកាលិកយាមកាលិកទ្វយំ។ បុរិមកាលិកទ្វយេ យំ កិញ្ចិ តទហុបដិគ្គហិតម្បិ អកប្បិយកុដិយំ វាសេត្វា អរុណំ ឧដ្ឋាបិតេន បច្ឆិមកាលិកទ្វយេ យេន កេនចិ សម្មិស្សំ អន្តោវុត្ថំ នាម ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៦៤០. អន្តោវុត្ថេន បច្ឆិមកាលិកទ្វយេន សំសដ្ឋំ យទិទំ បុរិមកាលិកទ្វយំ, អយំ មុខសន្និធិ នាម ហោតីតិ អដ្ឋកថាយំ (មហាវ. អដ្ឋ. ១៥៤៣ អត្ថតោ សមានំ) វុត្តំ។ មហាបច្ចរិយំ បន អន្តោវុត្ថំ ហោតិ, ន កប្បតិ ឋពិ ចតុត្ថំ កត្វា វុត្តន្តិ យោជនា។

តត្ថ “មុខសន្និធី”តិ ច “អន្តោវុត្ថ”ន្តិ ច នាមមត្តមេវ នានាករណំ, ទោសោ បនេត្ថ វុត្តោតិ វិនិច្ឆយោ អដ្ឋកថាវចនានំ អភេទត្តភាវោ វេទិតព្ពោ។

តថា ហិ មុខ-សទ្ទោ អន្តោ-សទ្ទបរិយាយោ, សន្និធិ-សទ្ទោ បរិវុត្ថ-សទ្ទបរិយាយោ។ មុខេ សន្និធិ មុខសន្និធីតិ កម្មសាធនំ។ នហិ សន្និធិកតត្តា អដ្ឋកថាសុ មុខ-គ្គហណំ, អន្តោ-គហណញ្ច កតំ។ នហីតិ ច បដិគ្គហេត្វា អកប្បិយកុដិយា នហិ យត្ថ កត្ថចិ បរិវុត្ថំ បច្ឆិមកាលិកត្តយំ បុរិមេន កាលិកត្តយេន សំសដ្ឋំ អភោជ្ជំ។ មុខសន្និធិអន្តោវុត្ថបទានំ អនត្ថន្តរភាវោ សមន្តបាសាទិកាយំ វុត្តោ។

យថាហ “សាមណេរោ ភិក្ខុស្ស តណ្ឌុលាទិកំ អាមិសំ អាហរិត្វា កប្បិយកុដិយំ និក្ខិបិត្វា បុនទិវសេ បចិត្វា ទេតិ, អន្តោវុត្ថំ ន ហោតិ។ តត្ថ អកប្បិយកុដិយំ និក្ខិត្តសប្បិអាទីសុ យំ កិញ្ចិ បក្ខិបិត្វា ទេតិ, មុខសន្និធិ នាម ហោតិ។ មហាបច្ចរិយំ បន ‘អន្តោវុត្ថំ ហោតី’តិ វុត្តំ, តត្ថ នាមមត្តមេវ នានាករណ”ន្តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៦៨)។ និស្សន្ទេហេ បន អញ្ញថា វុត្តោ វិយ វិញ្ញាយតិ, តត្ថាបិ អយមេវ នយោ វេទិតព្ពោ។

១៦៨. នទោសោតិ សន្និធិទោសោ ន ហោតិ។ និទហិត្វាតិ បដិគ្គហេត្វា បដិគ្គហណំ អវិជហិត្វា សកសកកាលបរិច្ឆេទេនេវ និទហិត្វា។ ឯត្ថ ច ហេតុតោ សន្និធិំ នស្សេតុំ “បត្តំ ធោវិត្វា បុន តត្ថ អច្ឆោទកំ វា អាសិញ្ចិត្វា អង្គុលិយា វា ឃំសិត្វា និស្នេហភាវោ ជានិតព្ពោ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៩១) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ វតេន និរបេក្ខេន បដិគ្គហណំ អវិស្សជ្ជេត្វាន សយំ វា អញ្ញេន វា តុច្ឆំ កត្វាន សម្មា ធោវិត្វា និដ្ឋាបិតេ បត្តេ លគ្គម្បិ អវិជហិតបដិគ្គហិតមេវ ហោតីតិ តត្ថ អាបត្តិ វុត្តាតិ គណ្ឋិបទេសុ វុត្តំ។ វតេន និរបេក្ខេន បដិគ្គហណេ វិស្សដ្ឋេ តាទិសេបិ បត្តេ ទោសោ នត្ថីតិ សិទ្ធំ។

សន្និធិកាវណ្ណនា។

១៦៩. បណីតានិ ភោជនានីតិ បាឡិយំ “សេយ្យថិទំ? សប្បិ នវនីតំ តេលំ មធុ ផាណិតំ មច្ឆោ មំសំ ខីរំ ទធី”តិ (បាចិ។ ១៦៩) វិភជិត្វា

–

“សប្បិ នាម គោសប្បិ វា អជិកាសប្បិ វា មហិំសសប្បិ វា, យេសំ មំសំ កប្បតិ, តេសំ សប្បិ។ នវនីតំ នាម តេសញ្ញេវ នវនីតំ។ តេលំ នាម តិលតេលំ សាសបតេលំ មធុកតេលំ ឯរណ្ឌកតេលំ វសាតេលំ។ មធុ នាម មក្ខិកាមធុ។ ផាណិតំ នាម ឧច្ឆុម្ហា និព្ពត្តំ។ មច្ឆោ នាម ឱទកោ វុច្ចតិ។ មំសំ នាម យេសំ មំសំ កប្បតិ, តេសំ មំសំ។ ខីរំ នាម គោខីរំ វា អជិកាខីរំ វា មហិំសខីរំ វា, យេសំ មំសំ កប្បតិ, តេសំ ខីរំ។ ទធិ នាម តេសញ្ញេវ ទធី”តិ (បាចិ។ ១៧០) –

និទ្ទិដ្ឋានិ ឥធ បណីតភោជនានីតិ អត្ថោ។ អគិលានោតិ “អគិលានោ នាម យស្ស វិនា បណីតភោជនានិ ផាសុ ហោតី”តិ (បាចិ។ ១៧០) វុត្តោ។ អគិលានោតិ ឯត្ថ “ហុត្វា”តិ សេសោ។

១៦៣. សប្បិនា ទេហីតិអាទិ វិញ្ញាបនប្បការោ។ សប្បិភត្តន្តិ ឯត្ថ កិញ្ចាបិ សប្បិសំសដ្ឋំ ភត្តំ, សប្បិ ច ភត្តញ្ច សប្បិភត្តន្តិ វិញ្ញាយតិ,

អដ្ឋកថាសុ បន “សាលិភត្តំ វិយ សប្បិភត្តំ នាម នត្ថី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ២៣៥) ការណំ វត្វា ទុក្កដស្សេវ ទឡ្ហំ កត្វា វុត្តត្តា ន សក្កា អញ្ញំ វត្តុំ. អដ្ឋកថាចរិយា ឯវ ហិ ឯទិសេសុ ឋានេសុ បមាណំ.

១២៩៥. បាចិត្តិ បរិយាបុតាតិ “អជ្ឈោហារេ អជ្ឈោហារេ អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ. ១៩០) ឯវំ អជ្ឈោហារគណនាយ បាចិត្តិ វុត្តា.

១២៩៦. សុទ្ធានីតិ អញ្ញេន អមិស្សានិ. សេខិយេសូតិ សិក្ខាករណីយេ វុត្តន្តិ អត្ថោ.

១២៩៧. យស្មា សុទ្ធានំ បណីតភោជនានំ វិញ្ញាបេត្វា បរិភុញ្ជនំ ទុក្កដវិសយំ, តស្មា សត្តធញ្ញមយន្តិ សាលិអាទីនំ សត្តន្នំ ធញ្ញានំ អញ្ញតរស្ស វិការភូតំ.

១២៩៨. សចេ ទេតីតិ យោជនា. វិសង្កេតន្តិ អនាបត្តិ ហោតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

១២៩៩. ទេតិ ទេតិ សព្ពត្ថា. អញ្ញាតកេនាតិ សហទេវ ការណវចនំ. “ភត្ត”ន្តិ អធិការតោ លព្ភតិ. អស្ស កិច្ចស្ស. វិសង្កេតន្តិ អញ្ញា ខាទិតស្ស អញ្ញស្ស ទិន្នត្តា សន្តកស្ស វិនាសេន អនាបត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ.

១៣០០. យេន យេន ហីតិ ឯត្ថាបិ តេនេវ ការណវចនំ. “វិញ្ញត្ត”ន្តិ ឥទំ អធិកតស្ស “ភត្ត”ន្តិ ឯតស្ស វិសេសនំ. យេនយេនាតិ អនិយមេន បណីតេន. តេន សប្បិអាទិ វិសុំ វិសុំ គហិតមេវ, សប្បិអាទីនំ គោសប្បិអាទិភេទោ ច សង្គហិតោ. តស្មិំ លទ្ធេបីតិ ខាទិតេនេវ លទ្ធេ សតិ. តស្ស តស្ស មូលេបិ លទ្ធេតិ វិញ្ញាបនេន យោជនា.

កិំ វុត្តំ ហោតិ? “សប្បិនា ភត្តំ ទេហី”តិ នាមគ្គេន វិញ្ញាបេន្តស្ស តេនេវ វា “ឥមិនា សប្បិំ កត្វា គណ្ហថា”តិ នវនីតាទីសុ អញ្ញតរំ វា ទេតុំ វា មូលំ វា ទេតិ ចេ, “គោសប្បិនា ភត្តំ ទេហី”តិ វិសេសយុត្តំ កត្វា វិញ្ញាបេន្តស្ស តទេវ វា គោនវនីតាទីនិ វា គាវិំ វា “ឥទំ ទត្វា សប្បិំ គណ្ហថា”តិ មូលំ វា សចេ ទេតិ, វិសង្កេតំ ន ហោតិ, យថាវត្ថុកមេវ អាបត្តិំ អាបជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

ន អញ្ញថាតិ សប្បិំ ខាទិតវតោ “ឥមំ គហេត្វា សប្បិំ កត្វា គណ្ហថា”តិ អវត្វា “សប្បិំ នត្ថិ, ឥទំ គណ្ហថា”តិ វត្វា វា តុណ្ហីភូតេន វា នវនីតាទីសុ កិញ្ចិ ទិន្នេ វិសេសវិញ្ញាបកស្ស តទញ្ញាការេនបិ វិសង្កេតមេវ ហោតីតិ អត្ថោ. បាឡិយា អនាគតេបិ ទិន្នេ វិសង្កេតមេវ ហោតិ. “សចេ បន អញ្ញំ បាឡិយា អាគតំ វា អនាគតំ វា ទេតិ, វិសង្កេត”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ២៣៥) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ.

១៣០១. បាដិទេសនីយន្តិ បុព្ពេ ទស្សិតំ “សប្បិ នាម គោសប្បី”តិអាទិ និទ្ទេសបាដិទេសនីយាហ. យថាហ “បាដិទេសនីយំ អាគតនវនីតាទីនិ

ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪃᪈)᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨶᩅᨶᩦᨲᩣᨴᩦᩉᩥ᪨ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ᪨

᪁᪃᪀᪂᪨ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨿᩔ ᨣᨿ᩠ᩉᨠ᩠ᨡᩴ “ᨽᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᨲᩴ᪨ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩁᩔᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, “ᨶᩣᨶᨲᩮᩣ”ᨲᩥᨷᩥ ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ, ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥᨷᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩑᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᨶᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪃᪈)᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩈᩪᨧᨠᩴ “ᨧᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩋᩅᨠᩴᩈᩈᨲ᩠ᨳᩔᨲ᩠ᨲᩣ “ᨣ᩠ᨿᩈᩮᨠ᩠ᨠᨶ ᨾᩮᨠᨷᩥᨭ᩠ᨮᨿᩦ”ᨲᩥ ᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨲᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪃᪈) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨾᩮᨠᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩣᨶᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩮᨠᩁᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣ᩠ᨿᩈᩮᨠ᩠ᨠᨶ ᨾᩮᨠᨷᩥᨭ᩠ᨮᨿᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮ, ᨶᩅ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪃᪀᪃᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩣ ᨽᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ᪨ “ᨽᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᨲᩴ᪨ “ᨿᩮᨶᩴ ᨿᩴᨶᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨲᩮᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪂᪉᪀) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩔ ᩅᩥᨷᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨽᩮᨩ᩠ᨩᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨧᩮ ᨽᩮᩉᩦᨲᩥ ᨾᩉᩥ ᨲᩮᨶ ᨾᩣᨧᩥᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨶᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᩉᩦᨲᩥ᪨

᪁᪃᪀᪄᪨ ᨲᨳᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ, ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪂᪉᪁)᪨

᪁᪃᪀᪅᪨ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᩃᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩮᩉᩥᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪂᪉᪂)᪨ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩋᩣᨿᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨮᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩔ ᩋᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

᪁᪃᪀᪆᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨷᨱᩦᨲᨽᩮᩣᨩᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪁᪃᪀᪇᪨ “ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨿᩥᨲᩣ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪙᪁ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩅᩥᨿ ᨷᩁᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪂᪉᪉)᪨ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨡᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ, ᨣᩃᨶᩣᩊᩥᨠᩣ, ᨷᩩᨿᩥᨲᩣ ᨷᨶ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩅᩥᩈᨲᩩ ᨶᩣᩈᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ, ᨣᩃᨻᩥᩃᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᨾᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩋᩣᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣᨱᩮᩣᨴᨠᩮᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣᨱᩮᩣᨴᨠᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᪂᪉᪉)᪨

ᩋᩣᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨿ᩠ᨿ, ᨣᩃᨻᩥᩃᩴ ᨷᩅᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶᩣᨷᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᩪᨧᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨴᨶ᩠ᨲᨷᩮᩣᨱᩮᩣᨴᨠᩴ ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨷᨴᩮ “ᨽᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᨣᩣᨾᩔ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᨮᨷᨶᩮ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᨧᨶᨲᩮᩣᨧ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨷᩁᩮᩣᩈᩩ

អកត្វា បុនេវ ឋបេត អនាបត្តិការណា វុត្តា”តិ។ ឧក្កាចិតាយ ចាដិយា បាតំ, ឧត្តរិត្វា ឧត្តរបាតបរិភោគេន បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ, តស្ស បន រសំ ពិលិត្វា ន វដ្ដតិ។ យទេវ ឧត្តរិតទេសោ អជ្ឈោហរណស្ស អន្តោ បវិសតិ, បដិគ្គហណេន ឧទកេ បុនត្ថិ តិដ្ឋេ ការេន្តិ ឲ្យមេតាតិ ឧត្តរបាតំ។

១៣០៥-៦។ ទុតិយទេកេបុរេតស្មិំ អបិត្តេលក្ខណំ, បដការេន ច វុត្តនយេន បញ្ចំ បិត្តេលក្ខណំ ទស្សេន្តោ អាហ “ហត្ថបាសោ”តិអាទិំ។ ហត្ថបាសោតិ បមាណំ និទស្សេតិ –

“គណ្ហតោ បច្ឆិមំ អង្គំ, ទទតោ បុរិមំ បន;

ឱកាសំ អឌ្ឍតេយ្យំ ចេ, ឋិតោ ហត្ថំ បសារិត”ន្តិ។ (វិ॰ វិ॰ ១៧៤៥) –

វុត្តលក្ខណោ ហត្ថបាសោ។ អភិហារោតិ ហេត្ថេ វុត្តនយេន អភិមុខំ កត្វា ហរណំ។ មជ្ឈិមបុរិសោ ឧច្ចារណមត្តោយាតិ បដិគ្គហេតព្ពភារស្ស ឧក្ខេបរិច្ឆេទេន ថាមមជ្ឈិមេន បុរិសេន ឧក្ខិបនារហតា។ អាចប្បមាណតាយំ និទ្ទេសោ។ អចលោ បន “អត្ថេសោ វចនេហិបតិយា”តិ (បាចិ॰ អដ្ឋ॰ ២៩៥) អដ្ឋកថាចរិយេន វេទិតព្ពា។ ឧច្ចារណំ ឧក្ខិបនំ។ “អបត្វេស្សា”តិ ឧដ្ឋិតា ឯទន្នា វត្តានាយទេន្តេ ទិន្នាកតាបិ វេទិតព្ពា។ “បក្ខិ ចា”តិអាទិវចនតោ តេន ចា វេទិតព្ពា។ កាយាទិនាតិ កាយកាយបដិពទ្ធនិស្សគ្គិយានំ អញ្ញតរេន។ តេនេវាហ “តិធា”តិ។

ទ្វិធាតិ ការេន ចា កាយបដិពទ្ធេន ចា។ បដិគ្គហណំ ឯការេតិ ឲ្យម្ពុ “ហត្ថបាសោ”តិ បឋមង្គំ, “អភិហារោ”តិ ទុតិយំ, “មជ្ឈិមបុរិសោច្ចារណមត្តោយា”តិ តតិយំ, “ទេវស្សា…បេ… តិធា”តិ ចតុត្ថំ, “បដិគ្គណ្ហាតិ…បេ… ទ្វិធា”តិ បញ្ចមត្ថំ ឞាយាតិ បញ្ច អង្គានិ, បញ្ចង្គានិ អង្គានិ ឯតេសាតិ បញ្ចង្គិកា, តស្មិំ ហោន្តិ បដិគ្គហណំ។ តស្ស កិច្ចតោ។ ឧហតិ ធម្មតិ។

១៣១០-១២។ ឞាតេទាតិ បដិគ្គាហកោ។ តស្ស អង្គស្ស ន ឆន្ទីតិ អតោ, “អតោ”តិ ឧបាយន្តរាបិ បញ្ចតាបិ វុច្ចតិ។ ឲ្យទានំ ឞាទាយ វត្ថុនិទានេ។

១៣១៣។ សោណ្ឌាយាតិ ហត្ថេន។

១៣១៤-៥។ ព្រាហ្មណំ ឞុត្វា ខោតំ តានេត្វា ទេតិ កិច្ចតា តំ ហេដ្ឋិមំ ការេតំ ឲ្យកេទទេសតាបិ បដិច្ឆិតព្ពន្តិ ឃោតតា។

១៣១៦។ សុណ្ឋោទត្វា វត្វាទេត្វា, ការតាតិ ចិមុំ ចិមុំ ឞុទោរបត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៣១៨។ កាឡគត្តន្តិ គត្តកាឡំ, គត្តករិតំ បិដកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ ឧក្ខិត្វា ឋេតីតិ សមំ ឧក្ខិបិត្វា ញ្ញាកដ្ឋិ ឋេតិ។

១៣១៩។ “តិសហេត្វា”តិ ឆ្លាទំ តិសទេតភយេត្វា ចេ ហោតិ, “ឆ្វរ”ន្តិ ភ បរិសង្កិតេដ្ឋាតិ ឯស្សតត្វាយាហ។ កហិតេតកស្វិន្តិ ង្កយកោជីសុ ឍបិតេត េង្ក ឈរេង បដិក្កហារេបត្វំ ហត្ថបាទេស ឋិតេតភ ឯាយកោភ ឌិឃ្យមាភំ តិសហត្វេចល្វំ បដិក្កណ្យត្តភ េយភ កោតធិ កាយបដេឯសេភ វា កាយបដិពទ្ធេន វា “ឆ្លមំ កណ្យមី”តិ អាទេកាកំ កត្វា មញ្ញាឌីសុ យត្វ កត្វធិ ឋបិត្វា បដិក្កហិតេតិ វុត្តំ ហោតិ។ តំ សង្ឃត្តិ តេសុ ឌ្ឋីសុ ឈរេសុ បក្ខិត្តំ សង្ឃមេច។ កហិតមេចាតិ បដិក្កហិតមេច ហោតិ, ឯាយកស្ស ហត្ថបាសត្ថត្តទេ កតត្វា ឆ្លាទំ តស្ស កាយបដិពទ្ធន្តិ “ឆ្វរ”ន្តិ សង្កា ភ កាតព្វាតិ ឧចការេភ ឌិសេតិ។ “ឌ្ឋីសុ ឈរេសុ ឝ្វមិយំ ឍបិតេសុបិ តត្វ ពត្ថភចេឡ្យំ បដិក្កណ្យមេត្វភេច បដិក្កហិតំ ហោតី”តិ កណ្ឋិបទេ វុត្តំ។

១៣២០-២៣។ “កដសារក”តិ ឆ្លមិភា ឆោណិថលកាឯយោ ឋបលក្ខិតា។ “ភិសីឯតី”តិ ឆ្លមំ “តិដ្ឋតី”តិអាឌីភំ ឋបលក្ខណំ។ មញ្ញាឌីភិ ឋបិត្វាតិ ឧត្វ “អង្គុលិយាបី”តិ សេសោ។ យថាហ “បដិក្កហណសញ្ញាយ មញ្ញាឌីភិ អង្គុលិយាបិ ឋបិត្វា ឋិតេភ វា ភិសិន្នេភ វា ភិបន្នេភ វា”តិអាឌិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ២៦៥)។ បត្តស្មឹ តថា ឍបិតេសុ សត្ថាសុ បត្តាសុមេច។ មញ្ញា ឌឹយតីតិ ឧត្វ “តថា ឋិតេភា”តិ សាមត្ថិយា លព្ភតិ។

មញ្ញាឌីសុ អង្គុលិអាឌីភា េយភ កោតធិ ឋបិ្យមេត្វបិ បដិក្កហណស្ស ឧហណភាចំ ឯស្សេត្វា ឆ្លឯាភិ តឯាទោហណេភាបិ សិទ្ធាតីតិ ឯស្សេត្វយាហ “បដិក្កមេហស្សាមី”តិអាឌិ។ សចេ បន បដិក្កមេហស្សាមិឆ្លេច មញ្ញាឌីភិ អាឧហិត្វា ភិសីឯតិ, ឯាយកោបិ ហត្ថបាសេ ឍត្វាភ េឌតិ ចេ, តំ សង្ឃំ កហិតំ ហោតីតិ យោជនា។

ក្វឆ្ឋិយា កង្ឋិ អាហច្ច េយ បត្តា ឝ្វមិយំ ឋិតា, តេសុ យំ យំ បត្តំ អង្គុលិយាបិ វា ឍុធិយាបិ វា ឋបិត្វា ភិសិន្នោ, តត្វ តេត្វច ឌិយមាភម្បិ បដិក្កណ្យតិ, ឆង្គតីតិ យោជនា។

១៣២៥។ កងសារាឯយោ សេច មហន្តា, បដិក្កហណំ ភ ឧេហយ្យាតិ ចិកេប្បា សិយាតិ តន្និចត្តភត្វាយាហ “កងសារក”តិអាឌិ។ “មហន្តស្មី”ន្តិ ឆ្លមិភា កងសារកស្ស ឧកា ចចេភ ហេតុយាហ។ ហត្ថត្វទំ ភាម ហត្ថិបិដ្ឋេ អត្ថរិតព្វំ អត្ថរណំ។ អាឌិ-សង្ខេភ អស្សត្ថរណចត្តរាឌិ សង្កណ្យាតិ។ ឋិតបត្តេសុ ឌិឃ្យមាភំ កណ្យាតា បដិក្កហណឧហណតេហត្វំ ឯេស្សតិ “ហត្ថបាសម្ពិ ឋិច្ចយាភេ ឧ”តិ។ ឧ-សង្ខោ វុត្តចិសេសសមេច ឆ្វោតេតិ។

១៣២៦។ តត្ថបាតកបតេណ្ហាស្មតិ ឧេក្ខមេច ឋិតេសុ បតេណ្ហាស៊ុ។ កេហត្វត្តិ បដិក្កហត្វំ “ភ បភេតាតី”តិអាឌិ េយភ េហត្វតា ភ ចដ្ឋតិ, តស្ស ឯស្សភំ ហិ-សង្ខោ បសិទ្ធិ ឧ្យចេតិ។

១៣២៤។ ថាមមជ្ឈិមេន បុរិសេន ឧក្ខិបិតុំ អសក្កុណេយ្យំ អសំហារិយំ។ តាទិសេតិ តថារូបេ, អសំហារិយេតិ វុត្តំ ហោតិ។ ខាណុពទ្ធេតិ ភូមិយំ និខាតខាណុកេ ពទ្ធេ។

១៣២៥។ តិន្តិណិកាតិ ចិញ្ចា។ អាទិ-សទ្ទេន តថា ខុទ្ទកានំ កព្ពុបុប្ផបណ្ណាទីនំ គហណំ។ “តិន្តិណិកាទិបណ្ណេសូ”តិ វចនតោ សាខាសុ បដិគ្គហណំ រុហតីតិ ទដ្ឋព្ពំ។ ភូមិយំ បតិតេសូតិ យោជេតព្ពំ។ យថាហ “ភូមិយំ អត្ថតេសុ សុខុមេសុ តិន្តិណិកាទិបណ្ណេសុបិ បដិគ្គហណំ ន រុហតី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ២៩៨)។

១៣២៦។ បរិវេសកោតិ ទាយកោ។

១៣២០។ អសេសេត្វា បុញ្ឆិត្វាតិ យោជនា។

១៣២១។ បដិគ្គហេត្វា ចាតិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ច។ កិញ្ចិ គហេតព្ពន្តិ សម្ពន្ធោ។

១៣២២។ អបដិគ្គហិតេតិ ឯត្ថ “បត្តេ”តិ សេសោ។ តំ បន បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជតោ អនាបត្តីតិ យោជនា។

១៣២៧។ អនាទិយិត្វាតិ អគ្គហេត្វា, តស្មិំ វចនេ អាទរំ អកត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៣២៨។ អញ្ញស្ស អនុបសម្បន្នស្ស។

១៣២៩។ បុព្ពាភោគស្ស អនុរូបវសេន “សាមណេរស្ស តំ ទត្វា…បេ… បន វដ្ដតី”តិ វុត្តំ។ យស្មា បន តំ “អញ្ញស្ស ទស្សាមី”តិ ចិត្តុប្បាទមត្តេន បរសន្តកំ នាម ន ហោតិ, តស្មា តស្ស អទត្វាបិ បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ។

១៣២៤-៦។ ភិក្ខុនោតិ អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស។ ភត្តស្សាតិ កញ្ជិកាទិទ្រវមិស្សកភត្តស្ស។ ឧប្លវតីតិ ឧបរិ ប្លវតិ។ កញ្ជិកន្តិ អារនាលំ, ឥមស្ស ឧបលក្ខណត្តា ខីរតក្កាទិទ្រវំ សង្គហិតំ។ បវាហេត្វាតិ មត្ថកតោ បលិបេត្វា។ អន្តោ បវិដ្ឋំ សចេ អត្ថិ, តំ រជំ យទិ ភត្តស្ស អន្តោ បវិដ្ឋំ ហោតិ។ បដិគ្គហេតព្ពន្តិ អនុបសម្បន្នេ អសតិ ហត្ថតោ អមោចេន្តេន ច យត្ថ អនុបសម្បន្នោ អត្ថិ, តំ តត្ថ នេត្វា បដិគ្គហេតព្ពំ។

១៣៣០។ អបនីយា ចាតិ ឯត្ថ “ថូល”ន្តិ ឥទំ “សុខុមំ ចេ”តិ វក្ខមានវិបរិយាយតោ លព្ភតិ។ សក្កំ អបនីយាតិ សម្ពន្ធោ។ យថាហ “ឧបរិភត្តេន សទ្ធិំ អបនេតព្ពំ, បដិគ្គហេត្វា វា ភុញ្ជិតព្ព”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ២៩៨)។

១៣៣៨. ទេតោតិ ទិន្ន ទេតោ...បេ... ទទាតីតិ វុត្ត យថា បឋមតរំ បតិតទេចេ ទោសោ នត្ថិ, តថា អាកិរិត្វា អបនេត្វាន បច្ឆា បតិតទេចេបិ អភិហដត្តា នេវត្ថិ ទោសោ។

១៣៣៩-៤០. ចរុកេនាតិ ខុទ្ទកកដច្ឆុលិយា។ តតោ ចរុកតោ។ មសីតិ ជល្លិកាអាទិកា ឆ្វា។ កាឌេតិ កាឌនបត្តាទិកាឌេនេ។ តស្ស ឆាតិ តស្ស មសិអាទិនោ ច។

អគ្គនស្ស កិច្ចស្ស ខីយមានំ យំ បត្តតោ ឧប្បតិត្វា ពន្ធរស្ស កិច្ចតោ បតេត្ត សចេ បតតិ, តំ បដិគ្គហិតមេវ ហោតិ, តស្មា ចុទ្ទេតវាតិ យោជនា។ "ខីយមាន"ន្តិ វុត្ត "កត្តាទិកំ យំ កិញ្ចី"តិ បករណតោ លព្ភតិ។ ចុទ្ទេតវា មត្តិ វុត្ត "ចុទ្ទេតវ អយ"ន្តិ បាឋេ ឆ្វោ ន កាតព្វោ "អយ"ន្តិ ឮយិតា វណ្ណត្ថិយស្ស អភាវតោ។ តស្មា ច-ការោ កាសាវត្ថនេវន ឥមំ កត្វា ចុទ្ទេតាតិ ទេឃិតព្វោ។

១៣៤១-៤២. បិយាយវស្សាតិ វុត្ត បុរណយោគេ វាមិចទំ, បិយាយវេតាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ឧណ្ហតាតិ ឧណ្ហត្តា។ ន វត្តីតិ ន វត្តាតិ។ យុគចដ្ឋិយំ ចដ្ឋីតិ យុគចដ្ឋិ ឧក្ខិបិត្វា ហត្ថ ផុសាបិតោ កណ្ណំ ចដ្ឋិ។ តថា យុគចដ្ឋិយា គហេតុំ ន វត្តា នេ, អាធារកេនបិ គហេតព្វាតិ យោជនា។

១៣៤៣-៤៥. អាហរិយមានំ វា នេវ ជានាតិ, ទីយមានំ វា ន ជានាតីតិ យោជនា។ ការណាពន្ធនេន "ជានាតី"តិ វស្ស្សា គតោ។ អាភោគន្តិ "គណ្ហាមី"តិ អាភោគំ។ យថាហ មហាបច្ចរិយំ "អាភោគមត្តមេវ ហិ វុត្ត បមាណ"ន្តិ (បាចិ॰ អដ្ឋ॰ ១៩៥)។ "កាយេន វា កាយបដិពទ្ធេន វា បដិគ្គណ្ហាតី"តិ (បាចិ॰ អដ្ឋ॰ ១៩៥) វុត្តត្តា បត្តំ គហេត្វា និសិន្នស្ស "កាយបដិពទ្ធេន គណ្ហិស្សាមី"តិ អាភោគំ កត្វាតិបិ យុជ្ជតេ។

១៣៤៦. "ហត្ថេន មុញ្ចិត្វា"តិ ឮតំ "អាធារកម្បិ វា"តិ ឮយិតាបិ យោជេតព្វំ។ "បិធេត វិវេល្លេត្វា"តិ ឮយិតា បត "អាធារក"ន្តិ ឮតមេវ យោជេតព្វំ។ យថាហ "ហត្ថេន អាធារកំ មុញ្ចិត្វា បិធេត វិវេល្លេត្វា និក្ខាមតី"តិ (បាចិ॰ អដ្ឋ॰ ១៩៥)។ វិវេល្លេត្វាតិ បិញ្ជេត្វា, អក្កមិត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៣៤៧. គមិ-ណាតុស្ស មន្តេ"អក្ក"ន្តិ បាឋេ មតិពិតនោវនាតិ។

"សិរេលិកោ និមតដ្ឋានំ, បាឋេ ឆ្វំ មតិ ចិន្ទ;

តទេបតំ មតិញ្ញណំ, វចត្វេត្ថានំ យថា"តិ –

ឧល្លិនា វុត្តលក្ខណេន សិទ្ធតាយ ទោសោ យថា ន ហោតិ, តថា វិចារេត្វា គហេតព្ពំ។ កេចិ បនេត្ថ ទ-ការាគមស្ស បច្ចយភាវត្តា តំសហិតោ ម-ការោ តគ្គហណេន សង្គយ្ហតីតិ ឧភយបក្ខភាគីតិ ធាតុបច្ចយានំ មញ្ញតិយា ពន្ធិតត្តា ន ទោសោតិ បរិហរន្តិ។ នាករស្សាបីតិ អតិក្កាយត្តស្សាបិ។ អនាទរោតិ អនាទរការេន។

១៣៤១. តស្សាតិ តថា គហណស្ស អនាទរការណតោ។ តត្ថ តំ អាទារកំ បរិវេន អគ្គហិត្វា បដិគ្គហណញ្ហោ និយ្យាតត្ថិ ទាយកេន បដិគ្គហាបិយ្យាតំ។ បតតីតិ បដិគ្គាហកស្ស ហត្ថេ អបុសិត្វា ភូមិយំ តាយ បុព្ពត្ថមិយា ច បត្តមិនិបណ្ណាទីសុ ច បតតិ។ យថាហ “យំ និយ្យាតំ ទាយកស្ស ហត្ថតោ បរិគលិត្វា បុប្ផាយ ភូមិយា ច បត្តមិនិបណ្ណចត្តគេនោគាទីសុ ច បតតិ, តំ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៩៥)។ បរទាយ ភូមិយា បតិតេ រជំ បុញ្ឆិត្វា ច ធោវិត្វា ច បដិគ្គហាបេត្វា ច បរិភុញ្ជិតព្ពន្តិ វទន្តិ។ អដ្ឋកថាយំ បន “បរទាយ ភូមិយំ បតតី”តិអាទិនា វុត្តំ។ គហេតុន្តិ វុត្តំ “ភុញ្ជិតុ”ន្តិ ន វដ្ដតីតិ វុត្តំ “បរិភុញ្ជិ ទាយកេហី”តិ ន វេវេ។ យថាហ “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ យំ និយ្យាតំ បតតិ, តំ សាមំ គហេត្វា បរិភុញ្ជិតុំ បរិភុញ្ជិ តំ ភិក្ខវេ ទាយកេហី”តិ (ចូឡវ. ១៧១)។ “យំ និយ្យាតំ បតតី”តិ អវិសេសេន វុត្តត្តា វត្ថុម្បិ កាលិកេសុ អយំ នយោ វេទិតព្ពោ។

១៣៤២. អនន្តាហារិកភូមិ នស្សតិយាហ “ភុញ្ជន្តានន”ន្តិ។

១៣៤២-៣. តំ មលំ តេលូតិ ផុដ្ឋអាទីសុ ចតុសុ។ តត្ថិ មលមិស្សកំ ផុដ្ឋអាទិកំ ចតុ ន បដ្ឋាយតីតិ ន បន បដ្ឋាយតិ។ តម្ហិ ផុដ្ឋអាទិចតុស្មិំ។

១៣៤៤. និសទោនុក្កមលិទីនត្តិ អាទិ-សន្ទេន និសទបោតបុស្សលិទីនំ គហណំ។

១៣៤៥. ចាសិយា ឧបលក្ខិតត្តា តជ្ជាតិកំ យំ កិញ្ចិ សត្ថមបិ គហេតព្ពំ។ លិខតិ អនុបសម្បន្នេន តាបិតាលិខេ, ឆ្នំ ឧបរិ អាមកស្ស វិសុំ គហណេន វិជ្ជាយតិ។ និលិកាតិ និលចណ្ណំ។ សព្ពេនេវ វិយ និត្ថរេយាតិ សរេត្តន ឧដ្ដិមបលេ ឧណ្ហវេណ្ណ វិយ បដិគ្គហេត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពន្តិ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។

១៣៤៦. តត្ថិ តំ អគ្គិសត្តត្តចាសិអាទិំ, តាបនត្ថេវ ចាសិ គហេតព្ពា។

១៣៤៧. តត្ថិ តំ ហត្ថាទិកាយាចយតំ ចា ទីនេ ចា ធោវិត្វា បតិតកិលិដ្ឋមលបិស្សយោគតំ រុក្ខមូលទីសុ និបីជិត្វា ភុញ្ជន្តស្ស បត្តាទីសុ រុក្ខបណ្ណាទិ ធោវិត្វា បតិតកិលិដ្ឋោគេបិ វុសេន វិនិច្ឆយោតិ នស្សតិយាហ “វុសេនា”តិអាទិ។

១៣៥០. ខល ឧបទេ សុទ្ធំ បតតិ, ចដ្ឋីតិ យោជនា, “រុក្ខតោ”តិ លព្ភតិ។ អន្តរាភាសេ ន ឧបទេ សុទ្ធំ តោយំ បតតិ, ចដ្ឋីតិ វុត្តំ “អាកាសតោ”តិ លព្ភតិ។ ឧក្ខិត្វាបិ រុក្ខបទេសុ, អាកាសេ ន រជស្ស បទយទេន ទស្សាគោន ធោវិតព្ពា អាហ “សុទ្ធ”ន្តិ។

១៣៩១. អឌ្ឍបេត្តនាតិ អបុសេត្តនា តស្ស សាមណេរស្ស.

១៣៩២. បត្តន្តិ អនុបសម្បន្នស្ស បត្តំ. លុបិត្វាតិ អនុបសម្បន្នបត្តគេតោឆេត្វា ចុម្ពិត្វា. តំ អត្តនោ បទេត្ត គត្តំ. យថាហ “អប្បដិគ្គហិតេ ខាទតិ លុបិត្វា បុន អត្តនោ បទេត្ត ខាទតិ គលន្តស្ស ឧគ្គហិតកោ ហោតី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១៩៣).

១៣៩៣. បច្ឆាតិ តស្មិំ គហិតេបិ អគហិតេបិ បច្ឆា. តំ បដិគ្គហិតការតំ.

១៣៩៤. តស្ស អត្តនោ បត្តគតស្ស គត្តស្ស.

១៣៩៥. បនេនាតិ អប្បដិគ្គហិតបទេត្តន.

១៣៩៦-៤០. “យាគុអាទីនំ បចនេ គិត្តំ ការនេ”តិ សម្ពន្ធោ. បចន្តិ ឲត្វាតិ បចនំ, ការនំ. ការនុបរិ ហទេត្វា សាមណេរស្សាតិ ការនស្ស ឧបរិ គទេតុ សាមណេរស្ស ហទេត្វា. បតិតំ ហត្ថតោ តស្មិន្តិ តស្ស សាមណេរស្ស ហត្ថតោ បរិគលិត្វា តស្មិំ ការនេ បតិតំ.

១៣៤៨. “ន ករោតិ អកប្បិយ”ន្តិ ឲត្វ ការណមាហ “បរិច្ចត្តនិរាលយ”ន្តិ. តនិរាលយត្តា បរិច្ចត្តំ, តត្តា អកប្បិយំ ន ករោតីតិ ចុត្តំ ហោតិ. ឲចំ អកត្វាតិ យថាចុត្តបការេន អកត្វា. អាកិរនេច ចេតិ សចេ ការនេ អាកិរតិ ឲចំ. តំ តថា បក្ខិត្តំ គត្តការនំ និរាមិសំ កត្វាតិ តត្ថ បតិតំ អាមិសំ យថា ន តិដ្ឋតិ, ឲចំ ធោវិត្វា កុច្ឆិតព្ពន្តិ សម្ពន្ធោ.

១៣៤១-២. គុដន្តិ ឈដំ. អាចេឆ្ឆតីតិ គុដំ នានេត្វា យាគុំ អាសិញ្ចតិ.

១៣៤៣. ហទេត្វតិ ទេត្វ ហទេត្វ. តត្វាតិ តត្វ គុយិយំ ឆបិតេសុ ខ្ទិសុ ហត្វតេលេសុ.

១៣៤៧-៨. ឲគស្ស គហណូបគំ ចេ ការន្តិ ធាយមត្ថិស្សរេន ឲគេន បុរិមេន ទក្ខិបនប្បយោគំ ការំ សចេ ករេយ្យ “តថា”តិ ឆ្លុយិនា “ឲគស្ស គហណូបគំ ការ”ន្តិ ឆ្លុទំ បច្ចាមសតិ.

១៣៤៤. លគ្គតីតិ ខ្ទលម្ពតិ. តត្វាតិ តស្មិំ យញ្ញបីទេ. ចដ្ឋេតតាតិ ទុក្កហិតកំ ន ហោតីតិ ទីបេតិ.

១៣៤៥. សម្មុឌ្ឋត្ថោតិ សម្មុឌ្ឋត្ថា ឈដ្ឋិតីតិ អសត្ថិក្ខ សម្មុឌ្ឋិតយា ចុសតិ.

᪁᪃᪅᪇ˋ ᨲᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨮᨲ᩠ᩅᩣˋ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮ ᨧ ᩈᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣˋ

᪁᪃᪆᪀ˋ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴˋ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᨸᨶ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩋᨸᩥᩉᩥᨲᩴ ᨸᩥᨵᩣᨿᩥᨠᩣ ᨸᩥᩉᩥᨲᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨿᩣ ᨶ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣˋ

᪁᪃᪆᪁ˋ ᨴᩣᩉᩥᨴᩮᨸᨲᩥ ᩑᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨸᩩᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᨴᨸᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨴᩣᩉᩥ ᨴᩮᨸᨲᩥˋ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩣᩉᩥ ᨴᩮᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩉᩮᨲᩩᨶ ᨲᩮᨶ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩣˋ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᩉᩥ ᨴᨸᩥᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴˋ ᨮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨮᨲ᩠ᩅᩣˋ ᨲᩴ ᨲᨳᩣ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨸᩥᨲᩴˋ

᪁᪃᪆᪂-᪃ˋ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᨣᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᩈᨧᩮ ᨣᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥˋ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᩥᩁᨱᩣᨴᩥᩴ ᨣᩉᩮᩣᨲᩥˋ ᨾᩩᨡᩮᩃᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩩᩃᩥᨠᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᩃˋ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨶᩣᨲᩥ ᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩥᨲᩮᩈᩩ ᨾᩩᩃᩥᨲ᩠ᨲᩣˋ “ᨲᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨿᩈᨲᩥˋ ᨲᩴᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮᨶᨾᩩᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᨿᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣˋ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩥ ᨸᨲᨿᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲᩮᨿᩮᨲ ᨶᩮᩃᩥᨠᩮᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨲᩥˋ ᨶᩮᨲᩣᩉ “ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱ...ᨸᩮ... ᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲᩦ”ᨲᩥˋ

᪁᪃᪆᪃-᪄ˋ ᨠᩮᩣᨲᩥᨸᩩᨠ᩠ᨠᩃᩥᨲᩥ ᩈᩣᨿᩮᨱ᩠ᨱᩁᨿᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᨲ᩠ᨲᩣˋ ᨲᩣᩃᨸᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮᩣ ᨲᩣᩃᨣᩃ᩠ᩃᩥᨠᩴ ᨹᩃᩴˋ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩩᨿᩮᩁᩮᨲᩥ ᨠᩩᨿᩥᩁᩴ ᨵᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨠ᩠ᨠᩃᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ ᨧᩣˋ

᪁᪃᪆᪉ˋ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩃᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣˋ ᨧᨲᩥᨠ᩠ᨲ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᨠᨣᩉᨱᨧᨲᩥˋ ᨿᨳᩣᩉ “ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᩈᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥˋ ᩋᨭ᩠ᨮˋ ᪁᪙᪄)ˋ ᩑᨲ᩠ᨳᩮᨠ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨧᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶ ᨣᨿᩮᨶᨧᩮᨠᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᨲᩥ, ᩋᨲ᩠ᨳᨠᩴ, ᨸᩉᩁᨱᩮᨲᩣ ᨧᨲᩥᩑᩉᩮᨠ ᨧᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨴᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥˋ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨶᩮ, ᨶ ᨴᨲᩥˋ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨿᩴ ᨸᨶ ‘ᨿᩴ ᨵᩣᨲᩩ ᨸᩉᨲᩥ, ᨲᩮᨲᩣ ᩈᩴ ᨸᨲᩥᨲᨿᩥᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦ’ᨲᩥ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨿᩣᨿˋ ᨲᩥᩈ᩠ᩈᨿᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᨲ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩣᨶᨲᩮᨠᩮᨲᩣ ᨸᨧᩮᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᩉᩥ ᨸᨲᩥᨲᨠᨶ᩠ᨴ ᨧᩥᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥˋ ᩋᨭ᩠ᨮˋ ᪁᪙᪄)ˋ

᪁᪃᪆᪅-᪆ˋ ᨸᩥᨠᩣᩁᩮᩁᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨧᨲᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥˋ ᩋᨭ᩠ᨮˋ ᪁᪙᪄) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩣᨶᩴ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩴˋ “ᨶ ᨸᩩᨴ᩠ᨴᩃᩥ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿᩣᨠᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨳᩣ...ᨸᩮ... ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ ᨶᩮ”ᨲᩥˋ “ᩁᨠ᩠ᨡᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᨲᩴ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᨴᩣᨿᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨴᩣᨶᩮᨸᨲᩥˋ ᩈᨿᩴᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨣᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣˋ

᪁᪃᪆᪇ˋ “ᩈᩣᨿᩮᨱ᩠ᨱᩁ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩁᩪᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩉᩥᨲᩮᩣᨸᩥ ᨣᩉᨱᩴˋ ᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣᨧᩣᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᩣᨧ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩈᩣᨿᩮᨱ᩠ᨱᩁᩣˋ

᪁᪃᪇᪁-᪂ˋ ᨽᩃᩥᨠ᩠ᨡᩥ ᩈᩣᨣᨲ᩠ᨳᩥ ᨽᩃᨧᨲᩥ ᩈᩣᨧᩩˋ “ᨶᩣᨴᩥᨿ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᨿᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨿᩮᩣᩈᩮᨲᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴˋ ᩈᨧᩮ ᨽᩃᩥ ᨶᩣᨴᩥᨲᩥ, ᩅᨧᩮ ᨶᩣᨴᩥᨲᩴ

ຉຏ຺ຐີຕິ ເຢາຊນາ. ຢກ຺ຂິການໍ ນິຈາເຣຕ຺ຕິ ຢກ຺ຂິການໍ ນິຈາເຣຕຸໍ.

໑໓໕໒. ລາຠຕ຺ຕ຺ຸຍາ ຢກ຺ຂິກາ ນິຈາເຣຕ຺ຸຍາ ຄຠ຺ຢາຕາ ຜລສາທາ ສຸທປຣິເພາຄຕ຺ຖາຍ ກປ຺ປິຢໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ປຏິຄ຺ຄຫິຕາ ເອວ, ທານິ ຕຸຢິຣ຺ຖາຍ ສຕິ ປຸນ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫິຕາປິ ຉຏ຺ຐີຕິ ວເສ຺ສຕຸຢາທ “ກປ຺ປິຢໍ ປນ ກາເຣຕ຺ວາ”ຕິອາທິ.

໑໓໕໓-໔. “ຕໍ ເສາ ປຏິຄ຺ຄຫາເປຕ຺ວາ”ຕິ ຈກ຺ຂາຕຕ຺ຕາ “ຄເຫຕ຺ວາ”ຕິ ທຸຕ຺ຕໍ ອປ຺ປຏິຄ຺ຄຫາເປຕ຺ວາ ຄຫຓໍ ສນ຺ຖາຍ ວຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ຄເຫຕ຺ຸຍາ ຕໍ ປຏິຄ຺ຄຫິຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ “ເອວ ປຸພ຺ເພວ”ຕິ ເສເສາ.

໑໓໕໔-໕. ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ປີເຕຢ຺ຢຕ຺ຖເລຕິ ສປ຺ປເຕ຺ຖາ ເສາຕິ ສາເວເຕາເຣາ ທຸຕເຣຕີຕິ ຠິກ຺ຂຸນາ ຄຫິເຕຕິ ອຕ຺ຕເນາ ຕຖ຺ເລຫິ.

ທີຣ຺ຖ ປເຕ຺ຖ຺ຸຖຕິ ອຸປລກ຺ຂຓໍ ຈາຫ຺ສຸປິ ເອວ ນເຢາ. ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ທໍ ຠິກ຺ຂຸນໍ ຄຕ຺ວາ ເຕຫິ ລທ຺ທໍ ອຕ຺ຕນາ ຄເຫຕ຺ວາ ອເຍ຺ຍາສໍ ທານເຈເຕນ ຈາຫຸຕ຺ຖຢິ ທາຕໍ ຉຏ຺ຐີຕິ ອຏ຺ຐກຖາຢໍ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໙໖ ອຕ຺ເຕາ ສຢານໍ) ວຸຕ຺ຕໍ ຕເຢວ ວເສ຺ສຕຸຢາທ “ພາຄ຺ຢໍ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສາ”ຕິອາທິ. “ອາຈເຣາ ຕຸຍ຺ຫາພາຄ຺ຢໍ ຢຍ຺ຫາເທຫີ’ຕິ ເອວໍ ເຈເຣຫິ ປຏິປາຏິຢາ ພາທິຕ຺ວາປິ ປິຈິຕໍ ຉຏ຺ຐີຕິ, ສເທ຺ທຫິ ສາເວເຕາສ຺ສ ສຕ຺ຕເກເຢວ ກຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ”ຕິ (ປາຈິ. ອຏ຺ຐ. ໑໙໖) ອຏ຺ຐກຖາຢໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ສາເວເຕາສ຺ສ ປີຕຕ຺ຕາຕິ ເອຕ຺ຖ “ພາຄ຺ຢາ”ຕິທຸຕໍ ອທິກາເຣເຕາ ລທ຺ທຕິ.

໑໓໐໐. ທຸຢສ຺ສາຕິ ປີເຕຢ຺ຢຕ຺ຖລຫາຣກສ຺ສ “ນ ຈິເຣສເຕາ”ຕິ ທຸຢິຕາ ຈິສໍ ອຈຕ຺ຕທຸຕໍ ຊີເວຕິ.

໑໓໐໑. ອສ຺ສ ຈິເຣສສ຺ສາຕິ ພຉາຈຸຕ຺ຕຈິຕິຕ຺ຐພຈິເຣສສ຺ສ ຈິສໍ ຈຕ຺ຕທຸກາເຣຕິ ເສເສາ. ຕສ຺ສາຕິ ສາເວເຕາຕຖ຺ລຫາຣກສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸສ຺ສ ສາລພກາຈຕ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ຫຕຖ຺ເລສຸ ປຣິກ຺ຂິເຫສຸ “ທຸຕໍ ອຢຸກຢິ ປຕສ຺ສີ”ຕິ ສາລພກາເຈາ ລາພາຊີນຢຕ຺ຖາຍ ຄຢ຺ຫາຕາຍ ສາທາຍ ທຸຢິສ຺ສາ ຜລໍ ທານິຕຸກາຢຕາຍ ສຕິ ທາຕນາຣທຕ຺ຕິ ອາລພສ຺ສ ກາຕໍ ສກ຺ກເຫຍ຺ຢຕ຺ຕາ ອພຢິ ອຈິເຣສເສາຕິ ຈິເຍ຺ຍາພຕິ, ຕຕ຺ຖ ສຢຸກ຺ຈຕ຺ຕໍ ປນ ຈິເຣສໍ ວເສ຺ສຕຸຢາທາຕິ ຈຕ຺ຕໍ ພຸຊ຺ຊຕິ.

໑໓໐໒-໓. ນິຕ຺ຖາເລຕໍ ນ ສເກ຺ກາຕີຕິ ນິຕ຺ຖາເລຕ຺ວາ ສກ຺ກາ ອປເນຕໍ ນ ສເກ຺ກາຕິ. ເຈລເກາຕິ ຕ຺ວາອສາເວເຕາ ປກ຺ກາລສ຺ສ ຈິຈຣິຕ຺ວາ ປກ຺ຕາ ທາທຕ຺ຐາຕິ ເຢາຊນາ. ປິ-ສເທ຺ທາ ປນ-ສທ຺ເທ຺ທ ຜູເທຣາເປຕ຺ວາຕິ ວຸຕ຺ຕເຕາ ຜູເທຣາເປຕ຺ວາ. ປຸທ຺ຖຕຖ຺ລເທາຈນຕ຺ຖາຍ ກຕປຏິຄ຺ຄຫຓເສ຺ສຈ ປຢາຓຕ຺ຕາ ອາຫ “ນ ປຕ຺ຕສ຺ສ ປຏິຄ຺ຄຫຓການໍ”ຕ຺ຕິ. ອສ຺ສາຕິ ເກາຊນສ຺ສ.

໑໓໐໕. ການິຕຕ຺ຕສ຺ສ ທີຄຢ຺ຄຕ຺ວາ ອາຫ “ວຸຕ຺ຕໍ ສຸທ຺ທກາຊນໍ”ຕ຺ຕິ, ວຸຕ຺ເຕນຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕິ.

໑໓໐໙. ເກາຊີຕິ ອຕຸປສຢ຺ເຕ຺ຖາ ເຕນ ທິກ຺ຂນາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສຸທ຺ທກາຊນໍ ອາເຣາເປຕ຺ວາ ເພນ ອຄ຺ຄິ ການາ, ເຕນ ທິກ຺ຂນາ ທຸເສ຺ສາ ອຸປລກ຺ຂຓໍ

អញ្ញាតបិ ន កាតញ្ញុតា។

១៣០៥។ បញ្ហាតិ តណ្ហុលបនេក្ខបនេតា បញ្ហា។ តំ ឃាក្យ។ សចេ បចតីតិ អគ្គិ កនេរាទេត្វា បចតិ។ សាយបិកា ន យុជ្ជតីតិ តំ ឃាក្យ បិចេត្វា សាយបិកទ្ធគ្គនេតា ន យុជ្ជតិ។

១៣០៦។ ចល្លិយា សហ តត្ថ ចល្លិយំ ទាតុំ ផលំ កិញ្ចិ ព្រាសកយ្បិ ចារេលតិ, តនេតា លទ្ធំ កិញ្ចិ ផលំ តស្សេច កិច្ចនេតា ន ចដ្ដតីតិ ឃោឌតា, តំ បរិក្ខារនេតា ទស្សបចិណ្ណទគ្គដំ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ តស្សចាតិ ឧចកានេន អញ្ញាសំ ចដ្ដតីតិ ឌីបេតិ។

១៣០៧។ បរាយត្តិ អាយសិតំ។ អបស្សយិតព្វន្តិ អចលម្ពិតំ, អបស្សេតំ ចា កាតំ។ “កិរា”តិ ព្ពយិនា កោចលំ យថាបច្ចរិយំ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៤៣) ចុត្តកាចំ ស្មេចតិ។

១៣១០-១។ តត្ថាតិ តស្មិំ តេតេល។ ហនេត្វន សណ្ឌាសគ្គហណំ អយុជ្ជនេត្តន។ តំ តេលំ។

១៣១៣-៤។ ចេលិលាកិច្ចន្តិ អលចលដ្ឋានេន ចេលិនេលន កាតព្ពកិច្ចំ។ សត្តិហិតនេយសកាលិកសម្ពិស្សំ ឃាចឌីចិកំ ចិយ សយុទ្ធាដកស្ស អសត្តិសិកាចំ ដស្សេត្យាហ “ឃាចឌីចិកសង្ខាត”ន្តិអាទិ។ កាលចិតិម្មុត្តន្តិ អកាលិកំ, ចត្តុស្ស កាលិកេកស្ស អសង្គហិតន្តិ អនេត្ថ។

១៣១៥។ ហិយស្ស កទកាតិ ហិយោដកស្ស យុត្តា ចិយ បត្តិនសង្ករា។ ពាហលម្បិ ចាតិ បក្ខិត្តដ្ឋានេន យុសេល ចា កដ្ឋយចណ្ណស្ស អបណ្ណាយនប្បមាណពាហលំ បាតិយត្វា។ អប្បដិគ្គហិតំ ចដ្ដតិ។ សចេ កដ្ឋយចណ្ណំ បណ្ណាយតិ, ន ចដ្ដតីតិ។ យថាហ “សចេ បន យុសេល ច ហនេត្វ ច លគ្គតិ, ន ចដ្ដតិ, បដិគ្គហេត្វា បរិក្ខិត្តព្ព”ន្តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៤៣)។

១៣១៦។ កសិតដ្ឋានេតិ កដ្ឋដ្ឋានេ។ ន ចដ្ដតិ អប្បដិគ្គហិតំ។ ឧចំ សព្ពត្ថ។

១៣១៧។ សោគ្គទា ទុនេក្ខាកាហតឌលិសនេយា។ “អាចាដេបិ”តិ កោចិ។ កក្យេឆាតិ អច្ឆនេតា។

១៣២០។ បាតិយស្ស ឈនេដតិ បាតិយឈនេដ។ តំ បាតិយឈដំ។

១៣២១។ ចារសត្វាយ បុប្ឆាតិ ចារសបុប្ឆាតិ។ តត្ថាតិ តស្មិំ បាតិយឈនេដ។ កយល្លិកាស្មតិ បិដលិក្យសុយាឌីហិបិ សហ កហ្ចកយល្លិកាស្ម។ ឌិត្តាស្មតិ បាតិយេ បក្ខិត្តាស្ម។

᪂᪃᪁᪁. ᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩃᩮ ᨸᩅᩥᩈᨲᩥ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩥᨲᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪁᪉᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨿᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩴ “ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩏᨴᨠᨴᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩺ ᪁᪉᪉) ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮ? ᨶ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ᩺ ᩈᩣ ᩉᩥ ᨸᨠᨲᩥᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨴᩴ ᩁᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᨴᩦ “ᩋᨴᩣᨲᨲ᩠ᨳᩔ ᩁᩈᩔ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ᩺ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾᩥᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪁᪉᪃) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᨲᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲᩣ “ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣᨸᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᩺ ᨸᩈᩮᩣᨵᨶᨠᩔ ᨸᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨸᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨲᩣᨿ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩮ ᩈᨾᩥᩔᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨽᩮᩣᨣᩥᨠᩮᩣᨴᩮᨶ ᩈᩮᩉᨧ ᨸᨧ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᩺ ᩏᨴᨠᩔ ᨧ ᨴᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣᨶᩔ ᨧ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩺

᪂᪃᪁᪂. ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨴᨠᨾᩥᨬ᩠ᨫᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩥ(ᨾᩩᨡ)ᩋᩔᩩᨡᩦᩁᩣᨴᩥ(ᨾᩩᨡ)ᩔ ᩋᩣᨸᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩃᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨥᨶᨠᨭ᩠ᨮᩔ ᨸᨳᩅᩦᨵᩣᨲᩩᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩁᩦᩁᨭ᩠ᨮᩮᩈᩩ ᨽᩪᨲᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᨡᩦᩁᩣᨴᩥᨿᩣᩉ “ᨠᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨸᨶᩮᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨥᩮᩣᩁᩮᨴᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨾᩥᩔᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ “ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᩺

᪂᪃᪁᪃. ᩈᩮᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩏᨲ᩠ᨳ “ᩏᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᩮᨲᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᩺

᪂᪃᪁᪄. ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩏᨲᩩᩈᩩ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᨱ᩠ᨱᨾᩃᩣᨴᩦᩈᩩ᩺

᪂᪃᪁᪇. ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩥᨠᨭᩣᨶᩦᨲᩥ ᨾᩉᩣᩅᩥᨠᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩪᨳᩴ, ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ, ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨨᩣᩁᩥᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩥᨠᨭᩣᨶᩥ᩺ ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᩅᩥᩁᩪᨸᩣᨶᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩥᩈᩣᨶᩥ ᨠᨲᩣᨶᩥ ᩅᩥᨠᨲᩣᨶᩦᨲᩥ “ᩅᩥᨠᨭᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩣᨿᨠᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᨴᩣᨿᨠᩴ, ᨹᩣᨱᩥᩴ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ᩺ “ᨶ ᩋ ᨶᩮᩣ ᨿᩣ ᩋᩃᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᩣᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨲᩣ ᨶ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ, “ᩋᨴᩣᨿᨠᩮ”ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩴ᩺ ᨻᩩᨴ᩠ᨵ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣᨧ ᨧ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪁᪉᪃; ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᨴᨶ᩠ᨲᨸᩮᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᩃᩥᨴᩔᩴ ᨶᩣᨾ᩺

᪂᪃᪁᪈. ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧ᩠ᨨᩥ᩺ ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩣ᩺ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᨴᨭ᩠ᨮᨠᩣᩃᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩮ ᩅᩥᨠᨭᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨧ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᩺

᪂᪃᪂᪀. ᩋᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᩃᩥᨾ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᩢ “ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᩥ ᩉᩮᨲᩩᨸᨴᩮᩉᩥ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᩺ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩋᨸᩁᩔ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩔ ᨴᩣᨲᩮᨲᩩ ᨶᩣᨲᩥ ᨥᩮᩣᩁᨲᩣ᩺ “ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨠᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᨲᩩ ᩁᩪᨸᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩔ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᩴ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶ ᩅᩥᩉᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲᩥ᩺ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨣᩉᨱᩣᨴᩥᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩔ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ᩺ ᩏᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨲᩣ ᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨲᩥ᩺

᪂᪃᪂᪂. ᨴᩩᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩁᩪᨸᨧᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩩᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᩮ, ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩔ ᩋᩣᨾᩥᩈᩔ ᨣᩉᨱᨽᩣᨩᨶᩣᨴᩦᨶᩮᩣ ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩣᨶᩈᩮᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨶᩮ ᨧ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᨠᨸ᩠ᨸᩃᩥᨠᩥᩴ ᩈᩣᩁᨱᩣᨿ ᨧᩣ ᨧᩃ᩠ᩃᩥᨿᩣ ᨧᩣ ᨸᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᩁᩪᨸᩉᩥᨲᩔ ᨣᩉᨱᩮᨲᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨠᩣᨧᩮ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩣᨧ ᨣᩉᩥᨲᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᨧ᩺ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨹᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠᨧᩣᨲᩥ ᩈᨾᩴᨸᨠ᩠ᨠ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ

អត្ថតា បក្ខេ ច។ អនត្ថតាបក្ខេ ចាតិ អកប្បិយកុដិយា អនត្ថតាយេវ បក្ខេ ច។ ទុក្កដំ និទ្ទិដ្ឋន្តិ សម្ពន្ធោ។

៧៣១១-២។ បដិគ្គហិតត្តេ តស្ស បដិគ្គហិតសញ្ញិស្សាតិ សម្ពន្ធោ។ ខេត្តបាលំ ខេត្តកំ។

៧៣១២។ កិច្ចតិកត្តិ កិច្ចតោ ច កិច្ចតិយា ច កិច្ចតិតំ, ឧភតោបសម្បន្នេបត្តេនេវ។ ឧត្ត ព្រុយស្ស និក្ខាបតោ។ ចិតិច្ឆាយ តចបញ្ញិបតេចកិច្ចតិតំ យតោ អចិសេសេត ព្ពុច្ចិតព្ពកោ, តតោ តស្សា តេហេតា សកលេ អយំ ចិតិច្ឆាយ អសយាសតោ បយា កចិតោតិ ឃោសតា។ កុសលត្តិកាទីសុ ចិយ អត្ថសាកល្យស្ស អត្ថសន្ទេបតោច ចត្តុ សក្កុណេយ្យត្តា “សកលេ”តិ ចត្តាបិ កថាយ ចិត្តាទិតភាចំ ឥសេយ្យតុយាហ “អសយាសតោ”តិ។

ខេត្តបាលកថាវណ្ណនា

កោដតចក្កោ ចតុត្ថោ

៧៣១៣។ “អចេលកាទីត”ត្តិអាទីសុ “អចេលកោ តាយ ឃោ កោចិ បរិញ្ញាដកសយាបន្នោ តក្កោ”តិ (បាឡិ ១៥១) បេភាដេត ចុត្តំ, តដ្ឋកថាយ “បរិញ្ញាដកសយាបន្នោតិ បញ្ញជ្ជ សយាបន្នោ”តិ (បាឡិ អដ្ឋ ១៩៥) ចុត្តំ, តស្មា អចេលកបញ្ញជ្ជុបកតោយេចត្ត អចេលកោ តាយ។ អាទិ-សន្ទេត “បរិញ្ញាដកស្ស ចា បរិញ្ញាដិកាយ ចា”តិ (បាឡិ ១៥០) យាតិកា-កតោ ទេ្វ សក្កណ្យាតិ។ ព្ពេយសុ ច ទ្វីសុ “បរិញ្ញាដកោ តាយ កិច្ចញ្ញ សាយលោទញ្ញ ឥបេត្វា ឃោ កោចិ បរិញ្ញាដកសយាបន្នោ”តិ (បាឡិ ១៥១) ចុត្តោ បរិញ្ញាដកោ តាយ។ “កិច្ចតិញ្ញ និក្ខុយាតញ្ញ សាយលោទិញ្ញ ឥបេត្វា យា កាចិ បរិញ្ញាដិកសយាបន្នា”តិ (បាឡិ ១៥១) ចុត្តា បរិញ្ញាដិកា តាយាតិ កតេហតព្ពា។ បរិញ្ញាដកា បតេត្វ លក្ខាយេច កតេហតព្ពា។ ខេត្តស្សាតិ ឧត្ត “កិច្ចស្សា”តិ បកាលេតោ លព្ភតិ, ឧត្ត “កាយាទិតា”តិ សេសោ។ យថាហ “ខេឃ្យាតិ កាយេត ចា កាយបដិពទ្ធេត ចា តិស្សគ្គិយេត ចា ខេតី”តិ (បាឡិ ១៥១)។

៧៣១៤។ តិកបាចិត្តិយត្តិ តិត្តិយេ តិត្តិយសញ្ញិ, ចេយតិកោ, អតិត្តិយសញ្ញីតិ តិកេ បាចិត្តិយត្តយំ។

៧៣១៥។ អតិត្តិយេ តិត្តិយសញ្ញិស្ស, ចេយតិកស្ស ច តស្ស កិច្ចតោ ទុក្កដន្តិ ឃោសតា។

៧៣១៦-៨។ តោសត្តិ តិត្តិយាតំ។ ពាហិលេបតត្តិ ពាហិសទិសេ លិប្បិតព្ពំ កិញ្ចិ ខេត្តស្ស។ តោសំ តិត្តិយាតំ សត្តិកេ សមីបេ អត្ថតោ កត្តបត្តាទិកំ កោដតំ ឥបេត្វា “កោដតំ កណ្ឌា”តិ ចខេត្តស្ស ច អតាបត្តីតិ ឃោសតា។ “សមុដ្ឋានំ ឧត្តអក្កុបយ”ត្តិ បេភច្ឆេទា។

អចេលកកថាវណ្ណនា

៦៥៣០-១។ កិន្តុ កិន្តុនោ យំ កិញ្ចិ អាមិសំ ទាតព្វា ចា អទាតព្វា ចាតិ ឃោឆនា។ កិំ ចុត្តំ ហោតិ? "ឲហាចុសោ, កាយំ ចា តិកាយំ ចា បិណ្ឌាយ បចិសិស្សាមា"តិ (បាចិ។ ១៧៥) សិក្ខាបទេ ចុត្តនយេនេច ចត្វា យេន សទ្ធិំ កាយំ បិណ្ឌាយ បចិដ្ឋេ, តស្ស កិន្តុស្ស លាភតិយាឌិកេឆំ យំ កិញ្ចិ អាមិសំ ទាតព្វា ចា អទាតព្វា ចាតិ។

តំ កិន្តុំ "កដ្ឋា"តិ ចត្វា ដ្ឋសេឃ្យានេឆតីតិ ឃោឆនា។ កិំ ចុត្តំ ហោតិ? ឲចំ យោ កិន្តុ តេន សទ្ធិំ កាយំ បចិដ្ឋេ, តំ "កដ្ឋាចុសោ, ត យេ តយា សទ្ធិំ កថា ចា តិសជ្ជា ចា ផាសុ ហោតិ, ឲកកស្ស មេ កថា ចា តិសជ្ជា ចា ផាសុ ហោតី"តិ (បាចិ។ ១៧៥) ចត្វា តប្បច្ចយា តេនំ ព្ពត្តិយាសទ្ធិំ ចចតាឌីតំ អតាចារាតំ បច្ចយា កត្តុំ តិឃោនេឆតីតិ។ តប្បច្ចយាតិ "ដ្ឋសេឃ្យានតយត្តុស្មិ"ន្តិ ចិសេសតំ។ បឆយេត ចាតិ ឲត្ត ច-សទ្ទោ អដ្ឋាតប្បយុត្តោ "ដ្ឋសេឃ្យានតយត្តុស្មិញ្ចា"តិ ឃោនេឆតព្ពោ។ តស្សាតិ ដ្ឋសេឃ្យានកស្ស។

អស្សាតិ ដ្ឋសេឃ្យាឌិតស្ស, អចយចសព្ពេន្ត សាមិចចតំ។ ដ្ឋបចារស្មិំ អតិក្កន្តេតិ ចក្ខុយាតលក្ខណេ ទស្សត្ថុបចារេ ចា សចត្ថុបចារេ ចា អតិក្កន្តេតិ អត្ថោ, កាចលក្ខណេ ក្យុំ។ បុត អស្សាតិ ដ្ឋបចារស្ស។ ក្ខាឌសទេតតបរិឃោសាតំ, តទេត្តាកធំ បិកោរាឌិ ឲច ចា ដ្ឋបចារស្ស សិមា តាយ។

៦៥៣១។ តំ សទ្ទបទោតា ទស្សេតុយាហ "ទស្សនេ"តិអាឌិ។ អន្តោ្យកោរេស ទស្សនេ ដ្ឋបចារស្ស ក្ខាឌស ហត្ថា បយាណំ តេសិតាតិ ឃោឆនា។ សចនេ ច អន្តោ្យកោរេស ឲចំ សចត្ថុបចារស្ស អន្តោ្យកោរេស ក្ខាឌស ហត្ថា បយាណំ តេសិតាតិ ឃោឆនា, សចនេ ច ដ្ឋបចារស្ស អចធិ ក្ខាឌសហត្ថប្បយាណមេចាតិ ចុត្តន្តិ អត្ថោ។ ត ចេតទេតិ ព្ពតស្មិំ អតន្តោ្យកោរេស ឲចំ ដ្ឋបចារស្ស បយាណំ ក្ខាឌសហត្ថា ត ច តេសិតា, កិំ តុ ព្យាចសាកោរា កុដ្ឋាឌយោ ដ្ឋបចារស្ស បយាណន្តិ តេសិតាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ ចុត្តញ្ចេតំ អដ្ឋកថាយំ "សចេ បត អន្តោរា កុដ្ឋក្ខារបិកោរាឌយោ ហោន្តិ, តេហិ អន្តរិតភាវេនេច ទស្សត្ថុបចារាតិក្កមោ, តស្ស ចសេន អាបត្តិ ចេឌិតព្ពា"តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១៧៩)។ ព្ពដ ដ្ឋបចារក្ខយេ សយាតេបិ ដ្ឋសេឃ្យាឌិតយចនិអត្ថំ សទ្ធាយ អសចត្ថុបចារំ ចុត្តន្តិ ចិញ្ញាយតិ។

៦៥៣៣។ "តិកបាចិត្តិតិ ដ្ឋបសម្បន្នេ ដ្ឋបសម្បន្នសញ្ញិនោ ចេមតិកអនុបសម្បន្នសញ្ញិស្ស តិកបាចិត្តិយំ"។ ព្ពតទេតិ អនុបសម្បន្នេ តិកទុក្កដន្តិ អនុបសម្បន្នេ ដ្ឋបសម្បន្នសញ្ញិនោ ចេមតិកអនុបសម្បន្នសញ្ញិតំ ចសេន តិកទុក្កដំ។ "ព្ពតទេតិ សាមលោទេយេចា"តិ តិស្សន្ទេហ លិខិតំ។ ឲតស្សចត្ថុស្ស ចឌិទព្ទិតាបិ ចុត្តភាវេចា ទស្សិតោ។ តចាទស្សតំ បច្ចាសហផម្មិកោសុ ព្ពសាធិប្បេតនុបសម្បន្នំ សទ្ធាយ ចុត្តំ នេ, យុជ្ជតិ។ អញ្ញថា បិឡព្ពអដ្ឋកថាសុ "អនុបសម្បន្នេ"តិ សាមញ្ញេត តិទ្ទិដ្ឋត្តា កហដ្ឋានុបសម្បន្នេបិ តថា ដ្ឋសេឃ្យានេត្តស្ស អតាបត្តិ ត ចត្តព្ពាតិ អយុត្តំ លត្តិ។

ដ្ឋកិន្តន្តិ ដ្ឋបសម្បន្នានុបសម្បន្នាតំ។ តិស្សន្ទេហ បត "កិន្តុសាមលោទាត"ន្តិ លិខិតំ។ កលិសាសតានេរាបនេតិ ឲត្ត កលីតិ កោធោ, តស្ស សាសតំ អាណា កលិសាសតំ, តស្ស អារោបតំ បចត្តតំ កលិសាសតារោបតំ, តស្មិំ, កោធចសេន ផាតតិសជ្ជាឌីសុ ទោសំ ទស្សេត្វា "បស្សថ

ᨠᩮᩣ ᨻ᩠ᨻᨾᩔ ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨲᩴ, ᨡᩣᨱᩩᨠᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᩩᨶᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ, ᨾᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧᩥ “ᩋᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩣᨾ ᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩣᨸᩥ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᩣᩉᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᨿᨶᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩔ ᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪓᪓᪔᪨ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᩮᩣᨭᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨸᩥᩃᨠᩣᨭᩦᨶᩴ ᨠᩮᩣᨭᩥᨾᩉᩣᩁᩉᩣᨭᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᨶ ᨸᩮᩈᩮᨲ᩠ᨲᩔ, ᨻᩉᩔ ᩈᩩᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩣ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ‘ᩈᩩᨠᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨶ ᨿᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨾᩣ’ᨲᩥ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᩮᩣᨭᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪔᪕) ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮᨶ ᩈᨾᩮᨲᩥ ᨸᨠᩣᩁᩣ ᨶᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩈᩩᨿ᩠ᨿᩮᩣᨭᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪓᪓᪙᪨ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᨸᨶ “ᩋᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩮ ᨲᩔ, ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩁᩈ᩠ᩈᨾᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ “ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩅᩩᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨿᩔ ᩅᩮᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩮᩈᩩ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩈᩔᩣᨾᩥᨠᩮᩈᩩᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩔ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩮᩈᩩ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩉᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨶᩮᩈ᩠ᩈᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪕᪐)᪨ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮᨲᩥ ᩈᩉ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮᩉᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣᨽᨶᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮᨲᩥ ᩈᩮᩣᨽᩮᨶ᪨ ᩁᩣᨩᨸᩁᩥᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᩥ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦ ᩈᩮᩣᨽᩮᩣ, ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ, ᩁᩮᨡᩣᩁᩮᩣᨶ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᨸᩩᩁᩥᩈᩥᨿᨻ᩠ᨿᩈᩉᩥᨲᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᨸᨴᩈᩮᩣᨽᨶᩮ “ᩈᩮᩣᨽᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᩩᩃᩴ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨧ, ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦ ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᨧ ᩈᩩᨠᩮᩣ ᩋᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩩᨠᩮᩣ ᩋᩅᩥᨴᩩᩁᩣᨣᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪕᪑)᪨ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦ ᨸᩁᩥᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩔ ᩁᩮᨡᩣᩁᩣᨠ᩠ᨠᩥᨾᩮᩣ ᨶᨸ᩠ᨸᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩮᩣ ᨩᩦᩅᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩈᩃᨲᩥ ᨦᩮᩁ᪨

᪑᪓᪓᪕᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨾᩮᩅᩴ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩈᩣᨡᩔ ᨧ᪨ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩴ, ᨲᩔ, ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩥ ᩈᩮᩣᨽᨶᩮ ᨠᩩᩈᩃᩮ, “ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩦ ᨮᩥᨲᩮᩣᨽᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨾᩦᨸᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩮᨲᩥ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩮᨶᩮ᪨ “ᨸᩩᩁᩥᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᩅᩥᩅᩁᩣᩃᩥᨶ᩠ᨴᩮ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪕᪐) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪓᪓᪖᪨ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨾᩮᨶᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩦ, ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩦ ᨧ ᨲᩴ ᨦᩁᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩦᨦᩮᩁ᪨

᪑᪓᪓᪗-᪓᪔᪐᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᨶᩥᨠ᩠ᨡ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪕᪓)᪨ ᩅᩥᨲᩁᩣᨠᩁᩣᨲᩥ ᩅᩥᨲᩁᩣᨠᨸᩁᩥᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨠᨶᩔ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᨠᩣᨾᩉᨲ᩠ᨳᩈᨾᨶ᩠ᨲᩈᨶᩮ ᨴᩩᨲᩥᨿᩃᨠ᩠ᨡᨱᨸᨬ᩠ᨧᨾ᪨ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩈᩮᩣᨽᨶᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪓᪔᪑᪨ ᨶᩮᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨶᩥᨿᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩅᩩᩈᨲ᩠ᨳᩥ ᨻ᩠ᨿᩮᨾᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᩮᩉᩮᩣᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩁᩮᩉᩮᩣᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩣᨶᩴ, ᩋᨾᩮᨾᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ

អតត្តុទសិក្ខាបទេគ សមុដ្ឋានភាចសប្ពាទោ អយំ ចិទេរេរា ឌីបិទោតិ ឃោនតាˋ

ទទោហាបដិច្ឆន្នទោហាភិសន្ទូកចាចណ្ហុតាˋ

១៩៧-៩ˋចុទេត្វាតិ ភិបត្តិទោតាˋ សត្តិ កិក្កត្តិ “ក្យល់ ឱ្យបសក្កយិស្សាយី”តិ ឃស្មិ បទេសេ ចិត្តំ ឱ្យប្បត្តំ, តស្ស សាយត្តា ក្វាឥសហត្ថុកុត្តទេ ជិតំ កិក្កត្តិ អទេត្វាˋ ឃចាហ “ឃត្ថ ជិតស្ស ក្យលិតិ បឃិទុបិសតចិត្តំ ឱ្យប្បត្តំ, តទោតា បដ្ឋាយ ឃំ បទេស្ស ចា អកិយុទេល ចា បស្សតិ, ឃស្ស ច សក្កា ទោហាតិ បកតិចចទេតត អាទេទានចតុំ, អយំ សទេត្តា តាយា”តិ (បរិចិˋ អដ្ឋˋ ១៨៥)ˋ ៗត្ថ ឃំ ក្វាឥសហត្ថុកុត្តទេ ជិទោតត ទសាតុំ សក្កា កទេចយ្យ, តំ បកតិចចតំ តាយˋ អតាបុច្ឆាតិ “អហំ ឮត្ថុត្តាឃស្ស ឈទំ កច្ឆាយី”តិ ចា “ចាទិត្តំ អាបុច្ឆាយី”តិ ចា ព្រាជិទេសត ចចទេតត អតាបុច្ឆិត្វាˋ ចាទិត្តំ អាបទេឌ្ឍយ្យ ទេចតិ ឃជិ សញ្ញាទេយ្យាតិ ចុត្តំ ទោហាតិˋ អញ្ញត្រ សយឃាតិ “តត្វាឃំ សយទេឃា, ឌីចទេជាតសយទេឃា ឌីចទេការសយទេឃា”តិ (បរិចិˋ ១៨៨) សិក្ខាបទេ អតុបញ្ញត្តិចទេសត ចុត្តា ចុចិឆា សយឃា អញ្ញាស្មិ ការេលˋ

អាបត្តិភេទំ ទស្សេតុយាហ “ជទេបត្វា”តិអាទិˋ “អចីតិចទេត្ត យញ្ញុតា្យ”តិ ឮយិតា បុទេរកត្តំ, បច្ឆាកត្តញ្ញា សដ្ឋហិតំˋ ៗត្ថ ច បុទេរកត្តំ បច្ឆាកត្តត្តិ ទេឃត កទេត្តត ភិបត្តិទោតា, តស្មិ អក្យទេត្ត ចា ក្យទេត្ត ចាតិ អទេត្វាˋ ឃចាហ “បុទេរកត្តំ តាយ ទេឃត ភិបត្តិទោតា, តំ អក្យត្តាចីˋ បច្ឆាកត្តំ តាយ ទេឃត ភិបត្តិទោតា, តំ អត្តយទេសា ក្យសទេក្កតបិ ក្យត្តំ ទោហាតី”តិ (បរិចិˋ ១០០) បឥភាឌទេត ចុត្តំˋ អញ្ញាស្ស ឈទត្តិ ភិបត្តិតទោតា អញ្ញាស្ស ទេកហំˋ ឈទុបចាទេទាក្កយទេត ចុក្កដត្តិ សប្ពទេត្ត, អត្តតា កតទេកហស្ស ឱ្យបចាទេទាក្កយទេត ចុក្កដត្តិ អទេត្វាˋ បឥទេយត បិទេជតាតិ សប្ពទេត្តាˋ

ឈទុយ្យាទេទតិ អញ្ញាស្ស ទេកហុយ្យាទេទˋ ឈទុបចាទេទ ចុក្កដំ សត្តាឃ “អបទេយ្យិ ចា”តិ ចុត្តំˋ “សយតិក្កទេយ”តិ ឮយិតា សហ “ឈទុយ្យាទេទ”តិ បជំ “ឈទុយ្យាទេស្សា”តិ ចិកត្តិចិបទិណាទេយត ទេឃាទេឌតព្ពាˋ

១៩៩ˋជិតដ្ឋានតតិ ឃត្ថ ជិតស្ស កយតចិត្តំ ឱ្យប្បត្តំ, តស្មិ ជាទេត ក្វាឥសហត្ថុកុត្តទេទតិ ឮជំ ឃចាចុត្តតិឃាទេយទេតច កទេហតព្ពាˋ ឌូទេលិទេកត្វាតិ ឱ្យកឃបស្សំ, អកិយុលញ្ញា ឌូទេលិទេកត្វាˋ “ឃំ បទេស្ស ចា អកិយុទេល ចា បស្សតី”តិ (បរិចិˋ អដ្ឋˋ ១៨៥) អដ្ឋកចាឃំ ចុត្តំˋ

១៩៥ˋក្សុទេទតិ ក្វាឥសហត្ថទេតា ក្សុទេយចាហˋ ឮទេតា ចិទេតា ច កទេចសិត្វា អាទេទាចទេត កិច្ចំ តត្តិតិ ទេឃាទេឌតាˋ

១៩៨ˋត ទេជាទេសាតិ អតាបត្តិˋ សយទេឃតិ ៗត្ថ “អតាបុច្ឆទេតា”តិ ទេសទេសាˋ ៗត្ថ ច ឱ្យបទិ ច “ត ទេជាទេសា”តិ បទេច្ឆកំ ឃុជ្ជតិˋ សត្តិ កិក្កត្តិ សប្ពទេត្តាˋ ឈទេទតាតិ អញ្ញាស្ស ឈទេទត, ៗត្ថ “ឈទុបចាទេទត ចា”តិ ទេសទេសាˋ អាទាយំ កច្ឆទេតាតិ ៗត្ថ ទេតត យទេក្កតាតិ ចុត្តំ ទោហាតិˋ

១៩០ˋ “ទេតត យទេក្កតា”តិ ច “កច្ឆទេតា”តិ ច បជទ្វយំ “តិត្តិឃាតំ បស្សយ”ត្តិ ច “កិក្កតិបស្សយ”ត្តិ ច ឱ្យកឃត្ថ តចា-សទេដ្ឋត លព្ភតិˋ ទេតត ឈទេទត, ឈទុបចាទេទត ចា កត្តព្ពយទេក្កត តិត្តិឃាទាយំ ចា កិក្កតិបស្សយំ ចា កច្ឆទេតា អតាបត្តីតិ អទេត្វាˋ អាបជាយ កច្ឆតីតិ ទេឃាទេឌតាˋ

ᨩᩦᩅᩥᨲᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣ ᩋᩣᨷᨴᩣ᪨ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᩉᩊᨴᩦᨷᩮ ᩅᩥᨿ ᨠᩥᩁ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᨷᨲᩦᩉᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩴ ᩅᩣ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᩣᨷᨴᩣᨿᩣᩈᨶᩈᩣᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᩁᨠᨲ᩠ᨳᩅᨧᨶᩮᩈᩩ ᨿᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨷᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᨽᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥᨲᨽᩁᩴ ᩅᩣ ᩈᩃᩣᨠᨽᨲ᩠ᨲᨴᩣᨿᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨽᩁᩴ᪨

᪑᪔᪙᪐᪨ ᨷᩅᩮᩈᨶᩴ ᨠᩕᩥᨿᩴ, ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶᩴ ᩋᨠᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩥᩔᨠᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩩᩈᩃᩣᨠᩩᩈᩃᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩘ᩠ᨣᩥᨶᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ “ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪔᪙᪑᪨ “ᩈᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᩅᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨷᩩᨶᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨷᩅᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥ ᨷᩅᩣᩁᨱᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪐᪗) ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᩩᨶᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨾᩮᩅ ᨾᩣᩈᩮ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨷᩅᩣᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᩋᨷᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨷᩅᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩉᩮᩅ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩮᨲᩴ ᨲᨲᩥᨿᩅᩣᩁᩮ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾ ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᨿᩣᩅᨩᩦᩅᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᨶ ᨷᩅᩣᩁᩮᩉᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪐᪓)᪨

ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨧᩮᨲᩣ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩏᨽᨿᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩋᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨶᩣᨾ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨧ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ‘ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨷᩅᩣᩁᩮᨾᩦ’ᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩅᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩁᨲ᩠ᨲᩥᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨧ ᩋᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪐᪗)᪨

᪑᪔᪙᪒᪨ “ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨲᩥ ᨿᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, “ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᨴᩮᩅ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩁᩮᩣᨣᩣᨴᩦᨶᩥ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᨲᩥᩅᩥᨵᩣ ᨷᩅᩣᩁᨱᩣ᪨

᪑᪔᪙᪓᪨ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᨶᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪐᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨲᨿᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲᩩᨲ᩠ᨲᩁᩦᨲᩥ ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ, ᨿᩣᩈᩩ ᨧ ᩁᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩋᨵᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨿᩮᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩮᩉᩥ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᩥ,

អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ ច “រត្តិបរិយន្តេ យាសុ រត្តីសុ បវារិតោ ហោតិ, តា រត្តិយោ ឋបេត្វា អញ្ញាសុ រត្តីសុ វិញ្ញាបេតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ១០៨) ច។ តត្ថ វេមតិកស្ស ច ទុក្កដំ វុត្តន្តិ យោជនា។

១៥៦៥. តតោ ចតុមាសតោ ឧត្តរិ អតិរេកំ តតុត្តរិ, តតុត្តរិ ន ហោតីតិ នតតុត្តរិ, នតតុត្តរីតិ សញ្ញា អស្ស អត្ថីតិ នតតុត្តរិសញ្ញី, ភិក្ខុ, តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ យេហិ ភេសជ្ជេហិ បវារិតោ, តានិ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ សហ សេសេន យោជេតព្ពំ។ យថាហ “អនាបត្តិ យេហិ ភេសជ្ជេហិ បវារិតោ ហោតិ, តានិ ភេសជ្ជានិ វិញ្ញាបេតី”តិ (បាចិ។ ១១០)។ យេន វា យេហិ ភេសជ្ជេហិ យាសុ វា រត្តីសុ បវារិតោ, តតោ អញ្ញម្បិ យថាតថំ អាចិក្ខិត្វា ភិយ្យោ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ សហ សេសេន យោជេតព្ពំ។ យថាតថំ អាចិក្ខិត្វា ភិយ្យោ វិញ្ញាបេន្តស្សាតិ ឯត្ថ “យេហិ តយា ភេសជ្ជេហិ បវារិតម្ហា, អម្ហាកញ្ច ឥមិនា ច ឥមិនា ច ភេសជ្ជេន អត្ថោ’តិ អាចិក្ខិត្វា វិញ្ញាបេតិ, ‘យាសុ តយា រត្តីសុ បវារិតម្ហា, តាយោ ច រត្តិយោ វីតិវត្តា, អម្ហាកញ្ច ភេសជ្ជេន អត្ថោ’តិ អាចិក្ខិត្វា វិញ្ញាបេតី”តិ (បាចិ។ ១១០) វចនតោ យថាតថំ វត្វា អធិកំ វិញ្ញាបេន្តស្សាតិ អត្ថោ។

១៥៦៦. អញ្ញស្ស ភិក្ខុស្ស អត្ថាយ ច វិញ្ញាបេន្តស្ស ភិក្ខុស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ ញាតកានំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ ឯត្ថ ញាតកានំ សន្តកំ វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ អត្ថោ។ អត្តនោ ច ធនេន វិញ្ញាបេន្តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ ឯត្ថ ធនំ នាម តណ្ឌុលាទិ កប្បិយវត្ថុ។

១៥៦៧. “តថា”តិ ឥមិនា “វិញ្ញាបេន្តស្សា”តិ ឥទំ បច្ចាមសតិ។ ឧម្មត្តកាទីនន្តិ វិសេសិតព្ពាបេក្ខតា “វិញ្ញាបេន្តាន”ន្តិ ពហុវចនំ កាតព្ពំ។

ភេសជ្ជកថាវណ្ណនា។

១៥៦៨. ឧយ្យុត្តន្តិ សង្គាមត្ថាយ កតុយ្យោគំ, គាមតោ និក្ខន្តំ វា ឯកត្ថ និវិដ្ឋំ វា។ យថាហ “ឧយ្យុត្តា នាម សេនា គាមតោ និក្ខមិត្វា និវិដ្ឋា វា ហោតិ បយាតា វា”តិ (បាចិ។ ១១៣)។ អញ្ញត្រ បច្ចយាតិ ឋបេត្វា តថារូបបច្ចយំ។

១៥៦៩. ទស្សនស្សុបចារស្មិន្តិ ឯត្ថ ទស្សនូបចារំ នាម យស្មិំ ឋានេ ឋិតស្ស សេនា បញ្ញាយតិ, តំ ឋានំ។ យថាហ “យត្ថ ឋិតោ បស្សតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ១១៣)។ ឧបចារំ វិជហិត្វា បស្សន្តស្សាតិ យថាវុត្តទស្សនោបចារដ្ឋានំ ឯត្ថ ឋត្វា ឱលោកេន្តេន ន សុករត្តិអាទិនា ការណេន តំ ឋានំ បហាយ អញ្ញត្ថ វិលោកេន្តស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។ រោគេន បដិច្ឆន្នំ ហុត្វា អទិស្សមានាយបិ យទិ ឋានេ ឋិតោ អបញ្ញាយមានាយបិ បញ្ញាយន្តិយាបិ ឧបចារេ ឋិតោ ន បស្សតិ ឧបចារេ ឋិតោ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ យថាហ “រោគេន អន្តរិតា វា និន្នំ ឱរុឡ្ហា វា ន ទិស្សតី”តិអាទិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ១១៣)។ បយោគតោតិ យថាវុត្តទស្សនោបយោគករណតោ។

១៥៧០. ហត្ថាទីតិ ចតុរង្គសេនាលក្ខណំ ទស្សេតុមាហ “អាទោ ទ្វារ បត ចត្តារោ”តិអាទិ។ អាទោ ទ្វារាតិ ឯត្ថ ហត្ថាទោ ហត្ថា វុត្តា។

ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᩁᩪᨸᨠᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨸᨭᩥᩁᩪᨸᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩤ᪨ ᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩥᨭᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩣ ᩈᩮᩣ ᩈᩮᩣ᪨ ᨣᩮᩣᨧᩁᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨣᩮᩣᨧᩁᩴ ᨸᩅᩥᩈᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩤ᪨ ᨣᩮᩣᨧᩁᨸ᩠ᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᨸᩩᩁᩥᩈᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨲᩣᨿ᪨

᪑᪕᪗᪑᪨ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣᩉᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩔᩣᩁᩮᩣᩉᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣᨲᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩤ᪨ ᩉᨿᩮᩤᨲᩥ ᩋᩔᩮᩤ᪨ ᩑᨠᩣ ᩈᩣᩁᨳᩦᨲᩥ ᩁᨳᨧᩣᩁᩥᨠᩣ᪨ “ᨿᩮᩣᨵᩣ ᩑᨠᩣ”ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨷᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨱᩥᩁᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᩁᨳᨧᨠ᩠ᨠᨾᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᨽᩪᨲᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᨠᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩴ ᩋᩣᨱᩥᨠᩮᩣᨭᩥᨲᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᨱᩥᨿᩮᩤ ᩁᨠ᩠ᨡᨠᩣ᪨

᪑᪕᪗᪒᪨ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩤ ᨸᩅᩥᩈᩣ ᨿᩔᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩤ᪨ ᨧᨲᩩᩈᩣᩃᩥᨠᩣᩅᩥᨵᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣᨽᩣᨣ ᨽᩣᩅᨲᩣ᪨ ᨸᨴᩉᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᩣᩅᩩᨵᩉᨲ᩠ᨳᩣ᪨ ᨸᨬ᩠ᨧᩮᨲᩥ ᨠᩃ᩠ᨿᩮᨲᩥ ᩋᨽᩮᨽ ᨸᨴᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨴᩴ, ᩋᩣᩅᩩᨵᩴ, ᨸᨴᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᩈᩩ ᨾᩮᨶᩴ ᨲᩮ ᨸᨴᩉᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᩈᩥᨠᩁᨱᩣ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩈᨾᩣᨶᩣ ᨿᨳᩣ “ᨧᨲᩩᩁᨷᩥᩃᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨸᨴᩣᨲᩥ-ᩈᨦ᩠ᨡᩣ ᩋᨽᨲ᩠ᨲᩈᩩᩁᩣ, ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩋᨦ᩠ᨣᨽᩪᨲᩣ᪨

᪑᪕᪗᪓᪨ ᨧᨲᩩᩁᨦ᩠ᨣᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩋᩅᨿᩅᩮᩉᩥ ᩈᨾᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩤ᪨

᪑᪕᪗᪔᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᨸᨴᩣᨲᩥᨽᩣᨿᩮᨠᩮᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩑᨠᨠᩴ ᩑᨠᨠᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᨧᩥᩁᩈᩮᩣᨲᩣ ᩑᨠᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᩁᩪᨸᩉᨿᩮᩤᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩴ ᨲᨳᩣ ᩋᩔᩴ ᩑᨠᩴ ᨸᨴᩉᨲ᩠ᨳᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᩑᨠᨾᩮᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ “ᩑᨠᨾᩮᨠᩴ ᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩑᨠᨸᩩᩁᩥᩈᩣᩁᩪᩊ᩠ᩉᩴ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨾ᩠ᨸᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪓᪕)᪨ ᩋᨶᩩᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨸᩦᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨾᩴ ᩅᩥᨽᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨽᩣᨣᩣᩁᨱᩮᨽ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩩᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨿ ᩁᩣᨩᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨽᨴᩥᩴ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᩋᨶᩩᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪓᪕)᪨

᪑᪕᪗᪕᪨ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨱᨠᩴ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᩮᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩮᩈᩮᨲᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩᨲᩥ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᨿᩉᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ᩈᨲᩥ “ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᨲᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩈ᩠ᩈᩃᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮ ᨠᨿᨲᩣᩁᩪᨸᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩈᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪕᪗᪖-᪗᪨ “ᩈᩥᨿᩣ ᨧ ᨲᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩤ ᩈᩮᨶᩴ ᨣᨾᨶᩣᨿ, ᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪕)᪨ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩁᩮᩣᨣᩣᨴᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨸᩣᨭᩥᨿᩣ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮ “ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᩅᩈᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᩁᩮᩣᨣᩅᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩮᨶᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩑᨲᩴ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᩐᨶᨠᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩅᩈᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪐)

ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᩮᨶᩣᩅᩣᩈᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪓᪕᪐᪨ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨵᩥᨠᩴ ᨲᩣᩅ ᩈᨦ᩠ᨣᩣᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᩩᨩ᩠ᨫᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨵᩥᨠᩴ, ᩈᨾ᩠ᨸᩉᩣᩁᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪒᪒)᪨ ᨻᩃᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪒᪓) ᨸᨠᩣᩁᨲᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᨻᩃᩔ ᨣᨱᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨻᩃᨣ᩠ᨣᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨻᩃᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨻᩃᨣ᩠ᨣᩴ, ᨻᩃᨣᨱᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪒᪒)᪨ ᩈᩮᨶᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶ᩠ᨲᩥ “ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩩ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩔᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᩁᨳᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨲ᩠ᨲᩦ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪒᪓) ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᨶᩥᩅᩮᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩮᨶᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩮᨶᩣᨿ ᩅᩥᨿᩪᩉᩴ ᩈᩮᨶᩣᨻ᩠ᨿᩪᩉᩴ, ᩈᩮᨶᩣᨶᩥᩅᩮᩈᩔᩮᨲᩴ ᩋᨵᩥᩅᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪒᪒)᪨

᪑᪓᪕᪑᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ “ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨧᨲᩩᨸᩮᩣᩈᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨠᩣ᪨ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨶᩣ ᩉᩮᨲᩩᨠᩮᨶ᪨

᪑᪓᪕᪒᪨ “ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩔᩣᨶᩦᨠᩁᨳᩣᨶᩦᨠᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠᩴ ᨲᩣᩅ “ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣ ᩈᩁᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪒᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨭᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᨶ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩈᩩ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨴᩦᨲᩥ᪨

ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨵᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ᩋᨧᩮᩃᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ᪨

᪑᪓᪕᪓᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩪᩅᩣᨴᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩩᩁᩣ ᨲᩣᩅ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᩁᩣ ᨸᩪᩅᩈᩩᩁᩣ ᩒᨴᨶᩈᩩᩁᩣ ᨠᩥᨱ᩠ᨱᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪒᪕)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩᩁᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩪᩅᩮ, ᩒᨴᨶᩮ ᨧ ᨽᩣᨩᨶᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ “ᨸᩪᩅᩈᩩᩁᩣ, ᩒᨴᨶᩈᩩᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᨠᩥᨱ᩠ᨱᩣ”ᨲᩥ ᨸᨶ ᨲᩔᩣ ᩈᩩᩁᩣᨿ ᨻᩦᨩᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᩮ “ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩣᨴᨠᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ ᨠᩥᨱ᩠ᨱᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩉᩁᩦᨲᨠᩦᩈᩣᩈᨸᩣᨴᩥᨶᩣᨶᩣᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨹᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨾᩮᩁᨿᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᩈᩅᩮᩣ ᨹᩃᩣᩈᩅᩮᩣ ᨾᨵ᩠ᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨣᩩᩊᩣᩈᩅᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪒᪕)᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᩈᩅᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨾᨵᩩᨠᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᨴᩦᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᩁᩈᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᨲᩣᩃᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᩥᨸᩩᨸ᩠ᨹᩣᨶᩴ ᩁᩈᩮᩣ ᨧᩥᩁᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨹᩃᩣᩈᩅᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᨹᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩁᩈᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨾᨵ᩠ᩅᩣᩈᩅᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨾᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᩁᩈᩮᨶ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩣᨾᨵᩩᨶᩣᨸᩥ ᨠᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᩩᩊᩣᩈᩅᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨨᩩᩁᩈᩣᨴᩦᩉᩥ ᨠᨲᩮᩣ᪨ ᩉᩁᩦᨲᨠᩣᨾᩃᨠᨠᨭᩩᨠᨽᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᨶᩣᨶᩣᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩣᨶᩴ ᩁᩈᩮᩣ ᨧᩥᩁᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᩣᩈᩅᩮᩣ ᨾᩮᩁᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

៧៣៦២. ពីជតោ បដ្ឋាយាតិ សម្ភារេ បដិយាទិត្វា ចាដិយំ បក្ខិត្តកាលតោ បដ្ឋាយ តាលនាឡិកេរាទីនំ បុប្ផរសេ បុប្ផតោ គឡ្ហិតាភិតចកាលតោ បដ្ឋាយ ច បដ្ឋាយ. បិវន្តស្សាតិ ឯត្ថ "កុសគ្គេនា"តិបិ សេសោ. ឧទកម្បិ នាតិ ឃុំ, មេរយន្តាតិ ឧទកម្បិ. ពីជតោ បន បដ្ឋាយ កុសគ្គេន បិវន្តស្សបិ ឯកតោ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ យោជេតព្ពំ. បយោគពាហុល្លេន អាបត្តិពាហុល្លំ ទស្សេតុមាហ "បយោគេ ច បយោគេ ចា"តិ. ឯកេន ឆិន្ទិត្វា ឆិន្ទិត្វា បិវន្តស្ស កុសគ្គេន បយោគេ ច បយោគេ ច បាចិត្តិយំ ហោតីតិ យោជេតព្ពំ. យថាហ "ឆិន្ទិត្វា ឆិន្ទិត្វា បិវតោ បយោគគណនាយ អាបត្តិយោ"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៦). ឯកេនេវ បយោគេន ពហុម្បិ បិវន្តស្ស ឯកំ ឯវ អាបត្តិំ ញាតិរេកតោ ទីបេតិ. យថាហ "ឯកេន បន បយោគេន ពហុម្បិ បិវន្តស្ស ឯកា អាបត្តី"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៦).

៧៣៦៣. តិកបាចិត្តិយំ ទុក្កដន្តិ "មជ្ជេ មជ្ជសញ្ញី, មជ្ជេ វេមតិកោ, មជ្ជេ អមជ្ជសញ្ញី បិវតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា"តិ (បាចិ. ១១៦) តិកបាចិត្តិយំ ទុក្កដំ.

៧៣៦៤. "អនាបត្តិ នមជ្ជញ្ច ហោតិ មជ្ជវណ្ណំ មជ្ជគន្ធំ មជ្ជរសំ, តំ បិវតី"តិ (បាចិ. ១១៦) វុត្តត្តា អាហ "អមជ្ជំ មជ្ជវណ្ណ"ន្តិអាទិ. អរិដ្ឋំ នាម អាមលកផលរសាទីហិ កតោ អាសវវិសេសោ. លោណសោវីរកំ នាម អដ្ឋកថាយំ –

"ហរីតកាមលកវិភីតកកសាវេ, សព្ពធញ្ញានិ, សព្ពអបរណ្ណានិ, សត្តន្នម្បិ ធញ្ញានំ ឱទនំ, កទលិផលាទីនិ សព្ពផលានិ, វេត្តកេតកខជ្ជូរិកឡីរាទយោ សព្ពកឡីរេ, មច្ឆមំសខណ្ឌានិ, អនេកានិ ច មធុផាណិតសិន្ធវលោណតិកដុកាទីនិ ភេសជ្ជានិ បក្ខិបិត្វា កុម្ភិមុខំ លិម្បិត្វា ឯកំ វា ទ្វេ វា តីណិ វា សំវច្ឆរានិ ឋបេន្តិ, តំ បរិបច្ចិត្វា ជម្ពុរសវណ្ណំ ហោតិ. វាតកាសភគន្ទរបណ្ឌុកុដ្ឋាទីនំ វូបសមនត្ថំ តំ អាហារញ្ច ភុត្តានំ កោដ្ឋាសោ នាម ភោជនំ ហោតិ, ជុជ្ជតិ, តំ បនេតំ គិលានានំ បាកតិកម្បិ វដ្ដតិ, គិលានានំ បាកតិកមេវ. អគិលានានំ បន ឧទកសម្ភិន្នំ បានបរិភោគេនា"តិ (បារា. អដ្ឋ. ១.៤៥១) –

វិភាវិតោ ភេសជ្ជវិសេសោ សុត្តំ នាម អនេកេហិ ភេសជ្ជេហិ អភិសង្ខតោ អមជ្ជភូតោ អាសវវិសេសោ.

៧៣៦៥. ធារសកាហាបនត្ថាយាតិ អង្គុលីហិ កាយេ ឧបកច្ឆកាទិ មជ្ជនគន្ធរសា យថា ន បញ្ញាយន្តិ, ឯវំ អប្បមត្តកំ. យថាហ "អតិរិត្តមជ្ជេ អនាបត្តិ. យំ បន អតិរិត្តមជ្ជំ ហោតិ, យត្ថ មជ្ជស្ស វណ្ណគន្ធរសា បញ្ញាយន្តិ, តស្មិំ អាបត្តិយេវា"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៦). សុបិនេន វា បិវតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន មំសបាកាទយោ សង្គហិតា. យថាហ "សូបសម្បាកេ មំសសម្បាកេ តេលសម្បាកេ"តិ (បាចិ. ១១៦).

៧៣៦៦. ចតុអង្គាគតា អចិត្តកត្តិ សម្ពន្ធោ. យថាហ "ចតុអង្គាគតតាយ ចេត្ថ អចិត្តកតា វេទិតព្ពា"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ១១៦).

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩋᨶᩣᨣᨲᨲᩣ ᨧ ᨶᩣᨾ "ᨿᨬ᩠ᨧ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥ ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᨲᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩣ᪨ ᩅᩥᨷᩣᨠᨲᩣᨲᩥ ᩅᩥᨷᩣᨠᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩃᩮᩣᨠᩮᨶ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨾᩮᩅ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ᪨

ᨶᨶᩩ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩋᨶᩣᨣᨲᨲᩣᨿ ᩋᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩴᨧᩥᨲ᩠ᨲᩋᨶᩣᨣᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨻ᩠ᨿᩣᨠᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᨲᩥ, ᨠᩈ᩠ᨾᩣ "ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨷᩣᨠᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ? ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩮ – ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨾᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩥᩅᨲᩮᩣ, ᨾᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧ ᨷᩥᩅᨲᩮᩣ ᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶ ᨠᩥᩃᩮᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᩦᨲᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩔᩣᨷᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᩔᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨠᩩᩈᩃᩔ, ᨲᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶ ᩋᨠᩩᩈᩃᩔᩮᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨷᩣᨠᨲᩣ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩ"ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣᨲᨠᩮ (ᨶᩣ᪨ ᪗᪨᪑ᨷᩢ᪨᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ; ᨶᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪨᪑ᨷᩢ᪨᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨲᩮᩈᩴ ᨾᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨷᩦᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨠᩩᨾᩣᩁᩔ "ᨷᩦᨲᩦ"ᨲᩥ ᨧ "ᨲᩔᩣ ᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩮᩅᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᨽᩣᩅᩮᨷᩥ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᩦᩃᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᩣᨾᩮᨶ ᩅᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ "ᩋᨠᩩᩈᩃᩮᨶᩮᩅ ᩅᩥᨷᩣᨠᨲᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩔ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᩥᨶᩣᨷᩥᩅᩥᨲᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩋᨲᩥᨷ᩠ᨷᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᨾᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩣ ᨻᩉᩩᨠᩣᩁᨱᩴ, ᩈᩥᨾᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨾᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪒᪘), ᨷᨶ ᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨠᩘ᪨ ᨷᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ), ᨲᩥᨠᩣᩈᩩᨠᨳᩣᨴᩦᩈᩩ ᨧ "ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ "ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲ"ᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩔ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩔᩣᨷᩥ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᩈᩮᩈᩔ ᩋᨷᩁᩣᨾᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨷᨠ᩠ᨡᩮᨶᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ "ᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᨶᩣᨲᩥᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨲᩥᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨾᨩ᩠ᨩᩴ ᨷᩥᩅᨲᩮᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨷᨶ ᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨷᩥᩅᨲᩮᩣ ᩈᩦᩃᨽᩮᨴᩮᩣ, ᨶ ᩋᨶᩣᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪘ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣᨶᨾᩮᩅ ᨷᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨲ ᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᨳᩣᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨲᨶ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩴ ᨷᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨶᨷᩈᩩᨲᩮᩈᩩ ᨷᩁᩮᩈᩩ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩥᨾᨲᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪒᪘), ᨷᨶ ᨾᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾ᩠ᨷᩥ (ᨠᩘ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) "ᨲᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᩥᨲᩴ, ᨠᩘ᩠ᨡᩣᩅᩥᨲᩁᨱᩦᨭᩦᨠᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᨿᩈᨦ᩠ᨣᩉᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ), ᨲᩥᨠᩣᩈᩩᨠᨳᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨲᩥᨠ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪖᪐᪑ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᨧ "ᩈᩩᩁᩣᨿᩴ ᨾᨩ᩠ᨩᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨾᩮᩅ ᩅᩥᨷᩣᨠᩮᩣ"ᨲᩥ ᨧ "ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᨾᩮᩅ ᩋᨷᩣᨷᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩮᩣ "ᨶᩣᨶᩣᨠᩁᨱᩴ"ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᩩᩁᩣᨷᩣᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪓᪒᪘᪨ ᨿᩮᨶ ᨾᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨵᨠᩣᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨿᩮᨶ ᨾᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᨲᩥ ᩅᩈᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᨧᩮᨶ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ ᩅᩈᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ, ᨿᩮᩈᩴ ᩌᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᩮᩣ, ᨲᩔ, ᨷᨾᩣᨴᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩁᩉᩥᨲᩔ ᩋᨷᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥᨲᩥ ᩅᩥᨾᨲᩥ᪨ ᨧᩪᩊᩮ ᨧ "ᩋᨷᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩔᩣ"ᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩔ᪨

១៥៥០៉សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ ក្ដុបសយ្សត្ថាតុបសយ្សត្ថេសុ៉ ការយបដិពទ្ធានិកេ តសេយតិ “ការេយត ការយបដិពទ្ធំ អាយសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិឧចយានិតា (បាចិ៉ ១១១) ឥស្សិតេ តសេយ៉ អតុបសយ្សត្ថេ ក្ដុបសយ្សត្ថសញ្ញិេចយតិកអតុបសយ្សត្ថសញ្ញិតំ ចសេត តិលិ ទុក្កដានិ ចុត្តានីតិ អាហ “តទេឆចាតុបសយ្សត្ថេ, ឌីបិតំ តិកទុក្កដ”ន្តិ៉ ឧត្ត ច “តទេឆចា”តិ ពួយិតា ក្ដុបសយ្សត្ថេ

ក្ដុបសយ្សត្ថសញ្ញិេចយតិកអតុបសយ្សត្ថសញ្ញិតំ ចសេត តិកបាចិត្តិយស្ស ចុត្តការេចា ឌីបិតោ ហោតិ៉ យឆា ក្ដុបសយ្សត្ថេ តិកបាចិត្តិយំ ឌីបិតំ, តទេឆច អតុបសយ្សត្ថេ តិកទុក្កដំ ឌីបិតន្តិ យោជនា៉

១៥៥១៉ឧត្ត...េប... កិក្កុតីតិ ឧត្ត កិក្កុបិ កិក្កុតិយា អតុបសយ្សត្ថដ្ឋានេត ជិតោតិ ចេឌិតព្ពោ៉

១៥៥១៉តហសានិប្បាយស្ស ចុសេតាតិ ហសានិប្បាយំ ចិតា ចត្ថុតានីសុ បាទានិសទ្ទីរាចយេចត បទំ ចុសត្តស្ស៉ កិច្ចេ សតីតិ បិដ្ឋិ បទិកយ្យានិកិច្ចេ សតិ៉

អក្កុលិបេតាឥកកឆាចណ្ណតា៉

១៥៥១៉ឌេលតិ ឧត្ត “ក្ដុបទិេកាបៀេក”តិ េសេសា៉ យឆាហ “ក្ដុបទិេកាបៀេក ក្ដុឥេក”តិ (បាចិ៉ ១១លិ)៉ តិយុដ្ឋតានីតន្តិ ឧត្ត អានិ-សទេក្ដត ក្ដុយុដ្ឋតប្លុចតានិ កហិតាតិ៉ យឆាហ “ក្ដុបទិេកាបៀេក ក្ដុឥេក ហសានិប្បាេយា តិយុដ្ឋតិ ចា ក្ដុយុដ្ឋតិ ចា បលចតិ ចា”តិ (បាចិ៉ ១១លិ)៉ “េកចល”ន្តិ ពួយិតា តហាតានិកិច្ចេត ឌួតទេត្តស្ស អតាបត្តីតិ ឌីេបតិ៉

១៥៥៖៉ក្ដុបទិេកាបៀេក ឌេលតិ េកាបៀកាតំ ក្ដុបទិកាកប្បយាេណា ឌេល៉ តិយុទេដ្ឋយ្យបិ ចាតិ អេត្ថាឌលំ បចិសេត្ថា តិយុទេដ្ឋយ្យ ចា៉ តទេយ្យ ចាតិ ប្លុេចយ្យ ចា៉

១៥៥៥-៩៉ អេត្ថារេយេចាឥេក តិយុដ្ឋិត្វាត កច្ឆេតា តស្ស ហត្ថបាឥបេយាេកហិ បាចិត្តិ បទិឌីបេយតិ េយាជនា៉

១៥៥លិ៉ ហត្ថានិសកលសទ្ទីរាចយចំ សក្កហិត្យំ “េយត េយតា”តិ អតិយយាេយឌិតយាហ៉ ឌលំ តទេតា កិក្កុេតា េយត េយត បត អេក្កត តទលំ េហាតីតិ េយាជនា៉

១៥៥ប៉៉តទុេតា ចាបីតិ ទុក្កុេតាបិ ចា៉ តិកបាចិត្តិយន្តិ ក្ដុឥេក ហសឆេយ្យ ហសឆយ្យសញ្ញិេចយតិកអហសឆយ្យសញ្ញិតំ ចសេត តិកបាចិត្តិយំ៉ “តិកទុក្កដ”ន្តិ បាេធា ឌិស្សតិ, “ក្ដុឥេក អហសឆេយ្យ ហសឆយ្យសញ្ញិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៉ ក្ដុឥេក អហសឆេយ្យ េចយតិេកា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ៉ ១១ប៉) ចត្វា “ក្ដុឥេក អហសឆេយ្យ អហសឆយ្យសញ្ញិ, អតាបត្តី”តិ (បាចិ៉ ១១ប៉) តតិយចិកេប្ប បាឡិពួយំ អតាបត្តិ ចុត្តាតិ េសា

បយាឝបិរេធា, “ទ្ធិកក្សក្លូដ”ត្តិ បិរេធារេយច ករេហតរេប្តា៑

៧ឪ៥៥៑ ភាច៌ ពីរេទ ក្ខឃ្សារេទរេភ្តាបិ ចាតិ ឞប្ពូរេត្ត៑ ក្ខឃ្សារេទរេភ្តាតិ ពីទយារេទារេបរេត្តា៑ “កីឮអតី”តិ ព្ចេ “បិរេឌរេភ្តា”តិ ព្ចយិភាបិ រេឃារេឌតត្ថ៑

១៩០០៑កឆលិឃ ចាតិ ល្ងុក្កកបិលិកាឃ ចា៑ ក្ខឝកត្តិ ៩ត្ឲ “ភាឌភកឋ៌ ចា”តិ រេឞរេឞា៑ “ភាឌភកឋ៌ ក្ខឝក៌ ចា”តិ (បិធិ៑ ១១ប័) ហិ បឝភាឌរេភ ចុត្តិ៑

១៩០១៑កញ្ចិក៌ចាតិ ឆញ្ញាទឞំ ចា៑ អបិ-ឞរេក្ខា “លីទំ ចា តក្កិ ចា ទឌត៌ ចា បឃ្សាច៌ ចា”តិ (បិធិ៑ ១១ប័) បិឮព្ចឃំ អាករេត ឞយ្សិរេល្ហតិ៑ ចិក្លល្លិ ចាបីតិ ក្ខឝកកក្ខយំ ចា៑ ៩ត្ឲ ចិរេឞឞរេឌាតរេកភ អបិ-ឞរេក្ខត “អបិច ក្ខបទិរេកាបឮរេក ចុត្តាតិ ក្ខយ្ជុភាឌីតិ ឆរេបត្វា អរេញ្ញត រេឃត រេកភចិ អាកាទេភ ក្ខឝក៌ ឆ្លតទិត្វា ចា អរេភាតទិត្វា ចា ឃត្ឲ កត្ឲចិ ជិត៌ ក្ខឝក៌ អត្តយរេឞា ពិត្ថុ ករេហត្វា លិបភកីឮអាឃបិ កីឮអត្តឃ្សា ចុក្កូដរេយចា”តិ (បិធិ៑ អជ្ជ៑ ១១១៩) អជ្ជកឆាកឋ៌ ចិគិឆ្ចឃចិរេឞឞំ ឞយ្សិរេល្ហតិ៑ ចិក្លបត្តិ ចិក្លបិត្វា៑

១៩០១៑ ឞតិ កិរេត្ថុ ឌល៌ ចិកាហិត្វា គិយ្ជុភាឌិក៌ ករេទាត្តឃ្សា អភាបត្តីតិ រេឃាឌភា៑ កិត្ថុំ ភាឃ ភហាភាឌិក៌៑

១៩០១៑អភត្តទឃ្សាតិ អក្កុលិបរេតាឝកឞិក្លាបឝឃ្សា៑ ចិរេឞរេឞាច ចិរេឞឞតា, រេកាចិ ចិរេឞរេឞា ភត្តិតិ អរេត្ឲា៑

ហឞឆយ្ជុកឆាចណ្ណភា៑

១៩០៣-៤៑ រេឃា កិក្លុ កិក្លុភា បញ្ញារេត្តត ចុច្ចុយារេភា អឃ្សា ចឝត៌ អកត្តុកាយតាឃ អាឝទំ បភ ឞរេឆ ភ ករេទាតិ, តឃ្សា តឞ្ញុ អភាឝទិរេឃ បិធិត្តិឃយុឌីទរេឃតិ រេឃាឌភា, ព្ចយិភា ចារេឮត បុក្កុលិភាឝទយ្ជុលក៌ បិធិត្តិឃំ ចុត្តិ៑ ឃឆាហ “អភាឝទិឃំ ភាឃ រេត្ថុ អភាឝទិឃាតិ បុក្កុលិភាឝទិឃត្ថុ ឆយ្ជុភាឝទិឃត្ថុ”តិ (បិធិ៑ ១៣១), “បុក្កុលិភាឝទិឃំ ភាឃ ក្ខបឞយ្សរេត្តត បញ្ញារេត្តត ចុច្ចុយារេភា ‘អឃំ ក្ខក្លិត្តរេកា ចា ចយ្យិក្ខរេតា ចា ករហិរេតា ចា ព្ចយឃ្សា ចឝត៌ អកឋ៌ កចិឃ្សតី’តិ អភាឝទិឃំ ករេទាតិ, អាបត្តិ បិធិត្តិឃឃ្សា”តិ (បិធិ៑ ១៣១) ច៑

ឆយ្ជុរេយច ចា អឞិក្លិតុការេយា រេឃា កិក្លុ កិក្លុភា បញ្ញារេត្តត ចុច្ចុយារេភា អឃ្សា ចឝត៌ អកត្តុកាយតាឃ អាឝទំ បភ ឞរេឆ ភ ករេទាតិ, តឃ្សា តឞ្ញុ អភាឝទិរេឃ បិធិត្តិឃយុឌីទរេឃតិ រេឃាឌភា, ព្ចយិភា ឆយ្ជុភាឝទិឃយ្ជុលក៌ បិធិត្តិឃំ ចុត្តិ៑ ឃឆាហ “ឆយ្ជុភាឝទិឃំ ភាឃ ក្ខបឞយ្សរេត្តត បញ្ញារេត្តត ចុច្ចុយារេភា កឆាឃំ ភរេឃ្សឃ្យ ចា ចិភរេឃ្សឃ្យ ចា អត្តទឆារេឃឃ្យ ចា, ត៌ ភឞិក្លិតុការេយា អភាឝទិឃំ ករេទាតិ, អាបត្តិ បិធិត្តិឃឃ្សា”តិ (បិធិ៑ ១៣១)៑ អភាឝទិរេឃតិ គិយិត្តរេត្ឲ កុយ្ជុ៑

១៩០៩៖ តិកបាឡិត្តិយំ វុត្តត្តិ “រូបសញ្ញេត្ត រូបសញ្ញត្តសញ្ញោ, ចេយតិកោ, អត្ថបសញ្ញត្តសញ្ញោ អភាគទិយំ កទេវាតិ, អាបត្តិ បាឡិត្តិយស្សា”តិ (បាឡិ៍ ១៣១) តិកបាឡិត្តិយំ វុត្តំ៖ តិកាតីតេភាតិ លោកត្តិកយតិក្កត្តត៖ អត្ថបសញ្ញត្តាភាគទេ តិកក្កក្កន្តិ អត្ថបសញ្ញេត្ត រូបសញ្ញត្តសញ្ញោចេយតិកអត្ថបសញ្ញត្តសញ្ញោតំ ចសេត តិកក្កក្កំ៖

១៩០៨៖ បុទ្ធត្តភចាកិឆទយុភាតិ ឲត្ត ឲចកាទោ “ក្កក្ក”ន្តិ ឱ្យយិតា ចេយាទេឆតទ្ធោ៖ “បុទ្ធត្តភអកិឆទយុភា”តិ បចក្ខយេភ អចកចោបចាទតោ បុត្តាកិឆយុកទោ បរិយត្តិឆទយុ វុទ្ធា៖ អបញ្ញាត្តភាតិ បញ្ញាត្តបញ្ញាតចិតយតោ អញ្ញាត្តា អបញ្ញាត្តភ៖ “អបញ្ញាត្តភា”តិ ឱ្យជំ “បុទ្ធត្តភ អកិឆទយុភា”តិ បចក្ខយចិសេបតំ៖ កិក្កភា វុត្តស្ស តស្ស៊ិ កិក្កយិច្ចា ឆទយុ ចា អភាគទោ កទោទេតា ក្កក្កទេយច៖ សាយលោទេភ រូកយេតបិ បញ្ញាត្តភ ចា អបញ្ញាត្តភ ចា វុត្តស្ស តស្ស៊ិ សាយលោទេ ចា បញ្ញាត្ត ចា អបញ្ញាត្ត ចា ឆទយុ អភាគទោ កទោទេតា កិក្កស្ស ក្កក្កទេយចាតិ ចេយាឆតា៖

១៩០៨៖ ចោទោសាតិ បាឡិត្តិយក្កក្កបញ្ញាទោតា កោធិ ចោទោសា៖

១៩០៨៖ ឲត្តាតិ ឱ្យយស្ស៊ិ អាចទិយាតំ កាទេហ៖ កាទេយ្យា អាចទិយុក្កទេហា ទេភច កទេហតទ្ធោតិ ចេយាឆតា៖ កាទេយ្យា អាចទិយុក្កទេហាតិ ឲត្ត “យស្សា រូទ្ធទេសា សត្តាហកាលិកោ, តស្ស កសទេវិ យាចឌីចិកោ, ខ្ញុំត្តំទេយច សយចាទេយា រូទ្ធយទ្ធំ, តស្សា ចិកាទេល រូទ្ធយទ្ធំ ឈាឌិតំ ចទ្ធតិ ក្យួអហឹតកេ ចិយា”តិ ឲចយាឌិកោ សយតិ តិន្តាទេត្តា កាទេយ្យាចទិយចាទោ៖ កតទេវា បត កទេហតទ្ធោតិ? បទេចហិយា អាកទេតា អាចទិយុក្កទេហាច កទេហតទ្ធោ៖

ក្យួន្តិយំ បត “លោកចទ្ធេ អាចទិយុក្កទេហា ត ចទ្ធតិ, បណ្ណត្តិចទ្ធេ បត ចទ្ធតី”តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៖ ១៣៣) វុត្តំ៖ យហាបច្ចទិយំ “បុត្តំ, បុត្តាត្ថលោយត្តា រក្កហិតកាតំទេយច អាចទិយាតំ រក្កទេហា បយាណំ, អជាតត្តាតំ កចា អប្បយាណ”ន្តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៖ ១៣៣) វុត្តំ៖ “តំ សត្តំ បទេចហិយា អាកទេត សទេយាឆាតំ កទ្ធតី”តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៖ ១៣៣) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ៖ ឲត្ត លោកចទ្ធេ អាចទិយុក្កទេហា ត ចទ្ធតីតិ លោកចទ្ធេសិក្កាបទេ អាបត្តិទ្ធាទេត ទេយា អាចទិយចាទោ, ទេសា ត កទេហតទ្ធោ, លោកចទ្ធេយតិក្កយិត្តា “ឱ្យជំ អយ្យានំ អាចទិយុក្កទេហា”តិ ចឆត្តស្ស រក្កទេហា ត ចទ្ធតីតិ អធិប្បាយោ៖ បុត្តាត្ថលោយំ ភាយ អដ្ឋកថា៖ បទេចហិយា អាកទេត សទេយាឆាតំ កទ្ធតីតិ “បទេចហិយា អាកទេតា អាចទិយុក្កទេហាច កទេហតទ្ធោ”តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៖ ១៣៣) ឲចំ វុទ្ធត្ត យហាអដ្ឋកថាចាទេយច សក្កហំ កទ្ធតីតិ អធិប្បាយោ៖

អភាគទិយកថាចណ្ណភា៖

១៩១០-១៖ “ទេយា បត កិក្កុ កិក្កុ កិសាទេបញ្ញ, បាឡិត្តិយ”ន្តិ (បាឡិ៍ ១៣៩) យាតិកាចចភទេតា កយសញ្ញាភភត្តាយាតិ ឲត្ត “កិក្កុស្សា”តិ សេសោ៖ តេភេច ចល្លតិ “ឱ្យតទស្ស ត កិក្កុស្សា”តិ៖ រូបិឌិន្តិ រូបសត្តកត្តជិ៍ រូបសំហទេតិ រូបដ្ឋបេតិ, ឆទស្សតីតិ វុត្តំ ទេហាតិ៖ កយាភកំ កចត្តិ ចោទេកត្តាទេឌិកេធិ៖ យចាហ “ចោទេកត្តាទេ ចា ចាត្តអកត្តាទេ ចា បិសាចកត្តាទេ ចា អាធិក្កតី”តិ (បាឡិ៍ ១៣០)៖ បទេសត្តិកោតិ ឲត្ត

“បរោ”តិ វុត្តនយេន លព្ភមានោ ឧបសម្បន្នោ គហេតព្ពោ។

ទិស្វា វាតិ ឧបដ្ឋាបិតំ តំ រូបាទិំ ទិស្វា វា។ សុត្វា វាតិ តំ ភយានកំ កថំ សុត្វា វា។ យស្ស ភយទស្សនត្ថាយ តំ ឧបដ្ឋាបេសិ, សោ ភាយតុ វា មា វា ភាយតុ។ ឥតរស្សាតិ តទុបដ្ឋាបកស្ស ភិក្ខុស្ស។ តប្បេខាតិ ឧបដ្ឋាបិតប្បេខា។

១៩១២។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “ឧបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញី, វេមតិកោ, អនុបសម្បន្នសញ្ញី ភិំសាបេតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ២៣៧) តិកបាចិត្តិយំ វុត្តំ។ តិកទុក្កដន្តិ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញីវេមតិកអនុបសម្បន្នសញ្ញីនំ វសេន តិកទុក្កដំ។ “អនុបសម្បន្នំ ភិំសាបេតុកាមោ”តិអាទិកេ ទុក្កដវារេ អនុបសម្បន្នគ្គហណេន គហិតោបិ សង្គយ្ហមានត្តា “សាមណេរំ គហដ្ឋំ វា”តិ អាហ។ សាមណេរំ...បេ... ភិក្ខុនោ តថេវ ភិំសាបេន្តស្ស តិកទុក្កដំ វុត្តន្តិ យោជនា។

ភិំសាបនកថាវណ្ណនា

១៩១៣។ ជោតិន្តិ អគ្គិំ។ តប្បេតុកាមោតិ វិសិព្ពេតុកាមោ។ “តេន ខោ បន សមយេន ភិក្ខូ បទីបេបិ ជោតិកេបិ ជន្តាឃរេបិ កុក្កុច្ចាយន្តី”តិ (បាចិ។ ២៣៥) ឧប្បន្នវត្ថុស្មិំ “អនុជានាមិ ភិក្ខវេ តថារូបប្បច្ចយា ជោតិំ សមាទហិតុំ សមាទហាបេតុ”ន្តិ (បាចិ។ ២៣៥) វុត្តត្តា ឥធ “តថារូបំ បច្ចយ”ន្តិ ឋបិតា បទីបុជ្ជលនញ្ច បត្តបចនសរីរសេទនាទិកម្មញ្ច ជន្តាឃរវត្តញ្ច គហេតព្ពំ។ ឥធ ច ជោតិកេបីតិ បត្តបចនសេទនកម្មាទីសុ ជោតិករណេតិ អត្ថោ។

១៩១៤។ សយំ សមាទហន្តស្សាតិ អត្តនា ជាលេន្តស្ស។

១៩១៥។ ជាលាបេន្តស្ស...បេ... ទុក្កដន្តិ អាណត្តិយា អាបជ្ជិតព្ពំ ទុក្កដំ សន្ធាយាហ។ អាណត្តិយា ជលិតេ អាបជ្ជិតព្ពាបត្តិ “ជាលុដ្ឋានេ បនាបត្តិ, បាចិត្តិ បរិកិត្តិតា”តិ អនុវត្តមានត្តា សិទ្ធាតិ វិសុំ ន វុត្តា។

១៩១៦។ គិលានស្សាតិ “គិលានោ នាម យស្ស វិនា អគ្គិនា ន ផាសុ ហោតី”តិ (បាចិ។ ២៣៣) វុត្តស្ស គិលានស្ស។ អវិជ្ឈាតំ អលាតំ ឧក្ខិបន្តស្សាតិ គហណេន កដ្ឋំ អតិជ្ជាលិតំ អគ្គិតោ សមីបំ ករោន្តស្ស, យថាឋានេ ឋបេន្តស្សាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៩១៧-៨។ វិជ្ឈាតំ អលាតន្តិ និព្ពុតាលាតំ។ យថាវត្ថុកំ បាចិត្តិយន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ អញ្ញេន វា កតំ វិសិព្ពេន្តស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា។ វិសិព្ពេន្តស្សាតិ តប្បេន្តស្ស។ អង្គារន្តិ វីតច្ចិកំ អង្គារំ។ បទីបុជ្ជលនាទិកេតិ អាទិ-សទ្ទេន “ជោតិកេ ជន្តាឃរេ តថារូបប្បច្ចយា”តិ (បាចិ។ ២៣៥) អាគតំ សង្គណ្ហាតិ។ ឥធ ច តថារូបប្បច្ចយាតិ ឋបេត្វា បទីបាទីនិ អញ្ញេនបិ តថារូបេន បច្ចយេន។

េឌាតិសយាទហភកខាចណ្ណភា៓

១៩១០-១៓យឌ្ញិ្សរយ ខេទេសតិ ឌយ្ញូឝីេប ឃត្វ េពាឝិយល្ឌល៍ េហាតិ, ពស្ថិ ភចេឃាឌភសពាចេដ្ឋ យឌ្ញិ្សយល្ឌេល, ត្ថយិភា ត្ថាទំ សិក្ខាបទំ ពេត្វច ខេទេសាឝិស្សកពាឃ ភិឃពត្តិ ទេស្សតិ៓ េពេភច ចក្ខតិ អភាបត្តិចាេទ “បច្ចត្តិេយបិ ចា ខេទេស”តិ៓ ទុណ្ណតិ្ត សិទិសទុណ្ណាឝិកំ ទុណ្ណិ៓ អភិសឌ្ឋទេពាតិ បឌិឃាេទត្តស្ស៓

១៩១១-១៓ “យាេស ស្កាភសឌ្ឈិេភា”តិ បទេច្ឆទោ៓ អតិេទកឌ្ឌយាេស ស្កាភសឌ្ឈិេភា ចា អតិេទកឌ្ឌយាេស ចិយតិស្ស ចា ទុក្កដត្តិ េឃាឌភា៓ អតិេទកឌ្ឌយាេស ត្យាឃត្តស្ស អភាបត្តិតិ េឃាឌភា៓ សយេឃសុ ច ត្យាឃត្តស្ស អភាបត្តិតិ ឲត្វ “ស្ការ្យសយេឃា បរិឮអាហសយេឃា កិលិភសយេឃា កយ្ញសយេឃា អឌ្ឌាភកាយភសយេឃា ចាពច្ចុឌ្ឋិសយេឃា”តិ (បាឝិ៓ ១៩១) ទស្សិេពសុ លសុ សយេឃសុ អឌ្ឈាពេទ សយ្យេត្វ សយេឃ សតិ បច្ចបដ្ឋបេត្វា ស្កាភយាេសបិ ភហាឃត្តស្ស អភាបត្តិតិ អេត្វា៓

ពត្វ េឌដ្ឋយាេសា ច អាសាឮហិយាសស្ស បុរិយបេក្ខា ចាតិ ឝិឃឌ្ឌយាេសា ស្ការ្យសយេឃា ភាយ៓ ឃឆាហ “ស្ការ្យសយេឃា ភាយ ឝិឃេឌ្ឌា យាេសា េសេសា កិយ្យាភ”ត្តិ (បាឝិ៓ ១៩៣), ចស្សាភស្ស បទេយា យាេសា បរិឮអាហសយេឃា ភាយ៓ ឃឆាហ “បរិឮអាហសយេឃា ភាយ ចស្សាភស្ស បទេយា យាេសា”តិ (បាឝិ៓ ១៩៣)៓ “ឃស្ស ចិភា ភហាភា ភ ចាសុ េហាតី”តិ (បាឝិ៓ ១៩៣) ទុេត្វា សយេឃា កិលិភសយេឃា ភាយ៓ “អត្តយេសា បរិេចលាយ្យិ សយ្ឌ្ឋិ េហាតី”តិ (បាឝិ៓ ១៩៣) ទុេត្វា កយ្ញសយេឃា ភាយ៓ “អឌ្ឌេឃាឌភំ កច្ឆិស្សាយី’តិ ភហាឃិពត្ថា”ត្តិ (បាឝិ៓ ១៩៣) ទុេត្វា អឌ្ឌាភកាយភសយេឃា ភាយ៓ “កិក្ខុ សេទេឌភ ចាេពភ ឮកិណ្ណា េហាត្តិ, េឆ្វ ចា តីលិ ចា ស្កទកចុសិពាភិ កាេឃ បតិពាភិ េហាត្តី”តិ (បាឝិ៓ ១៩៣) ទុេត្វា ចាពច្ចុឌ្ឋិសយេឃា ភាយ៓

ភឝីបិទំ កច្ឆេពាបិ ស្កាភកឌ្ឌយាេស ត្យាឃត្តស្ស អភាបត្តិតិ េឃាឌភា៓ ចាលិកំ ស្កក្កិទិត្វាភាតិ ឲត្វ សុក្ខាឃ ភឝិឃា ចាលិកំ ស្កក្កិទិត្វា៓ កពាចាេដសុបិ ស្កាភកឌ្ឌយាេស ត្យាឃត្តស្សបិ អភាបត្តិតិ៓ “ពឆា”តិ ត្ថយិភា “ត្យាឃត្តស្ស អភាបត្តិ”តិ ត្ថាទំ បច្ចាយសតិ៓

១៩១៣៓បច្ចត្តិេយបិ ចា ខេទេសតិ ឌយ្ញូឝីេប ឃឆាទុត្តយឌ្ញិ្សេទសេពា ពាហិ បច្ចត្តិេយសុ ឌភបេទសុ, លុដ្ឋេកសុ ច ឝីេបសុ៓ សេត្ថាសត្តិ លឌ្ឌសយឃាភំ, អលឌ្ឌសយឃាភច្ចា សេត្ថាសំ កិក្ខុភំ៓ អាបទាសុតិ កយេទអតុពាត្តាឌ្ឌឝិអាបទាសុ៓ ឃឆាហ “កយទាឝីហិ អតុពាឌ្ឌស្ស ស្កទេក តិយុឌ្ឋិពាំ ចដ្ឋតី”តិ (បាឝិ៓ អដ្ឋ៓ ១៩៩)៓ កាឃចិត្តសយដ្ឋាភំ ឲឮអកេលិយសយដ្ឋាភំ ភាយ៓

ត្យាភកខាចណ្ណភា៓

១៩១៤-លិ៓ “ភចំ ភាយ អកពាកប្បំ ទុច្ចតី”តិ (បាឝិ៓ ១៩៥) បាឮត្ថចចភេពា ច “បឌិលឌ្ឌភចឝីចេទភាតិ អេត្វា”តិ (បាឝិ៓ អដ្ឋ៓ ១៩៦) អដ្ឋកខាចចភេពា ច ឝីចទត្តិ ឲត្វ “ភច”ត្តិ េសេសា៓ កប្បិឃំ ពិត្តុំ អទេត្វា ភចំ ឝីចទំ កិក្ខុ បរិក្ខូរតិ, ពេស្សចំ បរិក្ខូរេពា បាឝិត្តិតិ

សប្ពន្ធោ៎ លភត្តិ លោយាឌិតំ, តិគ្គារលោ សាយិចចតំ៎ អញ្ញាតរិ តចិ ឌិចរត្តិ តិគ្គាររតញ្ញា៎ ឃត្ត ពត្តឌិតិ “ចត្វុស្ស ចា កោលោស្ស តឹស្ស ចា ខ្ចិស្ស ចា ឲកស្មិំ ចា កោលោ”តិ (បាចិ៎ អដ្ឋ៎ ១៩៥) អដ្ឋកឆាចចតតោ ឌិចរកោលោស្ស ឃត្ត ពត្តចិ៎

ពំសតឹលេតាតិ ចយុការតឹលេត៎ ចយុការតឹលំ តាយ បកតិតឹលំ៎ ពល្ហិបឆេ បត “ចយុការា ខ្ពេក តិថលំ, អយោគ្វឆត្ថា បក្លិបិត្វា ចយុំ កាឡអំ ករោត្តិ, តំ ចយុការតឹល”ត្តិ ទុត្តំ៎ យហាបត្ថុរិឃំ បត “អយោយលំ លេវិហយលំ, ឲតំ ពំសតឹលំ តាយា”តិ (បាចិ៎ អដ្ឋ៎ ១៩៥) ទុត្តំ៎ បត្តតឹលេត ចាតិ “យោ កោឌិ តឹលចណ្ហា បណ្ហរសោ”តិ (បាចិ៎ អដ្ឋ៎ ១៩៥) អដ្ឋកឆាឃ ទុតត្តត តឹលបណ្ហរសត៎ យេត កោតឌិ កាឡឲតាតិ អក្ការឌល្លិកាឌិស្ស អញ្ញាតរេត យេត កោតឌិ កាឡអចណ្ហត៎ “ពគ្គយោ តាយ ខ្ពេកោ ទុត្ថតី”តិ (បាចិ៎ ១៩៨) ទុត្តត្តា ពគ្គយតាតិ ខ្ពេកាត្យពគ្គយស្សុក្លពគ្គយាឌិ សក្កាហ្យាតិ៎

“យក្កុលស្ស បិឌ្ឋិបបយាលាកំ យឃ្វុរស្ស អក្លិបបយាលាក”ត្តិ ឃឆាក្កយេត យោដោតា៎

១៩១៥៎ “បិឡត្ថកាយោបា ពល្លិកាកាយោបា”តិ យោដោតា, យុត្តាចលិ ចិឃ បិឡត្ថំ ពត្វា អបរិតកាយោបា ច ពល្លិកាការរត អបរិតកាយោបា ចាតិ អត្វោ៎ ពត្តឌិតិ ឲត្ត “ឃឆាទុត្តប្បភេរេស”តិ រសរសា៎ “ចត្វុស្ស ចា កោលោស្ស តឹស្ស ចា”តិ (បាចិ៎ អដ្ឋ៎ ១៩៥) ទុត្តត្តា “អរេតកំ ចា”តិ អាហ៎ ចដ្ឋយេច ចដ្ឋកំ, ត្វយិតា អញ្ញា ចិកាវិ ត ចដ្ឋតីតិ ឌរស្សតិ៎ ឃឆាហ “ឌរបត្វា ឲកំ ចដ្ឋពិត្តំ អរញ្ញាត កោតឌិបិ ចិការរត កាយោបា ត កាតរន្តា”តិ (បាចិ៎ ១៩៥)៎

១៩១៨៎“អតាបត្តិ បកាសិតា”តិ ត្វាឌំ “ចិយតិស្សចា”តិ ឲត្ត ច-សរទ្ធត សយុត្ថិតំ “អាឌិរត្ត អាឌិត្តសញ្ញារតា”តិ តតិយចិកប្បំ សត្ថាឃ ទុត្តំ៎ ឃឆាហ “អាឌិរត្ត អាឌិត្តសញ្ញី, អតាបត្តី”តិ៎

១៩១០៎“កាយោប តដ្ឋបិ ចា”តិអាឌីហិ ច យោដោតត្វា៎ បិ-សរទ្ធត “កាបបាកោតាការស ខិណ្ហោ”តិ ត្វាឌំ សប្បិណ្ហោតិ៎ ឃឆាហ “កាបបាកោតាការសា ខិណ្ហោ ហោតី”តិ៎ តោត កាបបាកោតតាតិ សហត្ត ករលាចចតំ៎ សិបិត្តិរតស្វតិ ឲត្ត “អកាបបាកោតស្វ”តិ រសរសា៎ ឃឆាហ “កាបបាកោតត អកាបបាកតំ សិបិត្តិតំ ហោតី”តិ៎ តិចាសតបិរុបតំ ព្រិឃំ៎ កាយោបាពិត្តអតាឆាតំ អព្រិឃំ៎

ទុត្តាណ្ហករលាកឆាចណ្ហតា៎

១៩១១-៣៎ “ចិកប្បតា តាយ ទ្វេ ចិកប្បតា សម្មុលាចិកប្បតា ច បរម្មុលាចិកប្បតា ចា”តិ (បាចិ៎ ១៧៣) ទុត្តត្តា “ចិកប្បតា ទុរច”តិអាឌិយាហ៎ ត្វតីតិ តិឌស្សរត, ឲចត្តិ អត្វោ៎ ពឆំ សម្មុលាចិកប្បតា ហោតីតិ អាហ “សម្មុលាឃ...រប... តិទ្ធិរស”តិ៎ ឲកស្សាតិ ឲត្ត “ឡុត្តស្សា”តិ រសរសា៎ ត្វាឆ ឡុតត្វា តាយ ចិកប្បតបត្ថុគ្គារលាចិឌិ ខាតរត្វា៎

ᨿᨳᩣᩅᨧᨶᨿᩮᩣᨣᩮᩉᩦᨲᩥ “ᩍᨴᩴ ᨧᩦᩅᩁ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁ’ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ, ‘ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩤ᪨ ᩋᨭᩛ᪨ ᪂᪨᪃᪉᪅) ᩋᨭᩛᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ, ᩅᨧᨶᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ “ᩍᨴᩴ ᨧᩦᩅᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩉᩮᨲᩩᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

᪑᪙᪒᪄᪨ “ᩈᨶ᩠ᨲᨠ”ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩣᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨶᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪙᪒᪅᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨸᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᩁᩩᨧᩥᨲᩔ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨

᪑᪙᪒᪆᪨ ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ᪨ ᩋᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪙᪓᪐᪨ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴᩊ᩠ᩉᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ, “ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ‘ᨠᩮᩣ ᨲᩮ ᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᨭᩛᩮᩣ ᩅᩣ’”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪂᪆᪃) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩍᨴᩴ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ᪨ ᨸᩩᨶ ᨲᩮᨶᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪙᪓᪑-᪒᪨ “ᩋᩉᩴ ᨲᩥᩔᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ…ᨸᩮ… ‘ᨲᩥᩔᩣᨿ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᨿᩣ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩤ᪨ ᩋᨭᩛ᪨ ᪂᪨᪃᪉᪅) ᩈᩮᩈᩋᨭᩛᨠᨳᩣᨸᩣᨮᩮᨶ “ᨴᩮᨾᩥ”ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨸᩣᨮᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪑᪙᪓᪒᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ, ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᩣᨿ”ᨲᩥ ᨸᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

᪑᪙᪓᪓-᪄᪨ ᩍᨵᨸᨶ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨿᩮᨶ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᩉ ᨧᩦᩅᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩮᨶ ᨲᩴ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ, ᨲᩔ ᩋᩅᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᩅᩥᩔᩣᩈᨣᩣᩉᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᩮᩣ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᨲ᩠ᨳᩴ “ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩔᩁᩣᨣᨾᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨵᩥᨭᩛᩉᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪙᪓᪅᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔᩣᨲᩥ “ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᨿᩣ, ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩴᩈᨿᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ᪨

᪑᪙᪓᪆᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ᪨ ᩅᩥᩔᩣᩈᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩈᩥ, ᨲᩮᨶ ᩋᨸᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᨭᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩔ ᩅᩥᩔᩣᩈᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨲᩔ ᩅᩣ ᩅᩥᩔᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪂᪆᪉)᪨

ចិកប្បភកចាចល្លកា។

១៩៣៥-៦។ “បទេត្តា ភាយ ចេ្វ បត្តា អនោយាបទេត្តា យត្តិកាបទេត្តា”តិ (បាឋិ។ ១៧៦) ឌាតិយា កប្បិយបត្តាត៌ ចុត្តត្តា អាហ “អឆិដ្ឋាតុបក៌ បត្ត”ត្តិ។ តាឌិសត្តិ អឆិដ្ឋាតុបក៌។ ឫចិឈេ៌ ភាយ សឫចិក៌ ចា អឫចិក៌ ចា។ កាយពាត្ថត៌ ភាយ បដ្ឋិកា ចា ឫកទត្តក៌ ចា។ គិឝិតត៌ ភាយ សតស៌ ចុច្ចតិ។

“បត្តំ ចា”តិអាទីហិ ចូបយោកត្តបទេហិ “អបទេត្តា គិឆេត្តឫ្យា”តិ បទេច្ចក៌ យោឌេតព្ពំ។ គិឆេត្តឫ្យាតិ ឲតឫ្យ “ហសាទេបក្លឫ្យា”តិ ចិទេសត៌។ យចាហ “ហសាទេបក្លាបីតិ កីឮអាឆិប្បាយោយា”តិ (បាឋិ។ ១៧៦)។ “កេចល”ត្តិ ព្ពយិភា ចុត្តិក្ដិត្តឫ្យ បដិសាយភាឆិប្បាយាឌិអញ្ញាឆិប្បាយាកាច៌ ឌីទេបតិ។ ចក្លតិ ច “ចុត្តិក្ដិត្តយភាបត្តិ, បដិសាយយទេតា បភា”តិ។

១៩៣៧។ទេតភាបីតិ អាលាទេត្តភ។ តឫ្យាតិ អាលាបកឫ្យ។ តិកចុក្កដំ ចុត្តត្តិ អតុបសយ្យទេត្តចូបសយ្យត្តសញ្ញិទេចយតិកអតុបសយ្យត្តសញ្ញិត៌ ចទេសត តិកចុក្កដំ ចុត្តំ, ព្ពយិភា ច ចូបសយ្យត្តសត្តទេក តិកបាឌិត្តិយត្តិ ព្ពចច្ចា ចុត្តទេយច ទេហាតិ។

១៩៣៨។អញ្ញត្តិ បាឮព្ពឃំ អភាកត៌ បត្តត្ឲចិកាឌិបទិក្លាទេ។

១៩៣៩។សទេត្តាឫតិ បាឮព្ពឃំ អាកទេតឫ ច អភាកទេតឫ ច សទេត្តាឫ បទិក្លាទេឫ។

១៩៤០។ឆយុកធ៌ កតូ្វាតិ “សយទេលាភ ភាយ អគិហិតបទិក្លាទេភ កចិតុំ គ ចដ្ដតី”តិ (បាឋិ។ អដ្ឋ។ ១៧៧) អដ្ឋកចាកាតភទេយភ ឆយុកធ៌ កតូ្វា។ អគិហិតបទិក្លាទេភាតិ អប្បដិសាយិតបទិក្លាទេភ។ គិឆេតិ ទេច, តចា អភាបត្តីតិ ទេយាឌភា។ អចិទេហទេសតុកាយឫ្យាតិ ចិទេហសាឆិប្បាយទេហិតឫ្យ។ អកីឮអឫ្យាតិ កីឮអាឆិប្បាយទេហិតឫ្យ ទេកចល៌ ចត្តឝិទេសភ “បដិសាទេយត្វា ឥឫ្យាមី”តិ អបតិឆេត្តឫ្យ។

១៩៤១។ អឆិត្តាឌាភសយដ្ឋាភាបត្តីត៌ អក្យសលិឌិចទេសភបិ សចិត្តកត្តា អាហ “ព្ពឆិ អក្យសទេលទេភច សចិត្ត”ត្តិ។

ឌីចទាបតិឆាភកចាចល្លកា។

ឫទាបិភចទេក្កា លទេដ្ឋា។

១៩៤២។“តិទេឆ្វាភកត៌ បិលា”ត្តិ ព្ពយិភា “ទេយា បភ គិក្លុ សញ្ញិច្ច បិលំ ឌីចិតា ទេចាទេទាទេបយ្យ, បាចិត្តិយ”ត្តិ (បាឋិ។ ១៥៦) ព្ពយត្ថិ សិក្លាបទេ

អធិរប្យតំ បាលំ ឥរយ្យតិ អាបត្តិតាតត្តាកាចា អាហ “យហត្ថិ ល្ងក្ខព្យិ ចា”តិ យឆាហ “ព្ទយឃ្វិញ្ញា ឃិក្ខាបរេ ពិរឆ្នាតកេពាឈេច ‘បារណា’តិ រចខិតរន្ទា, តំ ល្ងក្ខព្យិ យហត្ថយ្យិ យារេត្តឃ្យ អាបត្តិតាតាពរលំ តត្តិ, យហរត្ត បត ខ្ទបក្កយយហត្តត្តា អក្យឃល់ យហត្ថិ រោហាតី”តិ (បាចិ៰ អដ្ឋ៰ ១៦៦)៰ “យារេត្តឃ្យ អឃ្យា”តិ បតរញ្ញរោ៰ “ល្ងក្ខព្យិ ចា យារេត្តឃ្យា”តិ ព្ទយិតា អដ្ឋកថាយំ “អត្តយរឃា យញ្ញាប៊ិធំ រឃាឆេត្តា យក្ខលតីឌរពបិ បាលឃញ្ញី តិក្ខាទ្វាំពតាយ តំ កិត្តរន្ទា អបរតតិ, បាចិត្តិយំ៰ តឃ្វា ឲចទ្វបេឃ្ទ ធារតឃ្ទ ពាទ្វញ្ញា ខ្ទបដ្ឋបេត្វា អប្យរត្តត ចត្តំ ពាតន្ទា”ត្តិ ចុត្តចិតិច្ឆរយាបិ ឃក្កហិរតា៰

១៩៥៩៰ ខ្ទកយត្វចាតិ បារណា ចា អបារណា ចាតិ ខ្ទកយត្វាបិ៰ អចរឃរបចិតិច្ឆរយា បរតត្វ យត្ទឃ្យចិក្កហេ ចុត្តតឃេតេច រចខិតរន្ទា៰

ឃញ្ញិច្ឆបាលាពចាចល្លិតា៰

១៩៥៦៰ ឃប្យាលាពក្តិ ឃហ បាលរពហិតិ ឃប្យាលាពំ៰ រយ បរិរកាពេត យរត្តិ, ឲចទ្វបិ ព្ទឆ “បាលាពា”តិ អធិរប្យតា៰ អឃ្យាតិ កិក្ខរតា៰

១៩៥៨៰ “អចិក្ខិញ្ញា”តិ ព្ទយិតា ចិរឆ្នរឌរតច បរយាពតាតត្វ រោហាតីតិ ឌីរបតិ៰ បត្តប្ទរយ្យិតិ ឲត្វ បិ-ឃរក្ខា ញ្ញាតិររពា៰

១៩៩០-១៰ អឃ្យ បាចិត្តិ បរិឌីបិតាតិ ឃរិរត្តា៰ តាឌីរឃតាតិ ឃប្យាលារពត៰ អាចិញ្ញិតត្វាតាតិ បរិព្ទយិត្វា៰ យាពុរយាតិ ឲត្វ “ខ្ទលា”តិ ឃាយត្វិយា លក្ខាតិ៰ ព្ទឆញ្ញា បាលិតំ យារលាត្វ យំ ពិញ្ញិ ខ្ទលាចត្វ ឃប្យាលារពត ខ្ទឌរពត អតិត្តារបតំ ខ្ទបលក្កលំ៰ តំ ឃប្យាលាពំ ខ្ទឌពំ៰ តារយរតាបិ ចាតិ ឲត្វ បិ-ឃរក្ខត អដ្ឋកថាយំ –

“ខ្ទឌពរឃាល្ហិ ចា របាក្ខទលិ ចា បចិឃិត្វា ពាហិ តិក្ខយតត្វាយ ឌីឌិ ខ្ទញ្ញាបយរតាបិ៰ រឃាល្ហិ ចា របាក្ខទលិ ចា រឃាឆេត្តហិ តរតា ពហិរិតាឌពំ ខ្ទឌរពរយច អាឃិញ្ញិតន្ទា៰ ឃឌីបយិខ្ទឌរព អឃតិ ពបិរិយាឌពឃ្យ អដ្ឋ ចា ឌឃ ចា ឈរេ ខ្ទឌពឃល្លាតពប្យេឌរឃ អាឃិញ្ញិត្វា តត្វ អាឃិញ្ញិតន្ទា៰ ‘បចក្ខិត្វា ខ្ទឌរព បតិឃ្យតី’តិ ខ្ទលាបឃាររលា ខ្ទឌពំ តាឃិញ្ញិតន្ទា៰ ពបិរិយាឌរពត បត បាឃាលំ តិត្តារបត្វា អាឃិញ្ញិតំ ចដ្ឋតី”តិ (បាចិ៰ អដ្ឋ៰ ១៦៧) –

ចុត្តចិតិច្ឆយំ ឃរយ្យិរល្ហតិ៰

១៩៩១៰ ខ្ទកយត្វបីតិ ឃប្យាលារពបិ អប្យាលារពបីតិ ខ្ទកយរត្តច៰

១៩៩៣-៤៰ បាលាបដិពក្ខតាយ ពារលំ ឥរយ្យាព្យាហ “បតត”ត្តិអាឌិ៰ ឃលកាឌិតត្តិ បដញ្ញាឌិតំ ៰ ពាត្វាតិ ឲត្វ បិ-ឃរក្ខា លុត្តតិក្ខិរដ្ឋា៰ ឲចយុបរិបិ៰ បឌីបុន្ទលតត្តិ ឲត្វ “ចិយា”តិ រឃរឃា៰ ឲត្វាតិ ព្ទយឃ្វិ ឃិក្ខាបរេ៰ ឃប្យាលាពារចាច ឃប្យាលាពាចតា, តំ៰ ក្ខព្ទរតាតិ

ភុញ្ជិតព្វតោ។

សលភាទីនំ បតនំ ញត្វាបិ សុទ្ធេន ចេតសា បទីបុជ្ជលនំ វិយ សបាណកាទឹ ញត្វាបិ ជលសញ្ញាយ ភុញ្ជិតព្វតោ ឯត្ថ បណ្ណត្តិវជ្ជតា ញេយ្យាតិ យោជនា។

ឯវំ សន្តេ សិញ្ចនសប្បាណកសិក្ខាបទានំ ទ្វិន្នម្បិ កោ វិសេសោតិ អាហ “សិញ្ចនេ”តិអាទិ។ សិញ្ចនំ សិញ្ចនសិក្ខាបទំ សិញ្ចនេ វុត្តំ សិញ្ចនវិសយេ បញ្ញត្តំ, ឥទំ បន សប្បាណកសិក្ខាបទំ បរិភោគេ វុត្តំ អជ្ឈោហារវិសយេ បញ្ញត្តន្តិ អយមេវ តស្ស ចេវ អស្ស ច វិសេសោតិ យោជនា។

សប្បាណកកថាវណ្ណនា

១៦៦៧។ យថាធម្មន្តិ យោ យស្ស អធិករណស្ស វូបសមាយ ធម្មោ វុត្តោ, តេនេវ ធម្មេនាតិ អត្ថោ។ “កិច្ចាធិករណ”ន្តិ ឥមិនា ឥតរានិ អធិករណានិ ឧបលក្ខិតានិ។ យថាហ “អធិករណំ នាម ចត្តារិ អធិករណានិ វិវាទាធិករណំ អនុវាទាធិករណំ អាបត្តាធិករណំ កិច្ចាធិករណ”ន្តិ (បាចិ. ៤៩៣)។ អបលោកនកម្មាទីនិ ចត្តារិ សង្ឃកិច្ចំ នាម, តេនេវ សមថេហិ អធិករណីយត្តា វូបសមេតព្ពត្តា អធិករណន្តិ កិច្ចាធិករណំ។ បុន និហាតព្ពន្តិ បុន និហរិតព្ពំ, វូបសមេតព្ពន្តិ អត្ថោ។ ឥមិនា “អកតំ កម្ម”ន្តិអាទិនា បាឡិយំ ទស្សិតា ទ្វាទស ឧក្កោដា ឧបលក្ខិតាតិ ទដ្ឋព្ពា។ ឧក្កោដេន្តស្សាតិ តស្ស តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកំ គន្ត្វា “អកតំ កម្ម”ន្តិអាទីនិ វត្វា ឧច្ចាលេន្តស្ស យថាបតិដ្ឋិតភាវេន បតិដ្ឋាតុំ ន ទេន្តស្ស។ ឯត្ថ ច បតិដ្ឋាតុំ ន ទេន្តស្សាតិ តស្ស បវត្តិអាការទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ យំ បន ធម្មេន អធិករណំ និហតំ, តំ សុនិហតមេវ។

១៦៦៨។ “អកតំ កម្មំ, ទុក្កដំ កម្មំ, បុន កាតព្ពំ កម្ម”ន្តិ វទតា វទន្តេន ភិក្ខុនា តំ កម្មំ ឧច្ចាលេតុំ ន វដ្ដតីតិ យោជនា។

១៦៦៩។ វិប្បកតេតិ អារទ្ធានិដ្ឋិតេ។ តត្ថ បដិក្កោសន្តំ។ សញ្ញាបេត្វាតិ កតកម្មស្ស អនវជ្ជភាវំ ញាបេត្វា។ ន បញ្ញថាតិ តថា អសញ្ញាបេត្វា។

១៦៧០។ អធម្មេ បន កម្មស្មិន្តិ យថាបាឡិអាការេន កម្មស្មិំ។ ឧភយត្ថាបីតិ ធម្មកម្មេ, អធម្មកម្មេ ចាតិ ឧភយត្ថ។

១៦៧១។ ន ច កម្មារហស្ស វាតិ ឯត្ថ វ-សទ្ទោ “វគ្គេន វា”តិ យោជេតព្ពោ។ វ-សទ្ទោ វា-សទ្ទត្ថោ ទដ្ឋព្ពោ។ “អធម្មេន, វគ្គេន វា ន កម្មារហស្ស វា កត”ន្តិ ជានតោ ឧក្កោដនេ ទោសោ នត្ថីតិ យោជនា។

ឧក្កោដនកថាវណ្ណនា។

១៦៧២។ “ទុដ្ឋុល្លា នាម អាបត្តិ ចត្តារិ ច បារាជិកានិ តេរស ច សង្ឃាទិសេសា”តិ (បាចិ។ ២៩៩) វចនតោ បារាជិកាបត្តិបិ ទុដ្ឋុល្លត្តា, ឥធ ច បារាជិកស្ស អនធិប្បេតត្តា ឥធាធិប្បេតមេវ ទស្សេតុំ “សង្ឃាទិសេស”ន្តិ ឥមិនា ទុដ្ឋុល្ល-បទំ វិសេសិតំ។ យថាហ “ឯត្ថ ចត្តារិ បារាជិកានិ អត្ថុទ្ធារវសេន ទស្សិតានិ, សង្ឃាទិសេសាបត្តិ បន អធិប្បេតា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ២៩៩)។ ញត្វាតិ សាមំ វា អញ្ញតោ វា ជានិត្វា។ ឆាទយតោ តស្ស បរិយាបុតាតិ “ឥមំ ជានិត្វា ចោទេស្សន្តិ, សារេស្សន្តិ, នារោចេស្សាមី”តិ បដិច្ឆាទេន្តស្ស តស្ស បរិយាបុតា ទេសិតា។

១៦៧៣-៥។ ធុរំ និក្ខិបិត្វាតិ “អញ្ញស្ស ន អារោចេស្សាមី”តិ ធុរនិក្ខេបំ កត្វា។ តស្សាតិ ទុដ្ឋុល្លស្ស។ បដិច្ឆាទនំ ហេតុ ការណំ យស្ស អារោចនស្សាតិ វិគ្គហោ។ បដិច្ឆាទនហេតុកន្តិ អារោចនកិរិយាយ វិសេសនំ, “ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នោ, អញ្ញស្ស ន អារោចេហី”តិ វត្វា អារោចនំ ករោតីតិ វុត្តំ ហោតិ។ ឥតីតិ វុត្តនិទស្សនេ, ហីតិ ឯវការត្ថេ, ឯវមេវ ចរតីតិ អត្ថោ។

យាវ កោដិ ន ឆិជ្ជតិ, តាវ ឯវំ និក្ខិត្តំ សតម្បិ សហស្សម្បិ តំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ ឯវាតិ យោជនា។

១៦៧៦។ មូលេនាតិ សង្ឃាទិសេសំ អាបន្នបុគ្គលេន។ អារោចិតស្ស ទុតិយស្សាតិ សមានាធិករណំ។ មូលេន “មម អាបត្តិំ អាបន្នភាវំ អញ្ញស្ស ន អារោចេហី”តិ អារោចិតស្ស ទុតិយភិក្ខុស្ស សន្តិកា សុណន្តេន តតិយេន និវត្តិត្វា តស្សេវ ទុតិយស្ស បកាសិតេ អារោចនស្ស កោដិ ឆិន្នាតិ វុច្ចតីតិ យោជនា។ កោដីតិ អារោចនកិរិយាវសានំ វុច្ចតិ។

១៦៧៧។ ទុដ្ឋុល្លាយ ច ទុដ្ឋុល្លសញ្ញីតិ ឯត្ថ “អារោចេន្តោ”តិ បករណតោ លព្ភតិ។ ឥតរេសុ បន ទ្វីសូតិ ទុដ្ឋុល្លាយ វេមតិកោ, អទុដ្ឋុល្លសញ្ញីតិ ទ្វីសុ។

១៦៧៨។ អទុដ្ឋុល្លាយាតិ បញ្ចវិធាយ លហុកាបត្តិយា។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ វិកប្បេសុ។ តិកទុក្កដំ និទ្ទិដ្ឋន្តិ អទុដ្ឋុល្លាយ ទុដ្ឋុល្លសញ្ញីវេមតិកអទុដ្ឋុល្លសញ្ញីនំ វសេន ទុក្កដត្តយំ បាឡិយំ (បាចិ។ ៣០០) ទស្សិតន្តិ អត្ថោ។ សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ។ អនុបសម្បន្នវារេសូតិ តីសុ អនុបសម្បន្នវិកប្បេសុ។ ទុក្កដន្តិ អនុបសម្បន្នេ ឧបសម្បន្នសញ្ញីវេមតិកអនុបសម្បន្នសញ្ញីនំ វសេន តិកទុក្កដន្តិ អត្ថោ។

១៦៧៩-៨០។ “សង្ឃស្ស ភេទនាទីនិ ករិស្សន្តី”តិអាទីហិ សព្ពេហិ បទេហិ “ន អារោចេតិ ចេ, ទោសោ នត្ថី”តិ ឥទំ បច្ចេកំ យោជេតព្ពំ។ សភាគំ វា ន បស្សតីតិ តថា អបស្សន្តោ ន អារោចេតិ ចេ, ទោសោ នត្ថិ។ កក្ខឡោ អយន្តិ ន អារោចេតិ ចេ, ទោសោ នត្ថិ។

១៩៨១។ អញ្ញស្ស អនារោចនេន អាបជ្ជិតព្ពតោ “អកិរិយ”ន្តិ វុត្តំ។ “អារោចេតព្ព”ន្តិ អនុញ្ញាតស្ស អនារោចនំ អនាទរិយត្តេន ន ហោតីតិ អាហ “ទុក្កដេន”ន្តិ។ ឯត្ថ ច មាតិកដ្ឋកថាយំ “សយត្ថការសនសឹសានេចា”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ ទុព្ពលសិក្ខាបទវណ្ណនា) វុត្តំ, តញ្ច “ទុរតិក្កមបទល្យាចា”តិ, ឧភយត្ថ តាយយត្តេយេវ វិសេសា, ឯកេយេវ សមុដ្ឋានន្តិ វេទិតព្វំ។

ទុព្ពលកថាវណ្ណនា

១៩៨២។ ឩនវីសតិវស្សន្តិ ឯត្ថ “ជាន”ន្តិ សេសោ, “ឩនវីសតិវស្សោ”តិ ជានន្តោតិ អត្ថោ។ ឩនវីសតិវស្សោ តាយ បដិសន្ធិតោ បដ្ឋាយ អបរិបុណ្ណវីសតិសំវច្ឆរោ។ យោតិ យោ កិច្ច ឧបជ្ឈាយោ ហុត្វា។ ករេយ្យាតិ ការាបេយ្យ។ ឧបសម្បជ្ជតីតិ ឧបសម្បទោ, តំ។ យោ ជានំ ឩនវីសតិវស្សំ បុគ្គលំ ឧបសម្បទំ ឧបសម្បន្នំ ករេយ្យ, តស្ស ឯវំ ឧបសម្បាទេន្តស្ស កិច្ចតោ បាចិត្តិយំ ហោតីតិ យោជនា។ សេសោន្តិ “គណស្ស ច អាចរិយស្ស ច អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បាចិ។ 303) បាឡិយំ ទស្សិតាតិ គហិតំ។

១៩៨៣។ ឩនវីសតិវស្សការកំ ជានតា វា អជានតា វា កិច្ចកា យោ បុគ្គលោ ន ឧបសម្បាទិតោ, សោ អនុបសម្បន្នោវ ហោតិ, បុន សោ បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោ សមានោ ឧបសម្បន្នោ កាតព្វោ ឧបសម្បាទេតព្វោតិ យោជនា។

១៩៨៤។ ទសវស្សច្ចយេន បរិបុណ្ណទសវស្សោ ហុត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស សតោ អស្ស កិច្ចបដិញ្ញស្ស អញ្ញេសំ ឧបសម្បាទនេ កោចិ ទោសោ នេវ ហោតិ, តត្ថ ន ចិន្តេតីតិ យោជនា។

១៩៨៥។ ត កិច្ចន្តិ ឩនវីសតិវស្សំ ហុត្វា ឧបសម្បាទិត្វា បរិបុណ្ណទសវស្សោ ហុត្វា ឧបសម្បាទេន្តិ ត កិច្ចបដិញ្ញា គណោ ច បរិបុណ្ណោតិ យញ្ញបិ ទសវគ្គោ, បញ្ចវគ្គោ បច្ចន្តិមេ គណោ សចេ អត្ថោ ហោតិ។ តេហិ ឧបសម្បាទិតា សុឧបសម្បន្នាតិ សុឧបសម្បន្នា។

១៩៨៦-៧។ យោ កិច្ច ឧបជ្ឈាយោ ហុត្វា “ឩនវីសតិវស្សបុគ្គលំ ឧបសម្បាទេស្សាមី”តិ គណំ វា អាចរិយំ វា បត្តំ វា បរិយេសតិ, មាឡកំ សម្មន្និតិ, តស្ស សព្ពេសុ បយោគេសុ ទុក្កដំ។ តថា ញត្តិយា ទុក្កដំ, តថា ទ្វីសុ កម្មវាចាសុ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១៩៨៨-៩។ វីសតិ ច តានិ វស្សានិ ចាតិ វីសតិវស្សានិ, ឩនានិ វីសតិវស្សានិ យស្ស សោ ឩនវីសតិវស្សោ, ឩនវីសតិវស្សោតិ សញ្ញា ឩនវីសតិវស្សសញ្ញា, សា ឯតស្ស អត្ថីតិ “ឩនវីសតិវស្សសញ្ញី”តិ វត្តព្វេ និបាតនលក្ខណេន វស្ស-សទ្ទលោបំ កត្វា “ឩនវីសតិសញ្ញី”តិ វុត្តំ, តស្ស ឩនវីសតិសញ្ញិស្ស។ បរិបុណ្ណានិ វីសតិវស្សានិ ឯតស្សាតិ “បរិបុណ្ណវីសតិវស្សោ”តិ វត្តព្វេ និបាតនលក្ខណេន វីសតិវស្ស-សទ្ទលោបំ កត្វា “បរិបុណ្ណោ”តិ បុគ្គលោ វុច្ចតិ, តស្មិំ បរិបុណ្ណេ, បរិបុណ្ណវីសតិវស្សេ បុគ្គលេតិ អត្ថោ។

ឱកឃត្វាតិ ឱ្កាតចឹសតិបរិបុល្លចឹសតិចេឡ្យស្ង ឱ្កេកាស្ង បុក្កេលស្ង៉

ឱ្កាតចឹសតិចេឡ្យកឆាចល្លតា៉

១៩៥៨៉ឆេឃ្យសត្តេតសង្កិត្តិ "ឆេឃ្យសត្វោ តាយ ឆេរា កតកយ្ញា ចា ហោត្តិ អកតកយ្ញា ចា"តិអាឌិតា (បារិ៉ ៣០៥) បឥកាឌេត

ចុត្តសទ្ទុបេត សត្វសត្ថេតាត ឌតសម្ពេហត សហាតិ ចុត្តំ ហោតិ៉ សហាឌិឃោកេ កលេចចត៌ ឌាតត្តោតិ "ឆេឃ្យសត្វោ"តិ ឌាតត្តោ៉

សំចិឆាឃាតិ "កដ្ឋាយាចុសោ, កដ្ឋាយ កត្តេ, កដ្ឋាយាចុសោ, អដ្ឋ ចា ហិឃ្យោ ចា បេរ ចា អបេរ ចា កដ្ឋាយា"តិ បឥកាឌេត

ចុត្តតឃេត សំចិឥហិត្វាតិ អត្វោ៉ យក្កត្តិ ខ្ពេត្កាតយក្កិ, ខ្ពត្វ "អត្តយសោ កាយត្តុរយ៉ឺ"តិ សេសោ៉ ឃឆាហ "ខ្ពេត្កាតយក្កិ បជីបឌ្ឍេឃ្យ

អត្តយសោ កាយត្តុរយ៉ឺ"តិ៉ បាឌិត្តិឃំ និឃាតិ "កាយេ កាយត្តេរ កាយត្តេរ អាបត្តិ បាឌិត្តិឃស្ស៉ អកាយេក អេរឡោ អដ្ឋឃោឌេត

អដ្ឋឃោឌេត អាបត្តិ បាឌិត្តិឃស្សា"តិ ចុត្តបក្យការ៌ បាឌិត្តិឃំ កឆេឃ្យ៉

១៩៥៩៉ត ឱ្កិឃេជិតិ ខ្ពង ត ចុត្តា៉

១៩៦០-៦១៉យក្កាជចិចិសត្តេតិ យក្កចិសត្តេត, អជចិចិសត្តេត ឆ៉ ឃឆាចត្វាកេយចាតិ បាឌិត្តិឃេយឆ៉ តេង្គតិ សត្វិកេស្ង៉

អសំចិឥហត្តស្ងតិ សំចិឆាត៌ អកេរាតុស្ង៉ សឃំ ចិឥហតោបិ ចាតិ អត្តតា សំចិឥហត្តស្ស ឆ៉ ឱកឃត្វាតិ ឆេឃ្យសត្វ ចា អឆេឃ្យសត្វ

ចាតិ ខ្ពិស្ង៉

១៩៦២៉អឆេឃ្យសត្វសត្តិឃ្យាតិ ខ្ពត្វ "ឱកឃត្វា"តិ អត្វចត្តតឃ្លោ៉ កាលស្សាឃត្តិ កាលិកោ, ចិសត្តេតា, តង្វិ, កាលសព្វត្តិត្តិ ចិសត្តេត

ឆ អតាបត្តិតិ អត្វោ៉ "កាលិកេ"តិ ខ្ពឃិតា ចិសត្តេតចិឃេសេតត យក្កាជចិចិសត្តេតបិ អាបត្តិឃេចាតិ ឌឹបេតិ៉

១៩៦៣៉ កាឃចិត្តេតា , កាឃចាចាចិត្តេតា ឆ សយុឌ្ឍាតេតា ខ្ពត៌ និក្ខាបត៌ ឆេឃ្យសត្វសយុឌ្ឍាត៌ កថិតត្តិ ឃោឌតា៉

ឆេឃ្យសត្វកឆាចល្លតា៉

១៩៦៤៉សត្តយត្តិ "ឃោ បត កិក្ខុ យាត្យការយេត សង្កិ សំចិឆាឃា"តិអាឌិតា (បារិ៉ ៣១៦) ឱ្កិដ្ឋិ សត្តយនិក្ខាបត៌ កិក្ខុតិឃា សង្កិ

សំចិឆាតេតាតិ កិក្ខុតិឃា សង្កិ សំចិឆាតនិក្ខាបឥត៉ សយុឌ្ឍាតាឌិតាតិ សយុឌ្ឍាតាឌិតា ចិតិដ្ឋេឃត៉ ត្យល្យត្តិ សជិសំ៉ កោឌិបឹតិ

អប្យយត្តកោបិ៉

សំចិឆាតកឆាចល្លតា៉

១៩៥ប៉៍ ឲទេត បន្ចា ឆស្មា អន្តរាយករាតិ បកាសិតាតិ វេយាឌតា៍ ទ្ថេឆ អយំ អន្តរាយករ-ធម្មោ បរិញ្ញយំ អាករេតត អន្តរាយិក-

ធម្មេត ធយាតវេត្វា៍ តស្មា កម្មន្តរាយិកា, កិលេសន្តរាយិកា, វិបាកន្តរាយិកា, ឧបវាទន្តរាយិកា, អាណាវីតិក្កមន្តរាយិកាតិ ទ្ថេយ បន្ចា អន្តរាយិកា ឆស្មា ភកវតា បកាសិតាតិ ទុត្តំ ហោតិ៍

តត្ថ ចាំចាំសយបត្តិយា វិជាត្តតចវេសត ធត្តបត្តាតស្ស អន្តទេ វេចយត្ត្វោទុតិ អាកច្ចតីតិ អន្តរាវេយា, ឌិដ្ឋេឆយ្ឃិកាឌិអតវេត្វា, អតតិក្កមតវេដ្ឋត តស្មិំ អន្តរាវេយ តិយុត្តា, អន្តរាយំ ចា ផលំ អវេហតិ្ត, អន្តរាយស្ស ចា ករណសីលាតិ អន្តរាយិកា (ធារត្ត្វ៍ ឌី៍ ឋវិឌិត្តិយ ១៍៣០លិ; កប្ពា៍ អភិ៍ ឌី៍ អវិដ្ឋ សិក្ខាបទចណ្ណតា)៍

បន្ចាតត្តវិយកយ្យាវេតច កម្មន្តរាយិកា, តថា ភិក្ខុនិទូសកកម្មំ៍ តំ បត ថេយាក្ខវេស្សច អន្តរាយំ ករោតិ, ត សក្កស្ស៍ ទ្ថេឆន្ចា

មិច្ឆាចារលក្ខណស្ស អភាចវេតា ទុត្តំ៍ ត ហិ ភិក្ខុនិយា ឆស្មវិក្ខតភាវេចា អត្តិ៍ បរិកតិកភិក្ខុនិចវេសត វេចតំ ទុត្តំ៍ អវិយាយ បត បចត្តិ

អបរិយបំចត្តិកិរេយច៍ តត្ថយាណចវេកា (យ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍៣លិ; ឆ៍ ប៍ អដ្ឋ៍ ០៍១ប័ ឧបរិលចណ្ណវេត្តទឹចត្ត; អ៍ តិ៍ អដ្ឋ៍ ១៍១៍១៣) វេចត្ត

តិឆស្សតំ៍ ឧភិត្ត សយាតច្ឆត្តាចវេសត ចា ត សក្កន្តរាយិកតា, វេយាក្ខន្តរាយិកតា បត វេយាក្ខន្តាយ បដិបត្តិយា ចិទូសតវេតា៍ អភិកចិត្វា

បត បចត្តិយា សក្កន្តរាយិកតាបិ ត សក្កា តិចារេទុត្តិ ចឆត្តិ៍

អវេហតុកឌិដ្ឋិអកិរិយឌិដ្ឋិតត្ថិកឌិដ្ឋិសប្ពាតា មិច្ឆាឌិដ្ឋិឆស្មា តិយតភាចប្បត្តា កិលេសន្តរាយិកា តាម៍

បណ្ឌកតិរច្ឆាតភាឞ៌តាភវេតាឞ្ញញ្ញតកាតំ បដិសន្ធិចិត្តប្បាឆស្មា វិបាកន្តរាយិកា តាម៍ បណ្ឌកាឌិក្កហណវេឌ្ញត្ត តិឆស្សតយត្តំ សច្ចាយបិ

អវេហតុកបដិសន្ធិយា វិបាកន្តរាយិកភាចវេតា៍ អរិយូបចាឆា ឧបចាឆន្តរាយិកា តាម៍ វេត បត យាច អវិវេយ ត ខយាវេបត្តិ, តាចវេឆច,

ត តវេតា បទំ៍ សញ្ចិច្ច អាបត្តា សត្តាបត្តិក្ខត្តា អាណាវីតិក្កមន្តរាយិកា តាម៍ វេតបិ យាច ភិក្ខុភាចំ ចា បដិជាតាតិ, ត ចុដ្ឋាតិ ចា ត

ឆេវេសតិ ចា, តាចវេឆច, ត តវេតា បទំ៍

១៩៥៥-៤០០៍

“អតន្តរាយិកា ឲទេត;

យថា ហោន្តិ តថា អហំ;

ឆេសិតំ យុតិតា ឆស្មំ;

អាឃាតាយីតិ ខោ វទេ”តិ។ –

ឯវំ ទុតិយកាថា វត្តព្វា។ តថា អចុទេត្វ “តិក្ខត្តុ”ន្តិអាទិកាថា បទយកាថាយ សន្ធិ ឈេតា ឯវ ន សិយា។ តស្មា ឯវំ ពាហំ កាថា បរិហីនាតិ ចិន្តាយតិ។

ឯតេនាតិ “អត្តនាយិកា”តិ ភវេទតា បកាសិតា បច្ចា ធម្មា “យថា អត្តនាយិកា ហោន្តិ, តថា អហំ ជានាមិ ធម្មំ អាឃាតាយី”តិ ខោ កិព្វ ចរេយ្យ, សោ បន កិព្វ តិក្ខត្តុំ វត្តព្វោតិ សង្ឃេន គេហិ គាថំ វត្តព្វោតិ អាហ “ឯវ បស្សន្តី”តិអាទិ។ ឯវ តថាចាទិតំ កិព្វ បស្សន្តិ, “អស្មាកំ អាយស្មា ឯវំចាទី”តិ បទេតា ស្មារន្តិ ច, តេហិ។ សោ បន កិព្វ “យា អាយស្មា ឯវំ អចចា”តិ តិក្ខត្តុំ វត្តព្វោតិ

ខោជនា។

១៤០១។ អចជន្តស្សាតិ តំ ទិស្វា វា សុត្វា វា យថាវុត្តនយេន អចជន្តស្ស ទុក្កដន្តិ នាគទុក្កដំ។ តំ ទុលទ្ធិ អតិស្សជតោតិ កិព្វហិ ឯវំ វុត្តេបិ អតិស្សជន្តស្ស តថា ទុក្កដន្តិ អតិទិសតិ។

១៤០២។ កម្មវាចាយាតិ តតិយាយ កម្មវាចាយ។ ឆ្វសានេតិ បរិយោសានេ, យ្យការេ បទេត្តតិ អធិប្បាយោ។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញី ន បដិនិស្សជ្ជតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស។ ធម្មកម្មេ វេមតិកោ ន បដិនិស្សជ្ជតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស។ ធម្មកម្មេ អធម្មកម្មសញ្ញី ន បដិនិស្សជ្ជតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ៣១១) តិកបាចិត្តិយំ វុត្តំ។ អធម្មេ តិកទុក្កដំ វុត្តន្តិ អធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញីវេមតិកអធម្មកម្មសញ្ញីនំ វសេន តិកទុក្កដំ វុត្តំ។

១៤០៣។ “អនាបត្តិ អកតកម្មស្សា”តិ បទេច្ឆេទោ។ កម្មំ នាម សមនុភាសនកម្មំ។ យថាហ “អនាបត្តិ អសមនុភាសន្តស្សា”តិ (បាចិ។ ៣១១)។

អរិដ្ឋកថាវណ្ណនា

១៤០៤។ ញាត្វាតិ អនេនានេរិតភាវំ សយមេវ វា បរេហិ វា តស្ស វា សន្តិកា ញាត្វា។ អកតានុធម្មេនាតិ អកតេ ឆ្វសាន៍ណសម្មតេ អនុធម្មេ យស្ស សោ អកតានុធម្មោ, តេន, សហយោគេ ករណវចនំ។ តថាចាទិកកិព្វនាតិ “តថាហំ ភវេទតា ធម្មំ ជានាមិ អាឃាតាយី”តិអាទិ វទន្តេន កិព្វនា។ “អកតានុធម្មេនា”តិ វុត្តិតា សមានាធិករណំ។ សំភុញ្ជេយ្យាតិ ឧបេសចាទិកំ សង្ឃកម្មំ ករេយ្យ។ ភុញ្ជេយ្យ វាតិ អាមិសសម្ភោគំ វា ធម្មសម្ភោគំ វា ករេយ្យ។ សហ សេយ្យ វាតិ នានូបចារេបិ ឯកច្ឆន្នេ និបជ្ជេយ្យ។

១៤០៥។ ញាតាតិ យថាវុត្តបាចិត្តិយស្ស ហេតុភូតំ ទស្សេតុមាហ “ឧបេសថាទិកំ កម្ម”ន្តិអាទិ។ អាទិ-សទ្ទេន បចារណំ គហិតំ។ យថាហ “ឧបេសថំ វា បចារណំ វា”តិ (បាចិ។ ៣១៥)។ តេន សហាតិ ឧក្ខិត្តកេន សហ។ “កម្មស្ស បរិយោសានេ”តិ ញាតំ និចារេន

អាបត្តិទេត្តនិសស្សតំ

១៧០៦. ឯកេកេន បយោគេន ពហុំ យាវកាលិកាទិអាមិសំ គណ្ហតោ ឯកំ បាចិត្តិយំ. តថា ឯកេកេន បយោគេន ពហុំ អាមិសំ ទទតោបិ ឯកំ បាចិត្តិយំ. ពហូសុ បយោគេសុ ពហូនិ បាចិត្តិយានីតិ យោជនា. ធម្មិតា ច អាមិសសម្ភោគេន តុល្យពលំ ធម្មសម្ភោគម្បិ សហចរិយេន អាហាតិ វេទិតព្ពំ. តត្ថ បន បទាទីហិ ឧទ្ទិសន្តស្ស វា ឧទ្ទិសាបេន្តស្ស វា បទសោធម្មេ វុត្តនយេន អាបត្តិ វេទិតព្ពា.

១៧០៧. ពាតេនាតិ បកតត្តោ. ពាតស្មិន្តិ ឧក្ខិត្តកេ. បរេនាតិ បកតត្តោ. ឯកោបិ វាតិ បកតត្តុក្ខិត្តេសុ ឯកោបិ វា. “ឯកត្ថ ឯកតោ និបជ្ជន្តី”តិ សេសោ. ឧភយេសុ ទ្វីសុបិ ឋានេសុ “បាចិត្តិ”តិ បករណតោ លព្ភតិ.

១៧០៨. ឧដ្ឋហិត្វា បុនប្បុនំ និបជ្ជន្តស្ស និបជ្ជនបយោគានំ វសេន អាបត្តិយោ សិយុន្តិ អជ្ឈាហារយោជនា កាតព្ពា. “ឧក្ខិត្តកេ និបន្នស្មិ”ន្តិអាទិនា វុត្តាបត្តិវិនិច្ឆយោ ឯត្ថ ហោតីតិ អាហ “ឯកនានូបចារេសុ, ឯកច្ឆន្នេ វិនិច្ឆយោ”តិ. នានូបចារេស្វតិ ឯត្ថ ប-សន្ធិ ច “វិនិច្ឆយោ”តិ ឯត្ថ អយន្តិ ច យោជេតព្ពា. ឯកោ ឧបចារោ អស្សាតិ ឯកូបចារំ, នានា ឧបចារោ អស្សាតិ នានូបចារំ, ឯកូបចារញ្ច នានូបចារញ្ច ឯកនានូបចារានិ ឯកសេសនយេន, តេសុ. ឯកេន ឆន្នានិ ឯកច្ឆន្នានិ, តេសុ ឯកច្ឆន្នេសូតិ វត្តព្ពេ វណ្ណលោបេន វា វចនវិបល្លាសេន វា “ឯកច្ឆន្នេ”តិ វុត្តំ. ឯកនានូបចារេសុបិ សេនាសនេសុ ឯកច្ឆន្នេសុ អយំ យថាវុត្តអាបត្តិវិនិច្ឆយោ ទដ្ឋព្ពោតិ អត្ថោ.

១៧០៩. ឧភយត្ថាបីតិ ឧក្ខិត្តានុក្ខិត្តេសុ ទ្វីសុបិ.

១៧១០. “សញ្ញិស្ស ឱសារិតោតិ វា”តិ បទច្ឆេទោ.

ឧក្ខិត្តកថាវណ្ណនា

១៧១១. តថា វិនាសិតន្តិ “អជ្ជតគ្គេ តេ អាវុសោ សមណុទ្ទេស ន ចេវ សោ ភគវា សត្ថា អបទិសិតព្ពោ, យម្បិ ចញ្ញេ សមណុទ្ទេសា លភន្តិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ទិរត្តតិរត្តំ សហសេយ្យំ, សាបិ តេ នត្ថិ, ចរ បិរេ វិនស្សា”តិ (បាចិ. ៤២៩) វុត្តនយេន នាសិតំ. “តថា នាសិតំ សមណុទ្ទេស”ន្តិ (បាចិ. ៤២៨) វចនតោ “សមណុទ្ទេស”ន្តិ សេសោ. ជានន្តិ វុត្តនយេន “នាសិតោ អយ”ន្តិ ជានន្តោ. ឧបលាបេយ្យាតិ “ឧបលាបេយ្យ វាតិ តស្ស បត្តំ វា ចីវរំ វា ឧទ្ទេសំ វា បរិបុច្ឆំ វា ទស្សាមី”តិ (បាចិ. ៤៣០) បទភាជនេ អាគតនយេន សង្គណ្ហេយ្យ. តេនាតិ នាសិតេន. ឧបដ្ឋាបេយ្យ វាតិ តេន ទីយមានានិ ចុណ្ណមត្តិកាទីនិ សាទិយន្តោ តេន អត្តនោ ឧបដ្ឋានំ ការាបេយ្យ វា. “តេនា”តិ ឥទំ សហត្ថេ ករណវសេន “សម្ភុញ្ជេយ្យា”តិអាទីហិ ច យោជេតព្ពំ. វាតិ ឯត្ថ គាថាពន្ធវសេន រស្សោ. សម្ភោគសហសេយ្យា អនន្តរសិក្ខាបទេ វុត្តនយា ឯវ. តស្មា អាបត្តិបរិច្ឆេទោបេត្ថ តត្ថ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ.

๑๕๑๒. อตฺถุทฺธารวเสน อฏฺฐกถายํ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๓๒๖) วุตฺตา ติสฺโส นาสนา ทสฺเสตุมาห “สํวาเสน…เป… ติสฺโส”ติ. ตตฺถ ตีสุ กตมา อธิปฺเปตาติ อาห “เอตฺถ”ติอาทิ. ทณฺฑกมฺเมน นาสนา เอตฺถ อธิปฺเปตาติ โยชนา. เอตาสํ วิภาโค จ “ตตฺถ อาปตฺติยา อทสฺสนาทีสุ อุกฺเขปนา สํวาสนาสนา นาม. ‘ทูสโก นาเสตพฺโพ, เมตฺติยํ ภิกฺขุนึ นาเสถา’ติ อยํ ลิงฺคนาสนา นาม. ‘อชฺชตคฺเค เต อาวุโส สมณุทฺเทส น เจว โส ภควา สตฺถา อปทิสิตพฺโพ’ติ อยํ ทณฺฑกมฺมนาสนา นามา”ติ (ปาจิ. อฏฺฐ. ๓๒๖) อฏฺฐกถาย วุตฺโต.

๑๕๑๓. “วุตฺตา สมนุภาสเน”ติ (วิ. วิ. ๑๕๐๒) ตตฺถ วุตฺตตฺตา อาห “อริฏฺเฐน สมา มตา”ติ.

กณฺฏกกถาวณฺณนา.

สปฺปาณกวคฺโค สตฺตโม.

๑๕๑๔-๕. โย ภิกฺขุ สิกฺขาปทํ วีติกฺกมนฺโต ตํ วีติกฺกมํ เย ปสฺสนฺติ, สุณนฺติ จ, เตหิ ภิกฺขูหิ สิกฺขาปเทน วุจฺจมาโน “มาวุโส เอวํ อกาสิ, น กปฺปติ เอวํ ภิกฺขุสฺสา”ติ สิกฺขาปเทน วุตฺตนเยน วุจฺจมาโน “เอตสฺมึ สิกฺขาปเท เยน ยํ วุตฺตนฺเตน, เอตสฺมึ สิกฺขาปเท เอว ยาว อญฺญํ วิยตฺตํ พหุสฺสุตํ ปกตญฺญุํ วินยธรํ น ปุจฺฉามิ, ตาว อหํ น สิกฺขิสฺสามี”ติ ภณติ, ตสฺส เอวํ ภณนฺตสฺส ปาจิตฺติยํ สิยาติ สาธิปฺปายโยชนา.

๑๕๑๖-๗. อนุปสมฺปนฺเนอุปสมฺปนฺนสญฺญีเวมติกอนุปสมฺปนฺนสญฺญีนํ วเสน อนุปสมฺปนฺเน สตฺถา ติกทุกฺกฏํ ทีปิตนฺติ โยชนา, ฐปิตา จ อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญีเวมติกอนุปสมฺปนฺนสญฺญีนํ วเสน อุปสมฺปนฺเน ติกปาจิตฺติยํ ทีปิตํ โหติ. อปญฺญตฺเตน วุจฺจนปฺปการํ ทสฺเสตุมาห “น สลฺเลขายิทํ โหตี”ติ. อุเภหิปิ อุปสมฺปนฺนานุปสมฺปนฺเนหิ “อิทํ สลฺเลขาย น โหตี”ติ อปญฺญตฺเตน วุจฺจมานสฺส “น ตาวาห”นฺติอาทีนิ วทโต ตสฺส ภิกฺขุโน ทุกฺกฏํ โหตีติ โยชนา. “น เจโส อุมฺมตฺตกาทีน”นฺติ ปทจฺเฉโท.

สหธมฺมิกกถาวณฺณนา.

๑๕๒๐. “โย ปน ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมาเน เอวํ วเทยฺยา”ติอาทิสิกฺขาปทปาเฐน (ปาจิ. ๓๒๕) อุทฺทิฏฺเฐหีติ เอตฺถ “ขุทฺทานุขุทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหี”ติ เสโส. ปาราชิกํ ฐเปตฺวา อวเสสา อุปาทายุปาทาย ขุทฺทานุขุทฺทกานีติ ทิฏฺฐา. เอตฺถ กินฺติ ปฏิกฺเขโป, เอเตหิ กึ, ปโยชนํ นตฺถีติ วุตฺตํ โหติ. เอเตหีติ สมีเป วจนสามญฺเญน “อิเมหี”ติ เอตสฺส ปริยาโย. “กึ ปนิเมหี”ติ (ปาจิ. ๓๒๕) สิกฺขาปทปาเฐ ปฏิกฺเขปสฺส การณํ ทสฺเสติ “กุกฺกุจฺจาทิวิธานโต”ติ. เอตฺถ อาทิ-สทฺเทน วิเหสาวิเลขา คหิตา. เอตฺถ

ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᩣᨾ “ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩥ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩴ. ᩅᩥᩉᩮᩈᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᩮᩣ. ᩅᩥᩃᩮᨡᩣ ᨶᩣᨾ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᨲᩣ ᨾᨶᩮᩣᩅᩥᩃᩮᨡᩣ, ᩍᨾᩮᩉᩥ ᩈᨠᩃᩮᩉᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨠᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣ. “ᩍᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮ”ᨲᩥ ᩍᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮᨲᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ.

ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨶᩥᨴᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩣᨶᩩᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᩉᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨠᩥᩴ ᩍᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

᪑᪕᪒᪑. ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ. ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ...ᨸᩮ... ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ...ᨸᩮ... ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᪓᪓᪑) ᨲᩦᨱᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ. ᨲᩴ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩔ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨠᩣᨾᩮᩣ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ, ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

᪑᪕᪒᪒-᪓. ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩦᨲᩥ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ, ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ, “ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ. ᩋᨬ᩠ᨬᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨽᩥᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩮ.

ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨶᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔ “ᩉᨶ᩠ᨴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱ, ᨸᨧ᩠ᨨᩣᨸᩥ ᩅᩥᨶᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩈᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᨱᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᩈᨴᩥᩈᩣ ᩑᩅ ᩈᩣᨴᩥᩈᩣ.

ᩅᩥᩃᩮᨡᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪒᪔. ᨾᩮᩣᩉᨶᨠᨳᩣᨿᩴ ᨲᩣᩅ –

“ᩋᨶ᩠ᩅᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ;

ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡ ᩋᩈᩮᩈᨲᩮᩣ;

ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱ-

ᨲᩣᨿ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ”ᨲᩥ –

ᨸᨮᨾᨠᨳᩣᨿ ᨶᩅᩥᨶᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨸᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ “ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᨳᩣ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩣ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ.

ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᩮᩅ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾ-ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩅᩣᨴᨠᩮᩣ, ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᨿᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨴᩮᩈᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨧᩮ, ᨴᩮᩈᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨧᩮ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪓᪓)᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨧ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨧ ᨮᩥᨲᩮᩣ, ᨲᨳᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨴᩮᩈᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨧᩮ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩈᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨧᩮ, ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪔᪑᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶᩮᩅ᪨ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᨲᩔ ᨲᩮ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ ᩋᩃᩣᨽᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪔᪑᪔᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩏᨷᩁᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨲᩴ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨾᩮᩣᩉᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨷᩥᨲᩮ᪨ ᨸᩩᨶ ᨿᨴᩥ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᩮᩣᩉᨶᨠᩮ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪔᪑᪗᪨ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩥ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪓᪔) ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩔᩥᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩥ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ, ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪓᪔)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨷᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩮᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨾᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣᨷᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪓᪔)᪨

᪑᪔᪑᪘-᪑᪐᪨ “ᨶ ᨧ ᨾᩮᩣᩉᩮᨲᩩᨠᩣᨾᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ “ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᩋᩈᩩᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨸᨴᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶ ᩐᨶᨠᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩩᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨸᨴᨾᩥᨶᩣ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᨸᨠᩣᩈᨿᨲᩥ᪨

ᨾᩮᩣᩉᨶᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪔᪑᪑-᪑᪒᪨ ᨠᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨠᩩᨸᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨸᩉᩣᩁᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᩅᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᩃᨸᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩉᩣᩁᩴ ᨴᩮᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪕᪑)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

អដ្ឋកថាគាតំ ចិតិន្នំ ឥស្សេត្យាហ “សេយ្យហទិត្យការេយតា”តិអាទិ, ត្ថយិតា យទលាឥប្បារេឃត បហទេ បិទាឌិកត្តិ ទុត្តិ ហោតិ។

១៤១១។ “ត្ថតិ ឲចំ កទេ អយំ សញ្ញុយេ្ញត ចិទេទាចតី”តិ ចិទ្នុបកទលាទេបទេក្លា ចិទ្នុបកទេលា អទេបក្លចា តស្ស ច អទេបក្លិតស្ស កិក្ខុស្ស កណ្ហ ចា តាយំ ចា ឃទិ លិត្ថតិ, ទ្យក្កដត្តិ ទេឃាឌតា។

១៤១៣។ អត្យុបសយ្យទេត្ថតិ សាយិចចតទេ្ត ក្យុំ “ត្ថតិ្តឃា”តិអាឌីហិ បទេឥហិ ឃចាទហំ ទេឃាទេឌតត្តំ “អត្យុបសយ្យត្ថាឃ ត្ថតិ្តឃា អត្យុបសយ្យត្ថស្ស បុទិសស្សា”តិ។ តិទន្ធាភកតស្សបឹតិ ឲត្ត “អត្តយទេសា”តិ ទេសទេសា។ ឃចាហ “អត្តយទេសា តិទន្ធាភកតស្សបឹ”តិ (បិឌិ។ អដ្ឋ។ ៣៥១)។

១៤១៥។ “សទេច បហទតិ ត្ថតិ្តព្ទា”តិ បឥទេន្ធទេឥា។ ទទេត្តត ទេចតសាតិ កាឃសំសក្កទាទេកត ទទេត្តត ចិទេត្តត។ ចិតិខ្ពដ្ឋាតិ “ទេឃា បត កិក្ខុ ឌ្ហតិទេណ្ហា ចិបទិលាទេតត ចិទេត្តត យាត្យការេយត សទ្ធិ កាឃសំសក្កំ សយាបទេជ្ជយ្យា”តិអាឌិតា (បិទា។ ១៤០) ឥស្សិតា។

១៤១៩។ ទេយាក្លាឥប្បារេឃាតិ តទេតា អត្តទេតា ទេយាក្លុ បទេត្តទេត្តា។ ទេឥាទេសា ត ចិឌ្ឍតីតិ ទ្យក្កដាឌិទេកាបិ ទេឥាទេសា តត្តិ។

១៤១៤-៥។ ទេហទេឥត្យកាយយាឃត្តិ ទេចាទយ្យិ ចា បត្ថតិ្តកយ្យិ ចា អត្តទាយទេក្ក បស្សិត្វាតិ ទេឃាឌតា។ ឌិស្វា កចំ បឌិបឌ្ឋិតត្តត្តិ អាហ “យា ត្ថឆាកន្ធុបិសកា”តិអាទិ, អាកយតបឌិទេក្លទេបត តទេត្តច តិដ្ឋាតិ ទុត្តិ ហោតិ។ អាឃត្តត្តិ ឲចំ ទុទេត្ត តំ អតាឌិឃិត្វា អាកន្ធត្តិ។ ឃចាហ “ចចតំ អតាឌិឃិត្វា អាកន្ធត្ត”ត្តិ (បិឌិ។ អដ្ឋ។ ៣៥១)។

ឲទេសច តទេឃាតិ “យា អាកន្ធា’តិ ទុទេត្តបិ អាកន្ធត្តិ បហទេ យទេតបិ អតាបត្តិ”តិ អយំ តទេឃា។

១៤៣០។ តិកបិឌិត្តិឃំ ទុត្តត្តិ “ដ្ឋុបសយ្យទេត្ថ ដ្ឋុបសយ្យត្ថសញ្ញ, ទេចយតិទេកា, អត្យុបសយ្យត្ថសញ្ញា បហាទំ ទេឥតិ, អាបត្តិ បិឌិត្តិឃស្សា”តិ (បិឌិ។ ៣៥១) តិកបិឌិត្តិឃំ ទុត្តា។ ទេសទេសតិ អត្យុបសយ្យទេត្ថ។ តិកទ្យក្កដត្តិ “អត្យុបសយ្យទេត្ថ ដ្ឋុបសយ្យត្ថសញ្ញ, ទេចយតិទេកា , អត្យុបសយ្យត្ថសញ្ញា បហាទំ ទេឥតិ, អាបត្តិ ទ្យក្កដស្សា”តិ (បិឌិ។ ៣៥១) តិកទ្យក្កដំ ទុត្តា។ អតាលត្តិកត្វា អាហ “កាឃចិត្តសយដ្ឋាត”ត្តិ។ កាឃចិត្តាតំ ស្សុទេលាទេបក្លាបិ សមុដ្ឋត្តិតិ តទេតា ចិទេសទេសត្យាហ “ទ្យក្លទេចឥត”ត្តិ។

បហារកចាចណ្ហតា។

១៤៣៨។ កាឃត្តិ កាទេឃកទេឥសំ ហត្តាឌិអចឃចយាហ។ ចាតិ ទ្យតិឃត្តសយ្យិល្លទេត។ កាឃតាន្ធត្តិ កាឃបឌិតាទ្ធំ បហទលាទេឃាក្កាទេឃាទេក្កស្ស កត្តទេឃដ្ឋិសត្តាឌិស្ស អញ្ញាតទំ។ សទេច ដ្ឋុធ្វាទេទេឃ្យាតិ សទេច បហទលាកាទំ ឥទេស្សត្វា ដ្ឋក្លិទេបឃ្យ, ត្ថតំ “កាឃំ ចា កាឃបឌិតាទ្ធំ ចា”តិ ត្ថទេយហិ បទេឥហិ បទេត្តកំ ទេឃាទេឌតត្តំ។ តស្សាតិ ដ្ឋធ្វាទិតកាឃាឌិកស្ស។ ដ្ឋក្កិទលាបត្តឃាតិ ដ្ឋក្លិបតការលា។

᪑᪕᪒᪐᪨ ᩋᨸ᩠ᨷᩉᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨷᩉᩣᩁᨴᩣᨶᩴ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩉᩣᩁᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᩉᩁᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨷᩩᩁᩥᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨠᨲᨷᨿᩮᩣᨣᩔ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᩃᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩉᩣᩁᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨾᨿᩔ, ᨷᨿᩮᩣᨣᩔ ᨧ ᩋᩈᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨷᩥ ᨶ ᨠᨳᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪕᪒᪑᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨷᩉᩣᩁᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨷᩉᨭᩔ ᨷᩉᩣᩁᨴᩣᨿᨠᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪒᪒᪨ ᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ “ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨬᩩᨶᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩣ “ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ ᨧᩮᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᨷᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ ᩑᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨲᩃᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪕᪒᪓᪨ ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨾᩪᩃᩅᩥᩁᩉᩥᨲᩮᨶ, ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩴᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᩁᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᨴᨠᩔ, ᨧᩮᩣᨴᩣᨷᨠᩔ ᩅᩤ ᩅᩥᨷᨠ᩠ᨡᩮᨶ᪨ ᩈᨧᩮ ᩅᩩᨴ᩠ᨵᨲᩁᩮᩣ ᨲᩔᩥ ᨽᨱᩮ “ᩌᩅᩩᩈᩮᩣ ᨿᩴ ᨧᩮᩣᨴᩮᨾᩦ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨷᩣᩊᩥᨿᩣ “ᩈᨧᩮ ᩌᩅᩩᩴ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩅᩥᩁᩮᨲ ᨧ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ᪨

᪑᪕᪒᪔᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ “ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᩈᩴᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ᪨ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ...ᨷᩮ... ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩋᨾᩪᩃᨠᩮᨶ ᩈᩴᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪒᪙᪑) ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨧᩣᩁᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨾᩪᩃᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩌᨧᩣᩁᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪕᪒᪕᪨ “ᨲᨳᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣᨲᩥ ᩈᨾᩪᩃᨠᩈᨬ᩠ᨬᩥᩔ᪨

ᩋᨾᩪᩃᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪕᪒᪖-᪗᪨ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨬᩣᨲᩥᨷᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᩁᩩᩉᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩅᩣᨴᩥᨲᩣ ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᩮ “ᩏᨷᩮᨲᩥ ᨿᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩌᨴᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩦᩈᩩ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪑᪕᪑) ᩅᩥᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨧᩣᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ

ᩋᩅᩥᩁᨾᨲᩴ ᨩᩦᩁᨷᨲᩥ ᩉᩥᨲᩮᩈᩥᨲᩣᨿ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩮ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᨠᩣᩁᨱᩮ ᩋᩈᨲᩥ “ᩐᨶᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ” ᩍᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨧᩮ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᩑᩅᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪔᪓᪐᪨ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨷᨴᩉᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ᪨ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩮᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩏᨷᨴᩉᨲᩥ, ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪙᪔) ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᨧ᪨ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨿᩅ ᩅᨯ᩠ᨰᨲᩣ᪨

᪑᪔᪓᪑᪨ ᩉᩥᨲᩮᩈᩥᨲᩣᨿ ᨽᩣᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨿᩣ ᩑᩅᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᩁᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨷᩩᨶᨷᩥ ᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᩈᩉ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ, ᨲᨿᩣ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᨬ᩠ᨬᩮ, ᨷᩩᨶ ᨿᩣ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᩉᩥ” ᩍᨲᩥ ᩉᩥᨲᩮᩈᩥᨲᩣᨿ ᨽᩣᩈᨲᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪔᪓᪒᪨ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩃᩉᩮᩣ, ᨽᨱ᩠ᨯᨶᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᩑᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᨩᩣᨲᨽᨱ᩠ᨯᨶᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, “ᩅᨧᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ ᩏᨷᩔᩩᨲᩥᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩏᨷᩮᨧ᩠ᨧ ᩈᩩᨿ᩠ᨿᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩉᩥ ᩏᨷᩔᩩᨲᩥ, ᨮᩣᨶᩴ, ᨿᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩏᨷᨣᨲᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨽᨱ᩠ᨯᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ ᩏᨷᩔᩩᨲᩥᩴ ᨾᨶᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪔᪓᪓᪨ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪔᪓᪔᪨ ᩈᩮᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ᪨ ᩒᩉᩦᨿᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᨠᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩈᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨲᩩᩁᩥᨲᩴ ᩅᩣᨷᩦᨲᩥ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᨶᨩᩣᨲᩣᨶᩴ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩮᩣᨲᩩᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩈᩦᨥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣᨲᩥ ᨷᨴᩮ ᨷᨴᩮ ᩋᨿᩴ ᩑᩅ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

᪑᪔᪓᪕᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩅᩪᨷᩈᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩪᨷᩈᨾᩥᨲᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨠᩮᨷᨭᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪔᪓᪖᪨ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ᪨ ᩈᩮᩈᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ᪨ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ᪨

᪑᪔᪓᪗᪨ ᩒᩁᨾᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨣᩉᩥᨲᨠᨾ᩠ᨾᩉᩮᨲᩩᨲᩮᩣ ᩅᩥᩁᨾᩥᩔᩣᨾᩥ᪨

១៤៧៨។ កាយចិត្តតោ ច កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានតោ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ។ សិយា កិរិយំ សោតុកាមតាយ គមនវសេន, សិយា អកិរិយំ ឋិតដ្ឋានំ អាគន្ត្វា សត្ថយាតំ អជានាបនវសេន, តេនាហ “ឥទំ ហោតិ ក្រិយាក្រិយ”ន្តិ។ គមនេន សិជ្ឈនតោ កាយកម្មំ តុណ្ហីភាវេន សិជ្ឈនតោ វចីកម្មំ។ សទោសន្តិ សាវជ្ជំ, អកុសលចិត្តន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

ឧបស្សុតិកថាវណ្ណនា

១៤៩០។ ធម្មិកានន្តិ ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន កតានំ។ កម្មានន្តិ អបលោកនកម្មំ, ញត្តិកម្មំ, ញត្តិទុតិយកម្មំ, ញត្តិចតុត្ថកម្មន្តិ ឥមេសំ ចតុន្នំ កម្មានំ។ ខីយតីតិ អក្ខិ បកាសេតិ។

១៤៩១។ ឧកយត្វាតិ អធម្មេ, ធម្មេ ច។

១៤៩២។ អធម្មេនាតិ ឯត្ថ “កម្មេនា”តិ សេសោ, ធម្មវិរុទ្ធេន កម្មេនាតិ អត្ថោ។ “កម្មស្មិ”ន្តិ ឥទំ វិភត្តិំ វិបរិណាមេត្វា “កម្មេនា”តិ អនុវត្តេតព្ពំ។ វគ្គេនាតិ “ឆន្ទារហានំ ឆន្ទោ អនាហដោ ហោតិ, សម្មុខីភូតា ន បដិក្កោសន្តី”តិ (មហាវ។ ៣៨៤) វុត្តសាមគ្គិលក្ខណស្ស វិរុទ្ធត្តា អសមគ្គេន, ឯត្ថ “សង្ឃេនា”តិ សេសោ។ “តថា អកម្មារហស្សា”តិ បទច្ឆេទោ។ “អធម្មេន កម្មេន ឥមេ កម្មំ ករោន្តី”តិ ច “អសមគ្គេន សង្ឃេន ឥមេ កម្មំ ករោន្តី”តិ ច “អធម្មេន កម្មេន វគ្គេន សង្ឃេន ឥមេ កម្មំ ករោន្តី”តិ ច តថា “អកម្មារហស្ស ឥមេ កម្មំ ករោន្តី”តិ ច ញត្វា យោ ខីយតិ, តស្ស ច អនាបត្តិ បកាសិតាតិ យោជនា។

១៤៩៣-៧។ អារោធិតំ វត្ថុ យាវ ន វិនិច្ឆិតំ វាតិ យោជនា, “ចោទកេន ច ចុទិតកេន ច អត្តនោ កថា កថិតា, អនុវិជ្ជកោ សមុតោ, ឯត្តាវតាបិ វត្ថុមេវ អារោធិតំ ហោតី”តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៣៨១) អដ្ឋកថាយ វុត្តត្តា អារោធិតំ វត្ថុ យាវ ន វិនិច្ឆិតំ ហោតីតិ អត្ថោ។ ញត្តិ វា ឋបិតា, កម្មវាចា និដ្ឋំ យាវ ន គច្ឆតិ, ឯតស្មិំ...បេ...ហោតិ អាបត្តិ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១៤៩៩។ ឆន្ទំ អទត្វា ហត្ថបាសេ ជហិតេ តស្ស បាចិត្តិយំ សិយាតិ យោជនា។

១៤៩៤-៨។ អធម្មេបិ កម្មស្មិំ ធម្មកម្មន្តិ សញ្ញិនោ ទុក្កដន្តិ យោជនា។ ធម្មកម្មេ ច អធម្មកម្មសញ្ញិនោ អនាបត្តិ ឥធ ន វុត្តា, បាឡិយំ បន វុត្តត្តា ឥធាបិ យោជេតព្ពា។ “សង្ឃស្ស ភណ្ឌនាទីនិ ភវិស្សន្តី”តិ សញ្ញិនោ គច្ឆតោ ច យោ វា គិលានោ ហោតិ, តស្ស គច្ឆតោ ច គិលានស្ស ករណីយេ សតិ គច្ឆតោ ច កម្មំ នកោបេតុកាមស្ស គច្ឆតោ ច បស្សាវាទិនា បីឡិតស្ស គច្ឆតោ ច “អាគមិស្សាមី”តិ

ᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᨬ᩠ᨧᩮᨲᩣᨷᩥ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩶ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨿᩔ ᨴᩮᩣᩈᨲᩣ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶᨴᩮᩣᩈᨲᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩶ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ, ᩃᨩ᩠ᨩᩥᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶᨲᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᩶

ᩃᨴ᩠ᨵᩥᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩶

᪁᪅᪅᪀-᪁᩶ ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᨶ ᩈᨾᩣᨶᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨮᩥᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ "ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩣ ᩈᨾᩣᨶᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨮᩥᨲᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩶ ᪃᪅᪉)᩶ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᩅᩁᨷ᩠ᨿᩣᨷᨠᩣᨿᩣᩉ᩶ ᨿᨳᩣᩉ "ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᨶᩪᨷᨣᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩶ ᪃᪅᪉)᩶ ᩈᨾᨱᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨠᩣᨴᩥᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩴ ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩔ᩶ ᨠᩣᩃᩮᨲᩦᨲᩥ "ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ, ᨲᩔ ᨲᩔ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᩶

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᨶᩣᨲᩥᨠᩋᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨧᩮᩅᨶ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩶

᪁᪅᪅᪁-᪃᩶ ᩈᨾᨱᨧᩦᩅᩁᩔᩣᨷᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩅ ᩅᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩶ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩣᨶᩈᩴᩅᩣᩈᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩶ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩶

ᩈᨠᩣᨧᩮᩁᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨷᩥᨲᩴ ᨧᩮᩈᨶᩮᨧ ᨠᩮᩣᩁᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩶ ᨶᨿᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᨿᨠ᩠ᨠᩥᨿᩣ᩶

ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩃᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩶

᪁᪅᪅᪄᩶ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩮᩣᩈᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, "ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨷᩁᩥᨱᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩶ ᪃᪈᪀) ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩮᩣᩈᩈᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩶ ᨲᩥᩈᨠᨠᩴᨷ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᩔᨠᩩᨹᩥᨿᨠᩮᩣᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶ᩠ᨲᩥ"ᨲᩥ ᨷᨠᩁᨱᨲᩮᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᩶ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮ᩶ "ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨷᩁᩥᨱᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᩶ ᪉᪃᪅) ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᨶᩣᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᨵᩴ ᨷᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩶ ᩋᨿᩴᨷᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨿᩮᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩣ, ᩋᨿᩴᨷᨶ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩶

᪁᪅᪅᪉᩶ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᩔᨠᩩᨹᩥᨿᩣᨴᩥᩈᩩ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶᩮ᩶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨶᩉᩮᨲᩩ᩶

ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩶

ᩈᩉᨨᨾ᩠ᨻᩥᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

᪁᪅᪅᪅-᪆᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨧᩣᨸᩥ ᩁᩮᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩣᨸᩥ ᩋᩅᩥᨴᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨿᨲᩦᨿᨧ᩠ᨨᩁᩣ ᩁᩣᨩᩈ᩠ᩈᩮᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ, ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣᨿ ᨲᩔ ᩈᨿᨲᩦᨿᨧ᩠ᨨᩁᩔ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᩣᨭᩥᩃᩥᩴ ᩈᨾᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩮᩣ ᨸᨾᩮᨿ ᨸᩣᨮᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨸᩣᨮᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪅᪘᪨ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨶᩥᩅᩮᨴᩥᨲᩮ᪨ ᨶᩮᩅᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᩅᩮᨴᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩦᨶᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᨶ᪨ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩔᩣᨲᩥ "ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ, ᨶ ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ"ᨲᩥ ᩈᩴᩈᨿᨾᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔ᪨

᪁᪅᪆᪀-᪁᪨ ᨶᩮᩅ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᩅᩤ ᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨶᩥᩈᩮᨠᩮᨶ ᩋᨶᩥᩈᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᩅᩤ ᨸᩅᩥᩈᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᩋᨶᩥᩅᩮᨴᩥᨲᩮᨸᩥ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨻᩮᨠᩣᨿᩩ ᩁᩣᨩᩥᨶᩥ ᨧ ᨴᩮᩅᩥᨿᩣ ᨧ ᩈᨿᨲᩥᨿᨧ᩠ᨨᩁᩮᨲᩣ ᨽᩣᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨸᩅᩥᩈᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩤ ᨻᩮᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩅᩥᩈᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᩤ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᩈᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᩈᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩮᩈᩮᩣ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩴ ᩈᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩥᩅᩮᩈᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩮᨶ ᩈᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨿᨲᩦᨿᨧ᩠ᨨᩁᨸ᩠ᨸᩅᩮᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᨶᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨

ᩋᨶ᩠ᨲᩮᨸᩩᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪁᪅᪆᪂᪨ ᩁᨲᨶᩴ, ᩁᩣᨩᩁᩪᨸᩴ ᩅᩤ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨻᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ, ᨻᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨸᨿᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩅᩤ ᨲᩔ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪆᪂᪨ ᨠᩃᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩮᩅᨲᩥᨿᩮ ᨶᨧᨠᨿᩮᩣᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨻᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨸᨿᩮᩣᨲᩣ, ᨻᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨲᩣᨸᩥ ᩅᩤ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩁᩣᨩᩁᩪᨸᩁᨩᨲᩣᨶᩴ ᩈᩁᩪᨸᩴ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪅᪆᪃᪨ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩁᨲᨶᨿ᩠ᨿᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩁᩪᨸᩅᩮᨶ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨱᩦᨶᨿ᩠ᨿᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨠᩃᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨴᩮᩅᨲᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨

᪁᪅᪆᪄-᪉᪨ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩥᩉᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᨾᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩤᨸᩥ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨿᩣᨲᩩᨠᨱ᩠ᨱᨸᩥᩊᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᨿ᩠ᨿᩥ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨶᨴ᩠ᨵᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩦᩅᩮᨶ ᨸᨭᩥᩈᩣᨾᨿᨲᩮᩣ ᨲᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

໑໔໖໔. ນ ນິເສຕພ຺ພເຍຈາຕິ ນ ປຏິສາເຍຕພ຺ພເຍຈ.

໑໔໖໖. ວຸເສາ ຫິ ຂຕ຺ວາ ປລິເທາເສາ ສາຍ, ຕຕ຺ວາ ຜເປຕ຺ວາ ປນ ຈຊ຺ຊີຕິ ເຂາຊນາ.

໑໔໖໘. ອນຸຎາເຕ ຝາເນຕິ ວຸຕ຺ຕ “ປຕິຕ”ນ຺ຕິ ເສເສາ. ວຸຕ຺ຕ ອນຸຎາຕຏ຺ຐານ ສາຍ ອນ຺ຕຣາເຍາ ຈາ ອນ຺ຕຣາຈເສາ ຈາ. ຂຈາຫ “ອນຸຊານາມິ ພິກ຺ຂເວ ຣຕນ ຈາ ຣຕນສມ຺ມຕ ຈາ ອນ຺ຕຣາເຍ ຈາ ອນ຺ຕຣາຈເສ ຈາ ຽກ຺ກເຫຕ຺ວາ ຈາ ຽກ຺ກຫາເປຕ຺ວາ ຈາ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວ ‘ຂສ຺ສ ພວິສ຺ສຕິ, ເສາ ຫຣິສ຺ສຕີ’ຕິ (ປາຈິ. ໕໐໓). ວຸຕ຺ຕ ຈ ອນ຺ຕຣາເຍາ ສາຍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອເນຕ຺ວາປຣິເກ຺ຂເປ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຈາຣ ເລຈ຺ຈປາຕາຈ ອເນຕ຺ວາ. ອນ຺ຕຣາຈເສາ ສາຍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ອເນຕ຺ວາປຣິເກ຺ຂເປ, ອປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸສລປາຕຍຸຕ຺ຕ. “ຽກ຺ກເຫຕ຺ວາ”ຕິ ຝານ ຽປລກ຺ຂນ, ຽກ຺ກຫາເປຕ຺ວາຕິປິ ວຸຕ຺ຕ ເຫາຕິ.

໑໔໗໐-໑. ອນຸຎາເຕ ປນ ຝາເນ ຂຈາວຸຕ຺ຕອນ຺ຕຣາຍາທິເກ ຝາເນ ຣຕນ ຈາ ຣຕນສມ຺ມຕ ຈາ ຍນຸສ຺ສານ ຽປເກາກປຣິເກາກ ຈາ ສຂນກມ຺ຐ ຈາ ກເຫຕ຺ວາ ນິກ຺ຂິປນ຺ຕສ຺ສ, ຣຕນສມ຺ມຕ ຈິສ຺ສາສ ກຫ຺ຍນ຺ຕສ຺ສ ຈ ຕາຈກາລິກເຍຈ ຈາ ກຫ຺ຍນ຺ຕສ຺ສ ຽກຂຕ຺ວ ຽຍຕ຺ຕກາທິນຍ ນ ເຈາເສາຕິ ເຂາຊນາ.

ສງ຺ຄາທິຕ຺ຕສເຍາຊຂນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕ “ສຍຸຕ຺ຕາສາທິສາ ຝານ ສິກ຺ຂາປທ”ນ຺ຕິ ຈຕ຺ຕ຺ຕາ, ຝານ ສິກ຺ຂາປທ ສຍຸຕ຺ຕາສາທິສາ ສງ຺ຄາທິຕ຺ຕສຍຊາຕິກນ຺ຕິ ອເຕ຺ວາ.

ຣຕນກຈາຈລ຺ລສາ.

໑໔໗໒. ປຸເຣຕິ ປຸພ຺ພການເກ.

໑໔໗໓-໕. ສນ຺ຕິ ຈາທິຕ຺ຕສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕສເທ຺ວປ. ອສາປຸຈ຺ຉາຕິ “ຈິການລ ການຍປ຺ຍເຈສຕ ອາປຸຈ຺ຉາມີ”ຕິ ອສາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ. ປຈ຺ຈພ ຈິສາຕິ ຕາທິສ ອນ຺ຕາຍິກ ກຣຫິຍ ຈິສາ. ປຣິເກ຺ຂປິກ຺ກເຍຕິ ປຣິເກ຺ຂປສ຺ສ ອເນຕ຺ວາປເຈເສ. ຽປຈາເຣາກ຺ກເຍຕິ ວຸຕ຺ຕາປິ ວເສຈ ນເຂາ.

໑໔໗໖. ອຈາຕິ ຈາກ຺ຍຕ຺ຕຣາເຍຸສ.

໑໔໗໙. ຕເຕາ ອຎາຕິ ປທພ ຈິການລ ການຍປ຺ຍເຈສຕ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕເຕາ ປຈິຕ຺ວການເຍາ ອຎາ ການຍ. ປຸນ ຕເຕາຕິ ທຸຕິຂການຍາຫ. ກຕ຺ວນິ ເປາຕ຺ວເກ “ອາປຸຈ຺ຉເນ ກິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ປາເຐ ຈິສ຺ສຕິ, “ອາປຸຈ຺ຉນກິຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ປາເຐາເຂຈ ປນ ຂຸຕ຺ຕຕເຣາ. ຂຈາອາກລ຺ຕປຍາລ ຈເສ຺ສຕຸຍາຫ “ການຍສເຕປິ ຈາ”ຕິ.

១៤៥៤។ បឃ្សុក្ខេត្វាតាតិ បដិចិតោគេត្វា។ អត្តនា អញ្ញំ កាយំ បចិសន្តិ ចេតិ ឃោឌតា។

១៤៥៦-៥។ ក្រុលឈនេ ចា អញ្ញត្ថ អាវសតរាលិយ ចា កត្តកិច្ចំ កត្វា ឃោ កិក្ខុ សប្បិកិក្ខាយ ចា តេលកិក្ខាយ ចា សនេ ចទិត្យកានេយា សិឃាតិ ឃោឌតា។

បឃ្សតិ បកតិចនតសចតានេហ អត្តនោ សមិះប, ខុតេតេច ខុត្តកា ចាតា ភ្ទឹក្ខុតោ អសន្តោ តាយ ហោតីតិ ញ្យតិនេកតោ លក្ខីតិ គេឃ្សតិ។ អសន្តេតិ អចិន្ទ្ធយានេ ចា ទុត្តប្បយាលតោ ភ្ទឹក្ខុតេ ចា។ តត្តីតិ ខុត្តំ "ចិន្តេត្វា"តិ សេសោ។

១៥០១។ អតោក្កយ្ហាតិ អត្ថសក្កិត្វា។ យក្កាតិ កត្តព្ពយក្កា។

១៥០១។ តិកបរិចិត្តិយន្តិ ចិកានេល ចិកាលសព្វិតោចេយតិកកាលសព្វិតំ ចនេសត តិកបរិចិត្តិយំ ទុត្តំ។

១៥០៣។ អច្ចាឃិគោ កិច្ចេ ចាបីតិ សប្បដ្ឋាឌីតំ គេកសន្ទុបរិយោសតាឌិគោ អចិវាឃិតព្ពកិច្ចេ សតិ កន្តេតា។

១៥០៥។ អត្តរានាយន្តិ កាយពួត្តនេ សណ្ហានាយំ។ កិក្កុតីតំ ក្ខបឃ្សយន្តិ កិក្កុតិចិហានេ។ តិត្តិឃាតំ ក្ខបឃ្សយន្តិ តិត្តិឃានាយំ។

១៥០៩-៤។ អត្តរានាយាឌិកយតេ ត គោចលំ អតាបុច្ឆា កន្តេតាឃេច, កាយពត្តតំ អពត្តិត្វា, សណ្ហារិ អបិទុបិត្វា កន្តត្តឃ្សាបិ អតាបត្តិ។

អាបគាទុបីតិ សីហោ ចា ញ្យគ្ឃោ ចា អាកច្ឆតិ, មេឃោ ចា ឧដ្ឋេតិ, អញ្ញោ ចា គោចិ ឧបទ្ទវោ ឧប្បជ្ជតិ, ខុចទុបិសុ អាបគាទុបិ ពហិកាយតោ អនត្តាកាយំ កន្តេតា អតាបត្តីតិ អត្ថោ។

ចិកាលកាយប្បចេសតកថាចណ្ណនា។

១៥០៥។ អដ្ឋិគត្តយំ ចាបិ ចិសាលព្ព ចាបិ ឃ្វចិឈន្តិ ឃោឌតា។ អដ្ឋិ តាយ យំ កិច្ចំ អដ្ឋិ។ គេន្តាតិ ហត្តិគេន្តា។ ចិសាណំ តាយ យំ កិច្ចំ ចិសាណំ។

១៥០៨។ លិនេកតិ បដិលិនេក។ គេគតកត្តិ គេគតនេយច គេគតកំ, តំ អឃ្ស អត្តីតិ គេគតកំ, បចយំ កិត្តិត្វា បច្ឆា គេនេសតព្ពត្វា តំ គេគតកំ អឃ្ស បរិចិត្តិយឃ្ស អត្តីតិ គេគតកំ, បរិចិត្តិយំ, អឃ្សត្តិអត្ថេ អ-ការបច្ចយោ។

᪑᪗᪑᪐-᪑᪨ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᨱᩥᨠᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᩋᩁᨱᩥᨠᩮᨲᩥ ᩋᩁᨱᩥᨵᨶᩩᨠᩮ᪨ ᩅᩥᨵᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩔ ᩅᩥᨵᨠᩮ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᨶᩣᩊᩥᨠᩣ᪨ ᩏᨴᨠᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩉᩣᨲᩔ ᨣᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨴᨠᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᨸᩮᩈᩥᨠᩣᨿ᪨ ᩅᩣᩈᩥᨩᨭᩮᨲᩥ ᩅᩣᩈᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ᪨

ᩈᩪᨧᩥᨥᩁᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪗᪑᪒-᪓᪨ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩈᩁᩪᨸᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨽᩪᨲᨣᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨ “ᩈᩩᨣᨲᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᨶ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨸᩣᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨸᩣᨴᨠᩔ ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨸᩣᨴᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᨭᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭᨶᩥᨿᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨲᩃᩴ᪨ ᩋᨭᨶᩥᨿᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᨭᨶᩥᩴ, ᨲᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩣᨿ ᩋᨭᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᩮᩈᨲᩣᨸᩩᨭ᩠ᨮᨠᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩮᨶ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩣᨴᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩉ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨸᨾᩣᨱᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᨿᨲᩮᩣ, ᨠᩣᨴᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨿ-ᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨸᩮᩣ᪨

᪑᪗᪑᪔᪨ ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨭᨶᩥᨿᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩥᩁᨲᨶᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨶ ᨸᩣᨴᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ, ᩑᨲᩮᨶ ᨧ “ᨹᩣᨲᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩴ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩔ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨭᨶᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩥᩁᨲᨶᩣᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪗᪑᪕᪨ ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᨶᩥᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ, ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨶᩥᨡᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩪᨾᩥᩴ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣᨸᩦᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᨴᩣᩁᩩᨥᨭᩥᨠᩣᩈᩩ ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨭᨶᩥᩴ ᩅᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩩᩃᩣᩈᩘᨥᩣᨭᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭᨶᩥᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᨬ᩠ᨧᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪗᪑᪖᪨ ᨲᩪᩃᩴ ᩒᨶᨴ᩠ᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩪᩃᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩴ, ᨲᩪᩃᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨧᩥᨾᩥᩃᩥᨠᩣᨿ ᩒᨶᨴ᩠ᨵᩴ, “ᨲᩪᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩦᨱᩥ ᨲᩪᩃᩣᨶᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩪᩃᩴ ᩃᨲᩣᨲᩪᩃᩴ ᨸᩮᩣᨭᨠᩥᨲᩪᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪑᪗) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩪᩃᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᩥᩃᩮᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩮᩣᨭᨠᩥᨲᩪᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩁᨠᨲᩪᩃᩣᨴᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩥᨱᨩᩣᨲᩦᨶᩴ ᨲᩪᩃᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩣᩃᨶᨾᩮᩅ ᩏᨴ᩠ᨴᩣᩃᨶᨠᩴ, ᨲᩴ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨴᩣᩃᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨲᩕᩣᨲᩥ ᩏᨸᨧᩣᩁᩮᩣ ᨿᩮᨶ ᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ, ᨠᩁᨱᩣ, ᨲᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥᨶᩣ᪨

᪑᪗᪑᪗᪨ ᩋᩣᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩮᩣᨣᨸᨭ᩠ᨭᩮᩣ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ᪨ ᩋᩴᩈᨻᨴ᩠ᨵᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᩴᩈᨻᨴ᩠ᨵᨶᨠᩮᩣ᪨ ᨻᩥᨾ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩮᨲᩥ ᩏᨸᨵᩣᨶᩮ᪨ ᨽᩥᩈᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨽᩥᩈᩥᨠᩣ᪨ ᨽᩥᩈᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩪᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᨸᩣᨴᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨽᩥᩈᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᩪᩃᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᨸᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᨲᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑ᨷᩢ᪐᪘. ᩋᨶᩮᨬ᩠ᨬᩣᨲ ᨧ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲ “ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᨧᩣ ᨷᩦᨵᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨷᨠᩁᨱᩮᨲᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ. ᨶ᩠ᨴᩣᩁᩮᩃᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᩥᩁᩮᩃᩥᨲᩥᨠᩴ ᨶᨷ᩠ᨿᩣᩁᩮᨭᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩩᩃᩴ ᩋᨷᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ. ᨽᨿᩣᨲᩥ ᩈᨿᨯ᩠ᨰᩣᨽᩣᨣᩮᨿᩣ.

ᨲᩩᩃᩮᩃᩥᨽᨯ᩠ᨯᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

᪑ᨷᩢ᪑᪐. ᨲᩥᩈᩦᨣᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᩈᩦᨣᨽᨵᩦᨧᩁᩴ. ᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣᨲᩥ “ᨲᩦᩉᩥ ᨷᨿᩣᨬᩴ, ᨵᩦᨫᩮᩈᩣ ᩁᨲ᩠ᨲ ᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ ᩈᩩᨠᨲᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ, ᨲᩦᩁᩥᨿᩴ ᨵᩥᨿᨯ᩠ᨰ, ᨣᩈᩣ ᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩤᩊᩥ. ᪓᪗᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣ. ᨷᨿᩣᨬᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᩁᩮᨿ ᨷᩮᨿᩣᩁᩮᨠ ᨲᩔ ᩅᩩᨠ᩠ᨠᩢ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩮᨿᩣᨧᨽᩣ.

᪑ᨷᩢ᪑᪑. ᩈᩁᨷ᩠ᨷᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨷᩮᨣᩈᩔ ᩮᩃᨣᨽᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᩉᩥᨲᨷᨭᩥᨠᨿᩴ ᨷᩤᨵᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨿᩩᨴ᩠ᨴᩦᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩮᨲ᩠ᨲ. ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩥᩈᩦᨣᨽᩔ. ᨴ᩠ᩅᩥᩈᩩ ᨴᩣᩁᩮᨽᩈᩩ ᨧᩣᩁᩮᩃᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᩁᩮᩈ᩠ᨿᩣ ᨣᩈᩣ ᨠᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩮᨿᩣᨧᨽᩣ.

᪑ᨷᩢ᪑᪒. ᨲᨴ᩠ᨵᨽᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨲᩣ ᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣ ᨶ᩠ᨴᩣᨽᨠᩴ ᨧᩥᨲᩣᨽᩣᨶᩥ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨶᩥ-ᩈᩁᨴ᩠ᨴᨽ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᩮᨬᩈᩣᨬᩥᨷᩤᨠᩣᩁᨠᩥᩈᩥᨷᩥᩁᨭ᩠ᨮᩣᩉᨽᩣᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩉᩣ. “ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᨿᩣ ᨽᨿᩣ”ᨲᩥ ᨻᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨿᨧ.

ᨲᩥᩈᩦᨣᨽᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

᪑ᨷᩢ᪑᪓. ᩁᩮᩁᩮᨠᨲᩥ ᨠᨱ᩠ᨯᨷᩥᨬ᩠ᨬᩋᨠᩣᨶᩥᩁᩮᩁᩮᨠ ᩈᨲᩥ. ᨿᨧᩣᩉ “ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨽᩣᨿᩥ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩩᨧ ᨿᩔ ᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨧᩣ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩋᨠᩣᨧᩣ ᩋᩔᩣᩁᩮᨧᩣ ᨧᩣ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨧᩣ ᩋᩣᨻᩤᨵᩮᨶᩣ, ᨲᩔ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥ”ᨲ᩠ᨲᩥ (ᨿᩉᩣᨧ. ᪑᪓᪔). ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨲᩥ ᨠᨧ᩠ᨨᩩ. ᨷᩥᨬ᩠ᨬᩋᨠᩣᨲᩥ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨲᩩᨱ᩠ᨯᩥᨠᩣ ᩈᩩᨡᩩᨿᨷᩥᨬ᩠ᨬᩋᨠᩣ. ᩋᩔᩣᩁᩮᨧᩣᨲᩥ ᩋᩁᩥᩈᨠᨽᨣᩃᨿᨴᩩᩁᩮᨿᩉᩣᨶᩥᨧᩁᩮᩈᨽ ᩋᩈᩩᨧᩥᨷᨣ᩠ᨥᩁᨱᩴ. ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨠᨱ᩠ᨯᩩ ᨧᩣ ᩋᩣᨻᩤᨵᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩉᩣᨷᩥᨬ᩠ᨬᩋᨠᩣᨻᩤᨵᩮᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲᩥ. ᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣᨲᩥ “ᨲᩦᩉᩥ ᨷᨿᩣᨬᩴ, ᨵᩦᨫᩮᩈᩣ ᨧᨲᩮᩈ᩠ᨿᩣ ᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ ᩈᩩᨠᨲᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ, ᨲᩦᩁᩥᨿᩴ ᩁᨲ᩠ᨲ ᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩤᩊᩥ. ᪓᪗᪐) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᩣᨬᩮᨲᩣ.

ᨠᨱ᩠ᨯᩩᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

᪑ᨷᩢ᪑᪔. ᨷᨿᩣᩁᩮᨬᩮᨽᨧᩣᨲᩥ “ᨲᩦᩉᩥ ᨷᨿᩣᨬᩴ, ᨵᩦᨫᩮᩈᩣ ᨧ ᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ ᩈᩩᨠᨲᨧᩥᨣᨲ᩠ᨲᩮᨿᩣ, ᨲᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩤᩊᩥ. ᪓᪔᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨿᩣᩁᩮᨬᩮᨽᨧ. ᨷᨿᩣᨬᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᩁᩮᨿᨲᩥ ᨧᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨿ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᨿᩣᨬᩮᨲᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨽ, ᨽᩥᨷᩥᨲ᩠ᨲᩁᩮᨲ᩠ᨲ ᩁᩮᨧᩴ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᩴ. ᨲᩔ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨽᩮᨿᩣᨲᩥ ᩮᩃᨣᨽᨷᩤᨵᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥᩮᨠᩣ ᨧᩥᨽᩥᨭ᩠ᨮᨿᨽᩮᨿᩣ.

ᨧᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

១៥៦៣. សុគតស្ស ចីវរេន តុល្យប្បមាណំ ចីវរំ យោ ភិក្ខុ សចេ ការេយ្យ, តស្ស ចីវរស្ស ការណេ តស្ស ភិក្ខុស្ស ទុក្កដំ សិយាតិ យោជនា។ តុល្យំ បមាណំ យស្សាតិ វិគ្គហោ។

១៥៦៤. អត្តនោ វត្ថានិ ករណការាបនំ វិនា អញ្ញតោ បដិលាភោ នាម នត្ថិ, សូចិកម្មបរិយោសានេ ចីវរសឧបស្ស បដិលាភោយេវេត្ថ បដិលាភោតិ វិញ្ញាយតិ។

១៥៦៥. តស្សាតិ យំ “សុគតស្ស ចីវរេនា”តិ វុត្តំ, តស្ស សុគតចីវរស្ស ទីឃសោ បមាណេន សុគតស្ស វិទត្ថិយា នវ វិទត្ថិយោ, តិរិយំ បមាណេន ឆ វិទត្ថិយោ វិនិទ្ទិដ្ឋា សិក្ខាបទេនេវ គហិតាតិ យោជនា។

នន្ទកថាវណ្ណនា។

រាជវគ្គោ នវមោ។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

បាចិត្តិយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

បឋមោ ភាគោ និដ្ឋិតោ។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

វិនយបិដកេ

វិនយវិនិច្ឆយ-ដីកា (ទុតិយោ ភាគោ)

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪔᪑᪐-᪑. ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨲᩥᩈᩘᨡᩮᨷᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨶᨿᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮᨶᩅᩩᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨿᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨳᩥᨠᩣᨴᩥᨾᩣᩉ. ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩴ ᨶᩣᨾ ᩁᨳᩥᨠᩣ ᨻ᩠ᨿᩪᩉᩴ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩴ ᨥᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ.

ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨡᩣᨴᨶᩴ, ᨽᩮᩣᨩᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨣᩉᨱᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨽᩮᩣᨣᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

ᩍᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨠᨳᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᩃᩥᨡᩥᨲᩣ, ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨿᩴ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥ – “ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩥᨿᩣ, “ᨲᩔᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦ, “ᩁᨳᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ”ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩦ, “ᩁᨳᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᨨᨭ᩠ᨮᩦ. ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᨾᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩍᨾᩣᨿ ᨷᨭᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ –

᪑᪔᪑᪑-᪒. ᨷᩩᩁᩥᨾᨠᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩣᨣᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩑᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩣᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨮᨾᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ. ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ. ᩅᩣᨠ᩠ᨿᨲᩮᩣᨲᩥ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ. ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩉᩮᨲᩩᨾ᩠ᩉᩥ. ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨷᨾᩣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ (ᨷᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪕᪕᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩁᨳᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨧᩮ, ᩑᨠᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩔ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾᩪᩃᨠᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ. “ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ ᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨴᩦᨷᩥᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

᪑᪔᪑᪓. ᩈᨧᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩁᨳᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᩁᩣᨾᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨠᨳᩣᨾᨣ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨽᩮᩣᨩᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

᪑᪔᪑᪔. ᩁᨳᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴᩮᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᩴ ᩁᨳᩥᨠᩣᨿᨷᩥ ᩅᩣ…ᨷᩮ… ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᨳᩥᨠᩣᨲᩥ ᩁᨧ᩠ᨨᩣ. ᨻ᩠ᨿᩪᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩁᨧ᩠ᨨᩣ. ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᨥᩁᩈᨶ᩠ᨵᩥ. ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩮᩣᨱᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᨠᩮᩣᨱᩴ ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ. ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣᨲᩥ “ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩣ.

᪑᪔᪑᪕. ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩁᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩍᨴᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ. ᩋᩣᨾᩥᩈᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩑᨠᩁᩈᩮ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

១៦៣៦. ឯកតោឧបសម្បន្នហត្ថតោតិ ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ ហត្ថតោ. យថាហ “ឯកតោឧបសម្បន្នាយាតិ ភិក្ខុនីនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៤៤៣). ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ឧបសម្បន្នាយ បន យថាវត្ថុកមេវាតិ.

១៦៣៩. អញ្ញាតិកាយ ញាតិកសញ្ញិស្ស, តថេវ វិមតិស្ស ច ទុក្កដន្តិ យោជនា.

១៦៤០. អញ្ញាតិកាយ ទាបេន្តិយា ភូមិយា និក្ខិបិត្វា ទទមានាយ វា អន្តរារាមាទីសុ ឋត្វា ទេន្តិយា បដិគ្គណ្ហតោ ភិក្ខុស្ស អនាបត្តីតិ យោជនា. អន្តរារាមាទីសូតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ភិក្ខុនុបស្សយតិត្ថិយសេយ្យាបដិក្កមនានិ សង្គណ្ហាតិ. បដិក្កមនំ នាម ភោជនសាលា.

១៦៤១. កាយតោ ពហិ នីហរិត្វា ទេតីតិ យោជនា.

១៦៤២. ហត្ថតោតិ ឯត្ថ “គហេត្វា”តិ សេសោ. តថាតិ អនាបត្តិ. សមុដ្ឋានំ ឥទំ សិក្ខាបទំ ឯឡកលោមេន សមំ មតន្តិ យោជនា.

បឋមបាដិទេសនីយកថាវណ្ណនា

១៦៤៣-៤. អវុត្តេតិ វក្ខមាននយេន អវុត្តេ. ឯកេនបិ ច ភិក្ខុនាតិ សម្ពន្ធោ. អបសក្កាតិ អបគច្ឆ. អាទិ-អត្ថវាចិនា ឥតិ-សទ្ទេន “អបសក្ក តាវ, ភគិនិ, យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តី”តិ វាក្យសេសោ សង្គហិតោតិ ទដ្ឋព្វោ. ឋបិតា អបសាទនាការោ សន្ទស្សិតោ. “ឯកេនបិ ច ភិក្ខុនា”តិ ឋបិតា អវចនេ ទស្សិតោ. ឧក្កំសោ បន “តេហិ ភិក្ខូហិ សា ភិក្ខុនី អបសាទេតព្ពា”តិ បាឡិយំ វុត្តោបិ ទដ្ឋព្វោ. “អាមិស”ន្តិ សាមញ្ញវចនេបិ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរស្សេវ គហណំ. យថាហ “បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរេនា”តិ. ភោគេតិ ច ឯកតោឧបសម្បន្នន្តិ ច ទុក្កដមេវ.

១៦៤៥. តថេវាតិ ទុក្កដំ. តថាតិ អនុបសម្បន្នាយ.

១៦៤៧. អត្តនោ ភត្តំ ទេន្តេបិ ឋបិតា សិក្ខាបទេន អនាបត្តិ, បុរិមសិក្ខាបទេន បន អាបត្តិសម្ភវា “ន ទេតី”តិ វុត្តំ. យថាហ “អត្តនោ ភត្តំ ទាបេតិ, ន ទេតីតិ ឯត្ថ សចេបិ អត្តនោ ភត្តំ ទេតិ, ឋបិតា សិក្ខាបទេន អនាបត្តិយេវ, បុរិមសិក្ខាបទេន អាបត្តី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៤៤៦). តថាតិ អនាបត្តិ. ឧភយសិក្ខាបទេហិបិ អនាបត្តិ ទស្សេតុមាហ “បទេតិ ទេ”តិ. យថាហ “អញ្ញេសំ ភត្តំ ទេតិ, ន ទាបេតីតិ ឯត្ថ សចេបិ ទាបេយ្យ, ឋបិតា សិក្ខាបទេន អាបត្តិ ភវេយ្យ, ទេន្តិយា បន នេវ ឋបិតា, ន បុរិមេន អាបត្តី”តិ.

១៦៤៨. ភិក្ខុនី យំ ន ទេតិ, តំ ទាបេតិ, យត្ថ ច ន ទេតិ, តត្ថ ទាបេតិ, តម្បិ សព្ពំ មិត្តាមិត្តានំ សមំ ទាបេតិ, តត្ថាបិ អនាបត្តិ.

᪑᪒᪓᪒. ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣ ᨧ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᨠᩣ ᨧ “ᨸᩩᨧ᩠ᨨ ᨾᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᩥᨲᩣ, ᨲᩴ ᩋᨶᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ. ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᨠᩮᩣᨸᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᩥᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨶᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ. ᩋᨶᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᨱᩮᨶᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

᪑᪒᪓᪕. ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᨮᩣᨶᩈᨴᩥᩈᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ. ᨠᩮᩣᨭᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ, ᨧᩮᩣᨴᩣᨸᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᩁᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ.

ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᩮᩈᨲᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

᪑᪒᪔᪐-᪑. ᩈᨠ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨴᩮᨲᩥ “ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾᩩᨲᩴ ᨠᩣᨿ ᨣᩩᩃᩴ ᨿᩴ ᨣᩩᩃᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨿ ᨧᨴ᩠ᨴᨲᩥ, ᨠᩮᩣᨣᩮᩣᨠ ᩉᩣᨿᨲᩥ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥᩔ ᨣᩩᩃᩔ ᨶᩣᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾᩩᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪓᪙᪘) ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᩩᩃᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾᩩᨲᩴ ᨠᩣᨿ. ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩃᨴ᩠ᨵᩈᨾᩩᨲᩥᨠᩮ ᨣᩩᩃᩮ”ᨲᩥ. ᩃᨴ᩠ᨵᩣ ᩈᨾᩩᨲᩥ ᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᩥᨠ᩠ᨠᩉᩮᩣ. ᨫᨶ᩠ᨲᩩᨷᨧᩣᩁᩮ ᨬᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨸᩥ ᩋᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨫᨶ᩠ᨲᩩᨷᨧᩣᩁᩮᩣᨠ᩠ᨠᨿᨶᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨧᩣ”ᨲᩥ. ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨠᩣᨿ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨠᩣᨿ ᨧ ᨻᩣᩉᩥᩁᨠᩣᨿ ᨧ ᩋᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᨫᨶ᩠ᨲᩩᨷᨧᩣᩁᩮ ᨬᨠ᩠ᨠᨿᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨿᨲ᩠ᨳᨲᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨠᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪓᪙᪘).

“ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨠᩣᨿ ᨿᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩃᩣᨶᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᩩᩴ ᩈᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨠᩣᨿ. ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ. “ᩋᩣᨿᩥᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨴ᩠ᨴᩣ. ᨿᨳᩣᩉ “ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨧ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᨧ ᩈᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪓᪙᪘). ᨣᩉᩮᨱᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᩋᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᩅᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ.

᪑᪒᪔᪒. ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾᩩᨲᩮ ᨣᩩᩃᩮ. ᨲᩮᨧᩮᨧ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩴ.

᪑᪒᪔᪓. ᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔ ᩋᨧᩮᩈᩈᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ. ᨿᨳᩣᩉ “ᨶᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔ ᨧ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨧ ᩈᩮᩈᨠᩴ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩣᨲᩦ”ᨲᩥ. ᩋᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᨲ᩠ᩅ ᨮᩥᨿᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩈᨾᩩᨲᩮ ᨣᩩᩃᩮ.

᪑᪒᪔᪔. ᨿᨲ᩠ᩅᨣᨲ᩠ᩅᨩᩦᨲᩥ ᩋᩣᩈᨶᩈᩣᩃᩥᨶᩦᩈᩩ ᨿᨲ᩠ᩅ ᨣᨲ᩠ᩅᨩᩥ. ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨠᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᨠᩮ ᨧᩣᨷᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨶᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩃᩥᨠᨠᨲ᩠ᨲᨷᨠ᩠ᨠᩥᨠᩣᩁᩮᨷᩥᩈᨳᩥᨠᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᨶᩥᨠᨠᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ.

᪑᪒᪔᪙. ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᨴᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ. ᩈᨿ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᨷᨱ᩠ᨱᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ. ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨧᩮᨷᩥ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩥᨿᩥᨿᩈᨴᩥᨿᩮᨧ ᨶᩦᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩣ ᩈᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᨭ᩠ᨭᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪓᪙᪘).

᪑᪒᪔᪘. ᨿᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩣ (ᨷᩋᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪓᪙᪘) ᨣᨲᨷᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨠᩥᨠ᩠ᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᩋᨠ᩠ᨡᨷᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ

ᩑᨩᩋᨠᩮᩃᩥᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩈᩥᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩮᩣ

ᨲᨲᩥᨿᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪘᪕᪘-᪙. “ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ, ᩑᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣᨷᩥ “ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᩴ ᨷᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨣᩉᨭ᩠ᨮ-ᩈᨶ᩠ᨲᨠ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᨣᨠᩣᩃᩮ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨶᩮᩅᩈ᩠ᩈᩥᨠᩣᨿ “ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ “ᨿᩣᨶᩥ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩣᨶᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪕᪗᪒) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩣᩁᩣᨾᩮᩣ. ᩈᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨮᨾᩣᨭᩮᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪕᪗᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᩅᩮᨴᩥᨲᩴ.

᪑᪘᪖᪐. ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨿᩣᩅᩣᩁᩣᨾᩴ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩣ ᨲᩔ ᨧ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩁᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩦᨿᨲᩩ, ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪑᪘᪖᪑. ᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨲᩴ ᩅᩮᨴᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨿᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨣᩁᩩᨠᩣᨿᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪑᪘᪖᪒. ᨷᨶᩣᨲᩥ ᩋᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨶᩥᨷᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩈᩩᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᩥᩃᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪕᪗᪒) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩣ. ᩅᩮᨴᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᨲᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩮᨴᩥᨲᩮᨶ. ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪑᪘᪖᪓. ᩑᨲᩮ ᨿᩴ ᩋᨶᩣᩁᩣᨾᩮᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ “ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩅᩣ ᩏᨷᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨿᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨶᩥᩅᩮᨴᩥᨲᩴ. “ᩑᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨿᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣᨷᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩑᩅᨶ᩠ᨲᩥ “ᨲᩔ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨷᨠᩣᩁᩮᨶ. “ᨲᩴ ᩋᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ
“ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣᨷᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨿᨳᩣᩉ “ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ, ᩑᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪕᪗᪒). ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᨧ
“ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᩅᩣ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩣ’ᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᨠᨲᨾ᩠ᨸᩥ
ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪕᪗᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ.

᪑᪘᪖᪔. ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ.

᪑᪘᪖᪕. ᩉᩥᨠ᩠ᨠᩩᨲᩣ ᨧ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᨷ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩑᨲᩮᨶᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨷᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᨷᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨷᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ
ᩁᩪᨷᨧᩣᩁᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩩᨿ᩠ᩉᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩮᨲ-ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ.

᪑᪘᪖᪘. “ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨠᩣᩁᩴ “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ. ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮ
ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨷᩥ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨸᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩮᨷᩥ ᨲᩔ ᨷᨭᩥᩈᩴᩅᩥᨴᩥᨲᩔ ᩋᩅᩈᩮᩈᨠᩮ ᨧᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩋᩅᩈᩮᩈᨠᩮ ᨧᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥ

សប្ពន្ធោ ៎ ឃឆាហ អតាបត្តិចារេះ “បដិសំចិដិតស្ស ចា កិលិតស្ស ចា សេវកំ ក្សប្ពតី”តិ (បាចិ៎ ៥លិ៥)៎ ឥហាកាវេយ បដិក្កហេត្វា

អន្តោនេឃច ក្សប្ពនេតា អស្ស អតាបត្តីតិ សេឃាឌតា៎ កេហត្វា ចាតិ ៤ត្ត ចា-សន្ធោ “តស្សា”តិអាឌីស្ុបិ សេឃាឌេតន្តោ៎

១ប័៤ង័៎តត្វាតិ តស្ទិ អាវន្ណាកាវេយ៎ ឍាឌនេតា អតាបត្តិ ៤ចាតិ សេឃាឌតា, តត្ត “អន្ណោត កបឿឃំ កត្វា ឌិត្តាតិ”តិ សេសោ៎

ចត្ថត្ថបិឌិនេឌសតិឃកឆាចល្ហតា៎

ទ្ធាតិ ចិតឃត្ថសាវសន្តិបតិឃា ចិតឃចិតិន្ថឃចល្ហតាឃ

បិឌិនេឌសតិឃកឆាចល្ហតា តិដ្ឋិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᩮᩈᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪔᪅᪀᪟ ᩑᩅᩴ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᨶᩮᩈᩥᨿᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ "ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩮᨶᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩠ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩠ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᩮᨶᩣ ᨧ ᨶᩮᨧᩣ ᨧ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ᩠ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᩴ, ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩣᨴᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩮᨶ ᨶᩥᩁᩔᩣᩉᨴ᩠ᨵᩣ᩠ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨲᩣᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ "ᨸᩔᩮᨲᩣᨸᩥ ᨧᩣ"ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᩠ ᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨿᩣᨶᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᩠

᪁᪔᪅᪁᪟ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᩮᨶ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨳᩔ ᩈᩮᩣᨲᩥ, ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᩉᩣᩁᨲᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶᩣᨸᩥ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨳᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨴᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩠ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨶᩴ ᨸᩁᩮᨲᩣ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᨧᩪᩊᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ (ᨴ᩠ᩅᨿᩋᨭ᩠ᨮ᩠ ᪑᪕᪐) ᩋᩣᨣᨲᩴ ᨠᨳᩮᩔᨲᩥ᩠ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᨿᨲ᩠ᨳᩮᨲᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᩠ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨶᩥᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩋᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩠

᪁᪔᪅᪂᪟ ᨣᩣᨾᩩᨿᨶ᩠ᨲᩃᩮᨲᩣᩁᩮᩉᨯ᩠ᨰᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᨯᩩᨭ᩠ᨮᩴᩈᩪᩈᩮᨲᩣ ᨷᨯ᩠ᨰᩣᨿᩣ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᩠ ᩋᨯ᩠ᨰᨣᩩᩃᨷ᩠ᨷᨾᩣᨱᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨴ᩠ᨵᨠᩥᩋᨯ᩠ᨰᨣᩩᩃᨲ ᩋᨯ᩠ᨰᨣᩩᩃᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ᩠ "ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨷᨲ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨴᨴ᩠ᨵᩣ ᨧ ᨿᩉᩣᨸᩥᨲ᩠ᨳᩥᨠᨿᩮᩴᩈᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᩣᨴᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨣᩣᨾᩩᨿᨶ᩠ᨲᩃᩮᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨣᩩᩃᩥᨠᩥᨠᨿᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩠ ᩋᨭ᩠ᨮ᩠ ᪃᪅᪉) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴᨿᩣᨿᩣᩉ "ᨲᩮᨲᩣ ᩅᩣᨲᩴ ᨶ ᨧᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ᩠

᪁᪔᪅᪃᪟ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᩩᨴ᩠ᨵ ᩋᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨣᩉᩣ᩠ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᨷᩥ᩠ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ "ᩋᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨷᩩᨴ᩠ᨵᩴ, ᩋᨲ ᩑᩅ "ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴᩈᩮᨿ᩠ᨿ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩠ ᩋᩈᨲᩥᩔᩣᨸᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩔᩣᨸᩥ ᨲᨳᩣ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩠ ᩋᨩᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨩᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩠ ᩋᨸᩥᨧ ᨶᩥᨧᩣᩁᨶᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᨲᨴ᩠ᨵᩣ᩠ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩈᩮᨶᩮ "ᩋᩣᨴᩩᨬ᩠ᨬᩉ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ "ᨸᨴᩩᨬ᩠ᨬᩉ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨶ ᨣᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿ᩠ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨧᩣ ᨸᩥᩊᩮ ᨧᩣ ᨧᩮᨴᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣ ᨣᩣᨾᩩᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩣ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩠ ᨸᩥᩊᩮᨴᩣᨲᩥ ᩈᩮᨠᩮ ᨸᩥᩊᩮᩈᨿᩥᨸᩥ ᩋᨯᩮᨿᩮᨲᩥ᩠ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩᨲᩥ ᨧᩣᨷᩋᩣ ᨧ ᩈᩮᨧᩁᩣ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨠᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᨧᩁᩪᨸᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᩠

ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩠

᪁᪔᪅᪄᪟ ᩈᩮᨠᩣ ᨠᩮᩣᨲᨠᩮᩣ ᩈᨿᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩣᨴᩩᨷᨲᩔ ᩑᨠᩴᩈᩮ ᨣᨲᩔ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᨷᩈᩮᩔ, ᩈᩮᨲᩩᨷᩈᩮᩔ ᨧ ᨧᩪᩊᨸᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩮ ᩈᩮᨠᩣ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸᩥᩈᩮᨯ᩠ᨰ ᨠᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣ ᨧᩥᨿ ᩈᨿᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣ᩠ ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᩔᩅ ᩋᨲ᩠ᨳᨷᨴᩴ᩠ ᩈᩣᨴᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨧᨠᨷᩩᩴᩈᨠᨠᩥᨶᩮᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ᩠ ᩈᩣᨴᩁᩴ ᨧᩣ ᨸᩣᨴᩩᨷᩥᨲᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨣᩉᩣ, ᩈᩣᨴᩁᩴ ᨸᩣᨴᩩᨷᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩠ ᩑᨧᩴ ᩋᨠᩮᨶᩣᨲᩣᨲ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨸᩣᨴᩩᨷᨲᨧᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨴᩁᩴ ᨴᩮᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨧᩴ ᩋᨸᩣᨴᩩᨷᨲ᩠ᨲᩔ᩠

᪁᪔᪅᪅᪟ "ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᨧᩣᩁᩈᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩠ ᪃᪅᪉) ᨧᩣ "ᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨸᩥᨴᩩᨷᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᩠ ᪃᪅᪅)

ចា “អត្ថុកាមេន”តិ អធិសេសេន ចុត្តុត្តា អាហ “អធិសេសេត ចុត្ត”ន្តិ៍ ឥត្ថិ សិក្ខាបទង្គំ យស្មា អធិសេសេត ចុត្តំ, តស្មា ឈេន, ចិហាេន ចា កាតត្ថំ បរិយណ្ឌលន្តិ ឃោសតា៍ ឈេនតិ អត្ថុកាមេ៍ ចិហាេន ចាតិ ញុទ្ទបដ្ឋាតាដិកាលំ សន្ធាយ ចុត្តំ៍ បរិយណ្ឌលំ កត្តព្វាតិ បរិយណ្ឌលេយេច តិចាសេតត្តំ បាទុបិតព្វាត្តិ អត្ថោ៍

ទុតិយំ

១ប័លិ៩៍ ក្ខេកា កោេណ សយំ កត្វាតិ សព្វត្ថោ៍ កិចេយេច ច អត្ថុចាតេត ណាេទត្វាតិ ឃោសតា៍

១ប័លិលិ៍តឆា អកត្វាតិ យឆាចុត្តុចិឆាតំ អកត្វា៍ ឌត្តុតិបីតិ ក្ខេកា អំសក្ខុជាតិបិ៍ ក្ខុយ្យិ ចាតិ ហទយ្យិ៍ ចិចទិត្វាតិ អប្បជិន្ធានេទត្វា៍ យឆាកាយត្តិ ឥត្ថុនាត្ថុបំ៍ កន្ធេតាតិ ឲត្ថុ “អត្ថុកាមេន”តិ សេសោ៍ អត្ថុកាមេ តាយ កាេយ ចា ហោតុ ចិហាេន ចា, បចិត្វា កុន្ទិត្វា កិហិតំ ចសតដ្ឋាតំ៍

តតិយំ

១ប័លិប័-ង៉៍“យហិតត្ថុតោ”តិ ឥយិតាបិ “ទេហដ្ឋា”តិ ឃោសតត្ថំ៍ ចាន្ទុបកស្សាតិ ឲត្ថុ “កាយំ ចិចទិត្វា តិសិទេតា”តិ សេសោ៍ ចាន្ទុបកោ តាយ ទត្តិចាសត្តាយ ក្ខុបកេតា, ឲតេត ចាសត្តាយ អត្ថុកាមេ ក្ខុបកន្ធេត្តត សុប្បជិន្ធេត្តេតច ក្ខុបកត្តព្វាត្តិ ឌីបិតំ ហោតិ, ឲតេតេច ចាន្ទុបកតស្ស សត្តិកំ ក្ខុបកតស្ស យឆាកាយំ កយេត ត ទោសោតិ ច ចុត្តុយេច ហោតិ៍ តេតាហ កណ្ឌិបទេ “ឲកឌិចសយ្យិ ចាន្ទុបកតស្ស សត្តិកំ យឆាសុចំ កត្តុំ ចដ្ឋតិ, កោ បត ចាទោ ចតុបត្តាហំ ចាសយតិដ្ឋាយ ចសិតកិក្ខុតំ សត្តិក”ន្តិ៍

ចតុត្ថំ

១ប័ប័០៍សុចិតីតេតាតិ ហត្តុបាទាតំ អកិត្យអាបេតេតច សុដ្ឋុ ចិតីតេត៍

បញ្ចមំ

១ប័ប័១៍ កាឆាតត្ថុចេសេត “សតិយតា”តិ ឌីឈោ កទោតា៍ អចិកាេទតាតិ តំតទចេលិកាសហិតេត ៍ ឃុកំ យត្តា បយាលំ ឲតស្សាតិ ឃុកយត្តំ, ទតឃុកំ ចតុហត្តុប្បយាលំ, តត្តកំ បទេសំ៍ បេកិ្ខតាតិ ឌូលេកេត្តត៍ “កិក្ខុតា ឌូក្ខិត្តុចក្ខុតា”តិ បទច្ឆេទោ៍

១ប័ប័២៍ អត្ថុកាមេ យត្តុ កត្តុចិបិ ឲកស្មិំយ្យិ ដាេត ដត្វាតិ ឃោសតា៍ ឲចំ ចុទេត្តុបិ តឆាត្ថុេប អត្ថុកាេយ សតិ កន្ធេតាបិ ឌូលេកេតំ

លក្ខតិ៍ ឲកប្ចិ បភ ធាេភ ឆត្វាតិ ឲត្ត កន្ឋេត្តាបិ បទិស្សឃាកាចំ ឰ្ជេលិេកតំ លក្ខតិេឃច៍ “តឆា ការេយ ប្ជុឌ”ត្តិ កល្ហិបេភស្ ចុត្តំ៍ បិ-សេទ្ធា បភ-សទ្ទេត្តា, ឰ្ជេលិេកតំ បភ ចដ្ថតីតិ ចុត្តំ េហាតិ៍

១៣៣៧៍ឰ្ជេលិេកេត្តា ពថំ ពហត្តិ េឃា អភាគទិឃំ បដិច្ច ពំ ពំ ឌិសាកាកំ បិសាធំ ក្ខជិកាទំ ឌីឆិ ឰ្ជេលិេកេត្តា៍

សត្តមំ៍

១៣៣៨៍ឲកេពាចាបីតិ ឲកអំសក្ខជេពា ចា៍ ក្តុកេពា ចាបីតិ ក្តុកឃំសក្ខជេពា ចា៍ ឰ្ហត្ថហិលេកពា អេត្តាតិ កាយក្ខទិត្ថហិលេពា អេត្តា, ឈេទតិ ចុត្តំ េហាតិ៍

ភចមំ៍

១៣៣៩៍តឆា តិសិត្តកាេលបីតិ ឰ្ហត្ថហិលស្ស អេត្តា តិសិត្តកាេលបិ៍ ក្ខល្ហិកំ តីហេទត្តភ ច ឌីចទំ អត្ថក្លិបិត្វា ឌាពត្ថា ក្ខល្ហិកាតិ េឃាឌភា៍ ក្ខល្ហិកត្តិ ច ក្តុបលក្លហាយត្តំ៍ ឆយុកទហាឌីស្បិ ឲេសច ភេឃា៍

ឌសមំ៍

បធេឃា ចេក្ក៍

១៣៣៩៍ កត្តុេឡាច តិសីឌិត្យុឡា ភ ចដ្ថតីតិ េឃាឌភា៍ ច-សទ្ធា កិទិឃាសម្ចូេឃា៍ ហសតិឃប្ចិ ចត្វប្បិត្តិ ហាសឌភេក កាេលា៍ សិពយត្តត្តិ យត្ថហាសំ៍

បធយក្ខតិឃាតិ៍

១៣៣៤៍អប្យសទ្ទភាតិ “កិត្តាចតា អប្យសទ្ទា េហាតិ? ទ្វាឌសហេត្ត េកេហ អាឌិម្ហិ សង្ឃត្ថេទា, យេឡ្ហ្យុតិឃត្ថេទា, អេត្ត តតិឃត្ថេទាតិ ឲចំ តិសិេត្តស្ឃំ សង្ឃត្ថេទា ចុតិឃត្ថេទេភ សទ្ធិំ យេត្តតិ, ចុតិឃត្ថេទា តស្ស សទ្ទេឡាច ស្ណាតិ, កថញ្ហ ចចត្ថេបតិ៍ តតិឃត្ថេទា បភ សទ្ទេយច ស្ណាតិ, កថំ ភ ចចត្ថេបតិ៍ ឲត្តាចតា អប្យសទ្ទា េហាតី”តិ (បរិឌ៍ ៣៣៣) ចុត្តអប្យសទ្ទយុត្តត្ត៍ សេច បភ តតិឃត្ថេទា កថញ្ហ ចចត្ថេបតិ, យហាសទ្ទា ភាយ េហាតីតិ៍

តតិយំ.

១៥៥៥. កាយប្បចាលកំ កត្វាតិ កាយំ ចាលេត្វា ចាលេត្វា. ឧបរិបិ ឯសេវ នយោ. ហត្ថស្ស វុត្តលក្ខណត្តា “បាហុ”តិ មណិពន្ធតោ យាវ អំសកូដា គហេតព្ពោ.

១៥៥៦. ខម្ភំ បគ្គហេត្វាតិ ខម្ភំ ឋបេត្វា. អាសិតព្ពន្តិ និសីទិតព្ពំ. “សសេន ព្ពុទិយាបទេន ច”តិ បទេន្ធនោ.

១៥៦០. ឯត្ថុគ្គេត ករណេ ចត្តំ. គមនបដិសំយុត្តេសុ សិក្ខាបទេសុ គមនស្ស អសម្ពន្ធេចាតិ អាហ “និសីទនេន យុត្តេសុ”តិ.

បញ្ចមវគ្គសត្តមវគ្គវណ្ណនា.

ទុតិយោ វគ្គោ.

១៥៦១. ឧក្កុដិ កត្វាតិ ឧក្កុដិកា វុច្ចតិ បណ្ហិយោ ឧក្ខិបិត្វា អគ្គបាទេហិ វា អគ្គបាទេ ឧក្ខិបិត្វា បណ្ហីហិ ឯវ វា ភូមិ ផុសន្តស្ស គមនំ. យថាហ – “ឧក្កុដិកាយ គច្ឆតិ ហត្ថំ ឋបេត្វា ខម្ភកតោ”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៥៩៩). ឧក្កុដិកាយ វា ការេតីតិ យោជនា. ឧក្កុដិកា វុច្ចតិ បណ្ហិយោ ឧក្ខិបិត្វា អគ្គបាទេហិ វា អគ្គបាទេ ឧក្ខិបិត្វា បណ្ហីហិ ឯវ វា ភូមិ ផុសន្តស្ស គមនំ.

១៥៦២. ទុស្សបល្លត្ថិកាយាតិ អាយោគបល្លត្ថិកាយ. អន្តរឃរេ និសីទន្តស្ស តស្ស ទុក្កដំ ហោតីតិ យោជនា.

១៥៦២. ទុតិយេនាតិ “ន ឧក្កុដិកាយ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមី”តិ (បាចិ. ៥៨៩) សិក្ខាបទេន ច. ចតុត្ថេន វាតិ “ន ខម្ភកតោ អន្តរឃរេ និសីទិស្សាមី”តិ (បាចិ. ៥៩៥) សិក្ខាបទេន ច. ឆដ្ឋេនាតិ “ន បល្លត្ថិកាយ អន្តរឃរេ”តិអាទិនា (បាចិ. ៦០១) សិក្ខាបទេន ច. ឥតិ ឯវំ សារុប្បា សម្មាចារាទិប្បកាសិកា ឆព្ពីសតិ សិក្ខាបទានិ បកាសិតានិ.

បឋមទុតិយតតិយចតុត្ថវគ្គវណ្ណនា.

១៥៦៣. ឧល្លោកា កិច្ចា សក្កច្ចំ សតិយុត្តេន, បត្តសញ្ញិនា ច ហុត្វា សមសូបោច បិណ្ឌបាតោ គហេតព្ពោតិ យោជនា. ឯត្ថ ឯតាយ គាថាយ សិក្ខាបទត្តយំ សង្គហិតំ. សក្កច្ចន្តិ សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា “សតិយុត្តេនា”តិ ឥទំ “សក្កច្ច”ន្តិ ឯតស្ស អត្ថបទំ. “សតិំ ឧបដ្ឋបេត្វា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៦០២) ហិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ. បត្តេ សញ្ញា បត្តសញ្ញា, សា អស្ស អត្ថីតិ បត្តសញ្ញី, អញ្ញត្ថ ចិត្តំ អកត្វា បត្តេ ឯវ សញ្ញំ កត្វាតិ អត្ថោ.

១២៩៥។ ភត្តចតុក្ការកោតិ ភត្តស្ស ចតុក្ការកប្បយោណោ។ តទេតា អសិកំ គណ្ហតា ទុក្កដំ។

១២៩៦។ “រសរេស”តិ បត្តទេ្ត “រេសរេស”តិ ការាបត្តិបរេសត ទុត្តំ។ ទេ្វ ស្វេប ឆេបត្វា អចរេសសាតិ
ខ្លេលិលិសាកសុ្វបេយ្យមន្ត្ររសមំសរសានីតិ រសរសាតិ វេទិតព្វានិ។ ឯត្ថ ច “ខ្លេលិលីតិ ឯសិកតំ កោរេស”ត្តិ កេចិ។ “ឯកា
ញ្ញុត្តរចិកតី”តិ អបរេ។ “យោ កោចិ សុវេ្ហ កញ្ញុកតក្កានិរសោ”តិ អញ្ញេ។ សាកសុវេ្ហយ្យុក្កុហលេត យោ កោចិ សុវេ្ហយ្យសារកោហិ កតា
ញ្ញុត្តរចិកតិ ទុត្តា។ មំសរសានីតិ អាទិ-សទ្ទេន អចរេសសា សត្តាបិ ញ្ញុត្តរចិកតិ សង្គហិតាតិ ទដ្ឋព្វា។ ទោរាតកានីតន្តិ ឯត្ថ “សត្តកំ
គណ្ហិស្សា”តិ រេសរេសា។ អញ្ញត្រាយាតិ ឯត្ថ “កតំ គណ្ហិស្សា”តិ រេសរេសា។ ឆេតេតាតិ ឯត្ថ “អត្តរេតា”តិ ច “កឹត”ត្តិ ច “គណ្ហិស្សា”តិ ច
រេសរេសា។ ទោរាតកានីតំ សត្តកំ គណ្ហិស្ស, អញ្ញត្រាយ កតំ គណ្ហិស្ស, អត្តរេតា ឆេតេត កឹតំ គណ្ហិស្ស អនាបត្តីតិ អទេ្ថា។

សត្តមដ្ឋមនវមានិ។

១២៩៨។ អធិដ្ឋានុបគស្ស បត្តស្ស យុតដ្ឋិយា អន្តរា លេណបរាលោត ឧបរិទោតាច កទេហតព្វាតិ យោជនា។

១២៩៩។ អនាបត្តិវិសយំ ទស្សេត្វា អាបត្តិវិសយំ ទស្សេតុមាហ “តត្រា”តិអាទិ។ តត្រាតិ អធិដ្ឋានុបគេ បត្តេ។ ទ្វីហតំ កត្វាតិ ឯត្ថ
“និយ្យាតេ”ត្តិ រេសរេសា។ យថាវុត្តលេណាតិក្កមេ យថា ហោតិ, ឯវំ ទ្វីហតំ និយ្យាតំ គណ្ហតា អាបត្តិ ទុក្កដន្តិ សម្ពន្ធោ។ ញាយិតា បឋមំ
ទ្វីហតស្ស អធិដ្ឋានុបគបត្តស្ស បច្ឆា បដិគ្គហណញ្ច បឋមបដិគ្គហិតបត្តេ បច្ឆា កោដកស្ស ទ្វីហតស្ស បដិគ្គហណញ្ច តិចារិតន្តិ
វេទិតព្វំ។

១៣០០។ កាលិកត្តយេវ ច ទ្វីហតំ វដ្ឋេតវាតិ យោជនា។ រេសរេតិ អនធិដ្ឋានុបគេ បត្តេ។ សព្ពត្ថ វតុព្ពំ កាលិកំ ទ្វីហតំ វដ្ឋតីតិ
យោជនា។

១៣០១។ បេសេតីតិ ឯត្ថ “កិត្តា”តិ រេសរេសា។ កិត្តា កិត្តំ យទិ បេសេតីតិ យោជនា។ “វិហារំ បេសេតុំ វដ្ឋតី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៩០៥)
អដ្ឋកថាយ អធិប្បាយំ ទស្សេតុំ “កិត្តក”ន្តិ វទេតេន បដិគ្គហណំ អចិដហិត្វា កិត្តកា ឯវ បេសិតំ គណ្ហាតំ កិត្តំ អនាបត្តីតិ ទីបិតំ
ហោតិ។ អញ្ញថា “ប្វេទតុំ វដ្ឋតី”តិ ឯត្តកេនេវ វត្តព្វន្តិ វិញ្ញាយតិ។

១៤០១។ តេក្កាលកាឡិកន្តិ ឧត្តុ អាទិ-សន្ទេត ប្អាចលិឡិតំ សក្កេហា។ ឆេបេត្វាតិ កត្វយត្វេក តិក្ខិបិត្វា។ វង្សកន្តិ អវង្សកំ។

១៤០២។ បុចប្បាតិ វិការេសប្បុត្តេ សាយិចចតំ, បុចវង្សកន្តិ វុត្តំ ហោតិ។ បុចប្បុ ឃាចកាលិកត្វា អាហ "ត្តាតំ ធុបិកតំ សិយា"តិ។

១៤០៣។ បណ្ណត្តិំ វិសុំ កាឌតត្វា អាហ "វដ្ដតី"តិ។

១៤០៤។ អប្បាតិ កិក្កប្បុ។ តំ ឮ សន្តាន្តិ "ធុបិកតត្វា ន វដ្ដតី"តិ វុត្តំ តំ បន សន្តា។ គហិតំ សុគហិតន្តិ វិនាសេត្វា បដិគ្គហិតំ ចេ, សុប្បដិគ្គហិតំ។

ឆេសំ។

តតិយោ វេគ្គោ។

១៤០៥។ "ឧបរិ ភូមិ"ន្តិ បចេឆ្សោ។ ឧបរីតិ កត្វស្ស ឧបរិ។ ភូមិន្តិ បរិឆេទំ។ បដិបាទិយាតិ អត្តនោ និសាយ បរិយត្តេតា បញ្ចាយ អនុគ្គេយន។

១៤០៦។ អញ្ញាតន្តិ ឧត្តុ "ភេសត្តា"តិ សេសោ។ អត្តនោ កត្តំ អញ្ញាតំ ភេសត្តា អញ្ញាតស្ស កាឌតេ អាកិរេ អាកិរេន្តា បន បដិបាទិ វិតាបិ តហិំ តហិំ ភូយតិ ចេ, តត្ថ ទោសោតិ ឃោឌតា។ ឧត្តរិកដ្ឋកំ តថា អាកិរេន្តា តត្ថ តត្ថ ភូយតិ, តត្ថ ទោសោតិ ឃោឌតា។ កុឌ្ឌាតត្វាយ គហេត្តាបិ ទេត្វ វត្តទ្ធា។ ឧត្តរិកដ្ឋំ នាយ ញូឌ្ឌាតំ។

តតិយំ។

១៤០៧។ យត្ថកំ ភូយដ្ឋិត្វា បរិកុឌ្ឌេតា ទោសោតិ ឃោឌតា។ "ធុបកេតាតិ យត្ថកេតា, ទេយឌ្ឌេតា"តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៩១០) អដ្ឋកថាចចនតោ យត្ថកន្តិ ឧត្តុ កត្តយត្ថកយាហ។ ភូយដ្ឋិត្វាតិ ហទេត្វត កត្តំ អចយដ្ឋិត្វា។

១៤០៨។ សេសេក បរិវេត្តបិ ចាតិ អចសិទ្ធេ អប្បេកបិ ច។ សិកដ្ឋិត្វាតាតិ តស្មិំ តស្មិំ ឆានេ ចិតំ សិហរិត្វា។ ឧកទោតា បន យដ្ឋិត្វា កុឌ្ឌេតោ អនាបត្តីតិ ឃោឌតា។

បញ្ចមំ។

᪑᪕᪑᪐᪨ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᩩᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩣᨿᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩪᨸᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᨴᩥᩈᩪᨸᩴ ᩅᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩴ ᩅᩣ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪑᪕᪑᪑᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᨸᩮᩣᨴᨶᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨ “ᨬᩣᨲᨠᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨠᩴ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣᨸᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩮᩈᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣᨸᩥ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮᨲᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩴ᪨

᪑᪕᪑᪒᪨ ᨴᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᨲ᩠ᨳ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨾᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩴ ᨴᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᨴᩣᨸᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ᪨ ᩋᩅᨾᨬ᩠ᨬᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ, ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩈᩣ ᩋᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨩ᩠ᨫᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩥᨶᩮᩣ ᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩥ᪨

᪑᪕᪑᪓᪨ “ᨲᩮᩈᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩈᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩅᩈᩮᨶ ᨾᩩᨡᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣᨸᩥ ᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ “ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩮ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨲᩥᨾᩉᨶ᩠ᨲᩔᨸᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨴᩥᩔᨲᩦᨲᩥ᪨ ᨠᨳᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ᪨

᪑᪕᪑᪔᪨ ᨾᩪᩃᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩣᨴᩥᨠᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮ ᨸᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨹᩃᩣᨹᩃᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᨹᩃᩴ᪨

ᨶᩅᨾᩴ᪨

᪑᪕᪑᪕᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨴᩈᨾᩴ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

᪑᪕᪑᪖᪨ “ᩋᨶᩣᩉᨭᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᨴᩴ “ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩣᩉᨭᩮᨲᩥ ᩋᨶᩣᩉᩁᩥᨲᩮ, ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᩣᨸᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪖᪑᪘)᪨ “ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᨶ ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩔᩣᨲᩥ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ “ᨾᩩᨡᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ

ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨸᨶᩮᨠᩅᨧᨶᩮᨶ ᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲᩩᨿᩮᩅ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩩᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ-ᨣᩉᨱᩴ ᨠᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩑᩅᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪑᪕᪐᪘᪨ ᩈᨠᩃᩉᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨲᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩮᩈᩩ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩦᩈᩩ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ "ᩉᨲ᩠ᨳᨾᩩᨴ᩠ᨴᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩮ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩔ ᩋᩅᨿᩅᩮᨸᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᩑᨠᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩩᨡᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪕᪐᪙᪨ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ᪨ ᨻ᩠ᨿᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩔ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᩣᨶᩥ᪨

᪑᪕᪑᪐᪨ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨡᨩ᩠ᨩᨠᨹᩃᩣᨹᩃᩮᩈᩩ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᨻᩊᩣᩅᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨠᨻᩊᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨡᨩ᩠ᨩᨠᨹᩃᩣᨹᩃᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨣᨱ᩠ᨯᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨹᩃᩣᨹᩃᩮᨿᩮᩅ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᨬ᩠ᨧᨾᨨᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ᪨

᪑᪕᪑᪑-᪒᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩩᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩈᩥᨲ᩠ᨳᩣᩅᨠᩣᩁᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᩋᩅᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᩁᨠᩴ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨧᨸᩩ ᨧᨸᩪᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ "ᨧᨸᩩ ᨧᨸᩪ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ "ᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᨶᩥᨴ᩠ᨵᩩᨶᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨿᩮᨲᩥ "ᨶ ᩈᩥᨲ᩠ᨳᩣᩅᨠᩣᩁᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨠᩅᩊᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨲᩥ ᨠᩅᩊᩣᨸᨶᨿᩮᩣ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᨭ᩠ᨮᨾᨶᩅᨾᨴᩈᨾᩣᨶᩥ᪨

ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

᪑᪕᪑᪓᪨ "ᩈᩩᩁᩩ ᩈᩩᩁᩩ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨽᩮᩣᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩉᨠᩴ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩃ᩠ᩃᩮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪕᪑᪔᪨ ᨹᩣᩃᩥᨲᩴ , ᨩᩃᩮᩣᨥᩣᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩦᩉᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩮᩣ ᨾᩩᨡᩮ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᨲᩴ ᨽᩮᩣᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

១៨៦៣. ឯកាយ អង្គុលិកាយបិ បត្តោ ន លេហិតព្ពោតិ។ ជិវ្ហាយ ឯកង្គុលិយាបិ ន និល្លេហិតព្ពកោតិ យោជនា។ ពហិ ឱដ្ឋា ជិវ្ហាយ ន លេហិតព្ពា។ ឱដ្ឋេ លគ្គំ សិត្ថាទិំ ឯកំ កិញ្ចិ ឱដ្ឋេហិ ឱដ្ឋមំសេហិយេវ គហេត្វា អន្តោ កាតុំ វដ្ដតិ។

បឋមទុតិយតតិយចតុត្ថានិ

១៨៦៤-៥. ន គហេតព្ពំ, បដិក្កូលវសេន បដិក្ខិត្តត្តាតិ យោជនា។ ហិ-សទ្ទោ "យស្មា"តិ ឯតស្ស អត្ថេ, តេនេវ វក្ខតិ "តស្មា"តិ។ "បានីយថាលក"ន្តិ ឥទំ ឧបលក្ខណមត្តំ, សង្ខាទិកម្បិ តថា អគហេតព្ពត្តា។ សរាវំ វាតិ ថាលកំ វា។

សាមិសេន ហត្ថេនាតិ អាមិសមក្ខិតេន ហត្ថេន។ យថាហ "សចេ បន ហត្ថស្ស

ឯកទេសោ អាមិសមក្ខិតោ ន ហោតិ, តេន បទេសេន គហេតុំ វដ្ដតី"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៦៦១)។ អាមិសមក្ខិតេនេវ ហត្ថេន "ធោវិស្សាមី"តិ វា "ធោវាបេស្សាមី"តិ វា គណ្ហន្តស្ស បន អនាបត្តិ។

បញ្ចមំ

១៨៦៦. ឧទ្ធរិត្វាតិ សសិត្ថកា បត្តធោវនា សិត្ថកានិ ឧទ្ធរិត្វា តំ បត្តធោវនោទកំ ឃរា ពហិ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេន្តស្ស អនាបត្តិ។ ភិន្ទិត្វាតិ សសិត្ថកេ បត្តធោវនេ សិត្ថកានិ មទ្ទិត្វា ឧទកគតិកានេវ កត្វា តំ ឧទកំ ឃរា ពហិ អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេន្តស្ស អនាបត្តិ។ គហេត្វាតិ សសិត្ថកំ បត្តធោវនោទកំ គហេត្វា បដិគ្គហេ ឆឌ្ឌេន្តស្ស អនាបត្តិ។ សសិត្ថកំ បត្តធោវនោទកំ ឃរា ពហិ នីហរិត្វា អន្តរឃរេ ឆឌ្ឌេន្តស្ស អនាបត្តីតិ អជ្ឈាហារយោជនា វេទិតព្ពា។ ឯត្ថ បដិគ្គហោ នាម ខេឡមល្លាទិកោ ឧច្ឆិដ្ឋហត្ថធោវនភាជនវិសេសោ។

ឆដ្ឋំ

១៨៦៧. ឆត្តំ យំ កិញ្ចីតិ "ឆត្តំ នាម តីណិ ឆត្តានិ សេតច្ឆត្តំ កិលញ្ជច្ឆត្តំ បណ្ណច្ឆត្តំ មណ្ឌលពទ្ធំ សលាកពទ្ធ"ន្តិ (បាចិ. ៦៦៣) វុត្តេសុ តីសុ ឆត្តេសុ អញ្ញតរំ។ ឯត្ថ ច សេតច្ឆត្តន្តិ វត្ថបលិគុណ្ឋិតំ បណ្ឌរច្ឆត្តំ។ កិលញ្ជច្ឆត្តន្តិ វិលីវច្ឆត្តំ។ បណ្ណច្ឆត្តន្តិ តាលបណ្ណាទីហិ យេហិ កេហិចិ កតំ។ "មណ្ឌលពទ្ធំ សលាកពទ្ធ"ន្តិ ឥទំ បន តិណ្ណម្បិ ឆត្តានំ បញ្ជរទស្សនត្ថំ វុត្តំ។ តានិ ហិ មណ្ឌលពទ្ធានិ ចេវ ហោន្តិ សលាកពទ្ធានិ ច។ "យំ កិញ្ចី"តិ អនេនេវ សង្គហិតេនេវ "យម្បិ ច តត្ថជាតកទណ្ឌកេន កតំ ឯកបណ្ណច្ឆត្តំ ហោតិ, តម្បិ ឆត្តមេវា"តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៦៦៣) អដ្ឋកថាយ វុត្តំ ឆត្តវិសេសំ សង្គណ្ហាតិ។ ហត្ថេនាតិ ឯត្ថ "អមុញ្ចិត្វា"តិ សេសោ។ វា-សទ្ទោ អបិ-សទ្ទត្ថោ។ អំសកូដាទិគតេនាបិ ហត្ថេន អមុញ្ចិត្វា ធារេន្តស្សាតិ អត្ថោ។

សេន បនស្ស អញ្ញា វត្ថុ ឆាទេតិ, វត្ថុបរិក្ខាយ វា ឋិតំ ហោតិ, បនស្ស វា ឋិតំ ហោតិ,

ហត្ថេតា អបាកាមទេត្ត វត្តុបិលិ នាម ន ហោតិ, តស្ស ឆម្មំ ទេទេសតំ វទ្ធតិ “ន វត្តុបិលិស្ស អកិលិនស្សា”តិ វទនតោ, ញ្ញាឆ “សព្ពត្ថ អកិលិនស្សា”តិ វក្ខមានត្តា ន ឯត្ថ “អកិលិនស្សា”តិ លក្ខតិំ ឆម្មបរិទេច្ឆេទា ទេត្ថ បទេសាឆម្មេ ទុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពោ ឯវមុបរិបិំ

សត្តមំ

១៥៦១ៈ នហ្ដាបិលិមិទ្ទិ ឯត្ថ នេហ្ដា បិលិមិអស្សាតិ ចិក្កហោ កិត្តកប្បមាណោ នេហ្ដាតិ អាហ “ទតុហត្ថប្បមាណោ”តិអាទិំ មញ្ញុមហត្ថេតាតិ បមាណមញ្ញុមស្ស បុរិសស្ស ហត្ថេតា, យោ “វឌ្ឍកិហត្ថោ”តិ ទុច្ចតិំ

អដ្ឋមំ

១៥៦២ៈ សត្តបិលិស្សាតិ ឯត្តាបិ ចិក្កហោ ទុត្តនយោវំ វក្ខមានំ សកលំ ឆនុចិកតិំ, សទចិកតិប្ប ឆបេត្វា អវសេសំ ពក្កានិ សត្តំ នាមំ ពក្កំ សន្តហិត្វា ឋិតោបិ សត្តបិលិ នុ ហោតិ អាសង្កាយ និវត្តនត្ថមាហ “សត្តបិលិ”តិអាទិំ “ន ហោតិ អបិ”ត្តិ បទច្ឆេទោំ

នវមំ

១៥៦៣-៤ៈ សេទន សង្គិ ឆនុំ វា សុព្ពឆនុំ វា សុព្ពសទំ វា សខិយំ ឆនុទល្លំ វា និខិយំ ឆនុទល្លំ វា កេហត្វា ឋិតស្សាបិ វា និសិន្នស្សាបិ វា និបន្នស្សាបិ វា សទេ យោ តថា បទេសាឆម្មេ ទុត្តលក្ខណំ សទ្ធម្មំ ទេទេសតិ, តស្ស អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតីតិ យោជនាំ សទេ បនស្ស ឆនុ ពទេន្ទ បដិមុក្កំ ហោតិ, យាវ ន គណ្ហាតិ, តាវ វដ្ដតិំ ឌិយាម សហ វត្តតីតិ សខិយំ

ទសមំ

វទ្ធោ ទក្កាំ

១៥៦៥ៈ បិឡកាទុត្តហកស្សាតិ បិឡកំ អាទុត្តហោ បិឡកាទុត្តហោ, សទាទេវ បិឡកាទុត្តហកោ, តស្សំ គណ្ឌំ អាទុត្តហស្សាតិ អាហ “អក្កមិត្វា”តិអាទិំ អក្កមិត្វា ឋិតស្សាតិ វត្តឆេទ្ទកេ អង្គុលគ្គានិ អប្បទេសេត្វា កោលំ បិឡកំ អក្កមិត្វា ឋិតស្សំ បដិមុក្កស្ស វាតិ

បដិយុញ្ជិត្វា ឯតស្ស។ ឧតំ ក្ខយប្បិ “បាទកាន្ទហកស្សា”តិ ឧតស្ស អត្ថបទំ។ យឆាហ “ត បាទកាន្ទហស្ស អកិលិតស្ស ឆមេ្ខា ឱឪសតេន្ត្រា។ ឃោ អគាឪទិយំ បដិច្ច អក្កត្តស្ស ចា បដិយុក្កស្ស ចា ឱ្ឌយុក្កស្ស ចា អកិលិតស្ស ឆមុំ ឱឪសតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បារ៉ា។ ៤១ប៉)។

បឆយំ។

១៥៦៣-៣០។ ក្តុបាហតកតស្សាបីតិ អក្កត្តាឪអាកាឱត ក្តុបាហតាទ្យហស្ស ឆ។ យឆាហ “អក្កត្តស្ស ចា បដិយុក្កស្ស ចា”តិ។ សន្តត្វាតិ ឈត្តបាលិអាឌីសុ សន្តាសិក្លាបឪសុ។ អកិលិតស្សាតិ ន្ទាឌំ ឱឃាឱដតន្តត្តិ ឱសឱសា។ ឃាឱត ចា កតស្ស អកិលិតស្ស ឆមុំ ឱឪសតិ, ទុក្កដត្តិ ឱឃាឌតា។ តត្ថ ឃាឱត ចា កតស្សាតិ សឱឆ ក្ខ៊ិហិ ឌឱតហិ ហត្ថសញ្ញាឱតត កហិឱតា, សាដឱក ចា ឆឱបត្វា ចំឱសត ចឃ្យាតិ, អឃុឱត្ត ចា ចឃ្យាឪឱក ឃាឱត, ចិសន្តូទិត្វា ចា ឆបិឱត ចក្កយឱត្តបិ គិសិឱត្កា ឱហាតិ, ឃាគកឱតាឱត្តច សន្ធ្យាកន្តតិ។

សឃឱតបិ ចា អត្តយឱសា កដសាឱក ចា ឈយាឃ ចា គិបត្តស្សាបិ អកិលិតស្សាតិ ឱឃាឌតា។ យឆាហ “សឃតកតស្សាតិ អត្តយឱសា កដសាឱកបិ បកតិក្ខយិឃប្បិ គិបត្តស្សា”តិ (បារ៉ា។ អដ្ឋ។ ៤៣១)។ ក្តុឱច្ច ប៉ីឱឆ ចា ក្តុឱច្ច យឱច្ចាបិ ចា គិសិឱត្កត, ឯឱតត ចា គិបត្តស្ស ឱឪសតុំ ត ចដ្ឋីតិ ឱឃាឌតា។ “ឆត្វា”តិ ន្ទាយិតា “គិសីទិត្វា”តិ ន្ទាឪច្ចា សក្កហិតឱយច។ សឃឱតសុ កតស្ស ឆ ឱឪសឱត្តត សឃឱតសុ កឱតតាបិ សយាឱត ចាបិ ក្តុឱច្ច ចា គិបឱត្កឱតច ចដ្ឋីតិ ឱឃាឌតា។

១៥៣១។ “តឱឆចចា”តិ ន្ទាយិតា “ចដ្ឋី”តិ ន្ទាឌំ កហិតំ។

ទុតិយតតិយឆត្ថត្វាតិ។

១៥៣៦។ “បល្លត្ថិកាឃ គិសិត្កស្សា”តិ ចត្តឱត្ត កាឆាឋត្ថចឱសត យកាឱស្ស ឱលិប៉ំ កត្វា “បល្លត្ថិកា គិសិត្កស្សា”តិ ទុត្តំ, អាឱឃាកបល្លត្ថិកាឃ ចា ហត្ថបល្លត្ថិកាឃ ចា ទុស្សបល្លត្ថិកាឃ ចា ឃាឃ កាឃឌិ បល្លត្ថិកាឃ គិសិត្កស្សាតិ អឱត្ថា។ ឱចឯតសីសស្សាតិ ទុស្សឱចឆឱតត ចា ឱយាលិអាឌីហិ ចា យឆា ឱកសឱត្កា ត ឌិស្សតិ, ឧចំ ឱចឯតសីសស្ស។

១៥៣៦។ យឌិ ឱកសត្ថំ ចិចទាឱបត្វា ឱឪសតិ, ចដ្ឋីតិ ឱឃាឌតា។ “អឃឱយច ចិគិន្ទឱឃា”តិ ន្ទាយិតា “សីសំ ចិចទាឱបត្វា ឱឪសតិ, ចដ្ឋី”តិ អគាបត្តិចាឱទាបិ ទុឱត្តា ឱហាតិ។

បច្ចាយឈដ្ឋសត្តយាតិ។

᪑᪘᪓᪓-᪔᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ “ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩥᨱᩣᨶᩥᨸᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪕᪓᪔) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩅᨾᩮ “ᩉᩮᨭ᩠ᨮ ᩋᩣᩈᨶᩮᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩮᨸᩥ ᩏᨧ᩠ᨧᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪕᪓᪖) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩈᨾᩮ “ᩈᨧᩮᨸᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨧᨠ᩠ᨠᨿᩣᨶᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨬ᩠ᨧ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨽᩣᩅᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᨶᩅᨾᩮᨧᩣᨸᩥ, ᨴᩈᨾᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨨᨾᩣᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨮᩥᨲᩴ ᩈᩉᩴ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨸᩩᨭ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩣᩁᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔᩩᨸᩥᨿᩴ ᨴᩮᩔᩩᨿᩣᩉ “ᨶᩔ ᨸᩔ ᨸᨭᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨩᩣᨶᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨮᩥᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨶᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨶᩅᨾᨴᩈᨾᩣᨶᩥ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

᪑᪘᪓᪕᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᩉᩴ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪑᪘᪓᪖᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨳᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᨾᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨿᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬ-ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ᪨

ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪑᪘᪓᪗᪨ ᩈᨠᨭᨿᩩᨣᩮ ᩑᨠᩔ ᨧᨠ᩠ᨠᩔ ᨸᨳᩮᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩑᨠᩔ ᨧᨠ᩠ᨠᩔ ᨸᨳᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨳᩮᨶᩣᨸᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨳᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩣᩁᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨳᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ᪨ ᩑᨲᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᨴᩔᩥᨲᩮ ᨲᨴᨬ᩠ᨬᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮᩣ ᨴᩔᩥᨲᩮᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪘᪓᪘᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ “ᨶ ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩴ ᩅᩤ ᨸᩔᩣᩅᩴ ᩅᩤ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪕᪔᪑) ᩑᨲᩔ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨿᨳᩣᩁᩩᨲᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᩉᩈᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩮᩣ ᩅᩤ ᨸᩔᩣᩅᩮᩣ ᩅᩤ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨲᩥ, ᩋᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᨠᨲᩣ ᨶᩣᨾ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨱᩥᨠᩣᨿ ᨡᩮᩊᩮᨶ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ “ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩣᨴᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪔᪐᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩉᩁᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨩᩦᩅᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᨾᩪᩃᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨩᩦᩅᨾᩣᨶᨠᨲᩥᨱᩃᨲᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩉᩁᩥᨲᩮᩈᩩ ᩈᩘ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ “ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩮᨶᩮᩅ ᩋᨴᩥᩔᨾᩣᨶᨣᨲᩴ ᩋᩉᩁᩥᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨬᩣᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨡᩣ ᩅᩣ ᨷᩩᨾᩥᩃᨣ᩠ᨣᩣ ᨴᩥᩔᨾᩣᨶᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩉᩁᩥᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪕᪔᪑᪨ ᩈᩉᩈᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᩔ ᨠᩥᩃᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨷᩃᨠ᩠ᨠᩴ ᨸᩔᩣᩅᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᨾᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᨷᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨

᪑᪕᪔᪒᪨ ᨸᩃᩣᩃᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨸᩃᩣᩃᨧ᩠ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨠᩮᨸᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᩋᨸ᩠ᨸᩉᩁᩥᨲᩮ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨦ᩠ᨣᨲᩥ ᨷᩩᨠ᩠ᨡᨲᩥᨾᩣᨴᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᨦ᩠ᨣᩣ᪨ ᨲᩴ ᨧᨶ᩠ᨴᩮ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩉᩁᩥᨲᩴ ᩒᨲ᩠ᨳᩁᨲᩥ, ᨧᨦ᩠ᨠᨾᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪕᪔᪓᪨ ᩅᩁᩦᨲᩥ ᨸᨧᩥᩈᨲᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩈᩮᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ “ᨶᩮᩣᨴᨠᩮ ᩅᨧ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩮᩈᩩᨴᩮ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪔᪔᪨ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨿᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩈᩣᨿᩮᨠᩮᩔᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᩃ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ “ᨲᩮᨶ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨠᩣᩁᨱᨾᩣᩉ᪨

᪑᪕᪔᪕᪨ ᩈᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ “ᨯᩣᨶᩮᨲ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᨯᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨯᩃᨻ᩠ᨷᩣᨶᩴ ᨯᩮᩃᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩉᨯᩮᩃ᪨ ᨸᩣᨱᩣᨷᩥ ᨠᩃᩥᨠᩮᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨷᩴ ᨮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᩪᨩᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨿᩮᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪕᪔᪖-᪗᪨ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨲᨻ᩠ᨷᩣ ᨧᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩣ᪨ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮ ᨸᨶ ᨯᩮᨣᩉᩣ, ᨲᨠ᩠ᨠᩣᩃᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᨱᩴ ᨷᩥᩉᩥᨲᩁᩮᨲᩣᩈᩉᩣᩁᩮᩣ, ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩋᨸ᩠ᨸᩈᨲ᩠ᨳᨾᩮᩣᨶᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩣᨶᩥᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨧ ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩣ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨲᩥᨠᩣᨴᩥᩅᩮᨴᨶᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩅᩮᨴᨶᩣᩈᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨲᨷ᩠ᨷᩥᨵᩥᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩣᨶᩥ ᩃᩮᩣᨠ...ᨷᨶ... ᩈᩩᨡᩅᩮᨴᨶᩣ, ᩃᩮᩣᨠᩅᨩ᩠ᨩᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨷᩣᩉᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨴᩣᨶ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨴᩣ-

ធាតុរស្សេវ រូបត្តា សិក្ខាបទាគតោ ឋិត-សទ្ទោ គហិតោ “ទសសុ”តិ វត្តព្វេ វណ្ណលោបេន, វិភត្តិវិបល្លាសេន វា “ទសា”តិ វុត្តំ។ សមនុភាសនេន សមុដ្ឋានាទីហិ ឯតេសុ ទសសុ សិក្ខាបទេសុ សមុដ្ឋានាទយោ តុល្យា វុត្តាតិ យោជនា។

កិំ វុត្តំ ហោតិ? ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ សមនុភាសនសមុដ្ឋានានិ, ឯកេកមេត្ថ កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ វុត្តំ ហោតិ។

១៨៨៧-៨។ “ឆត្ត”ន្តិអាទីនិ សិក្ខាបទានិ ឧបលក្ខណបទានិ។ ឯតានិ ឯកាទស សិក្ខាបទានិ សមុដ្ឋានាទិនា បន ធម្មទេសនេន តុល្យាវ សទិសា ឯវាតិ យោជនា។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – ឥមានិ ឯកាទស សិក្ខាបទានិ ធម្មទេសនាសមុដ្ឋានានិ, កិរិយាកិរិយានិ, សញ្ញាវិមោក្ខានិ, សចិត្តកានិ, លោកវជ្ជានិ, វចីកម្មានិ, អកុសលចិត្តានិ, ទុក្ខវេទនានីតិ។

សូបោទនេន វិញ្ញត្តីតិ សូបោទន-សទ្ទេន លក្ខិតំ វិញ្ញត្តិសិក្ខាបទំ។ វិញ្ញត្តិសិក្ខាបទានំ ពហុត្តា ឥទមេវ វិសេសិតំ។ ថេយ្យសត្ថសមំ មតន្តិ សមុដ្ឋានាទីហិ ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទេន សមានំ មតន្តិ អត្ថោ។ ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – សូបោទនវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទំ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ, កិរិយំ, សញ្ញាវិមោក្ខំ, សចិត្តកំ, លោកវជ្ជំ, កាយកម្មំ, វចីកម្មំ, អកុសលចិត្តំ, ទុក្ខវេទនន្តិ។

១៨៩០។ អវសេសា តិបញ្ញាសាតិ អវសេសានិ តេបញ្ញាសសិក្ខាបទានិ។ សមានា បឋមេនាតិ បឋមេន បារាជិកេន សមុដ្ឋានាទិតោ សមានានីតិ អត្ថោ, បឋមបារាជិកសទិសសមុដ្ឋានានីតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អនាបត្តិ អាបទាសូ”តិ បទច្ឆេទោ។ បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា, បារុបិត្វា ចរន្តានំ ចោរុបទ្ទវាទិ អាបទា នាម។ អបិ-សទ្ទេន នទីសន្តរណាទិំ សង្គណ្ហាតិ។ សេខិយេសុ សព្វត្ថាតិ យេភុយ្យវសេន វុត្តំ។

១៨៩១។ “ន ឧជ្ឈានសញ្ញី បរេសំ បត្តំ ឱលោកេស្សាមី”តិអាទិនំ (បាចិ॰ ៩១៣) ឥមស្ស អនាបត្តិវារស្ស អសម្ភវតោ ន បនាគតោតិ បិណ្ឌយំ ន វុត្តោ។ តស្សាបិ យថាវត្ថុកាវ អាបត្តិយោ ទដ្ឋព្វា។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា

វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

សេខិយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៨៩២។ យោ ឥមំ វិនិច្ឆយំ វិទិត្វា ឋិតោ, សោ ហិ យស្មា វិនយេ វិសារទោ ហោតិ, វិនីតមានសោ ច ហោតិ, បរេហិ ទុប្បធំសិយោ ច ហោតិ, តតោ តស្មា ការណា សមាហិតោ សតតំ ឥមំ វិនយវិនិច្ឆយំ សិក្ខេយ្យាតិ យោជនា។

តត្ថ ឆ្ពុយំ ចិតិទ្ធយំ ចិឌិត្វាតិ ឋន្ពុះលៃកិយលៃកុត្តរក្យាឍឋយ្យត្តិតិគោត់ ឆ្ពុយំ ចិតយចិតិទ្ធយំ អត្ថតោ, កត្ថតោ, ចិតិទ្ធយតោ ច ឋក្កន្ទំ ញាត្វា៎ ចិឋារះគោតិ ឋារះខ្ជត់ ឋារះគោ, ចិកះតោ ឋារះគោ អឃ្យាតិ ចិឋារះគោ, ចិតយបរិយត្តិឃា, អាបត្តាឌិចិការេក ច តិត្ថុះឃា តិទាឋន្ពោតិ ទុត្តំ ះហាតិ៎ ត ះកាចលំ ឆ្ពុយឃ្យ ឌាតះត ឲុះឋាច អាតិឋំះឋា, អឆ ះលា ចិតីតយាតះឋា ច ះហាតិ, ឋំឃតចិះត្វា ះហាតីតិ អះត្វា៎ ះឋាតិ ឆ្ពុយំ ចិតិទ្ធយំ ឋក្កន្ទំ ចិឌិត្វា ចិះតា កិក្កុ៎ បះះហឹតិ ឆ្ពុយំ អឌាតះត្ថហិ អះទ្ពោហិ៎ ទុប្បំឃិះឃា ច ះហាតីតិ អតកិកចតិះឃា ច ះហាតិ៎

តះតាតិ តឋ្វា ចិតះយ ចិឋារះគាឌិឋន្ពក្យាឍឋយ្យត្តះហតុត្តា៎ ហឹតិ ឃឋ្វាតិ អះត្វា៎ ឋិះក្លាតិ ឋន្ឡាយតឋចតាឌិចះឋត ឋិះក្លឃ្យ, វ្ពក្ខះលាឃ្យាតិ អះត្វា៎ "ឋតត"ត្តិ ឆ្ពុយិតា ឋន្ពាត្តកាកឃ្មូរះត ចិឃ ឲុត្វាបិ ឋតតាកិះឃាះកា កាតះន្ពាតិ គះឃ្យតិ៎ ចិក្លិត្តឃ្យ ឃឆាក្ខតបជិះចឆាកាចះតា តប្បជិបក្លាយ ឲុកក្កុតាយ តិះឃាះឌះត្តា អាហ "ឋយាហិះតា"តិ, ឋយ្វា ចិតយចិតិទ្ធះយ អាហិះតា បតិដ្ឋិះតា ឲុកក្កុចិះត្តាតិ ទុត្តំ ះហាតិ៎ ឃឆាហ "អចិក្លិត្តឃ្យាឃំ គះយ្វា, តាឃំ គះយ្វា ចិក្លិត្តឃ្យា"តិ៎

១៥៩១៎ ឲុចំ ឆ្ពុយាយ កាឆាយ ទុត្តះយចត្តំ បការត្ថះតាបិ គះឃ្យតុយាហ "ឆ្ពុយ"ត្តិអាឌិ៎ ះតតិ អះបក្លិត្វា "ះឃ"តិ លត្ពុតិ៎ ះឃ ះឆរា ចា តចា ចា យន្ថិយា ចា៎ បះយត្តិ អយតយហាតិន្ពាតប្បត្តិឃា យុលការលាឃ្យ ឋឹលឃ្យ បកាឋតះតា វ្ពត្តយំ៎ អឋំកាះត្តិ តិកាយត្តះលឌ្ឍិហិ អឋម្ចិឃ្យំ៎ ឋំកាះទំ៎ ឋចតាយតត្តិ ឋឌ្ឍះឋាឌិះឃាះកាត កណ្ណះឋាឃត់៎ អយតត្តិ តះតាះឃច អយតំ ឋុយឆុទំ៎ អយតយហាតិន្ពាតាចហត្វា ចា ឋលុបចាះះត អយតំ៎ ឆ្ពុយំ ចិតយចិតិទ្ធយំ៎ អះចទ្ធាតិ ឋក្កន្ទំ ចិឌិត្វា៎ អឌិះកាតិ អឌិឋីលាឌិឋិក្ខត្តយប្បកាឋះតត វ្ពក្ខះដ្ឋ៎ ហិះតតិ ះលៃកិយះលៃកុត្តរឋុលះហតុះត្តត ហិះតា៎ ហិះតាតិ អត្តះតា ឋលត្តិ "ហិត"ត្តិ ឋុលះហតុ ទុច្ចតិ៎ កលិឋាឋះតតិ ះលៃកាឌិកិះលឋចិដ្ឋឹឋះគា៎ ឋាឋះតតិ ចិតយបរិយត្តិឋន្ពាតឋាឋះតកះគះឋ៎ បទុត្តត្តិ ឲ្យុត្តកាចំ៎ ត ឃត្តិ ត កដ្ឋត្តិ៎ ះកា ះតតិ កតះយ ះតា៎ "ត ះកាចិ ឋត្តិ ចា"តិ តិឃ្យះត្ថះហ ឆ្ពុយិឃ្យា កាឆាយ អះត្វា លិលិះតា៎

ឲុចំ ឲុត្ត អត្ថះឃាឌតា ះចឌិតន្ពា – បះយំ វ្ពត្តយំ អឋំកាទំ តិកាយត្តះលឌ្ឍិហិ អឋម្ចិឃ្យំ ឋំកាទំ ឋកាលះលៃកិយះលៃកុត្តរឋុលាកិតិប្បាគកំ ឋចតាយតំ ះឋាតះឋាឃត់ ឆ្ពុយំ ចិតិទ្ធយប្បការំ អះចទ្ធ ឋក្កន្ទំ ចិឌិត្វា អឌិះក អឌិឋីលាឌិឋិក្ខត្តយប្បកាឋះតត វ្ពក្ខះដ្ឋ ហិះត ះលៃកិយះលៃកុត្តរឋុលះហតុក្ខះត កលិឋាឋះត ឋកាលឋំកិះលឋចិដ្ឋឹឋះក ឋាឋះត ចិតយបិះកាឋន្ពាះត បរិយត្តិឋាឋះត ះឃ បទុត្តំ ត ឃត្តិ, ះត ះក តាយាតិ ះឃាឌតា, ះឃ ឆ្ពុយំ បការំ អះចទ្ធ ចិឌិត្វា ឋិតា, ះត ឲុកំឋះតា ចិតយបិះក បទុត្តំ បិឃុលាត្តិ ះឃចាតិ អឌិប្បាះឃា៎

ឆ្ពុតិ ចិតយត្វឋារះឋត្ថុបតិឃា

ចិតយចិតិទ្ធយចណ្ណតាយ

កិព្វិចិកក្កពធាចល្លភា ភិដ្ឋិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

កិក្លូតិចិកេក្កា

១៨៩៣៍ ៦ចំ កិក្លូចិកក្កូបិញ្ញ្ញាយា, អក្ខូពឆាយ ច អាពតំ ចិតិឆ្លួយឃាទិ តាតិឃេក្លូបចិត្តាទតេឃត ងេឃ្សុត្តា ត្តុងាតិ តងតត្តូទាយ

កិក្លូតិចិកក្កូបិញ្ញ្ញាយា, តងក្ខូពឆាយ ច អាពតចិតិឆ្លួយឃាទិ ងេឃ្សុតុយាទកេត្តា អាហ "កិក្លូតិត"ត្តិអាងិ៍ តស្ហិ អបឹតិ ៦ត្តូ អបិ-ឃេក្ខា

ចុត្តាេបក្លាយំ៍ "ឃយាេឃតា"តិ ត្តុងំ ពត្តូចេឃត ឃក្លូបតំ ឃត្តាយ ចុត្តាំ៍ "ពិត្ថាយត្តា"ត្តិ ត្តុងំ អត្តូចេឃតាតិ េចងិតត្តាំ៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨠᨱ᩠ᨯᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪅᪉᪃᪨ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᩮᩣᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩈᩮᩅᨶᩁᩣᨣᨸᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ᪨ ᩑᨲᩮᨶ “ᨨᨶ᩠ᨴᩮ ᨸᨶ ᩋᩈᨲᩥ ᨻᩃᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨵᩴᩈᩥᨲᩣᨿ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨾᩮᨳᩩᨶᨵᨾ᩠ᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᩈᩪᨧᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᩈᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪉᪄-᪆᪨ “ᩈᨩᩦᩅᩔ ᩋᨸᩥ ᩋᨩᩦᩅᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ “ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᩈᨶ᩠ᨳᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨿᩴ “ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᨧ᩠ᨧᨸᩔᩣᩅᨾᩩᨡᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ ᩅᩤ ᩋᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ ᩅᩤ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, “ᩋᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩣᩈᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨲᩣᨴᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

ᨾᨶᩩᩔᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨴᩦᨶᩴ ᨶᩅᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨩᩦᩅᩔᨸᩥ ᩋᨩᩦᩅᩔᨸᩥ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᩤ ᩋᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᩤ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᩥᨲᩣᨴᩥᨠᩴ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ ᩅᩤ ᩋᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ ᩅᩤ ᨲᩥᩅᩥᨵᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨲᩥᩃᨹᩃᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩅᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪉᪇᪨ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨

᪁᪅᪉᪈-᪆᪀᪨ ᩋᨵᨠ᩠ᨡᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨠ᩠ᨡᨠᩣᨶᩴ ᩋᨵᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᩏᨻ᩠ᨽᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩣᨶᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᩏᨻ᩠ᨽ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵ-ᩈᨴ᩠ᨴᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨸᨴᩮ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩈᩁᩦᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨸᩁᩮᩣᨸᨠ᩠ᨠᨾᨾᩪᩃᨠᩴ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨲᩮᨶ ᨧ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ”ᨲᩥ ᨧ “ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨾᨶᩩᩔᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨵᨠ᩠ᨡᨠᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨿᩴ ᩈᩁᩦᩁᨠᩴ, ᨲᩮᨶ ᩈᩁᩦᩁᨠᩮᨶ ᨨᩩᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩤ, ᩈᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪆᪁-᪂᪨ “ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩏᨻ᩠ᨽᨩᩣᨱᩩᨠᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᨲᩮᩣ ᩏᨷᩁᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨡᩮᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ “ᩋᨵᨠ᩠ᨡᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨨᩩᨸᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨿᨳᩣᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨠᩣᨿᩴ ᨨᩩᨸᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪅᪆᪂᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩮᨶ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨠᩣᨿᩴ ᨨᩩᨸᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ

បយោគេ ច បុរិសស្ស បយោគេ ច តស្សា ភិក្ខុនិយាយេវ ថុល្លច្ចយំ ហោតីតិ យោជនា។

១៥៤៣។ យក្ខបេតតិរច្ឆានបណ្ឌកានំ កាយំ “អធក្ខកំ ឧព្ភជាណុមណ្ឌល”ន្តិ យថាបរិច្ឆិន្នំ តថេវ អត្តនោ កាយេន ឧភតោអវស្សវេ សតិ ផុសន្តិយា អស្សា ភិក្ខុនិយា ថុល្លច្ចយំ, តថេវ យក្ខាទីនំ បយោគេបិ តស្សាយេវ ថុល្លច្ចយំ ហោតីតិ យោជនា។

១៥៤៦។ ឯកតោអវស្សវេ វាបីតិ ភិក្ខុនិយា វសេន ឯកតោអវស្សវេ វាបិ។ ថុល្លច្ចយមុទីរិតន្តិ បារាជិកក្ខេត្តភូតេន អត្តនោ កាយេន មនុស្សបុរិសស្ស កាយំ ផុសន្តិយា ថុល្លច្ចយំ អដ្ឋកថាយំ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៩៩៧) វុត្តន្តិ អត្ថោ។ អវសេសេ ច សព្ពត្ថាតិ យថាវុត្តបារាជិកក្ខេត្តតោ អវសេសេ ថុល្លច្ចយក្ខេត្តេ សព្ពត្ថ ឯកតោអវស្សវេ សតិ ទុក្កដំ ហោតីតិ អត្ថោ។ កាយបដិពទ្ធេន កាយបដិពទ្ធាមសនាទីសុ សព្ពត្ថ ឧភតោអវស្សវេ វា ឯកតោអវស្សវេ វា ទុក្កដមេវ ហោតិ។

១៥៤៩។ “ឧព្ភក្ខកមធោជាណុមណ្ឌល”ន្តិ យំ អបារាជិកក្ខេត្តំ ឥធ ទស្សិតំ, ឯត្ថ ឯកតោអវស្សវេ ទុក្កដំ ហោតិ។ កប្បរស្ស ច ហេដ្ឋាបិ ឯត្ថេវ អធោជាណុមណ្ឌលេ សង្គហំ គតន្តិ យោជនា។

១៥៤៤-៥។ ភិក្ខុ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ សចេ កាយសំសគ្គំ កេលិយតិ សេវតីតិ យោជនា។ ភិក្ខុនិយា នាសោ សិយាតិ សីលវិនាសោ បារាជិកាបត្តិ សិយាតិ អត្ថោ។ គេហបេមន្តិ ឯត្ថ “គេហសិតបេម”ន្តិ វត្តព្ពេ គាថាពន្ធវសេន សិត-សទ្ទលោបោ, អត្ថោ បនស្ស ភិក្ខុវិភង្គេ វុត្តនយោវ។

១៥៥០។ អវិសេសេនាតិ “ភិក្ខុនិយា”តិ វា “ភិក្ខុស្សា”តិ វា វិសេសំ អកត្វា។

១៥៥១។ យស្សាតិ ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា។ យត្ថាតិ ភិក្ខុនិយំ វា ភិក្ខុម្ហិ វា។ មនោសុទ្ធន្តិ កាយសំសគ្គាទិរាគរហិតំ។ តស្ស ភិក្ខុស្ស វា ភិក្ខុនិយា វា តត្ថ ភិក្ខុនិយំ វា ភិក្ខុម្ហិ វា វិសយេ នទោសតា អនាបត្តីតិ អត្ថោ។

១៥៥២។ ភិន្ទិត្វាតិ សីលភេទំ កត្វា។ ភិក្ខុនិយា អបគតត្តា អាហ “នេវ ហោតិ ភិក្ខុនិទូសកោ”តិ។

១៥៥៦។ អថាតិ វាក្យារម្ភេ។ ន ហោតាបត្តិ ភិក្ខុនោតិ ឯត្ថ ភិក្ខុនីហិ កាយសំសគ្គសង្ឃាទិសេសេយាហ។

១៥៥៣។ “ខេត្ត”តិ វក្ខមានំ “ផុដ្ឋា”តិ ឥមិនា យោជេត្វា “បារាជិក”ន្តិអាទីហិ, “ថុល្លច្ចយំ ខេត្ត”ន្តិអាទីហិ ច សម្ពន្ធិតព្ពំ។ “បារាជិក”ន្តិ វក្ខមានត្តា ផុដ្ឋាតិ ឯត្ថ “បារាជិកខេត្ត”ន្តិ សេសោ។

១៥៤៣។ តនាតិ ភិក្ខុនីបិ សាទិយតិ។ ទេតេត្តិ ថុល្លច្ចយាទិកំ ទេតេត្តា។ កាយេន ភិក្ខុនីយាបិ ចិត្តេន សាទិយន្តិយា អាបត្តិ កត្វា វុត្តាតិ អាហ “វុត្តត្តា…បេ… សត្ថា”តិ , ភិក្ខុបាតិមោក្ខេ ចេវ “កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជេយ្យា”តិ អវត្វា ឥធ “កាយសំសគ្គំ សាទិយេយ្យា”តិ វុត្តត្តាតិ អធិប្បាយោ។

១៥៤៦។ តស្សា អាបត្តិយា។ ក្រិយសមុដ្ឋានត្តំ កិរិយាយ សមុដ្ឋាតិ។ ឧចំ ហោតីតិ សាទិយនមត្តេនេវ អាបជ្ជិតព្វាការេន ហោតិ។ ព្ទន្តិ “កិរិយសមុដ្ឋាន”មិតិ ចិន្តាតិ។ តព្វហុលេនេវ នយេនាតិ កិរិយសមុដ្ឋានពាហុល្លេន នយេន លក្ខណេនាតិ ចេវាហរោ ចិយាតិ ទដ្ឋព្វំ។

១៥៤៧។ តស្សា ភិក្ខុនិយា អសញ្ចិច្ច ចិន្តេត្វា អាមសន្តិយា អនាបត្តិ, “អយំ បុរិសោ”តិ ច “ឥត្ថី”តិ ច អជានិត្វា អាមសន្តិយា អនាបត្តិ, បុរិសស្ស អាមសនេ សតិ ចស្ស អសាទិយន្តិយា ច អនាបត្តីតិ យោជនា។

១៥៤៨។ ខិត្តចិត្តាយាតិ យក្ខុម្មត្តាយ។ វេទនាដ្ដាយ ចាតិ បិត្តកោបេន វេទនាដ្ដាយ។ ឥតរា “អសុចិ”តិ ច “ចន្ទន”ន្តិ ច ចិនេសតំ អជាននេន បយោគំ។

ឧព្ភជាណុមណ្ឌលិកាវណ្ណនា។

១៥៤៩-៥០។ “បារាជិកត្តំ ជានន្តី”តិ ឥមិនា អវសេសាបត្តិំ ជានិត្វា ឆាទេន្តិយា បារាជិកាភាវំ ទីបេតិ។ សលិង្គេ ឋិតាយាតិ បព្វជ្ជាលិង្គេយេវ ឋិតាយ។ ឥតិ ធុរេ និក្ខិត្តមត្តេតិ យោជនា។ ឥតិ-សទ្ទោ និទស្សនេ។ ឥតរាយ បុព្វេយេវ អាបន្នត្តា តយោបក្ខិត្វា “សា ច”តិ អាហ។

១៥៥១។ វុត្តាធិប្បាយំ សព្វំ ចិត្តិច្ឆយំ សង្ខេបតោ យាហ “សេស”ន្តិអាទិ។ តត្ថាតិ ទុដ្ឋុល្លបដិច្ឆាទនេ។

វជ្ជបដិច្ឆាទិកាវណ្ណនា។

១៥៥២-៣។ សង្ឃេនាតិ សមគ្គេន សង្ឃេន។ ឧក្ខិត្តកោតិ អាបត្តិយា អទស្សនាទីសុ ឧក្ខិត្តកោ។ “ឧក្ខេបនេ ឋិតោ”តិ ឥមិនា ឧក្ខេបនីយកម្មកតស្ស អនោសារិតភាវំ ទីបេតិ។ យា ទិដ្ឋិ ឯតស្សាតិ យំទិដ្ឋិកោ, សោ ឧក្ខិត្តកោ ភិក្ខុ យាយ ទិដ្ឋិយា សមន្នាគតោ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។ “តស្សា ទិដ្ឋិយា គហណេនា”តិ ឥមិនា អនុវត្តប្បការោ ទស្សិតោ។ តំ ឧក្ខិត្តកំ ភិក្ខុន្តិ យោជនា។ សា ភិក្ខុនី អញ្ញាហិ ភិក្ខុនីហិ វិសុទ្ធិច សង្ឃមជ្ឈេបិ “ឯសោ ភោ អយ្យេ ភិក្ខុ សមគ្គេន សង្ឃេន ឧក្ខិត្តោ”តិអាទិនា (បាចិ។ ៦៦៥) នយេន វិក្ខិត្តំ វុច្ចមានាតិ យោជនា។ តំ ចត្វា អនត្ថិ ករេត្វា យទិ តទេវ ទិដ្ឋីតិ យោជនា។ ឧត្តំ “យាវតតិយំ សមនុភាសិតព្វា”តិ វចនោ។ តស្ស កម្មស្ស ឱសានេតិ តតិយាយ កម្មវាចាយ យ្យការប្បត្តិវសេន អស្ស សមនុភាសនកម្មស្ស បរិយោសានេ។ អសាកិយធីតរាតិ

ᩋᩈᩣᨠᩥᨿᨵᩦᨲᩣ, ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩁᨱᩅᨧᨶᩴ᪨ “ᨸᩩᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩮᨿᩣ”ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣ ᨸᩩᨶ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᨸᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩁᩉᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪁᪉᪉᪆᪨ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩑᨲᩣᩈᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨸᩣᩊᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩩᩅᨲ᩠ᨲᩥᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪁᪉᪉᪇᪨ “ᩉᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩅᩣ ᩈᩣᨴᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᨸ᩠ᨸᩁᩴ ᩏᨸᩣᨴᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᩋᨣ᩠ᨣᨶᨡᩣ᪨ ᩑᨲᩔ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨻ᩠ᨽᨠ᩠ᨡᨠᩴ ᩋᨵᩮᩣᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨣᩉᨱᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪆᪇᪆) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨡᩮᨲ᩠ᨲᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ “ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨡᩮᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩔ ᨿᩴ ᨣᩉᨱᩴ, ᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨣᩉᨱᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ᪨

᪁᪉᪉᪈᪨ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩔ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᨿᩴ ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪉᪉᪉᪨ ᩋᩅᩔᩩᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩮᨳᩩᨶᩔᩣᨸᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣᩉ “ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣ...ᨸᩮ... ᨠᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩔ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨠᩣᩁᨱᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪂᪀᪀᪀᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨠᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, “ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᩋᩣᨣᨾᨶᩴ ᩋᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨶ ᨣᨾᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᨶ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ, ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨸᩪᩁᨱᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨦ᩠ᨠᩮᨲᩴ ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲᩔ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ‘ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩣ’ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪆᪇᪆) ᨧ “ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨣᨾᨶᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪆᪇᪆) ᨧ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪂᪀᪀᪁᪨ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᩈᩮᩅᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩴ᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᨿᩴ ᩏᨸᩈᩴᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪂᪀᪀᪂᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᨸᩪᩁᨱᩮᨶ “ᩋᨭ᩠ᨮᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩣ”ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩅᩥᨶᨭ᩠ᨮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᩦᩃᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨶ,

តទេតាយេវ អស្សមណី ហោតិ អភិក្ខុនី ហោតីតិ យោជនា។

១០០២។ អនុលោមេនវាតិ ហត្ថគ្គហណាទិបដិបាដិយា វា។ បដិលោមេន វាតិ តព្ពិបរិយតោ បដិលោមេន វា។ ឯកន្តរិកាយ វាតិ ឯកេកំ អន្តរិត្វា បុន តស្សាបិ ករណវសេន ឯកន្តរិកាយ វា។ អនុលោមេន វា បដិលោមេន វា តទេកន្តរិកាយ វា អដ្ឋមំ វត្ថុំ បរិបូរេន្តី ចុតាតិ យោជនា។

១០០៣។ ឯតទេវ អត្ថំ ព្យតិរេកមុខេន សមត្ថេតុមាហ “អថាទិតោ”តិអាទិ។ សតក្ខត្តុម្បីតិ ពហុក្ខត្តុម្បិ។ សត-សទ្ទោ ហេត្ថ ពហុ-សទ្ទបរិយាយោ។ បារាជិកា នេវ សិយាតិ យោជនា, ឥមិនា តំតំវត្ថុបូរកំ ទុក្កដថុល្លច្ចយំ អាបជ្ជតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១០០៤។ យា បន អាបត្តិយោ អាបន្នា, ទេសេត្វា តាហិ វុដ្ឋាតីតិ យោជនា។ ធុរនិក្ខេបំ កត្វាតិ “ន បុនេវំ ករិស្សាមី”តិ ធុរំ និក្ខិបិត្វា។ ទេសិតា គណនូបិកាតិ ទេសិតា ទេសិតគណនមេវ ឧបេតិ, បារាជិកស្ស អង្គំ ន ហោតីតិ អត្ថោ។ តស្មា យា ឯកំ អាបន្នា, ធុរនិក្ខេបំ កត្វា ទេសេត្វា បុន កិលេសវសេន អាបជ្ជតិ, បុន ទេសេតិ, ឯវំ អដ្ឋ វត្ថូនិ បូរេន្តីបិ បារាជិកា ន ហោតិ។

១០០៥។ សឧស្សាហាយ ទេសិតាតិ បុន អាបជ្ជនេ អនិក្ខិត្តធុរាយ ភិក្ខុនិយា ទេសិតាបិ អាបត្តិ ទេសនាគណនំ ន ឧបេតិ។ កិំ ហោតីតិ អាហ “ទេសិតាបិ អទេសិតា”តិ, តស្មា បារាជិកាបត្តិយា អង្គមេវ ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១០០៦។ អយំ អនេនាតិ “អសទ្ធម្មោ នាម កាយសំសគ្គោ”តិ អយំ អនេន។ ឧទ្ទិសិតោតិ បកាសិតោ។

១០០៧។ អយមនេន កេន វចនេន ឧទ្ទិសិតោតិ អាហ “វិញ្ញូ...បេ... សាត្ថកំ វចនំ ឥទ”ន្តិ។ ឥទំ វចនន្តិ “វិញ្ញូ បដិពលោ កាយសំសគ្គំ សមាបជ្ជិតុ”ន្តិ (បាចិ. ៥៧៥) ឥទំ វចនំ។ សាត្ថកំ បមាណំ។

អដ្ឋវត្ថុកកថាវណ្ណនា។

១០១០។ អវស្សុតា, វជ្ជបដិច្ឆាទិកា, ឧក្ខិត្តានុវត្តិកា, អដ្ឋវត្ថុកាតិ ឥមា ចតស្សោ បារាជិកាបត្តិយោ មហេសិនា អសាធារណា ភិក្ខុនីនមេវ បញ្ញត្តាតិ យោជនា។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា

វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

ປາຣາຊິກກຉາຌ຺ຏຘາ ຨິຎ຺ຊິຕາ`

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សង្ឃាទិសេសកឆាចល្លតា

១០២២។ ឥទំ កិច្ចតិចិករេក្ក អាកាតំ បិរាទិកចិតិច្ឆយំ ចត្វា ពុទ្ធាតិ តេតត្តុរុទ្ធិ សង្ឃាទិសេសចិតិច្ឆយំ ទេស្សិតុយាហ “យា បត កិច្ចតី”តិអាទិ។ វុស្សុឃចាទាតិ កោរុស្សុឃយាតុស្សុឃចសេត ចិចទយាតា។ តតេតាសេឃច អដ្ឋំ កតេរាតិ ឃិសេលតាតិ អដ្ឋកាទី។ ឧត្ត ច “អដ្ឋា”តិ ចោហារិកចិតិច្ឆយោ ចុទ្ធតិ, ឃំ បញ្ញាទិតា “អធិករណ”ត្តិបិ ចតត្តិ។ សញ្ញត្ត ចត្តេត្ត យុលយស្សា អត្តិតិ យុលទី, តាហុកាលីតិ អតេត្ថា។ សេឃត កោតទិ តតេរត សដ្ឋិត្តិ “កហបតិតា ចា កហបតិបុត្តត ចា”តិអាទិតា (បាចិ។ ៤លិដ) ទស្សិតេតត សេឃត កោតទិ យតុសេស្សត សង្កិ។ ពុធាតិ ពុយស្សិ សាសតោ។ កិរាតិ បតប្បរេលា, អតុស្សចតេត ចា។

១០២៣។ សក្លិចាតិ បច្ចក្លតោ ដាតតក់ ចា។ អដ្ឋំ កាតុំ កច្ឆត្តិយា បតេទ បតេទ តចា ទុក្ខដត្តិ សេយាដតា។

១០២៤។ ចោហារិកេកតិ ចិតិច្ឆយាយេច្ឆ។

១០២៥។ អតត្តុរត្តិ តស្ស ចចតាតត្តុរំ។

១០២៦។ ពុតតេរាតិ អដ្ឋការេកោ។ បុញ្ញសទិសោច ចិតិច្ឆយោតិ បចយាតេរាចតេត ទុក្ខដំ, ទុតិឃាតេរាចតេត ចុល្លច្ចយត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។

១០២៧។ “តច, យយាបិ ច កចំ តុចសេយច អាតេរាតេចហី”តិ ពុតតេត ចុត្តា កិច្ចតីតិ សេយាដតា។ ឃចាកាយត្តិ តស្សា ច អត្តតេតា ច ចចតេត ឃំ បចយំ ចត្តុយិច្ឆតិ, តំ ពុច្ឆាតុរុបំ អាតេរាតេចតុ។

១០២៨-២៩។ វុកិត្តុយិ ឃឆា តឆា អាតេរាចិតកចំ ស្សុត្វាតិ សេយាដតា។ ឃឆា តឆាតិ បុតេញ្ញ ចុត្តតសេឃត កោតទិ បកាតេរត។ តេតហីតិ ចោហារិកេកហិ។ អដ្ឋ បត ច តិដ្ឋិតេតតិ អដ្ឋការេកស្សុ ឧកិដ្ឋិ បតេក្ល បរាទិតេត។ ឃចាហ “បរាទិតេត អដ្ឋការេក អដ្ឋបរិសេយាសាតំ តាយ ហោតី”តិ។ អដ្ឋស្ស បរិសេយាសាតេតតិ ឧត្ត “តស្សា”តិ សេសោ។ តស្ស អដ្ឋស្ស បរិសេយាសាតេតតិ សេយាដតា។

១០៣០-៣១។ អតាបត្តិចិសយំ ទស្សិតុយាហ “ទ្វតំ ចាបី”តិអាទិ។ បច្ចត្តិកយតុសេស្សហិ ទ្វតំ ចាបិ បហិលិត្វា សឃយិ ចា អាកត្តា យា បត អាកន្តិយតីតិ សេយាដតា។ អតេញ្ញាហីតិ កាយទារកាទីហិ អតេញ្ញាហិ។ កិច្ឆិ បរិ អតេតាទិស្សាតិ សេយាដតា។ ពុយិស្សា ពុទិស្ស ចុតេត្ត តេតហិ កហិតទេល្លុ តស្សា ច កីចាតិ ស្វចិតំ ហោតិ។ យា រក្លិ ឃាចតិ , តត្ត តស្ពិ រក្លាឃាចតេត តស្សា អតាបត្តិ បកាសិតាតិ សេយាដតា។ អញ្ញាតេតា ស្សុត្វាតិ សេយាដតា។ វុយត្តិកាទីតត្តិ ឧត្ត អាទិ-សទ្ទេត អាទិកម្មិកា កហិតា។

ສມຸຏ຺ຐາຕິ ກຐິເນນ ຕຸລ຺ຍນ຺ຕິ ໂຍຊນາ. ເສສໍ ຄເສ຺ສຸຕ຺ຍາຫ “ສກິຣິຍໍ ຐານ”ນ຺ຕິ. ຐານໍ ນິກ຺ຂາປນໍ. ກິຣິຍາຍ ສຫ ວຕ຺ຕຕີຕິ ສກິຣິຍໍ ອຏ຺ຐກຣເຓນ ອາປຊ຺ຊນໂຕ. “ສມຸຏ຺ຐານ”ນ຺ຕິ ຐປິຕາ ຈ ສມຸຏ຺ຐານາທິວິນິຈ຺ຉໂຍ ອຸປລກ຺ຂິໂຕຕິ ທຏ຺ຐພ຺ໂພ.

ອຏ຺ຐກາຣິກາກຖາວຓ຺ຓນາ

໑໐໑໒-໓. ຊານນ຺ຕີຕິ “ສາຍໍ ຈ ຊານາຕິ, ອເຍ຺ຍາ ຈ ຕສ຺ສາ ອາໂຣເຈນ຺ຕີ”ຕິ (ປາຣິ. ໔໖໒) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ຊານນ຺ຕີ. ໂຈທິນ຺ຕີ ຍາຍ ປຈ຺ຈາຍາສລ຺ລຸຕກໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍໍ ກິຈ຺ຈໍ ປເຣສຕ຺ຕກໍ ອວຫຣິຕໍ, ອຍໍ ໂຈທີ ຕາຍ. ວຊ຺ຊິປິຕິຕ຺ຕິ “ໂຕນ ກໂຣຸນ ວສາເຣຫາ ອຍ”ນ຺ຕິ ອຸຈ຺ຈ ປິປິຕໍ. ສລ຺ລຸຕ຺ຕິ ກິຈ຺ຈິສລ຺ລຸ ອນປໂລເກຕ຺ວາຕິ ອນາປຸຈ຺ຉາ. ຣາຊານໍ ວາຕິ ຣຍ຺ຍາ ອນຸສາສິຕຸພ຺ພໂຕ ຕໍ ຣາຊານໍ ວາ. ຍຖາຫ “ຣາຊາ ຕາຍ ຍຕ຺ວາ ຣາຊາ ອນຸສາສຕິ, ຣາຊາ ອປໂລເກຕພ຺ໂພ”ຕິ. ກຓເຍວ ວາຕິ “ຕຸເຍ຺ຍ ຕຕ຺ວາ ອນຸສາສວາ”ຕິ ຣາຊູຫິ ທິນ຺ນໍ ກາຍຕິກຍຍລ຺ລກຓາທິກໍ ກຓໍ ວາ. ຍລ຺ລກຓໍ ຕາຍ ປຕິຍມ຺ປຕເປກ຺ຂຣລິຕຓາທິປຸຍ຺ຍກຍ຺ມິຍຸໂຕ຺ຕ ຊນສມ຺ໂຫ. ອຸໂຕເນວ ອຸວເຍວ ທິນ຺ນກາຍວເຣ ປຸກາ ຈ ເສນິໂຍ ຈ ສກ຺ຫິຕາ. ວຸຏ຺ຐາເປຍ຺ຍາຕິ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ. ກປ຺ປນ຺ຕິ ຈ ວກ຺ຂຍາຕລກ຺ຂຓໍ ກປ຺ປໍ. ສາ ໂຈທີວຸຏ຺ຐາປນນ຺ຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຫ. ອຸປຊ຺ຊາຍາ ຫຸຕ຺ວາ ຍາ ໂຈທີ ອຸປສມ຺ປາເທຕິ, ສາ ກິຈ຺ຈີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຸປຊ຺ຊາຍສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ທຸກ຺ກຕໍ.

໑໐໑໔. ປຊ຺ຊາຍສລ຺ລຸຕ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕ ປຊ຺ຊາຍສຊ຺ຊາ ປຊ຺ຊາຍສລ຺ລຸຕກຊ຺ຊາ ປຊ຺ຊາຍສລ຺ລຸຕ຺ຕິ ອຸກເຊສສຍ຺ຍເປກເສສຕເຍນ ປຊ຺ຊາຍສ຺ສາປິ ກຫຓໍ ອຕິເຣກລ຺ລຸຕໍ ຈາປີຕິ ອຸຕ຺ຕາປິ ອຸເສວ ຕໂຍ.

໑໐໑໕. ປຏ຺ຐຊິຕໍ ປຸຏ຺ຐໍ ຍາຍ ສາ ປຏ຺ຐຊິຕປຸຏ຺ຐາ. ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາເຣ ໂຈຣກຍ຺ໂຍ ກຕ຺ວາປິ ທິຕ຺ວາຍຕຕາທີສຸ ຍາ ປຈຍໍ ປຏ຺ຐຊິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໐໑໖-໑໗. ຐານາຕິ ປຸຏ຺ຐປໂຍາຄວຸກ຺ກຊາຍິອາປຕ຺ຕິວິກາກໍ ຄເສ຺ສຸຕ຺ຍາຫ “ວຸຏ຺ຐາເປຕິ ຈ ຍາ ໂຈທີ”ນ຺ຕິອາທີ. ຐານ “ອຸປຊ຺ຊາຍາ ຫຸຕ຺ວາ”ຕິ ເສເສາ. ຐານໍ ກປ຺ປໍ ຄເປຕ຺ວາຕິ ໂຍຊນາ. ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນຕິ ຈາຕິ ອກິຕຈໍ ສີມໍ ສມ຺ມນ຺ນຕິ, ຕທ຺ທີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ. ອສ຺ສາຕິ ກເຈຍ຺ຍ “ວຸກ຺ກະ”ນ຺ຕິ ຐປິຕາ ຈ “ວຸລ຺ລວຍໍ ວຍ”ນ຺ຕິ ຐປິຕາ ຈ ໂຍເຊຕຕ຺ພາ.

ກມ຺ເມຕິ ອຸປສມ຺ປທກມ຺ມສ຺ສ ປຣິໂຍສາເນ, ຕຕິຍາຍ ກມ຺ມວາຈາຍ ຍ຺ຍກາຣປ຺ປຕ຺ຕາຍາຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

໑໐໑໘. ອຊານນ຺ຕີຕິ ໂຈທີ ອຊານນ຺ຕີ (ຐານໍ ນິກ຺ຂາປນໍ)

໑໐໑໙. ໂຈທີວຸຏ຺ຐາປນໍ ຕາຍາຕິ ຐານໍ ນິກ຺ຂາປນໍ ໂຈທີວຸຏ຺ຐາປນສມຸຏ຺ຐານໍ ຕາຍ. ວາຈຈິຕ຺ຕໂຕຕິ ຍຕ຺ຕິສີມໍ ອກຕ຺ວາ ກເຣາຕ຺ຕິຍາ ວາຈາຈິຕ຺ຕໂຕຫິ. ກາຍວາຈາຈິເຕ຺ໂຕ ເຍວາຕິ ຄຕ຺ວາ ກເຣາຕ຺ຕິຍາ ກາຍວາຈາຈິຕ຺ໂຕ ຈ ສມຸຏ຺ຐາຕິ. ຍຖາຫ “ໂກຕຈິເຍວ ກຣລີເຍນ ປກ຺ກຕາສຸ ກິຈ຺ຈີສຸ ອຄ຺ຄຕ຺ວາ ຍຕ຺ຕິສີມໍ ຈາ ຕຈີ ຈາ ຍຖາຕິຍິຕ຺ຂຓ຺ຐານເນເຍວ ອຕ຺ໂຕ ນິສ຺ສິຕກປຣິສາຍ ສທ຺ທິ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ວາຈາຈິຕ຺ໂຕ

ឃបដ្ឋាតិ, ឈល្ហសិមំ ចា តង៉ ចា កត្តា ចុដ្ឋារេបត្តិយា កាយចាចាចិត្តតោ ឃបដ្ឋាតី”តិ (បាឆិ៍ អដ្ឋ៍ ៩៥០៧)៍ ក្រិយាក្រិយត្តិ អតាបុច្ឆាចុដ្ឋាបតចរេឃត កិរិយាកិរិយំ៍

ខោរិចុដ្ឋាបតកចាចល្ហតា៍

១០១៧-៖ កាយត្តរត្តិ អដ្ឋា កាយំ៍ យា ឧកា ឃខេ កេច្ឆេយ្យាតិ ឃប្ផត្តោ៍ តឌីបារត្តិ ឧត្តាបិ ឧខេច តរេយា៍ តឌិយា បារំ តឌីបារំ៍ “ឧកា ចា”តិ ក្ខបរិបិ ខេយាខេតត្តា៍ ឌ្ហហីខេយ្យាតិ ចិតា កខេយ្យ៍ ច្ចេ “អរខេដ្ឋា”តិ ឃេឃេរា៍ អរដ្ឋាលក្ខំ “ច្ចត្កលីល”ច្ចច្ឆាឌិតា ចក្ខតិ៍ “ឧកា ចា រត្តិ ចិបរាចខេយ្យ, ឧកា ចា កលយ្យាឌ្ហហីខេយ្យា”តិ និក្ខាបឌក្ខេយា, ឧចំ ឃខេត្តបិ កាចាពត្តចរេឃត “រត្តិ ចិបរាចខេយ្យា”តិ អខេត្ត ចុត្តំ៍ ខេតខេច ចិកាកចិតិច្ឆេយ ខេឃតារុព្ឋហក្ខេខេតច “បុខេខេរុលោឌយាខេយចា”តិអាឌិ ចក្ខតិ៍ ឃា បឌយាបត្តិកំ កទុកំ ឆយ្ញុំ អាបត្តា និយាតិ ខេយាឌតា៍ បឌយំ អាបត្តិ ឧតឃ្យាតិ បឌយាបត្តិកោ, ឌិតិក្ខេយក្ខលោខេយច អាបជ្ជិតខេប្តាតិ អខេត្តា៍ “កទុកំ ឆយ្ញុ”ត្តិ ច្ចយិតា ឃប្ផត្តោ៍ ឃកកាយា តិក្ខយត្តិយាតិ កិក្ខតិយា អត្តខេតា ចឃតកាយខេតា តិក្ខយត្តិយា៍

១០១៨៍ តខេតា ឃកកាយខេតា៍

១០១៩-លិ៍ ឧខេកត បឌចារេត ច្ចតរេឃ្យ កាយឃ្យ បរិខេក្ខប អតិក្កខេត្ត, ក្ខបចារេរាក្ខេយ ចា ចុល្លច្ចយត្តិ ខេយាឌតា៍ អតិក្កខេត្ត ឌ្ហក្កខេត្តតិ ឧត្ត “បរិខេក្ខប ក្ខបចារេរ”តិ អធិការខេតា លក្ខតិ៍

១០២០-ឌ៍តិក្ខយិត្តាតិ អត្តខេតា បចិដ្ឋកាយខេតា តិក្ខយិត្តា៍ អយខេយច តរេយាតិ “ឧខេកត បឌចារេត ចុល្លច្ចយំ, ចុតិខេយត កទុកាបត្តិ”តិ អយំ តរេយា៍

ចតិច្ឆិខេត្កត ចា ឈល្ហបិកាខេរត ចាតិ ខេយាឌតា៍ “តចា”តិ ច្ចយិតា “បិកាខេរតា”តិ ឧត្តាបិ ចា-ឃឌ្ឍស្ស ឃប្ផត្តតីយតំ ឌឃ្យតិ៍ “កិក្ខចិហារេឃ្យ ក្ខុំ តាឃយកហ៊ិយា”តិ ចក្ខុយាតត្តា ចិហារេឃ្យ ក្ខុំត្តិ កិក្ខតិចិហារក្ខុំ កហិតា៍ “កហ៊ិយត្តិ បចិដ្ឋត្តា”តិ ច្ចយិតា ចក្ខុយាតឃ្យ ការលំ ឌឃ្យតិ៍ ខេកាឆិ ខេចាខេឃាតិ ចុល្លច្ចយឃល្អឌិខេឃរា ចុច្ឆយាខេតា ខេយា ខេកាឆិ ខេចាខេឃា៍

១០២០៍ តាឃត្តិ កិក្ខតីតំ៍ “អកហ៊ិយា”តិ ច្ចយិតា តត្តាបិ បចិដ្ឋាយ កាយត្តរបច្ឆយា អាបត្តិឃប្ផចយាហ៍

១០២១៍ “បឌយំ បារំ អតិក្កាខេយត្តិយា”តិ (បាឆិ៍ ៩៥៧) ចុត្តត្តា “ហត្តិ...ខេប... អតាបត្តិ និយាបត្តិ, បឌឃា កយខេត បតា”តិ ចុត្តំ៍

១០២២៍“យំ កិច្ចិ...ខេប... អាបត្តិ បចិឃត្តិយា”តិ ចុត្តខេឃ្យចត្តឃ្យ ក្ខបឃំហារត្តា ត បុតរុត្តិខេចាខេឃា៍

១០៣៣-៤។ លក្ខណេនុបបន្នាយាតិ “នទី នាម តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេត្វា យត្ថ កត្ថចិ ឧត្តរន្តិយា ភិក្ខុនិយា អន្តរវាសកោ តេមិយតី”តិ (បាចិ. ៦៩១) វុត្តលក្ខណេន សមន្នាគតាយ នទិយា។ យា បារំ តីរំ គច្ឆតីតិ យោជនា។

បឋមំ បាទំ ឧទ្ធរិត្វាន តីរេ ឋបេន្តិយាតិ “ឥធាតិ បទវារេន អតិក្កមតី”តិ ចត្តាកាលេ បឋមំ បាទំ ឧក្ខិបិត្វា បរតីរេ ឋបេន្តិយា។ “ទុតិយបាទុទ្ធារេ សង្ឃាទិសេសោ”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៦៩១) អដ្ឋកថាវចនតោ “អតិក្កមេ”តិ ឥមិនា ឧទ្ធារោ គហិតោ។

១០៣៥។ អន្តរនទិយន្តិ នទីមជ្ឈេ។ ភណ្ឌិត្វាតិ កលហំ កត្វា។ ឱរិមំ តីរន្តិ អាគតទិសាយ តីរំ។ តថា បឋមេ ថុល្លច្ចយំ, ទុតិយេ គរុ ហោតីតិ អត្ថោ។ ឥមិនា សកលេន វចនេន “ឧត្តិណ្ណា បន អយំ បក្កន្តា ឋិតា ហោតិ, តស្មា បរតីរំ គច្ឆន្តិយាបិ អនាបត្តី”តិ អដ្ឋកថាបិ ឧល្លិង្គិតា។

១០៣៦។ រច្ឆាយាតិ ចល្លអាទិកាយ យាយ កាយចិ រច្ឆាយ។

១០៣៧។ បិចិតន្តិ ឯត្ថ “បាទិយ”ន្តិ បករណតោ លព្ភតិ។ អច្ចន្តសំយោគេ ឯតំ។ អបិ-សទ្ទេន កណ្ឌោបាតាទីនិ សង្គណ្ហាតិ។ អថាតិ វាក្យារម្ភេ និបាតោ។ “នហានាទិកិច្ចំ សម្បាទេត្វា ឱរិមមេវ តីរំ អាគមិស្សាមី”តិ អាលយស្ស វិជ្ជមានត្តា អាហ “វដ្ដតី”តិ។

១០៣៨។ បនស្សាតិ ឧត្តរិត្វានាតិ យោជនា។ សេតុំ អារោហិត្វា តថា បនស្សា ឧត្តរន្តិយា អនាបត្តីតិ យោជនា។

១០៣៩។ គន្ត្វានាតិ ឯត្ថ “នទី”ន្តិ សេសោ។ ឧត្តរណកាលេ បនស្សា យាតីតិ យោជនា។

១០៤០។ វេគេនាតិ ឧវេគេន វេគេន, អត្តនា អតិចត្តិត្វាតិ អត្ថោ។

១០៤១។ “និសីទិត្វា”តិ ឥទំ “ឋានេ វា”តិអាទីហិបិ យោជេតព្វំ។ ឋានេ យា ចេត្ថ សភាគាតេយេវ គហេតព្វា។ ហត្ថសញ្ញាតេ ចាតិ ឧភោហិ អឌ្ឍហត្ថចលេយ វា។

១០៤២-៣។ បាសន្តិ ហត្ថបាសំ។ “អាភោគំ វិនា”តិ ឥមិនា “គមិស្សាមី”តិ អាភោគេ កតេ អជានន្តិយា អរុណេ ឧដ្ឋិតេបិ អនាបត្តីតិ ទីបិតំ ហោតិ។ យថាហ “សចេ សជ្ឈាយំ វា បធានំ វា អញ្ញំ វា កិញ្ចិ កម្មំ កុរុមានា ‘បុរេអរុណេយេវ ទុតិយិកាយ សន្តិកំ គមិស្សាមី’តិ អាភោគំ ករោតិ, អជានន្តិយា ឯវ ចស្សា អរុណោ ឧគ្គច្ឆតិ, អនាបត្តី”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៦៩១)។ នានាគាមេ ចត្តាសេយ នត្ថីតិ ទស្សេតុមាហ “ឱក្កមេបិ វា”តិ។ ឱក្កមេបិ វា ទុតិយិកាយ ហត្ថបាសំ អតិក្កម្ម អរុណំ ឧដ្ឋាបេន្តិយា ភិក្ខុនិយា អាបត្តិ សិយាតិ

ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪓᪓᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨸᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩥᨠᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ᪨ “ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᨽᩮᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨧᩮ ᩋᩁᩩᨱᩴ ᩏᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ, ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪓᪔-᪙᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥᨾᨠᩔ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᪙᪓᪓) ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩔ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᨠᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩔ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᩉ “ᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨿᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨮᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ᪨ ᨴᩦᨸᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ “ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᩅᩣᩃᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪙᪘᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨴᩔᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩥᨠᩣᨿ ᨴᩔᨶᩪᨸᨧᩣᩁᩴ ᨩᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨩᩉᩥᨲᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩋᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩏᨸᨧᩣᩁᩮ”ᨲᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᨧᩥᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨿᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪐᪓᪕᪨ ᩈᩣᩃᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨲᩁᩩᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩈᨲᩥ ᨴᩔᨶᩪᨸᨧᩣᩁᩮ ᩈᨲᩥᨸᩥ ᩈᩅᨶᩪᨸᨧᩣᩁᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪓᪖-᪔᪐᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩪᩁᩮᨸᩥ ᨴᩔᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨿᨾᩮᩣ ᨠᨳᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᩣᩉᩮᨠᩮ ᨮᩣᨶᩮ “ᩈᩅᨶᩪᨸᨧᩣᩁᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ”ᨲᩥ ᨴᩩᨯ᩠ᨰᩣᨽᩣᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨮᨸᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨾᨣ᩠ᨣ…ᩈᩮᨷ… ᩑᨲ᩠ᨳᩪᨸᨧᩣᩁᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨮᩣᨶᩮ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨻᩃᨧᩣᩅᩣᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲᩴ ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳᩪᨸᨧᩣᩁᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩔᩅᨶᩣᩁᩮᩣᨧᨶᩮ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨾᨣ᩠ᨣᨾᩪᩊ᩠ᩉᩔ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩥᨿ ᨧ “ᩋᨿ᩠ᨿᩮ”ᨲᩥ ᨠᩪᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩔᩣ ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩈᩅᨶᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨷᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨣᩁᩩᨠᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨷᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨣᩁᩩᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ “ᨴᩩᨲᩥᨿᩥᨠᩴ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᩔᩣᩉᨽᩣᩅᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ “ᩒᩉᩦᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ “ᨣᨱᨾ᩠ᩉᩣᩒᩉᩦᨿᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨

᪑᪐᪔᪑᪨ ᩋᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᩒᩉᩦᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᩉᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᩣᨾᩥ” ᩍᨲᩥ ᩑᨲᩴ ᩏᩔᩣᩉᩴ ᩋᨶᩩᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ,
ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨸᨧᩣᩁᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪐᪔᪒᪨ “ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩩ ᩋᨿᩴ” ᩍᨲᩥ ᩏᩔᩣᩉᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩒᩉᩦᨶᩣ ᨧᩮ, ᨲᩔᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪔᪓᪨ ᩍᨲᩁᩣᨸᩦᨲᩥ ᨣᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨸᩥ ᩒᩉᩦᨿᨲᩩ ᩋᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᩔᩣᩉᨽᩣᩅᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ “ᨶᩥᩁᩩᩔᩣᩉᩣ ᨶ
ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨧᩮ”ᨲᩥ᪨

᪑᪐᪔᪔-᪕᪨ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣ ᩑᨠᨠᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨿᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᨠᩮᨶᩮᩅ ᩑᨠᨠᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩔᩣ ᩑᨠᩥᩔᩣ ᨴᩥᨲᩦᨿᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨴᨶᩣᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮᨲᩥ, ᨲᩔᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩔᩣ

ກຫຍາງຈຫິຍເຕ ປິ-ສເທ຺ທາ ວຸຈກາເຣນາ ອນາປຕ຺ຕິ ວຸຈ ປກາສິຕາຕິ ເຍາຊຕາ

໑໐໙໙-ລີ ກາຍຕ຺ຕຣກຕາຍາຕິ ກາຍສືຍກຕາຍ "ຕຂິຍາ"ຕິ ຊຸຍິຕາ ສຸຍເທ຺ທາ ອາປຕ຺ຕິເຍາຈຕເສ຺ຍາປີຕິ ຣຕ຺ຕິຈິປຍຈາສ ກາຍຕ຺ຕຣກຍຕ ຕຂິປີຣກຍຕ ກຫຍາງຈຫິຍຕ ສຕ຺ຕາຕາ ຈຕເສ຺ຍາ ສຊ຺ຊາຂິເສສາປຕ຺ຕິເຍາ ກຫຍາງຈຫິຍຕຍຸລກາປຕ຺ຕິຍາ ກາຍເຕາ ຊາຫິ ອາປຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາເຕ຺ຕາປິ ກາຍຕ຺ຕເຣາກ຺ກຍຕຍຸລກາປຕ຺ຕິຍາ ອເຕ຺ຕາກາເຍ ອາປຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາເຕ຺ຕາປິ ວຸກກ຺ກເຫາຕິ ກາຍຸປຈາເຣ ສຕ຺ທາຍາຫ

໑໐໙ປັ-ຂ ຍາ ສທ຺ທີ ຍາຕາ ຊຸຕິຍິກາ, ສາ ຈ ປກ຺ຕ຺ຕາ ຈາ ສເຈ ເຫາຕິ, ຈິຊ຺ຕ຺ຕາ ຈາ ເຫາຕິ, ເປຕາຕໍ ເລາກໍ ຍາຕາ ຈາ ເຫາຕິ, ກາລກຕາ ຈາ ເຫາຕີຕິ ອຂິປ຺ປາເຍາ, ປກ຺ລສຊ຺ຕ຺ຕາ ຈາ ເຫາຕິ, ຕິຕ຺ຕາຍຕຕສຊ຺ຕ຺ຕາ ຈາ ເຫາຕີຕິ ອຂິປ຺ປາເຍາ, ຕຊ຺ຊາ ຈາ ເຫາຕິ, ປິຣາຂິກາປຕ຺ຕາ ຈາ ເຫາຕີຕິ ອຂິປ຺ປາເຍາ ວຸຈຣຸເປ ກາເລ ກາຍຕ຺ຕເຣາກ຺ກຍຕາຂິຕິ...ເປ... ອນາປຕ຺ຕີຕິ ຊາຕຕ຺ຕ຺ຕິ ເຍາຊຕາ ຊຸຍຕ຺ຕິກາຍປິ ວຸຈໍ ຈຕ຺ຕາຣິປິ ກເຣາຕ຺ຕິຍາ ອນາປຕ຺ຕີຕິ ເຍາຊຕາ

໑໐ລີ໐ "ອກາຍເກ ອເຣເຊ຺ຊາ"ຕິ ຊຸຂໍ ກາຍາກາເຈຕ ຊຸຕ຺ຕໍ, ຕ ຈິຊ຺ຊາຊຈິສຂິສຕາຍ

໑໐ລີ໑ ກາຍກາຈເຕາ ຕຂິປີຣກຍຕກຫຍາງຈຫິຍຕາປຕ຺ຕິ ຕ ສຍຸຈຕິ, ຕເສ຺ຍາປິ ສກກາຍຕ຺ຕາ ກາຍຕ຺ຕຣກຍຕຍຸລິກາປຕ຺ຕິ ຈ ຂິຈສກາກຕ຺ຕາ ຣຕ຺ຕິຈິປຍຈາສຍຸລິກາປຕ຺ຕິ ຈ ຕ ສຍຸຈຕີຕິ ອາຫ "ສກກາເຍ...ເປ... ຕ ຈິຊ຺ເຣ"ຕິ ຍຈາກາຍຕ຺ຕິ ຍຈິທ຺ທິຕໍ, ຊຸຕິຍິກາຍ ອສຕ຺ຕິຍາປີຕິ ອເຕ຺ຕາ

໑໐ລີ໑ ສຍຸຊ຺ຊາຕາຂເຍາ ປເຈຍຕ຺ຕິຍຈຕ຺ຕາ ຕຸລ຺ຍາຕິ ເຍາຊຕາ

ກາຍຕ຺ຕຣກຍຕກຈາຈກ຺ກຕາ

໑໐ລີ໑ ສີຍາສຍຸຕິຍາ ເຈຈາຕິ "ສຍເຣກ຺ຕ ສເຊ຺ຕ ຂເຍຸຕ ຈິຕເຍຕ ຊຸກ຺ຕິຕໍ ກິກ຺ຕິ ກາຣກສຊ຺ຊ ອຕາປຸຈ຺ຈາ ຕເສ຺ຍຈ ກາຣກສຊ຺ຊສ຺ສ ລຕ຺ຕິ ອຊາຕິເຕ຺ຕາ ຊຸສາເຣສ຺ສາຍີ"ຕິ ຕຈສີຍາສຍຸຕ຺ຕເຕ ຈ ຊິຫິ ກຍຸຈາຈາຫິ ຊຸເຈ ຊຸລ຺ລຈ຺ຈຍາ ເຫາຕີຕິ ເຍາຊຕາ

໑໐ລີ໑ ກຍຸສ຺ສປຣິເຍາສາເຕຕິ ຊຸສາຣຫກຍຸສ຺ສ ອຈສາເຕ ຕິກສຊ຺ຊາຂິເສສຕ຺ຕິ "ຂຍຸກເຍຸ ຂຍຸກຍຸສຊ຺ຊາ ຊຸສາເຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ສຊ຺ຊາຂິເສສສ຺ສ ຂຍຸກເຍຸ ເຈຍຕິກາ, ຂຍຸກເຍຸ ອຂຍຸກຍຸສຊ຺ຊາ ຊຸສາເຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ສຊ຺ຊາຂິເສສສ຺ສາ"ຕິ (ປາຈິ ໙ຂລີ) ຕິກສຊ຺ຊາຂິເສສໍ ຊຸຕ຺ຕໍ ກຍຸຕ຺ຕິ ຈ ຊຸເກ຺ລປຕີຍກຍຸ ອຂເຍຸ ຕິກຊຸກ຺ກຊຕ຺ຕິ "ອຂຍຸກເຍຸ ຂຍຸກຍຸສຊ຺ຊາ ຊຸສາເຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຊຸກ຺ກຊສ຺ສ ອຂຍຸກເຍຸ ເຈຍຕິກາ, ອຂຍຸກຍຸສຊ຺ຊາ ຊຸສາເຣຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ຊຸກ຺ກຊສ຺ສາ"ຕິ ຕິກຊຸກ຺ກຊໍ ຊຸຕ຺ຕໍ

᪑᪐᪕᪔. ᨣᩤᩉᩔᩣᨲᩥ ᨲᩔᩮᩅ ᨠᩣᩁᨠᨣᩤᩉᩔ. ᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩤ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩮ ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩣᩁᩅᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩴ. ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨸ᩠ᨸᨽᩮᨴᩴ ᨷᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪑᪕᪙) ᩌᨴᩥ ᨠᨳᩥᩔᨲᩥ. ᨶᩮᨲ᩠ᨳᩣᩁᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩁᨱᩔ ᩉᩮᨲᩩᨽᩪᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᩴ.

᪑᪐᪕᪕. ᨴᩩᩈᩣᩁᨱᩴ ᨠᩕᩥᨿᩴ, ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᩋᨠᩕᩥᨿᩴ.

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ

᪑᪐᪕᪘-᪕᪙. ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨲᩥ ᨾᩮᨳᩩᨶᩁᩣᨣᩮᨶ ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩣ. ᩏᨷᩁᩥᨷᩥ “ᨿᩔ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔᩣ”ᨲᩥ ᨻᩣᨿᩥᨲᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨠᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩥ “ᨠᩣᨿᩴ...ᨷᩮ... ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ”ᨲᩥ ᩅᨣ᩠ᨣᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩮᨷᩥᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩈ᩠ᩈ ᨣᩉᨱᩴ. ᨷᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨷᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᩣᨿ.

᪑᪐᪖᪐. ᩏᨽᨲᩮᩣᩅᩔᩩᨲᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨧᩮᩅ ᨷᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧ. ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨷᩩᩃ᩠ᩃᩥᨦ᩠ᨣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ. ᨠᨳᨾᩮᨲᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ? “ᩏᨽᨲᩮᩣᩋᩅᩔᩩᨲᩮᨲᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᨾᩉᩣᨷᨧ᩠ᨧᩁᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨾᩉᩣᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨷᩤᩊᩥᨿᩣ ᩈᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩤᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪕᪐᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ. ᩏᨽᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨶ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᨧᨶᩴ ᨷᩤᩊᩥᨿᩣ ᩈᨾᩮᨲᩦᨲᩥ “ᩏᨽᨲᩮᩣᩋᩅᩔᩩᨲᩮ”ᨲᩥ (ᨷᩤᨧᩥ. ᪕᪐᪑-᪕᪐᪓) ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩤᩊᩥᨿᩣ, “ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩤᨧᩥ. ᪕᪐᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨧ ᨷᩤᩊᩥᨿᩣ ᩈᨾᩮᨲᩥ. ᨿᨴᩥ ᩉᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩋᩅᩔᩩᨲᨽᩣᩅᩮᩣ ᨶ ᨷᨾᩣᨱᩴ, ᨠᩥᩴ “ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᩥᨲᩣ ᩅᨧᨶᩮᨶ. “ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩏᨽᩮᩣ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩥᨿᩣ. ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩣᩁᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨻᩉᩪᩈᩩ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨣᨱᨶᩣᨿ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᨷᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᩣᨿ ᨻᩉᩪᨶᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ.

᪑᪐᪖᪑. ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨱ᩠ᨱᩮ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩮ ᨧ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨠᨲᩦᨲᩥ “ᨿᨠ᩠ᨡᨷᩮᨲᨷᨱ᩠ᨯᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣᨶ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣᩋᩅᩔᩩᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᨿᨠ᩠ᨡᨷᩮᨲᨷᨱ᩠ᨯᨠᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᨠᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩣ. ᨲᨳᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩌᨾᩥᩈᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩉᩣᩁᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩈᩩ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ.

᪑᪐᪖᪒. ᩏᨴᨠᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨵᩥᨠᩮᩈᩩ ᩏᨽᨲᩮᩣᩋᩅᩔᩩᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᩌᨾᩥᩈᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾᩮᩈᩩ ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᨶᩮᩈᩩ ᩏᨽᨲᩮᩣ,
ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩈᩩ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣᩅᩔᩩᨲᨠᩔ, ᩑᨠᨲᩮᩣᩅᩔᩩᨲᩔ ᨧ ᨷᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᩋᨷᩁᩥᨠᩣᩁᩮ ᩅᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩈᩮᩅ ᩋᨷᩁᩥᨠᩣᩁᩮ ᨧ.

᪑᪐᪖᪓-᪔. ᩑᨠᨲᩮᩣᩅᩔᩩᨲᨠᩣᩁᩮᩅᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨧ ᩑᨠᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᩅᩔᩩᨲᩮᩅ ᩋᩈᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᩌᨾᩥᩈᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ
ᩋᨿᩴ ᨷᩩᩁᩥᩈᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣᨲᩥ ᨶ ᨧ ᩋᩅᩔᩩᨲᩮᩣᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᨿᩣ ᨷᨶ ᩌᨾᩥᩈᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩑᨠᨲᩮᩣᩅᩔᩩᨲᨠᩮᩈᩩ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ
ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ “ᨿᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩥ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨶ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪑᪐᪕᪓᪨ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ “ᨠᩥᩴ ᨲᩮ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᩑᩈᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩁᩥᩔᨲᩥ ᩋᩅᩔᩩᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩣ ᩅᩤ, ᨿᨲᩮᩣ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩣ, ᩍᩘ᩠ᨥ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᨿᩴ ᨲᩮ ᩑᩈᩮᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨴᩮᨲᩥ ᨡᩤᨴᨶᩦᨿᩴ ᩅᩤ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᩅᩤ, ᨲᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨡᩤᨴ ᩅᩤ ᨽᩩᨬ᩠ᨩ ᩅᩤ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪐᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩥᩔᩣᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ᪨ ᩍᨲᩁᩥᩔᩣᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣᨿ᪨ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᩥ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᩣᨾᩥᩈᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨽᩮᩣᨩᩮᩔᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣᨿ ᨲᩔᩣ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩔ ᩋᩣᨾᩥᩈᩔ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮ᪨ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᨠᩁᨱᩣ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩈᨾ᩠ᨽᩅᩮᩣ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪕᪔-᪕᪨ ᨽᩮᩣᨩᨶᩔᩣᩅᩈᩣᨶᨾ᩠ᩉᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣᨿ ᨽᩮᩣᨩᨶᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᨲᩣᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨿᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨸᩮᨲᨸᨱ᩠ᨯᨠᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩮᩈᨬ᩠ᨧ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᩅᩔᩩᨲᩔ ᨾᨶᩩᩔᨸᩩᩁᩥᩈᩔ᪨ “ᨣᩉᨱᩮ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨣᩉᨱᩮᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣᨿ ᨣᩉᨱᩮ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩮᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩮ᪨ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩣᨿ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩮ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪐᪕᪕᪨ ᩈᩮᩈᩔᩣᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᨴᩣᨿᨠᩔ᪨ “ᨣᩉᨱᩩᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᨶᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩅ᪨

᪑᪐᪕᪖-᪖᪐᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ “ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, “ᨠᩩᨸᩥᨲᩣ ᩅᩤ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, “ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᨲᩣ ᩅᩤᨸᩥ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩦᨶᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ‘ᩋᨶᩅᩔᩩᨲᩮᩣ’ᨲᩥ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩦ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ‘ᨠᩩᨸᩥᨲᩣ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ’ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩥ, ‘ᨠᩩᩃᩣᨶᩩᨴ᩠ᨴᨿᨲᩣᨿ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦ’ᨲᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪐᪕)᪨

ᩅᨯ᩠ᨰᩴ᪨

᪑᪐᪖᪐᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᨶ᩠ᨲᩥ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨠᩩᨸᩥᨲᩣ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᨾᨶᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪑᪐) ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨶ᩠ᨲᩥ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᨵᩥᨠᩁᨱᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᩣᨠᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᨿᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩴ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪑᪔) ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᨭ᩠ᨮᨾᩣᨶᩥ᪨

᪑᪐᪖᪑᪨ ᨶᩅᨾᩮᨲᩥ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨸᨶᩮᩅ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪑᪑) ᨧ᪨ ᨴᩈᨾᩮᨲᩥ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᩅ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᩅᩥᩉᩁᨳ, ᨾᩣ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨶᩣᨶᩣ ᩅᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᨳᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪗᪑᪕) ᨧ᪨

[illegible]

໑໐໔໑. [illegible]

[illegible]

[illegible]

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪙᪓-᪕. ᩑᩅᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩁᩈᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨸᨴᩮᨶ ᨻᩮᩣᨵᩮᨲᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨸᨣᩮ ᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᩅᩴ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ. “ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ. ᨸᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᩋᨶᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᩋᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩁᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᩁᩥᨠᩣ.

᪑᪐᪙᪖. ᩍᨵ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩮ ᩈᩮᩈᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨠᨳᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᩋᨳ ᩈᩮᩈᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨠᨳᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨸᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶᨿᨸᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᨶᩮ.

᪑᪐᪙᪗. ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣᩅ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩣ.

ᨸᨮᨾᩴ.

᪑᪐᪙᪘. ᩋᨠᩣᩃᩮᨲᩥ “ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᩅᩔᩣᨶᩔ ᩑᨠᩣᨴᩈ ᨾᩣᩈᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨮᩥᨶᩮ ᩅᩔᩣᨶᩔ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨾᩣᩈᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᪗᪓᪐ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨠᩣᩃᩮ. ᩅᩥᨠᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩅᩥᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᩃᨶᩥᨿᨾᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨠᩣᩃᩮ ᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨠᩣᩃᩮᨸᩥ ᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩴ ᩋᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩣᨶᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ. ᨶᩥᨿᩣᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ “ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩪ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣ “ᩍᨾᩴ ᨣᨱᩔ, ᩍᨾᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩪ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ‘ᩍᨾᩴ ᨣᨱᩔ, ᩍᨾᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨠᩴ ᨴᨾ᩠ᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᨸᩣᨴᨾᩪᩃᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩣᨴᩥᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪗᪓᪐).

᪑᪐᪙᪙. ᩋᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᩋᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᩴ.

᪑᪑᪐᪐. ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᨿᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩔᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩴ. ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨠᩣᩃᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ... ᨸᩮ... ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᨿᩮ”ᨲᩥ. ᨿᨳᩣᨴᩣᨶᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᨿᩮᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨴᩣᨿᨠᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᨳᩣ ᩏᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᨸᨠ᩠ᨡᩮᨿᩮᩅ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

᪑᪑᪐᪑. ᨲᩔᩣᨲᩥ “ᨿᨳᩣᨴᩣᨶᩮ ᨶᩥᨿᩮᩣᨩᨿᩮ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩔ. ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᩴ ᨸᩩᨶ ᩈᩮᩅᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

១០០១។ កាលចីវរេ អកាលវត្ថសញ្ញាយ ទុក្កដន្តិ យោជនា។ ឧភយត្ថបីតិ អកាលចីវរេបិ កាលចីវរេបិ។ វេមតិកាយ តថា ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១០០២។ ឧភយត្ថបិចីវរេ កាលចីវរេ ច អកាលចីវរេ ចាតិ ឧភយចីវរេបិ កាលចីវរសញ្ញាយ ភាជាបេន្តិយា តទោសោតិ យោជនា។ សចិត្តកសមុដ្ឋានត្តាយំ សន្ធាយាហ “តិសមុដ្ឋានតា”តិ។

ទុតិយំ។

១០០៣។ សចេ សយំ អច្ឆិន្ទតិ អញ្ញាយ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ចីវរំ បរិវត្តេត្វា បច្ឆា “តុយ្ហំចីវរំ ត្វមេវ គណ្ហ មយ្ហំចីវរំ ទេហី”តិ ឯវំ យទិ សយំ អច្ឆិន្ទតិ។ ឯត្ថ “សកសញ្ញាយា”តិ សេសោ។ សកសញ្ញាយ គហិតត្តា បាចិត្តិយំ, ទុក្កដញ្ច វុត្តំ, ឥតរថា ភណ្ឌគ្ឃេន ការេតព្ពោ។

១០០៤។ ឥតរេសូតិ អនត្ថកត្តា អាណត្តិទានត្តា សង្គយ្ហាតិ។ តេនាហ “វត្ថុំ បយោគស្ស វសា សិយា”តិ។

១០០៥។ “តិកបាចិត្តិ”តិ ឯតមបេក្ខិត្វា “ឧទ្ទិដ្ឋា”តិ សព្ពត្ថិយំ, ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញា, វេមតិកា, អនុបសម្បន្នសញ្ញាតិ ឯតានិ តេសុ តិកបាចិត្តិ វុត្តាតិ អត្ថោ។ អញ្ញស្មិំ បរិក្ខារេតិ ឧបសម្បន្នានុបសម្បន្នានំ អញ្ញស្មិំ បរិក្ខារេ។ ឥតរិស្សាតិ អនុបសម្បន្នាយ។ តិកទុក្កដន្តិ អនុបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញាវេមតិកាអនុបសម្បន្នសញ្ញានំ វសេន តិកទុក្កដំ ឧទ្ទិដ្ឋំ។

១០០៦។ តាយ វា ទីយមានំ តាយ អញ្ញាយ ភិក្ខុនិយា ទុដ្ឋាយ វា តុដ្ឋាយ វា ទីយមានំ គណ្ហន្តិយា, តស្សា វិស្សាសេន វា គណ្ហន្តិយា អនាបត្តីតិ យោជនា។ “តិសមុដ្ឋានតា យថា”តិ ឥទំ វុត្តត្ថមេវ។

តតិយំ។

១០០៧។ យា បន ភិក្ខុនី “កិំ តេ, អយ្យេ, អផាសុ, កិំ អាហរីយតូ”តិ វុត្តា អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្វា តំ អាហដំ បដិក្ខិបិត្វា តញ្ច អញ្ញញ្ច គហេតុកាមាយ សចេ អញ្ញំ វិញ្ញាបេតិ, តស្សា វិញ្ញត្តិទុក្កដំ, លាភា និស្សគ្គិយំ សិយាតិ សាធិប្បាយយោជនា។ វិញ្ញត្តិយា ទុក្កដំ វិញ្ញត្តិទុក្កដំ។

១០០៨-១១។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “អញ្ញេ អញ្ញសញ្ញា, អញ្ញេ វេមតិកា, អញ្ញេ អនញ្ញសញ្ញា អញ្ញំ វិញ្ញាបេត្វា អញ្ញំ វិញ្ញាបេតិ, និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ។ ៧៤១) តិកបាចិត្តិយំ វុត្តំ។ អនញ្ញេ ទ្វិកទុក្កដន្តិ អនញ្ញេ អញ្ញសញ្ញាយ, វេមតិកាយ ច វសេន ទ្វិកទុក្កដំ។

“អតញ្ញាតញ្ញាសញ្ញាយា”តិអាឌិតា អតាបត្តិចិសយោ ឥស្សិតោ៑ “អតញ្ញា អតញ្ញាសញ្ញាយា”តិ បឥេទ្ធឥោ៑ អតញ្ញា អតញ្ញាសញ្ញាយ ចិញ្ញារបត្តិយា អតាបត្តិ៑ តស្មិ បឥយចិញ្ញាបិតោ អប្បហោតេត្ត ចា តញ្ញាច ចា ចិញ្ញារបត្តិយា អតាបត្តិ៑ អញ្ញាតបិ អតេ្ថ សតិ តោត សទ្ធិ អញ្ញា ចិញ្ញារបត្តិយា អតាបត្តិ៑ ឰឥំ ចុត្តំ ហោតិ – សចេ បឥយំ សប្បិ ចិញ្ញាត្តំ, “អាយពយំសំ បតិតព្ពា”ត្តិ ច ចេឧ្ឌត ចុត្តត្វា តោលេត អតេ្ថា ហោតិ, តតោ “តោលេតាបិ យេ អតេ្ថា”តិ ឲចំ អញ្ញាស្មា ចិញ្ញារបតីតិ៑ អាតិសំសញ្ញា ឥស្សេត្វា តតោ អញ្ញា ចិញ្ញារបត្តិយាបិ អតាបត្តីតិ ពោាតព្ពាត្តិ យោឌតា៑ ឰឥំ ចុត្តំ ហោតិ – សចេ ពហាបលស្ស សប្បិ អាកតំ ហោតិ, ឰយិតា ឲ្យលេត ឌិព្យំ តោលំ លឝ្មតិ, តោលេតាបិ ច ឰឥំ ពិន្ចំ តិប្បដ្ឋតិ, តស្មា តោលយាហទាតិ ឲចំ អាតិសំសំ ឥស្សេត្វា ចិញ្ញារបតីតិ៑

ចឲ្យត្តិ៑

១០០១-១៑ ឲ្យត្តំ អញ្ញា ចេតារបត្វាតិ យោឌតា, អត្ថតោ ពប្បិយកេល្ឌត “ឰឥំ តាយ អាហទា”តិ ឲ្យត្តំ អញ្ញា បទិចត្តារបត្វាតិ អតេ្ថា៑ ឲចត្តិ ឲតេ្ថ “ចុតេ្តា”តិ សេសោ៑ ឥតេត តិត្តាត្តំ ឥញ្ញា, អត្ថតោ ឥតេត តិប្បាឌិតត្វា តោលឹឌិ ឰឥ “ឥញ្ញា”ត្តិ អឌិប្បេតំ, ត ឌីហាឌិ៑ ឲចំ ចុតេ្តា យឃ្យំអញ្ញា ឥញ្ញា អាតេត្វា ឥេតិ ឰតិ សញ្ញាយ បច្ឆា អញ្ញា ចេតារបឃ្យាតិ យោឌតា, ត យេ ឰយិតា អតេ្ថា, អញ្ញា អាហទាតិ ចុតេ្តា ឰឥញ្ញា ឥត្វា អញ្ញាញ្ញា អាហទិត្វា ឥេតីតិ សញ្ញាយ “ត យេ ឰឥំ ទុច្ចតិ, អញ្ញា អាហទា”តិ បច្ឆា អញ្ញា បទិចត្តារបឃ្យាតិ អតេ្ថា៑ ចេតាបតបយោពេតាតិ អាឍត្តាយ ចេតាបតចសេត៑ ឲ្យលដ្ឋាយាតិ អាឍាបិពាយ៑ តោត ច អញ្ញាត ចា ឲ្យលេត អាកតំ ហោត្យ, តស្ស លឹេក តិស្សគ្គិយំ ហោតីតិ យោឌតា៑

១០០៖ សេសត្តិ តិពបាចិត្តិយាឌិក ចិតិត្ថយចិសេសំ៑

បញ្ចាយំ៑

១០០៥-៩៑ អញ្ញាឥត្វាយ ឌិតេត្តាតិ ឰបិសពេហិ “ឲចទ្វំ ពេហត្វា គាេឌត្វា បទិក្ខ្ញូឆា”តិ អញ្ញាស្សត្វាយ ឌិតេត្ត៑ “សញ្ញិរូពត បទិក្ខាទោ”តិ ឰយិតា សព្ពតេ្ឌ៑ បទិក្ខាទោតាតិ ពប្បិយកេល្ឌត៑ សញ្ញិរូពតាតិ សញ្ញស្ស បទិច្ចតេ្តត៑ ឰឆាតិ ឰយស្មិ សាសតោ៑ តស្សាតិ យាយ ចេតាបិតំ៑ តិស្សគ្គិយំ សិយាតិ ឲត្ថ តិស្សដ្ឋបឌិលទ្ធំ យឆាឥាតេ ឰបតេតព្ពាត្តិ ចត្តត្តំ៑ យឆាហ “តិស្សដ្ឋំ បឌិលទិត្វា យឆាឥាតេ ឰបតេតព្ពា”ត្តិ (បាចិ៑ ស៊៤១)៑ ឰឥំ ហេដ្ឋា ចុត្តត្វាឌិប្បាយយេច៑ ឲត្វាតិ ឰយស្មិ សិក្ខាបឥេ៑ “អតញ្ញាឥត្តិពោ អញ្ញាឥត្តិពសញ្ញា, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៑ អតញ្ញាឥត្តិពោ ចេយតិពា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ចុត្តត្វា អាហ “អតញ្ញាឥត្តិពោ តិឌ្ឍិដ្ឋិពឥុក្កដ”ត្តិ៑ ឰយិតា ច “អញ្ញាឥត្តិពោ តិពបាចិត្តិយ”ត្តិ ឰឥំ ចុត្តយេច៑ “អញ្ញាឥត្តិពោ អញ្ញាឥត្តិពសញ្ញា, ចេយតិពា, អតញ្ញាឥត្តិពសញ្ញា អញ្ញា ចេតារបតិ, តិស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយ”ត្តិ (បាចិ៑ ស៊៤១) ហិ ចុត្តំ៑

១០០៤៑ សេសពត្តិ យឥត្វាយ ឌិត្តំ, តំ ចេតារបត្វា អាហទិត្វា អតិទិត្តំ ឲ្យលំ អញ្ញាឥត្វាយ ឰបតេត្តិយា អតាបត្តីតិ យោឌតព្ពា៑ សាយិពោ

ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ "ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨧᩦᩅᩁᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᩋᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩮᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᨸᩩᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨲᩩᩴ᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᨣᨾᨶᩣᨠᩣᩁᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩮ ᨩᩣᨲᩮ᪨ ᨿᨳᩣᩉ "ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨲᨳᩣᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᩏᨸᨴ᩠ᨴᩅᩮᩈᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ ᨿᩴ ᩅᩣ ᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪗᪙᪑)᪨

᪑᪑᪐᪗᪨ ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩴ ᩅᩥᨶᩣᨲᩥ "ᩈᩴᨿᩣᨧᩥᨲᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᨶᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᨾᩮᩅ ᩅᩥᩈᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩥ᪨

᪑᪑᪐᪘᪨ ᩋᨽᩥᨠᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ "ᨾᩉᩣᨩᨶᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶᩣ"ᨲᩥ᪨ ᨸᨴᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶ ᨸᨴᩴ᪨ ᨾᩉᩣᨩᨶᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᨱᩔ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨿᩣᨧᩥᨲᨠᩮᨶ᪨

᪑᪑᪑᪐᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᨴᩥᩈᩣ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᨸᩣᨮᩮ "ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᨸᨴᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᨾᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨿᨳᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨬ᩠ᨬᨴᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮᨶ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩩᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨠᩮᨶ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ᪨ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ᪨ "ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩥ"ᨲᩥ ᩃᩥᨡᩥᨲᩴ᪨ "ᨠᩮᩣᨧᩥᨸᩥ"ᨲᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ ᩈᩩᨶ᩠ᨴᩁᩮᩣ "ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ"ᨲᩥ ᨲᩩᩃ᩠ᨿᩣᨵᩥᨠᩁᨱᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨶᩅᨾᨴᩈᨾᩣᨶᩥ᪨

ᨸᨮᨾᩮᩣ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨

᪑᪑᪑᪑-᪑᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨠᩴᩈᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᩉᨭᩣᨶᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩴᩈᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᩴ, ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᨲᩮᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᩴ, ᨲᩮᨶ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᨸᩣᩅᩩᩁᨱᨾᩣᩉ, ᩏᨷ᩠ᨷᩮᨴᩮ "ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩴᩈᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨴᩔᩮᨲᩥ "ᨠᩉᩣᨸᨱᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩣ, ᨠᩴᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩈᩮᩣᩊᩈᨠᩉᩣᨸᨱᨣ᩠ᨥᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨣᩁᩩᨸᩣᩅᩩᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᨲᨠᩣᩃᩮ ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨸᩣᩅᩩᩁᨱᩴ᪨ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᩈᨾᩣᩉᨭᩣᨶᩥ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩮᨲᩥ ᩈᩦᩃᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨸ᩠ᨸᨠᩣᩈᩦ, ᨲᩮᨶ, ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ ᨴᩦᨷᩥᨠᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ᪨ ᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮᨲᩥ "ᨴᩮᩈᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᨶᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮ᪨ ᩃᩥᨡᩥᨲᩥ ᨸᨭᩥᩃᩥᨡᩮ᪨

ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᩪᩉᩮᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ, ᨠᩉᩣᨸᨱᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᩉᩣᨸᨱᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴ᪨ ᨠᩉᩣᨸᨱᩮᩣ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨲᩴᨲᩴᨠᩣᩃᩮ, ᨲᩴᨲᩴᨸᨴᩮᩈᩮ ᨧ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩪᨸᨣᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩣ ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩣᩅᩈᩣᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ "ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᨾ᩠ᩉᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠᩮ"ᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨿᨴᩣ ᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨲᨴᩣ ᨲᩴ ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨳᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᨸᩅᩣᩁᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨠᩥᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩩᨱᩮ ᨸᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ "ᨧᩮᨲᩣᨸᩮᨳ ᨿᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ

បចារិតដ្ឋានេ សម្ភចត្តីតិ ឥដ្ឋា៍

១១១៦-ទ៌ ឋានាកចត្យក្កិរេស អតិរេកសណ្ណា, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៍ ឋានាកចត្យក្កិរេស ចេយតិកា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ចុត្តត្តា អាហ “ឋានរេក ត្យ ចត្យក្កិរេស, ឋដ្ឋិដ្ឋំ ខ្ទិកទុក្កដ”ត្តិ៍ ពួយិតា “អតិរេកចត្យក្កិរេស អតិរេកសណ្ណា, ចេយតិកា, ឋានាកសណ្ណា ចេចតាបេតិ, តិស្សក្កិយំ បាចិត្តិយ”ត្តិ តិកបាចិត្តិយញ្ចា ឥស្សិតំ ហោតិ៍

កទ្ទកត្តិ កទ្ទបាចុទលំ៍ តក្ខតំ ចាតិ ចត្យក្កិរេតា ឋានាកំ ចា៍ ឆាតកាតញ្ចាតិ ឧត្តូ ច-សចេទ្ធត បចារិតាតំ សក្កហោ៍ យឆាហ អតាបត្តិចារេ “ឆាតកាតំ, បចារិតាត”ត្តិ (បាចិ៍ លិប័លិ)៍ ឧត្តូ ច “អតិរេកចត្យក្កិរេសឮ”តិ ចត្តត្ថា “តក្ខតំ ចា”តិ ពួយិតា ចត្យក្កិស្វតស្ស ចុត្តត្តា៍ “អប្បរេចយ ចា”តិ ពួយិតា អតិរេកចត្យក្កិរេសបិ យហញ្ញូតទិ ចុត្តត្តិ ចេឥតត្ថា៍

ឧកាឥសយំ៍

១១១៩-លិ៍ “លហុបាចុទលំ បត កិច្ចតិយា ចេចតាបេត្តិយា អដ្ឋតេឃ្យកំសបរេយំ ចេចតាបេតត្ថា”ត្តិ (បាចិ៍ លិប័ដ) ចចតតា លហុបាចុទលត្តិ ឧត្តូ “ចេចតាបេត្តិយា កិច្ចតិយា”តិ ច អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតត្តិ ឧត្តូ “ចេចតាបេតត្ថា”ត្តិ ច សេសោ៍ លហុបាចុទលត្តិ ឋញ្ញាលេ បាចុទលំ៍ តិញ្ញូ ប្ញូលេហា តេឃ្យោ, អដ្ឋោ តេឃ្យោ អស្សាតិ អដ្ឋតេឃ្យោ, អដ្ឋតេឃ្យោ ច សោ កំសោ ចាតិ អដ្ឋតេឃ្យកំសោ, តំ អញ្ញតីតិ អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតំ, ឥសកហាបញ្ញតកត្តិ អទត្ថា៍ តតោតិ អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតកតោ៍ យំ បត បាចុទលំ អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតកំ, តំ លហុបាចុទលំ ៍ តតោ អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតកតោ លហុបាចុទលតោ៍ ឋត្តទិត្តិ អតិរេកំ៍ អដ្ឋតេឃ្យកំសញ្ញតកំ យំ បាចុទលំ យា កិច្ចតី ចេចតាបេតិ , តស្ស បាចុទលស្ស បដិលាភេ តស្សា កិច្ចតិយា តិស្សក្កិយបាចិត្តិយា ចុត្តាតិ យោជនា៍

“អតត្តូសយំ សេស”ត្តិ ពួឥំ សយេត្ថុយាហ “តត្ថិ កាចិ ចិសេសតា”តិ៍ ចិសេសោយេច ចិសេសតា៍

ត្វាឥសយំ៍

១១១២ប័៍ ពួឆាតិ បាតិយោច្ចតេដ្ឋេស អាកតេស្ម សយតំសតិស្សក្កិយេស្ម កេសញ្ចិ អត្តតោ អចចតេ កាទលញ្ចា អចុទេត្តហិ សង្គិ ចុត្តាតំ កហលញ្ចា ឥស្សុត្យាហ “សាឆាទលាតិ”តិអាឥ៍ ហិ យង្ហា កិច្ចតីតំ កិច្ចហិ សាឆាទលាតិ យាតិ សិក្ខាបឆាតិ សេសាតិ ពួឆ ចុទេត្តហិ អញ្ញាតិ, តាតិ អដ្ឋារេស សិក្ខាបឆាតិ ចេច ពួឆ ចុត្តសទ្វបាតិ ត្វាឥស សិក្ខាបឆាតិ ចេតិ ពួចេច្ចំ តិស្សក្កិយបាចិត្តិយសិក្ខាបឆាតិ សយតំសេច ហោត្តីតិ យោជនា៍

ពួតិ ចិតយត្ថុសារសត្តិបតិយា ចិតយចិតិដ្ឋយចញ្ញតាយ

តិស្សក្កិឃពឆាចល្លតា តិដ្ឋិថា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បាចិត្តិយកណ្ឌវណ្ណនា

១១១៨-១០។ ឧទេ ទីរេ តិស្សក្កិយបាចិត្តិយានិ ឥស្សេត្វា ឱ្តធានិ ស្ទុបាចិត្តិយានិ ឥស្សេត្វាហ “លស្ទល”ត្តិអាទិ។ លស្ទលត្តិ ឧត្ត ឱ្តតិ-សង្កេ លុត្តតិខ្ទិវច្ចេ “លស្ទល”ឱ្តតិ កល្ហិកំ ទុត្តិ អដ្ឋកថាយំ (បាចិ។ អដ្ឋ។ លិ៨១-លិ៨៣)។ ធត្យបត្ថេយិប្លាខិប្បវេកធិ កល្ហិកំ លស្ទលំ តាយ, ត តវេតា ក្ខាតំ។ វេតតាហ “ត ឧកក្ខិតិយិប្លាក”ត្តិ។ បក្កលស្ទលវេតា, ឃីហត្យអឌីបសម្មុចវេតា ច ចិវេសសយាហ “អាយកំ យាកធិវេយចា”តិ។ យកវេធស្ទ ខាតំ យាកធិ, “ទុត្ត”ត្តិ ឱ្តយិតា សម្ពន្ធោ។ យថាហ “យកធវវេច្ឆ ខាតលស្ទលវេយច ហិ ឱ្តធ លស្ទលត្តិ អធិវេប្បត”ត្តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ លិ៨៣)។ តំ “ឍាខិស្សាឃី”តិ កណ្ឌិតិ សម្ពន្ធោ។ ទុត្តប្បការេ បាចិត្តិយត្ថ អវេប្លាហារវចវេសតាតិ ឥស្សេត្វាហ “អវេប្លាហារវចវេសវេតច, បាចិត្តិ បរិឌីបវេយ”តិ។

១១១១។ តវេធច ចក្ខុតិ “វេច្ច តវេយា”តិអាខិតា។ សង្ក្ខិ ឧកវេតា។ សប្លាខិត្វាតិ កលតិលំ អប្បវេចវេសត្វា ឥវេត្តហិ សិទ្ធុល្ហិយត្តិ ឍាខិត្វា។ អវេប្លាហវតិ បវកលំ កវេវាតិ។

១១១១។ តត្វាតិ តប្ចិ កល្ហិកលស្ទវេលា។ “យិប្លាតំ កលតាយា”តិ ឱ្តយិតា អវេប្លាហារបវេយាកកលតាវេយច ឌឹបិតា។ យថាហ “គិត្តិត្វា ឧវេកកំ យិប្លា ឍាធត្តិយា បត បវេយាកកលតាយ បាចិត្តិយានី”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ លិ៨៣)។

១១១១។ សកាចវេតា ចដ្ឋវេត្តចាតិ វេយាខតា។

១១១៣។ យថាទុត្តបលណ្ឌកាខីតំ តាតត្តំ ឥស្សេត្វាហ “ឧកា យិប្លា”តិអាខិ។ ឱ្តធ យិប្លាតំ ចវេសវេតច តាតត្តំ ឥស្សិតំ។ អដ្ឋកថាយំ បត ចណ្ណវេសតាបិ។ យថាហ “បលណ្ឌវេកា បណ្ឌចណ្ណា វេហាតិ។ កប្លាតវេកា វេលាហិតចណ្ណា។ ហរិតវេកា ហរិតបណ្ណចណ្ណា”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ លិ៨លិ)។

១១១៤។ “សាត្យអវេច ក្ខត្តិទិកក្កវេក”តិ បធវេច្ឆវេធា។ “ឍធវសាត្យអចាឌីស្ទ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ លិ៨លិ) អដ្ឋកថាចធវេតា ឧត្ត ឍធវ-សង្កេ វេសវេសា។ ឍធវសាត្យអចំ តាយ ឍធវឋលិតិ ស្ទក្ខវេបត្វា ទុវេណ្ណត្វា កាតត្ថា ឍាធតីយចិកតិ។ ក្ខយុត្តិកាខីតត្តិ ឧត្ត អាខិ-សង្កេត អាខិកយុ្តិកា កហិតា។ យថាហ “ក្ខយុត្តិកាយ អាខិកយុ្តិកាយា”តិ (បាចិ។ លិ៨លិ)។

បធយិ។

១១១លិ។ សម្ពាធតិ បដិឆ្នវេត្តាកាវេស។ តស្ស ចិកាកំ ឥស្សេត្វាហ “ក្ខបកវេឆ្នស្ទ យុត្តស្ស កាវេលាបិ ចា”តិ។

២១២៧. អស្សា តថា បាចិត្តីតិ សម្ពន្ធោ. “ន លេយ្យការកាយា”តិ ពុយ្យិតា “បរោបការកាយា”តិ ពុទ្ធេនេវ សម្ពន្ធិតព្វំ.

២១២៨. អាគាឡ្ហេតិ កាស្សអាភិកេ ទោវក. វុត្តញ្ហិ – “អាគាឡ្ហបច្ចយាតិ កាស្សកស្សអាភិអាគាឡ្ហបច្ចយា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧០១). យក្កុសំខិតាននយា យថាតិ កិច្ចតិយា សំខិតាយ ឧក្កដ្ឋានសិក្ខាបទេន សភិសា យថា ចាតាតិ អវេត្វា.

ទុតិយំ

២១៣០. អវស្សុតស្ស ច បុគ្គលិកស្ស ច អត្តមនោ កោសោវនាបិ កាយរាគេន យុត្តកាលស្ស តលឃាតនេ យុត្តកាលស្សបិ បហារទានេ បាចិត្តិ ហោតីតិ យោជនា. កោសោវនាបីតិ អបិ-សទ្ទេន យថាបទុបណ្ណហិ ចត្តត្ថោនេវ ភត្តីតិ ទីបេតិ. វុត្តញ្ហ – “អត្តមនោ បុប្ផលបត្តនាបីតិ ឯត្ថ បត្តំ តាច យថត្តំ, កោសោវនាបិ បហារំ ទេន្តិយា អាបត្តិយេវា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧០២).

២១៣១. តត្ថាតិ តស្មិំ យុត្តកាលតលេ.

តតិយំ

២១៣២. យា បន កិច្ចតី កាយរាគបទេតា កាយរាគេន បិញ្ញត្តា អត្តនោ ញាណេន យុត្តបទេ បុប្ផលបត្តម្បិ បទេយេតិ, ន ចវតិ បាចិត្តិ ហោតីតិ យោជនា. បិ-សទ្ទេន “កោសោវេយត្តម្បិ បន បទេយេត្តិយា អាបត្តិយេវា”តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៧១២) អដ្ឋកថា បុលិត្ថិតា.

២១៣២-៣. យាវន្តិ “ឧត្យដ្ឋកេ បាចិត្តិយ”ន្តិ កស្វា ទុត្តត្តិ អាហ “ពុទ្ធំ…បេ… ឧត្យដ្ឋក”ន្តិ. ពុទ្ធំ ឧត្យដ្ឋកំ ចត្តុទ្ធេសនេន ទុត្តត្តិ “អព ហោ សា កិច្ចតី ឧត្យដ្ឋកំ អាភិឃិត្វា ហោបេចិត្វា ចិស្សទិត្វា ឧក្កត្តំ លទ្ធសិ. កិច្ចតិយោ យក្កតាហិ សព្វទិកិណ្ណា បស្សិត្វា ឧចយាហំសុ ‘កស្សិទំ កប្ប’ន្តិ. សា ឧចយាហ ‘យឃិកប្ប’ន្តិ. យា តា កិច្ចតិយោ អប្បិច្ឆា, តា ឧជ្ឈាយន្តិ ខិយ្យន្តិ ចិបាចេន្តិ ‘កថញ្ហិនាម កិច្ចតី ឧត្យដ្ឋកំ អាភិឃិស្សតី’”តិ (បាចិ. ៧០៩) អាកាតចត្តុទ្ធេសនេន ទុត្តំ, ន ចំ ចិតា អត្ថាស្ស ចវកស្ស សម្ពុទ្ធោតីតិ អធិប្បាយោ. ឧត្យដ្ឋកំ ភាយ ឧត្យតា កហោ យដ្ឋទណ្ឌកោ.

ទណ្ឌត្តិ ឯត្ថ “យំ កិច្ចី”តិ សេសោ. វុត្តញ្ហ “អត្តមនោ បុប្ផលបត្តម្បិ យុត្តកាលំ បទេយេតី”តិ (បាចិ. ៧០៧). ឯតម្បិ ច អតិយត្តំ, កោសោវេយត្តម្បិ បន បទេយេត្តិយា អាបត្តិ ឯច. ឯញ្ញអាលុកត្តិ កក្កាទិផលំ ច. តស្មិន្តិ អត្តនោ យុត្តកាលេ.

២១៣៤. អាគាឡ្ហបច្ចយាតិ យុត្តកាលប្បទេនេវ ឧាតចលាភិយិ ច្ចលដ្ឋានតិទុបតាភិបច្ចយា.

ចតុត្ថំ។

២១៣៦។ អគ្គបព្ពទ្វយាធិកត្តំ អគ្គបព្ពទ្វយតោ កេសគ្គមត្តម្បិ អធិកំ។ យថាហ “អន្តមសោ កេសគ្គមត្តម្បិ អតិក្កាមេតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ៨១២)។ ឧទកសុទ្ធិំ ករោន្តិយាតិ មុត្តករណដ្ឋានេ ធោវនំ ករោន្តិយា។ យថាហ “ឧទកសុទ្ធិកំ នាម មុត្តករណស្ស ធោវនា វុច្ចតី”តិ (បាចិ។ ៨១២)។

២១៣៧។ “តីហី”តិ ឋបិតា ឯកង្គុលិយា បព្ពទ្វយស្ស បវេសេត្វា ធោវនេ ទោសាការំ ទីបេតិ។ ទីឃតោតិ អង្គុលិយា ទីឃតោ។ តីហិ បព្ពានិ គម្ភីរតោ មុត្តករណេ បវេសេត្វា ឧទកសុទ្ធិំ អាទិយន្តិយា បាចិត្តិយំ ភវតិ យោជនា។

២១៣៨។ តិស្សោ, ចតស្សោ វា អង្គុលិយោ ឯកតោ កត្វា វិត្ថារេន បវេសនេ ឯកបព្ពម្បិ បវិដ្ឋេ “ទ្វង្គុលបព្ពបរម”ន្តិ និយមិតប្បមាណាតិក្កមតោ អាហ “ឯកបព្ពម្បិ យា បនា”តិ។ យា បន ភិក្ខុនី ចតស្សំ វាបិ អង្គុលីនំ តិស្សន្នំ វាបិ អង្គុលីនំ ឯកបព្ពម្បិ វិត្ថារតោ បវេសេតិ, តស្សា បាចិត្តិយំ សិយាតិ យោជនា។

២១៣៩។ ឋិតីតិ ឯវំ។ សព្ពប្បការេនាតិ គម្ភីរបវេសនាទិនា សព្ពេន បការេន។ អភិព្យត្តតរំ កត្វាតិ សុបាកដតរំ កត្វា។ អយមេត្ថាតិ “ឯកិស្សង្គុលិយា តីហី”តិអាទិនា វុត្តា អយមេត្ថ។

២១៤០។ ទ្វង្គុលបព្ពេ ទោសោ នត្ថីតិ យោជនា។ ឧទកសុទ្ធិបច្ចយេ បន សតិបិ ផស្សសាទិយនេ យថាវុត្តបរិច្ឆេទេ អនាបត្តិ។ អធិកម្បីតិ ទ្វង្គុលបព្ពតោ អធិកម្បិ។ ឧទកសុទ្ធិំ ករោន្តិយា ទោសោ នត្ថីតិ យោជនា។

២១៤១។ តថា ឧទកសុទ្ធិំ ករោន្តីនំ ឧម្មត្តិកាទីនំ អនាបត្តិ បកាសិតាតិ យោជនា។

បញ្ចមំ។

២១៤២។ ភុញ្ជតោ បន ភិក្ខុស្សាតិ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភុញ្ជតោ ភិក្ខុស្ស។ យថាហ “ភុញ្ជន្តស្សាតិ បញ្ចន្នំ ភោជនានំ អញ្ញតរំ ភោជនំ ភុញ្ជន្តស្សា”តិ (បាចិ។ ៨១៧)។ បានីយំ វា វិធូបនំ វាតិ វក្ខមានំ បានីយំ, ពីជនីយញ្ច។ ឧបតិដ្ឋេយ្យាតិ “ហត្ថបាសេ តិដ្ឋតី”តិ (បាចិ។ ៨១៧) វចនតោ ឯត្ថ ឧប-សទ្ទោ ហត្ថបាសសង្ខាតំ សមីបំ វទតីតិ វេទិតព្ពំ។

២១៤៣។ វត្ថកោណាទិ យា កាចិ “ពីជតី”តិ វុច្ចតីតិ យោជនា, ឋបិតា “ពីជតិកិច្ចំ សម្បាទេស្សាមី”តិ អធិប្បាយ

ᨣᩉᩥᨲᨴᩦᨥᩁᩔᨠᩣᩃᨷ᩠ᨿᨠᩣᩁᩴ ᩅᩥᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ “ᩅᩦᨧᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪑᪓᪘᪓᩺ “ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨶᩦᨿᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᨵᩪᨷᨶᩮᨶ ᨧ ᩏᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨧ᩠ᨧᩣᩅᨴᨲᩥ᩺ ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᩋᨷᩈᩣᨴᩮᨲᩥ ‘ᨾᩣ, ᨽᨣᩥᨶᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᩋᨠᩣᩈᩥ, ᨶᩮᨲᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ’ᨲᩥ᩺ ‘ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᨾᩴ ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᩈᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶ ᩈᩉᩈᩦ’ᨲᩥ ᨷᩣᨶᩦᨿᨳᩣᩃᨠᩴ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩋᩣᩈᩩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨵᩪᨷᨶᩮᨶ ᨷᩉᩣᩁᩴ ᩋᨴᩣᩈᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᪗᪓᪘) ᨻᩉᩩᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩥᨲᩮ “ᨠᨳᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩣᨾ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨷᩉᩣᩁᩴ ᨴᩔᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᪗᪓᪘) ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨶᩦᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩥᨵᩪᨷᨶᩮᨶ ᩅᩣ ᩏᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᪗᪑᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨶᩩ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮ ᨴᩣᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨮᨷᩥᨲᩣ”ᨲᩥ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩋᩣᩈᩩᨾ᩠ᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨷᩣᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩣ “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᨷᩉᩣᩁᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩺ ᨿᩣ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᩺ ᪓᪑᪐) ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩉ “ᨷᩉᩣᩁᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅᩮᨲᩔ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺

᪑᪓᪘᪔᩺ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩴ ᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨧ ᨷᩣᨶᩴ ᨷᩣᨶᩦᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ”ᨲᩥ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩴ ᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨷᩣᨶᩴ ᨷᩣᨶᩦᨿᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᩈᩮ ᩏᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

᪑᪓᪘᪕᩺ ᨴᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᩣᨶᩦᨿᩴ ᩅᩣ ᩈᩪᨷᩣᨴᩥᩴ ᩅᩣ “ᩍᨾᩴ ᨷᩥᩅᨳ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩮᨲᩥ᩺ ᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨭᩴ “ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨻᩦᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᨴᩮᨲᩥ᩺ ᨴᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᩥ᩺ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩑᩊᨠᩃᩮᩣᨾᨠᩮᨶ ᩈᨾᩴ ᨿᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

ᩃᨦ᩠ᨣᩴ᩺

᪑᪓᪘᪖᩺ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᪗᪑᪑) ᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ᩺ ᩋᩣᨾᨠ ᨵᨬ᩠ᨬᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᨽᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᩣᩃᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨵᨬ᩠ᨬᩴ᩺ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᩣᨾᨠᨵᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩃᩥ ᩅᩦᩉᩥ ᨿᩅᩮᩣ ᨣᩮᩣᨵᩩᨾᩮᩣ ᨠᨦ᩠ᨣᩩ ᩅᩁᨠᩮᩣ ᨠᩩᨴ᩠ᨴᩪᩈᨠᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᪗᪑᪑)᩺ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨾᩩᩈᩃᩮᩉᩥ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺ ᨿᨴᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

᪑᪓᪘᪗-᪙᪐᩺ “ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨿᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ (ᨷᩣᨧᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪗᪑᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨲᩩ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᩺ ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩋᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᩈᩩᨠ᩠ᨡᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺ ᨽᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨧᨶ᩠ᨴᩥᩃᩥᨴᩦᩈᩩ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᩺ “ᨠᨷᩃ᩠ᩃᩈᨦ᩠ᨡᩮ ᩅᩣᩃᩩᨠᩈᨦ᩠ᨡᩮ”ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩈᩩ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᨴᨶ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩮᨲᩥ ᨠᨴᩃᩦᩈᩩᨾ᩠ᨽᩣᨶᨲᩮ᩺ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨷᩃ᩠ᩃᨠᩮ ᨽᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺ “ᩃᩩᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩣᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᩈᩮᩣᨲ ᨶ-ᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨷᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩃᩩᨬ᩠ᨧᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᨠᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺

᪑᪓᪙᪑-᪒᩺ ᨷᩣᩊᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣ ᩋᩣᩉ “ᩁᩪᨷᩈᩮᨲᩮ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᩊᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᩋᨲ᩠ᨳᩃᩥᨦ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᩥᨿᨲᩃᩥᨦ᩠ᨣᨠᨲ᩠ᨲᨴᩣᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩺

តឆា ហេតុ បយោគ-សទ្ទោ តិឃតភប៉ុសកលិទ្ទេ តិឃទេពតុំ ទុច្ចតិ៍ ឲតុ ព្ទាយស៊ិ សិក្ខាបទេ កោដគេឡាច ចិន្តាតិ ចាតិ ព្ទាជំ ច្ចឃំ ហិ ឃដ្ឋា បយោគំ, តដ្ឋា សឃំ ចិន្តាតេ្វា ចា អញ្ញាទោ កដ្ឋតាឌិតិ ការាបេត្វា ចា អញ្ញាឃ បត ចិន្តាបេត្វា សឃំ កដ្ឋតាឌិតិ គត្វា ចា ឃា បត កិច្ចតិ អទ្ទោហទតិ, តស្សា អទ្ទោហារបឃោគេស្ ឋាទិត្តិឃោ សិឃុត្តិ ឃោដតា៍

យហាបច្ចរិយំ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៍ ប័១១) ទុត្តំ ចិតិច្ចឃំ ជស្សាតុយាហ "យាតទ៌ ចា"តិអាឌិ៍ យាតទ៌ ចាបិ ឃាទិត្វាតិ ឲតុ ចា-សទ្ទោ អតុត្តទចិកប្បទោ៍ បិ-សទ្ទោ សម្ពាចទោ៍ យាតទ៌ ចា បិតទ៌ ចា អញ្ញា ចា ខាតកំ ចា បចារិតំ ចា អាយកឆញ្ញា ឃាទិត្វា ចា អញ្ញាឃ ការាបេត្វា ចា ឃា បរិក្ខាតិ, តស្សា ឋាទិត្តិតិ ឃោដតា៍

១១៩៣៍ អចិន្តាត្តិឃា លទ្ធិ សឃំ ចា កដ្ឋតាឌិតិ គត្វា ចា អញ្ញាឃ ការាបេត្វា ចា ឃា បរិក្ខាតិ, តស្សា ទុក្កដត្តិ ឃោដតា៍

១១៩៤៍ អញ្ញាឃ បត ចិន្តាត្តិឃា លទ្ធិ តាឃ ការាបេត្វាបិ សឃំ គត្វា ចា អទ្ទោហទត្តិឃា តឆា អាបត្តិ ទុក្កដត្តិ ឃោដតា៍ ព្ទាឆទ្ធា យហាបច្ចរិយាកតតំ គហេត្វា ទុត្តំ៍ យហាអដ្ឋកឆាឃំ បត "អញ្ញាឃ ចិន្តាតំ គុដ្ឋត្តិឃា ទុក្កដ"ត្តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៍ ប័១១) ទុត្តត្តា ចិន្តាត្តិឃាបិ អញ្ញាឃ លទ្ធិ អាយកំ ឆញ្ញា តាឃ ការាបេត្វា ចា សឃំ គត្វា ចា បរិក្ខាត្តស្សាបិ ទុក្កដទេយច ទុត្តត្តិ ចេឌិតត្តា៍

១១៩៥-៩៦៍ សេឆកយ្យាឌិអត្ថាឃាតិ ចាតទោកាឌិតា អាតុរាតំ សេឆតាឌិបដិការត្ថាឃ៍ ព្ទាឆ "អញ្ញាតកអប្បចារិតដ្ឋានេតបិ"តិ សេសោ៍ កិច្ចតយ្យិ ឲសេច តឃោ៍ ជបេត្វា សត្ត ឆញ្ញាតិ ខាតកបចារិតដ្ឋានេត សេសចិន្តាត្តិឃាបិ អតាបត្តិតិ ខាតត្តាត្តិ ឃោដតា៍ សេសចិន្តាត្តិឃាតិ យុក្កយាសអលិតុកុយ្លុកាឌិតំ ទុត្តឆញ្ញាចសេសាតំ ចិន្តាត្តិឃា៍

សាលិអាឌិតំ សត្តន្នំ ឆញ្ញាតំ ទុក្កដស្ស ទុត្តត្តា, អតាយាសត្តា ច សទ្ទោត សត្តំ ត ចដ្ឋត្តីតិ ជស្សាតុយាហ "ខាតកាតយ្យិ"តិអាឌិ៍

១១៩៧៍ លទ្ធត្តិ លទ្ធយាតំ៍ តចកបេ្វុស្សុតិ តចកបុត្ថាឃ, តិបិត្តទេត្ត គុប្បំ៍ ឲតុ "សប្បដិច្ចិតុ"ត្តិ សេសោ៍ "អចិន្តាត្តិឃា លទ្ធយាតំ បត តចកបុត្ថាឃ សប្បដិច្ចិតុំ ចដ្ឋតី"តិ (បាឡិ៍ អដ្ឋ៍ ប័១១) យហាបច្ចរិយំ ទុត្តំ៍

សត្តមំ៍

១១៩៨៍ សក្កាទត្តិ គចចទ៌ ចិឈាសកំ ចាតិ ឧច្ចិដ្ឋកយច្ឆកល្លកបិសដ្ឋិចលកយុឲឆោចតាឌិកំ ឃំ កិញ្ចិ៍ លទ្ធេឃ្យ ចាតិ ឲតុ "សឃ"ត្តិ សេសោ៍ "លទ្ធោបេឃ្យ បទេទហិ"តិ ចក្ខុយាតត្តា៍ កុដ្ឋស្ស តិទោ តិទោកុដ្ឋិ, តស្មិ, កុដ្ឋស្ស បទកាទេតិ អទេ្វា៍ "ឋិកាទេបិ អឃំ តឃោ"តិ ចក្ខុយាតត្តា កុដ្ឋត្តិ ចា ឃ្យតិទិត្វា កិត្តិ គហេតត្វា៍

᪑᪘᪗᪑᪨ ᩑᨠᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ “ᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᨻᩩᨿᩥᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪘᪗᪒᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩃᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᨶᨲ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨸᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪘᪗᪓-᪔᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨳᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᩉᩥ ᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿᩣᩉ “ᩋᨧᩃᨠᩣᨿᩮᩣᨸᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨧᩃᨠᩣᨿᩮᩣ ᨮᩣᨶᩮ

ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣᨸᩥ ᨧ ᨧᩃᨠᩣᨿᩮᩣ ᨮᩣᨶᩮ ᨪᩣᨴᩁᩥᨿᩮᨶᩣᨸᩥ ᨧ ᨷᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨠ᩠ᩁᩥᨿᩴ᪨

ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩴ ᩋᨠ᩠ᩁᩥᨿᩴ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪑᪘᪗᪕-᪖᪨ ᨿᩣ ᨷᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩦ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨧ ᨶᩣᨶᩣᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴᩋᩣᨴᩤᨿ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨴᩮᩣᨷᩮᨿ ᩉᩁᩥᨲᩪᨸᨶᩮ ᨲᩣᨶᩥ

ᨧᩥᨬ᩠ᨧᩣᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩩᨶᩥ ᩈᨿᩴ ᩈᨿᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ ᨧ, ᨲᨳᩣ ᨷᩁᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨷᨲᩥ ᨧ, ᨲᩔᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨧᩥᨶ᩠ᨲᨶᩣ

ᨲᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨿᩣ “ᩑᨠᨠ”ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᨳᩣᨲᩩᨲ᩠ᨲᨷᨠᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪘᪗᪗-᪘᪨ ᨿᩣ ᨷᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩦ ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᨪᨿᩣᨲᩣ ᨧ ᨲᨳᩣ ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩃᩣᨴᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᩣᨴᨿᩣᨲᩣ ᨠᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ

ᨿᨴᩥ ᨮᩥᨲᩥᩴ ᨮᨴᩮᨶ ᨧ ᨧᩃᨠᩣᨴᩥ ᨧ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ, ᨲᩔᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨧᩃᨶᩴ ᨶᩣᨿ ᨧᨿᩥᨠᩴ᪨

᪑᪘᪗᪙᪨ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩈᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩃᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨶᩣᨷᨠᩣᩁᨿᩥ ᨴᩃᩥ ᨷᩥᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪘᪘᪐᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩦᨶᩴ᪨

᪑᪘᪘᪑᪨ ᩃᩥᨡᩥᨲᨿᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩩᨶ ᨴᩮᩣᩉᩃᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨿᨶ᩠ᨲᩔᩣ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨶᩮ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩔ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨬ᩠ᨧᩣᨿᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᩋᩔᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩣ

ᨿᨳᩣᨧᩮᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩉᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩋᩔᩣ ᨿᨳᩣᨧᩮᨲ᩠ᨲᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨿᩥᨲᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪘᪘᪒᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨲᩮ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᩔᩉᩥ ᨮᨴ᩠ᨵᩈᩔ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨿᨲ᩠ᨳᩔᩩ ᩈᩔᩴ ᨮᨴ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᨲᩩᩈᩩ ᩃᨴ᩠ᨵᩥᨲᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ

ᨧᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪑᪐)᪨ ᩑᨲᩴ ᩋᨠᩮᨲᨷᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨧᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᨲᩦ”ᨲᩥ

(ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪑᪑)᪨ ᨮᩣᨶᩴ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᨷᩥᩃᨠᩣ, ᩋᩣᩁᩣᨿᩣᨴᩥᨠᩮᩣᨷᨠᩣ ᨶ ᩈᩣᨿᩥᨠᩣ ᩑᨲ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᩈ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᩁᩣᨿᩮ ᨶ ᩈᨿᩴ “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨶᨧᩮ ᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ

ᨠᨳᩥᨠᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨧᨭᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩈᩁᩥᨿᩣᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩦᨶᩴ᪨ ᨲᩣᩈᩴ ᨷᨶ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩮᨿᨶ ᨶ ᨧᨭᨲᩥ, ᨶ ᨲᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ, ᩑᨲᩴ

ᩈᩮᨲ᩠ᨲᨷᩥ ᩈᩣᨲᩩᨷ᩠ᨷᨧᩮᩈᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᨮᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

តចម៉

១០ប័៦៑ ឧត្ត “តត្ថិ តាយ ឃំ កិញ្ចិ តត្ថិ៑ កឹតំ តាយ ឃំ កិញ្ចិ កឹតំ៑ ចាឌឹតំ តាយ ឃំ កិញ្ចិ ចាឌឹត”ត្តិ (បាិឌ៑ ប័៦ទ៍) ចចតទោតា “ឃំ កិញ្ចិ”តិ ទសទសា៑ ឃា បត កិល្លតឹ ឃំ កិញ្ចិ តត្ថិ ចា ឃំ កិញ្ចិ កឹតំ ចា ឃំ កិញ្ចិ ចាឌឹតំ ចា ឯស្សតត្វាយ កទន្ធឃ្យាតិ ទឃាឌតា៑ ពត្ត ឃំ កិញ្ចិ តត្ថត្តិ តជាីឯទឃា ចា តត្ថត្ត ទសាល្ឍា ចា, អត្តួយទសា ទយាទសុពយក្កជាីឯទឃាបិ, សន្តាទយ្យតំ តត្ថទយច៑ ឃំ កិញ្ចិ កឹតត្តិ តជាីឌឹតំ ចា កឹតំ ទហាត្យ អរិឃាតំ បរិតិន្តាតពារទល ទតតត្តួឃក្យល្ងបស៊ហិតំ សាឝ្យកឹញ្ចល្អតកឹតំ ចា អសន្តាតកិល្លតំ ឆយ្យុភាហពកឹតំ ចា, សន្តាទយ្យតំ កឹតទយច៑ ឃំ កិញ្ចិ ចាឌឹតត្តិ ឈតាឌឹចាឯតឹឃកល្ឍចាឌឹតំ ចា ទហាត្យ ពុ្យឯទករិចាឌឹតំ ចា អត្តួយទសា ឞ្គឯទទករិចាឌឹតឃ្យិ , សន្តាទយ្យតំ ចាឌឹតទយច៑ “ឯស្សតសចតត្វាឃា”តិ ចត្តទន្តា ចិន្ទុទបពទសសតទឃត “ឯស្សតត្វាឃា”តិ ចុ្យត្តា៑ បន្ថាត្ថិ ចិន្តាាហាតំ ឃចាសកំ ចិសឃស្ស អារទលិចតសកាចពាឃ ចា “ឯស្សតត្វាយ” ឌ្តទន្ថច ចុ្យត្តា៑

១០ប័ឝ៑ បុន្តាបទឃាពក្កូទឯត សហ បាិទិត្តិឃំ ឯទស្សព្យាហ “ឯស្សតត្វាឃ តត្ថស្សា”តិអាឌឹ៑ កឹតស្សាតិ ឧត្ត “ចាឌឹតស្សា”តិ បពទលទោតា លត្តុតិ៑

១០ប័ទ៍៑ឧពបទឃាទពតាតិ ឧពឌឹសាចទលិពតបទឃាទពត៑ ទោទតច ចល្លតិ “អន្តាស្ម៊ឃ្យិ...ទប... ឞិឃ្យុ”ត្តិ៑ បស្សតឹតិ ឧត្ត “តត្ថ”ត្តិ ទសទសា៑ ទោសត្តិ ទឃសំ តត្ថិ បស្សតិ៑ បិ-សទន្ថត ចាឌឹតឃ្យិ សឃ្យិល្អតិ៑ ឃចាហ “ទោសំទឃច កឹតចាឌឹតំ ស្យាតិ, ឧពទយច បាិទិត្តិឃ”ត្តិ (បាិឌ៑ អដ្ឋ៑ ប័៦៩)៑

១០ប័៩៑អន្តាទោតាតិ អន្តាស្ម៊ ឌឹសាការទព៑

១០ប័សិ៑ “ចិស៊ុ បាិទិត្តិឃា ឞិឃ្យុ”ត្តិ ឌ្តឯទយច បពាទសព្យាហ “បទឃាពពាតាទឃត្ត, អាបត្តិពាពា ឞិឃា”តិ៑ ឧត្តាតិ ឌ្តួយស្ម៊ តាតាឌឹសាការទព៑ តត្ថកឹតចាឌឹតាតំ ឯស្សតសចទត អដ្ឋពចាពតំ ចិតិន្ធឃំ ឯទស្សព្យាហ “តត្ថិព្យ”ត្តិអាឌឹ៑

១០ប័ប័៑ “តត្ថ ឌ្តតឹ”តិ បឯទន្ធទឌា, “តត្ថាហិ”តិបិ បាិទឌា ឞ្គបដ្ឋាតត្តិ ទករិសទ្ធប្បុឌំ៑ សឃ្យជិន្ធិព្យត្តិ “សាឝ្ទ”តិ អឌិចាទសព្យ៑ ឌ្តួយស្ស ឞ្គបលល្លចទសត ចុ្យត្តាតា តត្ថកឹទតបិ ឧទសច តទឃា៑

១០ប័ជ-ជ០៑សន្តាត្វាតិ តត្ថតាឌឹស្យ សន្តាត្វ៑ ឞ្គបដ្ឋាតំ ពទទាឃាតិ ពុ្យយ្យាកំ ទចតិឃស្ស តត្ថាឌឹហិ ឞ្គបហាទំ ពទទាឃាតិ៑ ឞ្គបដ្ឋាតំ បសត្តត្តិ ឞ្គបដ្ឋាតពទកំ តាយ ស្យុត្តទត្តិ៑

ຍາ ອາຈາຣິເຍເຫວ ຈ ທັດ຺ຖາ ປສ຺ສຕິ ຈາ ສຸນາຕິ ຈາຕິ ໂຍຊນາ, ຕຸນ “ອຕ຺ຕໂນ ອາຈາຣິເຍ ຈາ”ຕິອາທີ ໂສເຕາ “ອາຈາຣິເຍ ທັດ຺ຖາ ອຕ຺ຕໂນ ອາຈາຣິເຍ ຈາ ພາຫິອາຈາຣິເຍ ຈາ ຕຖາຄືຕິ ປສ຺ສຕິ ຈາ ສຸນາຕິ ຈາ, ອຕາປຕ຺ຕີ”ຕິ (ປາຈິ᩺ ອຖ᩺ ປ໑໕໔) ອຖກຖາຍ ວຸຕ຺ຕ᩺ “ທັດ຺ຖາ”ຕິ ວຸເຕ຺ຕປິ ສເທ຺ທາປິ ຕຸທິຍາປເທສຸ ລທ຺ທຕິ᩺ ອາຈາຣິເຍ ທັດ຺ຖາຕິ ຕ ໂກຈລ ທັດ຺ຖາຈ, ຕເຕາ ກຕ຺ຕາປິ ສຕ຺ຕິທິຍາປເທຫິປິ ລທຕິ᩺ “ອາຈາຣິເຍ ຈິຕາ”ຕິ (ປາຈິ᩺ ປ໑໕໔) ປຕ ອາຈາຍປທິຍາປຕ຺ຕສ຺ສຕຕ຺ຕ ວຸຕ຺ຕ᩺ ຕຸຕາຣຈາ ຕິສິຕ຺ຕາປິ ຕ ລເກຍ຺ຍາຕິ ກຕ຺ຕິປທາຄີສຸ ວຸຕ຺ຕ᩺ ກິຕ຺ຕຕຍິ ໂຍເສຈ ຕໂຍ᩺

໑໑໔໐᩺ ຍາ ອຕ຺ຕເນາ ຈິເຕາກາສ ອາກຕ຺ຕາ ປໂຍາຊິຕ ປສ຺ສຕິ ຈາ ສຸນາຕິ ຈາຕິ ໂຍາຊນາ᩺ ຈິເຕາກາສຕ຺ຕິ ໂວຕ຺ຕ ກຕິຕິຈຕ຺ຕິສາຍເຕ຺ຕາຕ ສຍິຕຕິສິຕ຺ຕຍິ ກເຍ຺ຍາຕິ᩺ ຕຈາວຸປາ ຫິ ກາຣເລາ ກຕ຺ຕາ ປສ຺ສຕ຺ຕິຍາ ຈາປີຕິ ໂຍາຊນາ᩺ ກາຣລ ຕາຍ ສລິກາກຕ຺ຕາຄີກາຣລ᩺ ຍຈາຫ “ສຕິ ກາຣລີເຍຕິ ສລິກາກຕ຺ຕາຄີຕ ຈາ ອຕ຺ຕາຍ ອເຕ຺ຕາຕ ຈາ ໂກຕສິ ກາຣລີເຍຕ ກຕ຺ຕາ ກຕຖາເຕ ປສ຺ສຕິ ຈາ ສຸນາຕິ ຈາ, ອຕາປຕ຺ຕີ”ຕິ (ປາຈິ᩺ ອຖ᩺ ປ໑໕໔)᩺

໑໑໔໑᩺ ຍກ຺ກ ກຕ຺ຖີ ປຊປເຈ ຕຖ຺ຖ ອຖຕ຺ຕາ ປສ຺ສຕີຕິ ໂວຈ ປສ຺ສຕ຺ຕິຍາປິ ຈ ຕຈາ ອຕາປຕ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕາຫາຣໂຍາຊນາ᩺ ປຊປເຈຕິ ກຍຕຍກ຺ກາກິຍຸເລ᩺ ອາປຈາສຸປີຕິ ຕາຄີເສຕ ຖປຖເຈຕ ຖປຖ຺ຖາ ສຍຕ຺ຖາຕ ປຈິສຕິ, ໂວຈ ປຈິສິຕ຺ວາ ປສ຺ສຕ຺ຕິຍາ ຈາ ສຸນຕ຺ຕິຍາ ຈາ ອຕາປຕ຺ຕີ᩺

໑໑໔໒᩺ ຕຸຕ ສິກ຺ຂາປທ ສຍຖາເຕາ ໂວຕ຺ອກເລີຍສິກ຺ຂາປເທຕ ສຍ ຍຕ “ສຍາຕ”ຕ຺ຕິ ຈິເຕ຺ຕາຕ᩺

ທສຍ᩺

ລສຸລາຈເຕ຺ຕາ ປຖເຍາ᩺

໑໑໔໓-໔᩺ ຕຸນ ຕຸຍສຸ ສາສເຕ ຍາ ປຕ ກິຕ຺ຕີ ຣຕ຺ຕກາຣສຸ ອປ຺ປີເປ ປຸທິເສຕ ສຕ຺ຕິ ໂວກິກາ ສເຈ ສຕ຺ຕິຖຕິ, ຕສ຺ສາ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ວຸຕ຺ຕຕິ ໂຍາຊນາ᩺ ຣຕ຺ຕກາຣສຸຕ຺ຕິ ຣຕ຺ຕິຍ᩺ ຣຕ຺ຕິປທິຍາໂຍ ຫິ ຣຕ຺ຕກາຣ-ສຕ຺ຕ᩺ ຍຈາຫ ປທກາເຕ “ຣຕ຺ຕກາເຣຕິ ຈຕ຺ຕເຕ ສຸທິເຍ”ຕິ (ປາຈິ᩺ ປ໓໐)᩺ ອປ຺ປີເປຕິ ປເທ຺ທາຕຈຕ຺ຕສຸທິຍອກ຺ກສຸ ໂວເກຕາປິ ອເຕາກາສິເຕ, ຕຸຍິຕາ ຣຕ຺ຕິເລຕ຺ຕ ທສ຺ສຕິ᩺ “ສຕ຺ຕິຖຕີ”ຕິ ຕຸຍິຕາ ກຍຕຕິສິຕ຺ຕສຍຕສຕ຺ຕາຕ ຕຸທິຍາປຈຕ຺ຕິກຕ຺ຖາ ຖປລຕ຺ຕິຕຕ຺ຕິ ທຖຕ຺ຖາ᩺ ວຸຕ຺ຕຕິຕ຺ຖາຈຊິເຣາຕ຺ຕິຕາ “ສຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາຕິ ໂວຕ຺ຕ ຊາຕາປເທເສຕ ຈຕຸຕ຺ຕິເສາປິ ຕຸທິຍາປເຈາ ສຕ຺ຕິເຕາ, ຕສ຺ສາ ປຸທິເສຕ ສຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕຍຕາຄີຕິ ກເຣາຕ຺ຕິຍາປິ ປາຈິຕ຺ຕິຍຕ຺ຖາ ຖປລຕ຺ຕີ”ຕິ (ຈຊີຣ᩺ ຊີ᩺ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ປ໑໕໔ ເຈາກ຺ ຈິສຊິສ)᩺ ປຸທິເສຕ ສຕ຺ຕິຕ຺ຖີ ສຕ຺ຕິຖີຕ᩺, ສລ຺ລປິຕຸຕ຺ຖາ ຈິເຕ຺ຕາຕາ ຍຕຸສ຺ສປຸທິເສຕ ສຕ຺ຕິ᩺

ຣຫສ຺ສາທຈເສຕ ປຸທິສສ຺ສ ຫຕ຺ຕປາສ ສຍາກຕ຺ຕາ ເຕາຕ ສຕ຺ຕິ ສລ຺ລປຕ຺ຕິຍາ ຈາ ປາຈິຕ຺ຕິຍ ວຸຕ຺ຕຕິ ໂຍາຊນາ᩺

᪂᪁᪉᪆-᪇᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨧᩮ ᨾᨶᩩᩈ᩠ᩈᨸᩩᩁᩥᩈᩈ᩠ᩈ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨸᨲᩥ ᩅᩣ, ᨿᨠ᩠ᨡᨸᩮᨲᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨣᨲᩣᨶᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩋᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᩃ᩠ᩃᨸᨲᩥ ᩅᩣ, ᨲᩈ᩠ᩈᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩩᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᩋᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

᪂᪁᪉᪈᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩁᩉᩮᩣᩋᩈ᩠ᩈᩣᨴᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩁᩉᩮᩣᩋᩈ᩠ᩈᩣᨴᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᩉᩥᨲᩣ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪈᪃᪁)᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ, ᨨᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨧ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶᩈᩃ᩠ᩃᨸᨶᩅᩈᩮᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩣ [illegible] ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ᪨

ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪂᪁᪉᪉᪨ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮᨲᩥ ᨠᩩᨭ᩠ᨭᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ᪨ [illegible]᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ᪨

᪂᪂᪀᪀᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ “ᩋᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮ”ᨲᩥ ᨧ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ “ᩁᨳᩥᨠᩣᨿ, ᨻ᩠ᨿᩪᩉᩮ, ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮ”ᨲᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ ᨧ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ “[illegible] ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨸᩦ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩁᨳᩥᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩁᨧ᩠ᨨᩣᨿ᪨ ᨻ᩠ᨿᩪᩉᩮᨲᩥ ᩋᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨴ᩠ᨵᩁᨧ᩠ᨨᩣᨿ᪨ ᩈᩥᨦ᩠ᨥᩣᨭᨠᩮᨲᩥ ᨧᨧ᩠ᨧᩁᩮ [illegible], ᨲᩥᨠᩮᩣᨱᩴ ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨠᩮᩣᨱᩴ ᩅᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨲᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ᪨

᪂᪂᪀᪁-᪂᪨ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪈᪃᪃) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨸᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ [illegible] ᩋᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᩋᨶᩮᩣᩅᩈ᩠ᩈᨠᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ, ᨿᩣ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᩏᨸᨧᩣᩁᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᩈᩣ ᨸᨮᨾᩮ ᨸᨴᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨸᨴᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩋᩣᩈᨶᩮ”ᨲᩥ [illegible] ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᨾᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩣᩁᩉᨾᩣᩈᨶᩴ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩈ᩠ᩈ ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪈᪃᪉)᪨ ᩋᨶᩮᩣᩅᩈ᩠ᩈᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨠᩮᩣᩈᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩴ᪨ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨽᩮᨴᩴ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩏᨸᨧᩣᩁᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩣ ᩈᨧᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨸᨧᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨸᨴᩮᩈᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ [illegible] “ᩏᨸᨧᩣᩁᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

᪂᪂᪀᪃᪨ “ᨲᨲᩮᩣ”ᨲᩥ [illegible] “ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ [illegible] ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩋᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩮ ᩅᩥᨧᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨳᩣ

ទុក្កដន្តិ យោជនា។ ឯត្ថ ច “ភិក្ខុនិយា”តិ សព្ពត្ថិកិយា នយាតព្វា “វិចិកិច្ឆិតិយា”តិ ចត្តេត្ថ លិង្គវិបល្លាសេន “វិចិកិច្ឆិតោ”តិ វុត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

១១០៣. កិលិកាយាតិ យា ថាមំសេន ពេលព្ពោន អាបុច្ឆិត្វា ន សេក្កោតិ។ អាបទាសូតិ ឈេរ អគ្គិ វុឌ្ឍិតោ ហោតិ ចោរា វា, ឯវរូបេ រូបទ្ទវេ អនាបុច្ឆា បក្កមន្តិយា អនាបត្តិ។

បញ្ចមំ។

១១០៥-៩. “គច្ឆន្តិយា ចរន្តិយា”តិ ច និសីទនតិបជ្ជនាទយោគមស្សាតព្វំ វុត្តំ។ បាចិត្តិយំ បន បច្ឆាភត្តំ នាមេកោ “ខ្ពុង និសីទាម វា នយាម វា”តិ អនាបុច្ឆិត្វា និសិន្នតិបន្នបច្ចយា ហោតីតិ ចេទិតព្វំ។ បច្ឆាភត្តំ នាមេកោ អនាបុច្ឆា អាសនេ និសីទិត្វា គច្ឆន្តិយា ឯកា បាចិត្តិ ហោតីតិ យោជនា។ ឯស នយោ “និបជ្ជិត្វា”តិអាទីសុបិ។

យថា បន ឥត្ថ អសំហារិមេ អនាបត្តិ, ឯវមិធ ធុវបញ្ញត្តេ វា អនាបត្តីតិ។

ឆដ្ឋំ។

១១០៧. តិសយុង្គាគត្តិ សចិត្តកេហិ តីហិ សយុង្គាគេហិ សយុង្គាគតោ។

អដ្ឋមំ។

១១០៩. យា បន ភិក្ខុនី អត្តានម្បិ វា បរម្បិ វា និរយព្រហ្មចរិយេហិ អភិសបេយ្យ, តស្សា វាចតោ វាចតោ សិយា បាចិត្តីតិ យោជនា។ ឥត្ថ អភិសបេយ្យាតិ សបថំ ករេយ្យ, “និរយេ និព្ពត្តាមិ, អវីចិម្ហិ និព្ពត្តាមី”តិ អត្តានំ វា “និរយេ និព្ពត្តតុ, អវីចិម្ហិ និព្ពត្តតូ”តិ បរំ វា “គិហិនី ហោមិ, ឱទាតវត្ថា ហោមី”តិ អត្តានំ វា “គិហិនី ហោតុ, ឱទាតវត្ថា ហោតូ”តិ បរំ វា អភិសបេយ្យាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១១០. អញ្ញត្រាតិ អត្តានំ វា បរំ វាតិ សម្ពន្ធោ។ តិកបាចិត្តិយន្តិ ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញាវេមតិកាអនុបសម្បន្នសញ្ញាវសេន។ សេសាយាតិ អនុបសម្បន្នាយ។ អនុបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញា, វេមតិកា, អនុបសម្បន្នសញ្ញា អញ្ញត្រាតិ, ទុក្កដន្តិ ឯវំ តិកទុក្កដំ។

១១១១. អត្ថធម្មានុសាសនិំ បុរក្ខត្វា វទន្តិនំ អនាបត្តីតិ យោជនា។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ “អត្ថបុរេក្ខារាយាតិ អដ្ឋកថំ កថេន្តិយា។

ឆព្ពុបុរេក្លារាយាតិ បាញ្ចុំ ចារេចត្តិយា៑ អត្យសាសតិបុរេក្លារាយាតិ ‘ព្ពុងាតិបិ ត្វំ ឲ្យឌីសា, សាគ្ង ឩិរយស្ស្ប, តោ រេធ ឩិរយសិ, អដ្ឋា បុត ឲ្យចន្ទុបាតិ ពព្វាតិ ពត្វា តិររេយ ង្គបព្វឌ្ឍិស្សសិ, តិរង្គាតរេយាតិយា ង្គបព្វឌ្ឍិស្សសី’តិ ឲ្យចំ អត្យសាសតិយំ ផត្វា ចឌត្តិយា អតាបត្តី”តិ (បាឌិ៑ អដ្ឋ៑ ប័សិប័)៑

តចយំ៑

១១០១៑ចឆិត្វាតិ សត្វាឌីហិ បហរិត្វា៑ ចឆិត្វា ចាតិ ឲ្យត្វ ចា-សរេដ្ឋា បាញ្ចុំយំ “ចឆិត្វា ចឆិត្វា”តិ (បាឌិ៑ ប័ប័០) ទុត្តំ អារេយឌិតំ ស្សរេចតិ៑

១១០១៑ឲ្យត្វាតិ ព្ពុយស្ចិ សិក្លាបរេង៑ ពាយចាចាធិត្តុសយដ្ឋាគំ ឆ្យតិរេក្លបសយដ្ឋាគំ តាយ, សយត្យកាសតសយដ្ឋាតត្តិបិ ឲ្យតរេស្សច តាយំ៑

ងសយំ៑

អដ្ឋការចរេក្កា ទ្យតិរេយា៑

១១០៣៑ យា បត កិក្លូតី តក្កា អតិចត្វា អបារ្យតា ហ្យត្វា តហាយតិ, អស្សា សត្តុបរេយារេក ទ្យក្កង៑ តស្ស តហាតស្ស រេចាសារេត បរិរេយាសារេត សា កិក្លូតី ឌិតចុត្តំ ឌិរេតត កកចតា កិក្លូតិតំ បត្តាត្តំ រេងាសំ បាឌិត្តិយាបត្តិំ សយុរេបតិ អាបត្តិតិ រេយាឌតា៑ កិក្លូតិ រេងាសត្តិ ឲ្យត្វ កាឆាឥតដ្ឋចរេសត ររេស្សា ពរេតា៑

១១០៤៑អដ្ឋិតុឌីចរាតិ អដ្ឋិត្តាងកសាឌិកឌីចរា៑ តដ្ឋឌីចរាតិ រេចារាឌីហិ តដ្ឋ្ឋាងកសាឌិកឌីចរា៑ អាបងាស្ង ចាតិ “យហក្លុព្ពុយំ ងិស្វា រេចារាបិ ហរេយ្យ”ត្តិ ឲ្យចន្ទុបាស្ង អាបងាស្ង ចា តក្កាយ តហាយត្តិយា ត រេងារេសា៑

បឌយំ៑

១១០៥៑ទ្យតិរេយតិ “ង្គងកសាឌិកំ បត កិក្លូតិយា ការេយយាតាយា”តិអាឌិសិក្លាបរេង (បាឌិ៑ ប័ប័ប័)៑

ទ្យតិយំ៑

១១០៦-ប័៑ទ្យស្សិត្តិតំ ឌីចរត្តិ អសក្កុនិត្តិតំ ឌីចរ៑ ឩិសិរេត្តុត្វាតិ ទ្យស្សិត្តិតំ បុត សិត្តាតត្វាយ សយំ ចា ឩិកាតសិត្តាគំ ពត្វា៑

“ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩤ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪙᪑)᪨ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩈᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩁᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨲᩴ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ, ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥᨲᩴ ᩅᩤ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ “ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩣᨿᩅᩣᨧᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᩁᩮᩈᩣ ᨠᩮᨲᩣ᪨ ᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ “ᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨶᩮᩅ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩣᨷᨶᩣᨿ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪙᪑)᪨

ᨧᨲᩩᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨧ᩠ᨨᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪑-᪙᪓), ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᨲᩥᩁᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪓᪘-᪓᪑) ᩅᩥᨿ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨻᩉᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨣᨲᩮᨷᩥ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᨧᨶᩅᩥᨷᩃ᩠ᩃᩣᩈᩮᨶ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩥᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩩᨴᩮᨲᩥ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᩩᩔᩣᩉᩮ᪨ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨾᨲ᩠ᨲᩮ᪨

᪑᪑᪐᪘᪨ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ᪨ ᨲᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᩁᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪑᪑᪑᪐᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᩥᨠᩥ ᨧᩦᩅᩁᩮᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᨷᩥ ᩅᩤ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩁᩣᨩᩮᩣᩁᩣᨴᩥᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨶᩴ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮ ᩈᨲᩥ᪨

᪑᪑᪑᪑᪨ “ᩉᩩᩁᨷᩥᨠᩮ᩠ᨡᨷᨶᩴ ᨠᩣᨿ, ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩥᨴᩴ ᨿᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ “ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪙᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨳᩥᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩮᩁᩈᩈᩩ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩮᩈᩩ “ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩴ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩣᨲᩥᨠᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨬ᩠ᩉᩥ “ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨧᩦᩅᩁᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩈᩦᩈᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔᩮᩅ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪑᪑᪒᪨ ᨷᨬ᩠ᨧ ᩋᩉᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ, ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᨾᩮᩅ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩥᨠᩴ᪨ “ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ “ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ “ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩦᨶᩴ ᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩣᩁᩮᩣ, ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᩮᩣᨲᩣᨷᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩤ ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩣᩉᩥᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩣᩁᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᨶᩮᩅ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ ᨶ ᨷᩣᩁᩩᨷᨲᩥ ᨶ ᩋᩮᩣᨲᩣᨷᩮᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪙᪙) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᨴᩥᩅᩈᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧᩦᩅᩁᨣᨱᨶᩣᨿ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨿᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪑᪑᪑᪓᪨ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩣᩈᨠᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩦᨲᩥ ᩍᨾᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᩈᩴᨠᨧ᩠ᨧᩥᨠᩣ ᩏᨴᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩴᨠᨧ᩠ᨧᩥᨠᩣᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮᩈᩩ ᨴᩮᩈᩮᨲᩥ ᩈᩴᨠᨧ᩠ᨧᩥᨠᩣᩈᩉᩥᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᩣᨿ᪨

១១១៤-៥. តិកបាចិត្តីតិ បញ្ចាហាតិក្កន្តសញ្ញា, វេមតិកា, អនតិក្កន្តសញ្ញាតិ វិកប្បត្តយេ បាចិត្តិយត្តយំ ហោតិ។ បញ្ចាហានតិក្កន្តេ អតិក្កន្តសញ្ញាវេមតិកានំ វសេន ទ្វិកទុក្កដំ។

“បញ្ចមេ ទិវសេ”តិអាទិ អនាបត្តិវារស្សត្ថោ។ និសេវតីតិ និវាសេតិ វា បារុបតិ វា។ ឱតាបេតីតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ, ឱតាបេតិ វាតិ អត្ថោ។ អាបទាសុបីតិ មហគ្ឃចីវរេ, ន សក្កា ហោតិ ចោរភយាទីសុ បរិភុញ្ជិតុំ, ឯវរូបេ ឧបទ្ទវេ អនាបត្តិ។

ចតុត្ថំ។

១១១៦។ អញ្ញិស្សា សង្កមេតព្ពចីវរំ អនាបុច្ឆា គហេត្វា យា បរិភុញ្ជតិ, តស្សា បាចិត្តិយំ សិយាតិ យោជនា, អញ្ញិស្សា ឧបសម្បន្នាយ សន្តកំ បញ្ចន្នំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ តស្សា អទត្វា អាទាយ បុន តស្សា ទាតព្ពំ, អទត្វា យា ភិក្ខុនី បដិសេវតិ, តស្សា បាចិត្តិយំ ហោតីតិ អត្ថោ។ “សង្កមេតព្ពចីវរំ សង្កមនីយ”ន្តិ បរិយាយសទ្ទា ឯតេ។ យថាហ “ចីវរសង្កមនីយន្តិ សង្កមេតព្ពចីវរំ, អញ្ញិស្សា សន្តកំ អនាបុច្ឆា គហិតំ បុន បដិទាតព្ពចីវរន្តិ អត្ថោ”តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៩០១)។

១១១៧។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ “ឧបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញា...បេ... វេមតិកា ...បេ... អនុបសម្បន្នសញ្ញា ចីវរសង្កមនីយំ ធារេតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្សា”តិ (បាចិ។ ៩០៤) ឯវំ តិកបាចិត្តិយំ បាឡិយំ វុត្តំ។ សេសាយាតិ អនុបសម្បន្នាយ។ “តិកទុក្កដ”ន្តិ ឥធ វុត្តនយេវ។ អាបទាសូតិ សចេ អបារុតំ វា អនិវត្ថំ វា ចោរា ហរន្តិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសុ វា។

១១១៨។ ឯតំ សមុដ្ឋានំ កថិនេន តុល្យន្តិ យោជនា។ គហណំ, បរិភោគោ ច ក្រិយំ។ អនាបុច្ឆនំ អក្រិយំ។

បញ្ចមំ។

១១១៩។ លភិតព្ពំ វា ចីវរន្តិ លភិតព្ពំ វិកប្បុបគំ ចីវរំ។ និវារេតីតិ យថា តេ ទាតុកាមា ន ទេន្តិ, ឯវំ អន្តរាយំ បរក្កមតិ។ បាចិត្តិ បរិទីបយេតិ សចេ តស្សា វចនេន តេ ន ទេន្តិ, ភិក្ខុនិយា បាចិត្តិយំ វទេយ្យាតិ អត្ថោ។

១១២០។ ឯត្ថ បទេ “សង្ឃស្សា”តិ វុត្តត្តា គណស្សាតិ ទ្វេ តយោ ច គហេតព្ពា។ លិខេតិ ឯត្ថ “និវារិតេ”តិ សេសោ។ សចេ អញ្ញំ បរិក្ខារំ និវារេតិ, តទេវ ទុក្កដន្តិ យោជនា។ អញ្ញន្តិ វិកប្បុបគចីវរតោ អញ្ញំ។ បរិក្ខារន្តិ យំ កិញ្ចិ ថាលកាទិកំ វា សប្បិតេលាទិកំ វា អញ្ញតរំ។

១១២១។ អានិសំសំ និទស្សេត្វាតិ “កិត្តកំ អគ្ឃនកំ ទាតុកាមត្ថាតិ បុច្ឆតិ, ‘ឯត្តកំ នាមា’តិ វទន្តិ, ‘អាគមេថ តាវ, ឥទានិ វត្ថុ មហគ្ឃំ,

ᨠᨲᩥᨸᩣᩉᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩮ ᩋᩣᨣᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᨲᩣᨲᩥ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ, ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨨᨭ᩠ᨮᩴ᪨

᪑᪑᪑᪑-᪒᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩴ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩦᨿᨾᩣᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩴ ᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨿ᩠ᨿ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣ ᩑᩅᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩏᨽᩮᩣ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣᨿ ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨽᩮᩣᩈᩩ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣᨿ᪨ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᩈᩩ-ᩈᨴ᩠ᨴᩃᩮᩣᨸᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣᨿ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩋᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨶᩥᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᩑᨠᩥᩔᩣ ᩑᨠᩴ ᩈᩣᨭᨠᩴ ᨶᨸ᩠ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩣᨣᨾᩮᨳ ᨲᩣᩅ, ᨠᨲᩥᨸᩣᩉᩮᨶᩅ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪑᪓) ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪑᪑᪑᪓-᪕᪨ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩪᨸᨣᩴ ᩅᩣ ᨲᨳᩣ ᨸᩣᩁᩩᨸᨶᩪᨸᨣᩴ ᩅᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᨻᩥᨶ᩠ᨴᩩᨠᨲᩴ ᩅᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮ ᨧ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩁᩮᩣᨸᩥ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨿᩔ ᨠᩔᨧᩥ ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩔ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩔ ᩅᩣ ᨿᨴᩥ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᨸᩥᨲᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩣ ᨧ ᨸᩥᨲᩣ ᨧ ᨾᩣᨲᩣᨸᩥᨲᩁᩮᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᩁᩪᨸᩮᨠᩈᩮᩈᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪑᪑᪑᪖᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨲᩣ ᨸᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᩣᨿ ᩅᩈᩮᨶ ᨣᨱᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪑᪑᪗᪨ ᨲᩣᩅ ᩈᨾᨸ᩠ᨸᩥᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᩮᩣ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣ”ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩪᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨶᨸᩥ “ᩋᨬ᩠ᨬᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ, ᩈᩮᩣᨿᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪑᪑᪑᪘᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ “ᩈᨧᩮ ᨾᨿᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾ, ᨴᩔᩣᨾ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩣᨧᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩣᨿ ᨧᩦᩅᩁᩔ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩴ ᨶᩥᩈᩮᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩔᩣ ᨶᩮᩣᩈᨲᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ “ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᩅᩔᩣᨶᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩮᩣ ᨾᩣᩈᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪑᪑) ᨸᨴᨽᩣᨩᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ “ᩋᨶᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᩅᩔᩣᨶᩔ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᨴᩥᩅᩈᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨠᨳᩥᨶᩮ ᨠᨳᩥᨶᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ᪨

១១៖០៎ “អទុដ្ឋុលចិចេះ ទុដ្ឋុលចិចះសញ្ញា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ ចចនតោ ឃុទុដ្ឋុលត្តិ ចេតេសាតិ ឧត្ត ឃុ-សទ្ទោ បទបូរណោ៎ ថ្ងេកាឃុតិ ទុដ្ឋុលេ, អទុដ្ឋុលេ ច៎ ពន្លិតាឃ ចាតិ ចេបតិកាឃ ចា៎

១១៖៨៎អាតិសំសំ តិខេស្សព្វាតិ “កិញ្ចាបិ ‘ត យឃំ អឃេ្យ សក្កោយា’តិ ចទត្តិ, ឰទាតិ បត ចេតសំ កប្បាសោ អាកបិស្សតិ, សទ្ធោ បសន្តោ បុរិសោ អាកបិស្សតិ , អទ្ធា ឧស្សតី”តិ (បរិចិ៎ អដ្ឋ៎ ៥១១) ឧចំ អដ្ឋកថាឃ ចុត្តតយេត អាតិសំសំ ឧស្សេព្វា៎

តចបំ៎

១១៖៧៎ឧបុ័កំ ពតិត្ថ្វាទត្តិ “ឧបុ័តោ តាឃ ពតិត្ថ្វាចោ សបក្កោ កិក្ខុតិសញ្ញោ សត្ថិបតិព្វា ខ្ពេទតី”តិ (បរិចិ៎ ៥១៥) ចុត្តំ ពតិត្ថ្វាទំ៎

១១៖៦៎ឃស្សាតិ ឃស្ស ពតិតស្ស៎ អព្វាទឮលកោ អាតិសំសោ តាឃ “សោ ច តត្ថ ចិចរុប្បាទោ, សោ គេសំ កចិស្សតី”តិ (បរាច៎ ១០៩) អត្ថន្ទោតោ តប្ពុំ ចិហាចេះ ថ្ពស្ពួតកចិចរចព្វាតិសំសោ៎ ថ្ពាទឮលកោ តាឃ អត្ថារុម្ភាទំ កាទាបេត្វិហិ ថ្ពបិសកោហិ ខិឃ្យាតចិចរចព្វាតិសំសោ៎

១១៖៥៎ សបាតិសំសោបីតិ អព្វាទអាតិសំសេត សបាតិសំសោបិ ថ្ពញ្ញាទោ៎ សទ្ធាបិលតកអាទណាតិ បសាឧាត្ថបត្វាឃ ឧាតព្វោតិ ចេហាឧតា៎ អាតិសំសំ តិខេស្សព្វាតិ “កិក្ខុតិសញ្ញោ ខិណ្ហចិចេះ, ពតិតាតិសំសឮលកោ ឃហាលិកោ”តិ ឧចន្ទុំ អាតិសំសំ ឧស្សេព្វា៎

១១៖៤៎ សបដ្ឋោតាខិតា សទ្ធិ ចេសំ បត ចិតិច្ឆឃចាចំ អចេសេត សត្តាកាចេត សត្តយេត សិក្ខាបទេត សបំ យចំ “សខិស”ត្តិ ចិត្តាចំ៎ កិញ្ចិបិ អប្បកបិ អបុដ្ឋំ ចត្ត ចុត្តតឃតោ អត្ថា តត្តិតិ ចេហាឧតា៎

ឧសបំ៎

តក្កចកោ ចតិឃោ៎

១១៖៣៎ “ឃា បត កិក្ខុតិឃោ ចេ្ត ឧកាឃចន្ទោ ចុចដេ្ឋ ឃ្ប, បរិចិត្តិឃ”ត្តិ (បរិចិ៎ ៥១១) បត្តាចុតិក្ខាបទេ ចិតិច្ឆឃំ ឧស្សចុឃាហ “ឧកាឃា”តិអាចិ៎ ឧកាឃាតិ ឧកាឃ កិក្ខុតិឃា៎ អបរាតិ អត្ថា ថ្ពបសយត្តា៎ តិបទ្ទេឃ្យត្តិ ឧត្ត “ឧកាឃចន្ទោ”តិ ចេសោ៎ ចេ្តតិ ចេ្ត កិក្ខុតិឃោ៎

១១៣ប៉-៤៉'“ឧកាឃ ចា”តិអាទិ អតាបត្តិចារតិច្ចេសោ' ខ្ចេកា ចាបិ សមំ តិឃិតត្ថិតិ ឃោដតា' ឧត្សអេកតាតិ ឧត្សអការលិយឃិក្លាបផេត'

បផយំ'

១១៣៩០-១'បិចារកេដសារទាតិត្តិ ឧត្ត កុម្ភកចចតិ' “ឃ៉ហារិយេឃ្យ”តិ ត្តយិតា សយាតាតិការហត្ថា ពោហុចចតបុ្យសប្ត ចចតចិបល្លាសេតត្ត ឧកចចតតិច្ចេសោតិ ឥត្ថត្ថោ' បិចារទោ ច កេដសារទោ ច ទោ អាទិ ឃយ្យាតិ ចិក្កហោ, តិត្ថាវណេ ចេតំ កុមំ' ឧកកត្តិ តិត្ថារិតត្ថតិឥស្សតំ' ឧកយេច ឧកកំ' ឃ៉ហារិយេឃុ បិចារាតិឃុ អញ្ញតរត្តិ អវត្វា' “បិចារទាតិ កោដចាតយោ”តិ ចតត្ថិ' កេដសារទាតិ កេដោយេច' អាទិ-សដ្ឋេត អត្វាទិត្វា សឃតារភំ សត្តិ សក្កលាតិ' ទោតេតចាតិ ឃំ អត្វតំ, ទោតេតច' បិទុបិត្វា សចេ ឃា បត ចេត្ថ សហេច តិបជ្ជតិ, តាឃំ បិចិត្តិយំ ឃិយាតិ ឃោដតា' ឧត្ត ច អត្វាលាបិទុវាកិច្ចេ ឧកស្សច តិត្ថិត្តា ឧកស្ស អត្តស្ស អត្វាលោត្តា ឧកស្ស អត្តស្ស បិទុបតត្តា ចិត្តាយតិ' ឃចាហ “ឃ៉ហារិយាតំ បិចារត្វាលាកេដសារកាតឹតំ ឧកំ អត្តិ អត្វាទិត្វា ឧកំ បិទុបិត្វា ឲ្យចរដ្ឋត្ថិតយេតំ អឌិចចត”ត្តិ (បិចិ' អដ្ឋ' ៤៉១លិ)'

ឧកឃ្វិ ឧកត្វាលោ ចា ឧកបិទុបណោ ចា តិបជ្ជេត សតិ តាឃំ ត្វិត្ត កិល្លតឹតំ ទុក្កដត្តិ សព្វត្ថា' ត្វិកទុក្កដំ ទុត្តត្តិ “តាតត្វាលាបិទុបណោ ឧកត្វាលាបិទុវាសញ្ញា...បេ... ចេយតិកា, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បិចិ' ៤៉១៤៉) ទុត្តំ ទុក្កដត្វយំ'

១១៣៩១'ចចត្វាតំ តិដស្សត្វាតិ យល្ពោកាសាចំ ចា កត្វរឃដ្ឋឹ ចា អត្តយសោ កាឃពាត្តតយិ ឋបេត្វា តិបជ្ជតិ, អតាបត្តីតិ អវត្វា' សេសំ សមុដ្ឋាតាតិចិតាតំ' អាទិតាតិ ត្តយឃ្វិយេច ចេក្កុ បផយឃិក្លាបផេត' ឲ្យល្យត្តិ សយាតំ'

ទុតិយំ'

១១៣៩២'អញ្ញិស្សា កិល្លតិយា' អចាទុការលាតិ អចាទុកាលាហេតុ' អតាបុច្ឆាតិ អតាបុច្ឆិត្វា' តស្សា ឋុរតោ ច ចក្កុយតាតយោ ឃតិ កោយ្យ, ឧចំ កោទាត្តិយា បិចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ ឃោដតា' ចក្កុយតាតយោតិ ឧត្ត អាទិ-សដ្ឋេត “តិដ្ឋតិ ចា តិឃិតតិ ចា សេយ្យំ ចា កប្បេតិ ខត្តិសតិ ចា ខត្តិសាបេតិ ចា សជ្ឈាយំ ចា កោទាតី”តិ (បិចិ' ៤៉៣១) បតកាដតេ ទុត្តាតំ សក្កហោ'

១១៣៩៣'តិចត្តតាតំ កលតាឃាតិ ចក្កយត្តិយា ចក្កយស្ស ខ្មេឃពោកាថិ បត្វា តិចត្តត្តិយា តិចត្តតកលតាឃ' បឃោកេទាឃេចាតិ បឃោកកលតាឃេច, ត្តទិយាបតមិចត្តតកលតាឃេចាតិ ទុត្តំ ហោតិ' ចោសោតិ បិចិត្តិយាបត្តិឃោ'

១១៣៩៤'បតាតំ កលតាចសាតិ ឧត្ត អាទិ-សដ្ឋោ លុត្តតិដ្ឋិដ្ឋោ' ឃចាហ “បតាតិកលតាឃា”តិ (បិចិ' អដ្ឋ' ៤៉៣១)' តិកបិចិត្តិយំ ទុត្តត្តិ ខ្ចបសប្បត្តាឃ ខ្ចបសប្បត្តសញ្ញា, ចេយតិកា, អត្តុបសប្បត្តសញ្ញាតិ ចិកប្បត្តយស្ស ចសេត បិចិត្តិយត្តយំ ទុត្តំ' សេសាយាតិ អត្តុបសប្បត្តាឃ'

᪑᪑᪘᪖᪨ ᨶᩅ ᩋᩈᩣᨾᩩᨠᩣᨾᩣᨿᩣᨲᩥ ᩌᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩩᩁᨲᩮᩣ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪑᪘᪗᪨ ᨠ᩠ᩁᩥᨿᩣᨠ᩠ᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩣᨶᩣᨴᩥᨠᩁᨱᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨ ᩌᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᩋᨠᩁᨱᩴ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩴ᪨ ᨷᩥᨷᩣᨠᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨲᨲᩥᨿᩴ᪨

᪑᪑᪘᪘-᪙᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᩁᩣᨩᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩈᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩁᩉᩥᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩦ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ "ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪘᪓᪘)᪨ ᩈᩉᨩᩦᩅᩥᨶᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩥᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ "ᩈᩉᨩᩦᩅᩥᨶᩦ ᨶᩣᨾ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨶᩦ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦ"ᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ ᩅᩪᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ, ᩈᩥᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩣᨿ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨣᩥᩉᩥᨶᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩅᩪᨷᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨵᩩᩁᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩣᨲᩥ "ᨶᩮᩅ ᩅᩪᨷᨭ᩠ᨮᩮᩔᩣᨾᩥ, ᨶ ᩅᩪᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᩣᨿ ᩏᩔᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᩁᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᨵᩩᩁᩮ ᩏᩔᩣᩉᩮ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨿ᪨

ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨶᩥᨿᩣ ᨧᩣᨷᩦᨲᩥ ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩪᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨶᩥᩔᨿᩅᩈᩮᨶ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩣᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨶᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩣᨿ᪨ ᩍᨲᩁᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨿ᪨

᪑᪑᪙᪐᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿ᪨ "ᨣᩅᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿᩥᨠᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩃᨽᨾᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ "ᩌᨷᨴᩣᩈᩩ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩦᨶ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᩃᩮᩣᨷᩮᩣᨷᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩌᨷᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩮ ᩏᨷᨴ᩠ᨴᩅᩮ ᩈᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨠ᩠ᨡᨷᩮᨲᩣᨶᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨠ᩠ᨡᨷᨴᩣᨶᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪑᪑᪙᪑-᪒᪨ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨿᨲ᩠ᨲᨷᩁᩣᨿᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩥᨿᨾᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ "ᩈᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨠᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩴ᪨ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ "ᨠᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᨠᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩔᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨿᩣ ᨠᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ, ᨲᩔᩣ᪨

᪑᪑᪙᪓᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨶ ᩅᩩᩈᩮᨶ ᨶᨿᩣᨲᩥ "ᨷᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᨶᨿᩮᨶ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨶᩣᨾ ᩌᨱᩣᨷᨶᩴ, ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ
"ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩮᨠᩮᩈᩩ ᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥᨲᩮᩈᩩᨷᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᩌᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪘᪓᪒,
᪘᪓᪑ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᨲᩥ᪨

១១៩៣ៈ តេសុ ចិត្តេសុ ឯកំ ចិត្តុប្បាទំ ឯកស្មឹ ខណេ "ឯត្តកាច ឋានំ ទ្វារា"តិអាទិៈ ទ្វារកាលតាយ អាបត្តិយោ ទ្វារកាលតាបត្តិយោៈ

១១៩៤ៈ អកចាដយន្តិ អកចាដតន្ទោតា ឧបន្ទ្យា គិព្វដ្ឋិយា ទព្វដត្តិ យោជតាៈ សមានាតិ អនុបសម្បន្នាយៈ ពិកទព្វដត្តិ អនុបសម្បន្នាយ ឧបសម្បន្នសញ្ញាយ, វេមតិកាយ, អនុបសម្បន្នសញ្ញាយ ច ចសេត ពិកទព្វដំៈ ឧកិត្ឋត្តិ ឧបសម្បន្នានុបសម្បន្នានំៈ បរិក្ខារេសុតិ បត្តចីវរាទីសុ បរិក្ខារេសុ ៈ សន្តាតាតិ សន្តេសុ បយោគេសុ, គិព្វដ្ឋិយមានេសុ, គិព្វដ្ឋាបិយមានេសុ ចាតិ ចុត្តំ ហោតិៈ

១១៩៥ៈ ឯត្ថ ឋានំស្មឹ និក្ខេបេ សមុដ្ឋានាទិចិត្តេយេន សហ សេនំ ចិត្តេយដាតំ អសេសេន សន្តប្បការេន សង្ឃិកា ចិហារស្មា គិព្វដ្ឋនិក្ខេបេន សមំ យតំ "សមិស"ត្តិ សល្លក្ខិតត្តិ យោជតាៈ

បច្ចាយំៈ

១១៩៦ៈ លេដ្ឋតិ "យា បត កិច្ចតិ និសដ្ឋា ចិហរេសុ្យ កហបតិតា ចា កហបតិបុត្តេន ចា"តិអាទិយាតិកាយ (បាចិៈ ៥៦៩) គិច្ចិដ្ឋ លេដ្ឋនិក្ខេបេៈ ឋាន ចត្តតាត្តិ ឋានស្មឹ ចិតយចិត្តេយ កាចេតព្វាៈ អទិដ្ឋស្ស និក្ខេបេនាតិ អទិដ្ឋនិក្ខេបេនាៈ ចិត្តេយាតិ សមុដ្ឋានាទិកោៈ

លេដ្ឋំៈ

១១៩៧ៈ នានក្កសមុទេតិ ឯត្ថ "សប្បដិកេយ"តិ សេសោៈ ឧកយស្មឹ ហេដ្ឋា ចុត្តត្តេយចៈ អន្តោរដ្ឋេតិ យស្ស ចិខិតេ ចិហរតិ, តស្សេច រដ្ឋេៈ នានក្កសមុទេ សប្បដិកេយ អន្តោរដ្ឋេ សទ្ទេន ចិតា ចារិកំ ចរន្តិយា កិច្ចតិយា អាបត្តិ សិយាតិ យោជតាៈ

១១៩៨ៈ ឯចំ ចរន្តិយា សកាយកដ្ឋេន កាយត្តរបរេចេស ច អកាយកេ អរញ្ញេ អន្តរាយោជនេ ច ចិតយញ្ញាតា កិច្ចតា បាចិត្តិយតយោ បាចិត្តិយាបត្តិចិនាគក្កយោ រោរយ្យោ ពោតព្វាតិ យោជតាៈ

១២០០ៈ សហ សទ្ទេន ចរន្តិយា ត ទោសោតិ យោជតាៈ ពលដ្ឋេន ចរន្តិយា, អាបទាសុ ចា ចរន្តិយា ត ទោសោតិ យោជតាៈ

សត្តមំៈ

᪑᪑᪗᪑᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᨶᩅᨾᩮ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨲᩥᩁᩮᩣᩁᨭ᩠ᨮᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪖᪖) ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨧ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩔᩴ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪗᪐) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᩅᨾᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨧ᪨ ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᨿᩣ ᨶ ᩅᩥᨧᩣᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᨶᩅᨾᩣᨶᩥ᪨

᪑᪑᪗᪒᪨ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩅᩔᩴᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨨᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨧᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥᨸᩥ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪗᪔) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩉᩴ ᨶ ᨣᨾᩥᩔᩣᨾᩥ ᨶ ᨸᨠ᩠ᨠᨾᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨵᩩᩁᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮ ᨲᩮᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗᪓᪨ ᩅᩔᩴᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨸᩅᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨨᩔᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩦᩉ ᨴ᩠ᩅᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩤᩁᩮ ᨨᩔᩩ ᨿᩮᩣᨩᨶᩮᩈᩩ ᨿᨴᩥᨸᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩴ ᨠᩥᨶ᩠ᨶᩩ ᨶᩣᨾ ᩈᩥᨿᩣ, ᨲᨴᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᩤᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩁᨱᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᩤᨲᩥ ᨬᩣᨸᩮᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗᪔᪨ ᨲᩦᨱᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨣᨲᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩣᨲᩥ ᨣᨲᨾᨣ᩠ᨣᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨸᨳᩮᨶ᪨

᪑᪑᪗᪕᪨ ᨴᩈᩅᩥᨵᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨠᩣᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᩁᩮᩣᨣᩮᨶ ᨸᩃᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨠᩣᩅᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩈᨿᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩋᩃᩣᨽᩮ ᩅᩤ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪑᪗᪖᪨ ᩁᩣᨩᩣ ᨧ ᨧᩮᩣᩁᩣ ᨧ ᩋᨾᨶᩩᩔᩣ ᨧ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᨧ ᨲᩮᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᩅᩤᩊᩣ ᨧ ᩈᩁᩦᩈᨸᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨸᨴᩃᩮᩣᨸᩮᩣ “ᩃᩥᨲ᩠ᨿᩩᨲᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ (ᨡᩣ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪗᪗) ᩅᩥᨿ᪨ ᨩᩦᩅᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩣ ᨧ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᨴ᩠ᩅᨶ᩠ᨴᩮ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ, ᨲᩔ ᨩᩦᩅᩥᨲᨻ᩠ᩁᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣ ᩑᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣ᪨ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᨲᩥ ᨴᩈᩅᩥᨵᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮ ‘ᨸᩁᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᩔᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩣ, ᨶᨴᩦᨸᩪᩁᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ, ᨧᩮᩣᩁᩣ ᩅᩤ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩮᨥᩮᩣ ᩅᩤ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪙᪗᪖)᪨

᪑᪑᪗᪗᪨ ᩋᨸᨠ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᩋᨠᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩋᨶᩣᨴᩁᩥᨿᩮᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨶᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ “ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩈᨾᩴ᪨

ທຸຈ຺ຈເກ຺ກາ ຈທຸເຕ຺ຖາ

໑໑ລິປັ-ປັ໐ ຣາຂາການຣຕ຺ຕິ ຣເຊ຺ຊາ ກິຍ຺ຍອຄລເວັ ຮິຕ຺ຕາການຣຕ຺ຕິ ກິຍ຺ຍອຄຮິຕ຺ຕຍາລັ ອາຣາຍຕ຺ຕິ ກິຍ຺ຍອຣິຄາປຈຄັ ກິຍ຺ຍຂ຺ຍຍາຄຕ຺ຕິ ກິຍ຺ຍອຄຕ຺ຖາຍ ກທັ ຂ຺ຍຍາຄັ ກິຍ຺ຍອາຈາປິຕ຺ຕິ ໜຕ຺ຖ ກິຊ຺ຊາປິ ປິຍ຺ຍຖ຺ຖຍັ (ປິຮິ ໔ລິ໔) ເປິກ຺ກຣທີ ຈຸຕ຺ຕາ, ຍາ ປຄ ຍຊ຺ຊາຂລິຍຍາຄັ ກິຍ຺ຍອາຍ ກທາຄັ ຂ຺ປລກ຺ກຕຈເຍຄ ຈຸຕ຺ຕາຕິ ອາຫ "ກິຍ຺ຍອາຈາປິ"ຕ຺ຕິ, ກິຍ຺ຍອຄຕ຺ຖາຍ ກທຈາປິຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຖາ "ຄາຄາການ"ຕ຺ຕິ ຊ຺ຊາຂັ ຍຈາຈຸຕ຺ຕປເຣທິ ປເຈ຺ຊກັ ເຍາເຂຕຊ຺ຊາ ຍຊ຺ຊາຍຊ຺ກາທິກຈເຍຄ "ຕາຄີ"ຕິ ຈຸຕ຺ຕັ ຄາຄາກາຣັ ຣາຂາກາຣັ ຮິຕ຺ຕາກາຣັ ອາຣາຍັ ກິຍ຺ຍຂ຺ຍຍາຄັ ຈາ ກິຍ຺ຍອາຈາປິ ຣຊ຺ຊັ ກຊ຺ຊຕ຺ຕີຄັ ຕາຄິ ຍຊ຺ຊາຄິ ໜກເຕາ ຣຊ຺ຊັ ກຊ຺ຊຕ຺ຕີຄັ ຕາຍັ ກິກ຺ກຸຄີຄັ ປເຣ ປເຣ ຈຸກ຺ກຂັ ຍຸຄິຄາ ຄິຂິ຺ຂຕ຺ຕິ ເຍາເຂຄາ

ປຊ຺ຊາປີຕິ ຣາຂາກາຣາຂີຄິ ປຊ຺ຊາປິ ໜກາເຍຈ ປິຮິຕ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິ ປຣິຂີປິຕາຕິ ເຍາເຂຄາ ທັ ທັ ຂິຍາກາກັ ກຕ຺ຖາ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິ ເຈ, ປິເຂກ຺ກາປຕ຺ຕິເຍາ ປເຍາກກຕຄາຍ ຍິຍຸຕ຺ຕິ ເຍາເຂຄາ

໑໑ປັ໖ ກຍຄຂາທຸເລ຺ລຄ ອາປຕ຺ຕິຂາທຸລ຺ລ ປກາເຍຕ຺ຖາ ກີຈາປຣິຈຕ຺ຕຄຍຊ຺ຊາເຕຄ ປເຍາກຂາທຸເລ຺ລຄາປິ ອາປຕ຺ຕິຂາທຸລ຺ລ ປກາເຍທຸຍາຫ "ປເຍາກຂາທຸຕາຍາປິ, ປິຮິຕ຺ຕິຂາທຸຕາ ຍິຍາ"ຕີ ຍຊ຺ຊຕ຺ຖາຕິ ຍຕ຺ຖ ກິກ຺ກຸຄິຍາ ປິຮິຕ຺ຕິຍັ ຈຸຕ຺ຕັ, ຕຕ຺ຖ ຍຊ຺ຊຕ຺ຖ

໑໑ປັ໗ "ອຈເຍເຍາປິ ອຄາປຕ຺ຕີ"ຕິ ປເຣຊ຺ຊເຣາ ອຄາປຕ຺ຕິ ຈ ກຂາຍເກ຺ກາ ຈ ອຄາປຕ຺ຕິກຂາຍເກ຺ກາ, ເຕຍັ ຮິຄິຊ຺ຊເຍາ ອຄາປຕ຺ຕິກຂາຍກ຺ກຮິຄິຊ຺ຊເຍາ, "ອຄາປຕ຺ຕິ ອາຣາເຍ ຂິຕາ ປຍ຺ຍຕີ"ຕິອາຂິເກາ (ປິຮິ ໔ປັ໑) ອຄາປຕ຺ຕິຮິຄິຊ຺ຊເຍາ ຈ ອຊ຺ຊກຂາກເຕາ (ປິຮິ ອຊ຺ຊ ໔ປັ໑) ອຈເຍຍຮິຄິຊ຺ຊເຍາ ຈາຕິ ອເຕ຺ຖາ "ອາຣາເຍ ຂິຕາ"ຕິ ໜເຕຄ ອຊ຺ຊາຣາເຍ ຣາຂາກາຣາຂີຄິ ກເຣາຕ຺ຕິ, ຕາຄິ ປຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ອຄາປຕ຺ຕີຕິ ອເຍຍຄາປຕ຺ຕິຈາເຣາ ຂຍ຺ຍິເຕາ ໜເຕເຄຈ ອເຕ຺ຖາອາຣາເຍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຖາ ຄຊ຺ຊາຂີຄິ ຮິຍ ຣາຂາກາຣາຂີຄິປິ ປຍ຺ຍິຕັ ລກຕີຕິປິ ຍິຊ຺ຊ ອາຂິ-ຍເຊ຺ຊຄ "ປິຕ຺ຕປິຕາຂີຄັ ອຕ຺ຖາຍ ກຊ຺ຊຕ຺ຕີຍາ ຍເກ຺ກ ເທາຕ຺ຕິ, ຕາຄິ ປຍ຺ຍຕິ, ອຄາປຕ຺ຕິ ຣເຊ຺ຊາ ຍຕ຺ຕິກັ ເກຄຮິ ກຣທີເຍຄ ກຕ຺ຖາ ປຍ຺ຍຕິ, ອຄາປຕ຺ຕິ ເກຄຮິ ຂ຺ປຊ຺ຊຕາ ປຮິຍິຕ຺ຖາ ປຍ຺ຍຕິ, ອຄາປຕ຺ຕີ"ຕິ ໜເຕ ອຄາປຕ຺ຕິຈາຣາ ຍຊ຺ກທິຕາ ຄຊ຺ຊຣຍ຺ຍຄ...ເປ... ຍທາຕິ ຍຍຊ຺ຊາຄາຂິຄາ ຮິຄິຊ຺ຊເຍຄ ຍທ ຄຊ຺ຊຣຍ຺ຍຄຍິກ຺ກປຣຍຂິເຍາຈ

ປເຣຍັ

໑໑ປັ໘ ຍາຄເຕາ ປຍາຕເຕາ ອຕີຕາ ອເປຕາ ຍາຄາຕີຕາ, ອາຍຕ຺ຕິ, ທັ ຈາຍ຺ຍໜທິ ຂ຺ເປເຕາ ຈາຍ຺ຍຂ຺ເປເຕາ, ປລ຺ລເຊ຺ກາ, ທັ "ອາຍຕ຺ຕິ ຄາຍ ອຕິກ຺ກຕ຺ຕປຍາຕາ ຈຸຊ຺ຊຕີ"ຕິ ຈຈຄເຕາ ເທຊ຺ຊາ ອຊ຺ຊຄິຍາ ຈຊ຺ຊກິທຕ຺ຖເຕາ ຂ຺ຊ຺ຊຕຣປິເຣາ ອາຍາຍຈທຸຣຍ຺ຍາ ຍຊ຺ຊາປີຣຮິເຍເຍາ ອາຍຕ຺ຕິ ຄາຍ ຍຍຈທຸຣຍ຺ຍາຄັ ອຕິກ຺ກຕ຺ຕປຍາຕາຄຍິ ອຄຸຊ຺ຊາຕຕ຺ຕາ "ປລ຺ລເຊ຺ກາ ຄາຍ ອາຫຣິເຍທິ ຈາຍ຺ຍໜທິ ກເຕາ"ຕິ (ປິຮິ ໔ປັ໓) ຈຈຄເຕາ ປຍາຕຍຸເຕ຺ຖາປິ ໜຈຣຸເປິ ຄ ຈຊ຺ຊຕີ ອາຫຣິຕ຺ຖາ ຍຈາຄຸຣຸປຊ຺ຊາເຣຄ ຣເປຕຊ຺ຊາຈາຍ຺ຍອຣຸປິຄິ ອາຫຣິຍຈາຍ຺ຍອາ ຄາຍ, ຍັຫຣິຍຈາຍ຺ຍອຣຸປຍຸເຕ຺ຖາຕິ ຈຸຕ຺ຕິ ເທາຕີ ຍາຄາຕີທັ ອາຍຕ຺ຕິ ຈາ ຈາຍ຺ຍຂ຺ເປທັ ປລ຺ລຊ຺ກັ ຈາ ເຍຈຕ຺ຕີຄັ ອກິຄິຍີຣຕ຺ຕີຄັ, ອກິຄິປຊ຺ຊຕ຺ຕີຄຊ຺ຊາ ຍາຍັ

ភិក្ខុនីនំ សត្វា បាចិត្តិយាបត្តិំ អាហ។

១១៧៣. តាសំ និសីទនស្សាបិ និបជ្ជនស្សាបិ បយោគពាហុល្លេន បាចិត្តិយានំ គណនា ហោតិ ឥតិ ឯវំ និទ្ទិដ្ឋា ឯវំ អយំ គណនា អដ្ឋត្តយសេន អនត្តបរិច្ចាគេន ភគវតា វុត្តាតិ យោជនា។ ឯត្ថ ច ឥតេវន្តិ និបាតសមុទាយោ, ឥតិ-សទ្ទោ និទស្សនេ, ឯវំ-សទ្ទោ ឥទមត្ថេ ទដ្ឋព្វោ។

១១៧៤. បីឋេ អាសន្ទិយា ឆេត្វាតិ អាសន្ទិយា បីឋេ បមាណតោ អធិកដ្ឋានឆិន្ទនេន ឆេត្វា។ បល្លង្កស្ស បីឋេ វាឡកា បល្លង្កវាឡកា, តេ ហិត្វា អបនេត្វា, អនាបត្តីតិ សេវត្តីនំ អនាបត្តិ។

ទុតិយំ

១១៧៥-៦. កន្តន្តិ លោមាទីនំ ឆត្តំ, និន្ទាទេហ សាមិចននំ អញ្ញាតនំ វុត្តន្តិ និន្ទាទិតណ្ឌនិសស្សនំ ហត្វាតិ ហេត្វា, កទលេត្វា ទេតំ និស្សក្កចននំ អញ្ញាតត្តិ ហត្វាយាមេន អាកាន្តិតំ ។ តម្ពត្តិ តម្ពំ អញ្ញាតេ វុត្តប្បមាណេន។ តក្កម្ហីតិ កន្តនស្ស វិមិឡាវេចលេតេតិ បលិវេចលេតេ។

សុត្តកន្តនតោ សព្ពបុព្ពបយោគេសូតិ សុត្តកន្តនតោ បុព្ពេសុ កប្បាសវិចិនតាទិសព្ពបយោគេសុ។ ហត្ថវារេនាតិ ហត្ថវារគណនាយ។ យថាហ “កប្បាសវិចិនតំ អាទិំ កត្វា សព្ពបុព្ពបយោគេសុ ហត្ថវារគណនាយ ទុក្កដ”ន្តិ (បាចិ. អដ្ឋ. ៨៧៧)។

១១៧៧. កន្តិតំ សុត្តន្តិ បធានេន កន្តិតំ ទសិកសុត្តាទិំ។ សុត កន្តិតិយាតិ កោដិយា កោដិំ សង្ឃាដេត្វា សុត កន្តិតិយា។

តតិយំ

១១៧៨. តណ្ឌុលានំ កោដ្ដនំ វា អាទិំ កត្វា គិហីនំ វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តិយា សព្ពបុព្ពបយោគេសុ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

១១៨០. យាគុអាទីសុ និព្វត្តេតព្ពេសុ តជាជារាតិ ភាជនាតិ គហេត្វាវ បាចិត្តិំ បរិទីបយេ, ខជ្ជកាទីសុ រូបានំ គណនាយ បាចិត្តិំ បរិទីបយេតិ យោជនា។ យាគុអាទីសូតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ភត្តសូបាទីនំ សង្គហោ។ ខជ្ជកាទីសូតិ អាទិ-សទ្ទេន មច្ឆមំសាទិឧត្តរិភង្គានំ សង្គហោ។

១១៨១. “សចេបិ មាតាបិតរោ អាកង្ខន្តិ, យំកិញ្ចិ ពីជនិំ វា សម្មុញ្ជនិំ វា ការាបេត្វា វេយ្យាវច្ចករដ្ឋានេ ឋបេត្វាវ យំ កិញ្ចិ បចិតុំ វដ្ដតី”តិ អដ្ឋកថាគតំ វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “សចេ”តិអាទិ។ សចេតិ ឯត្ថ “មាតាបិតរោ អាកង្ខន្តី”តិ សេសោ។ អត្ថតោ

ឯវមាគតានំ មាតាបិតូនម្បិ កិញ្ចិ កម្មំ អការេត្វា កិញ្ចិ កម្មំ កាតុំ ន វដ្ដតីតិ យោជនា។ អបិ-សទ្ទោ សម្ភាវនេ, តេន អញ្ញេសំ កថាយេវ នត្ថីតិ ទីបេតិ។

១១៤១-២។ សង្ឃស្ស យាគុបានេ វេយ្យាវច្ចំ ករោន្តិយា អនាបត្តីតិ យោជនា។ "សង្ឃភត្តេបី"តិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ អត្តនោ វេយ្យាវច្ចករស្ស ចាតិ សម្ពន្ធោ។ យថាហ "យាគុបានេតិ មនុស្សេហិ សង្ឃស្សត្ថាយ ករីយមានេ យាគុបានេ វា សង្ឃភត្តេ វា តេសំ សហាយិកភាវេន យំ កិញ្ចិ បចន្តិយា អនាបត្តិ។ ចេតិយបូជាយ សហាយិកា ហុត្វា គន្ធមាលាទីនិ បូជេតិ, វដ្ដតី"តិ (បាចិ។ អដ្ឋ។ ៤៤១)។

ចតុត្ថំ

១១៤៣។ "យា បន ភិក្ខុនី 'ឯហាយ្យេ ឥមំ អធិករណំ វូបសមេហី'តិ វុច្ចមានា 'សាធូ'តិ បដិស្សុណិត្វា សា បច្ឆា អនន្តរាយិកិនី នេវ វូបសមេយ្យ ន វូបសមាយ ឧស្សុក្កំ ករេយ្យ, បាចិត្តិយ"ន្តិ (បាចិ។ ៤៤៣) សិក្ខាបទស្ស វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ "បាចិត្តិ ធុរនិក្ខេបេ"តិអាទិ។ ធុរនិក្ខេបេតិ ន ទានិ ឥមំ វូបសមេស្សាមិ, អញ្ញាហិ វា ន វូបសមាបេស្សាមី"តិ ឯវំ ធុរស្ស ឧស្សាហស្ស និក្ខេបេ បាចិត្តីតិ យោជនា។ ចីវរសិព្ពនេ យថា បញ្ចាហបរិហារោ លព្ភតិ, ឥធ បន តថា ឯកាហម្បិ បរិហារោ ន លព្ភតីតិ យោជនា។

១១៤៤។ សេសន្តិ "ធុរំ និក្ខិបិត្វា បច្ឆា វិនិច្ឆិនន្តី អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វាវ វិនិច្ឆិនាតី"តិអាទិកំ វិនិច្ឆយជាតំ។ តត្ថ ចីវរសិព្ពនេ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពន្តិ យោជនា។

បញ្ចមំ

១១៤៥-៦។ យា បន ភិក្ខុនី គិហីនំ វា សហធម្មិកេ ឋបេត្វា អញ្ញេសំ បរិព្ពាជកបរិព្ពាជិកានំ វា ទន្តបោនោទកំ ឋបេត្វា អញ្ញំ យំ កិញ្ចិ អជ្ឈោហរណីយំ ខាទនីយំ, ភោជនីយំ វា កាយេន វា កាយបដិពទ្ធេន វា និស្សគ្គិយេន វា ទទាតិ, តស្សា បាចិត្តិយំ ហោតីតិ យោជនា។

១១៤៧-៨។ ឥធ ឥមស្មិំ សិក្ខាបទេ មុនិនា ទន្តកដ្ឋោទកេ ទុក្កដំ វុត្តន្តិ យោជនា។ យា បន ភិក្ខុនី កាយាទីហិ សយំ ន ទេតិ អញ្ញេន ទាបេតិ, តស្សា ច កាយាទីហិ អទត្វា ភូមិយំ និក្ខិបិត្វា ទេន្តិយាបិ យា ពាហិរលេបំ វា ទេតិ, តស្សាបិ ឧបនិក្ខិត្តកាយ ច ន ទោសោ អនាបត្តីតិ យោជនា។

ឆដ្ឋំ

᪑᪑᪐᪐-᪘᪨ ᩋᩣᩅᩈᨳᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ "ᩏᨲᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩪ"ᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨ ᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨶᩴ "ᩋᩣᩅᩈᨳᨧᩦᩅᩁ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᨾᩥᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᨲᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᩣ ᩏᨲᩩᨶᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨣᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᩥᨠᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ "ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮ ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ...ᨷᩮ... ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ...ᨷᩮ... ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪐᪐᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪑᪐᪑-᪒᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩮ ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᩅᩣ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨲᩔᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᩏᨲᩩᨶᩦᨶᩴ ᩋᨽᩣᩅᩮ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨷᩩᨶ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᩏᨲᩩᨶᩦᨠᩣᩃᩮ ᨿᨳᩣᨠᩣᩃᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩥᨠᩣᨿ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩮᨲᩥ ᨠᩣᩈᩣᩅᩅᨲ᩠ᨳᩅᩈᩮᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩥᨠᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᨭ᩠ᨮᨧᩦᩅᩁᩥᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᨾᩉᨣ᩠ᨥᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ ᨾᩮᩣᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨷᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩣᩈᩩ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩩ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ᪨

᪑᪑᪐᪓᪨ ᩈᨠᩅᩤᨭᩴᩅᩥᩉᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩅᩤᨭᨻᨴ᩠ᨵᩅᩥᩉᩣᩁᩴ, ᨴ᩠ᩅᩣᩁᨠᩅᩤᨭᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨣᩩᨲ᩠ᨲᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩁᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ "ᩍᨾᩴ ᨩᨣ᩠ᨣᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩦ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪑᪐᪔-᪙᪨ "ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨲᩔᩣ, ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨷᨠ᩠ᨠᨾᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨷᨠᩣᩈᩮᨲᩩᨾᩣᩉ "ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩁᩦᩁᨠᩣᨿᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔᩣᨲᩥ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᩏᨷᨧᩣᩁᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨷᨴᨲ᩠ᨲᨿᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᩮ ᩏᨷᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮ ᨷᨮᨾᩮᨶ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᨲᨳᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨷᨧᩣᩁᩮ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮ, ᩏᨷᨧᩣᩁᩮ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪑᪐᪖᪨ ᩋᨠᩅᩤᨭᨻᨴ᩠ᨵᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩅᩤᨭᨻᨴ᩠ᨵᩁᩉᩥᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨲᨳᩣ ᩋᨶᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨷᩁᩥᨴᩦᨷᩥᨲᩴ᪨ ᨩᨣ᩠ᨣᩥᨠᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨩᨣ᩠ᨣᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᩥᨠᩴ᪨

᪑᪑᪐᪗᪨ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᩮ ᨠᩩᨷᩥᨲᩮ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩣᩈᩩ ᩋᩣᨷᨴᩣᩈᩩ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨧᩦᨽᩮᨴᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ᪨

᪑᪑᪐᪘-᪑᪐᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩦ ᨧ ᩋᩔᩣ ᨧ ᩁᨳᩣ ᨧ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᩣ, ᨲᩮ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩮᩈᩴ ᨲᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩁᨳᩣᨴᨿᩮᩣ, ᨲᩮᩉᩥ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨡᨣ᩠ᨣ ᨵᨶᩪᨲᩥ

បឌន្ថយំ ពហិតំ៉ ឯឃុត្តត្តិ ឃឆាចុទេត្តហិ ហត្ថិអឃ្យាឌិបឌេហិ ឯទេឃាឌិតំ, “ហត្ថិតំ ឯិប្យំ ហត្ថិឯិប្យ”ត្តិអាឌិតា ពតឯយាឯត្តិ អទេត្ថា,

“ហត្ថិឯិប្យំ អឃ្យឯិប្យំ រឆឯិប្យំ ឆតុឯិប្យំ ឆទុឯិប្យ”ត្តិ ៩ចំ ចុត្តំ ឃំ ពិន្ចិ ឯិប្យត្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ៍ ហត្ថិឯិក្ខាឌិឯិប្យំ ឯត្ថិបទេពា ពទេត្ថា

ចន្ថចាឆពាតំ អទេកទេគាបឆាទេទត ៩ចំ ចុទេត្តាតិ ពទេហតន្តា៍ ទេតទេតច ចក្ខតិ “បគាឌីតំ ចទេឯតិឆា”តិ៍ បទុបឈាតពំ

យត្តាពឌទេឃាពប្យទេកឌពំ ពិន្ចិតិ បទេទឯំ អត្តទាឃពទំ ឞិលតចឯឹពទេលាទេឯាឯាបតាឌិទេកឌំ អាឆន្តាលាយត្តន្ចា ចិឯទេឃាពាឌិប្យទេកឌពន្ចា ឃំ ពិន្ចិ ឯិប្យត្តិ អទេត្ថា៍

៩ត្ត ឆ ឞិលតយទេត្តា តាយ ឌាទុឯាទឞិលំ យទេត្តត្ថា បឆចិឃំ បទេចទេឯត្ថា យាទេលាយទេត្តា៍ ចឯឹពទេលាយទេត្តា តាយ បទំ អត្តទេតា ចទេឯ

ចត្តាបតពយទេត្តា៍ ទេឯាឯាបតពយទេត្តា តាយ បទឯទឹទំ ទឯាឌិឆាតុក្ខទេឃត ឃុក្ខកាចំ បិបតពយទេត្តា៍ អាឌិ-ឯទេន្កត ចិទេឌឃ្យតាឌិយត្តាតំ

ឯន្កទេហា៍ ចិទេឌឃ្យតំ តាយ យិត្តាតំ អន្តាយន្តាឃ្យ ទេចទឹកាចាបិឌតំ៍ ន្តឆ ន្តយឃ្វិ ឯាឯទេត ឃា ពិក្ខតិ ហត្ថិ…ទេប… ពិន្ចិ ឃឃ្យ ពឃ្យចិ ឯត្តិទេព

បគាឌីតំ ចទេឯត បទឹឃាបុទេលាឃ្យ អឆីទេឃឃ្យ ទេឆ, តឃ្យា បិចិត្តិឃំ ទេហាតីតិ ទេឃាឌតា៍

១១១០៍ទេលទេពតិ លិឞិតឯិទេប្យ៍ ឆាទេលាឃ ឆាតិ ឆាទេលាឯទេត្ថ, ឃន្ទិ ចុត្តតទេឃត បឌិបន្តត្តា ឆហុតិបិ ពត្ថាតិ ឆាទេទត្តិ៍ ពុត្តិឃាតិ

អត្តទេតា ចា បទេទឯំ ចា ពុត្តត្ថាឃ៍ បទិទេត្តឃុ ឆ ឯទេត្តឃុតិ ឃក្ខបទិត្តទេចាទេចាឌអាឌិឯទេត្តឃុ បទិទេត្តឃុ ឆ៍

តចយំ៍

១១១១៍ឌឯទេយតិ “ឃា បត ពិក្ខតិ តិទន្ថាតចិន្ថ ចាទេចឃ្យ, បិចិត្តិឃ”ត្តិ (បិចិ៍ ១០១ប) ឯយុត្តិទេន្ត ឌឯយឯិក្ខាបឌេ៍ ន្តឌំ ឌឯយឯិក្ខាបឌំ៍

ឌឯយំ៍

ចិត្តាពាទចទេក្កា បន្ចទេយា៍

១១១១៍ឯពិក្ខពំ អាទាឯត្តិ ឃត្ថ ពិក្ខុ ទុក្ខយ្ទុទេលបិ ចឯត្តិ, តំ បទេឌឯំ៍ ឆាតិត្ថាតិ “ឯពិក្ខព”ត្តិ ឆាតិត្ថា៍ ឃំ ពិន្ចិតិ ពិក្ខុ ចា ឯាយទេលាទំ ចា

អាទាយិពំ ចា ឃំ ពិន្ចិ៍

១១១៣-៥៍ “ឯពិក្ខទេពា តាយ អាទាទេយា ឃត្ថ ពិក្ខុ ទុក្ខយ្ទុទេលបិ ចឯត្តិ”តិ (បិចិ៍ ១០១៥) ចឆតទេតា អាហ “ឯទេឆ អត្តយទេឯា”តិអាឌិ៍ ឃា

បត ពិក្ខតិ អត្តយទេឯា ទុក្ខយ្ទុលឃ្យបិ អតាបុន្ថា ឯទេឆ បទិទេក្ខបំ អតិក្កាទេយតិ, តឃ្យា បឌេយ បិទេឆ ទុក្កដំ, អបទិក្ខិទេត្ត តឃ្យ ចិហាទឃ្យ

ន្កបចាទេទាក្កទេយ ចាបិ ពិក្ខតិឃា ទុក្កដំ, ទុតិទេឃ បិទេឆ អតិក្កាយិទេត បិចិត្តិ ឯិឃាតិ ទេឃាឌតា៍

១១១៩៎ អកិច្ចកេ អារាធេ សកិក្ខុតិ សញ្ញាឃ ង្កកោរស្សិ សកិក្ខកាកិក្ខុកោស្ស អារាធេយស្ស ឌាតកញ្ញាឃ សញ្ញាតចិចិកិច្ឆាឃ, ខេចយតិកាឃាតិ អតេ្ថា៎ តស្សា អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតីតិ ឃោជនា៎

១១១លិ៎ ឃឹសាត្ថុលោកិកា ឃា កិក្ខុនី កច្ឆតិ, តស្សា ច អតាបត្តិ បកាសិតាតិ ឃោជនា៎ ឲចយុបរិបិ៎ តា កិក្ខុនិយោ ឃត្ថ សត្តិបតិតា ហោត្តិ, តានំ សត្តិកំ "កច្ឆាឃី"តិ កច្ឆតិ៎ ឃធាហ "ឃត្ថ កិក្ខុនិយោ បធយតរំ បចិសិត្វា សញ្ញាឃំ ចា ខេតិឃចត្ថតាឌីតិ ចា កខោត្តិ, តត្ថ តានំ សត្តិកំ កច្ឆាឃីតិ កត្តុំ ចដ្ដតី"តិ (បរិចិ៎ អដ្ឋ៎ ០០១លិ)៎

១១១ប័៎ "សត្តិ កិក្ខុ អតាបុច្ឆា"តិ ចចខេតខេច អកិក្ខុកំ អារាធំ កិច្ចិ អតាបុច្ឆា បចិសត្តិឃា អតាបត្តីតិ ឌីបិតំ ហោតិ៎ អារាធេយញ្ញខេតា ចា យេក្កា ហោតិ, ខេត កច្ឆត្តិឃាបិ៎ អាបតាស្សតិ ឃេត ខេកតចិ ង្កបត្ថុតា ហោតិ, ឲចទ្ធបិស្ស អាបតាស្ស បចិសត្តិឃា៎

បធយំ៎

១១១០៎ អក្កោសេឃ្យាតិ ឌសត្តិ អក្កោសចត្ថុតំ អញ្ញាតខេត សយុត្តា, បរយុត្តា ចា អក្កោសេឃ្យ ចា៎ បរិកាសេឃ្យ ចាតិ កឃ'យស្ស ង្កបធំសេឃ្យ ចា៎ តិកបរិចិត្តិឃត្តិ "ង្កបសយ្យេត្ថ ង្កបសយ្យត្តសញ្ញា...ខេប... ខេចយតិកា...ខេប... អត្ថុបសយ្យត្តសញ្ញា អក្កោសតិ ចា បរិកាសតិ ចា, អាបត្តិ បរិចិត្តិឃស្សា"តិ (បរិចិ៎ ០០១១) តិកបរិចិត្តិឃំ ទុត្តំ៎ ខេសខេសតិ អត្ថុបសយ្យេត្ថ៎ តិកទុក្កដំ តស្សា ហោតីតិ ឃោជនា៎

១១១១៎ "បុរក្ខត្វា"តិអាឌីស្ស ឃំ ចត្តព្ពំ, តំ "អកិសបេឃ្យា"តិ (បរិចិ៎ ប័លិរ៍) ទុត្តសិក្ខាបទេ ទុត្តតឃេចេ៎

ទុតិឃំ៎

១១១១-១៎ សញ្ឈត្តិ កិក្ខុនិសញ្ឈ៎ បរិកាសេឃ្យាតិ "ពាលា ឲតា, អព្យត្តា ឲតា, ខេតា ឌាតត្តិ កម្មំ ចា កម្មខោសំ ចា កម្មចិបត្តិំ ចា កម្មសយ្យត្តិំ ចា"តិ (បរិចិ៎ ០០១រ៍) អាកាតតខេឃត បរិកាសេឃ្យាតិ អតេ្ថា៎ ឮតរាឃាតិ ឲត្ថ ង្កបខេឃាកេត្ថ កខោចចត៎ ឲកំ កិក្ខុនិ ចា សម្ពហុលា កិក្ខុនិយោ ចា តខេឆច ឮតរំ អត្ថុបសយ្យត្តំ ចា បរិកាសត្តិឃា តស្សា ទុក្កដំ បរិឌីបិតត្តិ ឃោជនា៎

តតិឃំ៎

១១១៣-៩៎ ឃា តិយត្តតបចារណា ង្កកោបិ កណខោឌតសិក្ខាបទេ (បរិចិ៎ ១០លិ-១០៨), បចារណសិក្ខាបទេ (បរិចិ៎ ១១ប័-១១៨) ច ទុត្តលក្ខណា, តាហិ ង្កកោហិ តិយត្តតបចារណាហិ ឃា ច កិក្ខុនី សខេច តិយត្តិតាបិ ចា បចារិតាបិ ចា កខេចឃ្យ, សា បុរេកត្តំ ឃាព្យុ ឃាយកាលិកាឌិកាលិកត្តឃព្យុ ធខេបត្វា ឃំ កិច្ចិ អាមិសំ ឃាចកាលិកំ អជ្ឈោហរណត្ថាឃ បដិក្កណ្ហាតិ ខេច, តស្សា កហណេ ទុក្កដំ សិឃា,

ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ “ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥ ᨣᨱᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ᪨ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨧ “ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᩋᩈᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩋᨽᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᩮᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᩅᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪁᪁᪁᪇᪨ ᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᩦᨱᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᩑᩅ᪨

᪁᪁᪁᪈-᪉᪨ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩍᨵ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩈᨧᩮ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᨸᩥᩅᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩔᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᨲᩔ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᨶᩈᩣᨾᩥᨠᩔᩮᩅ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨽᩮᩣᨩᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩮᩣᨩᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩈᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᨧ ᨲᩦᨱᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩮᩅ᪨ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᨸᩥᨸᩣᩈᩣᨴᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮ ᩈᨲᩥ᪨

᪁᪁᪂᪀᪨ ᩍᨾᩔ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩔ ᩍᨴᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩮᨶ ᨲᩩᩃ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨿ, ᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨿ ᩅᩣ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣᨿ ᩅᩈᩮᨶ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ ᨸᨶ ᩈᩣᨾᩥᨠᩴ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᨧᩮ, ᨲᩔᩣ ᩅᩈᩮᨶ ᩍᨴᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩴ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᩥᩁᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᨠᩕᩥᨿᩴ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩔ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᨶᩴ ᩋᨠᩕᩥᨿᩴ᪨

᪁᪁᪂᪁᪨ “ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩣᨿᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿᩣᩉ᪨ ᨿᩣ ᨿᨴᩥ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᨧ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᩅᩔᩴ᪨ ᨸᩅᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᩔᩣ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨠᩣᩃᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᩋᩅᩔᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨

᪁᪁᪂᪂᪨ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨠᩩᩃᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨶᩦ ᩋᩔ, ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪁᪀᪃᪁) ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩩᩃᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨠᩩᩃᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨴᩩᩔᩦᩃᩣ ᨸᩣᨸᨵᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩩᩃᩔᩣᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣᨸᩦᨲᩥ “ᨲᩴ ᨠᩩᩃᩴ ᩋᩔᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨠᩩᩃᩔ ᩋᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᨠᩩᩃᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪁᪁᪂᪃᪨ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩮᩣᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨾᨧ᩠ᨨᩁᩣᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩔ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩮᩣᩈᩴ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

បញ្ចមំ.

១២២៣-៤. ធុវាគភាយកោតិ អដ្ឋហិ ការណេហិ ធុវាគំ ទេវេត្តា. វស្សំ ឧបកដ្ឋិកាយាតិ វស្សំ វសន្តិយា.

១២២៥. កិក្ខុតិ ធុវាគភាយកា កិក្ខុ.

ឆដ្ឋំ.

១២២៦. សា យា ភិក្ខុនី វស្សំ វុត្ថា បុរិមំ វា បច្ឆិមំ វា តេមាសំ វុត្ថា តតោ អនត្តទិ ឧភតោសង្ឃេ ភិក្ខុនីសង្ឃេ ច ភិក្ខុសង្ឃេ ច “តាហំ បវារេស្សាមី”តិ ធុរំ និក្ខិបតិ ទេតិ ឃោទតា.

សត្តមំ.

១២៣០. ធុវាគាឌីភយត្តាយាតិ អដ្ឋកថាយ វស្សំ វសតាឌីភយត្តាយ. អាទិ-សទ្ទេន ឧបសម្បជ្ជនបវារណាតំ គហណំ.

១២៣១. ធុវាគាឌីភយត្តាយ អកយតេត អក្រិយំ កាយិកត្តិ កាយកម្មំ.

អដ្ឋមំ.

១២៣២. “អត្តន្ទយានំ ភិក្ខុនិយា ភិក្ខុសង្ឃតោ ទេ្វ ឆមា បច្ចាសីសិតព្វា ឧបសម្បទបុច្ឆកត្តា ឱវាទូបសង្កមនត្តា, តំ អតិក្កាមេន្តិយា បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ. ១០៣៨) វុត្តំ សិក្ខាបទេ ចិតិដ្ឋយំ ទស្សេតុំ “ន យាចិស្សាមី”តិអាទិ. តំ ឧត្តានត្ថមេវ.

នវមំ.

១២៣៩-៤០. បសារេត្វា ភាយ ភាកិយា តេហន្នា, ឧោឡុមណ្ឌលិកំ ឧបរិ បទេសេន. តថា ហិ យស្មា ទុក្ខស្ស សាលា ទិយ ឧកោ ឧាទុ បកិន្និត្វា គតា, តស្មា សោ បសារេលាតិ វុច្ចតិ, តស្មិំ បសារេ សព្ពាតត្តិ ឧជិតំ គណ្ហត្តិ យំ កិញ្ចិ គណ្ហំ ទុនិតត្តិ យំ កិញ្ចិ ចណំ សង្ឃចាតិ ភិក្ខុនិសង្ឃ ចា គណំ ចាតិ សព្ពហុលា ភិក្ខុនិយោ ចា ឧទេកតាតិ ឧត្ត “បុរិសេត”តិ សេសោ, សហវេត្ត ពុគ្គំ ការណចចតំ យថាហ “បុរិសេត សទ្ធិំ ឧទេកតកោ”តិ. បុរិសោតិ ច មនុស្សបុរិសោច គហេតព្ពោ.

ເຘາວາຕິ ເອຕ຺ຖ ອາທິ-ອເຕ຺ຖ ວຕ຺ຕມາເນນ ວຸຕິ-ສເທ຺ທນ “ອາລິມ຺ປາເປຍ຺ຍ ຈ ພນ຺ຘາເປຍ຺ຍ ຈ ເມາຈາເປຍ຺ຍ ຈາ”ຕິ (ປາຈິ. ໑໐໙໑) ສິກ຺ຂາປທາຄຕານິ ວຸຕ຺ເຕເນວ ຕິຓ຺ຓໍ ສງ຺ຄເຫຕາ “ອາລິມ຺ປ ພນ຺ຘ ເມາເຈຫີ”ຕິ ອາຓຕ຺ຕິຍໍ ສງ຺ຄຫິຕໍ. ເຕເນວ ວຸຕ຺ຕໍ “ທຸກ຺ກຏານິ ຉ ປາຈິຕ຺ຕິເຍາ ຉ ວາ”ຕິ.

ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ປສາເຂ ຊາຕໍ ຄຓ຺ຑໍ ວາ ຣຸຈິຕໍ ວາ ສງ຺ຆໍ ວາ ຄຓໍ ວາ ອນາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເອເກນ ປຸຣິເສນ ເອກິກາ “ຠິນ຺ທ ຜາເລຫິ ເຘາວ ອາລິມ຺ປ ພນ຺ຘ ເມາເຈຫີ”ຕິ ສພ຺ພານິ ກາຕພ຺ພານິ ອາຓາເປຕິ, ຕສ຺ສາ ຉ ທຸກ຺ກຏານິ, ກເຕສຸ ຠິນ຺ທນາທີສຸ ຉສຸ ກິເຈ຺ຈສຸ ຕສ຺ສາ ຉ ປາຈິຕ຺ຕິຍາ ເຫານ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ.

໑໑໙໓-໔. ເອຕ຺ຕາຕິ ຄເຓ຺ຑ ວາ ວເຓ ວາ. “ຍໍ ກາຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຕ຺ວໍ ກເຣາຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເອວໍ ຍາ ອາຓາເປຕີຕິ ເຍາຊນາ. ຕສ຺ສາ ເອກາຍ ອາຓາປນວາຈາຍ ຉ ທຸກ຺ກຏານິ ຉ ປາຈິຕ຺ຕິຍຉກ຺ກຎ຺ຈາຕິ ທ຺ວາທສາປຕ຺ຕິເຍາ ສິຍຸນ຺ຕິ ເຍາຊນາ.

໑໑໙໕. ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາວາຕິ ສງ຺ຆໍ ວາ ຄຓໍ ວາ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ. ທຸຕິຍນ຺ຕິ ທຸຕິຍິກໍ ວິຎ຺ຎຸໍ ທຸຕິຍໍ ຄເຫຕ຺ວາປິ ວາຕິ ເຍາຊນາ.

ທສມໍ.

ອາຣາມວຄ຺ເຄາ ຉເຏ຺ຐາ.

໑໑໙໖. “ກາລປຣິເມາສຕາທິສ຺ມິ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕພ຺ເພ ຉນ຺ທານຸຣກ຺ຂຓຕ຺ຖໍ ນິຄ຺ຄຫິຕາຄເມາ. ຄພ຺ຠິນິນ຺ຕິ ອາປນ຺ນສຕ຺ຕໍ, ກຸຈ຺ຉິປວິຏ຺ຐສຕ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ເຖາ. ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕິຍາຕິ ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ຕິຍາ. ກມ຺ມວາຈາຫີຕິ ທ຺ວີຫິ ກມ຺ມວາຈາຫິ.

໑໑໙໗-໘. ກມ຺ມວາຈາຍ ໂອສາເນຕິ ຕຕິຍກມ຺ມວາຈາຍ ປຣິເຍາສາເນ, ຍ຺ຍກາຣປ຺ປເຕ຺ຕຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຄພ຺ຠິນິສຎ຺ຎາຍ ຕ ຈ ຄພ຺ຠິນິຍາຕິ ອຄພ຺ຠິນິຍາ ຄພ຺ຠິນິສຎ຺ຎາຍ ຈ. ເທ຺ວຬ຺ຫກາ ສຎ຺ຊາຕກງ຺ຂາຍາຕິ ເທ຺ວຬ຺ຫກາສຸ ສມຸປ຺ປນ຺ນສໍສຍາຍ, ຄພ຺ຠິນິຍາ, ອຄພ຺ຠິນິຍາ ຈ ເວມຕິກາຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ຄາຖາພນ຺ຘວເສເນຕ຺ຖ ສຸ-ສທ຺ທເລາເປາ. ຕຖາ ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕິຍາ ອຸປຊ຺ຌາຍາຍ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏໍ ເຫາຕີຕິ ເຍາຊນາ. ອາຈຣິນິຍາ ຕສ຺ສາຕິ ອຸປຊ຺ຌາຍາ ຄພ຺ຠິນິໍ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ຕສ຺ສາ ກມ຺ມວາຈໍ ສາເວນ຺ຕິຍາ ອາຈຣິນິຍາ ຈ. ຄຓສ຺ສາຕິ ອຸປຊ຺ຌາຍາຈຣິນີຫິ ອຎ຺ຎສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸນິຄຓສ຺ສ ຈ. ຕຖາ ທຸກ຺ກຏໍ ທີປິຕນ຺ຕິ ເຍາຊນາ.

໑໑໙໙. “ທ຺ວີສຸ ອຄພ຺ຠິນິສຎ຺ຎາຍາ”ຕິ ປທເຈ຺ຉເທາ. ທ຺ວີສູຕິ ຄພ຺ຠິນິຍາ, ອຄພ຺ຠິນິຍາ ຈ.

ປຐມໍ

໑໑໓໗. ທຸຕິເຍຕິ “ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ປາຍນ຺ຕິໍ ວຸຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິຍ”ນ຺ຕິ (ປາຈິ. ໑໐໗໑) ສິກ຺ຂາປເທ. ຕສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ປາຍນ຺ຕີ ນາມ ມາຕາ ວາ ໂຫຕິ ຘາຕິ ວາຕິ ອຍໍ ວິເສໂສ.

ທຸຕິຍໍ

໑໑໓໘. ຍາ ປນ ຠິກ຺ຂຸນີ ເທ຺ວ ວສ຺ສານີ ຉສຸ ຘເມ຺ມສຸ ອສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂໍ ສິກ຺ຂມານໍ ວຸຏ຺ຐາເປຍ຺ຍ, ປາຈິຕ຺ຕິຍນ຺ຕິ ນິຍາເມຕິ ໂຍຊນາ. ຕຕ຺ຖ ເທ຺ວ ວສ຺ສານີຕິ ປຈານຸຈເລເຄ ເທ຺ວ ສໍວຈ຺ຉຣານິ. ຉສຸ ຘມ຺ເມສູຕິ ປາໜາຕິປາຕາເວຣມໜິອາທີສຸ ວິກາລໂຠຊນາເວຣມໜິປຣິໂຍສາເນສຸ ຉສຸ ຘມ຺ເມສຸ. ອສິກ຺ຂິຕສິກ຺ຂນ຺ຕິ “ປາໜາຕິປາຕາເວຣມໜິໍ ເທ຺ວ ວສ຺ສານີ ອວີຕິກ຺ກມ຺ມ ສມາທານໍ ສມາທິຍາມີ”ຕິອາທິນາ (ປາຈິ. ໑໐໗໘) ເອວໍ ອທາທິນ຺ນສິກ຺ຂາປທໍ ວາ ທິນ຺ນໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາປິ ກຸປິຕສິກ຺ຂໍ ວາ. ສິກ຺ຂມານໍ ເຕສຸ ຉສຸ ຘມ຺ເມສຸ ສິກ຺ຂຕເຕາ ວາ ເຕ ວາ ສິກ຺ຂາສມ຺ມຸເຕາ ຘມ຺ມໍ ຍາຕເຕາ ວາ ລທ຺ຘາຍໍ ອຕຸປສມ຺ປນ຺ນໍ ວຸຏ຺ຐາເປຍ຺ຍາຕິ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ. ອາປຕ຺ຕິ ນິຍາຕິ ປຐມສິກ຺ຂາປເທ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ກມ຺ມວາຈາປຣິໂຍສາເນ ປາຈິຕ຺ຕິ ອາປຕ຺ຕິ ນິຍາ, ປາຈິຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໑໓໙. “ຘມ຺ມກມ຺ເມ ຘມ຺ມກມ຺ມສຸຎ຺ຎາ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສ. ຘມ຺ມກມ຺ເມ ເວມຕິກາ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສ. ຘມ຺ມກມ຺ເມ ອຘມ຺ມກມ຺ມສຸຎ຺ຎາ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ປາຈິຕ຺ຕິຍສ຺ສາ”ຕິ ເອວໍ ຘມ຺ມກມ຺ເມ ວຸຕ຺ຕາ ຕິກປາຈິຕ຺ຕິຍໍ ວຕ຺ວາ “ອຘມ຺ມກມ຺ເມ ຘມ຺ມກມ຺ມສຸຎ຺ຎາ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສ. ອຘມ຺ມກມ຺ເມ ເວມຕິກາ ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສ. ອຘມ຺ມກມ຺ເມ ອຘມ຺ມກມ຺ມສຸຎ຺ຎາ ວຸຏ຺ຐາເປຕິ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ປາຈິ. ໑໐໘໑) ເອວໍ ອຘມ຺ເມ ປນ ກມ຺ມສ຺ມິໍ ວຸຕ຺ຕາ ຕິກທຸກ຺ກຏໍ ທີປິຕໍ.

໑໑໔໐. ອຖ຺ຖເຕາ ຕ຺ຖໍ ອກຕ຺ວາ.

໑໑໔໑. ສເຈ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ຂາ ປຐມ຺ນາຍ ສຸທ຺ຘິຈສ຺ສາປິ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ອາຍາ ຉ ສິກ຺ຂາເຍ ເທ຺ວ ວສ຺ສານີ ອວີຕິກ຺ກມນີຍາ ປທາຕພ຺ພາ, ອາຍາ ອທ຺ຘາ ນ ກາເຣເຍ ເຕນ ວຸຏ຺ຐາເປຍ຺ຍາຕິ ໂຍຊນາ.

ຕະຕິຍໍ

໑໑໔໒. ຈຕຸເຕ຺ຖ ນຕ຺ຖິ ຈຕຸຕ຺ຖຕ຺ຖີ ຈກ຺ກຍານຈິເສສເຕາ ອຍ຺ຍໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ນຕ຺ຖີຕິ ຍຊາທຸຕ຺ຕກຍເຍຈາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ. “ທ຺ວຍາ”ຕິອາທິນາ ທ຺ວຍສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ລທ຺ຘຍາກຈິເສສໍ ຕສ຺ສິຕໍ. ທ຺ວຍ ທ຺ວຍສ຺ມິໍ ສິກ຺ຂາປເທ ສເຂ຺ຕນ ສຍຸຕໍ ຕໍ ສິກ຺ຂາປເທ ວຸຏ຺ຐາເປນ຺ຕິຍາ ກິກ຺ຂຸນິຍາ ອນາປຕ຺ຕິ ໂຫຕີຕິ ໂຍຊນາ.

១៣៤១។ ឆេ្ទ ចយ្សាតិ លសុ ឆេមុ្ទសុ និក្ខិតនិក្ខាយ និក្ខយាភាយ កិក្ខតិសេ្ឃត្ត ក្លុបសេយ្យេឥតា បឆេយ ឆាតិត្តិទុតិយាយ ពយ្ចាឆាយ យា ចុក្ខាភសុមុតិ ឥាតត្ថា ហោតិ, សា ចុក្ខាភសុមុតិ សេច បឆេយ អចិត្ថា ហោតិ។ តត្ថ តស្មិ ក្លុបសេយ្យេយាត្យអពេបិ បឥាតត្ថាយេចាតិ ឃោឌតា។

១៣៤២។ តតិយត្យាតិ តតិយនិក្ខាបត្យា។ ចតុត្ថត្យាតិ ឰឥ ចតុត្ថនិក្ខាបត្យា។ បឆេយេត សយ ពោយ្យត្តិ បឆេយេត និក្ខាបេឥត សយុក្ខាភាឥីភា ចិតិឆ្នយេត សយាភត្តិ ឆាតត្ថា។ ចតុត្ថ បត និក្ខាបេ ចុក្ខាបភសុមុតិ អឥាបេតា ចុក្ខាបតចសេត ក្រិយាក្រិយ ហោតិ។

ចតុត្ថ។

១៣៤៣។ កិហិកតត្តិ បុរិសត្តុកតំ, បុរិសសយាកយប្បត្តត្តិ អត្ថោ។ បរិបុណ្ណក្ខាឥសចយ្សា បរិបុណ្ណា ក្លត្ថបេឥលេបត។ កិត្យាបិ ត ឥាសោតិ ឃោឌតា។ ចុក្ខាបត្តិយាតិ ក្លបត្ថាយា ហុត្វា ក្លុបសេយ្យាឥត្តិយា។

១៣៤៤។ សេសត្តិ ចុត្តិ។ អសេសេត សត្ថសោ។

បត្យាយំ។

១៣៤៥។ ទុក្ខិតំ សហឌីចិតិត្តិ ៤ត្ថ “និក្ខាបត”ត្តិ សេសោ។ តុចក្ខតចក្ខស្មិ “ទុក្ខិតំ សហឌីចិតិ”ត្តិ ឰលេហិ បឥេហិ យុត្តិ ឃំ និក្ខាបេ ចុត្តិ, តេត និក្ខាបេឥត អក្ខយំ សយ ពោយ្យំ, ត ចិសេសតា ចិសេសោ តត្ថិតិ ឃោឌតា។ អក្ខយត្តិ “យា បត កិក្ខតិ សហឌីចិតិ ចុក្ខាបេត្វា ឆេ្ទ ចយ្សាតិ តេច អត្យក្ខលោយ្យ ត អត្យក្ខលោបេយ្យ, បាចិត្តិយ”ត្តិ (បាចិ។ ១១០៥) ចុត្តនិក្ខាបេ។ តត្ថ សហឌីចិតិត្តិ សឌ្ឌិចិហារិតិ។ តេច អត្យក្ខលោយ្យាតិ សយំ ក្លឥេ្ទសាឌីហិ តាត្យក្ខលោយ្យ។ ត អត្យក្ខលោបេយ្យាតិ “ឰយិស្សា អសេយ្យ ក្លឥេ្ទសាឌីតិ ឥេហិ”តិ ៤ចំ ត អត្ថាយ អត្យក្ខលោបេយ្យ។ បាចិត្តិយត្តិ ឆុសេ តិក្ខិត្តយេត្ថ បាចិត្តិយំ។

អក្ខយំ។

១៣៤៦។ យា ពាចិ កិក្ខតិ ចុក្ខាបិតបចត្តិតិ ឆេ្ទ ចយ្សាតិ តាត្យក្ខោយ្យ ឥេ, តស្សា បាចិត្តិ បរិយាបុតា ពចិតាតិ ឃោឌតា។ ចុក្ខាបេតីតិ ចុក្ខាបិតា, បចេត្តតិ សុនិក្ខាបេតីតិ បចត្តិតី, ចុក្ខាបិតា ច សា បចត្តិតី ចាតិ ចុក្ខាបិតបចត្តិតី, ក្លបត្ថាយាសេយតំ អឌិចឆេតំ, តំ, ក្លបត្ថាយំ។ តាត្យក្ខោយ្យាតិ ទុសេ្ឌាត, យត្តិកាយ, ឥត្តកាឌេ្ទត, យុលោឥេកតាតិ ៤ចំ តេត តេត ពកលិយេត ក្លបឌ្ឌេហយ្យ។

១៦៤០៍ “ឥ្ថ ចឃ្សាតិ អហំ ភាត្យាត្ថិឃ្សាមី”តិ ស្វទំ តិក្ខិបតិ ឥឆ, ឲចំ ស្វឥទ តិក្ខិត្តាយតា្វិ បត ពឃ្សា បរិចិត្តិឃំ ឃិឃាតិ ឥឈោះតា៍

១៦៤១៍ ឃា បត កិក្ខុតិ ក្ខបឌ្ឍាយំ ពាលំ ចា អលឌ្ឍិ ចា ភាត្យាត្ថតិ, ពឃ្សា, កិលិភាឃ ចា អាបងាឃុ ចា ក្ខយុត្តិកាឃ ចា ភាត្យាត្ថត្តិឃា ភ ឥគាឥឃាតិ ឥឈោះតា៍

១៦៤២៍ អត្យបដ្ឋាឥភភ ឥហាតីតិ អាហ “អក្រិឃំ ច្យត្ត”ត្តិ៍

ភចយំ៍

១៦៤២-៣៍ ឃា កាចំ កិក្ខុតិ ឃហឌីចិតិ ឃង្គិចិហារិតិ ច្យដ្ឋាឥបត្វា ក្ខបឃព្យាឥចត្វា ពំ កឥហត្វា អត្តយឥឃា ឈព្យត្វាឥឈោះតាតិបិ ភ កឥង្ហឃ្យ ភ ចន្តា្ក អាលាឥបឃ្យ “ត្ថយំ, អឥឃ្យ, កឥហត្វា កន្ទ្ឋា”តិ អន្ទ្កាត្វា ភ តិឥឈោះឥឌឃ្យ ឥឆ, ស្វឥទ តិក្ខិត្តាយតា្វិ “ភ ងាតិ កន្ទិឃ្សាយិ, អន្ទ្កាត្វា កឥហត្វា កត្តុ ភ តិឥឈោះឥឌឃ្សាមី”តិ ក្ខឃ្សាឥហ ចិឃ្សដ្ឋយឥត្ត ពឃ្សា បរិចិត្តិឃំ ឃិឃាតិ ឥឈោះតា៍

អត្តទាឃត្វិ ឃតិ ចា ច្យតិឃំ អលកត្តិឃា ចា អាបងាឃុ ចា កិលិភាឃ ចា ក្ខយុត្តិកាឃ ចា ភ ឥគាឥឃាតិ ឥឈោះតា៍

ងឃយំ៍

កន្ទ្កិតិចឥក្កា ឃត្តឥយា៍

១៦៤៣៍ កិហិកឥពហិ តីឥហចាតិ អភត្តឥទ កន្ទ្កិតិចឥក្ក កិហិកពបងឃ្យឥត្តហិ បត្វាយឈដ្ឋ ឃត្តឥយហិ តីឥហច ឃិក្ខាបឥងហិ៍ ឃងិឃាតីតិ ត្ថាឆ ចិឃតិចឃ្សចចភត្វា ក្យាទិក្យពចចភត្វា ពត្វ ក្វាងឃចឃ្សចចភត្វា កិហិកពចចភត្វា ងឥបត្វា អចឥឃឥឃហិ ចិតិន្ទ្ឋឥឃហិ ឃឆាក្កយំ ឃងិឃាឥភចាតិ៍

១៦៤៤៍ យហ្វបបងាតិ យហា ក្ខបបឥគា ឃាឃំ ឃិក្ខយាភាតំ ពា យហ្វបបងា៍ ក្ខបបងំ ភាយ បងាភឥយច ឃ្យដ្ឋតិ, ភ អត្វាភត្តិ “ឃាឃ”ត្តិ អន្ទ្កាបឥងភ ឃិក្ខយាភាឌិបងាតំ កហលំ, ឃង្គត្វាភយឥកឥគាបចាទឃ្ស បត ត្ថន្ទិពត្វា ឃិក្ខយាភបងាកហិតាភឥយត្វ កហលំ ឥចឌិតន្ទ្ក, យហាឃិក្ខយាភាតិ ច្យត្តំ ឥហាតិ៍ អាឌិឥពាតិ ឲត្វ “ច្យត្តា”តិ ឥឃឥឃា, កន្ទ្កិតិចឥក្ក តិឃ្សត្តំ កិហិកពាតំ ប្យទិឥយឃ្យ ពតិឃចត្យត្វឃិក្ខាបឥងឃ្យ អាកពា ឥ្ថ ឃិក្ខយាភាតិ អឥត្វា៍ កិហិកពាឃ “បរិប្យណ្ណក្វាងឃចឃ្សា”តិ ច ក្យាទិក្យពាឃ “បរិប្យណ្ណចិឃតិចឃ្សា”តិ ច ចឃ្សចឥឃភ ភាភាកទលាឃ្ស ច្យត្តត្វា ពាហិ ន្ទ្ហិ យហាឃិក្ខយាភាឃ ចឃ្សចឥឃភច ភាភាកទលំ ងឥឃ្សព្យាហ “កពា ចិឃតិចឃ្សាតិ, ចិន្ទ្កាពន្ទ្កា ចិកាចិភា”តិ, អតិក្កត្តចិឃតិចឃ្សា យហាឃិក្ខយាភា ភាយ ឥហាតីតិ អឥត្វា៍

໑໒ລີປ໌ ຕາ ເຊ ຍທາສິກຼຍາຄາ ນເຣ ກິຫິກຕາ ຣາ ເຫາຕຸ, ຄ ຣ ບຸຣິນກຕາ ຣາ ເຫາຕຸ , ນຍຸຕິອາຂີນຸ ກຍູຣາຣາຍ “ສິກຼຍາຄາ”ຕິ ຣຕູຕຼາຕິ ເຍາຂຄາ ໑ຕູ ຣ ນຍຸຕິ ຄາຍ ຣາຕູຕິຖຸຕິຍາຍ ກຍູຣາຣາຍ ກາຕຕຼາຍ ສິກຼາຍ ນຍຸຕິ ເຣຣ ຖຸຊາຄນຍຸຕິ ຣ ອາຂີ-ນເຊຄ ຊບນຍຸຂາກຍູ ກຫິຕ໌

໑໒ລີຜ໌ ຕຼຍານ໌ ຊິຕຸ ນຍຸຕິຂາຄາຂີນຸ ຣາຕູຕິຍາ ຣ ກຍູຣາຣາຍ ຣ ຣຕູຕຼາ ຂເນຸຕຸາ ຕຼຂາຄິ ອຣຕູຕຼາ ຂເນຸຕຸຍາຫ “ຄ ຕາ”ຕິອາຂີ໌ ຕາ ໑ຕາ ຊເກາປິ ຍທາສິກຼຍາຄາ “ກຸຍາຣິກຸຕາ”ຕິ ຣາ ຕຣາ “ກິຫິກຕາ”ຕິ ຣາ ກຍູຣາຣາຍ ຄ ຣຕູຕຼາ ຍນຸາ, ຕນຸາ ໑ຣ໌ ຣຕູ ຄ ຣຊຕີຕິ ເຍາຂຄາ “ຄ ຣຕູຕຼາ”ຕິ ຕຼຍິຄາ ຕຣາ ເຣ ກຍູຣາຣາ ຖຸເຊຍຸ, ຕ໌ ກຍູ ກຸບຸຕີຕິ ຂີເບຕິ໌ ຕຼຜ ບຄ-ນເຊາ ຍນຸາ-ບຂເຕຸາຕິ ຕຂຕູຣເນຄ ເຍາຂຄາ ຂນຸິຕາ໌

໑໒ປ໌໐ ນຍຸຕິຕິ ສິກຼຍາຄນຍຸຕິ໌ ຂນຣນຸາຍາຕິ ໑ຕູ “ກິຫິກຕາຍາ”ຕິ ເນເນາ໌ ຍຣາຫ – “ກິຫິກຕາຍ ຂນຣນຸກາເລ ສິກຼານຍຸຕິ໌ ຂຕູາ ຖຸາຂນຣນຸກາເລ ຊບນຍຸຂາ ກາຕຕຼາ”ຕິ (ປາຣິ໌ ອຊ໌ ໑໑໑ຜ)໌ ເນນາປຸປີຕິ ໑ກາຂນຣນຸກາເລ ຂຕູາ ເຕຣນຣນຸກາເລ ກາຕຕຼາ, ຖຸາຂນ, ເຕຣນ, ຖຸຊນ, ບຄຸຣນ, ເນາຍຸອນ, ນຕູຣນ, ອຊາຣນຣນຸກາເລ ສິກຼານຍຸຕິ໌ ຂຕູາ ຂີນຕິຣນຸກາເລ ກາຕຕຼາຕິ ໑ຣ໌ ອຊາຣນຣນຸບຣິຍຕູານຸ ເນນາປຸປິ ສິກຼຍາຄານຸ໌ ອພ໌ ຄເຍາຕິ “ນຍຸຕິຍາ ຂີຄຸນ໌ຣຊຣເຕາ ອາກາຍິຄິ ຖຸຕິເຍ ນ໌ຣຊເຣ ຊບນຍຸາເຂຕຕຼາ”ຕິ ອພ໌ ຄເຍາ໌ ເຕເຄຣ ຖຸຕູ “໑ກາຂນຣນຸກາເລ ຂຕູາ ເຕຣນຣນຸກາເລ ກາຕຕຼາ”ຕິອາຂີ໌

໑໒ປ໌໑໌ “ກຸຍາຣິກຸຕາ”ຕິປິ “ກິຫິກຕາ”ຕິປິ ຣຕູ ຣຊຕີຕິ ອຊກຣາພ໌ ຖຸຕູາຕິ ເຍາຂຄາ໌

໑໒ປ໌໒໌ ຍາ ບຄ ບຣິບຸນຸຂີນຕິຣນຸາ ນາຍເລາຣີ “ກຸຍາຣິກຸຕາ”ຕິ ຖຸຕູາ, ນາ ກຍູຣາຣາຍ “ກຸຍາຣິກຸຕາ”ຕຼເຊຣ ຣຕູຕຼາ, ອຕຼາຣາ ບຄ ຄ ຣຕູຕຼາ “ກິຫິກຕາ”ຕິ ຣາ “ບຸຣິນຕູຣກຕາ”ຕິ ຣາ ຄ ຣຕູຕຼາຕິ ເຍາຂຄາ໌ ຍຣາຫ “ກຸຍາຣິກຸຕາ ບຄ ‘ກິຫິກຕາ’ຕິ ຄ ຣຕູຕຼາ, ‘ກຸຍາຣິກຸຕາ’ຕຼເຊຣ ຣຕູຕຼາ”ຕິ໌

໑໒ປ໌໓໌ ໑ຕາ ຕຸ ບຄ ຕິເນຸາປີຕິ ຍທາສິກຼຍາຄາ ກິຫິກຕາ, ກຸຍາຣິກຸຕາຕິ ຖຸຕູາ ບຄ ໑ຕາ ຕິເນຸາປິ໌ ອປິ-ນເຊຄ ກິຫິກຕາ ກຸຍາຣິກຸຕາ ເຊ ນກນກຄາເຍຄາປິ ຣຕູ ຣຊຕູຕິ ຂີເບຕິ໌ “ກຸຍາຣິກຸຕສິກຼຍາຄາຍາ”ຕິ ປາຍຸຕຼພ໌ ອຖຸຕູຕູາ ຄ ຣຊຕີຕິ ເກາຂິ ຍເຕຼາຍຸາຕິ ອາຫ “ຄ ນ໌ນເຍາ”ຕິ໌ ຕຣາ ຣຕູຕຼາຕາເຫຕຸຂນຸຄຕູຍາຫ “ສິກຼານຍຸຕິຂາຄເຕາ”ຕິ໌

ບຜຍຖຸຕິຍຕຕິຍາຄິ໌

໑໒ປ໌໓-໓໌ ຍາ ບຄ ຄິກຼຸຕີ ຊາຄຖຸາຂນຣນຸາຣ ຊບນຍຸຂາຣເນຄ ອບຣິບຸນຸຖຸາຂນຣນຸາ ໑ຣ ນພ໌ ຊບຕຼາຍາ ຫຸຕູາ ບຣ໌ ສິກຼຍາຄ໌ ນເຣ

វុដ្ឋាបេតិ, បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ គណបរិយេសនាទិទុតិយានុស្សាវនបរិយោសានេសុ អាបត្តានំ ទុក្កដានិ អនន្តរំ កម្មវាចានំ ឱសានេ តតិយានុស្សាវនាយ យ្យការប្បត្តាយ តស្សា បាចិត្តិ បរិទីបិតាតិ យោជនា.

ចតុត្ថំ

១១៦៤. បញ្ចមេតិ “យា បន ភិក្ខុនី បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សា សង្ឃេន អសម្មតា វុដ្ឋាបេយ្យ, បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ. ១១៣១) សិក្ខាបទេ. កាយចិត្តវាចាចិត្តកាយវាចាចិត្តវសេន តិសមុដ្ឋានំ. កិរិយាកិរិយន្តិ វុដ្ឋាបនំ កិរិយំ, សម្មុតិយា អគ្គហណំ អកិរិយំ.

បញ្ចមំ

១១៦៥. សង្ឃេនាតិ ភិក្ខុនិសង្ឃេន. ឧបបរិក្ខិត្វាតិ អលជ្ជីភាវាទិំ ឧបបរិក្ខិត្វា. អលំ តាវាតិ វុត្ត “តេ អយ្យេ”តិ សេសោ. វារិតាតិ វុត្ត “សាធូតិ បដិស្សុណិត្វា”តិ សេសោ. “អលំ តាវ តេ, អយ្យេ, វុដ្ឋាបិតេនា”តិ វារិតា “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា វុត្ត វុត្តម្បិ បចារេលោ បច្ឆា ខីយតិ “អហមេវ នូន ពាលា, អហមេវ នូន អលជ្ជិនី”តិអាទិនា អវណ្ណំ បកាសេតិ, ទោសតា បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ យោជនា.

១១៦៦. ឆន្ទទោសាទីហិ ករោន្តិយាតិ វុត្ត “បកតិយា”តិ សេសោ. បកតិយា ឆន្ទទោសាទីហិ អគតិគមនេហិ វិចារណំ ករោន្តិយា សចេ ឧជ្ឈាយតិ, ន ទោសោតិ យោជនា.

ឆដ្ឋំ

១១៦៧-៧០. លទ្ធេ ចីវរេតិ សិក្ខមានាយ “សចេ មេ ត្វំ, អយ្យេ, ចីវរំ ទស្សសិ, ឯវាហំ តំ វុដ្ឋាបេស្សាមី”តិ វត្វា យាចិតេ តស្មិំ ចីវរេ លទ្ធេ. បច្ឆាតិ ចីវរលាភតោ បច្ឆា. អសន្តេ អន្តរាយិកេតិ ទសន្នំ អន្តរាយានំ អញ្ញតរស្មិំ អន្តរាយេ អវិជ្ជមានេ. វុដ្ឋាបេស្សាមិតាហន្តិ អហំ តំ ន វុដ្ឋាបេស្សាមីតិ ធុរនិក្ខេបេ តស្សា បាចិត្តិយំ ហោតីតិ យោជនា.

១១៧០. ឋានន្តិ ឋានំ សិក្ខាបទំ អវុដ្ឋាបនេន អកិរិយំ.

សត្តមំ

១១៧១. អដ្ឋមន្តិ “យា បន ភិក្ខុនី សិក្ខមានំ ‘សចេ មំ ត្វំ, អយ្យេ, ទ្វេ វស្សានិ អនុពន្ធិស្សសិ, ឯវាហំ តំ វុដ្ឋាបេស្សាមី”’តិអាទិ (បាចិ. ១១៣៣) សិក្ខាបទំ. នវមេតិ “យា បន ភិក្ខុនី បុរិសសំសដ្ឋំ កុមារកសំសដ្ឋំ ចណ្ឌិំ សោកាវាសំ សិក្ខមានំ វុដ្ឋាបេយ្យ, បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ.

១១៥៥) ចុត្តសិក្ខាបទេ "ចត្តត្ថំ ភត្តិ"តិ ឮគំ សង្គតូចិសេសយត្តទេភ ចិតិត្ថយស្ស សុចិទេញ្ញាយ្យត្តា ចុត្តំ ទេតេភចាហ "ក្ចត្តាភទេយចិង"ត្តិ

សង្ខេបេត្វា បត ឲចំ ទេចទិតពេ្វា – បុរិសសំសដ្ឋត្តិ បរិបុណ្ណចិសតិចទេស្សត បុរិសេត អតត្ុលេយិទោភ កាយចទិកទេមូត សំសដ្ឋំ ក្យារកសំសដ្ឋត្តិ ក្ចាតចិសតិចទេស្សត ក្យារទេភ តទេឆច សំសដ្ឋំ ចល្ដិត្តិ ទោឍតំ សោកាចារសត្តិ សទេក្កតំ កច្ចា អាកច្ឆយាភា បុរិសាតំ អទេត្តា សោកាំ បទេចសេតិតិ សោកាចារា, តំ សោកាចារំ អឆ ចា ឈទំ ចិយ ឈទសាយិកា, អយ្យិ បុរិសសយាកយំ អលកយាភា សោកាំ អាចិសតិ, ឮតិ ឃំ អាចិសតិ, ស្ពាស្សា អាចាទេសា ទេហាតិតិ សោកាចារា ទេតទេចស្ស បទភាជទេត "សោកាចារា ភាយ បទេរសំ ចក្កិ ក្ចប្បាទេឧតិ, សោកាំ អាចិសតី"តិ (បាចិ ១១៩០) ទេក្ខសា អទេត្វា ចុទេត្តា បាចិត្តិយត្តិ ឲចទ្ទបំ ចុដ្ឋាទេបត្តិយា ចុត្តតទេយតេច កយូចាចាបទិទេយាសាទេភ ក្ចបញ្ញាយាយ បាចិត្តិយំ

ឲឲស៍ឲ្យ "ភត្តិ អឌាភត្តិយា"តិ បទេច្ឆទោ, សិក្ខាយាភាយ បុរិសសំសដ្ឋាទិកាចំ អឌាភត្តិយាតិ អទេត្វា

អដ្ឋយភចយាតំ

ឲឲស៍ឳ ចិឌាតយាតរាចា ឌភកបិតរា ចា សាយិភា បរិក្កាហកសាយិភា ចា ភាត្ុញ្ញាតំ ក្ចបសយ្យឥត្វាយ អតត្ុញ្ញាតំ តំ សិក្ខាយាតំ ចុដ្ឋាទេបត្តិយា តស្សា បាចិត្តិយាបត្តិ សិយាតិ ទេយាជភា

ឲឲស៍ឳ៍ភ កិក្ខុភាតិ កិក្ខុភា ទ្វិក្ខត្តុំ ភ បុដ្ឋិតត្ថំ, សកិទេមច បុដ្ឋិតត្ថត្តិ ចុត្តំ ទេហាតិ យចាហ "កិក្ខុតីហិ ទ្វិក្ខត្តុំ អាបុដ្ឋិតត្ថំ បព្ពជ្ជាកាទេល ច ក្ចបសយ្យទាកាទេល ច, កិក្ខុតំ បត សកិ អាបុដ្ឋិទេតបិ ចដ្ដតី"តិ (បាចិ អដ្ឋ ១១៩១)

ឲឲស៍៩-សិ៍អត្តិតត្តិ អត្តិកាចំ ចត្វហិ សយ្ដាតិ, ចត្តារិ ចា សយ្ដាភាតិ ឲតស្សាតិ ចត្វសយ្ដាតំ កតទេយហិ ចត្វហិ សយ្ដាតិតិ អាហ "ចាចទេតា…ទេប… កាយចាចាចិទេតាបិ ចា"តិ កចំ ចាចាតិហិ ចត្វហិ សយ្ដាតិ? អញ្ញាភកយ្យាតិស្ម ទោភចិទេឧច កទេលិទេយត ឈល្ដសិយាឃំ តិសិត្កា "បទេក្កាសឆ សិក្ខាយាតំ, ឮទេឆច តំ ក្ចបសយ្យាទេឧស្សាយា"តិ ក្ចបសយ្យាទេឧតិ, ឲចំ ចាចទេតា សយ្ដាតិ "ក្ចបស្សយទេតា បដ្ឋាយ ក្ចបសយ្យាទេឧស្សាយិ"តិ ចត្វា ឈល្ដសិយំ កច្ឆត្តិយា កាយចាចទេតា សយ្ដាតិ ទ្វិស្វបិ ឌាទេភស្ម បណ្ណត្តិ ឌាតិត្វា ចិតិក្កាយំ កទេរាត្តិយា ចាចាចិត្តទេតា, កាយចាចាចិត្តទេតា ច សយ្ដាតិ ក្ចបសយ្យាឧតំ ក្រិឃំ, អភាបុច្ឆតំ អក្រិឃំ

ឧសយំ

ឲឲស៍ប៉ៃឲត្តុ ឮយសុំ សាសទេភ យា កិក្ខុតី បារិចាសិទោភ ឈត្ដ្ជាទេភត សិក្ខាយាតំ សទេច ចុដ្ឋាទេបតិ, តស្សា បាចិត្តិយំ សិយាតិ ទេយាជភា តត្វ បារិចាសិទោភ ឈត្ដ្ជាទេភភាតិ ចត្វត្ថិឝំ បារិចាសិឃំ បរិសបារិចាសិឃំ, ទត្តិបារិចាសិឃំ, ឈត្ដ្ជបារិចាសិឃំ, អញ្ញាសយបារិចាសិឃត្តិ

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩁᩥᩈᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨠᩮᨶᨧᩥᨴᩮᩅ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲᩤ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳ ᨾᩮᨥᩮᩣ ᩅᩤ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩏᩔᩤᩁᨱᩤ ᩅᩤ ᨠᩁᩦᨿᨲᩥ, ᨾᨶᩩᩔᩤ ᩅᩤ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᨲ᩠ᨳᩁᨶ᩠ᨲᩤ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ “ᩋᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩣ ᩋᨿᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩤ”ᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤᩅ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨷᩁᩥᩈᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨷᩁᩥᩈᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ, ᨨᨶ᩠ᨴᩔ ᨷᨶ ᩋᩅᩥᩔᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩤ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨷᩩᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ “ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᩁᩥᩔᩤᨾᩤ”ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ “ᨿᩣᩅ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨷᨲᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᩥᩔᩤᨾᩤ”ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩋᩁᩩᨱᩮᩣ ᩏᨣ᩠ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ “ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨠᩴ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩁᩥᩔᩤᨾᩤ”ᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩤ, “ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ᩠ᨶᩁᩈᩥᨠᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩤ, ᨷᩣᨭᩥᨷᨴᩮ ᩋᨶᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨷᨶ ᩈᩘ᩠ᨥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨷᨶ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ᪨

ᨷᩩᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᨻ᩠ᨽᩣᨶᩣᨴᩥᩈᩘ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩥᩔᩤᨾᩤ”ᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩤ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩕᩮᨠᩮᩣ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᨷᩤᨮᨠᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨲᩥ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᨴᩤᩁᩩᨱᩴ, ᨾᩤ ᩍᨾᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨳᩤ”ᨲᩥ, ᨲᩮ ᨲᩔ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩤ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨳᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ –

“ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨾᩤᨶᩮᨶ᩠ᨲᩴ, ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨻᩣᩃᩴ ᩏᨷᨧ᩠ᨧᨣᩤ”ᨲᩥ᪨ (ᨩᩣ᪨ ᪑᪨᪑᪨᪔᪙) –

ᩅᨲ᩠ᩅᩤ “ᨠᩥᩴ ᨶᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᨠᩁᩮᩣᨳᩤ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᨬ᩠ᨧ᪨ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨿᩮ ᨷᩩᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨶᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩍᨴᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨷᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᨴᩤᨶᩮᨶᩤ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨧᩤᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪑᪙᪙᪨ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩅᩥᩉᩤᨿ ᩅᩤ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤᩅ ᩋᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩅᩤ ᨿᨳᩣᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨷᩁᩥᩈᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩤ᪨ ᩅᩤ-ᩈᨴ᩠ᨴᩤ ᩑᩅᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩤ᪨

ᩑᨠᩤᨴᩈᨾᩴ᪨

᪑᪒᪐᪐᪨ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᨾᩮ “ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨶᩩᩅᩔᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪙᪑) ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ᪨ ᨲᩮᩁᩈᨾᩮ “ᨿᩣ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩑᨠᩴ ᩅᩔᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪙᪕) ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ᪨

ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᨾᨲᩮᩁᩈᨾᩤᨶᩥ᪨

ᨠᩩᨾᩣᩁᩦᨽᩪᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

᪑᪓᪐᪑᪨ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨲᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩮᨶ ᩅᩪᨸᩈᨾᩮᨲᨻ᩠ᨻᩁᩮᩣᨣᩁᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᨿᩔᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩣ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨨᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᨧ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ, ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣ᪨ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩏᨽᨿᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩉᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪓᪐᪒᪨ ᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨵᩣᩁᩮᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪓᪐᪓᪨ ᨠᨴ᩠ᨴᨾᩣᨴᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩉᩣᩅᩣᩃᩩᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨

᪑᪓᪐᪔᪨ ᩈᨧᩮ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨿᩮᩣᨣᩮ ᨶᩦᩅᨲᨴᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨣᩩᨾ᩠ᨻᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᩣᩉᨶᨾᨲ᩠ᨲᩔᩮᩅ ᨵᩣᩁᨱᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪑᪓᪐᪕᪨ ᩋᨸᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩦᩈᨲᩮᩣ ᩋᨸᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨸᩣᨴᨲᩮᩣ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨶ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪓᪐᪖᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩔ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩁᨱᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨣᨱᨶᩣᨿ᪨ ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪘᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩥᨠᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪘᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪓᪐᪗᪨ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ ᩅᩣ ᩏᨸᨧᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᩋᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩔ ᩏᨸᨧᩣᩁᩮ ᩅᩣ᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᨽᩮᨴᩣᨴᩥᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ᪨

ᨸᨮᨾᩴ᪨

᪑᪓᪐᪘᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨸᨴᩈᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᨴᩈᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪑᪘᪗)᪨ ᨿᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᨿ᩠ᩉᩣᨴᩥ, ᨲᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᨾᩮᩅ᪨

᪑᪓᪐᪙᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᩁᨭ᩠ᨮᨽᩮᨴᩣᨴᩥᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ᪨ ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮ, ᩋᩣᩁᩣᨾᩪᨸᨧᩣᩁᩮ ᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩍᨵ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ

សព្វាបិ អាបត្តិយោ វេទិតព្វា។

ទុតិយំ

១៣១០។ “យំ កិញ្ចិបិ កប្បិយ”ន្តិ ឥទំ “សញ្ញាណិ”ន្តិ ឯតស្ស អត្ថបទំ។ យថាហ – “សញ្ញាណិ នាម យា កាចិ កប្បកា”តិ។ សញ្ញាណិ នាម យេនលិខិតាទិបិណ្ឌអត្ថំ កប្បិយន្តិ កាទិប្បទេសោបកំ។

១៣១១។ កាទិសុត្តំ នាម កាទិយំ បិណ្ឌអត្ថសន្តុសុត្តកំ។

១៣១២។ ឋានំ ឋានសោ វិក្កាបនេន ចិត្តំ អកុសលំ, ឋានំ បន វិក្កាបនំ លោកវជ្ជំ, ឋានំ ឋានំ កាយវាចតោ ចិត្តតោ ចា សមុដ្ឋាតិ វិក្កាបនតោ ឋានស្ស នានាករណំ។

តតិយំ

១៣១៣។ ហីរុបការិសុ យំ កិញ្ចិ សចេ យា ធារេតិ, តស្សា តស្ស វត្ថុស្ស គណនាយ អាបត្តិយោ វេទិតព្វា។ ហីរំ រូបកន្តិអាទិ ហីរុបកំ, ហីរេន បិណ្ឌអត្ថាទីហិ អត្ថោ។ អាទិ-សទ្ទេន កិរុបការិតំ គហណំ។ យថាហ – “ឋានាលង្ការោ នាម ហីរុបកោ កិរុបកោ ហត្ថុបកោ បាទុបកោ កដុបកោ”តិ។

១៣១៤។ ន ច ទោសោតិ យោជនា។ “សចិសត្តិ បរិទីបិត”ន្តិ វត្តព្វំ ឋានំ-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ។

ចតុត្ថំ

១៣១៥។ យេន កេនចិ គន្ធនាតិ ចន្ទនាទិនា យេន កេនចិ គន្ធេន។ សចុណ្ណាចុណ្ណកេន ចាតិ ចុណ្ណេន សហ វត្តតីតិ សចុណ្ណំ, ហលិទ្ទិកក្កាទិ, តត្ថ ឯតស្ស វុដ្ឋានបច្ចយា ទិស្សមានោ ចុណ្ណចិសេសោតិ អចុណ្ណំ, សាសបកក្កាទិ, សចុណ្ណកញ្ច អចុណ្ណកញ្ច សចុណ្ណាចុណ្ណំ, តេន សចុណ្ណាចុណ្ណកេន ច។ វុដ្ឋានេន ត្វា គណ្ឋយន្តិយា គណ្ឋនាសានេ បាចិត្តិយាបត្តិ បកាសិតាតិ យោជនា។

១៣១៦។ សង្ឃារោហកាតិ សង្ឃស្ស បុព្ពារោហកា។ អាពាធបច្ចយាតិ ឯត្តកដ្ឋានិទោកបច្ចយា។

១៣១៧។ ឋានត្តិ “យា បន ភិក្ខុនី ចារិតកេន បិណ្ឌបាតេន ភុញ្ជេយ្យ, បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ៑ ១២០៣) វិក្កាបនំ។

បញ្ចមឆដ្ឋានិ។

១៣០៩។ យា បន ភិក្ខុនី អញ្ញាយ ភិក្ខុនិយា សចេ ឧដ្ឋាបេយ្យ វា សដ្ឋាហាបេយ្យ វា, តស្សា ភិក្ខុនិយា តថា បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ យោជនា។

១៣១០។ ឯត្ថ ឥមស្មិំ ឧដ្ឋាបេតេ, សដ្ឋាហាបេតេ ច ហត្ថំ អមោចេត្វា ឧដ្ឋាបេតេ ឯកា អាបត្តិ សិយា, ហត្ថំ មោចេត្វា មោចេត្វា ឧដ្ឋាបេតេ បយោគគណនាយ សិយាតិ យោជនា។

១៣១១។ អាបទាសូតិ ចោរភយាទីហិ សរីរកម្បនាទីសុ។ គិលានាយាតិ អន្តមសោ យក្ខាយតបរិស្សយេនាបិ អាពាធិកាយ។

១៣១២។ អដ្ឋមសិក្ខាបទេ “និក្ខមាតាយា”តិ ច នវមសិក្ខាបទេ “សាមណេរិយា”តិ ច ទសមសិក្ខាបទេ “គិហិនិយា”តិ ច វិសេសំ វជ្ជេត្វា អវសេសវិនិច្ឆយោ សត្តមេន សមានោតិ ទស្សេតុមាហ “អដ្ឋមាទីនិ តីណិបី”តិ។

សត្តមដ្ឋមនវមទសមានិ។

១៣១៣។ អន្តោឧបចារស្មិន្តិ ទ្វាទសរតនព្ភន្តរេ។ “ភិក្ខុស្ស បុរតោ”តិ ឥទំ ឧបលក្ខណំ។ តស្មា បុរតោ វា ហោតុ បច្ឆតោ វា បស្សតោ វា, សមន្តតោ ទ្វាទសរតនព្ភន្តរេតិ និទស្សនបទមេតំ។ ឆាយាយបីតិ អនន្តរហិតាយ ភូមិយាបិ។ យា និសីទេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។ ន វដ្ដតិ បាចិត្តិយាបត្តិ ហោតីតិ អត្ថោ។

១៣១៤។ តិកបាចិត្តិយំ វុត្តន្តិ អនាបុច្ឆិតេ អនាបុច្ឆិតសញ្ញា, វេមតិកា, អាបុច្ឆិតសញ្ញាតិ តីសុ វិកប្បេសុ បាចិត្តិយត្តយំ វុត្តំ។ អាបុច្ឆិតេ អនាបុច្ឆិតសញ្ញា, វេមតិកា វា ភិក្ខុស្ស បុរតោ និសីទេយ្យាតិ វិកប្បទ្វយេ ទុក្កដទ្វយំ ហោតិ។ អាបទាសូតិ រោគាទិអាបទាសុ។ អាបុច្ឆិតុញ្ច ឋាតុញ្ច អសក្កោន្តិយា គិលានាយ។

១៣១៥។ និបជ្ជតិ ក្រិយំ។ អនាបុច្ឆតិ អក្រិយំ។

ឯកាទសមំ។

១៣១៦។ ឱកាសោ កតោ យេន សោ ឱកាសកតោ, ន ឱកាសកតោ អនោកាសកតោ, តំ, អកតោកាសន្តិ អត្ថោ, “អយុកស្មិំ នាម

ជាតេ បុច្ឆាយី”តិ អត្ថតា បុច្ឆិតព្ពចិតយាធិតំ តាយំ គហេត្វា ឆក្កានំ ការាបេតការេល អធិចារតចេសេត អកេតាការត្តិ ចុត្តិ ហោតិ។ ទោសតាតិ បរិនិត្តិយាបត្តិ។ ឯកស្មិំ បិដកេ ឆក្កានំ ការាបេត្វា អញ្ញស្មិំ បិដកេ បញ្ចាបុច្ឆត្តិយាបិ បរិនិត្តិយំ ហោតីតិ ជេស្សព្យាហ “ចិតេយ ចា”តិអាទិ។

បុច្ឆត្តិយាបិ ចាតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទេន “អកិជយំ បុច្ឆត្តិយាបី”តិ ពុទ្ធោ អត្ថសម្ពុច្ចយេត្វេន ច-សទ្ទេន “សុត្តន្តេ ឆក្កានំ ការាបេត្វា ចិតយំ ចា អកិជយំ ចា បុច្ឆតិ, អាបត្តិ បរិនិត្តិយស្ស។ អកិជេយ្យ ឆក្កានំ ការាបេត្វា សុត្តន្តំ ចា ចិតយំ ចា បុច្ឆតិ, អាបត្តិ បរិនិត្តិយស្សា”តិ ពុទ្ធោ សង្គហិតំ។

១៣១៧។ អនេតាជីស្សាតិ “អសុកស្មិំ តាយ បុច្ឆាយី”តិ ឯចំ អតិយេយត្វា គេចលំ “បុច្ឆិតព្ពំ អត្ថិ, បុច្ឆាយិ អយ្យា”តិ ឯចំ ចត្វា។

ក្ខានុសយំ។

១៣១៨-៩។ សំកច្ចិកត្តិ ឆតេចេឆតឌីចេ, តំ បត បរិទុបត្តិយា អឆក្កកំ ឧព្ពុតាកិយព្វលំ បដិច្ឆាទេត្តិយា បរិទុបិតព្ពំ។ តេតាហ យាតិកង្ខកចាយំ “អសំកច្ចិកាតិ អឆក្កតិកាព្ពុតាកិយព្វលសង្កាតស្ស សរីរស្ស បដិច្ឆាទេនត្ថំ អត្ថញ្ញាតសំកច្ចិកចីចររហិតា”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ អសំកច្ចិកសិក្ខាបទចណ្ណនា)។ “សំកច្ចិកាយ បមាណំ តិរិយំ ជិយឌ្ឍហត្ថន្តិ បេរិទាណាកណ្ឌបទេ ចុត្ត”ន្តិ (ចជិទ។ ជី។ បរិនិត្តិយ ១១៩៣-១១៩៩) ចជិទព្ពន្ធិត្វេទា។ បរិក្ខេបោក្កយេតិ បរិក្ខេបស្ស អតិក្កាបទេសេតា ឧបចារោក្កមេបីតិ អបរិក្ខិត្តស្ស កាយស្ស ទុតិយលេឌ្ឌុបាតព្ភន្តរបទេសេតេបិ។ ឯត្វាតិ ព្ពុយស្មិំ សិក្ខាបទេ។ ឯសេច តយោតិ “បឋមេ បាទេ ទុក្កដំ, ទុតិយេ បរិនិត្តិយ”ន្តិ ឃចាចុត្តារេយចតយោ យតោ ចិញ្ញាតេតាតិ អត្ថោ។

១៣២០។ អាបទាសុបីតិ យហក្ខិ ហោតិ សំកច្ចិកំ, បរិទុបិត្វា គច្ឆត្តិយា ច ឧបទ្ទវោ ឧបជ្ជតិ, ឯវរូបាសុ អាបទាសុ អនាបត្តិ។

១៣២១។ សេសត្តិ ពុទ្ធ សទ្ទេតា អនេស្សិតព្ពំ។ ចុត្តតយេតេចាតិ យាតិកាបទកាឌតាជីសុ ចុត្តតយេតេច។ សុតិបុណស្មិំ ជលុជាតំ, អត្ថជាតព្ពំ ចិកាចេតិ ចិចិជេតាការេត បការេសីតិ ចិកាជី, តេត ចិកាចិតា។

តេទសយំ។

ឈត្តបរិហតចេក្ខា តចេយោ។

ឯចំ តចហិ ចេក្ខហិ កិក្ខុនីតំ កិក្ខុហិ អសាធារណាតិ ឈត្តចុតិ សិក្ខាបទាតិ ជេស្សត្វា ពុតោ បទេទសុ យុសាចាជចក្កាជីសុ សត្តសុ ចេក្ខសុ កិក្ខុហិ

សាធារណសិក្ខាបទានិ ភិក្ខុបាតិមោក្ខវិនិច្ឆយកថាយ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពានីតិ តានិ ឥធ ន ទស្សិតានិ។

សព្វានេវ ភិក្ខុនីនំ ខុទ្ទកេសុ ឆន្នវុតិ, ភិក្ខូនំ ទ្វេនវុតីតិ អដ្ឋាសីតិសតំ សិក្ខាបទានិ។ តតោ បន សកលំ ភិក្ខុនិវគ្គំ, បរម្បរភោជនំ, អនតិរិត្តភោជនំ, អនតិរិត្តេន អភិហដ្ឋុំ បវារណំ, បណីតភោជនវិញ្ញត្តិំ, អចេលកសិក្ខាបទំ, ទុដ្ឋុល្លបដិច្ឆាទនំ, ឩនវីសតិវស្សូបសម្បាទនំ, មាតុគាមេន សទ្ធិំ សំវិធាយ អទ្ធានគមនំ, រាជន្តេបុរប្បវេសនំ , សន្តំ ភិក្ខុំ អនាបុច្ឆា វិកាលេ គាមប្បវេសនំ, និសីទនំ, វស្សិកសាដិកន្តិ ឥមានិ ទ្វាវីសតិ សិក្ខាបទានិ អបនេត្វា សេសានិ សតញ្ច ឆសដ្ឋិ ច សិក្ខាបទានិ ភិក្ខុនិបាតិមោក្ខុទ្ទេសមគ្គេន ឧទ្ទិដ្ឋានីតិ វេទិតព្ពានិ។

តត្រាយំ សង្ខេបតោ អសាធារណសិក្ខាបទេសុ សមុដ្ឋានវិនិច្ឆយោ – គិរគ្គសមជ្ជា, ចិត្តាគារសិក្ខាបទំ, សង្ឃាណិ, ឥត្ថាលង្ការោ, គន្ធវណ្ណកោ, វាសិតកបិញ្ញាកោ, ភិក្ខុនីអាទីហិ ឧម្មទ្ទនបរិមទ្ទនានីតិ ឥមានិ ទស សិក្ខាបទានិ អចិត្តកានិ, លោកវជ្ជានិ, អកុសលចិត្តានិ។ អយំ បនេត្ថ អធិប្បាយោ – វិនាបិ ចិត្តេន អាបជ្ជិតព្ពត្តា អចិត្តកានិ, ចិត្តេ បន សតិ អកុសលេនេវ អាបជ្ជិតព្ពត្តា លោកវជ្ជានិ ចេវ អកុសលចិត្តានិ ច។ អវសេសានិ អចិត្តកានិ បណ្ណត្តិវជ្ជានេវ។ ចោរីវុដ្ឋាបនំ, គាមន្តរំ, អារាមសិក្ខាបទំ, គព្ភិនិវគ្គេ អាទិតោ បដ្ឋាយ សត្ត, កុមារិភូតវគ្គេ អាទិតោ បដ្ឋាយ បញ្ច, បុរិសសំសដ្ឋំ, បារិវាសិយឆន្ទទានំ, អនុវស្សវុដ្ឋាបនំ, ឯកន្តរិកវុដ្ឋាបនន្តិ ឥមានិ ឯកូនតឹសតិ សិក្ខាបទានិ សចិត្តកានិ, បណ្ណត្តិវជ្ជានិ។ អវសេសានិ សចិត្តកានិ លោកវជ្ជានេវាតិ។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

បាចិត្តិយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪓᪑᪑᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩈᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᨷ᩠ᨸᩥᩴ ᩈᨧᩮ “ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩤᨲᩥ, ᨲᩔᩣ ᩑᩅᩴ ᨣᩉᨱᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨸᩁᩥᨴᩦᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩔᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᨷ᩠ᨸᩥᨶᩣ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᩈᨷ᩠ᨸᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᨸᩣᩊᩥᩋᩣᨣᨲᩴ ᨣᩮᩣᩈᨷ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩥᨠᨾᩮᩅ᪨

᪑᪓᪑᪒᪨ ᨲᩥᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ, ᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨲᩦᩈᩩ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨸᩮᩈᩩ ᨲᩦᨱᩥ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿ ᨴ᩠ᩅᩥᨠᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ, ᩅᩮᨾᨲᩥᨠᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨸᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨶᩥ᪨

᪑᪓᪑᪓-᪔᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨸᩥᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩪᨸᩈᨶ᩠ᨲᨣᩮᩃᨬ᩠ᨬᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᩥ ᨧ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨬᩣᨲᨠᨲᩮᩣ ᨬᩣᨲᨠᨸᩅᩣᩁᩥᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨬᩔᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨶᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨸᨩ᩠ᨩᩴ᪨

᪑᪓᪑᪕᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ “ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩣ ᨲᩮᩃᩴ…ᨸᩮ… ᨾᨵᩩᩴ…ᨸᩮ… ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ…ᨸᩮ… ᨾᨧ᩠ᨨᩴ…ᨸᩮ… ᨾᩴᩈᩴ…ᨸᩮ… ᨡᩦᩁᩴ…ᨸᩮ… ᨴᨵᩥᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨸᨭᩥᨴᩮᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨣᩣᩁᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨿ᩠ᨿᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᩴ ᩋᩈᨷ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩴ, ᨲᩴ ᨸᨭᩥᨴᩮᩈᩮᨾᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪑᪒᪓᪕) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩮᩈᩩ᪨ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣᨧᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᩃᩣᨴᩥᨸᨴᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪓᪑᪖᪨ ᨸᩣᩊᩥᨿᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᩮᩈᩩ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᩈᨷ᩠ᨸᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨲ᩠ᨳᩈᩣᩁᩈᨶ᩠ᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩣ ᩅᩥᨶᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ

ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សិក្ខាករណីយកថាវណ្ណនា

១៣២៧. បដិច្ឆន្នោតត្តំ ឧក្កដ្ឋាតិ បញ្ញាសត្តិ សេខិយានិ យថាវិករណេ ចុត្តវិនិច្ឆយានវោតិ តេនេវ អតិទិសន្តោ អាហ “សេខិយា បន សេយ ឆព្វា”តិអាទិ។ សេយ បន បញ្ញាសត្តិ សេខិយា ឆព្វា បដិច្ឆន្នោតត្តំ ឧក្កដ្ឋា, តេសំ អត្ថវិនិច្ឆយោ យថាវិករណេ ចុត្តោវាតិ យោជនា, អត្ថិកេហិ តតោវ គហេតព្ពោ, ន បុន ឥធ ទស្សយិស្សាមីតិ អធិប្បាយោ។

ឥតិ វិនយត្ថសារសន្ទីបនិយា វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនាយ

សិក្ខាករណីយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៣២៨-៣០. សវិកង្ខាតំ ឧភតោវិភង្គសហិតានំ ឧភតោបាតិមោក្ខានំ ភិក្ខូនំ, ភិក្ខុនីនញ្ច បាតិមោក្ខានំ អដ្ឋកថាសារោ សង្គហិតានំ សារភូតោ យោ យោ អត្ថោ វិនយសនោ សយត្ថបិសាទិកាយំ ចុត្តោ។ តំ សព្ពំ សារភូតំ អត្ថំ សមាទាយ យោ វិនយស្សវិនិច្ឆយោ ភិក្ខូនំ, ភិក្ខុនីនញ្ច ហិតត្ថាយ យថា កតោ វិរចិតោតិ សម្ពន្ធោ។

១៣៣១. តោ អយ្យានំ បដិការណំ បដិការណតោ ឌានំ ញាណំ ច ញាណំ វិនយវិនិច្ឆយំ បន សេយ ឌត្តតោ សត្វា សុណន្តិ, តេ ឌត្តតោ ឌនស្ស សត្តលោកស្ស ហិតេ អធិសីលសិក្ខាបការសកត្វា ឧបការេក សុខតស្ស សោភណត្តិ ញុន្ទាធីហិ យតស្ស, សោភណេហិ ចា ញុន្ទាធីហិ យតស្ស បដិបត្តិស្ស អយតយហាតិដ្ឋាតស្ស អយតេ អញ្ញសក្ខតេ ឌនស្ស តាយតេ កាយិកវាចសិកវីតិក្កមបដិបក្ខត្តា អបាយភយនិវារណេ ឧតតាណក្ខតេ វិនតេយ វិនយបិដកេ បកតញ្ញុតោ យវាសភាវំ ឌានត្តា តញ្ញុតោ ភវត្តិ តំ តំ កប្បិយាកប្បិយំ សេវិតព្ពាសេវិតព្ពំ ឌានត្តា ភវេត្តវាតិ អត្ថោ។

១៣៣២. ដាហេវា សារក្ខតា នយា ឧត្តាតិ ដាហុសារតយោ, តស្មិំ ដាហុសារតយេ បរមេ ឧត្តមេ វិនតេយ វិនយបិដកេ វិសារទតំ វេសារជ្ជំ អសំហីរញាណំ អភិបត្ថយតា វិសេសតោ ញាណេត្តន ញុទ្ធិយតា ជាតណាតិសយយេត្តន យតិនា សព្ពកាលំ តិវិធសិក្ខាបរិបូរណេ អបិទីណបវត្តសម្មាវាយាមេន ភិក្ខុនា ញាយស្មិំ វិនយវិនិច្ឆយេ បរមា ឧត្តរិតរា យហតី អាទរតា ករណីយតយា វិសេសេន

កាតព្ពាយេវាតិ អត្ថោ។

១៣៣៣. ញាណេញ្ញំ សីលវិបុត្តិសាធនេ វិនយបិដកេ វេសារជ្ជហេតុតាយ ញាណស្ស វិនយវិនិច្ឆយស្ស សីលវិបុត្តិអាទិសត្ថុវិបុត្តិបរយ្យាយ អធិកត្តព្ពស្ស អយតយហាតិដ្ឋាតស្ស បត្តិយាបិ ឡុណភូតំ ទស្សេតុមាហ “អវគន្តី”តិអាទិ។

ឃោ បត កិក្ញ អត្ថឃុត្តំ យហតា បឃោដតេត្ថត, អកិឆេឃ្យេត្ថត ច សយត្តាកតំ ញ្ញុយំ ចិតឃស្សចិតិន្ធឃំ អចកន្ធតិ អចេច្ឆ ឃាឆាចេតា

ដាតាតិ, េសា អបរេយ្យរិ យរណាកាចា អយរិ ដរាឃាកាចា អដរិ រាកាឌិកិេលសរដបដិបក្ខត្តា អរដំ អេតកព្យការេរាកាតំ

អប្យចត្តិេហត្យុត្តា អរុដំ សត្តិបតំ សត្ថាកិេលសគរឆបរិទ្យអាហាតំ ចុបសយេហត្យុត្តា សត្តិសឋ្ឋាតំ តិត្ថាតបតំ អសិកន្ធតិ

ឃឹលចិស្យុទ្ធិអាឌិសត្តចិស្យុទ្ធិបរេយ្យរាឃ កត្ថា បដិចិន្ទ្យាតិ េឃាដតា៉

ញ្ញាតិ ចិតឃត្តសារសត្តិបតិឃា ចិតឃចិតិន្ធឃចល្លតាឃ

កិក្ញតិចិកដ្ឋកឆាចល្លតា តិដិតា៉

ឈត្ថកកឆា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ຍທາຮເກ຺ກາ

ຍທາພຑ຺ຒກກມາ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

បញ្ញាកថាវណ្ណនា

១៣៣៣។ ពុទ្ធេហិ តាតិសទ្ទប្បវត្តានុសារេន វិភជ្ជនេយ្យ, តទដ្ឋកថាយ ច អាគតំ វិនិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ពុទ្ធានំ វុត្តាគតំ វិនិច្ឆយំ ទស្សេតុំ យាវតា អាហ “សីលក្ខន្ធាទី”តិអាទិ។ តត្ថ សីលក្ខន្ធាទិយុត្តតាតិ សីលសមាធិបញ្ញាវិមុត្តិវិមុត្តិញាណទស្សនសង្ខាតេហិ បញ្ចហិ ខន្ធេហិ គុណរាសីហិ យុត្តតា សមន្នាគតោ។ សុខប្បត្តតាតិ សុចិណ្ណាភិក្ខនិសេវនក្ខណាយ សុខោ សុគតោ ឧត្តមត្ថាតិ សុខប្បត្តា, ករចា, តតោ។ ពុទ្ធានំ ធាតុក្ខន្ធលក្ខណាភេទេនេវ ទិដ្ឋស្ស សមន្នាគតលក្ខណស្ស បរិនិព្ពានេន ចេតោតោ លក្ខណាហារតោយេវ ធាតុក្ខន្ធលក្ខណាទិកា សព្ពាបិ ទ្វត្តិំសមហាបុរិសលក្ខណានិ វេទិតព្ពា។

លុទ្ទកោតិ លុទ្ទាតិ សមូហោ លុទ្ទកោ, លុទ្ទាតិ ច កាយតោ ចិត្តតោ លុទ្ទកោ។ “លុទ្ទា”តិ ចេត្ថ បញ្ញត្តិបរិយាយវិសេសនយោគបរិច្ឆិន្នា, ចារិត្តវារិត្តសិក្ខាបទបរិច្ឆិន្នា ច បញ្ញត្តិយោ អធិប្បេតា។ បញ្ញត្តិយា ហិ សហិតា បញ្ញត្តត្តា “បញ្ញត្តិយោ”តិ វុច្ចន្តិ។ បញ្ញត្តិយាទិ លុទ្ទ-សទ្ទោ និស្សិតំ “ទារុក្ខន្ធោ (សំ॰ និ॰ ៣॰១៣១) អគ្គិក្ខន្ធោ (បដិ॰ ម॰ ១॰១១៩) ឧទកក្ខន្ធោ”តិអាទីសុ (អ॰ និ॰ ៩॰១៥) វិយ។ អបិច សាសនទ្វារំ ចេត្ថ យុជ្ជតិយេវ តាសំ បញ្ញត្តីនំ សាសនា, ទានតោ ច វិភត្តត្តា។ តស្មា លុទ្ទកោ។ បិ-សទ្ទោ វុត្តាវបក្ខាយ បញ្ហាវិតាកវត្ថុវិតាកក្ខន្ធេ ចេវ ធម្មត្តា បញ្ញត្តិក្ខន្ធាទីនេ កិច្ចវិលុទ្ទកបរិយោសានេ និវិតិឋិតេ លុទ្ទកេ វុត្តវិនិច្ឆយស្ស ព្រហ្ម ធម្មយានត្តា។ តេនេវ សទ្ធាយាហ “លុទ្ទកេបិ បធម្មាបិ, សមាធេត វិនិច្ឆយ”ន្តិ។

១៣៣៤។“យាវតា វិតតា”តិ ព្រហ្មិតា ឧភកាយេច អធិប្បេតា។ “កណ្ឌិច្ចំ, សមណាករណំ, បញ្ញាឧភត្តិ ច បរិយាយ-សទ្ទោ”តិ “អត្ថុឧាភាមិ, កិច្ចេច, សញ្ញ អបលេខិកេចាំ កណ្ឌិច្ចាយា”តិ (មហាច॰ ៥៥) ព្រហ្មិស្សា បិញ្ញព្រយា អដ្ឋកថាយ (មហាច॰ អដ្ឋ॰ ៥៥) វុត្តំ។ អាបុច្ឆិត្វាតិ ឯត្ថ “សញ្ញ”ន្តិ សេសោ។

១៣៣៥។ចាចនេវិតិ បស្សតោ, យុត្តបយុត្តាតិ អត្ថោ។ “បញ្ញាឧត្វា អាគម ព្រហ្មតិ ចា”តិ បឧធ្វឧោ ឯត្ថ ច តិឆា បញ្ញាឧត្តំ ចេឋិតព្ពំ កោសន្ធឧតំ, កាសាយអន្ធាឧតំ, សរណាគត្តិំ, ព្រហ្មាតិ តីណិ កទោរត្វា “បញ្ញាឧតី”តិ វុច្ចតិ។ តេសុ ឯកំ, ធម្ម ចាបិ កទោរត្វា តឆា ចោហរីយតិយេច។ តស្មា “បញ្ញាឧត្វាគយា”តិ ព្រហ្មិតា កេសេ លិក្ខិត្វា កាសាយានិ អន្ធាឧត្វា អាគេហីតិ អយមេត្ថ និបិតោតិ ឧដ្ឋេត្វា។

១៣៣៦។អចុត្តាតិ ឧបញ្ញោយេត អត្ថុយ្យាឌិតោ។ សោ ឧហេទោ សេច តំ សមេមច កោសន្ធឧតកាសាយន្ធាឧតេហិ បញ្ញាឧតិ, ចដ្ឋីតិ យោឧតា។

១៣៣៧។តត្វាតិ អត្ថតោ សមីបោ។ លណ្ឌសីមំ គតត្វាតិ កណ្ឌិច្ចាទោបតបរិហារត្វំ វុត្តំ។ តេត សកិច្ចេក ចិហាទេ អញ្ញាមេបិ កិច្ចំ “ឯតស្ស កេសេ លិក្ខា”តិ ចត្វំ ត ចដ្ឋតិ។ បញ្ញាឧត្វាតិ កោសន្ធឧតំ សទ្ធាយ ចឧតិ។

១៣៣៨។“បុរិសំកិច្ចតោ អញ្ញោ, បញ្ញាឧតិ ត ចដ្ឋតី”តិ ព្រហ្មំ សរណាគតំ សទ្ធាយ វុត្តំ។ តេតេចាហ “សាមណេរោ”តិអាទិ។

១៣៣៩។ឧកិន្នមិ តេនទេឆិតំ “ព្រហ្មហិ ឌីចទេហិ ព្រហ្មំ អន្ធាឧេហី”តិ អាណត្តិយា សាមណេរោបិ ចា ហោតុ, តឆា សាមណេរី ចា ហោតុ, តេ ឧភោ

ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩦ ᨠᩣᩈᩣᨿᩣᨶᩥ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩃᨽᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪃᪅᪁-᪃᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩩᨽᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨲᨧᨸᨬ᩠ᨧᨠᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩏᩅᩁᩥᨿᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩈᩣᨸᨶᨿᨶᩔ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩣᨲᨲ᩠ᨳ “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩏᨸᨵᩣᩁᩮᩉᩥ, ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᩉᩦᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨧᨸᨬ᩠ᨧᨠᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᨱ᩠ᨱᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨣᨶ᩠ᨵᩣᩈᨿᩮᩣᨠᩣᩈᩅᩈᩮᨶ ᩋᩈᩩᨧᩥᨩᩮᨣᩩᨧ᩠ᨨᨸᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᨽᩣᩅᩴ, ᨶᩥᨩ᩠ᨩᩦᩅᨶᩥᩔᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᩴ ᩅᩣ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩥᨾᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩴ ᨠᩁᩦᨿᨲᩦᨲᩥ ᨧᩮ? ᩈᨧᩮ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᨡᩩᩁᨣ᩠ᨣᩮᨿᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨸᩣᨸᩩᨱᨶᨲᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᩉᩮᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ –

“ᨿᩮ ᩉᩥ ᨠᩮᨧᩥ ᨡᩩᩁᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩈᩅᨶᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶᨿᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ, ᨶᩮᩣ ᩋᨶᩥᩔᩣᨿ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᩔ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ ᩑᩅᩁᩪᨸᩦ ᨠᨳᩣ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪃)᪨

ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᨬᩣᨲᩥᩁᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᨠᨠᨳᩣ ᨶ ᨠᨳᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨣᩮᩣᨾᨿᩣᨴᩥᨠᩣᨲᩥ ᨣᩮᩣᨾᨿᨧᩩᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨠᩣ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨸᩦᩊᨠᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨸᩦᩊᨠᩣ ᩅᩣ᪨ ᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩅᩣᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨠᨧ᩠ᨨᩩ ᩅᩣ᪨ ᨶᩥᨿᩴᨸᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩥ᪨ “ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩩᨽᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩔ ᨸᨴᩔ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨿᨲᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

᪁᪃᪅᪄-᪆᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩣᨸᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ᪨ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩪᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩈᨾᩣᨶᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨸᩣᨸᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ-ᨸᨴᨲ᩠ᨳᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᨣᩣᩁᩅᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᩏᨸᨠᩣᩁᩴ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩩᩃᨸᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩥᩴ ᨸᨭᩥᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿᩮᩣ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᩣ ᩏᨸᨠᩣᩁᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪃᪅᪈᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪁᪃᪅᪉᪨ ᩋᨳᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩣᩁᨾ᩠ᨽᩮ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨴᨲ᩠ᩅᩣᨸᩥ ᩏᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩅᩣᨸᩥ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨲᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪃᪆᪀᪨ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩔ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ, ᨸᩩᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᩈᩁᩦᩁᨲᩮᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ᪨

᪁᪃᪆᪁-᪂᪨ ᩑᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᩉ “ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩩᨽᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ᪨ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣᨸᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩩᨸᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨠᩣ ᨠᨳᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨠᩥᨠ᩠ᩃᩩᨲᩥ ᨿᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲᩣ᪨ ᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᩋᨶᩮᨠᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩥᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, “ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪃) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨸᩣᨮᩮᩣ ᨠᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᩣᨮ ᨠ-ᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨸᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨

᪑᪓᪙᪓. ᩑᨠᨷᨴᩢᨧᩣᨷᩦᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨷᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ ᨷᨴᩴ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨻᩩᨠᩣᩁᩣᨴᩥᩋᨠ᩠ᨡᩁᩮᩈᩩ ᩑᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᨷᨴᩥᨷᩣᩊᩥᨲᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵ”ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ ᨷᨴᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ.

᪑᪓᪙᪔. ᩋᨠ᩠ᨡᩁᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩴ ᨿᨴᩥ ᩅᩤ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩑᩅᩴᩑᩅᩴᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᩅᩤ “ᩑᩅᩴ ᩈᩩᨲᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩴ ᩅᨴᨲᩥ, “ᩈᩩᨲᩴ ᩈᩩᨲᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨴᩥ ᩅᩤ ᨲᩥᨸᩥᨭᨠᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩩᨲᩣᨶᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

᪑᪓᪙᪕. ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ. ᩋᨶᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥᨠᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣᨷᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩑᨠᩣᨴᩈᩣᨲᩥ ᨧᩤ ᨷᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ. ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨴᨷᨯᩥᨷᩣᨭᩥᨿᩣ ᨿ-ᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩔᨶᨿᩮᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩤ. ᨿᨲ᩠ᨳᩣᨲᩦᨲᩥ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ” ᨿ-ᨠᩣᩁᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ. “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩁᨱᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩮᨷᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶ ᨴᩔᩮᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨳᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ.

᪑᪓᪙᪖. ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩣᨾ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᩅᩤᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨧᩣᨿ ᨧ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩈᩣᨿᩮᨶᩣᩈᩣᨿᩮᨶᩣᨷᨬ᩠ᨬᩣ. ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨧᩥᨲᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩣᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᩥᨲᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨳᩮᩁᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩈᨾᩣᨶᩴ ᨲᩦᩈᩩ ᩈᩁᨱᨲ᩠ᨲᨿᨶᩣᨶᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᩈᩩ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᩥᨲᩣ, ᩑᨠᩔᩣᨷᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩔ ᨧᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾ᩠ᨴᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪑᪓᪙᪗-᪘. “ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨣᩩᩃᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩴ “ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩔ ᨧᩥᩈᩮᩈᨶᩴ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨣᩩᩊᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨣᩩᩊᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨧ ᨻᩩ-ᨴ᩠ᨵ-ᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨻᩩ-ᨠᩣᩁ ᨵ-ᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩣ ᨮᩣᨶᨠᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨱ᩠ᨮᨲᩣᩃᩩᨾᩩᨴ᩠ᨵᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣᨭ᩠ᨮᨶᩣᩈᩥᨠᩣᨶᩴ ᨮᩣᨶᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨵᨠᨲᨾᩮᩣᨧ᩠ᨧᩣᩁᨱᨸ᩠ᨸᨿᩮᩣᨣᨠᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᩋᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨷᩁᩥᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨴᩮᩈᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨶᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ-ᨷᩁᩥᨿᩮᩣ, ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨠᩔᩣᨷᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩔ ᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨧᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨧᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ.

᪑᪓᪙᪙. ᨿᨴᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩈᩣᩈᨦ᩠ᨠᨧᩮᨲᨶᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩣᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨶᩥᩁᩮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ “ᩋᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᨠᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᨲᩥᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨳᩮᩁᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨶᩩᩈᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨲᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨵᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᨧᩥᨿ ᩅᩤᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥᨷᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᨶᩮᩅ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ. ᩉᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥᨿᩴ. ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᨶ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣ ᨷᩁᩮᨲᩣ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩤ ᩑᨲᩁᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩥ. ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨶ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᨲᩮᩣᨷᩥ ‘ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᩮᩉᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨷᨬ᩠ᨩ’ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ. ᪑᪐᪕) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᩑᩅ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩤ ᩑᨲᩁᩉᩥᨷᩥ ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩁᩪᩉᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪓).

ᩈᩁᨱᨣᨾᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᨴᩥᨷᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣᨷᩥ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩣ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᩋᩔ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨷᩥᨴᨾ᩠ᨷᩣ ᨷᩣᨱᩣ ᨷᩩᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩈᩦᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᩣᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨴᩈ ᩈᩦᩃᩣᨶᩥ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨿᨳᩣᩉ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᨴᩈ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ, ᨲᩮᩈᩩ ᨧ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩩᩴ. ᨷᩣᨱᩣᨲᩥᨷᩣᨲᩣ ᩅᩮᩁᨾᨱᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨸᩣᩁᩣ. ᪑᪐᪖).

᪑᪓᪘᪑᪨ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨷᨶᩥᨩ᩠ᨫᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ, ᨲᩴ, ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᨴᩈᩅᩔᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᨷᨿᩥᩁᩩᨷᩣᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧ ᩈᩥᩁᩈᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᨾᩩᨡᩮ ᩏᨠ᩠ᨠᩩᨭᩥᨠᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᩣᩉᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩣᨿ ᨠᨳᩣᨿ “ᩈᩣᩉᩩ, ᩃᩉᩩ, ᩒᨷᩣᨿᩥᨠᩴ, ᨷᨭᩥᩁᩪᨷᩴ, ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᩉᩦ”ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨷᨴᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩣᨧᩣᨿ ᩅᩣ ᩏᨽᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ ᨷᩥᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩁᩥᨾᩥᨲᩴ ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨷᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᩣᨴᩮᨶ ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩮᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨧᩥᨬ᩠ᨬᩣᩈᩥᨷᩴ, ᩋᩣᨧᩣᩁᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩴ ᩅᩤ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨶᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩋᩣᨣᨲᩮᨶ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ, ᨲᩴ, ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩉᩮᩣᩉᩥ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᨧ᩠ᨨᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨿᩣᨧᨶᩣᨿ ᨠᨳᩣᨿ “ᩈᩣᩉᩪ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ ᨷᩥᨲᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨿᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᩣᩉᩪᨲᩥ ᩈᩣᨵᩩ᪨ ᩃᩉᩪᨲᩥ ᩋᨣᩁᩩ, ᨾᨾ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨽᩣᩅᩮ ᨽᩣᩁᩥᨿᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩒᨷᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩣᨿᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᩏᨷᩣᨿᩮᨶ ᨲ᩠ᩅᩴ ᨾᩮ ᨷᩣᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨩᩣᨲᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨷᨭᩥᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᨲᩮ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨣ᩠ᨣᩉᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᨷᩈᩣᨴᩣᩅᩉᩮᨶ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨶ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᩮᩉᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᨾᩩᨴ᩠ᨴᩣᨴᩥᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ᪨ ᨲᩣᨿ ᩅᩥᨿᩮᨶ ᩅᩥᨲᩣ ᨷᩩᨶᩮᨲ᩠ᨳᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩏᨠᩣᨷᩥ ᩏᨠᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

ᩑᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩮᨶ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶᩣᨷᩥ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᩅᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩈᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨷᩥᨿᩈᩦᩃᨲᩣᨲᩥ ᨷᩥᨿᩴ ᩈᩦᩃᨾᩮᨲᩔᩣᨲᩥ ᨷᩥᨿᩈᩦᩃᩮᩣ, ᨲᩮᨶ, ᩈᩦᩃᩴ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪓᪘᪑-᪑᪨ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨠᩣᩃᩔᩮᩅ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨷᩣᩉᨶᩣ ᩒᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪖᪖) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨡᩣᨴᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᩣᩈᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨴᩥᩅᩣ ᨧ ᨿᩣᨣᩩᨷᩦᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩋᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ, ᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩴ, ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ ᩏᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨶᩥᨿᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩴ ᩅᩤ ᨲᩴ ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨿᩣᨴᩥᩈᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨾᩩᨡᩮᩣᨴᨠᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩩᨡᨵᩮᩣᩅᨶᩮᩣᨴᨠᩴ ᨾᩩᨡᩮᩣᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮᨷᨴᩃᩮᩣᨷᩦ ᩈᨾᩣᩈᩮᩣ, ᨲᩴ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩦᨲᨬ᩠ᨧ ᩏᨱ᩠ᩉᨬ᩠ᨧ ᩏᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨿᩴ ᨲᩦᨱᩥ ᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨴᩥᩅᩈᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨲᩣᨴᩥᩈᨾᩮᩅ ᨾᩩᨡᨵᩮᩣᩅᨶᩮᩣᨴᨠᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨶᩥᨿᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩴ ᩅᩤ ᨲᩴ ᩅᩤ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨿᩣᨴᩥᩈᩴ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮᨷᩥ ᩏᨷᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ “ᨾᩩᨡᩮᩣᨴᨠᩴ ᨾᩩᨡᨵᩮᩣᩅᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨧ ᩅᨧ᩠ᨧᨠᩩᨭᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨳᩮᩁᩮ ᩅᨧ᩠ᨧᨠᩩᨭᩥᩴ ᨣᨲᩮ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩑᩅᩴ ᨷᩁᩥᩅᩮᨱᩴ ᩋᩈᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨾᩉᩣᩅ᪨

អដ្ឋ។ ៩៣ អត្ថតោ បាកដំ) វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

តតោ ឧត្តរឹ កត្តព្ពំ ទស្សេតុមាហ “តស្ស កាលេនា”តិអាទិ។ តស្សាតិ ឧបជ្ឈាយស្ស វា អាចរិយស្ស វា។ កាលេនាតិ យាគុបិតកាលេ។ ឥធាបិ “អាសនំ បញ្ញាបេតព្ព”ន្តិ សេសោ។ យថាហ “ខេទេ វច្ចកុដិតោ អតិក្កន្តេនេវ អាសនំ បញ្ញាបេតព្ពំ។ សរីរកិច្ចំ កត្វា អាគន្ត្វា តស្មិំ និសិន្នស្ស ‘សចេ យាគុ ហោតី’តិអាទិនា នយេន វុត្តំ វត្តំ កាតព្ព”ន្តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ៩៣)។

យាគុ តស្សុបនេតព្ពាតិ ឯត្ថ “ភាជនំ ធោវិត្វា”តិ សេសោ។ យថាហ – “ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុ ឧបនាមេតព្ពា”តិ (មហាវ។ ៩៩)។ សង្ឃតោ វាតិ សលាកាទិវសេន សង្ឃតោ លព្ភមានា វា។ កុលតោបិ វាតិ ឧបាសកាទិកុលតោ វា។

“បេត្ត វត្តព្ពា កាតព្ព”ន្តិ ឥទំ “យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមេតព្ពំ, ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនំ ឧទ្ធរិតព្ពំ។ សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សោ ទេសោ សម្មជ្ជិតព្ពោ”តិ (មហាវ។ ៩៩) អាគតវត្តំ សន្ធាយាហ។ ទិវា វុត្តវត្តម្បិ កាតព្ពំ ឯតេនេវ ទស្សិតំ ហោតិ។

វត្តំ “គាមប្បវេសនេ”តិ ឥទំ “សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, និវាសនំ ទាតព្ពំ, បដិនិវាសនំ បដិគ្គហេតព្ព”ន្តិអាទិនយប្បវត្តំ (មហាវ។ ៩៩) វត្តំ សន្ធាយាហ។ “កាតព្ព”ន្តិ ឥទំ សព្ពបទេហិ យោជេតព្ពំ។

១៣៤។ ចីវរេ យានិ វត្តានីតិ គាមំ បវិសិតុកាមស្ស ចីវរទានេ, បដិនិវត្តស្ស ចីវរគ្គហណសង្ឃរណបដិសាមនេសុ មហេសិនា យានិ វត្តានិ វុត្តានិ, តានិ ច កាតព្ពានិ។ សេនាសនេ តថាតិ “យស្មិំ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតី”តិអាទិនា (មហាវ។ ៩៩) វុត្តនយេន “សេនាសនេ កត្តព្ព”ន្តិ ទស្សិតំ សេនាសនវត្តំ។

បាទបីឋកថលិកាទីសុ តថាតិ យោជនា។ ឧបជ្ឈាយេ គាមតោ បដិនិវត្តេ ច ឧដ្ឋាយេ ច “បាទោទកំ បាទបីឋំ បាទកថលិកំ ឧបនិក្ខិបិតព្ព”ន្តិ (មហាវ។ ៩៩) ឯវមាគតំ វត្តំ កាតព្ពំ។ អាទិ-សទ្ទេន “ឧបជ្ឈាយោ បានីយេន បុច្ឆិតព្វោ”តិអាទិវត្តំ (មហាវ។ ៩៩) សង្គណ្ហាតិ។

១៣៥។ ឯវំ សព្ពត្ថ វត្តេសុ បរិបុណ្ណេ ទស្សិយមានេសុ បបញ្ចោតិ តន្តិំ ខេបេត្វា សុខគ្គហណត្ថាយ គាថំ ទស្សេតុកាមោ អាហ “ឯវមាទីនី”តិអាទិ។ ទោសតោ វុដ្ឋានាយត្តានីតិ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ ទោសតោ វុដ្ឋានាយត្តបរិយាបន្នានិ។ សត្តតិសតំ និយុត្តិ សត្តតិសាធិកសតវត្តានីតិ អត្ថោ។

តានិ បន វត្តានិ ខន្ធកបាឡិយា (មហាវ។ ៩៩) អាគតក្កមេន ឯវំ យថាវុត្តគណនាយ សមានេតព្ពានិ – ទន្តកដ្ឋទានំ, មុខោទកទានំ, អាសនបញ្ញាបនំ, សចេ យាគុ ហោតិ, ភាជនំ ធោវិត្វា យាគុយា ឧបនាមនំ, យាគុំ បីតស្ស ឧទកំ ទត្វា ភាជនំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា បដិសាមនំ, ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនស្ស ឧទ្ធរណំ, សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, តស្ស សម្មជ្ជនំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ គាមំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, តស្ស និវាសនទានំ, បដិនិវាសនបដិគ្គហណំ, កាយពន្ធនទានំ, សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិទានំ, ធោវិត្វា

សោជកបត្តស្ស ជាតំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ បច្ឆាសមណំ អាកង្ខតិ, តិមណ្ឌលំ បដិច្ឆាទេន្តេន បរិមណ្ឌលំ និវាសេត្វា កាយពន្ធនំ ពន្ធិត្វា សគុណំ កត្វា សង្ឃាដិយោ បារុបិត្វា គណ្ឋិកំ បដិមុញ្ចិត្វា ធោវិត្វា បត្តំ គហេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស បច្ឆាសមណេន គមនំ, នាតិទូរនច្ចាសន្នេ គមនំ, បត្តបរិយាបន្នស្ស បដិគ្គហណំ, ន ឧបជ្ឈាយស្ស ភណមានស្ស អន្តរន្តរា កថាឱបាតនំ, ឧបជ្ឈាយស្ស អាបត្តិសាមន្តា ភណមានស្ស ច និវារណំ, និវត្តន្តេន បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនបញ្ញាបនំ, បាទោទកបាទបីឋបាទកឋលិកានំ ឧបនិក្ខិបនំ, បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរបដិគ្គហណំ, បដិនិវាសនទានំ, និវាសនបដិគ្គហណំ, សចេ ចីវរំ សិន្នំ ហោតិ, មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបនំ, នេវ ឧណ្ហេ ចីវរស្ស និទហនំ, មជ្ឈេ យថា ភង្គោ ន ហោតិ, ឯវំ ចតុរង្គុលំ កណ្ណំ ឧស្សារេត្វា ចីវរស្ស សង្ឃរណំ, ឱភោគេ កាយពន្ធនស្ស ករណំ, សចេ បិណ្ឌបាតោ ហោតិ, ឧបជ្ឈាយោ ច ភុញ្ជិតុកាមោ ហោតិ, ឧទកំ ទត្វា បិណ្ឌបាតស្ស ឧបនាមនំ, ឧបជ្ឈាយស្ស បានីយេន បុច្ឆនំ, ភុត្តាវិស្ស ឧទកំ ទត្វា បត្តំ បដិគ្គហេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន ធោវិត្វា វោទកំ កត្វា មុហុត្តំ ឧណ្ហេ ឱតាបនំ, ន ច ឧណ្ហេ បត្តស្ស និទហនំ, បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្ពំ –

បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តស្ស និក្ខិបនំ, ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តស្ស និក្ខិបនំ, ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរស្ស និក្ខិបនំ, ឧបជ្ឈាយម្ហិ វុដ្ឋិតេ អាសនស្ស ឧទ្ធរណំ, បាទោទកបាទបីឋបាទកឋលិកានំ បដិសាមនំ, សចេ សោ ទេសោ ឧក្លាបោ ហោតិ, តស្ស សម្មជ្ជនំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ នហាយិតុកាមោ ហោតិ, នហានស្ស បដិយាទនំ, សចេ សីតេន អត្ថោ ហោតិ, សីតស្ស សចេ ឧណ្ហេន អត្ថោ ហោតិ, ឧណ្ហស្ស បដិយាទនំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ ជន្តាឃរំ បវិសិតុកាមោ ហោតិ, ចុណ្ណស្ស សន្នយនំ, មត្តិកាតេមនំ, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ ឧបជ្ឈាយស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ គន្ត្វា ជន្តាឃរបីឋំ ទត្វា ចីវរំ បដិគ្គហេត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, ចុណ្ណទានំ, មត្តិកាទានំ, សចេ ឧស្សហតិ, ជន្តាឃរំ បវិសិតព្ពំ –

ជន្តាឃរំ បវិសន្តេន មត្តិកាយ មុខំ មក្ខេត្វា បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរប្បវេសោ, ន ថេរេ ភិក្ខូ អនុបខជ្ជ និសីទនំ, ន នវេ ភិក្ខូ អាសនេន បដិពាហនំ, ជន្តាឃរេ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មស្ស ករណំ, ជន្តាឃរា និក្ខមន្តេន ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បុរតោ ច បច្ឆតោ ច បដិច្ឆាទេត្វា ជន្តាឃរា និក្ខមនំ, ឧទកេបិ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិកម្មករណំ, នហាតេន បឋមតរំ ឧត្តរិត្វា អត្តនោ គត្តំ វោទកំ កត្វា និវាសេត្វា ឧបជ្ឈាយស្ស គត្តតោ ឧទកស្ស បមជ្ជនំ, និវាសនទានំ, សង្ឃាដិទានំ, ជន្តាឃរបីឋំ អាទាយ បឋមតរំ អាគន្ត្វា អាសនស្ស បញ្ញាបនំ, បាទោទកបាទបីឋបាទកឋលិកានំ ឧបនិក្ខិបនំ, ឧបជ្ឈាយស្ស បានីយេន បុច្ឆនំ, សចេ ឧទ្ទិសាបេតុកាមោ ហោតិ, ឧទ្ទិសាបនំ, សចេ បរិបុច្ឆិតុកាមោ ហោតិ, បរិបុច្ឆនំ, យស្មិំ វិហារេ ឧបជ្ឈាយោ វិហរតិ, សចេ សោ វិហារោ ឧក្លាបោ ហោតិ, សចេ ឧស្សហតិ, តស្ស សោធនំ, វិហារំ សោធេន្តេន បឋមំ បត្តចីវរស្ស នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, និសីទនបច្ចត្ថរណស្ស នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, ភិសិពិព្ពោហនស្ស នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, មញ្ចស្ស នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, បីឋស្ស នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, មញ្ចបដិបាទកានំ នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, ខេឡមល្លកស្ស នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, អបស្សេនផលកស្ស នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ, ភូមត្ថរណស្ស យថាបញ្ញត្តស្ស សល្លក្ខេត្វា នីហរិត្វា ឯកមន្តំ និក្ខិបនំ , សចេ វិហារេ សន្តានកំ ហោតិ, ឧល្លោកា បឋមំ ឱហារណំ, អាលោកសន្ធិកណ្ណភាគានំ បមជ្ជនំ, សចេ គេរុកបរិកម្មកតា ភិត្តិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជនំ, សចេ កាឡវណ្ណកតា ភូមិ កណ្ណកិតា ហោតិ, ចោឡកំ តេមេត្វា បីឡេត្វា បមជ្ជនំ, សចេ អកតា ហោតិ ភូមិ, ឧទកេន បរិប្ផោសិត្វា បមជ្ជនំ “មា វិហារោ រជេន ឩហញ្ញី”តិ, សង្ការំ វិចិនិត្វា ឯកមន្តំ ឆឌ្ឌនំ, ភូមត្ថរណស្ស ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបនំ, មញ្ចបដិបាទកានំ ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាដ្ឋានេ ឋបនំ, មញ្ចស្ស ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា

សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបត់, បីឋស្ស ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា នីចំ កត្វា សាធុកំ អប្បដិឃំសន្តេន អសង្ឃដ្ដេន្តេន កវាដបីឋំ អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបត់, ភិសិពិព្វោហនស្ស ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបត់, និសីទនបច្ចត្ថរណស្ស ឱតាបេត្វា សោធេត្វា បប្ផោដេត្វា អតិហរិត្វា យថាបញ្ញត្តំ បញ្ញាបត់, ខេឡមល្លកស្ស ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាដ្ឋានេ ឋបត់, អបស្សេនផលកស្ស ឱតាបេត្វា បមជ្ជិត្វា អតិហរិត្វា យថាដ្ឋានេ ឋបត់, បត្តចីវរំ និក្ខិបិតព្វំ –

បត្តំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន បត្តំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ហេដ្ឋាមញ្ចំ វា ហេដ្ឋាបីឋំ វា បរាមសិត្វា បត្តស្ស និក្ខិបត់, ន ច អនន្តរហិតាយ ភូមិយា បត្តស្ស និក្ខិបត់, ចីវរំ និក្ខិបន្តេន ឯកេន ហត្ថេន ចីវរំ គហេត្វា ឯកេន ហត្ថេន ចីវរវំសំ វា ចីវររជ្ជុំ វា បមជ្ជិត្វា បារតោ អន្តំ ឱរតោ ភោគំ កត្វា ចីវរស្ស និក្ខិបត់, សចេ បុរត្ថិមាយ សរជា វាតា វាយន្តិ, បុរត្ថិមាតំ វាតបានាតំ ថកត់, តថា បច្ឆិមាតំ, តថា ឧត្តរាតំ, តថា ទក្ខិណាតំ វាតបានាតំ ថកត់, សចេ សីតកាលេ ហោតិ, ទិវា វាតបានាតំ វិវរណំ, រត្តិំ ថកត់, សចេ ឧណ្ហកាលេ ហោតិ, ទិវា វាតបានាតំ ថកត់, រត្តិំ វិវរណំ, សចេ បរិវេណំ ឧក្លាបំ ហោតិ, បរិវេណស្ស សម្មជ្ជត់, សចេ កោដ្ឋកោ ឧក្លាបោ ហោតិ, កោដ្ឋកស្ស សម្មជ្ជត់, សចេ ឧបដ្ឋានសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, តស្សា សម្មជ្ជត់, សចេ អគ្គិសាលា ឧក្លាបា ហោតិ, តស្សា សម្មជ្ជត់, សចេ វច្ចកុដិ ឧក្លាបា ហោតិ, តស្សា សម្មជ្ជត់, សចេ បានីយំ ន ហោតិ, បានីយស្ស ឧបដ្ឋាបត់, សចេ បរិភោជនីយំ ន ហោតិ, បរិភោជនីយស្ស ឧបដ្ឋាបត់, សចេ អាចមនកុម្ភិយា ឧទកំ ន ហោតិ, អាចមនកុម្ភិយា ឧទកស្ស អាសិញ្ចត់, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស អនភិរតិ ឧប្បន្នា ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វូបកាសត់ វូបកាសាបត់ វា, ធម្មកថាយ វា តស្ស ករណំ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស កុក្កុច្ចំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិនោទត់ វិនោទាបត់ វា, ធម្មកថាយ វា តស្ស ករណំ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ទិដ្ឋិគតំ ឧប្បន្នំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន វិវេចត់ វិវេចាបត់ វា, ធម្មកថាយ វា តស្ស ករណំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស បរិវាសំ ទទេយ្យា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ មូលាយបដិកស្សនារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ មូលាយ បដិកស្សេយ្យា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ មានត្តារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស មានត្តំ ទទេយ្យា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ អព្ភានារហោ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយំ អព្ភេយ្យា"តិ, សចេ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ កត្តុកាមោ ហោតិ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ សង្ឃោ ឧបជ្ឈាយស្ស កម្មំ ន ករេយ្យ, លហុកាយ វា បរិណាមេយ្យា"តិ, កតំ វា បនស្ស ហោតិ សង្ឃេន កម្មំ តជ្ជនីយំ វា និយស្សំ វា បព្វាជនីយំ វា បដិសារណីយំ វា ឧក្ខេបនីយំ វា, សទ្ធិវិហារិកេន ឧស្សុក្កករណំ "កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយោ សម្មា វត្តេយ្យ, លោមំ បាតេយ្យ, នេត្ថារំ វត្តេយ្យ, សង្ឃោ តំ កម្មំ បដិប្បស្សម្ភេយ្យា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិតព្វំ ហោតិ , សទ្ធិវិហារិកេន ធោវត់ ឧស្សុក្កករណំ វា "កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ធោវិយេថា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ កាតព្វំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន ករណំ ឧស្សុក្កករណំ វា "កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ ករិយេថា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិតព្វំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន បចត់ ឧស្សុក្កករណំ វា "កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស រជនំ បចិយេថា"តិ, សចេ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិតព្វំ ហោតិ, សទ្ធិវិហារិកេន រជត់ ឧស្សុក្កករណំ វា "កិន្តិ នុ ខោ ឧបជ្ឈាយស្ស ចីវរំ រជិយេថា"តិ, ចីវរំ រជន្តេន សាធុកំ សម្បរិវត្តកំ សម្បរិវត្តកំ រជត់, ន ច អច្ឆិន្នេ ថេវេ បក្កមត់, ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា ន ឯកច្ចស្ស បត្តទានំ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តបដិគ្គហណំ, ន ឯកច្ចស្ស ចីវរទានំ, ន ឯកច្ចស្ស ចីវរបដិគ្គហណំ, ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារទានំ, ន ឯកច្ចស្ស បរិក្ខារបដិគ្គហណំ, ន ឯកច្ចស្ស កេសច្ឆេទនំ, ន ឯកច្ចេន កេសាតំ ឆេទាបត់, ន ឯកច្ចស្ស បរិកម្មករណំ, ន ឯកច្ចេន បរិកម្មស្ស ការាបត់, ន ឯកច្ចស្ស វេយ្យាវច្ចករណំ, ន ឯកច្ចេន វេយ្យាវច្ចស្ស ការាបត់, ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណេន គមត់, ន ឯកច្ចស្ស បច្ឆាសមណស្ស អាទានំ, ន ឯកច្ចស្ស បិណ្ឌបាតស្ស នីហរណំ, ន ឯកច្ចេន បិណ្ឌបាតនីហរាបត់, ន ឧបជ្ឈាយំ អនាបុច្ឆា

គាមប្បវេសនំ, ន សុសានគមនំ, ន ទិសាបក្កមនំ, សចេ ឧបជ្ឈាយោ គិលានោ ហោតិ, យាវជីវំ ឧបដ្ឋានំ, វុដ្ឋានស្ស អាគមនន្តិ តេសុ កានិចិ វត្តានិ សចិត្តកានិ, កានិចិ អចិត្តកានិ, តេសុ អចិត្តកានិ វិភាគេន វុច្ចមានេ យថាវុត្តគណនាយ អតិរេកតរានិ ហោន្តិ, តំ បន វិភាគំ អនាមសិត្វា បិណ្ឌវសេន គហេត្វា យថា អយំ គណនា ទស្សិតាតិ វេទិតព្វា.

១៣៤៩. អករោន្តស្សាតិ ឯត្ថ “វត្ត”ន្តិ សេសោ. អនាទរវសេនេវ វត្តំ អករោន្តស្ស កិច្ចេនា តេន វត្តភេទេន វត្តាករណេន សត្តតិំសាធិកសតប្បភេទដ្ឋានេ តត្តកំយេវ ទុក្កដំ បកាសិតន្តិ យោជនា.

ឧបជ្ឈាយាចរិយវត្តកថាវណ្ណនា

១៣៥៥. ឯវំ ឧបជ្ឈាយាចរិយវត្តានិ សង្ខេបេន ទស្សេត្វា ឧបជ្ឈាយាចរិយេហិ សទ្ធិវិហារិកន្តេវាសីនំ កាតព្ពវត្តានិ ទស្សេតុមាហ “ឧបជ្ឈាយស្ស វត្តានី”តិអាទិ. ឧបជ្ឈាយស្ស វត្តានីតិ ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកស្ស យុត្តបត្តកាលេ កត្តព្ពតា ឧបជ្ឈាយាយត្តវត្តានីតិ អត្ថោ. តថា សទ្ធិវិហារិកេតិ យថា សទ្ធិវិហារិកេន ឧបជ្ឈាយស្ស កាតព្ពានិ, តថា ឧបជ្ឈាយេន សទ្ធិវិហារិកេ កាតព្ពានិ.

ឧបជ្ឈាយាចរិយវត្តេសុ គាមប្បវេសេ បច្ឆាសមណេន ហុត្វា នាតិទូរនច្ចាសន្នគមនំ, ន អន្តរន្តរា កថាឱបាតនំ, អាបត្តិសាមន្តា ភណមានស្ស និវារណំ, បត្តបរិយាបន្នបដិគ្គហណន្តិ ចត្តារិ វត្តានិ, ន ឯកច្ចស្ស បត្តទានាទិអនាបុច្ឆាទិសាបក្កមនាវសានានិ វីសតិ បដិក្ខេបា ចេតិ ឯតានិ ចតុវីសតិ វត្តានិ ឋបេត្វា អវសេសានិ តេរសាធិកសតវត្តានិ សន្ធាយាហ “សតំ តេរស ហោន្តេវា”តិ, តេរសាធិកសតវត្តានិ ហោន្តីតិ អត្ថោ. អាចរិយេន អន្តេវាសិកេបិ ច កាតព្ពវត្តានិ តថា តត្តកានេវាតិ អត្ថោ.

សទ្ធិវិហារិកន្តេវាសិកវត្តកថាវណ្ណនា

១៣៥៦. ឧបជ្ឈាយាចរិយេហិ សទ្ធិវិហារិកន្តេវាសិកានំ និស្សយបដិប្បស្សទ្ធិប្បការំ ទស្សេតុមាហ “បក្កន្តោ វាបី”តិអាទិ. បក្កន្តោ វាបិ វិព្ភន្តោ វាបិ បក្ខសង្កន្តោ វាបិ មតោ វាបិ អាណត្តិយា វាបិ ឯវំ បញ្ចធា ឧបជ្ឈាយា សទ្ធិវិហារិកេន គហិតោ និស្សយោ បដិប្បស្សម្ភតីតិ យោជនា. បក្កន្តោតិ តតោ អបច្ចាគន្តុកាមតាយ ទិសំ គតោ. វិព្ភន្តោតិ គិហិភាវំ បត្តោ. បក្ខសង្កន្តោតិ តិត្ថិយាយតនំ គតោ. មតោតិ កាលកតោ. អាណត្តិយាតិ និស្សយបណាមនេន.

១៣៥៨-៦០. អាចរិយម្ហាបិ អន្តេវាសិកេន គហិតនិស្សយស្ស ភេទំ ឆធា ឆប្បការេន ហោតីតិ យោជនា. កថន្តិ អាហ “បក្កន្តោ វា”តិអាទិ. តំ ឧបជ្ឈាយតោ និស្សយភេទេ វុត្តនយេន. វិសេសំ បន សយមេវ វក្ខតិ “អាណត្តិយ”ន្តិអាទិនា. អាណត្តិយន្តិ ឯត្ថ វិសេសត្ថជោតកោ បន-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ. ឧភិន្នម្បិ ធុរនិក្ខេបេនបិ វាតិ អាចរិយស្ស និស្សយបណាមនេ បន ឧភិន្នំ អាចរិយន្តេវាសិកានំ យេវ អញ្ញមញ្ញនិរាលយភាវេ សតិ និស្សយភេទោ ហោតិ, ន ឯកស្សាតិ អត្ថោ. តេនេវ ព្យតិរេកតោ ផុដីករោតិ “ឯកកស្សា”តិអាទិនា. ឯកកស្ស វា ឧភិន្នំ វា អាលយេ សតិ ន ភិជ្ជតីតិ យោជនា. យថាហ –

“អាលត្តិយំ បត នេចបិ អាចរិយោ មុញ្ចិតុកាមោច ហុត្វា និស្សយបណាមនាយ បណាមេតិ, អន្តេវាសិកោ ច ‘កិញ្ចាបិ មំ អាចរិយោ បណាមេតិ, អថ ខោ ហទយេន មុទុកោ’តិ សាលយោច ហោតិ, និស្សយោ ត បដិប្បស្សម្ភតិយេច៎ សចេបិ អាចរិយោ សាលយោ, អន្តេវាសិកោ និរាលយោ ‘ត ទានិ ឥមំ និស្សាយ ចសិស្សាមី’តិ ធុរំ និក្ខិបតិ, ឯចម្បិ ត បដិប្បស្សម្ភតិ៎ ឧភិន្នំ សាលយភាវេ បត ត បដិប្បស្សម្ភតិយេច៎ ឧភិន្នំ ធុរនិក្ខេបេត បដិប្បស្សម្ភតី”តិ (យហាច៎ អដ្ឋ៎ ប័១)៎

អយំ បត ចិសេសោ អាចរិយាលត្តិយា និស្សយភេទទេយេច ទស្សិតោ, ត ឧបជ្ឈាយាលត្តិយា៎ សាធុតឹបតិយំ បត “សចេបិ អាចរិយោ មុញ្ចិតុកាមោច ហុត្វា និស្សយបណាមនាយ បណាមេតីតិអាទិ សព្ពំ ឧបជ្ឈាយស្ស អាលត្តិយម្បិ ចេទិតព្ព”ន្តិ ចុត្តំ៎

១៣ប័០៎ ឯចំ បញ្ចា សាធារណាក្កានិ ទស្សេត្វា អសាធារណាក្កំ ទស្សេតុមាហ “ឧបជ្ឈាយសមោធាត-គតស្សាបិ ច ហិរញ្ញតី”តិ៎ តត្ថ សមោធាតកមតំ សទ្ទុបតោ, បភេទតោ ច ទស្សេតុមាហ “ទស្សតំ សចតញ្ចាតិ, សមោធាតំ ឌ្ចិធា មត”ន្តិ៎ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, ចិត្ថារោ បត សមត្តបាសាទិកាយំ (យហាច៎ អដ្ឋ៎ ប័១) កថេតព្ពោ៎ កត្ថចិត្ថារកឹទ្ធំ អត្ថាកហាយ បត ឥធ ត ចិត្ថារិតោ៎

១៣ប័១-១៎ សភាគេ ទាយកេ អសន្តេ អទ្ធិកស្ស ច គិលាតស្ស ច “គិលាតេត មំ ឧបដ្ឋហា”តិ យាចិតស្ស គិលានុបដ្ឋាកស្ស ច និស្សយំ ចិនា ចសិតុំ ទោសោ តត្ថីតិ យោជតា៎ “គិលានុបដ្ឋាកស្សា”តិ ចត្តព្ពេ គាថាពន្ធចសេត រស្សត្តំ៎ ឥមិតា សភាគេ និស្សយទាយកេ សន្តេ ឯកទិចសម្បិ បរិហារោ ត លព្ភតីតិ ទីបេតិ៎ អត្តនោ ចេត ឞាសុចិហារតំ ជាតតាតិ អត្តនោ សមថចិបស្សតាបដិលាភស្ស ចេត ឞាសុចិហារំ ជាតន្តេនបិ៎ “សភាគេ ទាយកេ អសន្តេ”តិ បទេន្ធទោ៎ សព្ពេមតំ ចិធាតំ អន្តោចស្សេតា អញ្ញាស្មិំ កាលេ ចេទិតព្ពំ៎ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, ចិត្ថារោ បត សមត្តបាសាទិកាយ កថេតព្ពោ៎

និស្សយបដិប្បស្សម្ភតកថាចណ្ណតា៎

១៣ប័៣៎ កុដ្ឋិមស្ស អត្ថីតិ កុដ្ឋី, តំ៎ “គណ្ឌី”ន្តិអាទីស្វបិ ឯសេច តយោ៎ រត្តសេតាទិភេទេត យេត កេតចិ កុដ្ឋេត ចេចណ្ណិយំ បត្តសរីរន្តិ អត្ថោ៎ យថាហ –

“រត្តកុដ្ឋំ ចា ហោតុ កាឡកុដ្ឋំ ចា, យំ កិញ្ចិ កិដិភទទ្ទុកច្ឆុអាទិប្បភេទម្បិ សព្ពំ កុដ្ឋមេចាតិ ចុត្តំ៎ តញ្ចេ តលបិដ្ឋិប្បមាណម្បិ ចឌ្ឍតកបក្ខេ ឋិតំ ហោតិ, ត បព្ពាជេតព្ពោ៎ សចេ បត តិចាសតបារុបតេហិ បកតិបដិច្ឆន្នដ្ឋាតេ តលបិដ្ឋិប្បមាណំ អចឌ្ឍតកបក្ខេ ឋិតំ ហោតិ, ចដ្តតិ៎ មុខេ, បត ហត្ថបាទបិដ្ឋីសុ ចា សចេបិ អចឌ្ឍតកបក្ខេ ឋិតំ តលបិដ្ឋិតោ ខុទ្ទកបមាណម្បិ ត ចដ្តតិយេចាតិ កុរុន្ទិយំ ចុត្តំ៎ តំ តិកិច្ឆាបេត្វា បព្ពាជេន្តេនាបិ បកតិចណ្ណេ ជាតេយេច បព្ពាជេតព្ពោ”តិ (យហាច៎ អដ្ឋ៎ ប័ប័)៎

តលបិដ្ឋិប្បមាណន្តិ ឯត្ថ “តខិដ្ឋកុលិតលបិដ្ឋិ អធិប្បេតា”តិ តីសុបិ គណ្ឌិបទេសុ ចុត្តំ៎

គណ្ឌិន្តិ មេទគណ្ឌាទិគណ្ឌភេទចន្តំ៎ យថាហ “មេទគណ្ឌោ ចា ហោតុ អញ្ញោ ចា, យោ កោចិ កោលដ្ឋិមត្តកោបិ ចេ ចឌ្ឍតកបក្ខេ ឋិតោ គណ្ឌោ

ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪈᪈)᪨ ᨠᩮᩣᩃᨭ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨻᨴᩁᨭ᩠ᨮᩥ᪨ ᨠᩥᩃᩣᩈᩦᨲᩥ ᨠᩥᩃᩣᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨠᩥᩃᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨶᨽᩥᨩ᩠ᨩᨶᨠᩴ ᨶᨷᨣ᩠ᨥᩁᨱᨠᩴ ᨷᨴᩩᨾᨷᩩᨱ᩠ᨯᩁᩦᨠᨷᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩴ, ᨿᩮᨶ ᨣᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩥᨿ ᩈᨻᩃᩴ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪈᪈)᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩉᩥ ᩁᩪᨷᨿᩮᩣᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣᩈᩦᨲᩥ ᨡᨿᩁᩮᩣᨣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩈᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᩈᨻ᩠ᨿᩣᨵᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨲᩥ ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪈᪈)᪨ ᩋᨷᨾᩣᩁᩦᨲᩥ ᩋᨷᨾᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᨷᨾᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨷᩥᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩩᨾ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣ ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩅᩮᩁᩥᨠᩮᨶ ᩋᨾᨶᩩᩔᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᨷᩥ ᨷᨶ ᩋᨷᨾᩣᩁᩮ ᩈᨲᩥ ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩁᩣᨩᨽᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᨶᨽᨭᩴ ᩅᩣ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩁᩣᨩᨷᩩᩁᩥᩈᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᨾᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᨾᩉᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩈᩮᩅᨠᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ, ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨽᨲ᩠ᨲᩅᩮᨲᨶᨽᨭᩮᩣ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩣ ‘ᩁᩣᨩᨽᨭᩮᩣ’ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ᪨ ᨧᩮᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩉᩥ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᩣᨴᩴ ᨠᩣᨿᨥᩣᨲᨷᨲ᩠ᨲᨥᩣᨲᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᨷᩥᨠᩴ ᨧᩮᩣᩁᩴ᪨ ᩃᩥᨡᩥᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩮᩣᩁᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩣ ᨣᩁᩩᩴ ᩁᩣᨩᩣᨷᩁᩣᨵᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃᩣᨲᩴ, ᩁᩣᨩᩣ ᨧ ᨶᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮ ᩅᩣ “ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩣᨴᩦᨶᩥᩔ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᩉᩁᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩣ ᩃᩥᨡᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᨠᩴ᪨

“ᨠᩣᩁᨽᩮᨴᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᩣᨻᨶ᩠ᨵᨶᩮᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᩣ ᨠᨲᩣ᪨ ᨠᩣᩁᨽᩮᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨠᩁᩔ ᩅᩣ ᨠᨲᨧᩮᩣᩁᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᨱᩣ ᨠᩣᩁᩣᨥᩁᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᩊᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩈᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃᩣᨿᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᨠᩣᩁᩣᨽᩮᨴᨠᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨠᩣᩁᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨣᩣᩁᩴ, ᩍᨵ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨴᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩈᨦ᩠ᨡᩃᩥᨠᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᨣᩣᨾᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨣᨾᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᨶᨣᩁᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᨣᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨩᨶᨷᨴᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ ᨴᩦᨷᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᩅᩣ, ᨿᩮᩣ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨷᩔᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨷᩔᨾᩣᨶᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᨷᩃᩣᨿᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ‘ᨠᩣᩁᩣᨽᩮᨴᨠᩮᩣ’ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪉᪑)᪨

᪁᪃᪈᪄᪨ ᨠᩈᩣᩉᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨱᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣ “ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨲᩮ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᨠᩈᩣᨴᩥᨶᩣ ᨲᩣᩊᨶᨷ᩠ᨷᩉᩣᩁᩴ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨿᩮᩣ ᩅᨧᨶᨷᩮᩈᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᨶ ᩈᩮᩣ ᨠᨲᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩮᩣᩃᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩣᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᨶ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ‘ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨲᩮ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩪ’ᨲᩥ ᨠᩈᩣᩉᩥ ᩉᨬ᩠ᨬᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩈᩣᩉᨲᩮᩣ ᨠᨲᨴᨱ᩠ᨯᨠᨾ᩠ᨾᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩈᩣᩉᩥ ᩅᩣ ᩉᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩋᨯ᩠ᨰᨴᨱ᩠ᨯᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ, ᨿᩣᩅ ᩋᩃ᩠ᩃᩅᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪉᪓)᪨

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᩉᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩣᩁᩩᨲᩮᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᩦᨿᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᩮᩣᩉᩮᨶ ᩋᩣᩉᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩩᨧᩥᨠᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᨾᨦ᩠ᨣᩦᨽᩪᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨿᩔ ᨷᨶ ᨶᩃᩣᨭᩮ ᩅᩣ ᩐᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩃᩮᩣᩉᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩋᩣᩉᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨽᩩᨩᩥᩔᩮᩣ, ᨿᩣᩅ ᩋᩃ᩠ᩃᩅᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮᨷᩥᩔ ᩅᨱᩣ ᩁᩪᩊ᩠ᩉᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨨᩅᩥᨿᩣ ᩈᨾᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩣ, ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᨲᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩣᩈᨦ᩠ᨣᩮ ᨠᨲᩮ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨧᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᨻ᩠ᨻᩣᨩᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᩣᨠᩣᩈᩮ ᨧᩮ, ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪉᪄)᪨

ᩍᨱᩣᨿᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩩᨷᩥᨲᩣᨾᩉᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᩅᩣ ᨣᩉᩥᨲᩍᨱᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ຊ຺ລຓາຍິເກາ ຕາຍ ຍັສ຺ສ ບິຕິບິຕາຍເຫຫິ ຈາ ຊ຺ລຳ ກຫິຕໍ ເຫາຕິ, ນຍໍ ຈາ ຊ຺ລຳ ກຫິຕໍ ເຫາຕິ, ຍໍ ຈາ ອາຬເບຕ຺ວາ ຍາຕາບິຕ຺ຫິ ກິຈ຺ຈິ ກຫິຕໍ ເຫາຕິ, ເນາ ຕໍ ຊ຺ລຳ ບເຣນັ ຨາເຣຕີຕິ ຊ຺ລຓາຍິເກາ຺ ຍໍ ບຕ ອເຍ຺ຍາ ຍາຕາກາ ອາຬເບຕ຺ວາ ກິຈ຺ຈິ ກຓ຺ຸຕ຺ຸ, ເນາ ຕ ຊ຺ລຓາຍິເກາ຺ ຕ ຫິ ເຕ ຕໍ ອາຬເບຕ຺ວາ ຊ຺ລສ຺ສຣາ຺ ຕສ຺ວາ ຕໍ ບຍ຺ຍາເຍຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕີ”ຕິ (ຍທາຍ຺ ອຕ຺ຖ຺ ໕໑)຺

ຂານຕ຺ຕິ ອເຕ຺ຕາຂາເຕາ, ຌຕກ຺ກີເຕາ, ການຍຣາຄີເຕາ, ນຍໍ ຈາ ຂານຍຍ໌ ລ຺ບເກເຕາຕິ ຈຕ຺ຕັ຺ ຂານນາຄັ ອຍ຺ຍາຕເກ຺ ຂານຍິຄິຕ຺ຕເຍາ ບເຕຕ຺ຕ ນຍຕ຺ຕບິນາຂີກາຍ (ຍທາຍ຺ ອຕ຺ຖ຺ ໕໒) ຍິຕ຺ຕາເຣຕາ ກເທຕເຍ຺ຍາ຺ ບຍ຺ຍາເຍຕ຺ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ກຂຕ຺ຕີ “ກຸຕ຺ຕີ”ຕ຺ຕິອາຄີຫິ ລ຺ບເຍາກຈຕ຺ຕບເຌຫິ ບເຣຕ຺ກັ ເຍາເຂຕຍ຺ຍາ຺

໑໓໑໒຺ທຕ຺ຖິຕ຺ຸຕິ ທຕ຺ຕຕເລ ຈາ ຍທິຂາເຕ຺ ຈາ ກບຍເຣ ຈາ ຍຕ຺ຕ ກຕ຺ຕຂິ ລິຕ຺ຕທຕ຺ຕ຺ ອຕ຺ຖິຕ຺ຸຕິ ຍຂາ ຕຄັ ຕ ບຍ຺ຍາຍຕິ, ໑ຈັ ຈຕ຺ຕຸ ອຕ຺ຖເກາຸ ອຍ຺ຍາຕເນ຺ ຈາ ນເຍ຺ຍ ຈາ ຍັສ຺ສ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ, ໑ຈຣຸບິ຺ ບິຄຕ຺ຖິຕ຺ຸຕິ ຍັສ຺ສ ອກຸບິເຄຸ ຈາ ເກາບເຣເກາຸ ຈາ ຂຸລ຺ລຍ ຈາ ຍຕ຺ຕ ກຕ຺ຕຂິ ໑ເກາ ຈາ ເຂ຺ຕ ຈາ ບິຄາ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ຺ ທຕ຺ຕບິຄລິຕ຺ຕສ຺ສາບິ ບິຍຊ຺ລຍໍ (ຍທາຍ຺ ໑໑໕) ອາກຕຕ຺ວາ ເນາບິ ຊ຺ລຌ ຈຕ຺ຕເຍ຺ຍາ, ຍຂາຣຸຕ຺ຕຕເຍເຕຈ ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ກຈຕ຺ຕ຺ຸຕາ ບຍ຺ຍາຍຕີຕິ ຕ ຣຸເຕ຺ຕາຕິ ຂຕ຺ຖ຺ຸຕາ຺

ກຓ຺ຸຕານ຺ຸລິຕ຺ຖິຕ຺ຸຕິ ໑ຕ຺ຕ “ກຓ຺ຸຖິຕັ຺ ຕານຖິຕັ຺ ກຓ຺ຸຕານຖິຕັ຺ ອຕ຺ຸລິຖິຕັ຺”ຕ຺ຕິ ເຍາຂຕາ຺ ກຓ຺ຸຖິຕ຺ຸຕິ ຍັສ຺ສ ກຓ຺ຸຍຸເລ ຈາ ກຓ຺ຸນກ຺ລິກາຍ ຈາ ໑ເກາ ຈາ ເຂ຺ຕ ຈາ ກຓ຺ຸຕາ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ຺ ຍັສ຺ສ ບຕ ກຓ຺ຸຕາຈເຂ຺ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ, ນກ຺ກາ ຈ ເຫາຕ຺ຕິ ນຍ຺ຍເຂຕໍ, ເນາ ກຓ຺ຸ ນຍ຺ຍເຂຕ຺ວາ ບຍ຺ຍາເຍຕເຍ຺ຍາ຺ ຕານຖິຕ຺ຸຕິ ຍັສ຺ສ ອເຂບເຌເກ ຈາ ອເກ຺ກ ຈາ ໑ກບຸເຂ ຈາ ຍຕ຺ຕ ກຕ຺ຕຂິ ຕານາ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕິ຺ ຍັສ຺ສ ບຕ ຕານິກາ ນກ຺ກາ ເຫາຕິ ນເຕຕ຺ຕ຺ຸ, ເນາ ຕໍ ຍານຸກັ ກຕ຺ວາ ບຍ຺ຍາເຍຕເຍ຺ຍາ຺ ກຓ຺ຸຕານຖິຕ຺ຸຕິ ຕຣຸກຍຖິຕັ຺ ອຕ຺ຸລິຖິຕ຺ຸຕິ ຍັສ຺ສ ຕລເນນັ ອເຂສ຺ສຕ຺ວາ ໑ກາ ຈາ ຂທ຺ ຈາ ອຕ຺ຸລິເຍາ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ຺ ຍັສ຺ສ ບຕ ຣຸຕ຺ຕຕຕ຺ຕຍຕ຺ຕຍິ ຕລເນນັ ບຍ຺ຍາຍຕິ, ຕໍ ບຍ຺ຍາເຍຕ຺ຸ ຈຕ຺ຕີ຺ ກຓ຺ຸເຣຖິຕ຺ຕເຍຈ ຈາຕິ ຍັສ຺ສ ກຓ຺ຸເຣຕາຍກາ ຍທາຕຸກ຺ຕ຺ຸ ບຸເຣຕາ ຈາ ບເຖ຺ເຕາ ຈາ ລິຕ຺ຕາ ເຫາຕ຺ຕິ, ເຍຸ ໑ກສ຺ສາບິ ລິຕ຺ຕາ ອກຸບິເຄຕ ຈາ ຈກ຺ກຍຕິ, ຍຸເລຕ ຈາ ຈກ຺ກຍຕິ, ຕ ຈາ ບິຄັ ບຕິຕ຺ຕາເບຕ຺ ນກ຺ກາຕິ຺

໑໓໑໒຺ກາລຕ຺ຕິ ບນຕ຺ຕເຕ຺ຕ ຈາ ເຫາຕ຺ ບຸບ຺ຸຄີຫິ ຈາ ລ຺ບທຕບນາເຂາ, ເຍາ ຂ຺ຕຸຫິ ຈາ ໑ເກຕ ຈາ ອກ຺ກິຕາ ຕ ບສ຺ສຕິ, ຕໍ ກາລຳ຺ ກຸລິຕ຺ຕິ ທຕ຺ຕກຸລີ ຈາ ບິຄກຸລີ ຈາ ອຕ຺ຸລິກຸລີ ຈາ, ຍັສ຺ສ ໑ເຕາຸ ທຕ຺ຕຄີຸ ຍໍ ກິຈ຺ຈິ ຈກ຺ກ ບຍ຺ຍາຍຕິ, ເນາ ກຸລີ຺ ກຸຂ຺ຂາຕິ ເຍາ ລ຺ຣສ຺ສ ຈາ ບິຂ຺ຍາ ຈາ ບສ຺ສສ຺ສ ຈາ ຕິກ຺ກຕ຺ຕາ ກຸຂ຺ນຣີເຣາ, ຕໍ ກຸຂ຺຺ ຍັສ຺ສ ບຕ ກິຈ຺ຈິ ກິຈ຺ຈິ ອກ຺ບຕ຺ກ຺ ຕ຺ຣນກັ ຈກ຺ກ, ຕໍ ບຍ຺ຍາເຍຕ຺ ຈຕ຺ຕີ຺ ຍທາບຸຣິເນາ ໑ຈ ຫິ ຕ຺ຣາທຸຊ຺ຣເຕ຺ຕາ, ອຈເນເນາ ນເຕ຺ຕາ ອກຸເຂ຺ຂາ ຕາຍ ຕຕ຺ຕິ຺

ຈາຍຕ຺ຕິ ເຍາ ຂຸລ຺ລຈາຍເຕາ ຈາ ກຂີຈາຍເຕາ ຈາ ລ຺ກຍຈາຍເຕາ ຈາ, ຕໍ຺ ຕຕ຺ຕ ຂຸລ຺ລຈາຍຕສ຺ສ ກຂີເຕາ ບຕ຺ຖາຍ ເທຕ຺ຖິຍການເຍາ ຣເສ຺ສາ ເຫາຕິ, ລ຺ບຣິຍການເຍາ ບຣິບຸເຍ຺ຍາ຺ ກຂີຈາຍຕສ຺ສ ກຂີເຕາ ບຕ຺ຖາຍ ລ຺ບຣິຍການເຍາ ຣເສ຺ສາ ເຫາຕິ, ເທຕ຺ຖິຍການເຍາ ບຣິບຸເຍ຺ຍາ ເຫາຕິ຺ ລ຺ກຍຈາຍຕສ຺ສ ລ຺ເກາບິ ການາ ຣເສ຺ສາ ເຫາຕ຺ຕິ຺ ເຍນັ ການຣສ຺ສຕ຺ຕາ ກຸຕາຄັ ຍິຍ ບຣິຈກຸເຍ ຍທາກຸຖິຕຂບຄິເນາ ອຕ຺ຕກາເຣ ເຫາຕິ຺ ຕໍ ຕິຍິຌຍິ ບຍ຺ຍາເຍຕ຺ ຕ ຈຕ຺ຕີ຺

ឋណហត្ថកត្តិ ឃស្ស ចក្កលិបក្ខកា ចិយ អង្គុលិយោ សមប្បមាណា ហោន្តិ, តំ ឲុតំ បត្ថារេឌត្យការេយត អង្គុលត្តទិការេឃា ឋារេលត្វា សង្គំ អត្តទចយុំ អបរេតត្វា ឋាសុកំ កត្វា បត្ថារេឌតរេត្ថា៉ ឃស្សាបិ ល អង្គុលិយោ ហោន្តិ, តំ បត្ថារេឌត្យការេយត អធិកំ អង្គុលិ លិត្តិត្វា ឋាសុកំ កត្វា បត្ថារេឌតរេត្ថា៉

លឌ្ឍត្តិ ឃោ តតខាលាទុកោ ចា កិត្តុខរេឈ្លា ចា យខេន្ទ្យសំកុខិតបិឌត្វា កុណ្ឌបិឌកោ ចា បិដ្ឋិបិឌយខេន្ទ្យក ចគ្គយខេត្វា អខេក្ក សំកុខិតបិឌត្វា កុណ្ឌបិឌកោ ចា បិដ្ឋិបិឌក្កេក ចគ្គយខេត្វា អក្កបិឌេតច ចគ្គយតលខេឌ្លា ចា បហ៊ុក្ខាយ ចគ្គយតលខេឌ្លា ចា បិឌស្ស ឆាហិទខេត្តក ចគ្គយតលខេឌ្លា ចា បិឌស្ស អព្ភត្តទខេត្តក ចគ្គយតលខេឌ្លា ចា កោបត្យកាត់ ស្កបទិ កក្កត្វា សកលេត បិដ្ឋិបិឌេត ចគ្គយតលខេឌ្លា ចា, តំ បត្ថារេឌត្យំ ត ចដ្ឋតិ៉ ឲុត្វ តតខាលាទុកោតិ អខេត្វាបចិដ្ឋអាតតបិឌកោ៉ បក្ខហតត្តិ ឃស្ស ឲុកោ ហខេត្វ ចា បិឌកោ ចា អឌ្ឍសទិទំ ចា សុលំ ត ចហតិ៉

សីបជិត្តិ ការបិធំ៉ ឃស្ស បិឌកោ ឆ្នូលិ ហោតិ សឌ្ឍាតបឹត្យអកោ លទោ, សោ ត បត្ថារេឌតរេត្ថា៉ ឃស្ស បត ត តាច លទកាចំ កណ្ឌាតិ, សក្កា ហោតិ ស្កបតាហំ ឆាត្តិត្វា ស្កងកអាចាទេង បខេចខេសត្វា ស្កងកចាលិកាយ ប្តូខេត្វា ឃឆា សិទា បត្ថាឃត្តិ, ឌឈ្លា ច ពេលតាត្យត្កកា ចិយ ហោន្តិ, ឲុចំ ឃិលិខេបត្យំ សក្កា, តស្ស បិធំ ព្រាឌិសំ កត្វា តំ បត្ថារេឌត្យំ ចដ្ឋតិ៉ សខេច បុត ចឌ្ឍតិ, ស្កបសយ្យាខេឌត្តតាបិ តឆា កត្វាច ស្កបសយ្យាខេឌតរេត្ថា៉ បិបខេទាកិតត្តិ ឃោ អទិសកកត្ត្រូបិត្តខេសយ្យាសខេសាសាឌឹស្ ខេឃត ពេកតចិ ខេទាកេត តិក្ខាត្យខេទា អខេតកិច្ឆខេទាកោ ខេឌក្យខេច្ឆា អយតាខេបិ, តំ៉

៦៣ប័ប័៉ឌខាយ ក្ខត្ថលត្តិ ឃោ ឌិណ្ណកាខេចត ក្ខត្ថខេលិ អត្តខេតា ឌឹចខេទឌតាឌិកឃុឃ្យ៍ កាត្យំ អសយខេត្វា, តំ៉ ឃោ បត យហល្លកោបិ ឆាលចា ហោតិ អត្ថាត់ បជិឌក្កិត្យំ សខេក្កាតិ, សោ បត្ថារេឌតរេត្ថា៉ អត្តត្តិ ឌក្ខត្ថំ៉ បឆិខេត្ថោចាតិ ឃោ សខេត្ថក សត្ថំ ត សុណាតិ, តំ៉ ឃោ បត យហាសត្ថិ សុណាតិ, តំ បត្ថារេឌត្យំ ចដ្ឋតិ៉ យយុតត្តិ ឃស្ស ចឌឹកេឌោ ចត្តតិ, សខេណកយត់ បទិបុណ្ណំ កាសិត្យំ ត សខេក្កាតិ, តាឌិសំ យយុតឃ្យ៍ បត្ថារេឌត្យំ ត ចដ្ឋតិ៉ ឃោ បត សខេណកយតយត្តំ បទិបុណ្ណំ កាសិត្យំ សខេក្កាតិ, តំ បត្ថារេឌត្យំ ចដ្ឋតិ៉ អឆ ចា យយុតត្តិ លលិតចចត់, ឃោ ឲុកខេយច អក្ខទំ ចត្យបត្ថាក្ខត្យំ ចឌតិ, តខេស្សាតយឆិចចត់៉ បិឌសប្បិត្តិ លិត្តិទិឃាបច់៉ ឡាកត្តិ ឃស្ស ចឌឹកេឌោ តប្យចត្តតិ៉

៦៣ប័ឆ៉ អត្តខេតា ចិទ្វបកាខេចត បទិសំ ក្ខខេសខេត្តក បទិសក្ខសខេក (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១១ឆ) ឌខេស្សាត្យាហ "អតិឌីខេឈា"តិអាឌិ៉ អតិឌីខេឈាតិ អខេត្ថាសំ សីសប្យាណាតាកិប្យខេឌសោ៉ អតិខេស្សាតិ ចុត្តប្យកាខេទា ស្កកឃចាយខេតា ចិយ អតិខេស្សា៉ អតិកាត្យឌ្ឍ ចាតិ ឈាបិតខេលត្តួ លាលាទុកោ ចិយ អតិកាត្យអចខេណ្ណ៉ យដ្ឋតប្តខេលិហតិឌស្សខេតា អខេច្ចាឌាខេតាបិ ចាតិ សប្ពខេត្ថ, ឌធិតក្កាឌីហិ យឌ្ឍតយដ្ឋតប្តខេលិហចខេណ្ណ អតិច ឌ្ឍឆាតសទិខេទាតិ អខេត្វា៉

៦៣ឆ០៉អតិឆ្នូខេលិចាតិ កាទិឃយំខេសា យខេហាឌខេទា យហាក្សតសឌិខេសា៉ អតិកិខេសាតិ យត្តយំសខេលិហិខេតា អដ្ឋិសិទាចយុសទិខេទា ចិឃ៉ អតិយហាសឹខេសា ចាតិ ខេឃាឌតា៉ អតិយហាសឹខេសា ចាតិ បត្ថិ សិខេស កត្វា ឋិខេតា ចិឃ៉ "អតិលុក្កកសីខេសត អសហិខេតតា"តិ បឌខេច្ឆឌោ៉ អសហិខេតតាតិ សទិខេស្ស អតត្ទ្វខេបត៉ "អតិលុក្កកសីខេសតា"តិ ឲុតស្ស ចិខេសសត់៉ អសហិខេតត អតិលុក្កកសីខេសត សយត្ថាកេតាតិ ខេឃាឌតា៉ ឃឆាហ – "អតិលុក្កកសីខេសា ចា សទិខេស្ស អតត្ទ្វខេបត អតិលុក្កខេកត សីខេសត សយត្ថាកេតា"តិ៉

៦៣ឆ១៉កុងកុងកសីខេសាតិ តាលឋលបិណ្ឌិសឌិខេសត សីខេសត សយត្ថាកេតា៉ សិលទសីសកោតិ ស្កឌ្ឍំ អត្យុបុត្ថាតត្យកេត សីខេសត សយត្ថាកេតា, យត្វកខេតា

มักุฏิกา ยุลตา ชิตฺตา หุตฺวา ฉิตปฏฺฐมิตรมชิมมีรมาติ อตฺโถ· รอญฺฌตาญฺฐมยารตตาติ ยหารอญฺญปฏฺฐมชิรมต· มีรมตาติ ฉีฌมีรมต· ฆอาห – “ตาญฺฐมีรมา ธา ยหารอญฺญปฏฺฐมชิรมต มีรมต มยตฺกาเรตา”ติ (ยหาธ· อฐ· ๑๑๕)·

๑๖๕๑·กปฺปมีรมาปีติ ยมฺฆฺฆชิยฺยยาตอาธาเรต หตฺถิกุยฺมชิรมต ฐฺจิฌาคฺฆตมีรมต มยตฺกาเรตา· ปฏฺการมีรมา ธาติ ธญฺญุ ปเยฺยุ เฆต เกตชิ ปเยฺยต ฆฺฆเฒตต มีรมต มยตฺกาเรตา· ธเฒมีรเกาติ ธเฒหิ มยตฺกาตมีรมา· กฺกิฆเกรมา ธาติ ปิเฒเกหิ ตายิตเกธาเร มยฺยมชิรมหิ ตหิ ตหิ ฐฺฐิเตหิ เกเรมหิ มยตฺกาเรตา· ฆฺฆลเกรมาปิ ธาติ ตาลหีรมชิรมหิ เกเรมหิ มยตฺกาเรตา·

๑๖๕๑·ปุติมีรมาติ ธุกฺกฺฆมีรมา· ติรฺลฺลายมีรมา ธาติ รลิยรหิตมีรมา· ฆาติปฺฆฺฆรเกมเกาติ ฆาติผลิเตหิ ปฺฆฺฆรเกรมา ธา· ฆาติฆา ตปฺปเกรมา ธาติ อาชิรตฺตหิ ชิฆ ตปฺปธฺฆหิ เกเรมหิ มยตฺกาเรตา· อาธฐฺมีรเกาติ กุตฺก มรีเร อาธฐฺมชิรมหิ ฐฺฆฺฆรกุหิ เกมาธฐฺหิ มยตฺกาเรตา·

๑๖๕๖·มีรมลิเยกาตาฐฺฆหิ กยุเกหิ ฆุเตาปีติ มีรมลิเยหิ มฐฺฐิ ๔กาตาฐฺฆลิเยหิ กยุเกหิ มยตฺกาเรตา· มฺฆฺฆฐกยุเกา ธาติ ๔กาตาริฐฺฆกฆกยุเกา, ยมฺฆฺฆมฆฺฆาตลิเยหิ กยุเกหิ มยตฺกาเรตาติ อตฺโถ· ติรฺลฺลายกยุเกาปิ ธาติ กยุลิยรหิเตา· ติรฺลฺลายกยุเกาปิ ธาติ ปิ-มรฐฺฆต อธุตฺตมยุฐฺฆฆรตฺตต ยกฺกฐกยุเกา มฐฺกหิเตา·

๑๖๕๗·ยหตฺตฺลุฐฺฆรตตฺตาธาติ ๔ตฺต รตตฺต-มรฐฺฆา ยหตฺตฺลุฐฺฆ-มรฐฺฆหิ ปเธฺฆกฺ รฆาเฆตเฆฺฆา, ยหตฺตรตตฺตา ธา ลุฐฺฆกรตตฺตา ธาติ อตฺโถ· ยหตฺตรตตฺตา ธาติ อติยหเรตฺตหิ รตตฺตหิ มยตฺกาเรตา· ลุฐฺฆกรตตฺตา ธาติ ยหิมธเยฺ ธามิเกาเฒต ปหริตฺวา กตลิฐฺฆมชิรมหิ อติลุฐฺฆกฺกฺหิ มยตฺกาเรตา· ชิมยลิธตาติ ๔เกต ยหเรตฺตต, ๔เกต ลุฐฺฆเกต อกฺกฺตา มยตฺกาเรตา· เกเกรา ธาปีติ ติริฆํ ปเยฺยตฺตา· ๔ตฺต อปิ-มรฐฺฆต ติกฺกตฺตกฺก มยิรกฺฆติ, ฆยฺย กกฺกฐเกเยฺยธ อกฺกิตาเรกา ติกฺกตฺตา เหาตฺติ· กยีฺรตตฺตาติ ฆยฺย กยีฺรร ฐฺฆปิเต ฐฺฆกตาเรกา ชิฆ อกฺกิตาเรกา ปฏฺฐาฆตฺติ· ๔ตฺต ธ ฐฺฆกตาเรกา ตาย ฐฺฆกปุฏฺฐฺฆอํ· อกฺกิตาเรกาติ อกฺกิกฺฆฺฆกา· ชิมยธกฺกลิติ ๔เกต ฐฺฆฺฆิ, ๔เกต อเฆาติ ๔ธิ ชิมยฆาเตหิ อกฺกิธกฺกหิ มยตฺกาเรตา·

๑๖๕๘·ฆตุกเฆฺฆาธาติ อติลุฐฺฆกาหิ กฺฆฺฆมกฺกลีหิ มยตฺกาเรตา· ยุมิกเกฺฆา ธาติ ยุมิกาตํ กฺฆฺฆมชิรมหิ เกฺฆหิ มยตฺกาเรตา· หตฺถิเกฺฆาปิ ธาติ อตตฺรุปิหิ ยหตฺตาหิ หตฺถิกฺฆฺฆมชิมาหิ กฺฆฺฆมกฺกลีหิ มยตฺกาเรตา· ลิฐฺฆยตฺตกเกฺฆา ธาติ ฆยฺย ชิตา กฺฆฺฆมกฺกลีหิ กฺฆฺฆฐิฐฺฆรยธ เหาติ· อชิฐฺฆกฺฆฺฆเกาติ กฺฆฺฆฆาฐฺฆตฺตาฆ อชิรฐฺฆต เกฺฆต มยตฺกาเรตา·

๑๖๕๙·ฐกฺกิตเกฺฆา ธาติ เกาตตฺตตาญฺฐกาฆ อกฺกมชิรมหิ เกฺฆหิ มยตฺกาเรตา, เกาหตุเกาฐิมฺฆฺฆาเตหิ เกฺฆหิ มยตฺกาเรตาติ อตฺโถ· ปุติเกฺฆาปิ ธาติ มฆา ปฺฆฺฆิตปุเรฺฆต เกฺฆต มยตฺกาเรตา· ปุติเกฺฆาปีติ อปิ-มรฐฺฆต กฺฆฺฆกกฺฆริเกา กหิเตา· กฺฆฺฆกกฺฆริเกาติ ติฐฺฆปุติตา เกฺฆต มยตฺกาเรตา· อชิฐฺฆเกฺฆา ปริมฆฺมเกา ธุรตฺตา, กธิ เฆาตกฆาติตํ ปฏฺฐฆาติ อาห “เฆาตกาฐิปฺปเรฆาปิ, ตาฆํ ปริมฆฺมเกา”ติ, กฺฆฺฆาเธฆตํ เฆาตกาตํ มการธา, อฆํ เฆาตกาฐิปฺปเรฆา ปริมฆฺมเกา ต เหาตีติ ธุตฺตํ เหาติ·

១៣៩៨៖ អតិបិដ្ឋលេកេតុតាតិ អតិវេលេន បិដ្ឋលេហិ កេតុតាហិ វេលក្ខាគេតា។ បកុបិដ្ឋលំ បត បន្ទារេជតំ ចដ្ឋតិ។ គិប្បតុលក្ខិ ចាតិ អក្ខិដលទេវាលេបហិ

ចិទហិតអក្ខិកោ។ បតុល-វេដ្ឋា ហិ លេហិតេ អក្ខិដលទេវាលេបវុ គិរុត្យេហា។ អស្សុបណ្ណុកេតុតា ចាតិ បណ្ណុលស្សុហិ កេតុតាហិ វេលក្ខាគេតា។

បក្កបុបរិតលេហិចកេតាតិ បក្កលេហិចកេតា បុបរិតលេហិចកេតាតិ លេឃាជតា។ បរិបក្កកេតុតា វេឌ្ឍាតបុប្បកេតុតាតិ អតេថ្វា។

១៣៩៩៖ បហាគារវោតិ វេទីរស្ស អគត្តុបិល បហតិលា គាយាល វេលក្ខាគេតា។ អតិតុដ្ឋកាគាវិកោតិ តចា អតិតុដ្ឋិកាល គាយាល វេលក្ខាគេតា។

ចិបិដគារវោ ចាតិ ចិបិដាល អគេក្ខា បចិដ្ឋាល ចិល អក្ខិគាយាល វេលក្ខាគេតា។ ចិបិដគារវោ ចាតិ អតុត្ថចិកប្បកេតុន ចា-វេដ្ឋន ជីឈគាវិកោ

វេក្កឃុតំ៖ វោ ច វុកតុណ្ណុវេជិវាល ខិត្យាល លេហិតំ វេក្កលោឃ្យល គាវិកាល វេលក្ខាគេតា។ កុដិលគាវិកោតិ បុតលេឌ្ឍេអប្បតិដ្ឋហិត្វា

ឲកបេវស្ស ជិតគាវិកោ។

១៤០០៖ គិច្ចចិយ្សបគារវោ ចាតិ គិច្ចបណ្ណុទិតវិឃ្លាលិកគារវោ ចា។ បហាបុលោតិ ឃស្ស បដក្ខបណ្ណុកេវស្សច បុតគិបិតុ្តលេច បហត្ថិ ហោតិ, បុតំ បត

លិត្យុវេជិវំ អតិតុដ្ឋកំ។ បដក្ខបណ្ណុកោ គាប បហាបុតបណ្ណុកោ។ ចក្ខុគិត្តុបុលោ ចាបីតិ ឲត្វ "ចក្ខុបុលោ ចា គិត្តុបុលោ ចាបី"តិ លេឃាជតា។

ចក្ខុបុលោតិ គបុកស្ស, គលិតស្ស ចា ឲកបេវស្ស គិត្តុតាល ចក្ខុបុលោ។ គិត្តុបុលោ ចាតិ បក្កដេវស្សច គិត្តុបុលោ។ បហាឆ្កុដ្ឋាបិ ចាតិ

ក្រុក្ខលិបុតចដ្ឋិវេជិវេហិ ឆ្កុដ្ឋហិ វេលក្ខាគេតា។

១៤០១៖ តតុកឆ្កុដ្ឋា ចាតិ គេវិចលុវេជិវេហិ ជតេត្ត បិជហិតំ អវេបតេថ្វហិ ឆ្កុដ្ឋហិ វេលក្ខាគេតា។ គេវិចលុវេជិវេហីតិ គេវិបុតចលុវេជិវេហិ។

តតុកឆ្កុដ្ឋា ចាតិ ឲត្វ ចា-វេដ្ឋន បហាដេទាដ្ឋា ចា តតុទិកាត្តុទេវាដ្ឋា ចា តតុកអដទេវាដ្ឋា ចាតិ តឃោ ចិកប្បា វេក្កហិតា។

ចិបុតុត្តុទឆ្កុដ្ឋកោតិ បហាក្កុត្តុទេវាដ្ឋា។ ឆ្កុដ្ឋលិគេត្តាតិ ឃស្ស ឲកោ ចា គេថ្វ ចា ឆ្កុដ្ឋា លិគ្គា ហោតិ។ ក្កប្បក្កបុលោតិ បក្កបុលោ។ ឲត្យអបុលោបិ ចាតិ

គិច្ចបណ្ណុលបុលោ។

១៤០១-២៖ វេក្កតុណ្ណុាបីតិ ឌាហិ វេទតហិ អគេក្ខា អតិកេតុហិ ឆ្កុដ្ឋហិ វេលក្ខាគេតា។ ក្កក្កត្តុបុលោតិ ក្កក្កត្តុលបបុលោ។ បហាដកេត្តាបីតិ

អដ្ឋកាដកត្តុវេជិវេហិ វេលក្ខាគេតា ។ អច្ចត្ថត្ថិ អតិវេលេន "ហេដ្ឋា ក្កបរិតា ចាបិ, ឌាហិ គិក្កត្តុដកត្តុកោ"តិ ឆ្កាជំ "អបុទដកត្តុកោ"តិ ឲតស្ស អតេថ្វបជំ។

អបុទាតិ ជាគេចា។ "វិបរិដកេត្តា ចា ឆ្កុដ្ឋដកេត្តា ចា"តិ កត្តិបដេ លិតិកេតា។ ឃស្ស បត វេក្កា ហោត្តិ ឆ្កុដ្ឋហិ បិជហិតំ, កេឆត្តុវេស្សច បន្ទាលតិ,

កេតា អកេឆត្តុស្ស, តំ បន្ទារេជតំ ចដ្ឋតិ។ អដកេត្តាតិ ដកត្តុវហិតា។ ប្អតិដកេត្តាតិ ប្អតិក្វតហិ ដកេត្តហិ វេលក្ខាគេតា។

១៤០៣៖ "អតិតុដ្ឋកាដកត្តុកោ"តិ ឆ្កាលស្ស "ឃស្ស"តិអាទិ អបចាកេដា។ ឃស្ស ដកត្តុកេ កាត្យអកដកត្តុវត្តិកេ កាលគ្កដកត្តុវេជិវោ ដកេត្តា វុតុលោច

ជិតោ កេ, តំ តុ បន្ទារេជតំ ចដ្ឋតីតិ លេឃាជតា។ បន្ទារេជតុបុិតិ ឲត្វ បិ-វេដ្ឋា តុ-វេដ្ឋថ្វា។

១៤០៤៖ លេឃា លេបិវោតិ វេឡុកេត្តា។ បហាហតុកោតិ កោហតុវេជិវេន ហតុគា វេលក្ខាគេតា។ "ទវេស្សន ហតុគា ឃុតោ"តិ ឆ្កាជំ "ចិបិដហតុកោ ចា"តិ

ឆ្កាលស្ស អតេថ្វបជំ។ ឃចាហ – "ចិបិដហតុកោ ចា អគេក្ខាបចិដ្ឋន ចិល អតិទេវស្សន ហតុកោន វេលក្ខាគេតា"តិ (បហាច។ អដ្ឋ។ ១១៨)។

ចិបិដហតុកោ ចាបីតិ ឲត្វ បិ-វេដ្ឋន "គិត្តុហតុកោ ចា ចក្ខុហតុកោ ចា"តិ ចិកប្បដ្ឋំ វេក្កលាតិ។

๑๖๐๙˙ติยฺยฺฆาธิเกา ธาปีติ หิกฺกิสฆิสยุเตา˙ อติฆืฌกเลิปิ ธาติ ตกกลสฆิเสต กเลต สยตฺกเตา˙ อติรยฺยกเลิปิ ธาติ อเตฺตาปธิเวฺต ธิฆ กเลต สยตฺกเตา˙ หิตฺกเลิ ธา กณฺฑกเลิปิ ธาติ เฆาฆตา, หิตฺกลวฺิเกา ธา กเณฺฑต สยตฺกตกเลิปิ ธาติ อเตฺตา˙

๑๖๐๔˙หวฺิ สกฺขเวิธาติ ยาตุกายยฺย ธิฆ หเวฺต อํสกฺขเวต สยตฺกเตา˙ หิตฺปิวิ ธา หิริตฺตเราปิ ธาติ เฆาฆตา, ยุฆืฌหเตฺตา ธา ยุรยฺยหเตฺตา ธาติ เฆาฆตา, อติฆืฌหเตฺตา ธา อติรยฺยหเตฺตา ธาติ อเตฺตา˙ ธา-สเวฺต อหตฺตุกหตฺตาติ กหเหิ˙ กงฺสยายุเตา ธา กณฺหสยายุเตา ธาติ เฆาฆตา˙ ธา-สเวฺต "ธวฺกเตฺตา ธา เกาฉกเตฺตา ธา"ติ ขฺเย เจฺฉ สฏฺกฺตฺติ˙ ตเตฺต เกาฉกเตฺตา ธาติ ฆยฺย เกาฉาฆ ธิฆ กตฺเตา ธฺณฺฑาติ ปตตฺติ˙

๑๖๐ป˙ยหาติสฆยฺิเสาติ ขยยฺย อเตฺตปธํ "วฺฏฺฐตกฺปยายุเตา"ติ˙ ฆธาห – "ยหาอาติสเฆา ธา วฺฏฺฐตกฺขสฆิเสหิ อาติสฆยฺิเสหิ อจฺฐกฺตหิ สยตฺกเตา"ติ (ยหาธ˙ อฏฺ˙ ๑๑๘)˙ ยหาติสฆยฺิเสา ธาติ ขุตฺต ธา-สเวฺต หวฺกวิเกา สกฺหิเตา˙ ธาตณฺฑิเกาติ อณฺฑเกาเสยุ ธุฐิเรากต สยตฺกเตา˙ ยหาวฺาสฺติ สริเรยฺย อตตฺสุเปหิ ยหเตฺตหิ สตฺติหิ สยตฺกเตา˙ สฉฺฉฺตกฆาณฺเกาติ อฉฺฉาฆฺฉา สฉฺฉฺวฺหิ ฆาณฺหิ สยตฺกเตา˙

๑๖๐๘˙หิตฺฆาณฺติ ฆยฺย ขุเกา ธา เจฺฉ ธา ฆาณฺ หิตฺตา เหาตฺติ˙ ยหาฆาณฺติ ยหเตฺตต ฆาณฺตา สยตฺกเตา˙ ฆืฌฆเฉฺฉาติ ฆวฺิ สฆิสเฆฉฺฉ˙ ธิกเวิ ธาติ ติริฆํ กยตปิเฆหิ สยตฺกเตา, ฆยฺย ธฏฺยเตา ฆาณฺกา ตหิ หิกฺกฐฺติ˙ ปเณฺฑา ธาติ ปฐฺเตา ปริธตฺตปิเฆหิ สยตฺกเตา, ฆยฺย ธฏฺยเตา ฆาณฺกา อเตฺตา ปธิสตฺติ˙ "ปเตฺตา"ติ ธ "สเณฺฑา"ติ ธ ขุตเยฺยธ เธธธตาติ˙ วฺฏฺฐวิณฺฑิเกาติ เหวฺ ฐฺรุฆหาหิ ธา วฺปริ อารุฆหาหิ ธา ยหตีหิ ฉฺฉปิณฺฑิกาหิ สยตฺกเตา˙

๑๖๑๐˙ฆวฺิฆเฉฺฉาติ ฆวฺิสฆิสาฆ ฉฺฉาฆ สยตฺกเตา˙ ยหาฆเฉฺฉาติ สริเรยฺย อตตฺสุปิฆ ยหติฆา ฉฺฉาฆ สยตฺกเตา˙ ยหาปิเฆาปิ ธาติ สริเรยฺย อตตฺสุเปหิ ยหเตฺตหิ ปิเฆหิ สยตฺกเตา˙ อปิ-สเวฺต ฐุลฉฺฉปิณฺฑิเกา สกฺหิเตา, หตฺตปุวสฆิสาฆ ฐุลิฆ ฉฺฉปิณฺฑิฆา สยตฺกเตาติ อเตฺตา˙ ปิวิกปิเฆา ธาติ ปิเฆเธยฉฺฉเตา วฺวิตฆเฉฺฉา˙ ยหาปณฺฑิ ธาติ อตตฺสุเปหิ อติยหเตฺตหิ ปณฺฑิ สยตฺกเตา˙

๑๖๑๑˙ธฏฺปิเฆาติ อเตฺตา ธา ตหิ ธา ปริธตฺตปิฆเธเสต ฐุธิเฉา ธฏฺปิเฆา˙ กณฺฑกฏฺลิเกาติ นิฏฺฐิเธรผหสฆิสาหิ อกฺลิหิ สยตฺกเตา˙ "อฐฺฐเตา ธาปี"ติ ขุตยฺย อเตฺตปธํ "กาฆอปฺปติตเตาปิ ธา"ติ˙ ฆธาห – "อฐฺฐเตา ธา กาฆอธเณฺฑหิ ปฺปติตเตหิ สยตฺกเตา"ติ (ยหาธ˙ อฏฺ˙ ๑๑๘)˙

๑๖๑๒˙ชฺเฌธตฺติ ฆธาธุตฺตธธติฆติฆยฺยตเตฺตาฆํ ติปิตสยุฆาเฆา˙ อฏฺเธกลฺลตาฆ ตหฺธิฉตฺตา อตธเสสํ เธกลฺลปฺยกาเร สฏฺกฺกฺยาห "ชฺเฌธยาธิก"ตฺติ˙

ปริสฆฺสกกธาธณฺฑตา˙

១៣៨៖ បត្តឌឹចរត្តិ ឲុត្ត “ឃាយរលារស្សា”តិ អឆិការរតា លក្ខុតិ៍ អរន្តា តិក្លិបរតាតិ ខ្លួចរកាឌិតំ អរន្តា តិក្លិបត្តុស្ស៍ ឃន្តបរយារកាស្ទុតិ បត្តឌឹចរស្ស អាយឃតាឌិឃន្តបរយារកាស្ទ៍

១៣៨៣-៤៍ ឥល្ហកយុំ កត្វាតិ ឥល្ហកយុំ រយារឌត្វា៍ ឥរល្ហត្តិ ចិរតត្តិ ឲុរតតាតិ ឥរល្ហា, រឃាររយច កត្តន្តាត្វា កយុត្តិ ឥល្ហកយុំ, អាចរលាឌិ៍ អតាចារស្ស ទុន្តាចឃាយរលារស្ស រកចលំ ហិតការយត កិក្ខុតា ឥល្ហកយុំ កត្វា ឥល្ហកយុំ រយារឌត្វា យាក្យុំ ចា កត្តុំ ចា ចា-ឃរឌ្គត បត្តុំ ចា ឌឹចរំ ចា ឥរស្សត្វា “ឥល្ហករយុ អាហររ ត្វុំ ន្តាឌំ លច្ឆឹសិ” ន្តាតិ កាឃិត្យំ ចដ្ឋឹតិ រយាឌតា៍ កិរាតិ បឥប្ទុរលារត្ត តិបិរតា៍

១៣៨លិ៍ ឥយុឃក្កាហករត្តុរហិ ឥបិតឥល្ហកយុំ ឥរស្សត្យយាហ “អបរាឆាត្ថុរបតា”តិអាឌិ៍ តំ អបរាឆាត្ថុរបឥល្ហកយុំ តាយ ចាលិការឃលិលិឌិតំ អាហរាបតរយចាតិ រយារឌតន្តា៍ អាឌិ-ឃរឌ្គត ឌារុអាឌិតំ អាហរាបតំ កល្យាតិ៍ តញ្ញា រលា “ខ្លួរយិស្សតិ”តិ អត្ថុកយ្យាឃ, ត “តស្សិស្សតិ ចិន្តុយិស្សតិ”តិអាឌិតឃប្បចរត្តត បិបន្តាឃរយត៍

១៣៨ប៉-៥៍ អកត្តន្តាំ ឥល្ហកយុំ ឥរស្សត្យយាហ “ឃឹរឃ ចា”តិអាឌិ៍ ឃឹរឃ ចាតិ ឲុត្ត “ឃាយរលារស្សា”តិ អឆិការរតា លក្ខុតិ៍ បិឃាលាឌិតិតិ ឲុត្ត អាឌិ-ឃរឌ្គត ន្តដ្ឋកាឌិតំ កហលំ ឃាយរលារំ ក្ខរល្យុបិឃារលា តិបន្តារបត្យុំ ចា ក្ខល្យាឃ ក្វុយិយា តិបន្តារបត្យុំ ចា ក្ខឥកំ បរចរឃត្យុំ ចា កិក្ខុរតា ត ចដ្ឋឹតិ រយាឌតា៍

កកចតា អត្ថុន្តាតឥល្ហកយុំ ឥរស្សត្យយាហ “ន្តុឆា”តិអាឌិ៍ ន្តុឆាតិ ន្តុយស្វឹ ឥល្ហកយុឆិការរ៍ អាចរលាយត្តត្តិ “យា ន្តុឆ បិឌិឃឹ”តិ តិចារលាយត្តុំ បកាឃិតត្តិ “អត្ថុឌាតាយិ, កិក្ខុរច, យត្ត ចា ចឃតិ, យត្ត ចា បឌិក្កយតិ, តត្ត អាចរលំ កាត្យុ”ន្តិ (យហាច៍ ១០លិ) កាឃិតំ៍

“យត្ត ចា ចឃតិ, យត្ត ចា បឌិក្កយតិតិ យត្ត ចឃតិ ចា បចិឃតិ ចា, ក្ខករយតាបិ អត្តុរតា បរិរចលាញ្ញា ចស្សរក្កត បត្តរឃតាឃតញ្ញា ទុត្ត”ត្តិ (យហាច៍ អដ្ឋ៍ ១០លិ) អដ្ឋកចាឃ ទុត្តត្វា យាច រយាឌឹតំ ឥល្ហកយុំ កររាត្តិ, តាច អត្តុរតា បុក្កលិកបរិរចលំ ចា ចស្សរក្កត បត្តរឃតាឃតំ ចា បចិឃិត្យុំ អឥត្វា តិចារលំ អាចរលំ តាយ៍ អដ្ឋកចាឃំ “អត្តុរតា”តិ ចចតំ រយ អាចរលំ កររាត្តិ, រត អាចរិយុបន្តារយ ឃន្តាឃ ទុត្តត្តិ ចិន្តាឃតិ៍ រកចិ បរតត្ត “អត្តុរតា”តិ ន្តាឌំ យស្ស អាចរលំ កររាត្តិ, តំ ឃន្តាឃ ទុត្តត្តិ ករហត្វា តត្ត ចិតិច្ឆយំ ចឥត្តិ៍ រកចិ ក្ខកយចាបិ អត្តុំ ករហត្វា ក្ខកយត្តាបិ អាចរលំ កាតន្តត្តិ ចឥត្តិ៍ ឌឹយំឃិត្វា ឃរយត្ត យុត្តតារំ, តំ ករហតន្តាំ៍

តិចារលាកចាចល្ហតា៍

១៣៩០៍ បរក្លា ច ខ្លួបក្កយិរកា ច អាឃិរត្តា ចាតិ ចិក្ករហា៍ ឲុត្ត ច “អត្ថុរបិឃរច ក្ខរបិឃចំ កររាតិ”តិអាឌិឃុ យចា ក្ខរបិឃចឌិរត កត្តន្តាកយុំ “ក្ខរបិឃរចា”តិ ទុច្ចតិ, តចា យាឃស្ស បរក្លា បល្ហកកាចយាបដ្ឋរត្តា “បរក្លា”តិ ទុរត្តា៍ អច ចា បក្លុបល្ហរកា បរក្លា ក្ខត្តរបឥរលិរបត យចា “ក៏យរឃរតា ក៏រយា”តិ៍ ន្តាឥញ្ញា បិបិត្យុកាចរត កល្យុបរក្លុរយច បល្ហកកាចយាបដ្ឋត្តុស្ស អឆិចចតំ៍ យចាហ “អក្យុឃលចិបិកាត្យុកាចរត កាត្យុអបរក្លុ កាត្យុអបរក្លុ បល្ហរកា រហាតិ, ឌុល្យុបរក្លុ បតស្ស បរិត្យុអារហា ចុបឃយុតិ, អឃំ បក្លុបល្ហរកា”តិ (យហាច៍ អដ្ឋ៍ ១០៥)៍

យស្ស រូបក្ខេយត ឥីឌាតិ អបតិតាតិ, អយំ ឱបក្កយិកបណ្ហកោ។ យស្ស បទេទសំ អក្កឌាតំ យុទេត កេហេត្វា អឋុធិតា អាសិត្តស្ស បទិឡអាទេហា ធ្ទបឋយុតិ, អយំ អាសិត្តបណ្ហកោ។ រូស្ទយកោតិ យស្ស បទេទសំ អញ្ញាធាទំ បឃ្សទោតា រូស្ទយាយ រូបព្ចេត្តាយ បទិឡអាទេហា ធ្ទបឋយុតិ, អយំ រូស្ទយបណ្ហកោ។ ទយា បឌិសត្តិយំទេយច អភាចទោកា រូបព្ចេត្តា, អយំ តបុំសកបណ្ហកោ។

១៥៦៨។ តេស្វតិ តេសុ បញ្ចសុ បណ្ហកេសុ។ "បក្ខបណ្ហកស្ស យស្មិំបក្ខេ បណ្ហកោ ទេហាតិ, តស្មិំទេយចស្ស បក្ខេ បព្ពជ្ជា ធាទិតា"តិ (យមាច។ អដ្ឋ។ ១០៥) ក្សាន្តិយំ ទុត្តត្តា "តិល្ហិ តិធាទិតា"តិ ឦធំ តស្ស បណ្ហកស្ស បណ្ហកបក្ខេ សត្តាយ ទុត្តត្តិ កេហេតព្វំ។

១៥៦៩។ "តាទេសតទេត្តា"តិ ឦធំ លិង្គតាសតំ សត្តាយ ទុត្តំ។ យថាហ "ទេយាបិ លិង្គតាសទេតទេច តាទេសតទេត្តា"តិ (យមាច។ អដ្ឋ។ ១០៥)។ ៤ស តទេយា រូបទិបិ ត្រាឌិទេសុ ធាទេតសុ។

បណ្ហកកថាវណ្ណនា។

១៥៧០។ ទេចតតីតិ ទេចទោ, លិង្គស្ស បព្ពឌិតទេចសស្ស ទេចទោ លិង្គទេចទោ។ សំធាសស្ស កិច្ចចស្សកលាតាឌិកស្ស ទេចទោ សំធាសទេចទោ។ តទុកយស្ស ធាតិ តស្ស លិង្គស្ស, សំធាសស្ស ច រូកយស្ស ទេចទោតិ សព្ពទេត្ត។ ៤ស តិចិទេសាបិ ទេយ្យសំធាសទោ តាយ បទុច្ចតីតិ ទេយាឌតា។

១៥៧១-៤។ តត្ថ ទេសុ តីសុ ទេយ្យសំធាសកេសុ ទេយា សយទេច បព្ពឌិត្វា កិច្ចចស្សានិ ត កហ្យាតិ, យថាទុឌ្ឍំ ចត្តតយ្បិ ទេតច កហ្យាតិ, អបិ-សទ្ទេត អាសទេតត ទេតច បឌិឌាហតិ រូបាសធបចាទលាឌិសុ ទេតច សត្តិស្សតីតិ សក្កហ្យាទេតា តទុកយម្បិ ត កទោតិ, អយំ លិង្គមត្តស្ស បព្ពឌិតទេចសមត្តស្ស ទេចតទោ ទេចាទិកាយ កហលទោ លិង្គទេត្តទោ សិយាតិ ទេយាឌតា។

ទេយា ច បព្ពឌិទោតា ហុត្វា កិច្ចចស្សានិ កហ្យាតិ, ទេសា យថាទុឌ្ឍចត្តតាឌិកំ សំធាសំ សាឌិយទេត្តាច សំធាសទេត្តតកោ យទោតិ ទេយាឌតា។ យថាហ – "កិច្ចចស្សកលាតាឌិកោ ហិ សទេព្វាបិ កិរិយកេទោ ឦយស្មិំ អទេត្ថ 'សំធាទេសា'តិ ទេចឌិតទេត្តា"តិ (យមាច។ អដ្ឋ។ ១១០)។

ទុត្តតយោទេយចាតិ រូកិត្តំ បទេច្ឆំ ទុត្តលក្ខលទេយច ៤តស្ស លក្ខលត្តិ កត្វា ទុត្តំ។ អយំ តិចិទេសាបិ ទេយ្យសំធាសទោ អតុបសម្បទេត្តា ត រូបសម្បាទេតព្វោ, រូបសម្បទេត្តា តាទេសតទេត្តា, បុត បព្ពឌ្ជំ យាចទេត្តាបិ ត បព្ពាទេតព្វោ។ ឡូតិទេកមុទេត ទេយ្យសំធាសលក្ខណំ តិយទេតុំ អដ្ឋកថាយ (យមាច។ អដ្ឋ។ ១១០) ទុត្តកាថាច្ឆយំ រូឌាហទេត្តា អាហ "យថាហ ចា"តិ។ យថា អដ្ឋកថាធទិទេយា ទាឌទុត្តិក្លាឌិកាថាច្ឆយមាហ, តថាយទេត្វា ឡូតិទេកទោ ទេចឌិតទេត្តាតិ អធិប្បាទេយា។

១៥៧៥-៦។ ទាឌទុត្តិក្លកត្តាទ-ទេរាកទេចទិកទេយហិ ធាតិ ៤ត្ថ កម-សទ្ទោ បទេច្ឆំ ទេយាទេឌតទេត្តា "ទាឌកទេយត ទុត្តិក្លកទេយតា"តិអាឌិតា។ ឌិចទាហទលត្តំ ធាតិ អត្តតា បទិច្ចត្តឌីចទំ បុត ឌិហាទំ អាហទលត្វាយ។ ឦឆ ឦយស្មិំ សាសទោ សំធាសំ តាឌិធាទេសតិ, យាច ទេសា ម្ដូយាតទេសាតិ ទាឌកយាឌីហិ កហិតលិង្គតាយ ទេសា ម្ដូយាតទេសា យាច សំធាសំ តាឌិធាទេសតីតិ អទេត្ថា។

យោ ហិ រាជភយាទីហិ វិនា កេវលំ ភិក្ខូ វញ្ចេត្វា តេហិ សទ្ធិំ វសិតុកាមតាយ លិង្គំ គណ្ហាតិ, សោ អសុទ្ធចិត្តតាយ លិង្គគ្គហណេនេវ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ហោតិ។ អយំ បន តាទិសេន អសុទ្ធចិត្តេន ភិក្ខូ វញ្ចេតុកាមតាយ អភាវតោ យាវ សំវាសំ នាធិវាសេតិ, តាវ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ន ហោតិ។ តេនេវ “រាជភយាទីហិ គហិតលិង្គានំ ‘គិហី មំ សមណោតិ ជានន្តូ’តិ វញ្ចនាចិត្តេ សតិបិ ភិក្ខូនំ វញ្ចេតុកាមតាយ អភាវា ទោសោ ន ជាតោ”តិ តីសុបិ គណ្ឋិបទេសុ វុត្តំ។

កេចិ បន “ឧបសន្តភយតា ឥធ សុទ្ធចិត្តតា”តិ វទន្តិ, ឯវញ្ច សតិ សោ ឧបសន្តភយោ យាវ សំវាសំ នាធិវាសេតិ, តាវ ថេយ្យសំវាសកោ នាម ន ហោតីតិ អយមត្ថោ វិញ្ញាយតិ។ ឥមស្មិញ្ច អត្ថេ វិញ្ញាយមានេ អនុបសន្តភយស្ស សំវាសសាទិយនេបិ ថេយ្យសំវាសកតា ន ហោតីតិ អាបជ្ជេយ្យ, ន ច អដ្ឋកថាយំ អនុបសន្តភយស្ស សំវាសសាទិយនេ អថេយ្យសំវាសកតា ទស្សិតា។ “សព្ពបាសណ្ឌិយភត្តានិ ភុញ្ជន្តោ”តិ ច ឥមិនា អនុបសន្តភយេនាបិ សំវាសំ អសាទិយន្តេនេវ វសិតព្ពន្តិ ទីបេតិ។ តេនេវ តីសុបិ គណ្ឋិបទេសុ វុត្តំ “យស្មា វិហារំ អាគន្ត្វា សង្ឃិកំ គណ្ហន្តស្ស សំវាសំ បរិហរិតុំ ទុក្ករំ, តស្មា ‘សព្ពបាសណ្ឌិយភត្តានិ ភុញ្ជន្តោ’តិ ឥទំ វុត្ត”ន្តិ។ តស្មា រាជភយាទីហិ គហិតលិង្គានំ ចេត្ថ សុទ្ធចិត្តតាតិ គហេតព្ពំ។

តាវ ឯស ថេយ្យសំវាសកោ នាម ន វុច្ចតីតិ យោជនា។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន “តត្រាយំ វិត្ថារនយោ”តិ អដ្ឋកថាយំ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១១០) អាគតនយេន វេទិតព្ពោ។

ថេយ្យសំវាសកកថាវណ្ណនា។

១៣១៩-១០។ យោ ឧបសម្បន្នោ ភិក្ខុ “អហំ តិត្ថិយោ ភវិស្ស”ន្តិ សលិង្គេនេវ អត្តនោ ភិក្ខុវេសេនេវ តិត្ថិយានំ ឧបស្សយំ យាតិ វេតិ សម្បត្តោ។ តិត្ថិយេសុ បក្កន្តកោ បវិដ្ឋោ តិត្ថិយបក្កន្តកោ។ តេសំ លិង្គេ និស្សិតេតិ តេសំ តិត្ថិយានំ វេសេ គហិតេ។

១៣១៦។ “អហំ តិត្ថិយោ ភវិស្ស”ន្តិ កុសចីរាទិកំ យោ សយមេវ និវាសេតិ, សោបិ បក្កន្តកោ តិត្ថិយបក្កន្តកោ សិយាតិ យោជនា។

១៣១១-៣។ នគ្គោ តេសំ អាជីវកានំ ឧបស្សយំ គន្ត្វាតិ យោជនា។ កេសេ លុញ្ចាបេតីតិ អត្តនោ កេសេ លុញ្ចាបេតិ។ តេសំ វតានិ អាទិយតិ វាតិ យោជនា។ វតានិ អាទិយតីតិ ឧក្កុដិកប្បធានាទីនិ វា វតានិ អាទិយតិ។ តេសំ តិត្ថិយានំ មោរបិញ្ឆាទិកំ លិង្គំ សញ្ញាណំ សចេ គណ្ហាតិ វា តេសំ បព្ពជ្ជំ, លទ្ធិមេវ វា សារតោ វា ឯតិ ឧបគច្ឆតិ វាតិ យោជនា។ “អយំ បព្ពជ្ជា សេដ្ឋាតិ សេដ្ឋភាវំ វា ឧបគច្ឆតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១១០ តិត្ថិយបក្កន្តកកថា) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ ឯស តិត្ថិយបក្កន្តកោ ហោតិ ឯវ, ន បន វិមុច្ចតិ តិត្ថិយបក្កន្តកភាវតោ។ នគ្គស្ស គច្ឆតោតិ “អាជីវកោ ភវិស្ស”ន្តិ កាសាយាទីនិ អនាទាយ នគ្គស្ស អាជីវកានំ ឧបសង្គច្ឆតោ។

១៣១៣។ ថេយ្យសំវាសកោអនុបសម្បន្នវសេន វុត្តោ, សោ ឧបសម្បន្នវសេន។ ឥមិនា “ឧបសម្បន្នោ ភិក្ខុ កូដវស្សំ គណ្ហន្តាបិ អស្សមណោ ន ហោតិ។ លិង្គេ សឧស្សាហោ បារាជិកំ អាបជ្ជិត្វា ភិក្ខុវស្សានីតិ គណេន្តោបិ ថេយ្យសំវាសកោ ន ហោតី”តិ អដ្ឋកថាគតវិនិច្ឆយំ ទីបេតិ។ តថា វុត្តោតិ យោជនា។ “ឧបសម្បន្នភិក្ខុនា”តិ ឥមិនា អនុបសម្បន្នំ និវត្តេតិ។ តេន ច “សាមណេរោ សលិង្គេន តិត្ថាយតនំ គតោបិ បុន បព្ពជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច

ລກຕີ”ຕິ ກຸຣຸນ຺ທກຄາກຕບິຄິນ຺ຍໍ ຄເສ຺ຍຕິ.

ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕກສ຺ສ ກິໍ ກາຕພ຺ພນ຺ຕິ? ນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພ, ປພ຺ພາຊິເຕາປິ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຸປສມ຺ປາທິເຕາ ຈ ກາສາຍານິ ອປເນຕ຺ວາ ເສຕການິ ທຕ຺ວາ ຄິຫິກາເຍ ອຸປເນຕພ຺ໂພ. ອຍມຕ຺ໂຖ ຈ “ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕເກາ ກິຍ຺ເຍ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາເສຕພ຺ໂພ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໑໐) ປາລິເຕາ ຈ “ໂສ ນ ເກວລໍ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຖ ໂຂ ນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພປີ”ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໐ ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕກກຖາ) ອຏ຺ຐກຖາໂຕ ຈ ເວທິຕພ຺ໂພ.

ຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕກກຖາວຓ຺ຓນາ.

໑໑໑. ນາຄາຕິ ນາຄສ຺ມິໍ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທາປຏິກ຺ເຂເປ. ຍສ຺ມາ ນາຄາທິເກາ ເຕາ ອຕ຺ໂຖ ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາເຍວ ອເຕ຺ວາກາສຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫ “ສເກ຺ໂກ ສເກ຺ໂກປີ ວາ”ຕິ. ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາ ອຸເປ຺ຕາຕີ ໑໑໒ ນາຄີ-ສເກ຺ກາ ລຸທ຺ທສີທິພ຺ເຍ. “ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາ, ກິເກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປເນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຸປສມ຺ປເນ຺ໂນ ນາເສຕພ຺ໂພ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໑໑) ຈນເຕາ ປພ຺ພຊ຺ຊາປິ ອຸປລກ຺ຂເຕາ ນິວາຣິຕາເຍວາຕິ ກຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕໍ “ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພ ນ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ. ເຕນ ຕິຣຈ຺ຉານຄເຕາ ຈ ກາຈເຕາ ອຘິປ຺ປາເຍນ຺ຍາຫິ ອຏ຺ຐກຖາວຣິເຍຫິ ນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ໂພຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໑) ວຸຕ຺ຕໍ.

ຕິຣຈ຺ຉານກຖາວຓ຺ຓນາ.

໑໑໒. ປຉ຺ຉາຕກ຺ກຸຣິເຍ ເປີເສຕິ ມາຕຸຆາຕເກາ, ປິຕຸຆາຕເກາ, ອຣຫນ຺ຕຆາຕເກາ, ໂລຫິຕຸປ຺ປາທເກາ, ສງ຺ຆເພທເກາຕິ ອານນ຺ຕຣິຍກເມ຺ມຫິ ສມ຺ນ຺ນາເຄຕ ປຉ຺ຉ ປຸຄ຺ຄເລ.

ຕຕ຺ຖ ມາຕຸຆາຕເກາ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໒) ນາມ ເຍນ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິພູຕາ ຊນິກາ ມາຕາ ສຍມ຺ປິ ມນຸສ຺ສຊາຕິເກເນວ ສຕາ ສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣປິຕາ, ອຍໍ ອານນ຺ຕຣິເຍນ ມາຕຸຆາຕກກເມ຺ມນ ມາຕຸຆາຕເກາ, ເອຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາ. ເຍນ ປນ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິພູຕາປິ ອຊນິກາ ໂປສາວນິກມາຕາ ວາ ມຸຈ຺ຊມາຕາ ວາ ມຫາມາຕາ ວາ ຊນິກາປິ ວາ ນມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິພູຕາ ມາຕາຆາຕິຕາ, ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນ ວາຣິຕາ, ນ ຈ ອານນ຺ຕຣິເຍາ ໂຫຕິ. ເຍນ ສຍໍ ຕິຣຈ຺ຉານພູເຕນ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖິພູຕາ ມາຕາ ຆາຕິຕາ, ໂສປິ ອານນ຺ຕຣິເຍາ ນ ໂຫຕິ, ຕິຣຈ຺ຉານຄຕຕ຺ຕາ ປນສ຺ສ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ປຏິກ຺ຂິຕ຺ຕາວ. ປິຕຸຆາຕເກປິ ເອເສວ ນເຍາ. ສເຈປິ ຫິ ເວສິຍາ ປຸເຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, “ອຍໍ ເມ ປິຕາ”ຕິ ນ ຊານາຕິ, ຍສ຺ສ ສມ຺ພເວນ ນິພ຺ພຕ຺ເຕາ, ໂສ ເຈ ອເນນ ຆາຕິເຕາ, “ປິຕຸຆາຕເກາ”ເຕ຺ວວ ສງ຺ຂ຺ຍໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ອານນ຺ຕຣິຍໍ ຈ ຜຸສຕິ.

ອຣຫນ຺ຕຆາຕເກາປິ ມນຸສ຺ສອຣຫນ຺ຕວເສເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ. ມນຸສ຺ສຊາຕິຍໍ ຫິ ອນ຺ຕມເສາ ອປພ຺ພຊິຕມ຺ປິ ຂີຓາສວໍ ທາຣກໍ ວາ ທາຣິກໍ ວາ ສຍ຺ຈິຈ຺ຈ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປນ຺ໂຕ ອຣຫນ຺ຕຆາຕເກາວ ໂຫຕິ, ອານນ຺ຕຣິຍຍ຺ຈ ຜຸສຕິ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈສ຺ສ ວາຣິຕາ. ອມນຸສ຺ສຊາຕິກໍ ປນ ອຣຫນ຺ຕໍ, ມນຸສ຺ສຊາຕິກໍ ວາ ອວເສສໍ ອຣິຍປຸຄ຺ຄລໍ ຆາເຕຕ຺ວາ ອານນ຺ຕຣິເຍາ ນ ໂຫຕິ, ປພ຺ພຊ຺ຊາປິສ຺ສ ນ ວາຣິຕາ, ກມ຺ມໍ ປນ ພລວໍ ໂຫຕິ. ຕິຣຈ຺ຉາໂນ ມນຸສ຺ສອຣຫນ຺ຕມ຺ປິ ຆາເຕຕ຺ວາ ອານນ຺ຕຣິເຍາ ນ ໂຫຕິ, ກມ຺ມໍ ປນ ພາຣິຍໍ.

โย เทวทตฺโต วิย ทุฏฺฐจิตฺเตน วธกจิตฺเตน ตถาคตสฺส ชีวมานกสรีเร ขุทฺทกมกฺขิกาย ปิวนกมตฺตมฺปิ โลหิตํ อุปฺปาเทติ, อยํ โลหิตุปฺปาทโก นาม, เอตสฺส ปพฺพชฺชา จ อุปสมฺปทา จ วาริตา. โย ปน โรควูปสมนตฺถํ ชีวโก วิย สตฺเถน ผาเลตฺวา ปูติมํสญฺจ โลหิตญฺจ นีหริตฺวา ผาสุํ กโรติ, พหุํ โส ปุญฺญํ ปสวติ.

โย เทวทตฺโต วิย สาสนํ อุทฺธมฺมํ อุพฺพินยํ กตฺวา จตุนฺนํ กมฺมานํ อญฺญตรวเสน สงฺฆํ ภินฺทติ, อยํ สงฺฆเภทโก นาม, เอตสฺส ปพฺพชฺชา จ อุปสมฺปทา จ วาริตา. “มาตุฆาตโก, ภิกฺขเว, อนุปสมฺปนฺโน น อุปสมฺปาเทตพฺโพ, อุปสมฺปนฺโน นาเสตพฺโพ”ติอาทิกาย (มหาว. ๑๑๒) ปาฬิยา อุปสมฺปทาปฏิกฺเขเปน ปพฺพชฺชาปฏิกฺเขปสฺส อุปลกฺขณตฺตา อาห “ปพฺพาเชนฺตสฺส ทุกฺกฏ”นฺติ.

อุภโตพฺยญฺชนโก จ ภิกฺขุนีทูสเกน ตถา ปพฺพาเชนฺตสฺส ทุกฺกฏนฺติ สมฺพนฺโธ. อุภโตพฺยญฺชนโกติ ก-การโลเปน นิทฺเทโส. อิตฺถินิมิตฺตุปฺปาทนกมฺมโต จ ปุริสนิมิตฺตุปฺปาทนกมฺมโต จ อุภโต พฺยญฺชนมสฺส อตฺถีติ อุภโตพฺยญฺชนโก. โส ทุวิโธ โหติ อิตฺถิอุภโตพฺยญฺชนโก, ปุริสอุภโตพฺยญฺชนโกติ.

ตตฺถ อิตฺถิอุภโตพฺยญฺชนกสฺส (มหาว. อฏฺ. ๑๑๖) อิตฺถินิมิตฺตํ ปากฏํ โหติ, ปุริสนิมิตฺตํ ปฏิจฺฉนฺนํ. ปุริสอุภโตพฺยญฺชนกสฺส ปุริสนิมิตฺตํ ปากฏํ โหติ, อิตฺถินิมิตฺตํ ปฏิจฺฉนฺนํ. อิตฺถิอุภโตพฺยญฺชนกสฺส อิตฺถีสุ ปุริสตฺตํ กโรนฺตสฺส อิตฺถินิมิตฺตํ ปฏิจฺฉนฺนํ โหติ, ปุริสนิมิตฺตํ ปากฏํ โหติ. ปุริสอุภโตพฺยญฺชนกสฺส ปุริสานํ อิตฺถิภาวํ อุปคจฺฉนฺตสฺส ปุริสนิมิตฺตํ ปฏิจฺฉนฺนํ โหติ, อิตฺถินิมิตฺตํ ปากฏํ โหติ. อิตฺถิอุภโตพฺยญฺชนโก สยญฺจ คพฺภํ คณฺหาติ, ปรญฺจ คพฺภํ คณฺหาเปติ. ปุริสอุภโตพฺยญฺชนโก สยํ น คณฺหาติ, ปรํ คณฺหาเปตีติ อิทเมเตสํ นานากรณํ. อิมสฺส ปน ทุวิธสฺสาปิ อุภโตพฺยญฺชนกสฺส เนว ปพฺพชฺชา อตฺถิ, น อุปสมฺปทาติ อิทมิธ สนฺนิฏฺฐานํ เวทิตพฺพํ.

โย ปกตตฺตํ ภิกฺขุนึ (มหาว. อฏฺ. ๑๑๘) ติณฺณํ มคฺคานํ อญฺญตรสฺมึ ทูเสติ, อยํ ภิกฺขุนีทูสโก นาม, เอตสฺส ปพฺพชฺชา จ อุปสมฺปทา จ วาริตา. โย ปน กายสํสคฺเคน สีลวินาสํ ปาเปติ, ตสฺส ปพฺพชฺชา จ อุปสมฺปทา จ น วาริตา. พลกฺกาเรน ปน โอทาตวตฺถวสนํ กตฺวา อนิจฺฉมานํเยว ทูเสนฺโตปิ ภิกฺขุนีทูสโกเยว. พลกฺกาเรน ปน โอทาตวตฺถวสนํ กตฺวา อิจฺฉมานํ ทูเสนฺโต ภิกฺขุนีทูสโก น โหติ. กสฺมา? ยสฺมา คิหิภาเว สมฺปฏิจฺฉิตมตฺเตเยว สา อภิกฺขุนี โหติ. สกึ สีลวิปนฺนํ ปน ปจฺฉา ทูเสนฺโต เนว ภิกฺขุนีทูสโก โหติ, ปพฺพชฺชมฺปิ อุปสมฺปทมฺปิ ลภติ.

๑๘๑ป. ปาฬิอฏฺฐกถาวิมุตฺตํ อาจริยปรมฺปราภตวินิจฺฉยํ ทสฺเสตุมาห “อุภโต”ติอาทิ. “อุภโต”ติ อิมินา ภิกฺขุสงฺฆสฺสาปิ คหณํ ภเวยฺยาติ ตํ ปริวชฺเชตุํ “ภิกฺขุนีนํ วา สนฺติเก”ติ วุตฺตํ. เอเตน ตํทูสกสฺส กตฺตพฺพํ ทีเปติ. โส เนว ภิกฺขุนีทูสโก สิยา, “อุปสมฺปทํ ลเภถ จ ปพฺพชฺชํ, สา จ เนว ปราชิตา”ติ อิทํ ทุติยกถาย อิธาเนตฺวา โยเชตพฺพํ. เกวลํ ภิกฺขุนิสงฺเฆ อุปสมฺปนฺนา นาม น โหตีติ อธิปฺปาเยเนว วุตฺตํ. “สา จ เนว ปราชิตา”ติ อิมินา ตสฺสา จ ปุน ปพฺพชฺชูปสมฺปทาย ลทฺธภาวํ ทีเปติ. อยเมตฺถ อฏฺฐกถาคณฺฐิปเทปิ วุตฺตเมว “ภิกฺขุนึ วเสน อุภโตอุปสมฺปนฺนํ ทูเสตฺวา ภิกฺขุนีทูสโก น โหติ, ปพฺพชฺชาทีนิ ลภติ, สา จ ปาราชิกา น โหตีติ วินิจฺฉโย”ติ.

๑๘๑ผ. “สิกฺขมานาสามเณรีสุ จ วิปฺปฏิปนฺโน เนว ภิกฺขุนีทูสโก โหติ, ปพฺพชฺชมฺปิ อุปสมฺปทมฺปิ ลภตี”ติ (มหาว. อฏฺ. ๑๑๘)

ອຏ຺ຐກຖາຄຕວິນິຈ຺ຉຍໍ ທສ຺ເສຕຸມາຫ “ສເຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນທູສໂກ”ຕິ. “ອຸປສມ຺ປທໍ ລຠເຕວ ນ ປພ຺ພຊ຺ຊ”ນ຺ຕິ ອິທໍ ຍຖາຐາເນປິ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ສາ ຈ ເນວ ປຣາຊິຕາຕິ ອິທໍ ປນ ອຏ຺ຐກຖາຍ ອນາຄຕຕ຺ຕາ ຈ ອນຸປສມ຺ປນ຺ນາຍ ອຸປສມ຺ປນ຺ນວິກປ຺ປາຠາວາ ຈ ນ ໂຍເຊຕພ຺ພໍ. ອສຕິ ຫິ ອຸປສມ຺ປນ຺ນວິກປ຺ເປ ປຣາຊິຕວິກປ຺ປາສງ຺ຄໂຫ ປຏິເສໂຘ ນິຣຕ຺ຖໂກຕິ ສາ ປພ຺ພຊ຺ຊູປສມ຺ປທານໍ ຠພ຺ພາເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອິເມ ປນ ປຓ຺ຑກາທໂຍ ເອກາທສ ປຸຄ຺ຄລາ “ປຓ຺ຑໂກ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ອຸປສມ຺ປນ຺ໂນ ນາເສຕພ຺ໂພ”ຕິອາທິວຈນໂຕ (ມຫາວ. ໑໐໙) ອຠພ຺ພາເຍວ, ເນສໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ນ ຣຸຫຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ປພ຺ພາເຊຕພ຺ພາ. ຊານິຕ຺ວາ ປພ຺ພາເຊນ຺ໂຕ, ອຸປສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ຈ ທຸກ຺ກຏໍ ອາປຊ຺ຊຕິ. ອຊານິຕ຺ວາປິ ປພ຺ພາຊິຕາ, ອຸປສມ຺ປາທິຕາ ຈ ຊານິຕ຺ວາ ລິງ຺ຄນາສນາຍ ນາເສຕພ຺ພາ.

ເອກາທສອຠພ຺ພປຸຄ຺ຄລກຖາວຓ຺ຓນາ

໒໔໓໐. ນູປສມ຺ປາເທຕີເຍາວາຕິ ນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພວ. ອນຸປຍ຺ຍາຍໂກຕິ ອສນ຺ຕິຫິຣິກາປຍ຺ຍາເຍາ ວາ ອຄ຺ຄຫິຣິກາປຍ຺ຍາຍຄ຺ຄຫໂນ ວາ. ກເຣາເນາຕິ ອນຸປຍ຺ຍາຍກໍ ອຸປສມ຺ປາທເຍາ. ທຸກ຺ກຏໍ ໂຫຕີຕິ ອາຈຣິຍສ຺ສ ຈ ຄຓສ຺ສ ຈ ທຸກ຺ກຏາປຕ຺ຕິ ໂຫຕິ. ນ ກຸປ຺ປຕີ ສເຈ ກຕນ຺ຕິ ສເຈ ອນຸປຍ຺ຍາຍກສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາກມ຺ມໍ ກຕໍ ຠເວຍ຺ຍ, ຕໍ ນ ກຸປ຺ປຕິ ສເຄ຺ຄນ ສເຄ຺ຄນ ອກຸເປ຺ປນ ຖານາຣເຫນ ກຕຕ຺ຕາ.

໒໔໓໑. ເອກໂຕຕິ ອຠຍກິຣິຍາສິເນາ. “ນ ກເຫຕພ຺ໂພວາ”ຕິ ອຏ຺ຐກຖາຍ ວຈນໍ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ ວຸຕ຺ຕໍ. ຕໍ ວຈນໍ ເອຕ຺ຖ ຈ ອຸປຍ຺ຍາເຍ ອສນ຺ຕິຫິເຣປິ ອຸປຍ຺ຍາຍຄ຺ຄຫເຓ ອກເຕປິ ກມ຺ມວາຈາຍ ປນ ອຸປຍ຺ຍາຍກິຕ຺ຕນໍ ກຕໍເຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ອຍ຺ຍຖາ “ປຸຄ຺ຄລໍ ນ ປຣາມສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຍ ກມ຺ມວິປຕ຺ຕິຍາ ສມ຺ຄຈ຺ເຈາ ກມ຺ມໍ ກຸເປ຺ປຍ຺ຍ. ເຕເນວ “ອຸປຍ຺ຍາຍໍ ອກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ”ຕິ ອວຕ຺ວາ “ອຸປຍ຺ຍຄ຺ຄາຫາເປຕ຺ວາ”ຕິ (ມຫາວ. ອຏ຺ຐ. ໑໑໗) ອຏ຺ຐກຖາຍໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ຍຖາ ຈ ອປຣິປຸຓ຺ຓປຕ຺ຕຈີວຣສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາກາເລ ກມ຺ມວາຈາຍໍ “ປຣິປຸຓ຺ຓສ຺ສ ປຕ຺ຕຈີວຣ”ນ຺ຕິ ອສນ຺ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກມ຺ມວາຈາຍ ກຕາຍປິ ອຸປສມ຺ປທາ ຣຸຫຕິ, ເອວໍ “ອຍໍ ພຸທ຺ຘຣກ຺ຂິເຕາ ອາຍສ຺ມເຕາ ທຸມ຺ມຣກ຺ຂິຕສ຺ສ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ເຂາ”ຕິ ອສນ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ເກວລໍ ສຕ຺ຕປຓ຺ຓຕ຺ຕິທາເນນ ກມ຺ມວາຈາຍ ກຕາຍ ອຸປສມ຺ປທາ ຣຸຫຕີເຕີຍວາຕິ ທຏ຺ຐພ຺ພໍ. ເຕເນວາຫ “ນ ກຸປ຺ປຕິ ສເຈ ກຕ”ນ຺ຕິ. “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອນຸປຍ຺ຍາຍໂກ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ໂຍ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິ (ມຫາວ. ໑໑໗) ວຸຕ຺ຕກເຍວ ວຕ຺ວາ “ເສາ ຈ ປຸຄ຺ຄເລາ ອນຸປສມ຺ປນ຺ໂນ”ຕິ ອວຸຕ຺ຕຕ຺ຕາ, ກມ຺ມວິປຕ຺ຕິລກ຺ຂຓສ຺ສ ຈ ອສມ຺ພຸທ຺ຘເຕາ “ນ ກເຫຕພ຺ໂພວ ຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ.

ເສເສສຸ ສພ຺ພຕ຺ຖປີຕິ

ສຄ຺ຄຫປຓ຺ຑກເຖຍ຺ຍສໍວາສກຕິຕ຺ຖິຍປກ຺ກນ຺ຕກຕິຣຈ຺ຉານຄຕມາຕຸປິຕຸອຣຫນ຺ຕຄາຕກຠິກ຺ຂຸນີທູສກສງ຺ຄຠເທກເລາຫິຕຸປ຺ປາທໂກຠໂຍພ຺ຍຊນເກສຸ ສພ຺ພເຕາປິ ອຸປຍ຺ຍາເຍຫິ ອຸປສມ຺ປາທິເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ເສເສສຸ ວິກເປ຺ປສຸ. ວຸຕ຺ຕວິຖາກເຍາຕາ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ສເຄ຺ຄນ ອຸປຍ຺ຍາເຍນ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ໂຍ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິອາທິ. ນ ເກວລໍ ເອເຕສຸເຍວ ເຕຣສສຸ, ອຍ
“ອປຕ຺ຕກອຈີວຣກອຈີວຣປຕ຺ຕກຍາຈິຕກປຕ຺ຕຍາຈິຕກຈີວຣຍາຈິຕກປຕ຺ຕຈີວຣກາ”ຕິ ເອເຕສຸ ຉສຸ ວິກເປ຺ປສຸ ອຍໍ ນເຍາ ເຍາເຍນເຕພ຺ໂພຕິ ເສສ-ຄ຺ຄຫເຓນ ເອເຕສມ຺ປິ ສງ຺ຄໂຫ. ວຸຕ຺ຕເຫຍ຺ເຕໍ ນກວຕາ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອປຕ຺ຕໂກ ອຸປສມ຺ປາເທຕພ຺ໂພ, ໂຍ ອຸປສມ຺ປາເທຍ຺ຍ, ອາປຕ຺ຕິ ທຸກ຺ກຏສ຺ສາ”ຕິອາທິ (ມຫາວ. ໑໑໘). ອຍໍ ນເຍາຕິ “ນ ກຸປ຺ປຕິ ສເຈ ກຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕນເຍາ.

໒໔໓໒. ປຉ຺ຉຈີສຕີຕິ ຈຕຸວີສຕິ ປາຣາຊິກາ, ອຸປຍ຺ຍາຊີສຕິເຈຕສ຺ສາ ວາຕິ ປຉ຺ຉຈີສຕິ. ວຸຕ຺ຕເຫຍ຺ເຕໍ“ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ຊານໍ ອຸປຍ຺ຍາຊີສຕິເຈຕສ຺ສາ ປຸຄ຺ຄເລາ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪔᪙)᪨

᪑᪕᪔᪔-᪕᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑᪓) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᩑᨠᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᩑᨠᩔ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴᨿᩮᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨿᩮᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩑᨠᩪᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

“ᨲᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ “ᩈᨾ᩠ᨻᩉᩩᩃᩣᨶᩴ ᨳᩮᩁᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑᪓) ᩋᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮ᪨ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ᪨ ᩒᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨶ ᨧ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᩋᩅᨭ᩠ᨭᨶᨲᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪕᪔᪙-᪕᪐᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᩑᨠᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᨠᩣᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑᪓) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨧᩮ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩈᨦ᩠ᨥᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣᨷᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩑᨠᩪᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩴ ᩋᨷᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ “ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ”ᨲᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶᨠᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, “ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿᩴ ᩈᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨶ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨩᨶᩮ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨶᩩᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨲᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨

᪑᪕᪕᪑᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩣᨶᩩᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᩋᨶᩩᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪕᪒᪨ ᨲᩴ ᩅᩥᨵᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨳᩮᩁᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩣᨲᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ᪨ ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩔ᪨ ᩈᩥᩔᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨶᩩᩈᩣᩅᩮᨲᩦᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩈᩣᩅᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩥᩔᩔᩣᨲᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨽᩪᨲᩔ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᩈᩩᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔᩣᨲᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᩉ᪨ ᨷᩁᩮ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩑᨠᩈᩦᨾᩣᨿᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᨣᨱᨷᩪᩁᨠᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨶᩣᨶᩣᨧᩁᩥᨿᩣ ᨶᩣᨶᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩈᩩᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ, ᩈᩩᨾᨶᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩅᩥᩉᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᩮᨲᩥ , ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᨣᨱᨷᩪᩁᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪓)᪨

᪑᪕᪖᪐᪨ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᩣᨲᩥ ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨠᨾ᩠ᨾᩴ᪨ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ “ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᩣᨶᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪑᪑᪓) ᨷᨭᩥᩈᩥᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᨶᩪᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨷᨮᨾᨠᨷ᩠ᨷᩥᨠᩮᩣ ᨾᨶᩩᩔᩣᨶᩴ ᩋᩣᨴᩥᩁᩣᨩᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩔ ᩅᩴᩈᩮ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨻᨶ᩠ᨵᩩ ᩑᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨧ᩠ᨧᨻᨶ᩠ᨵᩩ, ᨽᨣᩅᩣ, ᨲᩮᨶ᪨

ᨾᩉᩣᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

อุโปสถกฺขนฺธกกถาวณฺณนา

๓๔๕๑-๓. ยา เอกาทสหิ สีมาวิปตฺตีหิ วชฺชิตา ติสมฺปตฺติสํยุตา นิมิตฺเตน นิมิตฺตํ ฆเฏตฺวา สมฺมตา, สา อยํ พทฺธสีมา นาม สิยาติ โยชนา. ตตฺถ อติขุทฺทกา, อติมหตี, ขณฺฑนิมิตฺตา, ฉายานิมิตฺตา, อนิมิตฺตา, พหิสีเม ฐิตสมฺมตา, นทิยา สมฺมตา, สมุทฺเท สมฺมตา, ชาตสฺสเร สมฺมตา, สีมาย สีมํ สมฺภินฺทนฺเตน สมฺมตา, สีมาย สีมํ อชฺโฌตฺถรนฺเตน สมฺมตาติ “อิเมหิ เอกาทสหิ อากาเรหิ สีมโต กมฺมานิ วิปชฺชนฺตี”ติ (ปริ. ๔๘๖) วจนโต อิมา เอกาทส วิปตฺติสีมาโย นาม, วิปนฺนสีมาติ วุตฺตํ โหติ.

ตตฺถ อติขุทฺทกา นาม ยตฺถ เอกวีสติ ภิกฺขู นิสีทิตุํ น สกฺโกนฺติ. อติมหตี นาม ยา อนฺตมโส เกสคฺคมตฺเตนาปิ ติโยชนํ อติกฺกมิตฺวา สมฺมตา. ขณฺฑนิมิตฺตา นาม อฆฏิตนิมิตฺตา วุจฺจติ. ปุรตฺถิมาย ทิสาย นิมิตฺตํ กิตฺเตตฺวา อนุกฺกเมเนว ทกฺขิณาย, ปจฺฉิมาย, อุตฺตราย ทิสาย กิตฺเตตฺวา ปุน ปุรตฺถิมาย ทิสาย ปุพฺพกิตฺติตํ ปฏิกิตฺเตตฺวา ฐเปตุํ วฏฺฏติ, เอวํ อขณฺฑนิมิตฺตา โหติ. สเจ ปน อนุกฺกเมน อาหริตฺวา อุตฺตราย ทิสาย นิมิตฺตํ กิตฺเตตฺวา ตตฺเถว ฐเปติ, ขณฺฑนิมิตฺตา นาม โหติ. อปราปิ ขณฺฑนิมิตฺตา นาม ยา อนิมิตฺตุปคํ ตจสารรุกฺขํ วา ขาณุกํ วา ปํสุปุญฺชวาลิกาปุญฺชานํ วา อญฺญตรํ อนฺตรา เอกํ นิมิตฺตํ กตฺวา สมฺมตา. ฉายานิมิตฺตา นาม ปพฺพตจฺฉายาทีนํ ยํ กิญฺจิ ฉายํ นิมิตฺตํ กตฺวา สมฺมตา. อนิมิตฺตา นาม สพฺเพน สพฺพํ นิมิตฺตานิ อกิตฺเตตฺวา สมฺมตา. พหิสีเม ฐิตสมฺมตา นาม นิมิตฺตานิ กิตฺเตตฺวา นิมิตฺตานํ พหิ ฐิเตน สมฺมตา.

นทิยา สมุทฺเท ชาตสฺสเร สมฺมตา นาม เอเตสุ นทิอาทีสุ สมฺมตา. สา หิ เอวํ สมฺมตาปิ “สพฺพา, ภิกฺขเว, นที อสีมา, สพฺโพ สมุทฺโท อสีโม, สพฺโพ ชาตสฺสโร อสีโม”ติ (มหาว. ๑๔๘) วจนโต อสมฺมตาว โหติ. สีมาย สีมํ สมฺภินฺทนฺเตน สมฺมตา นาม อตฺตโน สีมาย ปเรสํ สีมํ สมฺภินฺทนฺเตน สมฺมตา. สเจ หิ โปราณกสฺส วิหารสฺส ปุรตฺถิมาย ทิสาย อมฺโพ เจว ชมฺพุ จาติ ทฺเว รุกฺขา อญฺญมญฺญํ สํสฏฺฐวิฏปา โหนฺติ, เตสุ อมฺพสฺส ปจฺฉิมทิสาภาเค ชมฺพุ, วิหารสีมา จ ชมฺพุํ อนฺโต กตฺวา อมฺพํ กิตฺเตตฺวา พทฺธา โหติ, อถ ปจฺฉา ตสฺส วิหารสฺส ปุรตฺถิมาย ทิสาย วิหาเร กเต สีมํ พนฺธนฺตา ภิกฺขู ตํ อมฺพํ อนฺโต กตฺวา ชมฺพุํ กิตฺเตตฺวา พนฺธนฺติ, สีมาย สีมํ สมฺภินฺนา โหติ. สีมาย สีมํ อชฺโฌตฺถรนฺเตน สมฺมตา นาม อตฺตโน สีมาย ปเรสํ สีมํ อชฺโฌตฺถรนฺเตน สมฺมตา. สเจ หิ ปเรสํ พทฺธสีมํ สกลํ วา ตสฺสา ปเทสํ วา อนฺโต กตฺวา อตฺตโน สีมํ สมฺมนฺนติ, สีมาย สีมา อชฺโฌตฺถริตา นาม โหตีติ. อิติ อิมาหิ เอกาทสหิ วิปตฺติสีมาหิ วชฺชิตาติ อตฺโถ.

ติสมฺปตฺติสํยุตาติ นิมิตฺตสมฺปตฺติ, ปริสาสมฺปตฺติ, กมฺมวาจาสมฺปตฺตีติ อิมาหิ ตีหิ สมฺปตฺตีหิ สมนฺนาคตา. ตตฺถ นิมิตฺตสมฺปตฺติยุตฺตา นาม “ปพฺพตนิมิตฺตํ, ปาสาณนิมิตฺตํ, วนนิมิตฺตํ, รุกฺขนิมิตฺตํ, มคฺคนิมิตฺตํ, วมฺมิกนิมิตฺตํ, นทีนิมิตฺตํ, อุทกนิมิตฺต”นฺติ (มหาว. ๑๓๘) เอวํ วุตฺเตสุ อฏฺฐสุ นิมิตฺเตสุ ตสฺมึ ตสฺมึ ทิสาภาเค ยถาลทฺธานิ นิมิตฺตุปคานิ นิมิตฺตานิ “ปุรตฺถิมาย ทิสาย กึ นิมิตฺตํ? ปพฺพโต, ภนฺเต, เอโส ปพฺพโต นิมิตฺต”นฺติอาทินา นเยน สมฺมา กิตฺเตตฺวา สมฺมตา.

បរិសាសម្បត្តិយុត្តា នាម សព្វន្តិមេន បរិច្ឆេទេន ចតូហិ ភិក្ខូហិ សន្និបតិត្វា យាវតិកា តស្មិំ គាមខេត្តេ ពទ្ធសីមំ វា នទីសមុទ្ទជាតស្សរេ វា អនោក្កមិត្វា ឋិតា ភិក្ខូ, តេ សព្វេ ហត្ថបាសេ វា កត្វា, ឆន្ទំ វា អាហរិត្វា សម្មតា។

កម្មវាចាសម្បត្តិយុត្តា នាម “សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, យាវតា សមន្តា និមិត្តា កិត្តិតា”តិអាទិនា (មហាវ។ ១២៨) នយេន វុត្តាយ បរិសុទ្ធាយ ញត្តិទុតិយកម្មវាចាយ សម្មតា។ ឯវំ ឯកាទស វិបត្តិសីមាយោ អតិក្កមិត្វា តិវិធសម្បត្តិយុត្តា និមិត្តេន និមិត្តំ ឃដេត្វា សម្មតា សីមា ពទ្ធសីមាតិ វេទិតព្វា។

១៧៧២-៣។ ខណ្ឌសមានសំវាសអវិប្បវាសា អាទយោ អាទិក្ខតា, អាទិម្ហិវា យាសំ សីមានំ តា ខណ្ឌសមានសំវាសាវិប្បវាសាទី, តាសំ, តាហិ ច បភេទោ ខណ្ឌសមានសំវាសាទិភេទោ, តតោ ខណ្ឌសមានសំវាសាទិភេទតោ, ខណ្ឌសីមា, សមានសំវាសសីមា, អវិប្បវាសសីមាតិ ឥមាសំ សីមានំ ឧតាហិ ច ករលក្ខតាហិ, ទេហក្ខតាហិ ច ជាតេន វិការោកាតិ វុត្តំ ហោតិ។ សមានសំវាសាវិប្បវាសានមន្តរេ ខណ្ឌា បរិច្ឆិន្នា តាហិ អសង្ករា សីមា ខណ្ឌសីមា នាម។ សមានសំវាសេហិ ភិក្ខូហិ ឯកតោ ឧបោសថាទិកោ សំវាសោ ឯត្ថ ករីយតីតិ សមានសំវាសា នាម។ អវិប្បវាសាយ លក្ខណំ “ពទ្ធត្តា”តិអាទិនា វក្ខតិ។ ឥតិ ពទ្ធា តិធា វុត្តាតិ ឯវំ ពទ្ធសីមា តិប្បភេទា វុត្តា។

ឧទកុក្ខេបាតិ ហេតុម្ហិ និស្សក្កវចនំ។ សត្តន្នំ អព្ភន្តរានំ សមាហារា សត្តព្ភន្តរា, តតោបិ ច។ អពទ្ធាបិ តិវិធាតិ សម្ពន្ធោ។ តត្វាតិ តាសុ តីសុ អពទ្ធសីមាសុ។ គាមបរិច្ឆេទោតិ សព្ពទិសាសុ សីមំ បរិច្ឆិន្ទិត្វា “ឥមស្ស បទេសស្ស ឯត្តកោ ករោ”តិ ឯវំ ករេន និយមិតោ គាមប្បទេសោ។ យថាហ – “យត្តកេ បទេសេ តស្ស គាមស្ស ភោជកា ពលិំ ហរន្តិ , សោ បទេសោ អប្បោ វា ហោតុ មហន្តោ វា, ‘គាមសីមា’ត្វេវ សង្ខ្យំ គច្ឆតិ។ យម្បិ ឯកស្មិំយេវ គាមខេត្តេ ឯកំ បទេសំ ‘អយំ វិសុំ គាមោ ហោតូ’តិ បរិច្ឆិន្ទិត្វា រាជា កស្សចិ ទេតិ, សោបិ វិសុំគាមសីមា ហោតិយេវា”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៣៨)។

“គាមបរិច្ឆេទោ”តិ ឥមិនា ច នគរបរិច្ឆេទោ ច សង្គហិតោ។ យថាហ – “គាមគ្គហណេន ចេត្ថ នគរម្បិ គហិតមេវ ហោតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៣៨)។ និគមសីមាយ វិសុំយេវ វុត្តត្តា តស្សា ឥធ សង្គហោ ន វត្តព្វោ។ វុត្តញ្ហិ បាឡិយំ “យំ គាមំ វា និគមំ វា ឧបនិស្សាយ វិហរតិ។ យា តស្ស វា គាមស្ស គាមសីមា, និគមស្ស វា និគមសីមា, អយំ តត្ថ សមានសំវាសា ឯកូបោសថា”តិ (មហាវ។ ១៣៨)។ ឥមិស្សា វិសុំយេវ លក្ខណស្ស វុត្តត្តា គាមសីមាលក្ខណេនេវ ឧបលក្ខិតា។

១៧៧៧។ “ជាតស្សរេ”តិអាទីសុ ជាតស្សរាទីនំ លក្ខណំ វុត្តំ វេទិតព្វំ – យោ បន កេនចិ ខណិត្វា អកតោ សយំជាតោ សោព្ភោ សមន្តតោ អាគតេន ឧទកេន បូរិតោ តិដ្ឋតិ, យត្ថ នទិយំ វក្ខមានប្បការេ វស្សកាលេ ឧទកំ សន្តិដ្ឋតិ, អយំ ជាតស្សរោ នាម។ យោបិ នទិំ វា សមុទ្ទំ វា ភិន្ទិត្វា និក្ខន្តឧទកេន ខណិតោ សោព្ភោ ឯតំ លក្ខណំ បាបុណាតិ, អយម្បិ ជាតស្សរោយេវ។ សមុទ្ទោ បាកដោយេវ។

យស្សា ឆព្វិកាតំ ទាន្ទតំ ការេល អត្ថទ្ធយានំ អត្ថុងសាឋំ អត្ថុបញ្ចាឋំ អតតិក្កមិត្វា ងេងេច ចស្សេត្ត ចលិហេកាស្ស ចិកាតយេត្តស្ស សោតំ បឆិន្ទតិ, អយំ តងិសត្ថេត្រ កច្ឆតិ៍ យស្សា បត ព្រាងិសេ ស្សុចុទ្ធិការេល ចស្សាតស្ស ចត្យាទេស សោតំ ត បឆិន្ទតិ, យត្ត តិតេត្តត ចា អតិតេត្តត ចា សិក្ខាការលិះយ អាកាតលក្ខេលាត តិយល្ហុលំ បដិន្ឋាទេឆត្វា អត្តុទចាសក៌ អត្ថុក្ខិបិត្វា ក្តត្តុទត្តិយា កិក្ខុតិយា ឲកត្ថុលយត្តបឿ អត្តុទចាសកោ តេបយិតិ, អយំ សយុត្តិ ចា បចិសត្យ តត្យអាក៌ ចា, បកចតោ បដ្ឋាយ តងឹ តាយ៍

សយត្តុតោតិ សយត្តា៍ យខ្ញិយស្សាតិ ឆាយយខ្ញិយស្ស បុទិសស្ស៍ ក្តកក្យុេក្ខុបេិតិ ចក្ខុយាតេតត តេយត ឆាយប្យាតលាត លិត្តស្ស ក្តកស្ស ចា ចាលុកាយ ចា បតិតដ្ឋាតេតត បរិឆ្ឋិត្តោ អតេត្តាបេងេសា៍ យឆា អក្ខុស្ត្តា គាទ្យូត្យអំ លិបត្តិ, ឲចំ ក្តក៌ ចា ចាលុក៌ ចា ហតេត្តត កេហត្វា ឆាយយខ្ញិយេត បុទិសេត សត្តាឆាយេត លិបិតត្តំ, តត្ត យត្ត ឲចំ លិត្តំ ក្តក៌ ចា ចាលុកា ចា បតតិ, អយំ ក្តកក្យុេក្ខុបេិ តាយាតិ៍ ក្តកក្យុេក្ខុបសត្តិតោតិ “ក្តកក្យុេក្ខុបេិ”តិ សល្លក្ខិតោ៍

១៣៩៍អកាយកេ អទទេត្តាតិ ចិត្តាដចិសងិសេ កាយទហិតេ យហាអទទេត្តា៍ សយត្តុតោ សតេត្តចត្តក្តទាតិ អត្តុតោ ងិតដ្ឋាតតោ បរិក្ខិបិត្វា សតេត្តច អត្តក្តទា យស្សា សីយាយ បរិចេ្ឆទោ, អយំ សត្តត្តក្តទតាយិកា សីយា តាយ៍

១៣៩លិ៍ក្យុក្តេក្ខុបតេយតាតិ អក្ខុស្ត្តកាតំ គាទ្យូត្យក្ខិបតាកាទេត៍ ក្តកក្យុេក្ខុបកាតិ ក្តកក្យុេក្ខុបសងិសចទេសត៍

១៣៩ប៉៍ ត្តុយានំ ក្វិត្តំ សីយាតំ ចឆ្នតក្កមំ ងេស្សេត្យាហ “អត្តក្តទក្តកក្យុេក្ខុបិ, ងិតោកាសា បទំ សិយុ”ត្តិ៍ ងិតោកាសា បទត្តិ បរិសាយ ងិតដ្ឋាតតោ បទំ, បរិសបរិយត្តុតោ បដ្ឋាយ សត្តត្តក្តទា ឆ យិតិតត្តា, ក្តកក្យុេក្ខុបិ ឆ កាតេត្តាតិ អតេត្វា៍

១៣៩ឆ-១០៍អតេត្តាបរិចេ្ឆទេតិ ក្តកក្យុេក្ខុបេត ចា សត្តត្តក្តទេហិ ចា បរិឆ្ឋិត្តោកាសស្ស អតេត្តា៍ ហត្វេបិសំ ចិហាយ ងិតោ ចា បទំ តត្តក៌ បរិចេ្ឆទំ អតតិក្កមុ ងិតោ ចាតិ សោឌតា, សីយត្តុទិកត្វាយ ឆេបតត្តំ ឲក៌ ក្តកក្យុេក្ខុបំ ចា សត្តត្តក្តទំ ឲច ចា អតតិក្កមុ ងិតោតិ អតេត្វា៍

កមុំ ចិកោបេតិតិ អតេត្តា ងិតោ កមុស្ស ចក្កាចកទលាតោ, ឌាហិ តត្តក៌ បទេងំ អតតិក្កមិត្វា ងិតោ អត្តាស្ស សញ្ញស្ស កណប្តុទលាកាចំ កច្ឆេត្តា សីយាយ សក្កទកាចកទេលាត កមុំ ចិកោបេតិ៍ ត្តុតិ យស្វា អដ្ឋកឆាតេឃា, តស្វា សោ អតេត្តាសីយាយ ហត្វេបិសំ ចិឌហិត្វា ងិតោ ហត្វេបិសេ ចា កាតេត្តា, សីយត្តុទិកត្វាយ បរិឆ្ឋិត្តោកាសតោ ឌាហិ ចា កាតេត្តា៍ តត្តក៌ បរិចេ្ឆទំ អតតិក្កមិត្វា ងិតោ យឆាងិតោច សងេ អត្តាស្ស កមុស្ស កណប្តុទកោ ត ហោតិ, កមុំ ត កោបេតិតិ កេហតត្តំ៍

១៣៩១-១៍សល្ហាតត្តិ តិកោដិសល្ហាតំ៍ តិមិត្តត្តិ បត្តាតាទិតិមិត្តំ៍ ងិសកិត្តតត្តិ “បុទត្វិយាយ ងិសាយ កិ តិមិត្ត”ត្តិអាងិតា ងិសាកិត្តតំ៍ បយាលត្តិ តិឃោឌតបទយំ បយាលំ ៍ សោទេឆត្វាតិ យស្មិំ កាយក្ខេត្ត សីយំ ឌាត្តតិ, តត្វ ចសេត្ត ក្តបសយត្តកិក្ខុ ឌាទ្ធសីយចិហាទេ ចសេត្ត សីយាយ ឌាហិ

ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣ, ᩋᨻᨴ᩠ᨵᩈᩦᨾᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩏᨸᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩮ ᨻᩉᩥᩈᩦᨾᩣᨿ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨠᨾ᩠ᨾᩮᩈᩩ ᩋᩣᩁᨠ᩠ᨡᩴ ᩅᩥᨴᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩦᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨡᨱ᩠ᨯᩈᩦᨾᩴ᪨

ᨠᩦᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨲᩥᨠᩮᩣᨱ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨱᩅᩪᨸᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨱᩅᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩈᩴᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨽᨿᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ᪨ “ᩅᩥᨲᩣᨶᩣᨠᩣᩁᩴ ᨵᨶᩩᨠᩣᨠᩣᩁ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨵᨶᩩᨠᩣᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᨵᨶᩩᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ, “ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᩪᨸᨾᩴ ᩈᨠᨭᩪᨸᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨸᨾᩣ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᩪᨸᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩏᨽᨿᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨲᨶᩩᨠᩴ ᨲᩩᩁᩥᨿᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨾᩩᨴᩥᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩦᨾᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪓᪘᪁᪨ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣᨴᩥᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨸᨻ᩠ᨻᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴᩦᨸᨿᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᩴᩈᩩᩈᩩᨴ᩠ᨵᨸᩣᩈᩣᨱᩏᨽᨿᨾᩥᩔᨠᩅᩈᩮᨶ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪓᪘) ᨲᩥᩅᩥᨵᩮᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩒᨾᨠᨲᩁᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᨾᩥᩔᨠᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩉᩥ ᨧᨲᩩᨸᨬ᩠ᨧᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨶᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᩐᨶᨲᩁᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᩣᩈᩣᨱᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᨿᨣᩩᩊᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩣᩈᩣᨱᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᨾᩮᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨸᩣᩈᩣᨱᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨠᩴᩈᩮᨶ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨲᩮᩣ ᩒᨾᨠᨲᩁᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴᩈᨸᩃᨣᩩᩊᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩁᩥᨾᩣᨱᩮᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩮᩣ, ᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨲᩁᩮᩣ᪨ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩣᩈᩣᨱᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨲᩥᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᨩᩦᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩈᩣᩁᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᩏᨻ᩠ᨻᩮᨵᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮᩣ ᨸᩁᩥᨱᩣᩉᨲᩮᩣ ᩈᩪᨧᩥᨴᨱ᩠ᨯᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᩣᨸᩥ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩮᩣ, ᨶ ᨲᨲᩮᩣ ᩐᨶᨲᩁᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨩᨦ᩠ᨥᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩩ ᩈᨠᨭᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩣ, ᨿᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩦᨱᩥ ᨣᩣᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨲᩣᨴᩥᩈᩮᩣ ᨩᨦ᩠ᨥᩈᨠᨭᩈᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩮᩣ, ᩋᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶ ᨲᩴᨴᩥᩅᩈᩴ ᨩᩣᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩩᨻ᩠ᨻᩮᨵᩮᩣ ᨣᩮᩣᩅᩥᩈᩣᨱᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩐᨶᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨴᨠᩴ ᨿᩴ ᩋᩈᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᩴ ᩋᩣᩅᩣᨭᨸᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩦᨲᩊᩣᨠᨩᩣᨲᩔᩁᩃᩮᩣᨱᩥᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩣᨴᩦᩈᩩ ᨮᩥᨲᩴ, ᨲᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᨾᩈᩮᩣ ᨲᨦ᩠ᨡᨱᩴᨿᩮᩅ ᨸᨳᩅᩥᨿᩴ ᨡᨲᩮ ᩋᩣᩅᩣᨭᩮ ᨥᨭᩮᩉᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩪᩁᩥᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩣᩅ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩣ ᩈᨱ᩠ᨮᩉᨶᨠᩴ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩴ, ᩍᨲᩁᩴ ᩈᨶ᩠ᨴᨾᩣᨶᨠᩴ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨠᩣᩃᩴ ᩋᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩴ, ᨽᩣᨩᨶᨣᨲᩴ ᨧ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᩣ ᩋᨻᨴ᩠ᨵᩈᩦᨾᩣᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᨶᨴᩦ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸᨣᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪓᪘᪂᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᨱᩮ ᩈᩣᨾᩥ᪨ ᨲᩦᩉᩥᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨵᩣᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᨴᩔᨶᩴ, ᨸᩃᩥᨲᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᩴ ᨧ ᨾᩪᩃᩴ ᨧ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩈᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᩮ ᩈᨾᩩᨸ᩠ᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ, ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨧ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪓᪘)᪨ ᩈᨲᩮᨶᩣᨸᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨸᩣᨲᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ, ᨲᩥᩴᩈᩣᨿ ᨧ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

᪑᪓᪘᪃᪨ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨸᩁᩴ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᩑᨲᩥᩔᩣᨲᩥ ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨸᩁᩣ᪨ “ᩅᩦᩈᨲᩦ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩣᨶᩮ, ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᨧ ᩅᨲ᩠ᨲᨶᨲᩮᩣ ᩍᨵ ᩈᨦ᩠ᨡ᩠ᨿᩮᨿ᩠ᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨾᩣᨶᩴ ᩅᩦᩈᨲᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩅᩦᩈᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨾᩣᨶᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨠᨲᩴ᪨ “ᩑᨠᩅᩦᩈᨲᩦ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩈᩩᨡᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᩃᩮᩣᨸᩮᩣ, ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᨣ᩠ᨣᨠᩁᨱᩦᨿᨸᩁᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩉᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᩅᩦᩈᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨾᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨧᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᩅᩦᩈᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨸᨴᩮᩈᩮ ᩈᩦᨾᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ᪨

໔ᗱ໙໙· ឃា ក្ខុដ្ឋាឃបិ ឃា ច ហេដ្ឋិយាឃបិ កោសក្កុយត្តុតោបិ អឆិកា ចា ក្ខាតា ចា, ឲតា ឆេ្វបិ សីយាខេយា “អសីយា”តិ អាឌិដ្ឋតត្តា ទុត្តាតិ ខេយាទតា·

໔ᗱ໙ល៊ិ· សយត្ថតោ សន្តានេយេច គិយិត្តំ កិរេត្តត្វាតិ បុន្តាឌិសាត្វឌិសាឌីសុ បរិរតោ សន្តាឌិសាសុ ឃចាលឌ្ឍិ គិយិរេត្តាបក់ សន្តាគិយិត្តំ “ចិតឃឆខេត បុឆ្ឋិតន្តា ‘បុរត្វិយាឃ ឌិសាឃ កិ គិយិត្ត’ត្តិ? ‘បន្តរោតា, កនេត្ត’តិ· បុត ចិតឃឆខេត ‘ឲរេសា បន្តរោតា គិយិត្ត”ត្តិអាឌិតា (យហាច· អដ្ឋ· ໑໖ប៉)

អដ្ឋកថាយំ ទុត្តតខេឃត គិយិរេត្តត គិយិត្តំ ឈរេដត្វា កិរេត្តត្វា· ខាត្តិ ទុតិឃា ឃស្សាតិ ចិក្កុរោហ, “សុឈាត្យ ខេយ, កនេត្ត សនេ្ឈា, ឃាចតា សយត្ថា គិយិត្តា កិត្តិតា”តិអាឌិតា (យហាច· ໑໖ᗱ) បឆកាឌខេត ទុរេត្តត ខាត្តិទុតិខេឃត កខេឱតាតិ អខេ្វា· អរហតិ បខេហាតិ ចិតឃឆខេខាតិ អឆិប្បារេឃា·

໔ᗱ໙ប៉· ខាត្តិត្វាតិ ឃចាទុត្តលក្ខលាតខេឃត សយាតសំចាសសីយំ បឆយំ ខាត្តិត្វា· អតត្ថខត្តិ កិទ្ធត្តខេត ឲ្យចហិតំ អកត្វា, កាលខេក្ខុយំ អកត្វាតិ ទុត្តំ ខេហាតិ, សីយំ សម្មហតិត្យកាយាតំ បទ្ធត្តិកាតំ ឱ្លកាសំ អខេត្វាតិ អឆិប្បារេឃា· បន្ធាតិ សយាតសំចាសសម្មតិរេតា បន្ធា· ឌិចខាចិប្បចាយសក់ សឱ្ឆត្តិត្វាត ឃា ខាន្ត្វា, សា “អចិប្បចាយសា”តិ ទុទ្ធតីតិ ខេឃាឌតា·

តត្វ ឌិចខាចិប្បចាយសក់ សឱ្ឆត្តិត្វាត ឃា ខាន្ត្វាតិ “សុឈាត្យ ខេយ, កនេត្ត សនេ្ឈា, ឃា សា សនេ្ឈត សីយា សឱ្ឆតា សយាតសំចាសា ឲក្យរេបិសចា... ខេប... ឆរេបត្វា កាយត្ថា កាឡូបចារត្ថា, ឈយតិ សឈ្ឈ្ស, តន្ថា ត្យសិ្បា ឲចខេយតំ ឆារឃាឞី”តិ (យហាច· ໑໓໓) ទុត្តតខេឃត ឌិចខេត អចិប្បចាសំ សឱ្ឆត្តិត្វា ឃា ខាន្ត្វា· សា អចិប្បចាយសាតិ ទុទ្ធតីតិ តត្វ ចសត្ថាតំ កិក្លូតំ ឌិចខេត ចិប្បចាយសគិយិត្តាបត្តិឃា អភាចរេតា តចា ទុទ្ធតិ, “អចិប្បចាយសសីយា”តិ ទុទ្ធតីតិ ទុត្តំ ខេហាតិ·

໔ᗱ໙ᗱ· “ឃា កាចិ តឌិលក្ខលាបប្បត្តា តឌី គិយិត្តាតិ កិរេត្តត្វា ‘ឲតំ ខាន្ត្វសីយំ កខេខាយា’តិ កតាបិ អសីយាច ខេហាតី”តិអាឌិកំ (យហាច· អដ្ឋ· ໑໓ល៊ិ) អដ្ឋកថាតឃំ ឆរេស្សត្យាហ “តឌី...ខេប... ត ខេចាត្វខតី”តិ, ត បត្វខតិ សីយាភាខេចត ឲ្យាបិតី ត ខេហាតីតិ អខេ្វា· ខេតខេតចាតិ ខេឃត ត ខេចាត្វខតិ, ខេតខេតច កាខេលាត· អត្រាចីតិ “សន្តា, កិក្លូខេច, តឌី អសីយា, សខេន្តា សយុខេ្ក្កា អសីខេយា, សខេន្តា ឌាតស្សខេខា អសីខេយា”តិ (យហាច· ໑໓ល៊ិ) អខេចាច·

សីយាកថាចណ្ណូតា·

໔ᗱល៊ិ໐· អដ្ឋយិឃាបិ ក្ខរេបិសឆខេចាហារេត្តា ឌិតចខេសត ក្ខរេបិសឆាតំ អតិខេកខេត្តបិ ក្ខុឆ អឆិខេប្បខេតខេឃច ក្ខរេបិសខេឆ កខេហត្វា អាហ “តខេចចា”តិ·

໔ᗱល៊ិ໑-໒· ខេត សន្ធបខេតា ឆខេស្សត្យាហ “ចាត្យឌ្គខេសា...ខេប... កខេឱត្យរេបិសឆា”តិ· ចត្យឌ្គសត្ថិ បួខេលា ចាត្យឌ្គខេសា· បត្តុសត្ថិ បួខេលា

ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᨸᨶ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪄᪅᪁ ᩋᩣᨴᨿᩮᩣ) ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩮ ᩈᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩮ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩔ ᩅᩪᨸᩈᨾᩣᨿ ᩈᩘ᩠ᨥᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨴᩣ “ᨲᩣᩅᨴᩮᩅ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪄᪇᪅) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᨸᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩥᩅᩈᩮᩣ ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨬᩣᨲᩥ-ᩈᩘ᩠ᨠᩣ ᩃᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩮᩣ, ᨸᨶ᩠ᨶᩁᩈᩮᩣ, ᩈᩣᨾᨣ᩠ᨣᩦ ᨧ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᨿᩮᩣᨸᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣ ᨴᩥᩅᩈᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨲᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ᪨ ᨣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩣᨾᩥᩈᩣᨾᩦᩃᨠ᩠ᨡᨱᩔ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᩘ᩠ᨥᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᨸ᩠ᨸᩈᩘ᩠ᨣᩮ ᨽᩩᨾ᩠ᨾᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᩈᩣᨾᩦ ᨠᨾ᩠ᨾᨽᩣᩅᩮᨶ, ᩈᩘ᩠ᨥᨣᨱᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᩈᩣᨾᩥᨶᩮᩣ ᨠᩣᩁᨠᨽᩣᩅᩮᨶ᪨

ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ, ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨵᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾᩴ ᨿᩔ ᩈᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨽᩥᨵᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩅᩈᩮᨶ᪨

᪁᪅᪇᪄᪨ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣᨧ᩠ᨧᩃᩥᨦ᩠ᨣᨾᨸᩮᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨸᩩᩴᩈᨠᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩅᩣᨧ᩠ᨧᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣ ᩉᩥ ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨴᨿᩮᩣᨲᩥ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣ, ᨸᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨸᩩᨾᩥᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪁᪅᪇᪅᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ “ᨸᨬ᩠ᨧᩥᨾᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ, ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨿᩴ ᨸᨮᨾᩮᩣ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪅᪀) ᨴᩮᩈᩥᨲᩣ, ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩘ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᩅᩥᨿᩣᩉ “ᨶᩥᨴᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᩩᨲᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ –

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᩘ᩠ᨥᩮᩣ…ᨸᩮ… ᩋᩣᩅᩥᨠᨲᩣ ᩉᩥᩔ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ᨠᨧ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ…ᨸᩮ… ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨵᩣᩁᨿᩣᨾᩦ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ‘ᩏᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨡᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᨴᩣᨶᩴ᪨ ᩈᩩᨲᩣ ᨡᩮᩣ ᨸᨶᩣᨿᩈ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ…ᨸᩮ… ᩋᩅᩥᩅᨴᨾᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪅᪀) –

ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪅᪇᪆᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩦᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨠ᩠ᨠᨾᩮᨶ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ᪨ “ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ ᨶᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ “ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ “ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩈᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ “ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩣ ᩈᩮᩈᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᨲᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶᩥᨴᩣᨶᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮ ᨸᨶ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩈᩩᨲᩮᨶ ᩈᩣᩅᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᩋᨶᩥᨿᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩔ ᨸᩁᩥᩉᩦᨶᨲ᩠ᨲᩣ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᨲᨳᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨧ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᨸᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩏᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

៦៣៧៧. ឧបោសថេតិ សង្ឃុបោសថេ។ អន្តរាយន្តិ រាជន្តរាយាទិកំ ទសវិធំ អន្តរាយំ។ យថាហ – “រាជន្តរាយោ ចោរន្តរាយោ អគ្គន្តរាយោ ឧទកន្តរាយោ មនុស្សន្តរាយោ អមនុស្សន្តរាយោ វាឡន្តរាយោ សរីសបន្តរាយោ ជីវិតន្តរាយោ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ”តិ (មហាវ. ១៣០)។

តត្ថ សចេ ភិក្ខូសុ “ឧបោសថំ ករិស្សាមា”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ១៣០) និសិន្នេសុ រាជា អាគច្ឆតិ, អយំ រាជន្តរាយោ។ ចោរា អាគច្ឆន្តិ , អយំ ចោរន្តរាយោ។ ទវទាហោ អាគច្ឆតិ វា, អាវាសេ វា អគ្គិ ឧដ្ឋហតិ, អយំ អគ្គន្តរាយោ។ មេឃោ វា ឧដ្ឋេតិ, ឱឃោ វា អាគច្ឆតិ, អយំ ឧទកន្តរាយោ។ ពហូ មនុស្សា អាគច្ឆន្តិ, អយំ មនុស្សន្តរាយោ។ ភិក្ខុំ យក្ខោ គណ្ហាតិ, អយំ អមនុស្សន្តរាយោ។ ព្យគ្ឃាទយោ ចណ្ឌមិគា អាគច្ឆន្តិ, អយំ វាឡន្តរាយោ។ ភិក្ខុំ សប្បាទយោ ឌំសន្តិ, អយំ សរីសបន្តរាយោ។ ភិក្ខុ គិលានោ វា ហោតិ, កាលំ វា ករោតិ, វេរិនោ វា តំ មារេតុំ គណ្ហន្តិ, អយំ ជីវិតន្តរាយោ។ មនុស្សា ឯកំ វា ពហូ វា ភិក្ខូ ព្រហ្មចរិយា ចាវេតុកាមា គណ្ហន្តិ, អយំ ព្រហ្មចរិយន្តរាយោ។

“ចេវា”តិ ឥមិនា អន្តរាយេវ អន្តរាយសញ្ញិនា វិត្ថារុទ្ទេសេ អកតេបិ អនាបត្តីតិ ទីបេតិ។ អនុទ្ទេសោតិ វិត្ថារេន អនុទ្ទេសោ។ និវារិតោតិ “ន, ភិក្ខវេ, អសតិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិអាទិនា (មហាវ. ១៣០) បដិសិទ្ធោ។ ឥមិនា “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, សតិ អន្តរាយេ សំខិត្តេន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតុ”ន្តិ (មហាវ. ១៣០) ឥទម្បិ វិភាវិតំ ហោតិ។

៦៣៧៨. តស្សាតិ បាតិមោក្ខស្ស។ ឥស្សរិយស្ស ហេតុមាហ “‘ថេរាធេយ្យ’ន្តិ បាឋោ”តិ។ ថេរាធេយ្យន្តិ ថេរាធីនំ, ថេរាយត្តន្តិ អត្ថោ។ បាឋោតិ បាឡិវចនតោ។ “យោ តត្ថ ភិក្ខុ ព្យត្តោ បដិពលោ, តស្សាធេយ្យំ បាតិមោក្ខ”ន្តិ (មហាវ. ១៣៣) វចនតោ អាហ “អវត្តន្តេតា”តិអាទិ។ អវត្តន្តេតាតិ អន្តមសោ ទ្វេបិ ឧទ្ទេសេ ឧទ្ទិសិតុំ អសមត្ថាតេន។ ថេរេន យោ អញ្ញុដ្ឋោ, ឧភយញ្ញុដ្ឋស្ស យស្ស បន ថេរស្ស, នវស្ស, មជ្ឈិមស្ស វា សោ បាតិមោក្ខោ វត្តតិ បគុណោ ហោតិ, សោ ឥស្សរោតិ សម្ពន្ធោ។

អញ្ញត្រាតិ “តំ, អាវុសោ, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសា”តិ អាណត្តា, ឥមិនា អនាណត្តស្ស ឧទ្ទិសិតុំ សាមត្ថិយេ សតិបិ អនិស្សរភាវោ ទីបិតោ ហោតិ។ យថាហ – “សចេ ថេរស្ស បញ្ច វា ចត្តារោ វា តយោ វា បាតិមោក្ខុទ្ទេសា នាគច្ឆន្តិ, ទ្វេ បន អឌ្ឍា សុវិសទា វាចុគ្គតា ហោន្តិ, ថេរាយត្តោវ បាតិមោក្ខោ។ សចេ បន ឯត្តកម្បិ វិសទំ កាតុំ ន សក្កោតិ, ព្យត្តស្ស ភិក្ខុនោ អាយត្តោ ហោតី”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ១៣៣)។

៦៣៧៩. ឧទ្ទិសន្តេតិ បាតិមោក្ខុទ្ទេសកេ បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសន្តេ។ សមា វាតិ អាវាសិកេហិ គណនាយ សមា វា។ អប្បា វាតិ ឩនា វា។ អាគច្ឆន្តិ សចេ បាតិ សចេ បន អាគន្តុកា ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ។ សេសមេត្ថ ឧត្តានមេវ។

ឧទ្ទិសំ។ ឧទ្ទិដ្ឋមត្តេតិ ឧទ្ទិដ្ឋក្ខណេយេវ កថារព្ភេតា បុព្ពេយេវ។ “វា”តិ ឥទំ ឯត្ថាបិ យោជេតព្ពំ, ឥមិនា អវុត្តំ “អវុដ្ឋិតាយ វា”តិ ឥមំ វិកប្បំ សម្បិណ្ឌេតិ។ អវុដ្ឋិតាយ បរិសាយាតិ ច ភិក្ខុបរិសាយ អញ្ញាមញ្ញា យុលកធាយ និសិន្នាយមេវាតិ អត្ថោ។ បរិសាយាតិ ឯត្ថ “ឯកច្ចាយា”តិ ច “សព្ពាយា”តិ ច សេសោ។ ភិក្ខូនំ ឯកច្ចាយ បរិសាយ វុដ្ឋិតាយ វា សព្ពាយ បរិសាយ វុដ្ឋិតាយ វាតិ យោជនា។ តេសន្តិ វុត្តប្បការានំ អាវាសិកានំ។ មូលេតិ សន្តិកេ។ បារិសុទ្ធិ កាតព្ពាតិ យោជនា។ “ឥធ បន, ភិក្ខវេ...បេ... អាគច្ឆន្តិ ពហុតរា, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិ វុត្តនយំ ទស្សេតុមាហ “សចេ ពហូ”តិ។ ឯត្ថ “បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ព”ន្តិ សេសោ។ សព្ពវិកប្បេសុ បុព្ពកិច្ចំ កត្វា បុន បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសិតព្ពន្តិ អត្ថោ។ អយំ បនេត្ថ សេសវិនិច្ឆយោ –

“បន្នរសាវាសិកានំ, ឥតរានំ សចេតរា;

សមានេតរេនុវត្តន្តុ, បុរិមានំ សចេធិកា;

បុរិមា អនុវត្តន្តុ, តេសំ សេសេស្វយំ នយោ។

“បាដិបទោវាសិកានំ ,

ឥតរានំ ឧបោសថោ;

សមេធាកានំ សាមគ្គិំ,

មូលដ្ឋា ទេន្តុ កាមតោ។

ពហិ គន្ត្វាន កាតព្ពោ,

នោ ចេ ទេន្តិ ឧបោសថោ;

ទេយ្យានិដ្ឋាយ សាមគ្គិំ,

ពហូសុ ពហិ វា វជេ។

“បាដិបទេកត្តការំ, ឯវមេវ អយំ នយោ;

សាវេជ្ជ វុត្តំ សង្ខិត្ត, អប្បាវេត្តស្ស ទុក្កដន្តិ។

៦៣៤. ចិកិច្ឆិតុស្សាតិ អារោចេតុស្ស, ឞ្ជាមិនា ញ្ញាតកេហិ អភាវត្ថីតិ ទីបេតិ។ ញ្ញាណ “អកិលិនស្សា”តិ វេសេសា។ ខេនេន អាហារេបន្តេន “កិញ្ចិ កម្មំ កោរោន្តោ វា សង្កាមាលមេវ ឯកោ វា ភារនិក្ខេបកោ វា សេភាហាកេយ្យកិនិកាជីសុ អញ្ញតរោ វា ន ឞ្ជេបិសវាការេវមូជ្ជនត្តំ អាហារេបនេន្តោ, អវេសេសា បន វារេន អាហារេបនេន្តោ”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ៧៥៦) អដ្ឋកថាយ វុត្តចិនិតា អាហារេបនេន្តោ។ សចេ អាហារេត្វា សមូជ្ជតិ តាវកាលិកម្បិ ន លភតិ, សាវាកត្តំ កប្បិយំ កោរេត្វា សមូជ្ជិតព្វំ។ តម្បិ អលភន្តស្ស លទ្ធកប្បិយំ ហោតិ។

អាសនបញ្ញាបនាហត្ថិយម្បិ វុត្តនយេនេវ អាហារេបនេន្តោ។ អាហារេបន្តេន ច សចេ ញ្ញេបិសវាការេ អាសនានិ នត្ថិ, សង្ឃិកាវាសេនាបិ អាហរិត្វា បញ្ញាបេត្វា បុន អាហរិតព្វានិ។ អាសនេសុ អសតិ កដសារកេបិ តដ្ឋិកាយោបិ បញ្ញាបេតុំ វដ្ដតិ, តដ្ឋិកាសុបិ អសតិ សាវាកត្ថានិ កប្បិយំ កោរេត្វា បញ្ញាបេតព្វានិ, កប្បិយការកំ អលភន្តស្ស លទ្ធកប្បិយំ ហោតិ។

បទីបកេរហោបិ វុត្តនយេនេវ អាហារេបនេន្តោ។ អាហារេបន្តេន ច “អម្ហាកំ នាម ឞ្ជាកាមេ តេលំ វា វដ្ដិ វា កបល្លិកា វា អត្ថិ, តំ គហេត្វា ករោហី”តិ វត្តព្វោ។ សចេ តេលាទីនិ នត្ថិ, ភិក្ខាចារេនាបិ បរិយេសិតព្វានិ។ បរិយេសិត្វា អលភន្តស្ស លទ្ធកប្បិយំ ហោតិ។ អបិច កបាលេ អគ្គិបិ ជាលេតព្វោ។

៦៣៥. ទីបត្តិ ឯត្ថ “ជាលេត្វា”តិ វេសេសា។ អថ វា “កត្វា”តិ ញ្ញាយិតា ច ឃោរេជព្វំ។ គាហនាត្តិ ធរេបត្វាតិ “សុហត្ថ មេ, អាយស្មន្តា, អជ្ជុបោសថោ បន្នរសោ, យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, មយំ អញ្ញមញ្ញំ បរិសុទ្ធិឞ្ជេបិសថំ កោរេយ្យាមា”តិ ឯវំ គាហនាត្តិ និក្ខិបិត្វា។ កត្តព្វោ តិហុបោសថោតិ តីហិ ភិក្ខូហិ ឞ្ជេបិសថោ កាតព្វោ។ តីសុ ខេនេន ឯកំសំ ឞ្ជត្តរាសង្គំ កត្វា ឞ្ជក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ទ្វេ ឯវំ តិក្ខត្តុមេវ វត្តព្វោ “បរិសុទ្ធា អហំ, អាវុសោ, ‘បរិសុទ្ធា’តិ មំ ធារេថា”តិ (មហាវ. ១៣៤)។ ទុតិយេន, តតិយេន ច យថាក្កមំ “បរិសុទ្ធា អហំ, ភន្តេ, ‘បរិសុទ្ធា’តិ មំ ធារេថា”តិ តិក្ខត្តុមេវ វត្តព្វំ។

៦៣៦. បុព្ពកិច្ចាទីនិ កត្វា ញត្តិំ អដ្ឋបេត្វា ខេនេន នវោ ឯវំ តិក្ខត្តុមេវ វត្តព្វោ “បរិសុទ្ធា អហំ, អាវុសោ , ‘បរិសុទ្ធា’តិ មំ ធារេហី”តិ (មហាវ. ១៣៤), នវេន ខេរេនាបិ “បរិសុទ្ធា អហំ, ភន្តេ, ‘បរិសុទ្ធា’តិ មំ ធារេថា”តិ (មហាវ. ១៣៤) តិក្ខត្តុំ វត្តព្វោ។

ញ្ញមហិ បន ធារេ ញត្តិយា អដ្ឋបនត្ថ “ធារេហី”តិ ឯកវចនតិទ្ទេសោ វាតិ ឯវត្តកេន ចិសេសេតិ តំ អនាទិយិត្វា បុគ្គលេន កាតព្វំ ឞ្ជេបិសថចិធិំ ទស្សេតុមាហ “បុព្ពកិច្ចំ សមាបេត្វា, អធិដ្ឋេយ្យ បនេកកោ”តិ។ អធិដ្ឋេយ្យាតិ “អជ្ជ មេ ឞ្ជេបិសថោ, បន្នរសោ”តិ វា ‘វាតុទ្ទសោ’តិ វា អធិដ្ឋាមី”តិ អធិដ្ឋេយ្យ។ អស្សាតិ អនេនាត វុត្តបុគ្គលំ សន្ធាយ ឯកវចនតិទ្ទេសោ។ មនោវុត្តា សង្ឃោបិ គណោបិ ទ្វេបិ អត្តនោ អត្តនោ អនុញ្ញាតំ ឞ្ជេបិសថំ អន្តរាយំ វិនា សចេ ន កោរោន្តិ, ឯវមេវ អាបត្តិមាបជ្ជន្តីតិ វេទិតព្វោ។

໑໕໘໔-໕. ຐານາຕິ “ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ພິກ຺ຂເວ, ອຸເປາສຖກມ຺ມານິ, ອຘເມ຺ມນ ວຄ຺ຄໍ ອຸເປາສຖກມ຺ມ”ນ຺ຕິອາທິນາ (ມຫາວ. ໑໔໙) ນເຍນ ວຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມຈຕຸກ຺ກໍ ທເສ຺ສຕຸມາຫ “ອຘເມ຺ມນ ຈ ວເຄ຺ຄນາ”ຕິອາທິ. ອຘເມ຺ມນ ວເຄ຺ຄນ ກມ຺ມໍ, ອຘມ຺ເມນ ສມເຄ຺ຄນ ກມ຺ມໍ, ຘເມ຺ມນ ວເຄ຺ຄນ ກມ຺ມໍ, ຘມ຺ເມນ ສມເຄ຺ຄນ ກມ຺ມນ຺ຕິ ເອຕານີຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຸເປາສຖສ຺ສ ກມ຺ມານີຕິ ຊີເຕາ ອຕ຺ຣຊີຕິ ເຍາຊນາ. ຈຕູສ຺ວປິ ປເທເສສ຺ວຕິ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ກເມ຺ມສຸ ປນ. ຈຕຸຕ຺ຖນ຺ຕິ “ສມເຄ຺ຄນ ຈ ຘມ຺ເມນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອຸເປາສຖກມ຺ມໍ “ຘມ຺ມກມ຺ມ”ນ຺ຕິ ອຘິເປ຺ປຕໍ.

໑໕໘໖-໗. ຕາຕິ ກມ຺ມາຕິ ປກາເສຕຸມາຫ “ອຘມ຺ມິກາ”ຕິອາທິ. ຐນ ຐມສ຺ມິໍ ປາປເນ ເອຕ຺ຖ ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ອຸເປາສເຖສຸ. ອຘເມ຺ມນ ວເຄ຺ຄາ ອຸເປາສເຖາ ກຕເມາຕິ ກເຘຕຸກມ຺ຍຕາປຸຈ຺ຉາ. ຍຕ຺ຖ ຍສ຺ມິໍ ເອກສີມາຍໍ ພິກ຺ຂເວາ ຈຕ຺ຕາເຣາ ວສນ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ.

ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ສ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເຕ ຕເຍາ ຊນາ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອຸເປາສຖໍ ກເຣານ຺ຕິ ເຈ, ເອວໍ ກເຕາ ອຸເປາສເຖາ ອຘເມ຺ມາ ວຄ຺ຄຸເປາສເຖາ ຕາຍາຕິ ເຍາຊນາ, ເອກສີມເຏ຺ຖຫິ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຸເປາສເຖ ກາຕເພ຺ພ ຄຓຸເປາສຖສ຺ສ ກຕຕ຺ຕາ ອຘເມ຺ມາ ຈ ສງ຺ຄຸຍ຺ຍາປິຕາ ຄຓຍ຺ຍຕ຺ຕິປາຣິສຸທ຺ຘິຍາ ອາຄຕເຕາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອນຸປຄເຕນ ວເຄ຺ຄາ ຈ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໕໘໘. ອຘເມ຺ມນ ສມເຄ຺ຄາຕິ ເອຕ຺ຖ “ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ”ຕິ ອນຸວເຕ຺ຕຕີ. “ພິກ຺ຂເຕາ ເອກເຕາ”ຕິ ປທເຈ຺ເຉາ. “ເຫາຕິ ອຘມ຺ມິເກາ”ຕິ ປທເຈ຺ເຉາ. ຈຕູຫິ ສມເຄ຺ຄຫິ ສງ຺ຄຸເປາສເຖ ກາຕເພ຺ພ ຄຓຸເປາສຖກຣຓໍ ອຘເມ຺ມາ, ຫຕ຺ຖປາສຸປຄຕຕ຺ຕາ ສມເຄ຺ຄາ ເຫາຕີ.

໑໕໘໙-໙໐. ເຍາ ອຸເປາສເຖາ ຘເມ຺ມນ ວເຄ຺ຄາ ເຫາຕິ, ເສາ ກຕເມາຕິ ເຍາຊນາ. ຍຕ຺ຖ ຍສ຺ມິໍ ເອກສີມາຍໍ ຈຕ຺ຕາເຣາ ພິກ຺ຂເວາ ວສນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ເອກສ຺ສ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເຕ ຕເຍາ ຊນາ ປາຕິເມາກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ ເຈ, ຘເມ຺ມນ ວເຄ຺ຄາ ອຸເປາສເຖາ ເຫາຕີຕິ ເຍາຊນາ. ເອກສີມເຏ຺ຖຫິ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຸເປາສຖສ຺ສ ກາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຘເມ຺ມາ, ເອກສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອນຸປຄເຕນ ວເຄ຺ຄາ ຈ ເຫາຕີຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໕໙໑. ເຍາ ຘມ຺ເມນ ສມເຄ຺ຄາ, ເສາ ກຕເມາຕິ ເຍາຊນາ. ຈຕ຺ຕາເຣາ ພິກ຺ຂເວາ ເອກເຕາ ປາຕິເມາກ຺ຂໍ ອຸທ຺ທິສນ຺ຕິ ເຈ, ອຍໍ ຘມ຺ເມນ ສມເຄ຺ຄາ ອຸເປາສເຖາຕິ ຍເຕາ ອຘິເປ຺ປເຕາຕິ ເຍາຊນາ. ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຸເປາສຖສ຺ສ ກາຕພ຺ພຕ຺ຕາ ຘເມ຺ມາ, ເອກສ຺ສາປິ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອວິຊຫເນນ ສມເຄ຺ຄາຕິ ອຘິປ຺ປາເຍາ.

໑໕໙໒. ວເຄ຺ຄ ສເມ຺ຄ ວເຄ຺ຄາຕິ ສຍ຺ຍິເນາ, ສມເຄ຺ຄ ຈ ສເມ຺ຄ ວເຄ຺ຄາຕິ ສຍ຺ຍິເນາ ຕຕ຺ຖ ຊານິຕ຺ວາ ຈ ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອເນາຕ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ກໍ ອາປຕ຺ຕິ ເຫາຕີຕິ ເຍາຊນາ.

໑໕໙໓. ເອກາຘິປ຺ປາເຍເນາຕິ “ຕສ຺ເສຕ຺ຕເນ, ຈີຕສ຺ເສຕ຺ຕເນ, ເກາ ເນຫິ ອເຕ຺ຖາ”ຕິ ເອວໍ ເອເກ຺ກຍ຺ຍສ຺ເສນາ “ປາຣິສຸທ຺ຘິໍ ອເນາຕ຺ຕສ຺ສາ”ຕິ ອາເຣາປ຺ປ ເຍາເຊຕພ຺ພໍ. ຕສ຺ສ ພິກ຺ຂເວາ ທຸກ຺ກຕໍ ເຫາຕິ ອກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ຈ ທຸກ຺ກຕໍ ເຫາຕີຕິ. ຍຖາຫ – “ເອເກ຺ກຍ຺ຍສ຺ເສນ

អកុសលពលវតាយ ទុល្លភំ វុត្ត”ន្តិ (មហាវ˙ អដ្ឋ˙ ១៧៩)˙ វក្កេ វា សបក្កេ វា សញ្ញីសបក្កោ ឋតិ សញ្ញិនោ ឧបោសថំ ករោន្តស្ស អនាបត្តីតិ ឃោសនា˙ អវសេសា បនេត្ថ វត្តព្វវិនិច្ឆយោ បវារណាវិនិច្ឆយាវសានេ “បារិសុទ្ធិប្បទានេនា”តិអាទីហិ (វិ˙ វិ˙ ១៩៣១) ឧគ្គតោ វត្តុវិនិច្ឆេត្តេន ន វុត្តោ˙

១៦៨-៩˙ “កុក្កុច្ចកតា”តិអាទីសុ ករណវចនន្តានិ បទានិ “សហា”តិ ឥមិនា សទ្ធិំ “ឧបោសថោ ន កាតព្វោ”តិ បទេន បច្ចេកំ យោជេតព្វានិ˙ កុក្កុច្ចកតាតិ អាបត្តិយា អនស្សុតេ កុក្កុច្ចកោ, អាបត្តិយា អប្បដិករេន កុក្កុច្ចកោ, បារិកាយ ឥដ្ឋិយា អប្បដិកិស្សរេ កុក្កុច្ចកោតិ តិវិធេន កុក្កុច្ចកេ˙ ឯតេសុ ហិ តិវិធេ កុក្កុច្ចកេ សតិ ឧបោសថំ ករោន្តោ សញ្ញី បារិសុទ្ធិំ អាបជ្ជតិ˙

“គហដ្ឋោ”តិ ឥមិនា តិត្ថិយោបិ សង្គហិតោ˙ សេសេហិ សហធម្មិកេហីតិ ភិក្ខុនី, សិក្ខមានា, សាមណេរោ, សាមណេរីតិ ចតូហិ សហធម្មិកេហិ˙ ចុតនិក្ខិត្តសិក្ខេហីតិ ឯត្ថ ចុតោ ច និក្ខិត្តសិក្ខោ ចាតិ វិគ្គហោ˙ ចុតោ នាម អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នកោ˙ និក្ខិត្តសិក្ខោ នាម សិក្ខាបច្ចក្ខាតកោ˙

ឯកាទសហីតិ បណ្ឌកោ, ថេយ្យសំវាសកោ, តិត្ថិយបក្កន្តកោ, តិរច្ឆានគតោ, មាតុឃាតកោ, បិតុឃាតកោ, អរហន្តឃាតកោ, ភិក្ខុនិទូសកោ, សង្ឃភេទកោ , លោហិតុប្បាទកោ, ឧភតោព្យញ្ជនកោតិ ឥមេហិ ឯកាទសហិ អភព្ពេហិ˙

សភាគាបត្តិកេន វា សហ ឧបោសថោ ន កាតព្វោ, បារិវុត្ថេន ឆន្ទេន ឧបោសថោ ន កាតព្វោ, ករោន្តោ ទុក្កដំ ហោតីតិ ឃោសនា˙ ឯវំ កុក្កុច្ចវិនោទនស្ស សព្វវិករបស្ស ទុក្កដមេវ វេទិតព្វំ˙ “យំ ទ្វេបិ ជនា វិកាលភោជនាទិនា សភាគវត្ថុនា អាបត្តិំ អាបជ្ជន្តិ, ឯវរូបា វត្ថុសភាគា ‘សភាគា’តិ វុច្ចតី”តិ (មហាវ˙ អដ្ឋ˙ ១៦៩) វចនតោ “សភាគាបត្តី”តិ វត្ថុសភាគាបត្តិមេវ គហេតព្វា˙

ឧបោសថទិវសេ សព្វោវ សង្ឃោ សវេ សភាគាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ,

“ឥធ បន, ភិក្ខវេ, អញ្ញតរស្មិំ អាវាសេ តទហុបោសថេ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តិំ អាបន្នោ ហោតិ, តេហិ, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូហិ ឯកោ ភិក្ខុ សាមន្តា អាវាសា សជ្ជុកំ បាហេតព្វោ ‘គច្ឆាវុសោ, តំ អាបត្តិំ បដិករិត្វា អាគច្ឆ, មយំ តេ សន្តិកេ តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមា’តិ˙ ឯវញ្ចេតំ លភេថ, ឥច្ចេតំ កុសលំ˙ នោ ចេ លភេថ, ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិពលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ – ‘សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, អយំ សព្វោ សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តិំ អាបន្នោ, យទា អញ្ញំ ភិក្ខុំ សុទ្ធំ អនាបត្តិកំ បស្សិស្សតិ, តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សតី”តិ (មហាវ˙ ១៧១) ច,

វេមតិកោ ចេ ហោតិ,

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, អយំ សព្ពោ សង្ឃោ សភាគាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ, យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សតិ, តទា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សតី”តិ (មហាវ។ ១៧១) ច,

វុត្តនយេន ឧបោសថោ កាតព្ពោ។

ឯត្ថ ច សញ្ញត្តិ តទហេវាគមនត្ថាយ។ គណុបោសថាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ វុត្តញ្ហិ អដ្ឋកថាគណ្ឋិបទេ “យថា សង្ឃោ សភាគំ អាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា សុទ្ធំ អលភិត្វា ‘យទា សុទ្ធំ បស្សិស្សតិ, តទា តស្ស សន្តិកេ តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សតី’តិ វត្វា ឧបោសថំ កាតុំ លភតិ, ឯវំ ទ្វីហិបិ អញ្ញមញ្ញំ អារោចេត្វា ឧបោសថំ កាតុំ វដ្ដតិ។ ឯកេនាបិ ‘បរិសុទ្ធំ លភិត្វា បដិករិស្សាមី’តិ អាភោគំ កត្វា កាតុំ វដ្ដតិ កិរា”តិ។ កិរាតិ ចេត្ថ អនុស្សវត្ថេ ទដ្ឋព្ពោ, ន បនារុចិយំ។

បរិវុត្ថេន ឆន្ទេនាតិ ឆន្ទំ អាហរិត្វា កម្មំ កាតុំ និសិន្នេនបិ “អសុកលក្ខណតាទិនា កេនចិ ការណេន ន ករិស្សាមី”តិ វិស្សដ្ឋេ ឆន្ទេ សចេ បុន ករិស្សតិ, បុន ឆន្ទបារិសុទ្ធិំ អាហរិត្វា កាតព្ពំ។ យថាហ – “ឯតស្មិំ បារិវាសិយេ បុន ឆន្ទបារិសុទ្ធិំ អនានេត្វា កម្មំ កាតុំ ន វដ្ដតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១១៦៧)។

២៣៨៦។ អទេសេត្វា បកតាបត្តិន្តិ អាបន្នំ អាបត្តិំ អទេសេត្វា។ នាចិក្ខិត្វាន វេមតិន្តិ “អហំ, ភន្តេ, សម្ពហុលាសុ អាបត្តីសុ វេមតិកោ, យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ, តទា តា អាបត្តិយោ បដិករិស្សាមី”តិ វិមតិ អនារោចេត្វា។ “យទា និព្វេមតិកោតិ ឯត្ថ សចេ បនេស និព្វេមតិកោ ន ហោតិ, វត្ថុំ កិត្តេត្វាវ ទេសេតុំ វដ្ដតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៦៨) អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ តត្រាយំ ទេសនាវិធិ – សចេ មេឃច្ឆន្នេ សូរិយេ “កាលោ នុ ខោ, វិកាលោ”តិ វេមតិកោ ភុញ្ជតិ, តេន ភិក្ខុនា “អហំ, ភន្តេ, វេមតិកោ ភុញ្ជិំ, សចេ កាលោ អត្ថិ, សម្ពហុលា ទុក្កដា អាបត្តិយោ អាបន្នោម្ហិ, នោ ចេ អត្ថិ, សម្ពហុលា បាចិត្តិយាបត្តិយោ អាបន្នោម្ហី”តិ ឯវំ វត្ថុំ កិត្តេត្វា “អហំ, ភន្តេ, យា តស្មិំ វត្ថុស្មិំ សម្ពហុលា ទុក្កដា វា បាចិត្តិយា វា អាបត្តិយោ អាបន្នោ, តា តុម្ហមូលេ បដិទេសេមី”តិ វត្តព្ពំ។ ឯសេវ នយោ សព្ពាបត្តីសូតិ។

គណ្ឋិបទេសុ បនេវំ វិនិច្ឆយោ វុត្តោ – “អហំ, អាវុសោ, ឥត្ថន្នាមាយ អាបត្តិយា វេមតិកោ, យទា និព្វេមតិកោ ភវិស្សាមិ, តទា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមី’តិ វត្វា ឧបោសថោ កាតព្ពោ, បាតិមោក្ខំ សោតព្ព”ន្តិ (មហាវ។ ១៧០) វចនតោ យាវ និព្វេមតិកោ ន ហោតិ, តាវ សភាគាបត្តិំ បដិគ្គហេតុំ ន លភតិ។ អញ្ញេសញ្ច កម្មានំ បរិសុទ្ធោ នាម ហោតិ។ “បុន និព្វេមតិកោ ហុត្វា ទេសេតព្ពមេវា”តិ (កង្ខា។ អភិ។ ដី។ និទានវណ្ណនា) នេវ បាឡិយំ, ន អដ្ឋកថាយំ អត្ថិ, ទេសិតេ បន ន ទោសោ។ “ឥតោ វុដ្ឋហិត្វា តំ អាបត្តិំ បដិករិស្សាមី”តិ (មហាវ។ ១៧០) វុត្តាបិ វុត្តនយេនាតិ។

២៣៨៧។ ឧបោសថេតិ ទិនការកកត្តព្ពាការវសេន បន្នរសី, សង្ឃុបោសថោ, សុត្តុទ្ទេសោតិ ទ្វេហិ តីហិ លក្ខណេហិ សមន្នាគតោ

រូបិយេសុ សកិញ្ចនា អាចរិយាតិ “យស្ស រូបិយេសុ កិញ្ចិ”ត្តិអាទិនា វុត្តប្បការា សកិញ្ចនា អាចរិយា។ តេន “អនាចរិយា”តិ

វេទេយ្យ អាចរិយេ ចា អនាចរិយេ ចាតិ ឯត្ថ “អកិញ្ចនេ ចា នានាសំវាសកេហិ សកិញ្ចនេ ចា”តិ ច ន កត្តព្ពាតិ ឯត្ថ “អញ្ញំ

វទេយ្យ អញ្ញំ អត្តនោ”តិ ច វេទេយ្យ “អនាចរិយេ”តិ រូបទស្សិតាយេវ ឯត្ថ។ កិញ្ចនា រូបិយេសុ សកិញ្ចនាអាចរិយា ចា

អនាចរិយា ចា អកិញ្ចនា ចា នានាសំវាសកេហិ សកិញ្ចនា ចា អាចរិយេ ចា អនាចរិយេ ចា អញ្ញំ វទេយ្យ អញ្ញំ អត្តនោ

ពុទ្ធានំ ពោធិបិ ន កត្តព្ពាតិ វេទិតព្ពា។

១៨៩៧។ យស្មិំ អាចរិយេ បន រូបិយេសុ កិញ្ចិ នត្ថិ វត្តតិ, សោ អាចរិយោ “សកិញ្ចនោ នាមា”តិ បកាសិតោតិ វេទិតព្ពោ, យុត្តោ បន

យត្ថ រូបិយេសុ ន វត្តតិ, សោ សព្ពត្ថាបិ កិញ្ចនំ អកិញ្ចនោ នាមាតិ ទីបេតិ។

១៨៩៩។ រូបិយស្ស បវេទនំ, ឥមស្មិំ បទានុក្កមេ ច តិត្ថិយេហិ អាយតនេហិ “រូបិយេសុ កិញ្ចិត្តយា”តិអាទិ។

១៩០០។ បដិក្ខេបេស្សាតិ តិចារិស្សា អធិគតម្បិ សង្ឃាដិត្តិ ឯត្ថ “សោធេតុំ គម្ពីរំ កម្ម”ន្តិ អាវេណិកា សមុដ្ឋិតត្តា។

១៩០១។ សោ ចាតិ (កត្វា អដ្ឋ តិចាតុចត្តា) វត្តុចក្កាទិបតេទេន បញ្ញត្តិសោ សោ សង្ឃោ ច ហេដ្ឋិមបរិច្ឆេទេន កត្តព្ពកម្មានំ

ចរេន បរិទីបិតោ, ន ឧទ្ទេសាទីនំ កាតុំ អយុត្តតាទស្សនចរេន។

១៩០២។ វត្តុចក្កាទិភេទតិពន្ធំ កម្មំ ទស្សេត្វាហ “បចារណា”ត្តិអាទិ។ បចារណញ្ញា តថា អព្ភានញ្ញា រូបសម្បទញ្ញា ទេសេត្វា វត្តុចក្កេន

អកត្តព្ពំ កម្មំ ន ចិណ្ណតីតិ វេទិតព្ពា។

១៩០៣។ យញ្ញទេស រូបសម្បទា យញ្ញទេសរូបសម្បទា, តំ អព្ភានំ, យញ្ញទេសរូបសម្បទញ្ញា ចិត្តា បញ្ញាចក្កេន សព្ពំ កម្មំ កាតុំ ចដ្ឋតីតិ

វេទិតព្ពា។

១៩០៤។ កិញ្ចិបិ កម្មំ ន ន កត្តព្ពន្តិ វេទិតព្ពា, សព្ពម្បិ កម្មំ កត្តព្ពមេវាតិ អធិប្បាយោ។ ឯវំ បដិសេធោ បកតត្តេ កម្មស្សតីតិ។ ទីឃតិចក្កេន

សង្ឃេន សព្ពម្បិ កម្មានំ កត្តព្ពភាវេ កិមត្ថំ អតិរេកទីឃតិចក្កស្ស គហណន្តិ អាហ “ភូតេន ទោសេនាតិ ទោសេបត្តំ, តាទិសេន

អតិរេកតា”តិ។ យថាវុត្តេ វត្តុក្កំទេ សង្ឃេ គណតោ ភូតេន ទោសេន ហោតិ, អទិសេន ទោសេន ន ហោតីតិ ទោសេបត្តំ អតិរេកតា

ទស្សិតា, អតិរេកទីឃតិចក្កសង្ឃោ ទស្សិតោតិ អធិប្បាយោ។

១៩០៥។ វត្តុចក្កេន កត្តព្ពំ បកតត្តាន វត្តានេវ កម្មប្បត្តាតិ ទីបិតាតិ វេទិតព្ពា។ សេយ្យា បកតត្តា ឧក្ខេបនាតិ សេសេហិ បកតត្តាតិ

អត្ថវត្តា ទេវ អត្ថិយវត្តំ អត្ថញ្ញាបត្តា ច កេហិ តព្ពា។ សេសេសុ ចាតិ បញ្ញាចក្កាទីសុបិ។

១៩០៩់ ចត្យចក្កាគឹកត្តត្ដាកយុំ អសំចាយបុក្កល់ ពហប្ញទ៌ កត្ថា កទេរាត្តយ្យ ហ្កក្កដ៌ ទេហាតិ៍ ត ទេកចល់ ហ្កក្កដទេយច, កតញ្ញា កយុំ ក្យព្យតឹតិ ទេឃាឌតា៍

១៩០លិ៍ បរិចាយាគឹតិ ៩ត្ត អាគិ-សទេក្ក្ត យុ្ឋលីឃបដិកយ្យតាគឹតំ ពហល៉ា៍ ពព្រដ្កត្តិ បរិចាយាគឹស្យ ជិតំ៍ “ពឆា”តិ ញ្ញយិតា “កតំ ក្យព្យតិ ហ្កក្កដ”ត្តិ ញ្ញគំ អត្យចទេត្តតិ៍ ទេសសំ ព្ទតិ បរិចាយាគិកយុទេពា អញ្ញា បត ក្ខទេបិសឆាគិកយុំ ៍ ចដ្ឋតឹតិ ទេព បរិចាសិកាឝទេឃា ពហប្ញទេក កត្ថា កាព្យំ ចដ្ឋតិ៍

ក្ខទេបិសឆព្ឋត្តកកឆាចល្លតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ចម្ប្បភាយិកក្ខន្ធកកចាចណ្ណភា

១៩០៥៉ ចម្ប្បភាយិកា ចុត្តាតិ សេសោ៉ បន្ធិយា ចាតិ ឲត្ថ ខ្លាតិ-សេន្តា គិតម្បេភ៉ ចម្ប្បភាយិកាតិ ចម្ប្បកាយភា៉ អាលសោ, ចចឹកេភា ចា កាតន្តោ ក្លុបកន្ធតាតិ ខ្លាយិភា ចម្ប្បកាយភព្យកាទោ តម្បិតោ៉ ក្លុបកន្ធតា អាលសោ កត្តន្តោ, ចចឹកេភា ចា កត្តន្តោតិ សព្ទត្ថា៉ ក្លុបកន្ធត្តត ច សេភាសតេ អសតិ “ខ្លាឆ ចម្បំ ចសិម្បាយឹ”តិ ចិត្តុប្យាតយត្តំ ចា កាតន្តំ, សេភាសតេ សតិ “ខ្លាយម្ចិ ចិហាទេ ខ្លាយំ តោយាសំ ចម្បំ ក្លុបយឹ”តិ ច “ខ្លាឆ ចម្បំ ក្លុបយឹ”តិ ច ចចឹកេភា ចា កាតន្តោតិ អត្ថោ៉

១៩០៦៉ ខាត់ ចម្ប្បកាយត់ អត្យុបកន្ធតោ ចាបឹតិ ឃោខភា៉ តោយាសត្តិ ឲត្ថ “បុរិយំ ចា បន្ធិយំ ចា”តិ សេសោ៉ ចទត្តម្បាបឹតិ ឲត្ថ “ចាទិក”ត្តិ សេសោ៉ បុរិយំ ចា តោយាសំ បន្ធិយំ ចា តោយាសំ អចសិត្វាច ចាទិកំ ចទត្តម្បាបិ ក្យុកូត្តិ ឃោខភា៉ តោយាសត្តិ អក្ខត្តសំឃោក ក្លុបឃោកចចត៉ ឃចាហ – “ភ, កិក្ខូច, ចម្បំ ក្លុបកត្វា បុរិយំ ចា តោយាសំ បន្ធិយំ ចា តោយាសំ អចសិត្វា ចាទិកា បក្កូយិតន្តា, ឃោ បក្កូយេឃ្យ, អាបត្តិ ក្យុកូឌម្បា”តិ (យហាច៉ ១ប័ឳ)៉

១៩១០៉ ទុក្កូម្បស្បុសិទេតិ ឲត្ថ “សុន្តេ”តិ សេសោ៉ ឃចាហ – “ទុក្កូស្បុសិទេតិ ឲត្ថ សុន្តេ ទុក្កូស្បុសិទេយេច ភ ចដូតិ, យហត្តម្ប បភ ទុក្កូស្បុសិទម្ប អត្តោ បតទន្ធតត់ កុដ៏កំ កត្វា បចិសភត្វាទំ ឃោខត្វា ក្លុបកត្វំ ចដូតឹ”តិ៉ “ទុក្កូម្ប ស្បុសិទេ”តិ ខ្លាយិភា ទុទក្កូកតេសោ ចិដេបិបិ សក្កហិតោ, សោបិ សុន្តេច ភ ចដូតិ៉ ឃចាហ – “ទុក្កូចិដកិឃាតិ ឲត្វាបិ សុន្តេ ចិដបយទត្ត ភ ចដូតិ, យហាចិដេប បភ អដូកំ ចាត្ថិត្វា តត្ថ បតទន្ធតត់ កុដ៏កំ កត្វា ក្លុបកត្វំ ចដូតឹ”តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០១)៉

“លេត្តតិ ឲត្វាបិ ចត្បុស្បុ ចម្ពុស្បុ លត្តំ ងេបត្វា អាចទណ៌ កត្វា ត្វាទំ ឃោខត្វា ក្លុបកត្វំ ចដូតិ, លត្តកុដ៏កា ភាសេយសា ហោតិ៉ ចាដ៏ឃាតិ ឲត្វាបិ យហត្តត កបេល្វូត លេត្ត ចុត្តភឃោភ កុដ៏ កត្វាច ក្លុបកត្វំ ចដូតឹ”តិ អដូកចាចចភតោ ឲចយកតាស្បុ សុន្តុលត្តចាដ៏ស្បុ គិចាទណ៌ ចចិតន្តំ៉ លចកុដ៏តិ ដក្កិតយត្វាគេឃោ ចុត្តា៉ ឃចាហ – “លចកុដ៏កា ភាយ ដក្កិតយត្វាគិកេភា កុដ៏, តត្ថ ក្លុបកត្វំ ភ ចដូតឹ”តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០១)៉

ស្បុសាតេ បភ អដ្ឋា កុដ៏កំ កត្វា ក្លុបកត្វំ ចដូតិ៉ “លចសទឹទំ ឃសេបត្វា លាទិកាឃ, អដ៏កាភត្វា អត្វាឃ កុដ៏កា កឹឃតឹ”តិ អត្តកដូកចាយំ លចកុដ៏ ចុត្តា៉ “ដក្កិតយត្វាតិ កសិកុដ៏កាបិសាលាឈទត្តិ លិលិត”ត្តិ (ចឌិទ៉ ឌិ៉ យហាចក្ក ១០១) ចឌិទត្យុត្តិតត្ថេទោ៉ ចត្យុត្តិ បិសាលាត់ ក្លុបទិ បិសាលំ អត្ថទិត្វា កតោ កេហាបិ “ដក្កិតយត្វា”តិ ចុត្វតិ៉ ឌឹឈេ យត្វាបិតេ យត្វោ្យចិត្តិញ្ញា អដ្ឋតិឃោ បចេសត្វា យត្វា កទោត្តិតិ តម្ប ខ្លាត់ ក្លុបទិ, ខ្លាត់ ហេដ្ឋាតិ ភត្តំ, បទិចេត្តត្វា អត្ថតោបិ តាឌិសោច ហោតិ, តំ ស្បុសាតេ, តេចដ្ឋាតេ ច ងេបត្តិ, អឃប្បិ ដក្កិតយត្វា ភាយ៉

១៩០០។ “សតិ បច្ចយវេកល្លេ, សរីរាផាសុតាយ វា”តិ អវសេសន្តរាយានំ វក្ខមានត្តា “អន្តរាយោ”តិ ឋបិតា រាជន្តរាយាទិ ទសវិធោ គហេតព្ពោ។

១៩០១-៣។ “អនុជានាមិ , ភិក្ខវេ, សត្តន្នំ សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ គន្តុំ, បគេវ បហិតេ ភិក្ខុស្ស ភិក្ខុនិយា សិក្ខមានាយ សាមណេរស្ស សាមណេរិយា មាតុយា ច បិតុស្ស ចា”តិ (មហាវ។ ១៨៧) វុត្តនយំ ទស្សេតុមាហ “មាតាបិតូន”ន្តិអាទិ។

មាតាបិតូនំ ទស្សនត្ថំ, បញ្ចន្នំ សហធម្មិកានំ ទស្សនត្ថំ វា តេសំ អត្ថេ សតិ វា តេសំ អន្តរេ គិលានំ ទដ្ឋុំ វា តទុបដ្ឋាកានំ ភត្តាទិំ បរិយេសនត្ថំ វា តេសំ ភត្តាទិំ បរិយេសនត្ថំ វា តថា តេសំ បញ្ចន្នំ សហធម្មិកានំ អញ្ញតរំ អនភិរតំ ឧក្កណ្ឋិតំ អហំ គន្ត្វា វូបកាសេស្សំ វា វូបកាសាបេស្សាមិ វា ធម្មកថមស្ស ករិស្សាមីតិ វា តស្ស បញ្ចន្នំ សហធម្មិកានំ អញ្ញតរស្ស ឧដ្ឋិតំ ឧប្បន្នំ ទិដ្ឋិំ វិវេចេស្សាមិ វា វិវេចាបេស្សាមិ វា ធម្មកថមស្ស ករិស្សាមីតិ វា តថា ឧប្បន្នំ កុក្កុច្ចំ វិនោទេស្សាមីតិ វា វិនោទាបេស្សាមីតិ វា ធម្មកថមស្ស ករិស្សាមីតិ វា ឯវំ វិនយញ្ញុនា ភិក្ខុនា សត្តាហកិច្ចេន អបេសិតេបិ គន្តព្ពំ, បគេវ បហិតេតិ យោជនា។

ភត្តាទីតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន ភេសជ្ជបរិយេសនាទិំ សង្គណ្ហាតិ។ យថាហ – “គិលានភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តំ វា បរិយេសិស្សាមិ, គិលានភេសជ្ជំ វា បរិយេសិស្សាមិ, បុច្ឆិស្សាមិ វា ឧបដ្ឋហិស្សាមិ វា”តិ។ វូបកាសេស្សន្តិ យត្ថ អនភិរតិ ឧប្បន្នា, តតោ អញ្ញត្ថ គហេត្វា គមិស្សាមីតិ អត្ថោ។

វិនោទេស្សាមហន្តិ វាតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទេន “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខុ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ ហោតិ បរិវាសារហោ, សោ ចេ ភិក្ខូនំ សន្តិកេ ទូតំ បហិណេយ្យ ‘អហញ្ហិ គរុធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ បរិវាសារហោ, អាគច្ឆន្តុ ភិក្ខូ, ឥច្ឆាមិ ភិក្ខូនំ អាគត’ន្តិ។ គន្តព្ពំ, ភិក្ខវេ, សត្តាហករណីយេន អប្បហិតេបិ, បគេវ បហិតេ ‘បរិវាសទានំ ឧស្សុក្កំ ករិស្សាមិ វា អនុស្សាវេស្សាមិ វា គណបូរកោ វា ភវិស្សាមី’”តិអាទិកំ (មហាវ។ ១៨០) សង្គណ្ហាតិ។ ឯវំ សត្តាហកិច្ចេន គច្ឆន្តេន អន្តោឧបចារសីមាយ ឋិតេនេវ “អន្តោសត្តាហេ អាគច្ឆិស្សាមី”តិ អាភោគំ កត្វា គន្តព្ពំ។ សចេ អាភោគំ អកត្វា ឧបចារសីមំ អតិក្កមតិ, ឆិន្នវស្សោ ហោតីតិ វទន្តិ។

១៩០៤។ “អយំ បនេត្ថ បាឡិមុត្តករត្តិច្ឆេទវិនិច្ឆយោ”តិ អដ្ឋកថាគតំ រត្តិច្ឆេទវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “វស្សំ ឧបគន្ត្វា”តិអាទិ។ ឯត្ថាតិ ឥមស្មិំ សត្តាហកិច្ចាធិការេ។ អយំ បាឡិមុត្តកវិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោតិ អត្ថោ។

១៩០៥។ “អមុកំ នាម ទិវស”ន្តិអាទិនា និយត្តកាលំ វក្ខតិ។ បុព្វត្ថិ បទេយំ វដ្ដតីតិ សត្តាហកិច្ចេន គន្តុំ វដ្ដតិ។ យថាហ – “សចេ ទូរស្មិំ មហាវាសេ បទេសេ ពតិកា កតា ហោតិ ‘អមុកទិវសេ នាម សន្និបតិតព្ព’ន្តិ, និមន្តិតេនាបិ គន្តព្ពំ ហោតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៨៨)។ “ឧបាសកេហិ ‘អមុកំ នាម ទិវសេ ទានាទីនិ ករោម, សព្វេ ឯវ សន្និបតន្តូ’តិ និមន្តិតាយបិ គន្តុំ វដ្ដតិ, និមន្តិតោ ច នាម ហោតី”តិ កេចិ។

១៩១៤. កល្លកត្តិ អត្តនោ ឱចរកល្លំ ន ចង្កមីតិ វត្តាហកិច្ចេន កត្តុំ ន ចង្កមតិ. បហិណត្តីតិ ឱចររលោចនាឌិកេយ្យេន បហិណត្តិ. អាចរិយុបជ្ឈាយានំ អាណត្តិយេន រោនឌិ អនចជ្ជកិច្ចេន វត្តាហការលឹយេន កត្តុំ ចង្កមីតិ ទួយិនាច ឌីបិតំ ហោតិ.

១៩១៥. ឧរេឌ្ឍរាឌីនយត្ថាយាតិ បិញ្ញចាចនាតិ វត្ថាយ. អាឌិ-វរេឌ្ឍន បរិបុច្ឆាឌិ វក្កណ្យាតិ. កន្ទនត្តិ អកិលិតាតយ្យិ អាចរិយុបជ្ឈាយានំ កត្តុំ លកតីតិ វត្តាហការលឹយេន កត្តុំ លកតិ. បុក្កលេតិ បការលេតា កិក្លុយេច កណ្យាតិ.

១៩១៦. អាចរិយោតិ តិឥស្សតយត្តំ, ឧបជ្ឈាយេន តិចារិពេបិ ឲរេច តយោ. “វរេច បត តំ អាចរិយោ ‘អជ្ជ យា កច្ឆា’តិ ចឥតិ, ចង្កតី”តិ (យហាច. អដ្ឋ. ១៥៥) អដ្ឋកថាតយំ ឥស្សេត្យាហ “ទត្តិច្ឆេឥ អតាបត្តិ, ហោតីតិ បរិឌីបិតា”តិ. ទត្តិច្ឆេឥតិ ចស្សច្ឆេឥតិយិត្តំ “ទត្តិច្ឆេឥ”តិ វត្ថាត្ថ ចស្សច្ឆេឥោតិ វត្តិដ្ឋានំ កត្វា ចឥត្តិ, ឲចំ វត្តាហការលឹយេន កចំ តំ អន្តោវត្តាហេយេច បុត អាកច្ឆត្តិ វរេច អាចរិយោ ចា ឧបជ្ឈាយោ ចា “អជ្ជ យា កច្ឆា”តិ ចឥតិ, វត្តាហាតិក្កមេបិ អតាបត្តីតិ អធិប្បាយោ, ចស្សច្ឆេឥោ បត ហោតិយេចាតិ ឥដ្ឋព្វំ វត្តាហស្ស ពហិទ្ធា ឱតិនាមិតត្តា.

១៩១៧. យស្ស កស្សចិ ពាតិស្សាតិ យាតាបិត្វហិ អញ្ញស្ស ពាតិជនស្ស. “កច្ឆេតា ឥស្សនត្ថាយា”តិ ទួយិតា វេវពាតិកេហិ “យមំ កិលិតា កឥត្តាតំ អាកយតំ ទួច្ឆាយា”តិ ច “ឧបដ្ឋាកកុលេហិ ឥាតំ ឥស្សាយ, ឥម្មំ វោស្សាយ, កិក្លុតំ ឥស្សតំ ទួច្ឆាយា”តិ ច ឲចំ កត្តព្វំ តិឌ្ឌិសិត្វា ទ្វេពា ចា វេបសិពា វត្តាហការលឹយេន កច្ឆេតា ទត្តិច្ឆេឥោ ច ទុក្កដញ្ច ន ហោតីតិ ចុត្តំ ហោតិ. យថាហ “ឥធ បត, កិក្លុវេច, កិក្លុស្ស ពាតពេកា កិលិនោ ហោតិ...បេ... កត្តព្វំ, កិក្លុវេច, វត្តាហការលឹយេន បហិពេ, ន ត្វេច អប្បហិពេ”តិ (យហាច. ១៥៥) ច “ឥធ បត, កិក្លុវេច, ឧបាសកេន វង្ឃំ ឧទ្ទិស្ស ចិហារោ ការាបិពេ ហោតិ...បេ... ទួច្ឆាយិ ឥាតព្វា ឥាតុំ ឥម្មព្វា វោតុំ កិក្លូ ច បស្សិតុត្តិ. កត្តព្វំ, កិក្លុវេច, វត្តាហការលឹយេន បហិពេ, ន ត្វេច អប្បហិពេ”តិ (យហាច. ១៥៥) ច.

១៩១៨. “អហំ កាយកំ កត្វា អវេជ្ជច អាកយិស្សាយី”តិ អាកច្ឆំ អាកច្ឆេត្តា វរេច បិបុលិតុំ ន វក្កោរេពច, ចង្កតីតិ យោជនា. ចង្កតីតិ ឲត្ថ “អវេជ្ជច អាកយិស្សាយី”តិ កត្វា អាកច្ឆត្តស្ស អត្តរាយេក្កេ វរេច អទុល្យក្កយតំ ហោតិ, ចស្សច្ឆេឥោបិ ន ហោតិ, ទត្តិច្ឆេឥទុក្កដញ្ច តត្ថីតិ អធិប្បាយោ.

១៩១៩. ចរេជតិ (យហាច. អដ្ឋ. ១០១) កោបិលកាតំ តិចាវតដ្ឋានេ. វរេត្ថតិ ឌឈ្ឈត្ថវកឌវត្ថាតំ វត្តិចិដ្ឋោការេវ. តឹវុ ជាតេតវុ កិក្លុតោ, ចស្សច្ឆេឥ អតាបត្តីតិ ពេហិ វង្កិ កច្ឆត្តស្សេច តត្ថិ អាបត្តិ, ពេហិ ចិយុជ្ជិត្វា កយតេ បត អាបត្តិយេច, បចារេទុក្កដញ្ច ន លកតិ.

ចជាឌីវុ ចស្សំ ឧបកច្ឆេត្តន ចស្សុបនាយិកឌិចវេ ពេន កិក្លុនា ឧបាវកោ ចត្តព្វា “កុដិកា លទ្ធុំ ចង្កតី”តិ. វរេច ករិត្វា ឥត្តិ, តត្ថ

បវិសិត្វា “ឥធ វស្សំ ឧបេមី”តិ តិក្ខត្តុំ វត្តព្ពំ។ នោ ចេ អត្ថិ, សាលាសង្ខេបេន ឋិតសកដស្ស ហេដ្ឋា ឧបគន្តព្ពំ។ តម្បិ អលភន្តេន អាលយោ កាតព្ពោ។ សត្ថេ បន កុដិកាទីនំ អភាវេ “ឥធ វស្សំ ឧបេមី”តិ វចីភេទំ កត្វា ឧបគន្តុំ ន វដ្ដតិ, អាលយករណមត្តេនេវ វដ្ដតិ។ អាលយោ នាម “ឥធ វស្សំ វសិស្សាមី”តិ ចិត្តុប្បាទមត្តំ។

សចេ មគ្គប្បដិបន្នេយេវ សត្ថេ បវារណាទិវសោ ហោតិ, តត្ថេវ បវារេតព្ពំ។ អថ សត្ថោ អន្តោវស្សេយេវ ភិក្ខុនា បត្ថិតដ្ឋានំ បត្វា អតិក្កមតិ, បត្ថិតដ្ឋានេ វសិត្វា តត្ថ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បវារេតព្ពំ។ អថាបិ សត្ថោ អន្តោវស្សេយេវ អន្តរា ឯកស្មិំ គាមេ តិដ្ឋតិ វា វិប្បកិរតិ វា, តស្មិំយេវ គាមេ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ វសិត្វា បវារេតព្ពំ, អប្បវារេត្វា តតោ បរំ គន្តុំ ន វដ្ដតិ។

នាវាយ វស្សំ ឧបគច្ឆន្តេនាបិ កុដិយំយេវ ឧបគន្តព្ពំ។ បរិយេសិត្វា អលភន្តេ អាលយោ កាតព្ពោ។ សចេ អន្តោតេមាសំ នាវា សមុទ្ទេយេវ ហោតិ, តត្ថេវ បវារេតព្ពំ។ អថ នាវា កូលំ លភតិ, អយញ្ច បរតោ គន្តុកាមោ ហោតិ, គន្តុំ ន វដ្ដតិ។ នាវាយ លទ្ធគាមេយេវ វសិត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បវារេតព្ពំ។ សចេបិ នាវា អនុតីរេនេវ អញ្ញត្ថ គច្ឆតិ, ភិក្ខុ ច បឋមំ លទ្ធគាមេយេវ វសិតុកាមោ, នាវា គច្ឆតុ, ភិក្ខុនា តត្ថេវ វសិត្វា ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ បវារេតព្ពំ។

ឥតិ វជេ, សត្ថេ, នាវាយន្តិ តីសុ ឋានេសុ នត្ថិ វស្សច្ឆេទេ អាបត្តិ, បវារេតុញ្ច លភតិ។

១៦១២។ សតិ បច្ចយវេកល្លេតិ បិណ្ឌបាតាទីនំ បច្ចយានំ ឩនត្តេ សតិ។ សរីរាផាសុតាយ ចាតិ សរីរស្ស អផាសុតាយ អាពាធេ វា សតិ។ វស្សំ ឆេត្វាបិ បក្កមតីតិ វស្សច្ឆេទំ កត្វាបិ យថាផាសុកដ្ឋានំ គន្តព្ពំ។ អបិ-សទ្ទេន វស្សំ អឆេត្វា វស្សច្ឆេទការណេ សតិ សត្តាហករណីយេន គន្ត្វាបិ វដ្ដតីតិ ទីបេតិ។

១៦១៣។ យេន កេនន្តរាយេនាតិ រាជន្តរាយាទីសុ យេន កេនចិ អន្តរាយេន។ យោ ភិក្ខុ វស្សំ នោបគតោ, តេនាបិ ឆិន្នវស្សេន វាបិ ទុតិយា វស្សូបនាយិកា ឧបគន្តព្ពាតិ យោជនា។

១៦១៥-៦។ សត្តាហន្តិ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ “វីតិនាមេយ្យា”តិ ឥមិនា សម្ពន្ធោ។ ឧបគន្ត្វាបិ វា ពហិទ្ធា ឯវ សត្តាហំ វីតិនាមេតិ ចេ។ យោ គច្ឆតិ, យោ ច វីតិនាមេតិ, តស្ស ភិក្ខុស្ស។ បុរិមាបិ ន វិជ្ជតីតិ អនុបគតត្តា, ឆិន្នវស្សត្តា ច បុរិមាបិ វស្សូបនាយិកា ន វិជ្ជតិ ន លភតិ។ ឥទញ្ច វុត្តំ យថាក្កមំ ឧបចារាតិក្កមេ, សត្តាហាតិក្កមេ ច អាបត្តិ វេទិតព្ពា។

បដិស្សវេ ច ភិក្ខុស្ស, ហោតិ អាបត្តិ ទុក្កដន្តិ “ឥធ វស្សំ វសថា”តិ វុត្តេ “សាធូ”តិ បដិស្សុណិត្វា តស្ស វិសំវាទនេ អសន្តេបិ អាបត្តិ ហោតិ។ កតមាតិ អាហ “ទុក្កដ”ន្តិ។ ន កេវលំ ឯតស្សេវ វិសំវាទនេ អាបត្តិ ហោតិ, អថ ខោ ឥតរេសម្បិ បដិស្សវានំ វិសំវាទនេ អាបត្តិ វេទិតព្ពា។ យថាហ – “បដិស្សវេ ច អាបត្តិ ទុក្កដស្សាតិ ឯត្ថ ន កេវលំ ‘ឥមំ តេមាសំ ឥធ វស្សំ វសថា’តិ ឯតស្សេវ បដិស្សវស្ស

ចិរំចារេគ អាបត្តិ, ‘ត្វាំ ទេយាវំ កិក្លុ ហេយ្យ, ក្ខេកាបិ យឃំ ត្វាឆ ចឃ្សំ ចរិឃ្សាយ, ឲកទោប ក្ខិុរទេបឃ្សាយា’តិ ឲចយាឌិតាបិ តឃ្ស តឃ្ស បជិឃ្សចឃ្ស ចិរំចារេគ ទ្យក្កដ”ត្តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០សិ)៉ តញ្ញា ទោ បជិឃ្សចកាទេល ឃុទ្ធចិត្តឃ្ស បន្ធា ចិរំចាគតបច្ចយា ទេហាតិ៉ បធរំ អឃុទ្ធចិត្តឃ្ស បត បជិឃ្សទេច បរិចិត្តិឃំ, ចិរំចារេគត ទ្យក្កដត្តិ បរិចិត្តិទេឃត រឌ្ឋិ ទ្យក្កដំ យុជ្ជតិ៉

១៩១សិ៉ “ចឃ្សំ ក្ខបកត្តា បត អទ្យាំ អតុដ្ឋារបត្វា តគទេហច រតូាហកទលិទេឃត បក្កុយត្តឃ្សាបិ អទេត្តាររត្តាទេហ តិចត្តត្តឃ្ស អតាបត្តិ”តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០សិ) អដ្ឋកធាចចតទេតា, “ទេកា ចារេគា ចរិត្វា ពាហិ កន្ធទេតា”តិ ចក្លុយាតត្តា ច “តុដ្ឋារបត្វា បតាទ្យា”ត្តិ បរិទេធា កទេហតទេត្ថា៉ កត្វចិ ទេបរិត្វទេកាទ្យ “ក្ខដ្ឋារបត្វា បតាទ្យា”ត្តិ បរិទេធា ខិឃ្សតិ, ទេរា ត កទេហតទេត្ថា៉

១៩១ប័៉ចរិត្វាតិ ខ្ចិហតីហំ ចរិត្វា៉ ឃធា ចឃ្សំ ចរិត្វា អទ្យាំ អតុដ្ឋារបត្វាច រតូាហកទលិទេឃត កន្ធទេតា អតាបត្តិ, តធា កតដ្ឋាតទេតា អទេត្តាររត្តាទេហ អាកត្តា បុតបិ អទ្យាំ អតុដ្ឋារបត្វាច រតូាហកទលិទេឃត កន្ធទេតា អតាបត្តិ៉ “រតូាហចារេទត អទ្យទេលា ក្ខដ្ឋារបតទេត្ថា”តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០១) អដ្ឋកធាចចតំ រតូយាទ្យទេលាត បជិពន្ធិចរំ រតូទេឃត អទ្យទេលាទេតច រក្កទេហត្វា រតូយអទ្យលាត្កុត្តទេទ អតាកត្តា អដ្ឋយំ អទ្យាំ ពាហិ ក្ខដ្ឋារបត្តឃ្ស ទត្តិទេន្ធគឃ្សតបទំ, ត រតូយអទ្យលាទេឃ្សច តត្វក្ខដ្ឋារបតត្ថាកាចគឃ្សតបទត្តិ កទេហតត្ថា រិក្លាកាឌតអដ្ឋកធាយ, ឃឹហត្យអកល្ហិបទេគ្យ ច តធា ចិតិន្ធិតត្វា៉

១៩១ឌ័៉ “ទេតាទេបតិ អរតិឃា”តិ បគទេន្ធទេគា, ទេតាទេបតីតិ “ត្វាយឃ្មិ ចិហាទេទ ត្វាំ ទេតយាវំ ចឃ្សំ ក្ខទេបយី”តិ ចឌីទេកទេគត ត ក្ខបកន្ធតិ៉

១៩១០៉ ទ្យត្តទេយចត្វំ រយទេត្វត្យាហ “ត ទេគាទេរា ទេកាចិ ចិជ្ជតី”តិ៉

១៩១១៉ “ត្វាយឃ្មិ ចិហាទេទ ត្វាំ ទេតយាវំ ចឃ្សំ ក្ខទេបយី”តិ តិក្លត្វំ ចចទេត តិន្ធារិទេត ឲច ចឃ្សំ ក្ខបកទេតា រិឃាតិ ទេឃាឌតា៉ “តិន្ធារិទេតច តិក្លត្វា”ត្តិ ត្វាគំ ក្ខក្កុរចទេរត ទ្យត្តំ, រកិ, ខ្ចិក្លត្វំ ចា តិន្ធារិទេតបិ ចឃ្សុបកទេតា តាយ ទេហាតីតិ៉ ឃធាហ – “ត្វាយឃ្មិ ចិហាទេទ ត្វាំ ទេតយាវំ ចឃ្សំ ក្ខទេបយីតិ រកិ ចា ខ្ចិតិក្លត្វំ ចា ចាគំ តិន្ធារទេត្វាច ចឃ្សំ ក្ខបកត្តត្ថា”ត្តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ០ប័៣)៉

១៩១១៉ តចយិទេតា បដ្ឋាឃ កត្តំ ចដ្ឋតិ, អាកន្ធត្យ ចា យា ចា, អតាបត្តី”តិ (យហាច៉ អដ្ឋ៉ ១០សិ) អដ្ឋកធាតឃំ គទេឃ្សត្យាហ “អាឌិ ត្យ តចយិ កត្វា”តិអាឌិ៉ តចយិ បក្យតិ អាឌិ កត្វា, តចយិទេតា បដ្ឋាឃាតិ ទ្យត្តំ ទេហាតិ៉ កត្តំ ចដ្ឋតីតិ រតូាហកទលិទេឃទេតច កត្តំ ចដ្ឋតិ, តឃ្មា បចាទលាឌិចទេរបិ តគទេហច អាកត្តំ អរក្កុទេលាឃ្សដ្ឋាតំ បចាទលាត្វាឃ កន្ធទេត្តត លត្កុយាទេតត រតូាហកទលិទេឃត កត្តំ ចដ្ឋតិ៉ “បចារេទត្វា បត កត្តំ ចដ្ឋតិ បចាទលាឃ តំឌិចររត្តិឃ្សិតត្វា”តិ (ចឌិទ៉ ឌី៉ យហាចក្ក ១០សិ) ហិ ចឌិទត្យន្ធិទេត្វទេទា៉ ទេរា បន្ធា អាកន្ធត្យ ចា យា ចា, ទេគាទេរា ត ចិជ្ជតីតិ ទេឃាឌតា៉

ចឃ្សុបតាឃិកក្លន្ធកកធាចណ្ណតា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ปวารณากฺขนฺธกกถาวณฺณนา

๒๔๑๑. “ปวารณา”ติ อิทํ “จาตุทฺทสี”ติอาทีหิ ปจฺเจกํ โยเชตพฺพํ. ตสฺมึ ตสฺมึ ทิวเส กาตพฺพา ปวารณา อเนกา ปวาเรต ตถา วุตฺตา. สามคฺคึ อุโปสถกฺขนฺธกกถาวณฺณนาย วุตฺตสทิสาว. สามคฺคีปวารณํ กโรนฺเตหิ จ ปฐมํ ปวารณํ ฐเปตฺวา ปาฏิปทโต ปฏฺฐาย ยาว กตฺติกจาตุมาสิปุณฺณมา เอตฺถนฺตเร กาตพฺพา, ตโต ปจฺฉา วา ปุเร วา น วฏฺฏติ. เตวาจี เทฺววาจีติ “สุณาตุ เม, ภนฺเต…เป… เตวาจิกํ ปวาเรยฺย, เทฺววาจิกํ ปวาเรยฺย, เอกวาจิกํ ปวาเรยฺยา”ติ ตํ ตํ ญตฺตึ ฐเปตฺวา กาตพฺพา ปวารณา วุจฺจติ.

๒๔๑๓. ตีณิ กมฺมานิ มุญฺจิตฺวา, อนฺเตเนว ปวาเรยฺยาติ “จตฺตาริมานิ, ภิกฺขเว, ปวารณกมฺมานิ, อธมฺเมน วคฺคํ ปวารณกมฺมํ…เป… ธมฺเมน สมคฺคํ ปวารณกมฺม”นฺติ (มหาว. ๒๑๒) วตฺวา “ตตฺร, ภิกฺขเว, ยทิทํ อธมฺเมน วคฺคํ ปวารณกมฺมํ, น, ภิกฺขเว, เอวรูปํ ปวารณกมฺมํ กาตพฺพํ…เป… ตตฺร, ภิกฺขเว, ยทิทํ ธมฺเมน สมคฺคํ ปวารณกมฺมํ, เอวรูปํ, ภิกฺขเว, ปวารณกมฺมํ กาตพฺพ”นฺติอาทิวจนโต (มหาว. ๒๑๒) ตีณิ อกตฺตพฺพานิ ปวารณกมฺมานิ มุญฺจิตฺวา กาตุํ อนุญฺญาเตน จตุตฺเถน ปวารณกมฺเมน ปวาเรยฺยาติ อตฺโถ. ตสฺส วิธานกฺกเมน “ปญฺจ ยสฺมึ ปวาเรยฺยุ”ติอาทินา วกฺขติ.

๒๔๑๔. ปุพฺพกิจฺจํ สมาเปตฺวาติ –

“สมฺมชฺชนี ปทีโป จ, อุทกํ อาสเนน จ;

ปวารณาย เอตานิ, ‘ปุพฺพกรณ’นฺติ วุจฺจติ.

“ฉนฺทปาริสุทฺธิอุตุกฺขานํ, ภิกฺขุคณนา จ โอวาโท;

ปวารณาย เอตานิ, ‘ปุพฺพกิจฺจ’นฺติ วุจฺจตี”ติ –

วุตฺตํ นววิธํ ปุพฺพกิจฺจํ นิฏฺฐาเปตฺวา.

ปตฺตกลฺเล สมานีเตติ –

“ปวารณา ยาวติกา จ ภิกฺขู กมฺมปฺปตฺตา,

ឯកាកាបត្តិយោ ច ត ចិដ្ឋត្តិ;

ចដ្ឋតីយោ ច បុក្កលិ ពស្មិ ត ហោត្តិ,

'បត្តកល្ល'ត្តិ ចុច្ចតី"តិ៎ –

ចុត្ត ចព្យត្តិឆេ បត្តកល្លេ ឯយោឆាតិតេ បទិឯយាបិតេ៎

ខាត្តិ ផេបត្វាតិ "ឃុណាព្យ ម, កន្តេ ឯស្ឃោ, អដ្ឋ បចារណា, យឌិ ឯស្ឃស្យ បត្តកល្លំ, ឯស្ឃោ បចារយ្យោ"តិ (យហាច៎ ១១០) ឲចំ ឯព្ពឯក្កាហិកចឯក ច "តេចាឌិកំ បចារយ្យោ"តិ ច ឥាតាឌិករលោត យោក្យេយ្យត ទត្តិយោ លេបិតាឃ ច ទាឌាឌិអត្តទាឃ ឯតិ ច ពកត្ថុបតោ "ខ្វេចាឌិកំ, ឲកចាឌិកំ, ឯយាតចឃ្សិកំ បចារយ្យោ"តិ ច ខាត្តិ ផេបត្វា , តាឯំ ចិឯឯោ អដ្ឋកឆាឃំ ឥឃ្សិតោយេច៎ យឆាហ –

"ឲចគ៌ាចុត្ត តេចាឌិកញ្ហា ខ្វេចាឌិកញ្ហា ឲកចាឌិកញ្ហា បចារេត្វំ ចដ្ដតិ, ឯយាតចឃ្សិកំ ត ចដ្ដតិ៎ 'តេចាឌិកំ បចារយ្យោ'តិ ចុត្ត បត តេចាឌិកយេច ចដ្ដតិ, អញ្ញា ត ចដ្ដតិ, 'ខ្វេចាឌិកំ បចារយ្យោ'តិ ចុត្ត ខ្វេចាឌិកញ្ហា តេចាឌិកញ្ហា ចដ្ដតិ, ឲកចាឌិកញ្ហា ឯយាតចឃ្សិកញ្ហា ត ចដ្ដតិ៎ 'ឲកចាឌិកំ បចារយ្យោ'តិ ចុត្ត បត ឲកចាឌិកខ្វេចាឌិកតេចាឌិកាតិ ចដ្ដត្តិ, ឯយាតចឃ្សិកយេច ត ចដ្ដតិ៎ 'ឯយាតចឃ្សិក'ត្តិ ចុត្ត ឯព្ពំ ចដ្ដតី"តិ (យហាច៎ អដ្ឋ៎ ១១០)៎

កាតព្ពាតិ ខេមត ភិក្ខុតា ឲកំឯំ ឧត្តទាឯង្គំ ករិត្វា ឧក្កុដិកំ តិឯីឌិត្វា អញ្ជលិ បក្កហេត្វា ឲចយស្ស ចចតីយោ "ឯង្ឃំ, អាចុឯោ, បចារេមិ ឌិដ្ឋេត ចា...បេ... តតិយម្បិ អាចុឯោ, ឯង្ឃំ បចារេមិ ឌិដ្ឋេត ចា...បេ... បឃ្សន្តោ បដិករិឃ្សាមី"តិ (យហាច៎ ១១០) ចុត្តតយេត កាតព្ពា៎ តចកេត ភិក្ខុតា ឲកំឯំ ឧត្តទាឯង្គំ ករិត្វា...បេ... តតិយម្បិ, កន្តេ, ឯង្ឃំ បចារេមិ ឌិដ្ឋេត ចា...បេ... បឃ្សន្តោ បដិករិឃ្សាមីតិ (យហាច៎ ១១០) ចុត្តតយេត កាតព្ពា៎

១៩៦៩៎ ខេមឯុ បចារេន្តេឯុ យោ បត តចោ, ឯោ ឯយំ យាច បចារេតិ, តាច ឧក្កុដិកំ តិឯីឌេយ្យោតិ យោជតា៎

១៩៦៩៎ ចត្តារោ ចា តយោបិ ចា ឲកាចាឯ ឲកឯីយាយំ ចឯត្តិ ចេ, ខាត្តិ ចត្វា "ឃុណន្តុ ម, អាយស្មន្តោ, អដ្ឋ បចារណា, យឌាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, យយំ អញ្ញាមញ្ញំ បចារេយ្យាមា"តិ (យហាច៎ ១១៩) កណខាត្តិំ ផេបត្វា បចារេយ្យុត្តិ យោជតា៎

បវារេយ្យន្តិ ឯត្ថ ថេរេន ភិក្ខុនា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ កត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា តេ តយោ វា ទ្វេ វា ភិក្ខូ ឯវមស្សុ វចនីយា "អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ… តតិយម្បិ អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី"តិ (មហាវ។ ១២៤) បវារេតព្ពំ។ នវេនបិ "អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ , បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ… តតិយម្បិ អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តេ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទន្តុ មំ អាយស្មន្តោ អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមី"តិ បវារេតព្ពំ។

១៤២៨។ អញ្ញមញ្ញំ បវារេយ្យុំ, ឋិតា ញត្តិ ទុវេ ជនា។ តេសុ ថេរេន "អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ ទិដ្ឋេន វា សុតេន វា បរិសង្កាយ វា, វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ… តតិយម្បិ អហំ, អាវុសោ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ…បេ… បដិករិស្សាមី"តិ (មហាវ។ ១២៧) បវារេតព្ពំ។ នវេនបិ "អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ…បេ… វទតុ មំ អាយស្មា អនុកម្បំ ឧបាទាយ, បស្សន្តោ បដិករិស្សាមិ។ ទុតិយម្បិ…បេ… តតិយម្បិ អហំ, ភន្តេ, អាយស្មន្តំ បវារេមិ…បេ… បដិករិស្សាមី"តិ បវារេតព្ពំ។

អធិដ្ឋេយ្យាតិ បុព្ពកិច្ចំ សមាបេត្វា "អជ្ជ មេ បវារណា ចាតុទ្ទសី"តិ វា "បន្នរសី"តិ វា វត្វា "អធិដ្ឋាមី"តិ អធិដ្ឋេយ្យ។ យថាហ "អជ្ជ មេ បវារណាតិ ឯត្ថ សចេ ចាតុទ្ទសិកា ហោតិ, 'អជ្ជ មេ បវារណា ចាតុទ្ទសី'តិ, សចេ បន្នរសិកា, 'អជ្ជ មេ បវារណា បន្នរសី'តិ ឯវំ អធិដ្ឋាតព្ពា"ន្តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១២៨), ឥមិនា សព្ពសង្គាហិកញត្តីសុ ច តស្មិំ តស្មិំ ទិវសេ សោ សោ វោហារោ កាតព្ពោតិ ទីបិតមេវ។

សេសា សង្ឃបវារណាតិ បញ្ចហិ, អតិរេកេហិ វា ភិក្ខូហិ កត្តព្ពា បវារណា សង្ឃបវារណា។

១៤២៩។ បវារិតេតិ បឋមបវារណាយ បវារិតេ។ អនាគតោតិ កេនចិ អន្តរាយេន បុរិមិកាយ ច បច្ឆិមិកាយ ច វស្សូបនាយិកាយ វស្សំ អនុបគតោ។ អវុត្ថោតិ បច្ឆិមិកាយ ឧបគតោ។ វុត្តញ្ហិ ខុទ្ទសិក្ខាវណ្ណនាយ "អវុត្ថោតិ បច្ឆិមិកាយ ឧបគតោ អបរិនិដ្ឋិតត្តា 'អវុត្ថោ'តិ វុច្ចតី"តិ។ បារិសុទ្ធិបវារណំ ករេយ្យាតិ យោជនា។ ឯត្ថ "តេសំ សន្តិកេ"តិ សេសោ។

១៤៣០-១។ យស្មិំ បនាវាសេ បញ្ច វា ចត្តារោ វា តយោ វា សមគ្គា វសន្តិ, តេ តត្ថ ឯកេកស្ស បវារណំ ហរិត្វាន សចេ អញ្ញមញ្ញំ បវារេន្តិ, អាបត្តិ ទុក្កដន្តិ យោជនា។

សេសន្តិ "អធម្មេន វគ្គ"ន្តិអាទិកំ វិនិច្ឆយំ។ ញត្វាតិ ឥមស្មិំ បវារណាធិការេ។ នេតាតិ វិនយធរោ។ ឧបោសថវិនិច្ឆយេ វុត្តនយេន។ នយេតិ ជានេយ្យ។

១៩៣១. សម្បាទេតត្តនោ សុចិន្តិ អត្តនោ ឧបោសថំ សម្បាទេតិ។ សង្ឃំ សាធេតីតិ ឧបោសថាទិសង្ឃំ កម្មំ និប្ផាទេតិ។ នត្តនោតិ អត្តនោ ឧបោសថំ ន និប្ផាទេតិ។

១៩៣២. តស្មាតិ យស្មា អត្តនោ សុចឹ ន សាធេតិ, តស្មា។ ឧភិន្នំ អត្តនោ ច សង្ឃស្ស ច។ កិច្ចសិទ្ធត្ថមេវាតិ ឧបោសថាទិកម្មនិប្ផត្តត្ថំ ឆន្ទំ ទជ្ជា ឧបោសថកម្មាទិបការេន។ បារិសុទ្ធិម្បីតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទេន បវារណា សង្គហិតា។ តេនេវ វក្ខតិ “ឆន្ទំ វា បារិសុទ្ធិំ វា, គហេត្វា វា បវារណំ”ន្តិ។

ឆន្ទបារិសុទ្ធិបវារណំ ទេន្តេន បន សាបត្តិកោ ហោតិ, អាបត្តិំ ទេសេត្វា ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ កត្វា ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា ឆន្ទាទិហារកោ ភិក្ខុ វត្តព្ពោ “ឆន្ទំ ទម្មិ, ឆន្ទំ មេ ហរ, ឆន្ទំ មេ អារោចេហី”តិ (មហាវ. ១៩៥), “បារិសុទ្ធិំ ទម្មិ, បារិសុទ្ធិំ មេ ហរ, បារិសុទ្ធិំ មេ អារោចេហី”តិ (មហាវ. ១៩៣), “បវារណំ ទម្មិ, បវារណំ មេ ហរ, បវារណំ មេ អារោចេហិ, មមត្ថាយ បវារេហី”តិ (មហាវ. ២១២)។

១៩៣៣. “ឆន្ទោ ឯកេន”តិ បទច្ឆេទោ។ ឯកេន ពហូនម្បិ ឆន្ទោ ហាតព្ពោ, តថា បារិសុទ្ធិ ហាតព្ពា។ បិ-សទ្ទេន បវារណា ហាតព្ពាតិ យោជនា។ បរម្បរាហដោ ឆន្ទោតិ ពហូនំ វា ឯកស្ស វា ឆន្ទាទិហារកស្ស ហត្ថតោ អន្តរា អញ្ញេន គហិតា ឆន្ទបារិសុទ្ធិបវារណា។ វិសុទ្ធិយា ន គច្ឆតិ អនវជ្ជភាវាយ ន បាបុណាតិ ពិឡាលសង្ខលិកឆន្ទាទីនំ សង្ឃមជ្ឈំអគមនេន វគ្គភាវករណតោ។

ឯត្ថ ច យថា ពិឡាលសង្ខលិកាយ បឋមវលយំ ទុតិយវលយំ បាបុណាតិ, ន តតិយំ, ឯវមេវ ឆន្ទាទយោ ទាយកេន យស្ស ទិន្នា, តតោ អញ្ញត្ថ ន គច្ឆន្តីតិ ពិឡាលសង្ខលិកាសទិសត្តា “ពិឡាលសង្ខលិកា”តិ វុត្តា។ ពិឡាលសង្ខលិកាគ្គហណញ្ចេត្ថ យាយ កាយចិ សង្ខលិកាយ ឧបលក្ខណមត្តន្តិ ទដ្ឋព្ពំ។

១៩៣៥-៩. ឆន្ទំ វា បារិសុទ្ធិំ វា បវារណំ វា គហេត្វា ឆន្ទាទិហារកោ សង្ឃមប្បត្វា សចេ សាមណេរាទិភាវំ បដិជានេយ្យ វា វិព្ភមេយ្យ វា មរេយ្យ វា, តំ សព្ពំ ឆន្ទាទិកំ នាហដំ ហោតិ, សង្ឃំ បត្វា ចេ សិយា សាមណេរាទិភាវំ បដិជានន្តោ, វិព្ភន្តោ, កាលកតោ វា ភវេយ្យ, តំ សព្ពំ ហដំ អាហដំ ហោតីតិ យោជនា។

តត្ថ សាមណេរាទិភាវំ វា បដិជានេយ្យាតិ “អហំ សាមណេរោ”តិអាទិនា ភូតំ សាមណេរាទិភាវំ ភណេយ្យ, បច្ឆា សាមណេរោម្ហីតិ បដិជានេយ្យាតិ អត្ថោ។ អាទិ-សទ្ទេន អន្តិមវត្ថុំ អជ្ឈាបន្នោ គហិតោ។

១៩៤០. សង្ឃប្បត្វាតិ អន្តមសោ តំតំកម្មប្បត្តស្ស ចតុវគ្គាទិសង្ឃស្ស ហត្ថបាសំ បត្វាតិ អត្ថោ។ បមត្តោតិ បមាទំ សតិសម្មោសំ បត្តោ។

សុត្តោតិ និទ្ទុបគតោ។ ខិត្តចិត្តកោតិ យក្ខាទីហិ វិក្ខេបមាបាទិតចិត្តោ។ នារោចេតីតិ អត្តនោ ឆន្ទាទីនំ អាហដភាវំ ឯកស្សាបិ ភិក្ខុនោ ន គច្ឆតិ។ សញ្ចិច្ចាតិ សញ្ចេតេត្វា ជានន្តោយេវ អនាទរិយោ នារោចេតិ, ទុក្កដំ ហោតិ។

១៩៣៤។ យេ តេតិ យេ តេ ភិក្ខូ ថេរា វា នវា វា មជ្ឈិមា វា។ វិបស្សនាតិ សហចរិយេន សមថោបិ គយ្ហតិ។ សមថវិបស្សនា ចេត្ថ តរុណាយេវ អធិប្បេតា, តស្មា វិបស្សនាយុត្តាតិ ឯត្ថ តរុណាហិ សមថវិបស្សនាហិ សមន្នាគតាតិ អត្ថោ។ រត្តិន្ទិវន្តិ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ អតន្ទិតាតិ អនលសា។

“រត្តិន្ទិវ”ន្តិ ឯត្ថ រត្តិ-សទ្ទេន រត្តិយាយេវ គហណំ, ឧទាហុ ឯកទេសស្សាតិ អាហ “បុព្ពរត្តាបររត្ត”ន្តិ។ បុព្ពា ច សា រត្តិ ចាតិ បុព្ពរត្តិ, បឋមយាមោ, អបរា ច សា រត្តិ ចាតិ អបររត្តិ, បច្ឆិមយាមោ, បុព្ពរត្តិ ច អបររត្តិ ចាតិ សមាហារទ្វន្ទេ សមាសន្តេ អ-ការបច្ចយំ កត្វា “បុព្ពរត្តាបររត្ត”ន្តិ វុត្តំ។ ឥធាបិ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ មជ្ឈិមយាមេ កាយទរថវូបសមនត្ថាយ សុបនំ អនុញ្ញាតន្តិ តំ វជ្ជេត្វា បុរិមបច្ឆិមយាមេសុ និរន្តរភាវនានុយោគោ កាតព្វោតិ ទស្សនត្ថមេវ វុត្តំ។ វិបស្សនា បរាយណា សមថវិបស្សនាវ បរំ អយនំ បតិដ្ឋា ឯតេសន្តិ វិបស្សនាបរាយណា, សមថវិបស្សនាយ យុត្តបយុត្តា ហោន្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៩៣៥។ លទ្ធា ផាសុវិហារា យេហិ តេ លទ្ធផាសុវិហារា, តេសំ។ ផាសុវិហារោតិ ច សុខវិហារស្ស មូលការណត្តា តរុណា សមថវិបស្សនា អធិប្បេតា, បដិលទ្ធតរុណសមថវិបស្សនានន្តិ អត្ថោ។ សិយា ន បរិហានីតិ បរិហានិ នាម ឯវំ គតេ ន ភវេយ្យ។

កត្តិកមាសកេតិ ចីវរមាសសង្ខាតេ កត្តិកមាសេ បវារណាយ សង្គហោ វុត្តោតិ យោជនា។ គាថាពន្ធវសេន “សង្គហោ”តិ ទីឃោ កតោ, បវារណាសង្គហោ វុត្តោតិ អត្ថោ។ យថាហ –

“បវារណាសង្គហោ ច នាមាយំ វិស្សដ្ឋកម្មដ្ឋានានំ ថាមគតសមថវិបស្សនានំ សោតាបន្នាទីនញ្ច ន ទាតព្វោ។ តរុណសមថវិបស្សនាលាភិនោ បន សព្វេ វា ហោន្តុ, ឧបឌ្ឍា វា, ឯកបុគ្គលោ វា, ឯកស្សាបិ វសេន ទាតព្វោយេវ។ ទិន្នេ បវារណាសង្គហេ អន្តោវស្សេ បរិហារោ ហោតិ, អាគន្តុកា តេសំ សេនាសនំ គហេតុំ ន លភន្តិ។ តេហិបិ ឆិន្នវស្សេហិ ន ភវិតព្វំ, បវារេត្វា បន អន្តរាបិ ចារិកំ បក្កមិតុំ លភន្តី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៣១)។

បវារណាសង្គហស្ស ទានប្បការោ បន បាឡិតោ គហេតព្វោ។

បវារណក្ខន្ធកកថាវណ្ណនា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

[illegible]

᪑᪔᪓᪑· ᨸᩩᨭᨻᨴ᩠ᨵᩣ ᨡᩃ᩠ᩃᨠᨻᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᨲᩥ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ· ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲᩣᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ "ᨸᩩᨭᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨶᨠᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨿᩣ ᨿᩣᩅᨩᩘ᩠ᨥᨲᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᩣᨴᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ· ᨡᩃ᩠ᩃᨠᨻᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᩉᩥᨸᩥᨵᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨲᩃᩮ ᨡᩃ᩠ᩃᨠᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ"ᨲᩥ· ᨸᩣᩃᩥᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨾᩣ ᨧ "ᨸᩃᩥᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ, ᨿᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᩣᨴᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲᩥ, ᨶ ᨩᩘ᩠ᨥ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩔᩥᨲᩣᩅ· ᨲᩪᩃᨸᩩᨱ᩠ᨱᩥᨠᩣᨲᩥ ᨲᩪᩃᨸᩥᨧᩩᨶᩣ ᨸᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ·

ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᨧ ᨶᩦᩃᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᩣ, ᩈᩣ ᩋᩣᨴᩥ ᨿᩣᩈᩴ ᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ· ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩁᨲ᩠ᨲᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ· ᩑᨲᩣᩈᩴ ᩈᩁᩪᨸᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᨾᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᨶᩦᩃᩥᨠᩣ ᩏᨾᩣᨸᩩᨷ᩠ᨹᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨸᩦᨲᩥᨠᩣ ᨠᨱᩥᨠᩣᩁᨸᩩᨷ᩠ᨹᩅᨱ᩠ᨱᩣ, ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩥᨠᩣ ᨩᨿᩈᩩᨾᨶᨸᩩᨷ᩠ᨹᩅᨱ᩠ᨱᩣ, ᨾᨬ᩠ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩥᨠᩣ ᨾᨬ᩠ᨩᩥᨭ᩠ᨮᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩑᩅ, ᨠᨱ᩠ᩉᩣ ᩋᨴ᩠ᨴᩣᩁᩥᨭ᩠ᨮᨠᩅᨱ᩠ᨱᩣ, ᨾᩉᩣᩁᨦ᩠ᨣᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨲᨸᨴᩥᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᨱ᩠ᨱᩣ, ᨾᩉᩣᨶᩣᨾᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨯᩩᨸᩃᩣᩈᩅᨱ᩠ᨱᩣ· ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᨸᨶ 'ᨸᨴᩩᨾᨸᩩᨷ᩠ᨹᩅᨱ᩠ᨱᩣ'ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪑᪓᪙)· ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩦᩃᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ·

᪑᪔᪓᪒· ᨧᩥᨲ᩠ᩁᩣᨲᩥ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᩁᩣ· ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩅᩥᩈᩣᨱᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨲᩥ ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩣᨶᩴ ᩅᩥᩈᩣᨱᩈᨴᩥᩈᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ, ᨠᨱ᩠ᨱᩥᨠᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩈᩥᩘ᩠ᨣᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᨴ᩠ᨵᩮ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ· "ᨾᩮᨱ᩠ᨯᩅᩥᩈᩣᨱᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩋᨩᩅᩥᩈᩣᨱᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ· ᨾᩮᩣᩁᩔ ᨸᩥᨬ᩠ᨨᩮᨶ ᨸᩁᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩣᨲᩥ ᨲᩃᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᩅᨴ᩠ᨵᩮᩈᩩ ᩅᩣ ᨾᩮᩣᩁᨸᩥᨬ᩠ᨨᩮᩉᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨠᩈᨴᩥᩈᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩣ· ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᨶ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ·

᪑᪔᪓᪓· ᨾᨩ᩠ᨩᩣᩁᩣᨲᩥ ᨻᩥᩊᩣᩃᩣ· ᨠᩣᩊᨠᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨠᨭᨠᩣ· ᩏᩃᩪᨠᩣ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨻᩥᩊᩣᩃᩣ· ᩈᩦᩉᩣᨲᩥ ᨠᩮᩈᩁᩈᩦᩉᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᩦᩉᩣ· ᩏᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨸ᩠ᨸᨴᨩᩣᨲᩥᨠᩣ· ᨴᩦᨸᩦ ᩈᨴ᩠ᨴᩪᩃᩣ· ᩋᨩᩥᨶᩔᩣᨲᩥ ᩑᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾᩥᨣᩔ· ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᨭᩣᨲᩥ ᩏᨸᩣᩉᨶᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩋᨶᩩᩅᩣᨲᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨠᩣᩁᩴ ᨧᨾ᩠ᨾᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩣ·

᪑᪔᪓᪔· ᩈᨧᩮ ᩅᩦᩈᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᩃᨽᨲᩥ, ᨲᩣᩈᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨸᨠᩣᩁᩮ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ "ᨸᩩᨭᩣᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ· ᨸᩩᨭᩣᨶᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩮᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ· ᩑᩅᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩦᩉᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ· ᨿᨳᩣᩉ – "ᩑᨲᩣᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨧᩮ ᨲᩣᨶᩥ ᨡᩃ᩠ᩃᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ, ᩅᩊᨬ᩠ᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨲᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᩈᨲᩥ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ"ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ· ᩋᨭ᩠ᨮ· ᪑᪓᪙)·

ᩅᨱ᩠ᨱᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ· "ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩅᩣ ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨶᩦᩃᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩏᨸᩣᩉᨶᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ· ᨲᨳᩣ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᩑᨲᩣᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩᨶᩴ ᨧᩮᩣᩊᩮᨶ ᨸᩩᨬ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ· ᩋᨸ᩠ᨸᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᨸᩥ ᨽᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅᩣ"ᨲᩥ· ᨶᩦᩃᩅᨴ᩠ᨵᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣᨸᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨽᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ·

᪑᪔᪓᪕· ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩣᨶᩮ ᨸᩔᩣᩅᨸᩣᨴᩩᨠᩣ, ᩅᨧ᩠ᨧᨸᩣᨴᩩᨠᩣ, ᩋᩣᨧᨾᨶᨸᩣᨴᩩᨠᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨸᩣᨴᩩᨠᩣᨿᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᨸᩣᨴᩩᨠᩣ ᨲᩣᩃᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᩣ ᨸᩣᨴᩩᨠᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ·

១៩៨៦។ អតិក្កន្តបមាណំ ឧច្ចាសយនសង្ខាតំ អាសន្ទិញ្ចេវ បល្លង្កញ្ច សេវមានស្ស ទុក្កដន្តិ យោជនា។ អាសន្ទិ វុត្តលក្ខណាវ។ បល្លង្កោតិ បាទេសុ អាហរិមាតិ វាឡរូបានិ ឋបេត្វា កតោ, ឯកស្មិំយេវ ទារុមិ ក្រង្គកមុវេសន លិខិត្វា កតាតិ អសំហារិមាតិ តត្រង្គានេវ វាឡរូបានិ យស្ស បាទេសុ សន្តិ, ឯវន្តេបិ បល្លង្កោ កប្បតីតិ “អាហរិមេនា”តិ ឥមិនាវ ទីបិតំ។ “អកប្បិយរូបកតោ អកប្បិយបល្លង្កោ”តិ ហិ សារសមាសេ វុត្តំ។

១៩៨៧។ គោនកន្តិ ទីឃលោមកមហាកោជវំ។ ចតុរង្គុលាធិកានិ កិរ តស្ស លោមានិ, កាឡវណ្ណញ្ច ហោតិ។ “ចតុរង្គុលតោ ឩនកប្បមាណលោមោ កោជវោ វដ្ដតី”តិ វទន្តិ។ ចិត្តកន្តិ យោជអសត្ថំ នានាកិត្តិំ កត្វា នន្ទនយោគំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ កិត្តិកិច្ចាទិកវិចិត្រំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ បដិកន្តិ ឧណ្ណាមយំ សេតត្ថរណំ។ បដលិកន្តិ ឃនបុប្ផកំ ឧណ្ណាមយំ លោហិតត្ថរណំ, យោ “អាមលកបត្តោ”តិបិ វុច្ចតិ។

ឯកន្តលោមិន្តិ ឧភតោ ឧគ្គតលោមំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ វិកតិកន្តិ សីហព្យគ្ឃាទិរូបវិចិត្រំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ “ឯកន្តលោមីតិ ឯកតោទសំ ឧណ្ណាមយត្ថរណ”ន្តិ ទីឃនិកា។ តូលិកន្តិ រុក្ខតូលលតាតូលបោដកិតូលសង្ខាតានំ តិណ្ណំ តូលានំ អញ្ញតរបុណ្ណំ បកតិតូលិកំ។ ឧទ្ទលោមិកន្តិ ឯកតោ ឧគ្គតលោមំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ “ឧទ្ទលោមីតិ ឧភតោទសំ ឧណ្ណាមយត្ថរណំ។ ឯកន្តលោមីតិ ឯកតោទសំ ឧណ្ណាមយត្ថរណ”ន្តិ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៨) ទីឃនិកាយដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។ សារសមាសេ បន “ឧទ្ទលោមីតិ ឯកតោ ឧគ្គតបុប្ផំ។ ឯកន្តលោមីតិ ឧភតោ ឧគ្គតបុប្ផ”ន្តិ វុត្តំ។

១៩៩០។ កដ្ដិស្សន្តិ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសេយ្យកដ្ដិស្សមយំ បច្ចត្ថរណំ។ “កោសេយ្យកដ្ដិស្សមយន្តិ កោសេយ្យកសដមយ”ន្តិ (ទី។ និ។ ដី។ ១។ ១៣) អាចរិយធម្មបាលត្ថេរេន វុត្តំ, កត្តិតកោសេយ្យបុដមយន្តិ អត្ថោ។ កោសេយ្យន្តិ រតនបរិសិព្ពិតំ កោសិយសុត្តមយំ បច្ចត្ថរណំ។ រតនបរិសិព្ពនរហិតំ សុទ្ធកោសេយ្យំ បន វដ្ដតិ។

ទីឃនិកាយដ្ឋកថាយំ បនេត្ថ “ឋបេត្វា តូលិកំ សព្ពានេវ គោនកាទីនិ រតនបរិសិព្ពិតានិ ន វដ្ដន្តី”តិ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៨) វុត្តំ។ តត្ថ “ឋបេត្វា តូលិក”ន្តិ ឯតេន រតនបរិសិព្ពនរហិតាបិ តូលិកា ន វដ្ដតីតិ ទីបេតិ។ “រតនបរិសិព្ពិតានិ ន វដ្ដន្តី”តិ ឥមិនា បន យានិ រតនបរិសិព្ពិតានិ, តានិ ភូមត្ថរណវសេន យថានុរូបំ មញ្ចាទីសុ ច ឧបនេតុំ វដ្ដតីតិ ទីបិតន្តិ វេទិតព្ពំ។ ឯត្ថ ច វិនយបរិយាយំ បត្វា គរុកេ ឋាតព្ពត្តា ឥធ វុត្តនយេនេវ វិនិច្ឆយោ វេទិតព្ពោ។ សុត្តន្តិកទេសនាយំ បន គហដ្ឋានម្បិ វសេន វុត្តត្តា តេសំ សង្គណ្ហនត្ថំ “ឋបេត្វា តូលិកំ...បេ... វដ្ដន្តីតិ វុត្ត”ន្តិ (ទី។ និ។ អដ្ឋ។ ១។១៨) អបរេ។

ហត្ថិអស្សរថត្ថរន្តិ ហត្ថិបិដ្ឋេ អត្ថរិតំ អត្ថរណំ ហត្ថត្ថរណំ នាម។ អស្សរថត្ថរេបិ ឯសេវ នយោ។ កទលិមិគបវរ-បច្ចត្ថរណម្បិ វាតិ កទលិមិគចម្មំ នាម អត្ថិ, តេន កតំ បវរបច្ចត្ថរណន្តិ អត្ថោ។ តំ កិរ សេតវត្ថស្ស ឧបរិ កទលិមិគចម្មំ បត្ថរិត្វា សិព្ពេត្វា ករោន្តិ។ បិ-សទ្ទេន អជិនប្បវេណី គហិតា។ អជិនប្បវេណី នាម អជិនចម្មេហិ មញ្ចប្បមាណេន សិព្ពេត្វា កតា បវេណី។ តានិ កិរ ចម្មានិ សុខុមតរានិ, តស្មា ទុបដ្ដតិបដ្ដានិ កត្វា សិព្ពន្តិ។ តេន វុត្តំ “អជិនប្បវេណី”តិ។

᪑᪙᪙᪑᪨ ᩁᨲ᩠ᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨠᩩᩈᩩᨾ᩠ᨽᩣᨴᩥᩁᨲ᩠ᨲᩔ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩈᩣᩅᩁᨲ᩠ᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔ ᨸᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᨠ᩠ᨡᨲᩥ "ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩏᨽᨲᩮᩣᩁᨲ᩠ᨲᩪᨸᨵᩣᨶᨠᩮᨸᩥ ᩈᩦᩈᩪᨸᨵᩣᨶᩔ, ᨸᩣᨴᩪᨸᨵᩣᨶᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣᨸᩔᩮ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩁᨲ᩠ᨲᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᨠᩮ ᩈᨿᨶᩣᩈᨶᩮ᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ "ᩑᨲᩴ ᨸᨶ ᩑᨠᨾᩮᩅ ᩏᨸᨵᩣᨶᩴ ᩏᨽᨲᩮᩣᩈᩩ ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᨴᩩᨾᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ, ᩈᨧᩮ ᨸᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪕᪔) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ "ᩏᨽᨲᩮᩣᨸᩔᩮ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᩉᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ ᨠᩩᩃᩣᩈᨶᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᩃᩩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᨴᩦᨥᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᩋᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥᨿᩮᩅ, ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪑᪕) ᩋᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩅᩥᨶᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨸᨶ "ᩋᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᩈᩦᩈᩪᨸᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨸᩣᨴᩪᨸᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨿᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᩉᨲᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪒᪐) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᨿᨳᩣ ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪙᪙᪒᪨ ᨿᨬ᩠ᨧ ᩈᩮᨲᩅᩥᨲᩣᨶᩔᨸᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ ᩈᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮ᪨

᪑᪙᪙᪓᪨ "ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᨿᩔ ᨧᨲᩩᩁᩣᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᩣᨶᨠᩣᨴᩥ ᨴᩩᩔᩣᩁᨲ᩠ᨲᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨠᨸᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᨲᩮᩉᩥᨿᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ ᨸᨶ ᩈᩉᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨

᪑᪙᪙᪔᪨ ᨲᩴ ᨠᨸ᩠ᨸ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩦᨲᩥ ᨸᨴᩔᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨴᩔᩥᨲᨶ᩠ᨿᩣᨿᩮ "ᩈᨦ᩠ᨥᩣᩈᨶᩮ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᩈᨶᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ "ᨿᨴᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᩈᨶᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩣᨸᩥ ᨣᩮᩣᨶᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩋᨶᩣᨱᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩁᩣᨾᩥᨠᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᩅ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ, ᩑᨲᩴ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᨶᩦᩉᩣᩁᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᨶᩦᩉᩣᩁᩮᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪑᪐; ᩅᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨸᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣ ᪓᪙ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩈᨾᩣᨶᩴ) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᩅᩮᩈᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨧ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩮ ᨧ᪨ ᩋᨸᩥᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨣᩮᩉᩮᨸᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮ ᨣᩮᩣᨶᨠᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᩈᨶᩣᨴᩥᨸᨴᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᨶ ᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨣᩥᩉᩥᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

ᨣᩥᩉᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᨠᨲᩮ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮ ᨧ ᨣᩥᩉᩥᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨧ ᩃᩮᩣᨠᨶᩣᨳᩮᨸᩥ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᩉᩥ ᩑᨠᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩋᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ᪨ "ᨣᩥᩉᩥᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᨶᩣ"ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᩉᩥ ᩑᨠᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨿᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᩏᨸᩁᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩥᨲᩩᩴ ᨧ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᨧ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨

ដឬ្វព្ពភ្ដពពទាបល្លភា៍

ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪔᪓᪨ ᨣᩉᨷᨲᩥᩔ ᨽᩪᨾᩥ, ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨽᩪᨾᩥ, ᩏᩔᩣᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᨽᩪᨾᩥ, ᨣᩮᩣᨶᩥᩈᩣᨴᩥᨽᩪᨾᩦᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨽᨣᩅᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪒᪔᪔᪔᪨ ᨠᨳᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ ᩏᩔᩣᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨣᩮᩣᨶᩥᩈᩣᨴᩥᨠᩴ ᨣᩉᨷᨲᩥᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪒᪗᪓) ᩑᩅᩴ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩣᩈᩴ ᩈᩣᨾᨬ᩠ᨬᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᨦ᩠ᨥᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩤᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩤᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᨲᩴ ᨣᩮᩉᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᨷ᩠ᨷᩉᩮᩣᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᩁᩉᩴ᪨

᪒᪔᪔᪕᪨ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣᨷᩥ ᨽᩪᨾᩥᨿᩮᩣ ᩈᩁᩪᨷᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨽᩪᨾᩥᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩅᩣ ᨿᩴ ᨣᩮᩉᩴ, ᨲᩴ ᩑᩅ ᨣᩉᨷᨲᩥᨽᩪᨾᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪒᪔᪔᪖᪨ ᨿᩣ ᨷᨶ ᨠᩩᨭᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ, ᩈᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨲᩔᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨶᨶᨠᩣᩃᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩋᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪒᪔᪔᪗-᪕᪐᪨ ᨷᨮᨾᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨷᨮᨾᨷᩣᩈᩣᨱᩔ ᩅᩣ ᨷᨮᨾᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨽᩔ ᩅᩣ ᩋᩣᨴᩥ-ᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨷᨮᨾᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᨴᩔ ᩅᩣ ᨮᨷᨶᩮ ᨷᩁᩮᩈᩩ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩋᩣᨾᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩍᨭ᩠ᨮᨠᩣ ᨮᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨷᩣᩈᩣᨱᩮᩣ ᩅᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᩅᩣ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᨴᩮᩣ ᩅᩣ ᨮᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᨮᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨿᩴ ᩏᩔᩣᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨠᩩᨭᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪒᪔᪕᪑᪨ ᩍᨭ᩠ᨮᨠᩣᨴᩥᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨮᨾᩥᨭ᩠ᨮᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ᪨ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ “ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾ, ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨾᨠᩣᩃᩴ ᨲᩩ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᨠᩣᩃᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩅᨧᨶᩮ ᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩅᩣ ᨳᨾ᩠ᨽᩮ ᩅᨧᨶᩴ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ, ᩋᨠᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩦ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪗᪓) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪒᪔᪕᪒᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᩣ ᩈᨠᩃᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨿᩮᨽᩩᨿ᩠ᨿᨲᩮᩣ ᩋᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᩣᨷᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩪᩉᩥ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩮᩉᩥ “ᨣᩮᩣᨶᩥᩈᩣᨴᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᩅᩮᩈᨶᩥᩅᩤᩁᨱᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪒᪔᪕᪓᪨ ᨷᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨠ᩠ᨠᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᩣᨾᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᨠᩣᩃᩥᨠᨴ᩠ᩅᨿᩴ᪨ “ᩋᩣᨾᩥᩈ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨶᩥᩁᩣᨾᩥᩈᩴ ᩈᩮᩈᨠᩣᩃᩥᨠᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨠᩩᨭᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨳᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

១៤៥២-៣។ ទ្វយា កប្បិយកុដិយោ កទា ជហិតវត្ថុកា ហោន្តីតិ អាហ “ឧស្សាវនន្តិកា យា សា”តិអាទិ។ យា ឧស្សាវនន្តិកា យេសុ ថម្ភាទីសុ អធិដ្ឋិតា, សា តេសុ ថម្ភាទីសុ អបនីតេសុ តទញ្ញេសុបិ ថម្ភាទីសុ តិដ្ឋតីតិ យោជនា។

សព្ពេសុ ថម្ភាទីសុ អបនីតេសុ សា ជហិតវត្ថុកា សិយាតិ យោជនា។ គោនិសាទិកុដិ បរិក្ខិត្តា វតិអាទីហិ ជហិតវត្ថុកា សិយា។ បរិក្ខិត្តាតិ ច “អារាមោ បន ឧបឌ្ឍបរិក្ខិត្តោបិ ពហុតរំ បរិក្ខិត្តោបិ បរិក្ខិត្តោយេវ នាមា”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១៥៣) កុរុន្ទិមហាបច្ចរិយាទីសុ វុត្តត្តា ន កេវលំ សព្ពបរិក្ខិត្តាវ, ឧបឌ្ឍបរិក្ខិត្តាបិ យេភុយ្យបរិក្ខិត្តាបិ គហេតព្ពា។

សេសោតិ គហបតិសម្មុតិកុដិយោ។ ឆទននាសតោ ជហិតវត្ថុកា សិយុន្តិ យោជនា។ ឆទននាសតោតិ ឯត្ថ “គោបានសិមត្តំ ឋបេត្វា”តិ សេសោ។ សចេ គោបានសីនំ ឧបរិ ឯកម្បិ បក្ខបាសមណ្ឌលំ អត្ថិ, រក្ខតិ។ យត្រ បនិមា ចតស្សោបិ កប្បិយកុដិយោ នត្ថិ, តត្ថ កិំ កាតព្ពំ? អនុបសម្បន្នស្ស ទត្វា តស្ស សន្តកំ កត្វា បរិភុញ្ជិតព្ពំ។

១៤៥៤។ ភិក្ខុំ ឋបេត្វា អញ្ញេសំ ហត្ថតោ បដិគ្គហោ ច តេសំ សន្និធិ ច តេសំ អន្តោវុត្ថំ ភិក្ខុស្ស វដ្ដតីតិ យោជនា។

១៤៥៥។ ភិក្ខុស្ស សន្តកំ សន្និធិម្បិ ច អកប្បិយកុដិយំ សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ ភិក្ខុស្ស ន វដ្ដតិ។ ភិក្ខុនិយា សន្តកំ សន្និធិម្បិ ច អកប្បិយកុដិយំ សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ អន្តោវុត្ថំ អន្តោបក្កំ ភិក្ខុនិយា ន វដ្ដតីតិ ឯវំ ឧភិន្នំ ភិក្ខុភិក្ខុនីនំ ន វដ្ដតីតិ យោជនា។

១៤៥៦។ អកប្បកុដិយាតិ អកប្បិយកុដិយា, “អកប្បិយកុដិយំ សហសេយ្យប្បហោនកេ គេហេ”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តាយ អកប្បិយកុដិយាតិ អត្ថោ។ អាទិ-សទ្ទេន នវនីតតេលមធុផាណិតានំ គហណំ។

១៤៥៧។ តេហេវ អន្តោវុត្ថេហិ សប្បិអាទីហិ សត្តាហកាលិកេហិ សហ ភិក្ខុនា បក្កំ តំ យាវជីវិកំ និរាមិសំ សត្តាហំ បរិភុញ្ជិតុំ វដ្ដតេវាតិ យោជនា។

១៤៦០។ បក្កំ សាមំបក្កំ តំ យាវជីវិកំ សចេ អាមិសសំសដ្ឋំ បរិភុញ្ជតិ, អន្តោវុត្ថញ្ច ភុញ្ជតិ, កិញ្ច ភិយ្យោ សាមំបក្កញ្ច ភុញ្ជតីតិ យោជនា។ យាវជីវិកស្ស អាមិសសំសដ្ឋស្ស អាមិសគតិកត្តា “អន្តោវុត្ថ”ន្តិ វុត្តំ។

១៤៦១។ ឆិន្នំ ន ហោតិ កាលិកំ វត្ថុ កាលិកេសុ អសង្គហិតត្តា។

១៥៨២។ តិកាលិកា យាវកាលិកា យាមកាលិកា សត្តាហកាលិកាតិ តយោ កាលិកា បដិគ្គហណទិវសតោ អត្តនោ អត្តនោ កាលំ អតិក្កមិត្វា ភុត្តា ទោសករា ហោន្តិ, តតិយំ សត្តាហាតិក្កមេ និស្សគ្គិយបាចិត្តិយវត្ថុត្តា អភុត្តម្បិ ទោសករន្តិ យោជនា។

“ភុត្តា ទោសករា”តិ ឥមិនា បុរិមកាលិកទ្វយំ បដិគ្គហេត្វា កាលាតិក្កមមត្តេន អាបត្តិយា ការណំ ន ហោតិ, ភុត្តមេវ ហោតិ។ សត្តាហកាលិកំ កាលាតិក្កមេន អបរិភុត្តម្បិ អាបត្តិយា ការណំ ហោតីតិ ទីបេតិ។ តេសុ សត្តាហកាលិកេយេវ វិសេសំ ទស្សេតុមាហ “អភុត្តំ តតិយម្បិ ចា”តិ។ ច-សទ្ទោ បិ-សទ្ទត្ថោ។ យាវជីវិកំ បន បដិគ្គហេត្វា យាវជីវំ បរិភុញ្ជិយមានំ ឥតរកាលិកសំសគ្គំ វិនា ទោសករំ ន ហោតីតិ ន គហិតំ។

១៥៨៣។ អម្ពាទយោ សង្ខា រុក្ខានំ នាមក្ខាតា បំសុផលេបិ វត្ថុមាតា ឧទក រូបការេនេវ តេជេ បានកេ វុត្តា, តេនេវាហ “បានកំ មត”ន្តិ។ ចោចំ អដ្ឋិកកទលិបានំ។ មោចំ អនដ្ឋិកកទលិបានំ។ មធូតិ មុទ្ទិកផលានំ រសំ។ មុទ្ទិកាតិ សីតោទកេ មទ្ទិតានំ មុទ្ទិកផលានំ បានំ។ “សាលូកបានន្តិ រត្តុប្បលនីលុប្បលាទីនំ សាលូកេ មទ្ទិត្វា កតបាន”ន្តិ បាឡិយំ, អដ្ឋកថាយ (មហាវ॰ អដ្ឋ॰ ១០០) ច សាលូក-សទ្ទស្ស ទីឃវសេន និយោគស្សេតោ “សាលុ ផារុសកដ្ឋា”តិ គាថាពន្ធវសេន រស្សា កតោ។

សាលូកំ កុមុទុប្បលានំ ផលរសំ។ ខុទ្ទសិក្ខាវណ្ណនាយំ បន “សាលូកបានំ នាម រត្តុប្បលនីលុប្បលាទីនំ កិញ្ជក្ខរេណូហិ កតបាន”ន្តិ វុត្តំ។ “ផារុសក”ន្តិអាទីសុ ឯកោ រុក្ខោ”តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ។ តស្ស ផលរសោ ផារុសកំ នាម។ ឯតេសំ អដ្ឋន្នំ ផលានំ រសោ ឧទកសម្ភិន្នោ វដ្ដតិ, សីតុទកេ មទ្ទិតោ បសន្នោ និក្កសដោវ វដ្ដតិ, ឧទកេន បន អសម្ភិន្នោ រសោ យាវកាលិកោ។

១៥៨៤។ ផលន្តិ អម្ពាទិផលំ។ សវត្ថុកបដិគ្គហោតិ បានវត្ថុកានំ ផលានំ បដិគ្គហោ។ វសតិ ឯត្ថ បានន្តិ វត្ថុ, ផលំ, វត្ថុនា សហ វត្តតីតិ សវត្ថុកំ, បានំ, សវត្ថុកស្ស បដិគ្គហោ សវត្ថុកបដិគ្គហោ។ សវត្ថុកស្ស បដិគ្គហំ នាម វត្ថុបដិគ្គហណមេវាតិ កត្វា វុត្តំ “បានវត្ថុកានំ ផលានំ បដិគ្គហោ”តិ។

១៥៨៥។ “សុកោដ្ដេត្វា”តិ វុច្ចមានត្តា “អម្ពបក្ក”ន្តិ អាមកមេវ អម្ពផលំ វុច្ចតិ។ ឧទកេតិ សីតោទកេ។ បរិស្សវំ បរិស្សាវិតំ។ កត្វាតិ មធុអាទីហិ អភិសង្ខរិត្វា។ យថាហ – “ទិវា បដិគ្គហិតេហិ មធុសក្ករកប្បូរាទីហិ យោជេត្វា កាតព្ព”ន្តិ (មហាវ॰ អដ្ឋ॰ ១០០)។ បាតុំ វដ្ដតីតិ ឯត្ថ វិនិច្ឆយោ “ឯវំ កតំ បុរេភត្តមេវ កប្បតិ, អនុបសម្បន្នេហិ កតំ លភិត្វា បន បុរេភត្តំ បដិគ្គហិតំ បុរេភត្តំ សាមិសបរិភោគេនាបិ វដ្ដតិ, បច្ឆាភត្តំ និរាមិសបរិភោគេន យាវ អរុណុគ្គមនា វដ្ដតិយេវ។ ឯស នយោ សព្ពបានេសូ”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តំ។

១៥៨៦។ សេសបានកេសុបីតិ ឧច្ឆុបានកាទីសុបិ។

១៩បប័៍ ៗ្ឆ្ងុទេឃា អទេត្វាកឆត្វា ឡូឆ ចុទេត្វា, ត បត ឃាយកាលិកត្វា, ទេឃា បត ឃត្វាហកាលិទេកាទេឃច៍

១៩បង៍ យឆ្កោឃ្ស ទឃត្តិ យឆ្កោបុប្បឃ្ស ទឃំ៍ ៩ត្វ យឆ្កោបុប្បទេឃា អក្កិបិទេកា ចា ទេហាព្យ អាឌិច្ចបិទេកា ចា, បឆ្នាកត្តិ ត ចដ្ឋតិ៍ បុទេកត្វាយ្បិ ឃំ បិតំ កទេហត្វា យឌ្ឍ កទេទាត្តិ, ទេឃា អាឌិទេតា បដ្ឋាឃ ត ចដ្ឋតិ៍ យឆ្កោបុប្បំ បត អល្លិ ចា ឃ្យក្កិ ចា កឌ្ឍិតំ ចា ទេពត កពឋាល្លិតំ ចា ឃទេតា បដ្ឋាឃ យឌ្ឍ ត កទេទាត្តិ, តំ ឃឌ្ឍា បុទេកត្តិ ចដ្ឋតិ៍

បក្កឆាកទឃត្តិ បក្កឃ្ស ឃាចកាលិកឃ្ស ទឃំ៍ ឃទេឌ្ឍា បត្តទេឃា ឃាយកាលិទេកា ចុទេត្វាតិ ទេឃាឌតា៍ អដ្ឋកចាឃំ "ឃាចកាលិកបត្វាតទ្យៅ បុទេកត្តិទេឃច ទទេឃា កប្បតិ"តិ (យហាច៍ អដ្ឋ៍ ១០០) ឡូយទេយច ឃត្តាឃ ចុត្តិ៍

១៩ង៍០៍ ឃាត្យទេលិយាតំ ឃត្វត្តិ ឆឌ្ឍាតំ ឋលឌំ ទឃំ ឌទេបត្វា ឃទេឌ្ឍា ឋលទេឌា ទទេឃា ចិកាទេល ឃាយឃឌ្ឍិទេព អត្យទេលិយទេតា បទិក្យឌ្ឍិតំ្យ អត្យឌ្ឍាទេតាតិ ទេឃាឌតា៍

១៩ង៍១៍ ឃាចកាលិកបត្វាតំ ឃឹព្យឆទេក យឌ្ឍិត្វា កទេតា ទទេឃាបិ អបទេក្កា, អាឌិច្ចបិទេកាបិ ចិកាទេល បត ចដ្ឋតឹតិ ទេឃាឌតា៍

១៩ង៍១-២៍ ឃត្វឆឌ្ឍាត្យទេលិយាតិ ឃទ្វបទេតា ឆទេឃ្សព្យយាហ "តាលច្ចាតាច្យឡូទេកទេច្ចា"តិអាឌិ៍ អបទេឆ្កា យ្បក្កាឌិ៍ "ឃត្វឆឌ្ឍាត្យទេលិយិក"ត្តិ ឡូយិតា ៩ទេតឃំ ទទេឃា ឃាចកាលិទេកា ឃាយកាលឃឌ្ឍាទេត ចិកាទេល បទិក្យឌ្ឍិតំ្យ ត ចដ្ឋតឹតិ ឆទេឃ្សតិ៍

១៩ង៍៣៍ ៩ចយាឌឹតំ ព្យដ្ឋកាតំ ឋលិតំ ទទេឃា បត អដ្ឋបិតាត្យទេលិយត្វា អត្យទេលិយិទេក ឃាយកាលិកាត្យទេលិយិទេក តិឌ្ឍិទេដ្ឋា កឆិទេតាតិ ទេឃាឌតា៍

១៩ង៍៤៍ ឡូឆ ឡូយឃ្ងិ ទេលិទេក ឃាត្យទេលិយឃ្ស ឆឌ្ឍាឃ្ស ឋលឌំ ទឃំ ឌទេបត្វា អឃាយកាលិទេកា អទេឌ្ឍា ឋលទេឃា តត្វិតិ ទេឃាឌតា, ឃទេឌ្ឍា ឃាយកាលិទេកាទេឃចាតិ ឌឹទេបតិ៍

ទេកឃឌ្ឍក្កត្តកកចាចល្អតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

กถินกฺขนฺธกกถาวณฺณนา

๓๖๘๗. วุตฺถวสฺสานํ ปุริมิกาย วสฺสํ อุปคนฺตฺวา ยาว มหาปวารณา, ตาว รตฺติจฺเฉทํ อกตฺวา วุตฺถวสฺสานํ ภิกฺขูนํ เอกสฺส วา ทฺวินฺนํ ติณฺณํ จตุนฺนํ ปญฺจนฺนํ อติเรกานํ วา ภิกฺขูนํ ปญฺจนฺนํ อานิสํสานํ วกฺขมานานํ อนามนฺตจาราทีนํ ปญฺจนฺนํ อานิสํสานํ ปฏิลาภการณา มุนิปุงฺคโว สพฺเพสํ อคาริกาทิมุนีนํ สกลคุณคเณหิ อุตฺตโม ภควา กถินตฺถารํ “อนุชานามิ, ภิกฺขเว, วสฺสํวุตฺถานํ ภิกฺขูนํ กถินํ อตฺถริตุ”นฺติ (มหาว. ๓๐๖) อพฺรวิ กเถสีติ โยชนา.

เอตฺถายํ วินิจฺฉโย – “กถินตฺถารํ เก ลภนฺติ, เก น ลภนฺตีติ? คณนวเสน ตาว ปจฺฉิมโกฏิยา ปญฺจ ชนา ลภนฺติ, อุทฺธํ สตสหสฺสมฺปิ, ปญฺจนฺนํ เหฏฺฐา น ลภนฺตี”ติ (มหาว. อฏฺฐ. ๓๐๖) อิทํ อฏฺฐกถาย อตฺถารกสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆสฺส กถินทุสฺสทานกมฺมํ สนฺธาย วุตฺตํ. “วุตฺถวสฺสวเสน ปุริมิกาย วสฺสํ อุปคนฺตฺวา ปฐมปวารณาย ปวาริตา ลภนฺติ, ฉินฺนวสฺสา วา ปจฺฉิมิกาย อุปคตา วา น ลภนฺติ. อญฺญสฺมิํ วิหาเร วุตฺถวสฺสาปิ น ลภนฺตีติ มหาปจฺจริยํ วุตฺต”นฺติ (มหาว. อฏฺฐ. ๓๐๖) อิทํ อฏฺฐกถาย อานิสํสลาภํ สนฺธาย วุตฺตํ, น กมฺมํ.

อิทานิ ตทุภยํ วิภชิตฺวา ทสฺเสติ –

“ปุริมิกาย อุปคตานํ ปน สพฺเพ คณปูรกา โหนฺติ, อานิสํสํ น ลภนฺติ, อานิสํโส อิตเรสํเยว โหติ. สเจ ปุริมิกาย อุปคตา จตฺตาโร วา โหนฺติ, ตโย วา เทฺว วา เอโก วา, อิตเร คณปูรเก กตฺวา กถินํ อตฺถริตพฺพํ. อถ จตฺตาโร ภิกฺขู อุปคตา, เอโก ปริปุณฺณวสฺโส สามเณโร, โส เจ ปจฺฉิมิกาย อุปสมฺปชฺชติ, คณปูรโก เจว โหติ, อานิสํสญฺจ ลภติ. ตโย ภิกฺขู เทฺว สามเณรา, เทฺว ภิกฺขู ตโย สามเณรา, เอโก ภิกฺขุ จตฺตาโร สามเณราติ เอตฺถาปิ เอเสว นโย. สเจ ปุริมิกาย อุปคตา กถินตฺถารกุสลา น โหนฺติ, อตฺถารกุสลา ขนฺธกภาณกตฺเถรา ปริเยสิตฺวา อาเนตพฺพา, กมฺมวาจํ สาเวตฺวา กถินํ อตฺถราเปตฺวา ทานญฺจ ภุญฺชิตฺวา คมิสฺสนฺติ, อานิสํสา ปน อิตเรสํเยว โหนฺตี”ติ (มหาว. อฏฺฐ. ๓๐๖).

กถินํ เกน ทินฺนํ วฏฺฏตีติ? เยน เกนจิ เทเวน วา มนุสฺเสน วา ปญฺจนฺนํ วา สหธมฺมิกานํ อญฺญตเรน ทินฺนํ วฏฺฏติ. กถินทายกสฺส วตฺตํ อตฺถิ, สเจ โส ตํ อชานนฺโต ปุจฺฉติ “ภนฺเต, กถํ กถินํ ทาตพฺพ”นฺติ, ตสฺส เอวํ อาจิกฺขิตพฺพํ “ติณฺณํ จีวรานํ อญฺญตรปฺปโหนกํ สูริยุคฺคมนสมเย วตฺถํ ‘กถินจีวรํ เทมา’ติ ทาตุํ วฏฺฏติ, ตสฺส ปริกมฺมตฺถํ เอตฺตกา นาม สูจิโย, เอตฺตกํ สุตฺตํ, เอตฺตกํ รชนํ, ปริกมฺมํ กโรนฺตานํ เอตฺตกานํ ภิกฺขูนํ ยาคุภตฺตญฺจ ทาตุํ วฏฺฏตี”ติ.

กถินตฺถารเกนาปิ ธมฺเมน สเมน อุปฺปนฺนํ กถินํ อตฺถรนฺเตน วตฺตํ ชานิตพฺพํ. ตนฺตวายเคหโต หิ อาภตสนฺตาเนเนว

ខលិមក្ខិតសាដកោបិ ន វដ្ដតិ, មលិនសាដកោបិ ន វដ្ដតិ, តស្មា កថិនត្ថារសាដកំ លភិត្វា សុដ្ឋុ ធោវិត្វា សូចិអាទីនិ ចីវរកម្មុបករណានិ សជ្ជេត្វា ពហូហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ តទហេវ សិព្ពិត្វា និដ្ឋិតសូចិកម្មំ រជិត្វា កប្បពិន្ទុំ ទត្វា កថិនំ អត្ថរិតព្ពំ។ សចេ តស្មិំ អនត្ថតេយេវ អញ្ញោ កថិនសាដកំ អត្ថរិតព្ពកំ អាហរតិ, អញ្ញានិ ច ពហូនិ កថិនានិសំសវត្ថានិ ទេតិ, យោ អានិសំសំ ពហុំ ទេតិ, តស្ស សន្តកេនេវ អត្ថរិតព្ពំ។ ឥតរោ យថា តថា ឱវទិត្វា សញ្ញាបេតព្ពោ។

កថិនំ បន កេន អត្ថរិតព្ពំ? យស្ស សង្ឃោ កថិនចីវរំ ទេតិ។ សង្ឃេន បន កស្ស ទាតព្ពំ? យោ ជិណ្ណចីវរោ ហោតិ។ សចេ ពហូ ជិណ្ណចីវរា ហោន្តិ, វុឌ្ឍស្ស ទាតព្ពំ។ វុឌ្ឍេសុបិ យោ មហាបរិវារោ តទហេវ ចីវរំ កត្វា អត្ថរិតុំ សក្កោតិ, តស្ស ទាតព្ពំ។ សចេ វុឌ្ឍោ ន សក្កោតិ, នវកតរោ សក្កោតិ, តស្ស ទាតព្ពំ។ អបិ ច សង្ឃេន មហាថេរស្ស សង្គហំ កាតុំ វដ្ដតិ, តស្មា “តុម្ហេ, ភន្តេ, គណ្ហថ, មយំ កត្វា ទស្សាមា”តិ វត្តព្ពំ។

តីសុ ចីវរេសុ យំ ជិណ្ណំ ហោតិ, តទត្ថាយ ទាតព្ពំ។ បកតិយា ទុបដ្ដចីវរស្ស ទុបដ្ដត្ថាយេវ ទាតព្ពំ។ សចេបិស្ស ឯកបដ្ដចីវរំ ឃនំ ហោតិ, កថិនសាដកោ ច បេលវោ, សារុប្បត្ថាយ ទុបដ្ដប្បហោនកមេវ ទាតព្ពំ។ “អហំ អលភន្តោ ឯកបដ្ដំ បារុបាមី”តិ វទន្តស្សាបិ ទុបដ្ដំ ទាតុំ វដ្ដតិ។ យោ បន លោភបកតិកោ ហោតិ, តស្ស ន ទាតព្ពំ។ តេនាបិ កថិនំ អត្ថរិត្វា “បច្ឆា វិសិព្ពិត្វា ទ្វេ ចីវរានិ ករិស្សាមី”តិ ន គហេតព្ពំ។

យស្ស បន ទិយ្យតិ, តស្ស –

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, ឥទំ សង្ឃស្ស កថិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ កថិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទទេយ្យ កថិនំ អត្ថរិតុំ, ឯសា ញត្តិ។

“សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, ឥទំ សង្ឃស្ស កថិនទុស្សំ ឧប្បន្នំ, សង្ឃោ ឥមំ កថិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទេតិ កថិនំ អត្ថរិតុំ, យស្សាយស្មតោ ខមតិ ឥមស្ស កថិនទុស្សស្ស ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទានំ កថិនំ អត្ថរិតុំ, សោ តុណ្ហស្ស, យស្ស នក្ខមតិ, សោ ភាសេយ្យ។

“ទិន្នំ ឥទំ សង្ឃេន កថិនទុស្សំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ កថិនំ អត្ថរិតុំ, ខមតិ សង្ឃស្ស, តស្មា តុណ្ហី, ឯវមេតំ ធារយាមី”តិ (មហាវ។ ៣០៦) –

ឯវំ ញត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ ទាតព្ពន្តិ ឯវំ ទិន្នំ។

៣២៨៧-៨។ ន ឧល្លិខិតមត្តាទិ-ចតុវីសតិវិធន្តិ បាឡិយំ អាគតេហិ “ន ឧល្លិខិតមត្តេន អត្ថតំ ហោតិ កថិន”ន្តិ (មហាវ។ ៣០៧) ឧល្លិខិតមត្តាទីហិ ចតុវីសតិយា អាការេហិ វជ្ជិតំ។ ចីវរន្តិ “អហតេន អត្ថតំ ហោតិ កថិន”ន្តិ (មហាវ។ ៣០៨) បាឡិយំ អាគតានំ

សោឡសន្នំ អាការានំ អញ្ញតរេន យុត្តំ កតបរិយោសិតំ ឆិន្នំ កប្បពិន្ទុកតំ តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរចីវរំ។ តេ បន ចតុវីសតិ អាការា, សោឡសាការា ច បាឡិតោ (មហាវ។ ១០៨), អដ្ឋកថាតោ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ១០៨) ច គហេតព្ពា។ គន្ថគារវបរិហារត្ថំ ន វុត្តា។

ភិក្ខុនា ចក្កយានេ អដ្ឋសេយ្យ ឋានេត្តន អត្ថរកេន អាទាយ គហេត្វា បុរាណកំ អត្តនា បរិភុញ្ជិយមានំ អត្ថរិតព្ពចីវរេន ឯកាយកំ បុរាណចីវរំ ឧទ្ធរិត្វា បច្ចុទ្ធរិត្វា នវំ អត្ថរិតព្ពំ ចីវរំ អធិដ្ឋហិត្វា បុរាណបច្ចុទ្ធរចីវរស្ស នាមេន អធិដ្ឋហិត្វាវ តំ អន្តរវាសកំ ចេ, “ឥមិនា អន្តរវាសកេន កថិនំ អត្ថរាមិ”តិ វចសា វត្តព្ពន្តិ យោជនា។ សចេ ឧត្តរាសង្គោ ហោតិ, “ឥមិនា ឧត្តរាសង្គេន កថិនំ អត្ថរាមិ”, សចេ សង្ឃាដិ ហោតិ, “ឥមាយ សង្ឃាដិយា កថិនំ អត្ថរាមី”តិ វត្តព្ពំ។

១៩០០-១។ ឯវញ្ហិ តិក្ខត្តុំ វុត្តេ កថិនំ អត្ថតំ ហោតីតិ យោជនា។ តេន បន ភិក្ខុនា នវកេន កថិនចីវរំ អាទាយ សង្ឃំ ឧបសង្កម្ម “អត្ថតំ, ភន្តេ, សង្ឃស្ស កថិនំ, ធម្មិកោ កថិនត្ថារោ, អនុមោទថ”តិ វត្តព្ពន្តិ យោជនា។

១៩០២។ អនុមោទកេសុ ច ថេរេហិ “អត្ថតំ, អាវុសោ, សង្ឃស្ស កថិនំ, ធម្មិកោ កថិនត្ថារោ, អនុមោទាមា”តិ វត្តព្ពំ, នវេន បន “អត្ថតំ, ភន្តេ, សង្ឃស្ស កថិនំ, ធម្មិកោ កថិនត្ថារោ, អនុមោទាមី”តិ ឯតិ បុន ថេរោ ភណេយ្យាតិ យោជនា។ គាថាយ បន អនុមោទនបាឋស្ស អត្ថស្សានុលោមេន “សុអត្ថតំ តយា ភន្តេ”តិ វុត្តំ, ន បាឋក្កមស្ស នយេនាតិ វេទិតព្ពំ។

អត្ថារកេសុ ច អនុមោទកេសុ ច នវេហិ វុឌ្ឍានំ វចនក្កមោ វុត្តោ, វុឌ្ឍេហិ នវានំ វចនក្កមោ បន តទនុសារេន យថារហំ យោជេត្វា វត្តព្ពោតិ គាថាសុ ន វុត្តោតិ វេទិតព្ពោ។ អត្ថារកេន ថេរេន វា នវេន វា គណបុគ្គលានំ វចនក្កមោ ច គណបុគ្គលេហិ អត្ថារកស្ស វចនក្កមោ ច វុត្តនយេន យថារហំ យោជេតុំ សក្កាតិ ន វុត្តោ។

ឯវំ អត្ថតេ បន កថិនេ សចេ កថិនចីវរេន សទ្ធិំ អាភតំ អានិសំសំ ទាយកា “យេន អម្ហាកំ កថិនំ គហិតំ, តស្សេវ ច ទេមា”តិ ទេន្តិ, ភិក្ខុសង្ឃោ អនិស្សរោ។ អថ អវិចារេត្វាវ ទត្វា គច្ឆន្តិ, ភិក្ខុសង្ឃោ ឥស្សរោ។ តស្មា សចេ កថិនត្ថារកស្ស សេសចីវរានិបិ ទុព្ពលានិ ហោន្តិ, សង្ឃេន អបលោកេត្វា តេសម្បិ អត្ថាយ វត្ថានិ ទាតព្ពានិ, កម្មវាចាយ បន ឯកាយេវ វដ្ដតិ។ អវសេសេ កថិនានិសំសេ ពលវវត្ថានិ វស្សាវាសិកឋិតិកាយ ទាតព្ពានិ, ឋិតិកាយ អភាវេ ថេរាសនតោ បដ្ឋាយ ទាតព្ពានិ, គរុភណ្ឌំ ន ភាជេតព្ពំ។ សចេ បន ឯកសីមាយ ពហូ វិហារា ហោន្តិ, សព្ពេ ភិក្ខូ សន្និបាតេត្វា ឯកត្ថ កថិនំ អត្ថរិតព្ពំ, វិសុំ វិសុំ អត្ថរិតុំ ន វដ្ដតិ។

១៩០៣។ “កថិនស្ស ច កិំ មូល”ន្តិអាទីនិ សយមេវ វិវរិស្សតិ។

១៩០៤។ អដ្ឋវិធមាតិកាយ បុព្ពកិច្ចំ បុព្ព-វចនេនេវ សទ្ទលោបេន វុត្តំ។ តេនេវ វក្ខតិ “បុព្ពកិច្ចន្តិ វុច្ចតី”តិ។ “បច្ចុទ្ធារ”ន្តិ វត្តព្ពេ “បច្ចុទ្ធរ”ន្តិ គាថាពន្ធវសេន រស្សំ។ តេនេវ វក្ខតិ “បច្ចុទ្ធារោ”តិ។ អធិដ្ឋហនំ អធិដ្ឋានំ។ បច្ចុទ្ធារោ ច អធិដ្ឋានញ្ច

បច្ចុទ្ធារាធិដ្ឋានា ឥតរីតរយោគេន ទ្វន្ទសមាសោ។ អត្ថារោតិ ឯត្ថ “កឋិនត្ថារោ”តិ បករណតោ លព្ភតិ។

“មាតិកា”តិ ឥមិនា “អដ្ឋ កឋិនុព្ភារមាតិកា”តិ បករណតោ វិញ្ញាយតិ។ យថាហ – “អដ្ឋិមា, ភិក្ខវេ, មាតិកា កឋិនស្ស ឧព្ភារាយា”តិ (មហាវ។ ៣១០)។ មាតិកាតិ មាតរោ ជនេត្តិយោ, កឋិនុព្ភារេ ឯតា អដ្ឋ ជនេត្តីតិ អត្ថោ។ ឧព្ភារោតិ កឋិនស្ស ឧព្ភារោ។ អានិសំសាតិ ឯត្ថ “កឋិនស្សា”តិ បករណតោ លព្ភតិ។ កឋិនស្ស អានិសំសាតិ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មាតិ យោជនា។ យថាហ “អត្ថតកឋិនានំ វោ, ភិក្ខវេ, បញ្ច កប្បិស្សន្តី”តិអាទិ (មហាវ។ ៣០៦)។ “អានិសំសេនា”តិបិ បាឋោ។ អានិសំសេន សហ ឥមេ អដ្ឋ ធម្មាតិ យោជនា។

១៤០៤។ “ន ឧល្លិខិតមត្តាទិ-ចតុវីសតិវជ្ជិត”ន្តិអាទិនា កឋិនំ អត្ថរិតុំ កតបរិយោសិតំ ចីវរំ ចេ លទ្ធំ, តត្ថ បដិបជ្ជនវិធិំ ទស្សេត្វា សចេ អកតសិព្វនាទិកម្មំ វត្ថមេវ លទ្ធំ, តត្ថ បដិបជ្ជនវិធិំ បុព្ពកិច្ចវសេន ទស្សេតុមាហ “ធោវន”ន្តិអាទិ។ តត្ថ ធោវនន្តិ កឋិនទុស្សស្ស សេតភាវករណំ។ វិចារោតិ “បញ្ចកំ វា សត្តកំ វា នវកំ វា ឯកាទសកំ វា ហោតូ”តិ វិចារណំ។ ឆេទនន្តិ យថាវិចារិតស្ស វត្ថស្ស ឆេទនំ។ ពន្ធនន្តិ មោឃសុត្តការោបនំ។ សិព្វនន្តិ សព្វសូចិកម្មំ។ រជនន្តិ រជនកម្មំ។ កប្បន្តិ កប្បពិន្ទុទានំ។ “បុព្ពកិច្ច”ន្តិ វុច្ចតិ ឥទំ សព្វំ កឋិនត្ថារស្ស បឋមមេវ កត្តព្ពត្តា។

១៤០៥។អន្តរវាសកោតិ ឯត្ថ ឥតិ-សទ្ទោ លុត្តនិទ្ទិដ្ឋោ។ សង្ឃាដិ, ឧត្តរាសង្គោ, អថោ អន្តរវាសកោតិ ឯវមេវ ច បច្ចុទ្ធារោបិ អធិដ្ឋានម្បិ អត្ថារោបិ វុត្តោតិ យោជនា។

១៤០៦។ អដ្ឋមាតិកា (មហាវ។ ៣១០-៣១១; បរិ។ ៤១៥; មហាវ។ អដ្ឋ។ ៣១០-៣១១) ទស្សេតុមាហ “បក្កមនន្តិកា”តិអាទិ។ បក្កមនំ អន្តោ ឯតស្សាតិ បក្កមនន្តិកាតិ វត្តព្ពេ ឧត្តរបទលោបេន “បក្កមន”ន្តិ វុត្តំ។ ឯស នយោ សព្វត្ថ។ អដ្ឋិមាតិ ឯត្ថ “មាតិកា”តិ បករណតោ លព្ភតិ។ ឥមា អដ្ឋ មាតិកាតិ យោជនា។

១៤១០។ ឧទ្ទេសានុក្កមេន និទ្ទិសិតុមាហ “កតចីវរមាទាយា”តិអាទិ។ “កតចីវរមាទាយា”តិ ឥមិនា ចីវរបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ។ “អាវាសេ និរបេក្ខោ”តិ ឥមិនា ទុតិយោ អាវាសបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ។ ឯត្ថ សព្វវាក្យេសុ “អត្ថតកឋិនោ យោ ភិក្ខុ សចេ បក្កមតី”តិ សេសោ។ អតិក្កន្តាយ សីមាយាតិ វិហារសីមាយ អតិក្កន្តាយ។ ហោតិ បក្កមនន្តិកាតិ ឯត្ថ “តស្ស ភិក្ខុនោ”តិ សេសោ, តស្ស ភិក្ខុនោ បក្កមនន្តិកា នាម មាតិកា ហោតីតិ អត្ថោ។

១៤១១-២។អានិសំសំ នាម វុត្ថវស្សេន លទ្ធំ អកតសូចិកម្មវត្ថំ។ តេនេវ វក្ខតិ “ករោតី”តិអាទិ។ “វិហារេ អនបេក្ខោ”តិ ឥមិនា ឯត្ថ បឋមំ អាវាសបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ។ សុខវិហរណំ បយោជនមស្សាតិ សុខវិហារិកោ, វិហារោតិ។ តត្ថ តស្មិំ វិហារេ វិហរន្តោវ តំ ចីវរំ យទិ ករោតិ, តស្មិំ ចីវរេ និដ្ឋិតេ និដ្ឋានន្តា និដ្ឋានន្តិកាតិ វុច្ចតីតិ យោជនា។ “និដ្ឋិតេចីវរេ”តិ ឥមិនា ចីវរបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ។

២៨១៤. ពយស្សយត្តិ ពំ ចុត្តចស្សាចាសំ. សុទតិកេប្បបតិ ក្កយសុទតិកេប្បបចេសេត ចិត្តបុចត្តក្កេលា. សន្និដ្ឋានំ ភាយ សុទតិកេប្បបេ. ឯត្ថ បលិពោធទ្វយស្ស ឯកក្ខណេយេច ក្ខបច្ឆេទោ អដ្ឋកថាយំ ចុត្តោ “សន្និដ្ឋានន្តិកេ ទ្វេបិ បលិពោធា ‘នេវិមំ ចីវរំ ការេស្សំ, ន បច្ចេស្ស’ន្តិ ចិន្តិតមត្តេយេច ឯកតោ ឆិជ្ជន្តី”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ២១១).

២៨១៥. កឋិនត្ថារកត្តិ កឋិនានិសំសំ ចីវរចត្ថុំ ន បច្ចេស្សន្តិ ន បច្ចាគមិស្សាមិ. ការេស្សាមីតិ ឯត្ថ “ចីវរ”ន្តិ បករណតោ លព្ភតិ. “កឋិនត្ថារក”ន្តិ ឥទំ ចា សព្ពត្ថិយំ. ការេស្សាមីតិ អតាទរេ សាមិវចនំ. នដ្ឋន្តិ ចោរេហិ ហដត្តា ចា ឧបចិកាទីហិ ខាទិតត្តា ចា នដ្ឋំ. ទឌ្ឍំ ចាតិ អគ្គិនា ទឌ្ឍំ ចា. នាសនន្តិកាតិ ឯចំ ចីវរស្ស នាសនន្តេ លព្ភមានា អយំ មាតិកា នាសនន្តិកា នាមាតិ អត្ថោ. ឯត្ថ “ន បច្ចេស្ស”ន្តិ ឥមិនា បឋមំ អាវាសបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ. “ការេស្សាមី”តិ ឥមិនា ទុតិយំ ចីវរបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ.

២៨១៦. លទ្ធានិសំសោតិ លទ្ធកឋិនានិសំសចីវរោ. អានិសំសេ ចីវរេ សាបេក្ខោ អបេក្ខោ ពហិសីមគតោ ចស្សំវុត្ថសីមាយ ពហិសីមគតោ តំ ចីវរំ ការោតិ, សោ កតចីវរោ អត្ថុទ្ធារំ អត្ថរា ឧព្ភារំ សុណាតិ នេ, សចេត្តិកា ភាយ នេហាតីតិ យោជនា. “ពហិសីមគតោ”តិអាទិនា ទុតិយបលិពោធុបច្ឆេទោ ទស្សិតោ. ឯត្ថ “កតចីវរោ”តិ ចុត្តត្តា ចីវរបលិពោធុបច្ឆេទោ បឋមំ ហោតិ, ទុតោ បន “សហ សចនេន អាវាសបលិពោធោ ឆិជ្ជតី”តិ (មហាវ. អដ្ឋ. ២១១) អដ្ឋកថាយ ចុត្តត្តា បច្ឆា ហោតិ.

២៨១៧-៨. ចីវរាសាយ ចស្សំវុត្ថោ អាវាសតោ បក្កន្តោ “តុម្ហាំ ចីវរំ ទស្សាមី”តិ ខេតនិ ចុត្តោ ពហិសីមគតោ បត សចតិ, បុន “នាហំ ចីវរំ ទាតុំ ន សក្កោមី”តិ ចុត្តោ អាសាយ ឆិន្នាយ ចីវរេ បច្ចាសាយ ឧបច្ឆិន្នាយ អាសាវច្ឆេទិកា ភាយ មាតិកាតិ មតា ទាតាតិ យោជនា. អាសាវច្ឆេទិកេ កឋិនុព្ភារេ អាវាសបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, ចីវរាសាយ ឧបច្ឆិន្នាយ ចីវរបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ.

២៨១៩-២០. យោ វស្សំវុត្ថចិហារម្ហា អញ្ញំ ចិហារំ គតោ ហោតិ, សោ អាគន្ត្វា អាគន្តុកោ អន្តរាមគ្គេ កឋិនុទ្ធារំ អតិក្កមេយ្យ, តស្ស សោ កឋិនុទ្ធារោ សីមាតិក្កន្តិកោ មតោតិ យោជនា. តត្ថ សីមាតិក្កន្តិកេ កឋិនុព្ភារេ ចីវរបលិពោធោ បឋមំ ឆិជ្ជតិ, តស្ស ពហិសីមេ អាវាសបលិពោធោ ឆិជ្ជតិ.

ឯត្ថ ច “សីមាតិក្កន្តិកោ នាម ចីវរកាលសីមាតិក្កន្តិកោ”តិ គណ្ឋិបទេ ចុត្តំ. “ពហិសីមាយំ ចីវរកាលសមយស្ស អតិក្កន្តត្តា សីមាតិក្កន្តិកោ”តិ (សារត្ថ. ដី. មហាវ. ២១១) សារត្ថទីបនិយំ ចុត្តំ. “អាគន្ត្វា អន្តរាមគ្គេ, តត្ថុទ្ធារមតិក្កមេ”តិ ចុត្តត្តា បន សចេ ឈានំ ករិយមានំ អន្តរាមគ្គេ អាគន្ត្វា ចិហារសីមំ អសម្បត្តេយេច កឋិនុទ្ធារស្ស ខាតត្តា តំ ន សម្ពុណាត្យ, តស្សេវ សីមាតិក្កន្តស្សេវ សតោ បុន អាគន្ត្វា អន្តរាមគ្គេ ខាតោ កឋិនុទ្ធារោ សីមាតិក្កន្តិកោតិ អយម្បិ ពន្ធិ.

ᨣᨩᩥᨲᩣᨲᩥᩴᩈᨩᩦᨧᩴ ᩋᩣᨠᩣᨿ ᩈᨧᩮ ᩋᩣᨧᩣᩈᩮ ᩈᩣᨷᩮᨠ᩠ᨠᩣᨧ ᨣᩁᩮᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨷᩩᨶ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩴ ᨣᨩᩥᨲᩔ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨿᨧ ᩈᨾ᩠ᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩁᩮᨧ ᨿᨴᩥ ᨸᩥᨷᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔ ᩈᩣ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ “ᩈᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮ ᩁᩮᨧ᩠ᨨ ᨷᩃᩥᩁᩮᨷᩥᨶᩣ ᩋᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨧᩁᩥᨿᩴ ᩃᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨

᪁᪄᪁᪀᪨ “ᨶᩦᨿᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨲᩣ”ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨭ᩠ᨮ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᨷᨠᩮᩃᩥᩁᩮᨷᨲ “ᨶᩦᨿᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᨠ᩠ᨠᨿᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨲᩥᨱ᩠ᨱᩣᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩦᨿᨲᩮᩣ ᨶᩦᨿᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮᨲ ᩈᩉ ᨬᩣᨱᩮᨿ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩦᨲᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩈᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠᩦᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ”ᨲᩥ ᨣᩣᨧᩣᨣᨲ᩠ᨳᨧᩁᩮᨲ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪁᪄᪁᪁᪨ ᨲᩣᩈᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩈᨲᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩈᨧᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨧᨲᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣ᪨ ᩋᩣᩈᩣᨧᩁᩮᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩁᩮᨿᩣᨸᩥ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨲ ᨲᩩ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨲ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᩮᨲᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩩᨲᩣᨸᩥ ᨲ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ, ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨲᩣᨸᩥ ᨲ ᩉᩮᩣᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨩᩦᨧᩁᩔ ᨧᩥᨲᩣᩁᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩩᩔ ᨧᩣ ᨩᩦᨧᩁᩈᩣᨿᩥᨠᩔ ᨧᩣ ᨷᩁᩮᨿᩣᨣᨲ ᨲ ᨩᩣᩁᩮᨲᩣᨲᩥ ᨲᩣᩈᨲᩮᨠᩣ ᨲᩣᨧ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ ᩅᨲᩮᨲᩣᨸᩥ ᨲ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩈᨧᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᨲᩮᨿᩴ ᨷᩁᩮᨿᩣᨣᩮᨲᩣ ᨲ ᨩᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨧᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨲᨧᩣ ᩋᩣᩈᩣᨧᩁᩮᨧ᩠ᨨᩥᨠᩣᨸᩥ᪨

᪁᪄᪁᪂᪨ ᩋᩣᨧᩣᩁᩮᩈᩣᩁᩮᨿᨧ ᨷᩃᩥᩁᩮᨷᩥᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᩥᨠ᩠ᨠᩮᩉᩣ᪨ ᨷᩃᩥᩁᩮᨷᩥᩁᩮᨶᩣ ᨧ ᨩᩦᨧᩁᩮᩁᨲᩥ ᨴᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᨩᩦᨧᩁᩮᩁᨲᩥ ᩁᨣᨧᨧᨲᩥᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᩁᩮᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩩᨿᩴ, ᨩᩦᨧᩁᨲᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨷᩃᩥᩁᩮᨷᩥᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨩᩦᨧᩁᩈᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩃᩥᩁᩮᨷᩥᩁᩮᨶᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧ᩠ᨨᩣᨩᩥᨣᩮᨿᩣᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩩᩈᩣᨧᩣᨩᩣᨩᩥᩁᩮᨲᩣᩈᨧᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᨲᩥ ᩈᩦᩁᩮᩃᨲᩣᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨧᩣᨩᩦ, ᩁᩮᨲᨲ᪨

᪁᪄᪁᪃᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩉᩥᩈᩦᨿᨠᨲᩣᨲᩥ ᨧᩁᩮᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᨿᨲᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨧᩁᩮᨿᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨿᩣᨲᩥᨠᩣ, ᨷᩉᩥᩈᩦᨿᩴ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨸᩩᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩁᩮᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨬᩣᨿᩣᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨲᩥᨠᩣᨲᩥ ᨧᩁᩮᨲ ᨧ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨲᩣᨸᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨷᩉᩥᩈᩦᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩁᩮᨲ᩠ᨲᨧ ᨧᩈᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨩᩥᨲ᩠ᨬᩣᩁᨠᩁᩮᨿᨲ ᩅᨬ᩠ᨬᩣᩁᨣᨩᩥᨲᩣᨲᩥ ᨧᩁᩮᨲ ᩃᨬ᩠ᨬᨲᩮᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᨲᩣ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩁᩮᩉᩈᩥᨲᩣ ᨣᨩᩥᨲᩔ ᨴᩩᩁᩮᨧ ᩅᨬ᩠ᨬᩣᩁᩣᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨷᩉᩥᩈᩦᨿᩴ ᨣᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨣᨲᩔ ᨧᩁᩮᨲ ᩈᩉᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ, ᨷᩉᩥᩈᩦᨿᩴ ᩋᩣᨣᨲᩣᨲᩴ ᨧᩁᩮᨲ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᩁᩮᨣᩣᩁᩮᨿᨧ ᩅᨬ᩠ᨬᩣᩁᩮᩣ ᨡᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨬ᩠ᨬᩣᩁᩴ ᨧᩥᩈᩩᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩮᨧ ᨿᩣᨲᩥᨠᩣ ᨷᩥᨩ᩠ᨩᨬᩴ (ᨿᩉᩣᨧ᪨ ᪁᪁᪀) ᨧᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᩮᨧᨩᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣ᪨

᪁᪄᪁᪄᪨ ᩋᨲᩣᨿᨲ᩠ᨲᨧᩣᩁᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᨷᨠᩮᩃᩥᨷᨧᩁᩮᨲ “ᩋᨲᩣᨿᨲ᩠ᨲᩣ” ᨬᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨿᩣᨧ ᨣᨩᩥᨲᩴ ᨲ ᩅᨩ᩠ᨩᩁᩦᨿᨲᩥ, ᨲᩣᨧ ᩋᨲᩣᨿᩁᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩁᩮᩃᩴ ᨣᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩥ, ᨧᩣᩁᩥᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨠᩮᨲ ᩋᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨧᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩋᩈᨿᩣᨣᩣᨲᨧᩣᩁᩮᩣ “ᩋᩈᨿᩣᨣᩣᨲ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩁᨷᨠᩮᩃᩥᩁᩮᨷᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᩈᨿᩣᨣᩣᨲᨧᩣᩁᩮᩣᨲᩥ ᨲᩥᨩᩦᨧᩴ ᩋᩈᨿᩣᨣᩣᨿ ᨧᩁᩮᩃᩴ, ᨩᩦᨧᩁᨧᩥᨷ᩠ᨿᨧᩣᩁᩮᩣ ᨣᨸ᩠ᨸᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

“គណ្ហតោ”តិ ញាយិកា ចិត្តុប្បាទេសិបេត គណ្ហាបេតព្ពំ ទស្សិតំ។ គណ្ហាបេតព្ពំ កប្បិស្សតិ, តំ សន្ធាយ បាឋិត្តិយាពន្ធេ វុត្តំ។

“យាចនត្តិក”ន្តិ ញាយិកា យាចនត្ថិចរំ វុត្តំ។ យាចនត្ថិចរន្តិ យាចតាគេន ឋិចទេន អត្ថោ, តាចតាកំ អភិសិដ្ឋិតំ អចិកប្បិតំ កប្បិស្សតីតិ អត្ថោ។

“តត្ថ យោ ចិត្តុប្បាទោ”តិ ញាយិកា “យោ ច តត្ថ ចិត្តុប្បាទោ”តិ (យហាច។ ១០៩) វុត្តត្តា អាគិញ្ចេសា ទស្សិតោ។ យោ ច តត្ថ ចិត្តុប្បាទោតិ តត្ថ កម្មភត្ថតសិយាយំ យតាកចិចរំ ចា ហោតុ សញ្ញស្ស ចិត្តិស្ស ជិត្តំ ចា សញ្ញិរោគត តត្រុប្បាទេតត អាគតំ ចា, យេគ កោតចិ អាការេន យំ សញ្ញិកំ ចិចរំ ឧប្បជ្ជតិ, តំ តោសំ ករិស្សតីតិ អត្ថោ។ ញាណេយ បញ្ចា កម្មិតាតិសំសា ច វុត្តាតិ សព្ពត្ថា។

កម្មិតព្ពក្កកថាចណ្ណតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ฮิธรกฺกฺกกธาธณฺฺตา

๑๙๑๙-๙˘ ฮิธร ๒ปฺญฺฌติ ๑ตาฬฺติ "๒ปฺปา๒า"ติ ฆติกาธ ธุจฺติ, ฮิธรธตฺปริ๙ิกรกฺตฺตฺติ อรตฺา˘ ฌธาท – "ฌธาจฺตฺาติ ฮิธราติ ปฆิ๙ิกาฌ ร๙ตฺา ฆรฺฆฺตุ อฐฺยา หิกฺกรธ ยาติกาติอาฆิยาหา"ติ (ยหาธ˘ อฐ˘ ๑๙๔)˘ ฮิธรยาติกาติ

ฮิธรปฺปา๒รหตฺคฺตยาตรรา˘ รตตาท กษิตกฺกฺกธณฺตาฌิ "ยาติกาติ ยาตรรา, ฆรตตฺิรฌาติ อรตฺา"ติ (ยหาธ˘ อฐ˘ ๑๑๐)˘ ยาติกาติ รธตฺ ฮิธร๒าตยฆิรปฺต˘ ฌธาท "ฆิยาฌ ๒าติ ๑กา ยาติกา, กติกาฌ ๒าติ ๑ุติฆา"ติอาฆิ˘ ฆิยาฌ ร๒ติ, กติกาฌ ร๒ติ, หิกฺกาปญฺตฺิฆา ร๒ติ, ฆฺฌฺฆฺ ร๒ติ, ๒หรตาฆรฺฌ ร๒ติ, ธฺฆฺจตฺฆฺฌฺฆฺ ร๒ติ, อาฆิฺฆ ร๒ติ, ปุกฺ๙ฺฆ ร๒ติ˘ "ฐยา ปต อฐ ยาติกา"ติ จตฺรยธ ติกยตธรยต จตฺ˘

๑๙๑ป˘ตตฺติ ตาฆุ อฐยาติกาฆุ˘ ฆิยาฌ ร๒ติติ "ฆิยาฌ ๒ยฺ"ติ ๑ธ ฆิยํ ปรายฆิตฺ ร๒ตฺา ฆิยาฌ ร๒ติ, ๑ธ ฆิตฺ อรตฺาฆิยกรตหิ หิกฺหิ การฆตตฺตฺิ ธณฺิตตฺิ รฌา๒ตา˘ ตตฺ อรตฺาฆิยกรตหิติ ๒าฌรกา ฌิ ฆิยํ อรปกฺตฺ ๑ธยาท, ตฺฆา ฆิยาฌ อรตฺากรตหิ ฆรตฺหิ˘ การฆตตฺตฺิ ติ ฮิธร การฆตตฺ˘ ธรธณฺิตาติ "ฐติปิ รฆา หกธา อรท"ตฺิอาฆิตา ฆก๙ร๙ิกฐฺปิกฺณาติฆฌฆุรตฺต ฐฺยปฺการ, ๙ตฺณฺาติ ริติทฺ ธรยต ๒ตฺยปฺกาติฆฌฆุรตฺต ธรธณฺิตา ธณฺิติ กษิติ˘ อฌรยตฺ ป๒ธณฺตา, อฌิ ปต ธิติฺฐรฌา – ฆิยาฌ ร๒ติติ ๑ตฺ ตาธ ๙ณฺฆิยา ๒ปธารฆิยา ฆยาตฆิธาฆฆิยา อธิปฺธาฆฆิยา ๙ิกฆิยา กายฆิยา ติกยฆิยา ตการฆิยา อตฺตฺรฆิยา ๒๒กฺรกฺปฆิยา ฆตป๒ฆิยา รฐฆิยา รฐฆิยา ฆิปฆิยา ธกฺกาธฺอฆิยา ฐติ ปตฺรฆ ฆิยา รธฆิตฺา˘

ตตฺ ๙ณฺฆิยา ฆิยากธาฌิ จตฺ˘ ๒ปธารฆิยา ปริกฺตฺฆฺ ธิหารฆฺ ปริรกฺปต, อปริกฺตฺฆฺ ธิหารฆฺ ปริรกฺปิรท๒ารตต ปริธฺิตฺา รหาติ˘ อปิธ หิกฺติ ๑ุธฆฺติปิต๒าตรตา ธา ปริฌรตฺ ฆิตรกาฆตฆา๙รตา ธา ติตาฆฺธฆตกอาธาฆรตา ธา ธายยฺฆฺยฺฆ ปุริฆฺฆ ธิติ ร๙ฺปิตาติ อรตฺา ๒ปธารฆิยา รธฆิตฺา˘ ฆา ปต อาธารฆุ ธฺฆรตฺฆุ ธฺฆติ, ปริหาฌรตฺฆุ ปริหาฌติ˘ ยหาปฺฺริฌิ ปต "หิกฺฆุปิ ธฺฆรตฺฆุ ธฺฆติ"ติ (ยหาธ˘ อฐ˘ ๑๙๔) จตฺ˘ ตฺา ฆรธ ธิหารร ฆติปติตหิกฺหิ ฆติ ๑กาตฺา หฺตฺ รฌา๒ตฆตยิ ปุรตฺ ติฆิ๒ตฺิ, รฌา๒ตฆตยิ ๒ปธารฆิยาธ รหาติ, ฆรตฺ ๙ิรกา ปิปุณาติ˘ ฆยาตฆิธาฆอธิปฺธาฆฆิยา๒ฌยิ จตฺรยธ˘

๙ิกฆิยา ตาย รตธ ฆยฺฆยฺรฆฺต อตฺญฺาตา, ต ๒ยฺฆฺกฺหกรตฺรหิ ๒ปิตา, อปิธ รตา ราฆราฆยหายตฺา ธิหาริ การรตฺา กาจุติ ธา อฐฺรฌา๒ติ ธา รฌา๒ติ ธา ฆยตฺรตา ปริฐฺิตฺา "อฌิ อยฺตฺิ ธิหารฆฺ ๙ิกฆิยา"ติ ตาย๙ิ๙ิตรก ธยุร ติ๙หิตฺา "ฌิ ๑ตฺตฺรร ๒ปฺญฺติ, ฆตฺ ติ อยฺตฺิ ธิหารฆฺ ร๒ยา"ติ ฆิยํ ๒รปตฺ, อฌิ ๙ิกฆิยา ตาย˘ กายติกยตการอตฺตฺรฺิราฆกฺรกฺปฆิยาปิ จตฺา ๑ธ˘

ឌតបឌសឹយា តាយ កាសិកោយលេដ្ឋាឌឹតំ អត្ថោ ពាហុ ឌតបឌា ហោត្តិ, ឲត្ត ឲកោកោ ឌតបឌបរិច្ឆេទោ ឌតបឌសឹយា។ ដ្ឋេសឹយា តាយ កាសិកោយលិឌិដ្ឋេបរិច្ឆេទោ។ ដ្ឋេសឹយា តាយ យហារចាញ្ញអកោរកោ កោរញ្ញអកោរកោតិ ឲចំ ឲកោកស្ស ណ្ណោ អាលាបចត្តិដ្ឋាត់។ ឌឹបសឹយា តាយ សយុក្ខេត្តត សយុច្ឆិត្តយហាឌឹបិ ច អត្ថឌឹបិ ច។ ចក្កចាញ្ញអសឹយា តាយ ចក្កចាញ្ញអបត្តតោតេច បរិច្ឆិត្តា។

ឲចយេតាសុ សឹយាសុ ឧល្លសឹយាឃ កោតចិ កយេត សត្តិបតិតំ សញ្ជិ ឌិត្វា “ឲតេច្ច សឹយាឃ សញ្ឈស្ស ឌេយី”តិ ចុត្ត ឃាចតិកា កិក្ខុ អត្ថោឧល្លសឹយកតា, តេហិ ការេដតត្តា។ តេសំយេច ហិ តំ បិបុណាតិ, អណ្ណោសំ សឹយត្តរិកាឃ ចា ដ្ឋបចារសឹយាឃ ចា ជិតាតយ្យិ ត បិបុណាតិ។ ឧល្លសឹយាឃ ជិតោ បត រុក្កេ ចា បត្តោ ចា ជិតស្ស ហេដ្ឋោ ចា បឆចិឃា ចេយញ្ញ្យកតស្ស បិបុណាតិយេច។

“ត្តយិស្សា ដ្ឋបចារសឹយាឃ សញ្ឈស្ស ឌេយី”តិ ជិត្តំ បត ឧល្លសឹយាសឹយត្តរិកាសុ ជិតាតយ្យិ បិបុណាតិ។ “សយាតសំចារសឹយាឃ ឌេយី”តិ ជិត្តំ បត ឧល្លសឹយាសឹយត្តរិកាសុ ជិតាតំ ត បិបុណាតិ។ អចិប្បចារសឹយាលិកសឹយាសុ ជិត្តំ តាសុ សឹយាសុ អត្ថោកតាតំយេច បិបុណាតិ។ កាយសឹយាឌឹសុ ជិត្តំ តាសំ សឹយាតំ អព្ភត្តរេ ពាឌ្ឍសឹយាឃ ជិតាតយ្យិ បិបុណាតិ។ អព្ភត្តរសឹយាឌ្ឋកេក្រុបសឹយាសុ ជិត្តំ តត្ត អត្ថោកតាតំយេច បិបុណាតិ។ ឌតបឌដ្ឋេដ្ឋេឌឹបចក្កចាញ្ញអសឹយាសុបិ កាយសឹយាឌឹសុ ចុត្តសជិសោយេច ចិតិច្ឆេឃា។

សចេ បត ឌព្វឌឹបេ ជិតោ “តព្វបណ្ណិឌឹបេ សញ្ឈស្ស ឌេយី”តិ ចឌតិ, តព្វបណ្ណិឌឹបតោ ឲកោបិ កត្វា សត្តោសំ កណ្ហិត្វា លកតិ។ សចេបិ តត្រេច ឲកោ សកាកកិក្ខុ សកាកាតំ កាកំ កណ្ហាតិ, ត ចារេតត្តោ។ ឲចំ តាច ឃោ សឹយំ បរាយសិត្វា ឌេតិ, តស្ស ឌារេត ចិតិច្ឆេឃា ចេឌិតត្តោ។

ឃោ បត “អសុកសឹយាឃា”តិ ចត្តុំ ត ឌាតាតិ, កេចលំ “សឹយា”តិ ចចតយត្តយេច ឌាតត្តោ ចិហារំ អាកត្វា “សឹយាឃ ឌេយី”តិ ចា “សឹយដ្ឋកសញ្ឈស្ស ឌេយី”តិ ចា កណតិ, សោ បុច្ឆិតត្តោ “សឹយា តាយ ពាហុចិធា, កតរំ សឹយំ សត្តាឃ កណសី”តិ, សចេ ចឌតិ “អហំ ‘អសុកសឹយា’តិ ត ឌាតាមិ, សឹយដ្ឋកសណ្ណោ ការេដត្វា កណ្ហាមី”តិ, កតរសឹយាឃ ការេដតត្តោ? យហាសឹចតេច្ចរា កិរាហ “អចិប្បចារសឹយាឃា”តិ។ តតោ តំ អាហំសុ “អចិប្បចារសឹយា តាយ តិឃោឌតាបិ ហោតិ, ឲចំ សត្តោ តិឃោឌតេ ជិតា លិកំ កណ្ហិស្សត្តិ, តិឃោឌតេ ឆត្វា អាកត្តកចត្តុំ ប្ញរត្វា អារាយំ បចិសិតត្តោ កចិស្សតិ, កយិកោ តិឃោឌតំ កត្វា សេតាសតំ អាបុច្ឆិស្សតិ, តិស្សឃបចិបត្តស្ស តិឃោឌតាតិក្កមេ តិស្សឃោ បចិប្បស្សម្ភិស្សតិ, បរិចាសិកោត តិឃោឌតំ អតិក្កមិត្វា អរុណំ ដ្ឋាបេតត្តោ កចិស្សតិ, កិក្ខុតិឃា តិឃោឌតេ ឆត្វា អារាយប្បចេសតំ អាបុច្ឆិតត្តោ កចិស្សតិ, សព្ពេយ្យំ ដ្ឋបចារសឹយាបរិច្ឆេឌចសេតេច កត្តុំ ចដ្តិ។ តស្មា ដ្ឋបចារសឹយាឃយេច ការេដតត្តោ”ត្តិ។

១៤៩១៥។ យេ ចិហារា សណ្ឋេត កតិកាឃ ឲកលិកកា សយាតលិកកា ឲត្ត ឲតេសុ ចិហារេសុ ជិត្តំ “កតិកាឃ ឌេយី”តិ ជិត្តំ សព្ពេហិ កិក្ខុហិ សហ ការេដតត្តំ ឌឹចរំ កតិកាឃ ចុច្ចតីតិ ឃោឌតា។

អឃយេត្ត ចិតិច្ឆេឃា – កតិកា តាយ សយាតលិកកតិកា, តត្រាចំ កតិកា កាតត្តោ – ឲកស្មិំ ចិហារេ សត្តិបតិតេហិ កិក្ខុហិ ឃំ ចិហារំ

សង្គណ្ហិតុកាមា សមានលាភំ កាតុំ ឥច្ឆន្តិ, អស្ស នាមំ គហេត្វា “អមុកោ នាម វិហារោ បោរាណកោ”តិ វា “ពុទ្ធាធិវុត្ថោ”តិ វា “អប្បលាភោ”តិ វា យំ កិញ្ចិ ការណំ វត្វា “តំ វិហារំ ឥមិនា វិហារេន សទ្ធិំ ឯកលាភំ កាតុំ សង្ឃស្ស រុច្ចតី”តិ តិក្ខត្តុំ សាវេតព្វំ. ឯត្តាវតា តស្មិំ វិហារេ និសិន្នោបិ ឥធ និសិន្នោវ ហោតិ. តស្មិំ វិហារេបិ សង្ឃេន ឯវមេវ កាតព្វំ. ឯត្តាវតា ឥធ និសិន្នោបិ តស្មិំ វិហារេ និសិន្នោវ ហោតិ. ឯកស្មិំ លាភេ ភាជិយមានេ ឥតរស្មិំ ឋិតស្ស ភាគំ គហេតុំ វដ្ដតិ. ឯវំ ឯកេន វិហារេន សទ្ធិំ ពហូបិ អាវាសា ឯកលាភា កាតព្វាតិ.

៣៧៣០. ចីវរទាយកេន ធុវការា បាកវត្តាទិនិច្ចុបក្ការា យត្ថ សង្ឃស្ស ក្រិយន្តិ ករីយន្តិ តត្ថ តស្មិំ វិហារេ ទេតេវ ទាយកេន សង្ឃស្ស ទិន្នំ វិហារំ “ភិក្ខាបញ្ញត្តិយា ទិន្ន”ន្តិ មហេសិនា វុត្តន្តិ យោជនា.

តត្រាយំ វិនិច្ឆយោ – យស្មិំ វិហារេ ឥមស្ស ចីវរទាយកស្ស សន្តកំ សង្ឃស្ស បាកវត្តំ វា វត្តតិ, យស្មិំ វា វិហារេ ភិក្ខូ អត្តនោ ភារំ កត្វា សទា គេហេ ភោជេតិ, យត្ថ វា តេន អាវាសោ ការិតោ, សលាកភត្តាទីនិ វា និពទ្ធានិ, យេន បន សកលោបិ វិហារោ បតិដ្ឋាបិតោ, តត្ថ វត្តព្វមេវ នត្ថិ, ឥមេ ធុវការា នាម. តស្មា សចេ សោ “យត្ថ មយ្ហំ ធុវការា ករីយន្តិ, ឯត្ថ ទេថា”តិ វា “តត្ថ ទេថា”តិ វា ភណតិ, ពហូសុ ចេបិ ឋានេសុ ធុវការា ហោន្តិ, សព្វត្ថ ទិន្នមេវ ហោតិ.

សចេ បន ឯកស្មិំ វិហារេ ភិក្ខូ ពហុតរា ហោន្តិ, តេហិ វត្តព្វំ “តុម្ហាកំ ធុវការេ ឯកត្ថ ភិក្ខូ ពហូ, ឯកត្ថ អប្បកា”តិ, សចេ “ភិក្ខុគណនាយ ភាជេថា”តិ ភណតិ, តថា ភាជេត្វា គហេតុំ វដ្ដតិ. ឯត្ថ ច វត្ថភេសជ្ជាទិ អប្បកម្បិ សុខេន ភាជីយតិ, យទិ បន មញ្ចោ វា បីឋកំ វា ឯកមេវ ហោតិ, តំ បុច្ឆិត្វា យស្ស វា វិហារស្ស ឯកវិហារេបិ វា យស្ស សេនាសនស្ស សោ វិចារេតិ, តត្ថ ទាតព្វំ. សចេ “អមុកភិក្ខុ គណ្ហាតូ”តិ ភណតិ, វដ្ដតិ.

អថ “មយ្ហំ ធុវការេ ទេថា”តិ វត្វា អវិចារេត្វាវ គច្ឆតិ, សង្ឃស្សបិ វិចារេតុំ វដ្ដតិ. ឯវំ បន វិចារេតព្វំ – “សង្ឃត្ថេរស្ស វសនដ្ឋានេ ទេថា”តិ វត្តព្វំ. សចេ តត្ថ សេនាសនំ បរិបុណ្ណំ ហោតិ. យត្ថ នប្បហោតិ, តត្ថ ទាតព្វំ. សចេ ឯកោ ភិក្ខុ “មយ្ហំ វសនដ្ឋានេ សេនាសនបរិភោគភណ្ឌំ នត្ថី”តិ វទតិ, តត្ថ ទាតព្វន្តិ.

៣៧៣៨. សង្ឃស្ស បន យំ ទិន្នន្តិ វិហារំ បវិសិត្វា “ឥមានិ ចីវរានិ សង្ឃស្ស ទេមា”តិ យំ ចីវរំ ទិន្នំ “សម្មុខីភូតេនា”តិ វុត្តត្តា គាថាពន្ធេន រស្សត្តំ. សម្មុខីភូតេនាតិ ច ឧបចារសីមាយ ឋិតេន. ភាជេតព្វន្តិ ឃណ្ឌិំ បហរិត្វា កាលំ ឃោសេត្វា ភាជេតព្វំ. ពុមេត្ថ យុត្តាយុត្តកស្សតំ វិនិច្ឆយោ អដ្ឋកថាយ (មហាវ. អដ្ឋ. ៣៧៩) វេទិតព្វោ. សេយ្យថិទំ – ចីវរទាយកេន វិហារំ បវិសិត្វា “ឥមានិ ចីវរានិ សង្ឃស្ស ទេមា”តិ ទិន្នេសុ ភាជិយមានេសុ សីមដ្ឋស្ស អសម្បត្តស្សបិ ភាគំ គណ្ហន្តា ន វារេតព្វា. វិហារោ មហា ហោតិ, ថេរាសនតោ បដ្ឋាយ វត្ថេសុ ទិយ្យមានេសុ អលសជាតិកា មហាថេរា បច្ឆា អាគច្ឆន្តិ, “ភន្តេ, វីសតិវស្សានំ ទិយ្យតិ, តុម្ហាកំ ឋិតិកា អតិក្កន្តា”តិ ន វត្តព្វា, ឋិតិកំ ឋបេត្វា តេសំ ទត្វា បច្ឆា ឋិតិកាយ ទាតព្វំ.

“អសុកវិហារេ កិរ ឥមំ ចិត្តំ ឧប្បន្ន”ន្តិ សុត្វា យោជនន្តរិកវិហារតោបិ ភិក្ខូ អាគច្ឆន្តិ, សម្បត្តសម្បត្តានំ ឋិតដ្ឋានតោ បដ្ឋាយ ទាតព្ពំ។ អសម្បត្តានម្បិ ឧបចារសីមំ បវិដ្ឋានំ អន្តេវាសិកាទីសុ លព្ភន្តស្ស ទាតព្ពមេវ។ “ពហិ ឧបចារសីមាយ ឋិតានំ ទេថា”តិ វទន្តិ, ន ទាតព្ពំ។ សចេ បន ឧបចារសីមំ ឱក្កន្តេហិ ឯកាពទ្ធា ហុត្វា អត្តនោ វិហារទ្វារេ វា អន្តោវិហារេយេវ វា ហោន្តិ, បរិសវសេន វឌ្ឍិតា នាម សីមា ហោតិ, តស្មា ទាតព្ពំ។ សង្ឃនវកស្ស ទិន្នេបិ បច្ឆា អាគតានំ ទាតព្ពមេវ។ ទុតិយភាគេ បន ថេរាសនំ អារុឡ្ហេ អាគតានំ បឋមភាគោ ន បាបុណាតិ, ទុតិយភាគតោ វស្សគ្គេន ទាតព្ពំ។

ឯកស្មិំ វិហារេ ទស ភិក្ខូ ហោន្តិ, ទស វត្ថានិ “សង្ឃស្ស ទេមា”តិ ទេន្តិ, បាដេក្កំ ភាជេតព្ពានិ។ សចេ “សព្ពានេវ អម្ហាកំ បាបុណន្តី”តិ គហេត្វា គច្ឆន្តិ, ទុប្បាលិតានិ ចេវ ទុគ្គហិតានិ ច, គតគតដ្ឋានេ សង្ឃិកានេវ ហោន្តិ។ ឯកំ បន ឧទ្ធរិត្វា “ឥទំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស ទត្វា សេសានិ “ឥមានិ អម្ហាកំ បាបុណន្តី”តិ គហេតុំ វដ្ដតិ។

ឯកមេវ វត្ថំ “សង្ឃស្ស ទេមា”តិ អាហរន្តិ, អភាជេត្វាវ “អម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ គណ្ហន្តិ, ទុប្បាលិតញ្ចេវ ទុគ្គហិតញ្ច, សត្ថកេន, បន ហលិទ្ទិអាទីហិ វា លេខំ កត្វា ឯកំ កោដ្ឋាសំ “ឥមំ ឋានំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស បាបេត្វា សេសំ “អម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ គហេតុំ វដ្ដតិ។ យំ បន វត្ថស្សេវ បុប្ផំ វា វលិ វា, តេន បរិច្ឆេទំ កាតុំ ន វដ្ដតិ។ សចេ ឯកំ តន្តុំ ឧទ្ធរិត្វា “ឥទំ ឋានំ តុម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ សង្ឃត្ថេរស្ស ទត្វា សេសំ “អម្ហាកំ បាបុណាតី”តិ គណ្ហន្តិ, វដ្ដតិ។ ខណ្ឌំ ខណ្ឌំ ឆិន្ទិត្វា ភាជិយមានំ វដ្ដតិយេវ។

ឯកភិក្ខុកេ វិហារេ សង្ឃស្ស ចីវរេសុ ឧប្បន្នេសុ សចេ បុព្ពេ វុត្តនយេនេវ សោ ភិក្ខុ “សព្ពានិ មយ្ហំ បាបុណន្តី”តិ គណ្ហាតិ, សុគ្គហិតានិ, ឋិតិកា បន ន តិដ្ឋតិ។ សចេ ឯកេកំ ឧទ្ធរិត្វា “ឥទំ មយ្ហំ បាបុណាតី”តិ គណ្ហាតិ, ឋិតិកា តិដ្ឋតិ។ តត្ថ ឋិតិកាយ អដ្ឋិតាយ បុន អញ្ញស្មិំ ចីវរេ ឧប្បន្នេ សចេ ឯកោ ភិក្ខុ អាគច្ឆតិ, មជ្ឈេ ឆិន្ទិត្វា ទ្វីហិបិ គហេតព្ពំ។ ឋិតាយ ឋិតិកាយ បុន អញ្ញស្មិំ ចីវរេ ឧប្បន្នេ សចេ នវកតរោ អាគច្ឆតិ, ឋិតិកា ហេដ្ឋា ឱរោហតិ។ សចេ វុឌ្ឍតរោ អាគច្ឆតិ, ឋិតិកា ឧទ្ធំ អារោហតិ។ អថ អញ្ញោ នត្ថិ, បុន អត្តនោ បាបេត្វា គហេតព្ពំ។

“សង្ឃស្ស ទេមា”តិ វា “ភិក្ខុសង្ឃស្ស ទេមា”តិ វា យេន កេនចិ អាការេន សង្ឃំ អាមសិត្វា ទិន្នំ បន បំសុកូលិកានំ ន វដ្ដតិ “គហបតិចីវរំ បដិក្ខិបាមិ, បំសុកូលិកង្គំ សមាទិយាមី”តិ វុត្តត្តា, ន បន អកប្បិយត្តា។ ភិក្ខុសង្ឃេន អបលោកេត្វា ទិន្នម្បិ ន គហេតព្ពំ។ យំ បន ភិក្ខុ អត្តនោ សន្តកំ ទេតិ, តំ ភិក្ខុទត្តិយំ នាម វដ្ដតិ។ បំសុកូលំ បន ន ហោតិ។ ឯវំ សន្តេបិ ធុតង្គំ ន ភិជ្ជតិ។ “ភិក្ខូនំ ទេម, ថេរានំ ទេមា”តិ វុត្តេ បន បំសុកូលិកានម្បិ វដ្ដតិ។ “ឥទំ វត្ថំ សង្ឃស្ស ទេម, ឥមិនា ឧបាហនត្ថវិកបត្តត្ថវិកអាយោគអំសពទ្ធកាទីនិ ករោថា”តិ ទិន្នម្បិ វដ្ដតិ។

បត្តត្ថវិកាទីនំ អត្ថាយ ទិន្នានិ ពហូនិបិ ហោន្តិ, ចីវរត្ថាយបិ បហោន្តិ, តតោ ចីវរំ កត្វា បារុបិតុំ វដ្ដតិ។ សចេ បន សង្ឃោ

ᨠᩣᨩᩥᨲᩣᨲᩥᨴᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨹᩥᨭ᩠ᨭᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩁᩪᨸᩥᩉᨶᨲ᩠ᨳᨷᩥᨠᩣᨩᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᩁᩮᨲᩥ, ᨲᩮᨲᩣ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᩅᩥᨵᩣᩁᩥᨲᩮᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨶ ᨻᩣᩃᨲᩮᩣ᪨

“ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨿ᩠ᨿᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨾᩮᨲ᩠ᩅᩤᨩᩥᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᩣᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨻᩣᩃᩥᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨩᩦᩅᩁᩮᨸᩥ ᩁᩪᨸᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨲ᩠ᩅᩤ, ᨸᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᩮᩉᩥᨸᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᨲᩣᩅ ᩅᩥᨵᩣᨶᩮ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩤ “ᨻᩣᨿᩣᨲᩥ ᨩᩦᩅᩁᩣᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᨩᩥᨶᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ᪨

ᩈᩮᩣ ᨸᨶ ᨻᩣᩉᩥ ᩁᩪᨸᨴᩣᩁᩈᩥᨿᩣᨿ ᩋᨯ᩠ᨰᩣᨶᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨮᨲ᩠ᩅᩤ “ᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨳ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᩅᩔ ᨧ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᨠᩣᨿᩔ ᨧ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨹᩁᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩁᩥᩈᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨠᩣᨻ᩠ᨯᩣ ᨧᩮ, ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᩤᨴᩈᩉᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᩈᩴ ᩋᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨶ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦᨲᩥ᪨

᪑᪔᪑᪑. ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ “ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩮᨶᩦ”ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ “ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨿᩮᩣᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ᪨ ᨶᩮᨲᩦᨲᩥ “ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨶᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᨶᩮᨲᩥ᪨ “ᨻᩤᩉᩩ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩏᨲ᩠ᨲ “ᨻᩤᩉᩩ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨠᩣᩁᩣᨻᨯ᩠ᨰᩅᩈᩮᨶ ᩁᩔᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨴᩮᩣᨠᩣ ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩤᩉᩩ ᨧᩣ, ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᨴᩮᩅᩮᨶ ᩈᨿᨠᩣᩁᩮᨠᩣᨴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ – “ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ “ᨴᩮᩅᨴᩣᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩮᩅ ᨠᩣᩁᩮ ᩈᨾᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩏᨽᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

“ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᨧ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨧᩮ ᨴᩈ ᨴᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨠᨽᩣᨣᩴ ᨸᨭᩥᨽᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨴᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩔ, ᨴᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩔ᪨ ᨿᩮᨶ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨠᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ? ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮᨶ ᨣᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ᪨

“ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨶᩮᨲᩥᨿᩔ ᨧ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨻᩉᩩ ᨸᨶ ᨶᩮᨲᩥᨿᩔ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣ ᨸᩥᨸᩩᩃᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᨠᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩈᨾᩮᩣᩅ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

“ᩏᨠᩮᨲᩣᩅᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᨬ᩠ᨧ ᨶᩮᨲᩥᨿᩔ ᨧᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨶ ᨴ᩠ᩅᩣᨽᩣᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨶᩴ, ᨴᩈ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩦᨶᩴ, ᩑᨠᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ, ᩑᨠᩮᩣ ᨶᩮᨲᩥᨿᩔ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣᨸᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨸᩩᨶ ᨣᩉᩮᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨶᩮᨲᩥᨿᩔ ᩑᨠᩮᩣᩅ᪨

“ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩈᨬ᩠ᨬᩔ ᨴᩮᨿ᩠ᨿ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨸᨶ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨧ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨿᩮᩣ ᨧ ᨣᨱᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

“ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច ភិក្ខុនីនញ្ច តុយ្ហញ្ចា”តិ វុត្តេ បន បុគ្គលោ វិសុំ ន លភតិ, បាបុណនដ្ឋានតោ ឯកមេវ លភតិ។ កស្មា? ភិក្ខុសង្ឃគ្គហណេន គហិតត្តា។

“ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច ភិក្ខុនីនញ្ច តុយ្ហញ្ច ចេតិយស្ស ចា”តិ វុត្តេបិ ចេតិយស្ស ឯកបុគ្គលបដិវីសោ លព្ភតិ, បុគ្គលស្ស វិសុំ ន លព្ភតិ។ តស្មា ឯកំ ចេតិយស្ស ទត្វា អវសេសំ ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច គណេត្វា ភាជេន្តិ។

“ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច ទម្មី”តិ វុត្តេបិ ន មជ្ឈេ ភិន្ទិត្វា ទាតព្វំ, បុគ្គលគណនាយ ឯវ វិភជិតព្វំ។

“ភិក្ខូនញ្ច ភិក្ខុនីនញ្ច តុយ្ហញ្ច ចេតិយស្ស ចា”តិ ឯវំ វុត្តេបិ ចេតិយស្ស ឯកបុគ្គលបដិវីសោ លព្ភតិ, បុគ្គលស្ស វិសុំ នត្ថិ, ភិក្ខូ ច ភិក្ខុនិយោ ច គណេត្វា ឯវ ភាជេតព្វំ។ យថា ច ភិក្ខុសង្ឃំ អាទិំ កត្វា នយោ នីតោ, ឯវំ ភិក្ខុនីសង្ឃំ អាទិំ កត្វាបិ នេតព្វោ។

“ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច តុយ្ហញ្ចា”តិ វុត្តេ បុគ្គលស្ស វិសុំ ន លព្ភតិ, វស្សគ្គេន គហេតព្វំ។

“ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច ចេតិយស្ស ចា”តិ វុត្តេ បន ចេតិយស្ស វិសុំ បដិវីសោ លព្ភតិ។

“ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច តុយ្ហញ្ច ចេតិយស្ស ចា”តិ វុត្តេបិ ចេតិយស្សេវ លព្ភតិ, ន បុគ្គលស្ស។

“ភិក្ខូនញ្ច តុយ្ហញ្ចា”តិ វុត្តេបិ វិសុំ ន លព្ភតិ។

“ភិក្ខូនញ្ច ចេតិយស្ស ចា”តិ វុត្តេ បន ចេតិយស្ស លព្ភតិ។

“ភិក្ខូនញ្ច តុយ្ហញ្ច ចេតិយស្ស ចា”តិ វុត្តេបិ ចេតិយស្សេវ វិសុំ លព្ភតិ, ន បុគ្គលស្ស។ ភិក្ខុនីសង្ឃំ អាទិំ កត្វាបិ ឯវមេវ យោជេតព្វំ។

បុព្វេ ពុទ្ធប្បមុខស្ស ឧភតោសង្ឃស្ស ទានំ ទេន្តិ, ភគវា មជ្ឈេ និសីទតិ, ទក្ខិណតោ ភិក្ខូ, វាមតោ ភិក្ខុនិយោ និសីទន្តិ, ភគវា ឧភិន្នំ សង្ឃត្ថេរោ, តទា ភគវា អត្តនោ លទ្ធបច្ចយេ អត្តនាបិ បរិភុញ្ជតិ, ភិក្ខូនម្បិ ទាបេតិ។ ឥទានិ បន បណ្ឌិតមនុស្សា សធាតុកំ បដិមំ ចេតិយំ វា ឋបេត្វា ពុទ្ធប្បមុខស្ស ឧភតោសង្ឃស្ស ទានំ ទេន្តិ, បដិមាយ វា ចេតិយស្ស វា បុរតោ អាធារកេ បត្តំ ឋបេត្វា ទក្ខិណោទកំ ទត្វា “ពុទ្ធានំ ទេមា”តិ តត្ថ យំ បឋមំ ខាទនីយំ ភោជនីយំ ទេន្តិ, វិហារំ វា អាហរិត្វា “ឥទំ ចេតិយស្ស ទេមា”តិ បិណ្ឌបាតញ្ច មាលាគន្ធាទីនិ ច ទេន្តិ, តត្ថ កថំ បដិបជ្ជិតព្វន្តិ? មាលាគន្ធាទីនិ តាវ ចេតិយេ អារោបេតព្វានិ, វត្ថេហិ បដាកា,

តេលេត បឌីបិ កាតព្វា៑ បិណ្ឌបិតយឆុចាលិតាឌីតិ បត យោ តិតាន្ឌិ ចេតិយស្ស ឌក្កកោ ហោតិ បព្ទឌិតោ ចា ពហដ្ឋោ ចា, តស្ស ឌាតព្វាតិ៑ តិតាន្ឌឌក្កកោ អសតិ អាហឌបត្តំ ឍបេត្វា ចត្តំ ពត្វា បរិក្ខារំ ចដ្ឋតិ៑ ឞបកដ្ឋេ កាលេ ក្ខារិត្វា បច្ឆាបិ ចត្តំ កាតុំ ចដ្ឋតិយេច៑

យាលិកន្ឌាឌីសុ ច យំ កិច្ចិ "ត្អឌំ ហរិត្វា ចេតិយស្ស បូជំ កោរោថា"តិ ចុត្តេ ទ្ធូរមិ ហរិត្វា បូជេតព្វំ៑ "កិក្ខុ សង្ឃស្ស ហរា"តិ ចុត្តេបិ ហរិតព្វំ៑ សចេ បត "អហំ បិណ្ឌាយ ចរាយិ, អាសតសាលាយ កិក្ខូ អត្ថិ, តេ ហរិស្សន្តី"តិ ចុត្តេ "កន្តេ, តុយ្ហំយេច ឌម្មី"តិ ចណតិ, ក្ខារិតុំ ចដ្ឋតិ៑ អថ បត "កិក្ខុសង្ឃស្ស ឌស្សាមី"តិ ហរន្តស្ស ពច្ឆតោ អន្តរាច កាលោ ឞបកដ្ឋោ ហោតិ, អត្តតោ បិបេត្វា ក្ខារិតុំ ចដ្ឋតិ៑

១៤៦/១១១៑ យំ បត ចីចទំ "យស្មិំ អាចាសេ ចស្សំចុត្ថស្ស សង្ឃស្ស ឌម្មី"តិ ទេតិ, តស្មិំយេច អាចាសេ ចុត្ថចស្សេត សង្ឃេត ចា ពណេត ចា បុក្កលេត ចា តំ ចីចទំ ការេឌតព្វត្តិ ចល្លិតំ ទេសិតត្តិ យោឌតា៑

តត្រាយំ ចិតិច្ឆយោ – ចិហារំ បចិសិត្វា "ត្អយាតិ ចីចរាតិ ចស្សំចុត្ថសង្ឃស្ស ឌម្មី"តិ ទេតិ, យាចតិកា កិក្ខូ តស្មិំ អាចាសេ ចស្សំចុត្ថា, យត្តកា ចស្សច្ឆេឌំ អកត្វា បុរិមចស្សំចុត្ថា, តេហិ ការេឌតព្វំ, អញ្ញេសំ ត បិបុណាតិ៑ ឌិសាបក្កត្តស្សាបិ សតិ កាហរោ យាច កឆិតស្ស ឞត្ថារា ឌាតព្វំ៑ អតត្ថតេ បត កឆិតេ អន្តោហេមន្តេ ឲចន្ចា ចត្វា ឌិតំ្ត បច្ឆិមចស្សំចុត្ថាតម្បិ បិបុណាតីតិ លក្ខណញ្ញា ចឌន្តិ៑ អដ្ឋកថាសុ បតេតំ អចិចារិតំ៑

សចេ បត ពហិ ឞបចារសីយាយំ ឋិតោ "ចស្សំចុត្ថសង្ឃស្ស ឌម្មី"តិ ចណតិ, សម្បត្តាតំ សព្វេសំ បិបុណាតិ៑ អថ "អសុកចិហារេ ចស្សំចុត្ថសង្ឃស្សា"តិ ចណតិ, តត្រ ចស្សំចុត្ថាតយេច យាច កឆិតស្សុត្ថារា បិបុណាតិ៑ សចេ បត ពិម្ហាតំ បឋយឌិចសតោ បដ្ឋាយ ឲចំ ចណតិ, តត្រ សម្មុខីក្ខុតាតំយេច សព្វេសំ បិបុណាតិ៑ កស្មា? បិដ្ឋិសមយេ ឞប្បន្តត្តា៑ អន្តោចស្សេយេច "ចស្សំ ចសត្តាតំ ឌម្មី"តិ ចុត្តេ លិត្តចស្សា ត លកត្តិ, ចស្សំ ចសត្តាច លកត្តិ៑ ចីចទយាសេ បត "ចស្សំ ចសត្តាតំ ឌម្មី"តិ ចុត្តេ បច្ឆិមិកាយ ចស្សូបកតាតំយេច បិបុណាតិ, បុរិមិកាយ ចស្សូបកតាតញ្ចា លិត្តចស្សាតញ្ចា ត បិបុណាតិ៑

ចីចទយាសតោ បដ្ឋាយ យាច ហេមន្តស្ស បច្ឆិមោ ឌិចសោ, តាច "ចស្សាចាសិកំ ទេមា"តិ ចុត្តេ កឆិតំ អត្ថតំ ចា ហោតុ អតត្ថតំ ចា, អតីតចស្សំចុត្ថាតយេច បិបុណាតិ៑ ពិម្ហាតំ បឋយឌិចសតោ បដ្ឋាយ ចុត្តេ បត យាតិកា អារោរបេតព្វា "អតីតចស្សាចាសស្ស បញ្ចា យាសា អតិក្កន្តា, អតាកតេ ចាតុយាសច្ចយេត កចិស្សតិ, កតរចស្សាចាសស្ស ទេសី"តិ៑ សចេ "អតីតចស្សំចុត្ថាតំ ឌម្មី"តិ ចណតិ, តំ អន្តោចស្សំ ចុត្ថាតយេច បិបុណាតិ៑ ឌិសាបក្កត្តាតម្បិ សកាកា ពល្ហិតុំ លកត្តិ៑

សចេ "អតាកតេ ចស្សាចាសិកំ ឌម្មី"តិ ចណតិ, តំ ឍបេត្វា ចស្សូបតាយិកឌិចសេ ពហេតព្វំ៑ អថ "អក្ខុត្តោ ចិហារោ, ចោរកយំ អត្ថិ, ត សក្កា ឍបេតុំ, ពល្ហិត្វា ចា អាហិណ្ឌិតុ"ន្តិ ចុត្តេ "សម្បត្តាតំ ឌម្មី"តិ ចណតិ, ការេឌត្វា ពហេតព្វំ៑ សចេ ចណតិ "ត្អតោ មេ, កន្តេ, តតិយេ

ចរស្ស ចស្សាចាសិកំ ត ជិត្តំ, តំ ជម្ពី”តិ, តស្មិំ អរត្ថាចរស្ស ទុត្តកិក្ខតំ ឫប្ុលាតិ។ សរេច រេត ជិសាបក្កត្តា, អរត្ថា ចិស្សាសិរកោ កល្យាតិ, ជាតព្ពំ។ អឆ ឲុរកោរេយច អចសិរេដ្ឋា, រេសសា កាលកតា, សព្ពំ ឲុករស្សច ឫប្ុលាតិ។ សរេច ឲុរកាបិ តត្ថិ, សប្បិកំ រេហាតិ, សប្បុលិក្ខរេតហិ ការេដតព្ពត្តិ។

១លិ១៖ យាក្យា បត បីតាយ ចា ករត្ត ចា ក្ុរត្ត សរេច បត អាជិស្ស “រេយត រេយ យាក្ បីតា, តស្ស ជម្ពិ, រេយត រេយ កត្តំ ក្ុត្តំ, តស្ស ជម្ពី”តិ បរិជ្ជិត្តិត្វា ឌីចរំ រេជតិ, ចិតយឆរេត តត្ត តរេត្តច ជាតំ ជាតព្ពត្តិ រេយាដតា។ ឲុស តរេយា លាឌតិយឌីចររេសតាសតរេកសព្ពាឌីស្។

ត្រាយំ ចិតិច្ឆរេយា – កិក្ខ អឌ្ឍតតាយ ចា ប្វាតតាយ ចា យាក្យា តិយរត្តត្វា រេតសំ ឈរំ បចិដ្ឋាតំ យាក្ំ រេជតិ, យាក្ំ ជត្វា បីតាយ យាក្យា “ព្ភយាតិ ឌីចរាតិ រេយហិ យយ៉ាយាក្ បីតា, រេតសំ ជម្ពី”តិ រេជតិ, រេយហិ តិយត្តិរេតហិ យាក្ បីតា, រេតសំរេយច ឫប្ុលត្តិ, រេយហិ បត កិក្ខាចាររចរេត្តត ឈររេត្តារេត កច្ឆរេត្តហិ ចា ឈរំ បចិដ្ឋហិ ចា យាក្ លទ្ធា, រេយសំ ចា អាសតសាលរេតា បត្តំ អាហរិត្វា យតុរេស្សហិ តិតា, រេយ ចា រេឆររហិ រេបសិតា, រេតសំ ត ឫប្ុលត្តិ។

សរេច បត តិយត្តិតកិក្ខហិ សត្តិ អរត្ថាបិ តហ្វ អាកត្វា អរត្ថារេកហត្វា តហិរេកហត្វា ប្ុរេត្វា តិសិត្វា, ជាយរេកា ច ឲុចំ ចជតិ “តិយត្តិតា ចា រេហាត្តុ អតិយត្តិតា ចា, រេយសំ យយា យាក្ ជិត្តា, សរេត្តសំ ព្ភយាតិ ចត្តាតិ រេហាត្តុ”តិ, សរេត្តសំ ឫប្ុលត្តិ។ រេយហិ បត រេឆរាតំ ហត្វរេតា យាក្ លទ្ធា, រេតសំ ត ឫប្ុលត្តិ។ អឆ រេសា “រេយហិ យយ៉ាយាក្ បីតា, សរេត្តសំ រេហាត្តុ”តិ ចជតិ, សរេត្តសំ ឫប្ុលត្តិ។ កត្តលាឌតិរេយស្ុបិ ឲុរេសច តរេយា។

ឌីចររេ ចាតិ ប្ុរេត្តបិ រេយត ចស្ស ចារេសត្វា កិក្ខតំ ឌីចរំ ជិត្តប្ុព្ពំ រេហាតិ, រេសា រេច កិក្ខ រេការេដត្វា ចជតិ “រេយសំ យយា ប្ុរេត្ត ឌីចរំ ជិត្តំ, រេតសំរេយច ព្ភយំ ឌីចរំ ចា ស្ុត្តំ ចា សប្បិយឆ្ុចាលិតាឌីតិ ចា រេហាត្តុ”តិ, សព្ពំ រេតសំរេយច ឫប្ុលាតិ។

រេសតាសរេត ចាតិ “រេយា យយា ការិរេត ចិហាររេ ចា បរិរេចរេលា ចា ចរសតិ, តស្សិជំ រេហាត្វ”តិ ទុរត្ត តរេស្សច រេហាតិ។

រេកសរេឌ្ឍ ចាតិ “យយំ ការេលត កាលំ រេឆរាតំ សប្បិអាឌីតិ រេកសព្ពាតិ រេជយ, រេយហិ តាតិ លទ្ធាតិ, រេតសំរេយចិជំ រេហាត្វ”តិ ទុរត្ត រេតសំរេយច រេហាតីតិ។

១លិ១៣៓ ឌីយរេតតិ ជាតត្តិ កព្ពសាឆរេតត ឌីចរំ ទុច្ចតិ។ យំ-សរេទ្ធក ឌីចររស្ស បរាយដ្ឋត្វា តំ-សរេទ្ធតាបិ តរេជច បរាយសិតព្ពត្តិ។

ត្រាយំ ចិតិច្ឆរេយា – “ព្ភយំ ឌីចរំ ព្ភត្តត្តាយស្ស ជម្ពី”តិ ឲុចំ បររេប្ុតា ចា “ព្ភជំ រេយ, ករត្ត, តុយព្រាំ ជម្ពី”តិ ឲុចំ សប្ុតា ចា បិជប្ុរេល ជរេបត្វា ចា រេជតិ, តំ តរេស្សច រេហាតិ។ សរេច បត “ព្ភជំ តុយព្រាកត្វា តុយព្រាំ អរត្ថចាសិកាតត្វា ជម្ពី”តិ ឲុចំ ចជតិ, រេឆររស្ស ច

ອນ຺ເຕວາສິການ຺ຎ ປິ ປຸຓາຕິ. ສັງ຺ເຄນ ກໂຣຕິ ອາໂກເຕາ ກໂຣຕ຺ວາ ກຓ຺ເຕ຺ຕາ ຈ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສາປິ ປຸຓາຕິ. "ຕຸເຍ຺ຫໍ ສັນ຺ຕິ ທິຕ຺ວາທິກິກ຺ຂຸໍ ເທຸ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສັງ຺ເຄ ສັນ຺ຕຕາສິກາໍ ວຕ຺ຖໍ ກຕ຺ວາ ສັງ຺ເຄ ສັປຣິປຸຓາທີຕິ ກໂຣຕ຺ວາ ວິທັນ຺ຕາໍ ສັນ຺ເຕ຺ຕໍ ປິປຸຓາຕີຕິ.

໑໔໑໗. ວທຕິເຕເນເຍວ ເທຕິ ພ຺ເທເນໍ ຍຖາວຸຕ຺ຕເກເຍທ ວທຕິ ເທ. ຕຕ຺ຖ ຕໍ ປຣິກ຺ຂາເຣ. ເຕສຕ຺ຖ ຍາວຸອາທີໍ. ສັນ຺ຕສ຺ສຍ ສັນ຺ຕກໍ ໂຫຕີຕິ ເຍາຊນາ.

໑໔໑໘. "ປຎ຺ຈຕ຺ຕ...ເປ... ໂຫຕີ"ຕິ ອິທໍ ປຸຣິມກາຖາວັຕ຺ເຍທ ວິຕ຺ວາຣິຕເຍວຕ຺ວາ ສັງ຺ຄິປິຕ຺ວາ ທເສ຺ສຕິ. ປຎ຺ຈຕ຺ຕ ສັງ຺ຄະຍິກາໍ. ອຊ຺ເຍຕິ ກາລກິຣິຍາຍ ທາຕັພ຺ພໍ "ຍທິ ກາລກເຕ ອິທໍ ປຣິກ຺ຂາຣໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ໂຫຕຸ, ຕວ ສັນ຺ຕກໍ ກໂຣຫີ"ຕິອາທິນາ ປຣິຊ຺ຊັຕໍ. ກິຊ຺ຊິປີຕິ ອຕ຺ຖໂຍ. ທັຕ຺ຕກໍ ເຍວ ກິຫິຕໍ ປຕ ທາຕໍ ຕຖາ ທາຍກາໍ ກິຫິຕເຍວ ອຊ຺ເຍ ຮູຫຕີຕິ ເຍາຊນາ.

໑໔໑໙. ພິກ຺ຂຸ ວາ ສາມເຓເຣາ ວາ ພິກ຺ຂຸນິຸປສ຺ສເຍ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ອສ຺ສ ພິກ຺ຂຸສ຺ສ ວາ ສາມເຓຣສ຺ສ ວາ ປຣິກ຺ຂາຣາ ພິກ຺ຂຸສັງ຺ເຄເຍວ ສັນ຺ຕກາ. ພິກ຺ຂຸສັງ຺ຄສ຺ເສວ ສັນ຺ຕກາຕິ ເຍາຊນາ. ພິກ຺ຂຸສັງ຺ຄສ຺ເສວ ສັນ຺ຕກາ ກາລກຕສ຺ສ ພິກ຺ຂຸສັງ຺ຄປຣິຍາປັນ຺ນຕ຺ຕາ.

໑໔໒໐. ສາມເຓຣີ ວາຕິ ເອຕ຺ຖ ວາ-ສັທ຺ເທນ "ສິກ຺ຂມານາ ວາ"ຕິ ອິທໍ ສັງ຺ຄັຫາຕິ. ວິຫາຣສ຺ມິໍ ພິກ຺ຂຸນິ ກາລໍ ກໂຣຕີຕິ. ຕສ຺ສາຕິ ພິກ຺ຂຸນິຍາ ວາ ສາມເຓຣິຍາ ວາ ສິກ຺ຂມານາຍ ວາ ປຣິກ຺ຂາຣາ ພິກ຺ຂຸນີນໍ ສັນ຺ຕກາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ເຍາຊນາ. ສັນ຺ຕກາຕິ ເອຕ຺ຖາປິ ພິກ຺ຂຸນີ ຈຸຕ຺ຕຖເຍເຖເຍ຺ຍາ ກໂຣນ຺ຕິ.

໑໔໒໑. ເທຫິ ເທຕ຺ວາຕິ ເອຕ຺ຖ "ມຍ໌ ຊີວເຣ"ຕ຺ຕິ ປກາເຣເຕາ ລທ຺ຄາຕິ. "ມຍ໌ ຊີວເຣ ເທຕ຺ວາ ອສຸກສ຺ສ ເທຫີ"ຕິ ຍໍ ຊີວເຣ ທິນ຺ນໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ປຸຣິມສ຺ເສວ ສັນ຺ຕກໍ ໂຫຕິ. "ມຍ໌ ຊີວເຣ ອສຸກສ຺ສ ເທຫີ"ຕິ ຍໍ ຊີວເຣ ທິນ຺ນໍ, ຕໍ ຍສ຺ສ ປຫິຍ຺ຍຕິ, ຕສ຺ສ ປຈ຺ຈິມສ຺ເສວ ສັນ຺ຕກໍ ໂຫຕີຕິ ເຍາຊນາ.

໑໔໒໒. ຍຖາວຸຕ຺ຕວຕຖປ຺ປກາຣາຕຸສ຺ເສຕ ສາມິເກ ຊາຕ຺ວາ ສາມິເກສຸ ວິສ຺ສາເສຕ ວາ ເທສຸ ປເທສຸ ປຕາກຊີເວຍ຺ຍ ກຫິຕໍ ວຕ຺ຕີຕິ ເທສ຺ສຕໍ ອາຫ "ອຊ"ຕ຺ຕິອາທິ. "ປຕສ຺ສ ວາ ອປຕສ຺ສ ວາ"ຕິ ປເທຖ຺ເຕາ. ວິສ຺ສາສໍ ວາປິ ກເຫຍ຺ຍາຕິ ຊີວຕ຺ຕສ຺ສ ສັນ຺ຕກໍ ວິສ຺ສາສັກ຺ຫໍ ກເຫຍ຺ຍ. ກເຫຍ຺ຍປຕາກຊີວເຣຕ຺ຕິ ປຕສ຺ສ ຊີວເຣ ປຕາກປຣິກ຺ຂາຣຕີຫາເຣຕ ປີເຕຕ຺ວາ ກເຫຍ຺ຍ.

໑໔໒໓. ຣເຊເຕ ອເຕຕາຕິ ຣເຊຕ຺ຕິ ມູລທິສັນ຺ນາຍາຫ. ວັຕ຺ເຖາຣເສຕາຕິ ສວາສຕສມຸຕ຺ຖິຕ຺ຕຣາກາທີເຖາຣເສຕ. ຕາທິຕາຕິ ຮູປິທີສຸ ລຫຸອາຣມ຺ມເຓາສຸ ຣາກາທີຕໍ ອຕຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ອຊ຺ຊສຸ ເລາກເຖມ຺ເມສຸ ທິຕ຺ຖິກາຣຕາຍ ວຸກສທິເສຕ.

໑໔໒໔-໒໕. "ມູເລ"ຕິອາທີສຸ ທິນ຺ນາຣເຓາ ກຸມ຺ໂພ. ມູລຣເຊເຕ ຫລິທ຺ທິໍ ເທເປຕ຺ວາ ສນ຺ທໍ ມູລຣເຊຕໍ ວທຕິ. ຕເນ຺ຕສຸ ຣເຊເຕສຸ ປເຈ຺ຈຍ຺ຍາ ຕຸຈ຺ຊຫາຣກາຍາ ເທເປຕ຺ວາ ສນ຺ທໍ ຕເນ຺ຕຣເຊຕໍ ວທຕິ. ປເຕ຺ຕສຸ ຣເຊເຕສຸ ອລ຺ລິຍາ ປຕ຺ຕໍ ຕຖາ ກີລິຍາ ປຕ຺ຕຍ຺ຍາ ເທເປຕ຺ວາ ສນ຺ທໍ ປຕ຺ຕຣເຊຕໍ ວທຕິ. ປຸປ຺ຜຣເຊເຕສຸ

ក្សុម្ភញ្ញា កិស្សុកញ្ញា ឆេបត្វា សទ្ធាំ បុប្បរេនតំ ចេក្តិ៍ តឆរេនេត លេទ្ធញ្ញា កណ្ឌលញ្ញា ឆេបត្វា សទ្ធាំ តឆរេនតំ ចេក្តិ៍ ឲលរេនតំ សទ្ធាយ្យិ

ចេក្តីតិ ឈោទភា៍

យញ្ញោងត្តិ ឲេកា សកណ្ឌកវេត្តា, ចល្លិចិសេសោ ច, ឃស្ស រេនតំ យញ្ញោងពីនចណ្ហិ ហោតិ៍ យញ្ញោងវេត្តស្ស លេក្ខា សេតចណ្ហោតិ សោ ព្ពុធ ភ កេហតេទ្ធា រេនភាឆិការេត្តា៍ ត្យក្ខហារេកា ភាយ ឲេកា សកណ្ឌកវេត្តា, ឃស្ស រេនតំ ហរិតាលចណ្ហិ ហោតិ៍ អស្លឹតិ វេល្លតាបិញ្ញាវេត្តា, ឃស្ស បណ្ហរេនតំ ហលិទ្ធិចណ្ហិ ហោតិ៍ តីលឹតិ កញ្ចចិសេសោ, ឃស្ស បភ រេនតំ តីលចណ្ហិ ហោតិ៍ កិស្សុកំ ភាយ ចល្លិកិស្សុកបុប្ផំ, ឃស្ស រេនតំ លេហិតចណ្ហិ ហោតិ៍

១៤៣៤៍ កិលិង្គ សាងកត្តិ យលឹភសាងកំ៍ ឆោចិត្យត្តិ ឲកចារំ ឆោចិតំ៍ អល្លិយា ឆោតំ កិរ សប្បេឆេច រេនតំ បងិក្កញាតិ៍

១៤៣៤៍ ឌឹចរាតំកឆា សេសាតិ រេភកាលាហប្យការកឆាឌិកា ព្ពុធ អត្វត្តកឆា៍ បឆេប កឆិនេត វេត្តាតិ សេសោ៍ ចិភាចិភាតិ លក្ខកភាលាកេភ៍

ឌឹចវត្តក្ខកកឆាចណ្ហភា៍

ព្ពុតិ ចិភឃត្វសារសត្តិ៍បភិឃា ចិភឃចិភិន្ទយចណ្ហភាឃ

យហាចក្កចិភិន្ទយចណ្ហភា ភិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ត្ងញអចខក្កា

ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪄᪃᪅. ᨴᩩᨧᩥ ᨿᨳᩣᩅᨠ᩠ᨠᩅᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᩴ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩮᨸᨶ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᩋᨧ᩠ᨧᩣᨠᨲᩅᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᩴ ᨶᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᩉ “ᨲᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩃᩉᨠᩣᩁᨠᩣᨴᩥᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩥᩁᨾᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨲᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨶᩥᨿᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩣᩃᩔ ᩋᨻ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨻᩉᩩᩃᩔ ᩋᨶᨸᨴᩣᨶᩔ ᩋᨶᨶᩩᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ ᨣᩥᩉᩥᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩔ ᩅᩥᩉᩁᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨶᩥᨿᩔᨠᨾ᩠ᨾᩴ.

ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨲᩮᨶ ᨠᩩᩃᨴᩪᩈᨶᩴ ᨠᨲᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨶ ᩃᨽᩥᨲᨻ᩠ᨻᩋᩣᩅᩣᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨩᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩔ ᩏᨸᩣᩈᨠᩔ ᨴᩣᨿᨠᩔ ᨠᩣᩁᨠᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨠᩔ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨲᩴᨡᨾᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨸᨭᩥᩈᩣᩁᨱᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ.

ᨲᩥᩅᩥᨵᩩᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩔᨶᩮ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᨾ᩠ᨾᩮ, ᨸᩣᨸᩥᨠᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩮ ᨧ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩅᩈᩮᨶ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩅᩥᨵᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ. ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨸᩣᩊᩥᨿᩣ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᨸᨠᩣᩈᨿᩥᩔᩣᨾᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ.

ᨲᨩ᩠ᨩᨶᩦᨿᩣᨴᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᩒᩈᩣᩁᨱᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᨸᨶᩮᨠᩴ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨲ᩠ᨲᨸᩥ ᨲᩴ ᩑᨠᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨩᩣᨲᩥᩅᩈᩮᨶ “ᩈᨲ᩠ᨲ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ. ᨿᨳᩣ ᨧᩔᩮᨲᩣ ᨸᨶᩮᨲᩮᩈᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩣ. ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᩈᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨲᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ.

᪂᪄᪃᪆. ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮ ᩋᩣᨣᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ. ᨲᨴᨶ᩠ᨲᩁᩮᨲᩥ ᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩔ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩮ. ᩅᨲ᩠ᨲᨠᩮᨲᩥ ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨠᩣᨶᩥ ᩑᨠᩴ ᨴᩮ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨵᩥᨠᩣᨶᩥ ᨲᩥᩈᩮᩅ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ, ᩈᨲ᩠ᨲᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ.

ᨠᨾ᩠ᨾᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨲᩣᩅ –

“ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩔᨶᩮ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣ – ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᩅᩣᨴᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᨶᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨶ ᩒᩅᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩔᨶᩮ ᩏᨠ᩠ᨡᩮᨸᨶᩦᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩥᨠᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩣᨸᩥᨭ᩠ᨮᨲᩁᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨣᩁᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᨶ ᨣᩁᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨽᩥᩅᩣᨴᨶᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨾᩦᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᩣᩈᨶᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨸᩣᨴᩮᩣᨴᨠᩴ ᨸᩣᨴᨸᩦᨮᩴ ᨸᩣᨴᨠᨮᩃᩥᨠᩴ ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶ᩠ᩉᩣᨶᩮ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩦᩃᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩋᩣᨧᩣᩁᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩋᩣᨩᩦᩅᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᨶᩩᨴ᩠ᨵᩴᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᨽᩮᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᨣᩥᩉᩥᨴ᩠ᨵᨩᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨴ᩠ᨵᨩᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩑᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩑᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᨶᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩑᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᩅᩣᩈᩮ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᨻ᩠ᨻᩴ, ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩈᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩣᩈᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᩅᩣ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᩈᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩋᨶᩩᩅᩣᨴᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪃᪁) –

ᩍᨧ᩠ᨧᩮᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨲᩮᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈ ᩅᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨶᩦ”ᨲᩥ.

ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩮ (ᨧᩪᩊᩅ. ᪇᪅-᪈᪂) –

“ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣ – ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣᩅᩣᨴᨠᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩈᨾ᩠ᨾᨲᩮᨶᨸᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨶ ᩒᩅᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᩣᨿ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨸᩁᩥᩅᩣᩈᩮᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩥᨠᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨸᩣᨸᩥᨭ᩠ᨮᨲᩁᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨣᩁᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ ᨶ ᨣᩁᩉᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮᩣ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣ ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨶ ᩈᩅᨧᨶᩦᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᩋᨶᩩᩅᩣᨴᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩒᨠᩣᩈᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨧᩮᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

“ᨶ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩋᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᩔ ᨸᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨧ ᩈᩮᩣ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ.

“ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨸᩩᩁᩮᩈᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩣᩈᨾᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩏᨸᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨶ ᩋᩣᩁᨬ᩠ᨬᩥᨠᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩥᨠᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨧ ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᨸᩣᨲᩮᩣ ᨶᩦᩉᩁᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ‘ᨾᩣ ᨾᩴ ᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩪ’ᨲᩥ.

“ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩮᨶ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᩩᨠᩔ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩏᨸᩮᩣᩈᨳᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨿ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨧᩮ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩪᨲᩮᨶᨸᩥ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

“ᨶ , ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣ.

“ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᩋᨶᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩣ. ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᩣᩁᩥᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮᩣ ᩋᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᨶᩣᩅᩣᩈᩮᩣ ᩅᩣ ᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨸᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ

អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា អភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អនាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អនាវាសោ គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។ ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា វា អនាវាសា វា សភិក្ខុកោ អាវាសោ វា អនាវាសោ វា គន្តព្ពោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ នានាសំវាសកា អញ្ញត្រ បកតត្តេន អញ្ញត្រ អន្តរាយា។

“គន្តព្ពោ, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា សភិក្ខុកា អាវាសា សភិក្ខុកោ អាវាសោ យត្ថស្សុ ភិក្ខូ សមានសំវាសកា យំ ជញ្ញា ‘សក្កោមិ អជ្ជេវ គន្តុ’ន្តិ។

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អាចាឋា ឋភិក្ខុកោ អតាចារេឋា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អាចាឋា ឋភិក្ខុកោ អាចារេឋា ចា អតាចារេឋា ចា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អតាចាឋា ឋភិក្ខុកោ អាចារេឋា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អតាចាឋា ឋភិក្ខុកោ អតាចារេឋា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អតាចាឋា ឋភិក្ខុកោ អាចារេឋា ចា អតាចារេឋា ចា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អាចាឋា ចា អតាចាឋា ចា ឋភិក្ខុកោ អាចារេឋា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អាចាឋា ចា អតាចាឋា ចា ឋភិក្ខុកោ អតាចារេឋា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“កត្តខ្លា , ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា ឋភិក្ខុកា អាចាឋា ចា អតាចាឋា ចា ឋភិក្ខុកោ អាចារេឋា ចា អតាចារេឋា ចា ឃត្វេស្ស៊ុ ភិក្ខុ ឋយាគសំចាឋកា ឃំ ឌន្លោកា ‘ឋក្រោយិ អខ្លេច កត្តុ’ត្តិ៍

“ត, ភិក្ខវេ, បរិទៃចាសិរេកត ភិក្ខុតា បកាតរេត្វត ភិក្ខុតា ឋឌ្ឋិ ឲកាឆ្នេត្ត អាចារេឋ ចត្វេត្តំ, ត ឲកាឆ្នេត្ត អតាចារេឋ ចត្វេត្តំ, ត ឲកាឆ្នេត្ត អាចារេឋ ចា អតាចារេឋ ចា ចត្វេត្តំ, បកាតត្តំ ភិក្ខុ ខិប្វា អាឋតា ចុដ្ឋាតត្តំ, បកាតរេត្វា ភិក្ខុ អាឋតេតត តិយត្តេតត្វេខ្លា, ត បកាតរេត្វត ភិក្ខុតា ឋឌ្ឋិ ឲកាឋតេ តិឃឹខិតត្តំ, ត តិរេច អាឋតេ តិឃិត្តេ ខ្វេច្ចុ អាឋតេ តិឃឹខិតត្តំ, ត ឈយាឃំ តិឃិត្តេ អាឋតេ តិឃឹខិតត្តំ, ត ឲកាចក្តេយ ចក្តយិតត្តំ, ត តិរេច ចក្តេយ ចក្តយត្តេ ខ្វេច្ចុ ចក្តេយ ចក្តយិតត្តំ, ត ឈយាឃំ ចក្តយត្តេ ចក្តេយ ចក្តយិតត្តំ៍

“ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកវុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ… មូលាយបដិកស្សនារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ… មានត្តារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ… មានត្តចារិកេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ…បេ… អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អនាវាសេ វត្ថព្ពំ, ន ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វា អនាវាសេ វា វត្ថព្ពំ, ន ឯកាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន នីចេ អាសនេ និសិន្នេ ឧច្ចេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឆមាយំ និសិន្នេ អាសនេ និសីទិតព្ពំ, ន ឯកចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន នីចេ ចង្កមេ ចង្កមន្តេ ឧច្ចេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ, ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ពំ។

“បារិវាសិកចតុត្ថោ ចេ, ភិក្ខវេ, បរិវាសំ ទទេយ្យ, មូលាយ បដិកស្សេយ្យ, មានត្តំ ទទេយ្យ, តំវីសោ អព្ភេយ្យ, អកម្មំ ន ច ករណីយ”ន្តិ (ចូឡវ॰ ៥៩-៦៧) –

ឯវំ បារិវាសិកានំ ចតុនវុតិ វត្តានិ។

សា ច នេសំ ចតុនវុតិសង្ខា ឯវំ វេទិតព្ពា – ទិនាបសម្បាទនាទិនកម្មិកគរហបរិយោសានានិ នវ វត្តានិ, តតោ បកតត្តស្ស ឧបោសថដ្ឋបនាទិភិក្ខូហិសម្បយោជនបរិយោសានានិ អដ្ឋ, តតោ នបុរតោគមនាទីនិ បញ្ច, នបុរេសមណាទីនិ ចត្តារិ, អាគន្តុកេន អាវេទនាទីនិ ចត្តារីតិ តិំស, សភិក្ខុកាវាសាទិតោ អភិក្ខុកាវាសាទិគមនបដិសំយុត្តានិ តីណិ នវកានិ ចាតិ សត្តបញ្ញាស, តតោ នបកតត្តេន សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នវាសាទិបដិសំយុត្តានិ ឯកាទស, តតោ នបារិវាសិកវុឌ្ឍតរមូលាយបដិកស្សនារហមានត្តារហមានត្តចារិកអព្ភានារហេហិ សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នវាសាទិបដិសំយុត្តានិ បច្ចេកំ ឯកាទស កត្វា បញ្ចបញ្ញាសាយ វត្តេសុ បារិវាសិកវុឌ្ឍតរមូលាយបដិកស្សនារហមានត្តារហានំ តិណ្ណំ សមានត្តា តេសុ ឯកំ ឯកាទសកំ, មានត្តចារិកអព្ភានារហានំ ទ្វិន្នំ សមានត្តា តេសុ ឯកំ ឯកាទសកន្តិ ទ្វេ ឯកាទសកានិ, អន្តេ បារិវាសិកចតុត្ថស្ស សង្ឃស្ស បរិវាសាទិទានចតុក្កំ គណបូរកត្តទោសតោ និវត្តិវសេន ចត្តារិ ចត្តារីតិ ចតុនវុតិ វត្តានិ។ តានិ អគ្គហិតគ្គហណេន ឯកូនចត្តាលីសវត្តានិ នាម។ អាទិតោ នវ, ឧបោសថដ្ឋបនាទីនិ អដ្ឋ, បកតត្តេន ឯកច្ឆន្នវាសាទីនិ ចត្តារិ ចាតិ ឯកវីសតិ វត្តានិ កម្មក្ខន្ធកេ កថិតត្តា ឥធ គណនាយ អគ្គហេត្វា តតោ សេសេសុ តេសត្តតិយា វត្តេសុ បារិវាសិកវុឌ្ឍតរាទីហិ ឯកច្ឆន្នវាសាទិបដិសំយុត្តានិ ទ្វាវីសតិ វត្តានិ បកតត្តេហិ សមានត្តា តានិ ច “គន្តព្ពោ ភិក្ខវេ”តិអាទិកំ នវកំ តថា គន្តព្ពស្ស អនាបត្តិទស្សនបរំ, ន អាវាសតោ គន្តព្ពស្ស អាបត្តិទស្សនបរន្តិ តម្បិ អគ្គហេត្វា អវសេសេសុ ទ្វាចត្តាលីសវត្តេសុ បារិវាសិកវទិនត្វាទិកម្មចតុក្កំ គរុកាបត្តិវុដ្ឋានាយ គណបូរកត្តសាមញ្ញេន ឯកំ កត្វា តយោ អបនេត្វា គណិតានិ ឯកូនចត្តាលីសានិ ហោន្តីតិ វុត្តំ “នវាធិកានិ តិំសេវ, លទ្ធកេ នគតត្ថេវ”តិ។

១៥៣០។ ឥមានិ ឯកូនចត្តាលីស វត្តានិ បុរិមេហិ តេចត្តាលីសវត្តេហិ សទ្ធិំ ទ្វាសីតិ ហោន្តីតិ អាហ “ឯវំ សព្ពានិ…បេ… គហិតាគហណេន តុ”តិ។

ឯវំ កម្មក្ខន្ធកបារិវាសិកក្ខន្ធកេសុ មហេសិនា វុត្តានិ ខន្ធកវត្តានិ គហិតាគហណេន ទ្វាសីតិ ឯវ ហោន្តីតិ យោជនា. ឯវមេត្ថ ទ្វាសីតិក្ខន្ធកវត្តានិ ទស្សិតានិ.

អាគមដ្ឋកថាវណ្ណនាយំ បន –

“បារិវាសិកានំ ភិក្ខូនំ វត្តំ បញ្ញបេស្សាមីតិ (ចូឡវ. ៧៥) អារភិត្វា ‘ន ឧបសម្បាទេតព្ពំ...បេ... ន ឆមាយំ ចង្កមន្តេ ចង្កមេ ចង្កមិតព្ព’ន្តិ (ចូឡវ. ៧៦-៨១) វុត្តានិ ឆសដ្ឋិ, តតោ បរំ ‘ន, ភិក្ខវេ, បារិវាសិកេន ភិក្ខុនា បារិវាសិកេន វុឌ្ឍតរេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ, មូលាយបដិកស្សនារហេន, មានត្តារហេន, មានត្តចារិកេន, អព្ភានារហេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ឯកច្ឆន្នេ អាវាសេ វត្ថព្ព’ន្តិអាទិនា (ចូឡវ. ៨២) បកតត្តេ ចរិតព្ពេហិ អនញ្ញត្តា វិសុំ តេ អគណេត្វា បារិវាសិកវុឌ្ឍតរាទីសុ បុគ្គលន្តរេសុ ចរិតព្ពត្តា តេសំ វសេន សម្បិណ្ឌេត្វា ឯកេកំ កត្វា គណិតានិ បញ្ចាតិ ឯកសត្តតិ វត្តានិ, ឧក្ខេបនីយកម្មកតវត្តេសុ វត្តបញ្ញាបនវសេន វុត្តំ ‘ន បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ អភិវាទនំ ...បេ... នហានេ បិដ្ឋិបរិកម្មំ សាទិតព្ព’ន្តិ (ចូឡវ. ៥១) ឥទំ អភិវាទនាទីនំ អសាទិយនំ ឯកំ, ‘ន បកតត្តោ ភិក្ខុ សីលវិបត្តិយា អនុទ្ធំសេតព្ពោ’តិអាទីនិ ច ទសាតិ ឯវមេតានិ ទ្វាសីតិ ហោន្តិ. ឯតេស្វេវ កានិចិ តជ្ជនីយកម្មាទិវត្តានិ, កានិចិ បារិវាសិកាទិវត្តានីតិ អគ្គហិតគ្គហណេន ទ្វាសីតិ ឯវា”តិ (ម. និ. ដី. ២.២៥; សារត្ថ. ដី. ២.២៦; វិ. វិ. ដី. ១.២៦) –

វុត្តា. ឯតានិ បន វត្តានិ កានិចិ តជ្ជនីយកម្មកតាទិកានេវ, បារិវាសិកាទិកានេវ ច ចរិតព្ពានិ ខន្ធកវត្តានីតិ គហេតព្ពានិ អាគន្តុកវត្តាទីនំ ចុទ្ទសមហាវត្តានំ វក្ខមានត្តា.

២៧៥១. ឥទានិ បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ រត្តិច្ឆេទំ, វត្តភេទញ្ច ទស្សេតុមាហ “បរិវាសញ្ច វត្តញ្ច”តិអាទិ. បរិវាសញ្ច វត្តញ្ច សមាទិន្នស្សាតិ “បរិវាសំ សមាទិយាមី”តិ បរិវាសញ្ច “វត្តំ សមាទិយាមី”តិ វត្តញ្ច បកតត្តស្ស ភិក្ខុនោ សន្តិកេ ឧក្កុដិកំ និសីទិត្វា អញ្ជលិំ បគ្គហេត្វា វចីភេទំ កត្វា សមាទិន្នស្ស. ភិក្ខុនោតិ បារិវាសិកស្ស ភិក្ខុនោ.

២៧៥២. សហវាសាទយោ “ឯកច្ឆន្នេ”តិអាទិនា សយមេវ វក្ខតិ. សហវាសោ, វិនាវាសោ, អនារោចនមេវ ចាតិ ឥមេហិ តីហិ បារិវាសិកភិក្ខុស្ស រត្តិច្ឆេទោ ច ទុក្កដញ្ច ហោតីតិ យោជនា.

២៧៥៣. ឧទកបាតេន សមន្តា និព្ពកោសស្ស ឧទកបាតដ្ឋានេន. ឯកច្ឆន្នេតិ ឯកច្ឆន្នេ បរិច្ឆន្នេ វា អបរិច្ឆន្នេ វា អាវាសេ. បកតត្តេន ភិក្ខុនា សហ វុត្ថស្ស និវាសោ និវារិតោតិ យោជនា. “និវារិតោ”តិ ឥមិនា ទុក្កដំ ហោតីតិ ទីបេតិ.

២៧៥៤. អន្តោយេវាតិ ឯកច្ឆន្នស្ស អាវាសបរិច្ឆេទស្ស អន្តោយេវ. “ន លព្ភតី”តិ ឥមិនា រត្តិច្ឆេទោ ច ទុក្កដញ្ច ហោតីតិ ទីបេតិ.

໑໔໓໓. ຍຖາອຏ຺ຐກຖາທີສູຕິ ອາທິ-ປເທສຸ ຍຸຕ຺ຕກຖາທີ ປກ຺ກມາຕິ. ສຸກິຕ຺ຕິ ສຸກິຕ຺ຕກປາຣິວາສິການັງ. ພຸຕິ ອຕິເຣກເຣຕ ຕິຂິດ຺ຕິ ເຍາຊນາ.

໑໔໓໒. ພຸຍິຄາ ປທວາເຣນ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍຍ຺ຍາ ທຸກ຺ກຕຍ຺ຍາ ທເສ຺ສຕ຺ວາ ວິຄາວາເຣນ ທເສ຺ສຕຸຍາທ “ອກິກ຺ກເມ ປຄາວາເຣ”ຕິ. ອາວາເຣຕິ ວຣຕ຺ຕາຍ ກຕເຣຄາເຣ. ອຄາວາເຣຕິ ວາຣຕ຺ຕາຍ ອກເທ ເທຕິຍເຍເຣ ວາ ເທິສິເຍເຣ ວາ ປຍຸຊ຺ຊຕິອງ຺ເກ ວາ ທາຣຸອງ຺ເກ ວາ ປິຕິຍຍາຍາຍຍາ ວາ ວຍ຺ຍກຸຕີ ຍັງ ວາ ທ຺ວາຣເກາດ຺ເກ ວາ ອຍ຺ຍຕ຺ຕ ວາ ຍຕ຺ຕ ກຕ຺ຕທີ ທຸວທ຺ວເປ ຖາເນ. ວິປຍາວາຍັງ ວຣຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ປກຕເຕ຺ຕນ ວິຄາ ວາຍັງ ກເປຍ຺ຍຕ຺ຕສ຺ສ. ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາ ຈ ທຸກ຺ກຕ຺ຕິ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາ ເຍວ ວຕ຺ຕເຕທຸກ຺ກຕຍ຺ຍາ ເທາຕິ.

໑໔໓໔. ທຸວັງ ວິປຍາວາເຣນ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍທຸກ຺ກຕີຕິ ທເສ຺ສຕ຺ວາ ອຄາເຣາທເຕນ ທເສ຺ສຕຸຍາທ “ປາຣິວາສິກກິກ຺ກສ຺ສາ”ຕິອາທິ. ກິກ຺ກ ທິສ຺ວາຄາຕິ ອາກາເຣຄາປິ ກນ຺ຕິ ປຍານວາຍັງ ອາກຕ຺ຕັງ ກິກ຺ກ ທິສ຺ວາ. ຕຍ຺ຍເລຕິ ຕສ຺ສ ທິຍ຺ຍເລເຍວ “ອຄາເຣາທຕ຺ຕສ຺ສ ທຸວ ທຸຕສ຺ສາ”ຕິ ປທເທ຺ຖເຖ. ທຸວກາເຣນ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາ ຈ ທຸກ຺ກຕຍ຺ຍາຕິ ກຸກຍັງ ທຸຕສ຺ສ ເທາຕີຕິ ທີເປເຕ຺ຕກ ອທິເຍ຺ຍາ ເຍວ, ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາວ ເທາຕີຕິ ທາເຣປຕິ. ຍຖາທ – “ເຣາປິສ຺ສ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍັງ ກເຣາຕິ, ອຍ຺ຍາຕຕ຺ຕາ ປຄ ວຕ຺ຕເຄຍ຺ຍທຸກ຺ກຕັງ ຄຕ຺ຕີ”ຕິ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໔໓). ຄາຄາຍັງວາເຣເກຄ ປທ ວິຄຍກຍຸ ກາຕຸ ຄ ວເຕຕິ, ຕສ຺ສ ອຄາເຣາທເຄປິ ທຕ຺ຕິເຖຍ຺ຍາ ຄ ເທາຕີ.

໑໔໓໕-໓໖. ປາຣິວາສິເກາ ກິກ຺ກ ຍຕ຺ຕ ປຍ຺ຍຄວກດ຺ເຄ ທິເຕາ, ຕເຕ຺ຕວ ຕສ຺ສິເຍວ ທາເນ ທຕ຺ວາ ຍຖາວຸຑ຺ຒັງ ປກຕເຕ຺ຕທິປິ ປທ຺ທິ ທຸຍ຺ຍປຕິປິຕິຍາ ປຍ຺ຍາ ກິຍ຺ຍາຄິ ກາຕຸ ວເຕຕີຕິ ເຍາຊນາ.

ຕາຄິ ປທ຺ທເຕາ ທເສ຺ສຕຸຍາທ “ສຸເປີຍວປວາເຣາ”ຕ຺ຕິອາທິ. ສຸເປີຍວປວາເຣາ ຍຖາວຸຑ຺ຒັງ ກາຕຸ ລຄຕີຕິ ເຍາຊນາ. ເທຕ຺ຕີຕິ ທຸຕ຺ຕ “ຍິຍ຺ຍົ ປທິຕ຺ວາ”ຕິ ເຣເຣາ. ປຍ຺ຍາຍກາຕິ ກຍຸທາຣຍເຣຍາເຣາ. ປຍ຺ຍສ຺ສ ທຸກເຕ຺ຕປິ ກຣຸບຸ ທຕຸຈຄຄິເທ຺ວເຣາ “ເທຕິ ເທ ປຍ຺ຍາຍເກາ”ຕິປິ ປິເຕາ. ຕຕ຺ຕ ຍິຍ຺ຍົ ປທິຕ຺ວາ ຄາເຣຕ຺ວາ ເທເຕ຺ຕາ ປເສ຺ສາ ວສ຺ສິກສາຕິກັງ ເທຕິ ເທ, ປາຣິວາສິເກາ ຍຖາວຸຑ຺ຒັງ ອຕ຺ຕເຄາ ປຕ຺ຕດ຺ເຄ ລຄຕີຕິ ເຍາຊນາ.

ຍເລາຄຄ຺ຄິ ວິສ຺ສຊ຺ຊຄັງ, ປຍ຺ຍເຣາ ອຕ຺ຕເຄາ ປຕ຺ຕາຄັງ ທິຕັງ, ຕິລ຺ລັງ ວາ ສເທ຺ວຄຕ຺ຕາຄີຄັງ ອຕ຺ຕເຄາ ປຸກ຺ກລິກຄຕ຺ຕປຍ຺ຍາຄາຍ ປຕິກ຺ກເທຕ຺ວາ “ຍຍິຍາອຊ຺ຊຄຕ຺ຕປຍ຺ຍາຄາ ອຕ຺ຕິ, ເຣຍ຺ຍ ກລິຍ຺ຍາຍີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປຍ຺ຍວິສ຺ສຊ຺ຊຄັງ ລຄຕີຕິ ທຸຕ຺ຕັງ ເທາຕິ. ຄຕ຺ຕິ ອາກຕາກເຕທິ ທຸຍ຺ຍປຕິປິຕິຍາ ກເທຕ຺ວາ ກຕ຺ຕັງ ວິທາເຣ ປຍ຺ຍສ຺ສ ວຕຸສ຺ສາລຄຕ຺ຕັງ. ຕວາ ປາຣິວາສິເກາ ຍຖາວຸຑ຺ຒັງ ລຄຕີຕິ ເຍາຊນາ. ພຸເຍ ປຍ຺ຍາຕິ ທຸຕ຺ຕເຍວຕ຺ຕັງ ຄິກາຍຕິ.

ຕຕາຍັງ ວິຄິຄ຺ເຍາ (ຈູຬວ. ອຏ຺ຐ. ໔໓) – ສຸເປີຍວປວາເຣເຖ ຕາວ ປິຕິເຍາເຄ຺ກ ສຸທິສ຺ສຍາເຄ ທຕ຺ຕປິເຍ ຄິສີທິຕຸ ວເຕຕິ. ຍທາປທ຺ທິຍັງ ປຄ “ປິຍ຺ຍພຸຍາ ອຄິສີທິຕ຺ວາ ປິຍ຺ຍພຸ ວິທາຍ ທຕ຺ຕປິຍັງ ອຍຸຍ຺ຍາເຕ຺ຕກ ຄິສີທິຕພ຺ພ”ຕ຺ຕິ ທຸຕ຺ຕັງ. ປາຣິວຸທ຺ທິເປີຍວເຈ ກຣິຍາເຄ ປຍ຺ຍຄວກດ຺ເຄ ຄິສີທິຕ຺ວາ ຕເຕ຺ຕວ ຄິສິເຕ຺ຕກ ອຕ຺ຕເຄາ ປິຍ຺ຍພຸຍາ ປາຣິວຸທ຺ທິເປີຍວເຈາ ກາຕເຕ຺ຕາວ. ປວາເຣາຍປິ ປຍ຺ຍຄວກດ຺ເຄ ຄິສີທິຕ຺ວາ ຕເຕ຺ຕວ

និសិន្នេ អត្តនោ បញ្ញាយា បចាេរតន្តុំ សន្តេ្ឆត ឈល៉ិ បហរិត្វា កាឌិឃយាតំ ចឃ្សិកឃាឌិកឃ្សិ អត្តនោ បត្តដ្ឋានេ កេហតុំ ចដ្ឋតិ។

ឧណ្ហោទកេ សចេ បារិវាសិកស្ស ចេ្ឆ តីហិ ដ្ឋេ្ឆសកត្តាឌីតិ បរិបុណ្ណត្តិ, អញ្ញោ ចស្ស បុក្កលិកកត្តបដ្ឋាឃា ហោតិ, តានិ បដិបាដិយា កេហត្វា "ភន្តេ, ហេដ្ឋា កាហេឆ, អញ្ញ យឃ្សាកត្តបដ្ឋាឃា អត្តិ, សេ្វច កលិយ្យ្យាយី"តិ ចត្វា ចិឃ្សេជ្ជតព្ពានិ, ឲចំ តានិ បុតឌិចសេឃ្ស កលិយ្យំ លកតិ។ "បុតឌិចសេ សព្ពាបចយំ ឲតស្ស ឌាតព្ព"ន្តិ ក្បុន្តិឃំ ចុត្តំ។ ឃឌិ បត ត កលព្ភតិ ត ចិឃ្សេជ្ជតិ, បុតឌិចសេ ត លកតិ។ ព្ពឌំ ឧណ្ហោទកំ តាយ បារិវាសិកេឃ្សច ឧណ្ហឌិស្ស អតុញ្ញាតំ។ កស្មា? តស្ស ហិ សន្តេ្ឆចកដ្ឋានេ តិសិន្នស្ស កត្តេក្ក ឃាក្បុលព្ភកាឌីតិ បរិបុណ្ណត្តិ ចា ត ចា, តស្មា "សោ កិញ្ចាហារេត យា កិលយិត្វា"តិ ព្ពឆយស្ស សក្កហការេលត្វាយ ឧណ្ហឌិស្ស អតុញ្ញាតំ។

កេត្ត ចត្សស្សាលកត្តំ ឃចាចុដ្ឋិ លកតិ, បញ្ញាយា បត កត្តំ ចា ឌាតុំ ចា ត លកតិ។ តស្មា បញ្ញាតោ ឧសក្កិត្វា ហត្វបាសេ ឋិតេន ហត្វំ បសារេត្វា ឃចា សេតោ តិបតិត្វា កលព្ភតិ, ឲចំ កលិយ្យាញ្ញាំ អារោមិកសមណុទ្ទេសេហិ អាហរាបេតុំ ត លកតិ។ សចេ សឃសេឃច អាហរន្តិ, ចដ្ឋតិ។ ទេញ្ញា យហារេបញ្ញអកេត្តបិ ឲសេច តសោយ ចត្សស្សាលកេត្ត បត សចេ ឧណ្ហោទតំ កត្តកាេយា ហោតិ, អត្តនោ អត្តាយ ដ្ឋក្កិត្ត បិណ្ឌេ "អញ្ញ យេ កត្តំ អត្តិ, សេ្វច កលិយ្យ្យាយី"តិ ចត្តព្ពំ។ "បុតឌិចសេ ចេ្ឆ បិណ្ឌេ លកតី"តិ (ក្ញអច។ អដ្ឋ។ ៤៧) យហាបច្ចរិយំ ចុត្តំ។ ដ្ឋេ្ឆសកត្តាឌីតិបិ បញ្ញាតោ ឧសក្កិត្វាច កេហតព្ពានិ។ ឃត្វ បត តិសីឌាបេត្វា បរិចិសន្តិ, តត្វ សាយពោធាតំ ឌេដ្ឋពោត កិញ្ចំ សន្តេ្ឆចពោត ហុត្វា តិសីឌិតព្ពន្តិ។

បារិវាសិកក្ខន្ធកវណ្ណនា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សមថក្ខន្ធកវណ្ណនា

២៧៩០. ឥទានិ សមថវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុំ យេសុ អធិករណេសុ សន្តេសុ សមថេហិ ភវិតព្វំ, តានិ តាវ ទស្សេន្តោ អាហ “វិវាទាធារតា”តិអាទិ។ វិវាទាធារតាតិ វិវាទាធិករណំ។ អាបត្តាធារតាតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។ អាធារតាតិ អធិករណបរិយាយោ។ អាធារីយតិ អភិភុយ្យតិ វូបសម្មតិ សមថេហីតិ អាធារោ, វិវាទោ ច សោ អាធារោ ចាតិ វិវាទាធារោ, សោ ឯវ វិវាទាធារតា។ ឯវមាធារាធិករណ-សទ្ទានំ វិវាទាទិសទ្ទេហិ សហ កម្មធារយសមាសោ ទដ្ឋព្វោ។ អធិករីយតិ អភិភុយ្យតិ វូបសម្មតិ សមថេហីតិ អធិករណន្តិ វិវាទាទិចតុក្កមេវ បាឡិយំ ទស្សិតំ។ អយមេត្ថ “ឯតេសំ តុ ចតុន្នម្បិ, សមត្តា សមថា មតា”តិ វក្ខមានេន វិញ្ញាយតិ។

២៧៩១. ឯតានិ ចត្តារិ អធិករណានិ ច “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ វិវទន្តិ ‘ធម្មោ’តិ វា ‘អធម្មោ’តិ វា”តិ (ចូឡវ. ២១៥) អដ្ឋារស ភេទការកវត្ថូនិ ច មហេសិនា វុត្តានិ។ តត្ថ តេសុ ចតូសុ អធិករណេសុ វិវាទោ អធិករណសង្ខាតោ ឯតានិ អដ្ឋារស ភេទការកវត្ថូនិ និស្សិតោ និស្សាយ បវត្តោតិ យោជនា។

២៧៩២. វិបត្តិយោ ចតស្សោតិ “ឥធ បន, ភិក្ខវេ, ភិក្ខូ ភិក្ខុំ អនុវទន្តិ សីលវិបត្តិយា វា អាចារវិបត្តិយា វា ទិដ្ឋិវិបត្តិយា វា អាជីវវិបត្តិយា វា”តិ (ចូឡវ. ២១៥) វុត្តា ចតស្សោ វិបត្តិយោ។ ទិដ្ឋាជីវំ អន្តោកត្វា សីលវិបត្តិអាទីហិ វទតិ ចោទកោ អនុវាទោ ឧបវទនាតិ និស្សិតោ, អនុវាទោ ចតស្សោ វិបត្តិយោ និស្សាយ បវត្តោតិ អត្ថោ។ “វត្ថុ”តិ បទមេវ និទ្ធារណស្ស វុត្តត្តា ឥធ បុនវចនេន បយោជនំ ន ទិស្សតិ, “សម្មុខា”តិ វចនស្សាបិ ន កោចិ អត្ថវិសេសោ ទិស្សតិ។ តស្មា “អាបត្តាធារតា វត្ថុ, សត្តអាបត្តិសម្មុខា”តិ បាឋោ ន យុជ្ជតិ, “អាបត្តាធារតា តាយ, សត្ត អាបត្តិយោ មតា”តិ បាឋោ យុត្តតរោ, អាបត្តាធារតា តាយ អាបត្តាធិករណំ តាយ សត្ត អាបត្តិយោ មតា សត្ត អាបត្តិយោវ អធិប្បេតាតិ អត្ថោ។

២៧៩៣. សង្ឃកិច្ចាតិ និស្សាយាតិ អបលោកនកម្មាទីនិ ចត្តារិ សង្ឃកម្មានិ ឧបាទាយ កិច្ចាធិករណាភិធានំ សិយា, កិច្ចាធិករណំ តាយ ចត្តារិ សង្ឃកម្មានីតិ អត្ថោ។ ឯតេសំ តុ ចតុន្នម្បីតិ ឯតេសំ បន ចតុន្នម្បិ អធិករណានំ។ សមត្តាតិ វូបសមហេតុត្តា។ សមថា មតាតិ សម្មុខាវិនយាទយោ សត្ត អធិករណសមថាតិ អធិប្បេតា។ អធិករណានិ សមេន្តិ, សម្មន្តិ វា ឯតេហីតិ “សមថា”តិ វុច្ចន្តីតិ “សមត្តា សមថា មតា”តិ ឥមិនា សមថ-សទ្ទស្ស អត្ថំ ទីបេតិ។

២៧៩៤-៥. តេ សរូបតោ ទស្សេតុមាហ “សម្មុខា”តិអាទិ។ “វិនយោ”តិ ឥទំ សម្មុខាទិបទេហិ បច្ចេកំ យោជេតព្វំ “សម្មុខាវិនយោ សតិវិនយោ អមូឡ្ហវិនយោ”តិ។ “បដិញ្ញាវិនយោ”តិ ច បដិញ្ញាតករណំ វុត្តំ។ សត្តមោ វិនយោតិ សមថោ អធិប្បេតោ។ តិណវត្ថារកោតិ ឥមេ សត្ត សមថា ពុទ្ធាទិច្ចភាសិតា វុត្តាតិ យោជនា។

១៥៤៤. ចតូសុ អធិករណេសុ យំ អធិករណំ យត្តកេហិ សមថេហិ សម្មតិ, តេ សង្គហេត្វា ទស្សេន្តោ អាហ “វិវាទោ”តិអាទិ.

១៥៤៥-៦. “វិវាទោ”តិអាទិនា ឧទ្ទិដ្ឋមត្ថំ និទ្ទិសន្តោ អាហ “ទ្វេធា”តិអាទិ. តត្ថ ឯតេសុ ចតូសុ អធិករណេសុ, សមថេសុ ច កិំ កេន សម្មតីតិ ចេ? វិវាទោ វិវាទាធិករណំ ទ្វេធា យេភុយ្យសិកាយ, បឋមេន សមថេន សម្មុខាវិនយេន ចាតិ ទ្វីហិ សមថេហិ សម្មតិ. យស្សា កិរិយាយ ធម្មវាទិនោ ពហុតរា, ឯសា យេភុយ្យសិកា. “សង្ឃសម្មុខតា, ធម្មសម្មុខតា, វិនយសម្មុខតា, បុគ្គលសម្មុខតា”តិ (ចូឡវ. ១១៦, ១២៣, ១២៤, ១២៥, ១៣១) វុត្តានំ សង្ឃាទីនំ ចតុន្នំ សន្និធានេន ច ការកបុគ្គលេហិ និយ្យាតំ វិវាទាធិករណំ សង្ឃសម្មុខតំ វិនា ឥតរេហិ តីហិ វា សម្មតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

តត្ថ ច ការកសង្ឃស្ស សង្ឃសាមគ្គិវសេន សម្មុខីភាវោ សង្ឃសម្មុខតា, សមេតព្វស្ស វត្ថុនោ ភូតតា ធម្មសម្មុខតា, យថា តំ សមេតព្វំ, តថេវស្ស សមនំ វិនយសម្មុខតា, យោ ច វិវទតិ, យេន ច វិវទតិ, តេសំ ឧភិន្នំ អត្ថបច្ចត្ថិកានំ សម្មុខីភាវោ បុគ្គលសម្មុខតា.

“អនុវាទោ ចតូហិបី”តិ ឧទ្ទិដ្ឋំ និទ្ទិសន្តោ អាហ “សម្មុខា”តិអាទិ. អនុបុព្ពេនាតិ អនុបដិបាដិយា. សម្មុខាវិនយាទីហិ តីហិបីតិ សម្មុខាវិនយសតិវិនយអមូឡ្ហវិនយេហិ តីហិបិ. តេហេវាតិ យថា តីហិ, តថា បញ្ចមេន តស្សបាបិយសិកាសមថេនាបិ អនុវាទោ សម្មតិ, បគេវ ចតូហីតិ អត្ថោ.

យោ បាបុស្សន្នតាយ បាបិយោ បុគ្គលោ, តស្ស កត្តព្វតោ “តស្សបាបិយសិកា”តិ កម្មំ វុច្ចតិ. អាយស្មតោ ទព្ពស្ស មល្លបុត្តស្ស វិយ សតិវេបុល្លប្បត្តស្ស ខីណាសវស្ស កតា អមូលិកា សីលវិបត្តិចោទនា សម្មុខាវិនយេន, ញត្តិចតុត្ថាយ កម្មវាចាយ ទិន្នេន សតិវិនយេន ច សម្មតិ. ឧម្មត្តកស្ស ភិក្ខុនោ កតា អាបត្តិចោទនា សម្មុខាវិនយេន ច តថេវ ទិន្នេន អមូឡ្ហវិនយេន ច សម្មតិ. សង្ឃមជ្ឈេ អាបត្តិយា ចោទិយមានស្ស អវជានិត្វា បដិជាននាទិ ករោន្តស្ស បាបភិក្ខុនោ ពហុលាបត្តិចោទនា សម្មុខាវិនយេន ចេវ តថេវ បកតេន តស្សបាបិយសិកាកម្មេន ច វូបសម្មតីតិ វុត្តំ ហោតិ.

“អាបត្តិ បន តីហេវា”តិ ឧទ្ទេសស្ស និទ្ទេសមាហ “សម្មុខេនា”តិអាទិ. សម្មុខេន សម្មុខាវិនយេន, បដិញ្ញាយ បដិញ្ញាតករណេន, តិណវត្ថារកេន វា ឥមេហិ តីហិ ឯវ សមថេហិ សា អាបត្តិ អាបត្តាធិករណំ ឧបសមំ យាតីតិ យោជនា. តត្ថ បដិញ្ញាតករណំ នាម អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហន្តេន “បស្សសី”តិ វុត្តេ អាបត្តិំ ទេសេន្តេន “អាម បស្សាមី”តិ សម្បដិច្ឆនំ. តិណវត្ថារកំ បន សយមេវ វក្ខតិ.

តីហេវ សមថេហីតិ ឯត្ថ គរុកាបត្តិ សម្មុខាវិនយេន, បដិញ្ញាតករណេន ចាតិ ទ្វីហិ, លហុកាបត្តិំ អាបជ្ជិត្វា សង្ឃេ វា គណេ វា បុគ្គលេ វា ទេសនាយ សម្មុខាវិនយេន ចេវ បដិញ្ញាតករណេន ច, កោសម្ពកានំ វិគ្គហសទិសំ មហាវិគ្គហំ ករោន្តេហិ អាបន្នា អនេកវិធា អាបត្តិយោ សចេ ហោន្តិ, តាសុ វក្ខមានសរូបំ ថុល្លវជ្ជាទិំ ឋបេត្វា អវសេសា សព្វា អាបត្តិយោ សម្មុខាវិនយេន,

ពិលាចត្វារេកេត ច សប្ត្តិតិ អេត្វា។

កិច្ចំ កិច្ចាធិការេហិ ឧតេកត សប្ពុលាចិតេឃតេច សប្ពុតីតិ ឃោគតា។

១៥៥០។ េឃក្ខ្យសិកាការេប្ចុតិ ឧត្ត តិយិត្តាេត្ត ក្ខុំ សលិក៉ កាហេឃតិ ចិតិច្ឆឃការេក សេឌ្ឍ ឆយុចាឌីត៉ ពាហុត្ត ចា អប្បធាត្តេ ចា ខានិពុំ ចក្លុយាតេត តេឃត សលិក៉ កាហាេបឃ្យ ពុេឆាតិ "ត លក្ខាកតិ៍ កន្ឋតិ...េប... កហិតាកហិតព្ហា ខាតាតី"តិ ទុត្តំ បព្ហាហិ អេដ្ឋហិ សយត្ថាកតំ ប្តុក្កល់ ឥេស្សតិ៍ "ក្ខឡុេហតា"តិអាឌីតា សលិកក្កាហប្បការេរា ឥស្សិេតា។ កណ្ហខេប្បតាតិ ឧត្ត កេណ្ហ ខេប្បា ឃស្ស៊ុ សលិកក្កាហបេឃាេកតិ ចិក្កុេហា។ ឧត្ត ក្ខឡុហសលិកក្កាេហា តាយ ឆយុចាឌីសលិកា ច អឆយុចាឌីសលិកា ច ចិស៊ុំ ចិស៊ុំ ចីធរកេណ្ហ បក្លិបិត្វា ប្តុក្កលិត៉ សត្តិក៉ ចិស៊ុំ ចិស៊ុំ ក្ខុបសក្កយិត្វា សលិកា ចិស៊ុំ ចិស៊ុំ ឥេស្សត្វា "ព្ភេតា តច ទុច្ឆតក៉ កណ្ហាហី"តិ ទេហា ឥត្វា កាហាបត៉។ ចិចដក៉ តាយ ឆយុចាឌីត៉ ពាហុកាចំ ពាត្វា សេព្ហាស្ស ខាតេត្តស្ស ប្តុក្កលិត៉ សត្តិក៉ កាហាបត៉។ កណ្ហខប្បត៉ តាយ ឧចេឃច កណ្ហយ្ហេល ទេហា ឥត្វា កាហាបត៉។

១៥៥១។ អលង្ខុស្សេតតិ ឧត្ត "សេឌ្ឍ"តិ េសេសា។ លង្ខិស្ស ពាលេលស្សតិ ឧត្វាបិ "ក្ខុស្សេតស្ស"តិ ចត្តព្វំ។

១៥៥២។ សេកេត កយុតាេឃចាតិ អត្តេតា ឃំ កិច្ចំ, េពេតចាតិ។

១៥៥២-៣។ "អាបជ្ជតី"តិអាឌិ "អលង្ខិ, លង្ខិ, ពាលេលិ"តិ ខាតតស្ស េហតុក្ខុតកយុតស្សត៉ ខុត្តិត្តិេតាតិ អកិញ្ញាឌីតិចិឆេយេតាខុច្ចទិតចេសត ខុដ្ឋ ចិេត្តេត្តា។ ខុព្ភាឃីតិ យុសាចាកាឌីចតុព្វុឆចចីខុច្ចទិតចេសត ចចិក្ខ្វារេ បព្ហាត្វាត៉ សិក្លាបកាត៉ ចីតិក្កុយចេសត ខុដ្ឋ កាយតឃីេលិ។ ខុក្កុដការិេកាតិ បិលាតិបិតាឌីតិចិឆកាយខុច្ចទិតចេសត កាយក្ខ្វារេ បព្ហាត្វាសិក្លាបកាត៉ ចីតិក្កុយចេសត ក្ខុន្ឋិតកយុស្ស កេលាឃីេលិ។ ព្ភតិ លក្ខុេលាេតចាតិ ឃចាទុត្តំ អលង្ខិលង្ខិពាលិលក្លុល៉ តិកេយតិ។

១៥៥៤។ "េឃក្ខ្យសិកា"តិអាឌិកាចាហិ គិព្ភ៍េយច អត្ថំ តិកេយតុយាហ "តិឆា"តិអាឌិ។ តិឆាសលិកកាេហតាតិ តិចិឆស្ស សលិកកាហស្ស អព្ភាតេទត។ ពាហុកា ឆយុចាឌីតោ ឃឌិ សិឃុត្តិ ឃោគតា។ កាតព្ហាត្តិ ឧត្ត "ចិចាកាឌិកលាច្ឆុបសេយត"ត្តិ េសេសា។

១៥៥៥។ េឃា ប្តុក្កលិ អលង្ខិ ច េហាតិ សាត្តុចាេកា ច កយុេតា កាឃកយុេតា, ចចីកយុេតា ច អស្សុចិ ច សប្ពុឌ្ឍិក្ខន្ឋិតិេឃាតិ អេត្វា។ េសា ឧចំចិេឆា បិបប្តុក្កេលិ តស្ស បិបិឃសិកកយុស្ស េឃាេកា េហាតីតិ សប្ពុេត្ថា។ សាត្តុចាេកាតិ ឧត្ត អត្តុចាេកា តាយ េចាគតា, សហ អត្តុចាេកត ចត្តតីតិ សាត្តុចាេកា, បិបកេហិតប្តុក្កលេហិ កាតព្ហេចាគតាយ អត្តុទុបិតិ អេត្វា។

១៥៥៦-៧។ កណ្ឌេតតិ កលហស្ស ប្តុព្ហកាេក។ កលេហតិ កាឃចចីក្ខ្វារប្បចត្ត ហត្ថបរាឃសាឌីេក កលេហ ច។ ចិចាកយិអតប្បេកតិ

ᨻᩉᩩᩅᩥᨵᩮ ᩅᩥᩅᩣᨴᩮ ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᨻᩉᩩᩋᩔᩣᨿᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨲᩥ ᩈᨿᩃᩣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᨲᩣᨴᩥᩈᨠᩣᩁᩮ ᨠᩣᨿᩥᨠᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨧ ᨠᨲᩮ᪨ ᩋᨶᩮᨠ᩠ᨠᩩᨲᩥ ᩋᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᩔᨷᩮᨲᩥ ᨠᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮ ᩋᨿᨲᩣᨷᩅᩅᩮᨶ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨠᩣᩈᩥᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩴ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩅᩣᨴᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩅᩃ᩠ᩃᩥ᪨ ᨠᨷ᩠ᨷᨴᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᩈᨬ᩠ᨩ᪨ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩏᨷᩈᩮᨿᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑ᩃᩥᨷᩢ᪐-᪑᪨ ᨿᨳᩣ ᨧ ᩅᩪᨷᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩮ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

ᨳᩩᩃ᩠ᩃᩅᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᨬ᩠ᨧ᪨ ᨣᩥᩉᩦᩉᩥ ᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨩᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᨴᩈᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨣᨲᩮᩉᩥ ᨧ ᨲᨴᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᨡᩩᩴᩈᨶᩅᨾ᩠ᨽᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨷᨭᩥᩔᩅᩔ ᩋᩈᨧ᩠ᨧᩣᨷᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨧ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩈᩣ ᩑᩅ ᩉᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ “ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ ᨴᩩᨠᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨿᩣ ᨧ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔ ᨷᨭᩥᩔᩅᩔ ᩋᩈᨧ᩠ᨧᩣᨷᨶᩮ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣ ᨶᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪑) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ᪨

ᩈᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᩑᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨣᩉᨷᨲᩥᨶᩮᩣ ᨩᩣᨲᩥᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ ᨡᩩᩴᩈᨶᩅᨾ᩠ᨽᨶᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩒᨾᩈᩅᩣᨴᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩣᨣᨲᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩉᩦᨶᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᩴ ᩏᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩉᩦᨶᩮᩉᩥᨷᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᩉᩥ ᨣᩥᩉᩥᩴ ᩅᨾ᩠ᨽᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨡᩩᩴᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩉᩦᨶᩮᩈᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩥᨷᨭᩥᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨽᩮᩈᩣᩁᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩔᩩᨷᨴᩣᨶᩮ ᩋᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᨴᩣᨶᩮ ᩉᩣᩁᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᩥᩮᩈ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩈᨦ᩠ᨠᩴ ᨠᩣᩁᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᩅᩥᨠᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨩᩃᩥᩴ ᨷᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩔᩣᨷᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᩮ ᨲᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᩥᨠᩮᩣ, ᨲᩴ, ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩑᨲᩮ ᨷᨴᩮ ‘ᨶ ᩁᩉᩥᨲᩴ ᩃᨽᨲᩦ’ᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩴ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪐᪓) ᩑᩅ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ, ᨲᩮᩈᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲᩮᨿ᩠ᨿᩮᩈ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨

ᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨳᨠᩣᩁᨠᩮᩉᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨿᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩩᩃᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨿᩮᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᨳᩮ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᩉᩮ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨲᩴ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨶ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩈᨾᨳᩮ ᨠᨲᩮ ᩈᨲᩥ ᨿᩣᨧ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲᩣ ᨷᨠᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩅᩈᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩥᩁᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩈᨾᨳᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ល្ទ្កកចត្ត្ពត្ឋកកចាចណ្ណ្ហតា

១លិប័៦៎ាក្យុខេក្ខតិ ខ្លក្ខកាសិលិកោរុក្យុក្ខាតំ អន្ញ្ញាតទស្មុិ៎ អក្ខារខេតិ ៩ត្តូ អក្ខាតំ ភាយ រុទេក្ណ ថលក់ ចិឃ តខេន្ទ្តា អក្ខ្ឋបកាកាខេត ទាឌិខេឃា លិក្ខ្ពិត្តា ភហាភតិខេត្ត ភិលហាត្តិ, តត្ត្ត ហ្ណ្ហាតិ អាកិទិត្តា យត្យុស្សា កាឃំ ឈិរសត្តិ៎

១លិប័៖៎កត្ត្ឋ្អាហខេត្តភាតិ ភហាភតិខេត្ត ឌបិខេតភ ភារុយឃហខេត្តភ៎ ខេតភ កិរ ហ្ណ្ហាតិ កខេហត្តា យត្យុស្សា សទិទំ ឈិរសត្តិ៎ ក្យុចិត្ត្ឋកស្ឋត្តិឃាតិ ក្យុចិត្ត្ឋកបិសាលហ្ណ្ហាតិ លិខាឃ ខាត្ត្ឋ្អត្តា កតាក្យឡ្ឋាកកលិបខេកា ហុត្ត្ឋតិ, តំ ត្ខេកាស្យុ អខេត្តស្យុ កខេហត្តា សទិទំ ឈិរសត្តិ៎ យល្លខេកភាតិ យកាទខេត្តក់ លិក្ខ្ពិត្តា យល្លកម្ងលសណ្ដាខេតត កខេតត យល្លខេកត, ខ្ពាត់ កិលិតស្សាបិ ត ចក្ខតិ៎ អន្ញ្ញាយន្ញ្ញាត្ញា កាឃខេតាតិ អន្ញ្ញាយន្ញ្ញា សទិខេទភ ឈិខេសឃ្យុ៎

១លិប័ទ៎អកតំ យល្លក់ ភាយ យកាទខេត្ត អក្ខ្ឋ្អត្តិត្តា កតំ, ខ្ពាត់ អកិលិតស្ស ត ចក្ខតិ៎

១លិប័៤៎កបិលិក្ខ្ពកលហ្ដាតិតិ កបិលហទិល្ខ្ខ្ពកលហ្ដាតិ៎ សត្តស្សាតិ កិលិតាកិលិតស្ស សទិខេទ ឈិសិត្តា ត្ខ្ពាខេក្ខតំ ចក្ខតិ៎ “ប្យុត្យុបិលិក”ត្តិ ហត្តបទិកម្ពុំ ហុត្ត្ឋតិ, តស្មា សត្តស្ស ហខេត្តភ បិក្ខ្ពិបទិកម្ពុំ កាតំ ចក្ខតិ៎ “ចត្តចក្ខិ”តិ ខ្ពាត់ បិឡ្យាឃំ ហុទិត្តាក្កាសិកស្ស បទិឃាឃំ, តស្មា ភហាឃត្តស្ស ឃស្ស កស្សចិ ភហាភសាខកចក្ខិឃាបិ ឈិសិតំ ចក្ខតិ៎

១លិប័លិ៎ខេថហក់ ភាយ សយ្ត្ខេថហ៎ កឆលត្តិ កបិលហល្ខ្ពិ៎ បិខេឈិសខេត ហុត្តា អត្យុន្ញ្ញាតា៎ កតក់ ភាយ បក្យុយកហ្ណ្ហិកាកាទំ បិខេឈិសភត្តុំ កហ្ខេក ត្ខ្ពារខេបត្តា កតំ, ៩តំ ខេតច បក្ខិក្កខេហតំ, ត បទិក្ខ្ពិតំ ចក្ខតិ៎

១លិប័ប៎ ឃំ កិត្ខិបិ អលក្ខារត្តិ ហត្ត្ឋបកាឌិអលក្ខារខេស្យុ ឃំ កិត្ខិ អលក្ខារំ៎

១លិប័ដ៎ខ្ពសខេល្ណឃ្យាតិ អលក្ខារតុំ សក្ខខេទាខេត្តា តខេយឃ្យ៎ ហត្តថលខេកភាតិ ហខេត្តខេតច ថលកិត្ថំ កខេទាត្តា អក្ខលិហិ ខ្ពសខេល្ណត្តិ៎ ថលខេកភាតិ ភត្តយឃាឌិស្យុ ខេឃត ខេកតចិ៎ ខេកាខេន្ទ្ឋភាតិ ត្សិទយខេឃត ចា យុន្ញ្ញាបត្តខេយខេឃត ចា ខេកាខេន្ទ្ឋត៎

១លិដ៨០៎សិត្តខេតខេលិខេឌខេតខេលហិតិ សិត្តខេតលត្ខ្ពា ត្ខកខេតលត្ខ្ពាតិ ចិក្កខេហា, ខេតហិ៎ តត្ត សិត្តខេតលំ ភាយ យក្យុសិត្តកតិឃ្យាសាឌិ ឃំ កិត្ខិ ចិក្កល៎ ចិក្កល ភាយ តិឃ្យាសំ៎ ត្ខកខេតលំ ភាយ ត្ខកយិស្សក់ ខេតលំ៎ កត្តុចិ ខេបិត្តខេកាស្យុ “សិក្ខ្ពា”តិ បិខេឌា, ខេសាខេឃចខេត្តា៎ អត្យុខេលិយតិបិតត្តត្តិ តលិដាកិយុលំ អត្យុខេលិខេយត បិតភត្តុំ៎ ត្ខ្ពខេលិខេយភាតិ ត្ខ្ពក្ខ្ព ហុត្តា ឌិតខេលិខេយត៎

១៤៥៦។ ហត្ថំ តេលេន តេមេត្វាតិ បាទតលំ តេលេន មក្ខេត្វា។ សិនោរហា កេសា។ ស្នាលិតព្ពស្សាតិ ស្នាលិតព្ពទេសិរស្ស។ អល្លហត្ថេន សិនោរហេ បុញ្ឆិត្វា ចក្ខតីតិ ឃោសនា។

១៤៥៧។ អាទានសង្ខេបតោ ចាតិ ឧត្ត គំសបត្តាទីនិបិ, ឃេសុ មុចតិមិត្វា បញ្ញាយតិ, សត្ថាតិ អាទានសង្ខេប គណ្ឋិ, គណ្ឋិយាទីនិបិ ច សង្ខេបត្តសង្ខេប, តស្មា យត្ត គត្តទិ ខ្លេលិកេត្តស្ស ទុក្កដំ។

១៤៥៨។ ឃេន តេហតា មុខំ ខ្លេលិកេត្តស្ស អនាបត្តិ, តំ ទស្សេតុមាហ "សច្ឆិច"ត្តិអាទិ។ អាទិនេបច្ចយា "សេ មុខេ ចលោ សច្ឆិច ត្ ខោ, សង្ឃាហុ ន សច្ឆិចី"តិ មុខំ ទស្សា "អហំ ឌីលេណ្ណា ត្ ខោ, សង្ឃាហុ តោ"តិ អត្ថតោ អាឃុសព្ពានេទាននត្ថេម្ពា មុខំ ទស្ស ចក្ខតីតិ ឃោសនា។

១៤៥៩។ តណ្ហា ចាតិ ឃំ កិញ្ចិ តណ្ហា អត្តមនោ សេមានតណ្ហម្បិ។ កីតត្តិ ឃំ កិញ្ចិ តចកីតំ ចា សាធុកីតំ ចា អត្តមនោ ទត្តកីតម្បិ, ឃំ "កាយិស្សាមា"តិ បុព្ពាការេ ខ្លេកម្មត្តា គនោត្តិ, ឧតម្បិ ន ចក្ខតិ។ ចាឌីតត្តិ ឃំ កិញ្ចិ ចាឌីតំ ទស្ស ចា បន សោតុំ ចាតិ តណ្ហា ទស្ស ចា កីតំ ចាឌីតំ សោតុំ ចា។

១៤៦០។ សឃំ តណ្ហត្តស្ស ចា តណ្ហាបេត្តស្ស ចា កាឃត្តស្ស ចា កាឃាបេត្តស្ស ចា ចាទេត្តស្ស ចា ចាទាបេត្តស្ស ចា ទុក្កដំ មេច អដ្ឋកថាយ (ទុតិយចា អដ្ឋ ១៥០) ទុត្តត្តិ តទេកទេសំ ទស្សេតុមាហ "ទស្សមត្តមនោ"តិអាទិ។

១៤៦១។ ឃុលាតីតិ កីតំ ចា ចាឌីតំ ចា បស្សតីតិ តណ្ហា បស្សតិ។

១៤៦២។ បស្សិស្សាមីតិ ឧត្ត "ឃុលិស្សាមី"តិ សេចនោ "តណ្ហា បស្សិស្សាមិ, កីតំ, ចាឌីតំ ចា ឃុលិស្សាមី"តិ ចិតាទេតា ចិតាទំ គណ្ឋេតា ចាបិ ទុក្កដំ ហោតីតិ ឃោសនា។

១៤៦៣។ សង្ខហិត្វាន គណ្ឋេតាតិ "តណ្ហា បស្សិស្សាមី"តិ, "កីតំ, ចាឌីតំ ចា ឃុលិស្សាមី"តិ តិរសិន្ទ្នានេតា សង្ខហិត្វា អនត្ថាចិតាទេបិ តំ តំ ទិសំ គណ្ឋេតា អាបត្តិ ហោតីតិ ឃោសនា។ ឌីធិឃំ ចត្វា កីចំ បសាទេត្វា បស្សតោបិ ន អាបត្តីតិ ឃោសនា។

១៤៦៤។ ឌីឃាតិ ន្ទក្កលេតា ឌីឃា។ ន នាទេឃ្យាតិ ន នាទេតព្ពា។ ន្ទក្កល់ ចា ទុយាសំ ចាតិ ឧត្ត ខ្ទេ អង្គុលិតិ បទិយាលំ ឧតស្សាតិ ន្ទក្កលេ, គោសេា ខ្ទេ ឃាសា ស្ក្កដ បទិន្ទេទា អស្សាតិ ទុយាសោ។ គោសំ នាទេទត្តា ន្ទក្កលំ ចា នាទេឃ្យ ទុយាសំ ចា។ តេតា សង្ឃំ ន ចក្ខតីតិ តេតា ន្ទក្កលេតា ចា ទុយាសេតា ចា គោសេតា សង្ឃំ គោសំ នាទេត្វា ន ចក្ខតិ។

ᩋᨳ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩣᨲᩥ ᩈᨾᩣᩉᨭᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᩴ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨾᩣᩈᩣ ᩈᨾᩣᩉᨭᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨾᩣᩈᩴ, ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᩋᨧ᩠ᨧᨶ᩠ᨲᩈᩴᨿᩮᩣᨣᩮ ᩏᨸᨿᩮᩣᨣᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨠᩮᩈᩮ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᨴ᩠ᩅᩥᨾᩣᩈᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩤ, ᨲᨲᩮᩣ ᨠᩣᩃᨸᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨠᩮᩈᩮ ᨵᩣᩁᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩮᩈᩮ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨴ᩠ᩅᩥᨾᩣᩈᩮ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮ ᨸᩣᨸᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨴ᩠ᩅᩥᨾᩣᩈᩮᨿᩮᩅ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴ᩠ᩅᨦ᩠ᨣᩩᩃᩮ ᩉᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨶ ᨴᩦᨥᩣ, ᨴ᩠ᩅᩥᨾᩣᩈᨲᩮᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᩣᨾᩮᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᩑᩅᨾᨿᩴ ᨠᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨶᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩒᩁᩴ ᨸᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶᨠᩣᩁᩮᩣ ᨶᩣᨿ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨

᪑᪕᪐᪐᪨ ᨴᩦᨥᩮ ᨶᨡᩮ, ᨴᩦᨥᩣᨲᩥ ᨶᩣᩈᩥᨠᩃᩮᩣᨾᩣᨲᩥ ᨧ ᨶ ᨵᩣᩁᨿᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ, ᨶ ᨵᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩦᩈᨲᩥᨾᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩦᩈᨲᩥᨿᩣ ᨶᨡᩣᨶᩴ ᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᨾᨭ᩠ᨮᨠᩣᩁᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶ ᨲᨧ᩠ᨨᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᨠᩮᨶ ᨾᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨹᩃᩥᨠᨾᨱᩥᩴ ᩅᩥᨿ ᩏᨩ᩠ᨩᩃᨠᩁᨱᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩃᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨸᨠᨯ᩠ᨰᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪖᪔) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨾᩩᨣ᩠ᨣᨹᩃᨲᨧᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᨡᨾᩃᩴ ᩋᨸᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪕᪐᪑᪨ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨾᩔᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨠᩮᩈᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨾᩔᩩᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶᩣᨸᩥᨲᩮᨶ ᨨᩮᨴᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᩈᩮ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩔᩩᩴ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨨᩮᨴᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮᨲᩥ ᩏᨸᨠᨧ᩠ᨨᨠᨾᩩᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩮ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ᪨ ᩃᩮᩣᨾᩴ ᩈᩴᩉᩁᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩮᨶ ᩅᩤ ᩈᨱ᩠ᨯᩣᩈᨠᩮᨶ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᩈᨿᩴ ᩅᩤ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩌᨻᩤᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮ ᩃᩮᩣᨾᩴ ᩈᩴᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪒᪗᪕) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨧ᩠ᨧᨾᩩᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨻᩣᨵᩮ ᨣᨱ᩠ᨯᨸᩥᩊᨠᩣᨴᩥᨠᩮ ᩌᨻᩤᨵᩮ ᩈᨲᩥ ᩃᩮᩣᨾᩴ ᩈᩴᩉᩁᩣᨸᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪕᪐᪒᪨ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩅᩤ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨶ ᨲᨳᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᩁᩥᨿᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪑᪕᪐᪓᪨ ᩈᩮᩈᨦ᩠ᨣᩃᩮᨡᩮᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨿᩣᨴᩥᩋᩅᩈᩮᩈᩈᩁᩦᩁᩣᩅᨿᩅᩣᨶᩴ ᩃᩮᨡᩮ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᨵᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩩᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨧ ᩋᩣᨱᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩏᨸᨠ᩠ᨠᨾᩮ ᨧ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩦᨸᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮ᪨

᪑᪕᪐᪔᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᨲᩮᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩴ ᩈᩁᩦᩁᩣᩅᨿᩅᩴ᪨ ᩋᩉᩥᨠᩦᨭᨴᨭ᩠ᨮᩔ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨻᩤᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨲᨸ᩠ᨸᨭᩥᨠᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩮᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ᪨ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩴ ᨾᩮᩣᨧᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪕᪐᪕᪨ ᩋᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᨧᩮ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨴ᩠ᨵᩣᨶᩮ ᨲᩴ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩴ ᨿᩣᨧᨾᩣᨶᩔ ᨿᩮᩣ ᨶ ᨴᨴᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩋᨴᨴᨲᩮᩣ ᩋᨴᨴᨶ᩠ᨲᩔᩣᨸᩥ ᨲᨳᩮᩅ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᩁᩥᩔᩣᩅᨶᩮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᨸᩥ ᨿᩣᨧᨲᩥ, ᨲᩔ ᨶ ᩋᨠᩣᨾᩣ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪕᪐᪖᪨ “ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ “ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮ”ᨲᩥᩌᨴᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨸᨴᩮᩉᩥ ᨸᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨲᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨸᩥᩅᩮᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩᩋᩣᨴᩥᩴ ᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᨸᩥᩅᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨧ ᨡᩣᨴᩮᨲᩥ ᨾᩪᩃᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩣᨴᩥᨠᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨶ ᨡᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᩈᩣᨿᨿᩮᨲᩥ ᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨴᩥᨠᩴ ᩈᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᨠᩴ ᨶ ᩈᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᩃᩥᩉᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨴᨴᩮᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᩈᨿᩴ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨿᨦ᩠ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ᪨

១៥០៧. បរិកម្មំ ន កាតព្ពន្តិ បិដ្ឋិបរិកម្មាទិបរិកម្មំ ន កាតព្ពំ. ការយេតិ សយំ នគ្គោ ហុត្វា អញ្ញេន បិដ្ឋិបរិកម្មាទិបរិកម្មំ ន ការាបេយ្យាតិ អត្ថោ.

១៥០៨. បិដ្ឋិកម្មាទិកេ បរិកម្មេ ជន្តាឃរាទិកា តិស្សោ បដិច្ឆាទី វុត្តា "អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, តិស្សោ បដិច្ឆាទិយោ ជន្តាឃរបដិច្ឆាទិំ ឧទកបដិច្ឆាទិំ វត្ថបដិច្ឆាទិ"ន្តិ (ចូឡវ. ១៦១) អនុញ្ញាតាតិ យោជនា. បដិច្ឆាទេតិ ហិរិកោបិនន្តិ បដិច្ឆាទិ, ជន្តាឃរេយេវ បដិច្ឆាទិ ជន្តាឃរបដិច្ឆាទិ. ឧទកេយេវ បដិច្ឆាទិ ឧទកបដិច្ឆាទិ. វត្ថេយេវ បដិច្ឆាទិ វត្ថបដិច្ឆាទិ. "សព្ពត្ថ បន វដ្ដតី"តិ ឥមិនា ឥតរបដិច្ឆាទិទ្វយំ បរិកម្មេយេវ វដ្ដតីតិ ទីបេតិ. សព្ពត្ថាតិ ភោជនាទិសព្ពកិច្ចេសុ.

១៥០៩. យត្ថ កត្ថចិ បេឡាយន្តិ តម្ពលោហវដ្ដលោហកំសលោហកាឡលោហសុវណ្ណរជតាទីហិ កតាយ វា ទារុមយាយ វា យាយ កាយចិ បេឡាយ អាសិត្តកូបធានេ ភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដតីតិ ភាជនំ ឋបេត្វា ភុញ្ជិតុំ ន វដ្ដតិ. យថាហ – "អាសិត្តកូបធានំ នាម តម្ពលោហេន វា រជតេន វា កតាយ បេឡាយ ឯតំ អធិវចនំ, 'ន ភិក្ខវេ អាសិត្តកូបធានេ ភុញ្ជិតព្ព'ន្តិ សាមញ្ញេន បដិក្ខិត្តត្តា បន ទារុមយាបិ ន វដ្ដតី"តិ (ចូឡវ. អដ្ឋ. ១៦៣). "អនុជានាមិ ភិក្ខវេ មញ្ជូរិក"ន្តិ (ចូឡវ. ១៦៣) អនុញ្ញាតត្តា មញ្ជូរិកាយ ឋបេត្វា ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ. "មញ្ជូរិកា"តិ ច ទណ្ឌាធារកោ វុច្ចតិ, យំ តយោ, ចត្តារោ, ពហូ វា ទណ្ឌកេ ឧបរិ ច ហេដ្ឋា ច វិត្ថតំ មជ្ឈេ សង្កុចិតំ កត្វា ពន្ធិត្វា អាធារកំ ករោន្តិ. យដ្ឋិអាធារកបណ្ណាធារកបច្ឆិកបិដ្ឋឃដកកវាដកាទិភាជនមុរិតាទុក្ខលីនីតិបិ ឯតេន សង្គហំ គច្ឆន្តិ. យដ្ឋិអាធារកោតិ យដ្ឋិមេវ ឧជុកំ ឋបេត្វា ពន្ធិតអាធារកោ.

ឯកភាជនេ វិសុំ វិសុំ ភោជនស្សាបិ សម្ភវតោ "ភុញ្ជតោ ឯកភាជនេ"តិ ឯត្តកេនេវ វុត្តេ តស្សាបិ បសង្គោ សិយាតិ តន្និវត្តនត្ថមាហ "ឯកតោ"តិ. "ភុញ្ជតោ"តិ ឥទំ ឧបលក្ខណំ. ឯកតោ ឯកភាជនេ យាគុអាទិបានម្បិ ន វដ្ដតិ. យថាហ – "ន, ភិក្ខវេ, ឯកថាលកេ បាតព្ព"ន្តិ (ចូឡវ. ១៦៣). អថ វា ភុញ្ជតោតិ អជ្ឈោហារសាមញ្ញេន បានម្បិ សង្គហិតន្តិ វេទិតព្ពំ. អយមេត្ថ វិនិច្ឆយោ – សចេ ឯកោ ភិក្ខុ ភាជនតោ ផលំ វា បូវំ វា គហេត្វា គច្ឆតិ, តស្មិំ អបគតេ ឥតរស្ស សេសកំ ភុញ្ជិតុំ វដ្ដតិ. ឥតរស្សាបិ តស្មិំ ខណោ បុន គហេតុំ វដ្ដតីតិ.

១៥១០. យេ ទ្វេ វា តយោ វា ភិក្ខូ ឯកបាវុរណា វា ឯកត្ថរណា វា ឯកត្ថរណបាវុរណា វា និបជ្ជន្តិ, តេសម្បិ, យេ ឯកមញ្ចេបិ ឯកតោ និបជ្ជន្តិ, តេសម្បិ អាបត្តិ ទុក្កដំ ហោតីតិ យោជនា.

១៥១១. សង្ឃាដិបល្លត្ថិកាយុបាគតោតិ ឯត្ថ សង្ឃាដីតិ សង្ឃាដិនាមេន អធិដ្ឋិតចីវរមាហ. សង្ឃាដិបល្លត្ថិកំ ឧបាគតេន យុត្តោ ហុត្វាតិ អត្ថោ. ន និសីទេយ្យាតិ វិហារេ វា អន្តរឃរេ វា យត្ថ កត្ថចិ ន និសីទេយ្យ. "សង្ឃាដីតិ នាមេន អធិដ្ឋិតចីវរវោហារប្បត្តមធិដ្ឋិតចីវរំ 'សង្ឃាដី'តិ វុត្ត"ន្តិ និស្សន្ទេហ, ខុទ្ទសិក្ខាវណ្ណនាយម្បិ "សង្ឃាដិយា ន បល្លត្ថេតិ អធិដ្ឋិតចីវរេន

ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩮ ᩅᩤ ᨷᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩤ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ ᨷᨶ “ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᩤᨾᩮ ᩅᩤᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩏᨷᨣᨲᩮᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩈᩘᨥᩣᨭᩥᩴ ᩅᩥᨶᩤ ᩈᩮᩈᨧᩦᩅᩁᩮᩉᩥ ᨷᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨿ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᨣᩥᩉᩦᨣᩥᩉᩦᨴᩪᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨶ ᨣᩥᩉᩦᨴᩪᨲᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨴᩪᨲᨣᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨠᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩅᩤᨧᩈᩥᨠᨣᩥᩉᩦᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨣᩥᩉᩦᨴᩪᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ᪨ ᨶ ᨧ ᨣᩤᩉᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨧ ᨣᩤᩉᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶ ᩉᩁᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪕᪑᪑᪨ ᩅᩤᨴᩥᨠᩣᨿᨷᩦᨲᩥ ᨿᩔᨿᩥᨣ᩠ᨣᩉᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᨻᩦᨠᨧ᩠ᨨ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨷᩃᩥᨲᩴ᪨ ᨲᩣᨴᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩦᨠᨧ᩠ᨨᩴ᪨

᪑᪕᪑᪒᪨ “ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩃᩮ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨ “ᨴᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣᨴᩮᨠ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶ᩠ᨶᩔᨷᩥ ᨷᨴᩴ ᨴᩣᩁᩣᨷᩮᨲᩩᩴ,
ᨷᩁᩔ ᨴᩣᩁᩉᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨿᩮᨶ ᨧ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩌᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩦᨥᩁᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩌᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨲᨳᩣᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ
(ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪔᪐) – ᨿᩔ ᨠᩣᨿᨴᩣᩁᩮᩉᩣ ᩅᩤ ᨷᩥᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨭᩮᩣᨷᩥ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩤ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩌᨻᩣᨵᩮᩣ ᩅᩥᨶᩤ ᩃᩮᨸᨶᩮᨶ
ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨾᨲᩥ, ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩮ ᩅᩤ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᩅᩤ ᩃᩮᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩅᩤᨧᩋᨾᩥᨣᩮᩣᩅᩤᩁᩉᨿᩮᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩢᨦ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩴ, ᨴᩔ ᨷᨶ ᨴᩦᨥᩁᩢᨦ᩠ᨠᨲ᩠ᨲᩢᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᨠᨷᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ
ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ “ᩑᨠᨷᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩣᩃᨷᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨷᨴᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪓᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᩮᩣᨭᩥᩅᩤᩁᩮᨶ “ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩁᩥᨷᩥ᪨ ᨴᩦᨥᩔ ᨶᩣᨾᩮᨶᩴ “ᩅᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨻᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ “ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨲ᩠ᨳᩔ
ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩔᨿᩮᩣ “ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩦᩉᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨴᩮᩉᩥ ᨷᨴᩢᨦ᩠ᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩣᩅᩤᨭᨠ᩠ᨡᩅᩈᩮᨶ ᩈᩴ-ᩈᨴ᩠ᨴᩃᩮᩣᨷᩮᩣ,
ᩈᩴᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩴ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪕᪐) ᨶᩣᨾ ᨶᩣᨽᩥᨾᩪᩃᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩮᩣᨱ᩠ᨯᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩮᩣᩃᨾ᩠ᨻᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩮᩣᩊᩥᨠᩍᨲ᩠ᨳᩦᨶᩴ ᨶᩥᩅᩤᩈᨶᩴ ᩅᩥᨿ᪨
ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩏᨷᩁᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨠᨱ᩠ᨱᩮ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩅᩤᩊᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨴᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨷᩣᩈᨶ᩠ᨲᩴ
ᩒᩃᨾ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩴᩅᩮᩃ᩠ᩃᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩃ᩠ᩃᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᨧ᩠ᨨᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᩈᨶᩴ᪨ ᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨭᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨭᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩈᩣᨭᨠᩴ
ᩒᩃᨾ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᩈᨶᩴ᪨ ᩈᨲ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨲᩅᩃᩥᨠᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨲᩅᩃᩥᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨴᩦᨥᩈᩣᨭᨠᩴ ᩋᨶᩮᨠᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩒᨽᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩒᩅᨭ᩠ᨭᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩴ,
ᩅᩤᨾᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᨷᩔᩮᩈᩩ ᩅᩤ ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩅᩃᩥᨿᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨩᩣᨱᩩᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩑᨠᩣ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᩅᩃᩥᨿᩮᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨
ᩑᩅᩴ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨷᩥ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨷᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

ᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨿᩢᨦ᩠ᨠᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨲᩣ ᩑᨠᩴ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩤ ᨠᩮᩣᨭᩮ ᩒᩃᨾ᩠ᨷᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩤᩈᨠᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᩃᨣ᩠ᨣᩮᨲᩥ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩤ ᩑᨠᩴ ᨠᩣᨿᨻᨶ᩠ᨵᨶᩴ ᨲᨳᩣ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨻᩉᩥ ᩋᨷᩁᩴ
ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᨷᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩅᩤᩈᨠᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᨷᩁᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲᩩᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ
ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨿᨳᩣ ᩈᩮᨡᩥᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿᩴ, ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩥᨠᩣᩁᩴ ᨲᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ
ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩁᩥᨾᨱ᩠ᨯᩃᩴ ᨶᩥᩅᩤᩈᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

๑๕๘๒. คิหิปารุตนฺติ “เสตปฏปารุตํ (จูฬว. อฏฺฐ. ๑๕๐) ปริพฺพาชกปารุตํ เอกสาฏกปารุตํ โสณฺฑปารุตํ อนฺเตปุริกปารุตํ มหาเชฏฺฐกปารุตํ กุฏิปเวสกปารุตํ พฺราหฺมณปารุตํ ปาฬิการกปารุต”นฺติ เอวมาทิปริมณฺฑลลกฺขณโต อญฺญถา ปารุตํ, สพฺพเมตํ คิหิปารุตํ นาม. ตสฺมา ยถา เสตปฏา อฑฺฒปาลกนิคณฺฐา ปารุปนฺติ, ยถา จ เอกจฺเจ ปริพฺพาชกา อุรํ วิวริตฺวา ทฺวีสุ อํสกูเฏสุ ปาวุรํ ฐเปนฺติ, ยถา จ เอกสาฏกา มนุสฺสา นิวตฺถสาฏกสฺส เอเกนนฺเตน ปิฏฺฐึ ปารุปิตฺวา อุโภ กณฺเณ อุโภสุ อํสกูเฏสุ ฐเปนฺติ, ยถา จ สุราโสณฺฑาทโย สาฏเกน คีวํ ปริกฺขิปนฺตา อุโภ อนฺเต อุทเร วา โอลมฺเพนฺติ, ปิฏฺฐิยํ วา ขิปนฺติ, ยถา จ อนฺเตปุริกาโย อกฺขิตารกมตฺตํ ทสฺเสตฺวา โอคุณฺฐิกํ ปารุปนฺติ, ยถา จ มหาเชฏฺฐา ทีฆสาฏกํ นิวาเสตฺวา ตสฺเสว เอเกนนฺเตน สกลสรีรํ ปารุปนฺติ, ยถา จ กสฺสกา เขตฺตกุฏึ ปวิสนฺตา สาฏกํ ปลิเวเฐตฺวา อุปกจฺฉเก ปกฺขิปิตฺวา ตสฺเสว เอเกนนฺเตน สรีรํ ปารุปนฺติ, ยถา จ พฺราหฺมณา อุภินฺนํ อุปกจฺฉกานํ อนฺตเรน สาฏกํ ปเวเสตฺวา อํสกูเฏสุ ปกฺขิปนฺติ, ยถา จ ปาฬิการโก ภิกฺขุ เอกํสปารุปเนน ปารุตํ วามพาหํ วิวริตฺวา จีวรํ อํสกูเฏ อาโรเปติ, เอวํ อปารุปิตฺวา สพฺเพปิ เอเต, อญฺเญ จ เอวรูเป ปารุปนโทเส วชฺเชตฺวา นิพฺพิการํ ปริมณฺฑลํ ปารุปิตพฺพํ. ตถา อปารุปิตฺวา อาราเม วา อนฺตรฆเร วา อนาทเรน ยํ กิญฺจิ วิการํ กโรนฺตสฺส ทุกฺกฏํ. ปริมณฺฑลโต วิยุตฺตลกฺขณนิวาสนปารุปนโทเส วชฺเชตฺวา ปริมณฺฑลกาโรเยว วุตฺตลกฺขโณ อธิปฺเปโตติ อตฺโถ.

๑๕๘๓. โลกายตํ น วาเจยฺยาติ “สพฺพํ อุจฺฉิฏฺฐํ, สพฺพํ อนุจฺฉิฏฺฐํ, เสโต กาโก, กาโฬ พโก อิมินา จ อิมินา จ การเณนา”ติ เอวมาทินิรตฺถกการณปฏิสํยุตฺตํ ติตฺถิยสตฺถํ อญฺเญสํ น วาเจยฺย, น จ ตํ ปริยาปุณาติ ตํ โลกายตํ น จ ปริยาปุเณยฺย น อุคฺคเณฺหยฺย. ติรจฺฉานวิชฺชาติ หตฺถิสิปฺปอสฺสสิปฺปธนุสิปฺปาทิกา ปโรปฆาตกรา วิชฺชา จ. ภิกฺขุนา น ปริยาปุณิตพฺพา, น วาเจตพฺพาติ โยชนา.

๑๕๘๔. สพฺพาจามริพีชนีติ เสตาทิวณฺเณหิ สพฺเพหิ จมรวาเลหิ กตา พีชนี. น อาลิมฺเปยฺย ทายํ วาติ ทาวทาหาทิอุปทฺทวนิวารณาย อนุญฺญาตํ ปฏคฺคิทานการณํ วินา อรญฺเญ อคฺคินา น อาลิมฺเปยฺย. ทวฑาเห ปน อาคจฺฉนฺเต อนุปสมฺปนฺเน อสติ ปฏคฺคึ ทาตุํ, อปฺปหริตกรเณน วา ปริขาขณเนน วา ปริตฺตาณํ กาตุํ, เสนาสนํ ปตฺตํ วา อปฺปตฺตํ วา อคฺคึ อลฺลสาขํ ภญฺชิตฺวา นิพฺพาเปตุํ ลพฺภติ. อุทเกน ปน กปฺปิเยเนว ลพฺภติ, เนตเรน. อนุปสมฺปนฺเน ปน สติ เตเนว กปฺปิยโวหาเรน การาเปตพฺพํ. มุขํ น จ ลญฺเฉตีติ มโนสิลิกาย มุขํ น ลิมฺเปยฺย, ติลเกน องฺคํ น กเรยฺยาติ อตฺโถ.

๑๕๘๕. อุภโตกาชนฺติ อุภโตโกฏิยา ภารวหนโกฏิกาชํ. อนฺตรกาชนฺติ อุภยโกฏิยา ฐิตวาหเกหิ วหิตพฺพํ มชฺเฌ ภารยุตฺตกาชํ. สีสกฺขนฺธกฏิภาราทโย เหฏฺฐา วุตฺตลกฺขณาว.

๑๕๘๖. โย ภิกฺขุ วฑฺฒกีองฺคุเลน อฏฺฐงฺคุลิกํ วา เตเนว องฺคุเลน จตุรงฺคุลปจฺฉิมํ วา ทนฺตกฏฺฐํ ขาทติ, เอวํ ขาทโต ตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏํ โหตีติ โยชนา.

᪁᪉᪁᪀᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᩩᨠ᩠ᨡᨠᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮ ᨸᨶ ᩈᨲᩥ᪨ ᨸᩮᩣᩁᩥᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ, ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩪᨲᩥ ᩅᩣᩊᨾᩥᨣᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨿᨠ᩠ᨡᩩᨸᨴ᩠ᨴᩅᩮᩣ ᩅᩣ ᨴᩥᩈᩣ ᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᩅᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩅᨯᩣᩉᩴ ᩅᩣ ᩏᨴᨠᩮᩣᨥᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨴᩣᩈᩩ᪨ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩋᨽᩥᩁᩩᩉᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᩉᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩑᩅ᪨

᪁᪉᪁᪁᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᨠᩃ᩠ᩃᨠᩮᩣ ᨣᩥᩃᩣᨶᩮᩣ ᨶ ᩈᩥᨿᩣ, ᩃᩈᩩᨱᩴ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᩥᨠᩃᩈᩩᨱᩴ ᨶ ᨧ ᨡᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᨲᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨠᨱ᩠ᨯᩥᨠᩃᩈᩩᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨲᩣ ᨸᨠ᩠ᨠᩣᨾ ᨻᩉᩩᨾᩥᨬ᩠ᨩᩴ᪨ ᨸᩃᨱ᩠ᨯᨠᨬ᩠ᨩᨶᨠᩣᨴᩥᩃᩈᩩᨱᩮ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᨡᩣᨴᩥᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩃᩈᩩᨱᨠᩣᩁᨠᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᨸᨶ ᩃᩈᩩᨱᩴ ᨡᩣᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩣᨻᩣᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩃᩈᩩᨱᩴ ᨡᩣᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪁᪉᪈)᪨ ᩋᩣᨻᩣᨵᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨿᩔ ᩋᩣᨻᩣᨵᩔ ᩃᩈᩩᨱᩴ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨸ᩠ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩣᨲᩅᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨲᩥᨲ᩠ᨲᩈᩣᨴᩩᨾᨵᩩᩁᩣ ᨸᩥᨭᨠᨲ᩠ᨲᩈᩣᨴᩥᩈᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨡᩁᩣᨴᩥᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᩣᨴᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

᪁᪉᪁᪂᪨ ᨸᩥᨭᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᨶ ᨠᩮᩣᨶᩮᨶ ᨸᩥᨭᨠᩮ᪨ “ᨡᩦᩁᩣ”ᨲᩥ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨸᩥᨭᨠᩮ ᨣᩉᩥᨲᩣ “ᨡᩦᩁᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨶ “ᨴᩦᨥᩴ ᨡᩦᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ “ᨴᩦᨥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᩩᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪁᪉᪁᪃᪨ ᩋᩣᩁᨠᩣᩁᨠ᩠ᨡᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᩅᩣ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᩅᩣ ᨸᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩈᨦ᩠ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩩᨸ᩠ᨹᩈᨶ᩠ᨳᨲᩮ᪨

᪁᪉᪁᪄᪨ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣ ᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᩔᩣᨲᩥ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᨠᩮ, ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣᩈᩥᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ᪨ ᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᨸᩁᩥᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᨲᩪᩃᩥᨠᩣᨴᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨠᩣ ᨠᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩉᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩮᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨴᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᨠᨻ᩠ᨻᩃ ᩅᩥᨠᨲᩥ ᩏᨱ᩠ᨱᨾᨿᩣ ᨸᩥᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩣᨲᩥ᪨ “ᨣᩮᩣᨶᨠᩴ ᨠᩩᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠ”ᨾᩥᨧ᩠ᨧᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᩣᩉ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩏᨱ᩠ᨱᨾᨿᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩥᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨻᩣᩉᩥᩁᩃᩮᩣᨾᩥᨠᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨻᩣᩉᩥᩁᩃᩮᩣᨾᩦ ᩏᨱ᩠ᨱᩥᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪁᪄᪈)᪨ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩏᨱ᩠ᨱᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨻᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨱ᩠ᨱᨸᩣᩅᩣᩁᩴ ᨸᩣᩁᩩᨸᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨴᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩣᩁᩩᨸᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁᪄᪈)᪨

᪁᪉᪁᪅᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᩁᩣᨣᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩩᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᨴᩥ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᩔ ᩋᨶᩣᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᨿᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᩈᨲᩮᩣᨸᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧ ᩋᩈᨲᩥᨿᩣ ᩋᨴᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩈᨲᩣᩃᩥᨿ ᨴᩣᨶᩥᨿ᩠ᨿᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᨣᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅ ᨶ ᨴᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨶ ᨲᩣᩅ ᨸᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪁᪉᪁᪆᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩣᨿᩩᨵᩴ ᨧᩮᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩃᩮᩣᩉᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩃᩮᩣᩉᨾᨿᨠᨱ᩠ᨯᨠᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᨸᩥᨭᨠᩴ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ, ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᨠᩣ ᨧᩮᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨴᩣᩁᩩᨾᨿᨠᨱ᩠ᨯᨠᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᨾᩮᩅ ᨠᨭᨠᩴ, ᨣᩩᩊᩥᨠᩣᨸᩦᨮᩴ ᨽᩥᩈᩥᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨾᨿᩴ ᨣᩩᩊᩥᨠᩣᨾᨿᩴ ᨠᨱ᩠ᨯᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ

ꦪꦺꦴꦒꦏ꧀

ꦥꦿꦢ꧀ꦭꦤꦕꦠꦾꦤ꧀ꦤꦏ꧀ꦭꦤꦤꦱꦴꦕꦤ꧀ꦤꦏ꧀

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪘᪒᪗᪨ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᨠᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᩁᩔᨷᩦᨮᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨷᨾᩣᨱᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᨭᨶᩥᨿᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᩉᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩏᨧ᩠ᨧᨲᩁᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᨷᩣᨴᨠᩮᩣ᪨ ᩑᨠᨷᩔᨲᩮᩣ ᨴᩦᨥᩮᩣ ᨷᨶ ᩏᨧ᩠ᨧᨷᩣᨴᨠᩮᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩏᨧ᩠ᨧᨠᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣᨽᩣᨣᩮᨶ ᨴᩦᨥᨷᩦᨮᨾᩮᩅ ᩉᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᩣᨵᩥᨠᨷᩣᨴᨠᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨧᨲᩩᩁᩔᩋᩣᩈᨶ᩠ᨴᩥᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪙᪗)᪨

ᨲᨳᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ “ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨷᨾᩣᨱᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᨾᩈᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᨷᩦᨮᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨷᩣᨴᩣ, ᩋᨷᩔᩮᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨷᩦᨮᩴ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩦᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᩋᨷᩔᨿᩮ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨷᩣᨴᩮᩉᩥ, ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨷᩔᩮᩉᩥ ᨧ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᨷᩦᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᩮᨷᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩈᨲ᩠ᨲᨦ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᩦᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᩋᨷᩔᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨾᨬ᩠ᨧᩮᩣ, ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪙᪗)᪨

᪒᪘᪒᪘᪨ ᨲᩪᩃᩮᩣᨶᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨲᩪᩃᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᩣ᪨ ᨥᩁᩮᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨣᩮᩉᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ “ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣᩅ ᩈᨿᨶᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩦᩈᩪᨷᨵᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩦᩈᩪᨷᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨷᩣᨴᩪᨷᨵᩣᨶᨬ᩠ᨧ᪨ ᨧ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮ ᩈᩮᩣ “ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣ”ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᩋᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨷᩥ ᨲᩣᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨷᨣᩮᩅ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔᩣᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

᪒᪘᪒᪙᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨣᩥᩃᩣᨶᩔ ᩈᩦᩈᩪᨷᨵᩣᨶᨾᩮᩅ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩏᨷᨵᩣᨶᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨻᩉᩪ ᩏᨷᨵᩣᨶᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩏᨷᨵᩣᨶᩈᨶ᩠ᨳᩁᩮ᪨ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩁᨱᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪒᪘᪓᪐᪨ ᨲᩥᩁᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ᪨ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᩁᨲᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᨲᩥᨠᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨠᩁᨲᨶᩴ᪨ ᨲᩴ ᨷᨶ ᩅᨯ᩠ᨰᨠᩦᨶᩴ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨾᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨾᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨠᨭᩥᨲᩴ ᨷᨾᩣᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨠᨲ᩠ᨳᨧᩥ ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ “ᨾᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣᨲᩥ ᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩔ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ᪨ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩥᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩤ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩉᩥ “ᩈᩦᩈᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨸᩮᨲᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᨻᩥᨻ᩠ᨻᩮᩣᩉᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᨿᩔ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨲᩮᩣ ᨲᩦᩈᩩ ᨠᨱ᩠ᨱᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᨾᩥᨶᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨩ᩠ᨫᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᩁᨲᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩦᨥᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨴᩥᨿᨯ᩠ᨰᩁᨲᨶᩴ ᩅᩤ ᨴ᩠ᩅᩥᩁᨲᨶᩴ ᩅᩤᨲᩥ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥᨿᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨿᩴ ᩈᩦᩈᨷ᩠ᨸᨾᩣᨱᩔ ᩏᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ, ᩍᨲᩮᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪒᪙᪗)᪨

᪒᪘᪓᪑᪨ ᨧᩮᩣᩊᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᩃᩮᩣᨲᩥᨠᩣ᪨ ᨷᨱ᩠ᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩃᨲᩣᨶᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ᪨ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨲᩥ ᩑᩊᨠᩣᨴᩦᨶᩴ ᩃᩮᩣᨾᩴ᪨ ᨲᩥᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᨻ᩠ᨽᨲᩥᨱᩣᨴᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨲᩥᨱᩴ᪨ ᩅᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨴᩃᩥᩋᨠ᩠ᨠᨾᨠᨧᩥᩅᩣᨠᩣᨴᩥᨠᩴ᪨ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨷᩪᩁᩥᨲᩣ ᨽᩥᩈᩥᨿᩮᩣ ᨲᩪᩃᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᩣᩅᩈᩣ ᩉᩮᨲᩩᨣᨻ᩠ᨽᩣᨶᩴ ᩑᨲᩮᩈᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩣᨶᩴ ᨣᨱᨶᩣᩅᩈᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨽᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪕᪑᪑᪨ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩅᩣᩁᨠᨳᩣᨿᩴ ᨴᩮᩔᩥᨲᩣᨿᩣᩉ “ᩉᩦᨶᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥ᪩ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩮᩈᩩᩌᨴᩥᨸᨬ᩠ᨧᨠ᪩ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨲᩦᨱᩥᨸᩦᨲᩥ “ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩣᨿᩥ,
ᩉᩦᨶᩣᨧ, ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩃᨲᩣᩅᩩᩈᩴ ᨸᩮᩣᨯᨠᩥᩅᩩᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨵ᩠ᨾᩈ᩼᪨ ᪑᪒᪔) ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩣᨲᩣᨶᩥ ᨲᩦᨱᩥᨸᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨶᩣᨿ
ᨸᩥᨧ᩠ᨨᩥᩃᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩃᨲᩣᩅᩩᩈᩴ ᨶᩣᨿ ᨶᩮᩣᨧᩃ᩠ᩃᩥᩌᨴᩦᨶᩴ ᨿᩣᨶᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨧᩃ᩠ᩃᩦᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᩮᩣᨯᨠᩥᩅᩩᩈᩴ ᨶᩣᨿ
ᨸᩮᩣᨯᨠᩥᨲᩥᩃᩣᨴᩦᨶᩴ ᩅᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨲᩥᩃᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩌᨴᩦᨶᨿᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩃᩮᨿᩣᨶᩥ ᨿᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩦᩉᩣᨶᨧᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ,
ᨿᩮᩣᨶᩮᩣᨶᩥᨸ᩠ᨸᩥᨲᩴ ᩃᩮᨿᩣᨶᩥ᪨ ᩅᨴᨲᩥ ᩉᩦᨶᩣᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᨴᨿ ᨴᩈ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪕᪑᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᩉᩦᨶᩣᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᨠᨳᩣ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩥ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ ᨴᩈ᩠ᩈᩮᨲᩣᩉ “ᨿᨲᩮᩣᨸᩃᩮᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨ ᩃᩮᩣᨠᩮᨿᩩ ᨿᨲᩮᩣᨸᩃᩮᩣᨿᨶ᩠ᨲᩣ
ᨷᩩᨸ᩠ᨷᩩ ᨶᩣᩅᩩᩃᨸᩥᨿᨠᩩᨷᩩᨸ᩠ᨷᩣᨶᩥᨠᩴ ᨸᩅᩣᩴ ᨷᩩᨸ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᨸᨱ᩠ᨱᩩ ᨧ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ ᨠᩣᨧᩃᩴ ᨲᨿᩣᩃᨸᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣ ᨶ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᨶᩣ᪨ “ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩥᨲᩣ ᨲᨿᩣᩃᨸᨲ᩠ᨲᩴ
ᩈᩴᨠᨾ᩠ᨾᩮᩉᩥ ᨿᩥᩔᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪓᪨ ᨿᨯ᩠ᨰᩮᨶᩣᨲᩥ ᨧᨿᩮᩣᩅᩥᩉᩥᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩈᩮᩣ᪨

᪑᪕᪑᪔᪨ “ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨴᩥᨲᩣ ᨿᩥᨲᩥᨾᩮᩣᨴᨶᩣ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᨿᩮᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩮᩣᨲᩣ ᩅᩥᨠᩣᩁᩮᨧᩅᩣᩉ “ᨿᩥᩔ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨

᪑᪕᪑᪕᪨ ᨲᩥᩁᩮᨪᩣᨶᨠᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩔᩣᨸᩥ᪨ ᨠᩣᩁᨱᨲ᩠ᨳᩔᩣᨲᩥ ᨶᩥᨸ᩠ᨹᨠᨸ᩠ᨸᨠᨸ᩠ᨸᩣᨶᨧᩮᩅᨶ ᨠᩣᩁᩣᨸᨶᨲ᩠ᨳᩔ ᨧᩣ ᨠᩣᩁᩣᨲ᩠ᨳᩔ ᨧᩣ᪨

᪑᪕᪑᪖᪨ ᨴᩣᨲᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᨱ᩠ᨱᨠᨴᩣᨲᨷ᩠ᨷᩣᨶᩥᨴᩣᨲᨷ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨶᨧᨲ᩠ᨲᩣᩌᨴᩦᨶᩴ ᨸᩈᩣᨴᨶᨶᩴ ᨧᩣ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨧᨲ᩠ᨲᩣᩌᨴᩦᨶᩴ ᩈᩴᨧᩮᩣᨴᨶᩴ ᨧᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᩣ-
ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨲ᩠ᨲ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨠᩴ ᩅᨴᨿ ᨴᩔᩥᨲᨸᨠᩣᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨧᩣ-ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨸᨴᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᨲ᩠ᩅᩮᨿ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩥ, ᨶ
ᩈᨾᩴ ᨠᩣᨲᨷ᩠ᨷᩴ ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩴ ᨠᩣᨲᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩋᨸᩥ-ᩈᨾ᩠ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨴᩮᨶ ᨠᩣᩁᩣᨸᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪗᪨ ᨿᩮᩣ ᨸᨶ ᩉᩦᨶᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨠᨶ ᨧᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩔ ᩉᩦᨶᩴᨶᩣ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᩮᩣ ᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨴᩉᩮᩣᨲᩮᩣ ᨧᩣ, ᩈᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩉᩦᨶᩴᨶᩣ
ᩈᨿᩣᨶᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨿ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᨶᩣ᪨

᪑᪕᪑᪘᪨“ᩈᨲ᩠ᨲᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᨧᨠᩣᨶᩴ ᩈᨿᩣᨶᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲ᩠ᩅᩮ ᨭ᩠ᨮᩣᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ “ᩃᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨸᨬ᩠ᨧᨧᨲ᩠ᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᩴ
ᨴ᩠ᩅᩮᨠᨧᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨯ᩠ᨰᩥᨲᨧᨠᩣᨶᩴ ᩈᨿᩣᨶᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲ᩠ᩅᩮ ᨭ᩠ᨮᩣᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪑᪕᪒᪐᪨ ᩈᩴ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᨴᩮᩉᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᩮᩉᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᩦᩃᩣᩈᩴ ᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩮᩣᨴᨶᩣ᪨ “ᩈᨿᩣᨶᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣ ᨿᨴ᩠ᩅᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨷᩩ, ᨸᩦᨮᩮ
ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩦᨮᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨷᩩ”ᨲᩥ (ᨵ᩠ᨾᩈ᩼᪨ ᪑᪑᪐) ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩥᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ᩼ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩣᨿᩥ, ᩉᩦᨶᩣᨧ, ᨴᩩᨧᨠᩮᩣᩔ ᨿᨴ᩠ᩅᩮ ᨴᩩᨧᨠᩮᩣᩔ ᨸᩦᨮᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨵ᩠ᨾᩈ᩼᪨ ᪑᪑᪐)

អនុញ្ញាតត្តា “ទ្វេ”តិ សមានាសនិកេ ទ្វេ សន្ធាយ វុត្តំ.

១៤៣០. ឧភតោព្យញ្ជនកំ , ឥត្ថិំ, បណ្ឌកំ ឋបេត្វា សព្ពេហិបិ គហដ្ឋេហិ, បព្ពជិតេហិ ច បុរិសេហិ សហ ឯកាសនេ និសីទិតុំ អនុញ្ញាតត្តំ យោជនា. បោត្ថកេសុ បន កត្ថចិ “សព្ពេស”ន្តិ សាមិវចនន្តោ បាឋោ ទិស្សតិ, តតោ “សព្ពេហិបី”តិ ករណវចនន្តោ បាឋោ យុត្តតរោ. ករណវចនប្បសង្គេ ច សាមិវចននិទ្ទេសោតិ វេទិតព្ពំ. យថាហ “យំ តិណ្ណំ បហោតិ, តំ សំហារិមំ វា ហោតុ អសំហារិមំ វា, តថារូបេ អបិ ផលកខណ្ឌេ អនុបសម្បន្នេនាបិ សទ្ធិំ និសីទិតុំ វដ្ដតី”តិ (ចូឡវ. អដ្ឋ. ១១០).

១៤៣១. បុរិមិកោតិ ញត្តិទុតិយាយ កម្មវាចាយ សម្មតេន “ន ឆន្ទាគតិំ គច្ឆេយ្យ...បេ... គហិតាគហិតញ្ច ជានេយ្យា”តិ (ចូឡវ. ១០៥) វុត្តេហិ បញ្ចហិ អង្គេហិ សមន្នាគតេន ភិក្ខុនា បុរិមវស្សូបនាយិកទិវសេ “អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បឋមំ ភិក្ខូ គណេតុំ, បឋមំ ភិក្ខូ គណេត្វា សេយ្យា គណេតុំ, សេយ្យា គណេត្វា សេយ្យគ្គេន គាហេតុ”ន្តិអាទិនា (ចូឡវ. ១០៤) នយេន អនុញ្ញាតនិយាមេនេវ សេនាសនគ្គាហាបនំ បុរិមិកោ នាម សេនាសនគ្គាហោ. ឯវមេវ បច្ឆិមិកាយ វស្សូបនាយិកទិវសេ សេនាសនគ្គាហាបនំ បច្ឆិមិកោ នាម. ឯវមេវ មហាបវារណាទិវសស្ស អនន្តរទិវសេ “ភន្តេ, អន្តរាមុត្តកំ សេនាសនំ គណ្ហថា”តិ វត្វា វុឌ្ឍបដិបាដិយា សេនាសនគ្គាហាបនំ អន្តរាមុត្តកោ នាម. បកាសិតោ “អបរជ្ជុគតាយ អាសាឡ្ហិយា បុរិមិកោ គាហេតព្ពោ, មាសគតាយ អាសាឡ្ហិយា បច្ឆិមិកោ គាហេតព្ពោ, អបរជ្ជុគតាយ បវារណាយ អាយតិំ វស្សាវាសត្ថាយ អន្តរាមុត្តកោ គាហេតព្ពោ”តិ (ចូឡវ. ១០៤) វុត្តោ.

១៤៣២. វុត្តមេវត្ថំ និយមេត្វា ទស្សេតុមាហ “បុព្ពារុណា”តិអាទិ. ឥទញ្ច បាដិបទា នាម ទ្វេ វស្សូបនាយិកទិវសា ចេវ មហាបវារណាយ អនន្តរទិវសោ ច. ឥមេសំ តិណ្ណំ បាដិបទទិវសានំ អរុណោ បុព្ពារុណោ នាម. តេ ទិវសេ អតិក្កម្ម ទុតិយតិថិបដិពទ្ធោ អរុណោ បុនារុណោ នាម. ឥទន្តិ ឧភយារុណានន្តំ. សេនាសនគាហកស្សាតិ ឯត្ថ សកត្ថេ ក-បច្ចយោ, សេនាសនគ្គាហស្សាតិ អត្ថោ. យថាហ – “ឥទញ្ហិ សេនាសនគ្គាហស្ស ខេត្ត”ន្តិ. វស្សូបគតេ វស្សូបគេយ គាហេតព្ពេ សតិ, សាធេតព្ពបយោជនេ ភុម្មំ. វស្សូបគតេតិ វា និមិត្តេ ភុម្មំ. បុរិមិកាយ, ហិ បច្ឆិមិកាយ ច វស្សូបគមនស្ស តំ តទហុ សេនាសនគ្គាហោ និមិត្តំ, អន្តរាមុត្តកោ បន អាគាមិនោ វស្សូបគមនស្សាតិ ឯវំ តិវិធោបិ សេនាសនគ្គាហោ វស្សូបគមនស្ស និមិត្តំ ហោតិ.

១៤៣៣. បាដិបទទិវសស្ស អរុណោ ឧគ្គតេយេវ សេនាសនេ បន គាហិតេ អញ្ញោ ភិក្ខុ អាគន្ត្វា សចេ សេនាសនបញ្ញាបកំ សេនាសនំ យាចតិ, សោ ភិក្ខុ សេនាសនបញ្ញាបកេន “សេនាសនំ គាហិត”ន្តិ វត្តព្ពោតិ យោជនា.

១៤៣៤. វស្សាវាសស្ស ឋានំ វស្សាវាសិកំ, វស្សំវុត្ថានំ ទាតព្ពចីវរំ, តាទត្ថវចនេន “វស្សាវាសិក”ន្តិ វុច្ចតិ. សង្ឃិកំ អបលោកេត្វា គាហិតំ វស្សាវាសិកំ ឋិតិកំ សចេ នវំ នវុប្បាទំ ហោតិ, អន្តោវស្ស វិព្ភន្តោបិ លភតីតិ យោជនា. “នវំ សចេ”តិ ឥមិនា វស្ស ទាយកានំ វស្សាវាសិកបច្ចយវសេន គាហិតំ បន ន លភតីតិ ទីបេតិ. យថាហ – “បច្ចយវសេន គាហិតំ បន ន លភតីតិ វទន្តី”តិ

(ចូឡវ. អដ្ឋ. ២១៨).

២៨៣៧-៨. សចេ វុត្ថវស្សោ យោ ភិក្ខុ អាវាសិកហត្ថតោ កិញ្ចិ តិចីវរាទិកំ កប្បិយភណ្ឌំ អត្តនោ គហេត្វា "អមុកស្មិំ កុលេ មយ្ហាគហិតំ វស្សាវាសិកចីវរំ គណ្ហាហីតិ ឯវំ វត្វា តស្ស អាវាសិកស្ស ទត្វា ទិសំ គច្ឆតិ បក្កមតិ, សោ តត្ថ គតដ្ឋានេ សចេ ឧប្បព្វជតិ គិហិ ហោតិ, តស្ស វិព្ភន្តស្ស សម្បត្តំ តំ វស្សាវាសិកំ តេន តថា ទិន្នម្បិ អាវាសិកោ ភិក្ខុ គហេតុំ ន លភតិ, តស្ស ឋបិតំ វស្សាវាសិកចីវរំ សង្ឃិកំយេវ សិយាតិ យោជនា. យថាហ – "ឥធ, ភិក្ខវេ, វស្សំវុត្ថោ ភិក្ខុ វិព្ភមតិ, សង្ឃស្សេវេត"ន្តិ.

២៨៣៩. តស្មិំ កុលេ ទាយកោ មនុស្ស សម្មុខា នេ បដិច្ឆាបេតិ, តស្ស វិព្ភមិស្ស សម្បត្តំ វស្សាវាសិកចីវរំ អាវាសិកា លភតីតិ យោជនា.

២៨៤០. តត្ថ អារាមោ នាម បុប្ផារាមោ វា ផលារាមោ វា. វិហារោ នាម យំ កិញ្ចិ បាសាទាទិសេនាសនំ. វត្ថូតិ ទុវិន្នម្បីតិ អារាមវត្ថុ, វិហារវត្ថូតិ ទុវិន្នំ វត្ថូនិ ច. អារាមវត្ថុ នាម តេសំយេវ អារាមានំ អត្ថាយ បរិច្ឆិន្ទិត្វា ឋបិតោកាសោ, តេសុ វា អារាមេសុ វិនដ្ឋេសុ តេសំ បោរាណកភូមិភាគោ. វិហារវត្ថុ នាម តស្ស បតិដ្ឋានោកាសោ. ភិសិ នាម ឧណ្ណភិសិអាទីនំ បញ្ចន្នំ អញ្ញតរា. ពិម្ពោហនំ នាម វុត្តប្បការានំ ពិម្ពោហនានំ អញ្ញតរំ. មញ្ចោ នាម មសារកោ ពុន្ទិកាពទ្ធោ, កុឡីរបាទកោ, អាហច្ចបាទកោតិ ឥមេសំ បុព្វេ វុត្តានំ ចតុន្នំ មញ្ចានំ អញ្ញតរោ. បីឋំ នាម មសារកាទីនំយេវ ចតុន្នំ បីឋានំ អញ្ញតរំ.

២៨៤១. លោហកុម្ភី នាម កាឡលោហេន វា តម្ពលោហេន វា យេន កេនចិ លោហេន កតា កុម្ភី. កដាហោ បាកដោវ. "ភាណក"ន្តិ អលញ្ជរោ វុច្ចតិ. អលញ្ជរោតិ ច ពហុឧទកគណ្ហនិកា មហាចាដិ, ជលំ គណ្ហិតុំ អលន្តិ អលញ្ជរោ. "វដ្ដចាដិ វិយ ហុត្វា ថោកំ ទីឃមុខោ មជ្ឈេ បរិច្ឆេទំ ទស្សេត្វា កតោ"តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ. វារកោតិ ឃដោ. កុ វុច្ចតិ បថវី, តស្សា ទាលនតោ វិទារណតោ "កុទាលោ"តិ អយោមយវាបករណវិសេសោ វុច្ចតិ.

២៨៤២. វល្លិវេត្តអាទីសុ វេត្តាតិ មហាវេត្តា. តិណន្តិ គេហច្ឆាទនំ តិណំ. បណ្ណន្តិ តាលបណ្ណាទិកំ. មុញ្ជន្តិ មុញ្ជតិណំ. បព្ពជន្តិ បព្ពជតិណំ, មត្តិកា បកតិមត្តិកា វា គេរុកាទិបញ្ចវណ្ណា វា មត្តិកា. អាហ ច អដ្ឋកថាចរិយោ.

២៨៤៣. ទ្វេតិ បឋមទុតិយកណ្ឌានិ ទ្វីហិ សង្គហិតានិ "អារាមោ, អារាមវត្ថុ, ឥទំ បឋមំ. វិហារោ, វិហារវត្ថុ, ឥទំ ទុតិយ"ន្តិ (ចូឡវ. ២២១-២២២) វុត្តត្តា. ចតុសង្គហន្តិ ចតូហិ ភិសិអាទីហិ សង្គហោ យស្សាតិ វិគ្គហោ. នវកោដ្ឋាសន្តិ លោហកុម្ភិអាទយោ នវ កោដ្ឋាសា អស្សាតិ វិគ្គហោ. អដ្ឋធា វល្លិអាទីហិ អដ្ឋហិ បការេហិ.

២៨៤៤. ឥតីតិ និស្សជ្ជេ ឯវំ វុត្តនយេន បញ្ចហិ រាសីហិ និទ្ទិដ្ឋានំ គរុភណ្ឌានំ បិណ្ឌវសេន បញ្ចវីសតិវិធំ គរុភណ្ឌំ

បញ្ចានិម្មលលោចនោ តានេចា បកាយឃិតិ ឃោឌតា៑ បញ្ចា និម្មលានិ លោចនានិ យស្សាតិ ចិក្ខុហា, ឲ្យសង្គិត្តឆមុត្តុរូសយត្តចក្កុចសេត បញ្ចាចិឆចិប្បរត្តលោចនោតោតិ អនេត្វា៑

១៦៥៥៑ចិស្សខ្ជេន្តោតិ ព្ទស្សទេចតាឃ បទស្ស ចិស្សខ្ជេន្តោ៑ ចិកានេឌេន្តោតិ ចស្សក្កេត បិនេបត្វា ចិកានេឌេន្តោ៑ ព្ទឥញ្ញាសន្តាយ្យិ កទ្រកណ្ហ៍ នេសតាសតគ្គន្តកោ (ក្ខុឮអច៑ ១៦១) "អចិស្សខ្ជិយំ៑ កិជាកិទិចត្វុយិ(ក្ខុឮអច៑ ១៦១) អនេចកក្ខិយ"ត្តិ ច ចុត្តិ៑ ក្ខុកឃត្វ

អាកាតនេចាហាទេកេឌឥស្សតយុលេត ពត្វ ចិប្បឌិបឌ្ជត្តស្ស អាបត្តិ ឥនេស្សន្តោ អាហ "កិក្ខុ ចុល្លក្ខុយំ ថុសេ"តិ៑ បទិចានេទ បត –

អចិស្សខ្ជិយំ អនេចកក្ខិយំ, បញ្ចា ចុត្តា យនេហសិតា;

ចិស្សខ្ជេត្តស្ស បទិក្ខ្ជាត្តស្ស អតាបត្តិ;

បញ្ញា នេយសា ក្សនេលហិ ចិន្តិតាតិ៑ (បទិ៑ ៩៤៥) –

អាកាតំ៑ តស្មា ម្ភុលនេន្ឋខ្ជចនេសត អចិស្សខ្ជិយំ, អនេចកក្ខិយញ្ចា, បទិចត្វតចនេសត បត ចិស្សខ្ជេត្តស្ស, បទិក្ខ្ជាត្តស្ស ច អតាបត្តីតិ ឲចនេយត្វ អឆិប្បានេឃា៑

១៦៥៩៑កិក្ខុតា ប្សក្កនេលត ចា សន្លេត ចា កនេលាត ចា កទ្រកណ្ហ៍ ញ ចិស្សខ្ជិតំ អចិស្សុជ្ជនេយច នេហាតិ, ចិកត្វញ្ចា អចិកាឌិតនេយច នេហាតីតិ នេឃាឌតា៑

១៦៥៨៑ឲត្វ ឲនេពស្ស បញ្ចាស្ស កទ្រកនេណ្ហស្ស ប្សទិនេយស្ស តីស្ស អកទ្រកណ្ហកំ កិញ្ចិ ត ច អត្ថីតិ នេឃាឌតា៑ ចតុនេត្វ បត កទ្រកនេណ្ហ អដ្ឋកថាយ "នេលាហក្សម្ពិ, នេលាហកាណកំ, នេលាហកជាហត្តិ ព្ទយានិ តីលិ យហត្តានិ ចា នេហាត្តុ ញដ្ឋកានិ ចា, អត្តយនេសា បសតយទ៌ត្វាឥកាកាញ្ញ្ញតកានិបិ កទ្រកណ្ហានិនេយចា"តិ ចុត្តតយំ ឥនេស្សញុយាហ "នេលាហក្សម្ពិ"តិអាទិ៑

១៦៥៥៑ ព្ទឥំ តិចិឆត្តិ សព្ទនេន្ត៑ បិឥកាញ្ញ្ញតនេកាតិ ឲត្វ បិនេឥា តាយ យកាឆតាឮព្ទយា បញ្ចាតាឮព្ទយត្វកាញ្ញ្ញតនេកា កាឌតចិនេសនេសា៑ កាឌតាត់ បយាលំ កនេទាត្តា សីហឮអឌីនេប នេឃក្សនេឃ្យត នេតនេតច បិនេឥត យិតត្តិ៑ តស្មា អដ្ឋកថាយំ "សីហឮអឌីនេប បិឥកាញ្ញ្ញតនេកា កានេឌតនេន្តា"តិ (ក្ខុឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១៦១) ចុត្តំ៑ នេលាហចានេកាតិ កាឮអនេលាហតព្ទនេលាហចដ្ឋនេលាហកំសនេលាហាត់ នេឃត នេកាតធិ កនេតា៑ កាឌិនេឃាតិ កានេឌតនេន្តា៑

១៦៥៨៑តនេតា ក្ខុឌ្ឍត្តិ តនេតា បិឥកាញ្ញ្ញតកចានេកនេតា ក្ខុឌ្ឍ អឆិកំ កាញ្ញ្ញតនេកា៑ ឲចំ បិឮព្ទអាកាតាត់ ចិតិន្នយំ ឥនេស្សត្វា អដ្ឋកថាកាតាត់

(ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) ឥស្សុត្យយាហ “កិញ្ចារាទីនី”តិអាទិ៑ កិញ្ចារេរា ភាយ ស្កុល្លត្តហត្ថិសោយាល្ហាកាទេត ពតខលតិក្កុយពល្លិកោ ស្វច្ឆិរេចា យហាយុទ្ធិលាឝកកាឌតចិសេសោ៑ អាទិ-សទ្ទេន អដ្ឋកថាគតានិ

“បដិក្កូទិហាញ្ញស្សក្ខឝត្ថិកដន្ធូបាលិតិតង្កសរកសយុក្កអក្ខារកបល្លស្វយកដន្ធូអាទីនិ លុង្គកានិ ចា យហត្ថានិ ចា”តិ (ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) ទុត្តានិ សក្កល្យាតិ៑ សត្ថានីតិ លុង្គកានិ ចា យហត្ថានិ ចា៑

១៥៩០៑ តព្ពធាលកា អយធាលកា ការេឌតត្ថាតិ សោឧតា៑ ធ-សទ្ទេន អដ្ឋកថាយំ ទុត្តំ “ឌេបត្វា បត ការេតចិកតិ អត្ថាឝ្ញិយ្យិ ពប្បិយលោហកណ្ឌ អជ្ជាតី អជ្ជាតិសលោកា ពល្លយលហរលី ស្វុទិ បណ្ណស្វុទិ លុង្គកោ បិប្យលកោ លុង្គកំ អារពល្ងកំ ក្យញ្ចិកា តាឮអំ ពត្តរយធ្ធិចេធេកោ តត្វធាតំ កិត្តិធារលោ លោហក្យុដោ លោហក្យុដ្ឋិ លោហក្យុញ្ញ លោហបិណ្ឌិ លោហអរលី ធក្កលិកំ អត្ថាយ្យិ ចិប្យកតំ លោហកណ្ឌំ កាឌិយ”ត្តិ (ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) ចធតំ សក្កល្យាតិ៑ ស្វយតេត្តត្តិ ស្វយតាញ្ញកា៑ អាទិ-សទ្ទេន
“ឋាលឌីបទ្ទុល្លឌីបកបល្លកឆ្លលប្ពកឌីបទ្រកត្តិបុទិសតិរដ្ឋាតកតទ្វុបកានិ បត អត្ថានិ ចា កិត្តិធ្ធឝតកចាដ្ឋើស្បុ ស្កុបេតតត្ថានិ អត្តយសោ លោហលិលកំ ស្កុបិឝាឃ សត្ថានិ លោហកណ្ឌានិ ក្យុកណ្ឌានិយេធ ហោត្តី”តិ (ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) ទុត្តំ សក្កល្យាតិ៑

១៥៩១៑ អត្តតា បដិលឝត្តិ ៩ត្ថ បិ-សទ្ទោ លុត្តតិត្តិដ្ឋោ, អត្តតា បដិលឝុយ្យីតិ អសេត្វា៑ កិល្យុតា អត្តតា បដិលឝុយ្យិ តំ លោហកណ្ឌំ កិត្តិបិ បុក្កលិកបរិភោគេត ត ក្យុត្ថិតត្ថត្តិ សោឧតា៑

១៥៩២៑ កំសចដ្ឋលោហាតំ ចិកាទ្វុតានិ តព្ពយឃកាឌតានិបិ បុក្កលិកបរិភោគេត សត្ថសោ បរិក្យុត្ថិតំ ត ចដ្ឋត្តីតិ សោឧតា៑

១៥៩៣៑៩សេច តសោតិ “ត បុក្កលិកភោគេតា”តិអាទិតា ឝស្សិតសោ៑ សញ្ញិកេពស្បុ ចា ពិហីតំ សត្តកេពស្បុ ចា ឃធាទុត្តកណ្ឌស្បុ បរិភោគបច្ចយា ភោទោសា ត អត្តិតិ សោឧតា៑ “កំសលោហាទិកាឌតំ សញ្ញុស្សុ ទិត្តុយ្យិ បរិហារិយំ ត ចដ្ឋតិ, ពិហិចិកតីហារេទេតច បរិក្យុត្ថិតត្ថា”ត្តិ (ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) យហាបច្ឆិយំ ទុត្តំ៑ ៩ត្ថ ធ បរិហារិយំ ត ចដ្ឋតិ អត្តតោ សត្តកំ ចិឃ កេហត្វា បរិក្យុត្ថិតំ ត ចដ្ឋតីតិ៑ “ពិហិចិកតីហារេទេតចបរិក្យុត្ថិតត្ថា”ត្តិ ត្ថាយិតា សេធ អារាយិកាឝសោ បដិសារេយត្វា បដិឝេត្តិ, បរិក្យុត្ថិតំ ចដ្ឋតីតិ ឝស្សិតិ៑

១៥៩៤៑លីរបិសាលត្តិ យុក្ខកា បិលឈាតិ៑ ទុត្តតិញ្ញាយាតិការដ្ឋកធាកល្លិបេឝ “លីរបិសារោលា ភាយ យុក្ខរកា បិសារោលា”តិ៑ កទ្វុកត្តិ កទ្វុកណ្ឌំ តដ្ឋកាឌិកត្តិ អាទិ-សទ្ទេន សរកាឌីតំ សក្កហោ៑ ឈដរកាតិ លីរបិសាលយសោយេធ ធារកោ៑ “បិឝកល្យុតតោ ស្កុណ្ឌ”ត្តិ ត្ថាយិតា បិឝកល្យុតកោ អកទ្វុកណ្ឌត្តិ ឌីរេបតិ៑

១៥៩៥៑ “ស្វុចណ្ណរឌតហារក្យុដឌាតិផលិកកាឌតានិ ពិហិចិកតានិបិ ត ចដ្ឋត្តិ, បរេកច សញ្ញិកបរិភោគេត ចា បុក្កលិកបរិភោគេត ចា”តិ (ធ្មឮអច៑ អដ្ឋ៑ ១១១) អដ្ឋកធាយំ ទុត្តតយំ ឥស្សុត្យយាហ “សិក្ខី”តិអាទិ៑ សិក្ខីតិ ស្វុចណ្ណំ៑ សញ្ញុរឌតំ៑ ហារក្យុដំ ភាយ ស្វុចណ្ណចណ្ណំ លោហឌាតំ៑ ផលិកោត ស្កុត្ថចំ ឌាតំ, ផលិកយំ ការតត្តិ អសេត្វា៑ ពិហីតំ សត្តកានិបីតិ អបិ-សទ្ទេន ពិហិចិកតបរិភោគតាបិ តាធ ត

វទន្តិ, បគេវ សង្ឃិកបរិភោគេន ច បុគ្គលិកបរិភោគេន ចាតិ ទីបេតិ។ សេនាសនបរិភោគេ បន អាមាសម្បិ អនាមាសម្បិ វត្វា វទតិ។

១៥៩៩។ ខុទ្ទាតិ យាយ វាសិយា ឋបេត្វា ទន្តកដ្ឋច្ឆេទនំ វា ឧច្ឆុតច្ឆនំ វា អញ្ញំ មហាកម្មំ កាតុំ ន សក្កា, ឯចន្ទុបិ ខុទ្ទកា វាសិ កាជតីយា។ មហន្តីតិ យថាវុត្តប្បមាណាយ វាសិយា មហន្តតរា យេន កេនចិ អាការេន កតវាសិ វដ្ដតិ។ វេជ្ជានំ សិរាវេធនកម្បិ ន វដ្ដតិ តថា វដ្ដន្តីតិ យោជនា។

១៥៩៨។ កុដារីតិ ឯត្ថ ចម្មវិនទ្ធេសុ យោ ទោសោ យោ បន អាចរិយវាទេន គតោ, អយំ អនាមាសោ។ កុដារី អត្តនោ

ជម្ពុកវេសេតាបិ។ សិលាទីនិ ជដ្ឋកកិត្តំ ឥជ្ជោកេនទោ នាមេត្វា ជាតុអាទីនំ ចិត្តំភាជនកោ។ វេតេចាតិ តិលាទនេនច។

១៥៩៧។ តិលាទនស្ស ភេទនត្ថាយ តំ ចិកិច្ឆិត្វា ទស្សេតុមាហ “វតុរស្សមុខំ ទោណិមុខ”ន្តិ។ ទោណិមុខន្តិ ទោណិ វិយ ឧភយបស្សេ

នាមិតមុខំ។ វដ្ដន្តិ អក្ខរានំ នាមេត្វា កតតិលាទនំ។ បិ-សទ្ទេន ឧជុកំ សង្គណ្ហាតិ។ តត្ថ ចាតិ តស្មិំ តិលាទនេ។ សទណ្ឌំ ខុទ្ទកញ្ច តិលាទនំ សព្ពំ

វដ្ដន្តិ យោជនា។ “សទណ្ឌំ ខុទ្ទក”ន្តិ ឥមិនា ចិវេសសត្ថេន អទណ្ឌំ ផលមត្តំ សិបាដិកាយ ឋបេត្វា បរិហរិតព្ពោតិ

សម្ពោធិតណ្ឌេវេសតកំ តិលាទនំ អវដ្ដំ, ទេតា មហន្តំ តិលាទនំ អទណ្ឌម្បិ វដ្ដន្តិ ទីបេតិ។ យេហិ មនុស្សេហិ ចិហារេ វាសិអាទីនិ

ទិន្នានិ ន ហោន្តិ, តេ ចេ ឈេរេ ទេណ្ឌ ចា ចោរេហិ ចា ចិលុទ្ធ “ទេថ នោ, ភន្តេ, ឧបករណេ បុន បាកតិកេ ករិស្សាមា”តិ វទន្តិ,

ទាតព្ពា។ សចេ អាហរន្តិ, ន វារេតព្ពា, អនាហរន្តាបិ ន ចោទេតព្ពា។

១៥៩៨។ “កយូរតដ្ឋការច្ចុត្តការតដ្ឋអការយលិការបត្តធាត្តការក អធិករលិយដ្ឋិកសណ្ឌាសតុលិទីតិ សព្ពានិ លោហរ័យាបករណានិ សង្ឃ

ជិក្កាលទេតា បដ្ឋាយ វដ្ដន្តិ។ តិបុកោដ្ដកសុវណ្ណការចម្មការ័រាបករណេសុបិ ឯសេវ នយោ។ អយំ បន ចិសេសោ –

តិបុកោដ្ដ័កាបករណេសុបិ តិបុច្ឆេទនសត្ថកំ, សុវណ្ណការ័រាបករណេសុ សុវណ្ណច្ឆេទនសត្ថកំ, ចម្មការ័រាបករណេសុ

កតបរិកម្មចម្មច្ឆិន្ទនកំ ខុទ្ទកសត្ថន្តិ ឥមានិ ភាជនីយភណ្ឌានី”តិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ១១១) អដ្ឋកថាគតំ ចិតិច្ឆយភេទំ ទស្សេតុមាហ

“មដ្ឋិក”ន្តិអាទិ ។ តុលាទិកន្តិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន កត្តរិអាទិឧបករណំ សង្គណ្ហាតិ។

១៥៦០។ “នហាបិតតុន្នការានំ ឧបករណេសុបិ ឋបេត្វា មហាកត្តរិំ, មហាសណ្ឌាសំ, មហាបិប្ផលកញ្ច សព្ពំ ភាជនីយំ។ មហាកត្តរិអាទីនិ

វដ្ដន្តី”តិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ១១១) អដ្ឋកថាគតំ ចិតិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “នហាបិតកស្សា”តិអាទិ។ នហាបិតកស្ស ឧបករណេសុ សណ្ឌាសោ,

មហត្តរី កត្តរី ច តុន្នការានញ្ច ឧបករណេសុ មហត្តរី កត្តរី ច មហាបិប្ផលកញ្ច វដ្ដន្តិ យោជនា។

១៥៦១។ ឯត្តាវតា វតុត្ថវដ្ដន្តេ ចិតិច្ឆយំ ទស្សេត្វា ឥទានិ បញ្ចមវដ្ដន្តេ ចិតិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “វល្លិ”តិអាទិ។ វេត្តលតាទិកា

វល្លិ ទ្វង្គុលដ្ឋានេ សង្ឃស្ស ទិន្នា ចា តត្ថ សង្ឃស្ស ត្វយំ ជាតា, រក្ខិតា គោបិតា ចា អឌ្ឍពាហុប្បមាណា វដ្ដន្តិ ហោតីតិ យោជនា។

“អឌ្ឍពាហុមត្តា កប្បទេតា បដ្ឋាយ យាវ អំសក្ខុដ”ន្តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ។ “អឌ្ឍពាហុ នាម ចិទត្ថិចតុរង្គុល”ន្តិបិ វទន្តិ។ សចេ សា វល្លិ សង្ឃិកាយ,

ចេតិយកម្មេ ច កតេ អតិរេកា ហោតិ, បុគ្គលិកកម្មេបិ ឧបនេតុំ វដ្ដតិ។ អរក្ខិតា បន គរុភណ្ឌមេវ ន ហោតិ។

១៩៨២។ អដ្ឋកថាយំ “សុត្តមកចិវាកនាឡិកេរហីរចម្មមយា រជ្ជុកា វា យោត្តានិ វា វាកេ ច នាឡិកេរហីរេ ច វដ្ដេត្វា កតា ឯកវដ្ដា វា ទ្វិវដ្ដា វា សង្ឃស្ស ទិន្នកាលតោ បដ្ឋាយ គរុភណ្ឌំ។ សុត្តំ បន អវដ្ដេត្វា ទិន្នំ, មកចិវាកនាឡិកេរហីរា ច ភាជនីយា”តិ (ចូឡវ॰ អដ្ឋ॰ ៣២១) អាគតវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “សុត្តវាកាទិនិដ្ឋិតត្តា”តិអាទិ។ វាកាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន មកចិវាកនាឡិកេរហីរចម្មានំ គហណំ។ នាតិទីឃា រជ្ជុកា។ អតិទីឃំ យោត្តកំ។

១៩៨៣។ នាឡិកេរស្ស ហីរេ វា មកចិវាកេ វា វដ្ដេត្វា កតា ឯកវដ្ដាបិ គរុភណ្ឌន្តិ យោជនា។ យេហិ បនេតានិ រជ្ជុយោត្តានិ ទិន្នានិ ហោន្តិ, តេ អត្តនោ ករណីយេន ហរន្តា ន វារេតព្វា។

១៩៨៤។ ចណ្ឌកិអង្គុលេន អដ្ឋង្គុលាយតោ សូចិទណ្ឌមត្តោ បរិណាហតោ សីហឡទីបេ លេខកានំ លេខនិសូចិទណ្ឌមត្តោ សង្ឃស្ស ទិន្នោ វា តត្ថជាតកោ វា រក្ខិតោ គោបិតោ វេឡុ គរុភណ្ឌំ ហោតីតិ យោជនា។ “យំ មជ្ឈិមបុរិសស្ស កនិដ្ឋង្គុលិយា អគ្គប្បមាណំ, តតំ សីហឡទីបេ លេខកានំ លេខនិសូចិយា បមាណ”ន្តិ វទន្តិ។ សោ ច សង្ឃកម្មេ ច ចេតិយកម្មេ ច កតេ អតិរេកោ បុគ្គលិកកម្មេ ទាតុំ វដ្ដតិ។

១៩៨៥។ ទណ្ឌោ ច សលិកា ច ទណ្ឌសលិកា, វេត្តស្ស ទណ្ឌសលិកាតិ វិគ្គហោ។ វេត្តទណ្ឌោ នាម វេត្តបិណ្ឌិ។ វេត្តសលិកាតិ វេត្តបញ្ជរសលិកា។ ទណ្ឌោតិ ឧបាហនទណ្ឌកោ។ “ទណ្ឌោ”តិ សាមញ្ញេន វុត្តេបិ អដ្ឋកថាគតេសុ សទ្ទេន ឥធវុត្តា ឧបាហនទណ្ឌោវ សាមញ្ញវចនេន បរិទីបិតោ គហេតព្វោតិ។ ទឌ្ឍគេហមនុស្សា គហេត្វា គច្ឆន្តា ន វារេតព្វា។

១៩៨៦។ មុញ្ជាទីសុ គេហច្ឆាទនារហេសុ តិណេសុ យំ កិញ្ចិ មុដ្ឋិមត្តំ តិណំ វា គេហច្ឆាទនារហំ តាលបណ្ណាទិ ឯកម្បិ សង្ឃស្ស ទិន្នំ វា តត្ថ សង្ឃិកភូមិយំ ជាតំ វា គរុភណ្ឌំ ហោតីតិ យោជេតព្វំ។ តត្ថ មុដ្ឋិមត្តំ នាម ករឡមត្តំ។ ឋកច្ឆោ ករឡំ កត្វា ឆាទេន្តានំ ឆទនករឡវសេន គហេតព្វំ។ តាលបណ្ណាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន នាឡិកេរបណ្ណាទិគេហច្ឆទនបណ្ណានំ គហណំ។ ឯកម្បិ មុញ្ជាទិ សង្ឃកម្មេ ច ចេតិយកម្មេ ច កតេ អតិរេកំ បុគ្គលិកកម្មេ ទាតុំ វដ្ដតិ។ ទឌ្ឍគេហមនុស្សា គហេត្វា គច្ឆន្តិ, ន វារេតព្វាតិ។

១៩៨៨-៩។ អដ្ឋង្គុលប្បមាណោតិ ទីឃតោ អដ្ឋង្គុលប្បមាណោ។ កេចិ “បុថុលតោ”តិ វទន្តិ។ រិត្តបោត្ថកោតិ លេខាហិ សុញ្ញបោត្ថកោ, ន លិខិតបោត្ថកោតិ វុត្តំ ហោតិ។ “អដ្ឋង្គុលប្បមាណោ”តិ ឥមិនា អដ្ឋង្គុលតោ ឩនប្បមាណោ ភាជនីយោ, “រិត្តបោត្ថកោ”តិ ឥមិនា អដ្ឋង្គុលតោ អតិរេកប្បមាណោបិ លិខិតបោត្ថកោ ភាជនីយោតិ ទស្សេតិ។

“មត្តិកា បកតិមត្តិកា វា ហោតុ បញ្ចវណ្ណា វា សុធា វា សជ្ជុរសកង្គុដ្ឋសិលេសាទីសុ វា យំ កិញ្ចិ ទុល្លភដ្ឋានេ អានេត្វា វា ទិន្នំ

តត្ថជាតកំ ច រក្ខិតគោបិតំ តាលផលបក្កយត្តំ ក្រុកម្ហុ ហោតី”តិ (ធ្ញអច។ អដ្ឋ។ ១១១) អដ្ឋកថាគតវិនិច្ឆយំ ទស្សេត្យាហ “យត្តិកា”តិអាទិ។ បាកតិកា ច សេតកេទ្រកាទិបញ្ចវណ្ណា ចាបិ យត្តិកាតិ វុត្តា។ មិលេសា តាយ កតិប្បាទិមិលេសា។ អាទិ-សទ្ទេន សង្គហេសកុម្ពាទីនំ គហណំ។ តាលបក្កបយាលត្តំ ឧកដ្ឋំតាលផលបយាលាបិ។ តយ្យំ យត្តិកាទិ សង្ឃកេយ្យ, វេតិយកេយ្យ ច តិដ្ឋតេ អតិរេកំ បុក្កលិកកេយ្យ ភាតុំ វដ្ដតិ។

១៥៤៩-៥០។ “វេចញ្ចអាទិក”ន្តិ បឝស្សនោ។ រក្ខិតំ គោបិតំ ចាបិ គណ្ឋា សយកំ ច អតិរេកំ ច ឥាចទិ អត្តយសោ តំអឈ្ឈកំ ចាលិកយេច ច ភត្វា កេហតព្ទត្តិ វុត្តា។

អដ្ឋកថាយំ បន “រក្ខិតគោបិតំ វេចញ្ច គណ្ឋត្តុត សយកំ ច អតិរេកំ ច ឥាចទិ អត្តយសោ តំអឈ្ឈកចាលិកាយបិ ឋាតិកយ្យំ កត្វា កេហតព្ទា។ ឋាតិកយ្យំ អកត្វា គណ្ឋត្តុត តទេត្វច ចញ្ចអនេ្ឌាតព្ទា, កយកាលេ សង្ឃិកេ អាចារេ ឋបេត្វា កត្តព្វា។ អសតិយា កេហត្វា កេតត បត បហិលិត្វា ភាតព្វា។ សេសត្តុកេតត សយ្យត្តចិហារេ សង្ឃិកាចារេ ឋបេតព្វា”តិ (ធ្ញអច។ អដ្ឋ។ ១១១) វេចញ្ចបិដ្ឋាយច អយំ វិនិច្ឆយោ ចុត្តោ, ឡាឆ បន “ចល្លិវេចញ្ចអាទិកំ កិញ្ចិ”តិ ចល្លិអាទិតយ្យិ សាយន្តោត ចុត្តត្តា តំ ហ្គបលក្ខណយត្តំ ចល្លិអាទីសុបិ យថារុតំ លព្ភតីតិ វេទិតព្វំ។

១៥៥១។ អញ្ញាតត្តិ មិលិយយោ។ ឧចំ ហរិតាលយតោមិលិបិ។

១៥៥២។ ភាត្រុកណ្ឌ អយំ ចិតិច្ឆយោ – បរិណាហតោ យថាចុត្ត ម្ពុធិណ្ឌប្បយាណកោ អដ្ឋង្គុលតិយោ យោ កោចិ ភាត្រុកណ្ឌកោ ភាត្រុទ្រុលកដ្ឋាកេត សង្ឃស្ស ទិន្នោ ច តត្ថជាតកោ ច រក្ខិតគោបិតោ ក្រុកម្ហុ ហោតីតិ វុត្តា។

១៥៥៣។ ឧចំ ក្រុត្ថដ្ឋកថាយ អាគតចិតិច្ឆយំ ទស្សេត្វា យថាអដ្ឋកថាយ (ធ្ញអច។ អដ្ឋ។ ១១១) អាគតំ ទស្សេត្យាហ “យថាអដ្ឋកថាយ”ន្តិអាទិ។ តត្ថ អាសន្ទិកសត្តង្គា ចុត្តលក្ខណាច។ “ភទ្ទបីឋ”ន្តិ វេចត្តយំ បីឋំ ចុច្ចតិ។ បីឋិកាតិ បិលោតិកាពទ្ធបីឋមេយច។

១៥៥៤។ ឧញ្ញអកបាទបីឋំ តាយ ភាត្រុបដ្ឋិកាយ ហ្គបរិ បាទេ ឋបេត្វា កោដ្ឋបល្លង្កំ ចិយ កតបីឋំ ចុច្ចតិ។ “អាយលកចតុក្កបីឋ”ន្តិ ឧតស្ស “អាយណ្ឌកចតុក្ក”ន្តិ បរិយាយោ, តស្មា ហ្គកវេយតាបិ អាយលកាកាវេត វុត្តំ ពាហុបាទកបីឋំ ចុច្ចតិ។ កោសុចិ បោត្ថកេសុ “តថាយណ្ឌកបីឋក”ន្តិ បាឋោ។ កាថាពន្ធចសេន យណ្ឌក-សទ្ទបយោរកោ។ កោដ្ឋំ ក្នុតកាយចក្កេ ចត្តត្តមិក្ខាបទេ ចុត្តមទ្ទំ។ បលិលបីឋន្តិ តិបញ្ចតត្វាយ កតា បលិលកិមិ, ឡាយិតា កទលិបត្តាទីយយបីឋយ្យិ ហ្គបលក្ខណតោ ភស្សិតំ។ យថាហ – “បលិលបីឋេន ចេត្ថ កទលិបត្តាទិបីឋានិបិ សង្គហិតានី”តិ (ធ្ញអច។ អដ្ឋ។ ១១១)។ ឆោចកេតផលកត្តិ ឱចរឆោចកផលកំ, ឆោចកាទិសទ្ទាតំ ចិយេត្ថ ចិកត្តិអលេខិបេ។ ឡាយេស្ស តាច យំ កិញ្ចិ លុទ្ទកំ ច ហោត្រ យហត្តំ ច, សង្ឃស្ស ទិន្នំ ក្រុកម្ហុ ហោតិ។ ញាណសម្បយុត្តកត្តយ្យិ ចាញ្ញអន្តបបរិក្ខិត្តំ រតនបរិមិត្តិតំ កោដ្ឋំ ក្រុកម្ហុយេច។

១៥៥២។ កណ្ឌិកាតិ ទណ្ឌកច្ឆេទកកណ្ឌិកា។ យុគ្គទោតិ ទណ្ឌយុគ្គទោ។ ទណ្ឌយុគ្គទោ នាម យេន ទណ្ឌេន បេរេត្តិ។ ចតុឈង្គយុគ្គទោតិ ឋិតរង្គយុគ្គទោ, យេន អត្ថាតាតិ ឈង្គត្តិ។ អឌ្ឍាត្តិ ផលកេហិ បេក្ខរណិសមិំ កតបាតិយកាដតំ។ យញ្ញសា នាម ទោណិបេញ្ញា។ នាថា បេរេតា។ រដនទោណិកា នាម យត្ថ ឋិតំ រដត្តិ, បក្ករដតំ ថា អាកិរត្តិ។

១៥៥៣។ ឧញ្ញនេក្កាតិ នាញ្ញនេករផលកដិហាតិយយោ ឧញ្ញនេក្កា។ ឧកយំ បិឆាតសយនោ សយុនក្កា។ “ញុឌ្ឍនោ បរិចិឆនោ ករណ្ឌ”ត្តិ ចតុត្តិ។ ករនេណ្ឌោ ច បិតេកាឍនាកនោ អតិនករប្យានេឍា ពុឆ អឆិនប្យនោ។ កដណ្ហតិ ឥញ្ញុ។ អាទិ-សទ្ទេន បិតឹយសទោចបិតឹយសក្ខាទឹតំ កហណំ។

១៥៥៤។ កោហសម្ភនត្តិ កោហាបករណំ។ ឆម្ភតុលិសោបិតផលកាតិ ឥារុយំ, បិសាលាយយម្បិ ពុយិតាច កហិតំ។ កប្បិយចម្ពត្តិ “ឧញ្ញអកាដយិកាត”ត្តិអាទិតា (ចិ។ ចិ។ ១៩៣០) ហេដ្ឋា ឥស្សិតំ កប្បិយចម្មំ។ តត្ថិបរិយាយំ អកប្បិយំ។ អកាឌិយំ កក្ខណ្ឌត្ថា។ ក្ខុយត្ថនំ កត្វា បរិក្ខិត្តំ ចដ្ឋតិ។

១៥៥៥។ អដ្ឋកថាយំ “ឧញ្ញអកចម្មំ បន បច្ចុនលកតិកនេយច ហោតិ, តម្បិ កក្ខណ្ឌនេយចា”តិ (ធ្មឈអច។ អដ្ឋ។ ១១១) ភុត្តត្តា អាហ “ឧញ្ញអចម្មំ កក្ខ ភុត្ត”ត្តិ។ កុរុត្តិយំ បន “សព្វំ យញ្ញាប្យយាណំ ចម្មំ កក្ខណ្ឌ”ត្តិ (ធ្មឈអច។ អដ្ឋ។ ១១១) ភុត្តំ។ ឧត្ថ ច “បច្ចុនលកតិកនេយចា”តិ ពុយិតា យញ្ញាបិនេឆបិ អត្ថរិតំ ចដ្ឋិតិ ឌិនេបតិ។ “បិចានាទិបច្ចុនលម្បិ កក្ខណ្ឌ”ត្តិ ឧនេក, “នេតា”តិ អបនេន, ឋិយំសិត្វា កនេហតញ្ញុំ។ យញ្ញាប្យយាណត្តិ ច បយាណឃុត្តំ យញ្ញំ។ បយាណឃុត្តយនេញ្ញា នាម យស្ស ឌិឈនេសា នច ចិតត្តិនេយា តិរិយញ្ញា តក្ខុបណ្ឌំ ឧក្ខុំ យុឍយស្សាតិ ឧក្ខុក្ខុលិ។ អាទិ-សទ្ទេន យុសលំ, សុប្បំ, តិសដំ, តិសនេបិតោ, បិសាលនោណិ, បិសាលកដិហញ្ញា សក្កិតំ។ នេបសការាទឹតិ អាទិ-សទ្ទេន ចម្មការាទឹតំ កហណំ។ តុរិនេចយាទិ នេបសការកណ្ឌញ្ញា កត្ថាទិ ចម្មការកណ្ឌញ្ញា ការិកណ្ឌញ្ញា ឃុកតក្កលិទិ សឈ្ជិកំ សញ្ញុត្តកំ កក្ខណ្ឌតិ នេយាដនា។

១៥៥៦។ “តនេឆចា”តិ ពុយិតា “សឈ្ជិកា”ត្តិ ពុតំ បត្ថាយសតិ។ អាឆារនេកាតិ បត្តាឆាននោ។ តាលចណ្ឌត្តិ តាលចណ្ឌេហិ កតំ។ នេចញ្ញុឧត្តចិលិនេចហិ ចា នេយានបិនេទ្ធហិ ចា ចម្ពុកតីហិ ចា កតម្បិ តំសទិសំ “តាលចណ្ឌ”នេត្តច ភុត្តតិ។ ចដ្ឋចិត្តបតាតំ តាលចណ្ឌនេយច អនេត្តាកឆត្វា “ពីដតិ”តិ ចតុនស្សចិត្តបតញ្ញា កោតកបិនោហកុត្តាលបណ្ណាទិយឃឆត្តយឃចិសាលយឃណ្ឌកយកសពីដតិ ច ភុត្តតិ។ បត្តិ បិកដិនេយច។ បត្តិនេតា ញុឌ្ឍនោ តាលបណ្ណាទិយយោ កាដតចិសេសោ ចនេក្កាដកំ។ សត្ថា សម្ពុជ្ជនីតិ នាញ្ញុនេករហីនាទីហិ ពណ្ឌា ឃដ្ឋិសម្ពុជ្ជនី, យដ្ឋិសម្ពុជ្ជនីតិ ភុចិឆា បរិនេចណក្កណាទិសម្ពុជ្ជនី ច តនេឆច ភុចិឆា ខត្ថិរិតាញ្ញុនេករបណ្ណាទីហិ ពណ្ឌា កោហសម្ពុជ្ជនី ចាតិ សត្ថាបិ សម្ពុជ្ជនី កក្ខណ្ឌំ ហោតិ។

១៥៦០។ ចក្កឃុត្តកយានត្តិ ហត្ថចដ្ឋកសកដិទិឃុត្តយានញ្ញា។

᪑᪖᪕᪐᪨ ᩃᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨱ᩠ᨱᨠᩥᩃᨬ᩠ᨧᩮᩈᨲᨶ᩠ᨲᨧᩮᩈᨽ ᨲᩥᨧᩥᩈᩴ ᩃᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨿᨯ᩠ᨯᩥᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩃᨸᨱ᩠ᨱᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩅᩥᩈᩣᩃᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨴᩦᨥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᩣ, ᩑᨠᩮᨠᩈᩈ᩠ᩅᩮᨸᨠᩮᩈᩮᩈᩣ, ᨠᩣᨿᩣᨷᨶ᩠ᨵᨧᩮᩈᨽ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩣᨠᩮᨿᩣ ᨧ᪨ ᩅᩥᩈᩣᩃᨿᩴ, ᨠᩣᨲᩴ ᨴᩦᨥᨿᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨧ “ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩣ᪨ ᩋᩁᨲ᩠ᨶᩥ ᩋᩁᨲ᩠ᨶᩥᩈᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩣᨿᩃᨠᨴᩦᨥᩴ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨧᩣᩈᩥᨿᩣ ᨷᨯ᩠ᨯᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩣᨲᩥ᪨ ᩃᩉᩩ ᩋᨠᩣᨽᩩᨠᩴ, ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᨾᩣᨱᩥᨠᩣ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩴ ᨠᩣᨽᩩᨠᩴ᪨

᪑᪖᪕᪑᪨ ᩅᩥᩈᩣᩃᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᩣᩅᩥᩈᩣᩃᩣᨶᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᩈᩣᩃᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ ᨿᨳᩣᨠᨲᩮᨿᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᨴᩣᨶᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᨿᩣᨲᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨸᩥᩮᨴᩣ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᩋᨦ᩠ᨣᨲᩦ ᨸᩦᨮᨸᩥᩮᨴᩣ ᨸᩦᨮᩋᨦ᩠ᨣᨲᩦ ᨧᩣᩈᩥᩋᩁᩩᩋᩣᨶᩦᨶᩴ ᨷᨯ᩠ᨯᩣᨲᩥ ᩑᨲᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨸ᩠ᨸᨠᨲᨲᨶ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨸᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᨿᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨲᨿᨯ᩠ᨯᩴ ᨸᨽ ᨠᩣᨽᩩᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪑)᪨

᪑᪖᪕᪒᪨ ᩋᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨲᩮᩣ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᩥᨲᩋᨯ᩠ᨯᩥᨲᩮᩣᨲᩣᨸᩥ᪨ ᩅᩥᨨᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᨷᨶ᩠ᨵᨶᩮ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩥᨨᩮ᪨ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩃᨠᩮᩣᨲᩥ ᩉᩥᨦ᩠ᨣᩩᩃᨿᩮᩣ ᨧᩣ ᨲᨾᩣᨴᩮᩁᩣ ᨧᩣ ᨠᩮᩣᩃᨠᩮ᪨ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᨶᩣᩊᩥᨠᩣ ᨧ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᨠᩮᩣᩃᨠᩣ ᨧ᪨ ᩈᩃᩣᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨩᨶᩥᩈᩃᩣᨠᩣ᪨ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨶᩦᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨴᨶ᩠ᨲᩅᩥᩈᩣᨱᩣᨴᩥᨿᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨶᩦ᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᩮᨶ᪨

᪑᪖᪕᪓᪨ ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩔᩣᨲᩴ ᨴᩮᩣᨽᩮᩣᨣᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨿᩣᨣ᩠ᨣᩥ᪨ ᨣᩩᩃᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨸᩦᨮᩣᨴᩥᨣ᩠ᨣᩩᩉ᩠ᨿᨠᩣᨶᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨶᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩥᨾᩥᩴ, ᩋᨦ᩠ᨣᩣᨶᨶᩥᨾᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨴᩩᨿᨲᩣᨲᩴ ᨲᩣᨯ᩠ᨯᨠᩣ᪨ ᨠᨸᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᨥᨭᨠᨸᩃ᩠ᩃᩥᨠᩣ᪨

᪑᪖᪕᪔᪨ ᨴᩩᨸᩥᨠᩣᨲᩥ ᨸᩥᩈᩣᩋᩣᨴᩥᨴᩩᨸᩥᨠᩣ᪨ ᨥᩦᨸᨷᩩᩁᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᨥᩦᨸᩥᩈᩣᩁᩮᩣ᪨ ᨧᨿᨲᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣᨲᩥ ᨸᩥᨠᩣᩁᩮᨧᨲᩥᨿᩣᨶᩦᨲᩴ ᨧᨿᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣ ᨧ ᨠᩮᩣᨲᩣᨶᩦᨲᩴ ᩃᨧᨠᨭ᩠ᨮᨠᩣ ᨧ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨿᨬ᩠ᨬᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᩥᨿᩴ ᩋᨠᨧᩮᩈᩩ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩮ᪨

᪑᪖᪕᪕᪨ ᨠᨲ᩠ᨲᩩᨠᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩁᨠᩮᩣ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᨴᩮᨠᩃᩩᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨲᩣ ᩋᨲᩥᩁᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᩮᨠᩃ᩠ᨿᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᩣ᪨ “ᨿᨳᩣ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳᩥᨠᩣᨠᨱ᩠ᨱᩮ, ᩑᨧ᩠ᨧᩥ ᩈᩮᩣᩉᨠᨱ᩠ᨱᩮᨸᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨿᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣᩈᩮᨿᩮᨶ ᨠᨭᩦ”ᨲᩥ (ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪑) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨲᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᨲᩩᨿᩣᩉ “ᩈᩮᩣᩉᨠᨱ᩠ᨱᩮᨸᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨸᩥ ᨧ ᨠᩣᩁᩮᨿᩣ”ᨲᩥ᪨

᪑᪖᪕᪖᪨ ᨠᩁᩩ ᨲᩣᨿ ᨸᨲ᩠ᨳᩦᩅᩴ ᨠᩁᩩᨠᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨲᨿᩴ᪨ ᨲᩣᨧᩥ ᨲᩣᨿ ᨸᩩᩁᩥᨿᩮᨣ᩠ᨥᨿᩴ᪨ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔᩣᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔ᪨ ᨸᩁᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩣᨶᩦᩉᩥ ᨲᩣᨶᩥᩈᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨲᩮᩉᩴ ᨸᩁᩥᨧᩮᨲ᩠ᨲᨠᩣᨶᩮᨿᩣ (ᨠᩘ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪑᪑) – ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔ ᨲᩣᨯ᩠ᨯᨠᩮᩁᩣᩁᩣᩁᩮᨿᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᩁᨠᩣ ᨲᩴ ᨷᩉᩩᨲᩁᩴ ᩃᩣᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩮᨲᩣ ᩈᨠᨭᩮᨧᨲᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᩮᨿᨧ ᩋᩣᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᩈ᩠ᩈᩮᩣᨶᩥ ᨸᨽ ᨲᩔ ᩋᩣᩁᩣᨾᩔ ᩋᨧᩥᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨧᩣᩈᩦᨲᩴ ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩔᩣᨲᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩔ ᩈᩦᨾᩮ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨿᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩮᩣᨲ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨲ ᨲᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨴ᩠ᨵᩮᨲ “ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔᩣ”ᨲᩥ ᩋᨸᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩈᩉᩔᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨲ᩠ᨳᩩᩔᩣᨲᩴ ᨸᨭ᩠ᨭᩣᩈᨲᩣᨲᩥ, “ᨲᨲ᩠ᨳ ᨴᩦᨥᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩮᨿᩣ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣ”ᨲᩥ ᨲ ᨧᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨸᩥ ᩉᩥ ᩋᨿᩴ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨴᩦᨥᩮᨲ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩔ ᩋᩣᨿᩴ ᨶᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮᨸᩥ ᩈᨿᨠᩮᨿᩮᨧ ᨶᩮᨲᩥ, ᩑᨧᨿᩥ ᨴᩦᨲ᩠ᨳᩥᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨲᨠᩣᩃᩮ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩦᨱᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᨠᩮᩉᨲᨻ᩠ᨻᩣᨿᩮᨧ᪨

សចេ បន យត្ស្បានិ ពហុតរា ទុក្កា ហោន្តិ, “តត្ថ ចុយ្យានិ ពហុតរា ទុក្កា”តិ ចត្តព្វំ សចេ “អតិរេកំ អយ្យានិ បុព្វានិ ហោតុ, សង្ឃស្ស រេយា”តិ ចទន្តិ, ឌានាបេត្វា សយ្យជិន្និតុំ ចដ្ដតិ កិក្ខុនំ ទុក្កា ផលធារិនោ, យត្ស្បានិ ទុក្កា ន តាច ផលំ កាលញ្ញន្តិ កិញ្ចាបិ ន កាលញ្ញន្តិ, ន ជិនរេយ្យច កាលិញ្ញស្សន្តីតិ សយ្យជិន្និតព្វយេច យត្ស្បានិ ទុក្កា ផលធារិនោ, កិក្ខុនំ ន តាច ផលំ កាលញ្ញន្តិ “តត្ថ ចុយ្យានិ ទុក្កា ផលធារិនោ”តិ ចត្តព្វំ សចេ “កាលញ្ញន, កន្តេ, អយ្យានិ បុព្វានិ កជិស្សតី”តិ ចទន្តិ, ឌានាបេត្វា សយ្យជិន្និតុំ ចដ្ដតិ ឧចំ អារាមេន អារាមោ បរិចត្តេតព្វោ ឧទោតេច តយេន អារាមចត្ថុបិ ជិហារោបិ ជិហារចត្ថុបិ អារាមេន បរិចត្តេតព្វំ អារាមចត្ថុនា ច យហន្តេន ចា ចុដ្ឋកេន ចា អារាមអារាមចត្ថុជិហារជិហារចត្ថូនិ

កថំ ជិហារេន ជិហារោ បរិចត្តេតព្វោ? សង្ឃស្ស អន្តោគាមេ គេហំ ហោតិ, យត្ស្បានំ ជិហារមជ្ឈេបិសាទោ, ឧភោបិ អគ្ឃេន សមកា, សចេ យត្ស្បា តេន បិសាទេន តំ គេហំ ឃាចន្តិ, សយ្យជិន្និតុំ ចដ្ដតិ កិក្ខុនំ ចេ យហគ្ឃតរំ គេហំ ហោតិ, “យហគ្ឃតរំ អយ្យានំ គេហ”ន្តិ ចុត្តេ ច “កិញ្ចាបិ យហគ្ឃតរំ, បព្វជិតានំ បន អសារុប្បំ, ន សក្កា តត្ថ បព្វជិតេហិ ចសិតុំ, ឥទំ បន សារុប្បំ, កាលញ្ញថា”តិ ចទន្តិ, ឧចម្បិ សយ្យជិន្និតុំ ចដ្ដតិ សចេ បន យត្ស្បានំ យហគ្ឃំ ហោតិ, “តត្ថ ចុយ្យានំ គេហំ យហគ្ឃ”ន្តិ ចត្តព្វំ “ហោតុ, កន្តេ, អយ្យានំ បុព្វានំ កជិស្សតិ, កាលញ្ញថា”តិ ចុត្តេ បន សយ្យជិន្និតុំ ចដ្ដតិ ឧចំ ជិហារេន ជិហារោ បរិចត្តេតព្វោ ឧទោតេច តយេន ជិហារចត្ថុបិ អារាមោបិ អារាមចត្ថុបិ ជិហារេន បរិចត្តេតព្វំ ជិហារចត្ថុនា ច យហគ្ឃេន ចា អប្បគ្ឃេន ចា ជិហារជិហារចត្ថុអារាមអារាមចត្ថូនិ ឧចំ តាច ថាចរេន ថាចរបរិចត្តនំ ចេទិតព្វំ

គរុភណ្ឌេន គរុភណ្ឌបរិចត្តនេ បន យញ្ចបីឋំ យហគ្ឃំ ចា ហោតុ ចុដ្ឋកំ ចា, អត្ថរណេ ចត្តុរក្កុលបិដកំ កាយធាររេកហិ បំសុការេកាសុ គិញ្ចអន្តេហិ គតយម្បិ សង្ឃស្ស ជិត្តកាលតោ បដ្ឋាយ គរុភណ្ឌំ ហោតិ សចេបិ រាជរាជយហាមត្តាទយោ ឧកប្បហាររេតច យញ្ចសតំ ចា យញ្ចសហស្សំ ចា ទេន្តិ, សព្វេ កប្បិយមញ្ចា សយ្យជិន្និតព្វា, សយ្យជិន្និត្វា ចុឌ្ឍបដិបាដិយា “សង្ឃិកបរិភោគេន បរិកុញ្ជថា”តិ ទាតព្វា, បុក្កលិកចសេន ន ទាតព្វា អតិរេកមញ្ចេ ភណ្ឌាគារាទីសុ បញ្ញាបេត្វា បត្តចីចរំ និក្ខិបិតុម្បិ ចដ្ដតិ

ពហិសីមាយ “សង្ឃស្ស រេយា”តិ ជិន្នមញ្ចា សង្ឃត្ថេរស្ស ចសនដ្ឋានេ ទាតព្វា តត្ថ ចេ ពហូ មញ្ចា ហោន្តិ, មញ្ចេន កម្មំ នត្ថិ, យស្ស ចសនដ្ឋានេ កម្មំ អត្ថិ, តត្ថ “សង្ឃិកបរិភោគេន បរិកុញ្ជថា”តិ ទាតព្វា យហគ្ឃេន សតគ្ឃនកេន, សហស្សគ្ឃនកេន ចា មញ្ចេន អញ្ញំ មញ្ចសតំ លកតិ, បរិចត្តេត្វា គហេតព្វំ ន កេចលំ មញ្ចេន មញ្ចោយេច, អារាមអារាមចត្ថុជិហារជិហារចត្ថុបីឋកិសិពិព្វោហនានិបិ បរិចត្តេតុំ ចដ្ដន្តិ ឧស តយោ បីឋកិសិពិព្វោហនេសុបិ ឧទេតសុ ហិ កប្បិយាកប្បិយំ ចុត្តនយេន តត្ថ អកប្បិយំ ន បរិកុញ្ជិតព្វំ, កប្បិយំ សង្ឃិកបរិភោគេន បរិកុញ្ជិតព្វំ អកប្បិយំ ចា យហគ្ឃកប្បិយំ ចា បរិចត្តេត្វា ចុត្តចត្ថូនិ គហេតព្វានិ, អគរុភណ្ឌុបគំ បន កិសិពិព្វោហនំ នាម នត្ថីតិ

១២៥២ កិក្ខុ អធោរោតន បិដេក, អលុបិដេក ចា សេតាសនំ តក្កយេតិ សព្វត្ថោ សយន្តិ ឧត្ត, អាសន្តិ ចាតិ សយតាសនំ,

បរិកប្បុកតក្ខុយតួទលាឌិ៍ អល្លបិនេឝន ចាតិ ខេយន អក្កត្ថដ្ឋានេន ឪ្ឌកំ បញ្ញាយតិ, ឲចទ្ធុខេបន តិត្តបិនេឝន៍ យចាហ – “អល្លេហិ បិនេឝហីតិ ខេយហិ អក្កត្ថដ្ឋានេន ឪ្ឌកំ បញ្ញាយតិ, ឲចទ្ធុខេបហិ បិនេឝហិ បរិកល្លកតក្ខុបិ ចា ខេសតាសតំ ចា ត អក្កបិតត្ថាំ សេខ បន ឪ្ឌកសិខេតហយត្តខេយច បញ្ញាយតិ, ត ឪ្ឌកំ, ចដ្ឋតី”តិ (ក្ខុឮអច៍ អដ្ឋ៍ ១៦៣)៍ ទិ៍សាបិហខេតាតិ ឲត្ត “ខេឆាតបិឝក”ត្តិ ចត្តត្ថាំ បិនេឝ បដិយុក្កាហិ ឪ្បិហតាហិ ទិ៍សាបិហខេតា កិក្ខុ ខេឆាតបិឝកំ ខេឆាតបិនេឝហិ អក្កបិតត្ថដ្ឋានំ តខេឆច ត អក្កខេបតិ ខេយាឌតា៍

១៥៥៥៍បរិកប្បុកតាយាតិ ឃុឆាឌិបរិកប្បុកតាយ៍ តិដ្ឋកត្តឃ្យាតិ ខេឮអំ បិខេតត្តឃ្យ៍ បរិកប្បុកតំ កិត្តិត្តិ ខេសតកិត្តិ ចា ឌិត្តកប្បុកតំ ចា កិត្តិ៍ ត ខេកចលត្ថា កិត្តិខេយច, ត្ថានេបិ ចាតបិតេបិ អបឃ្យេតចលកេបិ បិសាណាតួខ្យូបិ ទុក្កតួខ្យូបិ ឌិចខេទេត ចា ខេកតឌិ ចា អបដ្ឋិត្ថានេត្ធា អបឃ្យឃិតំ ត លតតិខេយច៍ “ត្ថានេចាតបិតាឌខេយា បន អបរិកប្បុកតាបិ អបដ្ឋិត្ថានេត្ធា ត អបឃ្យឃិតត្ថា”តិ កល្លិបខេឝ ទុត្តិ៍

១៥០០៍ តិដ្ឋាយខេតា តឃ្យ ខេកាឌិ សទិទាចយខេចា បដ្ឋត្តខេលា សក្កដិខេត សហសា យឌិ បត្ថិ ឲុបតិ, ទុក្កដត្តិ ខេយាឌតា៍

១៥០១៍ខេលិខេបឃុ បត្ថិ ឲុសខេត្តឃុ៍ ហត្តបិឌាតំ តខេលត អក្កបិតំ ចដ្ឋតីតិ ខេយាឌតា៍ បត្ថិបិឌំ តិហខេត្តឃ្យ ការេយ បដិហញ្ញតិ, អតាបត្តិ៍

“ឌាយខេកហិ ‘ការេយត ឲុសិត្ថា យចាឃុលំ បរិកុញ្ញចា’តិ ឌិត្តខេសតាសតំ, បត្ថិបិឌាឌិត្ថិ ឌាយខេកត ទុត្តតិយាខេបត បរិកុញ្ញត្តឃ្យ ឌោខេសា តត្តិ”តិ យាតិកដ្ឋកចាយ ឃិហឮអកល្លិបខេឝ ទុត្តត្ថា តចា បរិកុញ្ញត្តឃ្យ អតាបត្តិ៍ “ឌ្លបំ បត្ថិបិឌាឌិ សញ្ញឃ្យ ឌឃ្លិ”តិ ទុខេត្ត កទុកល្លំ ខេហាតិ, ត កាខេឌតត្ថាំ សញ្ញឃ្យ បខេយដ្ឋត្តា៍ “ឌ្លបំ បត្ថិបិឌាឌិ កខេត្តាតំ ចឃ្យខេក្កត កល្លិក្បំ ឌឃ្លិ”តិ ទុខេត្ត សតិបិ កទុកល្លកាខេច កបិយចត្តំ កាខេឌត្ថា កល្លិក្បំ ចដ្ឋតិ, អកបិយកល្លខេយច កាខេឌត្ថា កខេហតំ ត លត្តតិ៍ “ឌ្លបំ បត្ថិបិឌំ ចឃ្យខេក្កត កខេហតំ សញ្ញឃ្យ ឌឃ្លិ”តិ ទុខេត្ត ចឃ្យខេក្កត កាខេឌត្ថា កខេហតត្ថាំ ចឃ្យខេក្កត កាឌតំ បឌបំ ចត្ថា បត្ថា សញ្ញឃ្យ បខេយដ្ឋត្តា៍ “សញ្ញឃ្យ ឌ្លបំ បត្ថិបិឌំ ចឃ្យខេក្កត កល្លិក្បំ ឌឃ្លិ”តិ ទុខេត្ត បន កទុកល្លំ ខេហាតិ បឌបំ សញ្ញឃ្យ បខេយដ្ឋត្តាតិ អយមិ ឌិខេសខេសា យាតិកដ្ឋកចា កល្លិបខេឝខេយច ទុខេត្តា៍

១៥០១-៣៍ ឪ្ខេឌ្ឌសកត្តឌិតិត្ថខេយាកខេឌសំ ឌឃ្យតុយាហ “សហឃ្យល្លត្តខេកា”តិអាឌិ៍ សហឃ្យល្លត្តខេកា សឌិចខេទា បិល្លបិខេតា អចឃ្យិកំ កិក្ខុ បខេត្តា, តឃ្មិ ឌិហាខេទ ច “ឲចទ្ធុខេបិ បិល្លបិខេតា អចឃ្យិកំ កិក្ខុ បខេត្តា”តិ លិកិត្ថា ឌបិខេតាបិ ច ខេហាតិ, តខេតា សដ្ឋិចឃ្យាតបត្ថខេយ តាឌិខេសា សហឃ្យល្លត្តខេកា សឌិចខេទា ខេកាឌិ បិល្លបិខេតា សេខ ឪ្បខេត្តា ខេហាតិ, តំ បិល្លបិតំ ត្បខេឆា ឌិតិត្ថយក្បសខេលិ កិក្ខុ អចឃ្យិកដ្ឋិតិកាយ អខេត្ថា សដ្ឋិចឃ្យិកដ្ឋិតិកាយ ឌខេឌយ្យាតិ ខេយាឌតា៍

១៥០៤៍ឪ្ខេឌ្ឌសកត្តិ កុញ្ញិត្វាតិ ឪ្បសេយ្យត្តការេល អត្តខេតា ចឃ្យខេក្កត បត្តំ ឪ្ខេឌ្ឌសកត្តិ បរិកុញ្ញិត្វា៍ ឌាខេតា ខេឆ សាយខេលាខេកាតិ សិក្ខាបដ្ឋក្កាតាឌិចខេយត សេខ សាយខេលាខេទា ឌាខេតា៍ តត្តិ ឪ្បសេយ្យត្តការេល កហិតំ តខេឆច ឪ្ខេឌ្ឌសកត្តិ៍ សាយខេលាខេឃ្យ បិឮត្តយាតិ សាយខេលាខេបដិបិឌិ យា អត្តខេតា បត្តំ បត្ថា កខេហតំ លតតិ៍

១៩០៦. យោ នាមភោគេ សមុល្លបិតចិត្តស្ស “ស្វេ ឧត្តរិភង្គំ លភិស្សតី”តិ ចិន្តេត្វា, អជ្ជ នេវ ឧបសម្បជ្ជិត្វា ហោតិ, ឋិតិកា អតីតា ភវិស្សតីតិ ឃោជនា, ស្វេ បិ ភេបតេត្វា នាមភោគដ្ឋិតិកា អជ្ជ ឧបសម្បន្នត្តា អតិក្កន្តា ហោតីតិ អត្ថោ, តំ ភត្តំ ន លភតីតិ វុត្តំ ហោតិ។

១៩០៧. ឧទ្ទេសភត្តាទីនំ សលាកភត្តំ ឧបស្សយាហ “សចេ បន”តិអាទិ។ សចេ សលាកា លទ្ធា, តំទិវសេ ភត្តំ ន លទ្ធំ, បុនទិវសេ តស្ស ភត្តំ គហេតព្ពំ, ន សំវេឃា “គហេតព្ពំ នុ ខោ, ន គហេតព្ព”ន្តិ ឯវំ សំសយោ ន កាតព្ពោតិ ឃោជនា។

១៩០៨. ឧត្តរិ ឧត្តរំ អតិរេកំ ភង្គំ ព្យញ្ជនំ ឯតស្សាតិ ឧត្តរិភង្គំ, តស្ស, អតិរេកព្យញ្ជនស្សាតិ អត្ថោ។ ឯកវេរស្សាតិ ឯកវារិកស្ស។ សលាកាយេវ សលាកិកា។

១៩០៩. ឧត្តរិភង្គមេវ ឧត្តរិភង្គំ។

១៩១០. ឃេត ឃេត ហីតិ កាហិតសលាកេត ឃេត ឃេត ភិក្ខុនា។ យំ យន្តិ ភត្តព្យញ្ជនេសុ យំ យំ ភត្តំ វា យំ យំ ព្យញ្ជនំ វា។

១៩១១. សូបព្យញ្ជនកត្តិ សូបភេទ្ធព្យញ្ជនកំ។ អាទិ-សទ្ទេន តិលភត្តំ, សលាកំ, បក្ខិកំ, ឧបោសថិកំ, បាដិបទិកន្តិ បញ្ច ភត្តានិ គហិតានិ។

តត្ថ សង្ឃស្ស ទិន្នំ សង្ឃភត្តំ នាម។ “សង្ឃតោ ឧទ្ទេសេន ភិក្ខុ ឧទ្ទិសិត្វា ទេថា”តិអាទិនា ទត្វា ទិន្នំ ឧទ្ទេសភត្តំ។ “សង្ឃតោ ឧទ្ទិសិត្វា ភិក្ខូ ភត្តំ គណ្ហថា”តិអាទិនា ទត្វា ទិន្នំ តិលភត្តំ នាម។ អត្តនោ អត្តនោ នាមេន សលាកាយ គាហកានំ ភិក្ខូនំ ទិន្នំ សលាកភត្តំ នាម។ វារោទ្ទេសិយំ ទិន្នំ បក្ខិកំ។ ឧបោសថេ ទិន្នំ ឧបោសថិកំ។ បាដិបទេ ទិន្នំ បាដិបទិកំ។ តំតំភាវេន ទិន្នមេវ តថា តថា វោហរីយតិ។ ឯវមេវ បន ចិត្តាទិកថា “អភិលក្ខិតេសុ”តិអាទិនា (ខុទ្ទក អដ្ឋ ១១៣ បក្ខិកភត្តាទិកថា) អដ្ឋកថាយំ វុត្តនយេន វេទិតព្ពំ។ អាគន្តុកានីតិ ឯត្ថ អាទិ-សទ្ទេន គមិកភត្តំ, គិលានភត្តំ, គិលានុបដ្ឋាកភត្តន្តិ តីណិ គហិតានិ។ អាគន្តុកានំ ទិន្នំ ភត្តំ អាគន្តុកភត្តំ។ ឯវមេវ ភេយា សេសេសុ។

១៩១២. វិហារត្តិ វិហារភត្តំ ឧត្តរសេននស្សេវ, វិហារេ តព្យព្យាគភត្តស្សេតំ អធិវចនំ។ វារកត្តន្តិ ឧទ្ទិក្ខសមយេ “វារេន ភិក្ខុ ឧបក្កិស្សាមា”តិ ឧបទេហតោ បដ្ឋាយ ទិន្នំ និច្ចត្តិ និច្ចភត្តំ ឧត្តរបនេសិបេន, តញ្ច តថា វត្វាវ ទិន្នំ។ កុដិភត្តំ នាម សង្ឃស្ស អាវាសំ កត្វា “អម្ហាកំ សេនាសនវាសិនោ អម្ហាកំ ភត្តំ គណ្ហន្តូ”តិ ទិន្នំ។ បន្នរសិកំ សង្ឃភេទ ភត្តំ ឋាន ឋាមស្ស សេនាសនភត្តំ ឧទ្ទិស្ស ពទ្ធិតំ។ ឯវំ វិត្តារវិនិច្ឆយោ អត្ថិកេហិ សមន្តបាសាទិកាយ គហេតព្ពោ។

១៩១៣. បច្ចយការកេ មិច្ឆាបដិបត្តិយា មហាគិតចត្តា អប្បមត្តេនេវ បដិបជ្ជិតព្ពន្តិ បច្ចយការកតំ អនុយោជេន្តោ អាហ “បិណ្ឌ”ន្តិអាទិ។

ខសភាសភ្លភ្ឋពពឆាចញ្ញភា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ចក្ខុក្ខុកកចាចណ្ហា

១៥៨១-៦៖ អាកត្តុកោ ច អាចាសិកោ ច បិណ្ឌចារិកោ ច សេតាសតទ្ធា អារឡ្ឡកោ ច អត្តុសោសតា ចាតិ ចិក្កូសោ, តាស្ម ចក្ខាតិ, ឡាតរិតរសោកក្កុសោសស្ស ក្ខុត្តរបងលិក្ខុត្តា ឡាត្តិ លិក្ខុតិរក្ខុសោ៖ កត្តេ កត្តក្កេ, ក្ខុត្តរបងលៃបៃ៖ “កត្តេ”តិអាឌីហិ បទេហិ “ចក្ខាតិ”តិ បទេ្ធកំ សោរេឌតន្តា៖

អាចរិសោ ច ក្ខុបញ្ញាសកោ ច សិស្សោ ច សទ្ធិចិហារិកោ ច, តេសំ ចក្ខាតីតិ ចិក្កូសោ៖ សត្ថាសោតិ សត្ថាចសចកេទហិ៖ ចត្ថូសេចាតិ អចសចកេទហិ ពាហុចិឆាតិបិ ចក្ខាតិ ចិសសកេឆេត ទុក្ខុស ៩ច ចុក្ខាតិ៖ ចិស្មច្ចិរក្ខុតាតិ សចារតសពលសំពិលេសប្បហាតតោ អច្ចត្តបរិសុទ្ធិក្ខុសត្តាតេត ៖ ចិតាសកោតាតិ សត្ថេ ចិតេតីតិ ចិតាសកោ, អត្តុត្តរបុរិសទម្មសារទិកាចេត ធម្មុទេច(ទាហុតាកាឌិកោ សត្ថេ តាតាចិទេត ចិតសត្តុបៃសោត ឌសេតីតិ អត្ថោ៖ អច ចា ចិកតោ តាសកោ អស្សាតិ ចិតាសកោ, តេត៖

១៥៨០៖ អារាសត្តិ ៩ត្ថ តំសមីបេ តទ្ធោហារោ៖ សចាហ “ឡាឌាតិ ‘អារាសំ បចិសិស្សាមី’តិ ឡាមិតា ក្ខុបចារសីមសមីបំ ឌស្សេតិ, តន្ថា ក្ខុបចារសីមំ បត្វា ក្ខុបិហតាឌ្ឋុប្បុក្ខុតាឌិ សត្ថាំ កាតត្តា”ត្តិ (ទ្វេអច៖ អដ្ឋ៖ ១៥០៖) “បត អបទេតត្តា”ត្តិ បទេទ្ធេឌោ៖ ឫក្ខិតត្តាតិ ក្ខុបិហតា បិឌេតា អបទេតត្តា៖

១៥៨១៖ ឌ្ឍក្ខុណ្ហតត្តិ សសីសបិទុបតំ៖ សីសេ ឌីចចេសេច ចា ត កាតត្តត្តិ សត្ថេក្តោ៖ តេតាតិ អាកត្តុកោត៖ បិតីសចារិតាតិ បិតត្តឌលេត៖

១៥៨២៖ បុន្និក្ខុតាតិ ចស្សកាលតំ បុន្និក្ខុ៖ ចិហារេ ទុក្ខុកិក្ខុតោ អាកត្តុកោត កិក្ខុតា ចត្តិតន្តាច៖ កាលេតិ កាលសេស្សច៖ តេត អាកត្តុកោត កិក្ខុតា សេតាសត “សឃ្ញាកតាទៃ សេតាសតំ បិបុណ្ហាតី”តិ បុន្និតត្តុក្ខាតិ សោរេឌតា៖

១៥៨៣៖ “បុន្និតត្តា”ត្តិ ឡាឌំ “ចក្ខុក្ខាត”ត្តិអាឌិកោហិ សត្ថោហិ ក្ខុបសោកត្តុបទេហិ បទេ្ធកំ សោរេឌតន្តា៖ បិតីសសេច ចាតិ “កាំ ឡាមិស្សា បៃបិក្ខុរសិសា បិតីសសេច បិចត្តិ, ក្ខុឌាហុ តហាតាឌិបរិកោកាបម្បិ កទោត្តិ”តិ (ទ្វេអច៖ អដ្ឋ៖ ១៥០៖) អដ្ឋកចាកាតតសោត បិតីសត្ថា៖ តចា បរិកោឌតីសត្ថា៖ សណ្ហកិតកត្តិ “កោបុចិ ដារេតបុ ចាឡអសិកា ចា អសត្តុស្សា ចា តោហាត្តិ, តន្ថា កំ កាលំ បចិសិតន្តា, កំ កាលំ តិក្ខុបិតត្តា”ត្តិ អដ្ឋកចាកាតតសោត សណ្ហូស្ស កតិកសណ្ហាតត្ថា៖ កោចទារិកត្តិ ៩ត្ថ ច “កោចទោ បុន្និតត្តាតិ ‘កោចទកាសោ អាសតេ្ត, ក្ខុឌាហុ ទុទេ, កាលសេស្សច ច បិណ្ហាស ចរិតន្តំ, ក្ខុឌាហុ តោ’តិ ៩ចំ កិក្ខុចាតោ បុន្និតត្តា”តិ (ទ្វេអច៖ អដ្ឋ៖ ១៥០៖) ទុក្ខុតសោត កោចទត្ថា៖ អាឌិ-សទ្ទេត អកោចទំ កហិតំ៖ “អកោចទោ តាស ឌិទ្ធាឌិក្ខុការំ ចា កាសោ បរិក្ខុត្តកិកោ្ខុ ចា កាសោ, សត្ថ ៩កស្ស ចា ក្ខុត្ត ចា កិក្ខុ ឌិស្សតិ, សោបិ បុន្និតត្តា”តិ (ទ្វេអច៖ អដ្ឋ៖ ១៥០៖) ទុក្ខុតសោត អកោចទត្ថា៖

១៥១០៉ ឧចំ អាកត្តកេចត្ត ឌេឃ្យត្វា ព្ញកាតិ អាចាយិកេចត្ត ឌេឃ្យត្យាហ “ចុដ្ឋ”ត្តិអាឌិ៉ បក្ខកត្វា បត្តត្ថា ឌឹចេទ្ថា បេដិក្កេហតព្តត្តិ ឃោះឌតា៉ ឌ-ឃេដ្ឋា លុត្តតិក្ខិដ្ឋោ៉

១៥១១៉ តឃ្យាតិ អាកត្តកឃ្យ៉ បិកោដកេត្ថាតិ ឌ-ឃេដ្ឋត ឆោតាខោតបិកា ឃត្វ ឲបិឃត្តិ, តំ បិឌបិដំ, បិឌកេឆលិកេត្ថា ដ្ឋបតិក្លិបិតព្តត្តិ ឧតំ កហិតំ៉ បុដ្ឋិតព្តត្ថា ចាទិតាតិ “បិតិឃេត បុដ្ឋេត្តត ឃេច ឃកិ អាតិតំ បិតិឃំ ឃត្តំ បិចតិ, ‘បុត អាកេតឃី’តិ បុដ្ឋិតព្តោឃេចា”តិ ចុត្តតឃេត បិតិឃេត បុដ្ឋិតព្តោ៉ ព្ញឆ ឌ-ឃេដ្ឋត –

“អបិច តីឌេតតបិ តីឌិតព្តោ, តីឌេត្តត ឃកិ បិឌបិដ្ឋិឃំ តីឌិត្វា ឃកិ យេឡ្យ ឃកិ ឃិឃេ តីឌិតព្តំ, ‘អលំ ហោត្យ’តិ ចុត្តត តតោ យត្តតំ តីឌិតព្តំ៉ បុត ‘អល’ត្តិ ចុត្តត តតោ យត្តតំ តីឌិតព្តំ៉ តតិឃចាទំ ចុត្តត តីឌតិ ឲបេតព្តោ៉ បិកាបិឃ្យ ឆោចិតព្តោ, ឆោចិត្វា ឃេច អត្តតោ តេលំ អត្វិ, តេត យក្លេតព្តោ៉ តោ ឌេ អត្វិ, តឃ្យ ឃត្តកេត យក្លេតព្តោ”តិ (ក្ខឡអច៉ អដ្ឋ៉ ១ៃ៥) –

ចុត្តចត្តាតិ ឃក្កហាតិ៉

១៥១១-១៉ចេដ្ឋឃ្យាតិ ចុដ្ឋាកត្តកោ ចក្ខិតព្តោ៉ បព្តាបេតព្តត្តិ “កត្វ យឃ្យាឃតាឃតំ បិបុលាតី”តិ បុដ្ឋិតេត ឃេតាឃតំ បព្តាបេតព្តំ, “ឧតំ ឃេតាឃតំ ត្យព្យាកំ បិបុលាតី”តិ ឧចំ អាចិក្លិតព្តត្តិ អត្វោ៉ “ចត្តព្តោ”តិ ព្ញដំ “អព្ញាចុត្វយចុត្វ”ត្តិអាឌីហិ បេដេហិ តំតំលិក្ខចេតាត្ថ្យបេត បទិចេត្តត្វា បេចោកំ ឃោះឌតព្តំ៉ អព្ញាចុត្តត្តិ បព្តាត្តឃេតាឃតឃ្យ កិក្លហិ បដយំ ចុត្វកាចំ៉ អចុត្វំ ចាតិ ឌឹចេកាលំ តឃ្វិ កិក្លហិ អតព្ញាចុត្វកាចំ ចា៉ កោចទាកោចទំ ចុត្តេយច៉

ឃេក្លក្យលិតិ ចាតិ លដ្ឋេឃក្លឃឡុតិកាតិ ក្យលិតិ ច ចត្តព្តាតិ៉ “បេចេឃ តិក្លេយ កាលេលី”តិ ព្ញដំ “ឃព្ពាតិក”ត្តិ ឧត្វ ចុត្តត្វេយច៉ បិតិឃាឌិកត្តិ អាឌិ-ឃេដ្ឋត បទិកោដតិយកត្តឃេដ្ឋិតំ អាចិក្លតំ ឃក្កហាតិ៉

១៥១៣៉ យចាតិឃិតេត្តតចាតិ អត្តតា តិឃិត្តដ្ឋាតេឃេច តិឃិតេត្ត៉ អឃ្យាតិ តចកឃ្យ៉

១៥១៤៉ “អ៣ បត្តំ ឲបេហិ, ព្ញដយាឃតំ តិឃិកាហី”តិ ព្ញត្តេចំ ព្ញយិតា បកាទេត ឃត្តំ ចត្តព្តត្តិ ឃោះឌតា៉ ដេឃ្យ ឃេតាឃតយ្យិ ចាតិ ឃេតាឃតត្ថា ដាតព្តំ៉ ឌ-ឃេដ្ឋត “អចុត្វំ ចា អព្ញាចុត្វំ ចា អាចិក្លិតព្ត”ត្តិអាឌិតា ចុត្តំ ឃយ្យិឃេដ្ឋតិ៉ យហាអាចាទេឃបិ អត្តតោ ឃត្តិកំ ឃយ្យត្តឃ្យ អាកត្តកឃ្យ ចត្ត អកាត្យ ត លព្ពតិ៉

១៥១៩៉ “យាតិកាឃ តិក្ខិដ្ឋក្លេយតេច ចត្តាតិ កាតព្តាតិ, ដ្ឋកាហុ ឃចាត្យព្យត្តិចេឃតា”តិ កោចិ យេឡ្យាឃ្យាតិ យាតិកាក្លេយតេច កាតព្តត្តិ តិឃយោ តត្វិ, ឃចាត្យព្យត្តចេឃតេច កាតព្តត្តិ ចិព្តាទេបត្យ យាតិកាក្លយតាឌិឃិត្វា កយិកេចត្ត អាទេដ្ឋំ៉ អឆ ចា

វត្តិច្ឆាតុបុគ្គលត្តា សង្ឃភោគស្ស មាតិកាក្កមយថានិយមិត្វា យថិច្ឆំ និសីទិត្វា ករោតាតិ វេទិតព្វាតិ. ទារុមត្តិកភណ្ឌានីតិ មញ្ចបីឋានីតិ ចេវ រជតភាជនានិ ច. បដិសាមេត្វាតិ គុត្តដ្ឋានេ ឋបេត្វា. អាវសថម្បិ ថកេត្វាតិ អាវសថេ ទ្វារកវាដានិ ច ថកេត្វា.

១៥១៧. អាបុច្ឆិត្វាបីតិ ភិក្ខុស្ស វា សាមណេរស្ស វា អារាមិកស្ស វា “ឥមំ បដិជគ្គាហី”តិ និយ្យាទេត្វា វា. បុច្ឆិតព្វេ អសន្តេបីតិ ឯត្ថ បិ-សទ្ទោ បន-សទ្ទត្ថោ. គោបេត្វា ចាបិ សាធុកន្តិ “ចតុស្សុ បាសាណេសុ មញ្ចំ បញ្ញាបេត្វា មញ្ចេ មញ្ចំ អារោបេត្វា”តិអាទិនា (ចូឡវ. ១៩០) វុត្តនយេន សម្មា បដិសាមេត្វា គន្តព្វន្តិ យោជនា.

១៥១៨. បិណ្ឌចារិកវត្តំ ទស្សេន្តោ អាហ “សហសា”តិអាទិ. បិណ្ឌចារិកោ ភិក្ខុ អន្តរឃរំ បវិសន្តោ សហសា ន បវិសេ សីឃំ ន បវិសេយ្យ, និក្ខមន្តោ សហសា ន និក្ខមេ សីឃំ ន និក្ខមេយ្យ, ភិក្ខុសារុប្បេន បវិសេយ្យ, និក្ខមេយ្យ ច. បិណ្ឌចារិកា ភិក្ខុនា គេហទ្វារំ សម្បត្តេន អតិទូរេ ន ឋាតព្វំ និព្វោកាសតោ អតិទូរដ្ឋានេ ន ឋាតព្វំ. អច្ចាសន្នេ ន ឋាតព្វំ និព្វោកាសតោ អាសន្នតរេ ឋានេ ន ឋាតព្វំ.

១៥១៩. ឧច្ចារេត្វាតិ ឧបនាមេត្វា. ភាជនន្តិ បត្តំ. ទក្ខិណេន បណាមេត្វាតិ ទក្ខិណេន ហត្ថេន ឧបនាមេត្វា. ភិក្ខំ គណ្ហេយ្យាតិ ឯត្ថ “ឧភោហិ ហត្ថេហិ បដិគ្គហេត្វា”តិ សេសោ. យថាហ – “ឧភោហិ ហត្ថេហិ បត្តំ បដិគ្គហេត្វា ភិក្ខា គហេតព្វា”តិ (ចូឡវ. ១៩៩).

១៥២០. សូបំ ទាតុកាមា វា អទាតុកាមា វា ឥតិ មុហុត្តកំ សល្លក្ខេយ្យ តិដ្ឋេយ្យ. អន្តរាតិ ភិក្ខាទានសមយេ. ភិក្ខាទាយិកាតិ ឥត្ថី វា ហោតុ បុរិសោ វា, ភិក្ខាទានសមយេ មុខំ ន ឧល្លោកេតព្វន្តិ.

១៥២១. បិណ្ឌចារិកវត្តំ ទស្សេត្វា អារញ្ញិកវត្តំ ទស្សេន្តោ អាហ “បានីយាទី”តិអាទិ. បានីយាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន បរិភោជនីយអគ្គិអរណិសហិតកត្តរយដ្ឋិំ គណ្ហាតិ. តត្ថាយំ វិនិច្ឆយោ – បានីយំ ឧបដ្ឋាបេតព្វន្តិ សចេ ភាជនានិ នប្បហោន្តិ, បានីយមេវ បរិភោជនីយម្បិ កាតព្វំ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ. ភាជនំ អលភន្តេន វេឡុនាឡិកាយបិ ឧបដ្ឋាបេតព្វំ. តម្បិ អលភន្តស្ស យថា សមីបេ ឧទកអាវាដោ ហោតិ, ឯវំ កាតព្វំ. អរណិសហិតេ អសតិ អគ្គិ កាតុម្បិ ន វដ្ដតិ. យថា ច អារញ្ញិកស្ស, ឯវំ កន្តារបដិបន្នស្សាបិ អរណិសហិតំ ឥច្ឆិតព្វំ. គណពន្ធនិកោ បន ហោតិ, ឯកោ ឥតរាបិ វដ្ដតីតិ.

នក្ខត្តានិ អស្សយុជាទីនិ សព្វានិ នក្ខត្តានិ ជានិតព្វានីតិ អត្ថោ. ឯកទេសានិ ជានិតព្វានីតិ អាហ “យេន យោគេន វា”តិ, យេន នក្ខត្តេន ចន្ទស្ស យោគោ ហោតីតិ អត្ថោ. ជានិតព្វា ទិសាបិ វាតិ អនេន ទិសាសុ អវធិ ទិសា ជានិតព្វា.

១៥២២. អញ្ញវត្តំ ទស្សេតុមាហ “វច្ចបស្សាវដ្ឋិតិត្វានី”តិអាទិ. បដិបាដិយា គច្ឆតីតិ អាគតបដិបាដិយា គច្ឆតិ. យថាហ – “វច្ចកុដិយំ, បស្សាវដ្ឋានេ, ន វុឌ្ឍតរោតិ អាគតបដិបាដិយា បវិសិតព្វ”ន្តិ (ចូឡវ. អដ្ឋ. ៣៧១). យថាវុឌ្ឍំ ករោន្តស្សាតិ អាគតបដិបាដិំ ហិត្វា វុឌ្ឍបដិបាដិយា ករោន្តស្ស.

១៧២២។ ចក្ខុព្យូដិ បដិសង្ខា សហសា ន បដិសេវេយ្យ រូបានិទិស្វាតិ ឧចេវ រូបិបិត្វា។

១៧២៣។ និមិត្តគ្គាហី អាភុជ្ជិតា ចក្ខុ ន គាហេត្តិ តេហាដតា។ “ចក្ខុស្ស ឥន្ទ្រិយេតេន រូបម្ហេដា ហត្វា និមិត្តតិ ចេ, ន ចោចេយា”តិ និក្ខាមោកតិនិទ្ធេយ ឥត្ថិ៍ ឥត្ថិតំ ចាដេតា ចក្ខុ គេទាដេតា អាភុជ្ជិតា ឥក្ខិដិ ហោតីតិ តេហាដតា។

១៧២៤។ ចពេទតាតិ ចបុរេយត ចា ចាលិតតក្ខេន ចា គណ្ហិគេន ចា គណ្ហេគេន ចា ឃុបិទេន ចា បុតិតា ចា ឌេល្លន ន អចលេចេយ្យ ន បុត្តេឃ្យ ន គណ្ហិ ចក្ខុបគេ លទ្ធេយ្យាតិ តំ គណ្ហិ ចក្ខុបេ ន លទ្ធេយ្យ បស្សាចចោហិយា តេថ្មុអំ ន បិតេឃ្យាតិ តេហាដតា។

១៧២៥។ បិពុកាមតិ ចក្ខុបស្សាចបិពុកាមុ ឥក្ខេយតេ ឥក្ខយតកាតេល តតេ្វចាតិ ចក្ខុបស្សាចបិពុកាតេម្ហច បដិន្ធាចេឃ្យាតិ រូបិត្តិ ឧចេរ ឆ្លួតាតេទ្វា សទ្ទិំ បដិន្ធាចេឃ្យ។

១៧២៦។ តេឃា ចក្ខុ គត្វា សលិតេល សតិ សចេ នាចតេយឃ្យ រូបគតិក្ខុ ន គតេឃ្យ, តស្ស ឥក្ខិដិ រូព្ធិតិ តេហាដតា។ តេយាហតាសិតាតិ សចាសតស្ស តេយាហស្ស, តេត សហតេឌគណ្ហបហាតេតគណ្ហាតំ សគលសំគិតេលសាតក្ខា បហាយិតា អាសចក្ខុយចាតេលាត សយុទ្ធិត្តា យុតិតា សត្ថុញ្ញាតា សប្បាសប្បុទ្ទេន “សលិតេល សតី”តិ ពិ្ទយិតា អសតិ និតេច្ចាសតំ ឌីតេបតិ។ យថាហ –

“សតិ រូបតេពតិ ឱត្ត សចេ រូបំ អត្ថិ, បដិន្ធគ្គណ្ហាតំ បត តត្ថិ, កាដេតេត តិហរិត្វា អាចយិតត្ថំ កាដេត អសតិ បតេ្តត តិហរិតត្ថំ បតេ្តបិ អសតិ អសត្តិ តាយ តេហាតិ។ ‘ពិ្ទតំ អតិចិចដំ, បុរតេតា អញ្ញា រូបំ កចិស្សតី’តិ គតស្ស រូបំ អលកត្តតេស្សច ឥក្ខាចាតេចលិ តេហាតិ, គតេ្តត ចា តេគតថិ ចា បុន្តិត្វា គត្តត្ថំ, កុត្ថិតុយិ អតុតេយាគតយិ គាតុំ ចដតី”តិ (ធម្មសៈ អដ្ឋៈ ១៥១)។

១៧២៧។ សសទ្ធត្តិ រូបគសត្តិ គត្វា “បិសាណាតិដ្ឋាតេត បហរិត្វា រូបំ សទ្ធាឃតិ ចេ, ន ចោចេសា”តិ និក្ខាមោកតិនិទ្ធេយ ឥត្ថិ៍ ចប ចបុតិ ចាតិ តាតិសំ អតុកតេលំ គត្វា តាចតេយតត្ថិ តេហាដតា។ អាចយិត្វាតិ រូបគិត្តិ គត្វា សទាតេច អាចយតកាដេត រូបំ ន តេសតេសតត្ថិ តេហាដតា, ពិ្ទតំ បត សត្ថុសាធាតេលាណ្ហាតំ សទ្ធាយ ឥត្ថិ៍ ។ យថាហ អដ្ឋកថាយំ –

“អាចយតសទាចគេតិ សត្ថុសាធាតេលាណ្ហាតំ សទ្ធាតេយតំ ឥត្ថិ៍ តត្រ ហិ អញ្ញោ អញ្ញោ អាគច្ឆតិ, តស្មា រូបំ ន តេសតេសតត្ថិ៍ យំ បត សញ្ញិដ្ឋគបិ ចិហាតេច ឧគតេឌតេស និចត្តយតត្វាយ គតំ ឌាតំ តេហាតិ បុក្កលិកណ្ហាតំ ចា, តស្មិំ ចដតិ៍ ចិតេចចតំ បិចិត្វា បុគស្សត់ បចិសត្តស្សាបិ ចដតិតេយចា”តិ (ធម្មសៈ អដ្ឋៈ ១៥៣)។

១៧៣០។ រូបាហតយ្យីតិ អតេត្តាត ចា អត្តតា ចា អសត្ថិត្ថ រូបាហតំ យតេលត ភុសិតណ្ហាតំ អតេឌាចិត្វាតិ ឌតេល សតិ អតេសាតេឌត្វា ឌតេល អសតិ

ពរដ្ឋត ចា ទោតចិ ចា បុដ្ឋិត្វា ពត្ថព្ពំ៉ ឃចាហ – "ដ្ឋកពំ អត្ថិ កាឌតំ តត្ថិ, អបត្តិ តាយ ទោហតិ, កាឌតំ អត្ថិ ដ្ឋកពំ តត្ថិ, ឲតយិ អបត្តិ, ដ្ឋកទោឃ បត អបតិ អបត្តទោយច, ពរដ្ឋត ចា ទោតចិ ចា បុដ្ឋិត្វា ពត្ថព្ពា"ត្តិ (ធ្វួអច៉ អដ្ឋ៉ ៦លិ៍៣)៉ ដ្ឋព្លាបិបិ បទេច ទោហាត្តីតិ ចត្ថុបឃ្សាចដ្ឋាតាតិ បទេច ពចចទាកិល្លាតិ ទោហាត្តិ៉ "អទេបទេតា ទេបាទេឆតព្ពា"ត្តិ ព្ពយិតា តទេតា ពឃ្សចិ ពចចទេឃ្ស អបតឃតំ ទេបាឆតំ តាយ ត ទោហតិ, តិទេឃ្សបពចចទាបតឃតទោយច ទេបាឆតត្តិ ជីទេបតិ៉

១ដ័៣៨៉បិធទោតិ អចទេលពតពដ្ឋតិទព្វូបតកាឌតំ៉ ពុម្ពិ ទេច ទិត្វាតិ អាចយតពុម្ពិ បទេច ឥុត្ថា៉

១ដ័៣១៉ ឲចំ ចត្ថុពុជិចត្ថិ ឌទេឃ្សត្វា ទេបតាបតចត្ថិ ឌទេឃ្សឥុយាហ "អតត្ថិត្ថុដ្ឋា"តិអាឌិ៉ អតត្ថិត្ថុដ្ឋាតិ អតតុព្ពាទេតា៉

១ដ័៣២៉ ចុឌ្ឍិ អាបុច្ឆិត្វា ពទេចត្តឃ្សាតិ ទេឃាឌតា៉ ចុឌ្ឍតទាពទេយតិ ឃំ អាបុច្ឆិត្វា ពទេចឥុយាទេឌ្ឍ, តទេតាបិ ចុឌ្ឍតទេឃ្ស កិព្វូទេតា អាពទេយ បតិ៉

១ដ័៣៣៉ឲពចិហារទ្ធិត្តិ ឲពឃ្ធិ ទេពទេហ៉ "អតាបុច្ឆា"តិ ព្ពឌំ ចព្វូយាទេតហិ ឃចាទេហំ ទេឃាទេឌតព្ពំ៉

១ដ័៣៤៉ បធយំ ឃត្ថ ពត្ថចិ ចុឌ្ឍាតំ បត្ថិឆាតេ ពត្ថព្ពចត្ថិ តិឌ្ឍិដ្ឋត្តិ ព្ពឌាតិ ឲពចិហារេទ ចបទេត្តតាបិ តឃ្ស ពាតព្ពតំ ឌទេឃ្សត្វំ បុតបិ "ត ច ឆទេឃ្ឋា ពទេចតទេព្ពា"តិ អាហ៉ ឆឃ្ឋចព្វូតាតិ ឆឃ្ឋទេលិចទេតត ឆឃ្ឋពាទុទោពត, ព្ពយិតា អតាជិបឃ្ស ពទេតា ចាទេទា តិទត្ថទោពាតិ ជីទេបតិ៉

១ដ័៣៥៉ពាតទេព្ពាតិ ឌាទេលតទេព្ពា៉ ទេបាតិ ជីទេបា៉ "ត្ថាទ់ តាយ ឃត្ថា យហាចឥុអព្ពា, តត្ថា តត្ថ អាបុច្ឆតកិច្ចំ តត្ថិ"តិ (ធ្វួអច៉ អដ្ឋ៉ ១៥ដ័) ចចទេតា តំ អចត្វា អាបត្តិទព្វូតទេយច ឌទេឃ្សឥុយាហ "ចាតបិតពចាជិតិ, ឆទេពឃ្ស ចិចទេឃ្ស ទេតា"តិ៉

១ដ័៣៦៉ចុឌ្ឍទេតាបទិចត្តទេឃតិ ទេឃត ចុទេឌ្ឍ, តទេតា បទិចត្តទេឃ, បិដ្ឋិ អឌទេឃ្សត្វា ចុឌ្ឍាកិយុទេតា ទេតត បទិចត្តទេឃតិ អទេត្វា៉ ជីចទេពល្លូត ចា ពាទេឃត ចា តំ ចុឌ្ឍិ ត ច ឈដ្ឋទេឃ៉

១ដ័៣៧៉ ឲចំ ទេបតាបតចត្ថិ ឌទេឃ្សត្វា ឌត្ថាឈទចត្ថិ ឌទេឃ្សឥុយាហ "បុទទេតា"តិអាឌិ៉ ទេឆទាតំ បុទទេតា ទេតច តព្យទេឃឃ្ស, ដ្ឋបទិ បជិទេបាទេត ត ច តព្យទេឃឃ្ស, ឌួតទត្តាតំ ចុឌ្ឍាតំ ដ្ឋត្តទ់ ដ្ឋត្តទេត្តា យព្ពុ ឌទេឆឃ្ស, ត ឈដ្ឋទេឃ ពាទេឃត ចា ជីចទេទត ចា ត ឈដ្ឋទេឃឃ្សាតិ ទេឃាឌតា៉

"តិយល្លូលំ បជិត្ថាទេឌទេត្តត បទិយល្លូលំ តិចាទេបត្វា ពាឃពាត្ថតំ ពាត្ថិត្វា"តិអាជិតា (ធ្វួអច៉ ១៩៣) តទេឃត ចុត្តាតំ កត្តពុចត្តាតំ ទេបលិឃពចាឃ ចុត្តត្តា ច ដ្ឋបព្ពាឃចត្តាជីតំ យហាលត្តពពចាឃ ចុត្តត្តា ច អតុទេយាឌតចត្តាតំ "អតុឌាតាយិ, កិព្វូទេច, កត្តទេពុ ចត្ថហិ បច្ចាហិ ទេឆទាតុទេឆទេហិ កិព្វូហិ អាពទេយត"ត្តិអាជិតា (ធ្វួអច៉ ១៩២) តទេឃត កត្តពុចទេត្តទេឃច អទេត្តាពឆកាទេចត ចុត្តត្តា ច តិទេដ្ឋទេប

ᨲᩣᨶᩥ ᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ, ᨲᨳᩣᨷᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ (ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪙᪑) – ᩈᨦ᩠ᨥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨷᩦᨮᨷᩦᨮᩥᨿᩣ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩋᨶᩩᨳᩮᩁᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᨶ ᨧ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨷᩦᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨿ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᩏᨷᩁᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ. ᩈᨦ᩠ᨥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᨶ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔᩣᨷᩥ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩮᨷᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨲ᩠ᨳᩮᩁᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ. ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨠᩮᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ “ᨣᨧ᩠ᨨᨳ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᨶ “ᨣᨧ᩠ᨨᨳ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ “ᨣᨧ᩠ᨨᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ, ᩑᩅᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ. “ᨻᩣᩉᩥᨠᩣᨿ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔᩣᨿᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩮᩈᩮᨶ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨻᩣᩉᩥᨠᩣᨿᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨶᩥᩔᩥᨲᨠᩮ “ᩅᩩᨯ᩠ᨰᨲᩁᩔ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣ”ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥᨿᩮᩅ. ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᩑᨠᩮᨶ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲᩩᩴ, ᨲᩮᨶ ᨲᩔ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩔ ᨽᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ. ᩏᨷᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᨠᨳᩣᨿᩮᩅ ᩉᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨠᨳᩣᨷᩮᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩣ ᩋᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᨳᩣᩅᩩᨯ᩠ᨰᩮᨶ ᨧ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᨲᩣᨿ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣᨧ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ.

᪑᪕᪓᪕. ᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨽᩥᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ. ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᩣᨽᩥᩈᨾᩣᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᩋᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᨷᩁᩥᨷᩪᩁᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ. ᨶ ᩅᩥᨶ᩠ᨴᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ.

᪑᪕᪓᪐. ᩋᨶᩮᨠᨣ᩠ᨣᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣᨿᩮᩅ ᩋᩈᨾᩣᩉᩥᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᨶ ᨧ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥ ᨬᩣᨱᨧᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨶ ᨷᩔᨲᩥ, ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨷᩔᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮᩣ. ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣ.

᪑᪕᪓᪑. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨶ ᨷᩁᩥᨾᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ. ᩒᩅᩣᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩥᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨷᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩒᩅᩣᨴᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩮᨭ᩠ᨮᩔ, ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᨾᩮᩉᩥᨲᩦ”ᨲᩥ. ᩑᩉᩥᨲᩥ ᨷᩣᨸᩩᨱᩥᩔᨲᩥ.

ᩅᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩣᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᨠᨳᩣᨧᨱ᩠ᨱᨠᩣ

᪑᪕᪘᪑᩵ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩅᩥᨧᩁᩴ ᩋᨷᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩵

᪑᪕᪘᪒᩵ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨿ᩠ᨿᩮᩣᨿᩣᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᩵ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᨶᩥᨸ᩠ᨹᩣᨴᨶᩮᨶ ᩋᨶᩩᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩅ᩵ ᨠᩣᨿᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨧᩣᨧᩣᨿ ᨠᩣᨿᩈᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᩵

᪑᪕᪘᪓-᪙᩵ ᨴᩦᨥᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᨴᩦᨥᩴ᩵ ᩅᩥᩃᩦᨶᩮᨶ ᨧ ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᨾᩣᨱᩴ ᩅᩥᩃᩦᨶᩮᩉᩥ ᨠᨲᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩴ᩵ ᨧᨲᩩᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨿᨾᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩴ᩵ ᨴ᩠ᩅᩥᨸ᩠ᨷᩁᩥᨾᩣᨱᩣᨲᩥ ᩈᨲᨧᨲ᩠ᨲᨾᩴ᩵ ᨴ᩠ᩅᩥᨸ᩠ᨷᩮᨧᩃᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨸ᩠ᨷᨶ ᨣᩃᩥᨲᨧᩮᩃᩥᨿᩣ᩵ ᨴ᩠ᩅᩥᨸ᩠ᨷᨧᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩮᨸ᩠ᨷᨶ ᨠᨲᨧᩁᩥᨿᩣ᩵ ᨶ ᨾᩣᩁᩩᨠᩣ ᨶᩮᨿᨲᩣᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᩩᨸ᩠ᨷ ᨲᩁᩩᨠᩣᨧᨲ᩠ᩅᩣᨿ ᨠᩣᨿᨣᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩣᩁᩩᩃᩥᨠᩣ ᨶ ᨶᩣᨿᨲᩣᨲᩥ᩵ ᨷᩩᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ᩵ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᩃᩥᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨶᩣ᩵ ᨶ ᨫᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶ ᨫᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ᩵ “ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩣᩈᩥᨶᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨶ ᨫᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ “ᨠᩣᨾᩣᨷᩮᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᩮᨶ ᨧ ᨶᩩᨲ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵

᪑᪕᪘᪖᩵ “ᨠᩣᨾᩣᨷᩮᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᨲ᩠ᨲᨷᩮᩉᩥ ᨷᩮᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᨿᩮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᩉᨲ᩠ᨳᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᨵᩣᩉᩥ᩵ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩣᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᩥᨯ᩠ᨰᩥᩉᨲ᩠ᨳᩴ᩵ ᨷᩥᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩴ᩵

᪑᪕᪘᪗᩵ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᩥᨿᩥᨲᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᨧᩥᨷᨶᩣᨣᨠᩮᩁᨶ ᨲᩥᩃᨶᩣᨶᨷᨠᨠ᩠ᨠᩣᨣᩥᨶᩣ ᩋᨶᨠᨧᩥᨶᩮᨶ ᩃᩥᨿᩮᨶᨶ ᨶ ᩃᩥᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨶ ᨴᩩᨱ᩠ᨱᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨴᩩᨱ᩠ᨱᩃᨷᨶ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨿᨶᩣᨶᩥᩃᩥᨿ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩮᨶᩣ᩵

᪑᪕᪘᪘᩵ ᩋᨠ᩠ᨠᨴᩣᨠᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩉᩃᩥᨴ᩠ᨴᩥᨠᩩᨦ᩠ᨠᩩᨾᩣᨴᩦᩉᩥ ᨶᩦᩁᨱ᩠ᨯᩥᨴᩣᨠᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩵ ᩋᨧᨦ᩠ᨣᩴ ᨶ ᨧ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨷᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᨠᩣᨧᩥᨿᩣ ᩃᩮᨸᩴ ᨴᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨶᨿᨶᨠᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᨷ᩠ᨷᨷᩁᩮᨶᨿ ᩅᩥᩅᩥᨵᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥ ᩅᩥᨶᨿᨶᨠᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᨠᨦ᩠ᨣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵

᪑᪕᪙᪐᩵ ᨧᩪᩊᩃᩥᨠᨶᨠᩣᨲᩮᩣᨲᩣᨲᩥ ᨧᩣᨲᨷᩥᨶᩮᨲᩮᩣ᩵ ᨴᩣᨠᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨴᩣᨠᨶ᩵ ᨧᩪᩊᩃᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨴᩦᨷᩥ ᩅᩥᩃᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲ, ᨶᩣᩃᩥᨠᩮ ᨶ ᨧ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᩮᨶᩣ᩵ ᨶᩣᩃᩥᨠᩮ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩥᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᨯ᩠ᨰᨠᩣᨿᩴ ᨴᩮᩈ᩠ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩉᩥ ᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨶᨽᨾ᩠ᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨴᩮᨶᨿᨧ᩠ᨧᩴ᩵

᪑᪕᪙᪑᩵ ᨣᩃᩥᨲᩴ ᨴ᩠ᩅᨯ᩠ᨰᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨶᩮᩅᩥ ᨴ᩠ᩅᨯ᩠ᨰᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᩵ “ᩅᩥᨠ᩠ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨾᩩᨴ”ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᨲ᩠ᨲᨷᩮᩉᩥ ᨷᩮᨯ᩠ᨰᩮᩣ ᨿᩮᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩵

᪑᪕᪙᪒᩵ ᨶᩮᨧᩩᨷᨯ᩠ᨰᩣᨷᨲᩮᨻ᩠ᨻᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨧᩮᨿ᩠ᨿᩣᨧᨲ᩠ᨳᩴ ᨶᩮᨧ ᨠᩣᨴᩣᨷᨲᩮᨻ᩠ᨻᩴ᩵ ᨲᩥᩁᨱ᩠ᨯᩣᨠᨶᩮᨲᩣᨷᩥ ᨴᩣᨶᩣ ᨧᩣ ᨴᩣᨷᩦ ᨧᩣ ᨲᩥᩁᨱ᩠ᨯᩣᨠᨶᩮᨲᩣᨷᩥ

ពយុគនោ ចា ត នេច ឧបដ្ឋានេបតន្តេ្តា នេតច អត្តនោ នេចយ្យាចន្តំ គារានេបតន្តេ្តា៎ អបិ-សន្ទេត បនេគច យត្ថុស្សក្ខុនោតាតិ ឌីនេបតិ៎

១៨៩៣៎“សន្តេ្តាតីលឹឌី”ត្តិ ព្ទាយិភា –

“សន្តេ្តាតីលគយនេឌ្ឋានេ-គណ្ហលិហិតបឹតនេគ;

យហាភាយយហានេក្ក-ននេត្តសុ្ទ”តិ៎ (ចិ៎ ចិ៎ ३៨ប័) –

ចុត្តាតិ អគបរិ្យយឌីចនាតិ សក្កហិតាតិ៎ “ភយតាក់ ភាយ ៩ត្យអគនេលិនេយហិ គតំ អចាឃិយំ ចយុលណ្ហបនិនេកានេគត បនិក្សិ្ដតន្តេ្តា”ត្តិ (ក្ខ្យអច៎ អដ្ឋ៎ ១៩३) អដ្ឋគចាឃ ចុត្តត្តា, គល្ហិបនេឆ ច “សត្ថនលាសឌីនេសា បិនេលិតិកាហិ គនេតា បនិក្លានេចិនេសនេសា”តិ ចុត្តត្តា ច តិបឌ្ឋាឃ បនិក្សិ្ដតន្តេ្តា បនិក្លានេចិនេសនេសា ភយតាក់ ភាយ៎

១៨៩३៎ ឈត្ថយិ្យ បុនិសត្យញ្ញាតំ “៩ត្ត្វា”តិ ឌិនេត្ថត្វា នាគចិនេត្តត ឌ្ហនេលិនេគត្តិយា ទុក្កដំ នេហាតិ៎ សត្ថាត្តិ ចុត្តបរគានំ សត្ថាំ៎

១៨៩៩៎ កិក្លុំ ក្ខុនេតាច បឃ្សិត្វា តឃ្ស កិក្លុនេភា ក្ខុនេតា ឌ្ហក្កយិត្វាភ យនេក្ក ឆាតនេ្តាតិ នេឃាឌភា៎

១៨៩លិ៎ កិក្លុំ ចនត្តិយា កិក្លុតិយា កិក្លុំ បឃ្សិត្វា បភ នេឃភ កិក្លាឃ ចនតិ, តំ បត្តុំ តីហនិត្វា ឧបនិ ឈានេឆត្វា ឌិតំ សឈ្លាឌិឌីចនំ អបនេភត្វា ឧក្កឌ្ឌំ ឧទ្ធំយុរ៉ំ គត្វា កិក្លុនេភា ឆនេឃ្សតត្តាត្តិ នេឃាឌភា៎

១៨៩ប័៎ឧតុតីតំ កិក្លុតីតំ ឧតុគានេល សឌ្ឋាតបុនេប្ប គានេល សំនេចល្លិក់ គាតុំ គន្ធំ ខាត្តិតុំ យនេហសិភា គឌិសុត្តក់ អត្ថញ្ញាតត្តិ នេឃាឌភា, ព្ទាយិភា អញ្ញាសុំ គានេល គឌិសុត្តក់ ខាត្តិតុំ ភ ចឌ្ឋតីតិ ឌីនេបតិ៎ ឃឆាហ – “ភ, កិក្លុនេច, កិក្លុតិយា សត្ថាគាលំ គឌិសុត្តក់ ឆានេនតត្ថាំ, ឃា ឆានេនឃ្យ, អាបត្តិ ទុក្កដស្ស៎ អត្ថុឌាភាយិ, កិក្លុនេច, ឧតុតិយា គឌិសុត្តក”ត្តិ (ក្ខ្យអច៎ ३១១)៎

១៨៩៨៎ព្ទាត្តិនេបិសឃុតត្តិ ព្ទាត្តិហិ ចា បុនិនេសហិ ចា ព្ទាត្តិបុនិនេសហិ ចា ឃុត្តំ៎ ព្ទាត្តិនេបិសឃុត្តំ ហត្ថចឌ្ឋគនេយច ចា៎ បិឌក្តីតិ បឌនេបិឌ្ឋលិក់៎

១៨លិ០៎គនុឆនេយុតិ សឈ្លាឌិនេសនេស៎ យាភត្តត្តិ បក្លយាភត្តំ៎ សយុត្តិតា្វាតិ ខាត្តិក្ខុតិយាឃ គយុចាចាឃ សយុត្តិតា្វា៎

១៨លិ១៎ ឃស្សា ព្ទាត្តិយា បត្តឌិតគានេល គត្ខុនា ចុដ្ឋាតិ ចិឌាឃតិ ឃឌិ, បុនេត្តា នេច, តស្សាបិ ឆានគយាតុ ឃាច នេសា ឆាននេគា ចិឡ្ញាតំ បិបុណាតិ, ឃាច ឈាឌិតុំ, ក្សិ្ដាតុំ, ភហាឃិតុញ្ញា អត្តនោ ឆយុតាឃ សនេក្កាតិ, តាច ទុតិយា កិក្លុតី តឆា សយុត្តិតា្វា ឆាតន្តេ្តាតិ នេឃាឌភា៎

᪑᪘᪖᪑᪨ ᩈᩣᨸᨶ ᨾᩣᨲᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨿᩮᨲᩩᩴ, ᨽᩮᩣᨩᩮᨲᩩᩴ, ᨾᨱ᩠ᨯᩮᨲᩩᩴ, ᩏᩁᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨿᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᩃᨽᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪘᪖᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩥᨠᩣᨿ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨴᩣᩁᨠᩮᨶ ᩈᩉᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩩ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨭᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᨳᩣ ᩑᩅ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩣᩁᨠᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪘᪖᪓᪨ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨾᩮᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᩈᩮᨲᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩮᨶᩮᩅ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩣ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩁᩩᨧᩥᨿᩣ ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨿᩮᩅ ᩈᩣ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ, ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨶᩮᨶᩣ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪗᪓)᪨ ᩍᨵᩣᨲᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ᪨

᪑᪘᪖᪔᪨ ᨣᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ “ᩈᨠᩣᩅᩣᩈᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨿᩣ ᩈᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩈᨠᩣᩅᩣᩈᩣ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩣᨿᨲᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣ ᩋᩣᨣᨲᩣ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨶ ᩏᨸᩈᨾ᩠ᨸᩣᨴᩮᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᩒᨴᩣᨲᩣᨶᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨸᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᨾᨲ᩠ᨲᩴ ᩃᨽᨲᩥ᪨

᪑᪘᪖᪕᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩥᨭᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩈᩣᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪗᪓) ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᨠᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ “ᩈᨧᩮ ᩏᨽᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨲᩣ, ᨿᨳᩣᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾᩮᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩮ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩣ “ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩅᩣᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨻᩃᩴ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨿᩔ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᨸᨾᩣᨱᩴ᪨ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᩣᨴᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪗᪓) ᩉᩥ ᩅᨧᨶᩮᨶᩮᩅ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩴ᪨

᪑᪘᪖᪖᪨ ᨿᩣᨿ ᨠᩣᨿᨧᩥ ᩅᨧ᩠ᨧᨠᩩᨭᩥᨿᩣ ᩅᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮ ᩏᨴ᩠ᨵᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᨸᨶ ᩅᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩥᩅᨭᩮ ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ “ᩈᨧᩮ ᨠᩪᨸᩮᩣ ᨡᨲᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨸᩁᩥ ᨸᨶ ᨸᨴᩁᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ, ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨸᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪗᪔) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

᪑᪘᪖᪗᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩏᨸᩔᨿᩋᨶ᩠ᨲᩁᨥᩁᩣᨴᩦᩈᨻ᩠ᨻᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ᪨ ᨣᩥᩃᩣᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᨿᩔᩣ ᩅᩥᨶᩣ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᨶ ᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩴ ᨸᩣᨴᩴ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ᪨ ᩈᩮᩣ ᩑᨠᩴ ᨸᨱ᩠ᩉᩥᨸ᩠ᨸᨴᩮᩈᩴ ᩋᩪᩁᩩᨾᩪᩃᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲᩥ, ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨽᩩᨩᩥᨲᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

᪑᪘᪖᪘᪨ ᨶᩁᨲᩥᨲ᩠ᨳᩮᨲᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩣᨶᩴ ᨶᩉᩣᨶᨲᩥᨲ᩠ᨳᩮ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᨲᩥᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩉᩣᨿᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩣ ᨶᩉᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔ᪨ ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨾᩉᩥᩃᩣᨲᩥᨲ᩠ᨳᩮ ᨶᩉᩣᨿᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪗᪙)᪨

᪑᪘᪗᪐᪨ ᨿᩣ ᩈᨾᩃᩦ ᨣᨶ᩠ᨵᨧᩩᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩅᩣᩈᩥᨲᨾᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣᩈᩥᨲᨠᩣᨿ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᨸᨭᩥᩈᩮᩣᨲᩮ ᩅᩣ ᨶᩉᩣᨿᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᩣᩈᩥᨲᩅᩥᩈᩮᩈᨶᩮᨶ ᩋᩅᩣᩈᩥᨲᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨸᨠᨲᩥᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪓᪗᪙)᪨

᪑᪕᪐᪨ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᨾᩥᩈᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᩉᨱᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ, ᨸᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᨠᨲᩥᨸᨿᨴᩥᩅᩈᩣᨶᩥᨸᩥ ᩋᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨧᩮ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᨸᨶᩮᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪕᪑᪨ ᩋᨶᩩᨸᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮ ᩋᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᨲᩴ ᩅᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩮᩣᩉᩁᨱᩦᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨠᩁᨱᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥᨸᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨲᨳᩣᩅᩥᨵᩴ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨶᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩉᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᪔᪒᪑)᪨

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

ᩍᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨲ᩠ᨳᩈᩣᩁᩈᨶ᩠ᨴᩦᨸᨶᩥᨿᩣ ᩅᩥᨶᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣᨿ

ᨡᨶ᩠ᨵᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨧᨲᩩᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪘᪒. ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩦᨲᩥ ᨣᨱᨶᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ. ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᨾᩮᩅ ᩅᨠ᩠ᨡᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩈᨶ᩠ᨶᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡᩅᨧᨶᩴ. ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨴᩔᨶᩴ. “ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᩈᨬ᩠ᨬᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᩈᩁᩪᨷᨴᩔᨶᩴ.

ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᨲᩮᩣ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ (ᨧᩪᩊᩅ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪐᪕; ᨷᩁᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪓᪘᪒) – ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᩦᨾᨭ᩠ᨮᨠᩈᩴᨥᩴ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨶ᩠ᨴᩣᩁᩉᩣᨶᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᩋᩣᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᨲᩴ ᨲᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩴᨥᩔᩣ”ᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩣᨿ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩣᨿ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩑᨠᩣᨿ ᨧ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᨿ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩈᩴᨥᩔ ᩋᨶᩩᨾᨲᩥᨿᩣ ᩑᨠᩣᨿ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᨲᩦᩉᩥ ᨧ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᩉᩦᨲᩥ ᩍᨧ᩠ᨧ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩣᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ ᨿᩔ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩔ ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᩴ, ᨲᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩦ ᨿᩔ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨲ᩠ᨲᨿᩔ ᨲᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ, ᨲᩮᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ.

᪑᪕᪘᪓-᪔. ᨲᩮᩈᩴ ᨮᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᨽᩮᨴᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᨠᨾ᩠ᨾ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨶᩅᨶ᩠ᨶᩴ ᨮᩣᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᩉᩣᩁᩮᩣ ᨶᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ, “ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ. ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨠᨲ᩠ᨲᩩᨶᩥᨴᩔᨶᩴ. ᨶᩅᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨴᩔᨶᩴ. ᨴᩩᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᨲ᩠ᨲ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨲᩴ ᨮᩣᨶᨽᩮᨴᩴ ᩈᩁᩪᨷᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᨬ᩠ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᩈᩮᩈᩣᨶᩴ ᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩴ...ᨷᩮ... ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩃᨠ᩠ᨡᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧ ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

ᩑᩅᩴ ᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩅᩥᨽᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩈᨾᩪᩉᨴᩮᩈᨲᩮᩣᨲᩥ ᨻᩉᩩᨠᩈᩣᨾᩮᩣᩉᩣᩁᨲᩮᩣ ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩣ ᩒᩈᩣᩁᨱᩣ ᨧᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨻᩉᩩᨠᩈᩣᨾᩮᩣᩉᩣᩁᩔ ᨶᩥᩔᩣᩁᨱᩣ ᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᩅᩮᩅ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩥᩔᩣ ᨷᩅᩮᩈᨶᩣ “ᩒᩈᩣᩁᨱᩣ”ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ.

ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᨠᩮᨶ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᩴ ᨠᨱ᩠ᨭᨠᨾ᩠ᨷᩩᨭ᩠ᨮᩴ ᨶᩣᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᨷᨻ᩠ᨻᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᨠᩮᩈᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨸᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᨽᨱ᩠ᨯᩩᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩣᨾ. ᩃᩮᩈᩮᨶ ᩉᩮᨲᩩᨠᩮᨶ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. ᨲᨳᩣᩁᩪᨷᩔᩣᨲᩥ ᨨᨶ᩠ᨶᩈᨴᩥᩈᩔ ᨾᩩᨡᩁᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨧᩅᨧᨶᩮᨶ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩔ. ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨾᩩᨡᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᨧᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᨥᨭ᩠ᨭᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨿᩴ ᩍᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ. ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᩉᩥ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩮᩅ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩒᩅᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᨶ ᩋᨶᩩᩈᩣᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ. ᩈᩴᨥᩴ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ ‘ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨴᨱ᩠ᨯᩔ ᨴᩣᨶᩴ ᩁᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩴᨥᩔᩣ’ᨲᩥ. ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨾᩥ...

ຕຕິຍມ຺ປິ ປຸຈ຺ຉາມິ ‘ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ, ພນ຺ເຕ, ກິນ຺ເນາ ໂທຸຄລ຺ລສ຺ສ ຄາຕໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ ສງ຺ຆສ຺ສາ’’ຕິ (ປຣິ॰ ອຏ຺ຘ॰ ໔໙໕-໔໙໖) ເອຈ ໂທຸຄເລ຺ລາ ກາຕເພ຺ພາ॰

໑໙໘໘-໙॰ “ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉາກິຣິຍາຍ “ຄຫິຕາຍາ”ຕິ ອປຣກິຣິຍາ ອຏ຺ຌາຫຣິຕພ຺ພາ, “ຣຸຈິຍາ”ຕິ ເອຕສ຺ສ ວິເສສນໍ॰ ເທຕີຕິ ເອຕ຺ຖ “ອທ຺ຘິຕ຺ຖິຈາຣາຄຕ”ນ຺ຕິ ເສເສາ॰ ສເພ຺ພາ ສເຆ຺ຆາ ສນ຺ນິປຕິເຕ຺ວາສ ສພ຺ເພາ ສເພ຺ພ ສີເລເຈ ອາຄເຕາຄເຕ ກິນ຺ຕ ອາປຸຈ຺ຉິຕພ຺ພາສ “ອິຕ຺ຖນ຺ນາເມາສ
ປຣິນ຺ນາເມສ ກເທຕພ຺ພໍ, ຣຸຈ຺ຈຕິ ຕສ຺ສ ຄາສ”ນ຺ຕິ ເທນ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕາ ຄຫິຕາຍ ກິນ຺ຕໍ ຣຸຈິຍາ ຕິນ຺ນຕ຺ຕໍ ອປເລາເກຕ຺ວາ ທິຈາຣາທິປຣິນ຺ນາເຕ ອທ຺ຘິຕ຺ຖິຈາຣາຄຕໍ
ເທຕິ, ຍໍ ເອຈໍກ຺ຕໍ ສງ຺ຆສ຺ສ ຄາຕໍ, ຕໍ ຕສ຺ສ ອປເລາກກມ຺ມສ຺ສ ກມ຺ມລກ຺ຂນໍ ໂຫຕີຕິ ໂຍເຊຕາ॰ ລກ຺ຂຍຕີຕິ ລກ຺ຂນໍ, ກມ຺ມເມວ ລກ຺ຂນໍ, ພ
ພິສ຺ສາຣະນາຄີພີຕິ ກມ຺ມລກ຺ຂນໍ॰

໑໙໙໐-໑॰ ເອຈ ອປເລາກກມ຺ມສ຺ສ ປນ຺ຈ ຄານານິ ໂຫນ຺ຕິໂຍສເນຕ ຄເສ຺ສຕ຺ວາ ຍຸຄານິ ທຸຕ຺ຕິກມ຺ມສ຺ສ ກມ຺ມລກ຺ຂນໍ ຕາວ ຄເສ຺ສຕ຺ວາຍເມ
“ພິສ຺ສາຣະນາ”ນ຺ຕິອາທິ॰ ຍຸຕິ “ທຸຕ຺ຕິຍາ ພວ ຄານານີ”ຕິ ອຍເມຕ຺ຖເສາ ວນ຺ນຍານ຺ເພນ “ວິພິສ຺ເສຍ”ຕິອາທິພິສ຺ຖເສເພວ ວິກາວິຍຕິ॰

໑໙໙໒॰ ວິພິສ຺ເສຍຕິ ອຸຍ຺ຍາຫິກວິພິສ຺ເສຍ॰ ອເສຍ຺ເຍຕ຺ວຕິ ພິຊ຺ຊ ອາເຕາ॰ ເວເຍ຺ຍາຕິ ເຊຍ຺ຍກຄິກສ຺ສ॰ ເຕເພວາຫ “ອຈິພຍຍ຺ຍຸເພາ”ຕິ॰ ຕສ຺ສ
“ສຸນາຕຸ ເມ ອາຍສ຺ມນ຺ຕາ, ອຍໍ ອິຕ຺ຖນ຺ເນາມາ ກິກ຺ຂຸ ຊຍ຺ຍຄິເກາ, ຍຸຍສ຺ສ ເພຍ ສຸຕ຺ຕໍ ອາກຈ຺ຉຕິ, ເພາ ສຸຕ຺ຕວິພເກ຺ຂາ, ເສາ ອຕ຺ຕໍ ອສລ຺ລເກ຺ຂຕ຺ວາ
ພຍ຺ຍັຊນຉ຺ຉາຍາຍ ອຕ຺ຕໍ ປຕິພາເທຕິ, ຍທາຍສ຺ມນ຺ຕານໍ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອິຕ຺ຖນ຺ນາໍ ກິກ຺ຂຸ ວຸຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອວເສສາ ອິຕ຺ຖໍ ອພິກາຣໍ ວຸປສມເຍຍ຺ຍາຍາ”ຕິ
(ວຸຍອຈ॰ ໑໒໒) ເອຈ ວຸຍ຺ຍາຫິກວິພິສ຺ເສຍ ພຍ຺ຍຸກສິກສ຺ສ ກິກ຺ເຂາ ຍາ ພິສ຺ສຣນາ ວຸຕ຺ຕາ, ສາ ຊາຕ຺ຕິກເມ຺ມ “ພິສ຺ສາຣນາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍເຊຕາ॰

໑໙໙໓-໔॰ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ຂສ຺ສ “ສຸນາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ ສເງ຺ຆາ, ອິຕ຺ຖນ຺ເນາ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ອາຍສ຺ມເຕາ ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ເຂາ, ອນຸສິເຊ຺ຊາ ເສາ
ມຍາ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອິຕ຺ຖນ຺ເນາ ອາຄເຈ຺ຉຍ຺ຍາຕິ॰ ອາຄຈ຺ຉາຫີ”ຕິ (ມຫາວ॰ ໑໒໖) ວຈນປຕິສໍຍຸຕ຺ຕສ຺ສ ສງ຺ຆສ຺ສ ສມ຺ມາຕນຍໍ, ສາ
ໂອສາຣນາ ນາມ॰ “ອາຄຈ຺ຉ ໂອສາຣນາ”ຕິ ປທເຈ຺ຉທາ॰

ອຸເປາສເຖເສຕາປິ, ປວາຣນາເທເສຕາປິ॰ ຊາຕ຺ຕິຍາ ວປິຕຕ຺ວາຕິ “ສຸນາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ ສເງ຺ຆາ, ອຊ຺ຊຸໂປສເຖາ ປນ຺ຣເສາ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ
ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສເງ຺ຆາ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍ” (ມຫາວ॰ ໑໒໔), “ສຸນາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ ສເງ຺ຆາ, ອຊ຺ຊ ປວາຣນາ ປນ຺ຣສີ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ສເງ຺ຆາ
ປວາເຣຍ຺ຍາ”ຕິ (ມຫາວ॰ ໑໒໐) ອຸໂປສຖປວາຣນາເທເສຕ ຊາຕ຺ຕິຍາ ວປິຕຕ຺ວາ ອຸໂປສໂຖ, ປວາຣນາ ຈາຕິ ທ຺ວາຍານິ ເອເກ ຊາຕ຺ຕິກມ຺ມານິ॰

“ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ຂໍ ອນຸສາເສຍ຺ຍາຕິ ຈາ”ຕິ ອາທິນາ “ສຸນາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ ສເງ຺ຆາ, ອິຕ຺ຖນ຺ເນາ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມສ຺ສ ອາຍສ຺ມເຕາ
ອຸປສມ຺ປທາເປກ຺ເຂາ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອຫໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ອນຸສາເສຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ॰ ໑໒໖) ອຍໍ ເອກາ ຊາຕ຺ຕິ ຄຫິຕາ॰

໑໙໙໕॰ “ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ກິນ຺ຕິ, ປຸເຈ຺ຉຍ຺ຍໍ ວິຍພເຕ຺ຕາ ຈາ”ຕິ ອາທິນາ “ສຸນາຕຸ ເມ, ພນ຺ເຕ ສເງ຺ຆາ, ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອຫໍ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ ວິນຍໍ
ປຸເຈ຺ຉຍ຺ຍ”ນ຺ຕິ (ມຫາວ॰ ໑໕໑) ອຍໍ ເອກາ ຊາຕ຺ຕິ ຄຫິຕາ॰ ເອຈຍາທີຕິ ອາທິ-ສເທ຺ທນ “ຍທິ ສງ຺ຆສ຺ສ ປຕ຺ຕກລ຺ລໍ, ອິຕ຺ຖນ຺ເນາ ອິຕ຺ຖນ຺ນາມໍ

អនុសាសេយ្យា”តិ, “យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យ”ន្តិ (មហាវ· ១២៦), “យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ អន្តរាយិកេ ធម្មេ បុច្ឆេយ្យា”តិ, “យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមំ វិនយំ បុច្ឆេយ្យា”តិ (មហាវ· ៤៥១), “យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យ”ន្តិ (មហាវ· ៤៥២), “យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, ឥត្ថន្នាមោ ឥត្ថន្នាមេន វិនយំ បុដ្ឋោ វិស្សជ្ជេយ្យា”តិ – (មហាវ· ៤៥២) ឥមា ឆ ញត្តិយោ គហិតា· ឯវំ បុរិមា ទ្វេ, ឥមា ច ឆាតិ ឥតិ ឥមា អដ្ឋ ញត្តិយោ “សម្មុតី”តិ វុត្តា·

១៩៩៦· និស្សដ្ឋចីវរាទីនំ ទានន្តិ “សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, ឥទំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ និស្សគ្គិយំ សង្ឃស្ស និស្សដ្ឋំ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, សង្ឃោ ឥមំ ចីវរំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ ទទេយ្យា”តិ (បារា· ៣៦៣) ឯវំ និស្សដ្ឋចីវរបត្តាទីនំ ទានំ “ទាន”ន្តិ វុច្ចតិ· អាបត្តីនំ បដិគ្គហោតិ “សុណាតុ មេ, ភន្តេ សង្ឃោ, អយំ ឥត្ថន្នាមោ ភិក្ខុ អាបត្តិំ សរតិ វិវរតិ ឧត្តានិំ ករោតិ ទេសេតិ, យទិ សង្ឃស្ស បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ”ន្តិ (ចូឡវ· ១២៩), “យទាយស្មតោ បត្តកល្លំ, អហំ ឥត្ថន្នាមស្ស ភិក្ខុនោ អាបត្តិំ បដិគ្គណ្ហេយ្យ”ន្តិ (ចូឡវ· ១២៩)· តេន វត្តព្វោ “បស្សសី”តិ· “អាម បស្សាមី”តិ· “អាយតិំ សំវរេយ្យាសី”តិ· ឯវំ អាបត្តីនំ បដិគ្គហោ “បដិគ្គហោ”តិ វុច្ចតិ·

១៩៩៧· បវារុក្កឌ្ឍនាតិ បវារណុក្កឌ្ឍនា· គាថាពន្ធវសេន ណ-ការលោបោ· អថ វា បវារណំ បវារោតិ បវារណា-សទ្ទបរិយាយោ បវារ-សទ្ទោ· “ឥមំ ឧបោសថំ កត្វា, កាឡេ បវារេស្សាមី”តិ ឥមិនា “សុណន្តុ មេ អាយស្មន្តា អាវាសិកា, យទាយស្មន្តានំ បត្តកល្លំ, ឥទានិ ឧបោសថំ ករេយ្យាម, បាតិមោក្ខំ ឧទ្ទិសេយ្យាម, អាគមេ កាឡេ បវារេយ្យាមា”តិ (មហាវ· ១៣០) អយំ ញត្តិ ឧបលក្ខណតោ ទស្សិតា· ឯវំ កតបវារណា “បច្ចុក្កឌ្ឍនា”តិ វុត្តា· ឯត្ថ ច កាឡេតិ បុព្វកត្តិកមាសស្ស កាឡបក្ខុបោសថេ· ឥមិនា ច “អាគមេ ជុណ្ហេ បវារេយ្យាមា”តិ អយំ ញត្តិ ច ឧបលក្ខិតា· ជុណ្ហេតិ អបរកត្តិកជុណ្ហបក្ខុបោសថេ·

១៩៩៨· តិណវត្ថារកេតិ តិណវត្ថារកសមថេ· សព្វបឋមា ញត្តីតិ សព្វសង្គាហិកា ញត្តិ វុច្ចតិ· ឥតរា ទ្វេតិ ឯកេកបក្ខេ ឯកេកំ ឋបិតា ទ្វេ ញត្តិយោ ចាតិ ឯវំ តិស្សោ បច្ចត្តំ ឯតំ ញត្តិកម្មំ កម្មលក្ខណំ ឥតិ ឯវំ វុត្តនយេន “វិនិច្ឆយេ”តិអាទិកា ញត្តិយា នវ ឋានានិ វេទិតព្វានីតិ យោជនា·

១៩៩៩-១០០០· ឯវំ ញត្តិកម្មេ នវ ឋានានិ ទស្សេត្វា ឥទានិ ញត្តិទុតិយកម្មេ សត្ត ឋានានិ ទស្សេតុមាហ “ញត្តិទុតិយកម្មម្បី”តិអាទិ· “ញត្តិទុតិយកម្ម”ន្តិអាទិកា ឧទ្ទេសកថា ឧត្តានត្ថាវ·

និទ្ទេសេ បត្តនិក្កុជ្ជនាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន បត្តុក្កុជ្ជនំ គហិតំ· និស្សារណោសារណា យថាតិ “និស្សារណា, ឱសារណា”តិ ច យថា· តត្ថ ភិក្ខូនំ អលាភាយ បរិសក្កនាទីហិ អដ្ឋហិ អង្គេហិ សមន្នាគតស្ស ឧបាសកស្ស សង្ឃេន អសម្ភោគករណត្ថំ បត្តនិក្កុជ្ជនវសេន និស្សារណា ច តស្សេវ សម្មា វត្តន្តស្ស បត្តុក្កុជ្ជនវសេន ឱសារណា ច វេទិតព្វា· សា វឌ្ឍលិច្ឆវិវត្ថុស្មិំ (ចូឡវ· ១៦៥) វុត្តា·

១០០៨។ និយានិយវុត្តិ វុត្តិ កាយ។ សា បញ្ចវិធា យថាតិ និយាយវុត្តិ ពិនិច្ឆេទអធិប្បាយវុត្តិ វត្តនវុត្តិ កត្តុទ្ទេសក

ទេសកាសកក្កាហាបក កណ្ឌាកាទិក និច្ឆេទបដិក្កាហក ឃាក្យកាឌក ឋលកាឌក ពជ្ជកាឌក អប្បយត្តកធិស្សជ្ជក សាដិឃក្កាហាបក

បត្តក្កាហាបក អារាយិកទេបសក សាយទោហទេបសកវុត្តីតិ ឧច្ចំ សា វុត្តិ បញ្ចវិធិនា យថាតិ អនេត្តា។ កធិតស្ស ចត្តំ, តស្ស។

យទេតាទេឃច យតទកា, យតកស្ស ចាទេសា យតកចាទេសា, តស្ស យតកចាសទេសា, យតកនិច្ឆេទស្ស។

១០០៩។ អាតិសំសទេពត្តក្ខតបញ្ចាយាសត្តក្តទេទេឃច ក្ខត្តាទេទា អក្ខក្ខត្តាទេទា។ ក្យដិចត្តុស្ស, ធិហារស្ស ចត្តុទេតា ច ទេឥសតា ទេឥសតា តាយាតិ

ទេឃាឌតា។

១០១០។ ទិហចត្តារោ ក្ខិត្តំ បក្កាតំ សាឆារហចទេសត ឥទេបតព្ពនាត្តិ ច បន្ធា បញ្ចទេឃ ចិន្នំ ចិន្នំ ឥទេបតព្ពា ទេក្ខ នាត្តិទេឃា ចាតិ

តិទេស្សា នាត្តិទេឃា កយុចាចាឃ អកាទេចត នាត្តិកទេយុ “កយុលក្ខហ”ត្តិ ឥស្សិតា, បន្ធា ចិន្នំ ចិន្នំ ក្ខិន្នុ បទេក្ខន្នុ ចត្តន្តា ទេក្ខ

នាត្តិក្ខតិឃកយុចាធា នាត្តិក្ខតិឃកទេយុ “កយុលក្ខហ”ត្តិ ឥស្សិតាតិ តំ ឥទេស្សត្យាហ “ទិហចត្តារោ កទេយុ”តិ។ “ទេយាហាទេរាបតតានិស្ន”តិ

ក្ខយិតា បរិនិត្តិទេឃន្នុ ឥស្សិតទេយាហាទេរាបតកយុញ្ញា អញ្ញាចាឥកធិទេហសកាទេរាបតកយុានិញ្ញា សក្កាហ្យាតិ។ ឧត្តាតិ ក្ខយសុំ នាត្តិក្ខតិឃកទេយុ។

កយុលក្ខហទេយច កយុលក្ខហតា។

១០១១-១២។ ក្ខតិ ឧច្ចំ ឃចាក្ខត្តតទេឃត ក្ខទេយ វត្ត ឥាតទេកធា នាត្តិក្ខតិឃកយុស្ស។ ឧច្ចំ នាត្តិក្ខតិឃកទេយុ វត្ត ឥាតាតិ ឥទេស្សត្វា

នាត្តិចត្តុកទេយុ ឥាតទេកធំ ឥទេស្សត្យាហ “តចា”តិអាទិ។

១០១៣។ តជ្ជតានីតត្តិ អាទិ-សទ្ទេត តិឃស្សានីតំ កហហំ។ ទេតសំ វត្តត្ត កយុាតំ។ បស្សន្តិ ក្ខបសទេយា។

១០១៤។ “កិក្ខុនីតំឆ្ចាទេតា”តិ កិក្ខុទេតាចាឥកវុត្តិ ថលុបចាទេទត ក្ខត្តា។

១០១៥-១៦។ មុលបដិក្កទេស្សា មុលិឃ បដិកស្សតា, កាធាបាត្តចទេសត ក-ការស្ស ទេក្ខការទេចា។ ក្ខក្ខិត្តុស្សាតុចត្តិកាតិ ក្ខក្ខិត្តាតុចត្តិកា ឧកា

ឃាចតតិឃកា, អក្ខ វុឌ្ឍានិទេសសា, អទិទេក្ខា ចណ្ឌកាឮ្ឡ ច ទេក្ខ, ក្ខទេយ ឧកាឥស ឃាចតតិឃកា កចត្តិ។ ក្ខទេយសំ ចសាតិ

ក្ខក្ខិត្តាតុចត្តិកានីតិ បុក្កលិឥិក្ខទេតត ក្ខត្តាតិ, ក្ខទេយសំ សយតុកាសតកយុាតំ ចទេសត។ ឥទេសកាតិ ឧកាឥស។

១០១៧។ ឧច្ចំ ចតុត្ថេបិ កយុាតំ ឥាតទេកធំ ឥទេស្សត្វា អក្ខឃទេតា, ញូតិទេទកទេតា ច កាតព្ពប្បការំ ឥទេស្សត្យាហ

“អបទេលាកតកយុក្ខា”តិអាទិ។ នាត្តិឃាបិ ត ការទេឃ, នាត្តិក្ខតិទេឃតបិ ត ការទេឃតិ ទេឃាឌតា។

᪑᪐᪑᪑᩺ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᨶᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩦᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᩋᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨶᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩦ”ᨲᩥᩌᨴᩥ᩺ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩃᩉᩩᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺ ᨲᩣᨶᩥ ᨷᨶ ᨠᨲᨾᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩈᨻ᩠ᨻᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᩥᨿᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ᩺ ᪑᪓ ᩈᩦᨾᩣᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩈᩮᩈᩣ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩋᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩣᩈᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩌᨴᨿᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨷᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪑᪐᪑᪒᩺ ᩈᩮᩈᩣᨶᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᩉᩥ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᩈᩦᨾᩣᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥᩌᨴᩦᨶᩥ ᨨ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ᩺ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩣᨳᩣᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨲ-ᨠᩣᩁᩃᩮᩣᨷᩮᩣ᩺ ᨿᨳᩣᩉ “ᩈᩦᨾᩣᩈᨾ᩠ᨾᩩᨲᩥ, ᩈᩦᨾᩣᩈᨾᩪᩉᨶᨶᩴ, ᨠᨮᩥᨶᨴᩣᨶᩴ, ᨠᨮᩥᨶᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᩮᩣ, ᨠᩩᨭᩥᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩮᩈᨶᩣ, ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᨴᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨨ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨣᩁᩩᨠᩣᨶᩥ ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩈᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᩺ ᩋᨭ᩠ᨮ᩺ ᪔᪘᪒)᩺ “ᩋᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨷᨶ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩅᩈᩮᨶᩣᨷᩥ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩮᩅ᩺ ᨲᩮᨶᩮᩅᩣᩉ “ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ, ᨲᩮᨶ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᩁᨿᩮ”ᨲᩥ, ᨿᩮᩣ ᨿᩮᩣ ᨶᨿᩮᩣ ᨿᩴ ᨿᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨶᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨳᨠᨾ᩠ᨾᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩺

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨠᩣ᩠ᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪑᪓᪨ ᨠᩣ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨿ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨻ᩠ᨿᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩮᩣ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣ᩠ᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩣᩅ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩈᨲᩥ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨠᩣ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨨᩃᩴ ᨲᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᨠᩣ᩠ᨿᩔ ᨸᨤᩣᩁᨠᩣᩁᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨧ᪨ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩈᩦᩃᨲᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨲᩣ, ᩈᩦᩃᨲᩣ ᨧ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩮᩣᩅᩣᨲᩥ ᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩣ ᨠᩣ᩠ᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩅᩥᨧᩣᩁᨶᩴ ᨴᩔᩮᨲᩥ᪨

᪑᪐᪑᪔᪨ ᨿᨳᩣᨶᩩᩃᩮᩣᨾᨠᩣ᩠ᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᨿᩣᨲᩥᨠᩣᩈᩩᨸ᩠ᨸᩮᨿ ᨠᩣ᩠ᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮᨶᨾᩩᨸᨦ᩠ᨣᩃᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨳᩩᨬ᩠ᨧ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨵᩥᨿᩴ ᩁᩪᨸᨲᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨠᩁᩉᩥᨿᩴ ᨴᩣᨿ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᩣᩅᨲᩥᨠᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩣ᩠ᨿᨸᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮ ᩋᩣᨠᩣᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩃᨠ᩠ᨡᩣᩁᩉᩣᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᩣ ᩋᩣᩉᩁᩮᨴᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩥᨠᨲᩣ ᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ᪨ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᩮᨶ ᩁᩪᨸᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩣᩅᩮᨶᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮ ᨲᩴ ᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨨᨶ᩠ᨴᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ, ᩅᩥᨶᨿᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣᨲᩥ ᨠ᩠ᩅᨧᩥ ᨧᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣᨲᩥ ᨴᩮᩣᩈᨶᩣ ᨯᩮᨯ ᩈᩣᩁᨱᩣ ᨧ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᩈᩣᩅᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨿ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᩈᨾᨦ᩠ᨣᩣ ᨯᩮᨯ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩈᨾᨦ᩠ᨣᩣ ᨧ᪨ ᨿᩔ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮ ᨲᩴ ᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩔ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩉᩣᩁᩮᨧᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᨲᩣ᪨ ᩑᨲᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᩈᩩ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨵᩥᩁᩪᨸᩮᩈᩩ ᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᩮ “ᨠᩁᩉᩥᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᩴ ᩋᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᩈᩩᨸᨦ᩠ᨣᩃᨲᩮᩣ ᩑᨠᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᩁᩮᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᩅᩥᨵᩥᨿᩈᨦ᩠ᨡᩮᨲᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᩅᩮᨠᩃ᩠ᩃᩴ “ᩋᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᨠᩣ᩠ᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪐᪑᪕-᪑᪖᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨠᩁᩉᩥᨿᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨠᩣ᩠ᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨠᩁᩉᩥᨿᩴ ᩅᩥᨵᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᩑᨠᨴᩮᩈᩔ ᨠᨲᩴ ᨸᨠᩣᩈᩥᨲᨾ᩠ᨽᨠᩣ᩠ᨿᩣᨶᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᨲ᩠ᨲᨠᩣᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩋᨵᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩦᩈᩮᨶ “ᩋᨵᩥᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᩣᩈᩥᨿᩣ ᨠᩃᩥᨠᩣᨿ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩮᨶ ᩁᩪᨸᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᩁᩪᨸᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣ᪨ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᩣ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶ ᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨸᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩮᩈᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨠᩣ᩠ᨿᩣᨲᩥ “ᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨠᩁᩉᩥᨿᩣᨶᩦ”ᨲᩥ ᩈᩣᩅᨠᨶᩣᨿᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩩᨠᩁᨲᩣ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᩁᩮᨳᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪑᪐᪑᪘-᪑᪙᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨲᩮᩣ ᨠᩣ᩠ᨿᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨬᩣᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩅᩥᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨶᩣᩅᩥᨸᨩ᩠ᨩᨠᨠᩣ᩠ᨿᩣ᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᨿᩔ ᩁᩪᨸᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨴᩥᨠᩣ᩠ᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᩁᩪᨸᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩔ ᩁᩪᨸᩈᩣᩅᨩ᩠ᨩᩣᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ᪨

ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨶ ᨸᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᨶ᩠ᨶᩣᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ

ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ᪨

ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩔ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩮᩣ, ᨲᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨲᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᨶ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ᪨

ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩑᩅ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩮᨷᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩑᩅ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ᪨

ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩅᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᨷᨮᨾᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ “ᩑᩈᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ “ᨡᨾᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩴ ᨵᩣᩁᨿᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩦᨲᩥ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ᪨

᪑᪐᪑᪑-᪑᪨ ᩑᩅᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨲᩮᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨲᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᨲᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨴᩮᩣᩈᩣ ᨷᨬ᩠ᨧ ᨷᨠᩣᩈᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᩅᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩋᩣᨴᩦᨶᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᨶ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᨷᩁᩣᨾᩈᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪔᪘᪕) – “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᨮᨾᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮ ᩅᩣ “ᨴᩩᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ… ᨲᨲᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨲᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᨴᩣᨾᩥ, “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ”ᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᩣᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩮᩈᩩ ᩅᩣ “ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

“ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᨶ ᨷᩁᩣᨾᩈᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

ᩈᩣᩅᨶᩴ ᩉᩣᨷᩮᨲᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨴ᩠ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩅ ᨮᨷᩮᨲᩥ, ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨾᩮᩅ ᨮᨷᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᩉᩣᨷᩮᨲᩥ᪨ ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨴᩩᨲᩥᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᩑᨠᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩴ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨲᩥ, ᨷᨴᩴ ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᩉᩣᨷᩮᨲᩥᨿᩮᩅ᪨ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨠᨾ᩠ᨾᩮ ᨷᨶ ᩑᨠᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨠᩥᨾᩮᩅ ᩅᩣ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᨴᩴ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᩋᨶᩩᩔᩣᩅᨶᩴ ᩉᩣᨷᩮᨲᩥᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨷᨶ ᩋᨿᩴ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪔᪘᪕) – ᨿᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨧᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲᩣ ᨬ᩠ᨬᩣᨿᩴ –

“ᩈᩥᨳᩥᩃᩴ ᨵᨶᩥᨲᨬ᩠ᨧ ᨴᩦᨥᩁᩔᩴ;

ᨣᩁᩩᨠᩴ ᩃᩉᩩᨠᨬ᩠ᨧ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ;

ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩥᨲᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ;

ᨴᩈᨵᩣ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ ᨸᨽᩮᨴᩣ”ᨲᩥ᪨ (ᨸᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪃᪀᪆) –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ , ᩋᨿᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᩏᨸᩃᨠ᩠ᨡᨱᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᩈᩥᨳᩥᩃᩴ ᨶᩣᨾ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᩅᨣ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᨸᨮᨾᨲᨲᩥᨿᩴ᪨ ᨵᨶᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩮᩈ᩠ᩅᩮᩅ ᨴᩩᨲᩥᨿᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨴᩦᨥᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨥᩮᨶ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᩣᨠᩣᩁᩣᨴᩥ ᪨ ᩁᩔᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲᩮᩣ ᩏᨸᨯ᩠ᨰᨠᩣᩃᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩋᨠᩣᩁᩣᨴᩥ᪨ ᨣᩁᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩦᨥᨾᩮᩅ, ᨿᩴ ᩅᩤ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ, ᨿᩔ ᨶᨠ᩠ᨡᨾᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨸᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩃᩉᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩔᨾᩮᩅ, ᨿᩴ ᩅᩤ “ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᨳᩮᩁᩔ, ᨿᩔ ᨶ ᨡᨾᨲᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᩈᩴᨿᩮᩣᨣᨸᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩁᨱᩣᨶᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩋᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨶᩩᨶᩣᩈᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨸᩁᨸᨴᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩥᨲ᩠ᩅᩤ “ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩤ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨸᩁᨸᨴᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩤ “ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦ ᩋᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᨲᩩᨱ᩠ᩉ ᩋᩔᩣ”ᨲᩥ ᩅᩤ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩁᨱᩣᨶᩥ ᩋᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨶᩩᨶᩣᩈᩥᨠᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨲ-ᨠᩣᩁᩔ ᨳ-ᨠᩣᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ “ᩈᩩᨱᩣᨳᩩ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᩥᨳᩥᩃᩔ ᨵᨶᩥᨲᨠᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ, ᨲᨳᩣ “ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᩑᩈᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨸᨲ᩠ᨳᨠᩃ᩠ᩃᩴ, ᩑᩈᩣ ᨬᨲ᩠ᨳᩥ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩅᨧᨶᨬ᩠ᨧ᪨ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨽ-ᨠᩣᩁᨥ-ᨠᩣᩁᩣᨶᩴ ᨻ-ᨠᩣᩁᨣ-ᨠᩣᩁᩮ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ “ᨻᨶ᩠ᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨣᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᨵᨶᩥᨲᩔ ᩈᩥᨳᩥᩃᨠᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᩈᩩᨱᩣᨲᩩ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨸᨶ “ᩈᩩᨱᩴᨲᩩ ᨾᩮ”ᨲᩥ ᩅᩤ “ᩑᩈᩣ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᩑᩈᩴ ᨬᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ ᩅᩤ ᩋᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨶᩩᨶᩣᩈᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨧᨶᩴ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩅᨧᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ “ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨶᩩᨶᩣᩈᩥᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ “ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩃ᩠ᩃᩣ”ᨲᩥ ᩅᩥᩅᨭᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨶᩩᨶᩣᩈᩥᨠᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᨧᨶᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩔ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᩍᨲᩥ ᩈᩥᨳᩥᩃᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨵᨶᩥᨲᩴ, ᨵᨶᩥᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩈᩥᨳᩥᩃᩴ, ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ, ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨠᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩅᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩣᨶᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨧᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨴᩪᩈᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᨴᩩᩁᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

ᩍᨲᩁᩮᩈᩩ ᨸᨶ ᨴᩦᨥᩁᩔᩣᨴᩦᩈᩩ ᨨᩈᩩ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩮᩈᩩ ᨴᩦᨥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨴᩦᨥᨾᩮᩅ, ᩁᩔᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᩁᩔᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨲᩴ ᨲᨴᩮᩅ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᩴ ᨽᩣᩈᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨶᩩᨠ᩠ᨠᨾᩣᨣᨲᩴ ᨸᩅᩮᨱᩥᩴ ᩋᩅᩥᨶᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩤᨧᩤ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩤ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩑᩅᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨴᩦᨥᩮ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᩁᩔᩴ, ᩁᩔᩮ ᩅᩤ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ ᨴᩦᨥᩴ

ចជតិ, តថា គរុកេ ចត្តារោ លហុកំ, លហុកេ ច ចត្តារោ គរុកំ ចជតិ, សព្ពត្ថ ច បន ចត្តារោ ចចិត្តំ, ចចិត្តេ ច ចត្តារោ សព្ពត្ថ ចជតិ, ឯវំ ចតុព្វិធាបិ កម្មវាចា ន កុប្បតិ។ ញាយាតិ ហិ ល ញ្ញត្តាតិ កម្មំ ន ហោតិ។

ឯវំ បន សុត្តន្តិកត្ថេរា “ទ-ការោ ត-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, ត-ការោ ទ-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, ធ-ការោ ឋ-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, ឋ-ការោ ធ-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, ឃ-ការោ ក-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, ក-ការោ ឃ-ការស្ស ឋានេ ឋតិ, តស្មា ទ-ការាទីសុ វត្តព្វេសុ ត-ការាទិវចនំ ន វិរុជ្ឈតី”តិ វទន្តិ, តំ កម្មវាចំ បត្វា ន វដ្ដតិ។ តស្មា វិនយធរេន នេវ ទ-ការោ ត-ការោ កាតព្វោ…បេ… ន ក-ការោ ឃ-ការោ។ យថាបាឡិយា និរុត្តិំ សោធេត្វា ទសវិធាយ ព្យញ្ជននិរុត្តិយា វុត្តទោសេ បរិហរន្តេន កម្មវាចា កាតព្វា។ ឥតរថា ហិ សាវនំ ហាបេតិ នាម។

អសម្ពយេ សាវេតីតិ សាវនាយ អការេ អនវកាសេ ញត្តិំ អដ្ឋបេត្វា បឋមំយេវ អនុស្សាវនកម្មំ កត្វា បច្ឆា ញត្តិំ ឋបេតិ។ ឥតិ ឥមេហិ បញ្ចហាការេហិ អនុស្សាវនតោ កម្មានិ វិបជ្ជន្តិ។ តេនាហ – “ឯវំ បន វិបជ្ជន្តិ, អនុស្សាវនតោបិ ច”តិ។

១០១១។ ឯវំ អនុស្សាវនតោ កម្មវិបត្តិំ ទស្សេត្វា សីមតោ កម្មវិបត្តិំ ឧបោសថក្ខន្ធកាគតាយ វុត្តនយា ឯវាតិ ទស្សេន្តោ អតិខុទ្ទកាតិ អាហ “ឯកាទសហិ…បេ… យេវា”តិ។ កម្មទោសាវសានេន កម្មទោសវនា។ តាន បធំ។

១០១៣-៤។ ឯវំ សីមតោ កម្មវិបត្តិំ អតិទេសតោ ទស្សេត្វា ឥទានិ បរិសតោ ទស្សេតុមាហ “ចតុវគ្គតា”តិអាទិ។ កម្មបត្តាតិ ឯត្ថ “ចត្តារោ បកតត្តា”តិ សេសោ។ យថាហ – “ចតុវគ្គករណេ កម្មេ ចត្តារោ ភិក្ខូ បកតត្តា កម្មបត្តា”តិ (បរិ॰ ៣៨៥)។ ឯត្ថ ច បកតត្តា នាម អនុក្ខិត្តា អនិស្សារិតា បរិសុទ្ធសីលា ចត្តារោ ភិក្ខូ។ កម្មបត្តា កម្មស្ស អរហា អនុច្ឆវិកា សាមិនោ។ ន តេហិ វិនា តំ កម្មំ ករីយតិ, ន តេសំ ឆន្ទោ វា បារិសុទ្ធិ វា ឯតិ។ អនាគតាតិ បរិសាយ ហត្ថបាសំ អនាគតា។ ឆន្ទោតិ ឯត្ថ “ឆន្ទារហានន្តិ សេសោ។ យថាហ “អវសេសា បកតត្តា ឆន្ទារហា”តិ។ ឥមិនា អយមត្ថោ ទីបិតោ ហោតិ – “អវសេសា បន សចេបិ សហស្សមត្តា ហោន្តិ, សចេ សមានសំវាសកា, សព្វេ ឆន្ទារហាវ ហោន្តិ, ឆន្ទបារិសុទ្ធិំ ទត្វា អាគច្ឆន្តុ វា មា វា, កម្មំ បន តិដ្ឋតី”តិ។ សម្មុខាតិ សម្មុខីភូតា។

តិចគ្គិកោតិ កម្មបត្តានាគមនឆន្ទានាហរណបដិក្កោសនសង្ខាតអង្គត្តយយុត្តោ។ ទោសោ កម្មវិបត្តិលក្ខណោ។ បរិសាយ វសា និយាតិ បរិសតោ ហោតិ។

បដិក្កោសេត្តីតិ បដិក្កោសន្តិ។ ទុតិយេ ចតុវគ្គិកេ កម្មេ ទុវគ្គិកោ ទោសោ បរិសាយ វសា និយាតិ យោជនា។

ឯត្ថ ឯតស្មិំ តតិយេ ចតុវគ្គិកេ បដិក្កោសោ ច អត្ថិ, ន ឥតរេ បរិសទោសាតិ ឯកង្គិកោ ទោសោ បរិសាយ វសា និយាតិ យោជនា។ ទុវង្គ យុត្តបរិសាទោសស្ស ទុតិយំ ទេសិតត្តា ទុវង្គ យុត្តបរិសាទោសោ “ទុតិយោ”តិ វុត្តោ។ តថា តតិយំ ទេសិតត្តា ឯកង្គយុត្តោ

តតិយោ ចេទិតេត្ថា។ ត្ថយេយច ភណំ បញ្ចក្កាទិសញ្ញត្តយស្ស អតិទិសន្តោ អាហ “នចំ…បេ… តិចិទេសុបិ”តិ។ អាទិ-សន្តេភ ទសចក្កចឹសតិចក្កសញ្ញាត់ គហណំ។

១០១ប៉។ នចំ ចតុស្ស សញ្ញស្ស ចតុត្ថ តិកាភំ ចេសភ បរិសតោ គយុចិបត្តិយា ក្ខាទសចិឆតំ ទស្សេតុយាហ “ចតុត្ថិកា”តិ។ អត្ថចាទេភ “ទស ន្ថេ សិយ”ត្តិ ចិឆឹយតិ។ បរិសាចសា ចតុត្ថិកា ទោសា ទស ន្ថេ ក្ខាទស សិយត្តិ យោជនា។ នត្ថាតិ នតេស្ស “ចត្ថុតោ”តិអាទិភា ចុតេត្តស្ស បញ្ចាស្ស គយុទោសេស្ស, ភិន្ទ្ទាទេណ ក្សុំ។ “បរិសាចសា”តិ ត្ថាចំ ភិន្ទ្ទាទេតត្ថាំ។ គយុោភីតិ អបលោកភាទិភិ ចត្តារិ។ នត្ថ ច ចតុចក្កាទិកាទលឹយេស្ស គយុស្ស បកតេត្តភ គយុចាធំ សាចេត្ថា គតយេច គយុំ គយុបេត្តភ គតំ ហោតិ។ គយុបេត្ត បកតេត្ត ធេបត្ថា អបកតេត្តភ គកភធិ, គេចលេភច គយុចាធំ សាចេត្ថា គតំ អបកតត្តគយុបត្តលក្ខណាការចា, គយុបេត្តភ ច គយុចាចាយ អស្សាចិតត្តា អត្ថស្សាចភទោសភ ចិបត្ថុ ហោតីតិ ចេទិតត្ថាំ។ តេភច បេរិទោលាគចិភយឆទេត្ថុទា គយុចិបត្តិសក្កាបរិហារត្ថំ ន្ថឹហិ តឹហិ នគេតា គយុចាធំ សាចយត្តិ។ អយេយត្ថ សន្លេបិ, ចិត្ថាទេទា បភ បរិចារាចសាភ បិឡព្ពយា (បរិ។ ៣ប៉១ អាទយោ) ចា អដ្ឋគឆាយ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៣ប៉១ អាទយោ) ច គហេតត្ថា។

គយុចិបត្តិគចាចណ្ណភា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨷᨠᩥᨱ᩠ᨱᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪑᪔᪨ᨨᨲ᩠ᨲᨷᨱ᩠ᨱᨠᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨲᩥ ᨲᩣᩃᨷᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨷᨱ᩠ᨱᨧ᩠ᨨᨴᨶᩴ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨻᩉᩦᨲᩥ ᩏᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᩪᨷᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ᪨

᪑᪐᪑᪕᪨ᨷᨱ᩠ᨱᩮᨲᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᨷᨱ᩠ᨱᩮ᪨ ᩋᨯ᩠ᨰᨧᨶ᩠ᨴᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨰᨧᨶ᩠ᨴᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᨾᨠᩁᨴᨶ᩠ᨲᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᨠᩁᨴᨶ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩴ, ᨿᩴ “ᨣᩥᩁᩥᨠᩪᨭ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨿᩩᨣᩃᨧᨶ᩠ᨴᩥᨿᩣ ᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᨴ᩠ᨵᨷᨱ᩠ᨱᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨧ ᨿᨲ᩠ᨳᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩃᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩣ ᨧ ᨣᩥᩁᩥᨠᩪᨭᩣᨠᩣᩁᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨷᩣᩊᩥᨿᩴ ᨲᩴ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩮᨲᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᩮ᪨ ᨥᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨥᨭᩥᨠᩣᨠᩣᩁᩮᩣ᪨ ᩅᩣᩊᩁᩪᨷᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨣ᩠ᨥᩣᨴᩥᩅᩣᩊᩁᩪᨷᩴ ᩁᩪᨷᨠᩴ ᩅᩣ᪨ ᩃᩮᨡᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩁᨧᨶᩣ ᩅᩣ ᨠᨲᩁᩣᨩᩥ᪨

᪑᪐᪑᪖᪨ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᨶᩦᩃᩣᨴᩥᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵᩴ ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨻᩉᩥ ᨧ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᨨᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩈᩃᩣᨠᨷᨬ᩠ᨩᩁᩴ ᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵᩴ ᩅᩥᨶᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣᨶᩴ ᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶᩮᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᩉᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᩅᩥᨶᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᨬ᩠ᨧ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

ᨷᩮᩣᨲ᩠ᨳᨠᩮᩈᩩ ᨷᨶ “ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩣ”ᨲᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ ᨴᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩔ ᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ, ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨶᨴ᩠ᨵᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ, ᩅᩥᨶᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᩋᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ –

“ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ, ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᨧ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ –

ᨷᩣᨮᩮᨶ ᨧ “ᩈᨧᩮ ᨲᩣᩃᨷᨱ᩠ᨱᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᨷᨶ ᨶᩦᩃᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᩦᨲᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᩅᩣ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩩᩴ ᨨᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩴ ᩈᩃᩣᨠᨷᨬ᩠ᨩᩁᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨶᨶ᩠ᨵᩥᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᨡᩮᩣ ᨳᩥᩁᨠᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ, ᨶ ᩅᨱ᩠ᨱᨾᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨᪘᪕ ᨷᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨠᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿ) ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨷᩣᨮᩮᨶ ᨧ ᩅᩥᩁᩩᨩ᩠ᨫᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣ ᨶ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪑᪐᪑᪗᪨ᩃᩮᨡᩣ ᩅᩣ ᨷᨶ ᨠᩮᩣᨧᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣ ᩈᩃᩣᨠᩃᩮᨡᩣ ᩅᩣ᪨ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨲᩴ ᩃᩥᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨠᨲᩴ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪑᪐᪑᪘᪨ᨴᨱ᩠ᨯᨻᩩᨶ᩠ᨵᩥᨿᨾ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨨᨲ᩠ᨲᨴᨱ᩠ᨯᩔ ᨷᨬ᩠ᨩᩁᩮ ᨠᩣᩉᩃᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨹᩣᩃᩥᨲᨻᩩᨶ᩠ᨵᩥᨿᩴ,ᨾᩪᩃᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᩔᨶ᩠ᨴᩮᩉ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩃᩩᨴ᩠ᨵᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨣᨱ᩠ᨮᩥᨷᨴᩮ ᨷᨶ “ᨨᨲ᩠ᨲᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨿᩣ ᨾᩪᩃᩮ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨠᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨹᩩᩃ᩠ᩃᩋᩉᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᩣᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮᩉᩦᨲᩥ ᨣᩣᩉᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᨱ᩠ᨯᩮ ᨻᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᩅᩃᨿᨾᩥᩅ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩣᨲᩮᨶ ᨿᨳᩣ ᨶ ᨧᩃᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨠᩮᩉᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᩮ ᨷᨬ᩠ᨩᩁᩔ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩥᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ពតា លេតា ចង្ចីតិ យោជនា។ យថាហ – “ចាតប្យហារេន អចលតុំ លត្តយល្លលិកំ រដ្ឋេកហិ កាហារេបត្វា ឥរល្វេ ឋាត្ក្តិ, តស្មិំ ឋាត្ថង្ចារេន ចលឃមិច ក្តិក្កិទ្វា លេលំ ឥរបត្តិ, សា ចង្ចីតី”តិ។ “សរេចបិ ន ឋាត្ក្តិ, ឋាត្ថនារហង្ចានត្វា ចលឃំ ក្តិក្កិទំ ចង្ចីតី”តិ កហ្វិបរេឥ ចុត្តំ។

១០១៣។ សមំ សមបេក្ខិតត្តិ សមបេក្ខិហិ សមិំ, តុល្យរត្វ ករលាចចតប្យសេដ្ឋ សាមិចចតំ។

១០១៤។ បត្តស្ស បរិយន្តេ ចាតិ អត្ថចាតស្ស ក្ដកយបរិយន្តេ ចា។ បត្តបុដេបិ ចាតិ ឋិតំ អារាយចិត្វារបត្តាតំ សញ្ញឹតង្ចារេន កេល្លបិ ចា, ឧកស្សេច ចា បត្តស្ស ក្ដានបុរលាតុំ សញ្ញឹតង្ចារេតបិ ចា។ ចេលិត្តិ កុម្ភសឹសាការេន សិន្ថាតំ។ តេន “ចរកឹសាការេតា”តិ ចតត្តិ។ សដ្ឋលិកត្តិ ឋិត្យអាលទាយសមិំ សិន្ថាតំ។ តេន “សមបមិសម”ត្តិ ចតត្តិ។

១០១៥។ បង្ចត្តិ បង្ចប្បិ។ អង្ចរោកាលាមិរោកា ចិឆិ បការេរា ឧតស្សាតិ អង្ចរោកាលាមិកចិឆិ, តំ។ “អង្ចរោកាលាមិក”ត្តិ កាចាឋាត្ថចរេសត និក្កហិតាការយា។ “អង្ចរោកាលាមិកំ ចិឆិ”ត្តិ ឧតំ “បង្ច”ត្តិ ឧតស្ស សមានាធិករណចិរេសសតំ, កិរិយាចិរេសសតំ ចា, “ករេទាត្តិ”តិ ខ្លមិនា សម្ពន្ធោ។ អថ ចា បង្ចត្តិ ឧត្ត កុម្ភេត្ត ក្ដបេយោកចចតំ, បរង្ចតិ អនេត្វា។ ខ្លមស្មិំ បរេក្ក “អង្ចរោកាលាមិក”ត្តិ ក្ដបេយោកចចតំ។ “ចិឆិ”ត្តិ ឧតស្ស ចិរេសសតំ។ ខ្លឆ ចក្កយានចតុរោកាលាសល្លានតោតា អត្ថោ អង្ចរោកាលាមិកំ នាមំ។ តត្វាតិ តស្មិំ បង្ចក្ខរោយ អល្លិឃកជារុបត្តិ អល្លិឃសល្លានស្ចោច កងាសល្លានត្ថា សិន្ថាតំ យុក្ករត្តិ លក្យអសល្លានសិន្ថាតំ អាមិ-សរេច្ចន រេចតិឃាមិសល្លានតាតំ កហលំ។

១០១៦។ តត្វាតិ បង្ចក្ខរោយ តស្មិំ ឥរេនា។ កក្កុដកក្កិតីតិ កុម្ភព្រេអដ្ឋិសមិសាតិ សិន្ថាតចិការាតិ។ ក្ដង្ចារេបត្តិតិ ករេទាត្តិ។ តត្វាតិ តស្មិំ កហ្វិកបិរេកបង្ចរេក។ សុត្តាតិ រោកាលរោតា រោកាលំ សិន្ថិតសុត្តា រេចច ចតុរស្ស សិន្ថិតសុត្តា ច។ បិក្យអកាតិ រោតសរេច សុត្តាតំ និចរេត្តត្វា សិន្ថិតរោកាឌិរេយា ច។ គុចិរេដ្ឋាឃ្យាចាតិ រដនការេល គុចិរេដ្ឋាឃ្យរូបិ អនោត្យអារិកា ឌីបិតា ចង្ចីតី។ យថាហ – “រោកាលសុត្តបិក្យអកា ច ឌីចរេ រត្ត គុចិរេដ្ឋាឃ្យរូបិ ចង្ចត្តី”តិ។

១០១៧។ កហ្វិកបិរេកបង្ចកាតិ កហ្វិកបង្ចកបិរេកបង្ចកាតិ យោជនា។ កល្លរោកាលស្ស សុត្តានីតិ ឌីចរកល្លស្ស សុត្តានិ រេចច កហ្វិកបិរេកបង្ចាតំ រោការោលស្ស សុត្តានិ ច លិរេគ្គឃ្យំ ឧត្ត ច ឌីចរេ អាឃាមរោតា, ចិត្វារោតា ច សិន្ថិត្វា អត្ថចារោតា ឋាហិ និក្កត្តសុត្តំ ឌីចរំ រឌិត្វា សុក្កាបតការេល រដ្ឋឃា ចា ឌីចរចំរេស ចា ឋាត្ថិត្វា ខ្លលម្ពិតុំ អត្ថចារេត ឋាត្ថសុត្តានិ ច កល្លសុត្តានិ តាយ។ យថាហ – “ឌីចរស្ស កល្លសុត្តកំ ន ចង្ចតិ, រឌិតការេល លិក្ខិតត្វា។ ឃំ បន ‘អត្ថនាតាយិ, កិក្កុរេច, កល្លសុត្តក’ត្តិ (មហាច។ ១៣៤) ឧចំ អត្ថញ្ញាតំ, តំ អត្ថចារេត បិសកំ កត្វា ឋាត្ថិតត្តំ, រដនការេល លក្កតត្វាឃា”តិ (បិរា។ អដ្ឋ។ ៣។៥៤៤ បិត្យខ្លមុត្តកចិត្តិន្ទយ)។

១០១៨។ សូចិកមុចិការេ ចាតិ ឌីចរមល្លតត្វាឃ នានាសុត្តរោកហិ សមបមិសមិំ សិន្ថាត្វា អាកាត្តកបង្ច ឥរបត្តិ, ឧចរូបំ សូចិកមុចិការេ ចា។ អត្ថ្កា ចា បន កិត្វិបីតិ អត្ថ្កាយិ ឃំ កិត្វិ យាលិកមុមិកបក្តិបិឌាមិកំ សិន្ថាតចិការេ។ កាតុត្តិ សឃំ កាតុំ។ ការារេបតុត្តិ អរេដ្ឋាត ចា

ការាបេតុំ។

១០៣០។ ឃោ កិច្ច បទំ វត្ថុំ ចណ្ណបដ្ឋំ អកិបត្តំ បត្តឃន្តោ កញ្ចិបិដ្ឋលលិអស្លិកាឌីសុ ឌីចទំ បក្លិបតិ, តស្ស បត កិច្ចតោ ទុក្កដំ យោក្លោត ចិដ្ឋតីតិ ឃោដតា។ កញ្ចីតិ ចាឃតតត្តុយក្លុតកញ្ចីសឌីសា ធ្ញលិកញ្ចី។ បិដ្ឋត្តិ តណ្ហុលបិដ្ឋំ។ តណ្ហុលបិដ្ឋេហិ បក្កា លលិ។ អស្លិកាតិ តិឃ្យាសា។ អាឌិ-សទ្ទេត លិលាឌីតំ គហណំ។

១០៣៨។ ឌីចរស្ស ករណេ ករណការេល សមុដ្ឋិតាតំ ឃ្មុចិហត្តុយលិឌីតំ ឆោចតត្ថំ, កិលិដ្ឋការេល ច ឆោចតត្ថំ កញ្ចិបិដ្ឋិលលិអស្លិកាឌីសុ បក្លិបតិ, ចដ្ឋតីតិ ឃោដតា។

១០៣២។ តត្ថាតិ ឃេត ករសាចេត ឌីចទំ រដតិ, តស្មិំ រដេត ឌីចរស្ស សុកត្ថកាចត្ថាយ គត្ថំ ចា វុឌ្ឍលកាចត្ថាយ តេលំ ចា ចណ្ណត្ថាយ លិលំ ចា។ កិញ្ចីតិ ឲចទ្ទុំ ឃំ កិញ្ចិ។

១០៣២។ យលិតាតិ បិសាលោតា។ អលេព្ពាតបិ ច ពេតឌីតិ ឃេត វុឌ្ឍលំ ហោតិ, ឲចទ្ទុបេត យក្កុរាឌិតា អលេព្ពាតាបិ ពេតធិ ចតុតា។ ឆោលិឃាតិ រដតព្ពលោ។ ត ឈំសិតព្ពំ ហតត្ថត ការេហត្វា ត ឈដ្ឋេតព្ពំ។

១០៣៣។ រត្តំ ឌីចទំ ហតត្ថហិ កិញ្ចិ ឆោគំ បហរិតុំ ចដ្ឋតីតិ ឃោដតា។ “ឃត្ថ បក្កដេតំ បក្លិបត្តំ, សា រដតឆោលិ, តត្ថ អំសពទ្ធកកាយពទ្ធតាឌិ ឈដ្ឋេតុំ ចដ្ឋតី”តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ។

១០៣៤។ កណ្ឌិពេតិ ចេញ្ញុឌត្តចិសាលាឌិឃកណ្ឌិពេ។ លេលា ចាតិ ចដ្ឋាឌិភេឌា លេលា ចា។ បិញ្ចអកា ចាតិ សាសបតីដសឌិសា លុដ្ឋកបុព្ពញ្ចអា ចា។ បិញ្ចព្ពកណ្ណិកភេឌពេតាតិ យលិកាចញ្ចព្ពទ្ទុបបុប្បកណ្ណិកទ្ទុបភេឌពេ។ កប្បពិន្ទុចិការោ ចា ត ចដ្ឋតីតិ ឃោដតា។

១០៣៥។ អារក្កេតាតិ អារកណ្ដកក្កេត, ឃ្មុចិយុលេត ចា។ កាឌិបិ លេលាតិ ចដ្ឋកកោយុត្តាឌិសណ្ឋាតា ឃា កាឌិបិ រាឌិ។

១០៣៦។ កយំ អារោបេត្វាតិ កយេ អល្លិឃាបេត្វា។

១០៣៧។ បត្តមណ្ឌលកេតិ បត្តេ លចិរក្លុតត្ថាយ តិបុសីសាឌីហិ កតេ បត្តស្ស ហេដ្ឋា អាធារាឌីតំ វុបរិ កាតព្ពេ បត្តមណ្ឌលកេ។ កិត្តិកម្មត្តិ ចិកត្តំ កត្វា តាតាការរូបកកម្មចិត្តំ។ ឃថាហ “ត កិក្ខវេ ចិត្រាតិ បត្តមណ្ឌលាតិ ធារេតព្ពាតិ រូបកាកិណ្ណាតិ កិត្តិកម្មកតាតី”តិ (ចូឡវ។ ២៥២)។ តត្ថាតិ តស្មិំ បត្តមណ្ឌលេ។ អស្សាតិ កិក្ខុស្ស។ មករទត្តកត្តំ ចិទិក្កុដំការាទំ។

១០៦៩។ មុខវដ្ដិយំ យា លេខា បរិស្សាវនពន្ធនត្ថាយ អនុញ្ញាតា, តំ លេខំ ឋបេត្វា ធមករណច្ឆត្តេ ច កុណ្ឌិយំ ច កាចិបិ លេខា ន វដ្ដតីតិ យោជនា។

១០៧០។ តហិំ តហិន្តិ បត្តិកាយ តត្ថ តត្ថ។ តន្តិ តទាកោដិតបិឡកយុត្តកាយពន្ធនំ។

១០៧១។ អន្តេសុ ទឡ្ហត្ថាយ ទសាមុខេ ឃដិកំ កត្វា កោដេន្តិ, វដ្ដតីតិ យោជនា។ ចិត្តកម្បីតិ មាលាកម្មលតាកម្មចិត្តយុត្តម្បិ កាយពន្ធនំ។

១០៧២។ អក្ខិកីតិ កុញ្ជរក្ខិកំ។ តត្ថាតិ កាយពន្ធនេ វដ្ដតីតិ កា កថា។ ឧដ្ឋាបេត្តិ ឧក្កិរិតំ។

១០៧៤។ ឃដន្តិ ឃដសណ្ឋានំ។ ទេឌ្ឌុភសីសំ វាតិ ឧទកសប្បសីសសណ្ឋានំ វា។ យំ កិញ្ចិ វិការរូបំ ទសាមុខេ ន វដ្ដតីតិ យោជនា។

១០៧៥។ មច្ឆកណ្ដកន្តិ មច្ឆកណ្ដកាការេ។ ខជ្ជូរិបត្តកាការន្តិ ខជ្ជូរិបត្តសណ្ឋានំ។ មច្ឆកណ្ដំ វា មដ្ឋំ បដ្ដិកំ វា ខជ្ជូរិបត្តកាការំ វា ឧជុកំ កត្វា កោដិតំ វដ្ដតីតិ យោជនា។ ឯត្ថ ច ឧភយបស្សេសុ មច្ឆកណ្ដកយុត្តំ មច្ឆស្ស បិដ្ឋិកណ្ដកំ វិយ យស្ស បដ្ដិកាយ វាយនំ ហោតិ, ឥទំ កាយពន្ធនំ មច្ឆកណ្ដកំ នាម។ យស្ស ខជ្ជូរិបត្តសណ្ឋានមិវ វាយនំ ហោតិ, តំ ខជ្ជូរិបត្តកាការំ នាម។

១០៧៦។ បកតិវីតា បដ្ដិកា។ សូករន្តន្តិ កុញ្ចិកាកោសកសណ្ឋានំ។ តស្ស ទុវិធស្ស កាយពន្ធនស្ស។ តត្ថ រជ្ជុកា សូករន្តានុលោមិកា, ទុស្សបដ្ដំ បដ្ដិកានុលោមិកំ។ អាទិ-សទ្ទេន មុទ្ទិកកាយពន្ធនំ គហិតំ, តញ្ច សូករន្តានុលោមិកំ។ យថាហ – “ឯករជ្ជុកំ, បន មុទ្ទិកកាយពន្ធនញ្ច សូករន្តកំ អនុលោមេតី”តិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៧៨)។ តត្ថ ឯករជ្ជុកា នាម ឯកវដ្ដា។ ពហុរជ្ជុកស្ស អកប្បិយភាវំ វក្ខតិ។ “មុទ្ទិកកាយពន្ធនំ នាម ចតុរស្សំ អកត្វា សជ្ជិត”ន្តិ គណ្ឋិបទេ វុត្តំ។

១០៧៧។ មុរជំ នាម មុរជវដ្ដិសណ្ឋានំ វេឋេត្វា កតំ។ វេឋេត្វាតិ នានាសុត្តេហិ វេឋេត្វា។ សិក្ខាកាជនវិនិច្ឆយេ បន “ពហុកា រជ្ជុយោ ឯកតោ កត្វា ឯកាយ រជ្ជុយា វេឋិតំ មុរជំ នាមា”តិ វុត្តំ។ មទ្ទវីណំ នាម បាមង្គសណ្ឋានំ។ ទេឌ្ឌុភកំ នាម ឧទកសប្បសីសសទិសំ។ កលាពុកំ នាម ពហុរជ្ជុកំ។ រជ្ជុយោតិ ឧភយកោដិយំ ឯកតោ អពទ្ធា ពហូ រជ្ជុយោ, តថា ពទ្ធា កលាពុកំ នាម ហោតីតិ។ ន វដ្ដន្តីតិ មុរជាទីនិ ទ្វយានិ សព្ពានិ កាយពន្ធនានិ ន វដ្ដន្តិ។ បុរិមា ទ្វេតិ មុរជំ, មទ្ទវីណញ្ចាតិ ទ្វេ។ “ទសាសុ សិយុ”ន្តិ វត្តព្ពេ គាថាពន្ធវសេន វណ្ណលោបេន “ទសា សិយុ”ន្តិ វុត្តំ។ យថាហ – “មុរជំ មទ្ទវីណ’ន្តិ ឥទំ ទសាសុយេវ អនុញ្ញាត”ន្តិ (ចូឡវ។ អដ្ឋ។ ២៧៨)។

១០៧៨។ បាមង្គសណ្ឋានាតិ បាមង្គទាមំ វិយ ចតុរស្សសណ្ឋានា។

໑໐໓໖. ໂລກຸດຕຣວຍຕີ ສາສາວເນ ໂລກໂຕ ວເນດຕາ ກຕຣວຍໝ ກາຍຕາດຕ. ວເນ ວເນຕີຕິ "ຣວກາ ດຍປເນາສີ"ຕິ ໂຕດ ໂລກວເນຣວກາ ກຫິຕາ, ຕຼລ ປຕ ສາສາວເນ ໂລກໂຕ ວເນດຕາ ກຕາວ ໂລກຣວກາ ກຫິຕາ. ຕຖາຕິ ຕຍຸ ໂລກຣວກກາຍຕາດຕ. ປິຍວສຍາຕ ໂລກຍຸ ສ ວ ວເນຕີຕິ ເກວລຍຸ ສ ວເນຕິ.

໑໐໓໗. ຕາຫ ຣວເກ ໂລກໂຕ ກຕາຕິ ເຍາຂສາ. ວເນຕິ ຕາກຸຕຕີ ຍຸເຂ, ກລິຕາກ ວາ ສ ເທາຕິ, ຣວກກາຍຕາດເຍວ ເທາຕີຕິ ອທິປາເຍາ. ອຍໝ ປຕ ບິຕິດເຍາ "ຕາຫ ຣວເກ ໂລກໂຕ ກຕາ ໂລເກສ ຕີເຣທິ ເວເນດຕາ ກຕິ 'ຕາຫຣວກ'ຕີ ສ ວຕຸຕ, ຕິ ວເນຕີ"ຕິ (ປາເຣ. ອດ. ໑.ປ໕ ປາຈິຕຕິຍຍຸຕຕກບິຕິດເຍ) ອດກຖາກເຕາວ ຕຼລ ດຸເຕຕາ. ສິກາຍຂສບິຕິດເຍ "ຕາຫກາ ຣວເຍາ ໂລກໂຕ ກຕາ ໂລກາຍ ຣວຍາ ເວເຖີຕິ ຍຸເຂ ສາຍາ"ຕິ ຍໝ ດຸຕຸ, ຕິ ຕຼຍິສາ ບິຣຽາເຕາ ສ ກເທຕາຕຸ.

໑໐໓໘. ວດຕ-ສເທດ ຫຕິວດຕາ ດຸຕຕາ. ຂຕຸຕິ ລິລາ. ສວຍຍຕີ ສວດຕາກິຍໝ. ບິລກາ ຍຕາຕິ ໂຕດ "ເວເລກາ"ຕິປິ ປາເຖາ ບິລປຣິຍາເຍາ.

໑໐໓໙. ກາຍຕາດຕບິເລຕິ ກາຍຕາດດຍຸ ຄສາຍ ສີຣກາວຕຸ ກເນດຕາສີຫິ ກເຕ ບິເລ. ບິກາເຣາ ອເນຍວລິສີເກາ. ຕຕຸ ຕຕຸາຕິ ຕຸຕິ ຕຸຕິ ຊາເຕ, ປກຍເກາຂີຍຕີ ອເຕຸາ. ຕຸ-ສເທດ ລຂີກາເຣາປິ ວເນຕີຕິ ສີເປຕິ.

໑໐໔໐. ຍາລິ...ເປ... ບິບິຕຸຕາຕິ ຍາລິກຍຸລຕາກເຍຸຫິ ວ ຍິກປກຸດສີສາສາດສເປຫິ ວ ບິບິຕຸຕາ. ຂສເວຕີຕິ ຕາລຂສເປເລີກີ.

໑໐໔໑. ອເນໍ ສາ ວາປິຕິ ໂຕດ ອປິ-ສເທດ ເສາຕອສໍສາສີສ ກຫນ. ວລູຍເນາຕິ ຍາລິກຍຸສີວລູຍເນາ.

໑໐໔໒. ອວຕີສລິກາປິ ຕວາ ວລູຍເນາ ສ ວເນຕີຕິ ເຍາຂສາ "ອວຕີຕຸບິກາຍ ວ, ສາສາວເລຫິ ສຸເຕຕຫິ, ບິຕຸກຍຸ ສ ວເນຕີ"ຕິ ປາເຖາ ຍຸດຕິ. "ວບິກາປິ ວາ"ຕິ ປາເຖາ ສີຍຸຕິ, ເສາ ສ ກເທຕເວຕາ.

໑໐໔໓. ຣຕຸາສີສາ ເຍສ ເກສວ ໂລກວເລຸກ ສຸເຕຕກ ປິເລີຕິກາສີຍໝ ຍໝ ກິຖີ ສິປາວີກ ສິເວຕຸາ ວຕອວຕຸຕຸຍຸ ວເນຕີຕິ ເຍາຂສາ.

໑໐໔໔. ຍຫິກາຕີ ສຸລປຸຕຸຕອ. ປິຕອກຕີ ສຸດຸຍປຸຕຸຕອ. ປິປຸເລຕິ ວຕູເນຂສເຕູ ອາຣກລູເກຕິ ປຕາສາຣວລຍາດ ບິຕຸກລູເກ. ຂເປຕູຕີ ສູນາເປຕຸ. ຍໝ ກິຖີຕິ ເສສ ວລູຍເນຍຸ ວ.

໑໐໔໕. ຂລູເກຕິ ປິປຸລຂລູເກ. ຍວາຫ – "ປິປຸລເກປິ ຍຫິກ ວາ ປິຕອກ ວາ ຍໝ ກິຖີ ສູນາເປຕຸ ສ ວເນຕິ, ຂລູເກ ປຕ ປຣິເຂຂເລຕາ ວເນຕີ"ຕິ. ປຣິເຂຂເລຕາຍຕຸຕີ ອາທິຕາດຕສາດ ປຕາ ປຣິຂຸດຕຸ ໂລກາວ ເລຕາ ວເນຕິ. ວລິຕຸາຕິ ສູນເກາຂີຍາ ຍຸຕ

ᨣᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩮᨭ᩠ᨮ᩠ᨿᨶᩃᩥᨿᩮᩣ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣᩴ ᨠᩃᩮᨧ᩠ᨨᨠᨲᩴ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶᨯ᩠ᨮᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩴ

᪑᪐᪔᪕ᩴ ᩋᩁᩉᩥᩈᩉᩥᨲᩮᨶ ᨣᨲ᩠ᨲᩥᨠᩮᩣᨣᩮᩁᩣ ᨧᩮᨱ᩠ᨯᩣ ᨩᨲ᩠ᨲᩩᩁᩣᩁᩉᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨵᩣᩁᩣᩁᩉᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨩᨾ᩠ᨾᩃᨧᩮᨱ᩠ᨯᩮᩈ᩠ᨿᩴ ᩋᨵᩥᨧᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨠᨣᨿᨲ᩠ᨲᨵᨲ᩠ᨿ ᨵᨲ᩠ᨿᨣᩴ ᨠᩣᨿᩴ ᨿ᩠ᨿᩈᩃᨿᨲ᩠ᨲᨣᨸᩦᨬᩋᨠᨧᩮᨱ᩠ᨯᩮᨣᩣ ᨷᩮᩃ᩠ᩃᨧᩮᨱ᩠ᨯᩮᨣᩣ ᨠᩣᨿᩴ

᪑᪐᪕᪐ᩴ ᩈᨱ᩠ᨯᩣᩁᩮᩈᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᩈᨱ᩠ᨯᩣᩁᩴ ᨶᨶᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᨯ᩠ᨮᩮᨵ᩠ᨵᨶᨶᩣᩈᩥᨿᩣ ᨲᨵᩣ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶᨱ᩠ᨱᨿᨯ᩠ᨮᩥ ᨠ ᨶᨯ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᨲᩣᩴ ᨴᩦᩈ᩠ᨿ ᨷᩮᩈ᩠ᨿᩈ᩠ᨿᨲᩥ ᨶᩣᩈᩥᨿᩣ ᨩᩮᨠᩣᩈ᩠ᨿ ᨷᩮᩈ᩠ᨿᩈ᩠ᨿᩴ ᩁᩃᩥᩁᩉᨠᩣᨲᩥ ᨣᨸᩥᨿᩁᩃᩥᩁᩉᨠ ᩴ ᨻᩣᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨯ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨩᨲ᩠ᨲᨣᩮᨿᨶ ᨶᨲ᩠ᨿᩁᩈ᩠ᨿ ᨶᩣ ᩋᨯ᩠ᨮᩴᩈᩴ ᨶᩣ ᨻᩣᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᨯ᩠ᨮᨲᩥᩴ "ᩈᨱ᩠ᨯᩣᩁᩮᩈᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨡᩥᩈᨱ᩠ᨯᩣᩁᩮᩈ"ᨲᩥ ᨲᩥᩈ᩠ᨿᩮᨲ᩠ᨳᩮᩉ ᨵᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨯ᩠ᨮᨣᨳᩣᨿᩴ ᨷᩮᨠᨲ᩠ᨲ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᩈᨱ᩠ᨯᩣᩁᩮᩈᩣ ᨧᩈ᩠ᨿᩥᨲᩮᩣᩴ

᪑᪐᪕᪒ᩴ ᩉᩮᨯ᩠ᨮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩉᩮᨯ᩠ᨮᩣ ᩋᩅᩮᩣᨷᨯ᩠ᨮᨶᩃᨿᩔᩴ "ᩏᨷᩁᩥ ᩋᩉᩥᨵ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᨿᨣ᩠ᨿᩃᨿᨲ᩠ᨲ"ᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨯ᩠ᨮᨣᨳᩣᨿᩴ ᨵᨲ᩠ᨲᩥᩴ

᪑᪐᪕᪓ᩴ ᨷᩥᩈᩣᩁᨠᩣᨲᩥ ᨲᩮᩣᩃᩥᩈᩥᨩ᩠ᨩᩣᨠᨣᨣᨶᨿᨿᩉᩥᩈᩣᨷᩥᩈᩥᩁᨠ᩠ᨠᩣᩴ ᨠᩣᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᨧᩣᨸᩦᨲᩥ ᩁᨧᩥᨬ᩠ᨩᨠᩣᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨣᩣᨷᩥᨠᩣᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᨿᩴ ᩋᨸᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᩃᩥᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥᩴ ᩋᩣᨿᨧᩮᨱ᩠ᨯᩈᩣᩁᩮᨣᩣᨲᩥ ᩋᩣᨿᩃᨣᨵ᩠ᨿᨱ᩠ᨯᨿᨿᨲᩮᩣᩃᨣᨲᩥᩴ ᨲᩮᩣᩃᨠᩣᨯᨠᩮᨣᩣᨲᩥ ᨵ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨿᨣᩣᩁᩮᨿᨾᨶ ᨲᩮᩣᩃᨠᩣᨯᩮᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨱ᩠ᨱᨿᨯ᩠ᨮᩥ ᨶᨯ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨷᩩᨿᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᩪᨷᩁᩉᩥᨲᩴ ᨿᩣᩃᩥᨣᨿᩪᨳ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨱ᩠ᨱᨿᨯ᩠ᨮᩥ ᨶᨯ᩠ᨮᨲᩥᩴ

᪑᪐᪕᪔-᪕ᩴ ᨷᩥᨠᩦᨿᩈ᩠ᨿ ᨩᨬ᩠ᨬᩮᨠ᩠ᨠᨲᩥ ᨷᩥᨠᩦᩁᩥᨿᩣᨬ᩠ᨬᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᩁᨠᩣᩉᩥᨿᩴ ᩁᨯᨲᩈ᩠ᨿᨷᩦᨲᩥ ᩁᨯᨲᩁᨠᩣᩉᩥᨿᨷ᩠ᨿᩴ ᨹᩃᨣᨷᩦᩁᨷᨲᩥ ᨹᩃᨣᨿᩁᨿ ᨷᩦᩁᨷᩴ ᨶᩃᨿᩣᨵᩣᩁᨣᩣᨧᩥᩁᨣᨲᩥ ᨵᨲ᩠ᨲᨶᩃᨿᩣᨧᩥᩋᩣᨵᩣᩁᨣᩴ ᩋᩣᨧᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᩮᨱ᩠ᨯᩣᨵᩣᩁᨣᩣ ᩈᨦ᩠ᩉᩥᨲᩮᩣᩴ ᨷᩥᨧᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨠᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨶᩣᨬᩋᩣᨧᩥᨿᨷᩥᨧᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣᨠᩥᨿᩴ ᨷᩦᩁᨷᨲᩥ ᨷᩥᨧᨷᩦᩁᨷᩴ ᩈᩉᨶᩁᩥᨿᨠ ᨷᩥᨧᨣᨶᩃᩥᨣᩣᨿᨯ᩠ᨮᩴ ᨵᩥᨲ᩠ᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᨿᨶ ᨶ ᨶᨯ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨿᨶᩣᨶ᩠ᨿᨲ᩠ᨲ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᩁ ᨿᩣᨲ᩠ᨿᨣᩣᨿᩁᩪᨷᩁᩉᩥᨲᩴ, ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨲᩥᨷᩁᩥᨧ᩠ᨧᩣᩁ ᨷᩩᩁᩥᩈᩁᩪᨷᩁᩉᩥᨲᩴ ᩋᨶᩁᩈᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᨵᩥᨲ᩠ᨲᨣᨿᩪᩴ

᪑᪐᪕᪖ᩴ ᨠᩣᨠᩣ ᨶ ᩁᨲ ᨿᩃᩁᨿᩣ ᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦ, ᨧᩪᨠ᩠ᨣᨠᩦᩃᩥᨦᩁᨿᩣ, ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦᩉᩥ ᨣᨲᩣ ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩥᨿᨿᩣ, ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨶ ᨣᨶᩣᨯᩦ ᨶ ᨲ᩠ᩅᩣᩁᩣ ᨶ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᨿᩣ ᨶ ᨵᨾ᩠ᨾᨣᨶᩣᨯᨲ᩠ᩅᩣᩁᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᨿᩣ, ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩥᨿᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨣᨶᩣᨯᨲ᩠ᩅᩣᩁᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᩁᨿᩣ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᩴ ᨲᨵᩣ ᨵᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨣᩣ ᨣᨵᩣ ᨶᨱ᩠ᨱᨿᨯ᩠ᨮᩁᨣᩣᨲᩥ ᨿᩣᩃᩥᨣᨿᩪᩃᨲᩣᨣᨿᩪᨵᩥᨲ᩠ᨲᨣᨿᩪᩣᨵᨶᨱ᩠ᨱᨿᨯ᩠ᨮᩁᨣᩣ ᨶᨲ᩠ᨲᨬ᩠ᨬᩣᩁᨿᨶ ᨠᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᨲ᩠ᨲᩣᩴ

᪑᪐᪕᪗ᩴ ᨵᩣᨵᩁᩈ᩠ᨿ ᩁᨲᨠᨿᨿᨷᩥᩈᩣᨦᩈ᩠ᨿ ᨣᨸᩥᨿᨠᩣᨷ ᨶᩁᩈ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᨿᨿᩈ᩠ᨿᩣᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥᩈᩣᨦᨷᩁᩥᨠᩣᨣᩈ᩠ᨿ ᨣᨸᩥᨿᨠᩣᨷ ᨶᩁᩈ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣᨿᩣᩉ "ᩁᩈᩣᨶᨱ᩠ᨱᨿ"ᨲ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᩴ ᩁᩈᩣᨶᨱ᩠ᨱᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᨿᨿᩴ ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᩦᨠᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᨲᩁᨣᩣᨵᩣᨿ ᨶᩈ᩠ᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ "ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᨻᨲ᩠ᨲ"ᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩪᨿᩥᨠᩣ
ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᨻᩥᩉᩣᩁᩈᨷ᩠ᨷᩣᩴ ᨷᩥᨯ᩠ᨮᩈᨱ᩠ᨱᩣᨦᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᨣᨶᩣᨯᨬ᩠ᨬᩣ ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᩦᨠᩦ, ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᩦᨠᩴ ᨻᨲ᩠ᨲ ᨲ᩠ᩅᩣᩁᨣᨶᩣᨯᨻᨲ᩠ᨲ,
ᨩᨲ᩠ᨲᩁᨷᩥᩈᨣᨿᩪᩁᩈᨷ᩠ᨷᩣᩴ ᨷᩥᨯ᩠ᨮᩈᨱ᩠ᨱᩣᨦᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩁᨲ᩠ᨲᩣᩴ ᨠᩣᨠᩣ ᨶ ᩁᨲ ᨿᩃᩁᨿᩣ ᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦ, ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦ ᨶ ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦ, ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨶ ᨠ᩠ᨿᩥ ᨶ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨿᩥ ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩦᩉᩥ ᨣᨲᩣ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨿᩥ ᨿᩩᨶᨱ᩠ᨱᨠᩣᨠᩣᨿᩃᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨠ᩠ᨿᩥᩴ ᨧᩪᨲᩥ ᨧᩪᩁᨿᨿ᩠ᨿ ᩁᩈᨠᩣᩈᨠᩣᨶᨿᩁᨶ᩠ᨿᩴ ᨠ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨣᨿᩥ

ᨶᩥᩈᩮᩅᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨾ᩠ᨸᩥ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨶ ᨶᩥᩈᩮᩅᨶᩦᨿᩴ, ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨾ᩠ᨸᩥ ᨶ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅᩣᨲᩥ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᩅ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣᩉ –

“ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩤᩈᩣᨴᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩁᨩᨲᩣᨴᩥᩅᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨠᩅᩤᨭᩣᨶᩥ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩣᨶᩥ ᨲᩣᩃᩅᨱ᩠ᨭᩣᨶᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩁᨩᨲᨾᨿᩣᨶᩥ ᨸᩣᨶᩦᨿᨥᨭᨸᩣᨶᩦᨿᩈᩁᩣᩅᩣᨶᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᨠᨲᩴ, ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ‘ᨸᩤᩈᩣᨴᩔ ᨴᩣᩈᩥᨴᩣᩈᩴ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨣᩮᩣᨾᩉᩥᩴᩈᩴ ᨴᩮᨾᩣ’ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨸᩤᨭᩮᨠ᩠ᨠᩴ ᨣᩉᨱᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨸᩤᩈᩣᨴᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩮ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨣᩮᩣᨶᨠᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᨠᩮᩈᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᩈᨶᩮ ᨸᨶ ᨣᩥᩉᩥᩅᩥᨠᨲᨶᩦᩉᩣᩁᩮᨶ ᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᩁᩣᨸᩥ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨧᩪᩊᩅ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪒᪐)᪨

“ᩈᩮᩣᩅᨱ᩠ᨱᨴ᩠ᩅᩣᩁᨠᩅᩤᨭᨻᨴ᩠ᨵ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩣ ᨸᩤᨮᩮᩣ, ᨻᩉᩩᨻ᩠ᨻᩦᩉᩥᩈᨾᩣᩈᩮᩣ᪨ ᨡᨧᩥᨲᩣ ᨧ ᨴᩩᨲᩥᨿᨸᨴᩮᨶ ᨧ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩦᨿᨲᩥ᪨

᪑᪐᪕᪘᪨ ᨶ ᩑᩅᩴ ᨠᩁᩮᨲᩥ “ᨠᩥᩴ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩈᩥᩃᨠᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ? ᨠᩥᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨣᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᩋᨩᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ? ᨠᩥᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨣᩮᩣᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᩋᨩᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨾᩥᨣᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩉᩣᩈᩴ ᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩪᨠᨲ᩠ᨲᩣᨿᩥᨠᩴ ᨲᩮᨶ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪕᪙᪨ ᨲᩣ ᨠᩥᨠ᩠ᨠᨶᩮᨿᩣ ᨶᨠᩣᩁᩥᨠᩣ ᩅᩣᨸᩥ ᨶ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪖᪐᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᩋᨬ᩠ᨬᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨽᩣᨣᩴ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨽᩣᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ ᨧᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᨶᨭ᩠ᨮᩮ ᩅᩣ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᩅᩣ ᨣᩦᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪖᪑᪨ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨽᩣᨣᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ᪨ ᨲᩮᩉᩦᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩉᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨳᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩅᩔᩣᩅᩣᩈᩥᨠᨽᩣᨣᩴ᪨ ᨲᩮᩈᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᩈᩣᨾᩥᨠᩣᨶᩴ᪨

᪑᪐᪖᪒᪨ ᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᨿᨲᩮᩣ᪨ ᨴᩅᩣ ᩈᩥᩃᩴ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨸᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨠᩥᩁᩥᨿᨲ᩠ᨳᨠᩣᨲᩴ ᩈᩥᨸ᩠ᨸᩣᩁᨾ᩠ᨽᩅᩈᩮᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩅᩮᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩤᩈᩣᨴᩴ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣ᪨ ᨶ ᨠᩮᩅᩃᩴ ᨸᩤᩈᩣᨴᩴ, ᩋᨬ᩠ᨬᨾ᩠ᨸᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩣᩁᩩᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩤᩈᩣᨴᩣᨴᨿᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨸᨧᩮᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᩃᩥᨸᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩥᨸᩥ, ᨠᨸ᩠ᨸᩈᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨

᪑᪐᪖᪓᪨ ᨣᩥᩉᩥᨣᩮᩣᨸᨠᨴᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨣᩮᩣᨸᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨣᩮᩣᨸᩥᨲᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᨹᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩣᨶᩮ ᨿᩣᨧᨶ᩠ᨲᩮ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮᨸᩥ᪨ ᨶ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨲᩣ ᨠᩥᩃ᩠ᩃᩮᨲᩣ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᩮᩣᩈᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᨧᩮᨲᩥᨿᩈᨶ᩠ᨲᨠᩮ ᨲᩣᩃᨹᩃᩣᨴᩥᨾ᩠ᨸᩥ ᩏᨿ᩠ᨿᩣᨶᨣᩮᩣᨸᨠᩣᨴᩦᩉᩥ ᨴᩥᨿ᩠ᨿᨾᩣᨶᩮ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨶᨿᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩮᨲᨶᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᨿᩮᩅ ᨣᩉᨱᩮ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨶᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪖᪔᪨ ᨸᩩᩁᩥᩈᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᩅᩈᨠᩮᩉᩥ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᩉᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩴ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩅᨭ᩠ᨭᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶᩮᩅ ᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶᨠᩴ᪨

᪑᪐᪕᪓᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨷᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩴ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨿ᩠ᨿ ᨶ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ “ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ”ᨲᩥᨷᩥ ᨷᩣᨮᩮᩣ, ᨣᩉᨭ᩠ᨮᩴ ᩅᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩴ ᩅᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᩋᨶᩣᨧᩣᩁᩅᩈᩮᨶ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨿᩮᩣᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩒᨽᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ ᨷᨠᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩔ᪨

᪑᪐᪕᪙᪨ ᩉᩁᨲᩦᨲᩥ ᨴᩩᨠᩴ ᩈᩮᨲ᩠ᩅ ᨶᩥᨷᩣᨲᩮᨲᩥ᪨

᪑᪐᪕᪗᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᨶ᩠ᨲᩥ “ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮᨿᩮᩅ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨳᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩣᨴᩥᩴ᪨

᪑᪐᪕᪕᪨ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᨴᩮᩣᩈᩣᨲᩴ ᨠᩮᩣᨷᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨹᩣᩈᩩᨠᩣᩁᩴ᪨ ᩋᨷᨶᩮᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ ᨩᩉᩥᨲᩩᨾ᩠ᨷᩥ, ᨷᩮᨾᩮᨶ ᨴᩣᨲᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᩣᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨣᩉᨱᩣᩁᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ “ᨠᨲᩥᨷᩣᩉᩴ ᨽᩩᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩣ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲᩥᨷᩣᩉᩴ ᨽᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪐᪕᪘᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨠᩩᩃᩈᨦ᩠ᨥᩣᨲᩥ ᩅᩥᩉᩣᩁᨷᨬ᩠ᨧᨠᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᨲᨠᨾ᩠ᨾᩈᨦ᩠ᨥᩮ᪨ ᨶᩅᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩥ ᨴᩩᨠᩅᩣᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨷᩁᩥᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨣᩩᩊᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨴᩥᨷᩣᩉᨶᩣ ᩅᩩᩃᩃᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨿ ᨻᩉᩩᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᩉᨶᩣ᪨ ᩅᩈ᩠ᩈᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩣᨲᩥ ᨠᨮᩥᨶᩅᩈ᩠ᩈᩣᩅᩣᩈᩥᨠᩣ᪨ ᨶᩅᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨷᨠᨲᩥᨽᩣᨲᩴ᪨

᪑᪐᪖᪐᪨ ᩈᨷ᩠ᨸᩣᨱᨠᩔᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᨾ᩠ᨾᨷᩔᩣᩅᨠᨾ᩠ᨾᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩅᩥᨠᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩈᩮᨶᩣᩈᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᨾᩮᩣ ᨶᩮᩃᩣᨷᩥ ᩃᩮᨯ᩠ᨯᨹᩣᩃᨶᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩈᨷ᩠ᨸᩣᨱᨠᩮ ᩅᩥᨠᩥᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩮᩣᩈᨾ᩠ᨻᩥᨿᨬ᩠ᨬ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨷᨭᩥᩈᨶ᩠ᨵᩥᩅᩈᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᩅᩥᨠᩥᨾ᩠ᨷᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩁᩣᨵᩮᨶ ᩅᩣᩁᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᩔᩣᩅᨠᨾ᩠ᨾᩔ ᩈᩣᨿᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩔ ᩋᨦ᩠ᨣᨶᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨿ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

᪑᪐᪖᪑᪨ “ᨷᩣᨠᨲ᩠ᩅ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨿᩥᨠᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨷᩮᨲᩩᩴ ᨧᩃᩮᨲᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩮᩣᩈᨠᩣᨧᩴ ᨴᩦᨷᩮᨲᩥ᪨

᪑᪐᪖᪒᪨ ᩏᨷᨧ᩠ᨨᩣᩁᩮᩃᨲᩦᨲᩥ “ᨷᨲ᩠ᨲᨴᩦᨧᩁᩣᨴᩥᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩣᩁᩴ ᨴᩮᨲᩥ ᨴᨿᩦ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩃᩮᩣᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ᪨ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨬ᩠ᨬ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦᨲᩣᨴᩥᨠᩣᨧᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩈᨾ᩠ᨽᩮᩣᨣᩣᨴᩥᨠᩁᨱᩮ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩦᨠᩣᨧᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩥᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩮᨶ ᩅᩥᨿᩮᩣᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩔ ᨲᩔ᪨

᪑᪐᪖᪓᪨ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᨴᩔᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨾᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᪨ “ᨶᩉᩣᨾᩥᨲᩴ ᨠᩮᨲᩩᨶ ᨣᩩᨱᨾᩩᨡᩮᨶᩣᨷᩥ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ ᩅᩥᨿ ᨴᩩᩔᩦᩃᩮ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᩉᩁᨲᩣ ᨲᨿᩣ ᨠᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨧᩴ ᨲᨲ᩠ᩅ ᩋᩣᨴᩦᨶᩅᩴ ᩅᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᨴᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪖᪔-᪕᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨣ᩠ᨣ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨭᨶᩈᩣᩃᩥᨿ ᨷᩩᨬ᩠ᨩᨿᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨿᩣᨣᩩᨷᩥᨶᩮᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩᩴ ᨷᩥᨧᨶᨠᩣᩃᩮ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮᨿᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩁᨩ᩠ᨩᩮ᪨ ᨩᩦᨩᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᨠᩣᩁᨠᩣᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩁᨨᩥᨠᩣᨿ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᨶ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᩣᩁᨠᩮᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨲᨴᩥᩁᩣᨧᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩔ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨷᩥᨴᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᨶᩃᩥᨦ᩠ᨣᩴ

បដិហញ្ញេយ្យ។ អនាគច្ឆន្តីតិ កិញ្ចិ បយុត្តា ចក្ខុំ អសម្បត្តាហរន្តោ។ ឱកាចន្តាតិ ឱកាសតោ អាចន្តា សបត្តបក្ខេ ជិតោ ធនំ ចិរកាលបុគ្គលោ។ អយញ្ហិ ចក្ខុយមានោ បិនេត្តំបិ បហរេយ្យ។ ធាចនេតិ និន្នត្តកម្មាទិកិច្ចត្តរបយុតោ។

យុត្តាតិ គិន្ទំ ខ្លគ្គន្តោ។ លាភត្តិ បិដ្ឋកលច្ឆកាដិគិ លាភន្តោ។ ក្យច្ឆន្តោតិ ខ្លភតាដិគិ ក្យច្ឆន្តោ។ ចង្កំ យុត្តយិ ចា ពន្ធិ រូប្ចាទិ ចា បយ្យាចំ ចា ពនរានន្តោ ភ្លតិ ភ្លនយសំ នេតរសត្ថំ ចក្ខុតា អយុត្តនេត្តត ចាទិតាតិ សប្ពន្ថោ។

១០៩៧-៩០។ កមុលគ្គិនិយាចនេសត តឹសុ ភាភាសំចាយតនេកសុ កមុភាភាសំចាយតនកស្ស រូក្លិតុគ្គហណេត គហិតត្តា, និយាភាភាសំចាយតនកចុឌ្ឍតរបកតត្តស្ស ចក្ខុយត្តា, បរិទេសសនានេយត “ភាភាសំចាយតនេកា ចុឌ្ឍតនេវា អធមុចាតឹ អចក្ខុនេយា”តិ (បរិ។ ៣៩០) ចធភនេតា ធ លគ្គិភាភាសំចាយតនេកា ភ្លឆ “ភាភាសំចាយតនេកា”តិ គហិនេតាតិ នេចជិតនេន្លា។ រូក្លិនេត្តាតិ តិចិនេឆតាបិ រូនេក្លបតឹយកនេមុត រូក្លិត្តនេកា។ ករុកច្ឆា ធ បញ្ចាតិ បរិទិចានិកមុលិយបដិកស្សភារហយាគត្តារហយាគត្តធាទិកអក្ខាភារហសន្លាតា បញ្ចា ករុកច្ឆា ធ។ ភ្លនេយ បត អញ្ញាយញ្ញាស្ស យធាចុឌ្ឍំ ចក្ខុតាដិគិ លភត្តិ, បកាតនេត្តត អចក្ខុយត្តាច អចក្ខុនេយសុ គហិតា។ ភ្លនេយ នាចិនេសតិ បុគ្គលេតិ ភគ្គានេយា យធាចុនេត្តា។

១០៩៨។ “អធមុចាតឹ”តិ ភ្លធំ “ភាភាសំចាយតនចុឌ្ឍនេកា”តិ ឱតស្ស ចិនេសសត។ យធាហ “តនេយានេយ, កិក្លនេច, ចក្ខុយា។ បឋ្ឋា រូបសយនេត្ត បុនេរូបសយនេត្តា ចក្ខុនេយា, ភាភាសំចាយតនេកា ចុឌ្ឍតនេវា អធមុចាតឹ ចក្ខុនេយា, សនេឆធនេក នេលានេក, កិក្លនេច, សយារនេក...នេប... តធាគនេតា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ ចក្ខុនេយា”តិ (ក្ខុអច។ ១១១)។

១០៩៩។ “ឱនេតនេយធ ចក្ខុយា, ភ អនេញ្ញា”តិ តិយាយស្ស អកតត្តា អនេញ្ញាសយិ ចក្ខុយាភំ សង្ខាចំ ឥនេស្សតុយាហ “តច្ឆភាដឹ”តិអាទិ។ ឱតុ អាទិ-សនេគ្គត តិយស្សបឋាឌតឹយបអសារលឹយកនេមុ សក្កល្យាតិ។ ឱតុាតិ ឱតស្មិំ ចក្ខុតឹយាឌិការនេរ។ កមុត្តិ អបនេលាកភាជិ ចតុប្ពិធំ កមុំ។

១១០០។ សនេច្ឆត អធមុកនេមុ ករិយយានេភ តំ ធានេរតុំ អសនេក្កានេត្តត, អសនេក្កានេត្តហិ ធ បដិបច្ឆិតប្ពចិធិ ឥនេស្សតុយាហ “អធិដ្ឋាភ”ត្តិអាទិ។ អធិដ្ឋាភំ បនេភកស្ស រូជ្ជិដ្ឋត្តិ នេយាឌភា, អធមុកមុំ កនេរាត្តាភំ កិក្លុភយត្តនេរ តិសិជិត្វា តំ “អធមុ”ត្តិ ឌាតិត្វាបិ តំ ធានេរតុំ អសនេក្កាត្តស្ស ឱកស្ស “ភ នេយតំ លេយតី”តិ ចិនេត្តត អធិដ្ឋាភយជ្ជិដ្ឋត្តិ ចុត្តំ នេហាតិ។ ខ្វិត្តំ ចា តិល្លុនេយច ធាតិ តនេយច ធានេរតុំ អសនេក្កាត្តាភំ ខ្វិត្តំ ចា តិល្លុំ ចា កិក្លុភំ អញ្ញាយញ្ញា “ភ នេយតំ លេយតី”តិ ជិដ្ឋាចិកមុំ សកសកជិដ្ឋិយា បកាសភំ រូជ្ជិដ្ឋត្តិ អនេត្វា។ តនេតា រូជ្ជំ តឹហិ រូជ្ជំ ចតុត្តំ កមុស្ស បដិនេក្កាសភំ “ភ្លធំ អធមុកមុំ យា កនេរាធា”តិ បដិក្លិបភំ រូជ្ជិដ្ឋត្តិ អនេត្វា។

១១០១។ ចិស្សាសក្កាហលក្លុលំ អក្កហិតក្កហណេត បញ្ចាចិឆត្តិ ឥនេស្សតុយាហ “សត្តិដ្ឋា”តិអាទិ។ នេយាឌភា បនេតត្វ ឱចំ នេចជិតន្លា –
សត្តិដ្ឋា ធ នេហាតិ, ឌីចតិ ធ, គហិនេត ធ អត្តយនេតា នេហាតិ, សម្មុត្តា ធ នេហាតិ, ឌីចតិ ធ, គហិនេត ធ អត្តយនេតា នេហាតិ, អាលបិនេតា ធ នេហាតិ, ឌីចតិ ធ, គហិនេត ធ អត្តយនេតា នេហាតីតិ ឱចំ សត្តិដ្ឋសម្មុត្តអាលបិតាភំ តិល្លុនេយនេកកស្ស តឹលំ តឹលំ ចិស្សាសក្កាហលក្លុលាភិ កត្វា

ឆព្ពិធំ ហោតីតិ វេទិតព្ពំ។ វចនត្ថោ, បនេត្ថ វិនិច្ឆយោ ច ហេដ្ឋា វុត្តោវ។

១១០១។ សីលវិបត្តិ, ទិដ្ឋិវិបត្តិ ច អាចារាជីវសម្ពន្ធា ទ្វេ វិបត្តិយោ នាតិ យោជនា, អាចារវិបត្តិ, អាជីវវិបត្តិ ចាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១០២។ តត្ថាតិ តាសុ ចតូសុ វិបត្តីសុ។ អប្បដិកម្មា បារាជិកា វុដ្ឋានគាមិនី សង្ឃាទិសេសាបត្តិកា ទុវេ អាបត្តិយោ សីលវិបត្តីតិ បកាសិតាតិ យោជនា។

១១០៣។ យា ច អន្តគ្គាហិកា ទិដ្ឋិ, យា ទសវត្ថុកា ទិដ្ឋិ, អយំ ទុវិធា ទិដ្ឋិ ទិដ្ឋិវិបត្តីតិ ទីបិតាតិ យោជនា។ តត្ថ អន្តគ្គាហិកទិដ្ឋិ នាម សស្សតុច្ឆេទគ្គាហវសេន បវត្តា ទិដ្ឋិ។ “នត្ថិ ទិន្ន”ន្តិអាទិនយប្បវត្តា ទសវត្ថុកា ទិដ្ឋិ។

១១០៤។ ថុល្លច្ចយាទិកា ទេសនាគាមិនិកា យា បញ្ច អាបត្តិយោ, អាចារកុសលេន កថិតា តា អាចារវិបត្តីតិ វុត្តាតិ យោជនា។ អាទិ-សទ្ទេន បាចិត្តិយបាដិទេសនីយទុក្កដទុព្ភាសិតានំ គហណំ។ យាតិ បញ្ចាបត្តិយោ អបេក្ខិត្វា ពហុត្តំ។ តាតិ អាចារវិបត្តិ សាមញ្ញមបេក្ខិត្វា ឯកត្តំ។

១១០៥។ កុហនាទីតិ អាទិ-សទ្ទេន លបនា នេមិត្តិកតា និប្បេសិកតា លាភេន លាភំ និជិគីសនតា គហិតា, កុហនាទីនំ វិត្ថារោ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.១៩) វុត្តនយេន វេទិតព្ពោ។ អាជីវោ បច្ចយោ ហេតុ យស្សា អាបត្តិយាតិ វិគ្គហោ។ ឆព្ពិធាតិ វុត្តបារាជិកសញ្ចរិត្តថុល្លច្ចយបាចិត្តិយបាដិទេសនីយទុក្កដាបត្តីនំ វសេន ឆព្ពិធា។ បកាសិតា –

“អាជីវហេតុ អាជីវការណា បាបិច្ឆោ ឥច្ឆាបកតោ អសន្តំ អភូតំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ ឧល្លបតិ, អាបត្តិ បារាជិកស្ស។ អាជីវហេតុ...បេ... សញ្ចរិត្តំ សមាបជ្ជតិ, អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស។ អាជីវហេតុ...បេ... ‘យោ តេ វិហារេ វសតិ, សោ ភិក្ខុ អរហា’តិ ភណតិ, បដិវិជានន្តស្ស អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ អាជីវហេតុ...បេ... ភិក្ខុ បណីតភោជនានិ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ, អាបត្តិ បាចិត្តិយស្ស។ អាជីវហេតុ...បេ... ភិក្ខុនី បណីតភោជនានិ អគិលានា អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ, អាបត្តិ បាដិទេសនីយស្ស។ អាជីវហេតុ អាជីវការណា សូបំ វា ឱទនំ វា អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជតិ, អាបត្តិ ទុក្កដស្សា”តិ (បរិ. ២៨៧) –

ទេសិតា។ ឆព្ពិធា អាជីវវិបត្តិ ទីបិតា។

១១០៦។ “ភក្កិទេត្តា”តិអាទិ យថាក្កមេន តេសំ តិណ្ណំ នាមានំ វចនការណំ សន្ទស្សនំ។ តត្ថ តយោ ភក្កិត្តកា វុត្តាវេវ។

១១០៧-៨។ “យោ សង្ឃេន ឧក្ខេបនីយកម្មកតានំ អនុយុវាទីនំ បនេត្ថ និសិន្នោ ‘តុយ្ហំ កថេហិ’តិ វេសញ្ញា ឧក្ខេបញ្ញា លទ្ធិ វុត្តា ‘ឧក្ខេ

អធម្មវាទិកោ, ឥតរេ ធម្មវាទិកោ’តិ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ, អយំ តេន មជ្ឈេនិសិន្នោវ តេន នានាសំវាសកោ ហោតិ, កម្មំ កោបេតិ។ ឥតរេសម្បិ ហត្ថបាសំ អនាគតត្តា កោបេតី”តិ (មហាវ។ អដ្ឋ។ ៣៨៨) អាគត អដ្ឋកថាវិនិច្ឆយំ ទស្សេតុមាហ “អធម្មវាទិបក្ខស្មិ”ន្តិអាទិ។

អធម្មវាទិបក្ខស្មិន្តិ ឧក្ខេបនីយកម្មេ និស្សារិតានំ អធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសិន្នោវាតិ ហត្ថបាសំ អវិជហិត្វា គណបូរកោ ហុត្វា និសិន្នោ វិចិន្តយន្តិ “ឥមេ នុ ខោ ធម្មវាទិកោ, ឧទាហុ ឯតេ”តិ វិចិកិច្ឆាការេន ចិន្តយន្តោ “ឯតេ បន ធម្មវាទី”តិ យាវស្ស ឧប្បជ្ជតិ, ឯវំ ឧប្បជ្ជន្តេ បន យាវស្ស អធម្មវាទិបក្ខស្មិំ និសិន្នោវ ឯវំ យាវស្ស ឧប្បជ្ជន្តោ អយំ កិញ្ចិ លទ្ធិយាតិ ឯវំ ឧប្បាទិតយាវសន្តានាយ លទ្ធិយា តេន អធម្មវាទីនំ នានាសំវាសកោ នាម ហោតីតិ បកាសិតោ។

តត្រដ្ឋោ បន ហោតិ តស្មិំ អធម្មវាទិបក្ខស្មិំ និសិន្នោវ សោ។ សក-ធាតុយា គតិនិវារណត្ថា តត្រ និសិន្នោ “តត្រដ្ឋោ”តិ វុច្ចតិ។ ទ្វិន្នម្បិ ធម្មវាទិអធម្មវាទិបក្ខានំ ទ្វិន្នំ សង្ឃានំ។ កម្មន្តិ ចតុវគ្គាទិសង្ឃេន ករណីយកម្មំ។ កោបេតីតិ អធម្មវាទីនំ អសំវាសភាវំ គន្ត្វា តេសំ គណបូរណត្តា, ឥតរេសំ ឯកសីមាយំ ឋត្វា ហត្ថបាសំ អនាគតត្តា, ឆន្ទស្ស ច អទិន្នត្តា កម្មំ កោបេតិ។ យោ បន អធម្មវាទីនំ បក្ខេ និសិន្នោ “អធម្មវាទិកោ ឥមេ, ឥតរេ ធម្មវាទិកោ”តិ តេសំ មជ្ឈេ បវិសតិ, យត្ថ វា តត្ថ វា បក្ខេ និសិន្នោ “ឥមេ ធម្មវាទិកោ”តិ គណ្ហាតិ, អយំ អត្តនាវ អត្តានំ សមានសំវាសកំ ករោតីតិ វេទិតព្វោ។

៦១១០. ពហិសីមាគតោ បកតត្តោ កិញ្ចិ សចេ ហត្ថបាសេ ឋិតោ ហោតិ, សោ សីមាយ នានាសំវាសកោ មតោតិ យោជនា។ តំ គណបូរកំ កត្វា កតកម្មម្បិ កុប្បតិ។ ឯវំ យថាវុត្តនិយាមេន តយោ នានាសំវាសកា មហេសិនា វុត្តាតិ យោជនា។

៦១១១. វុត្តោតិ បារាជិកាបន្នោ សាវសេសតោ ឋបេត្វា “វុត្តោ”តិ គហិតោ។ “កិញ្ចិ ឯកាទស អភព្ពា”តិ បនេត្ថ ឧទាហដត្តា សេសា អសំវាសាតិ ន សំវាសិតព្វា, តត្ថ ច វុត្តេហិ បុព្ពេវ វុត្តាតិ ឯកាទស អភព្ពា សំវាសិតព្វា អសំវាសា នាម សិយុំ។

៦១១២. អសំវាសស្ស សព្ពស្សាតិ យថាវុត្តស្ស សព្ពស្សបិ អសំវាសស្ស។ តថា កម្មារហស្ស ចាតិ “យស្ស សង្ឃោ កម្មំ ករោតិ, សោ ហោតិ កម្មារហោ, អបិច កម្មារហោ”តិ (បរិ។ ៣២២) វុត្តោ បរិវារេ ចុត្តកម្មារហស្ស ច។ ឧម្មត្តកាទីនំ អាទិ-សទ្ទេន ខិត្តចិត្តាទីនំ គហណំ។ សង្ឃេ តជ្ជនីយាទីនិ ករោន្តោ បដិក្ខេបេបិ បដិក្ខេបសតា ន រុហតីតិ បដិក្ខេបសទ្ទេន ន តិដ្ឋតិ, កម្មំ ន កោបេតីតិ អធិប្បាយោ។

៦១១៣. សំវាសក…បេ… កិច្ចកោតិ វុត្តកម្មេន ករោន្ត ច លទ្ធិយា ច អសំវាសិកភាវំ អនុបគតត្តា សមានសំវាសកស្ស សីមាយ អសំវាសិកភាវំ អនុបគន្ត្វា ឯកសីមាយ ឋិតស្ស អត្តិបច្ចំ អកុប្បមានត្តា បកតត្តស្ស កិច្ចកោ។ អនន្តរស្សបិ ហត្ថបាសេ ឋិតោ ធនុគ្គហ វធិកេកោរោកេ បដិក្ខេបបិ បដិក្ខេបសា រុហតិ បដិក្ខេបសទ្ទោ តេយេវ តិដ្ឋតិ, កម្មំ កោបេតីតិ អធិប្បាយោ។

២៨៨៤. ឆហិ អាការេហីតិ (បរិ. អដ្ឋ. ៤២៧; កង្ខា. អដ្ឋ. និទានវណ្ណនា) លជ្ជិតាយ, អញ្ញាណតាយ, កុក្កុច្ចបកតតាយ, សតិសម្មោសាយ, អកប្បិយេ កប្បិយសញ្ញិតាយ, កប្បិយេ អកប្បិយសញ្ញិតាយាតិ ឥមេហិ ឆហិ អាការេហិ. បញ្ច សមណកប្បា ច វុត្តា, បញ្ច វិសុទ្ធិយោ ច វុត្តាតិ យោជនា.

“អនុជានាមិ, ភិក្ខវេ, បញ្ចហិ សមណកប្បេហិ ផលំ បរិភុញ្ជិតុំ, អគ្គិបរិជិតំ សត្ថបរិជិតំ នខបរិជិតំ អពីជំ និព្ពដ្ដពីជញ្ញេវ បញ្ចម”ន្តិ (ចូឡវ. ២៥០) វុត្តនយេន អនុញ្ញាតា បញ្ច សមណកប្បា នាម. បញ្ច វិសុទ្ធិយោតិ បរិវារេ វុត្តេ “បញ្ច វិសុទ្ធិយោ”តិ ឥមស្ស និទ្ទេសេ “និទានំ ឧទ្ទិសិត្វា អវសេសំ សុតេន សាវេតព្ពំ, អយំ បឋមា វិសុទ្ធី”តិអាទិកា (បរិ. ២២៥) នយេន ទស្សិតា បញ្ច បាតិមោក្ខុទ្ទេសសង្ខាតា បញ្ច វិសុទ្ធិយោ ច “សុត្តុទ្ទេសោ បារិសុទ្ធិឧបោសថោ អធិដ្ឋានុបោសថោ បវារណា សាមគ្គិឧបោសថោយេវ បញ្ចមោ”តិ (បរិ. ២២៥) ឯវំ វុត្តា បញ្ច វិសុទ្ធិយោ វាតិ ទ្វេបញ្ចវិសុទ្ធិយោ “ទ្វេបញ្ចវិញ្ញាណានី”តិអាទីសុ វិយ សាមញ្ញវចនេន សង្គហិតា.

២៨៨៥-៦. និស្សេសេន ទីយតិ បញ្ញាបីយតិ ឯត្ថ សិក្ខាបទន្តិ និទានំ, តេសំ តេសំ សិក្ខាបទានំ បញ្ញត្តិយា ឋានភូតំ វេសាលីអាទិ. បុំ វុច្ចតិ និរយោ, តំ គលតិ វដ្ដតិ នេរយិកត្តំ អនុបតីតិ បុគ្គលោ, សត្តោ. អរិយបុគ្គលោ តំសទិសត្តា, ភូតបុព្ពគតិយា វា “បុគ្គលោ”តិ វេទិតព្ពោ. ឥធ បនេតេ សិក្ខាបទវីតិក្កមស្ស អាទិកម្មិកា អធិប្បេតា. ឥទានិ បុគ្គលនិទ្ទេសំ វក្ខតិ. វសតិ ឯត្ថ ភគវតោ អាណាសង្ខាតា សិក្ខាបទបញ្ញត្តិ តំ បដិច្ច បវត្តតីតិ វត្ថុ, តស្ស តស្ស បុគ្គលស្ស សិក្ខាបទបញ្ញត្តិហេតុភូតោ អជ្ឈាចារោ.

វិធានំ វិភជនំ វិធិ, បភេទោ. បញ្ញាបីយតិ ភគវតា អាណា បការេន ញាបីយតិ ឯតាយាតិ បញ្ញត្តិ, បញ្ញត្តិយា វិធិ បភេទោ “បញ្ញត្តិវិធិ”ន្តិ វត្តព្ពេ “វិធិ បញ្ញត្តិយា”តិ គាថាពន្ធវសេន អសមត្ថនិទ្ទេសោ. សា បន បញ្ញត្តិវិធិ បញ្ញត្តិអនុបញ្ញត្តិ អនុប្បន្នបញ្ញត្តិ សព្ពត្ថបញ្ញត្តិ បទេសបញ្ញត្តិ សាធារណបញ្ញត្តិ អសាធារណបញ្ញត្តិ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តិវសេន នវវិធា ហោតិ.

“វិបត្តិ អាបត្តិ អនាបត្តី”តិ បទច្ឆេទោ, វិបជ្ជន្តិ ឯតាយ សីលាទយោតិ វិបត្តិ. សា បន សីលអាចារទិដ្ឋិអាជីវានំ វសេន ចតុព្ពិធា. សា បន ឧទ្ទេសវសេន ហេដ្ឋា ទស្សិតាវ. អាបជ្ជន្តិ ឯតាយ អកុសលាព្យាកតតាយ ភគវតោ អាណាវីតិក្កមន្តិ អាបត្តិ. សា បុព្ពបយោគាទិវសេន អនេកប្បភេទា អាបត្តិ. អនាបត្តិ អជានន្តាទិវសេន អាណាយ អនតិក្កមនំ. សមុដ្ឋាតិ ឯតេហិ អាបត្តីតិ សមុដ្ឋានានិ, កាយាទិវសេន ឆព្ពិធានិ អាបត្តិការណានិ. សមុដ្ឋានានំ នយោ សមុដ្ឋាននយោ, តំ.

វជ្ជញ្ច កម្មញ្ច កិរិយា ច សញ្ញា ច ចិត្តញ្ច អាណត្តិ ច វជ្ជកម្មក្រិយាសញ្ញាចិត្តាណត្តិយោ, តាសំ វិធិ តថា វុច្ចតិ, តំ. វជ្ជវិធិន្តិ “យស្សា សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេវ ហោតិ, អយំ លោកវជ្ជា, សេសា បណ្ណត្តិវជ្ជា”តិ (កង្ខា. អដ្ឋ. បឋមបារាជិកវណ្ណនា) វុត្តំ វជ្ជវិធិំ. កម្មវិធិន្តិ “សព្ពា ច កាយកម្មវចីកម្មតទុភយវសេន តិវិធា ហោន្តី”តិ (កង្ខា. អដ្ឋ. បឋមបារាជិកវណ្ណនា) ទស្សិតំ កម្មវិធិំ.

ក្រិយាទិន្តិ “អត្ថាបត្តិ កិរិយតោ សមុដ្ឋាតិ, អត្ថិ អកិរិយតោ, អត្ថិ កិរិយាកិរិយតោ, អត្ថិ សិយា កិរិយតោ សិយា អកិរិយតោ”តិអាទិនា (កង្ខា។ អដ្ឋ។ បឋមបារាជិកវណ្ណនា) នយេន ទស្សិតំ កិរិយាទិនិ។ សញ្ញាទិន្តិ “សញ្ញាវិមោក្ខា”តិអាទិនា (កង្ខា។ អដ្ឋ។ បឋមបារាជិកវណ្ណនា) នយេន ទស្សិតំ សញ្ញាទិនិ។

ចិត្តទិន្តិ “សព្វាបិ ចិត្តវសេន ទុវិធា ហោន្តិ សចិត្តកា, អចិត្តកា ចា”តិ (កង្ខា។ អដ្ឋ។ បឋមបារាជិកវណ្ណនា) វុត្តំ ចិត្តទិនិ។ អាណត្តិទិន្តិ “សាណត្តិកំ អនាណត្តិក”ន្តិ វុត្តំ អាណត្តិទិនិ។ អង្គវិធានន្តិ សព្វសិក្ខាបទេសុ អាបត្តីនំ វុត្តំ អង្គវិធានញ្ច។ វេទនាត្តិកំ, កុសលត្តិកញ្ចាតិ យោជនា។ តំ បន “អកុសលចិត្តំ, ទ្វិចិត្តំ, តិចិត្តំ, ទុក្ខវេទនំ, ទ្វិវេទនំ, តិវេទន”ន្តិ តត្ថ តត្ថ ទស្សិតមេវ។

សត្តរសវិធ៌ឯតំ លក្ខណន្តិ យថាវុត្តនិទានាទិសត្តរសប្បភេទំ សព្វសិក្ខាបទានំ សាធារណលក្ខណំ ទស្សេត្វាតិ បកាសេត្វា។ ពុធោ វិនយកុសលោ។ តត្ថ តត្ថ សិក្ខាបទេសុ យថារហំ យោជេយ្យាតិ សម្ពន្ធោ។

១០០៨។ ឥមេសុ សត្តរសសុ លក្ខណេសុ និទានបុគ្គលេ តាវ និទ្ទិសិតុមាហ “និទាន”ន្តិអាទិ។ តត្ថាតិ តេសុ សត្តរសសុ សាធារណលក្ខណេសុ, និទ្ធារណេ ចេតំ ភុម្មំ។ និទានន្តិ និទ្ធារិតព្ពទស្សនំ “បុរ”ន្តិ ឥទំ “វេសាលី”តិអាទិបទេហិ បច្ចេកំ យោជេតព្ពំ។ សក្កភគ្គាតិ ឯតេហិ ជនបទវាចីហិ សទ្ទេហិ ឋាននិស្សិតា នាគរាច គហេតព្ពា។ តានិ ច “សក្កេសុ វិហរតិ កបិលវត្ថុស្មិំ, ភគ្គេសុ វិហរតិ សុសុមារគិរេ”តិ តត្ថ តត្ថ សិក្ខាបទនិទានេ និទស្សិតានេវ។

១០០៩។ “ទស វេសាលិយា”តិអាទីនំ អត្ថវិនិច្ឆយោ វុត្តោវ អាទិ ភវិស្សតិ។ គិរិព្ពជេតិ រាជគហនគរេ។ តញ្ហិ សមន្តា ឋិតេហិ ឥសិគិលិអាទីហិ បញ្ចហិ បព្ពតេហិ វជសទិសត្តា “គិរិព្ពជ”ន្តិ វុច្ចតិ។

១០១០។ ភិក្ខូនំ បាតិមោក្ខស្មិំ សុទិន្នធនិយាទយោ តេវីសតិវិធា អាទិកម្មិកបុគ្គលា វុត្តាតិ យោជនា។

១០១១។ ឧភយបាតិមោក្ខេ អាគតា តេ សព្វេ អាទិកម្មិកបុគ្គលា បរិបិណ្ឌិតា តិំស ភវន្តីតិ យោជនា។ ឆព្វាទីនំ វិនិច្ឆយោ វុត្តោ ចក្ខុយាតត្តា ឥធ ន វុត្តោ។ តត្ថ ច និទានបុគ្គលវិនិច្ឆយម្បិ តត្ថ វក្ខាមីតិ សោ ឥធ កស្មា វុត្តោតិ? នាយំ ទោសោ, ឥមស្ស បករណត្តា ឥធាបិ វត្តព្ពោតិ។ យទិ ឯវំ វត្តុអាទិវិនិច្ឆយោបិ ឥធ វត្តព្ពោ សិយា, សោ កស្មា ន វុត្តោតិ? ឯកយោគនិទ្ទិដ្ឋស្ស ឥមស្ស វចនេន សោបិ វុត្តោយេវ ហោតីតិ ឯកទេសទស្សនវសេន សំខិត្តោតិ ទដ្ឋព្ពោ។

១០១២។ យោ ឯតំ តទ្វំ ជានាតិ, សោ បញ្ញត្តិំ អសេសតោ ជានាតីតិ សម្ពន្ធោ។ ឯត្ថ “ឯតំ តទ្វ”ន្តិ ឥមិនា និទានាទិសត្តរសប្បការំ សព្វសិក្ខាបទសាធារណលក្ខណសមុទាយំ រូបកេន ទស្សេតិ។ កិំ វិសិដ្ឋំ តទ្វន្តិ អាហ “តិមូល”ន្តិអាទិ។

តត្ថ តិយុលត្តិ និឆាតបុក្កលចក្ខុសន្តាតានិ តីលិ យុលិនិ ឯតស្សាតិ តិយុលំ នចបត្តត្តិ នចចិឆបណ្ណត្តិសន្តាតានិ បត្តានិ ឯតស្សាតិ នចបត្តំ ខ្ទយក្កុទត្តិ លោកចជ្ជបណ្ណត្តិចជ្ជសន្តាតា ខេ្ទ អក្កុទា ឯតស្សាតិ ខ្ទយក្កុទំ "ខ្ទិអក្កុទ"ត្តិ ចត្តខ្ពា ខ្ញ-ការស្ស អយាឆេសំ កត្វា "ខ្ទយក្កុទ"ត្តិ ចុត្តំ សត្តផលត្តិ អាលត្តិអាបត្តិអភាបត្តិចិបត្តិសន្នាខេចឆភាក្យសលត្តិកសន្តាតានិ សត្ត ផលានិ ឯតស្សាតិ សត្តផលំ លបុប្បត្តិ លសយុឌ្ឍាភសន្តាតានិ បុប្បានិ ឯតស្សាតិ លបុប្បំ ខ្ទិប្បកចត្តិ ចិត្តកយុសន្តាតា ខេ្ទ បកចា ឯតស្សាតិ ខ្ទិប្បកចំ ខ្ទិសាលត្តិ កិទិយអក្កុសន្តាតា ខេ្ទ សាលា ឯតស្សាតិ ខ្ទិសាលំ ឯតំ តទ្វំ ឃោ ឌានាតីតិ ឃោ ចុខ្តា កិក្ខុ ចុត្តសទ្ទុបសាឆារលាសត្តរសលក្ខលាទាសិចិតិច្ឆយសន្តាតតទ្វំ ឌានាតិ សោតិ សោ កិក្ខុ បញ្ញាត្តិត្តិ ចិតយបិឌកំ អសេសសតោតិ សន្តាសោ

៦១៦៖ ខ្ពតិ ឯចំ យភុទបឆត្វំ អភាក្យលំ បទយំ ខ្ពត្តយំ ខ្ពយំ ចិតិច្ឆយំ ឃោ បឆតិ ចាចុក្កតំ កទោរាខ្តា បទិយាបុលាតិ, កាទុសត្តិខេក សាឆុកំ ស្សលាតិ, បទិបុច្ឆខេត ឆ អត្វំ បទិបុច្ឆតិ ឆ, សោ កិក្ខុ ចិតយ ចិតិច្ឆយេ ខ្ពបិលិសយោ កចតិ ចិតយឆទាតំ ឯតឆក្កុដ្ឋានេត តិក្ខិខ្ពត្តត ខ្ពបិលិយលាឆទេត សចិសោ កចតីតិ ឃោឌតា

ខ្ពតិ ចិតយត្វសាទសត្ថិបតិយា ចិតយចិតិច្ឆយចណ្ណតាយ

បកិណ្ណកចិតិច្ឆយកថាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ពយ្ឌ្ជាតចិកាចតាចិឆាតពឆាចណ្ហូតា

១១១៥៎ “អាឌិយិឫ្យិលំ ឌឧឃ្យុឃ្យុ៎

យឧឡ្យយក្កុំ ចិកាចឧឃ;

បទិឧឃាឃាឧត ច តិគ្គ្កាតំ;

ឲឃា ពឆិពឃល្គុិតី”តិ៎ (ឌឹ៎ តិ៎ អដ្ជ៎ ១៌១៥០; យ៎ តិ៎ អដ្ជ៎ ១៌១៥១; អ៎ តិ៎ អដ្ជ៎ ១៌១៌៥៣) –

ទុត្ឋំ ឌយុពទិពលក្ខណំ ឃយត្យឃ្យឧទ្ធាឃយាចទិឧឃា ឋិតិឧយាក្លូឃំចឧឃិលបទិឌឹបកំ ចិតិន្នឃំ តាតិឃឧទ្ធបចិត្ចាឧយុឧលត ឌឧឃ្យុត្តា តំយ្ចលកាតំ ឆ្កតឧឧឃឌ្ឋា តិណ្ហិ ឃិលិតំ តំឌឃ្យុឧតឧតច ឌឃ្យុិតកាចឌ្ឋា ឃិលចិឃុឌ្តិឃ្យុលិកា ចិត្តចិឃុឌ្តិអាឌិឧឃា បឌ្ឋាចិឃុឌ្តិឧឃា ច តំយ្ចលិកឌ្ឋា អទិឃយក្កឃន្លាតំ ឆាលាឌឃ្យុតចិឃុឌ្តិ តឌឆិកយតិឃំ តិគ្គ្កាតឌ្ឋា ឌឧឃ្យុត្តា ឃឆាឧឌ្ធិ ចិតឃពឆិ បទិឧឃាឃាឧបត្យកាឧយា អាឋ “ឋិឧយាក្លូ”តិអាឌិ៎ តត្ត ឋិឧយាក្លូតិ ឃយាឆិអាឌិតំ អតចឌ្ឋ្ធឌយុាតំ បតិឌ្ជាកាឧចត ក្តត្ចឧយ៎ ឧយាក្លូប្យឧចឃឧតតិ អយតយឋាតិគ្គ្កាតតកាឧឃ្យុ បឧចឃតតិយិឧត្តា៎ យុឧល អឃឋាឃឌ្ធាឧក្នុឧតា៎ ឃឆាឋ –

“ឃក្កាឧទាឋលាឧឃាឋិតំ, អឌ្ឍ្ហា ឃិលឃយំ ក្យុឧតា;

ន្ធាទំ ចា បត តិគ្គ្កាត-តកាឧឃ្យុ បឧចឃឧត”តិ៎ (ចិឃុឌ្តិ៎ ១៌៥; ត្យុ៎ តំ៎ អដ្ជ៎ ១៌ឌឹបង្គឧត្យុឌ្ឋ្ធចំឃចណ្ហូតា);

ឃន្តាក្ខុក្ខុឧឃតិ ឌាតិក្ខុាឌិឃន្តាក្ខុាតំ លឃឃ្យុ អទិឃយក្កឃ្យុ អឆិកាយុបិឃត្តា ឋល្វុបឆាឧឧត ឃន្តាក្ខុក្ខុឃឃន្លាឧតា៎ “ឋិឧយាក្លូ”តិ ច “ឧយាក្លូប្យឧចឃឧត យុឧល”តិ ច “ឃន្តាក្ខុក្ខុឧឃ”តិ ច “ឋិតិឧយាក្លូិ”ត្តិ ឲតឃ្យុ ចិឧឃឃតំ៎ ទុឧត្តតិ ឋិទាឌិពឧតា បឌ្ជាឃ តាតប្យកាឧឧតា តិឌ្តិឌ្ជ ឃតិ៎ ឆ្កតឧត្តឃំ ទុត្តឧយចាតិ ឃន្តឧន្ល៎ ឆ្កត្រូឃឃំចឧឃិលអាឌិចឋិទិឃុឌ្តិឃិលបង្គឃឃត្តុឃ្យុិតឃិលឃន្លាតំ ឆ្កតទំ ឃិលត្តឃំ ទុត្តឧយច ឧឋាតិ “ទាឌា អាពឧតា”តិ ទុឧត្ត បទិឃាឃ អាពយតំ ចិឃ, តឃ្យា តំ ត ចក្លូាយាតិ អឆិប្យាឧឃា៎

១១១៥៎ ឆ្កឌំ ចត្យុត្តិឆំ ឃិលត្តិ ឋិតិឧយាក្លូឃំចឧឃិលិឌិ ចត្យុឋិទិឃុឌ្តិឃិលំ៎ ឆាត្ចាតិ លក្ខណាឌិឧតា, ឧចាឌាតឧតា, ឋាតកាពិឃឌ្ជតិកាពិឃចិឧឃឃកាពិឃតិឧគ្គឆកាពិឃាឌិប្យកាឧឧតា ច ឌាតិត្វា៎ តត្ចាតិ ចត្យុត្តិឆឃិឧល៎ បតិឌ្ជឧតាតិ អន្ត្តុាឌិអក្កុឃយត្តាពតកាចយាឋិឌឧតត បតិឌ្ជឧតា៎ ឃយាឆិត្តិ ក្តបឆាឧប្យតាឧតឌឧលិពិឃឃយាឆិ៎ កាឧចត្ចាតិ ឃយចត្តាលិឃាឃ

កម្មដ្ឋានស្ស បុតប្បុតំ អនុយោគវសេន ចេដ្ឋា។ បញ្ញាយាតិ តិលក្ខណាការាទិបរិច្ឆេទិកាយ លោកិយុត្តរាយ បញ្ញាយ ហេតុភូតាយ, ការណភូតាយ ច។ បរិមុច្ចតីតិ សព្ពកិលេសជាលំ ឆេត្វា សំសារចារកា សមន្តតោ មុច្ចតិ, អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយតីតិ អធិប្បាយោ។

១១១៧. ឯវំ សមាសតោ វុត្តមេវត្ថំ និទ្ទិសន្តោ អាហ "ទសានុស្សតិយោ"តិអាទិ។ ទស អនុស្សតិយោ ច ទស កសិណា ច ទស អសុភា ច ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ ច តថា ចត្តារោ អារុប្បា ច វុត្តា។ អបរំ កម្មដ្ឋានទ្វយញ្ច វុត្តន្តិ សម្ពន្ធោ។

តត្ថ ទសានុស្សតិយោ នាម "ពុទ្ធានុស្សតិ, ធម្មានុស្សតិ, សង្ឃានុស្សតិ, សីលានុស្សតិ, ចាគានុស្សតិ, ទេវតានុស្សតិ, កាយគតាសតិ, មរណានុស្សតិ, អានាបានសតិ, ឧបសមានុស្សតី"តិ (វិសុទ្ធិ. ១.៤៧) ឯវំ វុត្តា ទស អនុស្សតិយោ។

ទស កសិណា នាម "បថវីកសិណំ, អាបោកសិណំ, តេជោកសិណំ, វាយោកសិណំ, នីលកសិណំ, បីតកសិណំ, លោហិតកសិណំ, ឱទាតកសិណំ, អាលោកកសិណំ, បរិច្ឆិន្នាកាសកសិណ"ន្តិ (វិសុទ្ធិ. ១.៤៧) វុត្តា ឥមេ ទស កសិណា។

ទស អសុភា នាម "ឧទ្ធុមាតកំ, វិនីលកំ, វិបុព្ពកំ, វិច្ឆិទ្ទកំ, វិក្ខាយិតកំ, វិក្ខិត្តកំ, ហតវិក្ខិត្តកំ, លោហិតកំ, បុឡវកំ, អដ្ឋិក"ន្តិ (វិសុទ្ធិ. ១.៤៧) វុត្តា ឥមេ ទស អសុភា។

ចតស្សោ អប្បមញ្ញាយោ នាម "មេត្តា, ករុណា, មុទិតា, ឧបេក្ខា"តិ (វិសុទ្ធិ. ១.៤៧) វុត្តា ឥមេ អប្បមញ្ញាយោ។

ចត្តារោ អារុប្បា នាម "អាកាសានញ្ចាយតនំ, វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ, អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ, នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតន"ន្តិ (វិសុទ្ធិ. ១.៤៧) វុត្តា ឥមេ អារុប្បា។ អបរំ កម្មដ្ឋានទ្វយំ នាម "អាហារេ បដិកូលសញ្ញា, ចតុធាតុវវត្ថាន"ន្តិ វុត្តំ ឋានទ្វយំ។

១១១៨. ឥច្ចេវំ ចត្តាលីសវិធំ យតោកុតោ កម្មដ្ឋានំ សព្ពម្បិ កម្មដ្ឋានំ សមុទ្ទិដ្ឋំ សិយាតិ យោជនា។ កម្មស្ស យោគសង្ខាតស្ស ឋានំ អារម្មណករណេន បវត្តិដ្ឋានន្តិ កម្មដ្ឋានំ។ តិដ្ឋតិ ឯត្ថ ផលំ តទាយត្តវុត្តិតាយាតិ ឋានំ, ការណំ, កម្មស្ស វិបស្សនាយ ឋានំ ការណំ កម្មដ្ឋានំ, កស្សាតិ អាហ "យតោកុតោ"តិ។ យតោ អភិរមតីតិ យតោកុ, តស្ស យតោកុតោ, កុសលចិត្តប្បវត្តិនិវារណេន តថាលទ្ធនាមស្ស កាមទេវស្សាតិ អត្ថោ។ ឥមិនា កម្មដ្ឋានគណនាបរិច្ឆេទោ ទស្សិតោ។

១១១៩-២០. ឯតេសំ កម្មដ្ឋានានំ ភាវនាយំ កិត្តិតា ទស្សេតុំ មាតិកំ តាវ ទស្សេន្តោ អាហ "ឧបចារប្បនាតោ"តិអាទិ។ តត្ថ ឧបចារប្បនាតោតិ "ឯត្តកានិ កម្មដ្ឋានានិ ឧបចារាវហានិ , ឯត្តកានិ អប្បនាវហានី"តិ ឯវំ ឧបចារប្បនាវសេន ច។ ឈានភេទាតិ "ឯត្តកានិ បឋមជ្ឈានិកានិ, ឯត្តកានិ តិកចតុក្កជ្ឈានិកានិ, ឯត្តកានិ បញ្ចកជ្ឈានិកានី"តិអាទិនា ឈានភេទា ច។ អតិក្កមាតិ អង្គានំ,

អារម្មណាតព្វា អតិក្កមតោ។ ចន្ទតាចន្ទតា ចាបីតិ អង្គុលង្គុលិនិចមេត ចន្ទេតព្វា, អចន្ទេតព្វា ច។ អារម្មណក្ខមិតោតិ តិមិត្តារម្មណានិអារម្មណតោ ចេច លក្ខយាតាលក្ខយាតក្ខមិតោ ច។

គហណាតិ និដ្ឋានិចមេត គហេតព្វតោ។ បដ្ឋយាតិ ទំទំធាតាតំ បដ្ឋយកាចតោ ច។ កិចេ្ចជ្ជាតិ បុត-មេដ្ឋត្វតិហារទេ្វា។ ចរិយាតុក្កុលតោតិ រាគចរិយានីតំ អតុក្កុលកាចតោតិ អយំ ចិមេមោ អយំ កេនោ។ ឧតោតុ ចត្តាលីសាយ កម្មដ្ឋានេតុ។

១១១០។ ឧចំ យាតិកំ តិក្ខិសិត្វា ឃធាក្កមំ តិក្ខិមន្តោ បធមំ តាច ក្ខបចារាចហាគមោ គមេ្មតុយាហ “អដ្ឋាតុស្សតិយោ”តិអានិ ។ តត្វាតិ តិស្សំ យាតិកាយំ, តោតុ ចា ចត្តាលីសាយ កម្មដ្ឋានេតុ។ អដ្ឋាតុស្សតិយោតិ កាយកតាមតិអាតាបិតមតិក្ខយចខ្លីតា ពុទ្ធាតុស្សតិអានិកា អដ្ឋ អតុស្សតិយោ ច។ មញ្ញា អាហារេបដិក្កុលមញ្ញា ច។ ចចត្វាតព្វា ចតុធាតុចចត្វាតព្វាតិ ឯមេ ទស។ ក្ខបចារាចហាតិ ពុទ្ធាកុណានិតំ បរេមត្តកាចតោ, អនេកកចិតត្តា, ឧកាស្សាបិ គម្ពិរកាចតោ ច ឧតោតុ ទសតុ កម្មដ្ឋានេតុ អប្បតាចមេត មយានិស្ស បតិដ្ឋាតុយមក្កុលោឃ្យត្វា អប្បតាកាចតាប្បេត្វា មយានិ ក្ខបចារកាចយេច បតិដ្ឋាតិ, តស្មា ឧតេ ក្ខបចារាចហា។

តត្ថ ចេត្វ ទុតិយចតុត្វារុប្បមយានិ, លោកុត្តរោ ច មយានិ បរេមត្វឆេម្មេ អប្បតំ បាបុណាតិ, តស្មា “បរេមត្វកាចតោ”តិ ហេតុ អប្បតយបាបុណតេ ការណការេចត ត ទុដ្ឋព្វតិតិ? ត, តស្ស កាចតាចិមេមេត បរេមត្វឆេម្មេ បចត្តិមម្ពចតោ, ឋ្ពមស្ស ច ទុបិចចរចតុត្វកាចតាចិមេមមម្ពចតោ ច។ តធា ហិ ទុតិយចតុត្វារុប្បមយានិ អប្បតាបត្តស្ស អរុបិចចរមយានិស្ស ចតុត្ថញ្ញាតស្ស អារម្មណមយតិក្កមយត្តកាចតាចមេត មកាចារម្មណេបិ អប្បតំ បាបុណាតិ។ ចិមុទ្ធិកាចតាតុក្កមយពលេត លោកុត្តរោ មយានិ អប្បតំ បាបុណាតីតិ។

១១១១។ តត្វាតិ តោតុ ឍមាតាចហេតុ តិមកម្មដ្ឋានេតុ។ អមុកាតិ ក្ខេ្មយាតកាគមោ គម អមុកា។ កាយកតាមតីតិ កាយកតាមតិ ចាតិ ឋ្ពមេ ឧកាគម។ បធមជ្ឈានិកាតិ ឋ្ពមេយំ បដិក្កុលារម្មណត្តា, បដិក្កុលារម្មណេ ច ចិត្តស្ស ចណ្ឌមោតាយ តនិយា អរិត្តពលេត តាចាដ្ឋាតំ ចិយ ចិតក្កពលេតេច បចត្តិមម្ពចតោ អចិតក្កាតំ ទុតិយជ្ឈាតានីតំ អមម្ពចាតិ មចិតក្កស្ស បធមជ្ឈាតស្សេច មម្ពចតោ បធមជ្ឈានិកា។ អាតាបិតព្វា កមិណា ចាតិ ឋ្ពមេ ឧកាគម ចតុក្កជ្ឈានិកា ទុបិចចរចតុក្កជ្ឈានិកា ច ចតុក្កតយេត, បញ្ចកជ្ឈានិកា ច។

១១១២។ តិមេ្សាច អប្បមញ្ញាតិ មេត្តា, ករុណា, មុទិតាតិ អប្បមញ្ញា តិមេ្សាច។ មាយញ្ញាតិធេ្មម ឧតាមមេច គហណំ កធំ ចិញ្ញាយតីតិ? “អធ បដ្ឋិយា”តិអានិតា ចតុត្វាយ អប្បមញ្ញាយ ចតុត្ថជ្ឈានិកកាចស្ស ចក្ខយាតត្តា បរិមេមមតោ តំ ចិញ្ញាយតិ។ តិកជ្ឈាតាតីតិ តិកជ្ឈានិកា។ “តិកជ្ឈាតា”តិ ចត្តទេ្ឋ លិង្គចិបល្លាមេត ឧចំ ទុត្តត្តិ ឥដ្ឋ្ញា។ មេត្តានីតំ ទោមតស្សមហកតព្យាបាទចិហិំមាតកិរតីតំ បហាយកត្តា ទោមតស្សបដិបក្ខេត មោមតស្សេតេច មហកតតា ទុត្តាតិ ចតុក្កតយេត តិកជ្ឈានិកតា ទុត្តា, បញ្ចកតយេត ចតុក្កជ្ឈានិកតា ច។

“អថា”តិ ឥទំ “បច្ឆិមា”តិ បទស្ស “តិរោយ្យា”តិ ឥមិនា បុរិមបទេន សម្ពន្ធិតព្វតំ។ បច្ឆិមា អប្បមញ្ញា, ចត្តារោ អារុប្បា ច

ចតុត្ថជ្ឈានិកា យថា ចតុក្កនយេន, បញ្ចមជ្ឈានិកា ច។ “សចេ សត្តា សុខិតា ហោន្តុ, ទុក្ខា មុច្ចន្តុ, លទ្ធសុខសម្បត្តិតោ មា វិគច្ឆន្តុ”តិ

មេត្តាទិវសេនបវត្តំ ព្យាបាទាទិបហានំ បហាយ ពមុស្សពតាទស្សនេន សមត្ថំ មជ្ឈត្តាការប្បវត្តភាវនាតិដ្ឋតាយ តត្រមជ្ឈត្តាបេក្ខាយ

ឧលចនាទត្ថា អប្បនាប្បត្តស្ស ឧបេក្ខាព្រហ្មវិហារស្ស សុខសហគតតាសម្ភវតោ ឧបេក្ខាសហគតតា វុត្តា។

១១៦៣។ អក្ការម្មណតោ អតិក្កមោ ន្តិឆា វុត្តោតិ យោជនា។ ចតុក្កតិកជ្ឈានេសុតិ ឯសរាសិកា, អាភាបិនសតីតិ ឧពាទសសុ

ចតុក្កជ្ឈានិកេសុ ចេច មេត្តាទិបុរិមព្រហ្មវិហារត្តយសង្ខាតេសុ តិកជ្ឈានិកេសុ ច ពម្ភានេសុ។ អង្គាតិក្កមតាតិ ឧគាសុំមេច អារម្មណ

ចិតក្កាទិអង្គ សមតិក្កមេន បចមជ្ឈានាទីនំ អារម្មណេមេច ទុតិយជ្ឈានាទីនំ ឧប្បត្តិតោ អង្គាតិក្កមោ អធិប្បេតោតិ អត្ថោ។

អង្គាតិក្កមោ យេច អង្គាតិក្កមតា។

១១៦៤។ អង្គាតិក្កមតោតិ តតិយជ្ឈានសម្បយុត្តសោមនស្សាតិក្កមនតោ។ អារម្មណាតិក្កមាតិ

បឋវីកសិណាទិម្ហិ កសិណុគ្ឃាដិមាកាសេ តត្ថ មបេមារុប្បចិញ្ញាណេ តក្កាចសង្ខាតានំ ចត្តារិ អារម្មណានិ មថាក្កមំ អតិក្កមិត្វា។

កសិណុគ្ឃាដិមាកាសេ តត្ថ មបេមារុប្បចិញ្ញាណេ តក្កាចតត្ថ មតិមារុប្បចិញ្ញាណសង្ខាតេសុ ចតុសុ អារម្មណេសុ អារុប្បា

អាកាសានញ្ចាយតនាទីនិ ចត្តារិ អរូបជ្ឈានានិ ងាមេទ ឧប្បជ្ជន្តិ។

១១៦៥។ ឧត្វាតិ ឧតេសុ អារម្មណេសុ។ ចទេខតព្ពានីតិ “មត្តកំ ឥច្ឆានំ កសិណេន ផរតិ, តតោ តត្ថរ ទិព្ពាយ សោតធាតុយា សទ្ទំ សុណាតិ,

ទិព្ពេន ចក្ខុនា រូបំ បស្សតិ, បរសត្តានញ្ច ចេតសា ចិត្តំ អញ្ញាតិ សមេត្វា ហោតី”តិ វុត្តប្បយោគំ សន្ធាយ អង្គលតាទិចមេន

បរិច្ឆិន្ទិត្វា មត្តកំ ឥច្ឆតិ, តត្តកំ ចទេខតព្ពានិ។ សេសំ អប្បមាណំ សត្ថំ តំ ពម្ភានំ បយោជនាភាវា ន ចទេខតព្ពមេវាតិ យោជនា។

១១៦៦។ តត្ថ តេសុ ពម្ភានេសុ ឯស ពសិណា ច ឯស អសុភា ច ការមគតាសតិ, អាភាបិនសតីតិ ឥមេ ទាវីសតិ ពម្ភានានិ

បដិភាគារម្មណានីតិ យោជនា។ ឧត្ត “ពសិណា”តិអាទិនា តទារម្មណានិ សារានិ គហិតានិ។

១១៦៧។ ឆាតុចចត្តក្កិ ចតុឆាតុចចត្តានំ, ការាធាត្ថចមេន វស្សត្តំ។ ចិញ្ញាណញ្ចាតិ ចិញ្ញាណញ្ចាយតនំ។ នេចសញ្ញាតិ

នេចសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ។ ឯស ឆេ្ចតិ ទ្វាទស។ ភាចពោចរាតិ សភាចធម្មពោចរា, បរមត្ថធម្មារម្មណាតិ វុត្តំ ហោតិ។

១១៦៨។ ឆេ្ច ច អារុប្បមានសាតិ អាកាសានញ្ចាយតនអាកិញ្ចញ្ញាយតនសង្ខាតា អរូបជ្ជនទិព្ពប្បាទា ឆេ្ច ច។ ០ ឥទេម ធម្មា

នចត្តព្ពពោចរា តិផ្ទានាតិ យោជនា ចតុត្ថំ អប្បមញ្ញានំ សត្តបញ្ញត្តិមា, បឋមារុប្បស្ស កសិណុគ្ឃាដិមាកាសបញ្ញត្តិមា, តតិមារុប្បស្ស

បឋមារុប្បចិញ្ញាណាភាចបញ្ញត្តិមា ច អារម្មណត្តា។

១២៣០។ បដិក្កូលសញ្ញាតិ អាហារេបដិក្កូលសញ្ញា។ កាយគតាសតីតិ ខ្វាឆេសេច ក្ខុយិតោ ឆេឆេចសុ កាយាចចរេឆេចសុ ក្វណបិតំ, បដិក្កូលវិហេស្ស ច អសមុដ្ឋា ត បចត្តត្តីតិ ឃោដតា។

១២៣១។ តាតិ ខ្វាឆស ច។ កិឡេយ្យាតិ អឆិកឡេ តិបិតោ, តតោ អឆិកំ អាតាបិតសតិ ចាតិ តោទស ទ្វបិទ្វបលោិក អស្សាសបស្សាសាតព្ធា អកាចា សព្ធោសា ត ខាឃរេតិ ឃោដតា។

១២៣២។ អទ្វបិចចរេ អទ្វបកេច ចត្យោរា អាទ្រប្យ ឆេបត្វា អញ្ញា លត្តិស ឆខ្យា ទ្វបសយតិក្កយាកាចា ត ខាឃត្តីតិ ឃោដតា។ សព្ធោ សយចត្តាលិស ឆខ្យា យាតុរេស យតុស្សលោិក សព្ធោសរេច លក្ខយាតត្តា ខាឃត្តិ។

១២៣៣។ ចត្តត្តកសិណំ ហិត្វាតិ ចារឃោកសិណំ ឆិដ្ឋបុឌ្ឋេត កេហតព្ធត្តា តំ ចឈ្ឈេត្វា តច កសិណា ច ឆស អសុកា ចាតិ តោ ឲក្បុតឌឹសតិ ឆខ្យា ឆិឌ្ឋេតច ចក្កុចិញ្ញារោណត បុព្ធការោក បរិកម្មការេល កេហតព្ធា កចត្តីតិ ឃោដតា។ បុព្ធការោក ចក្កុតា ឌូលោិកត្វា បរិកម្មំ កតំ, តោត ភ្ញុហិតតិមិត្តំ តោឆំ កេហតព្ធត្តិ ចុត្តំ ហោតិ។

១២៣៤។ បុឌ្ឋេតាតិ តាសិកឡេក្ក, ខ្ញុឃរោត្ត ចា បុឌ្ឋចរេសត។ កាយកតាសតិឃំ តចបញ្ចាកំ ឆិដ្ឋេត កេហតព្ធំ។ យាលុតោតិ ចារឃោកសិណំ ឆិដ្ឋបុឌ្ឋេត កេហតព្ធំ ភ្ញុសស្សាឌីតំ បរោត្តសុ ចលយាតចណ្ហុកហលមុលោត, កាយបស្យសាគឈ្ជនេត ច កេហតព្ធត្តា។ ឲត្ត ឲតោតុ កម្ពដ្ឋានេតុ។ សេសកត្តិ ចុត្តាចរេសំ។ ញដ្ឋាតុស្សតិអាឌិកា អឌ្ឋតុស្សតិយោ, ចត្តារោ ព្រហ្មវិហារា, ចត្តារោ អារុប្បា, អាហារេបដិក្កូលសញ្ញា, ចតុធាតុចចត្វាតំ, កាយកតាសតិឃំ ចក្កុបញ្ចាកាឌីតិ ចាតិ សព្ធរេចំ បររោតា សុត្វា កេហតព្ធត្តា សុរោតេច កេហតព្ធត្តិ ចុត្តំ។

១២៣៥។ ឲត្ត ឲតោតុ កម្ពដ្ឋានេតុ អាកាសកសិណំ ឆេបត្វា តច កសិណា បឆមាទ្រប្យចិត្តស្ស អារម្មណត្វាតកសិណុឃ្ឈាដិមាកាសស្ស ហេតុភាចរោតា បច្ចយា ខាឃរេ បច្ចយា កចត្តីតិ ឃោដតា។

១២៣៦។ ឆសបិ កសិណា អភិញ្ញាតំ ឆិព្ធចក្កុកាណាឌីតំ បច្ចយា កចត្តីតិ ឃោដតា។ ចតុត្ថស្សាតិ ចតុត្ថស្ស ព្រហ្មវិហារស្ស។

១២៣៧។ ហេដ្ឋិមហេដ្ឋិមាទ្រប្យត្តិ អាកាសាតព្ធាយតតាឌីតំ។ បរស្ស ច បរស្ស ចាតិ ចិញ្ញាណព្ធាយតតាឌីត្តត្តទុញ្ញាតស្ស បច្ចយោតិ បកាសិតត្តិ ឃោដតា។ តេចសញ្ញាតិ តេចសញ្ញាតាសញ្ញាយតតំ។ តិរោធស្សាតិ សញ្ញារេចឌយិតតិរោធស្ស, តាយ តិរោធសមាបត្តិយា។

១២៣៨។ សព្ធាតិ សយចត្តាលិសកម្មដ្ឋាតឆខ្យា។ សុខចិហារស្សាតិ ឆិដ្ឋធម្មសុខចិហារស្ស។ កចតិស្សរណស្សចាតិ ចិកត្សុបតិស្សយតាយ ចិបស្សតាបិឆកេត្តត អាសចក្ខយខារោណត អឆិកត្តព្ធស្ស តិព្ធាតស្ស ច។ កចសុខាតព្ធាតិ បរិកម្មាបចារកាចតាចសប្បចត្តាតិ

កាមាវចរកុសលចិត្តានិ កាមសុគតិភវូបគានិ, រូបាវចរព្យាកតាវិបាកចិត្តានិ រូបាវចរចិត្តានិ រូបាវចរភវូបគានិ, តថា អរូបាវចរចិត្តានិ អរូបាវចរភវូបគានញ្ច បច្ចយាតិ ទីបិតា។

២១៣៩។ ឯវំ អសុភា, កាមភវាទយោតិ ឯត្ថ ឧកាសេ រាគចរិតស្ស ចិតេសមានា អនុកូលា ចិត្តេកគ្គាតិ ឧបាទនា។ “ចិតេសមានា”តិ ឯត្ថ ឧបមា រាគស្ស វុឌ្ឍិបច្ចត្ថិកភាវេន ច អតិវេបជ្ជមានា ច ទុក្ខា, ឯត្តាវតា ច អបរិក្ខិត្តាតិ ទីបេតិ។ ទុក្ខតោ ហិ វិសុទ្ធិមគ្គេ “វណ្ណតោ វុឌ្ឍិបច្ចត្ថិកចរិយេន ច អតិវេបជ្ជមានេន ច ទុក្ខំ, រាគាទីនំ បន អបរិច្ចិន្នា, វណ្ណាទីនំ ចា អនុរូបាការា កុសលកាមតា តាយ ឥត្ថី”តិ (វិសុទ្ធិ ១.៣៨)។

២១៤០។ សវណ្ណកសិណាតិ វណ្ណេហិ វណ្ណកេហិ កសិណេហិ សហិតា។ វណ្ណស្សា អប្បមេញ្ញាយោតិ ឯត្ថ អដ្ឋ ឧបាសវទិតស្ស អនុកូលាតិ បកាសិតាតិ យោជនា។

២១៤១។ មោហព្យាកតិភោតិ មោហចរិតស្ស “អានាបានស្សតិ ឧកាសោ”តិ បទេវដ្ឋេទោ។

២១៤២។ មនុស្សបសមេតិ មនុស្សានញ្ច ឧបសមោ ច មនុស្សបសមំ, តញ្ច មនុស្សបសមោ សតីតិ មនុស្សានុស្សតិ, ឧបសមានុស្សតិ ចាតិ ឯវំ ចត្តារោ ឆព្ព។ បញ្ញាបកតិកោតិ ញាណចរិតស្ស។

២១៤៣។ អាទិអនុស្សតិដ្ឋានន្តិ ពុទ្ធធម្មសង្ឃសីលចាគទេវតានុស្សតិសង្ខាតំ ឆក្កំ សទ្ធាចរិតចរិតន្តិ សទ្ធាចរិតស្ស អនុកូលន្តិ គហិតំ។ អារុប្បាតិ ចត្តារោ អារុប្បា។ សេសា កសិណាតិ ភូតកសិណអាលោកាកាសកសិណានំ វសេន ទស កសិណាតិ សេសា ឯវ ឆព្ព។ សព្ពានុរូបកាតិ សព្ពេសំ ឆន្នំ ចរិយានំ អនុកូលាតិ អត្ថោ។

២១៤៤-៥។ ឯវំ ឃនាតិក្កន្តយាតិកាតុក្កមេន កម្មដ្ឋានព្យោគំ ទិការេត្វា ឥទានិ ភាវនាភូមិំ និយ្យាទេន្តោ “ឯវ”ន្តិអាទិមាហ។ ឯវំ ឧបេក្ខេតោ ញត្វា កម្មដ្ឋានាតីតិ ឃនាទុត្តាភេទនយុភេន ភាវនាយភាវប្បត្តស្ស។ បទ្ធិតោតិ តិហេតុកបដិសន្ធិបញ្ញាយ បញ្ញាចក្ខុបាកុលោ។ ហេតុតិ តិក្ខរោហេ កុម្មំ។ យេនាធិតិ បរិហារិយបញ្ញាយ សមត្ថាកតោ។ ឯត្តំ ឥហេត្វាភាវិតអាទិសព្ពបរិយោសានេ សុទ្ធ សល្លក្ខេត្វា ឯត្តំ អដ្ឋំ គត្វា សក្កច្ចំ ភុក្ខេហេត្វា គល្យាណមិត្តេ កោតិ –

“បិយោ គរុ ភាវនីយោ;

វត្តា ច វចនក្ខមោ;

ກຢ຺ຫີຣຍ຺າ ກຈ຺ທໍ ກຕ຺ຕາ;

ເກາ ຈຊ຺ຈາເຕ ຫິເຍາຂເກາ”ຕີ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໖໕; ເນຕ຺ຕິ. ໑໑໖) –

ວຸຕ຺ຕລກ຺ຂຓເກາ ສີລສຸຕປຎ຺ຎາທິຄຸຓສມນ຺ນາຄຕກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕເກາ.

ປຈ຺ຈເຍຈ ປລິເທາໂສຕໍ ຂເສຸນໍ ກຕ຺ວາຕີ ເຍາຂນາ. ປຈ຺ຈຕ຺ຕີ ກາຈນາເຍຸກ຺ເທາ ປຈ຺ຈເຍຈ. ປລິເທາໂສຕໍ ຂເສຸນໍ ກຕ຺ວາຕີ –

“ອາຈາເຣາ ຈ ກຸລໍ ລີເກາ;

ຄເຓາ ກຍຸຕ຺ຕາ ປຕ຺ຕາຍໍ;

ອທ຺ຘາຕໍ ຕາຕີ ອາຕີເສາ;

ຄເຕ຺ວາ ຕາທ຺ຘີຕີ ເຕ ທສາ”ຕີ. (ວິສຸທ຺ຘິ. ໑.໓໑) –

ວຸຕ຺ຕາຕໍ ທສຍທາປລິເທາໂສຕໍ, ຂີຍເກສຕຕເລີຍເສ຺ຫທຕຂີຈຣຣຂຕປຕ຺ຕປຈຕາຂີຕໍ ອຸທ຺ທກປອເທາໂສຕຕ຺ຕາຕີ ຂຸກເຍາສໍ ປລິເທາໂສຕໍ ຂເສຸນໍ ກຕ຺ວາ ຕິທ຺ທາປເຕຕ ຈາ ອາລຍປຣິຕ຺ຕາເກຕ ຈາ ຂເສຸນໍ ກຕ຺ວາ. ຕາທ຺ທີ ປເຕຕ຺ວ ຈິປສ຺ສຕາຍ ປລິເທາໂສ ເຫາຕີ, ຕ ສຍາຍິກາຈຕາຍ.

ວຸຕ຺ຕເຕາຫິ ວິສຸທ຺ທິຍເຄຸ “ຕາທ຺ທີຕີ ເປີຈຸຊ຺ຊຕິກາ ຕາທ຺ທີ. ສາ ຫິ ຂຸຕ຺ຕາຕເສຍ຺ຍກຂາຣເກາ ຈິຍ, ຕຣຸຓສສ຺ສ ຈິຍ ຈ ຣຸປ຺ປຣິຫາຣາ ເຫາຕີ,

ອປ຺ປຍຕ຺ຕເກເຕຈ ກິຊ຺ຊຕີ. ສາ ປຕ ຈິປສ຺ສຕາຍ ປລິເທາໂສ ເຫາຕີ, ຕ ສຍາຍິສ຺ສ ສຍາຍີ ປຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຕ຺ຕາຕ຺ຕາ”ຕີ (ວິສຸທ຺ທິ. ໑.໓໑).

ເຄາສຈຊ຺ຊີເຕ, ອຕ຺ຣ຺ຫເປ ຈ ຈິທາເຣ ຈສເຕ຺ຕຕາຕີ ເຍາຂນາ. ເຄາສຈຊ຺ຊີເຕຕີ –

“ຍທາຈາສໍ ຕຈາຈາສໍ, ຂຣາຈາສຕ຺ຕາ ປຕ຺ວຕີ;

ເສາລ຺ທີ ປຓ຺ຓຕ຺ຕາ ປຸປ຺ປຕ຺ຕາ, ຜລໍ ປຕ຺ວິຕເຍຈ ຈ.

“ຕກນ຺ ຂາຣຸຕາ ເລຕ຺ຕິ, ຈິສກາເກຕ ປຊ຺ຕໍ;

បច្ចត្តសិយាសប្បាយំ, ឃត្វ ឋិតេត្វា ត លព្ភតិ។

“អដ្ឋារសេមតាតិ ជាតាតិ, ឡូតិ ចិទ្ធ្យាយ បណ្ឌិតោ;

អារកា បរិចវជ្ជេយ្យ, យក្កំ បដិកយំ ឃថា”តិ។ (ចិសុទ្ធិ ១.៩៧) –

អដ្ឋកថាសុ ចុតេត្តហិ ឡូយេហិ អដ្ឋារសេហិ ឆេរេសហិ កឋិតោ។

អត្ថុត្សេប ចសេត្តតាតិ –

“ឡូឆ , កិក្ខចេ, សេតាសតំ តាតិគ្វេ តោតិ តច្ចាយត្តំ កយតាកយតសេយ្យត្តំ, ជីចា អប្បាកិណ្ណំ, រត្តិំ អប្បសទ្ទំ អប្បតិឃោសំ, អប្បដំសមកសចាតាតបសរីសបសម្ជស្សំ, តស្មិំ ខោ បត សេតាសតេ ចិហរត្តស្ស អប្បកសិរេតេច ឧប្បជ្ជត្តិ ចីចរបិណ្ឌបាតសេតាសតកិលាតបច្ចយកេសជ្ជបរិក្ខារា, តស្មិំ ខោ បត សេតាសតេ ឃេ ថេ កិក្ខូ ចិហរត្តិ ពហុស្សុតា អាកតាកយា ឆម្មឆរា ចិតយឆរា មាតិកាឆរា, តេ កាលេត កាលំ ឧបសង្កមិត្វា បរិបុច្ឆតិ បរិបញ្ហតិ ‘ឡូដំ, កន្តេ, កថំ, ឡូមស្ស កោ អត្ថោ’តិ, តស្ស តេ អាយស្មត្តោ អចិចដញ្ចេច ចិចរត្តិ, អត្តុត្តាតីកតញ្ច ឧត្តាតី ករោត្តិ, អតេកចិហិតាសុ ច កង្ខដ្ឋាតិយេសុ ឆម្មេសុ កង្ខំ បដិចិតោជេត្តិ។ ឡូចំ ខោ, កិក្ខចេ, សេតាសតំ បញ្ចង្គសមត្តាកតំ តោតី”តិ (អ. តិ. ១០.១១) –

ឡូចំ កចថា ចណ្ណិតេហិ បញ្ចហិ ក្ឌេហិ សមត្តាកតត្តា អត្ថុត្សេប កាថតាកម្មាត្តុក្ឌេហ ចិហាេរ ចិហរត្តោតិ អត្ថោ។ បចយាដីតិហិ បចយគតិយាដីតិ ខ្វបិចចតេឡ្យាតាតិ។ សត្ថេសោ កាតេចត្វាតិ ចិសុទ្ធិយេក្កេ “សត្ថំ កាចតាចិឆាតំ អបរិហាបេត្តេត កាតេចតព្ពោ”តិ (ចិសុទ្ធិ ១.៦១) តិក្ខិត្តស្ស មាតិកាបទស្ស ចិត្ថារក្កមេត កាតេចត្វា, ចិត្តចិសុទ្ធិ សម្បាទេត្វាតិ ចុត្តំ តោតិ។

សប្បតេឡ្យាតិ កម្មដ្ឋាតបដិសត្តិបញ្ញាយ ចេច កម្មដ្ឋាតសិការសប្បាយាតិ បរិក្កហេត្វា អសប្បាយំ បរិចវជ្ជេត្វា សប្បាយសេចតោបការាយ បរិហារិយបញ្ញាយ ច សមត្តាកតោ ឃោកាចចរោ។ តតោតិ តេចសញ្ញាតាសញ្ញាយតតចត្តិត្វបិត្វបញ្ញាតំ ចិបស្សតាបិដកកាតេចត សមាបជ្ជិត្វា អដ្ឋត្តំ ចិបស្សតាបិដកញ្ញាតាតយញ្ញតរតោ ចសាតា ចុដ្ឋាយ។ ចតាហ ចិសុទ្ធិយេក្កេ “ជរេបត្វា តេចសញ្ញាតាសញ្ញាយតតំ អចសេសត្វបិត្វបិចចតេឡ្យាតាតំ អញ្ញតរតោ ចុដ្ឋាយា”តិ (ចិសុទ្ធិ ១.១៩១)។

តាយរូបចចត្វាតំ កត្វាតិ ចិសុទ្ធិយេក្កេ ជ័ដ្ឋិចិសុទ្ធិតិទ្ទេសេ ចុត្តតយេត បញ្ចាក្ខត្ឋាចិមុខេសុ ឃចិទ្ធិតេត មុខេត បចិសិត្វា តាយរូបំ ចចត្វេបត្វា “ឡូចំ តាមំ, ឡូចំ រូបំ, ឡូមម្បា តាយរូបតោ ញ្ញតិរិត្តំ អត្តាជិ កិញ្ចិ ចត្តព្វំ តត្ថី”តិ តិដ្ឋំ កត្វា, ឡូមិតា ជ័ដ្ឋិចិសុទ្ធិ ជស្សិតា។

ពន្ល ចិតីទិឃាតិ យឆានិដ្ឋ ភាយទ្វបឆយ្មាត់ ចិសុទ្ធិយពេ្គ ពន្លាចិតរលចិសុទ្ធិតិះដ្ឋេស (ចិសុទ្ធិ៍ ៧៑៩លិប័ អាគយោ) ថុត្តភយេត បញ្ចាឆា បទិក្គហេត្វា "ត តាចិដំ ភាយទ្វបំ អហេត្យកំ, ត អត្តានិហេត្យក"ត្តិ ឃាឆាចេតា ភាយទ្វបស្ស បញ្ចាឆា គស្សេតត អឌ្ឍឃេពថា "អហោសិ ត្ វោ អហំ អតីតយទ្ធាត"ត្តិអានិតឃប្បចត្តិ (យ៑ តិ៑ ១៑១ប័; សំ៑ តិ៑ ៧៑៧០; យហាតិ៑ ១លិ៣) សោត្យអសចិដំ ពន្ល, "សត្វទិ ពន្លតី"តិអានិតឃប្បចត្តិ (ឆ៑ ស៑ ១០០ប័) អដ្ឋចិឆញ្ច ពន្ល ចិទិយេត តទិត្វា បដហិត្វា, ត្ថយិតា ពន្លាចិតរលចិសុទ្ធិ គស្សិតា ហោតិ៑

៩ចំ ពន្លាចិតរលចិសុទ្ធិតិប្បាគតេត ញាតបទិញ្ញាឃ ជិតោ យោកាចធនោ សប្បាយំ ភាយទ្វបំ លក្ខលត្តឃំ អានោទបេត្វា ពន្លាធ្វបសយញាណេលត យក្កាយក្កញាលគស្សតចិសុទ្ធិតិះដ្ឋេស (ចិសុទ្ធិ៍ ៧៑៩៥៧ អាគយោ) ថុត្តភយេត សន្លាទេ សយ្មសេត្តា ឱ្ភាសោ, ញាណំ, បីតិ, បស្សទ្ធិ, សុខំ, អធិមោក្ខោ, បគ្គហោ, ឧបដ្ឋានំ, ឧបេក្ខា, តិកន្តីតិ គសសុ ឧបក្កិលេសេសុ បិត្យក្ខេតសុ តឆា បិត្យក្ខេត ឱ្ភាសាគយោ គស ឧបក្កិលេស "អយក្កោ"តិ យក្កចីឆិបដិបត្តិ ចិបស្សតាញាលយេច "យក្កោ"តិ បណ្ឌិតោ បញ្ញាថា យោកាចធនោ ឌាតាតីតិ អវត្វា, ត្ថយិតា យក្កាយក្កញាលគស្សតចិសុទ្ធិ សន្លេបេតា គស្សិតា ហោតិ៑

១៧៥៨៑ ៩ត្តាចតា ខេតសំ តិណ្ណំ ចចត្វានតិ យោឌតា៑ ៩ត្តាចតាតិ "ភាយទ្វបចចត្វានំ ពត្វា"តិអានិតា សន្លេបេតា គស្សិតតយេត៑ ខេតសំ តិណ្ណត្តិ ដិដ្ឋិចិសុទ្ធិ, ពន្លាចិតរលចិសុទ្ធិ, យក្កាយក្កញាលគស្សតចិសុទ្ធីតិ តីហិ ចិសុទ្ធីហិ សកសកចិបស្សតានំ ភាយទ្វបតប្បច្ចឃយក្កាយក្កានំ តិណ្ណំ ចចត្វានត ពតេ តិឃយេ ពតេ៑ តិណ្ណំ សច្ចានត្តិ ទុក្ខសមុគឃយក្កសន្លអាតានំ តិណ្ណំ សច្ចានំ ចចត្វានំ ពថំ សិឃាតិ ញាតតីរលបទិញ្ញាសន្លេតត លៅកិយេនេច ញាណេលត អត្យខៀឆចេសេត តិច្ចយោ ពតោ ហោតីតិ អវត្វា៑ ពធំ? ភាយទ្វបចចត្វានសន្លេតត ដិដ្ឋិចិសុទ្ធិញាណេលត ទុក្ខសច្ចចចត្វានំ ពថំ ហោតិ, បច្ចឃបទិក្គហសន្លេតត ពន្លាចិតរលចិសុទ្ធិញាណេលត សមុគឃសច្ចចចត្វានំ, យក្កាយក្កចចត្វានសន្លេតត យក្កាយក្កញាលគស្សេតត យក្កសច្ចចចត្វានំ៑

១១៩០-១៑ ៩ចំ ញាតតីរលបទិញ្ញាភ្វឃំ សន្លេបេតា គស្សេត្វា បហាតបទិញ្ញាឃ សទីទក្សតានិ តច ញាណានិ គស្សេត្យយាហ "ឧគយត្តឃា"តិអានិ៑ តត្វ ឧគយត្តឃាតិ ឧប្បាគកន្តាត្យបស្សតាចសប្បចត្តា ឧត្តរបគលៅបេត "ឧគយត្តឃា"តិ ថុត្តា៑ តត្វ ឧគឃំ យុទ្ធិត្វា ចយេ ចា បចត្តា កន្តាត្យបស្សតា "កន្តា"តិ ថុត្តា៑ កឃញ្ច អានីតចោ ច តិត្តិគា ច កឃានីតចតិត្តិគា, សន្លាទានំ កឃតោ អត្យបស្សតចេសេត បចត្តា កឃាត្យបស្សតា ច ដិដ្ឋកឃានំ អានីតចតោ ខេក្ខតចេសេត បចត្តា អានីតចាត្យបស្សតា ច ដិដ្ឋានីតចេសុ តិទ្ធេគចេសេត បចត្តា តិត្តិគាត្យបស្សតា ច តឆា ថុត្តា៑ តិត្តិតិត្វា សន្លាទេហិ យុទ្ធិត្យកាយតាចេសេតេច បចត្តិ ញាណំ យុទ្ធិត្យកាយតាញាណំ៑ យុទ្ធតស្ស ឧបាយសម្បដិបាគតត្វំ បុត សន្លាទត្តឃបដិក្គហចសបចត្តិ ញាណំ បដិសន្លាត្យបស្សតា៑

សន្លាទឆយ្ម កឃតត្តិចិចឌ្ឍតចេសេត អឌ្ឍ្យបេក្ខិត្វា បចត្តញាណំ សន្លាទ្យបេក្ខាញាណំ, សច្ចាត្យលៅមោ តគធិកាយាឃ ៩ពត្តបច្ចយោ ហោតីតិ "សច្ចាត្យលៅមិក"ត្តិ ច ពលៅបសយ្មសតញាណានីតំ បុទិមានំ តចត្តំ ពិច្ចតិប្បត្តិឃា, ឧបទិ ច សត្តតិំសាឃ ខៅធិបក្ខិឃឆយ្មាតញ្ច អត្យលៅមតតោ "អត្យលៅមញាណ"ត្តិ ច ថុត្តំ តចយំ ញាណញ្ញាតិ ឃា តចាត្យបុព្វចិបស្សតាសន្លាតា បហាតបទិញ្ញា គស្សិតា, អឃំ

“បដិបទាញាណទស្សន”ន្តិ បកាសិតាតិ យោជនា។

១១៩១. តតោ អនុលោមញាណតោ បរំ យក្កស្ស អាវជ្ជនដ្ឋានិយំ ហុត្វា និព្ពានារម្មណំ ឧប្បន្នស្ស បុថុជ្ជនគោត្តស្ស អភិភវនតោ, អរិយគោត្តស្ស ភាវនតោ វឌ្ឍនតោ ច “គោត្រភូ”តិ លទ្ធំ គតស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរមេវ ច។ សត្តិយាវជ្ជនំ កត្វាតិ សព្វកិលេសគណទាហញ្ញា សព្វាវត្ថុក្កិណោ ច ទុបសមតិបិត្តត្វា “សត្តិ”ន្តិ សព្វាតំ និរោធយាលម្ពិត្វា។ ញាណទស្សនន្តិ ចតុន្នំ អរិយសច្ចានំ បរិញ្ញាភិសមយាទិវសេន ទស្សនដ្ឋេន ញាណំ, ចក្ខុនា វិយ បច្ចក្ខតោ ទស្សនដ្ឋេន ទស្សនន្តិ សព្វំ គតំ សោតាបត្តិមគ្គញាណសង្ខាតំ សព្វមវិសុទ្ធិញាណំ ឧទយតេ ឧប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ។

១១៩២. បច្ចវេក្ខណបរិយន្តន្តិ បច្ចវេក្ខណទសកបរិយោសានំ។ តស្សាតិ ញាណទស្សនសង្ខាតស្ស សោតាបត្តិមគ្គស្ស។ ផលន្តិ ផលចិត្តំ អត្ថ បច្ចា មគ្គានន្តរំ ហុត្វា ឧទយតេ។

១៩. “បច្ចវេក្ខណបរិយន្ត”ន្តិ ឥទំ “ផល”ន្តិ ឯតស្ស វិសេសនំ, កិរិយាវិសេសនំ វា, បច្ចវេក្ខណទសកំ បរិយោសានំ កត្វាតិ អត្ថោ។ មគ្គានន្តរំ ផលេ ទ្វិក្ខត្តុំ, តិក្ខត្តុំ វា ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេ ភវង្គន្តរមេវ ឋានំ ហោតិ, ឋានំ អាវដ្ដេត្វា បច្ចវេក្ខិតុំ មគ្គំ យាលម្ពិត្វា មនោទ្វារាវជ្ជនំ ឧប្បជ្ជតិ, តតោ បច្ចវេក្ខណជវនានិ ឯកំ ផលចិត្តំ ឋានបរិយន្តមេវ ហោតិ, ន បច្ចវេក្ខណបរិយន្តំ។ តថាបិ អញ្ញេន ជវនេន អនន្តរិកំ ហុត្វា ផលជវនានមន្តរំ បច្ចវេក្ខណមេវ បវត្តតីតិ ទស្សេតុំ ផលបច្ចវេក្ខណជវនានន្តរេ ឧប្បន្នានិ ឋានាវជ្ជនានិ អញ្ញោហារិកានិ កត្វា “បច្ចវេក្ខណបរិយន្តំ, ផលំ តស្សានុឧទយតេ”តិ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

បច្ចវេក្ខណញ្ច មគ្គផលនិព្ពានបហីនកិលេសអវសិដ្ឋកិលេសានំ បច្ចវេក្ខណវសេន បញ្ចវិធំ ហោតិ។ តេសុ ឯកេកំ ឯកេកេន ជវនវារេន បច្ចវេក្ខតីតិ បញ្ច បច្ចវេក្ខណជវនវារានិ ហោន្តិ។ តានិ បច្ចវេក្ខណក្កមេន សាមញ្ញតោ ទស្សិតានីតិ ទដ្ឋព្ពានិ។

១១៩៣. តតោ ច ឧបរិមេសានិ ឧគ្ឃាតនានុបស្សនានិ បឋមំ មគ្គេ អធិគតោ, តតោ ឧបរិមគ្គេ សោ កិច្ចតិ សោ យោគាវចរោ កិច្ច។ បុនប្បុនំ ភាវេន្តោតិ បុនប្បុនំ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា។ យថា បឋមមគ្គផលានិ បត្តោ, តថា។ សេសមគ្គផលានិ ចាតិ ទុតិយាទិមគ្គផលានិ ច បាបុណាតិ។

១១៩៤. ឯត្តេសុ យថាវុត្តនយេន ឧប្បាទនយត្តាតីតាគត្វា អដ្ឋន្នំ អយតំ ឆន្នំ អវេច្ច បដិវិជ្ឈិត្វា អវសេសំ អកុសលំ វិទ្ធំសយិត្វា សមុច្ឆេទប្បហានេន បជហិត្វា តយោ ភវេ កាមភវាទីសុ តីសុ ភវេសុ និព្ពត្តិយា សោតាសភវេន តយោ ភវេ វិវេសេន សោតាសយិត្វា សោ អគ្គទក្ខិណេយ្យោ ខីណាសវោ ភិក្ខុ បញ្ចំ កិលេសបរិនិព្ពានេន សោបាទិសេសនិព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិត្វា និរុបាទិសេសំ និព្ពានធាតុំ ឧបេតិ អធិគច្ឆតីតិ យោជនា។

ឆ្លូរេច្ចចំ សរេដ្ឋបរេតា ពយ្ញ្ជនាតកាចតាតរេឃា អាចទិរេឃត ឥស្សិរេតាតិ ពក្ខកិទុឌតាត្យក្កហចរេសត ចិត្វារចណ្ណត់ អតាយសិត្វា អត្យបឥចណ្ណតាយត្តរេយរេចត្ត ពតំ៍ ចិត្វារចណ្ណតា បតស្ស ចិឫទ្ធិយក្ករេតា, តន្ទាណ្ណតរេតា ឧ ពរេហតន្ទា៍

៦១៩៩-លិ៍ចិន្ទ្នារស្កលយរេតា ចាឫតិ អត្លូរបឥចាព្យស្ក្លាតកត្វូរចតក្កលយរេតា ចា៍ ឫន្ទាបរចរេសត ចាតិ ចតូន្ទាតយត្តចិរេសសាត់ បឌិបិឌិចរេសត ចា៍ អត្លូរតាតន្ត ចាតិ សក្ខសត្វអលក្ការសត្វលរេត្នាចិឌិតិសត្វាត្យបិរេតាត ពាតន្ទាឃ អត្លូរបឥរចតាឃ, ពាចាតាតន្ត្តិ អរេត្វា៍ អឃុត្តិ ចិឃ ឃឌី ឌិស្សាតិតិ រេឃាឌតា៍

តក្តិ តំ "អឃុត្ត"ត្តិ ឌិស្សយាតដ្ឋាត់ តចា ត ពរេហតន្ទាត្តិ ឌិស្សយាតាពាររេតច អឃុត្តត្តិ ត ពរេហតន្ទា៍ ពចំ ពរេហតន្ទាត្តិ អាហ "ពរេហតន្ទាយរេងាសរេតា"តិ៍ តស្ស ពារលយាហ "យឃា ក្ខបបទិក្លិត្វា, ពតត្តា បត សន្ទារេសា"តិ៍ រេឃា រេឃា បរេតត្ត រេងារេសា ឌិស្សតិ លិត្តរេងារេសា ចា រេហាត្យ ចិបល្លាសក្កហលរេងារេសា ចា, តាបទ រេងារេសាតិ ឌិរេបតិ៍ រេតរេតតំ បពរលំ សន្ទ្ទាសំ តិបិឌពបទិឃត្តិប្យរេកងាឃតតឌាហុស្សូតាត់ សិក្លាពាយាត់ រេឆទាត់ អត្តរេតា បយាលក្វូតតំ ស្វុចតិ៍ អត្តរេតា បយាលស្វុចរេតត អត្តតា ចិទចិតស្ស ចិតឃចិតិទ្ធឃស្សាបិ បយាលតំ ចិតារចន្ត្តា តស្ស សចត្យក្កហឆារលាឌឹឞុ រេសាត្យឌត់ តិរេឃារេឌតិតិ ឥដ្ឋន្ទា៍

ក្ខាតិ ចិតឃត្វុសាររសក្ខិបតិឃា ចិតឃចិតិទ្ធឃចណ្ណតាឃ

ពយ្ញ្ជនាតកាចតាចិឆាតពចាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៍

តិពយតពចាចណ្ណតា

៦១៩៤-លិ៤៍ ៨ចំ "ចិតរេឃា សំចរត្វាឃ, សំចរេរា អចិប្បឌិសារត្វាឃ, អចិប្បឌិសាររេរា បិរេយាឌ្ឋត្វាឃ, បិរេយាឌ្ឋ ឫតិត្វាឃ, ឫតិ បស្សទ្ធត្វាឃ, បស្សទ្ធិ ស្យខត្វាឃ, ស្យខំ សយាឆត្វាឃ, សយាឆិ ឃថាក្វូតពាលឥស្សតត្វាឃ, ឃថាក្វូតពាលឥស្សត់ តិន្ទិឥត្វាឃ, តិន្ទិឥា ចិរាពត្វាឃ, ចិរារេពា ចិឫត្តត្វាឃ, ចិឫត្តិ ចិឫត្តិពាលឥស្សតត្វាឃ, ចិឫត្តិពាលឥស្សត់ អត្យបិឥាបអតិន្ទាតត្វាឃា"តិ (បទិ៍ ៦៩៤) ឥស្សិតាតិសំសបរេយ្យាតិទ្ធារលាឫរេលត អត្យបិឌិរេសសតិន្ទាតឆាត្យបទិឃត្តិ សាតិសំសំ ចិតឃពចំ ពរេឆត្វា តស្សា បយាលតន្ទា ចិការចត្វា អត្តរេតា ស្យតត្យន្ទត្តា "សតិដាត់, កិល្លូរច, ឆយុំ រេឥរេសឃិ"តិ (អ៍ តិ៍ ៦៍៦១៩; ពចា៍ ៤០៩) ចចតរេតា កពចរេតា ចទិតយត្យចត្តរេត្តា តស្ស រេឥសពាលិឌិចរេសត តិដាត់ ឥរេស្សត្យយាហ "រេសដ្ឋស្សា"តិអាឌិ៍

តត្វ រេសដ្ឋស្សាតិ ឆតឆន្ទាចត្វាលក្ការាតិទ្ធបរេកាពបទិរេកាពសយ្យត្តិឃា រេឆច ពាយរាឌឆាតិរេលត្តចត្តឥឌិតព្យអាពារាយាឌិសយ្យត្តិឃា ឧ បសត្វតរស្ស៍ តាតិក្វុរេតតិ យន្ទ្ញចត្តិតាឃ តាតិសឌិរេស៍ តិរាព្យលតិ យន្ទ្ញចត្តិតារេយច បទិឃណ្ណលិឌិសយ្ពចរេតា ចិរេលិបិឌិអាព្យលទហិរេត៍ សន្ទាស្ស បត រេលិពស្ស រាយលិឃរេព សយ្បិល្លិរេត ចិឃ រយលិឃតររ ក្វូតយក្ករល ពារេយតិ សន្ទាត្ត្លា៍

បុតបិ កិចិសិន្ទុតិ អាហ “កទលី”តិអាទិំ កទលី ច សាលដ្ឋា តាលដ្ឋា រុក្ខា ច តាឡប្ពេករា ច កទលី...បេ... តាឡប្ពេករា, តេសំ ចតាតិ កទលី...បេ... តាឡប្ពេករចតាតិ, តេហិ អាកុលេ អាកិណ្ណេតិ អត្ថោ កយលិតិ ច រុប្បលិតិ ច កយលុប្បលិតិ, តេហិ សញ្ឆន្នា កយលុប្បលសញ្ឆន្នា, សលិលស្ស អាសយា សលិលាសយា, កយលុប្បលសញ្ឆន្នា ច តេ សលិលាសយា ចាតិ កយល...បេ... សលិលាសយា, តេហិ សោភិតោ កយលុប្បលសញ្ឆន្នសលិលាសយសោភិតោ, តស្មិំ

ការេចរិយា ទលំ ការេចរិទលំ, ការេចរិទលស្ស សម្បារោ បចត្តតំ ការេចរិទលសម្បារោ, តោត បរិ សមន្តតោ កូតំ បចត្តិតំ បហិតលំ ឧតស្សាតិ ការេចរិទលសម្បារតបរិក្ខតបហិតេលំ, តស្មិំ ឮទ្ធេតិ តាតាសម្បត្តិយា សមិទ្ធេ សន្ញ្ញក្តសម្បន្នេតិ សន្ញ្ញាបុរលាបករលាសម្បន្នេ យក្កេលតិ ទតាតំ ឮទ្ធិចុទ្ធិការលាកូតោ កូតយក្កេលតិ ឧចំតាយកេ ការេយ

បចរោ តិរតារិលាតលិទិក្រលាហិ កុលិចលចក្កនកាកិតា នកាកចលឃសិឥត្តុរសាករាទិ អាការោ ឧតាសត្តិ បចរាការា, បិការា ច បរិលា ច បិការបរិលា, បចរាការា ច តា បិការបរិលា ចាតិ បចរាការបិការបរិលា, តាហិ បរិចារិតោ បចរាការបិការបរិលាបរិចារិតោ, តស្មិំ ឥស្សតិយេតិ ឥស្សតារេហេ យតោ រយតិ ឧត្តោតិ យតោរយោ, តស្មិំ

តិរស្ស អត្ថោ តិរត្ថោ, តិរយេច ចា អត្ថោ តិរត្ថោ, បេបិន្តុរាហិសោរន៍ត្អាទកចាហកបរិលាទីតំ កុលប្បនេសោ, តិរត្ថេ រុហិរុ ទាឃិរុតិ តិរត្តរុហា, តិរត្តរុហា ច តេ តាហុត្តា អតិរា អបរិច្ឆេទា ចាតិ តិរត្តរុហចាតិរា ច-ការោ សត្តិទោ, តរុតំ រាទារនា តរុរាទារនា, តិរត្តរុហចាតិរា ច តេ តរុរាទារនា ចាតិ តិរត្តរុហចាតិរតរុរាទារនា, តេហិ ចិរាទិតោ តិរត្ត...បេ... ចិរាទិតោ, តស្មិំ, បុប្ផបកចលុបកលាឃុបកេហិ យហារុក្ខេហិ បទិយល្ហិតេតិ អត្ថោ “តិរត្តរុហចាតតរុរាទិចិរាទិតោ”តិ ចា បាថោ, តិរត្តរុហាតំ ចាតតរុតំ ចេតរុបរុក្ខាតំ រាទីហិ បត្តីហិ បទិយល្ហិតេតិ អត្ថោ ទិទាតំ កលា ទិទកលា, តាតា ច តេ ទិទកលា ចាតិ តាតាទិទកលា, តេ តេតា តេតា អាកត្វា រយត្តិ ឧត្តោតិ តាតាទិទកលារយោ, តស្មិំ, បុកេកាកិលយឃុរាទិបក្ខលាតំ អាកត្វា រយតដ្ឋាតក្ខេតិ អត្ថោ តាតារាយយតោរយេតិ តាតា អតេកេ អារាយា បុប្ផផលរាយា តាតារាយា, តេហិ យតោរយោតិ តាតារាយយតោរយោ, តស្មិំ

ចារុ ច តេ បក្កទា ចាតិ ចារុបក្កទា, កយលុប្បលកុមុទាទេយា, ចារុបក្កទេហិ សំកិណ្ណា សញ្ឆន្នា ចារុបក្កទសំកិណ្ណា, ចារុបក្កទសំកិណ្ណា ច តេ តឡអាកា ចេតិ ចារុបក្កទសំកិណ្ណតឡអាកា, តេហិ សមលង្កតោ ចិត្តិតោ ចារុ...បេ... សមលង្កតោ, តស្មិំ សុត្តេរា យគុទោ រសោ អស្សាតិ សុរសំ, សុរសញ្ចា តំ រុកក្ខាតិ សុរសោទកំ, សុរសោទកេត សម្បុណ្ណា សុរសោទកសម្បុណ្ណា, ចរា ច តេ កូបិ ចាតិ ចរកូបិ, សុរសោទកសម្បុណ្ណា ច តេ ចរកូបិ ចេតិ សុរសោទកសម្បុណ្ណចរកូបិ, តេហិ រូបសោភិតោ សុរសោ...បេ... កូបសោភិតោ, តស្មិំ

ចិតេសតេត ចិត្រោតិ ចិចិត្រា, ចិចិត្រា ច តេ ចិបុលា ចាតិ ចិចិត្រចិបុលា, ចិចិត្រចិបុលា ច តេ យណ្ឌបា ចាតិ...បេ... យណ្ឌបា, អតិសសេយត

ສກ຺ກຕາ ອຈ຺ຄກ຺ກຕາ, ອຈ຺ຄກ຺ກຕາ ຈ ເຕ ວຣບຍ຺ຍປິ ຈາຕິ ອຈ຺ຄກ຺ກວຣບຍ຺ຍປິ, ກາຉາທກ຺ຊວເຣນ ວຍ຺ຍເລີເປີ, ວິວິທວິປຸລີ ຈ ເຕ ອຈ຺ຄກ຺ກວຣບຍ຺ຍປິ ຈາຕິ ວິວິທວິປຸລອຈ຺ຄກ຺ກວຣບຍ຺ຍປິ, ເຕຫິ ບຍ຺ຊິເຕາ ວິກ຺ຂິເຕາ ວິວິທ...ເປ... ບຍ຺ຊິເຕາ, ຕສ຺ມິໍ ບຍ຺ຊໍ ສຸທິຍຣສ຺ມິໍ ປີຕິ ຣກ຺ຂຕີຕິ ບຍ຺ຊເປີ. ຕເຕາ ຕເຕາ ອາກາສຸ ຈຣນ຺ຕິ ໂອຕ຺ຕາຕິ ອາຈາເຣາ, ປີສາຄຫຸຍຍາຍອາຄເຍາ. ອເນເກຫີຕິ ທາຫຸຫີ. ອຈ຺ຄນ຺ຕິ ອຕີສເຍນ.

ຆຣີຕໍ ເຄຕ຺ວາ ສກ຺ເກຕນ ວິຍ, ຕຣໍ ຜຣຸໍ ເກລີສນິຕຣໍ ຂີຕ຺ວາ ອຈຫສເຕ຺ຕນ ວິຍ ສຸເປນ ຈ ສຸເປສາກິເຕ ວິຫາເຣຕີ ເຍາຊນາ.

ອຍ຺ຍໍ ຄຄາຕີຕິ ອຍ຺ຍເຄາ, ສເຣຄ ອຍ຺ຍເຄາ ສເຣຄຍ຺ຍເຄາ, ສຸລ຺ລນທຫຕ຺ຕກາຈສາບເຕ຺ຕນ ສເຣຄຍ຺ຍເຄນ ສຍ຺ຍາເສາ ສເຣຄຍ຺ຍຄສຍ຺ຍາເສາ, ຕສ຺ມິໍ. ສບຍາ ສຸສ຺ສິເຕາ ສກ຺ກເຕາຕິ ສບຸສ຺ສິເຕາ, ຕສ຺ມິໍ. ຊຸເລີເກຕ຺ຕານໍ, ຈສຕ຺ຕານຍ຺ຍາ ປສາຄໍ ວິຕ຺ຕສ຺ສ ເຕາສໍ ຊເນຕີຕິ ປສາຄຊນໍ, ຕສ຺ມິໍ. ໂອຕ຺ຕາຈຕາ ວິນຍວິນິຈ຺ຉຍກຉາຍ ປຈຕ຺ຕິຕເຄສໍ ຄເຣສ຺ສຕິ, “ຈສຕາ ບຍາ”ຕິ ກຕ຺ວາ.

ເຄວຄຕ຺ວິຍ຺ຍາບາລວິກາຂີຫີ ກຕາປຣາຄສ຺ສ, ສີຕຸລາຂີປຣິສ຺ສຍສ຺ສ ຈ ສຫນເຕາ, ສສຕ຺ຕານກຕກິເລສາຂີນໍ ຫນນເຕາ ຈ ສີເຫາ ວິຍາຕິ ສີເຫາ, ທຸເຣຍ຺ຊາ ຈ ເສາ ສີເຫາ ຈາຕິ ທຸເຣຍ຺ຊສີເຫາ. ເສຕ຺ຕປຣິຍາເຣາ ຈາ ສີຫ-ສເທ຺ທາ, ທຸເຣຍ຺ຊສເຣຕ຺ຕນາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ສຸຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ເຄສິຕສ຺ສ. ວິນຍສ຺ສ ວິນຍປິຕກສ຺ສ. ວິນິຈ຺ຉເຍາຕິ ປີຊາເກເຕາ ເຈຈ ອຕ຺ຖກຈາເກເຕາ ຈ ອາຈຣິຍປເຣບ຺ຣາເກເຕາ ຈ ວິນິຈ຺ຉເຍາ. ທຸເຣຍ຺ຊສີຫຕ຺ຕິ ໂອຕ຺ຕາບກໍ ບຫາເຄຣ. ສບຸຕ຺ຕິສ຺ສາຕິ ສຕ຺ຕິສິຕ຺ວາ, ເຕນ ກຕອາຍາຈຕໍ ປຊ຺ຊາຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ. ຄຣິສາ ທາຫີຣີບິຕ຺ຕໍ ຄສ຺ສິຕໍ.

ອຍໍ ວິນິຈ຺ຉເຍາ ບບ ສຊ຺ຊິວິຫາຣິກໍ ທຸເຣຍ຺ຊສີຫໍ ສບຸຕ຺ຕິສ຺ສ ຂິກ຺ຂໍ ຫິຕຕ຺ວາຍ ສບາສເຕາ ຈຣປີສາເຄ ຈສຕາ ບຍາ ກເຕາຕີ ເຍາຊນາ.

ກິບຕ຺ວາຍາຕິ ອາຫ “ວິນຍສ຺ສາຈເທາຄຕ຺ວາ, ສຸເຣນເນຈາວິເຣນ ຈາ”ຕິ, ອນຸປີຂີເສເສນ ຂີຕ຺ຕານປຣິຍຕ຺ຕາຂິສໍສສ຺ສ ວິນຍປິຕກສ຺ສ ປກຣລສ຺ສ ກຕ຺ວເສນ ສບາເສຕ຺ວາ ອຕ຺ວເສນ ສຸຕ຺ຕ ວິນິຈ຺ຉິຕຕ຺ວາ ສຸເຣນ ເຈຈ ອວິເຣນ ຈ ອຈເທາຄຕຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ຕໍ ເຫາຕີ. ຂິກ຺ຂຕ຺ຕິ ປຄາຕກິຄສ຺ສນໍ, ໂອກເສສນິເທ຺ເທສາ ຈາ ເຫຕ຺ວາ –

“ຂິກ຺ຂໍ ຂິກ຺ຂີຕຍ຺ຍາ ຫິຕຕ຺ວາຍ ສບາຫິເຕາ. ປຈກ຺ຂາບີ”ຕິ (ວິ. ວິ. ກຕ຺ຕາຣບຸກຉາ ໑) –

ອາຣທ຺ທຕ຺ວາ. ຄຣິສາ ປເຍາຊນໍ ຄສ຺ສິຕໍ.

໑໑ລິ໔. ໂອວໍ ເຄສກຕ຺ຕິຂີບິຕ຺ຕປເຍາຊນາຂີ ຄເຣສ຺ສຕ຺ວາ ກາລຂີຍບໍ ຄເຣສ຺ສຕຸບາຫ “ອຈ຺ຄຕາ”ຕິອາທີໍ. ວິກ຺ກບນໍ ວິກ຺ກເຕ຺ວາ, ວິກ຺ກເຍາຕິ ອເຕ຺ຖາ. ອຈ຺ຄຕໍ ເກຕທີ ອນຂິກ຺ຂຕໍ, ຕທ຺ທໍ ຕໍ ວິກ຺ກຕ຺ຕທ຺ທາຕິ ອຈ຺ຄຕວິກ຺ກຕໍ, ອຈ຺ຄຕສ຺ສ ນາຣາຍນສ຺ສ ວິຍ ອຈ຺ຄຕວິກ຺ກຕໍ ໂອຕສ຺ສາຕິ ອຈ຺ຄຕຈ຺ຄຕວິກ຺ກເຕ຺ຕາ. ໂກ ເສາ? ຣາຊາ, ຕສ຺ມິໍ. ກລບຸກ຺ຂຸລໍ ຕກ຺ຂບຕີຕິ ກລບຸກ຺ຂຸລຕກ຺ເຂາ, ຕສ຺ມິໍ. ຄຣິສາ ຕສ຺ສ ຂຸລວໍເສາ ຂິຄສ຺ສິເຕາ. ກລບຸກ຺ຂຸລວໍສຊາເຕ

ᩋᨵᩮᩣᨾᩩᨡᨠᨲᩣᨿ ᨧᩮᩣᨴᩥᨿᩋᩁᩣᨵᩥᨲᩥ ᨿᩉᩥ ᨧᩮᩣᨴᩥᨿᩋᩁᩮᨶ ᩈᨾᨲ᩠ᨳᩣᩈᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨾ᩠ᨷᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᩈᩮᨲ᩠ᨲ ᩈᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᩮᩣᨴᩥᨿᩋᩁᩣᨵᩥᨲᩥ ᩁᨠ᩠ᨡᩥ ᨠᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿᩣ ᨿᨳᩣ ᩋᩣᩁᩮᨴ᩠ᨵᩣ ᨧᩮᩅ ᩈᨿᩣᨸᩥᨲᩮᩣ ᨧᩣᨲᩥ᪨ ᨴᩣᨿᩥᨠᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿ᩠ᨿᨲᩥ᪨

᪕᪑᪐᪨ ᨴᩣᨶᩣᨲᩥ ᨴᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲᨿᨧᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨿᨸ᩠ᨿᨠᩁᨱᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᩈᨾ᩠ᨽᩣᩁᩴ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᩉ
“ᨿᨳᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨧᩥᨲᨿᨧᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᩮᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣᨿᩴ ᨧᩥᨲᩣ ᨿᨳᩣ ᩈᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩉᩥᨲᩈᩩᨡᩣᩅᩉᩣ ᨠᩩᩈᩃᨶᩥᩔᩥᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ
ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᩈᩣᨴᩣ, ᩋᨽᩥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩣ ᨧᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩣᨿᩴ ᨧᩥᨲᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨷ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪕᪑᪑᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨸᩩᨬ᩠ᨬᨹᩃᨠᩣᨾᩮᨶ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩉᩥᨲᨠᩣᨾᩮᨶ ᨲᨳᩣᨣᨲᩮᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨴᩣᨶᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᩉ “ᨿᩣᨧ
ᨠᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨ “ᨿᩣᨧᨠᩮ”ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨠᩮ ᩉᩦᨶᨾᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮ᪨ ᨲᩴ ᨿᩣᨧᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ, ᩑᨲ᩠ᨳ ᨴᩣᨶᩮᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩩᨵᩴ ᨷᩮᩈᩣ “ᨠᩩᨾ᩠ᨽᩮᩣ”ᨲᩥ ᨿᩣᨧᨠᩮ᪨
ᩉᩦᨶᨾᩩᨠ᩠ᨠᨭ᩠ᨮᨾᨩ᩠ᨫᩥᨾᩮᨲᩥ ᨠᩩᩃᨷᩩᩃᩥᨠᨲᩮᩣᩃᩮᩉᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨠᩈᩣᨲᩉᩦᨶᩃᨷᩈᨾ᩠ᨷᩃᩥᩃᩮᩉᩥ, ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᩣᨠᨲᩣᨠᨷ᩠ᨿᨠᩣᩁᩮᨶᩈᨾ᩠ᨷᨴ᩠ᨵᩮᩉᩥ,
ᩁᩪᨷᩴᨲᩦᩁᨷᩩᨷ᩠ᨿᨹᩃᨷᩃ᩠ᩃᩅᩣᩃᨠ᩠ᨠᨲᨲᩕᩩᩃᨲᩣᨧᩮᨲᩮᩉᩥ, ᨠᩩᩃᩣᨿᩣᨠᩈᩩᨠᩈᩣᩃᩥᨠᨠᨧ᩠ᨧᩥᨠᩥᩃᨿᨥᩩᩁᩉᩴᩈᩣᨵᩥᩈᨠᩩᨲ᩠ᨲᩣᨠᩥᩁᩩᨲᩮᩉᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ
ᨷᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᨾᩁᩣᨿᨧᨬ᩠ᨬᩣᩉᩥ ᨧ ᨧᩣᩁᩩ ᨿᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᩩᩈᩁᩣ ᩏᨲᩈ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨧᩣᩁᩩᨠᩩᩈᩁᩣ᪨ ᨠᩃᩥ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩋᨷᩁᩣᨵᩣ, ᨲᩴ ᩈᩣᩈᨲᩥ ᩉᩥᩴᩈᨲᩥ ᩋᨷᨶᩮᨲᩦᨲᩥ
ᨠᩃᩥᩈᩣᩈᨶᩴ᪨ “ᨠᩃᩥᩈᩣᩈᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨠᩃᩥᩴ ᨴᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩣᨷᩴ, ᨲᩴ ᩋᩈᨲᩥ ᨧᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨲᩥ ᨠᩕᩁᩩᩈ᩠ᩈᩣᩁᨿᨲᩦᨲᩥ ᨠᩃᩥᩈᩣᩈᨶᩴ,
ᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᩈᩣᩈᨶᩴ᪨

᪕᪑᪒᪨ ᩑᨠᩴ ᨷᩩᨠᩈ᩠ᩈ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᩉᩥᨲᩈᩣᨵᨠᩔ ᩈᩣᩈᨶᩔ ᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨠᨾ᩠ᨾᨠᩣᩁᩮᨶ ᩃᩮᩣᨠᩔ
ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥᨲᩣᨿᩣᩈᩩᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᩉ “ᨠᩣᩃᩮ”ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩁᩪᨷ ᨠᩣᩃᩮ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩣ ᨷᩅᩔᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᨴᩥᩋᨲᩥᨴᩥᨶᩮᩣᩈᩁᩉᩥᨲᩣ
ᨿᨳᩣ ᩈᩔᩣᨶᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩅᩔᩴ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᨷᩅᩔᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲᩥᩅᩣ᪨ ᩅᩔᩅᩃᩣᩉᨠᩣᨲᩥ ᩅᩔᩅᩃᩣᩉᨠᩣᨴᩮᩅᨲᩣ ᨷᨩ᩠ᨩᩩᨶ᩠ᨶᩮᩣᩅᩣ᪨
ᨿᩉᩦᨷᩥᩃᩮᩣᨲᩥ ᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣᨲᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩁᩣᨩᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩣ᪨ ᩈᨠᩃᩴ ᨿᩉᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨧᨧᩥᨶᩥᩔᩥᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩣᨿᩴ᪨

᪕᪑᪓᪨ ᩑᨠᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩃᩮᩣᨠᩔ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩈᩣᨵᨠᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩣᨲᩥ
ᨧᩥᨶᨲᩥᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩌᩉ “ᨴᩣᨿ”ᨶ᩠ᨲᩥᩌᨴᩥ᪨ ᨴᩣᨿᩥᨠᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᨧᩥᩁᨧᩥᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨠ᩠ᨡ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨷᨿᩣᨳ᪨
ᩈᩣᩁᩩᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᩃᩈᩣᩁᩣᨴᩥᨲᩥᩅᩥᨵᨶᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩣᩈᩣᩁᩔ ᨷᨠᩣᩈᨶᨲᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩈᩣᩁᨿᩥᨧ ᩁᩩᨲᩴ᪨ ᩉᩥᨲᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᨶᩮᩣᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩣᨵᨶᩈᨾᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᨶᩈᩣᨲᩈ᩠ᩈ
ᩉᩥᨲᩔ ᩋᩣᨧᨿᨲᩮᩣ, ᨶᩴ ᩈᩣᩁᨴᨠ᩠ᨡᩔ ᨧ ᨴᩩᨷᩈᨾᨿᨲᩮᩣ ᩋᨿᨲᩮᩣᩈᨶ᩠ᨵᩥ ᨧᩥᨿ ᩉᩥᨲᩴ᪨ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩈᨾ᩠ᨷᩁᩣᨿᩥᨠᨷᩁᨾᨲ᩠ᨳᩴ ᨧᩥᨲᨿᨲᩣᨴᩦᩉᩥ
ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᩁᨧᨿᨶ᩠ᨲᩮᨠ ᨿᨳᩣ᪨ ᨿᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᩁᨠᩴ ᨷᩩᨠᩣᨲᩦᨲᩥ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣ, ᨷᩩᨩ᩠ᨩᨹᩃᨶᩥᨷ᩠ᨹᩣᨴᨠᨲᩮᩣ ᨧᩣ “ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩣ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨡ
ᨣᨲᩴ ᨿᩴ ᨠᩩᩈᩃᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨷᩁᩥᨿᩮᨿ᩠ᨿᨠᨧᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨽᩥᨠᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨶ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᨲᩮᩉᩥ ᨠᩩᩈᩃᩮᩉᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩃᩮᩣᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᩈᨠᩃᩮᩣᨷᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᩃᩮᩣᨠᩮᩣ᪨
ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁ᩠ᨷᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥᨠᨲ᩠ᨲ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᩈᨾ᩠ᨷᨯ᩠ᨰᨲ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲᩁᩮᩣᨣᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩥᨠᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩣ᪨ ᩁᩮᩣᨣᨷᩁᩥᨧᩮᨧᨴᩩᨠ᩠ᨡᨲᩮᩣᨾᩣᨿᨲᩮᩣᩈ᩠ᨿᩣᨷᩥᨿᩣᨿᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨠᩣᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨲᩮᨶᩴ
ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩃᨠᨶᩥᨿᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩋᨷᨠᩣᨲᩁᩮᩣᨣᩣᨠᩥᩴᩈᩣᩁᨴᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩈᩥᨧᩴ ᨷᩩᩁᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᨷᩩᩁᩮ ᨷᩥᨷᩩᨱᩣᨲᩩ ᩈᨭ᩠ᨮᩥᨠᩁᩣᨲᩩ, ᨠᩥᩃᩮᩈᨷᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ, ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨷᩥᨶᩥᩈᩮᨿᩈᩣᨿ
ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨵᩣᨲᩩᨿᩣ ᨧ ᨷᩁᩥᨶᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ឥតិ តម្ពបណ្ណិយេនាតិអាទិ បករណការកស្ស បភវសុទ្ធិពាហុសច្ចាទិគុណយុត្តេន បករណេ គារវំ ជនេតុកាមេន ឯតស្ស សិស្សេន ឋបិតំ វាក្យំ

តត្ថ តម្ពបណ្ណិយេនាតិ តម្ពបណ្ណិយំ ជាតោ, តត្ថ វិទិតោ, តតោ អាគតោតិ វា តម្ពបណ្ណិយោ, តេន។ ព្យាករណមវេច្ច អធីតវាតិ វេយ្យាករណោ, បរមោ ច ឧត្តមោ ច សោ វេយ្យាករណោ ចាតិ បរមវេយ្យាករណោ, តេន។ តីណិ បិដកានិ សមាហដានិ, តិណ្ណំ បិដកានំ សមាហារោ វា តិបិដកំ, នីយន្តិ ញាយន្តិ សេយ្យន្តិ តេហីតិ នយា, នយន្តិ វា ឯតេហិ លោកិយលោកុត្តរសម្បត្តិំ វិសេសេនាតិ នយា, បាឡិនយអត្ថនយឧកត្តនយាទយោ ច, តិបិដកេ អាគតា នយា តិបិដកនយា, វិធានំ បការំ, បវត្តំ វា វិធិ, តិបិដកនយានំ វិធិ តិបិដកនយវិធិ, តិបិដកនយវិធិម្ហិ កុសលោ តិបិដកនយវិធិកុសលោ, តេន។

បរមា ច តេ កវិជនា ចាតិ បរមកវិជនា, បរមកវិជនានំ ហទយានិ បរមកវិជនហទយានិ, បទុមានិ វនានិ បទុមវនានិ, បរមកវិជនហទយានិ ច តានិ បទុមវនានិ ចាតិ បរមកវិជនហទយបទុមវនានិ, តេសំ វិកាសនំ ពោធំ សូរិយោ វិយ ករោតីតិ បរមកវិជនហទយបទុមវនវិកាសកោ, តេន។ កវី ច តេ វរា ចាតិ កវិវរា, កវីនំ វរាតិ វា កវិវរា, កវិវរានំ វសភោ ឧត្តមោ កវិវរវសភោ, តេន, កវិរាជរាជេនាតិ អត្ថោ។

បរមា ច សា រតិ ចាតិ បរមរតិ, បរមរតិំ ករោតីតិ បរមរតិករា, វរានិ ច តានិ មធុរានិ ចាតិ វរមធុរានិ, វរមធុរានិ ច តានិ វចនានិ ចាតិ វរមធុរវចនានិ, បរមរតិករានិ ច តានិ វរមធុរវចនានិ ចាតិ បរមរតិករវរមធុរវចនានិ, ឧគ្គិរណំ កថនំ ឧគ្គារោ, បរមរតិករវរមធុរវចនានំ ឧគ្គារោ ឯតស្សាតិ បរម...វរ... វចនុគ្គារោ, តេន។ ឧរគបុរំ បរមបវេណិកាយេ អស្ស និវាសោតិ ឧរគបុរោ, តេន។ ពុទ្ធទត្តេនាតិ ឯវំនាមកេន ថេរេន, អាចរិយពុទ្ធទត្តត្ថេរេនាតិ អត្ថោ។ អយំ វិនយវិនិច្ឆយោ រចិតោតិ សម្ពន្ធោ។

និដ្ឋិតា ចាយំ វិនយត្ថសារសន្ទីបនី នាម

វិនយវិនិច្ឆយវណ្ណនា។

វិនយវិនិច្ឆយ-ដីកា សមត្តា។

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ស្ត្តទចិតិន្នយ-ដីកា

កន្ថាទម្ភកថាចណ្ណតា

(៣)

ខេចាតិខេចំ ស្វាកតំ, ខេច(ព្រាហ្មិត្ថចត្ថិតំ;

ឆយ្ទ្ធា ចដ្ទបន្ធ្ធំ, តត្វា ចដ្ធាតិតំ កហំ៖

(២)

ចត្ថតាយឃបុទ្ធាត, កទេមុត ទតាតត្តេឃ;

លេត្វា ស្តបត្ថេច បទ្ធា, អាទកិស្ស៊ បយាហិទេតា៖

(ក)

ឆេទេត ញុន្ទទេត្តក, ទចិតស្ស បយាបទេតា;

ឃំចណ្ណតយឃំកិណ្ណុំ, ស្តត្តទស្ស ឃធាពល៖

១៖ អធាយយាចទិយោ អត្តនោ ចិទចិទេត ចិតទេឃ តស្សុបតិស្សទេឃ ចិតឃបិដទេក ច កិក្ខុតំ តាតប្បកាទកោយបល្លុដតតត្វំ បទិចាទដ្ធកធាឃញ្ញា អាកាតចិតិន្នឃំ បក្កទេហត្វា ស្តត្តទបកទណំ ចណ្ណឃិតុកាទេយា បធេយំ តាច អត្តទាឃតិចាទលោត ឃធាឃិទេប្បតបាឆតត្វំ ទតាតត្តឃំ ចត្ថទេត្តា អាហ “បទ្ធាបតុត្តយ”ត្តិអាទិ៖

បកទណាទម្ពុទ ទតាតត្តឃចត្ថតាបយោដតំ តត្វ តត្វាចទិយេហិ ពាហុឆា បបន្ធ្ចិតំ, អទេយត្ថិ ច ចិតឃចិតិន្នឃចណ្ណតាឃំ បយាបទេតា ឌស្សិតត្តិ ត តំ ញូឆ ចណ្ណឃិស្សាយ៖ បកទណាកិឆេយ្យ កទណប្បកាទបយោដតាតិបិ តត្វ ឌស្សិតតយាតុបាទេត ញូឆាបិ ទេចឌិតញ្ញាតិ៖

សព្ពត្ថាទិនយ្យាតមុខេលត អត្ថាតបទចណ្ណតេយេចត្ត ពទិយ្យាយិ៍

ឋិតំ, ឆព្វណ្ណា, ពហណ្ណា ចតុក្កា ឆត្តទំ ទាតិ ពទិយ្យាយិំតិ សព្វេត្ថា៍ ពិចិមិដ្ឋំ ឋិតំ, ឆព្វំ, ពហណ្ណា ចតុក្កាតិ អាហ “សព្ពសត្តុតុយ”ត្តិអាទិ៍ តត្ថ សព្ពសត្តុតុយត្តិ បព្វាសុ កាយកុលេសុ សត្តា អាសត្តា ចិសត្តា លក្កិតាតិ សត្តា, បទេយត្តេតា សត្តបញ្ញាត្តិយា ឆ្លបិទាតក្ខតា ឆ្លបិទាតក្លន្ត្ថា ទេចាហារទេតា ពន្ទ្លសត្តតិ ឆ្លបិទាឃ បញ្ញាត្តា សព្វតិ “សត្តា”តិ ចុច្ចត្តិ៍ ទេត បត កាយាចទេរាទិក្សុមិចទេសត, តិទឃាឧិបទេសចទេសត, អទេហតុកាឧិបដិ សត្លិចទេសតាតិ ឲចយាឌីហិ អតត្តបទេកទា៍ ទេតសុ លីណាសចាតំ ឃឆាចុត្តតិព្វាចតទេត្តត សត្តទេចាហារទេរា ត លព្ភតិ៍ តឆាបិ ទេត ក្ខតបុព្វាកតិយា ចា តំសទិសត្តា ចា “សត្តា”តិ ចុច្ចត្តិ៍ សទេព្វា ច ទេត សត្តា ចា តិ សព្ពសត្តា៍ ឆ្លួដ្ឋតយត្តា, ឆ្លក្កតតយត្តា, ទេសដ្ឋត្តា ច ឆ្លត្តទេយា, សព្ពសត្តានំ ទេលិកិយទេលិក្យុត្តទេទហិ ទ្ធបិទ្ធបកុលេហិ ឆ្លត្តទេយា, សព្ពសទេត្តសុ ចា ឆ្លត្តទេយា បចទេរា ទេសដ្ឋោតិ សព្ពសត្តុត្តទេយា៍ “ឋិត”ត្តិ ឲតយ្យ ចិទេសសតំ៍

បុតបិ ពិចិមិដ្ឋត្តិ អាហ “ឌិរ”ត្តិ៍ ឌិ ចុច្ចតិ បញ្ញា, តាឃ ច្រទតិ ចត្តតីតិ ឌិទេរា, តំ៍ តាឧិកាទេចត ព្វាត្ថលីលសិទេតទ្ធអាទេឃា ចិឃ អដ្ឋទេលិកឆព្វសព្វាទេតត ក្សចាទេតត អកយ្យិឃទេដ្ឋត, ចត្សុចសាទេព្វចទេសត សទេទចទេក ទេលិទេក ទេកតចិ អកយ្យតឹយទេដ្ឋត ច ឌិទំ, ឌិតិសយ្យត្តត្តិ អទេត្តា៍ ព្វាទយ្យិ តទេយ្យច ចិទេសសតំ៍

ចត្តិត្តាតិ កាយចឌឹយទេតាឆ្កាទេទហិ អកិចាទេទត្តាតិ អទេត្តា, ឃឆាក្ខច្ចុកុលាសំកិត្តទេតត ទេឆាទេយត្តា៍ សិទេសាតិ កត្តិកាចតុត្តយទេក្កត ពទេលាក្ខទេតត៍ ព្វាមិតា ចិទេសសទេតា កាឃបលាទេយា ទយ្យិទេតា, កុលាសំកិត្តទេតត ចឌឹបលាទេយា, ឆ្លកឃបលាទេយហិ តាតត្តទិឃកតាឃ យទេតាបលាទេយាបិ ទយ្យិទេតា ច ទេហាតិ៍

ឋិតត្តិ ទេទចបុត្តកិទេលសាកិសព្វាទេយច្ចួពន្ត្លយាទេសព្វាទេត បព្វាចិទេឆ យាទេទ
ពាលចិឆយតសទៀយាទេឆ្លូទបហាតសហាឃទេចកល្លតិទាទេតាបទេឆ្លួទចិសឃាតិក្កយចទេសត បព្វាហិ អាកាទេទហិ ឋិតចាតិ ឋិទេតា, តំ៍

“ឆព្វ”ត្តិ ឲតយ្យ តិព្វាចតាឧិចទេសត អត្តេចិតិឆ្លូទេឃា ទេហដ្ឋា ទយ្យិទេតាច៍ អឆព្វចិឆ្លំសត្តិ ឆព្វសព្វាតយ្យ កុសលយ្យ បដិបក្លត្តា អឆទេព្វា ចុច្ចតិ អក្សសលឆទេព្វា, តំ អក្សសលសព្វាតំ អឆព្វំ ចិឆ្លំទេសតិ ចិតាទេសតិ បដហតិ តទក្កចិក្លូត្តសមុទេឆ្លួទបដិប្បយ្យឆ្លិតិយ្យទលាប្បហាទេតតាតិ អឆព្វចិឆ្លំទេសា, សបទិឃត្តិទេកា តចទេលិក្យុត្តទេរា ឆទេព្វា៍ បទិឃត្តិ ហិ បព្វាត្ថំ បហាតាតំ ម្សលកាទេលត្តា ចល្អបចាទេទត តឆា ចុច្ចតិ, តំ អឆព្វចិឆ្លំសំ៍ “ឆព្វ”ត្តិ ឲតយ្យ ចិទេសសតំ៍

កណ្ហត្តិ អដ្ឋត្ថំ អរិយបុក្កលិតំ សព្វុតំ, សញ្ឈត្តិ អទេត្តា៍ អក្កលាតាសតត្តិ អត្តទេតា តិយ្យឃំ អក្កត្តិ យទេត្តត្តីតិ អក្កលា, កិទេលសា ទាកទោសទេយាហា, ទេត អក្កទេលា តាទេសតិ ឃឆាទេឃាកំ តទក្កចិក្លូត្តសមុទេឆ្លួទបដិប្បយ្យឆ្លិតិយ្យទលាប្បហាទេតហិ បដហតីតិ អក្កលាតាសទេតា, តំ៍ “កណ្ហ”ត្តិ ឲតយ្យ ចិទេសសតំ៍

៦៉ យឃា ចិតឃស្ស ទេឃា សាទេរា ចិតិច្ឆទេឃា រចិទេតា, តស្ស ចិតិច្ឆឃស្សាតិ ទេឃាឌតា៉ តត្ថិ តស្ស ក្តូទេរាតិ អត្យូតូទេរា, សទេគ្គាស្យ ចិតិច្ឆទេឃស្យ, សទេគ្គាសំ ចា ចិតិច្ឆឃាត៌ អត្យូតូទេរា ក្តូទេយា ចិតិច្ឆទេឃាតិ សគ្គាត្យូតូទេរា, តំ៉ ក្តូតូទំ បកទេលំ ឰកាតិ ពទិស្សាឃឹតិ ទេឃាឌតា៉

៦៉ កលាទេតាតិ កលត្តស្ស បក្យលំ ចាត្យក្កតំ ពទេរាត្តស្ស៉ បឌទេតាតិ បឌត្តស្ស ចាត្យក្កតំ សគ្គាឃត្តស្ស៉ បឃ្យូឌ្ឋាទេតាតិ តត្វ បកាទេរត ឃ្យូឌ្ឋាត្តស្ស, តំ អទេគ្គាសំ ចាទេចត្តស្ស ចា៉ ស្យលាទេតាតិ បទេទហិ ចុច្ឆយាត៌ ស្យលត្តស្ស៉ ចិត្តឃទេតាតិ ឃឆាស្យតំ អត្វទេតា, សឌ្កទេតា ច ចិទេត្តត្តស្ស៉ “អត្យឌ្ឌស្ស ត្យឌ្ឌិចឌ្ឌត”ត្តិ ចត្តទេគ្គា កាឆាពាត្តចទេសត ចិកត្តិទេលិទេបិ៉ អត្យឌ្ឌស្ស ឋាលស្ស ចិតទេឃ អប្យពតញ្ញាទេតា កិក្ខុកិក្ខុតិឌតស្ស៉ ត្យឌ្ឌិចឌ្ឌត៌ ចិតឃចិតិច្ឆទេឃ បគ្គាាចុឌ្ឌិតិប្បាឌក៌៉ អឆ ចា ត្យឌ្ឌស្ស ចិតិច្ឆទេឃ ពតបរិចឃត្តា បគ្គាចទេតា ឌតស្ស ត្យឌ្ឌិចឌ្ឌត៌ ត្យឌ្ឌិឃា បគ្គាាឃ តិក្ខុចិសឌកាចាបិឌទេតត កិទេឃ្យាកាចសាឌក៌៉ បទេយំ ក្តូតូយំ ក្តូតូទំ តាឃ បកទេលំ ចឌទេតា ពទេឆត្តស្ស ទេឃ ឃឃ សត្តិកា តិទេតា ចិតិច្ឆទេឃ, តឹស្យ សិក្ខាស្យ ចា ចិទេសទេសត រតា តិទេពាឱឆ ឌាតាឆ ស្យតឃឃទោល៌ អកិតិប្បាឌឆាតិ ទេសាត្យឌត៌ សចទេត តិទេឃាឌតិ៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ยหาธิกฏฺฐฎฺหกฌาចฌฺฏตา

3ˆ ๑ចំ ះសារូឌត៍ សចះត តិះឃាះខត្វា ឃឆាបជិ៍ឡ្ឍាត៌ ងូតូ្ទ្របិតិឆ្នឃំ ងះស្ស្សាយាហ "ះយចុត"ត្តិអាងិˆ "៣ធិ អាបត្តិះឃា"តិ អឃំ ឌិ៍ខ្លុ សំសត្ត្ភា, អឌិ៍ខ្លុះឌាតភា, ចិយតិះឆ្នងភា, អតុ្យតិ, ៣ះឆតុ្យ៣ហ្ស្យតាបុឆ្នាតិ បញ្ចាត្តំ បុឆ្នាត៍ ៣ះឆត្យ៣ហ្ស្យតាបុឆ្នាˆ តិះស្សា អាបត្តិះឃា ចុះសតិ តស្សា សះខ្លបះតា ចិស្សូឌ្ឍត៍ˆ

ไ3ˆ ๑ចំ ៣ហតាចះសត ងស្សិតាត៍ "កះច"តិអាឌិ សន្ទបះតា ងស្សុត៍ˆ ះសះត្តតិ តិល្លំ យក្កាត៍ អញ្ញាតះទ្វិ អះល្លា៣ាះស តិលគីខយះត្តបិ បះងះសˆ ះយចុត៍ បជិះសចត្តស្ស បិរាឌិ៍៣ កះចតិ សន្ហះត្ថាˆ "ទុល្លច្ឆយ"ត្តិ ទុត្តត្តិ ះឃាខតាˆ "ះឃក្ស្ស្លាឃិះត"តិ ឆ្លាងំ តិងស្សតយត្តំ, ងូបឆ្លាឃិះតបិ ទុល្លច្ឆយស្ស ះហង្កុ្ឋា ទុត្តតាˆ ចង្កះត ឃុះល អចុសត្តិ អក្កុខាត៍ បះចះសត្តស្ស ទុក្កជំ ទុត្តត្តិ ះឃាខតាˆ

ç"អឌិត្តុអាឌិឃះត្តា"តិអាងះឃាបិ ទុត្តតឃាះឃចˆ

ល៍ˆបត្ចាយាសឈ្ល្លះត ចាបីតិ ះបិរាណ៣ស្ស តិល៣ហាបណស្ស ចត្យត្តិ្តក៣ស ខ្លះត បត្ចាយាះស, តងល្ឈត្តះ៣ ចាˆ អឌិះ៣ ចាតិ អតិះទ៣បត្ចាយាសះ៣ ចា តងល្ឈត្តះ៣ ចាˆ អឌិះត្តុ បត្ចាចិសតិឃា អចហាទាត៍ អញ្ញាតះទត អចហះខ បទាខះឃា ះហាតីតិ អះត្តាˆ យាះស ចា ងូតយាះស ចា តងល្ឈត្តះ៣ ចា ទុក្កជំˆ តះតា យះខ្លឹ្យតិ បត្ចាយាស៣ះតា យះខ្លុ បត្ចា យាសា សយាហជំ, បត្ចាត្តំ យាសាត៍ សយាហាះទាតិ ចា បត្ចាយាសំ, បត្ចាយាសំ អល្ឈីតិ បត្ចាយាសឈ្ល្លត្តំ, បត្ចាយាសច្ចា បត្ចាយាសឈ្ល្លត្តច្ចា បត្ចាយាសឈ្ល្លត្តំ, ៦៣ះងសសទ្ទះប៣ះសះសាឃំ, តស្មិˆ យាះស ចាតិ ៦ត្តាបិ យាះសា ច យាសឈ្ល្លត៣ច្ចា យាសយាសឈ្ល្លត្តះ៣ាតិ ចត្តះត្តា "យាះស"តិ ៦៣ះងសសទ្ទះប៣ះសះសា, ងូតូ្តបងះលិះបិ ច ងង្កុះត្តាˆ

"បត្ចាយាសឈ្ល្លះត"តិ សាយះត្តាត ចុះត្តបិ ះបិរាណ៣ស្ស តិល៣ហាបណះស្សច ចត្យត្តិ្តក៣ចះសត បត្ចាយាសតិឃះយា ៣ាតះត្តាˆ តចា ហិ កកចតា ឌុតិឃបិរាឌិ៍៣ បត្តាះបះត្តត កិក្ខុន្ត បត្តុខិត៌ បុរាណះចាហាទិ៍កយហាយត្តំ កិក្ខុ "កិត្តះ៣ត ចត្តភា ទាខា យា៣ះឆា ះសតិះឃា តិម្ពិ្ពិ៍សាះទា ះចាទិ ៣ះហត្វា ហតតិ ចា ឆាត្តតិ ចា បត្តាះខតិ ចា"តិ បុច្ឆិត្វា ះតត "បិះងត ចា បិងាះទះហត ចា"តិ ចុះត្តា ះតះតច បយាះលាត អឌិត្តុ អាឌិឃត្តស្ស បត្តាត្តំˆ អង្កុ៣ឆាឃត្វា –

"បត្ចាយាសះ៣ា បិះងាតិ បិត្យត្តំ ងូល្លិក្ខិត្វា 'តងា ទាខ៣ះហ ចិសតិយាសះ៣ា ៣ហាបះណា ះហាតិ, តស្មា បត្ចាយាសះ៣ា បិះងា'ˆ ៦ះតត លក្ខះណត សត្តខតបះងស្ស ៣ហាបណស្ស ចត្យះត្វា កាះ៣ា 'បិះងា'តិ ះចឌិតះត្តាˆ ះសា ច ះតា ះបិរាណ៣ស្ស តិល៣ហាបណស្ស ចះសត, ត ឆ្លាតះទសំ ទុឆ្រងាយ៣ាឌីត៍ˆ ះតត ហិ បិះងត អតីតា ឆូឆ្លាបិ បិរាឌិ៍៣ បត្តាះបយ្យ, អតាកាតាបិ បត្តាះបស្សត្តិˆ សត្តាឆូឆ្លាតឌ្យា បិរាឌិ៍៣ចត្វ្យប្បចា បិរាឌិ៍ះ៣ ចា តាតត្តំ តត្តំ, ឆ្លយាះតច ចត្តាទិ បិរាឌិ៍៣ចត្វ្យតិ, ឆ្លយាះតច ចត្តាទិ បិរាឌិ៍៣ាតិ, ឆ្លះតា ងូាត៍ ចា អតិះទ៣ំ ចា តត្តិˆ តស្មា កកចាបិ ឌតិឃំ ចិ៣ទហិត្វា បិះងះតច ឌុតិឃបិរាឌិ៍៣ បត្តាះបះត្តា 'ះឃា បត កិក្ខុ អឌិត្តុ

ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲ'ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨾᩣᩉᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁.᪘᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨷᨶᩦᨿᩴ –

“ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮᩣ ᨷᩤᨴᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᨬ᩠ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᨶᨷᨴᩮᩈᩩ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩈᩩ ᨧ ᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮᩣ ᨾᩣᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᩣ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ ᩁᩩᨴ᩠ᨴᨴᩤᨾᨠᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᩮᩣ ᩁᩩᨴ᩠ᨴᨴᩤᨾᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᨲᩥᨽᩣᨣᩴ ᩋᨣ᩠ᨥᨲᩦ’ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩤ ‘ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩣ ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨠᨳᩴ? ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩣᨶᩴ ᩅᩊᨬ᩠ᨩᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᩋᩅᩊᨬ᩠ᨩᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨧ ᩈᨾᩣᨶᩋᨣ᩠ᨥᩅᩈᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩣᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩮᨶ ᩈᨾᩣᨶᨣ᩠ᨥᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᨲᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨽᩣᨣᨣ᩠ᨥᨶᨠᩴ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᨷᩤᨴᨣ᩠ᨥᨶᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ᪨ ᨭᩦ᪨ ᪂.᪘᪘) ᩋᨿᨾᨲ᩠ᨳᩮᩣᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ᪨

ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩉᩣᨷᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᩁᩣᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣᨷᩥ ᨠᩮᩣᩁᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᩁᨩᨲᨲᩮᩣᨷᩥ ᨲᨾ᩠ᨻᨲᩮᩣᨷᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩁᨩᨲᨲᨾ᩠ᨻᨾᩥᩔᨠᩮᩣᨷᩥ᪨ ᩉᩮᨲᩩ ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣᨲᩥ? ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨲᩣᩅ “ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᩣᨧᩥ “ᨾᩥᩔᨠᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩋᨿᨾᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ – ᨷᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩤ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩑᨠᨠᩉᩣᨷᨱᩮᨶ ᨶᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨠᩣᩃᨴᩮᩈᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩤᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨥᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨴᩮᩔ ᨶᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩉᩥ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩁᩣᨩᩪᩉᩥ ᩉᨲᩈᨲᨭ᩠ᨮᨷᩥᨭᨠᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩮᨶᩮᩅ ᩋᨴᩥᨶ᩠ᨶᩣᨴᩤᨶᩮ ᨷᩤᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶ ᨽᨣᩅᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨴᩤ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩋᨽᩥᨶᩅᩣᩁᩦᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨾᨿᩔ ᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨷᩣᨴᩮᨶ ᨶᨧᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ᪨

“ᨾᩥᩔᨠᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨷᨶ ᩋᨿᨾᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ –

ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ –

“ᨲᨴᩤ ᩁᩣᨩᨣᩉᩮ ᩅᩦᩈᨲᩥᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩣᩈᨠᩮᩣ ᨷᩤᨴᩮᩣ᪨ ᩑᨲᩮᨶ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᨩᨶᨷᨴᩮᩈᩩ ᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨽᩣᨣᩮᩣ ‘ᨷᩤᨴᩮᩣ’ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨡᩮᩣ ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩔ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩔ ᩅᩈᩮᨶ, ᨶ ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᩁᩩᨴ᩠ᨴᨴᩤᨾᨠᩣᨴᩦᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩤᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪁.᪘᪘) –

ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨴᩦᨷᨶᩦᨿᩴ –

“ᨷᩮᩣᩁᩣᨱᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩩᩁᩪᨷᩴ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᩣ ᨶᩦᩃᨠᩉᩣᨷᨱᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ”ᨲᩥ (ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳ᪨ ᨭᩦ᪨ ᪂.᪘᪘) –

វុត្តត្តា ច “ចិតយចិតិដ្ឋយំ បត្វា ករុណេ ធាតុត្ត”ន្តិ ចចតេតា ច មិស្សកកហាបណោយេច តិលកហាបណោ។ តទេត្វច ហិ បោរាណសត្វទិហិតំ លក្ខណំ ជិស្សតិ។ កថំ? បញ្ញា យាវា សុចណ្ណស្ស, តថា រជតស្ស, ឥវ យាវា តម្ពស្សាតិ ឲុតេ ជិវតិ យាវេ មិស្សេត្វា ជាគ្គតត្វាយ ជិហិយត្វំ លេហំ បក្ខិបិត្វា អក្ខរាតិ ច ហត្ថិអាជីតយញ្ញាតរេញ្ញ រូបំ ឥស្សេត្វា កតោ តិដ្ឋារេត្វា តិលកហាបណោ តាយ ហោតីតិ។

និក្ខាកាដតចិតិដ្ឋេយ ច កោសុចិ បោត្ថកេសុ “បរោធា តាយ បញ្ញា យាវា សុចណ្ណស្សា”តិ បុរិមបក្ខចាជីតំ មតេតត បរោធា លិខិតោ។ កោសុចិ បោត្ថកេសុ ទុតិយបក្ខចាជីតំ មតេតត “បញ្ញា យាវា ហិរញ្ញស្សា”តិ បរោធា លិខិតោ។ នីហត្វអការវាយ បោរាណកេហិ លិខិតាយ វាយលោរនិក្ខាយ បត –

“បោរាណកស្ស តិលកហាបណស្សាតិ ទុត្តអដ្ឋកថាចចតស្ស, បោរាណកេ រតតសុត្តាភិធាតកសុត្តេ ទុត្តកហាបណលក្ខណស្ស ច អត្ថុរូបតោ ‘សុចណ្ណរជតតម្ពានិ មិស្សេត្វា ដ្ឋានេបត្វា កតកកហាបណំ កហាបណំ តាយា’តិ ច ‘វាយលោរាតមុបវយត្ថាតញ្ញ អជិត្ថាធាតបរោខិកចត្វមិវ្យា កោ ចិវេវា’តិ បុត្ថំ កត្វា ‘វាយលោរាតំ ធវិកសុត្តតាបិ បរោខិកោ ហោតិ, ថូបវយត្ថាតំ បត សុចណ្ណស្ស ជិវតិជិហិយត្តតា”តិ –

ច ចិវេវា ធស្សិតោ។

តំ បត សុចណ្ណយាវកចវេត អដ្ឋតិយយាវកំ ហោតិ, បញ្ញាយាវកោត ច កកចតា បរោខិកំ បញ្ញាត្តំ។ តស្មា តស្ស យថាទុត្តលក្ខណស្ស កហាបណស្ស វត្ថុធេវេសុ អលង្ការាតត្វា វត្ថុធេវវាឆារលោត តស្ស មិស្សកកហាបណស្ស បញ្ញាយវបរិធេច្ឆកេត សុចណ្ណេតច បរោខិកចត្វមិវ្យតិយមិតេ វត្ថុធេវចានីតំ ថូបការាយ ហោតីតិ ឲចំ សុចណ្ណេតច បរោខិកចត្វបរិច្ឆេធោ កតោ។ អយមេច តិយមោ នីហត្វអាចរិយចារេធហិ វារេរាតិ កហិតោ។ តស្មា និក្ខាកវុកេហិ វត្ថុត្វ បេវលេហិ ចិតយធរេហិ អយមេច ចិតិដ្ឋមោ វារេតា បច្ចេតព្វោ។ ហោត្តិ ចេត្វ –

“ហេមរជតតម្ពេហិ, វត្ថុ តិដ្ឋិ លក្ខណំ;

អហារបត្វា កតោ ជិវ-យាវោ តិលកហាបណោ។

ហេមបរិធំ វញ្ញូបរិធំ, តម្ពបរិធត្វយត្តព្វាវោ;

មិស្សេត្វា រូបមប្បេត្វា, កាតុំ វត្ថុសុ ធស្សិតោ។

‘ឧលិ’តិ វុច្ចតេ ឃោសោ, តិខ្លោសត្វា តថីរិតោ;

តស្ស បាទោ សុវណ្ណស្ស, វីសវីហគ្គហិតា យតោ។

យស្មិំ បន បទេសេ សោ, ន វត្តតិ កហាបណោ;

វីសវីហាវណ្ណវីហគ្ឃិ, តប្បាទគ្ឃន្តិ ទេវិយំ។

វីសវីហាវណ្ណវីហគ្ឃិ, ទេនេត្វា ភិក្ខុនោ ពនោ;

ឯវន្តិ សាមញ្ញកុណា, ពុទ្ធាហុ វិនយញ្ញុនោ”តិ។

៩. ឧប្បិតត្ថិ អាចារំ សុក្កំ ជានេតិ យោជនា។

១០. ឧត្តរិ ធម្មន្តិ ឯត្ថ “ឧត្តរិមនុស្សធម្ម”ន្តិ វត្តព្ពេ និរុត្តិនយេន មជ្ឈបទលោបំ, និគ្គហីតាគមញ្ច កត្វា “ឧត្តរិ ធម្ម”ន្តិ វុត្តំ, ឧត្តរិមនុស្សានំ ឈាយីនញ្ច អរិយានញ្ច ធម្មំ ឧត្តរិមនុស្សធម្មំ អត្តុបនាយិកន្តិ អត្តនិ តំ ឧបនេតិ “មយិ អត្ថី”តិ សមុទាចរន្តោ, អត្តានំ វា តត្ថ ឧបនេតិ “អហំ ឯត្ថ សន្ទិស្សាមី”តិ សមុទាចរន្តោតិ អត្តុបនាយិកោ, តំ អត្តុបនាយិកំ, ឯវំ កត្វា វទន្តោតិ សម្ពន្ធោ។

១១. បរិយាយេនាតិ “យោ តេ វិហារេ វសតិ, សោ ភិក្ខុ អរហា”តិអាទិនា (បារា. [illegible]) បរិយាយវចនេន។ ជានាតីតិ យំ ឧទ្ទិស្ស ភណតិ, តស្មិំ វិញ្ញូមនុស្សជាតិកេ អវិទូរេ ជានាតិ។ នោ ចេតិ នោ ចេ ជានាតិ។

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថប្បកាសនិយា

បារាជិកកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១២. ចេតេតិ, ឧបក្កមតិ, មុច្ចតិ, ឯវំ អង្គត្តយេ បុណ្ណេ គរុកំ វុត្តំ។ ទ្វីសុ ចេតេតិ, ឧបក្កមតិ យទិ ន មុច្ចតិ, ឯវំ អង្គទ្វយេ ថុល្លច្ចយន្តិ យោជនា។ បយោគោតិ បយោជេត្វា ឧបក្កមិត្វា អង្គជាតាមសនំ, បរស្ស អាណាបនន្តិ ឯវរូបោ សាហត្ថិកាណត្តិកបយោគោ។

១៣. វុត្តនយេនេវ ឧបរូបរិ បញ្ញាបុច្ឆំ ជានិតុំ សក្កាតិ តំ អវត្តព្ពតាយ អាហ “ឥតោ បដ្ឋាយា”តិអាទិ។ យស្មិំ យទេត្ថ បុទ្ធោ

អចុត្តយតុត្តាគតញ្ញា, ពនេច ចណ្ណយិស្សាម។

១៣។ ការយតោតិ អត្តនោ ការយតោ។ កាយន្តិ ឥទ្ធិយា កាយំ។ ឯវ នយោ “កាយគន្ធ”ន្តិ ឯត្ថាបិ។

១៤។ អត្តនោ ការយតោ បដិបាទេន្តោ ឥទ្ធិយា កាយបដិបាទេន្ត ហុត្វា ច ឧក្កដន្តិ យោជនា។

១៥។ តិរោឃ្យា អាបត្តិយោ សិយុន្តិ យោជនា។ ចិត្តំ មក្ខតន្តិ ចេត្យមក្ខបស្សាចមក្ខាតំ។

១៦។ ចណ្ណាឌិកនេញ្ញាតិ ចណ្ណាឌិកា ករណេ។ កាយបដិបាទេន្ត ចណ្ណាឌិកា កនេញ្ញា ឧក្កដន្តិ យោជនា។

១៧។ អត្តកាយឆរិយាយាតិ អត្តកាយបរិឆរិយាយ។

១៨។ បណ្ឌកស្ស សន្តិកេបិ អត្តកាយបរិឆរិយាយ ចណ្ណំ ចនេតា តស្ស កិច្ចនោតិ យោជនា។ តិរច្ឆានគតស្សាបិ សន្តិកេតិ ឯត្ថាបិ ឯសេវ នយោ។

២០។ ឥទ្ធិបុរិសាភយត្តេរ សញ្ញាវិត្តំ សញ្ញាវេណកាចំ សយាបន្នេ កិច្ចមិប្បដិក្កណ្ឌភមិយំសាបញ្ញាហវេណកត្តិកេ សយ្យន្នេ តស្ស ពុទ្ធោ គរុកំ និទ្ទិសេតិ យោជនា។

២១។ ឧក្កដ្ឋសយាយោគោតិ តិស្សោតេសុ ឧទ្ធំ អក្ខាតំ យថាកាមញ្ចិ សយោយោគោ។ អនេក្ក សតិ បនេកសិទ្ធិ តិណ្ណមេកស្មិ បន អនេក្ក សតិ។

២២។ បយោគោតិ “អនេកវិហិតចត្តកំ បយាណាតិកិត្តិ កុដិ, អនេកវិហិតចត្តកំ យហល្លកចិហាវញ្ញា ការេស្សាមី”តិ ឯបករណត្ថំ អនេញ្ញាកយនេតា បដ្ឋាយ សន្តបយោគោ។ ឯកបិណ្ឌ អនាគតេតិ សន្តបរិយត្តិយំ បិណ្ឌំ សន្តាយ ចុត្តំ។

២៣។ ឧត្តម យោ កិច្ច អយុលេកន បរាជិកេន ឥមេយុន អនុទ្ធំសេតីតិ យោជនា។

២៤។ ខុលការិត ច ការេតុ្វាតិ “ករោតុ មេ, អាយស្មា, ខុលការំ, អហំ តេ ចត្តការយា”តិ ឯចំ តេន កិច្ចតា ខុលការំ អការាបេត្វា។

២៦។ អញ្ញការិយេតិ អញ្ញការិយបនេត ឯបលក្ខិតនិក្ខាបនេ។ ឯចំ អញ្ញាតបិ ច្រាឌិសេសុ ធានេតសុ អនេត្វា ចេឌិតញ្ញា។

១៩។ “សមនុភាសនាយ ឯវា”តិ បទច្ឆេទោ។ ន បដិនិស្សជ្ជន្តិ អប្បដិនិស្សជ្ជន្តោ។

១០។ ញត្តិយា ទុក្កដំ អាបន្នោ សិយា, ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ ថុល្លច្ចយំ អាបន្នោ សិយា, កម្មវាចាយ ឱសានេ គរុកំ អាបន្នោ សិយាតិ យោជនា។ “ថុល្លច្ចយ”ន្តិ ឥទំ ថុល្លច្ចយាបត្តុបលក្ខណវចនំ។

១១។ ចតូសុ យាវតតិយកេសុ បទេសុ អាបត្តិបរិច្ឆេទំ ទស្សេត្វា ឥតរេសំ តិណ្ណំ តេនបិ ឯកបរិច្ឆេទត្តា តត្ថ វុត្តនយេន តេសុ អតិទិសន្តោ អាហ “សេសាវុត្តនយេនេវា”តិអាទិ។

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថបកាសនិយា

សង្ឃាទិសេសកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១១។ អតិរេកចីវរន្តិ អនធិដ្ឋិតំ, អវិកប្បិតំ វិកប្បុបគបមាណំ ចីវរំ លទ្ធា ទសាហំ អតិក្កមេន្តោ ឯកមេវ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតិ។ តិចីវរេន ឯករត្តិម្បិ វិនា វសន្តោ ឯកមេវ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំ អាបជ្ជតិ។ ឥទញ្ច ជាតិវសេន ឯកត្តំ សន្ធាយ វុត្តំ វត្ថុគណនាយ អាបត្តីនំ បរិច្ឆិន្ទិតព្ពត្តា។

១២។ កហេត្វាកាលចីវរន្តិ អកាលចីវរំ បដិគ្គហេត្វា។ មាសន្តិ សតិយា បច្ចាសាយ និក្ខិបិតុំ អនុញ្ញាតំ មាសំ។ អតិក្កមេន្តោតិ សតិយាបិ បច្ចាសាយ វីតិក្កមេន្តោ អន្តោមាសេ អនធិដ្ឋហិត្វា អវិកប្បេត្វា វា តិំសទិវសាតិ អតិក្កមេន្តោ, ចីវរុប្បាទទិវសំ អត្តំ អាទិំ កត្វា ឯកតិំសមំ អរុណំ ឧដ្ឋាបេន្តោតិ អត្ថោ។ ឯកំ និស្សគ្គិយំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតីតិ ឧទីរិតន្តិ យោជនា។

១៣។ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា។ ធោវិត្វា បុរាណចីវរន្តិ ឯកវារម្បិ បរិភុត្តំ សង្ឃាដិអាទីនមញ្ញតរំ ចីវរំ។

១៤។ បយោគន្តិ “ធោវា”តិអាទិកេ ភិក្ខុនោ អាណត្តិកបយោគេ, ឯវំ អាណត្តាយ ច ភិក្ខុនិយា ធោវនាទិកេ សព្ពស្មិំ បយោគេ ច។ “និស្សគ្គិយាវ បាចិត្តិ ហោតីតិ និស្សគ្គិយា បាចិត្តិ ច ហោតីតិ យោជនា។

១៥។ បដិគណ្ហាតីតិ ឯត្ថ “អញ្ញត្រ បារិវត្តកា”តិ យោជនា។

១៦។ បយោគន្តិ វិញ្ញាបនបយោគេ។ វិញ្ញាបេតីតិ វិញ្ញាបិតចីវរេ បដិលទ្ធេ។

២៨៖ កិញ្ចីតិ អដ្ឋិក្ខិចិចទេវា ចា ភដ្ឋិចិចទេវា ចា កិញ្ចិ៍ តទុត្តរិត្តិ សត្តុត្តរបរមតោ ឋត្តរិ៍

៣១៖ បយោគោតិ ចិកប្បនាបដ្ឋនបយោគោ៍

៣២៖ គុទចតិ គុក្កុដបរិត្តិយចទេសត គុទច អាបត្តិយោ ចុទេសតិ យោជេតព្ពា៍

៣៣៖ បយោគោតិ អត្ថញ្ញាតបយោគតោ អតិទេកាកិតិបឡាគតបយោគោ៍ លិខេតិ ចិចរស្ស បដិលិខេ៍

កចិតចក្កចណ្ណតា បឋយា៍

៣៤៖ កោសិយចក្កស្ស អាមិសុ បច្ចាសុ សិក្ខាបទេសុ ទ្វេ ទ្វេ អាបត្តិយោតិ យោជនា៍ បយោគោតិ ករណការាបនបយោគោ៍ លិខេតិ កត្វា ចា ការេត្វា ចា បរិភុញ្ជាបនេ៍

៣៥៖ “កវេហត្វា ឧញ្ញអកលោមានី”តិ បទច្ឆេទោ៍ អតិក្កមត្តិ អតិក្កមន្តោ៍

៣៦៖ អញ្ញាយាតិ អញ្ញាតិការ កិញ្ចតិយា៍ “ចោចាបេតិ ឧញ្ញអលោមក”ន្តិ បទច្ឆេទោ៍ ឧញ្ញអលោមកន្តិ ឧញ្ញអកលោមានិ៍ តិទុត្តិតយេត ក-ការស្ស ចិបរិយាយោ៍ បយោគោតិ ចោចាបនបយោគោ៍

៣៧៖ បយោគោតិ បដិក្កណ្ឌនបយោគោ៍

៣៨៖ នានាការន្តិ នានប្បការំ៍ សមាបជ្ជន្តិ សមាបជ្ជន្តោ កិញ្ចិ៍ សមាបទេត្តិ សំចោហារេ សមាបទេត្ត សតិ៍ បយោគោតិ សមាបជ្ជនបយោគោ៍

៤០៖ បយោគោតិ កយចិក្កយាបជ្ជនបយោគោ៍ តស្មិំ កតេតិ តស្មិំ ភណ្ឌេ អត្តនោ សន្តកកតំ និតេ៍

កោសិយចក្កចណ្ណតា ទុតិយា៍

៤១៖ អតិទេកកន្តិ អតសិដ្ឋិតំ, អចិកប្បិតំ ចា បត្តំ៍ ពសាហំ អតិក្កមេត្តស្ស តស្ស កិញ្ចតោ ឧកាច តិស្សក្កិយាបត្តិ ហោតីតិ យោជនា៍

៣០-១។ តត្ថ ឯតស្ស បញ្ហា ជាតត្តាតិ អបញ្ហាជាតត្តា, តស្មិំ, ញាតបញ្ហាជាតត្តេ សតីតិ អត្ថោ។ បយោគេតិ វិញ្ញាបនបយោគេ។ តស្ស បត្តស្ស លិខេ បដិលិខេ។

៣២។ ភេសជ្ជន្តិ សប្បិអាទិកំ។

៣៣។ បយោគេតិ បរិយេសនបយោគេ។

៣៤។ បយោគេតិ អធិដ្ឋានអធិដ្ឋាបនបយោគេ។ ហនេតិ អធិដ្ឋិត្វា គហេតា។

៣៥។ ទ្វេ បាចិត្តិយោ ហោន្តីតិ វាយាបនបយោគេ ទុក្កដំ, វិញ្ញត្តិបច្ចយចីវរបដិលាភេ ចីវេ និស្សគ្គិយន្តិ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ។

៣៦-៩។ យោ បន កិញ្ចិ អប្បវារិតោ អញ្ញាតកស្ស វត្ថវាយេ សយេន្ត្វ ឧបសង្កមិត្វា ចីវរេ វិកប្បំ អាបជ្ជន្តោ ហោតិ។ សោតិ សោ កិញ្ចិ។ ទ្វេ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតិ, ន និសេយាតិ យោជនា។ បយោគេតិ វិកប្បាបជ្ជនបយោគេ។

៤០។ អច្ឆិន្នសញ្ញិតំ ចីវរំ បដិគ្គហេត្វាតិ យោជនា។ គាលន្តិ ចីវរកាលំ។

៤១។ តិណ្ណំ បញ្ញត្តំ វត្តិ តិណ្ណំ ចីវរានំ អញ្ញតរំ ចីវរំ។ ឈរេតិ អន្តរឃរេ។ និក្ខិបិត្វាតិ និក្ខិបិត្វា។ ទោន ចីវរេន វិនា ឆារត្តតោ អធិកំ និចយំ យស្ស អារញ្ញកស្ស ភិក្ខុនោ គោចរគាមេ តំ ចីវរំ និក្ខិត្តំ, តស្សាវិហារា អញ្ញត្រ វសន្តោ និស្សគ្គិយំ ហោន្តីតិ យោជនា។

៤២។ សង្ឃិកំ លាភំ បរិណតំ ជានំ ជានន្តោ។

៤៣។ បយោគេតិ បរិណាមនបយោគេ។ សត្តត្វាតិ បារាជិកាទីសុ សត្តសុ អាបត្តិក្ខន្ធេសុ។ អប្បតាវារបរិហានីតិ បរិវារេ បដិ ទុត្តកត្វបញ្ញត្តិវារស្ស បរិហានិ, ពុទ្ធ អវចនន្តិ អត្ថោ, តស្ស វារស្ស បរិវារេ សត្តបទេយត្វា បដិ វត្តត្តាការេបិ តត្វ វត្តត្តំ បដ្ឋាកល្យាណកោរយេន យថា តំ ទស្សេត្វា បដិ អាបត្តិទស្សនត្ថំ តទនន្តរេ កតាបត្តិវារេ បដិ វុត្តាតិ អធិប្បាយោ។

បត្តវគ្គវណ្ណនា តតិយា។

ឥតិ សុត្តន្តេ លីនត្ថប្បកាសនិយា

ទិសតិស្សក្កិយកឆាចល្ហតា តិដ្ឋិ ទា៉

៩៣៉យត្យុស្សត្តទិឆេយ្យតិ ក្ខត្តទិយត្យស្សឆេយ្យ៉ អក្ខុទស្សិ ក្ខត្តទិយត្យស្សឆេយ្យ សយុល្លបិទេ បទាឌេឃា បិទាឌិកាបត្តិ៉

៩៥៉អយុលត្តិយចត្វតា អយុលេពត បិទាឌិពេត ឆេយ្យត កិក្កុ ចោឆតាឃ កទុ សញ្ញាឌិសេសា ទេហាតិតិ ឃោឌតា៉ បទិឃាឃចចេតតិ "ឃោទេ ចិហាទេ ចសតិ"តិអាឌិតា (បទិ៉ ៧ប៉ល៏) បទិឃាឃេត ពឆេតោ៉ ឆាទេទតិ ឃស្ស ពេឆតិ, ទស្សិ ចចតាតត្តទេយច ឆាទេទ៉

៩៩៉ទេតាទេច បត ចិឌាតាតិតិ អឆ ទំ បទិឃាឃេត ចុត្ត ចចតាតត្តទេយច សេច ត ឌាតាតិ៉ សយុឌាហដត្តិ ពឆិទំ៉

៩៧៉ ឆ្ពុយសទេទា កិក្កុស្ស ក្ខុចេ អាបត្តិឃោ ចុត្តា៉ ក្ខសយត្តិ ឆ្ពុយសទេទា បិឌិត្តិ និឃា៉ ឆ្លុទទេ អត្ថុបសយត្តិ ឆ្ពុយសទេទា ក្ខុក្កដំ និឃាតិ ឃោឌតា៉

៩ប៉៉ ទេបស្ទុឌ្ឌាហសទេលាបិ ទេក្ខ អាបត្តិឃោ ទេហាត្តិ៉

៩៨៉បឃោទេកតិ បឆេសា ឆយុំ ចាទេចត្តស្ស ចចតពិទិឃាទេយុទ្ធា បដ្ឋាឃ ឃាច បឆាឌិតំ បទិឃយាបតំ, ៦ត្តតេទ អក្ខុទុទ្ធាទេលាបឃោទេក ក្ខុក្កដំ៉ បឆាតំ បទិឃយត្តិឃំ បិឌិត្តិឃំ៉

៧០៉ "ទិទត្តា អត្ថុបសយត្តសហសេឃ្យាឃា"តិ បឆេឆ្ពេឆា៉ អត្ថុបសយត្តេត សហសេឃ្យា អត្ថុបសយត្តសហសេឃ្យា, ទាឃ៉ ទិទត្តា ក្ខត្តទិ អត្ថុបសយត្តសហសេឃ្យាឃាតិ ឃោឌតា៉ បឃោទេកតិ សឃតត្វាឃ សេឃ្យាបឌ្ឌាបតកាឃាចឌ្ឍាឌិបុដ្ឋបឃោទេក៉ បតេ្តតិ កាឃបសាទេលាលក្ខទេលាត សឃេតត តិបតេ្ត៉

៧១៉ ឃោ បត កិក្កុ ៦ពទត្តិឃំ យាឃុកាទេយត សហសេឃ្យំ កទេប្បតិ៉ ក្ខុក្កដិឆទេឃាតិ "បឃោទេក ក្ខុក្កដំ, តិបតេ្ត បិឌិត្តិឃ"ត្តិ ឃឆាចុត្តទេក្ខអាបត្តិឃោ អាបឌ្ឍតិតិ ឃោឌតា៉

៧២៉បឃោទេកតិ ឃឆាចុត្តលក្ខលាបឃោទេក៉

៧៣៉អត្ថុបសយត្តេតិ សយឹបទេ្វ ចេទំ ក្ខុយុំ៉ អត្ថុបសយត្តស្ស សត្តិទេព ក្ខុទំ ក្ខត្តទិយត្យស្សឆេយ្យំ ឃោ សេច អាទេទាចតិតិ ឃោឌតា៉ ក្ខុក្កដិឆទេឃាតិ ឃស្ស អាទេទាចតិ, ទេសា តបុ្បដិចិឌាតាតិ, ក្ខុក្កដំ, បដិចិឌាតាតិ, បិឌិត្តិឃត្តិ ៦ចំ ទេក្ខ អាបត្តិឃោ ទស្ស ទេហាត្តិ៉

៤៣· អញ្ញាតោ អញ្ញាស្ស ឧបសម្បន្នស្ស ទុដ្ឋុល្លស្ស អាបត្តិំ អនុបសម្បន្នេ អនុបសម្បន្នស្ស សត្តិកេ វត្ថុំ វត្ថុត្តាតិ យោជនា· បយោគោតិ អារព្ភតោ បដ្ឋាយ បុព្ពបយោគេ ទុក្កដំ អាកឌ្ឍតិ ទុក្កដំ អាបជ្ជតិ· អាទេវាទិនា បាចិត្តិ សិយាតិ យោជនា·

៤៦· បយោគោតិ “អកប្បិយបថវិំ ខណិស្សាមី”តិ កុទាល បរិយេសនាទិសព្ពបយោគោតិ·

មុសាវាទវគ្គវណ្ណនា បឋមា·

៤៩· បាតេត្វាតិ វិកោបេត្វា· តស្សាតិ ភូតគាមស្ស· បាតេតិ វិកោបេតិ·

៤៤· អញ្ញវាទកវិហេសកានំ ឧភយោកតិកិដ្ឋត្វា តត្ថ វុត្តនយេនេវ វិហេសកេ ច ញាតុំ សក្កាតិ តត្ថ វិសុំ អាបត្តិយោ ន វុត្តា·

៤៥· បទត្ថិ អញ្ញំ សទ្ធេន សមុទាយនានានបញ្ញាបកានិកំ ឧបសម្បន្នំ ឧជ្ឈាបេតព្វាតិ តស្ស អយសំ ឧប្បាទេតុកាមតាយ កិច្ចហិ អវជានាបេតុំ “លាភាយ ឆន្ទាយ ឆន្ទំ ភាយ គោទាតី”តិអាទីនិ វត្វា អវញ្ញាយ ឧជ្ឈាបេតព្វា, លាមកតោ វា ចិន្តាបេតព្វា· បយោគោតិ ឧជ្ឈាបនតាយ តស្ស អវណ្ណកថនាទិកោ បុព្ពបយោគោ·

៥៧· សង្ឃិកោ វិហារេ បុព្ពបកតំ កិច្ចំ ជានំ ជានន្តោ អនុបខជ្ជ សេយ្យំ កប្បេតិ, តស្សេវ សេយ្យំ កប្បយតោតិ យោជនា· បយោគោ ទុក្កដំ ទេយាតិ ឥត្ថ អលុត្តសមាសោ· អាទិ-សទ្ទេន សេយ្យាកប្បនេ បាចិត្តិយំ សង្គណ្ហាតិ·

៥៣· បយោគោតិ “និក្កឌ្ឍ ខ្លាយ”ត្តិអាទិកេ អាណត្តិកេ វា “យាហិ យាហី”តិអាទិកេ វាចសិកេ វា ហត្ថេន តស្ស អង្គបរាមសនាទិវសេន គតេ កាយិកេ វា និក្កឌ្ឍនបយោគោ· សេសន្តិ បាចិត្តិយំ·

៥៦· “វេហាសកុដិយា ឧបរី”តិ បទស្សេតា· អាហច្ចបាទកេតិ ឯត្ថ “មញ្ចោ វា បីឋេ វា”តិ សេសោ· និសត្តិ និសីទន្តោ· ទុក្កដំទោយាតិ បយោគេ ទុក្កដំ, និបជ្ជាយ បាចិត្តិយន្តិ ឞាយា អាបត្តិយោ ឋិសតិ អត្ថោ·

៥៩· អស្ស បជ្ជស្ស បឋមបាទំ ទសគ្គទ្វារិនិកំ លេដ្ឋាវិធិតិយំ វុត្តកាថា, “ការាលេដ្ឋា អតិក្កមេ”ត្តិ វាយិតា លេដ្ឋាវិធិតិលក្ខណេនក ការាលេដ្ឋត្វា អធិដ្ឋិត្វា ឧត្តិបរិយាយេយតិ ឯត្ថ អក្ខរឌ្ឍំ អធិកំ វុត្តន្តិ ឯដ្ឋព្វំ· បយោគោតិ អធិដ្ឋានបយោគោ· អធិដ្ឋិតេតិ ឧត្តិបរិយាយាតំ ឧបរិ អធិដ្ឋានេត គតេ·

᪈᪇᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᨠᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩥᩁᩥᨿᨷᩁᩥᨿᩮᩣᩈᩣᨶᩮ᪨

ᨠᩣᨿᨠᨾ᩠ᨾᨴ᩠ᩅᩤᩁᨠᨳᩤ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ᪨

᪈᪈᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨧᩮᨲᨶᩣ ᨷᩣᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪈᪉᪨ ᩅᩥᨠᩣᩁᨠᩣᩁᩮᨿᩅ ᩅᩥᨠᩣᩁᨲᩣ᪨

᪉᪀᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩥᨿᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᨠᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩅᩣᨧᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

᪉᪂᪨ “ᨶᩣᨧᩴ ᨣᩦᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᨱᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩋᨽᩥᩉᩁᨱᩮ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ ᩈᨦ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨

᪉᪄᪨ “ᨴᩩᨧ᩠ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨

᪉᪅᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩥᨿᩣ ᩈᨯ᩠ᨰᩥᩴ ᩁᩮᩉᩣ ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩮ ᨣᨾᩮᨿ᩠ᨿᩮᨲᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧ ᨷᨿᩮᩣᨣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩮᩣᨿᩣ ᨾᩮᨳᩩᨶᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩤᩁᨠᨳᩤ ᨲᨲᩥᨿᩣ᪨

᪉᪇᪨ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣᨲᩥ ᨲᩮᨲᩣ ᨴᩩᩅᩥᨵᩮᨶ ᩋᨶ᩠ᨬᩣᨲᩅᩥᨵᩥᨶᩅᩮᨲᩣ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᩥᨵᩥᨶᩅᩮᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿ᪨ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩁᩔ ᩅᨧᩦᩔᩣᨲᩥ ᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩔ᪨ ᨶᩅᨿᨶᩣᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩁᨱᩥᨿᩣ ᨷᩁᩥᨷᩣᨶᩥᨲᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ᪨

᪉᪉᪨ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᨷᩩᩁᩮ᪨ ᨲᨴᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᨷᩩᩁᩮᨲᩣ ᨿᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᨶᨷᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

᪁᪀᪁᪨ ᩋᨽᩥᩉᨭ᩠ᨮᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪁᪀᪂᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨶᩣᨿᨷᩥᨱ᩠ᨯᩮ᪨

᪁᪀᪃᪨ ᩈᨾᩮᨿᨷᩦᨲᩥ ᩍᨴᩴ “ᩈᨾᩮᨿ ᩋᨷᩥ”ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨

ໂກາຕຈກ຺ກຈណ຺ណតា ຈຕ຺ຖາ

໑໐໓៖ ອເຈລກາທິເກາຕິ ອາທິ-ສເທ຺ທន “ປរិត຺តាຮកស຺ស ចា ປរិត຺តាហិកាយ ចា”តិ (បាឋិ៖ ໑໕໐) ចុតេត຺ត ສក຺កញាតិ៖ ໂກາតាហិកត຺តិ ອາທິ-ສເທ຺ທន ຫາຕិហំ ສក຺កញាតិ៖ ປເຍາເគតិ ສហត຺ថា ນາຕປເຍາເគ៖

໑໐໔៖ នាបត຺ថា ចា ອនាបត຺ថា ចា កិញ຺ជិ ອាមិសំ៖ ປເຍາເគតិ ໂຈເយ຺យາឌតປເຍາເគ៖ តស຺ស຺តិ តស຺សិ ហិក຺កយិ຺យា ໂຈເយ຺យាឌិេត ປាឋិត຺តិ សិយាតិ ເຍາឌតា៖

໑໐໕៖ ໂປយ຺យារាតិក຺កេយតិ ឍក຺កលិលិតិក຺កេយ៖

໑໑໐៖ តក຺តត຺រិត຺តិ តេតា ປរិថ຺ថិត຺តុតិ຺តិປរិយត຺តេតា ចា ປរិថ຺ថិត຺តេកសជ຺ជປរិយត຺តេតា ចា ໂຈត຺តិ៖

໑໑໑៖ ໂຈយ຺យុត຺តំ កស຺សតត຺ថាយ កថ຺ថេត຺តា េឋ຺ថ ອាປត຺តិເយា ឋុេសតិ ເຍាឌតា៖

ອເຈລກຈກ຺ກຈណ຺ណតា ປថមា៖

໑໑໓៖ ເຍເយ຺យត຺តិ ເຍេយំ៖ តិត຺តិតេយត ອ-ការស຺ស ຊ-ការេរា, យ-ការស຺ស ច ឌិ຺ថិតំ៖ ເຍេយ-សត຺តប៉រិយាເយា ចា ເຍេយ຺យ-សត຺តា៖ យុតិតិ ហិក຺ក៖

໑໑໔៖ “ហិក຺ក ອត຺តលិປេតាេឌតា”តិ ປេឌ຺ថេនា៖ ປເຍាគតិ ហាសាປតປເຍាគ៖ តស຺សាតិ ហាសាປត຺តស຺ស៖

໑໑៩៖ ກាប຺យកា េហឌ຺ឍា ໂຈឌកេក តក຺កិតិ៖ ກាប຺យកេតា ໂຈបរិ ໂຈបរិກាប຺យកំ, ໂຈឌកំ, តស຺សិ, ກាប຺យកេតា ອត຺តិកប຺យាយេលា ໂຈឌកេកតិ ອេត຺ថា៖

໑໑໕៖ ອតាឌរិយត຺តិ ປុក຺កលិតាឌរិយំ, ឌយ຺យាតាឌរិយំ ចា៖ ປເຍາເគតិ ອតាឌរិយចេឌត ປចេត຺ត កាយປເຍាគ ចា ចឌីປເຍាគ ចា៖ កេត ອតាឌរិេយ៖

໑໑໖៖ ປເຍາເគតិ ហិសាປតປເຍາເគ៖

໑໑៨៖ េឌាតិត຺តិ ອក຺កិ៖ សយាឌហិត຺ថាតាតិ ឌាេលត຺ថា “ចិសិេត຺តេត຺តា”តិ ឌ຺ឌយិតា ចល຺ឌបចាេរត ការេលា ចុត຺តំ៖ ចិសិត຺តតកិរិយា ហិ

នយាគតកិរិយាយ ផលន្តិ ចិនិព្ពត្តកិរិយាវោហារេទត នយាគតកិរិយាច៍ តស្មា ចិនិព្ពត្តេត្វាតិ ឯត្ថ នយាគតេត្វាតិ អត្ថោ៍
បយោគោតិ នយាគតនយាគហាបតបយោគោ៍ ចិនិចិតេតិ ចុត្តតេឃត នយាគហិតេតិ អត្ថោ៍

១៦០៍ បយោគោតិ ចុណ្ហយត្តិកាភិនប្ពទលាឌិនព្ពបយោគោ៍ ព្ភតន្តិ បរិពិត្តិឃំ៍

១៦១៍ តិល្ហិ ចុព្ពណ្ហកទលាតត្តិ កំនតិលបត្តតិលកឌ្ឍយនប្ពាតាត់ តិល្ហិ ចុព្ពណ្ហកទលាត់៍ ឯកំ អព្ពាតទំ អតាឌិយ អគត្ថា៍ ឌីចទត្តិ តចឌីចទំ៍

១៦២៍ តត្ថិ ឯតស្ស ឧដ្ឋានន្តិ អត្ថដ្ឋានេទា, តំ អត្ថដ្ឋានន្តិ ចត្តព្ព កាចាតាត្ថចេនេត ទស្សត្តំ, អកតបន្ថដ្ឋានន្តិ អត្ថោ៍

១៦៣៍ អបតិឆេត្តាតិ អបតេត្វា តិឆេត្តា តិក្ខិបេត្តា៍ បត្តាឌិកត្តិ អាឌិ-នេឌ្ឍត ឌីចទតិនីគតស្វចិឈទកាឃពាត្ថតាត់ កហណ៍
បយោគោតិ អបតិឆាតបយោគោ៍ តស្មិំ បត្តាឌិកេ បញ្ចចិឆេ បរិក្ខាទេ៍ អបតិហិតេ នេនា បរិពិត្តិឃាបត្តិ និឃាតិ យោជនា៍

ស្វទាបិតចក្កចណ្ហតា លដ្ឋា៍

១៦៤៍ តបេឆេតាតិ បរិតិយោក្ខមំចទនីលនព្ពាត់ តបេឆតយស្សាតិ តបេឆេតា, កិក្យ៍

១៦៥៍ តស្មិំ ឆ្គបិតេ៍

១៦៦៍ យត្ថស្សចិក្កហេតា យត្ថស្សនទីទោ៍ តិទច្ឆាតកេតា តាកោ ចា ស្វបណ្ហោ ចា៍ តស្ស ឆ្គបិតពហកស្ស៍

១៦៧៍ បត្តព្ពិតាតិ នេព្ពាស្វ ទោឃ្យឆេឃ្វស្វ តិបុតទាទេលាត កកចតា៍

១៦៨៍ បយោគោតិ បរិកោកត្វាយ កហណាឌិកោ បយោគោ៍ តស្សាតិ កិក្ខុស្ស៍

១៦៩៍ ឧក្កោទេត្វាតិ ឧច្ចាទេលេត្វា ឃចាចាទេត ចាតុំ អគេត្វា៍ បយោគោតិ ឧក្កោគតបយោគោ៍ ឧក្កោចិតេ បរិពិត្តិយំ និឃាតិ
យោជនា៍

១៧០៍ ចុទ្ធិល្លំ ចដ្ឋកត្តិ នឈ្ឈាឌិនេនាឌិកោ៍ ឯកំ បរិពិត្តិយំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ ព្ភតិ ឌីបិតត្តិ យោជនា៍

១២៨. បយោគេតិ គណបរិយេសនាទិបយោគេ. ទុក្កដំ បត្តោ សិយា ទុក្កដាបត្តិំ អាបន្នោ ភវេយ្យាតិ អត្ថោ. សេសាតិ បាចិត្តិយាបត្តិ ឧបសម្បាទិតេ សិយា. គាថាពន្ធវសេន ឧបសគ្គលោបោ.

១២២-២. ញាតំ ថេយ្យសត្ថេន សហ សំវិធាយ មគ្គំ បដិបជ្ជតោ ច មាតុគាមេន សហ សំវិធាយ មគ្គំ បដិបជ្ជតោ ចាតិ យោជនា. បយោគេតិ សំវិធាយ គន្តុំ បដិបុច្ឆាទិករណបយោគេ. បដិបន្នេតិ មគ្គបដិបន្នេ. អតិក្កន្តេតិ អទ្ធយោជនគាមន្តរាតិក្កមនាវត្ថរេ.

១២៣. ញត្តិយា ឱសានេ ទុក្កដំ ផុសតិ យោជនា.

១២៤. អកតានុធម្មោតិ អនុធម្មោ វុច្ចតិ អាបត្តិយា អទស្សនេ វា អប្បដិកម្មេ វា បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ វា ធម្មេន វិនយេន សត្ថុសាសនេន ឧក្ខិត្តកស្ស អនុលោមវត្តំ ទិស្វា កតា ឱសារណា, សោ ឱសារណសង្ខាតោ អនុធម្មោ យស្ស ន កតោ, អយំ អកតានុធម្មោ នាម, តាទិសេន ភិក្ខុនា សទ្ធិំ អត្ថោ. សម្ភុញ្ជេយ្យាតិ អាមិសសម្ភោគេ វា ធម្មសម្ភោគេ វា សម្ភុញ្ជេយ្យ. បយោគេតិ ទុព្ពិធំ អាមិសបដិគ្គហណាទិបយោគេ. ភុត្តេតិ សម្ភុត្តេ, ឧទ្ទិសម្ភោគេ, ធម្មសម្ភោគេ វា ភោគេតិ អត្ថោ.

១២៥. ឧបលាបេន្តោតិ បត្តចីវរាទីនិ ទស្សាមីតិ បរិយេសនាទីនិ វសេន សង្គណ្ហន្តោ. បយោគេតិ ឧបលាបនបយោគេ.

សប្បាណកវគ្គវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១២៦. សហធម្មិកន្តិ ករណេ ឧបយោគវចនំ, បញ្ញត្តេន សហធម្មិកេន សិក្ខាបទេន, តេន ច វុច្ចមានោ “សហធម្មិក”ន្តិ លទ្ធនាមេន ពុទ្ធបញ្ញត្តេន សិក្ខាបទេន វុច្ចមានស្សាតិ អត្ថោ. វទតោតិ “កិន្ត្វស្សា”តិ វទតោ. សេសាធិករណំ.

១២៧. វិវណ្ណេន្តោតិ “កិំ បនិមេហិ ខុទ្ទានុខុទ្ទកេហិ សិក្ខាបទេហិ ឧទ្ទិដ្ឋេហី”តិអាទិនា គរហន្តោ. បយោគេតិ “កិំ ឧទ្ទេហី”តិអាទិនា គរហណវសេន បវត្តេ វចីបយោគេ. វិវណ្ណិតេ គរហិតេ.

១២៨. មោហេន្តោតិ “ឥទានេវ ខោ អហំ, អាវុសោ, ជានាមី”តិអាទិនា អញ្ញតា អញ្ញាណេន អាបន្នាបត្តិំ និមោចេតុំ ភិក្ខុំ មោហេន្តោ, វទន្តោតិ អត្ថោ. មោហេតិ មោហារោបនកម្មេ អនារោបិតេ ភណតេ.

១៣០. ភិក្ខុស្ស កុបិតោ បហារំ ទេន្តោ ផុសតិ ទោសតា. បយោគេតិ ឧគ្គិរណាទិបយោគេ.

᪑᪓᪘᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩦᩁᩃᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᩈᨠ᩠ᨠᩦᩁᩥᨲᩮᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩁᩥᨲᩮ᪨

᪑᪓᪙᪨ ᩋᨸ᩠ᨷᩩᩃᩮᨲᩮᨧᩣᨲᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩥᨷ᩠ᨿᩩᩃᨧᩥᩁᩉᩥᨲᩮᨲᩮᨧ᪨ ᩮᨿᩣᨣᩮᨲᩥ ᨣᩣᨾᨠᩣᩁᩣᨸᨠᩣᨴᩥᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨲᩮᨲᩥ ᩮᨧᩣᨴᩥᨲᩮ᪨

᪑᪔᪐᪨ ᨣᩕᨠ᩠ᨠᩪ ᨴᨲᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ "ᩈᩣᨲᨧᩦᩅᩁᨲᩥᨧᨿ᩠ᨿᩣ ᨲᩮᩢ ᨿᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨸᩈᨿ᩠ᨿᨶ᩠ᨲᩮᩣ" ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨲᩣ ᨣᩕᨠ᩠ᨠᩪ ᩈᨸᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩮᨿᩣᨣᩮᨲᩥ ᨣᩕᨠ᩠ᨠᩪᨸ᩠ᨿᩣᨴᨲᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᩈᨸ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᩮᨲᩥ ᨣᩕᨠ᩠ᨠᩮᨶ ᩈᨸ᩠ᨿᩣᨴᩥᨲᩮ᪨

᪑᪔᪑᪨ "ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨸᩈ᩠ᨿᨲᩥ" ᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨴᩮᨶ᩠ᨵᩮᨶ᪨ ᩈᩩᨲᩥᨿᩣ ᩈᨿᩦᨷᩴ ᩈᨸᩈ᩠ᨿᨲᩥ, ᩈᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᨧᩣᩁᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪔᪒᪨ ᨴᨿᩥᨠᩣᨲᩴ ᨲᩩ ᨠᨿᩣᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᨿᩩᨲ ᨧᩥᨲᩮᨿᨲ ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩣᩈᩮᨲᨲ ᨠᨲᩣᨲᩴ ᩋᨷᩮᩃᩥᨠᨲᩣᨴᩦᨲᩴ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨿᩣᨲᩴ᪨ ᨲᩮᨲᩣ ᨷᩩᨲᩣᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᩣᨲᩮᨲᩣ ᨸᨶ᩠ᨵᩣ᪨ ᩃᩦᨿᨲᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᩋᨴᩥᩮᨸ᩠ᨿᨲᨠᩣᨧᨧᩥᨠᩣᨧᨲᨿᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩮᨲᩮ᩠ᨲ ᨷᩩᩮᩈ ᨴᩕᨠ᩠ᨠᨧᩥᨴᩮᨿᩣᨲᩥ ᩃᩦᨿᨲᨴᨿᩩᩣᨸᨧ᩠ᨨᨲᨸᩮᨿᩣᨣ ᨴᩕᨠ᩠ᨠᨧᩥ, ᩃᩦᨿᨲᨴᩮᨿᩩ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩥᨴᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨵᨧᩥ ᨴᩕᨠ᩠ᨠᨧᩥᨴᩮᨿᩣ ᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪑᪔᪓᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩮ ᩈᨬ᩠ᨬᨿᨬ᩠ᨬᩮ ᨧᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᨿᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲᩣ ᨣᩣᨲᩥᨸᩣᨧᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᨿ᪨ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨠᨲᩮᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩩᨿᩥᨸ᩠ᨸᩋᨧᩥᨲᩥᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ, ᨶᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᨸᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᨿᩩᨧᩣᨧᩣᨿ ᨧᩣ ᩋᨸᩁᩥᩮᨿᩣᩈᩥᨲᩣᨿ᪨

᪑᪔᪔᪨ ᩈᨿᨣ᩠ᨣᩮᨲ ᩈᨬ᩠ᨬᨲᩣᨲᩥ ᩈᨿᩣᨲᩈᩥᨧᩣᩈᩮᨠᨲ ᩈᨿᩣᨲᩈᩦᨿᩣᨾᩥ ᨴᩮᨲᨲ ᩈᨬ᩠ᨬᨲ᪨

ᩈᩉᨴᨿᩥᨠᨧᨣ᩠ᨣᨧᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨿᩣ᪨

᪑᪔᪖᪨ ᩋᨧᩥᨴᩥᨲᩣᩉᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩁᨬ᩠ᨬᩣ ᩋᨧᩥᨴᩥᨲᩣᨣᨿᨲᩣ ᩉᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪑᪔᪗᪨ ᩁᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨴᩈᨧᩥᨳᩴ ᩁᨲᩴ᪨ ᨸᩮᨿᩣᨣᩮᨲᩥ ᩁᨲᨣ᩠ᨣᩉᩃᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨

᪑᪔᪘᪨ ᨧᩥᨠᩣᩮᩃᨲᩥ ᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨿᩮᨲᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨

᪑᪔᪙᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨴᨲ᩠ᨲᨧᩥᩈᩣᩃᩣᨠᩥᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨴᨲ᩠ᨲᨧᩥᩈᩣᩃᨿᨾᩥ᪨ ᨸᩮᨿᩣᨣᩮᨲᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᨲᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨

᪑᪕᪐᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨿᩥᨸᩕᨠᩣᩁᩣᨷᩥᨲᩮ ᩮᩈᩈᩣ ᨷᩥᨴᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩮᨿᩣᨩᨲᩣ᪨

រតនវគ្គវណ្ណនា នវមា.

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថប្បកាសនិយា

បាចិត្តិយកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១៨៩. ចតូសុ បាដិទេសនីយេសុបិ អវិសេសេន អាទិច្ចពន្ធុនា ឆុទ្ទេន ទ្វិធា អាបត្តិ និទ្ទិដ្ឋាតិ យោជនា.

១៩០. សព្ពត្ថាតិ សព្ពេសុ ចតូសុ.

បាដិទេសនីយកថាវណ្ណនា.

១៩១. សេខិយកថា ឧត្តានត្ថាយេវ.

សេខិយកថាវណ្ណនា.

១៩២. បរិវារេ បឋមំ ទស្សិតសោឡសមហាវារប្បភេទេ មហាវិភង្គេ “បឋមំ បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១) កត្ថបញ្ញត្តិវារោ , “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តោ កតិ អាបត្តិយោ អាបជ្ជតី”តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៧) កតាបត្តិវារោ, “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចតុន្នំ វិបត្តីនំ កតិ វិបត្តិយោ ភជន្តី”តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៨) វិបត្តិវារោ, “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តន្នំ អាបត្តិក្ខន្ធានំ កតិហិ អាបត្តិក្ខន្ធេហិ សង្គហិតា”តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៨) សង្គហវារោ, “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ឆន្នំ អាបត្តិសមុដ្ឋានានំ កតិហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តី”តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៣) សមុដ្ឋានវារោ, “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ ចតុន្នំ អធិករណានំ កតមំ អធិករណ”ន្តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៦) អធិករណវារោ, “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តស្ស អាបត្តិយោ សត្តន្នំ សមថានំ កតិហិ សមថេហិ សម្មន្តី”តិអាទិប្បភេទោ (បរិ. ១៥៩) សមថវារោ, តទនន្តរោ ឥមេហិ សត្តហិ វារេហិ មិស្សោ អដ្ឋមោ សមុច្ចយវារោតិ ឥមេសុ អដ្ឋសុ វារេសុ អាទិភូតេ កត្ថបញ្ញត្តិនាមធេយ្យេ អប្បនាវារេ សង្គហេត្វានំ និទានាទិសត្តរសលក្ខណានំ ឧភយវិភង្គសាធារណតោ ឧបរិ វក្ខមានត្តា តំ វារំ ឋបេត្វា តទនន្តរេ អសាធារណំ កតាបត្តិវារំ សេខិយាវសានំ វិភង្គក្កមានុរូបំ ទស្សេត្វា តទនន្តរា វិបត្តិវារាទយោ ឆ វារា ឧភយវិភង្គសាធារណតោ វក្ខមានាតិ កត្វា តេបិ ឋបេត្វា ឥមេ បច្ចយសទ្ទេន អយោជេត្វា ទស្សិតា អដ្ឋេវ វារា, បុន “មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវនបច្ចយា បារាជិកំ កត្ថ បញ្ញត្ត”ន្តិអាទិនា (បរិ. ១៥៥) បច្ចយ-សទ្ទំ យោជេត្វា ទស្សិតា អបរេ អដ្ឋ វារា យោជិតាតិ តត្ថាបិ ទុតិយំ កតាបត្តិបច្ចយវារំ

ᨻᩕᩣᨾᩥᨶᩣ ᨠᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩮᨶ ᩑᨠᨸᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶᩉᩮᨲᩩ᪨

᪁᪉᪄᪨ᩋᩈ᩠ᩃᩮᩣᨠᩣᩈᨸ᩠ᨸᨿᩮᩅᩈᩮᨲᩮᨲᩥ ᨩᩦᩅᨾᩣᨶᩈᩁᩦᩁᩮ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᩈ᩠ᩃᩮᩣᨠᩣᩈᨸ᩠ᨸᨿᩮᩅᩈᩮᨶ᪨ ᨿᩮᨶ ᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩥ-ᩈᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᨿᩮᨠᩩᨿ᩠ᨿᩋᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩮᨶ ᨸᩅᩮᩈᩮᨲ ᨸᩅᩮᩈᨶᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᩮᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪁᪉᪅᪨ ᨲᨳᩣ ᨿᩮᨠᩩᨿ᩠ᨿᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩮᨶ, ᩁᩪᨸᨬ᩠ᨬᨦ᩠ᨣᨩᩣᨲᩮᨶ ᨧ ᨿᩮᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨹᩃᩴ ᨸᨭᩥᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩅᨧᨶᩮᨶ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨ ᨩᨲᩩᨾᨭ᩠ᨮᨠᩮᨲᩥ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᨩᨲᩩᨾᨭ᩠ᨮᨠᩮ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮᩣ᪨

᪁᪉᪆᪨ᩋᩅᩔᩩᨲᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩔ᪨ ᩅᩮᩁᩥᩈᩔᩣᨲᩥ ᨣᩉᨱᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩈᨾ᩠ᨻᨶ᩠ᨵᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᩅᩮᩁᩥᩈᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨵᨠ᩠ᨡᨠᩣᨴᩥᨣᩉᨱᩴ ᩈᩣᨴᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨲᨳᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪉᪇᪨ᨠᩣᨿᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᨶ᪨ ᨠᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩔ ᨠᩣᨿᩴ᪨ ᨹᩩᩈᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩁᩣᨣᩮᨶ ᨹᩩᩈᨲᩥ᪨ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪁᪉᪈᪨ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ᪨ ᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨣᩣᨾᩔ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨹᩩᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᨲᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ᪨

“ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨶᨶᩩ ᩈᩮᩣᩊᩈᨾᩉᩣᩅᩣᩁᩈᨦ᩠ᨣᩉᩮ ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨠᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ, ᨶ ᨻᩕᩉᩩᨸᩮ ᩅᩣᩁᩣᨲᩥ? ᩈᨧ᩠ᨧᩴ, ᩋᩅᩈᩮᩈ ᨸᨶ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩣᩁᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ ᨠᨲᩣᨶᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᨴᩮᨴᩣᨶᩴ ᨴᩔᩮᨶᩣᨸᨴᩣᩁᨠ᩠ᨡᩮᨲᩣ ᨠᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣᨲᩥ ᨲᩴᨴᩔᨶᩮᨶ ᩋᨸ᩠ᨸᨵᩣᨶᩣ ᨻᩕᩉᩩᨸᩮ ᩅᩣᩁᩣ ᩁᩪᨸᩅᩣᩁᩮᨲᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨧ ᨲᨳᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᨻᩕᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸᨠᩣᩈᨶᩥᨿᩣ

ᨾᩉᩣᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ភិក្ខុនិវិភង្គោ

១៥០។ វិនយស្ស វិនិច្ឆយេ ភិក្ខូនំ បាដវត្ថាយាតិ ភិក្ខុនីនំ បាដវស្សាបិ តទធីនត្តា បធានទស្សនវសេន វុត្តំ។ អថ វា ឧស្សនលិង្គត្តយសាធារណត្តេ ឥធដ្ឋិតេ បុល្លិង្គេន, នបុំសកលិង្គេន វា និទ្ទេសោ សទ្ទសត្ថានុយោគតោតិ “ភិក្ខុន”ន្តិ បុល្លិង្គេន វុត្តំ។

១៥១។ នន្ទី សាទិយន្តី។

១៥២។ តិស្សា អាបត្តិយា វុច្ចតិ យោជនា។ ជាណុស្ស ឧទ្ធំ, អក្ខកស្ស អធោ គហណំ សាទិយន្តិយា តស្សា បារាជិកន្តិ យោជនា។

១៥៣។ កាយបដិពទ្ធេ វា គហណំ សាទិយន្តិយា ទុក្កដំ។

១៥៤។ វជ្ជន្តិ អញ្ញិស្សា ភិក្ខុនិយា បារាជិកាបត្តិ។

១៥៥។ តំលិង្គន្តិ ឧក្ខិត្តស្ស យំ លិង្គំ អត្តនោ រោចេសិ, តំ លិង្គំ ន និស្សជ្ជតីតិ យោជនា។

១៥៦។ “ឥធ អាគច្ឆា”តិ បទច្ឆេទោ។ “វុត្តា អាគច្ឆតី”តិ បទច្ឆេទោ។

១៥៧។ ហត្ថបាសប្បវេសនេតិ ហត្ថបាសូបគមនេ។ “ហត្ថគនប្បវេសនេ”តិ វា បាឋោ, សោយេវ អត្ថោ។

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថបកាសនិយា ភិក្ខុនិវិភង្គេ

បារាជិកកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

១៦០។ ឯកស្សាតិ អត្តនោ អត្តនោ អឌ្ឌការស្ស វា។ អារោចនេតិ វត្តញ្ញស្ស វោហារិកានំ និវេទនេ។

១៦១។ ទុតិយារោចនេតិ ទុតិយស្ស, ទុតិយំ ឯវំ អារោចនេ។

១៦២។ ទ្វីហីតិ ទ្វីហិ កម្មវាចាហិ។ កម្មវាចោសានេតិ កម្មវាចាវសានេ។

១៩៥. បរិក្ខេប អតិក្កន្តេតិ អត្តនោ កាយតោ កត្វា ឥតរំ កាយំ បវិសន្តិយា បឋមេន បាទេន តស្ស កាយស្ស បរិក្ខេប អតិក្កន្តេ, បឋមបាទេ បរិក្ខេបំ អតិក្កមេត្វា អន្តោកាយសង្ខេបំ កតោតិ អត្ថោ.

១៩៦. ទុតិយេនាតិ កាយបរិក្ខេបតោ ពហិ ឋិតេន ទុតិយបាទេន. អតិក្កន្តេតិ តស្មិំ កាយបរិក្ខេបេ អតិក្កន្តេ, តស្មិំ បាទេ អន្តោកាយំ បវេសិតេតិ អត្ថោ. សេសំ វុត្តនយេន.

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថបកាសនិយា ភិក្ខុនិវិភង្គេ

សង្ឃាទិសេសកណ្ឌវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១៩៥. ឥធ ភិក្ខុនី បត្តសន្និចយំ ករោន្តី ហោតិ, សា ឯកំ និស្សគ្គិយំ បាចិត្តិយំយេវ ផុសេតិ យោជនា.

១៩៦. អកាលចីវរំ កាលចីវរំ កត្វា ភាជាបេន្តិយាតិ យោជនា. បយោគេតិ ភាជនបយោគោ.

១៩៧. ឆិន្នេតិ អច្ឆិន្នេ.

១៩៨. តតោ បរត្តិ តតោ បឋមតោ អញ្ញា.

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថបកាសនិយា ភិក្ខុនិវិភង្គេ

និស្សគ្គិយកណ្ឌវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

១៩៩. លសុណំ ខាទតិ ចេ, ទ្វេ អាបត្តិយោ ផុដាតិ យោជនា.

២០០. បយោគេតិ សំហារាបនបយោគេ. សំហដេតិ អត្តនា សំហដេ, បរេន សំហរាបិតេ ច អាបត្តិ បាចិត្តិ ហោតិ.

២០១. កតេតិ តលឃាតេ កតេ.

᪑᪐᪒᪨ ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨩᨶ᩠ᨲᩣ ᨣᨲᩴ ᨿᨭ᩠ᨮᨶᨠᩴ᪨ “ᨴᨠ᩠ᨠᩴ ᩋᩣᨴᩥᨶ᩠ᨶ”ᨲᩥ ᨸᨧᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣ᪨

᪑᪐᪓᪨ ᨴᩩᨩ᩠ᨩᩣᨿᩣᨲᩔ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ᪨

᪑᪐᪔᪨ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩣᨶᩮᨷᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩮᩣᨶᩣ ᨿᩣᨲᩁᩮᨿᩥ ᨿᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨸᩥᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨸᩮᨿᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪕᪨ ᨡᩣᩁᩣᨴᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨶ᩠ᨵᩮᨶ ᨧᩥᨫᩣᨿᩈᨠ᩠ᨠᩣᩁᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨧᨠ᩠ᨠᨧᩩᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨸᨮᨾᩣ᪨

᪑᪐᪖᪨ ᨮᩣᨶ ᨮᩣᨶᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩁᨳᨠᩣᩁᨧᨠ᩠ᨠᩮ᪨ ᨸᨮᨾᩮ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ, ᨲᨲᩥᨿᩮ, ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᨸᩥ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩥᨲᩮᨿᩣ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨧᨠ᩠ᨠᩔ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᨶ ᨴᩩᩃ᩠ᩃᨽᩣ ᩈᨴᩥᩈᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪑᪐᪗᪨ ᩋᩣᩈᩮᨶᨲᩥ ᨸᩃ᩠ᩃᨦ᩠ᨠᩴ ᨲᩔ᩠ᨿᩣᨠᩣᩁᩈ᩠ᨾᩥᩴ᪨ ᩈᩣᨿᩥᨠᩮ ᩋᨶᩣᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩩᨠᩮ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨧᩥᨱ᩠ᨱᩣᨿᨲᩩᩔᩴ ᩋᨶᩣᨷᩩᨴ᩠ᨵᩣ᪨

᪑᪐᪘᪨ ᩋᨶᩮᨠᩣᨧᩔᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨷᩣᩉᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨠᩣᩁᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᨶ ᨸᩥᨶᩮᨴᨶ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩮᨠᩣᩁᩔ ᨡᨱᨷᩥᨲᨯ᩠ᨰᩣᨲᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮ᪨

᪑᪐᪙᪨ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲᩮᨲᩥ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮ᪨

᪑᪑᪐᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨴᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

᪑᪑᪑᪨ ᨶᩮᨾᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨧᩣ ᨸᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᩣ ᩋᨠᩥᩈᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨷᨧ᩠ᨨᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩮᩣ ᨷᩩᩈᩮᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨠᩥᩈᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᨲᩥ ᩋᨠᩥᩈᨷᩥᨲᩮ᪨

᪑᪑᪒᪨ ᨧᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨴᩦᩉᩥ ᨸᩉᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ “ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᨿᩴ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨧᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣ᪨

ᩁᨳᨠᩣᩁᨧᨠ᩠ᨠᨧᩩᨱ᩠ᨱᨲᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣ᪨

᪑᪑᪓᪨ ᨲᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩋᨶᩥᨧ᩠ᨧᩣ ᨧᩣ ᩋᨷᩥᨴᩩᨲᩣ ᨧᩣ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨴᩩᨱ᩠ᨱᨿᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᩋᨠᩥᩈᨷ᩠ᨷᩁᨱᩣᨴᩥᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

᪁᪐᪇᪨ ᨸᨾᩣᨱᩣᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨴᩦᨥᩈᩮᩣ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᩈᩩᨣᨲᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣ, ᨲᩥᩁᩥᨿᩴ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪈᪈᪈) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨸ᩠ᨸᨾᩣᨱᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᩁᩣᨸᨠᨸᨿᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

᪁᪐᪈᪨ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩩᩔᩥᨻ᩠ᨻᩥᨲᩴ ᨸᩩᨶ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨

᪁᪐᪉᪨ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩉᩣᨶᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩉᩴ, ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩉᨾᩮᩅ ᨸᨬ᩠ᨧᩣᩉᩥᨠᩴ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩦᨶᩴ ᨧᩣᩁᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨧᩣᩁᩮᩣ, ᨸᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩒᨲᩣᨸᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᨱᩴ᪨ “ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩦ”ᨲᩥ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩣᨶᩴ “ᨲᩥᨧᩦᩅᩁᩴ, ᩏᨴᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩣ, ᩈᨦ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩥᨠᩣ”ᨲᩥ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩦᩅᩁᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᩔᩣ ᨸᨶ ᩑᨠᩣᨿ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩥᨾᩮᩣᨧᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪁᪐᪨ ᩈᨦ᩠ᨠᨾᨶᩦᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨠᨾᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩥᩔᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩋᨶᩣᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨸᩩᨶ ᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩴ᪨

᪁᪁᪁᪨ ᨣᨱᨧᩦᩅᩁᩃᩣᨽᩔᩣᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩃᨽᩥᨲᨻ᩠ᨻᨧᩦᩅᩁᩔ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨲᩮ ᨴᩣᨿᨠᩣ ᨶ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨸᩁᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ᪨

᪁᪁᪂᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩥᨲᩮ ᨸᨭᩥᩈᩮᨵᩥᨲᩮ᪨

᪁᪁᪃᪨ ᩋᨣᩣᩁᩥᨠᩣᨴᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ “ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩔ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ”ᨲᩥ (ᨸᩣᨧᩥ᪨ ᪙᪁᪇) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨩᨶᩮ᪨ ᩈᨾᨱᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᨠᨲᩴ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᨸᩣᩁᩩᨸᨶᩪᨸᨣᩴ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨴᩣᨶᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨

᪁᪁᪄᪨ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᩣᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᨴᩩᨻ᩠ᨻᩃᨧᩦᩅᩁᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩣᨿ “ᩈᨧᩮ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨾ, ᨴᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᩋᩣᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨠᩣᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩃᩈᨾᨿᩴ᪨ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᩉᩥ ᨠᩣᩃᨧᩦᩅᩁᩮ ᨽᩣᨩᩥᨿᨾᩣᨶᩮ “ᩋᩣᨣᨾᩮᨳ, ᩋᨿ᩠ᨿᩮ, ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᨧᩦᩅᩁᨸᨧ᩠ᨧᩣᩈᩣ”ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩴ ᩈᨾᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪁᪁᪅᪨ ᨵᨾ᩠ᨾᩥᨠᩴ ᨠᨳᩥᨶᩩᨴ᩠ᨵᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩴ ᨠᨳᩥᨶᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩩᨻ᩠ᨽᩣᩁᩴ᪨ ᨸᨭᩥᨻᩣᩉᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᩅᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ᪨

ᨶᨣ᩠ᨣᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨲᨲᩥᨿᩣ᪨

᪁᪁᪆᪨ ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᩴ᪨ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨

᪁᪁᪇᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨿᩣ ᩋᨹᩣᩈᩩᨠᩁᨱᨸᨿᩮᩣᨣᩮ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮ᪨

᪑᪑᪘᪨ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩥᩃᩣᨶᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨸᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩣᨸᩦᨲᩥ ᨲᩔᩣ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩁᩮᩉᩥ ᩋᨠᩣᩁᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩈᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

᪑᪑᪙᪨ ᩏᨸᩔᨿᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨠᩅᩣᨭᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩅᩥᩉᩣᩁᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᨯ᩠ᨰᩮᨲᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨯ᩠ᨰᩮᨲᩥ᪨

᪑᪒᪐᪨ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨣᩉᨸᨲᩥᨶᩣ ᩅᩣ ᨣᩉᨸᨲᩥᨸᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩅᩥᩉᩣᩁᩦ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᩈᩴᩈᨭ᩠ᨮᩅᩥᩉᩣᩁᩮᨶᩣ ᨶᩥᩅᩣᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩣ᪨ ᨿᩣᩅᨲᨲᩥᨿᩴ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩈᨾᨶᩩᨽᩣᩈᨶᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨿ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ᪨

᪑᪒᪑᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩁᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᨿᩔ ᩅᩥᨩᩥᨲᩮ ᩅᩥᩉᩁᨲᩥ, ᨲᩔ ᩁᨭ᩠ᨮᩮ᪨ ᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨳᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨠᩁᩮᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨠᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨

ᨲᩩᩅᨭ᩠ᨭᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩣ᪨

᪑᪒᪕᪨ ᩁᩣᨩᩣᨣᩣᩁᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨

᪑᪒᪖᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨠᨸ᩠ᨸᩣᩈᩅᩥᨧᩣᩁᨱᩴ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᩏᨩ᩠ᨩᩅᩩᨩ᩠ᨩᩅᩮᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨨᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨲᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᩉᩥ ᩅᩮᨮᩥᨲᩮ᪨

᪑᪒᪗᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᩋᨣᩣᩁᩥᨠᩔ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᨠᩔ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨻ᩠ᨻᩣᨩᩥᨠᩣᨿ ᩅᩣ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᨴᩣᨶᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨

᪑᪒᪘᪨ “ᩈᨿᩴ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ”ᨲᩥ ᨸᨴᩮᩈᩮᩣ᪨

᪑᪒᪙᪨ ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᩅᩥᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᨠᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩈᩴᩉᩥᨲᩴ ᨸᩁᩪᨸᨥᩣᨲᨠᩁᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨴᩥᩈᩥᨸ᩠ᨸᩴ᪨ ᨸᨴᨲ᩠ᨳᩥᨿᩣᨲᩥ ᨶᩥᩁᩩᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨ ᨸᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨴᩩᩁᩪᨸᩈᨠ᩠ᨠᨿᨲᩣᨴᩥᨸᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮᨲᩥ ᨸᨴᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨸᨴᩮ ᨸᨴᩮ ᩋᨠ᩠ᨡᩁᨸᨴᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ᪨

᪑᪓᪐᪨ ᨶᩅᨾᩮ “ᨸᩁᩥᨿᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᩴ, ᨴᩈᨾᩮ “ᩅᩣᨧᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᨸᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨸᨴᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᩈᩮᩈᩴ᪨

ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨣᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨾᩣ᪨

᪑᪓᪑᪨ ᩋᩣᩁᩣᨾᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾᩪᩃᩮᨸᩥ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩈᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᨴᩮᩈᩴ᪨

᪁᪃᪁᪨ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨴᩈᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᩮᨶ ᩈᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩅᩤ ᨷᩁᨾ᩠ᨾᩩᨡᩣ ᩅᩤ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨷᩁᩥᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨽᨿᨴᩔᨶᩮᨶ ᨲᨩ᩠ᨩᩮᨲᩥ᪨ "ᨷᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ᪨

᪁᪃᪂᪨ ᨧᨱ᩠ᨯᩥᨠᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᩮᩣᨵᩮᨶ᪨ ᨣᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩘ᩠ᨥᩴ᪨ ᨷᩁᩥᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ "ᨻᩣᩃᩣ ᩑᨲᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᩅᨧᨶᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᨲᩥ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨷᩁᩥᨽᩣᩈᨶᨷᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᨷᩁᩥᨠᨭ᩠ᨮᩮᨲᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᩮᩣᩈᩥᨲᩮ᪨ ᨬᩣᨲᩮ ᨷᩤᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ᪨

᪁᪃᪃᪨ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣᨲᩥ ᨠᩩᩃᩮᩉᩥ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩣ᪨ ᨷᩅᩤᩁᩥᨲᩣᨲᩥ ᨷᩅᩤᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ ᩅᩤᩁᩥᨲᩣ᪨ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᩅᩤᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩᨷᩪᩅᨡᨩ᩠ᨩᨠᩴ, ᨿᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩴ ᨿᩣᨾᨠᩣᩃᩥᨠᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨠᩣᩃᩥᨠᩴ, ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᩅᩤ ᨿᩣ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩤ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨹᩩᩈᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪁᪃᪄᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩣᨿᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᨴᩣᨿᨠᨠᩩᩃᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩉᩥ ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨽᩣᩅᩴ ᩋᩈᩉᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᩅᨱ᩠ᨱᩣᩅᨱ᩠ᨱᨽᨱᨶᨷᨿᩮᩣᨣᩮ᪨ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩥᨲᩮᨲᩥ ᨾᨧ᩠ᨨᩁᩮᨶ ᨠᨲᨷᨿᩮᩣᨣᩮ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨶ᩠ᨶᩮ᪨

᪁᪃᪅᪨ ᩋᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩮ ᩌᩅᩤᩈᩮᨲᩥ ᨿᨲᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩩᨷᩔᨿᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨿᩮᩣᨩᨶᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩒᩅᩤᨴᨴᩣᨿᨠᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᨶ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩤ ᩅᩤ ᩋᩅᩥᨿᩮᩣᨣᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩤ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩮᨶ ᨣᨶ᩠ᨲᩩᩴ, ᩑᩅᩁᩪᨷᩮ ᩌᩅᩤᩈᩮ᪨ ᩅᩔᩴ ᩅᩈᨲᩦᨲᩥ "ᩍᨾᩴ ᩅᩔᩴ ᩅᩈᩣᨾᩦ"ᨲᩥ ᩈᩮᨶᩤᩈᨶᨷᨬ᩠ᨬᩣᨷᨶᨷᩣᨶᩦᨿᩪᨷᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᩤᨴᩦᨶᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩤ ᨷᨶ ᨠᩁᩥᨿᨾᩣᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

᪁᪃᪆᪨ ᩅᩔᩴᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᨷᩩᩁᩥᨾᩴ ᩅᩤ ᨷᨧ᩠ᨨᩥᨾᩴ ᩅᩤ ᨲᩮᨾᩣᩈᩴ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣ᪨ ᩏᨽᨲᩮᩣᩈᩘ᩠ᨥᩮᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩈᩘ᩠ᨥᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩘ᩠ᨥᩮ ᨧ᪨ ᨲᩦᩉᩥᨷᩥ ᨮᩣᨶᩮᩉᩦᨲᩥ "ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᩅᩤ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ᪨

᪁᪃᪇᪨ ᩒᩅᩤᨴᩣᨿᩣᨲᩥ ᨣᩁᩩᨵᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨳᩣᨿ᪨ ᩈᩴᩅᩤᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨷᩩᨧ᩠ᨨᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨷᩅᩤᩁᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨧ᪨ ᨶ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᨶ ᩏᨷᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

᪁᪃᪈᪨ ᩒᩅᩤᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨶ ᨿᩣᨧᨲᩦᨲᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩣᨴᩥᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᩒᩅᩤᨴᩪᨷᩈᩘ᩠ᨠᨾᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨶ ᨿᩣᨧᨲᩥ ᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨾ᩠ᨷᩥ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨴᩥᩅᩈᩮᩈᩩ ᨷᩩᩁᩥᨾᨴᩥᩅᩈᩮ ᨲᩮᩁᩈᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᨧᩣᨲᩩᨴ᩠ᨴᩈᩥᨿᩴ ᩅᩤ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨶ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨

᪁᪃᪉᪨ ᩋᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩤ ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᩅᩤᨲᩥ ᩈᩘ᩠ᨥᩴ ᩅᩤ ᨣᨱᩴ ᩅᩤ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲ᩠ᩅᩤ᪨ "ᨽᩮᨴᩣᨷᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᨲ᩠ᨲᩴ "ᨹᩣᩃᩮᩉᩥ ᩅᩤ ᨵᩮᩣᩅᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᩌᩃᩥᨾ᩠ᨷᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᨻᨶ᩠ᨵᩣᩉᩥ ᩅᩤ ᨾᩮᩣᨧᩮᩉᩥ ᩅᩤ"ᨲᩥ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨶᩴ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨷᩈᩣᨡᩮᨲᩥ ᨠᩣᨿᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ, ᨩᩣᨱᩩᨾᨱ᩠ᨯᩃᩣᨶᩴ ᩏᨷᩁᩥ ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨩᩣᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᨯᩴ ᩅᩤ ᩁᩩᨵᩥᨲᩴ ᩅᩤ᪨ ᨷᨿᩮᩣᨣᩮᨲᩥ ᨽᩮᨴᩣᨷᨶᩣᨴᩥᨷᨿᩮᩣᨣᩮ᪨

អាទាយចក្កចណ្ណកា ឆដ្ឋា៍

១៨៧៍ កញ្ជិតិត្តិ អាបត្ថសត្ថ និក្ខមាត៌៍ ចុដ្ឋារេបត្តិតិ ក្ខបញ្ញាឃា ហុត្វា ក្ខបសយ្យាឌេត្តិ៍ បឃោកេតិ កណបទិឃោសភាឌិបឃោកេ៍ ចុដ្ឋាបិតេតិ ក្ខបសយ្យាឌិតេ, កយុចាចាបទិឃោសាតេតិ អតេ្វា៍

១៨៨៍ សហឌីចិតិត្តិ សដ្ឋិចិហាទិតិ៍ ភាត្កុណ្ហត្តិតិ ក្ខឌេ្កសឌាភាឌីហិ ភ សក្កុណ្ហត្តិ៍

កញ្ជិតិចក្កចណ្ណកា សត្តមា៍

១៨៩៍ “អល៌ ចុដ្ឋាបិតេភា”តិ ចុទ្ធយាភា កិក្ខុតិហិ តិចាទិឃយាភា៍ លិឃតិតិ អញ្ញាណ៌ ឌុត្តាត៌ លឌ្ឌិត៌ ចុដ្ឋាភសយុតិ ឌីឃយាត៌ ឌិស្វា “អហយេច ត្វត ឌាលិ”តិអាឌិភា កណយាភា លិឃតិ៍ បឃោកេតិ លិឃយាភបឃោកេ៍ លិឃិតេតិ លិឃភបឃោកេ តិដ្ឋិតេ៍

ក្យាទិក្វតចក្កចណ្ណកា អដ្ឋមា៍

១៩០៍ ឆត្វុបិហតត្តិ ចុត្តលក្ខណ៌ ឆត្តង្ហា ក្ខបិហភាឃោ ច៍ បឃោកេតិ ឆាទណបឃោកេ៍

១៩១៍ ឃាតេភាតិ ចឃ្យាឌិភា៍ ឃាឃត្តិតិ សចេ ឃាតេភ កតា តេហាតិ៍

១៩២៍ សញ្ឈាលិត្តិ ឃំ កិញ្ចិ កក្វុបក៍ ឆាទេត្តិឃាតិ កឌិឃំ បឌិយុច្ឆត្តិឃា៍

១៩៣៍ កគ្គចណ្ណកាតិ ឃេភ កេភថិ ចណ្ណក ច ឃេភ កេភថិ កគ្គភ ច៍ កគ្គា ភាយ ចត្តភាលេបិឌិ៍ ចណ្ណា ភាយ ក្យក្ខយហលិឌ្ឋាឌិ៍ បឃោកេតិ កគ្គាឌិបឃោកេ ទចភតេហា បដ្ឋាឃ បុត្តុបឃោកេ៍

១៩៤៍ អភាបុច្ឆាតិ “តិសិឌាយិ, អឃ្យា”តិ អភាបុច្ឆិត្វា៍ តិសិឌិតេ កិក្ខុស្ស ក្ខបចាទេ អត្តយសា ឆយាឃ តិសិទេ្ត៍

១៩៥៍ អតោភាសកតត្តិ “អស្វុកស្មិ ភាយ ឌាតេ បុច្ឆិស្សាមី”តិ ឲចំ អកតឌ្ឍកាសំ៍

១៩៥៍ បចិសត្តិឃាតិ ចិតិច្ឆយំ អាទាយចក្កស្ស បឌេយតេច និក្ខបេឌេភ សឌិសំ កត្វា ចឌេឃ្យាតិ ឃោឌភា៍

ᨨᨲ᩠ᨲᩩᨸᩣᩉᨶᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩅᨾᩣ᪨

ᩍᨲᩥ ᩕᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸᨠᩣᩈᨶᩥᨿᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮ

ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

᪑᪙᪘-᪒᪐᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᩈᩩᨸᩥ ᨠ᩠ᨠᩥᩈᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᨶᩣ᪨ ᨲᩮᨲᩣᨲᩥ ᨣᩉᨱᩉᩮᨲᩩ᪨ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩣᩈᩩᨲᩥ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩮᩈᩩ᪨

ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪒᪑-᪑᪨ ᨴᩩᨿᩴ ᨸᩁᩴ ᨲᩕᨿᩴ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩮᨶᨴᩥ ᨧᩣ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᨭ᩠ᨮᩣᨶ ᨲᩕᩁᩮᨶ ᩁᩉᩥᨲᩴ ᨶᩥᨲ᩠ᨳᩮᩣᨾᩴ ᨲᩕᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᨧᩥᨶᩣᨿᨠᩴ ᨡᩦᩁᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᩣᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᨧᩥᨶᩥᨲ᩠ᨲᩣ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥ ᨣᩥᩈᨭ᩠ᨮᨶ ᨲᩕᨲ᩠ᨲᩁᩥᨲᩴᨭ᩠ᨭᩣ ᨸᨭ᩠ᨭᩣᨲ᩠ᨲᩣᨿᩉᩣᨿᩈᨿᩩᨦ᩠ᨣ᩠ᩅ ᨧᩥᨶᨿᨿᩉᩣᨿᩈᩣᨣᩁᩥ ᩈᩩᩃᩮᨶᩅ ᨿᩈ᩠ᩅᩣ ᨲᩕᨲ᩠ᨲᩁᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᩅᩣ ᨣᨷ᩠ᨷᩮᨶ᩠ᨳᩮᨴ ᨧᩥᨶᨿᨧᩥᨧᩥᨣᩥᨶ᩠ᨳᩣᨿ ᩃᩥᨶ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᩮᨲ᩠ᩅ ᩈᨲ᩠ᩅᩈᨴᩥᩮᩈ ᩋᩈ᩠ᩅᩥ ᩈᩮᨲ᩠ᩅ ᨴ᩠ᨴᨿᩈ᩠ᩅᩥ ᨲᩕᨲ᩠ᨲᩁᨸᨣᩁᩮᩃ ᨲᩕᩈ᩠ᩅᩣᨿᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᨿᩩᨦᩮᨲᩮᨴᩣᨳᩣᨲᩩᨿᩣ ᩈᨿᨲ᩠ᨳᩣᨣᩮᨲᩣ ᨡᩦᨧᨿᩣᩮᨶᩣ ᨠᩥᨣ᩠ᨣᩩ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨨᩥ ᨿᩮᩣᨣᩥ ᩈᨲᨲᩣᨠᩥᨿᩮᩣᨣᩥ ᨣᩣᨲᩩ ᨿᩩᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩩᩁᩮᨸᩥᨲᩥ ᨿᩮᩣᨣᨶᩣ᪨

ᨠᩥᨣ᩠ᨣᩩᨶᩦᨧᩥᨠᩁᩮᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᩕᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨲ᩠ᨲᨶᩮᨿᩮᨶᩅ ᨴᩮᨧᩥᨲ᩠ᨳᩣ᪨

ᨴ᩠ᨴᩣᨲᩥ ᩕᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩃᩦᨶᨲ᩠ᨳᨸᨠᩣᩈᨶᩥᨿᩣ

ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᨧᨲᩩᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪅᪁᪨ ᨴᩩᨠᩣᨲᩥ ᨴᩮᩣᨿᩈᩣᨶᩣᩁᩉᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩣᨶᩦᩉᩥ ᩅᩥᩈᩥᨭ᩠ᨮᩅᩣᩁᩣᨶᩥ ᩈᨦ᩠ᨣᩉᩴ ᨠᩣᨲᩩᨿᩣᩉ “ᨠᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪁᪅᪂᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ ᩈᩮᨶ ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ, ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨶ ᩅᩮᨿᨲᩥᨠᩣ ᨶᩣᨾᩮᨲᩥ, ᩉᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪅᪃᪨ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦᨿᩈᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᩁᩈ᩠ᩈ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩦᨿᩈᩴ᪨

᪁᪅᪄᪨ “ᨠᨲᩥ ᩋᩣᨧᩣᩁᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ”ᨲᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳᩮᨶᩣ᪨

᪁᪅᪅᪨ ᩋᩣᨧᩣᩁᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨧᩣ ᨸᩁᩈ᩠ᩈ ᨧᩣ ᩋᩣᨧᩣᩁᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥ᪨

᪁᪅᪆᪨ ᨸᩣᨸᩥᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩉᩮᨲᩩᨠᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨶᨲ᩠ᨳᩥᨠᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩣᨴᩥ ᩃᩣᨾᩥᨠᩴ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥ᪨

᪁᪆᪀᪨ ᨿᩔᩩᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨲᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩴ᪨

᪁᪆᪁᪨ ᩋᩣᨩᩦᩅᩉᩮᨲᩩ ᩈᨬ᩠ᨧᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨸᩁᩥᨿᩣᨿᩅᨧᨶᩮᨶᩣᨲᩥ “ᨿᩮᩣ ᨲᩮ ᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩈᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᩁᩉᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᨧᨶᩮᨶ᪨ ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ ᩅᨴᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᨾᨶᩩᩔᨩᩣᨲᩥᨠᩮ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᨸᩥᨲᩮᩈᩩ ᨩᩣᨶᨲᩮᩣ᪨

᪁᪆᪁᪨ ᩅᨴᨲᩥ ᩋᨠᩥᩃᩥᨶᩮᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ ᨸᨶ ᩈᩮᨶ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦ ᩋᨠᩥᩃᩣᨶᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨱᩦᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ᪨ ᨲᩔᩣ ᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩴ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪁᪆᪂᪨ “ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣᨶᩣ”ᨲᩥ ᨴᩩᨿᩥᨶᩣ ᨸᩁᩈ᩠ᩈ ᨩᩣᨶᨲᩮᩣᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩅᩣ ᨲᩔ ᩅᩥᩔᩣᩈᩮᨶ ᩅᩣ ᨸᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩋᨸ᩠ᨸᩅᩣᩁᩥᨲᩮ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨴᩩᨲᩥᨿᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩃᩥᨶᨲ᩠ᨳᨸᨠᩣᩈᨶᩥᨿᩣ

ᨧᨲᩩᩅᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ꨀꨖꨪꨆꨣꨘꨚꨌꨌꨢꨆꨔꨩꨥꨘꨘꨩ

꩑꩕꩒꩝ ꨥꨪꨥꨩꨕꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨧꨧꨩꨓꨪ “ꨀꨖꨠꨠꩌ ‘ꨖꨠꨠꨯ’ꨓꨪ ꨕꨫꨚꨯꨓꨫ”ꨓꨪꨀꨩꨕꨪꨘꨢꨚꨚꨥꨓꨓꨩ ꨀꨓꨔꨩꨣꨧꨞꨯꨕꨆꨣꨥꨓꨔꨭꨘꨪꨧꨧꨪꨓꨩ ꨥꨪꨥꨩꨕꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨧꨧꨩ

꩑꩕꩙꩝ ꨔꨚꨧꨢꨘꨓꩌ ꨥꨢꨧꨯꨓꨩ ꨆꨪꨌꨌꨧꨧ ꨚꨩꨤꨪꨓꨓꨪ ꨨꨯꨓꨫꨓꨪ ꨢꨯꨎꨘꨩ꩝

꩑꩕꩓꩝ ꨀꨘꨭꨥꨩꨕꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨚꨌꨌꨢꨩꨓꨪ ꨌꨯꨕꨘꨩꨚꨣꨩꨢꨯꨖꨢꨢ ꨀꨘꨭꨥꨩꨕꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨯꨢꨌ ꨚꨌꨌꨯꨢꨩ, ꨓꨧꨧꨩ, ꨀꨘꨭꨥꨩꨕꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨯꨨꨓꨭꨓꨪ ꨀꨓꨔꨯ꩝

꩑꩕꩖꩝ “ꨓꨔꨩ”ꨓꨪ ꨔꨚꨢꨪꨓꨩ ꨀꨚꨤꨯꨆꨓꨓꨩ ꨀꨓꨪꨕꨪꨧꨓꨪ꩝

꩑꩖꩐꩝ ꨀꨩꨚꨓꨓꨪꨚꨌꨌꨢꨩꨓꨪ ꨀꨩꨚꨓꨓꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨚꨌꨌꨢꨩ꩝

꩑꩖꩑꩝ ꨆꨪꨌꨌꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨚꨌꨌꨢꨩꨓꨪ ꨀꨚꨤꨯꨆꨘꨩꨕꨪꨌꨓꨭꨝꨝꨪꨖꨆꨠꨠꨆꨣꨘꨓꨆꨪꨌꨌꨩꨖꨪꨆꨣꨘꨯꨨꨓꨭ꩝

꩑꩖꩒꩝ ꨀꨌꨌꨖꨓꨓꨪꨥꨩꨓꨪ ꨀꨓꨓꨯꨘꨩ ꨤꨖꨖꨪ ꨀꨚꨣꨪꨌꨌꨖꨓꨓꨪ ꨌꨯꨥ꩝

꩑꩖꩓꩝ ꨚꨩꨤꨪꨚꨪꨓꨩꨢ ꨕꨪꨔꨔꨪꨢꨩ ꨚꨣꨪꨌꨌꨖꨘꨓꨓꨩꨢ ꨆꨓꨩꨢ ꨢꨩꨥꨓꨪꨢꨩꨌꨪ ꨧꨢꨘꨆꨩꨣꨧꨘꨩꨢ ꨓꨩ ꨕꨪꨔꨔꨪ ꨀꨌꨌꨖꨓꨓꨪꨢꨩ ꨓꨧꨧꨩ ꨆꨪꨌꨌꨓꨪꨢꨩ, ꨓꨧꨧ ꨆꨪꨌꨌꨧꨧ ꨌ ꨀꨌꨌꨖꨯꨓꨩ ꨚꨩꨤꨪꨓꨓꨪ ꨨꨯꨓꨫꨓꨪ ꨢꨯꨎꨘꨩ꩝

ꨔꨩꨓꨪ ꨔꨓꨓꨯꨣ ꨤꨫꨆꨓꨓꨚꨆꨩꨧꨓꨪꨢꨩ

ꨀꨖꨪꨆꨣꨘꨚꨌꨌꨢꨆꨔꨩꨥꨘꨘꨩ ꨘꨪꨔꨔꨪꨓꨩ꩝

ᩏᨶ᩠ᨴᨠᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪀᪀᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᨷᩁᩥᨴᩦᨷᨠᩮᩈᩩ ᩈᨭ᩠ᨮᨷᨴᩮᩈᩩ᪨

᪁᪀᪁᪨ “ᨽᩔᨲ᩠ᨳᩩ ᨿᩮᩅ”ᨲᩥ ᨷᨯᩮᨨᩮᨯᩣ᪨ ᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᨠᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨾᩥᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩅᨧᨶᩴ, ᨠᩮᩊᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᨠᩔ, ᨠᩮᩊᨷᩩᩁᩮᨠ᩠ᨡᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪁᪀᪂᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᩅᩈᩮᩈᩮᩈᩩ ᩋᩈᩥᩅᩣᩈᨠᩣᨴᩥᨴᩦᨷᨠᩮᩈᩩ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᨷᨴᩮᩈᩩ᪨

᪁᪀᪃᪨ ᩑᨠᩣᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩔᩴ ᩋᨶᩩᨷᨣᨾᨶᩣᨴᩥᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨬᩣᨲᩥᨲᩮᩣ ᩑᨠᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨

᪁᪀᪄᪨ ᨠᩮᩉᩥᩈᨵᩈᨾᩣᨾᨲᩣᨲᩥ ᨠᩮᩉᩥᩈᨵᨠ᩠ᨡᩃ᩠ᨷᩮᨠ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᨴᩥᩈᩣ ᨬᩣᨲᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨾᨲᩣ ᩋᨶᩥᨿᨲᩣ᪨

᪁᪀᪅᪨ ᨧᩮᩁᩥᨲᩥ ᨧᩮᩁᩥᨠ᩠ᨡᨠᩮᨶ᪨ ᨧᨱ᩠ᨯᨲᩥᨠᩴ ᨠᩮᩉᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᩣᩅᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩃᨭ᩠ᨮᨣᩥᨿᩣᨲᩥ ᨷᩥᨲᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩈᨭ᩠ᨮᩮᨶ᩠ᨴᩮ᪨ ᨧᨱ᩠ᨯᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥ ᨶᩃᩈᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩁᩩᨱᨠᩣᨧᩥ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᨧᨱ᩠ᨯᨠᨠᩣᨧᩥ ᨲᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᨧᨱ᩠ᨯᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪁᪀᪇᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩅᩩᨷᨲ᩠ᨳᩔᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᨲᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᨠᩴ ᨶᩉᩥ ᩅᩩᨷᨲ᩠ᨳᩔ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨨᩈᩣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ ᨣᩉᩮᩃ, ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩋᩁᩥᨿᩉᩮᩃ ᨧ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᩃᨭ᩠ᨮᨣᩥᨿᩣ ᩁᩥᨠ᩠ᨡ ᩋᨵᩥᩁᩮᩣᨧᩥᨿᩣ ᨽᨴᩥᨿᩣ ᨠᩣᨿᩥᨠᩴ ᨲᩁᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨨᩈᩣᩃᩮᩈᩩᨷᩥ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᨳᩩ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪃᪁)᪨

᪁᪀᪈᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥᨠ᩠ᨡᨶᩮ᪨ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩩᨿᩮᩃᨲᩥ ᨧᩩᨾᨠ᩠ᨠᨷᩔᩣᨧᨾᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩩᨿᩃᨾᩮᨲ᩠ᨲ ᨷᨴᩮᩈ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨠᩮᩁᩣᨲ᩠ᨲᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾᩩᩁᨴᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨿᩣᨮᩣ᪨ ᨿᨳᩣᩉ – “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨦ᩠ᨥᩔ ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩩᨿᩮᩃ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᩣ ᨧᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᩅᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪇᪈)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ “ᩈᩣᨾᨲ᩠ᨲᩣ ᨣᩩᨿᩮᩃ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩈᨲ᩠ᨳᨠᩴᨿᩮᩅ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨧᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨷᨶ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩮᩅ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩴ᪨

“ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨶᩥᨾᨶ᩠ᨲᩥᨲᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᨿᩣᨣᩩ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ, ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨠᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪂᪁) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᩉ “ᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᨿᩣᨣᩩᨿᩣ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ”ᨲᩥ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨽᩮᩣᨩ᩠ᨩᨿᩣᨣᩩ ᨶᩣᨾ ᨥᨶᨿᩣᨣᩩ᪨ “ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩩ”ᨲᩥ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᩁᨾ᩠ᨷᩁᨽᩮᩣᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᨶ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩪᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᩈᩣᨾᩴᨷᨠ᩠ᨠᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩣᨴᩦᩈᩩ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨶ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅᩩᨲ᩠ᨳᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩈᩣᨾᩴᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨿᩮᩣ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ (ᨾᩉᩣᩅ᪨ ᪁᪇᪃)᪨

᪁᪁᪀᪨ ᨴᩦᨥᩈᩥᩅᩮᩣᨲᩥ ᨴᩦᨥᩈᨾ᩠ᨷᩮᩣᨣᩮᩣ᪨

១២៧ˋ ចេយ្យឃ្យោគេច កោាសេប្ដតិ ចេយ្យឃ្យក្ខន្ធេក ចេច កោាសប្ដកក្ខន្ធេក ចˋ “កយ្ឆ្មិ”ត្តិអាឌឹសុបិ ឲេសច តេឃាˋ

១២៨ˋ ទោាយេគ្គតិ កុត្តស្ស លហុំ បិកត្តាឃ កុន្ធិកត់ យុព៌ អាទោាទេបត្វា សឈ្យាទោឈចេសត អតុចាលេតˋ

១២៩ˋ សេតាសតស្មិត្តិ សេតាសតក្ខន្ធេកˋ កទុតោតិ កទុកល្ហស្សˋ

១៣០ˋ សញ្ញេកេឥតិ សញ្ញេកេឥកក្ខន្ធេកˋ

១៣២ˋ កេឥាតុចត្តកាតត្តិ សញ្ញេកេឥាតុចត្តកាត៌ˋ កហេកាទេកតិ កហេកាឌេតˋ

១៣៣ˋ សាតិ ឲត្ត សព្ទចេត្តសុ អភាឥទិ៍េឃត េហាតឹតិ េសេសាˋ េសអំ ក្តាតត្តេយចˋ

ព្ទតិ ក្តត្តេទ លឹតត្តបកាសតិយា

ពន្ធកបុន្ធាកធាចណ្ហតា តិន្ទិ៍តាˋ

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សមុដ្ឋានសីសកថាវណ្ណនា

១១៤-៦។ មហេសិនា ទ្វីសុ វិភង្គេសុ បញ្ញត្តានិ យានិ បារាជិកាទីនិ សិក្ខាបទានិ ឧបោសថេ ឧទ្ទិសន្តិ, តេសំ សិក្ខាបទានំ សមុដ្ឋានំ កិច្ឆំ បាដវត្ថាយ ញេតា បទំ បវក្ខាមិ, តំ សមាហិតា សុណាថាតិ យោជនា។

១១៧។ កាយោ ច វាចា ច កាយវាចា ចាតិ អចិត្តកានិ យានិ តីណិ សមុដ្ឋានានិ, តានេវ ចិត្តេន បច្ចេកំ យោជិតានិ សចិត្តកានិ តីណិ សមុដ្ឋានានិ ហោន្តីតិ ឯវមេវ សមុដ្ឋានំ បុរិមានំ ទ្វិន្នំ វសេន ឯកង្គិកំ, តតិយចតុត្ថបញ្ចមានំ វសេន ទ្វង្គិកំ, ឆដ្ឋស្ស វសេន តិវង្គិកញ្ចាតិ ឯវំ ឆធា សមុដ្ឋានវិធិ វន្តីតិ យោជនា។ កាយោ, វាចាតិ ឯកង្គិកំ ទ្វយំ, កាយវាចា , កាយចិត្តំ, វាចាចិត្តន្តិ ទុវង្គិកត្តយំ, កាយវាចាចិត្តន្តិ អង្គភេទេន តិវិធម្បិ អវយវភេទេន សមុដ្ឋានភេទវិធិ ឆព្ពិធោ វន្តីតិ អធិប្បាយោ។

១១៨។ តេសុ ឆសុ សមុដ្ឋានេសុ ឯកេន វា សមុដ្ឋានេន ទ្វីហិ វា តីហិ វា ចតូហិ វា ឆហិ វា សមុដ្ឋានេហិ នានា អាបត្តិយោ ជាយរេតិ សម្ពន្ធោ។

១១៩។ តត្ថ តាសុ នានាបត្តីសុ។ បញ្ច សមុដ្ឋានានិ ឯតិស្សាតិ បញ្ចសមុដ្ឋានា, ឯវរូបិ កាចិ អាបត្តិ ន វិជ្ជតិ។ ឯកមេកំ សមុដ្ឋានំ យាសន្តិ វិគ្គហោ។ បច្ឆិមេហេវ តីហិបីតិ សចិត្តកេហេវ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ, យា អាបត្តិ ឯកសមុដ្ឋានា ហោតិ, សា សចិត្តកានំ តិណ្ណមញ្ញតរេន ហោតីតិ អធិប្បាយោ។

១២០-១។ តតិយឆដ្ឋតោបិ ចាតិ កាយវាចតោ, កាយវាចាចិត្តតោ ច។ ចតុត្ថឆដ្ឋតោ ចេវាតិ កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច។ បញ្ចមឆដ្ឋតោបិ ចាតិ វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ ច។ “កាយតោ កាយចិត្តតោ”តិ បឋមំ ទ្វិសមុដ្ឋានំ, “វាចតោ វាចាចិត្តតោ”តិ ទុតិយំ, “កាយវាចតោ កាយវាចាចិត្តតោ”តិ តតិយំ, “កាយចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ”តិ ចតុត្ថំ, “វាចាចិត្តតោ កាយវាចាចិត្តតោ”តិ បញ្ចមំ ទ្វិសមុដ្ឋានន្តិ ឯវំ បញ្ចធា ឯវ ឯតេហិ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ ឯសា ទ្វិសមុដ្ឋានាបត្តិ ជាយតេ សមុដ្ឋាតិ។ ន អញ្ញតោតិ កាយតោ វាចតោតិ ឯកំ, វាចតោ កាយវាចតោតិ ឯកន្តិ ឯវំ យថាវុត្តក្កមវិបរិយាយេន យោជិតេហិ អញ្ញេហិ សមុដ្ឋានេហិ ន សមុដ្ឋាតិ។

១២២។ បឋមេហិ ច តីហីតិ “កាយតោ, វាចតោ, កាយវាចតោ”តិ បឋមំ និទ្ទិដ្ឋេហិ តីហិ អចិត្តកសមុដ្ឋានេហិ។ បច្ឆិមេហិ ចាតិ “កាយចិត្តតោ, វាចាចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោ”តិ ឯវំ បច្ឆា វុត្តេហិ សចិត្តកេហិ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ។ ន អញ្ញតោតិ “កាយតោ, វាចតោ, កាយចិត្តតោ, វាចតោ, កាយវាចតោ, កាយចិត្តតោ”តិ ឯវំ វុត្តវិបល្លាសតោ អញ្ញេហិ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ ន សមុដ្ឋាតិ។

១១១-៣. បឋមា តតិយា ចេវ, ចតុត្ថឆដ្ឋតោបិ ចាតិ កាយតោ, កាយវាចតោ, កាយចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោតិ ឥមេហិ ចតូហិ សមុដ្ឋានេហិ ចេវ។ ទុតិយា...បេ... ឆដ្ឋតោបិ ចាតិ វាចតោ, កាយវាចតោ, វាចាចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោតិ ឥមេហិ ចតូហិ ចាតិ ចតុសមុដ្ឋានកាបត្តិ។

សា ឯវំ ទ្វិធា ឋិតេហិ ចតូហិ សមុដ្ឋានេហិ ឋាយតោ ន បញ្ញត្តាតិ “កាយតោ, វាចតោ, កាយវាចតោ, កាយចិត្តតោ”តិ ឯវមាទិនា វិបល្លាសនយេន យោជេតេហិ ចតូហិ សមុដ្ឋានេហិ ន សមុដ្ឋាតិ។ ឆ សមុដ្ឋានានិ យស្សា សា ឆសមុដ្ឋានា។ សចិត្តកេហិ តីហិ, អចិត្តកេហិ តីហីតិ ឆហិ ឯវ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋាតីតិ។ បការន្តរាភាវា ឥធ “ន អញ្ញតោ”តិ ន វុត្តំ។

អាហ ច អដ្ឋកថាចរិយោ មាតិកដ្ឋកថាយំ។

១១៤. សមុដ្ឋាតិ ឯតស្មាតិ សមុដ្ឋានំ, កាយាទិ ឆព្ពិធំ, ឯកំ សមុដ្ឋានំ ការណំ យស្សា សា ឯកសមុដ្ឋានា។ បការន្តរាភាវា តិធា។ កថំ? សចិត្តកានំ តិណ្ណំ សមុដ្ឋានានំ វសេន តិវិធា។ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋិតា ទ្វិសមុដ្ឋិតា, ទ្វិសមុដ្ឋានាបត្តីតិ អត្ថោ។ បញ្ចធាតិ វុត្តនយេន បញ្ចប្បការា។ តីណិ សមុដ្ឋានានិ យស្សា សា តិសមុដ្ឋានា, ចត្តារិ សមុដ្ឋានានិ យស្សា សា ចតុសមុដ្ឋានា, តិសមុដ្ឋានា ច ចតុសមុដ្ឋានា ច តិចតុសមុដ្ឋានាតិ ឯកទេសសរូបេកសេសោ, តិសមុដ្ឋានា ទ្វិធា ឋិតត្តា, ចតុសមុដ្ឋានា ច ទ្វិធា ឯវ ឋិតត្តាតិ អត្ថោ។ ឆហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋិតា ឆសមុដ្ឋិតា, ឆសមុដ្ឋានាតិ អត្ថោ។ ឯកធាតិ បការន្តរាភាវា ឯកធាវ ឋិតាតិ អធិប្បាយោ។

១១៥. សព្ពា អាបត្តិយោ សមុដ្ឋានវិសេសតោ ឯវំ តេរសធា ឋិតានំ សមុដ្ឋានភេទានំ នានត្តតោ តេហិ សមុដ្ឋិតានំ បឋមំ បញ្ញត្តត្តា សីសភូតានំ សិក្ខាបទានំ វសេន តេរសេវ នាមានិ លភន្តិ, តានិ ឥតោ បរំ វក្ខាមីតិ យោជនា។

១១៦. បឋមន្តិមវត្ថុញ្ញាតិ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ។ ទុតិយន្តិ អទិន្នាទានសមុដ្ឋានំ។ សញ្ចរិត្តកន្តិ សញ្ចរិត្តសមុដ្ឋានំ។ សមនុភាសនន្តិ សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ។ “កថិនំ ឯឡកលោមក”ន្តិ បទច្ឆេទោ, កថិនសមុដ្ឋានំ ឯឡកលោមសមុដ្ឋានញ្ច។

១១៧. បទសោធម្មន្តិ បទសោធម្មសមុដ្ឋានំ។ អទ្ធានំ ថេយ្យសត្ថន្តិ អទ្ធានសមុដ្ឋានំ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ។ ទេសនាតិ ធម្មទេសនាសមុដ្ឋានំ។ ភូតារោចនកន្តិ ភូតារោចនសមុដ្ឋានំ។ ចោរិវុដ្ឋាបនន្តិ ចោរិវុដ្ឋាបនសមុដ្ឋានំ។

១១៨. អននុញ្ញាតកញ្ចាតិ អននុញ្ញាតកសមុដ្ឋានញ្ចាតិ ឯតានិ តេរស តេហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋិតានំ តេសំ សិក្ខាបទានំ បឋមំ បឋមំ និទ្ទិដ្ឋានំ បឋមបារាជិកាទិសិក្ខាបទសមុដ្ឋានានំ ឆាតេរសំ បុព្ពាចរិយកាចនោ “សីសានី”តិ វុត្តានិ។ យថាហ បរិវារដ្ឋកថាយំ “បឋមបារាជិកំ តាវ ឯកំ សមុដ្ឋានសីសំ, សេសានិ តេន សទិសានី”តិអាទិ (បរិ. អដ្ឋ. ១៤៧)។ តេរសេវ សមុដ្ឋាននយាតិ ឯតេ សីសវសេន គហិតា តេរស សមុដ្ឋាននយា។ វិញ្ញូហិ ឧបាលិត្ថេរាទីហិ។

៩៤០។ តត្ថ តេរសសុ សមុដ្ឋានសីសេសុ។ យាតិ យា បន អាបត្តិ។ អាទិបារាជិកសមុដ្ឋានាតិ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានា។

៩៤១។ អទិន្នាទាន-សទ្ទោ បុព្ពកោ បឋមោ ឯតិស្សា តំសមុដ្ឋានាបត្តិយាតិ អទិន្នាទានបុព្ពកា, អទិន្នាទានសមុដ្ឋានាតិ វុត្តាតិ យោជនា។

៩៤២។ ជាតូតិ ឯកំសេន។

៩៤៣។ អយំ សមុដ្ឋានវសេន "សមនុភាសនសមុដ្ឋានា"តិ វុត្តាតិ យោជនា។

៩៤៤។ កថិន-សទ្ទោ ឧបបទោ យស្សា តំសមុដ្ឋានាយ អាបត្តិយា សា កថិនុបបទា, កថិនសមុដ្ឋានាតិ យថា ញាតា, អយំ សមុដ្ឋានវសេន "កថិនសមុដ្ឋានា"តិ ញាតាតិ អត្ថោ។

៩៤៥។ ឯឡកលោម-សទ្ទោ អាទិ យស្សា តំសមុដ្ឋានាបត្តិយា សា ឯឡកលោមាទិសមុដ្ឋានាតិ អត្ថោ។

៩៤៦។ ឯត្ថ សមុដ្ឋានេសុ។

៩៥០។ ភូតារោចន-សទ្ទោ បុព្ពការកោ ឯតិស្សា តំសមុដ្ឋានាយ អាបត្តិយាតិ ភូតារោចនបុព្ពកា, ភូតារោចនសមុដ្ឋានាតិ អត្ថោ។

៩៥១។ សមុដ្ឋានំ សមុដ្ឋិតំ, ចោរីវុដ្ឋាបនំ សមុដ្ឋិតំ យស្សា សា ចោរីវុដ្ឋាបនសមុដ្ឋិតា, ចោរីវុដ្ឋាបនសមុដ្ឋានាតិ អត្ថោ។

៩៥២។ តត្ថាតិ តេរសសមុដ្ឋានសីសេសុ, "សមុដ្ឋានំ សចិត្តក"ន្តិ ឥទំ "បឋម"ន្តិអាទីហិ បទេហិ យោជេតព្ពំ។ បឋមំ សមុដ្ឋានន្តិ បឋមបារាជិកសមុដ្ឋានំ។ ទុតិយំ សមុដ្ឋានន្តិ អទិន្នាទានសមុដ្ឋានំ។ ចតុត្ថំ សមុដ្ឋានន្តិ សមនុភាសនសមុដ្ឋានំ។ នវមំ សមុដ្ឋានន្តិ ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានំ។ ទសមំ សមុដ្ឋានន្តិ ធម្មទេសនាសមុដ្ឋានំ។ ទ្វាទសមំ សមុដ្ឋានន្តិ ចោរីវុដ្ឋាបនសមុដ្ឋានំ។

៩៥៣។ សមុដ្ឋានេនាតិ សមុដ្ឋានសីសេន។ សទិសាតិ តេន តេន សមុដ្ឋានសីសេន សមុដ្ឋានា អាបត្តិយោ។ ញាតាតិ ញាយន្តិ សមុដ្ឋានវិនិច្ឆយោ។ ទិស្សរេតិ ទិស្សន្តេ, ទិស្សន្តីតិ អត្ថោ។ អថ វា ឥធ ទិស្សរេតិ ឥធ ខុទ្ទកាទិកេសុ ឯតេសុ តេរសសមុដ្ឋានេសុ ឯកេកស្មិំ អញ្ញានិបិ សទិសានិ សមុដ្ឋានានិ ទិស្សន្តីតិ អត្ថោ។ ញាតានិ តានិ សរូបតោ និទស្សេតុមាហ "សុក្កញ្ចា"តិអាទិ។ តត្ថ សុក្កន្តិ សុក្កវិស្សដ្ឋិសិក្ខាបទំ។ ឯស នយោ "កាយសំសគ្គោ"តិអាទីសុបិ។ យញ្ចេត្ថ វិចិនេយ្យំ, តំ វក្ខាម។

៦៣៣. បុព្ពបបរិបាលេកា ចាតិ “ឌាតំ បុព្ពបកតំ កិញ្ចិ”ន្តិ (បាចិ. ១១០) សិក្ខាបទដ្ឋា “កិញ្ចិបរិបាចិត”ន្តិ (បាចិ. ១៩៤, ១៩៣) បិណ្ឌបាតសិក្ខាបទដ្ឋា. រេហា កិញ្ចិឃាសហាតិ កិញ្ចិឃា សទ្ធិំ រេហា តិសជ្ជសិក្ខាបទដ្ឋា. សេកាដេត, រេហា ចេ្វ ចាតិ សេកាដេត ព្យេល អត្បលជ្ជសិក្ខាបទដ្ឋា ចេ្វ រេហាតិសជ្ជសិក្ខាបទាតិ ច. អង្គុលិ ភ្ជេក ហសន្តិ អង្គុលិបទោតាទដ្ឋា ភ្ជកហសឆយុសិក្ខាបទដ្ឋា.

៦៣៤. បហារេ ភ្ជក្កិរេ ចេចាតិ បហារទាតសិក្ខាបទដ្ឋា តលសត្តិកក្កិរលសិក្ខាបទដ្ឋា. តេបញ្ញាសា ច សេលិឃាតិ បញ្ញាសត្តតិសេលិឃាសុ ចក្ខុយាតាតិ ភ្ជជ្ជក្កិកាឌិតិ សយត្យការតសយដ្ឋាតាតិ ទស, លត្តបាលិអាឌិតិ ឆយុទេសតាសយដ្ឋាតាតិ ឲកាទស, ទេឃ្យសត្តសយដ្ឋាតំ, ស្តុបាឌតចិញ្ញាត្តិសិក្ខាបទដ្ឋាតិ ឝាឌិសតិ សិក្ខាបទាតិ ផេបត្វា បរិយណ្ឌលតិចាសតាឌិតិ ឌ្លតរាតិ តេបញ្ញាស សេលិឃសិក្ខាបទាតិ ច. អឆក្ខក្យក្កឌាល្យដ្ឋាតិ កិញ្ចិតំ អឆក្ខរិកាក្កឌាល្យសិក្ខាបទដ្ឋា. កាយត្តរយចស្សុតាតិ កាយត្តរកាយតំ, អចស្សុតស្ស ហត្វេតា តាទតិឃក្កហលសិក្ខាបទដ្ឋា.

៦៣៥-៦. តលយដ្ឋដស្វាទ្ធិ ចាតិ តលឈាតំ, ឌត្យដ្ឋំ, ភ្ជកស្វាទ្ធិកាឌិឃតដ្ឋា ចស្សុំចុត្វាតិ “ចស្សុំចុត្វា...បេ... លប្យញ្ញេឃាឌតាតិ”តិ (បាចិ. ៤៤៣) សិក្ខាបទដ្ឋា. ឆ្លចាទាឃ ត កន្តិំតិ ឆ្លចាទាឃ អកយតសិក្ខាបទដ្ឋា. តាត្យពេន្ត្ល បចត្តិតិន្តិ “ចុដ្ឋាបិតំ បចត្តិតិ ចេ្វ ចស្សាតិ តាត្យពេន្ត្លឃ្យា”តិ (បាចិ. ១១១៦) សិក្ខាបទដ្ឋាតិ ភ្ជកទោតាចិកេក្ក តិទ្ធិដ្ឋា ព្លេយ បញ្ញាសត្តតិ ឆយុ កាឃចិត្តសយដ្ឋិតា យេចុតេត សយា ឲកសយដ្ឋាតា យតាតិ ឃោឌតា.

៦៣៧ ច បាឡិត្ថយំ “លសត្តតី”តិ កាហតបរិទន្ធេទោ សយដ្ឋាតសិក្ខាបទេត សហ ទស្សិតោ. ព្លឆ បត តំ ចិតា តំសជិសាតេយច កាហតា ទស្សិតា. តេតេច បឆយំ សយដ្ឋាតសិំសំ បាឡិត្ថយំ កាហតាឃបិ ទស្សិតំ, ព្លេឆច ត ទស្សិតំ. ភ្ជបរិ កត្វេទិ សយដ្ឋាតសិំសស្ស ទស្សតំ បតេត្វ ចក្ខុយាតាតំ តំសជិសកាចទស្សតត្វ, កាហតាឃ ចក្ខុយាតាឃ អតេត្ថាកឆកាចទស្សតត្វ. តេតេច តត្វបិ តំ ចិតា កាហតំ ចក្ខុតិ.

បឆយបិរាឌិកសយដ្ឋាតចណ្ណតា.

៦៣៨. ចិក្កហត្តិ យត្យស្សចិក្កហសិក្ខាបទំ. ភ្ជត្តរិ ចេចាតិ ភ្ជត្តរិយត្យស្សឆយុសិក្ខាបទដ្ឋា. ដដ្ឋលត្តិ ដដ្ឋលចាចាសិក្ខាបទំ. អត្តកាយតាតិ អត្តកាយបារិចរិឃសិក្ខាបទដ្ឋា. ដដ្ឋេទោសា ត្យេច ចេចាតិ ចេ្វ ដដ្ឋេទោសសិក្ខាបទាតិ ច. ត្យតិឃាតិឃតោបិ ចាតិ ត្យតិឃអតិឃតសិក្ខាបទដ្ឋា.

៦៤០. អដ្ឋិតតដ្ឋាតិ សាបំ ចិចទំ ទត្វា អដ្ឋិតតដ្ឋា. បរិលាទេយាតិ សដ្ឋិកាលិកស្ស អត្តទោ បរិលាយតដ្ឋា. យុសាឆ្លយសបេសុលាតិ យុសាចាទោ ច ឆ្លយសចាទោ ច កិញ្ចិបេសុញ្ញដ្ឋា. ដដ្ឋលាទោទតទេដ្ឋាចាតិ ដដ្ឋលាបត្តិអាទោទតសិក្ខាបទដ្ឋា. បចចិឲលាតយំ ចាតិ បចចិឲលាតសិក្ខាបទដ្ឋា.

៦៩០។ ភូតគាមញ្ចវារេភា ចាតិ ភូតគាមសិក្ខាបទំ, អញ្ញវាទកសិក្ខាបទញ្ច។ ឧជ្ឈាបនកេ ចាតិ ឧជ្ឈាបនកសិក្ខាបទញ្ច។ តិក្ខេល្ល សិញ្ចនេញ្ចចាតិ ចិហារទេតា តិក្ខស្សតញ្ញ ឧទកេ តិណាទិសិក្ខាបទញ្ច។ អាមិសទេហតុ ចាតិ អាមិសទេហតុ ភិក្ខុនិយោ ឱវាទសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩១។ ភត្តាទិត្តិ ភត្តាទិំ អនតិរិត្តេន ខាទនីយាទិនា បវារណសិក្ខាបទញ្ច។ ឧហតានទិត្តិ “ឧហាចុរេយ្យ, កាយំ វា”តិ (បាចិ។ ២៨៥) វុត្តសិក្ខាបទំ អនាទរិយសិក្ខាបទញ្ច។ ភិសាបនកេ ចាតិ ភិក្ខុភិសាបនកញ្ច។ អបនិធេយ្យាតិ បត្តាទិអបនិធានសិក្ខាបទញ្ច។ សញ្ចិច្ច បាណន្តិ សញ្ចិច្ច បាណំ ជីវិតា វោរោបនញ្ច។ សប្បាណកម្បិ ចាតិ ជានំ សប្បាណកំ ការកសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩២។ ឧក្កោដនកញ្ញាតិ បុនកម្មាយ ឧក្កោដនញ្ច។ ឧនេតាតិ ឧនវីសតិវស្សសិក្ខាបទញ្ច។ សំវិធាយាតិ ថេយ្យសត្ថេន សទ្ធិំ សំវិធាយសិក្ខាបទញ្ច។ តាសនេ ចាតិ តាសិតបាសាយសោតាសនមុព្ភាកសិក្ខាបទញ្ច។ សហធម្មិកន្តិ សហធម្មិកំ វុច្ចមានសិក្ខាបទញ្ច។ ចីវលោត ចាតិ “ចីវលោតាយ សំវត្តន្តី”តិ (បាចិ។ ៤៣៥) អាគតសិក្ខាបទញ្ច។ មោហនកាតិ មោហនកសិក្ខាបទញ្ច។ អមូលកេន ចាតិ អមូលកេន សង្ឃាទិសេសេន អនុទ្ធំសនសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩៣។ កុក្កុច្ចំ ឧប្បាទេ ចាតិ កុក្កុច្ចុប្បាទនសិក្ខាបទញ្ច។ ខិយ្យនកំ ឧបស្សុតិ ចាតិ ខិយ្យនកញ្ច ឧបស្សុតិ តិដ្ឋនកញ្ច។ ធម្មិកំ កម្មំ ចាតិ ធម្មិកំ កម្មំ ឆន្ទំ ទត្វា ខិយ្យនកញ្ច។ បរិណាមេយ្យ បុគ្គលេតិ សង្ឃិកំ លាភំ បុគ្គលស្ស បរិណាមនសិក្ខាបទញ្ច។ កិំ តេ, អកាលេ, អច្ឆិន្នេតិ “កិំ តេ, អវុសោ, ឧទ្ទិដ្ឋេហី”តិ (បាចិ។ ៤៤០) អាគតសិក្ខាបទញ្ច។ អកាលចីវរំ “កាលចីវរ”ន្តិ អធិដ្ឋហិត្វា ភាជនសិក្ខាបទញ្ច។ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ចីវរំ បរិវត្តេត្វា អច្ឆិន្នសិក្ខាបទញ្ច។ ទុគ្គហិតេនេន ចាតិ ទុគ្គហិតេន ទុបធារិតេន បរំ ឧជ្ឈាបនសិក្ខាបទញ្ច។ តិណេនេន ចា ចោឡកេនេន ចា អគ្គិបនសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩៤។ ហលិទ្ទ ចាតិ “ហលិទ្ទ ចីវរេលិកំ អត្ថរាណំ ករេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៤៩០) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ ចីកន្តញ្ញាតិ “ឧប្បិកំ ចីវរចីកន្តំ បដិពាហេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៤៩៣) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ ទុព្វលេសា តទេច ចាតិ “ទុព្វលចីវរបច្ចាសាយ ចីវរកាលសមយំ អតិក្កាមេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៤៩១) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ កឋិនុទ្ធារន្តិ “ធម្មិកំ កឋិនុទ្ធារំ បដិពាហេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៤៩៥) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ អផាសុំ ករេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៤៣១) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩៥។ បវំ ឧបស្សយំ ទត្វាតិ “ភិក្ខុនិយា ឧបស្សយំ ទត្វា កុបិតា អនត្តមនា និក្កឌ្ឍេយ្យា”តិ (បាចិ។ ៨៩៦) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ អក្កោសេយ្យ ចាតិ “ភិក្ខុំ អក្កោសេយ្យ វា បរិភាសេយ្យ វា”តិ (បាចិ។ ១០២៨) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ ចណ្ឌិកាតិ “ចណ្ឌីកតា គណំ បរិភាសេយ្យា”តិ (បាចិ។ ១០៣៣) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ កុលមច្ឆរិនី អស្សាតិ “កុលមច្ឆរិនី អស្សា”តិ (បាចិ។ ១០៣៧) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ គព្ភិនិំ វុដ្ឋាបេយ្យ ចាតិ “គព្ភិនិំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ។ ១០៦៥) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។

៦៩៦។ បាយន្តិន្តិ “បាយន្តិំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ។ ១០៧៤) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច។ ទ្វេ ច វស្សានីតិ “ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ

សិក្ខមានំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០២០) វុត្តសិក្ខាបទេ. សង្ឃេនាសម្មតន្តិ “សិក្ខិតសិក្ខំ សិក្ខមានំ សង្ឃេន អសម្មតំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០២៩) វុត្តសិក្ខាបទេ. តិស្សោ គិហិគតា វុត្តាតិ “ឩនទ្វាទសវស្សំ គិហិគតំ (បាចិ. ១០៨១), បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សំ គិហិគតំ ទ្វេ វស្សានិ ឆសុ ធម្មេសុ អសិក្ខិតសិក្ខំ (បាចិ. ១០៨៥), ទ្វេវស្សានិ សិក្ខិតសិក្ខំ សង្ឃេន អសម្មត”ន្តិ (បាចិ. ១០៩៣) វុត្តសិក្ខាបទានិ ច. តិស្សោយេវ កុមារិកាតិ “ឩនវីសតិវស្សំ កុមារិភូត”ន្តិអាទិនា (បាចិ. ១១១០) តយោ វុត្តា តិស្សោ ច.

៦៩២. ឩនទ្វាទសវស្សា ទ្វេតិ “ឩនទ្វាទសវស្សា វុដ្ឋាបេយ្យ (បាចិ. ១១៣៥), បរិបុណ្ណទ្វាទសវស្សា សង្ឃេន អសម្មតា វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៣៧) វុត្តានិ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ ច. អលំ តាវ តេតិ “អលំ តាវ តេ, អយ្យេ, វុដ្ឋាបិតេនា”តិ (បាចិ. ១១៤៥) វុត្តសិក្ខាបទេ. សោកាវស្សាតិ “ចណ្ឌឹ សោកាវាសំ សិក្ខមានំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៥៨) វុត្តសិក្ខាបទេ. បារិវាសិកឆន្ទទានេនាតិ “បារិវាសិកឆន្ទទានេន សិក្ខមានំ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៦៥) វុត្តសិក្ខាបទេ.

៦៩៨. អនុវស្សំ ទ្វេ វាតិ “អនុវស្សំ វុដ្ឋាបេយ្យ (បាចិ. ១១៧១), ឯកំ វស្សំ ទ្វេ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៧៦) វុត្តសិក្ខាបទានិ ចាតិ ឯកូនសត្តតិ សិក្ខាបទានិ. អចិត្តកានន្តុល្យត្តាតិ អចិត្តកានេន សមានសមុដ្ឋានត្តា. តិសមុដ្ឋានិកា កតាតិ សចិត្តកេហិ តីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តីតិ វុត្តា.

ទុតិយបារាជិកសិក្ខាបទវណ្ណនា

៦៥០. ឧស្សយវាទិកសិក្ខាបទំ ឧស្សយវាទិកា, ឧស្សយវាទិកាយ កុច្ឆិកម្មំ, អដ្ដករណំ អដ្ដការកសិក្ខាបទំ ចោរីវុដ្ឋាបនំ បឋមំ ហោតិ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ឧព្ភតំ ចោរីវុដ្ឋាបនំ ចោរីបព្ពាជនំ ចោរិយា ច ចិន្តិតត្តិ អញ្ញាតកំ គហបតិំ វា គហបតានិំ វា ចោរីវុដ្ឋាបនសិក្ខាបទំ គាមន្តរំ ទុតិយន្តិ ទុតិយវារិកសិក្ខាបទំ.

៦៥១. ឧក្ខិត្តកំ ឱសារេតីតិ “ចោរីវេទនាបត្តិ ឧក្ខិត្តំ ហោតី”តិ (បារា. ៦១២) អាគតសិក្ខាបទំ ទុតិយំ. ទុតិយំ ចោរីវេទនាបត្តិឧក្ខិត្តសិក្ខាបទំ. កោសម្ពិយន្តិ កោសម្ពិយំ វិហរតិសិក្ខាបទំ. សុទ្ធកាលន្តិ “សុទ្ធកាលអកាល”ន្តិអាទិសិក្ខាបទំ (បារា. ៦៣២). ទ្វេ គាមា គាមន្តរេ វាតិ “ទ្វេ គាមា អាគាមន្តរា”តិ (បារា. ៦៦៣) វុត្តសិក្ខាបទំ.

៦៥២. អវស្សុតាតិ អវស្សុតាតិ ឆាទនសិក្ខាបទំ. បុរាណស្សាតិ “បុរាណសន្ថតស្សា”តិ (បារា. ៦៩៥) វុត្តសិក្ខាបទំ. ចោទនចោរាបនសិក្ខាបទំ ចាតិ ឯកអកោទនចោរាបនសិក្ខាបទំ. ទ្វិន្នំ បដិក្កាមេហាតិ ទ្វិន្នំ បដិក្កមនសិក្ខាបទំ. ភូតា ភាតុប្បការកាតិ ទ្វិន្នំ សំហារកម្មចិត្តកម្មសិក្ខាបទានិ ច.

៦៥៣. ឋានសន្តតបត្តោ វាតិ ឋានបន្នសន្តតបត្តសិក្ខាបទំ. ចស្សវាសិកត្តន្តិ ចស្សិកវាសិកសិក្ខាបទំ. សុត្តំ ចិន្តាបេត្វា

ᨧᩦᩅᩁᨠᩣᩁᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳᨧᩮ ᩈᩮᩣ ᩏᨷᩈᨦ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩦᩅᩁᩮ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᩅᩣᨧ ᩅᩣᩁᩮᩣᨠᩣᨲᩩᩴ ᩈᩥᨷ᩠ᨷᩣᨲᨲ᩠ᨳᩥ "ᩅᩣᨧ ᩅᩣᩁᩮᩣᨠᩣᩈᩣ ᩋᨷ᩠ᨷᩮᩅᩋᨽᩮᨷᨲᩣᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪑᪗᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ "ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣᨿ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᨠᩥᨿᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪑᪕᪑), ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩥᨻ᩠ᨻᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪑᪕᪙) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩴ.

᪖᪕᪓. ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩥᨲᩥ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨨᩣᨽᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩋᨽᩥᩉᨭ᩠ᨮᩩᩴ ᨷᩅᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨧᩣᨲᩩᨾᩣᩈᨷᨧ᩠ᨧᨿᨷᩅᩣᩁᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᩮᨶᩣᨲᩥᨲᩥ ᩈᩮᨶᩣᨲᩥᨿᩣ ᩏᨿ᩠ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩁᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩁᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᩩᩁᩣ...ᨷᩮ... ᩈᩩᨠᨲᩔ ᨧᩣᨲᩥ ᩈᩩᩁᩣᨾᩮᩁᨿᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨴᩦᨶᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨧ.

᪖᪕᪔. ᩋᨬ᩠ᨬᩅᩥᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣ ᨧᩣᨲᩥ "ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪓᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨧᩣᨲᩥ "ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪓᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ "ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪔᪘), ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪕᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨧ. ᨴ᩠ᩅᩮ ᨣᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ "ᨣᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪕᪘), ᨣᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪖᪓) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨧ.

᪖᪕᪕. ᨲᨳᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ "ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩥᨠᩮᨶ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨠᩮᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩴ ᨧᩮᨲᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪖᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨣᩁᩩᨷᩣᩅᩩᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩁᩩᨷᩣᩅᩩᩁᨱᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩃᩉᩩᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩃᩉᩩᨷᩣᩅᩩᩁᨱᨧᩮᨲᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ "ᩅᩥᨥᩣᩈᩣ ᩏᨴᩈᩣᨭᩥ ᨧᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨥᩣᩈᩣᨲᩥ "ᩏᨧ᩠ᨧᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᨷᩔᩣᩅᩴ ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ ᩅᩣ ᩅᩥᨥᩣᩈᩴ ᩅᩣ ᨲᩥᩁᩮᩣᨠᩩᨯ᩠ᨯᩮ ᩅᩣ ᨲᩥᩁᩮᩣᨷᩣᨠᩣᩁᩮ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪘᪒᪓), ᩉᩁᩥᨲᩮ ᨨᨯ᩠ᨯᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᨨᨯ᩠ᨯᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪘᪒᪘) ᩑᩅᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩥᨥᩣᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨧ. ᩏᨴᩈᩣᨭᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨴᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨲᨳᩣ ᩈᨾᨱᨧᩦᩅᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣ "ᩈᨾᨱᨧᩦᩅᩁᩴ ᨴᨴᩮᨿ᩠ᨿᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪙᪑᪕) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨶ᩠ᨲᩥ.

᪖᪕᪖. ᩑᨲᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮᨶ᩠ᨲᨽᩮᨴᩈᩥᨲᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥᨠᩣ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩮᩈᩩ ᩈᩣ ᨠᨲᩣ ᩋᩉᩩᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ.

ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ.

᪖᪕᪗. ᩏᩔᨿᩅᩣᨴᩣᨲᩥ ᩏᩔᨿᩅᩣᨴᩥᨠᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨧᩮᩣᩁᩦᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᩥᨠᩣᨲᩥ ᨧᩮᩣᩁᩦᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨷᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨧ. ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩣᨾᨶ᩠ᨲᩁᨷᩁᩥᨲ᩠ᨳᩣᨣᨾᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠᩥᩔᨩ᩠ᨩᨶᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ. ᩁᩮᩣᩈᩥᨲᩣᨿᩁᩣᨣᩥᨶᩦ ᨴ᩠ᩅᩮᨲᩥ ᩁᩮᩣᩈᩥᨲᩣ ᩋᩅᩔᩩᨲᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩅᩔᩩᨲᩣᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨣᩣᨾᩥᨠᩣ ᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩴ.

᪖᪕᪘. ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ "ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩁᨣᩣᨾᩥᨠᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩣᨷᩥ, ᨲᩥᨸᩥᨭᩥᨠᩣᨷᩥ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪗᪖᪖, ᪗᪖᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩣᨶᩥ ᨧ. ᨶ ᨷ᩠ᨿᩣᩉᩁᩮᨲᩥ "ᨶ ᩈᨠᩮ ᨷ᩠ᨿᩣᨵᩥᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮ ᨷ᩠ᨿᩣᩉᩁᩥᩔᩣᨾᩦ"ᨲᩥ (ᨷᩣᨧᩥ. ᪙᪑᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ. ᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩮ, ᨶᩮᨲᨲ᩠ᨲᩥ "ᨴᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨲᩥᩈᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᩅᩣ

(បាចិ៎ ៩៦៥), តិរេច អាសនេ តិរីរិត្វា (បាចិ៎ ៩៦៧), ឋិតោ តិរិត្តស្សា"តិ (បាចិ៎ ៩៦៨) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ បច្ឆតោ ឧប្បចេត ចាតិ "បច្ឆតោ កច្ឆន្តោ បុរតោ កច្ឆន្តស្ស (បាចិ៎ ៩៦៨), ឧប្បចេត កច្ឆន្តោ បចេត កច្ឆន្តស្សា"តិ (បាចិ៎ ៩៧០) ទុត្តសិក្ខាបទទ្វយេ៉

៦៥០៉ចន្ទន្នាធាតិ ចន្ទតោ បដិច្ឆាទេតសិក្ខាបទេ៉ អតុចត្វា ចាតិ ឧក្កិត្វាតុចត្តសិក្ខាបទេ៉ កហលត្តិ "ហត្តក្កហហំ ចា សាឌិយេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ៩៧៧) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ ឌូសារេយ្យ ចាតិ "អតបលេរិកេត្វា កាទេកស្សឌ្ឍ អតត្តាយ កហស្ស ឲត្ថុ ឌូសារេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ៩៨៧) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ បច្ចក្ខាមីតិ សិក្ខា ចាតិ "ឦទ្ធំ បច្ចាធិក្ខាមី"តិ (បាចិ៎ ៧៩០) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ តថា កិម្ពិច្ចិតេច ចាតិ "កិម្ពិច្ចិតេច អធិករណេ បច្ចាកតោ"តិ (បាចិ៎ ៧៩៩) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉

៦៥៧៉សំសដ្ឋា ទេ្វ ចាតិ "ភិក្ខុនិយោ បនេច សំសដ្ឋា ចិហរន្តី"តិ (បាចិ៎ ៧៩៩) ច "យា បន ភិក្ខុនី ឲចំ ចទេយ្យ សំសដ្ឋាច, អយ្យេ, ឍុយេព្យា ចិហរថា"តិអាទិចចតំ (បាចិ៎ ៧៦៥) បដិច្ច ទុត្តសិក្ខាបទទ្វយេ៉ ចធិត្វា ចាតិ "អត្តានំ ចធិត្វា ចធិត្វា ទោទេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ៥៥០) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ ចិសិព្វេត្វា ចាតិ "ភិក្ខុនិយា ចីចរំ ចិសិព្វេត្វា ចា ចិសិព្វាបេត្វា ចា"តិ (បាចិ៎ ៥៨៦) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ ទុក្ខិតត្តិ "ទុក្ខិតំ សហជីចិនី"ត្តិ (បាចិ៎ ៨៦៧) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ បុនទេច ច សំសដ្ឋាតិ "សំសដ្ឋា ចិហរេយ្យ កហបតិនា ចា កហបតិបុត្តេន ចា"តិ (បាចិ៎ ៨៧៩) ឲចំ បុន ទុត្តសំសដ្ឋសិក្ខាបទេ៉ នេច ទូបសមេយ្យ ចាតិ "'ឲហរេយ្យ, ឦទំ អធិករណំ ទូបសមេហី'តិ (បាចិ៎ ៨៨៧) ទុច្ចមានា 'សាធូ'តិ បដិស្សុណិត្វា សា បច្ឆា អតន្តរាយិកិនី នេច ទូបសមេយ្យា"តិ ទុត្តសិក្ខាបទេ៉

៦៥៧៉ទាតំសកិក្ខុកាទាយន្តិ "ទាតំ សកិក្ខុកំ អារាមំ អនាបុច្ឆា បចិសេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ១០៦៣) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ តទេច ត បចារេយេតិ "ទ្វកតោសង្ឃេ ទីហិ ឋាតេហិ ត បចារេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ១០៧៧) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ តថា អន្តទ្ធយាសច្ចាតិ "អន្តទ្ធយាសំ កិក្ខុនិយា កិក្ខុសង្ឃតោ ទេ្វ ឆយ្យា បច្ចាមិសិតព្វា"តិ (បាចិ៎ ១០៧៨) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ សហជីចិនិយោ ទុតេចតិ "សហជីចិនិំ ចុដ្ឋាបេត្វា ទេ្វ ចស្សានិ នេច អនុក្កហេយ្យ (បាចិ៎ ១១០៥), សហជីចិនិំ ចុដ្ឋាបេត្វា នេច ទូបកាសេយ្យា"តិ (បាចិ៎ ១១១៩) ទុត្តសិក្ខាបទទ្វយេ៉

៦៥៧-៣៉សនេ នេ ចីចរំ អទេយ្យតិ "សនេ នេ ត្វំ, អយ្យេ, ចីចរំ ទស្សសិ, ឲចាហំ តំ ចុដ្ឋាបេស្សាមី"តិ (បាចិ៎ ១១៧១) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ អនុចាត្តិស្សីតិ "សនេ មំ ត្វំ, អយ្យេ, ទេ្វ ចស្សានិ អនុចាត្តិស្សសិ, ឲចាហំ តំ ចុដ្ឋាបេស្សាមី"តិ (បាចិ៎ ១១៧៥) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ អសមេត សមុទ្ទិត បការិតា ឦទេ សត្តតិស ឆយ្យា សត្ថេ កាយចាចាចិតោ កាយចាចាចិត្តតោ ឲកសមុដ្ឋានា កតា សមេតុកាសតា សិយុំ សមុដ្ឋានតោ សមេតុកាសតសិក្ខាបទេត សចិសា សិយុត្តិ ឈោទតា៉

សមេតុកាសតសមុដ្ឋានចណ្ណតា៉

៦៥៨៉កធិតាតិ ច តីណីតិ "តិដ្ឋិតចីចរស្មិំ កិក្ខុតា ឧត្តកស្មិំ កមិទេ"តិ (បារា៉ ៣៩៧) ទុត្វាតិ អាទិតោ តីណិ សិក្ខាបទាតិ៉ បទេត្វាតិ "ឥសាហបទេ អតិទេកបទេត្វា"តិ (បារា៉ ៩០០) ទុត្តសិក្ខាបទេ៉ ទេកសន្តេយេច ចាតិ "បដិសាយតីយាតិ ទេកសន្តាតី"តិ (បារា៉ ៩៧៧)

ទុតិយសិក្ខាបទេ។ អនុញ្ញាតាយាតិ អនុញ្ញាតសិក្ខាបទេ។ សាមណេរន្តិ ... សាមណេរសិក្ខាបទេ។ បក្កមន្តិយាតិ “តំ បក្កមន្តី នេវ វុដ្ឋាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០៤, ១០៥) ទុតិយសិក្ខាបទទ្វយេ។

៥៥៩. តត្រ ឧបស្សយំ កន្តាតិ “កិញ្ចុបស្សយំ ឧបសង្កមិត្វា កិញ្ចិ ទេយ្យា ច...េយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ បរិយេសិ នោតិ “បរិយេសិតោ បាចិត្តិយ”ន្តិ (បាចិ. ១២១) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ អតិរិត្តន្តិ “អតិរិត្តំ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា”តិ (បាចិ. ១៥៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ សមេត្វាតិ “តិរោក្ខេ សមេត្វា សយានា”តិ (បាចិ. ១៨៨) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ ចិកិច្ឆិត្វា តទេវ ជាតិ “ជីវិតំ ចិកិច្ឆិត្វា”តិ (បាចិ. ១៧៩) ទុតិយសិក្ខាបទេ។

៥៥៧. រត្តន្ធការេតិ “រត្តន្ធការេ អប្បទីបេ”តិ (បាចិ. ៣៨៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ វិកាលេតិ “វិកាលេ គាមំ បវិសេយ្យា”តិ (បាចិ. ៥០៨-៥១១) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ ទោសាសាតិ “ទោសាសយានន្តរាបិ ថិតា”តិ (បាចិ. ៥៥៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ “អារញ្ញកេ ឧបស្សយេ ជាតិកា”តិ បទភាជនេ អារញ្ញកេតិ “តត្ថាវុសោ អារញ្ញកេសុ សេនាសនេសុ បុព្ពេ អប្បដិសំវិទិត”ន្តិ (បាចិ. ៥៧០) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ ឧបស្សយជាតិកាតិ “ឧបស្សយជាតិកា វិហរេយ្យា”តិ (បាចិ. ៩៧៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ បត្តសន្និចយន្តិ “បត្តសន្និចយំ ករេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៥៣) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ បុរេ, បច្ឆា, វិកាលេតិ “យា បន ភិក្ខុនី បុរេភត្តំ កុលានិ ឧបសង្កមិត្វា”តិ (បាចិ. ៥៥៥) ច “បច្ឆាភត្តំ កុលានិ ឧបសង្កមិត្វា”តិ (បាចិ. ៥៩០) ច “វិកាលេ កុលានិ ឧបសង្កមិត្វា”តិ (បាចិ. ៥៩៥) ច ទុតិយសិក្ខាបទត្តយេ។

៥៥៥-៨. បច្ចាហិកន្តិ “បច្ចាហិកំ សង្ឃាដិចារំ អតិក្កមេយ្យា”តិ (បាចិ. ៥៨៥) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ សង្កមន្តិ “ជីវរសង្កមនីយំ ធារេយ្យា”តិ (បាចិ. ៨០១) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ តត្រ អាវសថទ្វយន្តិ “អាវសថជីវរំ អនិស្សជ្ជិត្វា បរិភុញ្ជេយ្យ (បាចិ. ១០០៣), អាវសថំ អនិស្សជ្ជិត្វា ចារិកំ បក្កមេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០០៨) ឯតំ អាវសថេន សទ្ធិំ ទុតិយសិក្ខាបទទ្វយេ។ បសាខេតិ “បសាខេ ជាតំ គណ្ឌំ វា”តិ (បាចិ. ១០៩១) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ អាសនេ ជាតិ “ភិក្ខុស្ស បុរតោ អនាបុច្ឆា អាសនេ និសីទេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១១៥) ទុតិយសិក្ខាបទន្តិ ឆ្ពេយ បន ឯក្កូតតិំស ឆព្វា កាយចាចតោ, កាយចាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋានតោ សទ្ធិំ ជិំសមុដ្ឋានិកា, តតោ ឯវ គមិតសមុដ្ឋា គមិតសមុដ្ឋានា ហោន្តីតិ ញាតព្វា។

គមិតសមុដ្ឋានវណ្ណនា។

៥៨០. ឆន្ទ សេយ្យាតិ ឆន្ទ សហសេយ្យសិក្ខាបទានិ ច។ អាហច្ចបាទកា ជាតិ អាហច្ចបាទកសិក្ខាបទេ។ បិណ្ឌញ្ចាតិ អាវសថបិណ្ឌភោជនសិក្ខាបទេ។ គណភោជនន្តិ គណភោជនសិក្ខាបទេ ។ វិកាលេតិ វិកាលភោជនសិក្ខាបទេ។ សន្និធិញ្ចាតិ សន្និធិការកសិក្ខាបទេ។ ទន្តបោនន្តិ ទន្តបោនសិក្ខាបទេ។ អចេលកន្តិ អចេលកសិក្ខាបទេ។

៥៨១. ឧយ្យុត្តញ្ចាតិ “ឧយ្យុត្តំ សេនំ ទស្សនាយ គច្ឆេយ្យា”តិ (បាចិ. ៣១១) ទុតិយសិក្ខាបទេ។ “វសេ ឧសេយ្យាសី”ន្តិ បទភាជនេ វសេតិ

“សេនាយ វសេយ្យា”តិ (បាចិ. ២១៨) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ ឧយ្យោធិកន្តិ “ឧយ្យោធិកំ វា...បេ... អនីកទស្សនំ វា គច្ឆេយ្យា”តិ (បាចិ. ២២២) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ សុរាតិ សុរាបានសិក្ខាបទំ។ ឧទកេ កីឡាយន្តិ ឧទកេហសធម្មសិក្ខាបទំ។ ទុព្ពណ្ណករណន្តោ វាតិ “តិណ្ណំ ទុព្ពណ្ណករណាន”ន្តិ (បាចិ. ២៥៨) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ បដិទេសនីយទ្វយន្តិ វុត្តាវសេសំ បដិទេសនីយទ្វយំ។

២៧១. លសុណន្តិ លសុណសិក្ខាបទំ។ ឧបតិដ្ឋេយ្យាតិ “ភិក្ខុស្ស ភុញ្ជន្តស្ស បានីយេន វា វិធូបនេន វា ឧបតិដ្ឋេយ្យា”តិ (បាចិ. ៨០៥) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ នច្ចទស្សនេន វាតិ “នច្ចំ វា គីតំ វា វាទិតំ វា ទស្សនាយ គច្ឆេយ្យា”តិ (បាចិ. ៨២៣) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ តក្កន្តិ “តក្កំ អាហរេយ្យា”តិ (បាចិ. ៨៨៣) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អន្ធការន្តិ “រត្តន្ធការេ អប្បទីបេ សន្តិដ្ឋេយ្យ”ន្តិ (បាចិ. ៧២៦) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ បដិច្ឆន្នេតិ “ឱកាសេ បដិច្ឆន្នេ សន្តិដ្ឋេយ្យ”ន្តិ (បាចិ. ៧២២) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អជ្ឈោកាសេតិ “អជ្ឈោកាសេ សាសង្កសម្មតេ”តិ (បាចិ. ៧៥២) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ តថា រថិកាតិ “តិរោរដ្ឋេ សាសង្កសម្មតេ”តិ (បាចិ. ៧៥៥) វុត្តនិក្ខេបបទំ។

២៧២. អន្តោវស្សន្តិ “អន្តោវស្សំ ចារិកំ ចរេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៦០) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អគារន្តោតិ “រាជាគារំ វា ចិត្តាគារំ វា...បេ... បោក្ខរណិំ វា ទស្សនាយ គច្ឆេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៦៨) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អាសន្ទិន្តិ “អាសន្ទិំ វា បល្លង្កំ វា បរិភុញ្ជេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៨២) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ សុត្តកន្តនន្តិ “សុត្តំ កន្តេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៨៦) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ វេយ្យាវច្ចន្តិ “គិហិវេយ្យាវច្ចំ ករេយ្យា”តិ (បាចិ. ៧៧១) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ សហត្ថា វាតិ “អគារិកស្ស វា បរិព្ពាជកស្ស វា បរិព្ពាជិកាយ វា សហត្ថា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ទទេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០០០) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អាវាសេ ច អភិក្ខុកេតិ “អភិក្ខុកេ អាវាសេ វស្សំ វសេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០៣៦) វុត្តនិក្ខេបបទំ។

២៧៣. ឆត្តន្តិ “ឆត្តុបាហនំ ធារេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៦៨) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ យានេនាតិ “យានេន យាយេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៨៥) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ សង្ឃាណិន្តិ “សង្ឃាណិំ ធារេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៧១) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ អលង្ការន្តិ “ឥត្ថាលង្ការំ ធារេយ្យា”តិ (បាចិ. ១១៧៣) វុត្តនិក្ខេបបទំ។ គន្ធវាសិតន្តិ “គន្ធវណ្ណកេន នហាយេយ្យ (បាចិ. ១១៧៧), វាសិតកេន បិញ្ញាកេន នហាយេយ្យា”តិ (បាចិ. ១២០២) វុត្តនិក្ខេបបទទ្វយំ។ “ភិក្ខុនី...បេ... គិហិនិយា”តិ ឯតេន “ភិក្ខុនិយា ឧម្មទ្ទាបេយ្យា”តិអាទិនា (បាចិ. ១២០៦) វុត្តានិ ចត្តារិ សិក្ខាបទានិ វុត្តានិ។

២៧៤. តថា អសង្កច្ចិកាតិ “អសង្កច្ចិកា គាមំ បវិសេយ្យា”តិ (បាចិ. ១២២៣) ឯវំ វុត្តនិក្ខេបបទំ។ ឥមេ បន តេចត្តាលីស ឆឡា សទ្ធោ កាយចិត្តវសេន ទ្វិសមុដ្ឋានិកា។ ឯឡកលោមេន សមុដ្ឋានតោ សមា ហោន្តីតិ អត្ថោ។

ឯឡកលោមសមុដ្ឋានវណ្ណនា។

២៧៥-៦. អញ្ញត្រាតិ “មាតុគាមស្ស ឧត្តរិឆប្បញ្ចវាចាហិ ធម្មំ ទេសេយ្យ អញ្ញត្រ វិញ្ញុនា បុរិសវិគ្គហេនា”តិ (បាចិ. ៥២)

វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. អសម្មតោ ចេវាតិ “អសម្មតោ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យា”តិ (បាចិ. ១៣៩) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. តថា អត្ថង្គតេន ចាតិ “អត្ថង្គតេ សូរិយេ ភិក្ខុនិយោ ឱវទេយ្យា”តិ (បាចិ. ១៥៣) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. តិរច្ឆានវិជ្ជា ទ្វេ វុត្តាតិ “តិរច្ឆានវិជ្ជំ បរិយាបុណេយ្យ, វាចេយ្យា”តិ (បាចិ. ១០១៣, ១០១៧) ឯវំ វុត្តានិ ទ្វេ សិក្ខាបទានិ ច. អនោកាសកតម្បិ ចាតិ “អនោកាសកតំ ភិក្ខុ បញ្ហំ បុច្ឆេយ្យា”តិ (បាចិ. ១២២០) វុត្តសិក្ខាបទញ្ចាតិ ឥមេ បន សព្ពេ ឆ ធម្មា វាចតោ, វាចាចិត្តតោ ចាតិ ឥមេហិ ទ្វីហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋានិកា ហោន្តិ. បទសោធម្មតុល្យតា អយមេតេសំ បទសោធម្មេន សទិសភាវោតិ យោជនា.

បទសោធម្មសមុដ្ឋានវណ្ណនា

២៩៧-៩. ឯកន្តិ “ភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ សំវិធាយ ឯកទ្ធានមគ្គំ បដិបជ្ជេយ្យា”តិ (បាចិ. ១៧០) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. នាវន្តិ “ឯកនាវំ អភិរុហេយ្យា”តិ (បាចិ. ១៧៧) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. បណីតញ្ចាតិ “បណីតភោជនានិ អគិលានោ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា ភុញ្ជេយ្យា”តិ (បាចិ. ២៥៩) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. សំវិធានញ្ចាតិ មាតុគាមេន សទ្ធិំ សំវិធាយ គមនសិក្ខាបទញ្ច. សំហរេតិ “សម្ពាធេ លោមំ សំហរាបេយ្យា”តិ (បាចិ. ៨៩៩) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. ធញ្ញន្តិ “អាមកធញ្ញំ វិញ្ញត្វា វា”តិ (បាចិ. ៧២១) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. និមន្តិតា ចេវាតិ “និមន្តិតា វា បវារិតា វា ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា ខាទេយ្យ វា ភុញ្ជេយ្យ វា”តិ (បាចិ. ១០២៧) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. បាដិទេសនីយដ្ឋកន្តិ ភិក្ខុនីនំ វុត្តា អដ្ឋ បាដិទេសនីយា ចេតិ ពុទ្ធសេដ្ឋេន បញ្ញត្តា ឯតា ទស សិក្ខា ចតុសមុដ្ឋានា កាយតោ, កាយវាចតោ, កាយចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោ ចាតិ ចតូហិ សមុដ្ឋានេហិ សមុដ្ឋហន្តិ. សមុដ្ឋានតោ អទ្ធានេន អទ្ធានសិក្ខាបទេន សមា ហោន្តីតិ យតាតិ យោជនា.

អទ្ធានសមុដ្ឋានវណ្ណនា

៣០០-១. សុតិន្តិ ឧបស្សុតិតិដ្ឋនសិក្ខាបទញ្ច. សូបាទិវិញ្ញត្តីតិ សូបោទនវិញ្ញត្តិសិក្ខាបទញ្ច. អន្ធការេតិ “រត្តន្ធការេ អប្បទីបេ”តិ (បាចិ. ៧២៩) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. តថេវ ច បដិច្ឆន្នេតិ “បដិច្ឆន្នេ ឱកាសេ”តិ (បាចិ. ៧៣២) វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. ឱកាសេតិ “អជ្ឈោកាសេ បុរិសេន សទ្ធិ”ន្តិ (បាចិ. ៧៣៨) ឯវំ វុត្តសិក្ខាបទញ្ច. ព្យូហេ ចាតិ តទនន្តរេន ច “រថិកាយ វា ព្យូហេ វា សិង្ឃាដកេ វា បុរិសេន សទ្ធិ”ន្តិ (បាចិ. ៧៥១) អាគតសិក្ខាបទញ្ចាតិ ឥមេ សព្ពេបិ អាទិច្ចពន្ធុនា ទេសិតា ឆ ធម្មា ចតុត្ថឆដ្ឋតោ កាយចិត្តតោ, កាយវាចាចិត្តតោ ច សមុដ្ឋហន្តា ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានា ថេយ្យសត្ថសិក្ខាបទេន សមានសមុដ្ឋានា សិយុន្តិ យោជនា.

ថេយ្យសត្ថសមុដ្ឋានវណ្ណនា

៣០២. ឆត្ត, ទណ្ឌករស្សាបីតិ “ន ឆត្តបាណិស្ស ទណ្ឌបាណិស្សា”តិ (បាចិ. ៦២៥) វុត្តសិក្ខាបទទ្វយញ្ច. សត្ថាវុធករស្សាបីតិ “ន សត្ថបាណិស្ស (បាចិ. ៦២៩), ន អាវុធបាណិស្សា”តិ (បាចិ. ៦២៨) វុត្តសិក្ខាបទទ្វយញ្ច. បាទុកូបាហនា, យានន្តិ “ន បាទុការុឡ្ហស្ស (បាចិ. ៦២៧),

ນ ອຸປາຫນາຣູຬ຺ຫສ຺ສ (ປາຬິ. ໖໒໙), ນ ຢານຄຕສ຺ສາ"ຕິ (ປາຬິ. ໖໓໐) ວຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທຕ຺ຕຢຍ຺ຈ. ເສຢ຺ຢາ, ປລ຺ລຕ຺ຖິກາຍ ຈາຕິ "ນ ສຢນຄຕສ຺ສ (ປາຬິ. ໖໓໑), ນ ປລ຺ລຕ຺ຖິກາຍ ນິສິນ຺ນສ຺ສາ"ຕິ (ປາຬິ. ໖໓໒) ວຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທທ຺ວຢຍ຺ຈ.

໓໐໒. ເວຐິເຕາຄຸຓ຺ຐິເຕາ ຈາຕິ "ນ ເວຐິຕສີສສ຺ສ (ປາຬິ. ໖໓໒), ນ ໂອຄຸຓ຺ຐິຕສີສສ຺ສາ"ຕິ (ປາຬິ. ໖໓໓) ວຸຕ຺ຕສິກ຺ຂາປທທ຺ວຢຍ຺ຈາຕິ ນິກ຺ຂິຕາ ສເຕ຺ຕ ອຸກາຄສ ຘມ຺ມາ ວາຈາຈິຕ຺ຕສມ຺ພເຕນ ເອເກນ ສມຸຕ຺ຖາເນນ ສມຸຕ຺ຖິຕາ ຘມ຺ມເທສນາສມຸຕ຺ຖານາຕິ ສງ຺ຂາຕາ ສລ຺ລກ຺ຂິຕາຕິ ເຢາຊນາ.

ຘມ຺ມເທສນາສມຸຕ຺ຖານວຓ຺ຓນາ.

໓໐໓. ອຍໍ ຕາວ ສມ຺ພິນ຺ນສມຸຕ຺ຖານໍ ເວທິຕພ຺ພໍ, ນິຢຕສມຸຕ຺ຖານໍ ປັນ, ຕໍ ອວເສສສ຺ສ ສິກ຺ຂາປທສ຺ສ ເຫາຕີຕິ ທີປິເຕຸ ຄາຖາມາຫ "ກ຺ວາເຣາຈນກເຍ຺ຍາຈາ"ຕິອາທິ. ກ຺ວາເຣາຈນກເຍ຺ຍາຈາຕິ ຕີຫິ ອທິຕ຺ຕກສມຸຕ຺ຖາເນຫິ ສມຸຕ຺ຖິຕໍ ກ຺ວາເຣາຈນສິກ຺ຂາປທໍ. ເຈາທິຕສມຸຕ຺ຖານມ຺ປິ ຈາຕິ ວາຈາທິຕ຺ຕເຕາ, ກາຍວາຈາທິຕ຺ຕເຕາ ຈາຕິ ທ຺ວີຫິ ສມຸຕ຺ຖິຕໍ ເຈາທິຕສມຸຕ຺ຖານສິກ຺ຂາປທໍ. ອນນຸຍ຺ຍາຕເມວ ອນນຸຍ຺ຍາຕມ຺ປິ. ອນນຸຍ຺ຍາຕມ຺ປິ ວາຈເຕາ, ກາຍວາຈເຕາ, ວາຈາທິຕ຺ຕເຕາ, ກາຍວາຈາທິຕ຺ຕເຕາ ຈາຕິ ຈຕູຫິ ສມຸຕ຺ຖິຕໍ ອນນຸຍ຺ຍາຕສິກ຺ຂາປທໍ ນາຕິ. ທ຺ວິ ຕຍ຺ຈ ທ຺ວິ ສິກ຺ຂາປທຕ຺ຕຍໍ ອສມ຺ພິນ຺ນໍ ເກນຈິ ອເຍ຺ຍນ ສິກ຺ຂາປເທນ ອສມ຺ພິນ຺ນສມຸຕ຺ຖານໍ.

ທ຺ວິ ວເຕ຺ຕ ລີນຕ຺ຖປກາສນີຢາ

ສມຸຕ຺ຖານສີສກວາວຓ຺ຓນາ ນິຕ຺ຖິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

អាបត្តិសមុដ្ឋានកថាវណ្ណនា

៣០៤. អាទិនាតិ បឋមេន កាយសង្ខាតេន សមុដ្ឋានេន។

៣០៥-៦. ទុក្កដាទយោតិ អាទិ-សទ្ទេន ថុល្លច្ចយសង្ឃាទិសេសា គហិតា។ យថាហ – “បយោគេ ទុក្កដំ ។ ឯកំ បិណ្ឌំ អនាគតេ អាបត្តិ ថុល្លច្ចយស្ស។ តស្មិំ បិណ្ឌេ អាគតេ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្សា”តិ (បរិ. ២៦៦)។ វិកាលេ បន បាចិត្តីតិ វិកាលភោជនបាចិត្តិ។ អញ្ញាតិហត្ថតោតិ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា អន្តរឃរំ បវិដ្ឋាយ ហត្ថតោ។ គហេត្វាតិ ខាទនីយំ វា ភោជនីយំ វា សហត្ថា បដិគ្គហេត្វា។ “បញ្ច ឥមា អាបត្តិយោ”តិ បទច្ឆេទោ។

៣០៧. ទុតិយេនាតិ វាចាសង្ខាតេន សមុដ្ឋានេន។

៣០៨-១០. សមាទិសតិ កថេតិ ចេ។ សព្វថា វិបន្នន្តិ អទេសិតវត្ថុកតាទិនា សព្វប្បការេន វិបន្នប្បទេសំ។ កុដិន្តិ សញ្ញាចិកាយ កុដិំ។ យថាហ បរិវារេ “តស្ស កុដិំ ករោន្តិ អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមន”ន្តិ (បរិ. ២៦៧)។ បទសោធម្មំ មូលំ សមុដ្ឋានំ យស្ស បាចិត្តិយស្សាតិ តថា វុត្តំ, តេន បទសោធម្មមូលេន, សហត្ថេ ចេតំ ករណវចនំ។

៣១១. តតិយេន សមុដ្ឋានេនាតិ កាយវាចាសង្ខាតេន សមុដ្ឋានេន។

៣១២. សំវិទហិត្វានាតិ សទ្ធិំ វិទហិត្វា, “កុដិំ ករោមា”តិ អញ្ញេហិ សទ្ធិំ មន្តេត្វាតិ អត្ថោ។

៣១៣. វត្វាតិ អត្តនោ អត្ថាយ វិញ្ញាបេត្វា។ ភិក្ខុនិន្តិ ភិក្ខុនិំ ភុញ្ជនដ្ឋានេ ឋត្វា “ឯត្ថ សូបំ ទេថ, ឯត្ថ ឱទនំ ទេថា”តិ វោសាសមានំ ឧបាសកានំ វត្វា ទាបេន្តិំ ភិក្ខុនិំ ន និវារេត្វាតិ “អបសក្ក តាវ, ភគិនិ, យាវ ភិក្ខូ ភុញ្ជន្តី”តិ អនបសាទេត្វា ភុញ្ជតោតិ យោជនា។

៣១៤. ចតុត្ថេន កាយចិត្តសមុដ្ឋានេន គតិ អាបត្តិយោ និយុត្តិ យោជនា។

៣១៦. បញ្ចមេនាតិ វាចាចិត្តសមុដ្ឋានេន។ វទន្តិ វទន្តោ សមុទាចរន្តោ។

៣១៧. កុដិន្តិ និទស្សនមត្តំ, អទេសិតវត្ថុកំ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ភំ អបរិក្កមនំ សេនាសនម្បិ គហណំ វេទិតព្វំ។

៣៨៥៎ចារេចតិ បេនេយា ឆយុត្តិ ឲត្ត “អត្យបេនយុត្ត”ត្តិ េនេយា៎ យចាេហ – “កិល្ល អកបរិយេនញ្ញិ អត្យបេនយុត្តិ បេនេយា ឆយុំ ចារេចតី”តិ (បរិ៎ ៦ប័៧)៎ ឥចកយុតា ចេត្តស្សាតិ ឌាតិអាឌីហិ អេក្កានចត្តហិ កិឡអាឌិបេរេយត ចេត្តស្ស៎ ឥចកយុតាតិ ច “បឌិនញ្ញា េយាគិេនា”តិអាឌីសុ (ឋ៎ គិ៎ ៧៎១១, ១៣, ៣១១; អ៎ គិ៎ ៩៎៥ប័; ប័៎៥; ឋហាគិ៎ ៧៥៥, ១០៩; ឆ៎ ន៎ ៧១៥៥; ចិក៎ ៥៧ប័) ចិយ យ-កាេរេលៀេបត គិេឌ្ឌេនា៎

៣១០៎ លេឌ្ឌត កាយចាចាចិត្តនបុឌ្ឌាេគត៎ ឆិចិឥហិត្វាគាតិ ឆិចិឆាយ, “ត្តឡា អហឡា ឲកេតា អចហរិស្សាយា”តិ នបុត្តគិ កត្វា៎ កឈ្លិ ហេតីតិ “ការិឃំ ត្វំ ឲកំ បឃ្សំ កឈ្យាអហំ ឝ្លយ”ត្តិ ចត្វា េតត នហ ជាគា ចារេចតិ េច៎

៣១១៎ឝ្លាឆ ឝ្លយឃិំ នាននេគ៎ ចិយត្យបេរយំ បេរយត្តិ ឲត្ត “កបរិឃំ ត្យ េលា, អកបរិយ”ត្តិ ចា “អាបត្តិ ត្យ េលា, អគាបត្តី”តិ ចា “ឆេយុំ ត្យ េលា, អឆេយុំ”តិ ចា ឲចយាឌិគា គេយត ចិចិេឆគាការេត បចត្តា ចិយតិ ចិចិកិច្ឆា ចិយតិ៎ ចិយតិ ឌ្ហបេរេយតិ ចិគាេនតីតិ ចិយត្យបេរយំ៎ បេរយំ ឌ្ហត្តយំ៎ ឌ្ហត្តេត្តិ ចិកប្កលក្លកាកតាគំ គិឌាគាឌិចិគិច្ឆយាគំ បតិញ្ញត្តេកាេចត ឱតត្តា ឌ្ហត្តេរ៎ ឝ្លយំ ឌ្ហត្តេរ គាយ បកេលំ េយា ឌ្ហត្តេតិ បញ្ញាយ ឌ្ហការេហត្វា បរិេយានាេបតិ៎ ឝ្លាឆ “ឌ្ហត្តេរ ឌ្ហត្តេរ”ត្តិ បេឌ្ឌេយ ឲកំ ក្យាលគិឥស្សុតំ, ឲកំ នត្តគិឥស្សុគត្តិ កេហតគ្គំ៎ ស្យគេយត ឃ្យេតា េនា ប្យក្កេលា ចិគឃំ បិឌកំ ឌ្ហត្តេតីតិ នប្ឆគ្គា៎ កំ ចិនិឌ្ឌត្តិ អាហ “ស្យគយ”ត្តិអាឌិ ៎ ស្យឌ្ឌ ចាទិត្តចាទិត្តឥឡហីកេលាសិធិលកេលាេកឌា បញ្ញាត្តិអេនាបញ្ញាត្តាឌិគយា ឲត្តាតិ ស្យគេយា, តំ៎ ស្យឌ្ឌ គឹយតិ ចិគិច្ឆេយា ឲេតគាតិ ស្យគេយា, ឌ្ហត្តេចិគិច្ឆេយា, េតគ៎ ចិគិច្ឆយាចេចៀេឆត ឆិឃ្យេត្តា នយគ្គាកេតា៎ ឥ្យេក្ខគ ឌ្ហត្តិរិយតីតិ ឥ្យត្តេរ៎ បិតិេយាក្ខឆិចេសីលឌិបកេត្តគ នយាឆិបញ្ញាគិគ្គាគនក្លាេតាត្តេរប្យត្តិយា បតិឌ្ឌាកាចេតា ឌ្ហត្តេរ ឌ្ហត្តេតិ ឌ្ហការេហត្វា បរិេយានាគំ បិប្យលាតីតិ អេត្ថា៎

ឝ្លាឆ េយា ចិយត្យបេរយំ បេរយំ ឌ្ហត្តេរ ឌ្ហត្តេរ គាយ បកេលំ ឌ្ហត្តេតិ, ស្យគេយត ឃ្យេតា េនា ប្យក្កេលា ស្យគឃំ ឥ្យត្តេរ ឌ្ហត្តេរ ចិគឃំ ឌ្ហត្តេតីតិ េយាឌគា៎ ច-នេឌ្ឌត នត្តត្តេរនបុច្ឆយេត្តត ឝ្លយយត្តំ ឌីេបតិ៎ េនឃ្យធិឥំ, ឝ្លាឆ េយា ស្យគឃំ ឥ្យត្តេរ ឌ្ហត្តេរ ចិគឃំ ឌ្ហត្តេតិ, ស្យគេយត ឃ្យេតា េនា ប្យក្កេលា ចិយត្យបេរយំ បេរយំ ឌ្ហត្តេរ ឌ្ហត្តេរ គាយ បកេលំ ឌ្ហត្តេតីតិ៎ ឝ្លយិគា េយា ឌ្ហត្តេរ ឌាគាតិ, េនា ចិគឃំ ឌាគាតិ៎ េយា ចិគឃំ ឌាគាតិ, េនា ឌ្ហត្តេរ ឌាគាតីតិ ឌ្ហត្តេរបកេលាស្ស ចិគយបិឌកឌាគេគ អច្ឆត្យបការិតា ចិកាចិតាតិ ឥឌ្ឌគ្គំ៎

ឝ្លាតិ ឌ្ហត្តេរ លិគត្តបកានគិយា

អាបត្តិនបុឌ្ឌាគកចាចល្លគា គិឌ្ឌិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩑᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨶᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪑᪓. ᨻ᩠ᨻᩮᨲᩣ ᨸᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᨻ᩠ᨻᩮᨲᩣ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣᨿ ᨸᩁᩮ ᨸᩁᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩴ ᩑᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ ᨶᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨠᩋᨦ᩠ᨣᩣᨲᩥᩁᩮᨠᨲᩣᨿ ᩑᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩴ ᩑᨠᨠᨦ᩠ᨣᩣᨴᩥᨠᩴ

᪓᪑᪔-᪕. ᩃᩥᩴᨠᩮ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ...ᨸᩮ... ᨠᩣ ᩅᩣᩁᩮᩈᩩᨲᨠᩣᨿᩥᨠᩣᨴᩥ ᩑᨠᨠᨸᨬ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩮᩅᩣᨲᩥ

᪓᪑᪖. ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩁᩅᩣᨴᩣ᩼ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ...ᨸᩮ... ᨡᩥᨸᩥᨲᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᨲᩮᩉᩥ ᩅᩮᩈᩮᨶ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ “ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩁᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼

᪓᪑᪗. ᨲᨲ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨲᩣᩈᩩ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᩈᩩ᩼ ᩃᩉᩩᨠᩣᨲᩥ ᩃᩉᩩᨠᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶᨲᩮᩣ ᩃᩉᩩᨠᩣ᩼ ᨣᩁᩩᨠᩮᨶ ᩅᩥᨶᨿᨠᨾ᩠ᨾᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶᨲᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᩣᨿ ᨧ ᨸᩮᨶᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩩᨱᩮᨿ᩠ᨿᨲᩮᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᨣᩁᩩᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨲᩣ ᨸᨶ ᩃᩉᩩᨠᩣᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᩈᩩ ᨲᨴᨬ᩠ᨬᨸᩁᩥᨿᩣᨿᨲᩮᩣ ᨬᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᨩ᩠ᨫᨶᨲᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼

᪓᪑᪘. ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩩᨱ᩠ᨮᩥᨲᨠᩣᨿᩴ ᨸᩁᨾᩮᨯᩩᨱ᩠ᨮᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨠᩣᨿᩴ ᨿᩃᨲᩥ ᨣᨱ᩠ᨮᩦᨲᩥ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩴ, ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩴ᩼ ᨲᩮᨶᩣᩉ “ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᩼

᪓᪑᪙. ᨸᨬ᩠ᨧᩣᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨾᩣᨲᩩᨥᩣᨲᨠᨸᩥᨲᩩᨥᩣᨲᨠᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᨥᩣᨲᨠᩮᩉᩥ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩣ ᨾᨶᩩᩔᩅᩥᨣ᩠ᨣᩉᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩃᩮᩣᩉᩥᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨠᩈᨦ᩠ᨥᨽᩮᨴᨠᩣᨶᩴ ᩋᨶᨬ᩠ᨬᨲᩣᩁᩮᩉᩥᨲᩩᨠᩣ ᨠᩣᨿᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ ᨧ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩅᨧ ᩋᨸᩣᨿᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᩉᩮᨲᩩᨲᩣᨿ ᨶᩥᨿᨲ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩥᨿᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ᩼ ᨲᩣ ᨸᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᨲ᩠ᨲᨶᩥᨿᨲᩮᩈᩩ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨣᨵᨲ᩠ᨲᩣ “ᨶᩥᨿᨲᩣ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼

ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮ (ᨸᩁᩥ᩼ ᪓᪒᪑) ᨸᨶ ᩋᨶᩮᨠᩣᨸᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣᨶᩥ ᨻᩉᩪ ᩑᨠᨠᩣ ᨴᩔᩥᨲᩣ, ᨲᩮ ᨸᨶ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨸᨴᩮᩈᩩ ᩋᩣᩅᩁᨱᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶ ᨴᩔᩥᨲᩣ᩼ ᩋᨸᩥᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩁᩮᩅ (ᨸᩁᩥ᩼ ᪓᪒᪑) ᩋᨶᩩᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᩼ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨸᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣ᩼ ᩋᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨸᨱ᩠ᨱᨲ᩠ᨲᩥᩅᨩ᩠ᨩᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩮᩅ ᩈᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ, ᨶ ᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩣ᩼ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨿᩥᨠᩴ ᩋᩣᨸᨶ᩠ᨶᩔᩣᨸᩥ ᨴᩮᩈᨶᩣᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨸᨲ᩠ᨲᩔ, ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᨽᩪᨾᩥᨿᩴ ᨮᩥᨲᩔ ᨧ ᩋᩅᩣᩁᩥᨲᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨾᨣ᩠ᨣᩣᨲᩥ᩼

ᩑᨠᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩼

១០៥៑ អដ្ឋិចិហិតោ តាយ ថ្លាតចិរតិចស្សា៑ អដ្ឋចិហិតោ តាយ ហត្ថច្ឆិន្នាឌិកេគោ៑ ចត្តុចិបត្តោ តាយ បណ្ឌកោ, ចិរច្ឆាតកតោ,

ថ្លកតោញ្ឡូនកោ ច៑ អចរោរា ចេឃ្យ៉ចារកាគយោ អដ្ឋ អកន្តាបាប្បត្តា ទក្ខពាកិតោ តាយ, ព្ទយម្ភិយេច អត្តការច ទក្ខរេត

អត្តតោ ពាយ្យត អកន្តាតាបប្បត្តាតិ អត្ថោ៑ អបរិបុណ្ណាតិ អបរិបុណ្ណបត្តចិចរោ៑ តោ ឃាចតីតិ ថ្លបរយ្យត្តំ ត ឃាចតិ៑ បដិសិទ្ធាតិ "តេ

បុក្កលិ ត ថ្លបរយ្យាចេតព្ពា"តិអាឌិតា (បរិ៑ ១១១) ចារិតា៑

១០៦៑ ហរេចតិ ឲ្យកំរត្វេ គិបតោ៑ លទ្ធរយាបត្តិស្ស កិត្តោ ឌីបិតា អាបត្តិ អត្ថិ ហរេច អត្ថោច៑ តោ លទ្ធរយាបត្តិស្សាតិ

អលទ្ធរយាបត្តិស្ស ឌីបិតា អាបត្តិ អត្ថោចាតិ យោជនា៑

១០៧៑ ក្នុតស្សាតិ អត្ថតិ រត្តស្ស ថ្លត្តិរិយគុស្សឌស្សស្ស៑ អក្នុតារោចតាបត្តីតិ ចត្ថុបរិចាឌិកាបត្តិ៑ អរយាបត្តិលិកិតោ គិដ្ឋិរេតិ យោជនា៑

១០៨៑ "អត្ថិរទ្ធុយ៉យុត្តា"តិអាឌិសុ អត្ថិ-រទ្ធោ បច្ចត្តាកចេតត្តហិ បច្ចកំ យោជេតព្ពា៑

១០៩៑ បគរោគដ្ឋុលិឌីតិ អាឌិ-រទ្ធេត "ថ្លត្តិឲប្បញ្ចាចាគដ្ឋុគេរតា"តិ អាបត្តិតំ កហណំ៑

១១០៑ គោរកេតិ បរិគោរកេ៑ "របរិក្ខារយ៉ុតា"តិ ព្ទគញ្ចា គិគស្សតបត្តំ៑ "បត្តចិចរាតំ គិស្សជ្ជតេ, កិលិដ្ឋចិចរាតំ អចោចតេ,

យលក្កហិតបត្តស្ស អបចតេ"តិ ឲចយាឌិកា អឃុត្តបរិគោរកា អាបត្តិយោបិ រកបរិក្ខារយ៉ុត្តាយេច៑

១១១៑ យញ្ចបីឌាឌិត្តិ អាឌិ-រទ្ធេត កិរិអាឌិតំ កហណំ៑ អដ្ឋោការរត្ថេរបិ ចាតិ អដ្ឋោការរ អត្ថេរ អត្ថរាបតេ រតិ៑ អតាបុច្ឆាច កយតេតិ

អតាបុច្ឆិត្វា ចា កយតេ៑ ចា-រទ្ធេត អត្ថត្ថិត្វា ចា អត្ថទ្ធរាបត្វា ចា កយតំ រដ្ឋាញាតិ៑ បររត្តកយ៉ុតាតិ បររបរិក្ខារបដិចាទ្ធា៑

១១២៑ "សិលរកាឹសិ"តិ ឃំ ចចតំ រត្ថំ, តំ កកាតោ កទ្ទុកំ ដដ្ឋលួចាចារញ្ញាឌិរេរយោ សិឃាតិ យោជនា៑

១១៣៑ កទ្ទុកាបត្តីតិ ថ្លត្តិរិយគុស្សឌស្សបរិចាឌិកាបត្តិ៑ ក្នុតស្សារោចតេតិ ក្នុតស្ស ថ្លត្តិរិយគុស្សឌស្សស្ស អគុបរយ្យត្តស្ស អារោចតេ៑ រត្ថំ

ចគតោតិ រត្ថំ ចចតំ ចគត្តស្ស៑ លហុកាតិ បាចិត្តិយាបត្តិ៑

១១៤៑ ចិគោរបត្តិ ចក្កាកោរតត ចិគោរបត្តំ៑ ហត្ថបិរំ ឌហត្តិ អត្ថោសិយាឃ ឲច ហត្ថបិរំ ឌហត្តោ, ហត្ថបិរំ ឌហិត្វា ឲ្យកយត្តិ

គិសិឌត្តោតិ អត្ថោ៑ ចុរេតិ ក្នុយិកតោ ចុរេឃ្យ៑

១១៥៑ ចេហារកុដិ ឃា ថ្លបរិ អាហច្ចបាឌកំ យញ្ចំ ចា បីឋំ ចា អកិគិសិឌត្តោ ចេហាររកតោ អាបដ្ឋីតិ យោជនា៑ រចេ តំ ក្នុយិឃំ

បញ្ញាបេត្វា និសេជ្ជេយ្យ, ន អាបជ្ជេយ្យ។ តេន វុត្តំ “ន ក្សុយិតោ”តិ។

៩៩៨។ បវិសន្តោតិ អារាមំ បវិសន្តោ។ និក្ខមន្តីតិ តតោ ឯវ និក្ខមន្តោ។ តន្តិ អារាមំ។

៩៣០។ វុត្តយបុទេត្វានាតិ សីសតោ លត្តាបនយនំ, បិដតោ ក្របិហនាយុញ្ញានវត្តំ អកត្វា។ និក្ខមន្តិ ឯហិ និក្ខមន្តោ លត្តបិហនំ ឆាទេន្តោបិ ន អាបជ្ជតិ។

៩៣១។ “និក្ខមន្តោ”តិ ឯត្ថ “និក្ខម”ន្តិ ឧតស្ស អត្ថបទំ។ បវិសំ ន ចាតិ យំ អារាមំ សន្តាយ គតោ, តំ បវិសន្តោ ន អាបជ្ជេយ្យ។

៩៣២។ យា កាចិ កិរិយា អតិក្កមិត្វា ក្រុតសុទ្ធិកំ អាទិយន្តិ អាបត្តិ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៩៣៥។ វត្តំ បនត្តនោតិ យំ អត្តនោ នេត្វានវត្តំ វុត្តំ, សោ តំ អសមាទិយន្តោវ អាបជ្ជតិ នាមាតិ យោជនា។

៩៤០។ ញាតកស្ស អាចរិយស្ស, តថា សទ្ធិវិហារិកស្ស ច។

៩៤២។ ឧឧយានោតិ បរិវេណគ្គំ ចិនា ឧឧយានោ។

៩៤២។ យុត្តតិ យុត្តបិដ្ឋិកោ។ “លទ្ធិអាទិនោ”តិ បឧនេច្ឆេទោ។ អាទិ-សទ្ទេន “ហនេត្វន ក្របក្កយិត្វា អសុចិ យោនេចត្តស្ស, ក្រានុតា អក្កឧាតំ បេលត្តស្ស, អត្ថានំ ចឆិត្វា ចឆិត្វា នេទនត្តិយា កិរិយា អាបត្តី”តិ ឧចយាទីនំ សង្គហោ។ អត្ថាតិ ឧត្ថ និស្សិតាតិ ក្រត្តបឧលេបិ, ចិកត្តិលេបិ ច និទ្ទិលក្ខណេន ឧង្ឃនេញ្ញា។ សេសាតិ យេចុនឆព្វកាយសំសក្កបហារនាភាទីសុ ចុត្តាបត្តិ។ បននិស្សិតាតិ បទំ និស្សាយ អាបជ្ជិតព្វាតិ អត្ថោ។

៩៤៣។ “ន , កិក្ខេច, ឈូចានោ ន គហេតព្វា”តិ ចចនតោ ឈូចានំ ន គណ្ហន្តោ ន បដិគ្គណ្ហន្តោ ចជ្ជំ អាបជ្ជតិ នាម។

៩៥០។ អទ្រព្យគ្គិតិ អទ្រព្យគ្គយេនោ។ នអទ្រព្យគ្គេយតិ អទ្រព្យគ្គយនតោ អញ្ញស្មិំ កាលេ។

៩៥៨។ ឧកនត្តាតិក្កមេ លាភត្តាតិក្កមេ សត្តាហាតិក្កមេ ឧសាហាតិក្កមេតិ យោជនា។ អាទិ-សទ្ទេន យាវសាទីនំ សង្គហោ។ វុត្តយាបត្តីតិ សព្ពត្ថ និស្សគ្គិយេ បាចិត្តិយាបត្តិ។ “អាបជ្ជតិ អទ្រព្យគ្គយេ”តិ បឧនេច្ឆេទោ។

᪃᪇᪂᪨ ᨷᩁᩈᨶ᩠ᨲᨠᩴ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩃᨲᩣᨴᩥᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩣᨿ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩔ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᨽᩪᨲᨣᩤᨾᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᨬ᩠ᨧ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨬ᩠ᨧ ᨹᩩᩈᩮ"ᨲᩥ᪨

᪃᪇᪅᪨ ᩃᩣᨽᩮᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨷᨽᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨳ "ᨠᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩋᩣᩉ "ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᩣᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ"ᨲᩥ᪨

ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩮᩣ᪨ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨲᩥᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᩈᩣᨡᩣᨽᨦ᩠ᨣᩣᨴᩥᨠᩣ ᨿᩮᨶ ᨠᩮᨶᨧᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩉᩥᩁᩥᨠᩮᩣᨷᩥᨶᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩉ – "ᨲᩥᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩮᨶ ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶ ᨲ᩠ᩅᩮᩅ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᨶ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ, ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩔᩣ"ᨲᩥ (ᨷᩣᩁᩣ᪨ ᪅᪁᪇)᪨

᪃᪇᪆᪨ ᨠᩩᩈᨧᩦᩁᩣᨴᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩅᩣᨠᨧᩦᩁᨹᩃᨠᨧᩦᩁᩣᨶᩥ ᨲᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᨵᨩᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳᩣᩉ – "ᨠᩩᩈᨧᩦᩁᩣᨴᩥᩴ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪂᪂᪂)᪨

᪃᪇᪇᪨ ᨿᩴ ᨶᩥᩔᨭ᩠ᨮᨷᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨿᩴ ᨲᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨽᩮᨴᨶᩣᨿ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ"ᨲᩥ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩴ, ᨲᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᨴᩮᩣᨿᨧᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ᪨ ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨴ᩠ᩅᨿᩔ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨴ᩠ᩅᨿᩴ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩈᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᨴ᩠ᩅᨿ"ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪃᪇᪈᪨ ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ, ᩈᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᩈᩮ ᨷᩁᩥᨠᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮ, ᩈᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᩣᩈᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮᨷᩥ, ᩈᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪃᪇᪉᪨ ᩈᩣ ᨠᨲᨾᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ "ᩁᩩᩉᩥᩁᩩᨷ᩠ᨷᩣᨴᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨳᩮᩁᩣᨿᩣᩅᩩᩈᩅᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᨲᩮ, ᩅᨧᨲᩮᩣ ᨷᩁᩥᨠᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮᨲᩥ "ᨿᨳᩣ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩑᨲᩁᩉᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣᩅᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨡᩮᩣ ᨾᨾᨧ᩠ᨧᨿᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ…ᨷᩮ… ᨶᩅᨠᨲᩁᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨳᩮᩁᨲᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ 'ᨽᨶ᩠ᨲᩮ'ᨲᩥ ᩅᩣ 'ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᩣ'ᨲᩥ ᩅᩣ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ"ᨲᩥ (ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪂᪨᪂᪁᪆) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣᩅᩣᨴᩮᨶ ᩈᨾᩩᨴᩣᨧᩁᨱᨷ᩠ᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩁᩥᨠᩦᨿ᩠ᨿᨲᩮ ᨽᩅᨲᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪃᪈᪀᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣ, ᨶ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣ, ᨠᩣᩃᩮ ᨶ ᩈᩥᨿᩣ᪨ ᨠᨧ᩠ᨧᩥ ᨠᩣᩃᩮ ᨧᩮᩅ ᩅᩥᨠᩣᩃᩮ ᨧᩣᨲᩥ ᩏᨽᨿᨲ᩠ᨳ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᩉᩣ

᪃᪈᪁᪨ ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᩅᩥᩔᨩ᩠ᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᩉ "ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

៣៨៤។ អវសេសំ បន សព្ពំ អាបត្តិំ កាលវិកាលេសុ សព្ពទា អាបជ្ជតិ, តត្ថ ច និយមោ នត្ថីតិ យោជនា។

៣៨៥។ “អត្ថាបត្តិ រត្តិំ អាបជ្ជតិ, នោ ទិវា, អត្ថាបត្តិ ទិវា អាបជ្ជតិ, នោ រត្តិំ, អត្ថាបត្តិ រត្តិញ្ចេវ អាបជ្ជតិ ទិវា ចា”តិ (បរិ. ៣២៣) វុត្តំ តិកំ ទស្សេតុមាហ “រត្តិញ្ចេវា”តិអាទិ។

៣៨៦។ អត្ថាបត្តិ ទសវស្សោ អាបជ្ជតិ, នោ ឩនទសវស្សោ, សា កថំ និយា។ អត្ថាបត្តិ ឩនទសវស្សោ អាបជ្ជតិ, នោ ទសវស្សោ, សា កថំ ហោតិ។ អត្ថាបត្តិ ទសវស្សោបិ អាបជ្ជតិ ឩនទសវស្សោបីតិ ឧភយត្ថាបិ អាបត្តិ កថំ ហោតីតិ យោជនា។

៣៨៧។ តត្ថ វិស្សជ្ជនមាហ “ឧបដ្ឋាបេតី”តិអាទិ។ “ជាលោ”តិ ឯតស្ស ហិ អត្ថបទំ “អញ្ញតោ”តិ។

៣៨៨។ ឩនទសវស្សោ ឯវ “អហំ បណ្ឌិតោ”តិ បរិសំ គណ្ហាតិ, តទា អាបត្តិំ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។ “ទសវស្សោ ឩនោ”តិ បទច្ឆេទោ។ ទសវស្សោ, ឩនទសវស្សោ ចាតិ ឧភោបេតេ បរិសុបដ្ឋាបកាបត្តិតោ អញ្ញំ អាបត្តិំ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។ ឯត្ថ ច “អាបជ្ជន្តី”តិ វត្តព្ពេ គាថាពន្ធវសេន ន-ការលោបោ។

៣៨៩។ កថំ កាឡេ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, ន ជុណ្ហេ, កថំ ជុណ្ហេ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, ន កាឡស្មិំ, កថំ កាឡេ ច ជុណ្ហេ ចាតិ ឧភយត្ថាបិ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៣៩០។ វិស្សជ្ជនមាហ “វស្ស”ន្តិអាទិ។ “អាបជ្ជេត អប្បវារេន្តោ”តិ បទច្ឆេទោ។ ជុណ្ហេតិ បុរិមបក្ខេ។ កាឡេតិ អបរបក្ខេ។

៣៩១។ អវិបត្តិកាតិ ចតុព្ពិធវិបត្តិរហិតត្តា អវិបត្តិកា កតមា បញ្ញត្តិ។ អវសេសន្តិ វស្សំ អនុបគមនាបត្តិយា ច បវារណាបត្តិយា ច អវសេសំ សព្ពំ អាបត្តិំ។

៣៩២។ វស្សូបគមនំ កាឡេ កប្បតិ, ជុណ្ហេ នោ កប្បតិ, បវារណា ជុណ្ហេ កប្បតិ, កាឡេ នោ កប្បតិ, សេសំ អនុញ្ញាតំ សព្ពំ សព្ពកិច្ចំ កាឡេ ច ជុណ្ហេ ចាតិ ឧភយត្ថាបិ កប្បតីតិ យោជនា។

៣៩៣។ អត្ថាបត្តិ ហេមន្តេ ហោតិ, ឧតុទ្វយេ គិម្ហវស្សានសង្ខាតេ ន ហោតិ, អត្ថាបត្តិ គិម្ហេ ច ហោតិ, ន សេសេសុ វស្សានហេមន្តសង្ខាតេសុ, អត្ថាបត្តិ វស្សេ ហោតិ, នោ ឧតុទ្វយេ ហេមន្តគិម្ហសង្ខាតេតិ យោជនា។

᪕᪙᪕-᪖. ᨿᩣ ᨲᩥᨧᩥᨧᩣᨷᩥ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲᨾᩣᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᨮᩥᨲᩮ ᨷᩣᨭᩥᨷᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᨲᨲ᩠ᨳ ᨮᩥᨲᩮ…ᨸᩮ… ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨷᩁᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᩈᩥᨿᩣ ᨠᩣᩊᨷᨠ᩠ᨡᨷᩣᨭᩥᨷᨴᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩥᨲᩴ ᨷᨶ ᨲᩴ ᩅᩔᩈᩣᨭᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᨧᩮ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨲᩥ, ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

ᨷᨮᨾᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩣᨾᩥᨧᨶᨷ᩠ᨷᩈᨦ᩠ᨣᩮ ᨠᩩᨿᩮᩣ. ᨷᨮᨾᩔ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩮ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨴᩥᩅᩈᩮ ᨲᩴ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨷᩣᨭᩥᨷᨴᩮ ᩋᨶᩩᩁᩪᨷᨮᩣᨶᩮᨷᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨷᨧ᩠ᨧᩩᨴ᩠ᨵᩁᨱᨷᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᩅᩔᩣᨷᩮᨲᩣᨾᩩᨡᩮᨶ ᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᨿᩴ (ᨷᩁᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᨶᩥᨭ᩠ᨮᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ. “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᩅᩔᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨾᩣᩈᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩩᩴ, ᨲᨲᩮᩣ ᨷᩁᩴ ᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩮᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨾᩉᩣᩅ. ᪓᪕᪘) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷᩣᩊᩥᨿᩣ ᨠᩩᩁᩩᨶ᩠ᨴᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣᩅᨧᨶᩔ ᩋᩅᩥᩁᩩᨴ᩠ᨵᨲᩣ “ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ. ᩋᨭ᩠ᨮ. ᪑᪑᪑) ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨷᩣᩈᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩣ “ᩉᩮᨾᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨧᨶᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪕᪙᪗. ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᨾᩣᩈᩣᨲᩴ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩦᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨶᨾᩥᨿᩣᨾᩣᩈᩮᨲᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾᩣᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾᩣᩈᩮᩈᩣ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᩮᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩮᨭ᩠ᨮ ᨠᩣᩃᩮ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩋᨷ᩠ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩮᨠᩁᩮᨶ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᩴ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨾᩣᩈᩮᩈᩣᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. “ᨶ ᨾᩩ ᩑᨧ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮᩣ ᩅᩔᩣᨷᩮᨲᩣᨾᩩᨡᩮᨶ”ᨲᩥ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩣᩅᩈᩮᩈᩮ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ. ᨶᩥᩔᨠ᩠ᨣᩥᨿᩮ “ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨷᨮᨾᩣᨶᩮᨲᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᩮᩈᩩ ᨾᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᨾᩣᩈᩮᩈᩩ”ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᨲᨴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨴᩔᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, “ᨷᩣᨭᩥᨷᨴᨠ᩠ᨡᩣᨲᩮ”ᨲᩥ ᨷᨭᩥᩈᩥᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ. ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩣᨧᩣᨿ ᨷᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨿᩮᩅ ᨴᩔᩥᨲᩴ ᨶᩥᨴᩔᨶᨾᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣ ᨧ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿᩮᩅ ᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩣᨷᩥ ᨴᩔᩥᨲᩣ.

᪕᪙᪘. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨷᨶ ᨴᩩᨲᩥᨿᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩔᩥᨠᩈᩣᨭᩥᨠᨧᩦᩅᩁᩮ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᨶᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨠᩣᨿᩴ ᩒᩅᩔᩣᨷᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨲᩮᨶ ᩑᨠᩴᩈᩮᨶ ᩅᩔᩮ ᩅᩔᩣᨷᨶᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ.

᪕᪙᪙. “ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩘᨥᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᨣᨱᩮ ᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨣᨱᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᩈᩘᨥᩮ ᨶ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ, ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᩈᩘᨥᩮ ᨶ ᨣᨱᩮ”ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ. ᪑᪑᪑) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩴ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩉᩥ ᩈᩘᨥᩮ ᨧᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ.

᪖᪐᪐. ᨠᩣᨿᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᩉ “ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ. ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩏᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ. ᨴᩩᩅᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨾᨧᩣᨷᨲ᩠ᨲᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨷᩅᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩮᩣᩈᨳᨠᩮᩣᩃᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩈᩮᩈᩔ ᩋᨭᩥᨷ᩠ᨷᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩁᨱᩣᨴᩣᩈᩔ ᩅᩥᨿᩩᩴ ᩅᩥᨿᩩᩴ ᩅᨠ᩠ᨠᩩᨾᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨶ ᨣᨱᩮ ᨶ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨧ ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᨱᩮ ᨧ ᨶᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᨳᩣᩃᩣᨽᨿᩮᩣᨩᨶᩣ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᨿᨳᩣᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨿᩮᩣᨩᨶᩴ ᨠᩁᩮᩣᨾᩦᨲᩥ ᩅᩥᨷᩁᩦᨿᩣᨿᩅᩥᨠᨷ᩠ᨷᩣ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ. ᩑᩅᨾᩩᨷᩁᩥᨷᩥ ᩅᩥᨷᩁᩦᨿᩣᨿᩅᩥᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣᩃᩣᨽᨿᩮᩣᨩᨶᩣᩅ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩣ.

᪖᪐᪑. “ᨷᩣᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩴ “ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩣᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᩉᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

៥០១។ សុត្តច្ឆេទំ ករោន្តោ វាតិ ឯត្ថ វា-សទ្ទេន បារិសុទ្ធិំ គណ្ហាតិ។ សុត្តច្ឆេទំ, បារិសុទ្ធិំ វា ឧបោសថំ ករោន្តោ បុគ្គលោ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, សុត្តច្ឆេទំ ករោន្តោ សញ្ញា ច នាបជ្ជតិ, បារិសុទ្ធិំ ករោន្តោ កេណា ច ន អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៥០២។ កិំ បន កិលិនោវ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, ន អកិលិនោ, កិំ អកិលិនោវ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, នោ កិលិនោ, កិំ កិលិនោ ច អកិលិនោ ច ឧភោបិ អាបជ្ជន្តីតិ យោជនា។

៥០៣។ យោ បន អកល្លកោ កិលិនោ អញ្ញេន បន ភេសជ្ជេន អត្ថេ សតិ តទញ្ញំ តទា អញ្ញំ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ, សោ អាបជ្ជតិ បាចិត្តិយាបត្តិន្តិ យោជនា។

៥០៤។ ភេសជ្ជេន អត្ថេ អវិជ្ជមានេបិ សចេ ភេសជ្ជំ វិញ្ញាបេតិ, អកិលិនោវ វិញ្ញត្តិបច្ចយា អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ។ សេសំ បន អាបត្តិំ កិលិនអកិលិនា ឧភោបិ អាបជ្ជន្តិ។

៥០៥។ អត្ថាបត្តិំ អន្តោវ អាបជ្ជតិ, ន ពហិទ្ធា, តថា អត្ថាបត្តិំ ពហិ ឯវ អាបជ្ជតិ, ន អន្តោ, អត្ថាបត្តិំ អន្តោ, ពហិទ្ធាតិ ឧភយត្ថាបិ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៥០៦។ កេវលំ អន្តោយេវ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៥០៧។ យច្ចាទិន្តិ សញ្ចិច្ចយច្ចាទិំ។

៥០៨។ “អន្តោសីមាយ ឯវ អាបត្តិ”ន្តិ បទច្ឆេទោ។ កិំ អន្តោសីមាយ ឯវ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, នេវ ពហិសីមាយ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, កិំ ពហិសីមាយ ឯវ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, នោ អន្តោសីមាយ អាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, កិំ អន្តោសីមាយ ច ពហិសីមាយ ចាតិ ឧភយត្ថាបិ អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

៥០៩។ សលុត្តុបិហនោ កិក្កុតិ លុត្តុបិហនសហិតោ អាគន្តុកោ កិក្កុ។ បដិសន្តោ នបិឆេនាតិ អាគន្តុកវត្តំ អនុស្សរិត្វា សញ្ញាយ បដិសន្តោ។

៥១០។ “ឧបចារស្ស អតិក្កមេ”តិ បទច្ឆេទោ។

᪆᪒᪑᩺ ᨿᩮᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥᨿᩣᨿ ᨧ ᩉᩥᨲᨶᩥᨿᩣᨿ ᨧ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨧ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨴᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩉᩥᨲᨶᩥᨿᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᩁᩣᨿᨷᩁᩮᩣᨧᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᨶᨲ᩠ᨳᩣᨶᩥᨿᩣᨿ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᨷᨶ ᩋᩣᨠᩣᩁᨠᩣᨿᩥᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨴᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᩉᩥ ᩑᨠᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᨲ᩠ᨲᩣ ᩑᨠᩃᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩉᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᩺ ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨲᩩ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨴᩣᨶᩮᨲᩩ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩁᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᩺

ᨲᩥᨠᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ᩺

᪆᪒᪘᩺ ᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩩᨯᩣᨧᩣᩁᨷᩩᨻ᩠ᨻᩣᩉᩣᩁᩃᩣᨽᩮᨶ ᩅᨧᩦᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ᩺ ᨷᩁᩮᩣᨧᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨠᨧᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨲᩥᩃᩣᨶᩣᨴᩥᨠᨠᩣᩁᩮᩣᨧᩣᨿ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᩺

᪆᪒᪙᩺ ᨧᨩ᩠ᨩᩮᨷᨧ ᨧᨩ᩠ᨩᨲᩣ, ᨲᩴ, ᨷᩣᨴᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩺

᪆᪒ᨷᩢ-ᨹᩢ᩺ ᨲᩴᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩴ ᨴᩮᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᩺ ᨿᩣᨧᨲᩥᨿᩴ ᨷᨶᩣᨲᩥ ᨿᩣᨧᨲᩥᨿᩮᨶ ᩅᩥᨿᨲ᩠ᨲᩣᩅᩥᨠᨠᩣᨿᩮᨶ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩅᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨶ᩺ ᨷᩁᩥᨧᩣᩅᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᨶᩥ-ᩅᩥᨷ᩠ᨸᨶ ᨿᩣᨶᨲ᩠ᨲᩩᨾᩥᩃᩥᨿᨷᨶᩥᨠᩣᨿᩮᩣᨶᩋᨠ᩠ᨠᩣᨶᩣᨲᩥ ᨣᩉᩥᨲᩣᨶᩥ᩺

᪆᪓᪑᩺ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩥᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ ᨷᩉᩣᩁᨴᩣᨶᩣᨴᩥᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩺

᪆᪓᪓᩺ ᨠᩣᨿᩮᨶᨧ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨲᩥᨱᩅᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩅᩣᨿᨣ᩠ᨣᩥ ᨴᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᩺

᪆᪓᪙᩺ ᨿᩮᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩅᩮᩣ ᨠᨧ᩠ᨨᩴ ᨷᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᩺ ᨿᩮᩣ ᨷᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨧ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᩅᩮᩣ ᨠᨧ᩠ᨨᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩺

᪆᪓ᨷᩢ᩺ ᩅᨠᩣᩁᩮᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨠᩣᨶᩥᨲ᩠ᨲᩥ ᨿᩣᨲᩩᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩉᩮᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩺

᪆᪓ᨹᩢ᩺ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨴᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥ ᩅᩥᩁᩮᨶᩣᩈᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺

᪆᪓᪐᩺ ᨷᨭᩥᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ᩺

᪆᪓᪑᩺ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ “ᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨷᨴᩴ ᩈᨾᩣᨴᩥᨿᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᩁᩮᨧᨶ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᨲᩥ᩺

᪆᪓᪘᩺ ᩅᩥᨲ᩠ᨲᨠᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩣᨴᩥᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ᩺ ᨲᩥᩃᩣᨶᩣᨴᩥᩴ ᩅᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨿᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩥᩃᩣᨶᩣᨠᨠᩮᩣ ᨠᩁᩥᨿᨿᩣᨶᩮᨶ “ᨯᩣᨿᩥᨠᩣᨲᩴ ᨠᩮᩣᨿᩮᨶ

အာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယီ”တိ စိတ္တရဟိတော ဝုဋ္ဌဟန္တော အစိတ္တကော ဝိမုစ္စတိ။

၃၂၈။ ပစ္ဆိမံ တု ပဉှမတ္တိ –

“အာပဇ္ဇိတွာ အစိတ္တော စ, အစိတ္တော စ ဝိမုစ္စတိ;

အာပဇ္ဇိတွာ သစိတ္တော စ, သစိတ္တော စ ဝိမုစ္စတီ”တိ။ –

ပဉှမံ ၊ အယိဿတွာတိ အစိတ္တသစိတ္တပေဉဟိ ဝစေယစ ယိဿံ အကတွာ။ ဝတ္တာတိ ပုရိမပဉှေယ။ ဝုတ္တာဝုသာနေနာတိ ဝုတ္တနယာဝုသာနေန။

၃၂၉။ ကာယုတောတိ သယတ္ထကာယတကာယုတော။

၃၃၀။ အာပဇ္ဇိတွာ အကာယုတောတိ သယတ္ထကာယတကာယုံ ဝိနာဝ အာပဇ္ဇိတွာ။

၃၃၁။ သယတ္ထကာယတေ အာပဇ္ဇိတ္တာ သဉ္ဈာဒိသေသာပတ္တိ သယတ္ထကာယတယာဟ ကာရလုပနာဒေရ။

၃၃၂။ အစသေသတ္တိ ယုသာစာဉပါဒိတ္တိယာဒိကံ။

၃၃၃။ ဝိမုစ္စတိ အသမ္မုတာတိ သဉ္ဈဿ အသမ္မုတာ ဝိမုစ္စတိ။ ဥဓဉ္စာ သမ္မုတာဝိသယေန ဧဝေ ပဋိညာတကာရေဏ စ သယေတ္တိ အာပတ္တာဓိကာရဏ သဏ္ဌာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပုဂ္ဂလသမ္မုတတာယ သဂ္ဃာဧဝ သဉ္ဈဿ အသမ္မုတတာယ အာပဇ္ဇတိ စာ ဝိမုစ္စတိ စာတိ “အသမ္မုတာ”တိ ဝုတ္တံ။

၃၃၄။ “အစိတ္တကစတုက္ကံ အဇာနန္တစတုက္က”န္တိ ဂုသလတ္တိကဖဿပဉ္စကာဒိဝေါဟာရော ဝိယ အာဒိပဒဝသေန ဝုတ္တာ။

၃၃၅-၆။ အတ္ထာပတ္တိ အာဂန္တုကော အာပဇ္ဇတိ, န စေဝေရ အာဝါသိကော အာပဇ္ဇတိ, အတ္ထာပတ္တိ အာဝါသိကောဝ အာပဇ္ဇတိ, န စေဝေရ အာဂန္တုကော အာပဇ္ဇတိ, အတ္ထာပတ္တိ အာဂန္တုကော စ အာဝါသိကော စ ဒွေ ဥဘောပိ အာပဇ္ဇန္တိ, ဥဘော သေဝ န အာပဇ္ဇန္တိ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။

၃၃၇။ ဗုဒ္ဓေဝါတိ အာဝါသိကော။ အာဝါသစတ္တတ္တိ အာဝါသိကေန အာဂန္တုကဿ ကာတဗ္ဗဝတ္တံ။ အာဝါသီတိ အာဝါသိကော။

၃၃၈။ န စေဝါဂန္တုကောတိ တံ အာဝါသိကဝတ္တံ အကရောန္တော အာဂန္တုကော န စေဝ အာပဇ္ဇတိ ၊ ဥဘော ကာယဝစီဒွါရိကံ အာပတ္တိံ ဥဘောပိ

ອາຄນ຺ຕຸກອາວາສິກາ. ກິຈ຺ຈກິຈ຺ຈີນໍ ອນາທາຣຍໍ ອາປຕ຺ຕິ ນ ອາປຊ຺ຊຕິ.

໓໓໕. ຈຕຸຠາຄຕ຺ຕາຕິ ວີຕິກ຺ກມຠາຄຕ຺ຕາ. ອາປຕ຺ຕິຠາຄຕ຺ຕາຕິ ປາຣາຊິກາທີນໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ອາປຕ຺ຕິກ຺ຂນ຺ຘານໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎຠາຄຕ຺ຕາ.

໓໔໘. “ປາຣາຊິກາຕໍ…ເປ… ນານກາເຣຈາ”ຕິ ຖານໍ ນິຄ຺ສຕຍຕໍ ສງ຺ຆາທິເສສານໍ ອຕິຍຕາທີຫິ ຈຕຸຠາຄຕາຍ ເຈວ ອາປຕ຺ຕິຠາຄຕາຍ ຈ ລກ຺ຂຍາຄຕ຺ຕາ.

໓໔໙. ອຍເມວ ວິຕິຕ຺ຖເຍາຕິ ນ ເກວລໍ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຍາເຍວ ສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕິເຍາ ຈເກຕາ ຈ ວິປ຺ປຕ຺ຕາ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕາຕໍ ຍທາປ຺ປວິຕິຕ຺ຖເຍາ, ອຍ ເຕາ ອຈເສສສງ຺ຆາທິເສສາປຕ຺ຕິເຍາປິ ປ຺ປຕ຺ຕເຍນ ອາປຊ຺ຊຕິ, ອຍເມວ ວິຕິຕ຺ຖເຍາ ເຍາເຊຕເພ຺ພາ.

໓໕໕. ອາທິຍນ຺ເຕາ ຄຣຸກ຺ຕາ. ປເຍາເຊນ຺ເຕາຕິ ຄຣຸເກປນ຺ເຕາ.

໓໕໗. ຖາຕກໍປາທໍ…ເປ… ລຫຸໍ ປຸເສຕິ ທຸກ຺ກຏໍ, ທຸກ຺ກເຏ຺ຏາ ສນ຺ຕາຍາຫ.

໓໖໐. ເອເຕເນວ ທ຺ວາເຣນ, ເສສກາຍິກ ປຊ຺ຊຕຍຕ຺ຕິ ເຍາ ອຍໍ ປທຍວິຕິຕ຺ຖເຍ ປຸຕ຺ຕເກເຍາ, ເອເຕເນວ ນເຍນ ຖາຕປາທໍ ອາທິຍນ຺ເຕາ ລຫຸກາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ປາທໍ ວາ ອຕິເຣກປາທໍ ວາ ຄຫຫຕ຺ວາ ອາຫາເປນ຺ເຕາ ຄຣຸໍ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ປາທໍ ວາ ອຕິເຣກປາທໍ ວາ ຄຣຸກນ຺ເຕາ ຈ ຄຫຫຕ຺ວາຍ ອາຫາເປນ຺ເຕາ ຈ ຄຣຸເກ ປາຣາຊິກາປຕ຺ຕິຍໍເຍວ ຕິຏ຺ຐຕິ, ຖາຕປາທໍ ຄຣຸກນ຺ເຕາ ຈ ຄຫຫຕ຺ວາຍ ອາຫາເປນ຺ເຕາ ຈ ລຫຸເກ ທຸກ຺ກເຏ, ທຸກ຺ກເຏ ວາ ຕິຏ຺ຐຕີຕິ ເອວໍ ເສສກາຍິກ ຖານໍ ປຊ຺ຊຕຍໍ. ອຕ຺ຖສມຸຈ຺ຈເຍາທເຍາຕິ ຍທາປ຺ປວິຕິຕ຺ຖສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ສມຸຈ຺ຈເຍາ ເຍາ.

໓໖໑-໒. ກຖໍ ກາເລເຍວ ອາປຕ຺ຕິ ສິຍາ, ເນາ ວິກາເລ, ວິກາເລເຍວ ອາປຕ຺ຕິ ສິຍາ, ນ ຈ ກາເລ, ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ກາເລ ຈ ປກາສິຕາ ວິກາເລ ຈ, ອຕ຺ຖາປຕ຺ຕິ ເນວ ກາເລ ຈ ປກາສິຕາ ເນວ ວິກາເລ ຈາຕິ ເຍາເຊນາ.

໓໖໔-໕. ກາເລ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກິໍ ກາເລ ກປ຺ປຕິ ວິກາເລ ຕຸ ເນາ ກປ຺ປຕິ, ວິກາເລ ຄຫິຕໍ ກິໍ ວິກາເລ ກປ຺ປຕິ, ເນາ ກາເລ ກປ຺ປຕິ, ກາເລ ຈ ວິກາເລ ຈ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກິໍ ນາມ ກາເລ ຈ ວິກາເລ ຈ ກປ຺ປຕິ, ກາເລ ຈ ວິກາເລ ຈ ປຏິຄ຺ຄຫິຕໍ ກິໍ ນາມ ກາເລ ຈ ວິກາເລ ຈ ນ ກປ຺ປຕິ, ຈຕຸ ກາລິກຕາຕິ ເຍາເຊນາ.

໓໖໗. ວິກາເລເຍວ ກປ຺ປຕິ, ອປຣຊ຺ຊຸ ກາເລປິ ນ ກປ຺ປຕີຕິ ເຍາເຊນາ.

໓໗໒. ກຸລທ຺ສສນກມຸຍາທິກ຺ຕິ ອາທິ-ສເຕ຺ຕນ ອທ຺ສຕາເຣາຈນ຺ທ຺ສປິຍສໍເຈາຫາຣວິຎ຺ຎຕ຺ຕິກຸຫນາທີນໍ ສຄ຺ຄເຫາ.

᪈᪕᪖-᪗ ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᨣᩮᩉᩮᩈᩩ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ, ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨷᨶ ᨣᩮᩉᩮᩈᩩ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ, ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨣᩮᩉᩮᩈᩩ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧ, ᨠᨲᨾᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᨣᩮᩉᩮᩈᩩ ᨶ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨶ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨧᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩼

᪈᪕᪙᩼ “ᩈᩣ ᨣᩣᩁᨠ᩠ᨠᩣᩁᨷᩥᩉᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨴᩮᨶ᩠ᨴᩮᨶ᩼ ᩈᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᩼

᪈᪕᪕᩼ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ “ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨶᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩥ, ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ ᨷᨴᨴ᩠ᩅᨿᩮᨶ ᨴᩔᩮᨲᩩᨾᩣᩉ “ᨷᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᨶ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᩼

᪙᪐᪑᩼ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨠᩮᩃᩣᨶ ᨷᨬ᩠ᨧᩅᨣ᩠ᨣᩮᨶ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥᨠᩣᨴᩣᨿ ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ᩼

᪙᪐᪖᩼ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ “ᨶ ᨠᨷ᩠ᨷᨲᩦ”ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩴ᩼ ᨷᨬ᩠ᨧᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨴᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᨶᩩᨩᩣᨶᩣᨾᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩃᩥᨦ᩠ᨣᩣᨶᩦ”ᨲ᩠ᨿᩣᨴᩥ᩼

᪙᪐᪕᩼ ᩋᨶᩩᨬ᩠ᨬᩣᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩔ ᩋᨶ᩠ᨲᩣ ᨶᩮᩣ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᨿᩮᩣ ᨧ ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩼

᪙᪑᪑᩼ ᩈᩮᨠ᩠ᨡᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨡᩥᨿᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ᩼

᪙᪑᪖᩼ ᩋᨠᩃᩣᨲᩥ ᩋᨶᩩᨲᩥᨿᩣ᩼ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩉᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨠᩮᩃᩣ ᨶᩣᨿ᩼

᪙᪑᪗᩼ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩᨷᩥ ᩋᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩦᨶᩴ ᨶᩥᨿᨲᩣᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨧᩮᨯᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᩼

᪙᪑᪙᩼ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨶᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᩋᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣ ᨧ ᨶᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣᨷᩥ ᨶᩣᨷᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᩼ ᨲᩥᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᨴᩔᩥᨲᩣᨶᩴ ᨷᨴᩣᨶᩴ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩣᨴᩥᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᨠᨳᩥᨲᩴ᩼

᪙᪑᪕᩼ “ᩋᩣᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᩋᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩣᨧᩣ”ᨲᩥ ᨷᨴᩮᨶ᩠ᨴᩮᨶ᩼

ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨠᨳᩣᨧᨱ᩠ᨱᨶᩣ᩼

᪙᪒᪐᩼ “ᨠᩩᩈᩃᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩮᩅ “ᨠᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩦᨲᩣᨣᨾᩮᩣ᩼

᪔᪕᪖᪨ ᨸᨬ᩠ᩉᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣᨲᩥᩴᩈᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶ᪨

᪔᪕᪗᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᨹᩃᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᩃᩮᩉᩥ ᩋᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩴ ᨹᩩᨭ᩠ᨮᩴ, ᨸᩉᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨽᩥᩉᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩣᨽᩥᨲᩴ᪨ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩥᨦ᩠ᨠᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩥᨦ᩠ᨠᩣᩁᩴ᪨

᪔᪕᪘᪨ ᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨸᩦᨲᩥ ᨸᨭᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨸᩅᩣᩁᨱᩣᨸᩥ᪨ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩣᨴᩦᩉᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩩᨠᩩᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᨧ᩠ᨨᨾᩴᩈᩣᨶᩴ ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨠᩣᨿᩣᨴᩥᨣᩉᨱᩮᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨧ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᨶ ᨧ ᨣᩉᨱᩮᨶ᪨ “ᨴᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨽᩥᩉᩣᩁᩮᩣ ᨧ, ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮᩣᩁᨱᨠ᩠ᨠᨾᩮᩣ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩉᩥ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᩋᨦ᩠ᨣᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᨣᩉᨱᩣᨶᩴ ᩅᩈᩮᨶ ᨸᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩣ ᨸᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪕᪙-᪖᪐᪨ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨬᩪᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨶᨿᨵᩁᩔ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᩈᨠ᩠ᨡᩥ ᩈᩦᩃᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨸᩣᨲᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩈᩴᩅᩁᩈᩦᩃᩴ ᩈᩩᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨶᩥ ᩅᩥᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᨲᩣᨿ ᩋᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨸᩉᩣᨿ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴᨿᩮᩅ ᩈᩮᩅᨲᩮᩣ ᩈᩩᨭ᩠ᨮᩩ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨸᨠᨲᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᩣᨠᩁᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩈᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩣᩁᩥᨶᩮᩣ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩅᩥᩈᨿᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩴ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᩴ ᩅᩥᨶᩮᩣᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩅᩥᩈᩣᩁᨴᩮᩣ ᨽᩣᩈᨲᩥ ᩈᨦ᩠ᨥᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩣᨶᩥ ᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᨠᨳᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩣᨿ ᨶᩥᩁᩣᩈᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᨶᩥᨻ᩠ᨽᨿᩮᩣ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨳᩥᨠᩮ ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮ ᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨶᩮᨶ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩩᩴ ᨸᨧᩮᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ “ᩅᩥᨶᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᩣᩈᨶᩔ ᩋᩣᨿᩩ, ᩅᩥᨶᨿᩮ ᨮᩥᨲᩮ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᨮᩥᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ (ᨸᩣᩁᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨ᨸᨮᨾᨾᩉᩣᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᨳᩣ; ᨴᩦ᪨ ᨶᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪨ᨸᨮᨾᨾᩉᩣᩈᨦ᩠ᨣᩦᨲᩥᨠᨳᩣ; ᨡᩩ᪨ ᨸᩤ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪕᪨ᨾᨦ᩠ᨣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ; ᨵᨾ᩠ᨾᩈ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪑᪔᪘) ᩅᨧᨶᨲᩮᩣ ᩈᨴ᩠ᨵᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨿᩣ ᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩣᩁᨱᩣ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᨶᨿᨬ᩠ᨬᩩᨽᩣᩅᩮ᪨ ᨵᩦᩁᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᩅᩣ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣ᪨

ᨸᨬ᩠ᩉᩣᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪔᪖᪑-᪖᪒᪨ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩣᨲᩥ ᩃ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩣ ᨴ᩠ᩅᨿᩣᨲᩥ ᩃᨩ᩠ᨩᩦᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨶᩣ, ᨲᩮᩈᩴ᪨ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨸᨾᩣᨱᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨸᩦᨮᩴ, ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨸᨾᩣᨱᩴ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩴ ᩅᩤ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᨸᨾᩣᨱᩴ ᨠᩩᨭᩥᩴ ᨸᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩁᩣᨸᨠᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩅᩥᩉᩣᩁᨠᩣᩁᨠᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᩃ᪨

᪔᪖᪓-᪔᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨲᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨲᩣ, ᨲᩮᩉᩥ, ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨧ᩠ᨧᨸᨠᨲᨲᩣᨿ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨸᩁᩦᨲᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ, ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩮ ᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ᪨

ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᩴ ᩋᩃᨩ᩠ᨩᩥᨲᩣᨿ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ? ᩋᨠᨸ᩠ᨸᩥᨿᨽᩣᩅᩴ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣᨿᩮᩅ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩦᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ (ᨠᨦ᩠ᨡᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᨶᩥᨴᩣᨶᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ)᪨ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩮᨲᩴ –

“ᩈᨬ᩠ᨧᩥᨧ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ;

ອາປຕ຺ຕິໍ ປຣິຄູຫຕິ;

ອຄຕິຄມນຎ຺ຈ ຄຈ຺ຉຕິ;

ເອທິເສາ ວຸຈ຺ຈຕິ ອລຊ຺ຊີ ປຸຄ຺ຄເລາ”ຕິ. (ປຣິ. ໓໕໙);

ກຖໍ ອຎ຺ຎາຓຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ? ອຎ຺ຎາຓປຸຄ຺ຄເລາ ມເນ຺ທາ ເມາມູເຫາ ກຕ຺ຕພ຺ພາກຕ຺ຕພ຺ພໍ ອຊານເນ຺ຕາ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກເຣາຕິ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ວິຣາເຘຕິ. ເອວໍ ອຎ຺ຎາຓຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

ກຖໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປກຕຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ? ກປ຺ປິຍາກປ຺ປິຍໍ ນິສ຺ສາຍ ກຸກ຺ກຸເຈ຺ຈ ອຸປ຺ປເນ຺ເນ ວິນຍເຘຣໍ ປຸຉິ຺ຉຕ຺ວາ ກປ຺ປິຍໍ ເຈ, ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ສິຍາ, ອກປ຺ປິຍໍ ເຈ, ນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອຍໍ ປນ “ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ວີຕິກ຺ກມຕິເຍວ. ເອວໍ ກຸກ຺ກຸຈ຺ຈປກຕຕາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

ກຖໍ ກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສຎ຺ຎາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ? ສູກຣມໍສໍ “ອຉ຺ຉມໍສ”ນ຺ຕິ ຂາທຕິ, ກາເລ ວິກາລສຎ຺ຎາຍ ພຸຎ຺ຊຕິ. ເອວໍ ກປ຺ປິເຍ ອກປ຺ປິຍສຎ຺ຎາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

ກຖໍ ອກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສຎ຺ຎາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ? ອຉ຺ຉມໍສໍ “ສູກຣມໍສ”ນ຺ຕິ ຂາທຕິ, ວິກາເລ ກາລສຎ຺ຎາຍ ພຸຎ຺ຊຕິ. ເອວໍ ອກປ຺ປິເຍ ກປ຺ປິຍສຎ຺ຎາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

ກຖໍ ສຕິສເມ຺ມາສາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ? ສຫເສຍ຺ຍຈີວຣວິປ຺ປວາສາທີນິ ສຕິສເມ຺ມາສາຍ ອາປຊ຺ຊຕິ.

໑໖໓-໐. “ກິຈ຺ຈຕາ ອຸປຊ຺ຊເປຕເພ຺ພາ”ຕິ ປທເຈ຺ເຉາ. ສຍຸຈກ຺ຈຕາຕິ ປີຕິໂຍຄ຺ຄສໍຈເຣສີລສຄ຺ຄເຫາ ປຏິປຕ຺ຕິສເຍ຺ຍາຈ ຈກ຺ຈ ເອຕສ຺ສາຕິ ສຍຸຈກ຺ຈ, ເຕນ ລຫິ ອເປກ຺ຂິ ພຸເທ຺ທນ ສຍຸຈກ຺ຈຕາ ປນ ກິຈ຺ຈຕາ ອຸປສມ຺ປາທຕາ ກາຕພ຺ພາ, ນິສ຺ສເຍາ ເທຍ ທາຕເພ຺ພາ, ສາມເຫເຣາ ອຸປຊ຺ຊາເປຕເພ຺ພາຕິ ເອາຖຕາ. ອາປຕ຺ຕິ ຊານາຕິ, ອນາປຕ຺ຕິ ຊານາຕິ, ລຫຸໍ ອາປຕ຺ຕິ ຊານາຕິ, ຄຣຸໍ ອາປຕ຺ຕິ ຊານາຕີຕິ ເອາຖຕາ. ອສ຺ສ ກິຈ຺ຈເຕາ ອຸຂຍາຕິ ປີຕິໂຍຄ຺ຄາຕິ ວິຕ຺ຖາເຣາ ອຸຄ຺ຄຫິຕາຕິ ຂຈຕ຺ຕິ, ອຕ຺ເຖາ ສຸວິຂຕ຺ຕາຕິ ຂຈຕ຺ຕິ, ສຸຕ຺ຕເສາ ອນຸພ຺ພຎ຺ຊນເສາ ສຸວິນິຈ຺ຉິຕາຕິ ຂຈຕ຺ຕິ, ທສຈເສ຺ສາ ຈາ ເຫາຕິ, ອຕິເຣກທສຈເສ຺ສາ ຈາຕິ ເອາຖຕາ.

ລກ຺ກຈາຈຫ຺ຫຕາ.

໑໖໔. ສຕ຺ຕສາຍີທິເຍາ ວຸຕ຺ຕາຕິ “ເສາ ຈ ກິຈ຺ຈ ອພຸທ຺ເຘາ, ເຕ ຈ ກິຈ຺ຈ ກາເຣຍ຺ຍາ, ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ສາຍີທິ, ຍຸຊ຺ຊຕ຺ຕາຍມຸເຕ຺ຕາ ສກໍ, ຍາ ເຈາ ສກໍ

វិនស្សាតិ អយំ តត្ថ សាមីចិ, អយំ តេ កិច្ច បវត្តា យាវ កេងនាយ ធារេតត្ថោតិ, អយំ តត្ថ សាមីចិ, តតោ នីហរិត្វា កិច្ចហិ សទ្ធឹ សំវិកដិតត្តា, អយំ តត្ថ សាមីចិ, អញ្ញាតត្តា បរិបុដ្ឋិតត្តា បរិព្យត្តត្តា, អយំ តត្ថ សាមីចិ, យស្ស កថិស្សតិ, សោ ហរិស្សតីតិ, អយំ តត្ថ សាមីចី”តិ ៩ សាមីចិយោ កិច្ចបីតិយោគេក្ខវុត្តា, “សោ ច កិច្ចឹ អកត្តិតា, តា ច កិច្ចតិយោ ការេយ្យ, អយំ តត្ថ សាមីចី”តិ កិច្ចតិបីតិយោគេក្ខ វុត្តាយ សទ្ធឹ វត្ត សាមីចិយោ វុត្តា។ វត្តេច វយធាបិ ចាតិ វយុលាចិនយាទិវយធាបិ វត្តេច វុត្តា។ បញ្ញត្តាបត្តិយោ វត្តាតិ បីរាទិកាគយោ បញ្ញត្តាបត្តិយោ វត្ត វុត្តា។ វត្តទោព្ភាគស្សិនាតិ វតិវត្តាព្ភាគយោ វត្ត ទោព្ភាគ យាធាចតោ បស្សេត្តន ភកចតា។

សត្តកកថាវណ្ណនា។

៤៣០-៨។ ភាគ គុលទ្ធសកោ កិច្ច អាឌីចស្សេច ការណា បុរេបុត, ផលេត, ទុណ្ណេត, យត្តិកាយ, ឥត្តកដ្ឋេហិ, ចេឡុយា, ចេឌ្ឌិកាយ, ឌឈ្ឈរបសតិកេតាតិ ភាគេយហិ អដ្ឋហិ អាកាទេហិ គុលិតិ ទូសតីតិ យោគតា។ “បុរេបុតា”តិអាទិតា បុបុាទិតា ទាតេយេច ហូបលក្ខណេតា គស្សតិ។ បុរេបុតាតិ បុបុទាតេតាតិ អតេត្វា កតេហតត្ថា។ បុបុទាតាគយោ គុលទ្ធសកេ វុត្តា។

៤៣៧-៣។ “អដ្ឋធាតតិរិត្តាបិ, អតិរិត្តាបិ អដ្ឋធា”តិគិស្ស អដ្ឋកេស អដ្ឋ អតតិរិត្ត តាច គស្សព្យាហ “អកបិយកតត្ថោចា”តិអាទិ។ កិលិតាតតិរិត្តកត្តិ តិគ្គិដ្ឋា ភាគេយ អដ្ឋេច អតតិរិត្តកា តោយ្យាតិ យោគតា។ អកបិយកតាគយោ បចារណធិក្កាបគកថាវណ្ណនាយ វុត្តា។

៤៣៩។ ទាតតាត្តិស្វតិ ទាតគក្កដំ, ទាត្តិគក្កដន្លា។ បជីសាចតេតិ បជីស្សចេ។ អដ្ឋគក្កដ៏តិ ចិតិត្ថយោ គុតិយបីរាទិកកថាវណ្ណនាយ វុត្តា។

៤៣៥-៨។ ឲហិកិច្ចបវយ្យគាតិ យសគុលបុត្តាទឹតំ “ឲហិ កិច្ច”តិ ចចេតត ភកចតា ទិទិត្តាបវយ្យគា។ សរណកយេតត ចាតិ បជយេទោធិយំ តីហិ សរណកយេតហិ អត្តញ្ញាទិតាបវយ្យគា។ បញ្ញាព្យាករណោចាគាតិ សោបិកស្ស បញ្ញាព្យាករណោបវយ្យគា, យហាកស្សបត្ថេរស្ស ទិត្តប្ពចាគបដិក្កហណោបវយ្យគា ច។ ករុធម្មបដិក្កហោតិ យហាបជាបតិយា គោតមិយា អត្តញ្ញាតករុធម្មបដិក្កហណោបវយ្យគា។

ទាត្តិចតុត្ថេត កម្មេតាតិ ភាគាតិ កិច្ចបវយ្យគា។ អដ្ឋចាចិកាតិ កិច្ចតឹតំ សត្តិកោ ទាត្តិចតុត្ថេត កម្មេត, កិច្ចតំ សត្តិកោ ទាត្តិចតុត្ថេត កម្មេតាតិ អដ្ឋហិ កម្មចាចាហិ កិច្ចតឹតំ ហូបវយ្យគា អដ្ឋចាចិកា តាយ។ ទូតេត កិច្ចតឹតត្តិ អឌ្ឍកាសិយា គណិកាយ អត្តញ្ញាតា កិច្ចតឹតំ ទូតេត ហូបវយ្យគា។

៤៤០។ ពុទ្ធទិដ្ឋីតាតិ ពុទ្ធ សចាសតកិលេសាតំ បហាតេត បរិពុទ្ធា សយត្តចក្ខុសត្ថាតា ទិដ្ឋី ឲតស្សាតិ ពុទ្ធទិដ្ឋី, តេត សយត្តចក្ខុតា

សម្មាសម្ពុទ្ធោ។

៦៥១។ បាបិច្ឆា នាម អសន្តគុណសម្ភាវនិច្ឆា។

៦៥២-៣។ ន ច មជ្ជបោ សិយាតិ មជ្ជបោ ន សិយា មជ្ជំ បិវន្តោ ន ករេយ្យ, មជ្ជំ ន បិវេយ្យាតិ អត្ថោ។ អព្រហ្មចរិយាតិ (អ. និ. អដ្ឋ. ៣. ៣.៧១) អសេដ្ឋចរិយតោ មេថុនា វិរមេយ្យ។ រត្តឹ ន ភុញ្ជេយ្យ វិកាលភោជនន្តិ ឧបោសថំ ឧបវុត្ថោ រត្តិភោជនញ្ច ទិវាវិកាលភោជនញ្ច ន ភុញ្ជេយ្យ។ ន ច គន្ធមាចរេតិ គន្ធញ្ច ន វិលិម្បេយ្យ។ មញ្ចេ ឆមាយំ វ សយេថ សន្ថតេតិ កប្បិយមញ្ចេ វា សុធាទិបរិកម្មកតាយ ភូមិយា វា តិណបណ្ណបលាលាទីនិ សន្ថរិត្វា កតេ សន្ថតេ វា សយេថាតិ អត្ថោ។ ឯតញ្ហិ អដ្ឋង្គិកមាហុបោសថន្តិ ឯតំ បាណាតិបាតាទីនិ អសមាចរន្តេន ឧបវុត្ថំ ឧបោសថំ អដ្ឋហង្គេហិ សមន្នាគតត្តា “អដ្ឋង្គិក”ន្តិ វទន្តិ។ ទុក្ខន្តគុនាតិ វដ្ដទុក្ខស្ស អន្តំ អមតមហានិព្ពានំ គតេន បត្តេន ពុទ្ធេន បកាសិតន្តិ យោជនា។

៦៥៤។ ភិក្ខុនោវាទកភិក្ខុនោ អដ្ឋង្គាតិ ភិក្ខុនោវាទកថាវណ្ណនាយ វណ្ណិតានេវ។

អដ្ឋកកថាវណ្ណនា។

៦៥៥។ ភោជនាតិ បណីតានិ នវ វុត្តានីតិ បណីតានិ ហិ ភោជនសិក្ខាបទេ វុត្តានិ។ តេសុ អាគតទសមំសេសុ មនុស្សមំសវជ្ជិតានិ នវ មំសានិ ខាទន្តស្ស ទុក្កដំ និទ្ទិដ្ឋន្តិ យោជនា។

៦៥៦។ បាតិមោក្ខ...បេ... បរិទីបិតាតិ ភិក្ខូនំ បញ្ចុទ្ទេសា, ភិក្ខុនីនំ អនិយតុទ្ទេសេហិ វិនា ចត្តារោតិ ឧទ្ទេសា នវ ទីបិតា។ ឧបោសថា នវេវាតិ ទិវសវសេន តយោ, ការកវសេន តយោ, ការណវសេន តយោតិ នវ ឧបោសថា។ ឯត្តាតិ ព្ពាម្បិ ឥសានោ សង្ឃោ នវហិ ភិជ្ជតីតិ នវហិ បុគ្គលេហិ សង្ឃោ ភិជ្ជតីតិ យោជនា។ យថាហ –

“ឯកតោ , ឧបាលិ, ចត្តារោ ហោន្តិ, ឯកតោ ចត្តារោ, នវមោ អនុស្សាវេតិ, សលាកំ គាហេតិ ‘អយំ ធម្មោ, អយំ វិនយោ, ឥទំ សត្ថុសាសនំ, ឥមំ គណ្ហថ, ឥមំ រោចេថា’តិ។ ឯវម្បិ ខោ, ឧបាលិ, សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ច។ នវន្នំ វា, ឧបាលិ, អតិរេកនវន្នំ វា សង្ឃរាជិ ចេវ ហោតិ សង្ឃភេទោ ចា”តិ (ចូឡវ. ៣៥១)។

នវកកថាវណ្ណនា។

៦៥៧។ នវ អាឃាតវត្ថូនិ វក្ខតិ។ នវ សិក្ខាបទានិ បាកដានេវ។ មនុស្សមំសាតិ នវ អកប្បិយមំសានិ ហេដ្ឋា វុត្តានេវ។ សុក្កានីតិ ទេ

ទសាតិ ភិលីនីភិ ទស ភុក្កាតិ។

៤៩៧។ រញ្ញោ អន្តេបុរប្បវេសនេ ទស អាទីនវា ឯវំ បរិញ្ញាបវេសេន វេទិតព្ពា –

“ទសយិមេ, ភិក្ខវេ, អាទីនវា រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។ កតមេ ទស? ឥធ, ភិក្ខវេ, រាជា មហេសិយា សទ្ធិំ និសិន្នោ ហោតិ, តត្រ ភិក្ខុ បវិសតិ, មហេសី វា ភិក្ខុំ ទិស្វា សិតំ បាតុករោតិ, ភិក្ខុ វា មហេសិំ ទិស្វា សិតំ បាតុករោតិ, តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ‘អទ្ធា ឥមេសំ កតំ វា ករិស្សន្តិ វា’តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បឋមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រាជា ពហុកិច្ចោ ពហុករណីយោ អញ្ញតរំ ឥត្ថិំ គន្ត្វា ន សរតិ, សា តេន គព្ភំ គណ្ហាតិ, តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ‘ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្ពជិតេន, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ទុតិយោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ អន្តេបុរេ អញ្ញតរំ រតនំ នស្សតិ, តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ‘ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្ពជិតេន, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, តតិយោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ អន្តេបុរេ អព្ភន្តរា គុយ្ហមន្តា ពហិទ្ធា សម្ភេទំ គច្ឆន្តិ, តត្ថ រញ្ញោ ឯវំ ហោតិ ‘ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្ពជិតេន, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ចតុត្ថោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ អន្តេបុរេ បិតា វា បុត្តំ បត្ថេតិ, បុត្តោ វា បិតរំ បត្ថេតិ, តេសំ ឯវំ ហោតិ ‘ន ខោ ឥធ អញ្ញោ កោចិ បវិសតិ អញ្ញត្រ បព្ពជិតេន, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, បញ្ចមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រាជា នីចដ្ឋានិយំ ឧច្ចេ ឋានេ ឋបេតិ, យេសំ តំ អមនាបំ, តេសំ ឯវំ ហោតិ ‘រាជា ខោ បព្ពជិតេន សំសដ្ឋោ, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, ឆដ្ឋោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រាជា ឧច្ចដ្ឋានិយំ នីចេ ឋានេ ឋបេតិ, យេសំ តំ អមនាបំ, តេសំ ឯវំ ហោតិ ‘រាជា ខោ បព្ពជិតេន សំសដ្ឋោ, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, សត្តមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រាជា អកាលេ សេនំ ឧយ្យោជេតិ, យេសំ តំ អមនាបំ, តេសំ ឯវំ ហោតិ ‘រាជា ខោ បព្ពជិតេន សំសដ្ឋោ, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, អដ្ឋមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រាជា កាលេ សេនំ ឧយ្យោជេត្វា អន្តរាមគ្គតោ និវត្តាបេតិ, យេសំ តំ អមនាបំ, តេសំ ឯវំ ហោតិ ‘រាជា ខោ បព្ពជិតេន សំសដ្ឋោ, សិយា នុ ខោ បព្ពជិតស្ស កម្ម’ន្តិ។ អយំ, ភិក្ខវេ, នវមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។

“បុន ចបរំ, ភិក្ខវេ, រញ្ញោ អន្តេបុរំ ហត្ថិសម្មទ្ទំ អស្សសម្មទ្ទំ រថសម្មទ្ទំ រជនីយានិ រូបសទ្ទគន្ធរសផោដ្ឋព្ពានិ, យានិ ន បព្ពជិតស្ស សារុប្បានិ, អយំ, ភិក្ខវេ, ទសមោ អាទីនវោ រាជន្តេបុរប្បវេសនេ។ ឥមេ ខោ, ភិក្ខវេ, ទស អាទីនវា រាជន្តេបុរប្បវេសនេ”តិ (អ។ និ។ ១០។៤៥; បាចិ។ ៤៩៧)។

តត្ថ ច បិតា វា បុត្តំ បត្ថេតីតិ បុត្តំ មារេតុមិច្ឆតីតិ អត្ថោ។ ឯសេវ នយោ បុត្តោ បិតរំ បត្ថេតីតិ។ ហត្ថិសម្មទ្ទន្តិ ហត្ថីនំ សម្មទ្ទោ សំសទ្ទោ វុត្តាតិ ហត្ថិសម្មទ្ទំ។ ឯវំ “អស្សសម្មទ្ទ”ន្តិអាទីសុបិ។

ឯវាការេហីតិ –

“អាបត្តិទុក្ខិត្តយនត្តរាយ-

បហុត្តតាយ តឆសញ្ញិតា ច;

ណាគេតុការេយា អធ ណាគតាតិ;

លទ្ធា ទសេក្ខហទុក្កយីហិ –

កាហិតេហិ ទសហិ អង្គេហិ។

៩៩០។ ឯវ កម្មបថា បុញ្ញាតិ បាណាតិបាតាវេរមណិអាទយោ ឯវ កុសលកម្មបថា។ អបុញ្ញាបិ តថា ឯវាតិ បាណាតិបាតាទយោ ឯវ អកុសលកម្មបថាច។ ឯវ ទានចត្វិ ចក្ខតិ។ ឯសេវ រតនានិ ចាតិ –

“យុត្តា យតី ចេត្យទ្រិយា ច សព្ពា;

សិលា បថាទ្យអំ រជតញ្ច ហេមំ;

ငលិဟီတကဉ္စာပိ ယသာဥကလ္လာ;

ငဧယ္យုတိ ဆီငဒ ဥတភាគិ ឌខ្លា"តិ៉ –

គិន្តិដ្ឋាគិ ឌស ឥតភាគិ៉

၄၄၅៉ យុគិងត្តត អចត្ថិយា ឌស បុគ្គលិ ឌីបិតាតិ ងឃាឌភា៉ ကဓិ? "ឌសឃិងយ, កិច្ចងច, អចត្ថិយា៉ បុងទ ឆ្លបសយ្យងត្តត បន្ធា ឆ្លបសយ្យងត្តា អចត្ថិងឃា, អត្យុបសយ្យងត្តា អចត្ថិងឃា, គាគាអំចាសងកា ចុត្តតងទ អឆយុចាឌី អចត្ថិងឃា, យាត្យុកាងយា អចត្ថិងឃា, បណ្ឌងកា អចត្ថិងឃា, បិរិចាសិងកា អចត្ថិងឃា, យុលិឃបឋិកស្យុភាឥងហា អចត្ថិងឃា, យាគត្តាឥងហា អចត្ថិងឃា, យាគត្តចារិងកា អចត្ថិងឃា, អក្ខាគាឥងហា អចត្ថិងឃា៉ ខ្ពុងយ ងលា, កិច្ចងច, ឌស អចត្ថិយា"តិ (ត្មេអច៉ ១៧១)៉

၄၄၅-३៉ងសាសាតិកត្តិ ស្យាងត ឈន្លិតំ៉ បិបលិកត្តិ អាបលត្តាងទ ឈន្លិតំ៉ ឆ្ផុងក្លាឃិតត្តិ ឆ្ផុងទហិ លាឃិតំ បទិច្ចត្តុំ បិងលិតិកំ៉ ងកាលាឃិតាឌីស្យុបិ ៤ងសច គងឃា៉ ធ្មុបឌីចរិកត្តិ ពលិកយុត្តាឃ ចយ៉ិងក បរិក្លិបិត្វា បទិច្ចត្តចត្តុំ៉ អាកិងសកិឃត្តិ ទាឌ្ជគំ អកិងសកយណ្ឌងប បទិច្ចត្តចត្តុំ៉ កតបច្ចាកតច្ចាតិ ស្យាគកតយត្យុងស្យុហិ បច្ចាកត្តា គហាឃិត្វា ឈន្លិតំ បិងលិតិកំ៉

၄၄၆៉សន្តាតិលិឌងឃា ចុត្តា, ឌស ឌីចឥឆាឥណាតិ "សន្តាតិលកាតិ ឌីចឥាតិ ឆាងទត្តិតិ ចុត្តចងសគ ឌសា"តិ (បរិ៉ អដ្ឋ៉ ១៣០) ကျုំត្តិឃំ ចុត្តុំ៉ ៤ត្ត ខ្ពុយ៉ិ ឌសងក អំកច្ចិកាឃ ចា ឆ្លុងកសាឋិកាឃ ចា សន្ធិ តិឌីចឥាតិ គាងយគ អឆិដ្ឋិតាគិ គច ឌីចឥាតិ "ឌសឌីចឥឆាឥណា"តិ ចុត្តាគិ៉ ឃឆាហ – "គចស្យុ កបិ្យឃឌីចងទស្យុ ឆ្លុងកសាឋិកំ ចា អំកច្ចិកំ ចា បក្លិបិត្វា ឌសាតិ ចុត្ត"ត្តិ (បរិ៉ អដ្ឋ៉ ១៣០)៉

ឌសកកឆាចណ្ណគា៉

၄၄၄៉ បណ្ឌកាឌងឃា ៤កាឌស អកន្តាបុគ្គលិ បគ ឆ្លបសយ្យាឌិតាបិ អត្យុបសយ្យត្តា ងហាត្តិតិ ងឃាឌភា៉

၄၄၆៉ "អកប្បិយា"តិ ចុត្តា បត្តា ៤កាឌស កចត្តិតិ ងឃាឌភា៉ ឌាទ្យងឌត បងត្តគាតិ ឌាទ្យុយងឃគ បងត្តគ៉ ឥតត្យុក្ខចាតិ ឥតភយឃា ឌស បត្តា ៤កាឌស កចត្តិតិ ងឃាឌភា៉ ឌាទ្យុងឌត ចាតិ ៤ត្ត ច-សងត្តត តន្តងលិហយឃបត្តស្យុ សក្កងហា៉ ឃឆាហ "៤កាឌស បត្តាតិ តន្តងលិហយងឃគ ចា ឌាទ្យុយងឃគ ចា សន្ធិ ឌសឥតភយឃា"តិ៉ ខ្ពុឆ ឥតគំ គាយ យុត្តាឌិឌសឥតគំ៉

၄၄ប៉័ អកប្បិយា បិត្យុកា ៤កាឌស ងហាត្តិតិ ងឃាឌភា៉ ឃឆាហ "៤កាឌស បិត្យុកាតិ ឌស ឥតភយឃា, ៤កា កដ្ឋ បិត្យុកា៉

តិលបិដ្ឋកយុញ្ញបិដ្ឋកបដ្ឋខបិដ្ឋកាគេយា បន កន្ទុបិដ្ឋកសក្កហេយច កន្ត្តី”តិ។

១១៨-១២០។ អតិលុទ្ធកា អតិយហត្ថាតិ យោជនា។ ចណ្ឌតិបិត្តកា លាឃាតិបិត្តកាតិ យោជនា។ ពាហិរេ្ទត នយុតាតិ នីយាម ពាហិ ធិនេពត នយុតា។ តនិយំ, ឌាតស្សេរ, នយុទ្ទេ ចា ពចា នយុតាតិ យោជនា។ នីយាម នយិក្ខា នីយាម អន្ទេ្យាតូ្ទជា នីយាតិ យោជនា។ ឮយា ឱកាគន អសីយានយា និឃុត្តិ យោជនា។

១២១។ ឱកាគេសច បឆចី កប្បិយា, ឱកាគេសច បឆចី អកប្បិយាតិ យោជនា។

តត្ថ ឱកាគន កប្បិយបឆចី នាម ស្ពុទ្ធបិរាលា, ស្ពុទ្ធនក្ខរា, ស្ពុទ្ធកឆលិ, ស្ពុទ្ធយរុឡា, ស្ពុទ្ធចាលុកា, យេកុយេ្យតបិរាលា, យេកុយេ្យតនក្ខរា, យេកុយេ្យតកឆលិ, យេកុយេ្យតយរុឡា, យេកុយេ្យតចាលុកាតិ ឮយា គន គន្ទាម បឆចិយា ចា ចតុយានេរាចន្ទកបំសុបុេឡាត ចា យត្តិកាបុេឡាត ចា នគ្គិ ឱកាគន “អប្បបំសុកា, អប្បយត្តិកា”តិ (បារិ។ ប័៩) អបរាបិ បឆចិយា ចុត្តា, តា យេកុយេ្យតបិរាលាតីសុ បញ្ចាសុេយច នក្ខហិតា។

ឱកាគន អកប្បិយបឆចី នាម “ស្ពុទ្ធបំសុ ស្ពុទ្ធយត្តិកា អប្បបិរាលា អប្បនក្ខរា អប្បកឆលិ អប្បយរុឡា អប្បចាលុកា យេកុយេ្យតបំសុកា យេកុយេ្យតយត្តិកា, អគន្ទាបិ ចុច្ចតិ ឌាតា បឆចី។ យោបិ បំសុបុេឡា ចា យត្តិកាបុេឡា ចា អតិរេកចាតុយានំ ឱ្យចេន្ទា, អយម្បិ ចុច្ចតិ ឌាតបឆចី”តិ (បារិ។ ប័៩) ចុត្តា ឱកាគន។

កណ្ឌិកាកប្បិយា ចុត្តា, ឱកាគន ច ចីឆកាតិ ឧត្ត កប្បិយា កណ្ឌិកា ចីឆកា ច ឱកាគន ចុត្តាតិ យោជនា។ េត បន –

“េចត្សុគត្តចិនាលន្ទិ-កន្ទលិលាចលិយយា;

នន្តតាកិយយា សុត្ត-តឡអេលិហយយាបិ ច;

ចិឆា កប្បត្តិ កប្បិយា, កណ្ឌិយេយា ចាបិ តយុយា”តិ។ –

ឮយាម កាចាម នក្ខហិតាតិ េចឌិតព្វា។

១២៣-៤។ ហ្គ្គិត្តស្សាតុចត្តិកា កិក្ខុតី ហ្គិត្គ កិក្ខុកិក្ខុតីតំ ចនា នញ្ញានិេនេនសុ អន្ទេ យាចតតិយកាតិ ឮេយ ឱកាគន យាចតតិយកាតិ បការិតាតិ យោជនា។

᪑᪒᪑᪨ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᩈ᩠ᩈ ᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᨴᩈᩮᨠᩣᩅ ᩑᨠᩣᨴᩈᩮᩅ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᨨᩣᨧᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ –

“ᨷᨠ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᨠ᩠ᨡᩈᨦ᩠ᨠᨶ᩠ᨲᩮ, ᩅᩥᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩣᨷᩥ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᩮᩣ;

ᨾᩁᨱᩣᨱᨲ᩠ᨲᩩᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿ-ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᩉᩥ ᩈᨾᩩᨶᩦ”ᨲᩥ᪨ –

ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᨲᩮᩣ ᨨᨵᩣ ᨶᩥᩈ᩠ᩈᨿᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩣ ᨲᩩ ᨷᨬ᩠ᨧᨵᩣᨲᩥ ᨲᩣᩈᩩ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᩅᩥᨶᩣ ᩋᩅᩈᩮᩈᩣᩉᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᨵᩣ ᩏᨷᨩ᩠ᨫᩣᨿᨷᨭᩥᨷ᩠ᨷᩈ᩠ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨿᩮᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᩑᨠᩣᨴᩈ᪨

ᩑᨠᩣᨴᩈᨠᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ᪨

᪑᪒᪒᪨ ᨲᩮᩁᩈᩮᩅ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩣᨶᩦᨲᩥ ᨷᩴᩈᩩᨠᩪᩃᩥᨠᨦ᩠ᨣᩣᨴᩦᨶᩥ ᨵᩩᨲᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨲᩮᩁᩈᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨷᩁᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈᩣᨲᩥ “ᨴᩈᩣᩉᨷᩁᨾᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨧᩦᩅᩁᩴ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨾᩣᩈᨷᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨲᩴ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩈᨶ᩠ᨲᩁᩩᨲ᩠ᨲᩁᨷᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᩈᩣᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨨᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩴ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨽᩪᨲᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨴᩥᩔ ᨮᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨶᩅᩴ ᨷᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩈᨶ᩠ᨳᨲᩴ ᨠᩣᩁᩣᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᩣᨶᩥ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ ᨨᨻ᩠ᨻᩔᨷᩁᨾᨲᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨲᩥᨿᩮᩣᨩᨶᨷᩁᨾᩴ ᩈᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩉᩁᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ, ᨴᩈᩣᩉᨷᩁᨾᩴ ᩋᨲᩥᩁᩮᨠᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨵᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩣᩉᨷᩁᨾᩴ ᩈᨶ᩠ᨶᩥᨵᩥᨠᩣᩁᨠᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣᨶᩦᨲᩥ, ᨨᩣᩁᨲ᩠ᨲᨷᩁᨾᩴ ᨲᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᨲᩮᨶ ᨧᩦᩅᩁᩮᨶ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩅᩈᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᩴᩈᨷᩁᨾᩴ, ᩋᨯ᩠ᨰᨲᩮᨿ᩠ᨿᨠᩴᩈᨷᩁᨾᩴ, ᨴ᩠ᩅᩥᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᨻ᩠ᨻᨷᩁᨾᩴ ᩋᩣᨴᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ, ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᩁᨾᩴ ᨾᨬ᩠ᨧᨷᨭᩥᨷᩣᨴᨠᩴ, ᩋᨭ᩠ᨮᨦ᩠ᨣᩩᩃᨷᩁᨾᩴ ᨴᨶ᩠ᨲᨠᨭ᩠ᨮ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨲᩥ ᩍᨾᩣᨶᩥ ᨧᩩᨴ᩠ᨴᩈ ᨷᩁᨾᩣᨶᩥ᪨

ᩈᩮᩣᩊᩈᩮᩅ ᨲᩩ “ᨩᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ “ᨩᩣᨶ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩣᨶᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈ᪨ ᨲᩮ ᩑᩅᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ – ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨷᩁᩥᨱᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩩᨷᨣᨲᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩴ ᩋᨶᩩᨷᨡᨩ᩠ᨩ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᨠᨷ᩠ᨷᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨲᩥᨱᩴ ᩅᩣ ᨾᨲ᩠ᨲᩥᨠᩴ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ ᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ, ᨩᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦᨷᩁᩥᨷᩣᨧᩥᨲᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᩣᨴᨶᩣᨷᩮᨠ᩠ᨡᩮᩣ, ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᩅᩣᩁᩥᨲᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨱᨠᩴ ᩏᨴᨠᩴ ᨷᩁᩥᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨿᨳᩣᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨶᩥᩉᨲᩣᨵᩥᨠᩁᨱᩴ ᨷᩩᨶᨠᨾ᩠ᨾᩣᨿ ᩏᨠ᩠ᨠᩮᩣᨭᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩴ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᩐᨶᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨳᩮᨿ᩠ᨿᩈᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩈᩴᩅᩥᨵᩣᨿ ᩑᨠᨴ᩠ᨵᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨲᨳᩣᩅᩣᨴᩥᨶᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᨠᨭᩣᨶᩩᨵᨾ᩠ᨾᩮᨶ, ᨩᩣᨶᩴ ᨲᨳᩣᨶᩣᩈᩥᨲᩴ ᩈᨾᨱᩩᨴ᩠ᨴᩮᩈᩴ, ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨥᩥᨠᩴ ᩃᩣᨽᩴ ᨷᩁᩥᨱᨲᩴ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔ ᨷᩁᩥᨱᩣᨾᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩋᨩ᩠ᨫᩣᨷᨶ᩠ᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᩴ ᨶᩮᩅᨲ᩠ᨲᨶᩣ ᨷᨭᩥᨧᩮᩣᨴᩮᨿ᩠ᨿ, ᨩᩣᨶᩴ ᨧᩮᩣᩁᩥᩴ ᩅᨩ᩠ᨫᩴ ᩅᩥᨴᩥᨲᩴ ᩋᨶᨷᩃᩮᩣᨠᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨩᩣᨶᩴ ᩈᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨠᩴ ᩋᩣᩁᩣᨾᩴ ᩋᨶᩣᨷᩩᨧ᩠ᨨᩣ ᨷᩅᩥᩈᩮᨿ᩠ᨿᩣᨲᩥ᪨

᪑᪒᪓᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨲᩮᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᨿᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩥᨶᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᨷᨠᩁᨱᩮᨶ ᩈᩉᩥᨲᩴ ᩈᨠᩃᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩥᨶᨿᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᨾᩉᨲ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨲᩥᩅᩥᨷᩩᩃᩮ

អត្ថូតេទ ក្តូទចិទហិតេ ក្តូតេយ ចិតឃតេឃ ចិតឃាកេត អាបត្តិអតាបត្តិកទ្រាលហ្រកកប្បិយអកប្បិយាឌិចិតិច្ឆយកេយ្យ៉ អឆ ចា ចិតឃតេឃ ចិតឃបិដេព បចត្តូយាតេតា តេសា កិក្ល តិទ្ថូតេទា កចតិ បច្ចត្តិ៍តេកហិ ចត្តូត្តា ក្តូទ៌ អតិក្កុយិត្វា ជិតេតា, តេសតេដ្ឋា ចា កចតិ, តឃ្ស តេឆច បតេទសញ្ញា សំសតេឃា ត កាតតេដ្ឋាតិ តេឃាឌតា៉ ឌាតតីតិ កាឆាពត្ថចតេសត ទតេឃ្សា៉

ទ្បាតិ ក្តូតេទ លឹតត្វុបកាសតិឃា

ឲក្ខតូទតឃកឆាចណ្ណតា តិដ្ឋិតា៉

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

សេងេយាធតកចាចណ្ណតា

៩ល៊ិង៍ សុលាតំ សុលាត្តាតំ កិក្លុតំ បដុកាចកទា ចិតឃចិតិដ្ឋេឃ បឡ្ហារេកាឃល្លឃាឆិកា តេតាេឃច ចទា ក្ខត្តុយា៍ សេងេយាធតកាចាេឃាតិ អត្ថុបធ្ធត្តិកាតំ, ឃាឃតបធ្ធត្តិកាតធ្ធា ចិឃ្យេឌ្ឍុតុយឃក្ដុេលាឃ្យុកាេចត ចិត្តុឃត្តុឃ្យ លិត្តុឃទឹទា សេងេ យេយាេចត្តិតិ សេងេយាធតា៍ អត្ថាតុកាតបញ្ញា ក្ខុបិលិទេត្តុេទត ឲបិតា បញ្ញាកាចាេឃា, តប្បជិតទ្ធា ចិឃ្យេឌ្ឍុតកាចាេឃា ច ត្តុេតា បទំ ចក្លាយឹតិ េឃាឌតា៍

៩ប័ល៍ កពត្តិ តាយ អឃឹឃំ ក្ខុទឃិ ឌាតអក្លិយុលឃទឹទំ៍ ឃធាហ – “អឃឹឃកំ កពត្តិ, ឃឃ្យ ក្ខុេទ អក្លិតិ េចច យុលធ្ធា េហាតឹ”តិ (បទិ៍ អដ្ឋ៍ ៣ល៊ិង) ៍ យុេលត កទលាក្ខុេតត៍ កត្តុាតិ សេងចិត្តុា៍

៩ប័ព៍ តឃ្យ កិក្លុេតា កចំ បិទាឌិេកា ឃិឃា បិទាឌិកឆេយុ កចំ ឃិឃា៍

៩ប័ឞ៍ កិធ្ធិតិ បិឌំ ចា បិឌាេទហំ ចា បទេឃត្តកំ៍ បទធ្ធា ត ឃយាឌេបតិ “អយុកឃ្យ ត្តុត្តុត្តាយំ កល្តុ អចហទាឃឹ”តិ បទំ ត អាលាេបឃ្យ៍

៩ប័ឞ៍ បទឃ្យ កិធ្ធិ តាឌិឃេត្តាតិ ឃដ្តុេត្តុា៍ អាលត្តិធ្ធាតិ ច-ឃេដ្តុត ឃំចិឆាតំ, ឃេក្តុតធ្ធា ឃក្តុញ្ញាតិ៍

៩ប័៩៍ កទុកំ កល្តុត្តិ បិឌេឈ្ហុតកកាេចត កទុកល្តុ៍ “បទិក្លាទ”ត្តិ ឲតឃ្យ ចិេឃេឃតំ៍ បទឃ្យ បទិក្លាទត្តិ បទេឃត្តកំ ឃំ កិធ្ធិ បទិក្លាទំ៍

៩ង័ព៍ យតុឃ្យុត្តុទិេក ឆេយុតិ ក្ខត្តុទិយតុឃ្យុឆេយុចិឃេឃ៍ កតិកំ កត្តុាតាតិ “ឲចំ តិឃិេត្តុ ឲចំ ជិេត ឲចំ កយេត អត្តុ អាចិកេទាតឹ”តិអាឌិ កត្តុា៍ ឃក្ខុាចតាឆិប្បាេឃាតិ “អទហា”តិ កេហត្តុា យហាឃក្ខុាចតំ កេទាតឹតិ អឆិប្បាេឃា ហុត្តុា៍ អតិក្តុយតិ េចតិ តធា កតំ កតិកំ អតិក្តុយតិ េច, តធាទុបំ តិឃដ្ឋិ ចា ឲាតំ ចា កយតំ ចា កេទាតឹតិ អេត្តុា៍ ចុេតាតិ តធាទុបំ តិឃដ្ឋាឌិ ជិឃ្យា េកតចិ យតុឃ្យុឌាតិេកត “អទហា”តិ តក្លេលា ឆាេត េឃា ប្តុក្តុេលិ បិទាឌិកំ អាបដ្ឋតិ៍

៩ង័ព៍ ឲកចត្តុកា កចំ កេចឃ្យុត្តិ េឃាឌតា៍

៩ង័ឞ៍ ត្តុត្តិឃាតិ ឲកិឃ្យា ត្តុត្តិឃា៍ បជិបដ្ឋេត្តាតិ ឲកក្លេលា អេឡ្ហុត បុទិេឃត ចុត្តុឃាឃតំ ចត្តុា, ត្តុយិតា ច “បជិក្តុញ្ញាតិ, ឌឹយំឃតឹ”តិ អក្តុក្ខុឃឃ្យ បុទិយឃិទ្ធតំ ឌឹេបតិ ត្តុយឃ្យ បធ្ធាហទលាកតធ្ធា៍ កាឃឃំឃក្តុ ឃយាបដ្ឋិត្តុា ក្ខុដ្តុល្លិ ចត្តុា អត្តុកាយបិទិចទិឃាឃ ចល្លុ កលាេត្តា៍

៩៨៥។ យថាវុត្តំ វត្តំ អចរិត្វាតិ ភគវតា វុត្តំ បរិវារចិត្តំ អចរិត្វា។

៩៨៩។ ភិក្ខុនីហិ អសាធារណសិក្ខាបទត្តា អាហ “នត្ថិ សង្ឃាទិសេសតា”តិ។

៩៨៦។ យេន ពុទ្ធោ បដិសិទ្ធោតិ ឯត្ថ “ភិក្ខុនោ វា”តិ សេសោ។

៩៨៧។ តិត្ថិយានំ វណ្ណិយ កញ្ញាយានេ យោ កុប្បតិ, យោ អារាធកោតិ យោជនា, បរិតោសិតោ បដិសិទ្ធោតិ អធិប្បាយោ។
តិត្ថិយបុព្ពោ ឋាយស្មិំ សាសនេ បព្វជ្ជំ លភិត្វា តិត្ថិយានំ វណ្ណស្មិំ កញ្ញាយានេ សុត្វា សចេ កុប្បតិ អត្តមនតំ ករោតិ, អារាធកោ
សង្ឃារាធកោ សង្ឃំ បរិតោសេន្តោ ហោតិ, ពុទ្ធស្ស វណ្ណស្មិំ កញ្ញាយានេ យទិ កុប្បតិ, តិត្តោតិ យោជនា។ ឯត្ថ ពុទ្ធស្សាតិ ឧបលក្ខណំ។

៦០១។ គហេត្វាតិ បដិគ្គហេត្វា។

៦៥១។ “ន រត្តចិត្តា”តិអាទិនា បុរិមានំ តិណ្ណំ បារាជិកានំ វីតិក្កមចិត្តុប្បាទវត្តស្សាបិ អភាវំ ទីបេតិ។ យថាលាយាតិ ឯត្ថ
“យត្ថុស្សជាតិកស្សា”តិ ឋានំ បារាជិកបករណតោ ច លព្ភតិ។ តស្សាតិ កិរិយា នេត្តស្ស។ តត្ថ តថា ទីយមានំ។

៦៥២។ “បរាជយោ”តិ ឋានំ អកត្តាបុគ្គលស្ស សង្ឃភេទកស្ស អនេត្វាគតត្តា វុត្តំ។ សលាកគ្គាហេតាបិ សង្ឃំ ភិន្ទន្តោ សង្ឃភេទកោ ច ហោតិ។

៦៥៣។ អដ្ឋយោជនេ យំ តិណ្ណំ ទីឃរានំ អញ្ញាតរំ ឧកំ ទីឃរំ និក្ខិបិត្វាតាតិ យោជនា។

៦៥៤។ សុប្បតិដ្ឋិតនិគ្រោធសទិសេ រុក្ខមូលេ តិទីឃរំ និក្ខិបិត្វា អដ្ឋយោជនេ អទ្ធានំ វុដ្ឋាបេតព្វស្សាតិ យោជនា។

៦៥៥។ កាយិកា នានាចត្តការយា សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អបុច្ឆា អចរិយំ ឧកក្ខេលា កតំ ចុទេតិ យោជនា។

៦៥៦។ វាចសិកា ច កាយិកា នានាចត្តការយា សម្ពហុលា អាបត្តិយោ អបុច្ឆា អចរិយំ ឧកក្ខេលា កតំ ចុទេតិ យោជនា។

៦៥៧។ ចិតយតសេត្វតិ ចិតយបិដកេ។ តស្ស កិច្ចស្ស។

៦៥៨។ “ឋាត្តិយា”តិអាទីសុ សហទេវ ករណាចចនំ។ ឋាត្តិយា ច បុរិសេន ច បណ្ឌកេន ច តិរិច្ឆានេ យេធុនំ ន សេវន្តោ ន បដិសេវន្តោ
យេធុនបច្ចយា ទុតោតិ យោជនា។

ᩃᩥ᪙᪐᪨ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮᩣᨿᩮᩅ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨲᩣ, ᨲᩴ ᩋᩣᨷᨶ᩠ᨶᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᨲ᩠ᨳᩩᨠᩴ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨿᨠᩴ ᨷᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ᪨

ᩃᩥ᪙᪑᪨ ᩈᨿᩮᩅ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩮᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨿ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨲᩣ ᨿᩣᩅ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᨶ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮ ᩈᨲ᩠ᨲᨿᩣᨶᩈᨿᩮᨲ᩠ᨲ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩮ ᩈᨿᩮᨿ᪨ "ᨿᩣᨲᩩᨠᩣᨾᩣᨷᩥ ᨶᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᨲᨻ᩠ᨻᩮ "ᨿᩣᨲᩩᨾᩮᩅ ᨶᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩮᩣᨿᩮᩅ ᨶᩣ ᨷᩥᨶᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪙᪒᪨"ᩋᩅᩔᩩᨲᩣ ᩉᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨿᩣᩉ, ᩃᩈᩩᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᨿᨳᩣᩈᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩅᨲ᩠ᨳᩩ, ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩅᨲ᩠ᨳᩩ᪨ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᨿᩴᩈ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ᪨ "ᩈᨷ᩠ᨷᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩮ᪨ ᩑᨠᨲᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ "ᨿᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ"ᨲᩥ ᩈᩮᩈᩮᩣ, ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨷ᩠ᨷᩴ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨿᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨷ᩠ᨷᩮᨿᩴ "ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨿᨳᩮᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩦ"ᨲᩥ ᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨿᨳᩣᩈᨷ᩠ᨷᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩅ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᩣ ᨷᨴᩮᨠᨴᩮᩈᩮ ᩈᨾᩩᨴᩣᨿᩮᩣᨷᨧᩣᩁᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᩣᨿ᪨ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᨷᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨷᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩥ ᩅᨠᩮᩣᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩃᩥ᪙᪓᪨ "ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩅᩮᨠᩮᩣ"ᨲᩥ ᨷᨴᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣ᪨ ᩑᨠᩮᩣᨷᩥ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩔᩣᨲᩥ ᨷᩁᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᩔ ᨧ ᩑᨠᩮᩣ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩣ᪨ ᩅᨠᩣᩅ ᨲᩮᩈᩴ ᨷᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣᨲᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨴ᩠ᩅᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩣᨶᩴ ᩅᨠᩮᨠ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᨠ ᩅᨠᩣᩅ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨠᨾ᩠ᨾᩅᩣᨧᩣ ᨠᨲᩣ᪨ ᩅᨠᩔᩣᨲᩥ ᩅᨠᩔᩣᨷᩥ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ᪨ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨠᩥᩴᨷᨶ ᨠᩣᩁᨱᩴ, ᩅᨴ ᨠᨳᨿᩣᩉᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

ᩃᩥ᪙᪔᪨ ᨿᩉᩥᨶ᩠ᨴᩥ ᨠᩮᩈᨾ᩠ᩉᩦᨲᩥ ᨴᩥᩈᩩ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩮᩈᩩ᪨ ᩈᨧᩮ ᨷᨶ ᩅᨠᩮᩣ ᨠᩮᩈᨣ᩠ᨣᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᨣᨲᩮᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᨭ᩠ᨮᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ , ᩋᩣᨠᩣᩈᨣᨲᩔᩮᩅ ᨠᨲᩴ ᨲᩴ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩁᩪᩉᨲᩥ ᩁᩪᩉᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨽᩪᨾᩥᨣᨲᩔ ᩁᩪᩉᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩃᩥ᪙᪕᪨ ᩋᩣᨴᩥᨿᩣ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩮᨶ ᩈᨦ᩠ᨥᩮᨶ ᨽᩪᨾᩥᨣᨲᩔ ᩈᩣᨾᨱᩮᩁᩔ ᩏᨷᩈᨾ᩠ᨷᨴᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨿᨴᩥ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨴᩣᨿᩣᨶᩩ ᩈᩣᩁᩮᨶᩣᨷᩁᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨿᨳᩣᩉ – "ᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣᨷᩥ ᩋᩣᨠᩣᩈᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩪᨾᩥᨣᨲᩔ ᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᨶ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩩᨷ᩠ᨷᨲᩦ"ᨲᩥ (ᨷᩁᩥ᪨ ᩋᨭ᩠ᨮ᪨ ᪓᪕᪑)᪨

ᩃᩥ᪙᪖᪨ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨠᨷ᩠ᨷᨠᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩮᩈᨠᨾ᩠ᨷᩃᩣᨴᩥ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩴ ᨷᨶ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨳᩔ ᨠᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩴ ᩈᩥᨿᩣ, ᩅᨴ ᨠᨳᨿᩣᩉᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

ᩃᩥ᪙᪗᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩅᨲ᩠ᨳᩣᨴᩥᨠᩮ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩈᩥᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨ "ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨷᩥ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨣᩣᨳᩣ ᩈᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩋᩔ ᩋᨧ᩠ᨨᩥᨶ᩠ᨶᨧᩦᩅᩁᩔ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩋᨠᨷ᩠ᨷᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨷᩥ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨶ ᨧᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩋᨶᩣᨷᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩣᨿᩮᩣ᪨

៦៦០. ភតោបិ ច បុរិសស្ស ហត្ថតោ ភោជនស្ស កិញ្ចិ ន គណ្ហាតិ, ភោជនតោ កិញ្ចិបិ សយម្បិ កស្សចិ បុរិសស្ស ន ទេតិ, តថាបិ គរុំ វជ្ជំ សង្ឃាទិសេសាបត្តិំ ឧបេតិ អាបជ្ជតិ, តំ កថយាបជ្ជតិ, ត្វំ យទិ វិនេយ កុសលី អសិ, យេ យញ្ញាចន ឧតំ ការណំ កថេហីតិ យោជនា. ហចេតិ និបាតមត្តំ.

៦៦១. យា បន ភិក្ខុនី អញ្ញាយ ភិក្ខុនិយា “ឥង្ឃ, អយ្យេ, យំ តេ ឯសោ បុរិសបុគ្គលោ ទេតិ ខាទនីយំ វា”តិអាទិនា (បាឡិ. ៦០៤) សង្ឃាទិសេសយាតិកាយ វុត្តនយេន ឧយ្យោជិតា អវស្សុតាយ បុរិសបុគ្គលា យំ កិញ្ចិ ភោជនំ អាទាយ បដិគ្គហេត្វា សចេ ភុញ្ជតិ, សា តថា ភុញ្ជន្តី យាយ ឧយ្យោជិតា ភុញ្ជតិ, តស្សា ឧយ្យោជិកាយ ធីរា វិនយធរា បណ្ឌិតា សង្ឃាទិសេសំ កថយន្តិ តស្សា ឧយ្យោជិតាយ ភោជនបរិយោសានេ ឧយ្យោជិកាយ សង្ឃាទិសេសំ វទន្តីតិ យោជនា. យថាហ – “តស្សា ហិ ភោជនបរិយោសានេ ឧយ្យោជិកាយ សង្ឃាទិសេសោ ហោតី”តិ (បរិ. អដ្ឋ. ៣៧១).

៦៦២. តំ កថំ យទិ ភុញ្ជសិ ខាទសិ, សាធុកំ ទ្វាហិ កថេហីតិ យោជនា.

៦៦៣. និសេវិតេតិ តាយ ឧយ្យោជិតាយ ភិក្ខុនិយា តស្ស បុរិសបុគ្គលស្ស ហត្ថតោ បដិគ្គហិតេ តស្មិំ ទន្តបោនេ បរិភុត្តេ ឧយ្យោជិកា លហុវជ្ជំ អាបជ្ជតីតិ អត្ថោ.

៦៦៤. “ឧក្ខិត្តកោ”តិ វុត្តិតា អាបត្តិវជ្ជយាហ. យថាហ – “តេន ហិ សន្តិ វិនយកម្មំ នត្ថិ, តស្មា សោ សង្ឃាទិសេសំ អាបជ្ជិត្វា ចារេន្តោ វជ្ជំ ន ផុសតី”តិ.

៦៦៥. សព្យាលព្យាលទន្តិ សព្យាលកេ ច អព្យាលកេ ច ខាទំ. តេច ខដ្ឋយន្តិ បិទេហិ ក្ខុយំ តេច ចរន្តិ. ន ចិហដ្ឋយន្តិ អាកាសេ បក្ខិ បសារេត្វា ន ចរន្តិ. និជន្តិ និហិ បក្ខេហិ, និក្ខន្តំ វា ខាទត្វា និជំ. កន្តិ យតោហរំ. អកន្តិ អយតោហរំ.

៦៦៦. សព្យាលេឌា សន្តា ចិត្តេឌា ទុត្តា, អព្យាលេឌា ធុតេឌា សន្តា ទុត្តា, សោ បន និទេហច បច្ចយេហិ ខាទត្វា “និទេឌា”តិ យតោតិ យោជនា.

៦៦៧. “វិនយេ”តិអាទិកាថា វណ្ណិតត្ថាយេវ.

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថបកាសនិយា

សេនេយាវតកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ປຆີຕິ ຍຸສາຈາຂຈເກ຺ກ ຄສຍໍ. ຂ຺ຕກາຍກຕ຺ຕິ ຂ຺ຕກາຍຈເກ຺ກ ຊ຺ຕິເຍ ປຎຍໍ. ສປ຺ຍາຫກຎ຺ຎາ ສິຎ຺ຎາຕ຺ຕີຕິ ຂ຺ຕກາຍຈເກ຺ກ ຄສຍໍ.

໖໐໐. ໝ຺ຍາຕາຕິ ທີເຫຈ ສຕາຕີຕິ ໝຫິ ຍ຺ຍາຕາຕິ ທີເຫຈ ສຕາຕິ, ຈຕຸຕຸຕາຜິກາຕິ ຊ຺ຊິສຕາຕີຕິ ອເຕ຺ຕາ. ສຍເຈຕສາຕິ –

“ຈຜເກ ເຮຈຮຕ຺ຕມິ຺ຍເຈາເຣ ອກ຺ກຸລິມາລເກ;

ຜຕປິເລ ຣາຫຸເລ ຈ, ສຕ຺ຕ຺ຕ ສຍມາຕເສາ”ຕິ. (ມີ. ປ. ໙.໙.໓; ທ. ປ. ອຊ຺ຊ. ໑.໑໙ ເຮຈຮຕ຺ຕຈຕ຺ຕ; ຊາຕິກ. ອຊ຺ຊ. ໑໐໐) –

ຈຈຕເຕາ ສເຕ຺ຕສຸ ຫິຕາຫິເຕສຸ, ລິກາລິກາຊີສຸ ຈ ອຊ຺ຊສຸ ເລິກຜເມ຺ມສຸ ຕິຕ຺ຕິການຕາຍ ຈ ສຍາຕຈິເຕ຺ຕຕ ຕຉາກເຕຕ.

ຊ຺ຕາຈເສສາຕິ ເຈສາລິຍາຊີສຸ ໝສຸ ຕກເຣສຸ ຊຸເຕ຺ຕຫິ ອຈສິຊ຺ຊາຕິ. ຊ຺ຕເຍ ສເຕ຺ຕ ຊ຺ຕຍາຕິ ສຕ຺ຕາຕິ ສິກ຺ກາປຄາຕິ ສາຈຕ຺ຕິຍໍ ກຕາຕິ ກຈຕ຺ຕິ, ປຕ຺ຕາຕ຺ຕາຕິ ເຫາຕ຺ຕີຕິ ອເຕ຺ຕາ.

໖໐໑. ປິຣາຂິກາຕິ ຈຕ຺ຕາຣີຕິ ເຈສາລິຍໍ ຊຸຕ຺ຕິ ເຍຊຸຕຍຕ຺ຸຍປິຈິກ຺ກີຫາຕ຺ຕຣິຍຕ຺ຸຍຜຍໍ, ຣາຂກເຫ ອຊິຕ຺ຕາຄາຕຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣີ. ສຕ຺ຕ ສຕ຺ຕຂິເສສກາຕິ ຣາຂກເຫ ຊຸຕ຺ຕາ ເຊ຺ຊ ອຕຸຊ຺ຊສຕາ, ເຊ຺ຊ ຈ ເຄຄາ, ອາຍຸອຈິຍໍ ກຸຊິກາເຣາ, ເກາສມ຺ມິຍໍ ຍຫລ຺ລກຈິຫາເຣາ, ເຄາຈຈສ຺ສຕ຺ຕິ ສຕ຺ຕ. ຕິສ຺ສຄ຺ຄິຍາຕິ ອເຊ຺ຊຈາຕິ ເຈສາລິຍໍ ອຕິເຣກຊີຈເຣ, ກາຍອກລຸຍອກເລິຍໍ, ຣາຂກເຫ ຊີຈເຣປຊິກ຺ກຫໍ, ຊ຺ຍິຍປຊິກ຺ກຫໍ, ຊຸຕ຺ຕຈິຕ຺ຕາຕ຺ຕິ, ອາຍຸອຈິຍໍ ເກາສິຍມິສ຺ສກໍ, ກປິລຈຕ຺ຕມິ຺ຍລຸຍອກເລິຍເຜາຈຕໍ, ຍ຺ຍາຕປຊ຺ຊາຕຕ຺ຕຕ຺ຕິ ອຊ຺ຊ.

ຊ຺ຕິເສຈ ຈ ໝຸຊ຺ຊາຕິ ເຈສາລິຍໍ ຂ຺ຕາເຣາຈຕໍ, ປເຣຍ຺ເຣເກາຂຕໍ, ອປ຺ຍຊິກ຺ກຫໍ, ອເຈລກໍ, “ຍາ ປຕ ກິກ຺ຂຸນີ ກິກ຺ຂຸ ອເກ຺ກາເສຍ຺ຍາ”ຕິ ປຊ຺ຊາ, ຣາຂກເຫ ຍ຺ຍ຺ຍາປຕກໍ, ກິກ຺ຂຸກິປຣິປິຈິຕປິເຕ຺ຕາ, ກຫເກາຂຕໍ, ຈິກາລເກາຂຕໍ, “ໂຍ ປຕ ກິກ຺ຂຸ ກິຍຕ຺ຕິໂຕ”ຕິອາທິ ຈ, “ຊຸເຣຕຕ຺ຕຍາສໍ ຕຫາໂຍຍ຺ຍາ”ຕິ, ຍ຺ຍາຕຊີສຕິຈສ຺ສໍ, “ສຍເກ຺ກຕ ສເຊ຺ຊຕ ຊີຈເຣ ຄເຕ຺ຕາ”ຕິ ກິກ຺ຂຸຕໍ ອຊ຺ຊ, ກິກ຺ຂຸນີຕໍ ປຕ “ຕຊ຺ຊ ຈາ ກີຕໍ ຈາ”ຕິອາທິ ຈ, “ຍາ ປຕ ກິກ຺ຂຸນີ ອເຕ຺ຕາຈສ຺ສ”ຕ຺ຕິອາທິ ຈ, “ຍາ ປຕ ກິກ຺ຂຸນີ ຈສ຺ສຊຸເຕ຺ຕາ”ຕິອາທິ ຈາຕິ ຊ຺ຊຍໍ, “ຍາ ປຕ ກິກ຺ຂຸນີ ປິຣິຈາສິກໝຕ຺ຕຄາເຕຕາ”ຕິອາທິ ຈາຕິ ຈຕ຺ຕາຣີ, ອາຍຸອຈິຍໍ ອຕຸປສຍ຺ເຕ຺ຕຕ ຍ຺ຕ຺ຕາຣີ ຊີເຣຕ຺ຕິເຣຕ຺ຕ, “ປຆີ ໝເຫຍ຺ຍ ຈາ”ຕິອາທິ, ຂ຺ຕກາຍປິຕຍ຺ຕາຍ, “ຂາຕໍ ສປ຺ຍາຫກໍ ຍ຺ຄກ”ຕ຺ຕິ ຈຕ຺ຕາຣີ, ເກາສມ຺ມິຍໍ ອຕ຺ຕາຈາຂເກ ຈິເຫສເກ, ຍາຈຊ຺ຊາເຣກາສາ ອກ຺ກຍອຊ຺ຊປຕາຍ, ສຸຣາເຍເຣຍປິເຕ, ອຕາຂຣິເຍ, “ໂຍ ປຕ ກິກ຺ຂຸ ກິກ຺ຂຸຫິ ສຫຜມ຺ມິເກ”ຕ຺ຕິອາທິ ຈາຕິ ປຊ຺ຊາ, ກປິລຈຕ຺ຕມິ຺ຍ“ກິກ຺ຂຸຕຸປສ຺ສຍໍ ກຕ຺ຕາ”ຕິອາທິ, “ອກິລິເຕຕ ກິກ຺ຂຸຕາ ຈາຕຸຍາສ”ຕ຺ຕິອາທິ, “ອຊ຺ຊິຍໍ ຈາ ຄຕ຺ຕຍໍ ຈາ”ຕິອາທິ ທີລິ ກິກ຺ຂຸຕໍ, ກິກ຺ຂຸນີຕໍ ປຕ “ຍ຺ຄກສຸຊ຺ຊກໍ ປຕາ”ຕິອາທິ, “ຊຸຈາຄາຍ ຈາ”ຕິອາທີຕິ ເຊ຺ຊ, ກເກ຺ກສຸ “ອກິລິເຕາ ຈິສິຕ຺ຕຕາເຣປເກ຺ກາ”ຕິອາທິ ຈຸກຕ຺ຕິ ຈຸຕາຕິ ຊາຕ຺ຕິເສຈ ປິຈິຕ຺ຕິຍາຕິ.

໖໐໒. ເຊ຺ຊກາເຣຍ຺ຍາຕິ “ກິກ຺ຂຸ ປເຕຈ ກຸເລສຸ”ຕິອາທິ, “ຍາຕິ ເຫາ ປຕ ຕາຕິ ອາເຣຕ຺ຕກາຕີ”ຕິອາທິ ຈາຕິ ເຊ຺ຊ ປິຊິເຄສຕີຍາ. ຕເຍາ

សេលាតិ កោសម្ពិយំ ច សុំសុមារគិរំ, សក្កេសុ ច សាវត្ថិយំ ហត្ថេន បាតិមោក្ខទានកំ, ច សន្តិត្តកំ បត្តនោចន្តិ ទីឃំ សេលិយាតិ។

លព្ភន្តានេវ សិក្ខាបទានិ បិណ្ឌិតានិ ចេសាលិយាទីសុ លេសុ នគរេសុ បញ្ញត្តានិ គច្ឆន្តីតិ យោជនា។

ប៉ា០៦។ សត្តសុ នគរេសុ បញ្ញត្តានិ ឋិតានិ សង្ខារេតេ សិក្ខាបទានិ បន អឌ្ឍឌ្ឍានិ សតានេត គច្ឆន្តិ។ សាធិកំ បញ្ញត្តេហិ

ចតុនវុតានិក្ខិត្តសតសិក្ខាបទេហិ សទ្ធិំ លេសុ នគរេសុ បញ្ញត្តានិ លេបញ្ញាស សិក្ខាបទានិ បញ្ញាសានិកានិ ទីឃំ សតានិ គច្ឆន្តីតិ អត្ថោ។

អឌ្ឍត ចតុត្ថំ យេសំ តានិ អឌ្ឍឌ្ឍានិ។

ប៉ា០៣-១០។ ឧទំ និទានចេសត នការំ ឥស្សុត្វា ព្ចទានិ និទានបញ្ញាបនេសេត្វា ត្វកេតាចិកញ្ញាកតានំ សទ្ធេសំ សិក្ខាបទានំ គោចលំ

បិណ្ឌចេសត កណនំ ឥស្សុតុយាហ “សិក្ខាបទានិ ភិក្ខុន”ន្តិអាទិ។

ប៉ា១១។ ឧទំ សព្ពសិក្ខាបទានំ និទានគ្នា កណនគ្នា ឥស្សុត្វា ព្ចទានិ អសាធារណានិ ឥស្សុតុយាហ “លេចត្តាលីសា”តិអាទិ។ ភិក្ខុនំ ភិក្ខុនីហិ

អសាធារណកានំ យេហេសិនា កយិតានិ សិក្ខាបទានិ លេចត្តាលីសេវ ហោន្តីតិ យោជនា។ ព្ចយិនា ត្វទេ្ទសយាហ។

ប៉ា១៣។ “លេ ច សព្ឈានិសេសា”តិអាទីហិ ទ្វីហិ កាទាហិ និទេ្ទសំ ឥស្សុត្វា “ចិស្សុគ្គិ”តិអាទិនា បដិនិទេ្ទសយាហ។

ប៉ា១៥។ “និស្សគ្គិយេ អាទិចក្កុសិ”ន្តិ បទេទេ្ធទោ។ ទោចតន្តិ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ចីចរទោចនំ។ បដិក្កហោតិ តស្សាយេច ហត្ថតោ

ចីចរបដិក្កហណំ។

ប៉ា១៩។ អាទេញ្ញាន្តិ ឧក្កុតតិសតិមំ សិក្ខាបទំ។

ប៉ា១៧។ ភិក្ខុនំ, ភិក្ខុនីនគ្នា ចុត្តានិ សទ្ធានិ បាចិត្តិយានិ កណនាចសា អដ្ឋាសីតិសតំ គច្ឆន្តីតិ យោជនា។ អដ្ឋាសីតិសតន្តិ

ភិក្ខុនិបាតិមោក្ខាកតំ លេសដ្ឋិសតបាចិត្តិយំ ចក្ខុយានេតហិ ភិក្ខុនិយទេតហិ ពាចីសតិបាចិត្តិយេហិ សទ្ធិំ អដ្ឋាសីតិសតំ ហោតិ។ តទេតាតិ

អដ្ឋាសីតានិកសតបាចិត្តិយទេតា និទ្ធារិតានិ ឋិតានិ ទ្វាចីសតិ លុទ្ទកានិ ភិក្ខុនំ បាតិមោក្ខទេក គច្ឆន្តីតិ យោជនា។

ប៉ា១៨។ ភិក្ខុនិចេក្កាតិ ភិក្ខុនីនំ ឱចាទចេក្កា។ បាដិទេសនីយេ បញ្ញត្តំ សិក្ខាបទំ បាដិទេសនីយំ, បាដិទេសនីយេនេត សហ ចត្តារីតិ

សបាដិទេសនីយេតា។

ប៉ា១៦។ “ឧភតោ បន បញ្ញត្តា”តិអាទិ និគមនំ។ ភិក្ខុនីហិ អសាធារណំ កតា ឧភតោចេ បញ្ញត្តា ព្ចេយ ព្ចយានិ សិក្ខាបទានិ បិណ្ឌិតានិ

លេចត្តាលីស ហោន្តីតិ យោជនា។

ប័၆၇៑ ឃះហយិតា កិច្ចហិ អឃាឆារលាកាចំ កយិតាតិ កិច្ចតីតំ យិក្លាបឆាតិ បរិបិល្ហិតាតិ ឃតំ, តិំឃ ឆ កចត្តិតិ ះឃាឌតា៑

ប័၆៣៑ ៦ចំ ុដ្ឌិដ្ឋាតំ តិះឌ្ឃយាហ "បិរាឌិកាតី"តិអាឌិតា៑ បិរាឌិកាតិ ចត្តារិតិ
ុត្ដុឌាល្យយល្ហលិកចដ្ឋបឌិដ្ឋាឌិរិកាក្លិត្តាត្យចត្តិកអដ្ឋចត្តុកឃក្លាតាតិ ចត្តារិ បិរាឌិកាតិ៑

ប័၆៤៑ ខ្ចីហិ កាឆាហិ តិដ្ឌិដ្ឋាតំ បឌិតិះឌ្ឃយា "កិច្ចតីតំ ៣ ឃល្លាឌិះឃះឃហី"តិអាឌិ៑ ចត្តុត្តំ បិរាឌិកាតំ ុះឌ្ឃចះឃះតច បិកាឌត្តា
បឌិតិះឌ្ឃះ អក្កហហំ៑ អាឌិះតា លាតិ ុឃ្យយចាឌិកាឆះឃា ល ឃល្លាឌិះឃឃា៑ "អាឌិះតា"តិ ខ្ចឆំ "ឃាចតតិឃកា"តិ ខ្ចយិតាបិ
ះឃាឌះតត្តំ, អដ្ឋឃ្យ ឃាចតតិឃះកាឃ្យ ប្យរិយាតិ ចត្តារិ យិក្លាបឆាតីតិ ត្យត្តំ ះហាតិ៑

ប័၆៥៑ឃត្តញ្ញាឆត្តិកាឌីតីតិ អាឌិ-ឃះឌ្ឃត អញ្ញាឆត្តិកយិក្លាបឆះតា បឆ្ឆិយាតិ ចត្តារិ, ប្យរិយាតិ "អដ្ឋា ចិញ្ញាះបឃ្យ, អដ្ឋា ះចតាះបឃ្យា"តិ
ះឆ្ល ឆ កហិតាតិ៑ បះត្តា ះចចាតិ បឆយំ បត្តឃត្តិចឃយិក្លាបឆយាហ៑ ត្យតិឃចះក្ក ប្យរិយយិក្លាបឆឆ្លឃំ "កាទំ លហ្យ"ត្តិ ខ្ចយិតា កហិតំ៑

ប័၆ប័៑ខ្ចឆ កិច្ចតិបិតិះយាះក្ល ៦តាតិ បត ឆ្លាឆះឃច តិឃ្យក្កិឃាតិ ឃត្តារា កិច្ចតីតំ ចះឃត ៦កះតា បញ្ញាត្តាតីតិ ះឃាឌតា៑

ប័၆៦-၇၀៑"ឃះញ្ញច កលាភាចឃា"តិអាឌិ តិកយតំ៑ កិច្ចហិ អឃាឆារលាតំ កតា កិច្ចតីតំ ៦កះតា បញ្ញាត្តា ឃតំ, តិំឃ កចត្តិតិ ះឃាឌតា៑

ប័၇၁-၇៑ "អឃាឆារលា ុកិត្តុ"ត្តិ បឆះឆ្លះឆា៑ ុកិត្តុ អឃាឆារលាយិក្លាបឆាតិ ឃតញ្ញា ឃត្តតិ ឆ ល ឆ កចត្តិ៑ ៦ចយ្យុដ្ឌិដ្ឋាតំ តិះឌ្ឃឃា
"បិរាឌិកាតិ ចត្តារី"តិអាឌិ៑ កិច្ចហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតីតំ ចត្តារិ បិរាឌិកាតិ៑ ឆឃឆ្លចាតិ កិច្ចហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតីតំ
ឃល្លាឌិះឃឃា ឆឃ, កិច្ចតីហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតំ ចិឃ្យុដ្ឋិអាឌិកា ឃល្លាឌិះឃឃា ល ចាតិ ឃល្លាឌិះឃឃា ះឃាឡ្យអឃ៑

អតិឃតា ត្យះច ះចចាតិ កិច្ចតីហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតំ អតិឃតា ះឆ្ល ច៑ តិឃ្យក្កា ចត្យចីឃតីតិ កិច្ចតីហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតំ ឆ្លាឆឃ,
កិច្ចហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតីតំ ឆ្លាឆឃាតិ ៦ចំ តិឃ្យក្កិឃា ចត្យចីឃតិ ច៑ ឃតំ អដ្ឋារឃ លុដ្ឋកាតិ កិច្ចតីហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតំ ឌាចីឃតិ,
កិច្ចហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតីតំ លត្តត្យតីតិ អដ្ឋារឃាឆិកឃតំ លុដ្ឋកាតិ ច៑ ៦ត្តាតិ ខ្ចឃឃ្យិ អឃាឆារលាឃក្កហ៑

ឆ្លាឆះឃច ឆ ការឃ្យាតិ កិច្ចតីហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតំ ចត្តារិ, កិច្ចហិ អឃាឆារលាតិ កិច្ចតីតំ អដ្ឋាតិ ៦ះត បិឌិះឆឃតីឃា ចាតិ ខ្ចះឃ
លឃត្តតិអឆិកាតិ ឃតយិក្លាបឆាតិ ុកិត្តឃ្យិ អឃាឆារលាតីតិ ះឃាឌតា៑

ប័၇៣៑ ុកិត្តឃ្យិ ឃាឆារលាតិ ឃត្តុតា បញ្ញាត្តាតិ យិក្លាបឆាតិ ឃតញ្ញា ឃត្តតិ ឆ ចត្តារិ ឆ កចត្តិតិ បកាឃិតាតិ ះឃាឌតា៑

២៧៣-៩៎ បារាជិកានិ ចត្តារីតិ មេថុនអទិន្នាទានមនុស្សវិគ្គហឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកានិ ចត្តារិ ច៎ សត្ត សង្ឃាទិសេសកាតិ សញ្ចរិត្តអមូលកអញ្ញភាគិយា, ចត្តារោ យាវតតិយកា ចាតិ សង្ឃាទិសេសា សត្ត ច៎ អដ្ឋារស ច និស្សគ្គាតិ និស្សគ្គិយេសុ បឋមេ ចីវរវគ្គេ ធោវនបដិគ្គហណសិក្ខាបទទ្វយវជ្ជិតានិ អដ្ឋ, ឯឡកលោមវគ្គេ អដ្ឋមនវមទសមានីតិ តយោ, បត្តវគ្គេ បឋមបត្តវស្សិកសាដិកអារញ្ញកសិក្ខាបទត្តយស្ស វជ្ជិតានិ សត្ត ចាតិ ឥមានិ អដ្ឋារស និស្សគ្គិយសិក្ខាបទានិ ច៎ សមសត្តតិ លហុកាតិ –

“សេដ្ឋា ភិក្ខុនិវគ្គោបិ...បេ... ទ្វាវីសតិ ភវន្តិ ហី”តិ៎ (ម៎ និ៎ ២១២-២៧១) –

វុត្តា ភិក្ខូនំ ភិក្ខុនីហិ អសាធារណាតិ ឥមេហិ ទ្វាវីសតិបាចិត្តិយេហិ វជ្ជិតានិ អវសេសានិ សត្តតិ បាចិត្តិយានិ ច ឧភយសាធារណវសេន បញ្ញត្តានិ៎ បញ្ចសត្តតិ សេខិយាបិ ចាតិ ឧភិន្នំ ភិក្ខុភិក្ខុនីនំ សមសិក្ខតា សាធារណសិក្ខាបទានិ សព្ពសោ សតំ, សត្តតិ, ចត្តារិ ច ហោន្តីតិ យោជនា៎

ឥតិ ឧត្តរេ លីនត្ថប្បកាសនិយា

សាធារណាសាធារណកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា៎

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩃᨠ᩠ᨡᨱᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

[illegible] ᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩣᩈᩣᨵᩣᩁᨱᨠᨳᩣᨿ [illegible] ᩈᨻ᩠ᨻᩈᩥᨠ᩠ᨡᩣᨸᨴᩈᩣᨵᩣᩁᨱᩴ [illegible]

[illegible]

[illegible] ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

[illegible] ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

[illegible]

[illegible]

[illegible] ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

[illegible] ᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

អនុបញ្ញត្តិ អនុប្បន្នបញ្ញត្តិ សព្វត្ថបញ្ញត្តិ បទេសបញ្ញត្តិ ហោតិ។ ឯកតោ ឧភតោ វុត្តា កេន សា បញ្ញត្តីតិ យោជនា។ ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តិ វុត្តា យស្សាតិ ឯកតោឧភតោវុត្តា, ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តីតិ វុត្តំ ហោតិ។

៦៣៥។ តត្ថ តាសុ បញ្ញត្តីសុ។ បញ្ញត្តិ នាម កតមាតិ អាហ “យោ មេថុន”ន្តិអាទិ។ “យោ ភិក្ខុ មេថុនំ ធម្មំ បដិសេវេយ្យា”តិ ច “យោ ភិក្ខុ អទិន្នំ អាទិយេយ្យា”តិ ច ឯវមាទិកា សិក្ខាបទស្ស មូលភូតា បញ្ញត្តិ ហោតីតិ យោជនា។

៦៣៦។ ឧទ្ទេសាទិកាតិ អាទិ-សទ្ទេន “សិក្ខំ អបច្ចក្ខាយ ទុព្ពល្យំ អនាវិកត្វា”តិ ច “កាយា ចា អវណ្ណា ចា”តិ ច ឯវមាទីនំ សង្គហោ។

៦៣៨។ ឯត្ថេវ អនុប្បន្នេយេវ បញ្ញត្តា អនុប្បន្នបញ្ញត្តិ, សា អនុប្បន្នបញ្ញត្តិ។

៦៤០-១។ គុណង្គុណុបាហនសិក្ខាបទេន សហ ចម្មត្ថរណសិក្ខាបទានិ ធុវនហានំ ធុវនហានសិក្ខាបទំ, បញ្ចវគ្គេន ឧបសម្បទានសិក្ខាបទានីតិ ឯសា ចតុព្ពិធា បញ្ញត្តិ បទេសបញ្ញត្តិ នាមាតិ វុត្តាតិ យោជនា។ មជ្ឈិមទេសម្ហិយេវ ហោតីតិ មជ្ឈិមទេសម្ហិយេវ អាបត្តិករា ហោតិ។ ន អញ្ញតោតិ ន អញ្ញត្រ បច្ចន្តិមេសុ ជនបទេសុ ទេសន្តរេ ធារេន។

៦៤២។ ឥតរតោតិ ចតុព្ពិធបទេសបញ្ញត្តិតោ។ ឯត្ថាតិ ឥមស្មិំ បញ្ញត្តិភេទេ។ សាធារណទុកាទិកត្តិ សាធារណបញ្ញត្តិ អសាធារណបញ្ញត្តិ, ឯកតោបញ្ញត្តិ ឧភតោបញ្ញត្តីតិ ទុកទ្វយំ។ អត្ថតោ ឯកមេវាតិ អត្ថតោ អញ្ញមញ្ញសមានមេវ។ និបត្តាបត្តានាបត្តិនិគិន្នយោ និត្ថារិតោតិ ឥទំ ន វស្សិតោ។ អយំ បនេត្ថ សង្ខេបោ – និបត្តីតិ សីលអាចារទិដ្ឋិអាជីវនិបត្តីនំ អញ្ញតរា។ អាបត្តីតិ បុព្ពបយោគាទិវសេន អាបត្តិភេទោ។ អនាបត្តីតិ អជានន្តាទិវសេន អនាបត្តិ។

៦៤២។ អាបត្តិ បន សាណត្តិកាបិ ហោតិ, អនាណត្តិកាបិ ហោតីតិ យោជនា។ “អាណត្តីតិ ច នានេយសា អាណាបនា”តិ ឥមិនា អាណត្តិ-សទ្ទស្ស សកាចសាធារណត្តាតិ ឥធាហ។

៦៤៣។ សព្វសិក្ខាបទេសុបិ សព្វាសំ អាបត្តីនំ សព្វា បន អង្គភេទាបិ និកានិនា ជាតាភព្វាតិ យោជនា។

៦៤៤។ “សា ច អក្រិយសមុដ្ឋានា”តិ បទច្ឆេទោ។ កាយេន, វាចាយ វា ឯសាហមត្តស្ស អតិរេកចីវរស្ស អនធិដ្ឋានេន និស្សគ្គិយបាចិត្តិយំ ហោតីតិ “បឋមេ កឋិនេ និយា”តិ ឧទាហរណំ កតំ។

៦៤៥។ ក្រិយាក្រិយតោ ហោតីតិ កិរិយតោ ច អកិរិយតោ ច ហោតិ។ តត្ថ ឧទាហរណមាហ “ចីវរគ្គហណេ និយា”តិ។ អញ្ញាតិកាយ ភិក្ខុនិយា ហត្ថតោ ចីវរគ្គហណំ ក្រិយា, បារិវត្តកស្ស អទានំ អក្រិយាតិ ឯវំ កិរិយាយ ចេវ អកិរិយាយ ច ឥមំ អាបជ្ជតិ។

໕໓໕. ສິຍາ ປນ ກເຣາຕ຺ຕສ຺ສ ອກເຣາຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຍາ ປນ ອາປຕ຺ຕິ ສິຍາ ກເຣາຕ຺ຕສ຺ສ, ສິຍາ ອກເຣາຕ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕິ, ອຍໍ ສິຍາ ກິຣິຍໂຕ, ສິຍາ ອກິຣິຍໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕິ. ສິຍາຕິ ຈ ກາຍາທິ-ສທ຺ເທ຺ຫ ຄຼິປໂຕ. ອເປາກາຫຣເຕຍາຫ "ຣູປິໂຍກ຺ຄຫເຕ ຊິຍາ"ຕິ. ຣູປິຍສ຺ສ ຄ຺ຄຫເຕ, ຄ຺ຄຫາປເນ ສິຍາ ກາຍາທິ ກິຣິຍໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ຄປຕິຄ຺ຄຫ຺ຕສ຺ສ ສາຂິຍເຕ ກາຍວາຈາຫິ ກາຕພ຺ພສ຺ສ ອກເຣເຕ ກາຍາທິ ອກເຣາຕ຺ຕສ຺ສ ໂຫຕີຕິ.

໕໓໖. ຍາ ກເຣາໂຕ ອກ຺ຸຏ຺ຐໂຕ, ກາຍາທິ ກເຣາຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ໂຫຕິ, ສາ ອາປຕ຺ຕິ ສິຍາ ກິຣິຍາກິຣິຍໂຕ, ສິຍາ ກິຣິຍໂຕປິ ຈ ໂຫຕີຕິ ໂຍາຊນາ. "ກຸຊິກາຣາປຕ຺ຕິ ຊິຍາ"ຕິ ວຕ຺ຕ຺ຸໍ. ສາ ຫິ ວຕ຺ຸ໋ ເຊສາເປຕ຺ວາ ປຍາຕາຕິກ຺ກ຺ຕ຺ຕ ກເຣາໂຕ ກິຣິຍໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ອເຊສາເປຕ຺ວາ ປຍາຕາຕິກ຺ກ຺ຕ຺ຕ, ປຍາຕຍຸຕ຺ຕໍ ວາ ກເຣາໂຕ ກິຣິຍາກິຣິຍໂຕ ສມຸຏ຺ຐາຕິ.

໕໔໑. ຍໂຕ ອາປຕ຺ຕິໂຕ. ອຍໍ ອາປຕ຺ຕິ. ສຏ຺ຐາຍ ກເຣາກ຺ຫາຍ ຊິໂຍາເກ຺ລາ ວຸຕາຍາຕິ ສຏ຺ຐາຊິໂຍາກ຺ລາ. ວຸຕ຺ຕ຺ ຈ ຊີຕິກ຺ກຍສຏ຺ຐາ ອຊິຊ຺ຊຍາຕາປິ ອາປຕ຺ຕິຍາ ຊິຍຸຄ຺ຄຕສ຺ສ ສາເຆກຕຍເຆ຺ຕ ກຫິຕາ. ຍຖາ ຖຸຆິຍາ ອການເຈຕ ຂາຕໍ ຄ຺ຸຍິກ຺ລ "ຖຸຆິກຕ"ຕ຺ຕິ ຖຸຄ຺ຄຕິ, ວຸຈໍສຍຸຍິໍ ເຈຂິຕຏ຺ຐາ. ອຍໍ ສຈິຕ຺ຕກາປຕ຺ຕິ.

໕໔໒-໓. ຏ຺ຒຕຣາ ປນ ອຈິຕ຺ຕກາປຕ຺ຕິ. ຊີຕິກ຺ກຍສຏ຺ຐາຍ ອການເຈຕ ຕຕ຺ວ ຊິໂຍາເກ຺ລາ ວຸຕາຍາຕິ ໂນາສຏ຺ຐາຊິໂຍາກ຺ລາ. ສຸຊິເຕ຺ຕນ ສຈາສຕກິເລສປ຺ຍຫາເຕນ, ສກລເລາກິຍເລາກຸຕ຺ຕຣກຸສລສປ຺ຍໂຍາເຄນ ຈ ສຸຄ຺ຄຣຊິເຕ຺ຕນ ກາຈຕາ ປກາສິຕາ ສຏ຺ຐາຈ ອາປຕ຺ຕິ ຊິຕ຺ຕສ຺ສ ຈເສນ ຄຸຊິຊາ ສິຍຸຕ຺ຕິ ໂຍາຊນາ. ສຈິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຐານເຈເສນ ປຕາຕິ ສຈິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຐານເຈເສນເຕຈ. ສຈິຕ຺ຕກມິສ຺ສກຊິຈຊ຺ຊຕວ຺າຍ ປນ-ສທ຺ຍາ ວຸຈການເຕ຺ວາ ຖຸເຕ຺ຕາ.

ຍາ ສຈິຕ຺ຕເກຫິ ວາ ອຈິຕ຺ຕກມິສ຺ສກສມຸຏ຺ຐານເຈເສນ ວາ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ອຍໍ ອຈິຕ຺ຕກາ.

໕໔໓. ສຸຊິເຊ຺ຊຕາຕິ ໂສາກຍາຕາຫິ ຕີຫິ ຊິຊ຺ຊາຫິ ວາ ອຏ຺ຐຫິ ວາ ຊິຊ຺ຊາຫິ ສຍຄ຺ຄາຄຕຕ຺ຕາ ສຸຊິເຊ຺ຊຕ. ອຕຈເຊ຺ຊຕາຕິ ສຈາສຕກິເລສາຈຊ຺ຊຣຫິຕຕ຺ຕາ ອຕຈເຊ຺ຊຕ ກາຈຕາ. ເລາກປຏ຺ຏ຺ຕິຕຈຊ຺ຊເຕາ ເລາກປຏ຺ຏ຺ຕິຕຈຊ຺ຊຈເສນ ສຏ຺ຐາຈ ອາປຕ຺ຕິໂຍາ ຈຊ຺ຊຈເສນ ຄຸຊິຊາ ຄຸກາ ຖຸຕ຺ຕາຕິ ໂຍາຊນາ.

໕໔໔. ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕເກ ປເກ຺ລ, ຊິຕ຺ຕໍ ອກຸສລໍ ສິຍາຕິ ຍສ຺ສາ ສຈິຕ຺ຕກາຊິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຐານາຍ ອຈິຕ຺ຕການ ສຸຣາປິນາທິອາປຕ຺ຕິຍາ ສຈິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຐານປເກ຺ລ ຊິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ອຍໍ ເລາກວຊ຺ຊາ ນາມາຕິ ອເຕ຺ວາ. ຍສ຺ສາ ປນ ສຈິຕ຺ຕກສມຸຏ຺ຐານາຍ ປຆຍປິຣາຂິກາຂິອາປຕ຺ຕິຍາ ຊິຕ຺ຕໍ ອກຸສລເມວ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ເລາກວຊ຺ຊຕາຍ ວຕ຺ຕພ຺ພເມວ ນຕ຺ວ. ອຈິຕ຺ຕກາປິ ວາ ອາປຕ຺ຕິ ສຈິຕ຺ຕກປເກ຺ລ ກຸສລຊິເຕ຺ຕ ສຕິ ເລາກວຊ຺ຊຕາຍ ສິທ຺ຍາຍ ອຈິຕ຺ຕກປເກ຺ລປິ ເລາກວຊ຺ຊາ ໂຫຕິ, ກິມຄ຺ຄ ປນ ອກຸສລຊິເຕ຺ຕເນວ ອາປຊ຺ຊິຕພ຺ພາຍ ອາປຕ຺ຕິຍາ

លោកវជ្ជតាតិ យា ឥយំ ន វុត្តា។

យស្មា បន បណ្ណត្តិវជ្ជាយ វត្ថុវីតិក្កមវជ្ជា សិយា កុសលំ, សិយា អព្យាកតំ, តស្មា តស្សា សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ កុសលមេវាតិ អយំ និយមោ នត្ថីតិ អាហ “សេសា បណ្ណត្តិវជ្ជកា”តិ។ “បណ្ណត្តិវជ្ជកា”តិ ឥមិនា ច លក្ខណេន វត្ថុវិជាននចិត្តេន សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ សិយា កុសលំ, សិយា អកុសលំ, សិយា អព្យាកតំ, តស្មា តស្សា សចិត្តកបក្ខេ ចិត្តំ អកុសលមេវាតិ អយំ និយមោ នត្ថីតិ អាហ។

៦៩៥។ កាយទ្វារេន អាបជ្ជិតព្វា កាយកម្មំ។ វចីទ្វារេន អាបជ្ជិតព្វា វចីកម្មំ។ ឧភយត្ថ អាបជ្ជិតព្វា ឧភយំ កាយកម្មំ វចីកម្មំ។ មនោទ្វារេ អាបត្តិ នាម នត្ថីតិ មនោកម្មំ ន វុត្តំ។ “មនោទ្វារេ អាបត្តិ នាម នត្ថីតិ ច ឥទំ យេភុយ្យវសេន វុត្តំ ឧបនិក្ខិត្តសាទិយនាទីសុ មនោទ្វារេបិ អាបត្តិសម្ភវតោ”តិ អាចរិយា។

៦៩៦-៧។ កុសលាទិតិកទ្វយន្តិ កុសលត្តិកវេទនាត្តិកទ្វយំ។ អាបត្តិំ អាបជ្ជន្តោ កុសលាកុសលចិត្តោ, តថា អព្យាកតចិត្តោ វា ហុត្វា អាបជ្ជតីតិ យោជនា។

ទុក្ខាទិសំយុតោតិ អាទិ-សទ្ទេន សុខុបេក្ខាវេទនាសមង្គិនោ សង្គហោ។ ឯវំ សន្តេបិ សព្ពសិក្ខាបទេសុ អកុសលចិត្តវសេន ឯកំ ចិត្តំ, កុសលាព្យាកតវសេន ទ្វេ ចិត្តានិ, សព្ពេសំ វសេន តីណិ ចិត្តានិ។ ទុក្ខវេទនាវសេន ឯកា វេទនា, សុខោបេក្ខាវសេន ទ្វេ, សព្ពេសំ វសេន តិស្សោ វេទនាតិ អយមេវ ភេទោ លព្ភតិ, ន អញ្ញោ ភេទោ។

កុសលត្តិកំ សចេបិ កថិតំ, ន បន សព្ពេសមេវ ចិត្តានំ វសេន លព្ភតិ, អថ ខោ អាបត្តិសមុដ្ឋាបកានំ ទ្វត្តិំសចិត្តានមេវ វសេន លព្ភតិ។ ទ្វត្តិំសេវ ហិ ចិត្តានិ អាបត្តិសមុដ្ឋាបកានិ។ ទ្វាទស អកុសលានិ, អដ្ឋ កាមាវចរកុសលានិ, ទស កាមាវចរកិរិយចិត្តានិ, កុសលតោ, កិរិយតោ ច ទ្វេ អភិញ្ញាចិត្តានិ ចាតិ ឯវំ ទ្វត្តិំសចិត្តេហិ សមុដ្ឋិតាបិ អាបត្តិ អកុសលា វា ហោតិ អព្យាកតា វា, នត្ថិ អាបត្តិ កុសលា។ យថាហ សមថក្ខន្ធកេ “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ, នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ (ចូឡវ. ២២២; បរិ. ២០២)។ អយំ បន វិសេសោ បណ្ណត្តិវជ្ជមេវ សន្ធាយ វុត្តោ, ន លោកវជ្ជំ។ យស្មិញ្ហិ បទសោធម្មមូលកាទិកេ អាបត្តាធិករណេ កុសលចិត្តំ អង្គំ ហោតិ, តស្មិំ សតិ ន សក្កា វត្តុំ “នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ។ តស្មា នយិទំ អង្គបហោនកចិត្តំ សន្ធាយ វុត្តំ។ យំ នាម អាបត្តាធិករណំ លោកវជ្ជំ, តំ ឯកន្តតោ អកុសលមេវ។ តត្ថ “សិយា អកុសល”ន្តិ វិកប្បោ នត្ថិ។ យំ បន បណ្ណត្តិវជ្ជំ, តំ យស្មា សញ្ចិច្ច “ឥមំ អាបត្តិំ វីតិក្កមាមី”តិ វីតិក្កមន្តស្សេវ អកុសលំ ហោតិ, អសញ្ចិច្ច បន កិញ្ចិ អជានន្តស្ស សហសេយ្យាទិវសេន អាបជ្ជតោ អព្យាកតំ ហោតិ, តស្មា តត្ថ សញ្ចិច្ចាសញ្ចិច្ចវសេន ឥមំ វិកប្បភាវំ សន្ធាយ ឥទំ វុត្តំ “អាបត្តាធិករណំ សិយា អកុសលំ សិយា អព្យាកតំ, នត្ថិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ។ សចេ បន “យំ កុសលចិត្តោ អាបជ្ជតិ, ឥទំ វុច្ចតិ អាបត្តាធិករណំ កុសល”ន្តិ វទេយ្យ, អចិត្តកានំ ឯឡកលោមបទសោធម្មាទិសមុដ្ឋានានម្បិ កុសលចិត្តំ អាបជ្ជេយ្យ, ន ច តត្ថ វិជ្ជមានម្បិ កុសលចិត្តំ អាបត្តិយា អង្គំ, កាយវចីវិញ្ញត្តិវសេន បន ចលិតបវត្តានំ កាយវាចានំ អញ្ញតរមេវ អង្គំ, តញ្ច រូបក្ខន្ធបរិយាបន្នត្តា អព្យាកតន្តិ។

ប័លិ០៍ ញាណំ ព្យ លក្ខណត្តិ ញាណំ តិឥាតាឌិយាឆារលចិតិច្ឆយលក្ខណ៍

ប័លិ១៍“ពទុ”ត្តិអាឌិកាឆា បុទេត្ថា ចុត្តព្វាច៍ អយំ បត ចិទេយទេយា – ពត្ថ “ក្ខយក្ខុទ”ត្តិ ចុត្តំ, ញាឆ “ចព្យឃ្សិល”ត្តិ៍ ពត្ថ “ក្ខយក្ខុទ”ត្តិ ទេលិកចឌ្ឍបណ្ណត្តិចឌ្ឍាត៌ គហណំ , ញាឆ ចព្យឃ្សិលត្តិ ចព្យត្ត ចិបត្តីត៌ ចត្តាទេរា ឃីលា អក្ខុទា ឲពឃ្សាពិ ចិក្កទេហា៍ ពត្ថ ចិបត្តិ “យត្តផល”ត្តិ យត្តផទេលឃុ អទេត្តាកឆា, ញាឆ ចិបត្តិក្ខាទេត ចឌ្ឍ កទេហត្វា យត្តផលិត៌

ប័លិ២៍អត្ថតួទតំ គតំ អត្តតា ក្ខត្តទឃ្ស ក្ខត្តយឃ្ស កឃ្សចិ អចិឌ្ឍយាតត្តា ញាយំ ក្ខត្តទំ ក្ខត្តទំ តាយ បកទេហំ ទេយា ទេឆទេតចយឌ្ឍិទេយឃុ អញ្ញាពទេរា បទិយាបុណាពិ បិធឃ្ស បព្យលចាឆ្កកពកទេលាត អឌឹយពិ, បទិបុច្ឆពិ អព្វញ្ញា អព្វចណ្ណត៌ ឃុព្វា យក្កត្ថិ ក្ខុកទេហត្វា យតយា ទេបក្ខិត្វា បញ្ញាយ ឃុប្បឌិចិឌ្ឍិត្វា ឆាទេទពិ, ទេយា ច កិក្ខ ច-យទេក្ខត ឲចទេយច ចិតយចិតិច្ឆទេយ ទេយា កិក្ខ ឃុទេត្តា, ទេយា ច កាយចាចចិតទេយ កាយចាចាចឹពិក្កយាត៌ ចិតយទេត និចទេណ ចិតទេយ ចិតយបិឌទេក អត្ថតួទតំ ក្ខបយាពិ អត្តទេតា ក្ខត្តទិពទឃ្ស អចិឌ្ឍយាតតំ ក្ខបកច្ឆពិ៍ ឲព្វ កាទេលយាហ “ក្ខត្តទទេពា”ពិ, បព្យលចាឆ្កកពកទេលាត អឌឹទេពត អព្វចណ្ណត៌ ឃុព្វា ឆាទេលាត ឃុក្ខ ឆាទិទេពត ញាយិតា ក្ខត្តទបកទេលាត ទេហព្យក្ខទេពតាពិ អទេព្វា៍

ញាពិ ក្ខត្តទេទ លឹតព្វបកាយតិយា

លក្ខណកឆាចណ្ណតា តិក្ខិពា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᩈᨲ᩠ᨳᩣᩈᨦ᩠ᨡᩃᨶᨶᨿᨠᨳᩣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪕᪔᪖᪨ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᨿᩩᨳᩣᨠᨲᩣ ᨠᨲ᩠ᨳᨸᨬ᩠ᨬᨲ᩠ᨲᩥᩅᩣᩁᩣᨴᨿᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩅᩣᩁᩣ, ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᨧ᩠ᨧᨿ-ᩈᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨿᩮᩣᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᨧ᩠ᨧᨿᩅᩣᩁᩣᨲᩥ ᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩮᩈᩩ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᩅᩥᩈᩩᩴ ᨴᩔᩥᨲᩣ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩣ ᩋᩔᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ, ᨲᩔ ᩈᩮᩣᩊᩈᨸᩁᩥᩅᩣᩁᩔ᪨ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩃᩴ ᨶᨿᨲ᩠ᨳᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩃᨶᨶᨿᩣᨶᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨸᨲᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩃᩮᨶ᩠ᨲᩴ ᨶᨿᩴ᪨

᪕᪔᪗᪨ ᨠᩣᨿᩥᨠᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᩦᩈᩣᨲᩥ ᨸᨮᨾᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨲᨲᩥᨿᩮ ᨸᨮᨾᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩅᩣᨧᩣ ᨸᩥᨶ᩠ᨯᩮ ᩋᨶᩣᨠᨲᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨲᩔᩮᩅ ᩋᨶᩣᨠᨲᩮ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᩅᩥᨠᩣᩃᨽᩮᩣᨩᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥ, ᨸᨮᨾᨸᩣᨭᩥᨴᩮᩈᨶᩦᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨨᨻ᩠ᨻᩦᩈᩣ᪨

ᨲᨳᩣ ᩅᩣᨧᩈᩥᨠᩣᨸᩥ ᩅᩣᨲᩥ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩣ, ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᩅᩣᨧᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩣ, ᨸᨴᩈᩮᩣᨵᨾ᩠ᨾᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᨴᩅᨠᨾ᩠ᨿᨲᩣᨿ ᩉᩦᨶᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ, ᨲᩔ ᨴᩩᨻ᩠ᨽᩣᩈᩥᨲᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᨳᩣ ᨨᨻ᩠ᨻᩦᩈᩣ᪨

ᨨᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔᩣᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣᨲᩥ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᨨᩣᨴᨶᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᩴ, ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᨨᩣᨴᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩅᩣ᪨

ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩮᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᩮᩣ, ᨠᩣᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮ ᨳᩩᩃ᩠ᩃᨧ᩠ᨧᨿᩴ, ᨶᩥᩔᨣ᩠ᨣᩥᨿᩮᨶ ᨠᩣᨿᨸᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ, ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩥᨸᨲᩮᩣᨴᨠᩮ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᨸᨬ᩠ᨧ ᩋᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪕᪔᪘᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩣ ᩅᨩ᩠ᨩᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨠᩣᨿ ᨸᩣᩁᩣᨩᩥᨠᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩔ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨴᩥᩈᩮᩈᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨠᩔ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨴᩩᨭ᩠ᨮᩩᩃ᩠ᩃᨨᩣᨴᨶᩮ ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ᪨

᪕᪔᪙᪨ "ᨠᩣᨿᨲ᩠ᨳᩮᩁ ᩅᩣᨧᩔᩣᩅᩣ"ᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᨸᨭᩥᨽᩣᨶᩮᨶ ᩅ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨

᪕᪕᪐᪨ ᩅᨩ᩠ᨩᩥᨿᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ᪨

᪕᪕᪑᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩁᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨵᨠᩣᩁᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨴᩦᨸᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨿᩮᩈᩥ ᩈᩃ᩠ᩃᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩴ ᩅᩥᨩᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨠᨭᩴ ᨶᩮᩅᩣᨲᩥ ᨿᩮᩣᨩᨶᩣ᪨

᪕᪕᪒᪨ ᨿᩣ ᨸᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩦ ᩃᩮᨡᩴ ᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮ ᩒᨠᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᨸᩩᩁᩥᩈᩮᨶ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᩋᩔ ᨸᩩᩁᩥᩈᩔ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᩈᩮ ᨮᩥᨲᩣ ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩮᨿ᩠ᨿ ᩈᩃ᩠ᩃᨸᩮᨿ᩠ᨿ, ᨲᩔᩣ ᨸᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩥ᪨

ហត្ថបាសំ ឧបគន្ត្វា ចរេយ្យ រេ, ទុក្កដមេវាតិ វុត្តំ។

៦៩១· សតិស្សក្កា ច បាតិត្តិកិ តិស្សន្នួតឧិតឃកខ្ទូសហិតារេយច បាតិត្តិកិ។

៦៩២· ខ្ពុឆ ខ្ពុយស្ថិ សាសនេ។

៦៩៤· ទុចិត្តត្តិ ថ្ថិត្តិ។

៦៩៦· សយាតសំចារសកក្ខយិ តាយ បកតតត្តស្ស កិក្ខុនោ សយាតលក្ខិកស្ស ឧកឃីយាឃំ ជិតការេចា។ តាតាបត់ បុត្តំ ឧតិស្សាតិ តាតាបតបុត្តិកា, តាតាសំចារសកក្ខយីតិ អត្ថោ។ វក្កិត្តតាតាលក្ខិកតាតាឃីយកតា តាតាសំចារសកក្ខយិ។ ខ្ពុយា ឧេក្ខេយច សំចារសកក្ខយិរេឃា ហិ យរេហសិតា កាទុលិរេកត ចុត្តាតិ វុត្តំ។

៦៩៩· ទុចិត្តត្តិ បារិចាសិកយាតត្តចារិតំ ថ្ថិត្តិ បុក្កលិតំ។ ក្ខឃាតីរេតតាតិ កាយស្ុឧល្លិកាទុរេឃាកអត្តកិលយចាទុរេឃាកសព្ពាតំ អត្តក្ខយំ អតិក្កមុ យធ្វិយាឃ បដិបជាឃ ថ្ថិរេតត។ អច ចា សស្សាតុរេឆ្លក្ខឃំ អតិក្កន្តោ។

៧០០· “ក្ខក្ខុលបព្ពបរយំ អាគាតព្ពា”ត្តិ ច តរេចច “ក្ខក្ខុលំ ចា ទុយាសំ ចា”តិ ច ក្ខក្ខុលា ទុរេច បញ្ញត្តាតិ វុត្តំ។

៧០១· អាណត្តិយា យគុស្សយាទលំ, អាណត្តិយា អជិត្តាគាតយ្យិតិ វុត្តំ។

៧០២· តិរេស្សា ឃ្ពុការសតាយិយាតិ ខ្ពុយា តិរេស្សា រេយគុតាឌិប្បាយប្បការសតា។

៧០៦· សញ្ញាជិរេសរេសា ឧច សញ្ញាជិរេសសតា។

៧១០· ចតប្បតិ តាយ បុប្ស ចិតា ថលត្តិ តិរេក្រាដ៍ឆាទុគ្គរអស្សត្តបិលក្កកាជិទុក្កឌាតិ, ខ្ពុឆ បត ចតរេដរេដ្ឋា រក្កិតរេកាបិតរេចតិឃទុរេក្កា ចតប្បតីតិ អធិប្បារេឃា។ ទុល្លតាតិ ទុល្លក្ខឃំ។

៧១២· ចិស្សដ្ឋិតិ ចិស្សដ្ឋិ សម្ពចឆាតុ។ ឈ្ឆរេតតិ វុបក្កយិត្វា រេយាចរេត។ “ហទិរេត វុក្ខាទិ បស្សាចំ ឈ្ឆរេត”តិ បឌរេឆ្លរេតា។

៧១៣· កិ បយាណរេយតាសត្តិ កិត្តកា។

៦១៣។ ភិក្ខុភិក្ខុនិយា សទ្ធិំ ឯត្ថ ភិក្ខូតិ សាមិវចនប្បសង្គេ បច្ចត្តំ, ភិក្ខុនោតិ អត្ថោ។ គាថាបត្តិវសេន វា វណ្ណេសុបិ។

៦១៥។ ទុតិយាយ ហត្ថបិលកំ។

៦២២។ “យាវតតិយកេ តិស្សោ អាបត្តិយោ”តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៣៤៩ អត្ថតោ សមានំ) បនស្ស និទ្ទេសេ “ថុល្លច្ចយំ សិយា សង្ឃ-ភេទកស្សានុវត្តកោ”តិ បនត្តិ។ “តិណ្ណំ សង្ឃភេទានុវត្តកានំ កោកាលិកាទីនំ សង្ឃាទិសេសោ”តិ អដ្ឋកថាយំ វុត្តត្តា តថា បិ ន គហេតព្ពា។

៦២៨។ យាវតតិយកេតិ តិណ្ណំ បូរណី តតិយា, កម្មវាចា, យាវតតិយាយ កម្មវាចាយ បរិយោសានេ អាបជ្ជិតព្ពា អាបត្តិ យាវតតិយកា នាម។

៦២៩។ “អវស្សុតស្ស…បេ… កិញ្ចិ”តិ ឥទំ គរុកាបត្តិយា វត្ថុទស្សនំ។ “វត្ថា យំនំ អកប្បិយ”ន្តិ ឥទំ ថុល្លច្ចយទុក្កដានំ វត្ថុទស្សនំ។

៦២៤។ “ឋិណ្ណាបេត្វា…បេ… ភោជេយ្យ វា”តិ ឥទំ បាដិទេសនីយវត្ថុទស្សនំ, “លសុណេយ្យ វា”តិ ឥទំ បាចិត្តិយវត្ថុទស្សនំ, “ឯកតោ អញ្ញាហរត្តិយា”តិ បទទ្វយេ។

៦៨០។ រត្តចិត្តេន ទុតិយា អង្គជាតំ ឆុបេកត្តស្ស ទុក្កដំ វុត្តន្តិ យោជនា។

៦៨១។ សម្មាវត្តនាតិ សម្មាវត្តនកា។ តេចត្តាលីស វត្តា ទ្វាសីតិខន្ធកវត្តានំ បរិបុណ្ណដ្ឋានេ ទស្សិតា។

៦៨២។ អទស្សនអប្បដិកម្មេ អាបត្តាបត្តិយា ទ្វេ បុគ្គលា, បាបិកាយ ទិដ្ឋិយា អប្បដិនិស្សគ្គេ អាបត្តាបត្តិយា ឯកោតិ ឯវំ តយោ ឧក្ខិត្តបុគ្គលា។

៦៨៣។ ទូសកោតិ ភិក្ខុនិទូសកោ។ កណ្ដកោតិ កណ្ដកសាមណេរោ។

៦៨៤។ ខមេយ្យរុច្ចយាទិកាតិ ញត្តិកាលេ “សង្ឃោ ខមេយ្យា”តិអាទិកេ ញត្តិកប្បតា, ញត្តិកិរិយាតិ អត្ថោ។ ទេតិ សង្ឃោ ករោតីតិអាទីតិ កម្មវាចាកាលេ “សង្ឃោ ទេតី”តិ ច “ករោតី”តិ ច អាទិកេ វចនកម្មស្ស អតិដ្ឋិតត្តា វិប្បកតបច្ចុប្បន្នំ នាម សិយា។

៦៣៨។ ភិន្ន កថំ បតិដ្ឋាតីតិ កម្មវាចាយ ឋិតាយ “ភិន្ន សង្ឃោ”តិ វា “កថំ សង្ឃោ”តិ វាតិអាទិនា អតីតកាលំ ភាវ វិយា។

៦៣៩។ សង្ឃោតិ សង្ឃភេទោ

“ការណេហិ បន ឆហិ, សង្ឃោ ភិជ្ជតិ តញ្ញាវា”តិ កស្មា វុត្តំ, ននុ “បញ្ចហុបាលិ, អាការេហិ សង្ឃោ ភិជ្ជតិ។ កតមេហិ បញ្ចហិ? កម្មេន, ឧទ្ទេសេន, វោហរន្តោ, អនុស្សាវនេន, សលាកគ្គាហេនា”តិ (បរិ។ ៤៥៨) វុត្តត្តា, អដ្ឋកថាយញ្ច (បរិ។ អដ្ឋ។ ៤៥៨) “បញ្ចហិ ការណេហី”តិ វចនតោ ច ឯត្ថ ឯត្ថេហិ ឆហិ ច ការណេហិ សង្ឃភេទកថនំ អយុត្តន្តិ? វុច្ចតេ – តាយុត្តំ បុព្ពបយោគការណវសេន វុត្តត្តា។ តថា ហិ អដ្ឋកថាយំ –

“កម្មេនាតិ អបលោកនាទីសុ ចតូសុ កម្មេសុ អញ្ញតរេន កម្មេន។ ឧទ្ទេសេនាតិ បញ្ចសុ បាតិមោក្ខុទ្ទេសេសុ អញ្ញតរេន ឧទ្ទេសេន។ វោហរន្តោតិ កថយន្តោ, តាហិ តាហិ ឧបបត្តីហិ ‘អធម្មំ ធម្មោ’តិអាទីនិ អដ្ឋារស ភេទករវត្ថូនិ ទីបេន្តោ។ អនុស្សាវនេនាតិ ‘ននុ តុម្ហេ ជានាថ មយ្ហំ ឧច្ចាកុលា បព្ពជិតភាវំ, ពហុស្សុតភាវញ្ច, មាទិសោ នាម ឧទ្ធម្មំ ឧព្ពិនយំ សត្ថុសាសនំ គាហេយ្យាតិ ចិត្តម្បិ ឧប្បាទេតុំ តុម្ហាកំ យុត្តំ, កិំ មយ្ហំ អវីចិ នីលុប្បលវនមិវ សីតលោ, កិមហំ អបាយតោ ន ភាយាមី’តិអាទិនា នយេន កណ្ណមូលេ វចីភេទំ កត្វា អនុស្សាវនេន។ សលាកគ្គាហេនាតិ ឯវំ អនុស្សាវេត្វា តេសំ ចិត្តំ ឧបត្ថម្ភេត្វា អនិវត្តិធម្មំ កត្វា ‘គណ្ហថ ឥមំ សលាក’ន្តិ សលាកគ្គាហេន។

“ឯត្ថ ច កម្មមេវ, ឧទ្ទេសោ វា បមាណំ, វោហរណានុស្សាវនសលាកគ្គាហា បន បុព្ពភាគា។ អដ្ឋារសវត្ថុទីបនវសេន ហិ វោហរន្តេន តត្ថ រុចិជននត្ថំ អនុស្សាវេត្វា សលាកាយ គាហិតាយបិ អភិន្នោវ ហោតិ សង្ឃោ។ យទា បន ឯវំ ចត្តារោ វា អតិរេកា វា សលាកំ គាហេត្វា អាវេណិកំ កម្មំ វា ឧទ្ទេសំ វា ករោន្តិ, តទា សង្ឃោ ភិន្នោ នាម ហោតី”តិ (បរិ។ អដ្ឋ។ ៤៥៨) –

វុត្តត្តា សលាកគ្គាហកម្មានិ ទ្វេ បធានការណានីតិ ឯត្ថ តានេវ ទស្សិតានិ។

តត្ថ ច សលាកគ្គាហោបិ សង្ឃភេទស្ស បុព្ពភាគោ វុត្តោ, កម្មករណមេវ បធានការណំ វុត្តន្តិ, តស្មា កថមស្ស សលាកគ្គាហស្ស បធានការណតាតិ? វុច្ចតេ – កម្មករណេបិ សលាកគ្គាហេ សិទ្ធេ អវស្សម្ភាវីតោ អត្ថសាធកបយោគោ ទីបិតោ អភិន្នោតិ ហោតីតិ សោ បធានការណេន ឯត្ថ គហិតោ, កម្មករណំ បន បច្ចុប្បន្នភាវេន បយុត្តា កម្មេន សង្គហិតោតិ ឯត្ថ វិសុំ ន វុត្តោតិ ទដ្ឋព្ពំ។

៦៤០។ បយុត្តាយុត្តវាចាយាតិ បច្ចយុប្បាទនត្ថាយ បយុត្តា ច សា សព្ពប្បការេន អយុត្តា អននុច្ឆវិកា ចាតិ បយុត្តាយុត្តា, សាយេវ វាចាតិ បយុត្តាយុត្តវាចា, តាយ។

៨៣៣។ យា កិច្ចំ ចិណ្ណារេបត្វា ហុត្វាតិ, តស្សា ច បជិវេសតិយំ និយាតិ យោជនា។

៨៣៤។ អភាបោតិ អកិលិនោ។

៨៣៥។ “ទសសតានី”តិអាទិកាថាយ រត្តិសតន្តិ ឯត្ថ “សត”ន្តិ សេសោ។ ឆាទនកិរិយាយ អច្ចន្តសំយោគេ ឧបយោគវចនំ។ ទសសតានិ អាបត្តិយោ រត្តិសតំ ឆាទេត្វាតិ យោជនា។ ឯវំ កត្តព្ពយោជនាយំ –

“ទស សតំ រត្តិសតំ, អាបត្តិយោ ឆាទយិត្វាន;

ទស រត្តិយោ វសិត្វាន, មុច្ចេយ្យ បារិវាសិកោ”តិ។ (បរិ។ ៣៦៦) –

អយំ បរិវារគាថាយត្ថោ។ ឯកទិវសំ សតំសង្ឃាទិសេសាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា ទសទិវសេ ឆាទេន្តេន សតំទិវសេ សតសង្ឃាទិសេសាបត្តិយោ ឆាទិតាតិ អត្ថោ។ អយមេត្ថ សង្ខេបត្ថោ – យោ ទសទិវសេ សតំ សង្ឃាទិសេសា អាបត្តិយោ អាបជ្ជិត្វា ទសទិវសេ បដិច្ឆាទេតិ, តេន រត្តិសតំ អាបត្តិសតស្ស បដិច្ឆាទិតំ ហោតីតិ។ ទស រត្តិយោ វសិត្វានាតិ “សព្ពាវ តា អាបត្តិយោ ទសាហបដិច្ឆន្នា”តិ បរិវាសំ យាចិត្វា ទស រត្តិយោ វសិត្វាតិ អត្ថោ។ មុច្ចេយ្យ បារិវាសិកោតិ បរិវាសំ វសន្តោ ភិក្ខុ អត្តនា វសិតព្ពបរិវាសតោ មុច្ចេយ្យ, មុត្តោ ភវេយ្យាតិ អត្ថោ។

៨៣៦។ បារាជិកានិ អដ្ឋេវាតិ អគ្គហិតគ្គហណេន។ តេវីស គរុកាតិ ភិក្ខូហិ អសាធារណា ភិក្ខុនីនំ ទស, ភិក្ខុនីហិ អសាធារណា ភិក្ខូនំ ឆ, ឧភិន្នំ សាធារណា សត្តាតិ ឯវំ តេវីស សង្ឃាទិសេសា។

៨៣៧។ វុត្តានីតិ យថាវុត្តានិ និស្សគ្គិយានិ។ ទ្វេចត្តាលីស ហោន្តីតិ ភិក្ខុវិភង្គាគតា តិំស, ភិក្ខូហិ អសាធារណា ភិក្ខុនីនំ អាទិតោ ទ្វាទស ចាតិ ទ្វាចត្តាលីស និស្សគ្គិយានិ ហោន្តិ។ អដ្ឋាសីតិសតំ បាចិត្តិយា បុព្ពេ ទស្សិតាវ។

៨៣៨។ សុវិភត្តាតិ សុដ្ឋុ វិភត្តអសិលិខិតិចិសវិភត្ត កាវតា។

៨៤០។ សុបញ្ញតាតិ សោភណា ទសពលចតុវេសារជ្ជអសាធារណាទយោ បញ្ញា យស្ស សោ សុបញ្ញោ, តេន។ យសស្សិនាតិ អដ្ឋអរិយបុគ្គលសមូហសង្ខាតបរិវារយសោ ច សព្ពលោកព្យាបកគុណឃោសសង្ខាតកិត្តិយសោ ច តេន សមង្គីភូតត្តា យសស្សិនា។ អឌ្ឍុឌ្ឍានិ សតានិ គច្ឆន្តីតិ យថាវុត្តគណនាយ បិណ្ឌវសេន បញ្ញាសាធិកានិ តីណិ សតានិ គច្ឆន្តីតិ អត្ថោ។ សុបញ្ញេន យសស្សិនា គោតមេន បញ្ញត្តានិ សព្ពានិ សិក្ខាបទានិ អឌ្ឍុឌ្ឍានិ សតានិ គច្ឆន្តីតិ យោជនា។

ដ៏វ៏៨ៈ ៦ខេតស្ស និក្ខេបខេស្ស ខេឃា ឞារក្ខេតា ចិតិឆ្ឆខេឃា ចត្តខេត្ថា, ខេឞា ឞកខេលិ យឃា ឞយាខេឞត ឞត្ថឆា ឞត្ថាកាខេរត ចុខេត្តាតិ ខេឃាឌតា៍

ដ៏វ៏៩ៈ ត្ថាគំ ៗត្តារំ តាយ បករណំ៍

ដ៏វ៏១ៈ តញ្ញាតិ យឃា ចិចារខេត្ទា ចុត្តត្តាច៍ អខេត្ទតិ ចឆតត្ទកាចត្ទាឌិខេកខេគ អខេត្ទ ចា៍ អក្ខរពាខេត្ទចាតិ អក្ខរឞត្ថាតបឝពាខេត្ទ ចា៍ ចិត្ថាឞ្ឞ្យ កខេយបិ ចាតិ ៗខេត្ទឞចខេឞត កត្ទតិខេក្ខបឞ្ស្យ កខេយបិ៍ កត្ថា ត កាតត្ថាតិ “ឃចាអឌិខេប្បតស្ស្យ ត្ថាគំ ចាឆកំ ត្យ ខេលា, អចាឆក”ត្តិ ចា “ត្ថាគយឃុត្តំ ត្យ ខេលា, ឃុត្ត”ត្តិ ចា “ត្ថាគយឆិកំ ត្យ ខេលា, ៗាត”ត្តិ ចា “ត្ថាគយឈ្ថិតក្កយំ ត្យ ខេលា, ឈ្ថិតក្កយ”ត្តិ ចា “ត្ថាគំ ចិរុត្ទឞយឃំ ត្យ ខេលា, អចិរុត្ទឞយឃ”ត្តិ ចា “ត្ថាគំ ត្យុត្តំ ត្យ ខេលា, ឞុចុត្ត”ត្តិ ចា “ត្ថាគំ ឞត្ទកំ ត្យ ខេលា, តិរត្ទក”ត្តិ ចា កត្ថា ចិយតិ ខេឃត ខេកតចិ ត កាតត្ថា៍ ពាហុយាតតាតិ “ចិតខេឃា និចរត្ទាឃា”តិអាឌិតា (បរិ៍ ១៩៩) តិត្ថិ្ដៗបខេឃាឌតបរេយ្យារាឃ យ្វលការលត្តា យហតឹ ឞយ្ទាតា កាតត្ថាតិ អខេត្ទា៍

ដ៏វ៏៖ៈ ខេឃា កិក្ខុ ទ៌ឞាត្តារំ ៗត្តារបករខេណត ឞហិតំ ចិតឃស្សចិតិឆ្ឆឃំ តាយ បករណំ ឌាតាតិ ឆយុខេតា ខេឆច អត្ទខេតា ឆ ចិតិឆ្ឆឃខេតា ឆ ឞត្ថឆា អចត្ថុញ្ញតិ, ខេឞា កិក្ខុ អត្តតា និក្ខិតត្ថាឃ និក្ខាឃ ឞត្ថខេឞា ចិត្ថាតត្តា និក្ខាបខេកត អាចរិខេឃត ចិតាបិ និក្ខិត្តំ ឞយខេត្ទាតិ៍ តិស្សឃំ ចិយុត្តិត្ទាតិ អាចរិឃុបត្ថាខេឃ តិស្សាឃ ចារំ យុត្តិត្ទា៍ ឃចាកាយក្កខេតា និឃាតិ ឃាឌិឞា ឃាឌិឞា អត្តតា កាយិតា, តត្ទ តត្ទ កយតារខេហា កខេចឃ្យាតិ អខេត្ទា៍

ដ៏វ៏៖៍ តិស្សឃំ ឌាតុការខេយត៍ ឞហ ចិកខេក្កត ឞចិកក្ក៍ ឞហ យាតិកាឃ ឞយាតិកំ៍ ត្ថាគំ ទ៌ឞាត្តារំ ចិតឃចិតិឆ្ឆឃបករណំ ឞុត្ទ ចាចុក្កតំ កត្ទា កត្ទខេតា ឞុត្ទ បកុណំ ចាចុក្កតំ កត្ទា អត្ទខេតា, ចិតិឆ្ឆឃខេតា ឆ ឞយ្ទា ឌាតិត្ទា ៦ចំ ឌាតត្ថាត្តិ ខេឃាឌតា៍

ដ៏វ៏៩-លិ៍ ខេឃា កិក្ខុ ត្ថាយំ ទ៌ឞាត្តារំ ចិតឃចិតិឆ្ឆឃបករណំ ចាចាឃ បឋតិ, យតឞា ចិខេត្តតិ, អខេត្ថាហិ ចុត្តយាតំ ឞុណាតិ, អត្ទំ បរិបុត្ឆតិ, បរំ ចាខេចតិ, តិត្ថំ អត្ទំ ៗបបរិក្ខតិ ឃចាបរិបុត្ឆិតយត្ទំ ខេហត្សុគាហខេលាបចត្តិចខេឞត ៗបកត្ទា ឞយត្តខេតា ត្ថាក្ខតិ បត្ថាឃ តិឃខេយតិ ចចត្ទខេបតិ, តស្ស្យ បត កិក្ខុស្ស្យ ចិតឃតិស្សិតា ឞខេត្ថាច អត្ទា អាបត្តាតាបត្តិកប្បិឃាកប្បិឃាឌិបខេកគា ឞខេត្ថា អត្ទា ហខេត្ទ អាយលកំ ចិឃ ករតខេល អយលយហិរតតំ ចិឃ ៗបគ្ហត្តិ បិកេថិ កចត្តិតិ ខេឃាឌតា៍ តត្ទិ ៦តស្ស្យ យលត្តិ អយលំ, អយលខេយច អាយលកត្តិ យហិរតតំ ចុត្តតិ៍

ដ៏វ៏ប៉ៈ តត្ទិ ៦ខេតឞំ ត្យត្ថិតិ អត្យត្ថិ, អត្យត្ថិ ឆ ខេត ឌតា ចាតិ អត្យត្ថិឌតា, អត្យត្ថិឌតាតំ ឞារំ អចឞារំ ឌ្យឞិឆតំ ឆគាតិ អាឆគាតិ កខេរាតីតិ អត្យត្ថិឌតឞារខេឆំ, ត្យត្ថិចិរហិតាតំ អកាឆំ កម្ពុរំ៍ ខេតហិ អលត្ទបតិត្ថំ អយតឞាករំ ឞត្ទត្ទរឞាយតស្ស្យ, តិត្ថាតាយតស្ស្យ ចា បថិលិកការលត្តា ឞាករឞឌិឞំ បរយំ ៗត្តាយំ ត្ថាយំ ៗត្តារំ ឞាករំ អាឞត្តបចុក្ខ ៗត្តារបករលឞត្ថាតំ ឞយុត្តឞាករំ ឞារខេគា ហុត្ទា ៗត្តារំ ៗត្តារខេត្តា

បរិយោសានបទត្ថា ភទេវា កិក្ខុ ហិ យស្មា ចិតយបិរទេកា ចិតយបិដកស្ស បរិយត្តិ កទេតា ហុត្វា បិរទេកា បិរិ សំសារស្ស បិរសន្តាតិ តិដ្ឋាតិ កច្ឆទេត្វា សិយា កទេចយ្យាតិ ទេយាឌតា។

៥៨៥។ អទេតាតិ តស្មាទេឆច ការណា អចប្បុទេតាទេតា បិបប្បុទេតា តិរាសក្កតាយ ឌូទេតា តិចទេត្វា បិបកឹទេកា ភទេរា តយំ ចិឆ្នុយ បិបកឹទ្រកតាយ ឲច ចិត្តបរិយដ្ឋាភចទេសភ ស្លប្បដ្ឋភក់ ទេយាហត្ថកាទិ តឥក្កបហាភចទេសភ ចិឆទេយត្វា។ សត្ថក្កណាកយុឥ សទេត្ថាសំ ទាកាឌីតំ អក្កណាតំ កយុំ តឥក្កាឌិបហាតំ ឥឌាតិ អាចហតីតិ “សត្ថក្កណាកយុឥ”ត្តិ លឥ្ឋតាយំ ស្វលស្ស បឥំ ទេលិកិយទេលិក្យុត្តទេស្ស ស្វលស្ស ការលំ

ក្យលាសំហិតំ សឹលិឌីហិ អត្តក្រទេតហិ ក្យទេលាហិ សំហិតំ យុត្តំ ក្យលប្បការសក់ ហិតំ អយទេតាយសំ ចិយ សត្ថទេឌាយសត្ថញ្ញាឈិទហិតតាយ អឌទាអយតាឌិក្យលាចហត្វា ហិតំ ត្ថាយំ ក្លត្តទិ ភាយ បកទេលំ សក្កង្ហំ អាឥទេរា ហុត្វា តិង្ហំ សតតំ សិទេក្ខ “ឲចំ បរិចយត្តំ កទេរាយី”តិ ចិទេត្តត្វា ឲកទេត្តភ យឆាចុត្តបទេយាឌភសាឆភទេយាក្កុំ កត្វា អទេញ្ញតាឌិចទេសភ សិទេក្ខយ្យ ឲច, ភ អញ្ញស្សបក្ខទេកា កទេចយ្យាតិ ទេយាឌតា។

៥៩០។ បទុកាចកទេទ បិតិទេយាក្ខសំចទេសឹលប្បុទេលា, សាសភបច្ចត្តិកាកិកចទេភ ច បទុកាចំ ទេលកត្តំ ទេចសាទេដ្ឋ កទេរាតិ អត្ថាតំ ឆាទេទត្ថាតំ លឌ្ឋិបុក្កលិភត្តិ បទុកាចកទេទ បទេយ តទេតាទេយច ក្លត្តទេយ បិដទេក ចិតយបិដទេក បទុតំ បិដចំ បញ្ញាទេកាសល្លំ អកិបត្តយទេត្តភ បទុតា យតិតា តិយុលប្បចត្តិទេកភ បទុតា ចិឈិតា ទេលទេកភ សាទេទភ ចិឆាទេភភ ត្ថាឥំ ទិសាត្តទិ ចិតយចិតិច្ឆយបកទេលំ សតតំ តិទេត្តទិ បរិយាបុលិតត្ថំ ក្លក្កហលឆាទេលបរិបុច្ឆាចិត្តតាឌិចទេសភ សិក្ខិតត្ថាត្តិ ទេយាឌតា។

ឥតិ ក្លត្តទេទ លិភត្ថុបការសតិយា

សត្តសក្កលភភយកថាវណ្ណភា តិដ្ឋិតា។

តិកយភកថាវណ្ណភា

៥៩១-៩៣។ យទេហសិទេភា តិចិឆស្សាបិ សាសភស្ស សុចិទដ្ឋិតិការទេយភ អតិចិទកាលប្បចត្តិំ ត្ថច្ឆទេត្តភ ឌីយតា បសត្តតទេកាទេលាភ ស្វុឌ្ឍចិទេត្តភ លិកសក្កាទតិទេបក្ខតាយ បរិស្វុឌ្ឍញ្ញាសទេយភ ត្យុឌ្ឍឥទេត្តភ ត្យុឌ្ឍត្តាកិឆាទេភភ អាចរិយចទេទភ ទចិទេតា។

បឌ្ឋចទេសភ កត្តទេតា, អត្តទេតា ទេចច បទេយុត្តទេរា ក្លត្តទេរា ចិតិច្ឆទេយា អត្ថរាយំ អត្ថទេទភ អញ្ញត្តិកំ, ឌាហិទិ ចា អត្ថរាយំ ចិតា យឆា សិទ្ធិ ក្លបិកទេតា បរិតិដ្ឋាតំ បទេត្វា, តឆា សត្ថាតំ ឆយុសំឃុតា ក្យសលុបសំហិតា សក្កប្បា យទេភាទេឆា សិញ្ញត្តុ អត្ថរាយំ ចិតា តិប្បដ្ឋត្តុ, ឲទេតភ ក្លត្តទចិតិច្ឆយទចភាយទេយភ យហតា បុទេញ្ញាឥទេយភ ចត្យហិ សក្កហចត្តហិ ឌតំ ទេទញ្ញតីតិ “រាឌា”តិ សក្ខំ កទេតា យហឹបិទេលិ យហិ បចចិសត្តិស្សិតំ ឌភកាយំ សយុំ ឌាទេយភ ឥស រាឌឆទេយុ អទេកាទេបត្តា បិទេលត្យ។ ឥទេចា បឌ្ឋទេត្តា កាទេល ឆាចទេឌក្កយាតំ ក្លបទេយាការទហកាទេល សយុំ បចស្សត្យ អចុដ្ឋិអតិចុដ្ឋិកំ អកត្វា សយុំ បចច្ឆត្យ។

៨៩៣. សេលិន្ទោ សិនេរុបព្ពតរាជា យាវ តិដ្ឋតិ យាវ លោកេ បវត្តតិ, ចន្ទោ សកលជនបទនយនសាយនោ យាវ វិរោចតិ យាវ អត្ថតោ សកាវំ ជោតេតិ, តាវ យសស្សិនោ គោតមស្ស អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស សទ្ធម្មោ បរិយត្តិបដិបត្តិបដិវេធវសេន តិវិធោ សទ្ធម្មោ តិដ្ឋតុ បវត្តតុ។

៨៩៤. សីហានីតំ, ជាហានីតញ្ញា ជាតិហិរញ្ញត្តិកានំ បរិស្សយានំ ពលតំ សហតំ អភិភវិត្វា បវត្តតំ ពត្តិ។ សោរន្ធត្តិ សោភេន រវេតាតិ សុរវេតា, សុរតស្ស ការវោ សោរន្ធំ។ សុត្តរំ អពល្លតានិក្យលាសយន្តាគតំ សីលំ អស្សាតិ សុសីលោ។ សុសីលស្ស ការវោ។

និកាយនកថាវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

ក្តុរចិតិន្ធយដីកា និដ្ឋិតា។

ញ្ញាតិ ចិនយត្វសារសត្ថិបនី នាម ចិនយចិតិន្ធយវណ្ណនា,

លីនត្វបកាសនី នាម ក្តុរចិតិន្ធយវណ្ណនា ច

សមត្តា។

បន្ធា ឥបិតកាថារយោ

វេឆវេរន ឆិរចិវេត្តន, សាសនុវេឌ្ឍាតនត្វិនា;

បុញ្ញាចា ញាណចា សីលិ, សុហវេឌ្ឍា យុក្សុវេកា តឆា។

វេយា សីហឡអារិយវេន្ទស្ស, ចត្ថិយា ស្វុរិវេយា ចិយ;

បិកវេជី សីចលិវេត្វវេរា, យហារេតវេឌា យហាយវេសា។

វេតន នីតា សីហឡអា យា, ញ្ញាឆ បត្តា សុឆិយតា;

ឯសា និចណ្ណភា សីហ-ព្យអក្ខទេវ សុលិក្ខិតា៍

ទេចតោ ខ្ពតិ ភាបេភ, ឆេទេភ ឆិទចេតសា;

អរិយង្គិកោ រក្ខត្តេភ, បរិចត្តេត្វាភ សាស្កា៍

លិលាបិតា ហិតត្វាឃ, កិក្លុតំ អរិយង្គិកោ;

ឯសា និចណ្ណភា សុដ្ឋ, សត្តិដ្ឋាភយុបាកតា;

តឆេច សព្ពសត្តាភំ, សព្ពេត្វា ច សមិញ្ញាតិ៍